DOST GÖRSEL GEZİ REHBERLERİ

2015

PARİS

güncellenmiş 6. baskı

1000 fotoğraf

160 illüstrasyon

Paris'in Merkezi

Champs-Élysées
sayfa 206 -213

Champs-Élysées

Quartier Chaillot

Invalides ve
Eiffel Kulesi

Quartier Chaillot
sayfa 198–205

Quartier Tuileries
sayfa 118–135

Montp

**Invalides ve
Eiffel Kulesi**
sayfa 184–197

**St-Germain-
des-Prés**
sayfa 136–149

Montparnasse
sayfa 176–183

Quartier Opéra
sayfa 214–221

Montmartre
sayfa 222–231

Beaubourg ve Les Halles
sayfa 106–117

Marais
sayfa 92–105

Quartier Luxembourg
sayfa 170–175

Quartier Latin
sayfa 150–161

Quartier Jardin des Plantes
Sayfa 162–169

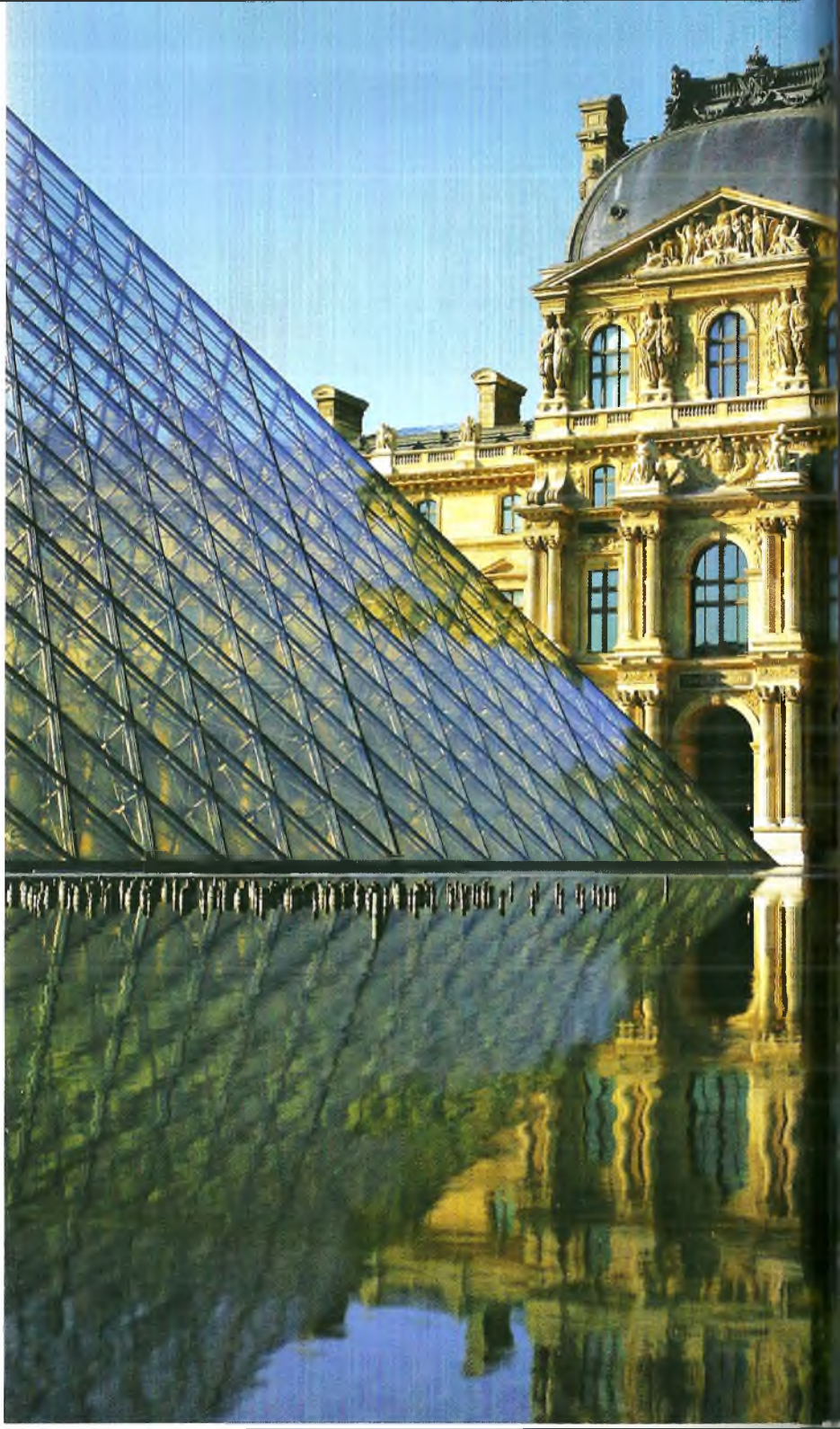
Île de la Cité ve Île St-Louis
sayfa 78–91

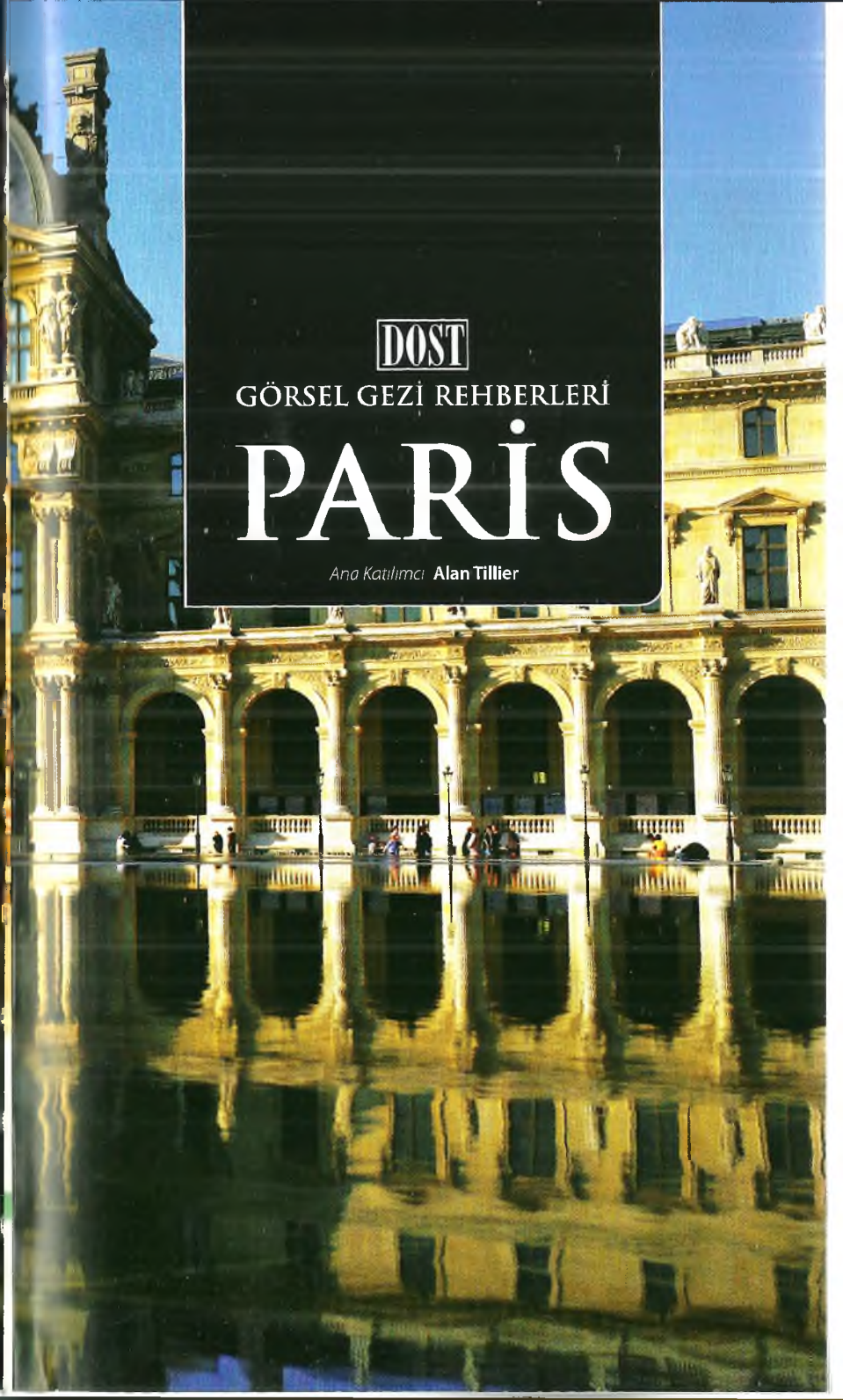
GÖRSEL GEZİ REHBERLERİ

PARİS

DOST

GÖRSEL GEZİ REHBERLERİ

PARİS

Ana Katılımcı **Alan Tillier**

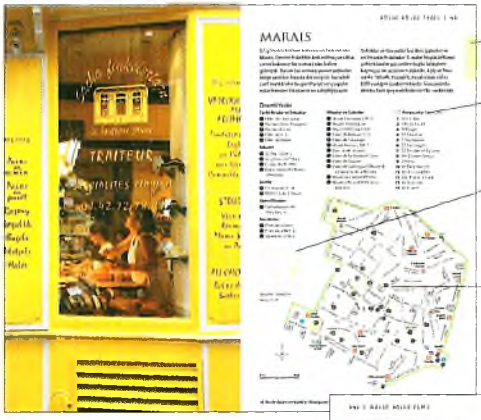
REHBERİN KULLANIMI

Bu rehber, Paris'i gezerken karşılaşabileceğiniz zorlukları en aza indirip, zamanınızı en iyi biçimde değerlendirmeniz için hazırlanmıştır. Açılış bölümü *İşte Paris*'te kentin coğrafi konumu gösterilmiş, modern Paris tarihsel bağlamıyla ele alınmış ve yıl boyunca düzenlenen etkinlikler tanıtılmıştır. *İlk Bakışta Paris* bölümünde kente kişiliğini veren unsurlar anlatılmıştır. *Bölge Bölge Paris* bölümünde ise görülmeye değer yerler tanıtılır. Önemli turistik yerler, ayrıntılı haritalar, fotoğraflar ve resimlerle anlatılmıştır. Ayrıca, sekiz yürüyüş rotası sizi, kentin kaçırılmaması gereken yerlerine götürecektir.

Ne-Nerede-Nasıl? bölümünde oteller, mağazalar, pazaryerleri, restoranlar, barlar, spor aktiviteleri ve eğlence hayatı ile ilgili bilgiler sunulmuştur. *Not Defteri*'nde ise bir mektup göndermekten metroya binmeye kadar uzanan ayrıntılı bilgiler bulabilirsiniz.

Bölge Bölge Paris

Paris'in görülmeye değer yerleri 14 ayrı bölgede anlatılmıştır. Önce her bölgenin bir portresi çizilip özellikleri ve tarihi ele alınmış ve görülmeye değer yerleri listelenmiştir. Görülmeye değer yerler *Bölge Haritası*'nda gösterilip numaralandırılmıştır. Bunun ardından, bölgedeki ilgi çekici yerleri ayrıntılarıyla gösteren *Adım Adım Sokaklar* bölümü gelir. Her bölgede görülmeye değer yerler için kullanılan numaralandırma sistemi sayesinde aradığınız yeri bulmanız kolaylaştırılmıştır. Bu numaralar, takip eden sayfalardaki sıralandırmayı belirtir.

Renk kodları aradığınız bölümü bulmanızı kolaylaştırır.

Önerilen restoranlar listelenmiş ve bölge haritasında gösterilmiştir.

Şimdi buradasınız kısmı, bulunduğunuz çevreye göre konumunuzu gösterir. *Adım Adım Sokaklar* bölümü haritada işaretlenmiştir.

Daire içindeki numaralar bölge haritasındaki sıralamayı belirtir. Örneğin Conciergerie ❽ numaradadır.

1 Bölge Haritası
Önemli yerler numaralandırılıp bir bölge haritasına yerleştirilmiştir. Haritada ayrıca, metro ve RER istasyonları ile otoparklar da gösterilmiştir.

Yıldızlar mutlaka görülmesi gereken yerleri belirtir.

St-Séverin ❸ de haritada gösterilmiştir.

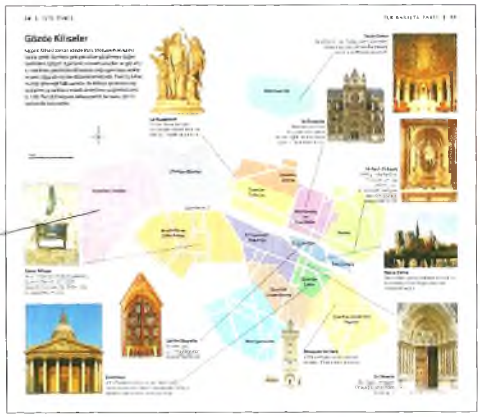
Önerilen rota bölgenin ilgi çekici yerlerini kaçırmamanız içindir.

2 Adım Adım Sokaklar
Bu haritalarda her bölgenin merkezinin kuşbakışı bir görüntüsü verilir. Önemli binalar daha koyu renkle işaretlenmiştir. Böylece bunları çizimlere bakarak kolayca tanıyabilirsiniz.

İlk Bakışta Paris

Her harita ayrı bir konu üzerinedir: *Müzeler ve Galeriler, Kiliseler, Meydanlar, Parklar* ve *Bahçeler, Tanınmış Parisliler.* Önemli yerler haritada gösterilmiştir; diğerleri ise, izleyen iki sayfada anlatılmıştır.

Her bölgenin bir renk kodu vardır.

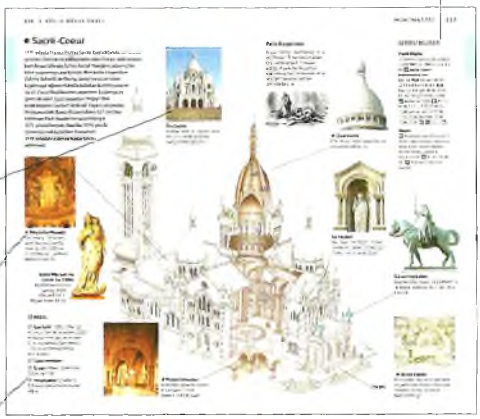
Pratik Bilgiler turistik yerleri ziyaret ederken ihtiyaç duyabileceğiniz ayrıntılara ilişkindir. Harita referansları bu yerlerin *Sokak Planı*'ndaki yerlerini de belirtir.

Numaralar önemli yerlerin haritadaki konumunu ve bölüm içindeki sıralamasını gösterir.

3 Ayrıntılı Bilgiler

Bütün önemli yerler, *Bölge Haritası*'ndaki numaralandırma izlenerek kapsamlı biçimde açıklanmıştır. Her bir yer için çalışma saatleri, telefon numaraları, internet sayfaları, giriş ücretleri ve sunulan olanaklar gibi ayrıntılı bilgi verilmiştir. Sembollere ilişkin bilgiler için bkz. arka kulakçık.

Gerekli Bilgiler ziyaretinizi planlarken gereksinim duyabileceğiniz pratik bilgileri içerir.

Dış cephe resimleri, önemli yapıları kolaylıkla bulabilmeniz için verilmiştir.

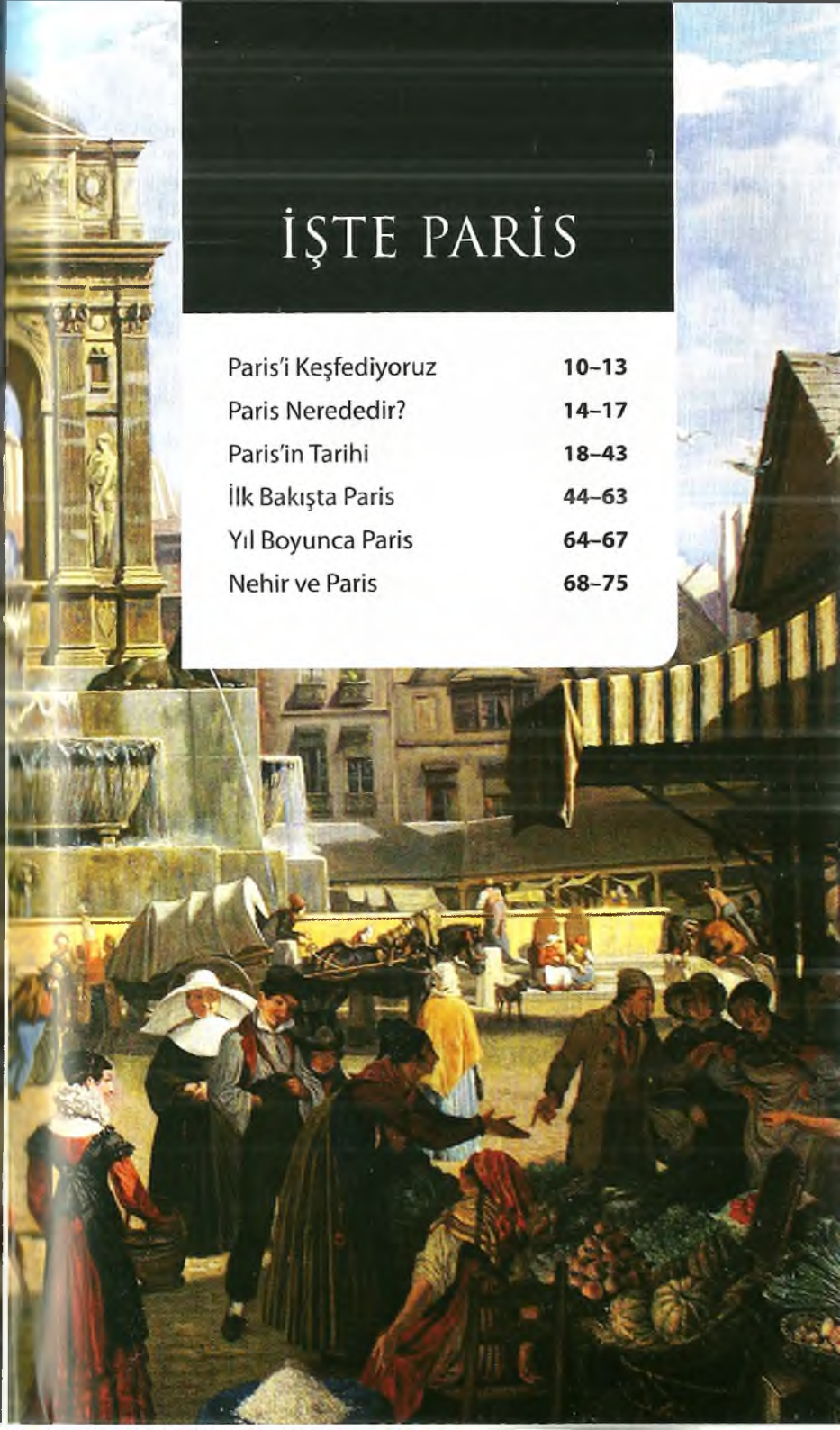
Yıldızlar binaların ilgi çekici mimari özelliklerinin yanı sıra, buralardaki en önemli sanat eserlerini ve sergileri de tanıtmaya yöneliktir.

Daire içindeki numaralar turistik yerin önemli özelliklerini belirtir.

4 Paris'in Turistik Yerleri

Bulunduğu bölge içinde iki ya da daha çok sayfada tanıtılmıştır. Tarihi binalar kesitlere ayrılarak iç mekânları tanıtılmış, müzelerin bütün katları, önemli sergileri bulabilmeniz için renk kodlarıyla belirtilmiştir.

İŞTE PARİS

Paris'i Keşfediyoruz	**10–13**
Paris Nerededir?	**14–17**
Paris'in Tarihi	**18–43**
İlk Bakışta Paris	**44–63**
Yıl Boyunca Paris	**64–67**
Nehir ve Paris	**68–75**

PARİS'İ KEŞFEDİYORUZ

Paris, görülecek yerler ve yapılacak şeylerle doludur. Bu sayfalarda Paris'teki turistik yerlerin en önemlileri ilk olarak ilgi alanlarına göre, daha sonra da seyahatin uzunluğuna göre düzenlenerek listelenmiştir. Bu listelerde verilen gezi önerilerini takip edebilir veya listelere sadece fikir almak için göz atabilirsiniz. Burada belirtilen her yere toplu ulaşım araçlarıyla gidilebilir. Listelerdeki yaklaşık fiyatlar *(s. 10–11)* iki çocuklu dört kişilik bir aile veya sadece iki yetişkin için yemek ve ulaşım hariç olarak verilmiştir.

Çeşme havuzunun ardındaki Pyramide du Louvre

Sanat Hazineleri

İki yetişkin
en az 70 € ayırın

- **Louvre'daki başyapıtlar**
- **Café Marly'de öğle yemeği**
- **Rodin heykel bahçesini veya Centre Pompidou'yu ziyaret**
- **Tokyo Eat'te akşam yemeği**

Sabah
Gezinize dünyanın en etkileyici müzelerinden biri olan **Musée du Louvre**'la *(s. 122–9)* başlayın. Kalabalıktan kaçınmak için Carrousel du Louvre'daki daha az bilinen girişten (99 Rue de Rivoli) müzeye girebilirsiniz. Bir kat planı alıp görmek istediğiniz yerleri belirlemeniz vakitten tasarruf etmenizi sağlar.

Öğle
Müzenin yakınlarında yemek yenilebilecek makul fiyatlı pek çok yer vardır ama siz yine de **Café Marly**'yi *(s. 310)* tercih edin. Sıcak havalarda dışarıdaki galeride oturabilir veya gösterişli iç mekânda yiyebilirsiniz.

Öğleden sonra
Öğleden sonra üç müzeden birini seçebilirsiniz. Yorulmuş olanlar muhteşem **Musée Rodin**'deki *(s. 187)* heykel bahçesinde sakin bir yürüyüş yapıp ünlü *Düşünen Adam*'ı görebilirler. Modern başyapıtlar görmek isteyenler tersyüz edilmiş etkileyici bir bina olan ve 1905'ten günümüze kadar eserleri barındıran **Centre Pompidou**'ya *(s. 110–13)* gidebilirler. Daha da modern eserler görmek için 13. *arrondissement*'daki **Rue Louise Weiss**'da *(Hrt 18 E4)* bulunan ve "Louise 13" olarak bilinen galerilere gidebilirsiniz. Galerilerin hepsi sıradışı olsa da en önemli ve en garip olanı Air de Paris'dir.

Akşam
Palais de Tokyo *(s. 205)* gece yarısına kadar açık multimedya sergileriyle Paris'in en gözde sergi alanlarından biridir. Etrafı hızlıca gezdikten sonra Tokyo Eat'te güzel bir yemek yiyebilirsiniz.

Alışveriş

İki yetişkin
en az 40 € ayırın

- **Le Bon Marché'de yiyecek alışverişi**
- **Çok-katlı bir mağazanın restoranında öğle yemeği**
- **Kong'da içecek ve akşam yemeği**

Sabah
Gurmelerin mutlaka uğraması gereken yerler arasında **Fauchon**, **Hediard** ve **Le Bon Marché**'deki **La Grande Epicerie** sayılabilir *(s. 312–13)*. Buralarda, yenebilir her tür gıda bulunur – yeter ki lezzetli olsun. **Poilâne**'de ekmek, **Richart**'da çikolata, **Legrand**'da şarap ve **Pierre Hermé**'de pasta çeşitlerini deneyebilirsiniz. Ayrıca kentteki en iyi pazar sokaklarından Rue Mouffetard'a gidebilirsiniz.

Öğle
Gerçek alışveriş tutkunları, çok katlı bir mağazada yemek yemeği tercih ederbilirler. **Au Printemps**'da bulunan ve Paul Smith'in tasarladığı World Bar *(s. 312–13)* son derece gözde bir yerdir. Bu çevre yoğun bir

Çatı manzaraları da sunan Kong'un ultra-şık içmekânı

alışveriş ve yemek bölgesi olduğundan ikisini bir arada yapabilirsiniz.

Öğleden sonra
Yorulana kadar alışveriş yapabilir veya Louvre'un *(s. 132)* yanındaki gerçek bir moda tapınağı olan **Musée des Arts Décoratifs**'i ziyaret edebilirsiniz. Müzedeki mağazadan güzel hediyelikler alabilirsiniz. Butikseverler **Claudie Pierlot**, **Agnes B**, **Isabel Marant** veya **Vanessa Bruno**'ya *(s. 316–9)* gidebilirler.

Akşam
Kenzo'nun moda tapınağı olan ana mağazasının üst katındaki **Kong**'da *(s. 316–17)* bir şeyler yiyip içebilirsiniz.

Parc de la Villette'teki devasa küre La Géode

Çocuklar İçin

Dört kişilik aile
en az 190 € ayırın

- **Parc de la Villette'i keşif**
- **Jardin des Plantes'taki hayvanat bahçesinde gezi**
- **Bir kafede öğle yemeği**
- **Eiffel Kulesi'ne çıkış**

Sabah
Çocuklarınızı genç beyinler için etkileyici bir program sunan **Parc de la Villette**'e götürebilirsiniz. **La Cité des Sciences et de l'Industrie** (Bilim Kenti), geleceğin Einsteinları'nın ilgisini çekecek etkileşimli sergilerle doludur *(s. 240–1)*. Ailece eğlenmek için Jardin des Plantes'taki **Ménagerie** *(s. 166)* uygundur ve buradaki hayvanat bahçesi çok sevilir. **Muséum National d'Histoire Naturelle**'de *(s. 169)* sergilenen iskeletler ve doldurulmuş hayvanlar da en az hayvanat bahçesindekiler kadar ilgi çekicidir.

Öğle
Jardin des Plantes civarında pek çok kafe vardır. **Mavrommatis**'de *(s. 304)* daha resmi bir yemek yiyebilirsiniz.

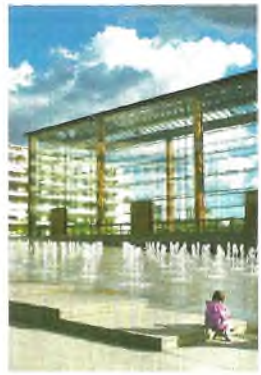
Öğleden sonra
Hiçbir çocuk **Eiffel Kulesi**'nin tepesine çıkmaya hayır diyemez. Kuleye öğleden sonra çıkıp kentin manzarasını izleyebilir veya hava kararıktan sonra çıkarak saat başında 10 dakika boyunca yanıp sönen binlerce ışığı görebilirsiniz *(s. 196–7)*. Eğer vaktiniz varsa **Grévin** *(s. 220)* müzesindeki balmumu heykel koleksiyonunu gezin. Modellerin çoğu ünlü Fransızlardır ama sanat ve spor alanında uluslararası ün kazanmış kişilerin heykellerine de yer verilmiştir.

Açık Havada Bir Gün

İki yetişkin
en az 65 € ayırın

- **Seine Nehri'nde tekne turu**
- **Rue de Rivoli'de yemek**
- **Jardin du Luxembourg bahçelerinde yürüyüş**
- **Sıcak hava balonuyla gezi**

Sabah
Bu gezide metroyu kullanmak yerine Seine Nehri'nde süzülen *batobus*'lere de binebilirsiniz. İlk durak **Eiffel Kulesi**'dir, bu sayede Gustave Eiffel'in anıtının altındaki **Champ-de-Mars**'a bir göz atabilirsiniz *(s. 193)*. *Batobus*'le devam ederek Louvre durağına inin ve **Jardin des Tuileries** civarında *(s. 132)* dolaşın.

Modern su heykelleri ve sera, Parc André Citroën

Öğle
Angélina *(s. 310)* çay salonu Rue de Rivoli üzerindeki diğer kafelerden daha iyidir. Kestane püresi ve kremayla yapılan ünlü Mont Blanc pastasını mutlaka deneyin.

Öğleden Sonra
Tekrar tekneye binerek **Notre-Dame**'a *(s. 82–5)* gidin. Boulevard St Michel'den aşağı yürüyerek **Jardin du Luxembourg**'a *(s. 174)* ulaşabilirsiniz. Burada, etkileyici sergilerin düzenlendiği **Musée du Luxembourg**'un yanı sıra, satranç tahtalarından, arı kovanlarına kadar çeşit çeşit şey bulunur. Bu gezinin sonunda kentin öbür tarafındaki **Parc André Citroën**'e giderek bir sıcak hava balonuna *(s. 249)* binebilirsiniz.

Jardin des Plantes'taki çiçekler

İle St-Louis'deki Ortaçağ'dan kalma Gotik Notre-Dame katedrali

Paris'te İki Gün

- **İle St-Louis'yi keşif ve Notre-Dame'ı ziyaret**
- **Louvre'daki Büyük Ustalar'ın eserleri ve diğer hazineler**
- **Günbatımında Eiffel Kulesi'ne çıkış**

Birinci Gün

Sabah **İle St-Louis**'yi *(s. 78)* dolaştıktan sonra, Pont St-Louis'yi geçerek payandaları ve çörtenleriyle dikkat çeken görkemli **Notre-Dame**'a *(s. 82–5)* gidin. **İle de la Cité**'den *(s. 80–81)* batıya doğru yürüyüp Gotik bir hazine olan **Sainte-Chapelle**'i *(s. 88–9)* görün. Nehrin sağ kıyısından yürüyerek Vinci'nin *Mona Lisa*'sının yanı sıra, sayısız değerli hazineyi barındıran dünyaca ünlü **Musée du Louvre**'a *(s. 122–9)* gidin.

Öğleden sonra Sevimli **Jardin des Tuileries** *(s. 132)* boyunca, mimari bir başyapıt olan **Place de la Concorde**'a *(s. 133)* doğru yürüyün. **Avenue des Champs-Élysées**'yi *(s. 208–9)* takip ederek **Avenue Montaigne**'e *(s. 211)* sapın ve Dior ve Chanel gibi pek çok büyük modaevini görün. Buradan devam edip üzerinden mükemmel manzaralar sunan **Arc de Triomphe**'u *(s. 212–13)* geçin ve doğuya **Jardin du Palais-Royal**'e *(s. 131)* gidin. Eğer zamanınız varsa, yiyecek cenneti **Place de la Madeleine**'e *(s. 218)* uğrayın. Geceleri mükemmel bir biçimde ışıklandırılan **Sacré-Coeur**'ün *(s. 226–7)* bulunduğu **Montmartre**'da *(s. 222–3)* akşam yemeği yiyebilirsiniz.

İkinci Gün

Sabah Hafta sonları hareketli bir pazarın kurulduğu bohem **Rue Mouffetard**'dan *(s. 168)* yukarı yürüyerek antik bilim merkezi olan **Quartier Latin**'e *(s. 152–3)* gidin. Gösterişli **Panthéon**'u *(s. 160–61)* ve kentin ünlü üniversitesi **Sorbonne**'u *(s. 159)* mutlaka görün. Daha sonra nehri geçerek **Marais**'nin *(s 94–5)* şık sokaklarına girin ve **Place des Vosges**'un *(s. 98)* kemerlerinin gölgesinde öğle yemeğinizin keyfini çıkarın.

Öğleden sonra Bu bölgede kalarak **Rue des Francs Bourgeois**'daki *(s. 96)* şık mağazaları ve **Rue des Rosiers** *(s. 97)* çevresindeki Yahudi Mahallesi'ni görün. Etkileyici **Centre Pompidou**'daki *(s. 110–13)* son teknoloji ürünü sergileri gezin. XIV. Louis'nin görkemli **Hôtel des Invalides**'ini *(s. 186–7)* gördükten sonra günbatımında mükemmel manzaralar sunan **Eiffel Kulesi**'ne *(s. 196–7)* gidin.

Paris'te Üç Gün

- **Champs-Élysées ve Arc de Triomphe**
- **Musée d'Orsay'deki Empresyonistler**
- **Montmartre'a çıkış ve Sacré-Coeur**

Birinci Gün

Sabah Güne 1950'lerde kentteki entelektüel yaşamın merkezi olan **St Germain-des-Prés**'deki *(s. 136–7)* sevimli **Café de Flore**'da *(s. 141)* başlayın. Gotik başyapıt **Notre-Dame**'ın *(s. 82–5)* ve güzel **Sainte-Chapelle**'in *(s. 88–9)* bulunduğu **İle de la Cité**'ye *(s. 80–81)* geçmeden önce Ortaçağ'dan kalma **St-Séverin**'i *(s. 158)* görün. Huzurlu bir vaha olan **İle St-Louis** *(s. 78)* de yakınlardadır.

Öğleden sonra **Musée du Louvre**'a *(s. 122–9)* giderek Büyük Ustalar'ın eserlerinin sergilendiği Denon kanadını ziyaret edin. Güzel **Jardin des Tuileries** *(s. 132)* boyunca tarihi **Place de la Concorde**'a *(s. 133)* yürüyün. **Avenue des Champs-Élysées**'den *(s. 208–9)* otobüse binerek **Arc de Triomphe**'a *(s. 212–13)* gidin.

İkinci Gün

Sabah **Panthéon**'u *(s. 160–61)*, **Sorbonne**'u *(s. 159)* ve altında Roma hamamları olan **Musée de Cluny - Musée National du Moyen Age**'i *(s. 154–7)* barındıran **Quartier Latin**'i *(s. 152–3)* gezin. **Rue Mouffetard**'dan *(s. 168)* inerek **Jardin du Luxembourg**'a *(s. 174)* gidin.

Bir demiryolu istasyonundan müzeye çevrilen Musée d'Orsay'nin ana galerisi

Öğleden sonra Napoléon Bonaparte'ın ebedî istirahatgâhı olan **Invalides**'in *(s. 186–7)* görkemine kendinizi kaptırabilirsiniz. Burada etkileyici bir koleksiyonu olan küçük **Musée Rodin**'i *(s. 191)*, ve anıtsal **Eiffel Kulesi**'ni *(s. 196–7)* görebilirsiniz. Bir sonraki durağınız Empresyonist başyapıtlara ev sahipliği yapan **Musée d'Orsay** *(s. 146–9)* olacaktır. Akşam hareketli **Montparnasse**'ta *(s. 178–9)* gezinerek dinlenebilirsiniz.

Üçüncü Gün
Sabah Modern sanat eserlerini görmek için büyüleyici **Centre Pompidou**'ya *(s. 110–13)* gidin. Hareketli **Marais**'den *(s. 94–5)* geçerek huzurlu **Place des Vosges**'da *(s. 98)* kahve içebilirsiniz. Sonra V. Charles'ın, aynı ismi taşıyan devasa kalesinin yeri olan **Place de la Bastille**'e *(s. 102)* gidin. Paris'in tarihine ışık tutan **Musée Carnavalet** *(s. 96–7)* de yakınlardadır.

Öğleden sonra XIV. Louis'nin çocukluğunu geçirdiği **Palais-Royal**'i *(s. 130)*, **Jardin du Palais-Royal**'den *(s. 131)* görebilirsiniz. 19. yüzyıl pasajlarının arasında dolaşarak klasik bir çok-katlı mağaza olan **Galeries Lafayette**'e *(s. 38–9)*, gidin. **Montmartre**'ın *(s. 222–3)* tepesindeki **Sacré-Coeur**'de *(s. 226–7)* akşamı karşılayın.

Paris'te Beş Gün

- **Musée Rodin'deki mükemmel heykeller**
- **Musée Marmottan'da Monet'nin eserleri**
- **XIV. Louis'nin görkemli sarayı Versailles'a ziyaret**

Birinci Gün
Sabah Avenue des Champs-Élysées'e *(s. 208–9)* boyunca doğuya yürümeden önce **Arc de Triomphe**'un *(s. 212–13)* tepesinden Paris'i izleyin. Devasa **Place de la Concorde**'u *(s. 133)* ve formel **Jardin des Tuileries**'yi *(s 132)* geçerek bakır bir arazide kurulu, tarihi **Palais-Royal**'e *(s. 130)* gidebilirsiniz.

Öğleden sonra Gotik başyapıt **Notre-Dame**'ın *(s. 82–5)* ve **Sainte-Chapelle**'e *(s. 88–9)* ev sahipliği yapan Seine Nehri'nin üzerindeki **Île St-Louis** *(s. 78)* ve **Île de la Cité** *(s. 80–81)* adalarıyla tanışın. Günün kalanını mükemmel **Musée du Louvre**'da geçirin *(s. 122–9)*.

İkinci Gün
Sabah Mükemmel çağdaş sanat eserlerine ev sahipliği yapan **Centre Pompidou**'dan *(s. 110–13)* başlayarak hareketli **Marais** *(s. 94–5)* bölgesi boyunca doğuya yürüyün. Paris tarihine bir bakış için **Musée Carnavalet**'ye *(s. 96–7)* uğrayın ve sakin **Place des Vosges**'da *(s. 98)* bir kahve için. Gezintinizi epey gözde olan tarihi **Place de la Bastille**'de *(s. 102)* sonlandırın.

Marais'deki bir kafe terası

Öğleden sonra Kentin en ünlü mezarlığı **Cimetière du Père Lachaise**'i *(s. 242–3)* ziyaret edin ve tanınmış isimlerin mezarlarını görün. Fütürist **Parc de la Villette**'e *(s. 238–9)* doğru **Canal St-Martin**'i *(s. 234)* takip edin. **Cité de la Musique**'teki *(s. 238)* sergileri görün. Burada bir konsere de denk gelebilirsiniz.

Üçüncü Gün
Sabah Musée d'Orsay'deki *(s. 146–9)* Empresyonistleri görün ve sanatsal açlığınızı doyurmak için **Invalides**'deki *(s. 186–7)* **Musée Rodin**'i *(s. 191)* gezin. Biraz değişiklik için sokak pazarı ve *bistro*'larıyla dikkat çeken **Rue Cler**'i *(s. 192)* bulun.

Öğleden sonra Eiffel Kulesi'ne *(s. 196–7)* çıkın ve nehrin karşısındaki yenilikçi **Palais de Chaillot**'da *(s. 202)* dünyaya dönün. Zarif Passy boyunca yürüyerek, Monet'nin *Nilüfer* resimlerini içeren **Musée Marmottan Claude Monet**'yi *(s. 256)* gezin. Ötede göller ve bahçelerle dolu **Bois de Boulogne** *(s. 256–7)* yer alır.

Dördüncü Gün
Sabah Günü kentin dışında, XIV. Louis'nin sarayı **Versailles**'da *(s. 250–55)* geçirin. Birinci kattaki ihtişamlı daireleri gezin.

Öğleden sonra André Le Nôtre tarafından düzenlenen harika saray bahçelerini ve daha küçük olan **Grand Trianon** ve **Petit Trianon** saraylarını *(s. 251)* gezin.

Beşinci Gün
Sabah Önceleri yazarların ve filozofların buluşma noktası olan **St Germain-des-Prés**'deki *(s. 136–7)* **Café de Flore**'da *(s. 141)* Paris'in entelektüel havasına tanık olun. Görkemli **St-Séverin** *(s. 158)* kilisesini, Ortaçağ eserleriyle **Musée National du Moyen Age**'ı *(s. 154–7)*, **Panthéon**'u *(s. 160–61)* ve **Sorbonne** *(s. 155)* üniversitesini barındıran **Quartier Latin**'i *(s. 159)* gezin. **Montparnasse**'ta *(s. 178–9)* öğle yemeğinden önce eski **Rue Mouffetard**'da *(s. 168)* geçmişe bir yolculuk yapın.

Öğleden sonra Jardin du Luxembourg'da *(s. 174)* dinlendikten sonra Sağ Yaka boyunca kuzeye gidin ve gösterişli **Opéra Garnier**'yi *(s. 218–19)* görün. **Galeries Lafayette**'te *(s. 38–9)* dolaşıp **Montmartre**'daki *(s. 222–3)* **Sacré-Coeur**'e *(s. 226–7)* çıkın ve günbatımını keyfini çıkarın.

XIV. Louis'nin sarayı Versailles'daki güzel formel bahçeler

Paris Nerededir?

Başkent Paris, 2 milyonun üzerindeki nüfusu ve 105 km²'lik yüzölçümüyle, Fransa'nın kuzeyinde yer alır. Île-de-France bölgesinin merkezindeki Seine Nehri üzerinde bulunan Paris, Fransa nüfusunun beşte biri olan 11,5 milyon kişiye ev sahipliği yapar. Avrupa'nın önemli iş ve kültür merkezlerinden biri olan kent, Kuzey Fransa'nın da odak noktasıdır.

Harwich

Kuzey Denizi

Sheerness

Ramsgate

Zeebrugge

Ostend (Oostende)

Dover

Manş Tüneli

Folkestone

Dunkirk (Dunkerque)

Calais

Boulogne

Roubaix

Lille

Le Touquet

Lens

Douai

Arras

Abbeville

Amiens

Le Havre

Rouen

Beauvais

Compiègne

Caen

Seine

Chantilly

Bkz. yukarıdaki harita

PARİS

Argentan

Dreux

Sées

Chartres

Fontainebleau

Nogent-le-Rotrou

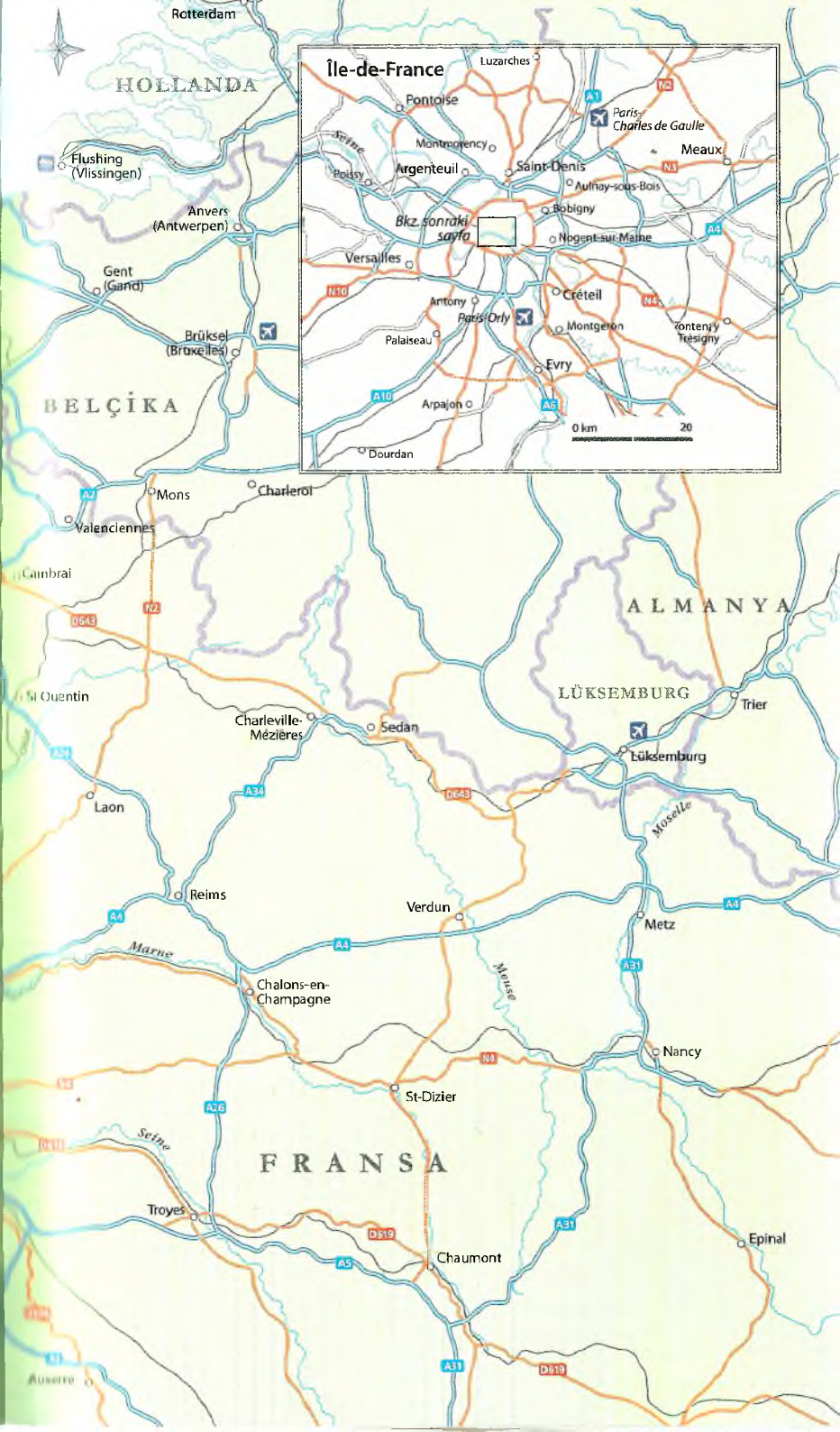
Orléans

Sembol

- Paris kenti
- Otoyol
- Ana yol
- Demiryolu
- Ülke sınırı

0 km 50

Semboller için *bkz. arka kulakçık*

Rotterdam
HOLLANDA
Flushing (Vlissingen)
Anvers (Antwerpen)
Gent (Gand)
Brüksel (Bruxelles)
BELÇİKA
Mons
Charlerol
Valenciennes
Cambrai
St Quentin
Charleville-Mézières
Sedan
Laon
Reims
Verdun
Marne
Chalons-en-Champagne
Meuse
Moselle
Metz
Nancy
St-Dizier
Seine
FRANSA
Troyes
Chaumont
Epinal
Auxerre
ALMANYA
LÜKSEMBURG
Trier
Lüksemburg
Île-de-France
Luzarches
Pontoise
Paris-Charles de Gaulle
Meaux
Montmorency
Argenteuil
Saint-Denis
Poissy
Aulnay-sous-Bois
Bobigny
Bkz. sonraki sayfa
Noisy-le-Grand
Versailles
Créteil
Antony
Paris-Orly
Montgeron
Palaiseau
Evry
Arpajon
Dourdan
0 km
20

Paris'in Merkezi

Bu rehberde Paris, merkezi ve yakındaki Montmartre'ı da içerecek şekilde 14 ayrı bölgede incelenmektedir. Tanıtılan turistik yerlerin büyük kısmı bu bölgeler içinde yer almaktadır ve her birine ayrı bir bölüm ayrılmıştır. Her bölge, tarihi ve belirgin özelliklerini vurgulayan unsurlarıyla anlatılmıştır. Örneğin Montmartre, kır hayatı ve kültürel hareketliliğinin renkli tarihiyle yansıtılmıştır. Öte yandan Champs-Élysées, geniş bulvarları, pahalı moda evleri ve göz alıcı malikâneleriyle ün salmıştır. Kentin görülmeye değer yerlerinin büyük kısmı merkeze yakındır ve bunlara yürüyerek ya da toplu ulaşım araçlarıyla kolaylıkla ulaşılabilir.

Dôme Kilisesi
Kubbesi altın yaldızlı Dôme *(bkz. s. 188–9)* Invalides'in merkezindedir.

Eiffel Kulesi
Tasarımını ve inşasını üstlenen mühendisin adını taşıyan Eiffel Kulesi (324 m), Paris'in en ünlü simgesidir *(s. 196–7)* ve Champ-de-Mars parkının üzerinde yükselir.

Musée du Louvre
Paris'in kalbinde, Seine Nehri ile Jardin des Tuileries'nin bitişiğinde, kentin en etkileyici müzesi olan Louvre bulunur. Dünyanın dört bir yanından gelen eserlerden oluşan koleksiyonu eşsizdir *(s. 122–9)*.

Semboller için *bkz arka kulakçık*

Sacré-Coeur
1875-1914 yılları arasında inşa edilmiş olan etkileyici Sacré-Coeur bazilikası Isa'nın Kutsal Yüreğine adanmıştır ve Montmartre'ın üzerinde yükselir *(s. 226–7)*.

REPUBLIQUE FRANCAISE
LIBERTE EGALITE · FRATERNITE

PARİS'İN TARİHİ

Paris, İÖ 55 yılında Romalılar tarafından fethedildiğinde sürekli su taşkınlarının görüldüğü İle de la Cité üzerinde Parisii adlı kabilenin yaşadığı küçük bir balıkçı kasabasıydı. Romalılar kısa sürede Seine Nehri'nin Sol Yakası'nda bir yerleşim bölgesi oluşturdular. Ardından Franklar buraya yerleşip Paris adını verdiler ve kenti krallıklarının merkezi ilan ettiler.

Kent, Ortaçağ boyunca dinsel bir merkez haline geldi ve Sainte-Chapelle gibi önemli mimari başyapıtlarla donatıldı. Paris, aynı dönemde bir öğrenim merkezi olarak da gelişti ve Avrupalı bilginleri Sorbonne Üniversitesi'ne çekti.

Rönesans ve Aydınlanma dönemlerinde kültür ve düşünce hayatının merkezi konumunda olan kent, XIV. Louis'nin hükümdarlığı altında çok büyük bir güç ve zenginliğe ulaştı. Ancak bu monarşik yönetim 1789 yılındaki kanlı devrime giden yolu da açtı.

19. yüzyılın başından itibaren Devrim'in coşkusu giderek kayboldu ve mükemmel bir asker olan Napolêon Bonaparte kendini Fransa imparatoru ilan ederek Paris'i dünyanın merkezi haline getirmeye çalıştı.

1848 Devrimi'nin hemen ardından kent köklü bir değişime tanık oldu. Baron Haussmann'ın yaptığı kapsamlı kent planlaması çalışmalarıyla Ortaçağ'dan kalma kenar mahallelerin yerini zarif caddeler ve bulvarlar aldı. Yüzyılın sonuna gelindiğinde, Paris, Batı kültürünün itici gücü haline gelmişti. Bu durum, iki dünya savaşı ve Alman işgali dışında, 20. yüzyıl boyunca da sürdü. Daha sonra kent kısa sürede toparlandı ve gittikçe büyüyerek birleşik Avrupa'nın merkezi olma yolunda hızla ilerledi.

İlerleyen sayfalarda, kentin gelişimine hız vermiş önemli dönemlerden enstantanelerle Paris'in tarihi anlatılmaktadır.

Bir Paris haritası (y. 1845)

◄ *Cumhuriyetin Alegorisi* (1848), Dominique Louis Papety

Paris'in Kralları ve İmparatorları

Capet Hanedanı'nın ilk dönemlerinde Hugues Capet'nin tahta çıkmasıyla birlikte Paris de, Fransa'nın güç merkezi haline geldi. Birbirini izleyen krallar ve imparatorlar kente damgalarını vurdular. Bu kitapta sözü edilen pek çok yapı kraliyet döneminin ürünüdür: Philippe-Auguste'ün kalesi olan Louvre Sarayı bugün dünyanın en görkemli müzelerinden biridir; IV. Henri'nin yaptırdığı Pont Neuf, İle de la Cité'yi Seine Nehri'nin iki yakasıyla birleştirir; Arc de Triomphe ise zaferlerini kutlamak üzere Napoléon tarafından yaptırılmıştır. Kralların bu uzun serüveni 1848'de, Louis-Philippe zamanında, monarşinin devrilmesiyle sona ermiştir.

768–814 Charlemagne

743–751 III. Childéric
716–721 II. Chilpéric
695–711 II. Childebert I
566–584 I. Chilpéric
558–562 I. Clotaire
674–691 III. Thierri
655–668 III. Clotaire
447–458 Merovich
628–637 I. Dagobert
458–482 I. Childéric

954–986 Lothaire
898–929 III. Charles
884–888 II. Karl
879–882 III. Louis
840–877 I. Karl
1137–80 VII. Louis
987–996 Hugues Capet
1031–60 I. Henri
1060–1108 I. Philippe

400 500 600 700 800 900 1000 1100

Merovenj Hanedanı — **Karolenj Hanedanı** — **Capet Hanedanı**

400 500 600 700 800 900 1000 1100

751–768 Pépin
721–737 IV. Thierri
711–716 III. Dagobert
691–695 III. Clovis
668–674 II. Childéric
637–655 II. Clovis
584–628 II. Clotaire
562–566 Caribert
511–558 I. Childebert

996–1031 II. Robert
986–987 V. Louis
936–954 IV. Louis, d'Outremer
888–898 Odo, Paris Kontu
882–884 Carloman
877–879 II. Louis
814–840 I. Louis

482–511 I. Clovis

1108–37 VI. Louis

1226–70 IX. Louis (Aziz Louis)

1515–47 I. François

1498–1515 XII. Louis,

1483–98 VIII. Charles

1422–61 VII. Charles

1270–85 III. Philippe

1285–1314 IV. Philippe

1316–22 V. Philippe

1328–50 VI. Philippe

1547–59 II. Henri

1559–60 II. François

1610–43 XIII. Louis

1643–1715 XIV. Louis

1774–93 XVI. Louis

1804–14 I. Napoléon

1200 | 1300 | 1400 | 1500 | 1600 | 1700 | 1800

Valois Hanedanı

Bourbon Hanedanı

1200 | 1300 | 1400 | 1500 | 1600 | 1700 | 1800

1314–16 X. Louis

1322–28 IV. Charles

1350–64 II. Jean

1364–80 V. Charles

1380–1422 VI. Charles

1560–74 IX. Charles

1574–89 III. Henri

1589–1610 IV. Henri

1814–24 XVIII. Louis

1824–30 X .Charles

1830–48 I. Louis-Philippe

1852–70 III. Napoléon

1223–26 VIII. Louis

1180–1223 II. Philippe, August

1461–83 XI. Louis

1715–74 XV. Louis

Galya-Roma Dönemi

Seine Nehri'nden ayrı bir Paris düşünülemez. Nehir ilk yerleşimcilere toprak, orman, bataklık ve adaları en uygun şekilde kullanma olanağı vermiştir. Yapılan kazılarda, Lutetia bölgesinde, İÖ 3. yüzyılda yerleşmiş olan ve Parisii olarak bilinen Kelt kabilesinden çok daha öncesine ait, İÖ 4500'den kalma kanolar bulunmuştur. İÖ 59'dan itibaren Romalılar Galya'nın (Fransa) idaresini ele geçirmeye uğraştılar ve yedi yıl sonra Lutetia'yı yağmaladılar. Başta ana ada (İle de la Cité) ve Seine Nehri'nin Sol Yakası olmak üzere kenti güçlendirip yeniden inşa ettiler.

Bronz Çağı Koşum Takımı
Koşum takımı gibi günlük eşyaların yapımında bronz kullanımı Galya'da, İÖ 900'lerde başlayan Demir Çağı'nda da sürdü.

Demir Kamalar
İnsan ve hayvan figürleriyle süslenmiş demir kamalar İÖ 2. yüzyıldan itibaren uzun kılıçların yerini aldı.

Pişmiş Kilden Vazo
Renkli süslemeleri olan bu seramikler Galya'da bol miktarda üretilirdi.

Cam Boncuklar
İle de la Cité'de Demir Çağı'ndan kalma cam boncuklar ve bilezikler bulunmuştur.

Galyalı askerlerce takılan miğfer

İÖ 4500 Seine Nehri kıyısında ilk kayıkçılar görülmeye başlandı.

İÖ 52
Caesar'ın komutanı Labienus, Camulogenes yönetiminde Galyalıları yenilgiye uğrattı. Parisii kabilesi kendi kentini yerle bir etti.

4500 | İÖ 400 | İÖ 300 | İÖ 200 | İÖ 100

İÖ 300 Parisii kabilesi İle de la Cité'ye yerleşti

İÖ 100
Romalılar İle de la Cité'yi yeniden kurup Sol Yaka'da yepyeni bir kent yarattılar.

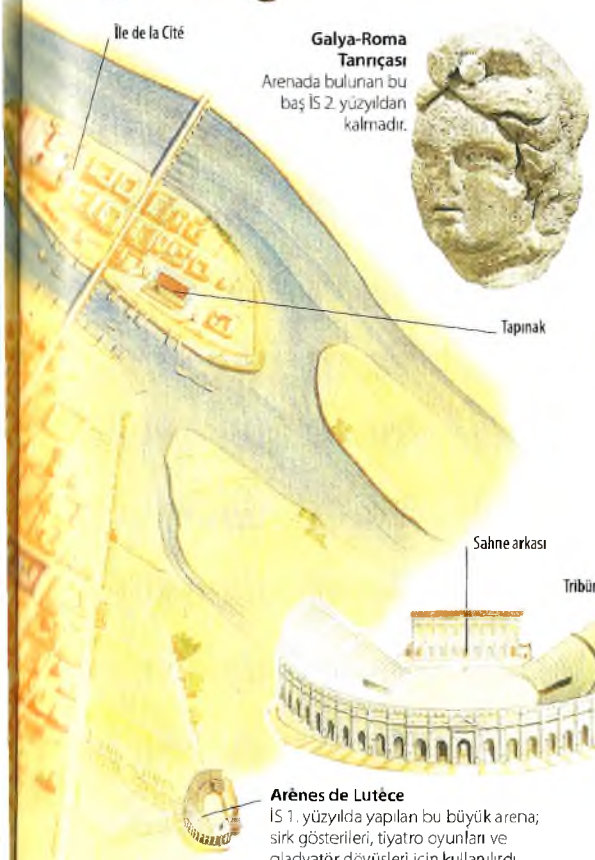
İle de la Cité'de basılan Parisii altın sikkesi

Roma Dönemi Yağ Kandili
Yoğun nüfuslu İle de la Cité'de karanlık kış ayları boyunca merkezi ısıtmanın sıcaklığı ve kandilin ışığı kullanılırdı.

Galya-Roma'nın İzleri

19. yüzyılın ortasından bu yana yürütülen kazı çalışmalarında, merkez aks-bugünkü Rue St-Jacques ile Rue Soufflot'dan (*5. arrondissement*) geçen Roma kentinin sınırlarına ait izler bulundu. Notre-Dame meydanının altındaki (Place Jean-Paul II) Crypte Archéologique'te *(s. 87)* Galya-Roma dönemi evleri ve Roma surlarının kalıntıları görülebilir. Kentteki diğer Roma sit alanları arasında Arène de Lutèce *(s. 167)* ile Musée de Cluny – Musée National du Moyen Age'daki *(s. 154–7)* hamamlar sayılabilir.

Galya-Roma Tanrıçası
Arenada bulunan bu baş İS 2. yüzyıldan kalmadır.

Hamamlar *(thermae)* Cluny'de bulunur ve farklı su sıcaklıkları olan üç bölümden oluşur.

Arènes de Lutèce
İS 1. yüzyılda yapılan bu büyük arena; sirk gösterileri, tiyatro oyunları ve gladyatör dövüşleri için kullanılırdı.

Halka Şişe
İS 300'lerden kalma bu şişe İle de la Cité'de bulunmuştur.

İÖ 200'de Lutetia

Paris, yani Lutetia, İle de la Cité ve Sol Yaka'yı birleştiren köprüleriyle ızgara planına göre düzenlenmiştir.

Cluny hamamlarındaki Roma yer mozaikleri

0
100
200
300
400

200 Romalılar arenalar, hamamlar ve villalar yaptılar.

250 İlk Hıristiyan şehitlerinden Denis'nin başı Montmartre'da vuruldu.

285 Barbarların saldırısıyla Lutetia yanıp kül oldu.

360 Galya Valisi Julien, imparator ilan edildi. Lutetia'nın ismi Parisiilerden sonra Paris olarak değiştirildi.

451 Sainte Geneviève, Attila'yı püskürtmeleri için Parisilileri kışkırttı.

485–508 Frankların lideri Clovis, Romalıları yenilgiye uğrattı. Paris Hıristiyanlaştırıldı.

Ortaçağ'da Paris

Ortaçağ boyunca Paris gibi nehir kenarlarında kurulmuş stratejik bir konuma sahip kentler politik güç ve eğitim merkezleri olarak gelişti. Entelektüel ve dinsel hayat üzerinde önemli bir rol oynayan Kilise, toprağın drenajı ve kanalların açılması gibi teknik yeniliklerle birlikte eğitimin de en büyük destekçisi oldu. Nüfus hâlâ özellikle İle de la Cité ve Sol Yaka etrafında toplanmıştı. 12. yüzyılda bataklıklar *(marais)* kurutulduğunda kent de genişleme fırsatı bulacaktı.

Kentin Yayılması
1300 Bugün

Sainte-Chapelle
Ortaçağ'dan kalma bu görkemli başyapıtın *(s. 88–9)* üst şapeli kraliyet ailesine ayrılmıştı.

İle de la Cité,
Conciergerie ve Sainte-Chapelle'in kuleleriyle birlikte haziran sayfasında görülmektedir.

Sekizgen Masa
Ortaçağ malikânelerinde buna benzer ahşap mobilyalar bulunurdu.

Drenaj geniş alanlarda tarım yapılmasına olanak tanıdı.

Dokumacıların Penceresi
Zanaatçılar loncalar oluşturdular. Pek çok kilisenin vitray penceresi onlara adandı.

Paris sakinlerinin
büyük çoğunluğu kırsal bir yaşam sürüyordu. Asıl kent küçük bir alanı kaplıyordu.

512
Sainte Geneviève öldü ve Clovis'in yanına gömüldü.

725–732
Müslümanlar Galya'ya saldırdı.

845–862
Normanlar Paris'e saldırdı.

500 600 700 800 900

543–556
St-Germain-des-Prés kuruldu.

800
Charlemagne papa tarafından imparator ilan edildi.

Charlemagne'in elinin altın ölçüleri

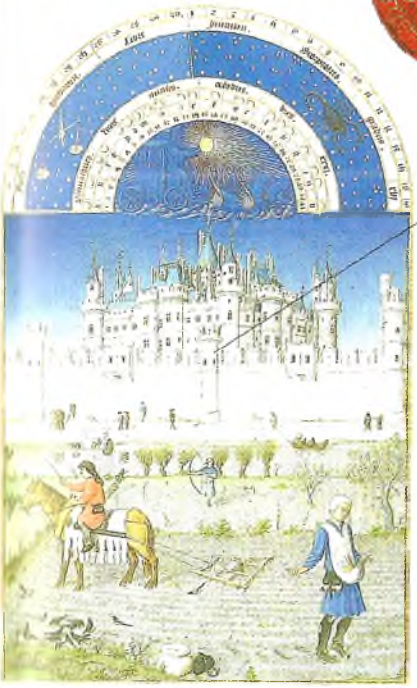
Notre-Dame
Bu büyük Gotik katedralin yapımı yıllar aldı. İnşası 1163'ten 1334'e kadar sürdü.

Manastırlar
Farklı tarikatlara mensup keşişler özellikle Seine Nehri'nin Sol Yakası'ndaki manastırlarda yaşadılar.

Üniversite Mührü
Paris Üniversitesi 1215 yılında kuruldu.

V. Charles'ın Louvre'u, savunma surlarıyla birlikte İle de la Cité'den bakışla görülmektedir.

Soylular
14. yüzyılın ortasından sonra kıyafet bir sınıf göstergesi oldu. Soylu kadınlar sivri uçlu şapkalar giyerlerdi.

Aylar: Haziran ve Ekim

1410 yılında Duc de Berry için hazırlanan süslemeli bu dua kitabı ve takvim olan Très Riches Heures*'de (solda ve üstte) Paris'in pek çok ünlü binası görülür.*

Bir Ortaçağ Aşk Öyküsü

Keşiş Pierre Abélard ve Héloïse arasındaki aşkın başladığı yer Notre Dame'ın revaklarıydı. Pierre Abélard, 12. yüzyılın en kendine özgü teologuydu ve bir katedral rahibinin on yedi yaşındaki yeğeni için özel öğretmen olarak işe alınmıştı. İkisi arasında kısa sürede bir aşk doğdu. Héloïse'in amcası öfkelenerek Abélard'ı hadım ettirdi. Héloïse ise manastıra kapandı ve hayatının geri kalanını orada geçirdi.

1010–22
Hıristiyanlar Kudüs'teki kutsal yerlerden sürülür.

1079
Pierre Abélard doğdu.

1163
Notre-Dame'ın inşasına başlandı.

1167
Les Halles yiyecek pazarı Seine Nehri'nin Sağ Yakası'nda kuruldu.

1215
Paris Üniversitesi kuruldu

1226–70
IX. Louis'nin hükümdarlığı

1245
Sainte-Chapelle'in inşasına başlandı.

1253
Sorbonne açıldı.

1380
Bastille kalesi tamamlandı.

1430 Jeanne d'Arc'ın Paris'i savunamaması üzerine İngiliz VI. Henri Fransa kralı olarak taç giydi.

Jeanne d'Arc

1000 | 1100 | 1200 | 1300 | 1400

Rönesans Döneminde Paris

İngiltere'yle yapılan Yüz Yıl Savaşları'ndan sonra Paris harabeye döndü. İşgalci İngiliz ordusu 1453 yılında geri çekildiğinde kent yerle bir olmuş ve pek çok ev yanmıştı. XI. Louis refahı yeniden sağladı; sanat, mimari ve giyim gibi konulara yönelik yeni bir ilgi doğdu. 16. ve 17. yüzyıl boyunca Fransız kralları İtalyan Rönesansı'nın etkisi altında kaldılar. Bu kralların mimarları, kent planlaması, şık ve birörnek binalar yaratmak ve muhteşem Place Royale (bugünkü Place des Vosges) gibi açık alanlar oluşturmakta birbirleriyle yarıştılar.

Kentin Yayılması

1590 Bugün

Matbaacılık (1470)
Dinsel metinler –özellikle Latince– Sorbonne'daki matbaada basılırdı.

Dövüşe Hazırlanan Bir Şövalye
Place Royale'de 17. yüzyıla kadar mızrak dövüşleri düzenlendi.

Mücevher Kakmalı Kolye
Zenginliğin göstergesi olan mücevherler kıyafetlerin ayrılmaz bir parçasıydı.

Pont Notre-Dame
Üzerinde evler bulunan bu köprü 15. yüzyılın başında yapıldı. Pont Neuf (1589) üzerinde ev olmayan ilk köprüydü.

Place Royale

Geniş bir alana yayılmış simetrik evleriyle tanınan Paris'in ilk meydanı, 1609 yılında IV. Henri tarafından yaptırıldı. Kraliyet Meydanı 1800 yılında Place des Vosges adını aldı (s. 98).

I. François

1453 İngiltere'yle yapılan Yüz Yıl Savaşlarının sonu.

1516 I. François tarafından Fransa'ya davet edilen Leonardo da Vinci yanında *Mona Lisa*'yı da getirdi.

1450 1460 1470 1480 1490 1500 1510 1520

1469 Fransa'daki ilk matbaa Sorbonne'da açıldı.

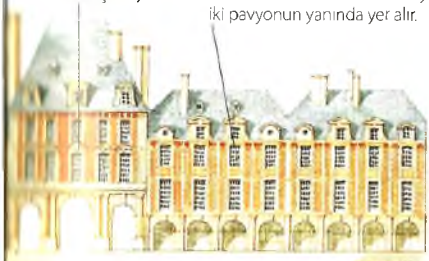
1528 I. François Louvre'da yaşamaya başladı.

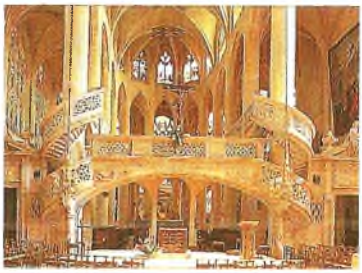
16. Yüzyıl Çatal Bıçak Takımları
Zenginler, etleri bu süslü takımlarla ayırırlar, yemek için de kaşık ya da ellerini kullanırlardı.

Rönesans Döneminin İzleri

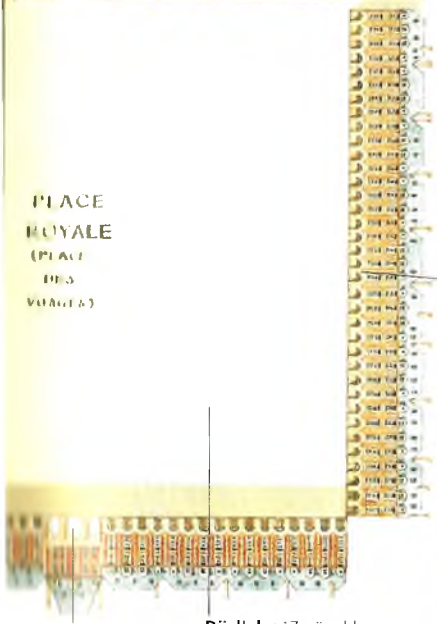
Place des Vosges'un yanı sıra, Paris'te birçok Rönesans yapı görülebilir. Bu dönemden kalma kiliseler arasında St-Etienne-du-Mont *(s. 159)*, St-Eustache *(s. 116)* ve St-Gervais-St Protais'nin nefi *(s. 103)* sayılabilir. Hôtel de Sully *(s. 99)* ve Hôtel Carnavalet *(s. 96–7)* gibi **malikâneler** restore edilmiştir. Hôtel de Cluny'nin *(s. 154–5)* merdivenleri, avlusu ve küçük kulesi 1485-96 yılları arasından kalmadır.

Birörnek evler sıra kemerleriyle iki pavyonun yanında yer alır.

Haç bölmesi St-Etienne-du-Mont'un (1520 civarı) en zarif unsurlarından biridir.

Ceviz Şifoniyer (1545 civarı)
Zarif oymalı ahşap mobilyalar zenginlerin evlerini süslerdi.

Dokuz simetrik ev meydanın iki yanına sıralanmıştır.

Hyante ve Climène
Toussaint Dubreuil ve diğer sanatçılar Rönesans'ın mitolojik temalarını işlediler.

Kral Pavyonu

Düellolar 17. yüzyılda bu meydanda yapılırdı.

1572 Aziz Bartolomeus Yortu'sunda Protestanlar katledildi.

1546 Yeni Louvre sarayının yapım çalışmaları başladı. Seine Nehri'ne ilk rıhtım yapıldı.

1559 Basit sokak fenerleri yerleştirildi. Louvre tamamlandı.

1609 IV. Henri Place des Vosges'un yapımını başlattı.

1589 III. Henri St-Cloud'da suikaste uğradı.

1540 1550 1560 1570 1580 1590 1600 1610

1547 I. François öldü.

1559 II. Henri Paris'te bir turnuvada öldürüldü.

1589 IV. Henri Pont-Neuf'ü tamamladı ve kentin su ihtiyacını karşıladı.

1593 Protestan Navarrelı Henri Katolikliği kabul etti ve 1594'te IV. Henri adıyla taç giydi.

1610 IV. Henri dini bir fanatik olan Ravaillac tarafından öldürüldü.

Güneş Kral Döneminde Paris

Fransa, Büyük Yüzyıl *(Le Grand Siècle)* olarak bilinen 17. yüzyılda, XIV. Louis'nin (Güneş Kral) ve Versailles'daki saray ahalisinin gösteriş düşkünlüğüyle özdeşleşmişti. Paris'te, görkemli binalar, meydanlar, tiyatrolar ve aristokrasiye ait malikâneler *(hôtel)* inşa edildi. Bu göz alıcı yüzeyin altında ise monarşinin mutlak gücü yatmaktaydı. Louis'nin hükümdarlığının bitmesiyle birlikte bu savurganlık ve Fransa'nın komşularıyla giriştiği savaşlar, monarşinin çöküşüne zemin hazırlayacaktı.

Kentin Yayılması
1657 Bugün

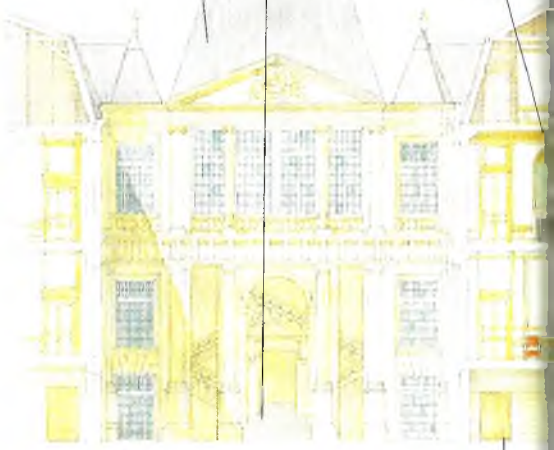

Versailles Bahçeleri
XIV. Louis, André Le Nôtre'un tasarladığı bahçelerde epey vakit geçirmişti.

Mansart çatılar, yanlarındaki ve uçlarındaki eğimleriyle, dönemin Fransız üslubu için tipiktir.

Girişteki merdivenler iç avludan başlar.

Yaşam alanlarının kesiti

Zemin katta hizmetçilerin odaları vardı.

Jupiter olarak XIV. Louis
1661 yılında tahta çıkıp Fransa'yı kasıp kavuran iç savaşları sona erdiren Louis burada muzaffer Jupiter olarak betimlenmiştir.

Çekmeceli Sehpa
Bu parça Versailles'daki Grand Trianon için André-Charles Boulle tarafından yapılmıştır.

1610 XIII. Louis'nin tahta çıkmasıyla *Le Grand Siècle* başladı.

XIII. Louis

1614 Devrim'den önceki son Etats-Généraux (yasama yetkisi olmayan genel meclis) toplantısı yapıldı.

1622 Paris piskoposluk merkezi oldu.

1624 Tuileries Sarayı tamamlandı.

1627 İle St-Louis'nin gelişimi.

1629 XIII. Louis'nin başbakanı Richelieu Palais-Royal'i yaptırttı.

Kardinal Mazarin

1631 Paris'in ilk gazetesi *La Gazette* yayımlandı.

1638 XIV. Louis doğdu

1643 XIII. Louis öldü. Saltanat naipliğini Marie de Médicis ve Kardinal Mazarin yürüttü.

1661 XIV. Louis mutlak hükümdarlığını ilan etti. Château de Versailles'in genişletilmesine başlandı.

1662 XIV. Louis'nin maliye bakanı Colbert, Gobelins (goblen) işletmesini kurdu.

Dokuma tezgâhı

1610 1620 1630 1640 1650 1660

Tavan süslemesi, Charles Le Brun
XIV. Louis'nin saray ressamı Le Brun, Hôtel Carnavalet'deki gibi pek çok tavan süslemesi yapmıştır *(s. 96)*.

Madame de Maintenon
Kraliçe 1683 yılında öldüğünde, Louis, Caspar Netscher'in bu eserinde görülen Madame de Maintenon ile evlendi.

Süslemeli Yelpaze
XIV. Louis, saraydaki özel şölenlerde kadınların yelpaze taşımasını şart koşmuştu.

Le Brun tavan süslemesi, Galerie d'Hercule

Formel Klasik Bahçe

Güneş Kral Döneminin İzleri

Paris'te hâlâ Hôtel Lambert gibi pek çok 17. yüzyıl malikânesi vardır, ancak bunların sadece bir kısmı halka açıktır. Yine de, Hôtel des Invalides *(s. 191)*, Dôme Kilisesi *(s. 188–9)*, Palais du Luxembourg *(s. 174)* ve Versailles *(s. 250–55)* dönemin göz alıcı ihtişamını eksiksiz yansıtır.

Dôme Kilisesi (1706)

Hôtel Lambert (1640)

17. yüzyılda aristokratlar büyük merdivenleri, avluları, düzenli bahçeleri, ambarlıkları ve ahırları olan lüks evler yaptırdılar.

Neptunus Kupası
Üzerinde gümüşten bir Neptunus bulunan lapisten yapılma bu kupa, Louis'nin vazo koleksiyonundadır.

Musee Carnavalet'deki XIV. Louis heykeli

1667 [illegible]

1682 Saray Versailles'a taşındı ve Devrim'e kadar orada kaldı.

1686 Paris'teki ilk kafe Le Procope açıldı.

1715 XIV. Louis öldü.

1670 | 1680 | 1690 | 1700 | 1710

1670 Hôtel des Invalides'in inşası bitti.

1689 Pont Royal inşa edildi.

1692 Savaşlar ve kötü hasat yüzünden kıtlık baş gösterdi.

1702 Paris 20 bölgeye *(arrondissement)* ayrıldı.

Aydınlanma Çağı'nda Paris

Varolan düşüncelere ve topluma bilimsel ve eleştirel yaklaşımı gündeme getiren Aydınlanma, Paris'te filizlendi. Öte yandan, adam kayırmacılık ve rüşvet XV. Louis döneminin en büyük kamburlarıydı. Bu sırada ekonomi büyük oranda düzeldi, sanat hiç olmadığı kadar yaygınlaştı, Voltaire ve Rousseau gibi entelektüeller Avrupa çapında ün kazandı. Nüfusu 650 bine ulaşan Paris'te kent planlaması gelişti ve kentin ayrıntılarıyla betimlendiği ilk sokak haritası 1787 yılında basıldı.

Kentin Yayılması
☐ 1720 ☐ Bugün

Gemicilik Donanımları
Denizcilik bilgisi arttıkça teleskopların yanı sıra, enlem ve boylamı ölçmekte kullanılan trigonometrik aletler geliştirildi.

Oditoryum,
1.913 kişilik seyirci kapasitesiyle Paris tiyatrolarının en büyüğüydü.

18. Yüzyıl Perukları
Bunlar sadece dönemin modasını yansıtmakla kalmaz, takan kişinin sınıfını ve önemini de belirtirdi.

Comedie Française

Aydınlanma Çağı'nda Comédie Française (s. 118) *gibi yeni tiyatroların açılışıyla sahne çalışmaları yaygınlaştı. Comédie Française bugün de dünyanın en saygın tiyatrolarından biridir.*

İtfaiyeci

1720

1722 Kentin ilk itfaiye birliği kuruldu.

1730

1733 Voltaire'in *Lettres Philosophiques* adlı eseri yayımlandı.

1734 Fontaine des Quatre Saisons inşa edildi.

1740

1748 Montesquieu'nün (farklı yönetim şekillerinin anlatıldığı) *L'Esprit des Lois* adlı çalışması yayınlandı.

1750

1751 Diderot'nun *L'Encyclopédie* çalışmasının ilk cildi yayımlandı.

Madame de Pompadour XV. Louis'nin metresi olarak hatırlansa da, önemli bir sanat hamisiydi ve büyük bir siyasi güce sahipti.

Erimiş Çikolata Kabı 18. yüzyılda burjuvalar, Asya ve Yeni Dünya'dan gelme tütün, çay, çikolata ve kahve gibi ürünleri tüketebiliyorlardı.

Katakomplar Paris mezarlıklarına hijyenik bir alternatif olmak 1785 yılında kuruldu *(s. 181)*.

1757 İlk gazlı sokak lambaları.

Aydınlanma Çağı'nın İzleri

Paris'te Rue de Lille, Rue de Varenne ve Rue de Grenelle *(s. 191)* çevresindeki bölge, 18. yüzyılın ilk yarısında aristokrasi tarafından yaptırılmış pek çok lüks ve görkemli malikâneyle *(hôtel)* doludur. Voltaire ve Jean-Jacques Rousseau gibi büyük entelektüellerin yaşamlarına ait andaçlar, 18. yüzyıldan kalma dekorasyonlar ve resimlerle birlikte Musée Carnavalet'de *(s. 96–7)* görülebilir. Musée de la Monnaie'ye *(s. 142)* ev sahipliği yapan etkileyici Hôtel des Monnaies (kraliyet darphanesi) Aydınlanma Çağı'na özgü oransal Neo-Klasik mimarinin güzel bir örneğidir.

Kiliseler Aydınlanma Çağı boyunca inşa edildi. St-Sulpice *(s. 174)* 1776 yılında tamamlandı.

Le Procope *(s. 142)* Paris'in en eski kafesidir. Rousseau ve Voltaire buraya sıkça gelirdi.

1760

1762 Rousseau'nun *Emile* ve *Toplum Sözleşmesi* yayımlandı.

1764 Madame de Pompadour öldü.

1770

1774 XIV. Louis'nin büyük torunu XV. Louis öldü.

1778 Fransa Amerika'nın bağımsızlığını destekledi.

1780

1782 Place du Théâtre Français'de ilk kalıcı yapıldı.

1783 Montgolfier kardeşler ilk sıcak hava balonunu yaptılar.

1785 *Horatius Kardeşlerin Yemini*, J. L. David.

Filozof ve yazar Rousseau, insanların doğuştan iyi olduğuna ve toplum tarafından yozlaştırıldığına inanıyordu.

Devrim Sırasında Paris

Pek çok Parisli 1789 yılında, Ortaçağ'da olduğu gibi, büyük bir yoksulluk içinde yaşamaktaydı. Yüksek enflasyon ve XVI. Louis'ye yönelik tepkiler Bastille'e saldırılmasıyla doruğa çıktı, üç yıl sonra da Cumhuriyet kuruldu. Ne yazık ki, bunu korkunç Terör dönemi izledi ve Devrim'e ihanet ettiğinden kuşku duyulanlar mahkemelerde yargılanmadan idam edildiler: 60 binden fazla kişi hayatını kaybetti. Coşkulu devrimci Robespierre'in kanlı aşırılığı iktidardan devrilmesine, 1795 yılında yeni bir hükümetin Direktuvar'ı kurmasına yol açtı.

Kentin Yayılması

1796 Bugün

İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi
Aydınlanma'nın eşitliğe ve insan onurunun korunmasına dayalı ilkeleri bu bildiride ölümsüzleştirildi. Bu illüstrasyonda 1791 Anayasası'nın önsözü görülmektedir.

Fransız muhafızları, Devrimcilerin saflarındaydılar ve çarpışmaya iki topla akşama doğru katıldılar.

Hapishane kuleleri ateşe verildi.

Kâğıt Para
Assignats (senetler) 1790-93 yılları arasında Devrim'in finansmanında kullanıldı.

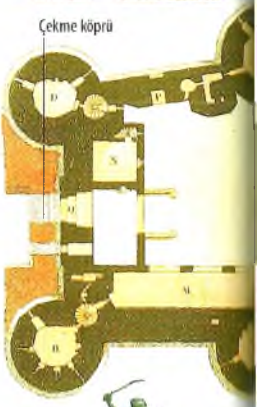
Cumhuriyet Takvimi

Devrimciler dünyanın yeni baştan kurulduğuna inanıyorlardı, bu yüzden yürürlükteki kilise takvimini kaldırdılar ve Cumhuriyetin ilanının ilk günü olan 22 Eylül 1792'yi yeni çağın başlangıcı olarak seçtiler. Cumhuriyet takvimi, her biri onar günlük üç döneme bölünmüş on iki eşit aydan oluşmuştu; kalan beş gün ise resmi tatillere ayrılmıştı. Yılın her bir ayına, onları doğaya ve mevsimlere bağlayan sis, kar, filizlenme zamanı, çiçekler ve hasat gibi şiirsel isimler verilmişti.

Tresca'dan, Yeni Cumhuriyet takviminin rüzgârlı ayı *Ventôse*'un (19 Şub-20 Mar) renkli gravürü

Çekme köprü

4 Ağu Feodalizm lağvedildi.

26 Ağu İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi ilan edildi.

14 Tem Bastille'in düşüşü.

17 Eyl Şüpheliler Yasası yürürlüğe girdi. Terör başladı.

1789

1790

Üç güç sahibine dair karikatür: Ruhban sınıfı, asiller ve uyanan halk

5 May Etats-Généraux toplandı.

1791

Ulusal Muhafızların komutanı Lafayette, Anayasa'ya uyacağına and içti.

17 Tem Champ de Mars katliamı.

14 Tem Fête de la Fédération (Federasyon Bayramı).

10 Ağu Tuileries ayaklanması.

1792

25 Nis *La Marseillaise* bestelendi.

"Yurtsever" Sandalye
Bu ahşap sandalyenin arkalığında devrimin sembolü olan kırmızı başlıklar vardı.

Sans Culottes
1792 yılından itibaren, golf pantolon *(culotte)* yerine pantolon giymek Parisli sanatçı ve esnafın politik sembolü oldu.

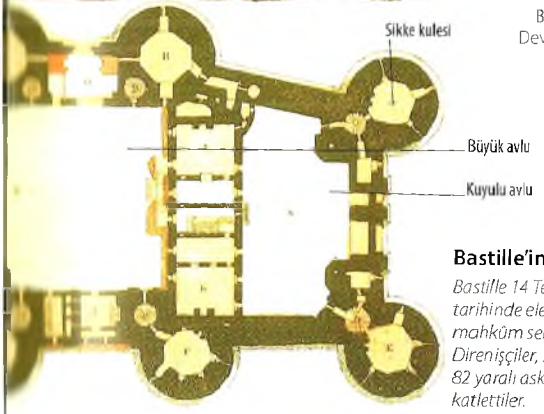

La Marseillaise
Devrimcilerin marşı bugün milli marştır.

Ölü ve yaralıların
sayısı gün bitiminde 171'i buldu.

Duvar Kâğıdı
Bu duvar kâğıdı Devrim'i kutlamak için üretilmişti.

Giyotin
Fransa'da, ilk kez Nisan 1792'de kullanıldı.

Bastille'in Alınışı

Bastille 14 Temmuz 1789 tarihinde ele geçirildi ve yedi mahkûm serbest bırakıldı. Direnişçiler, 32 İsviçreli muhafız, 82 yaralı asker ve komutanı katlettiler.

21 Oca XVI. Louis idam edildi.

Sonbahar Robespierre Halk Güvenliği Komitesi'nin başına geçti.

16 Eki Marie-Antoinette idam edildi.

24 Kas Kiliseler kapatıldı.

5 Nis Danton ve yandaşları idam edildi.

19 Kas Jakobenler Kulübü (devrimci bir baskı grubu) kapatıldı.

22 Ağu Yeni anayasa: Direktuvar

1793 | **1794** | **1795**

13 Tem Devrim gazetesi *L'Ami du Peuple*'ün kurucusu Marat suikaste uğradı.

27 Tem Robespierre idam edildi.

Terör'ün mimarı ve devrimci Robespierre

Napoléon Döneminde Paris

Napoléon Bonaparte Fransız ordusundaki en parlak generaldi. Devrim'den sonra kurulan yeni hükümetin kararsızlığı, onun güç kazanmasına fırsat verdi ve Napoléon Kasım 1799'da Tuileries Sarayı'nda kendini I. Konsül, Mayıs 1804'te ise imparator ilan etti. Napoléon, merkezi bir yönetim biçimi ve bir kanunlar dizisi oluşturdu; Fransız eğitim sistemini düzeltti ve Paris'i dünyanın en güzel kenti yapmaya koyuldu. Kent büyük anıtlarla donatıldı ve fetihlerde ele geçirilen ganimetlerle bezendi. Yine de Napoléon'un iktidarı sağlam değildi ve süregiden savaşlara dayanıyordu. Mart 1814'te Prusya, Avusturya ve Rus orduları Paris'i işgal etti ve Napoléon Elba'ya kaçtı. 1815 yılında Paris'e döndü, ancak Waterloo'da yenildi ve 1821 yılında sürgünde öldü.

Kentin Yayılması

1810 Bugün

Château de Malmaison
Napoléon'un ilk karısı Joséphine'in en sevdiği evdi.

Odalıklar Joséphine'in elbisesini tutarken.

Opal Camlı Saat
Bu saatteki süslemeler dönemin modasını yansıtır.

Fil Projesi
Bu anıtın Place de la Bastille'e yerleştirilmesi planlanmıştı.

Kartalın Uçuşu
Napoléon'un 1814'te Elba'ya kaçışı bu şekilde hicvedildi.

1799 Napoleon iktidarda.

1797 Rivoli Çarpışması.

1800 Banque de France kuruldu.

1802 Légion d'honneur verilmeye başlandı.

1809 Napoléon Joséphine'den ayrıldı ve Marie-Louise ile evlendi.

1815 Waterloo: Napoléon ikinci kez görevden çekildi. Monarşi tekrar kuruldu.

1800 | **1805** | **1810** | **1815** | **1820**

1804 Napoléon taç giydi.

1800 Napoléon, gemisi *L'Orient* ile Mısır'dan döndü.

1806 Arc de Triomphe sipariş edildi.

1812 Rusya seferi bozgunla sonuçlandı.

1814 Napoléon tahttan çekildi.

Napoléon'un ölüm maskı

1821 Napoléon öldü.

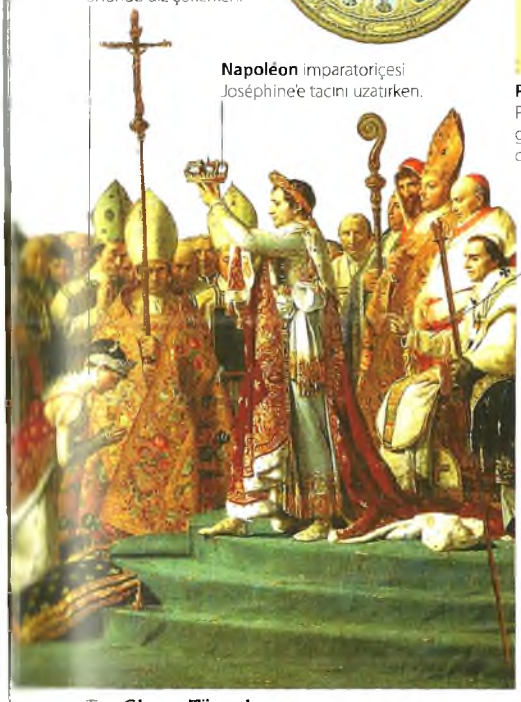
Bronz Masa Tablası
Üzerine Napoléon'un portresi işlenmiş olan tablada Austerlitz zaferi betimlenmiştir.

Josephine Napoléon'un önünde diz çökerken.

Palais-Royal'de Rus Kazaklar
Paris, 1814 yılında Napoléon'un geri çekilip Elba'ya gitmesiyle Avusturyalılar, Prusyalılar ve Ruslardan oluşan yabancı birlikler tarafından işgal edildi.

Napoléon imparatoriçesi Joséphine'e tacını uzatırken.

Papa istavroz çıkarırken.

Napoléon Döneminin İzleri

Napoléon'un Paris için planladığı büyük anıtların pek çoğu yapılmamış olsa da, Arc de Triomphe *(s. 212–13)* ve Arc de Triomphe du Carrousel *(s. 122)* zafer takları ondan kalan anıtların en önemlilerindendir. La Madeleine kilisesi *(s. 218)* de Napoléon zamanında açılmış ve Louvre'un *(s. 122–3)* büyük bir bölümü yeniden yapılmıştır. İmparatorluk üslubunun örnekleri Malmaison *(s. 257)* ve Carnavalet'de *(s. 96–7)* görülebilir.

Taç Giyme Töreni

Napoléon'un taç giyme töreni 1804'te yapıldı. J. L. David bu anılmede, Napoléon'u, Notre-Dame'da papanın huzurunda, kendi tacını takmadan önce Joséphine'inkini takarken betimletmiştir.

İmparatoriçe
Napoléon, Josephine'den 1809 yılında boşandı.

Arc de Triomphe du Carrousel 1806 yılında inşa edildi ve Venedik'teki San Marco'dan getirilen at heykelleriyle taçlandırıldı.

1842 Paris ve St-Germain-en-Laye arasındaki ilk demiryolu hattı açıldı.

1825 | 1830 | 1835 | 1840 | 1845

1830 Fauteuil dosyası yapıldı ve Benedictine manastırı kuruldu.

1831 Victor Hugo'nun *Notre-Dame de Paris* adlı eseri yayınlandı.

1840 Napoléon'un naaşı Les Invalides'e taşındı.

Napoléon'un mezarı

Büyük Değişimler

Paris 1848 yılında yeniden güçlenen monarşinin yıkılmasına yol açan ikinci bir devrim yaşadı. Meydana gelen belirsizlikler sonucu Napoléon'un yeğeni de amcası gibi gücü ele geçirdi ve 1851 yılında bir *coup d'état* ile kendini III. Napoléon ilan etti. Onun yönetiminde Paris, Avrupa'nın en görkemli kentine dönüştü. Modernleştirme çalışmalarının sorumluluğu Baron Haussmann'a verildi, Haussmann kalabalık ve dağınık sokakların tamamını yıktırdı ve ızgara sistemiyle şekillendirdiği bulvarlar ve ağaçlıklı geniş yollarla öne çıkan düzenli bir başkent yarattı. Auteuil gibi yakın bölgeler ise kentin banliyölerini oluşturdu.

Kentin Yayılması
1859 Bugün

Boulevard des Italiens
Edmond Georges Grandjean'ın (1889) resmettiği bu ağaçlıklı geniş yol, yeni bulvarların en sevilenlerinden biriydi.

On iki bulvar yıldız şeklinde dağılır *(étoile)*.

Kanalizasyon Sistemi
1861 tarihli gravürde La Villette'ten Les Halles'e uzanan kanalizasyonun *(s. 192)* inşası görülüyor. Büyük kısmı, mühendis Belgrand'ın eseridir.

İlan Panosu
Bu panolara opera ve tiyatro gösterilerinin ilanları asılıyordu.

Büyük malikâneler
1860-68 yılları arasında Arc de Triomphe'un etrafında inşa edildi.

Dünya Sergisi'ndeki izleyiciler

1851 III. Napoleon İkinci İmparatorluğu ilan etti.

1852 Haussmann köklü kent planlaması çalışmalarını başlattı.

1855 Dünya Sergisi.

1850 | 1852 | 1854 | 1856 | 1858

III. Napoleon'u gösteren 20 centime değerindeki pul

1853 Baltard Les Halles'in yapımına başladı.

1857 Şair Baudelaire'e karşı *Elem Çiçekleri* yüzünden müstehcenlik davası açıldı.

Place de L'Etoile

Champs-Élysées'nin bir ucundaki alanı (Elysian) yeniden planlayan Haussmann yeni Arc de Triomphe çevresinde on iki bulvarı bir yıldız oluşturacak şekilde düzenledi. Haritada, bölge 1790 yılındaki haliyle görülüyor.

Fıskıyeli Çeşme
1870'lerde, Fransız hayranı İngiliz Richard Wallace'ın cömertliği sayesinde yoksul mahallelere elli çeşme yapıldı.

Bois de Boulogne
III. Napoléon'un kente armağanı olan bu parkta (1852) yürüyüşler yapılır ve ata binilirdi *(s. 256–7)*.

Baron Haussmann

Hukuk eğitimi alan ve mülkiye memurluğu yapan Georges-Eugène Haussmann (1809-91), III. Napoléon tarafından Paris valisi olarak atandı. 17 yıl boyunca kent planlamasının başında dönemin en iyi mimar ve mühendisleriyle Paris'i yeniden planladı, su kaynakları ve kanalizasyonu geliştirdi, güzel parklar inşa etti.

1860

1861 Garnier yeni Opera binasını tasarladı.

1862

1862 Victor Hugo'nun Parisli yoksulları anlatan romanı *Sefiller* yayınlandı.

1863 Manet'nin *Kırda Yemek* resmindeki çıplak karakter skandal yarattı ve resim Akademi *(s. 146–7)* tarafından reddedildi.

1863 Crédit Lyonnais bankası kuruldu.

1864

1866

1867 Dünya Sergisi

1868

1868 Basındaki sansür gevşetildi.

1870 Napoléon'un eşi Eugénie, savaş tehlikesi üzerine Paris'ten kaçtı.

1870 Fransa-Prusya Savaşı başladı.

Belle Époque

Fransa-Prusya Savaşı Paris'in kuşatılmasıyla sonuçlandı. 1871 yılında barış imzalandığında ekonomik iyileşmeyi sağlamak yeni hükümete, yani Üçüncü Cumhuriyete düştü. 1890'dan sonra hayat şartları değişti. Motorlu araçlar, telefon, uçak, sinema ve gramofon yaşam kalitesini artırdı ve *Belle Époque* olarak bilinen "güzel çağ" başladı. Yeni sanat anlayışı Art Nouveau, bina ve nesneleri süsleyerek Paris'i ışıldayan bir kente dönüştürdü. Renoir gibi Empresyonistler o zamanın yaşam coşkusunu *(joie de vivre)* yansıtırken, Matisse, Braque ve Picasso'nun çalışmaları modern sanat hareketinin ateşleyicileri oldu.

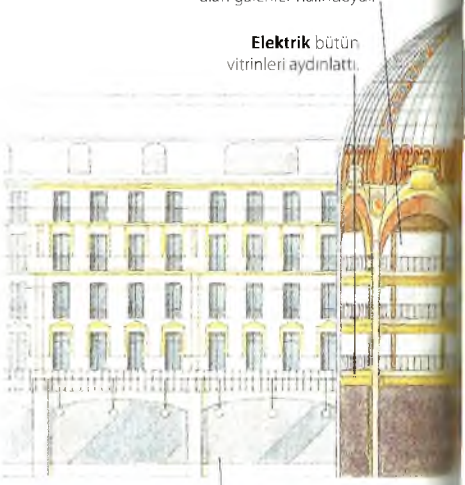

Kabare Afişi
Toulouse-Lautrec, sanatçı ve yazarların 1890'larda toplandığı Montmartre'taki kafe ve kabarelerin şarkıcılarını ve dansçılarını ölümsüzleştirdi.

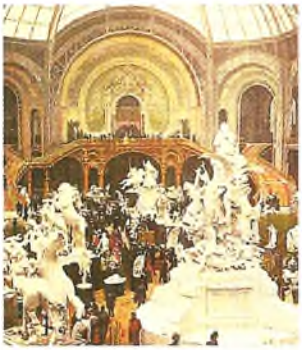
Kentin Yayılması
1895 Bugün

İç mekânlar büyük bir merdivenin etrafında yer alan galeriler halindeydi.

Elektrik bütün vitrinleri aydınlattı.

Vitrinler Boulevard Haussmann'a bakıyordu ve satılan malları sergiliyordu.

Grand Palais'nin Salonu
Grand Palais *(s. 210)*, 1889'daki Dünya Sergisi'nde, Fransız resim ve heykellerini içeren sergilere ev sahipliği yapmak amacıyla inşa edildi.

Arsız Doksanlar
Lumière kardeşler, sinematografın ilk hareketli görüntüleri olarak 1890'ların cüretkâr iç giyim modasını kaydettiler.

1870

1871 Üçüncü Cumhuriyet kuruldu.

1874 Monet, ilk Empresyonist resmi yaptı. *İzlenim: Gündoğumu.*

1875

Aç insanları beslemek için hayvanat bahçesindeki hayvanlar vuruldu (s. 226).

1870 Paris kuşatıldı.

1880

1885 Louis Pasteur kuduz aşısını buldu.

Louis Pasteur

1885

1890

1891 İlk metro istasyonu açıldı.

1889 Eiffel Kulesi tamamlandı.

Sergiye giriş bileti

1889 Büyük sergi

Citroën 5CV
Motorlu araçların gelişiminde öncülüğü Fransa yapmıştır. Citroën, 1900'den itibaren Paris sokaklarında görülmeye başlandı ve uzun mesafe araba yarışları yaygınlaştı.

Belle Époque'un İzleri

Grand Palais ve Petit Palais *(s. 210)* gibi anıtsal Art Nouveau yapıların yanı sıra, Galeries Lafayette *(s. 313)* ve Fermette Marbeuf restoranında *(s. 310)* Art Nouveau üslubunun güzel örnekleri olan iç mekânlar görülebilir. Musée d'Orsay'de *(s. 146–9)* de bu dönemden kalma nesneler sergilenir.

Cam kubbe
her yerden görülebiliyordu.

Moulin Rouge (1890)
Montmartre'ın eski değirmenleri, ünlü Moulin Rouge (kırmızı değirmen) *(s. 230)* gibi gece kulüplerine dönüştürüldü.

Porte Dauphine metro istasyonunun girişi, Art Nouveau tasarımcısı Hector Guimard'ın *(s. 226)* eseridir.

Galeries Lafayette (1906)
Bu etkileyici büyük mağaza, renkli cam ve dövme demirden oluşan kubbesiyle artan refahın bir göstergesiydi.

Bu Art Nouveau kapı Eiffel Kulesi yakınlarındaki Avenue Rapp üzerinde No. 29'da *(s. 193)* yer almaktadır.

Art Nouveau Kasa
Bu yeni üslup, en sıradan eşyalara bile şıklık kazandırdı.

Yüzbaşı Dreyfus devlet sırlarını Prusyalılara satmaktan kamuoyu önünde küçük düşürüldü, ancak daha sonra aklandı.

1894–1906

1907 *Avignonlu Kızlar*, Picasso.

1913 Proust *Geçmiş Zamanın Peşinde*'nin ilk cildini yayınladı.

1895 | 1900 | 1905 | 1910

1898 Pierre ve Marie Curie radyumu keşfetti.

1909 Blériot Manş Denizi'ni uçakla geçti.

1911 Diaghilev Rus balesini Paris'e tanıttı.

1895'te Lumière kardeşler sinematografi icat ettiler.

Avangard Paris

1920-40 yılları arasında Paris sanatçılar, yazarlar ve sinemacılar için bir çekim noktasıydı. Kent Cézanne, Duchamp, Picasso, Braque ve Man Ray gibilerinin başını çektiği Kübizm ve Sürrealizm gibi yeni akımlar sayesinde son derece canlıydı. Ernest Hemingway, Gertrude Stein ve Sidney Bechet gibi yazar ve müzisyenler Paris'e yerleştiklerinde Amerika'dan pek çok yeni eğilim kente geldi. Mimaride ise, Le Corbusier yarattığı geometrik formlarla günümüz binalarının çehresini değiştirecekti.

Kentin Yayılması

☐ 1940 ☐ Bugün

İşgal Altındaki Paris
II. Dünya Savaşı sırasında Paris işgal altındaydı. Eiffel Kulesi Alman askerlerinin uğrak yerlerindendi.

Napoléon, Abel Gance
Paris sinemacılar için bir çekim noktasıydı. Abel Gance, 1927 yılında geniş açılı objektifler kullanarak Napoléon'la ilgili yenilikçi bir film yaptı.

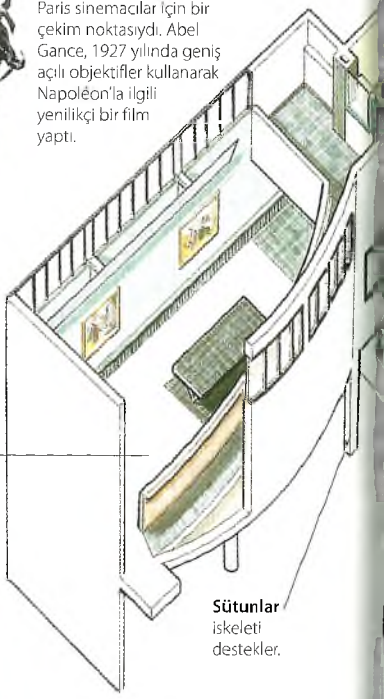

Josephine Baker
1925'te kente geldi ve tüylerden başka bir şey giymeden yaptığı "La Revue Nègre"deki gösterileriyle ün kazandı.

Oturma odası resim galerisine dönüştürülmüştür.

Sidney Bechet
1930 ve 40'larda Paris'in caz kulüpleri, saksafoncu Sidney Bechet gibi Siyah müzisyenlerin *swing* ezgileriyle coşuyordu.

Sütunlar iskeleti destekler.

La Roche Villa, Le Corbusier
Düz çizgileri, yatay pencereleri ve düz çatısıyla, beton ve çelikten yapılma bu ev (1923), yeni üslubun bir örneğidir.

1919 Versailles Antlaşması Aynalı Salon'da imzalandı.

1924 Olimpiyatlar Paris'te düzenlendi. André Breton, Sürrealist Manifesto'yu yayınladı.

1925 Art Deco üslubu ilk kez Exposition des Arts Décoratifs'te görüldü.

1914 **1916** **1918** **1920** **1922** **1924** **1926** **1928**

1914–18 I. Dünya Savaşı. Marne Çarpışması'yla Alman tehdidi savuşturuldu. St-Gervais-St-Protais'ye bir top mermisi isabet etti.

I. Dünya Savaşı'nda üniformalı bir asker

1920 Meçhul Asker Mezarı.

Arc de Triomphe'un altında Meçhul Asker anısına hiç sönmeyen bir ateş yanar.

1940'ların modası
II. Dünya Savaşı sonrası erkek ve kadın kıyafetleri askeri üniformaları çağrıştırmaktaydı.

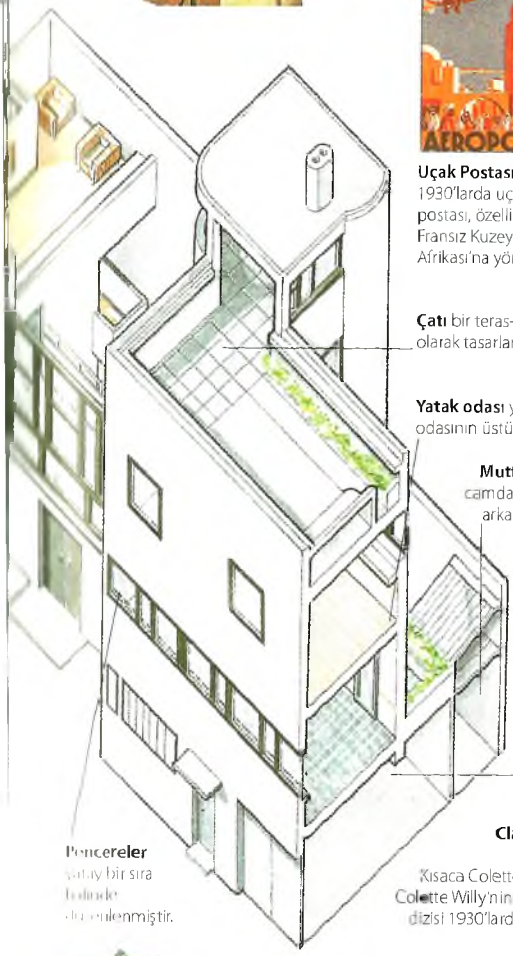
Uçak Postası Afişi
1930'larda uçak postası, özellikle Fransız Kuzey Afrikası'na yönelikti.

Eski Trocadéro Dünya Sergisi için Palais de Chaillot'ya *(s. 202)* dönüştürüldü.

Avangard Paris'in İzleri

La Roche Villa, bugün Fondation Le Corbusier'nin *(s. 256)* parçasıdır ve Paris'in Auteuil banliyösünde görülebilir. Hemingway'in de gittiği Montparnasse'taki bar-*brasserie* Closerie des Lilas'da *(s. 181)* dönemin dekorasyonu korunmuştur. Zamanın modasını Musée Galliera'da *(s. 205)* görebilirsiniz.

Çatı bir teras-bahçe olarak tasarlanmıştır.

Yatak odası yemek odasının üstündedir.

Mutfak eğimli camdan çatısıyla arka taraftadır.

Garaj zemin kattadır.

Pencereler
[illegible] bir sıra halinde [illegible] edilmiştir.

Claudine Paris'te, Colette
Kısaca Colette olarak tanınan, Colette Willy'nin *Claudine* roman dizisi 1930'larda çok popülerdi.

Sömürge kıyafetleriyle sergiyi gezen bir ziyaretçi

1930 [illegible]

1932 [illegible] ayaklanma ve grevler.

1934 Bunalım'ın yol açtığı

1935 Edith Piaf Paris sokaklarında dans ederken keşfedildi.

1936

1937 Picasso İspanyol İç Savaşı'nı protesto etmek için *Guernica*'yı yaptı.

1937 Palais de Chaillot inşa edildi.

1938

1940 II. Dünya Savaşı Paris, Naziler tarafından bombalandı ve işgal edildi.

1940

1942

Zafer işaretinin üzerine eklenmiş Özgür Fransa sembolü

Ağu 1944 Paris'in kurtuluşu.

Modern Kent

1962 yılında Paris'te Marais gibi harap durumdaki bölgelerde bir yenileme projesi başlatıldı. Bu program François Mitterrand'ın *Grand Travaux* (büyük işler) projesiyle sürdürüldü. Grand Louvre *(s. 122–9)* ve Musée d'Orsay *(s. 146–9)* gibi önemli sanat koleksiyonlarına ve tarihi anıtlara erişim kolaylaştırıldı. Opéra National de Paris Bastille *(s. 102)*, Cité des Sciences *(s. 240–41)* ve Quai de la Gare'daki Bibliothèque Nationale *(s. 248)* gibi modern yapılar inşa edildi. Bunlara ek olarak muhteşem Défense, Grande Arche, Stade de France ve Musée du Quai Branly ile Paris 21. yüzyıla hazırlandı.

Kentin Yayılması
1959 Bugün

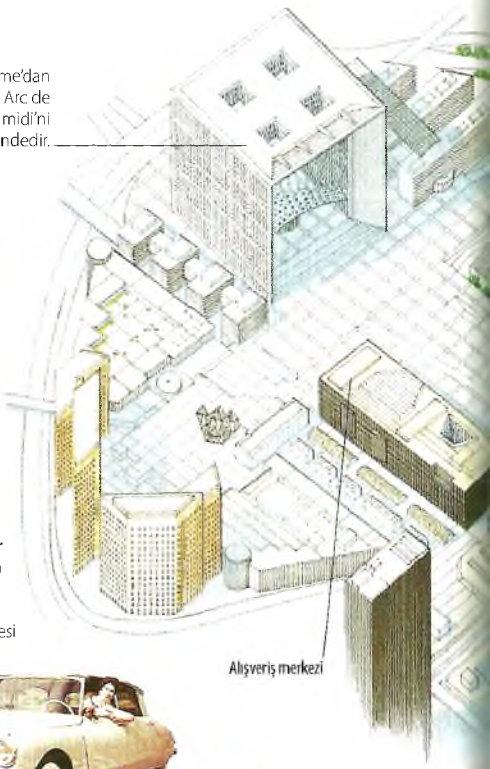
La Grande Arche Notre Dame'dan daha yüksek ve geniştir. Arc de Triomphe ve Louvre Piramidi'ni birleştiren aks üzerindedir.

Christo'nun Pont Neuf'ü
Bulgar sanatçı Christo, 1985 yılında sanatsal bir eylem olarak Paris'in en eski köprüsü olan Pont Neuf'ü kumaşla kaplamıştır.

Simone de Beauvoir
Filozof ve J. P. Sartre'ın hayat arkadaşı olan de Beauvoir, 50'lerde, kadınların özgürleşmesi için mücadele verdi.

Citroën Tanrıçası (1956)
Son derece modern çizgileriyle Paris'in en prestijli arabası oldu.

Borular, Centre Pompidou

1945 **1950** **1955** **1960** **1965** **1970** **1975** **1980**

1950 UNESCO ve Musée de Radio-France'ın kuruluşu.

1962 Kültür Bakanı André Malraux eski semtlerin ve anıtların yenilenmesi programını başlattı.

1977 Centre Pompidou açıldı. Jacques Chirac 1871'den beri seçimle başa gelen ilk belediye başkanı oldu.

1980 On binlerce kişi Papa Johannes Paulus'u karşıladı.

Başbakan de Gaulle

1958 De Gaulle'ün başbakanı olduğu Beşinci Cumhuriyet kuruldu.

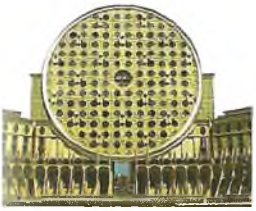
1964 İle de France yeniden düzenlendi.

1968 Quartier Latin'de öğrenci ayaklanmaları ve işçi grevleri.

1973 Montparnasse Kulesi ve Périphérique (çevre yolu) yapıldı.

1969 Les Halles pazarı Rungis'ye taşındı.

1985 Christo, Pont Neuf'ü kumaşla kapl

Marne La Vallée
Dev bir hoparlörü andıran bu kompleks, Disneyland® Paris yakınlarındaki birkaç yerleşim merkezinden biridir.

Chanel Tasarımları
Her yıl düzenlenen önemli defileleriyle, moda dünyasının merkezi Paris'tir.

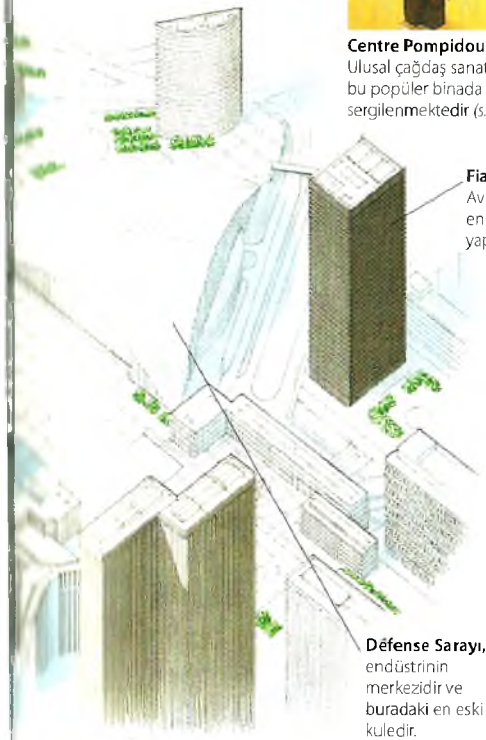

Centre Pompidou
Ulusal çağdaş sanat koleksiyonu bu popüler binada sergilenmektedir *(s. 110–13)*.

Opéra National de Paris Bastille (1989)
Bastille'in düşüşünün 200. yılını temsil eder.

Fiat Kulesi
Avrupa'nın en yüksek yapılarındandır.

Défense Sarayı,
endüstrinin merkezidir ve buradaki en eski kuledir.

La Défense

Bir devasa iş merkezinin yapımına, 1958 yılında Paris'in surlarında başlandı. 2015 yılında merkezin genişletilmesiyle 150 bini aşkın kişinin burada çalışması planlanıyor.

1968 Olayları

Paris Mayıs 1968'de devrimi andıran olaylara sahne oldu. İşçiler ve öğrenciler Quartier Latin'i ele geçirdiler. Vietnam Savaşı'na tepki olarak başlayan hareket diğer alanlara da sıçradı ve hükümete yönelik hoşnutsuzluğun bir ifadesine dönüştü. Başkan de Gaulle fırtınayı atlattı, ancak saygınlığı büyük ölçüde zedelendi.

Polisle çatışan öğrenciler

2002
Avro, Fransız para birimi frankın yerini aldı

2007 Halka bisiklet kiralama hizmeti veren Vélib' sistemi uygulamaya girdi.

2012 Sosyalist François Hollande başbakan seçildi.

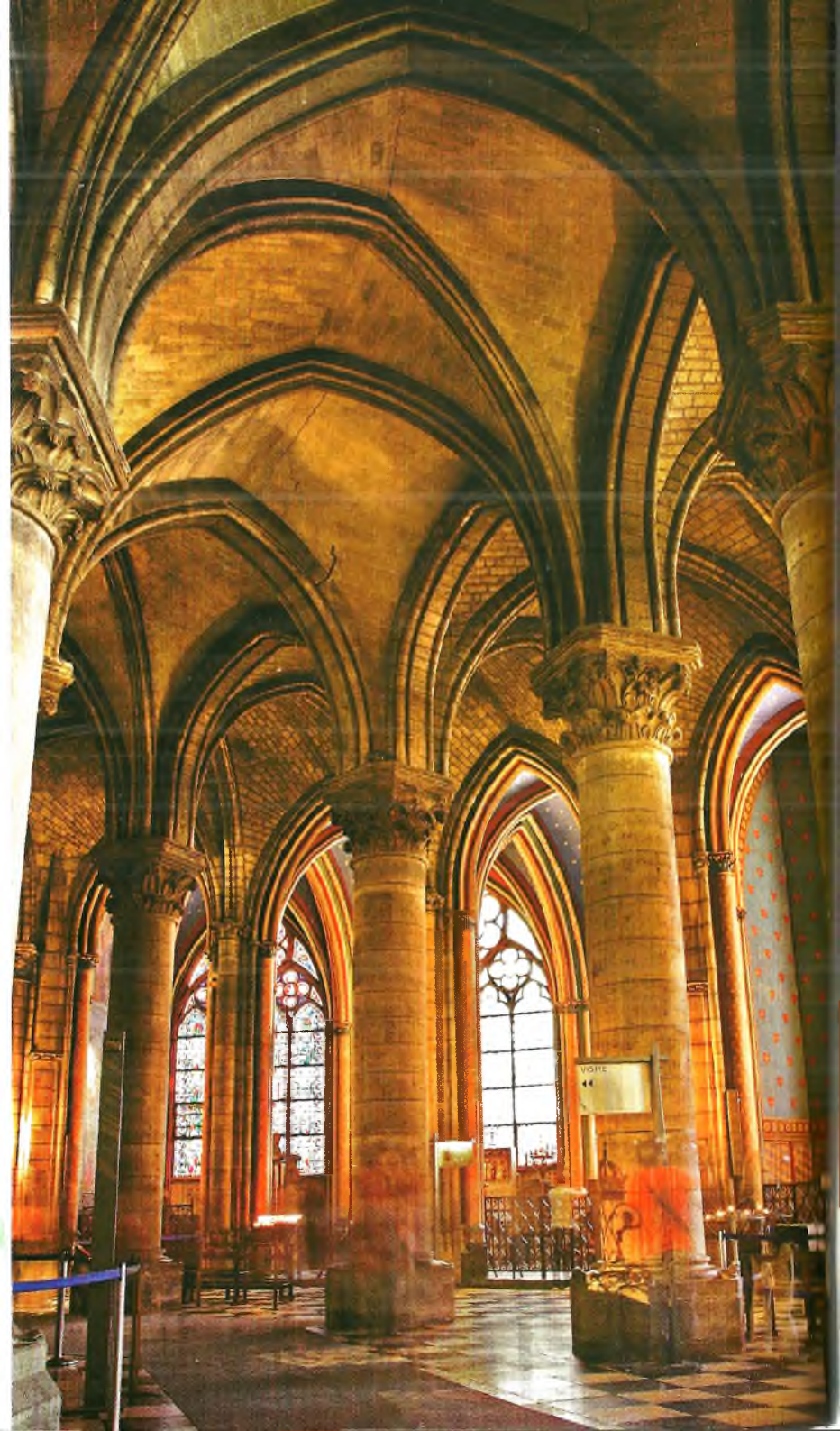
1990 | 1995 | 2000 | 2005 | 2010 | 2015 | 2020

1994
Eurostar açıldı: Paris Londra arası üç saate düştü.

1998 Fransa, ev sahipliği yaptığı Dünya Kupası'nı kazandı.

1999 Aralık'ta Paris'i vuran fırtınalarda Versailles'ın on bin ağacı yok oldu.

2007 Merkez-sağ partiden Nicolas Sarkozy başbakan seçildi.

İLK BAKIŞTA PARİS

Bu rehberin *Bölge Bölge Paris* bölümünde yaklaşık üç yüz ilgi çekici yer tanıtılmıştır. Bunlar, tarihsel olarak giyotinle ilişkilendirilen antik Conciergerie'den *(s. 87)*, modern opera binası Opéra de Paris Bastille'e *(s. 102)*, Paris'in en eski evlerinden biri olan Rue de Montmorency No. 51'den *(s. 116)*, egzotik Musée du Quai Branly'ye *(s. 194–5)* kadar uzanan geniş bir çerçevede ele alınmıştır.

İzleyen yirmi sayfada, ziyaretinizi daha ilgi çekici kılmak için, Paris'teki görülmeye değer yerlerin en önemlileri gösterilmiştir. Müzeler, tarihi kiliseler, parklar, bahçeler ve meydanların hepsine ayrı bölümler ayrılmıştır. Ayrıca, Paris'in en tanınmış simalarını görebileceğiniz yerler hakkında da tavsiyeler vardır. Aşağıda Paris'in en gözde turistik yerlerini bulacaksınız.

Paris'in Belli Başlı Turistik Yerleri

Sacré-Coeur
Bkz. s. 226–7.

Sainte-Chapelle
Bkz. s. 88–9.

Versailles Sarayı
Bkz. s. 250–55.

Centre Pompidou
Bkz. s. 110–13.

Jardin du Luxembourg
Bkz. s. 174.

Eiffel Kulesi
Bkz. s. 196–7.

Musée du Louvre
Bkz. s. 130–31.

Musée d'Orsay
Bkz. s. 146–9.

Bois de Boulogne
Bkz. s. 226.

Notre-Dame
Bkz. s. 82–5.

Arc de Triomphe
Bkz. s. 212–13.

◀ Notre-Dame Katedrali'nin iç mekânı

Tanınmış Parisliler

Paris, Seine Nehri kıyısındaki stratejik konumu sayesinde Fransa'nın ekonomi, siyaset ve sanat merkezi haline geldi. Yüzyıllar boyunca, ülkenin farklı bölgelerinden ve yurtdışından sıradışı ve önemli kişilikler, kentin kendine has havasını solumak için Paris'e akın ettiler ve burada kendi izlerini bıraktılar; ressamlar yeni akımlar, politikacılar yeni düşünce okulları, müzisyenler ve sinemacılar yeni eğilimler getirirken, mimarlar kente yeni bir çehre kazandırdılar.

Oyuncu Catherine Deneuve

Sacré-Coeur, Utrillo (1934)

Ressamlar

18. yüzyılın başında ressam Jean-Antoine Watteau (1684-1721) eserlerinde Paris tiyatrosundan esinlenmişti. Yarım yüzyıl sonra, Devrim sırasında mali çöküntü yaşayan, tanınmış Rokoko ressamı Jean-Honoré Fragonard (1732-1806) hayatını burada geçirdi ve öldü. Daha sonra kent Empresyonizmin beşiği oldu, bu akımın öncülerinden Claude Monet (1840-1926), Pierre-Auguste Renoir (1841-1919) ve Alfred Sisley (1839-99) Paris'te bir stüdyoda tanıştılar. 1907 yılında Pablo Picasso (1881-1973), Georges Braque (1882-1963), Amedeo Modigliani (1884-1920) ve Marc Chagall (1887-1985) gibi sanatçıların yaşadığı Bateau-Lavoir'da *(s. 230)* tanınmış eseri *Avignonlu Kızlar*'ı yarattı. Henri Toulouse-Lautrec (1864-1901) Montmartre'da içki içer ve resim yapardı. Sürrealistlerin buluştuğu Café Cyrano'ya sık sık giden Salvador Dalí (1904-89) de aynı yolu izledi. Paris Okulu, Auguste Rodin (1840-1917), Constantin Brancusi (1876-1957) ve Ossip Zadkine (1890-1967) gibi heykeltıraşların yaşadığı Montparnasse'a taşındı.

Siyasi Liderler

Paris kontu Hugues Capet, 987'de Fransa Kralı oldu ve Île de la Cité'deki sarayda yaşadı. XIV., XV. ve XVI. Louis, Versailles'da *(s. 250–55)* yaşadı ama Napoléon *(s. 34–5)* Tuileries'yi yeğledi. XIII. Louis'yi destekleyen Kardinal Richelieu (1585-1642) Académie Française ve Palais-Royal'i *(s. 130)* yarattı. Bugün Fransız cumhurbaşkanı Palais de l'Élysée'de *(s. 211)* yaşamaktadır.

Kardinal Richelieu'nün Portresi, Philippe de Champaigne (1635 civarı)

Filmler ve Sinemacılar

Paris, her zaman Fransız sinemasının merkezi olmuştur. Savaş öncesinin ve hemen sonrasının klasikleri, Boulogne ve Joinville stüdyolarında yaratılan setlerde çekilirdi – Marcel Carné'nin *Hôtel du Nord* filmi için Canal St-Martin bu stüdyolarda yeniden inşa edilmişti. Jean-Luc Godard ve diğer Yeni Dalga yönetmenleri dış çekimleri yeğlediler. Jean-Paul Belmondo ile Jean Seberg'in oynadığı bir Godard filmi olan *Serseri Âşıklar* (1960) Champs-Élysées ve civarında çekildi.

Fransız sinemasının en tanınmış çiftlerinden Simone Signoret (1921-1985) ve Yves Montand (1921-1991), Île de la Cité ile bağlarını koparmadılar. Catherine Deneuve (d.1943) ve Isabelle Adjani (d.1955) gibi sanatçılar modacılarına yakın olmak için hâlâ Paris'te yaşamaktadırlar.

Müzisyenler

Armoninin öncüsü orgcu Jean Phillippe Rameau (1683-1764) St-Eustache'ta *(s. 116)* çalıştı. Hector Berlioz (1803-69) *Te Deum*'u 1855'te, Franz Liszt (1811-86) ise *Messe Solemnelle*'i 1866'da ilk kez burada seslendirdi. Couperinler St-Gervais–St-Protais'de *(s. 103)* resital verdiler.

Opéra'nın *(s. 219)* sahnesi pek çok yetenek gördü, ama seyirciler bunu her zaman takdir edememiştir. Richard Wagner'in (1813-83) *Tannhäuser* adlı eseri burada yuhalanmıştı. George Bizet'nin (1838-75) *Carmen*'i, Claude Debussy'nin (1862-1918) *Pelléas et Mélisande*'i da aynı kaderi paylaşmıştı.

Ünlü soprano Maria Callas (1923-77) olağanüstü konserlerini burada sahneledi. Besteci ve şef Pierre Boulez (d. 1925) kurulmasına yardım ettiği Centre Pompidou'nun *(s. 338)* yakınındaki IRCAM'da kendini deneysel müzik çalışmalarına adadı.

Nostaljik aşk şarkılarıyla tanınan *chanteuse* Edith Piaf (1915-63) şarkı söylemeye Paris sokaklarında başladı ve dünya ünlülerine çıkacak kadar ünlendi. Sanatçının hayatını anlatan ve beğeni toplayan *La Vie en Rose* filmi 2007 yılında gösterime girdi.

Çıplak olarak Renée Jeanmaire (1948)

Mimarlar

Gotik, Klasik, Barok ve Modernist yapılar Paris'te bir aradadır. Notre Dame'ı ve Sainte-Chapelle'i inşa eden Pierre de Montreuil en dikkat çekici ortaçağ mimarıdır. Louis Le Vau (1612-70) ve Jules Hardouin-Mansart (1646-1708), Versailles'ı *(s. 250–55)* tasarladılar. Jacques-Ange Gabriel (1698-1782), Petit Trianon *(s. 251)* ile Place de la Concorde'u *(s. 133)* yaptı. Haussmann ise (1809-91) tasarladığı büyük bulvarlarla kente çağdaş bir görünüm kazandırdı *(s. 36–7)*. Gustave Eiffel (1832-1923), kulesini 1889 yılında inşa etti. Bir asır sonra, I. M. Pei Louvre'a bir cam piramit ekledi *(s. 129)*. Jean Nouvel, Institut du Monde Arabe'ı *(s. 166)* ve Musée du Quai Branly'yi *(s. 194–5)*, Dominique Perrault ise yeni Bibliothèque Nationale de France'ı *(s. 248)* kurdu.

Louis Le Vau'nun 1668 tarihli eseri Grand Trianon, Versailles

Yazarlar

Fransızca, Rue Richelieu'deki evinin yakınlarında bulunan Comédie-Française'in kurulmasına önayak olan oyun yazarı Jean-Baptiste Poquelin'den (namı diğer Molière, 1622-73) dolayı "Molière'in dili" olarak adlandırılmıştı. Sol Yaka'daki Odéon Théâtre de l'Europe oyun yazarı Jean Racine'in (1639-99) eviydi. Bu ev *L'Encyclopédie*'yi (1751-76) yayınlayan Denis Diderot'nun (1713-84) heykelinin yanındadır. Üç ciltlik *Geçmiş Zamanın Peşinde*'nin yazarı Marcel Proust (1871-1922) Boulevard Haussmann'da yaşadı. Varoluşçular için St-Germain bölgesi varolunabilecek tek yerdi *(s. 144–5)*. Burada Slyvia Beach, Rue de l'Odéon'daki kitabevinde James Joyce'u (1882-1941) ağırlamıştı. Ernest Hemingway (1889-1961) ve F. Scott Fitzgerald (1896-1940) romanlarını Montparnasse'ta yazdılar.

Proust, J-E Blanche (1910 civarı)

Paris'teki Sürgünler

1936 yılında Kral VIII. Edward olarak tahttan feragat eden Windsor Dükü ve Düşesi Fransa'da evlenmişti. Kamu yönetimi onlara Bois de Boulogne'da bir mülkünü tahsis etti. Paris'e gelen diğer sürgünler arasında Gertrude Lay (1898-1976), Ho Şi Minh (1890-1969), Vladimir İlyiç Lenin (1870-1924), Oscar Wilde (1854-1900) ve Rudolf Nureyev (1938-93) sayılabilir.

Windsor Dükü ve Düşesi

Bilim İnsanları

Quartier Pasteur, Boulevard Pasteur, Pasteur metrosu ve ünlü İnstitut Pasteur *(s. 249)* büyük Fransız kimyager ve biyolog Louis Pasteur'ün (1822-95) anısına adanmıştır. Pasteur'ün yaşadığı ev ve laboratuvarı özenle korunmuştur. Enstitüde, bugün, 1983 yılında AIDS virüsünü ilk kez izole eden Prof. Luc Montagnier çalışmaktadır. Radyumu keşfeden Pierre (1859-1906) ve Marie Curie (1867-1934) Paris'te çalışmışlardı. Curie çiftinin hayatını anlatan oyun *Les Palmes de M. Schulz* Paris'te uzun yıllar boyunca sahnelenmişti.

Gözde Kiliseler

Katolik Kilisesi zaman içinde Paris toplumunun kalesi haline geldi. Kentteki pek çok kilise görülmeye değer özelliklere sahiptir. Çok farklı mimari üsluplar ve göz alıcı iç mekânlar görülebilir. Kiliselerin çoğu gün boyu açıktır ve pek çoğunda ayinler düzenlenmektedir. Paris'te, kilise müziği geleneği hâlâ canlıdır. Bir kiliseyi gezerken org resitaline ya da klasik müzik dinletisine rasgelebilirsiniz *(s. 338)*. Paris kiliselerine daha ayrıntılı bir bakış 50–51. sayfalarda bulunabilir.

La Madeleine
Yunan-Roma tapınağı üslubunda inşa edilen kilise etkileyici heykelleriyle bilinir.

0 km 1

Champs-Élysées

Quartier Chaillot

Seine Nehri

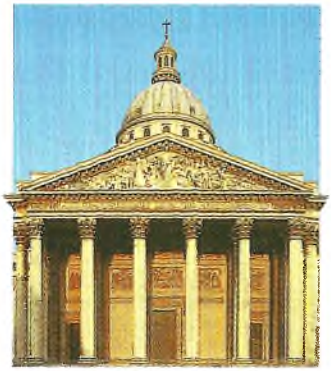
Invalides ve Eiffel Kulesi

Dôme Kilisesi
Askeri mühendis Vauban'a adanmış bu anıt Dôme Kilisesi'ndedir. Napoléon'un naaşı da 1840 yılında buraya gömülmüştür.

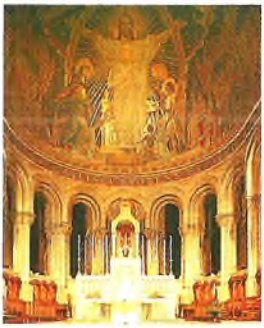

Sainte-Chapelle
Bu şapel göz alıcı vitraylarıyla bir Ortaçağ hazinesidir.

Panthéon
Artık Panthéon adıyla bilinen Neo-Klasik Sainte-Geneviève, Wren'in Londra'daki St Paul's katedralinden esinlenilerek yapılmıştır.

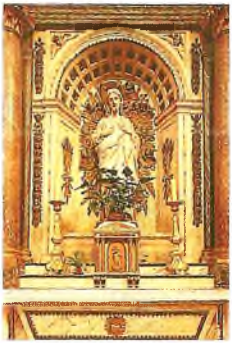
Sacré-Coeur
Bu görkemli bazilikada, altarın üzerindeki tonozu süsleyen devasa İsa mozaiği Luc-Olivier Merson'un eseridir.

Montmartre

St-Eustache
Rönesans ve Gotik üsluplarının bir arada kullanıldığı kilise, Paris'in en güzel kiliselerinden biridir.

St-Paul–St-Louis
1641 yılında Kardinal Richelieu için inşa edilen Cizvit kilisesindeki İsa figürü buradaki göz alıcı parçalardan biridir.

Quartier Opéra

Quartier Tuileries

Beaubourg ve Les Halles

Marais

St Germain-des Près

İle de la Cité

İle St-Louis

Notre-Dame
Devrim'den sonra çürümeye terk edilen bu katedral Victor Hugo sayesinde restore edilmiştir.

Quartier Latin

Quartier Luxembourg

Quartier Jardin des Plantes

Montparnasse

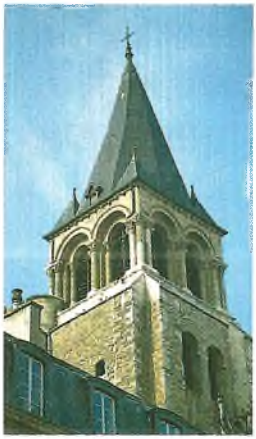
Mosquée de Paris
1920'lerde yapılan bu caminin minaresi 33 m yüksekliğindedir.

St-Séverin
Batı kapısı, en güzel Ortaçağ kiliselerinden birine açılır.

Paris'in Kiliselerini Geziyoruz

Paris mimarisinin en iyi örneklerine kiliselerde rastlanır. En önemli kiliseler Ortaçağ'dan kalmadır ama hemen her çağdan örnekler de görülebilir. Devrim *(s. 32–3)* sırasında kiliseler tahıl ya da silah depolamakta kullanılmış ve sonradan restore edilmiştir. Pek çok kilisenin benzersiz resim ve heykellerle dolu muhteşem iç mekânları vardır.

St-Germain-des-Prés'nin kulesi

Ortaçağ

Sivri kemerler ve gülpencereler, ilk olarak, kentin kuzeyinde bir banliyödeki, pek çok Fransız kral ve kraliçesinin yattığı Basilica-Cathédrale de St-Denis'de kullanılmıştır. Burası kentteki ilk Gotik yapıdır ve bu üslup daha sonra kente yayılmıştır. Paris'teki en etkileyici Gotik kilise, erken dönem Fransız kiliselerinin en yükseği ve en göz alıcısı olan **Notre-Dame**'dır. Yapımını 1163 yılında Başpiskopos Maurice de Sully'nin başlattığı kilise, bir sonraki yüzyılda yarı saydam harika gülpencerelerle bezeli transeptleri ekleyen mimarlar Jean de Chelles ve Pierre de Montreuil tarafından tamamlanmıştır. Montreuil'ün başyapıtı ise iki katlı yapısıyla IX. Louis'nin Ortaçağ saray şapeli olan **Sainte-Chapelle**'dir. Burası, İsa'nın Dikenli Tacı'nın konulması için yapılmıştır. Bugüne kadar korunmuş kiliseler arasında Paris'in en eski manastır kilisesi **St-Germain-des-Prés** (1050), Romanesk üsluptaki küçük **St-Julien-le-Pauvre** ile Alevli Gotik üslubundaki **St-Séverin, St-Germain l'Auxerrois** ve **St-Merry** sayılabilir.

Rönesans

İtalyan Rönesansı 16. yüzyılda Paris'e damgasını vurmuştur. Bir arada kullanılan ince Klasik ayrıntılar ve devasa Gotik oranlar, "Fransız Rönesansı" olarak bilinen karmaşık ama etkileyici bir mimari üslubun doğmasına yol açtı. Bunun Paris'teki en iyi örneği, iç mekânı aydınlık bir bazilika havasına sahip olan **St-Etienne-du-Mont**'dur. Les Halles'deki devasa pazaryeri kilisesi **St-Eustache** ile **St-Gervais-St-Protais**'nin vitray ve oyma koro mahallinin bulunduğu nefi de Rönesans üslubunun örnekleri arasındadır.

St-Gervais–St-Protais

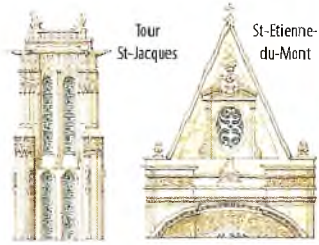
Chapelle de la Sorbonne'un ön cephesi

Barok ve Klasik

Kentteki kiliseler ve manastırlar, 17. yüzyılda XIII. Louis ve oğlu XIV. Louis'nin döneminde hızla çoğaldı. İtalyan Barok üslubu ilk olarak 1616 yılında Salomon de Brosse tarafından yapılan **St-Gervais-St-Protais**'nin görkemli ön cephesinde görüldü. Bu üslup Fransız zevkine ve Aydınlanma Çağı'nın *(s. 30–31)* akılcı yaklaşımına uygun olarak biraz yumuşatıldı. Sonuç ise sütunlar ve kubbelerden oluşan uyumlu ve anıtsal bir Klasizm oldu. Bir diğer örnek 1642 yılında Jacques Lemercier tarafından Kardinal Richelieu için yapılan **Chapelle de la Sorbonne**'dur. Daha büyük ve zengin süslemelere sahip bir örneği ise **Val-de-Grâce** manastırında Güneş Kral'ın doğumunu kutlamak üzere François Mansart tarafından yapılan kubbesi resimlerle bezeli kilisedir. Dönemin asıl hazinesi ise büyüleyici yaldızlı kubbesiyle Jules Hardouin-Mansart'ın **Dôme Kilisesi**'dir.

Kuleler, Kubbeler ve Külahlar

Hıristiyanlığın ilk zamanlarından beri çok sayıda kilise kentin siluetini belirlemiştir. Gotik Tour St-Jacques, Ortaçağ'da savunma kulelerine olan düşkünlüğü gösterir. Üçgen biçimli sivri çatısı ve yuvarlak alınlığıyla St-Etienne-du-Mont, Gotik'ten Rönesans'a geçişi yansıtır. Fransız Baroğu'nda çok rastlanan bir öğe olan kubbe en mükemmel biçimini Val-de-Grâce'ta almıştır. St-Sulpice ise kule ve portikosunun katı düzenlemesiyle Neo-Klasik üslubun tipik bir örneğidir. Süslü kule külahlarıyla Sainte-Clotilde, Gotik üslubun yeniden canlandığı bir kilisedir. Çağdaş yapılar arasında minareli cami de yer alır.

Ayrıntılığıyla dikkat çeken Cizvit üslubu, Roma'daki Il Gesú tarzında yapılmış olan **St-Paul–St-Louis**'de görülebilir. Liberal Bruand'ın şapelleri **Salpêtrière** ve **St-Louis-des-Invalides** ise tam aksine katı geometrileri ve sadelikleriyle dikkat çeker. Diğer Klasik kiliseler **St-Joseph-des-Carmes** ile 18. yüzyıl bankerlerinin kilisesi olan, Barok Marian şapelinin bulunduğu **St-Roch**'tur.

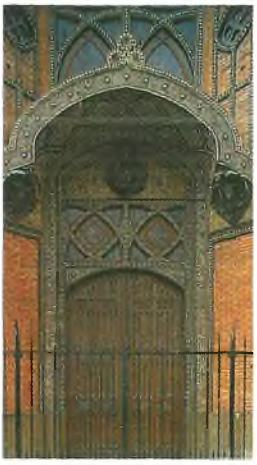
Panthéon'un iç mekânı

Neo-Klasik

18. ve 19. yüzyıllarda Antik Yunan ve Roma'dan kalan hemen her şeye hayranlık besleniyordu. Pompei'deki kazılar (1738) ve İtalyan mimar Andrea Palladio'nun eserleri, sütun, geometri ve mühendislik çalışmalarının büyüdüğü bir mimarlık inşaatı yarattı. Bunun en iyi örneği, Jacques-Germain Soufflot'nun eseri olan Sainte-Geneviève, yani **Panthéon**'dur. 1764 yılında yapımına başlanan bitmemiş sıra sütunlu kubbesi Christopher Wren'in Londra'daki St Paul'ünden esinler taşır. Kubbe, Guillaume Rondolet'nin eseri olan dört büyük kemeri birbirine bağlayan dört sütunla desteklenmiştir. Sıra sütunlu ön cephe, ilk kez Giovanni Niccolo Servandoni tarafından **St-Sulpice**'te kullanıldı. Yapımına 1733'te başlanan kilise, üzerinde üçgen bir alınlığın bulunduğu iki katlı bir portikodan oluşur. Napoléon'un muzaffer ordusu için yapılan **La Madeleine** ise Yunan-Roma tapınağı planına göre inşa edilmişti.

İkinci İmparatorluk ve Modern

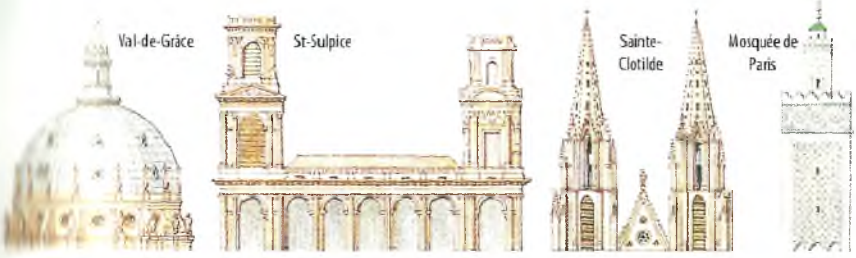
Franz Christian Gau'nun eseri 1840'lardan kalma **Sainte-Clotilde**, Gotik Canlandırmacı akımının, yani *style religieux*'nün Paris'teki ilk ve en iyi örneğidir. İkinci İmparatorluk *(s. 36–7)* döneminde, Haussmann'ın yarattığı yeni mahallelerde gösterişli kiliseler inşa edilmişti. Bu kiliseler arasında en sevilenlerinden biri, Boulevard de Malesherbes ile Boulevard de la Madeleine'in kesiştiği yerdeki Victor Baltard'ın St-Augustin'idir. Burada tarihi ayrıntılar devasa bir iç mekân içinde demir sütunlar ve kirişlerle bütünleşir. 19. yüzyılın sonunda inşa edilen **Sacré-Coeur** bazilikası dine meydan okur gibidir. Anatole de Baudot imzalı **St-Jean l'Evangéliste**'te ise Art Nouveau unsurlar ile İslamî üslup kemerler bir arada kullanılmıştır. İslam mimarisinin hazinesi olan, 1920'lerden kalma **Mosquée de Paris** İspanyol-Mağribi üslubunu yansıtır. Caminin Elhamra'dan esinlenilerek yapılan büyük iç avlusu, sedir ve okaliptüs ahşap işleri ve çeşmesi dikkate değer.

St-Jean L'Evangéliste'in İslam mimarisini çağrıştıran kemerleri

Kiliseler

Chapelle de la Sorbonne *s. 159*
Dôme Kilisesi *s. 188–9*
La Madeleine *s. 218*
Mosquée de Paris *s. 168–9*
Notre-Dame *s. 82–5*
Panthéon *s. 160–61*
Sacré-Coeur *s. 226–7*
Sainte-Chapelle *s. 88–9*
Sainte-Clotilde *s. 191*
Salpêtrière *s. 169*
St-Etienne-du-Mont *s. 159*
St-Eustache *s. 116*
St-Germain-des-Prés *s. 140*
St-Germain l'Auxerrois *s. 117*
St-Gervais–St-Protais *s. 103*
St-Jean l'Evangéliste *s. 230*
St-Joseph-des-Carmes *s. 175*
St-Julien-le-Pauvre *s. 158*
St-Louis-des-Invalides *s. 190*
St-Merry *s. 114*
St-Paul–St-Louis *s. 103*
St-Roch *s. 131*
St-Séverin *s. 158*
St-Sulpice *s. 174*
Tour St-Jacques *s. 117*
Val-de-Grâce *s. 175*

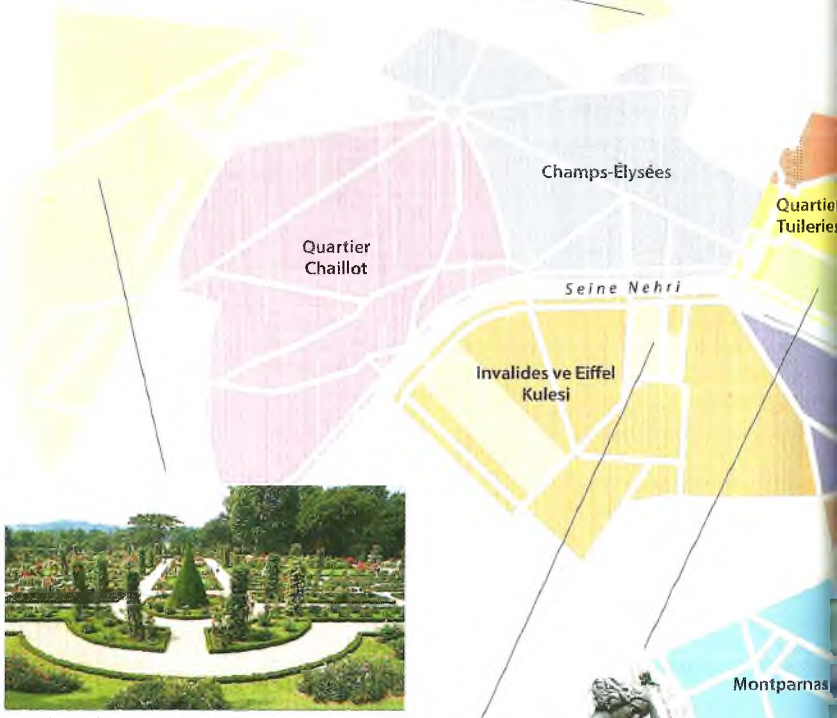

Gözde Bahçeler, Parklar ve Meydanlar

Pek az kent Paris'in bahçe, park ve meydanlarındaki sonsuz çeşitliliğe sahip olmakla övünebilir. Çok farklı dönemlerde yapılan bu alanlar son üç yüzyılda Paris yaşamına damgasını vurmuştur. Bois de Boulogne ve Bois de Vincennes gür ve yeşil açık alanlarıyla kenti sararken, Jardin du Luxembourg gibi şık meydanlar ve manzaralı bahçeler kent merkezini ferahlatır ve kentin karmaşasından bunalanlara nefes alma fırsatı sunar.

Parc Monceau
Bu İngiliz tarzı parkta pek çok yapay mağara, muhteşem ağaçlar ve nadir bitkiler vardır.

Bois de Boulogne
Bu parkta bulunan Bagatelle bahçelerinde, olağanüstü gül bahçelerini de içeren muhteşem çiçek tarhları vardır.

Jardin des Tuileries
Bu bahçeler süslü havuzları, taraçaları ve Aristide Maillol'ün bronz heykel koleksiyonuyla ünlüdür.

Esplanade des Invalides
Ihlamur ağaçlarının sıralandığı bu dev meydan nihtimin en güzel manzaralarına hâkimdir.

Parc des Buttes-Chaumont
Daha önce çorak bir tepe olan ve büyüyen kente açık alan yaratmak için parka dönüştürülen bu alan, yüksek yarları ve mağaralarıyla muhteşem bir biçimde düzenlenmiştir.

Place des Vosges
Dünyanın en güzel meydanlarından biridir. 1612 yılında bitirilmiştir ve Paris'teki en eski meydandır.

Square du Vert-Galant
Adını IV. Henri'nin lakabından alan meydan İle de la Cité'nin batı ucunu oluşturur.

Jardin des Plantes
Dünyanın dört bir yanından getirilmiş bitkiler bulunan bir botanik bahçesidir.

Bois de Vincennes
Bu büyüleyici parktaki çiçek bahçesi rahatlamak için harika bir yerdir.

Jardin du Luxembourg
Quartier Latin'in kargaşasından kaçmak isteyen kent sakinlerinin göz bebeğidir.

Bahçeler, Parklar ve Meydanları Geziyoruz

Paris'te pek çok park, sevimli bahçe ve ağaçların sıralandığı etkileyici meydan vardır. Bunların her biri Fransa başkentinin geçmişinden anılar taşır. Pek çok meydan III. Napoléon dönemindeki yenileme çalışmaları sırasında Parisliler için hoş bir çevre yaratmak amacıyla oluşturulmuştur *(s. 36–7)*. Bu eğilim günümüzde de devam etmektedir. Paris'teki parkların ve bahçelerin kendilerine özgü dokuları vardır. Kimileri gezintiler, kimileri romantik buluşmalar, kimileri ise *boules* gibi sporlar için uygundur.

Bir Jardin du Palais-Royal gravürü (1645)

Tarihi Bahçeler

Paris'teki halka açık bahçelerin en eskileri Fransa kraliçeleri için yapılmıştır: **Jardin des Tuileries** 16. yüzyılda Catherine de Médicis, **Jardins du Luxembourg** ise 17. yüzyılda Marie de Médicis için yapılmıştır. Tuileries, Arc du Triomphe du Carrousel'den başlayıp Arc de Triomphe *(s. 212–13)* üzerinden La Défense'a *(s. 257)* uzanan eksenin başlangıcını oluşturur. Bu bahçeler peyzaj mimarı Andre Le Nôtre'un ilk olarak **Versailles Sarayı**'nda görülen formelliğini yansıtır. Jardin des Tuileries'de bugüne kadar korunan orijinal heykellerin yanı sıra, Aristide Maillol'ün (1861-1944) bronz çıplakları gibi çağdaş örnekler de yer alır. Jardins du Luxembourg da geleneksel formel plana göre düzenlenmiştir – düz patikalar, biçimlendirilmiş çalılıklar Klasik heykeller ve muhteşem bir 17. yüzyıl çeşmesi. Pek çok oturma yeri, at gezintileri ve çocuklara yönelik kukla gösterileriyle Tuileries'den daha samimi bir havası vardır.

Yine, Le Nôtre'un eseri olan **Jardins des Champs-Élysées** 19. yüzyılda İngiliz üslubunda yeniden düzenlenmiştir. Burada Belle Époque pavyonlar, üç tiyatro (L'Espace Pierre Cardin, Théâtre Marigny ve Théâtre Barrault), küçük restoranlar ve çocukken bir zamanlar burada oynamış olan Marcel Proust'un hayaleti vardır.

Jardins du Luxembourg'da keyif

17. yüzyılda Kardinal Richelieu tarafından yaptırılan **Jardin du Palais-Royal**, bu kalabalık bölgede bir huzur kaynağıdır. Zarif sıra kemerler bahçeyi çevreler. 19. yüzyılda, pitoresk İngiliz üslubunda düzenlenmiş olan **Parc Monceau**'da foliler ve yapay mağaralar bulunmaktadır. Düzlük **Jardin des Invalides** ve manzaralı **Champ-de-Mars**, Hôtel des Invalides ile Ecole Militaire'in bulunduğu alanlardı. Buralar, geriye bir tek Eiffel Kulesi'nin *(s. 196–7)* kaldığı, Paris Evrensel Sergisi'nin kurulduğu alandır.

Musée Rodin'in bulunduğu Hôtel Biron'a eklenmiş etkileyici bir halka açık bahçe daha vardır. 17. yüzyıldan kalma **Jardin des Plantes** yüzyıllık ağaçları, çiçekleri, seraları ve küçük hayvanat bahçesiyle tanınır.

Su Bahçesi, Bois de Vincennes

19. Yüzyıl Parkları ve Meydanları

Önemli 19. yüzyıl parkları ve bahçeleri, Londra'da sürgünde yaşayan III. Napoléon'a çok şey borçludur. Hyde Park'ın bitkileri ve çimenlikleri ile Mayfair'in ağaçlıklı meydanlarından çok etkilenen III. Napoléon, o zamanlar Avrupa'nın en kirli

Foliler ve Rotondolar

Paris'in parklarında ve bahçelerinde görülen en çarpıcı unsurlar foliler (mimari unsurlar) ve rotondalardır. Farklı dönemlere ait bahçe tasarımlarında bu tür süslemeler kullanılmıştır. Paris'teki en eski metal yapı olan, Jardin des Plantes'taki devasa Gloriette de Buffon, ünlü doğabilimcinin anısına dikilmiştir *(s. 168)*. Parc Monceau'daki piramit, Bois de Boulogne'daki doğu tapınağı ve Bois de Vincennes'daki, 19. yüzyıldan kalma aşk tapınağı daha duygusal bir çağı yansıtır. Parc de la Villette ise sade, boyanmış beton folilerle süslenmiştir

Parc Monceau

bedeni olan Paris'e, ağaçlar, temiz hava ve banklar kazandırmak istemişti. III. Napoléon'un talimatları doğrultusunda peyzaj mimarı Adolphe Alphand, kentin iki ucundaki **Bois de Boulogne** ("Bois" olarak bilinir) ve **Bois de Vincennes** ormanlıklarını ördek havuzları, göller ve çiçek tarhlarıyla dolu İngiliz tarzı bahçelere dönüştürdü. Daha sonra "Bois"ya bir yarış pisti'nin de eklendi. En göz alıcı olanı Bagatelle gül bahçeleri yürüyüşlere yönelik Jardin d'Acclimatation tema parkıdır. Ama, yakitlerde Bois'dan uzak durmakta fayda var.

Daha küçük olan iki Alphand parkı, güneydeki **Parc Montsouris** ve kuzeydoğudaki **Parc des Buttes-Chaumont**'da yer alır. Sürrealist ressamların gözdesi olan "Buttes" ("tepeler"), bir şelale, asma köprüsü, aşk tapınağı ve gölüyle, engebeli iki büyük tepeciğe dönüştürülmüş bir vadiçağıdır.

Kent planlaması çalışmaları çeşmeleri, heykelleri ve banklarla dolu yeşil meydanları ve geniş yürüyüş yollarını da içeriyordu. Bunların en güzellerinden biri Île de la Cité'deki **Square du Vert Galant**'dır. **Jardins du Luxembourg**'daki Avenue de l'Observatoire, Jean-Baptiste Carpeaux'nun eseri heykellerle bezenmiştir.

Parc Montsouris

Jardins du Trocadéro'da fıskiyeler ve bir heykel

Modern Parklar ve Bahçeler

Palais de Chaillot'dan nehre doğru uzanan gölgeli **Jardins du Trocadéro** 1937 Evrensel Sergisi'nden sonra yapılmıştır. Paris'teki en büyük çeşme buradadır ve nehir ile Eiffel Kulesi'nin harika manzaralarını görür.

Daha yakın zamanlarda yapılan parklarda yabani bitkiler, farklı seviyeler, labirenti andıran patikalar, çocuk bahçeleri ve modern heykeller kullanılarak formellikten kaçınılmıştır. **Parc André-Citroën**, **Parc de la Villette** ve Gare Montparnasse'ın yanında Jardins Atlantique de tipik örneklerdir.

Paris'in nehir kenarındaki bahçelerinde keyifli yürüyüşler yapmanız mümkündür: Notre-Dame'ın arkasındaki modern heykel parkında, Bastille'deki Bassin de l'Arsenal'de, Louvre ve Place de la Concorde arasındaki rıhtımlarda ya da zarif yerleşim bölgesi Île St-Louis'de. **Viaduc des Arts**'ın üzerindeki yürüyüş yolundan Paris'in doğusunu huzur içinde gözlemleyebilirsiniz.

Bahçeler, Parklar ve Meydanlar

Bois de Boulogne (Bagatelle gül bahçesi) *s. 256–7*
Bois de Vincennes *s. 237*
Champ-de-Mars *s. 193*
Forum des Halles *s. 115*
Jardin du Luxembourg *s. 174*
Jardin du Palais-Royal *s. 131*
Jardin des Plantes *s. 169*
Jardin des Tuileries *s. 132*
Jardins des Champs-Elysées *s. 209*
Jardins des Invalides *s. 186–7*
Jardins du Trocadéro *s. 203*
Musée Rodin *s. 191*
Parc André-Citroën *s. 249*
Parc des Buttes-Chaumont *s. 236 & s. 270–71*
Parc Monceau *s. 234 & s. 260–61*
Parc Montsouris *s. 248*
Parc de la Villette *s. 238–9*
Square du Vert-Galant *s. 91*
Versailles Sarayı *s. 250–51*
Viaduc des Arts *s. 272–3*

Jardin des Plantes

Bois de Boulogne

Bois de Vincennes

Parc de la Villette

Gözde Müzeler ve Galeriler

En eski, en yeni ve elbette en iyi müzelerin ve galerilerin bazıları Paris'te bulunur. Buralarda dünyanın en garip ve en büyük koleksiyonlarından bazıları sergilenir. Bazı binalar eşsiz birer sanat eseridir. Musée National du Moyen Age'ı oluşturan Roma hamamları ve Gotik malikâne veya modern bir başyapıt olan Centre Pompidou gibi yapılar, müzenin temasını tamamlar niteliktedir. Zarif bir 17. yüzyıl müzesinde sergilenen Picasso'nun eserleri ve eski demiryolu istasyonunda açılmış olan Musée d'Orsay gibi örnekler ise hoş bir zıtlık taşır ve ziyaretçilerine unutulmaz anlar yaşatır.

Musée des Arts Décoratifs
Jeanne Lanvin imzalı bu Paris banyosu gibi dekoratif sanat eserleri bu müzede sergilenir.

Quartier Chaillot

Champs-Élysées

Seine Nehri

Invalides ve Eiffel Kulesi

Petit Palais
19. yüzyıl heykeltıraşı Jean-Baptiste Carpeaux'nun çalışmaları (*Balıkçı ve Denizkabuğu* da dahil) burada sergilenir.

Musée du quai Branly
Bu çarpıcı antropoloji müzesinde Papua Yeni Gine'den gelme bu ahşap heykelle beraber 3.500 civarında yapıntı yer alır.

Montparnas

Musée Rodin
Bu müze, Auguste Rodin'in Fransa'ya miras bıraktığı *Cehennem Kapıları* gibi muhteşem çalışmalara ev sahipliği yapar.

Musée d'Orsay
Carpeaux'nun *Dünyanın Dört Kıtası* (1867-72) adlı eseri bu 19. yüzyıl sanatı koleksiyonundadır.

Musée du Louvre
Bu müzede, antik uygarlıklardan 19. yüzyıla dek uzanan heykel ve resim örneklerini içeren kapsamlı bir koleksiyon sergilenmektedir. Babil'den kalma *Hammurabi Yasaları* bilinen en eski yazılı kanunlardır.

Centre Pompidou
Paris'in 1905 yılından günümüze uzanan sanat koleksiyonu burada sergilenmektedir. Müzede sanat kütüphaneleri ve bir endüstri tasarımı bölümü de vardır.

Musée Picasso
Heykeltıraş ve Modeli (1931), sanatçının 1973 yılında ölümünün ardından vergi borçları karşılığında Fransız hükümetince el konulup, sergilenen pek çok resminden biridir.

Musée Carnavalet
Müze, Paris tarihine adanmıştır. Tarihi binalar hoş bahçe avlularını çevreler.

Musée de Cluny–Musée National du Moyen Age
Galya-Roma hamam kalıntıları, antik eserler ve Ortaçağ sanatını barındıran müzenin parçasıdır.

0 km 1

Paris'in Müzelerini ve Galerilerini Geziyoruz

Paris'teki müzeler ve galerilerde büyük hazineler saklıdır. 400 yıl önce toplanmaya başlanan ve hâlâ geliştirilen Musée du Louvre koleksiyonu, en büyük ulusal sanat koleksiyonudur. Musée d'Orsay, Musée du Quai Branly ve Centre Pompidou gibi önemli müzelerde de değerli eserler sergilenmektedir. Ayrıca özel ilgi alanlarına yönelik daha küçük ve uzmanlaşmış müzeler de bulunur.

Altar, Musée National du Moyen Age

Yunan, Roma ve Ortaçağ Sanatı

Musée du Louvre'da Yunan ve Roma dönemi heykelleri ile etkileyici bir Ortaçağ heykel koleksiyonunun yanı sıra, Sully kanadında Ortaçağ Louvre'una ait kalıntılar sergilenir. En büyük Ortaçağ koleksiyonuna bir 15. yüzyıl malikânesi olan **Musée de Cluny–National du Moyen Age** ev sahipliği yapar. Tekboynuzlu Goblenleri, Notre-Dame'dan Kralların Başları ve Basel Katedrali'nden altın altar, müzede öne çıkar. Müzenin yanında 3. yüzyıldan kalma Roma hamamları yer alır. Notre-Dame'in yanındaki **Crypte Archéologique**'te ise Roma dönemlerinden ve Ortaçağ'dan kalma ev kalıntıları görülebilir.

Eski Ustalar

Musée du Louvre'un ilk resimlerinden *Mona Lisa*, 400 yıl öncesinden kalmadır. Müzede Leonardo'nun başka eserleri de vardır; bunlar Tiziano ve Raffaello gibi diğer İtalyan ustaların eserleriyle birlikte sergilenir. Diğer eserler arasında Rembrandt'ın *Emmaus'ta Hacılar*, Watteau'nun *Gilles* ve Fragonard'ın *Banyo Yapanlar* adlı eserleri sayılabilir. **Musée Cognacq-Jay**'de 18. yüzyıl Fransız ressamlarına ait bir koleksiyon yer alır. **Musée Jacquemart-André** ise, Mantegna, Uccello, Canaletto, Rembrandt ve Chardin gibi ustaların çalışmalarını sergiler.

Empresyonizm ve Post-Empresyonizm

19. yüzyılda bir demiryolu istasyonuna kurulan **Musée d'Orsay** 1848-1904 arasındaki döneme ait dünyadaki en büyük sanat koleksiyonuna ev sahipliği yapmaktadır. Müzede, Empresyonist ve Post-Empresyonist eserlerin yanı sıra,

Dante ve Vergilius Cehennemde (1822), Delacroix, Musée du Louvre

Ölü Şair, Musée Gustave Moreau

erken Realistlere, önceleri yerilen 19. yüzyıl akademisyenlerine ve "Salon" ustalarının eserlerine de yer verilmiştir. Degas, Manet, Courbet *(Origine du Monde)*, Monet, Renoir, Millet, Cézanne, Bonnard ve Vuillard'ın eserlerinden oluşan mükemmel bir seçkinin yanı sıra, Seurat, Gauguin ve Van Gogh'un bazı yapıtları da görülebilir.

Nilüfer duvar resimlerinin de (1920-25) aralarında yer aldığı, Monet'nin son dönem eserleri **Musée Marmottan Monet**'de ve **Musée de l'Orangerie**'de görülebilir. Burada, ayrıca Cézanne'in yapıtları ve Renoir'ın geç dönem eserlerine de yer verilir.

Üç sanatçının stüdyoları ve evleri, çalışmalarının sergilendiği birer müzeye dönüştürülmüştür. Etkileyici bir 18. yüzyıl malikânesinde ve bahçesinde bulunan **Musée Rodin**'de, büyük ustanın heykel, çizim ve resimlerini görebileceğiniz eşsiz bir koleksiyon sergilenir. St-Germain-des-Prés'nin yakınlarındaki bir bahçeye kurulmuş **Musée Delacroix**'da romantik sanatçının eskizleri, baskıları ve yağlıboyaları vardır. Kasvetli bir 19. yüzyıl malikânesinde bulunan **Musée Gustave Moreau**'da, *femmes fatale*'ların ve solup giden gençliğin efsanevi resimleri sergilenir. **Petit Palais** ise aralarında *Uyku* adlı resminin de yer aldığı dört önemli Courbet ile birlikte 19. yüzyıl resim sanatının etkileyici örneklerine sahiptir.

Modern ve Çağdaş Sanat

1900 yılından 1940 yılına kadar avangardın uluslararası merkezi olan Paris, çağdaş heykel ve resim sanatının da merkezidir. Centre Pompidou'daki **Musée National d'Art Moderne** 1905 yılından bugüne kadar örneklerin yanı sıra, Kübist ve Fovist eserlerin seçkin örneklerine de ev sahipliği yapmaktadır. Matisse, Rouault, Braque, Leger, Delaunay ve 1960'ların *Nouveaux Réalistes* eserlerinden yana zengindir.

Penelope, Bourdelle

1930'lardan kalma Palais de Tokyo'daki **Musée d'Art Moderne de la Ville de Paris** ise Delaunay ve Bonnard'ın eserleri ile Fovist resimlerden oluşan mükemmel bir koleksiyonu barındırır. En önemli parça Matisse'in duvar resmi *Dans*'tır (1932). Binanın batıçı kanadındaki **Palais de Tokyo**'da günümüzün avangard eserleri sergilenir.

Güzel bir 17. yüzyıl malikânesinde bulunan **Musée Picasso**, eskizler, resimler ve heykelleriyle dünyadaki en geniş Picasso koleksiyonuna ev sahipliği yapmaktadır. Picasso, Matisse, Modigliani, Utrillo ve Derrain'in geç dönem eserleri, **Musée de l'Orangerie**'nin koleksiyonunu oluşturur. Küçük **Musée Zadkine**'de, en ünlü ismi Ossip Zadkine olan ve pek tanınmayan bir Kübist okulun heykellerine yer verilir. **Musée Antoine Bourdelle** ve **Musée Maillol** bu iki heykeltıraşın eserlerini barındırır.

Mobilyalar, Dekoratif Sanat ve Objets d'Art

Müzelerde, resimden sonra sergilenen en gözde eserler mobilyalar ve dekoratif sanat eserleridir. Fransız mobilyaları ve dekorasyonunun en iyi örnekleri **Louvre** (Ortaçağ-Napoleon dönemi) ve **Versailles Sarayı**'ndadır (17.-18. yüzyıl).

Ortaçağ'dan günümüze kadar mobilya ve *objets d'arts* örnekleri **Musée des Arts Decoratifs**'in dönemlere ayrılmış odalarında sergilenir. **Musée d'Orsay**'de 19. yüzyıl mobilyaları, özellikle Art Nouveau örnekleri vardır.

Musée des Arts Décoratifs'te bir dolap

XV. Louis (1715-74) ve XVI. Louis (1774-93) mobilya ve dekorasyonlarının muhteşem örnekleri, Parc Monceau'ya bakan ve 1912 yılından kalma bir malikâne olan **Musée Nissim de Camondo**'dadır. Diğer koleksiyonlar: **Musée Cognacq-Jay**, **Musée Carnavalet** (18. yüzyıl), **Musée Jacquemart-André** (Fransız mobilya ve çömlekleri), **Musée Marmottan-Claude Monet** (İmparatorluk), **Musée d'Art Moderne de la Ville de Paris** (Art Deco).

Carnavalet'de bir kuyumcu

Özel Müzeler

Antika sportif silahlara, av tüfeklerine ve av köpeklerine olan düşkünlük Marais'deki etkileyici **Hôtel Guénégaud**'da (Musée de la Chasse et de la Nature) görülebilir. Bu müzede ayrıca Rubens ve Bruegel'in eserlerinin yanı sıra, Jean-Baptiste Oudry ve Alexandre-François Desportes'un 18. yüzyıldan kalma etkileyici hayvan resimleri de sergilenir. **Musée de la Contrefaçon**'da sahtecilik dünyasına dair ilgi çekici bilgiler sunulur. Burada parfümler, şaraplar, içkiler, kıyafetler gibi lüks ürünlerle ilgili örnekleri görebilirsiniz. Nümizmatikle ilgilenen ziyaretçiler, 18. yüzyıl Paris Darphanesi'ndeki Musée de la Monnaie'de bir sikke ve madalyon müzesi bulabilirler. Eski darphanede artık Fransız sikkeleri basılmasa da, satışa sunulan madalyonlar üretilir. **Musée de la Poste**'ta ise pullar sergilenir. Posta hizmetlerinin tarihinin yanı sıra, eski ve yeni pul koleksiyonculuğu ile günümüz pul tasarımlarına ait sergiler yine burada takip edilebilir. Ziyaretçiler, Ecole Nationale Supérieure des Mines'deki *(s. 175)* **Musée de Minéralogie**'de kapsamlı ulusal mineral koleksiyonunu görebilirler. Koleksiyon 100 bin mineral örneğinin yanı sıra, kayalar, göktaşları, değerli taşlar, cevherler ve 72 farklı ülkeden getirilen yapay minerallerden oluşur.

Moda ve Giyim

Paris'in birbiriyle yarışan iki moda müzesi, Palais Galliera'da bulunan **Musée Galliera** ile daha yakın tarihli bir müze olan Musée des Arts Décoratifs bünyesindeki **Musée de la Mode**'dur. İkisinde de devamlı sergilenen bir koleksiyon bulunmasa da, Saint Laurent ve Givenchy gibi büyük modaevlerine ayrılmış bölümler vardır. Ayrıca moda aksesuarları ve daha seyrek olarak da ilgi çekici tarihi kostümler sergilenir.

Musée Galliera için bir afiş

Asya, Afrika ve Okyanusya Sanatı

Musée National des Arts Asiatiques Guimet, Çin, Tibet, Japonya, Kore, Çinhindi, Endonezya, Hindistan ve Orta Asya'dan gelme eserlerle dolu kapsamlı Asya sanatı koleksiyonuna ev sahipliği yapar. Kamboçya dışındaki en iyi Kmer sanatı koleksiyonu da burada bulunur. **Musée Cernuschi**'de ise antika bronzları ve rölyefleriyle dikkat çeken küçük, ama seçkin bir Çin sanatı koleksiyonu yer alır. Fransa'nın en önemli Afrika, Asya, Amerika kabilelerine ve Okyanusya kültürüne ait sanat koleksiyonu, **Musée du Quai Branly**'de 3.500'ü aşkın objeyle nefes kesici bir ortamda sergilenir. Afrika sanatı konusunda bir diğer önemli yer de **Musée Dapper**'dir. Bu müze, 1901 tarihli, zarif bir *hôtel particulier*'de bulunan etnografik araştırma merkezinin parçasıdır. Özellikle kabile maskları koleksiyonu görülmeye değer.

Musée de Montmartre'ın kafesi

Tarih ve Toplumsal Tarih

Paris kentinin bütün tarihini kapsayan **Musée Carnavalet**, Marais'deki iki tarihi *hôtel*'de kurulmuştur. Burada, farklı dönemlerin iç dekorasyon anlayışları, kentin resimleri ve eski dükkân tabelaları sergilenir; Fransız Devrimi'ni yansıtan olay ve sanat eserlerini içeren etkileyici bir bölüm de vardır. Marcel Proust'un yatak odası bile görülebilir. Yine Marais'deki **Musée d'Art et d'Histoire du Judaisme**'de Fransız Yahudiliği'nin tarihi anlatılır. Hôtel des Invalides'deki **Musée de l'Armée**, Fransız askeri tarihini içerir ve Rokoko üslubundaki **Hôtel de Soubise**'deki Musée de l'Histoire de France'ta, ulusal arşivin halka açılmış tarihi belgeleri sergilenir. Balmumu müzesi **Grevin**'de geçmişe ve bugüne ait ünlü *tableaux vivants* ve kişiler görülebilir. Paris'in son üzüm bağına bakan sıradışı **Musée de Montmartre**'da Montmartre'ın tarihine ilişkin sergiler yer alır.

Sri Lanka maskı

Mimari ve Tasarım

Cité de l'Architecture et du Patrimoine *(s. 202)*, Fransız mimari tarihini en önemli binaların ölçekli modelleriyle sergiler. **Musée des Plans-Reliefs**'te XIV. Louis için ve daha sonra inşa edilmiş kalelerin ayrıntılı modelleri sergilenir. **Fondation Le Corbusier**'nin temelini, ünlü Fransız-İsviçreli mimarın çalışmaları oluşturur. Mimarın koleksiyoncu arkadaşı Raoul La Roche için 1920'lerde yaptığı villa dikkate değer. Burada, ayrıca, mimarın bazı mobilyaları da sergilenir.

Fransız Empresyonistleri

İzlenim: Gündoğumu, Monet

19. yüzyılın sanat devrimi olan Empresyonizm genç ressamların yeni fotoğraf sanatından etkilenerek geçmişin akademik değerlerinden uzaklaştığı 1860'lı yıllarda Paris'te doğmuştu. Gözün gördüğü belli bir "izlenim"den yola çıkan, bir manzarayı aydınlatan ışığın kısa süreli etkilerini yakalayacak şekilde fırça darbeleri kullanıldı. Empresyonistlerin en çok tercih ettiği temalar, doğa manzaraları ve çağdaş kent yaşamıydı.

Her ne kadar Edouard Manet (1832-83) ve radikal Realist ressam Gustave Courbet (1819-77) genç ressamların pek çoğunu etkilemiş olsa da, Empresyonizm hareketin belli bir kurucusu olmadı. Manet ve Courbet'nin günlük hayatı konu alan resimleri akademisyenler tarafından kabul görmedi. 1863 yılında Manet'nin skandal yaratan ünlü yapıtı *Kırda Yemek (s. 146)* o yılın Paris Salonu tarafından reddedilen eserler için düzenlenen Salon des Refusés'de sergilendi. Bu yeni hareketi tanımlayan "Empresyonist" teriminin ilk kez kullanılması da, yine 1874 yılındaki gayri resmi bir sergi kanalıyla oldu: Claude Monet'nin 1872 yılında sislerin ardından Le Havre'in bir görünüşünü yansıtan *İzlenim: Gündoğumu* resmi, akıma adını verdi. Monet aslında bir manzara ressamıydı ve İngiliz sanatçılar Constable ve Turner'in çalışmalarından etkilenmişti. Monet, açık havada resim yapmayı yeğledi ve diğer ressamları da bu konuda cesaretlendirdi.

Monet'nin eskiz defterleri

Hasat (1876), Pissarro

Le Corbusier'nin yaptığı La Roche Villa'nın oturma odası (1923)

Bilim ve Teknoloji

Jardin des Plantes'taki **Muséum National d'Histoire Naturelle**'de bir hayvanat bahçesi ve botanik bahçesinin yanı sıra, paleontoloji, mineroloji, entomoloji (böcekbilim), anatomi ve botanik bölümleri de bulunur. Palais de Chaillot'daki **Musée de l'Homme**, bir antropoloji ve tarihöncesi müzesidir. Müzenin 2015 yılında yeniden açılması planlanmaktadır. Hemen yandaki **Musée National de la Marine** ise 18. yüzyıl gemi modelleri ve oyma figürbaşlarıyla 17. yüzyıldan bugüne Fransız denizcilik tarihini yansıtır. **Musée des Arts et Métiers**'de bilim ve sanayi dünyası, buluşlar ve ürünler eşliğinde sergilenir. Bilim tarihine adanmış **Palais de la Découverte**'in iyi bir planetaryumu vardır, ama burası Parc de la Villette'teki göz alıcı **Cité des Sciences**'in açılmasıyla birlikte gözden düşmüştür. Bu çok-katlı müzede IMAX 3 boyutlu sinema perdesi (Géode) vardır.

Gabrielle (1910), Renoir

1874 yılında düzenlenen sergide bir değişimden, bu izlenimleri görmek için biraz geride durmak gerektiğini (ne kadar uzaksa kadar iyi), yeteri kadar anlayışa prim verildiğini ise tamamen geri çekildiğini gerektiğini söylemişti. Sergide yer alan diğer ressamlar arasında Pierre Auguste Renoir, Edgar Degas, Camille Pissarro, Alfred Sisley ve Paul Cézanne da vardı.

1886 yılına kadar yedi Empresyonist sergi daha açıldı. Monet'nin etkisi azalmış, resimlerinin biçimi değişmişti. Yeni ressamlar artık Empresyonizmle ilgilenmeyi doğrultusunda değerlendirilir oldu. Resimlerinde binlerce küçük renk noktası kullanan Georges Seurat önde gelen ilk Empresyonistlerden biriydi. Empresyonist eserlerin değişmez olarak sonraki nesiller tarafından tam olarak anlaşılabildi. Cézanne yaşamı boyunca tanınmadı, Degas bir müzeye sadece bir resim satabildi, Sisley ise adını duyuramadan öldü. Dehaları günümüzde bütün dünyada benimsenen bu sanatçılardan sadece Monet ve Renoir yaşarken takdir görebilmiştir.

Bir Modelin Profili (1887), Seurat

Müzeler

Centre Pompidou *s. 110–13*
Cite de l'Architecture et du Patrimoine *s. 202*
Cité des Sciences *s. 240–41*
Crypte Archéologique *s. 87*
Fondation Le Corbusier *s. 256*
Grévin *s. 220*
Hôtel Guenégaud *s. 105*
Hôtel de Soubise *s. 105*
Musée Antoine Bourdelle *s. 180*
Musée de l'Armee *s. 190*
Musée d'Art et d'Histoire du Judaïsme *s. 105*
Musée d'Art Moderne de la Ville de Paris *s. 205*
Musee des Arts Décoratifs *s. 132*
Musée des Arts et Metiers *s. 105*
Musée Carnavalet *s. 96–7*
Musée Cernuschi *s. 235*
Musée Cognacq-Jay *s. 98*
Musée de la Contrefaçon *s. 204*
Musée Dapper *s. 204*
Musée Delacroix *s. 140*
Musée Galliera *s. 205*
Musée Guimet *s. 205*
Musée Gustave Moreau *s. 235*
Musée de l'Homme *s. 203*
Musée Jacquemart-André *s. 211*
Musée du Louvre *s. 122–9*
Musée Maillol *s. 191*
Musee National de la Marine *s. 203*
Musée Marmottan-Monet *s. 256*
Musée de Mineralogie *s. 175*
Musée de la Monnaie *s. 143*
Musée de Montmartre *s. 228*
Musée National d'Art Moderne *s. 110–13*
Musée National du Moyen Age *s. 156–9*
Musée Nissim de Camondo *s. 234*
Musée de l'Orangerie *s. 133*
Musée d'Orsay *s. 146–9*
Musée Picasso *s. 100–1*
Musée des Plans-Reliefs *s. 190*
Musée de la Poste *s. 180–81*
Musée du quai Branly *s. 194–5*
Musée Rodin *s 191*
Musée Zadkine *s. 180*
Museum National d'Histoire Naturelle *s. 169*
Palais de la Découverte *s. 210*
Palais de Tokyo *s. 205*
Petit Palais *s. 210*

Paris'te Sanatçılar

Sanatçıları ilk kez XIV. Louis'nin hükümdarlığı (1643-1715) döneminde cezbeden Paris, Avrupa'nın en sofistike sanat merkezi haline geldi ve sanatçıları bir mıknatıs gibi kendine çekti. 18. yüzyıl boyunca bütün önemli Fransız sanatçılar Paris'te yaşayıp çalıştılar. 19. yüzyılın sonları ve 20. yüzyılın başlarında modern ve deneysel sanatın Avrupa'daki merkezi Paris'ti; Empresyonizm ve Post-Empresyonizm gibi sanat akımları burada doğup gelişti.

Barok Sanatçılar

Champaigne, Philippe de (1602-74)
Coysevox, Antoine (1640-1720)
Girardon, François (1628-1715)
Le Brun, Charles (1619-90)
Le Sueur, Eustache (1616-55)
Poussin, Nicolas (1594-1665)
Rigaud, Hyacinthe (1659-1743)
Vignon, Claude (1593-1670)
Vouet, Simon (1590-1649)

Rokoko Sanatçılar

Boucher, François (1703-70)
Chardin, Jean-Baptiste-Siméon (1699-1779)
Falconet, Etienne-Maurice (1716-91)
Fragonard, Jean-Honoré (1732-1806)
Greuze, Jean-Baptiste (1725-1805)
Houdon, Jean-Antoine (1741-1828)
Oudry, Jean-Baptiste (1686-1755)
Pigalle, Jean-Baptiste (1714-85)
Watteau, Jean-Antoine (1684-1721)

Boucher'in tipik Rokoko eseri *Yıkanan Diana* (1742), (Louvre)

1600 | **1650** | **1700** | **1750** | **1800**
Barok | **Neo-Klasizm** | **Romantizm**
1600 | **1650** | **1700** | **1750** | **1800**

1627 Vouet İtalya'dan döndü ve XIII. Louis tarafından saray ressamlığına atandı. Fransız resminde kasvetli bir dönem başlattı.

1667 İlk Salon, Fransa'nın resmi sanat sergisi. Önceleri her yıl düzenlenirken daha sonra iki yılda bir düzenlenir oldu.

Son Yemek (1652 civarı), Philippe de Champaigne. Sonraki yıllarda üslubu daha Klasik bir hal almıştır (Louvre).

1793 Louvre ilk ulusal halk müzesi olarak açıldı.

1819 Géricault'nun eseri *Medusa'nın Salı*, Fransız Romantizminin önde gelen eserlerindendir *(s. 124)*.

Tipik Barok ışık ve gölge kontrastlarına sahip *Tapınağa Sunuş* (1641), Vouet (Louvre).

1648 Sanat eğitiminde tartışmasız bir ağırlığı olan Académie Royale de Peinture et de Sculpture Derneği kuruldu.

David'in Neo-Klasik üsluptaki *Horatius Kardeşlerin Yemini* (1784) (Louvre).

Neo-Klasik Sanatçılar

David, Jacques-Louis (1748-1825)
Gros, Antoine Jean (1771-1835)
Ingres, Jean-Auguste-Dominique (1780-1867)
Vigée-Lebrun, Elizabeth (1755-1842)

Romantik ve Realist Sanatçılar

Courbet, Gustave (1819-77)
Daumier, Honoré (1808-79)
Delacroix, Eugene (1798-1863)
Géricault, Théodore (1791-1824)
Rude, François (1784-1855)

Ornans'da Cenaze (1850) Courbet'yi Realizmin en önemli isimlerinden biri haline getirmiştir (Musée d'Orsay).

Bu heykelcesi Delacroix'nin *Cezayirli Kadınlar* (1834), Courbet'nin *Cenaze* (1850) ve Manet'nin *Kırda Yemek* (1863) tablolarında görülebilir (*s. 313*).

Modern Sanatçılar

Arp, Jean (1887-1966)
Balthus (1908-2001)
Brancusi, Constantin (1876-1957)
Braque, Georges (1882-1963)
Buffet, Bernard (1928-1999)
Chagall, Marc (1887-1985)
Delaunay, Robert (1885-1941)
Derain, Andre (1880-1954)
Dubuffet, Jean (1901-85)
Duchamp, Marcel (1887-1968)
Epstein, Jacob (1880-1959)
Ernst, Max (1891-1976)
Giacometti, Alberto (1901-66)
Gris, Juan (1887-1927)
Léger, Fernand (1881-1955)
Matisse, Henri (1869-1954)
Miró, Joan (1893-1983)
Modigliani, Amedeo (1884-1920)
Mondrian, Piet (1872-1944)
Picasso, Pablo (1881-1973)
Rouault, Georges (1871-1958)
Saint Phalle, Niki de (1930-2002)
Soutine, Chaim (1893-1943)
Staël, Nicolas de (1914-55)
Tinguely, Jean (1925-91)
Utrillo, Maurice (1883-1955)
Zadkine, Ossip (1890-1967)

Giacometti'nin uzun ince bronz figürlerinden biri olan, 1959 tarihli *Ayakta Duran Kadın II* (*s. 112*)

1874 İlk Empresyonist sergi.

1886 Van Gogh Paris'e taşındı.

1904 Picasso Paris'e yerleşti.

1905 Modern sanattaki ilk "izm" olan Fovizmin doğuşu.

1850 1900 1950 2000 2050

Empresyonizm **Modernizm**

1850 1900 1950 2000 2050

1863 Manet'nin *Kırda Yemek* resmi hem "ahlaki düşüklüğü" hem de serbest fırça darbeleri nedeniyle Salon des Refusés'de skandala yol açtı. *Olympia* adlı eseri de aynı ölçüde cüretkâr bulunarak 1865 yılına kadar sergilenemedi (*s. 146*).

1938 Paris'te Uluslararası Sürrealizm sergisi.

1977 Centre Pompidou açıldı.

2011 Empresyonist eserlerin daha iyi gözlenebilmesini sağlayan yeni ışıklandırma sistemiyle, Musée d'Orsay'de iki yıldır sürdürülen yenileme çalışmaları tamamlandı.

Delacroix'nın *Halkı Yol Gösteren Özgürlük*'ü (1830) romantik bir başyapıt sayılır, Louvre'da kutlar.

Monet'nin ünlü *Güneş: Gündoğumu* (1872) Empresyonizm (İzlenimcilik) akımına adını vermiştir.

Empresyonist ve Post-Empresyonist Sanatçılar

Bonnard, Pierre (1867-1947)
Carpeaux, Jean-Baptiste (1827-75)
Cezanne, Paul (1839-1906)
Degas, Edgar (1834-1917)
Gauguin, Paul (1848-1903)
Manet, Edouard (1832-83)
Monet, Claude (1840-1926)
Pissarro, Camille (1830-1903)
Renoir, Pierre-Auguste (1841-1919)
Rodin, Auguste (1840-1917)
Rousseau, Henri (1844-1910)
Seurat, Georges (1859-91)
Sisley, Alfred (1839-99)
Toulouse-Lautrec, Henri de (1864-1901)
Van Gogh, Vincent (1853-90)
Vuillard, Edouard (1868-1940)
Whistler, James Abbott McNeill (1834-1903)

Tinguely ve Saint-Phalle'in eseri *Fontaine Igor Stravinsky* (1980), modern ve kinetik bir heykeldir (Centre Pompidou).

YIL BOYUNCA PARİS

Kestane çiçeklerinin ve ağaçların altındaki masaların mevsimi olan ilkbaharda Paris'in cazibesi doruğa çıkar. Hazirandan itibaren kent turistlerin akınına uğrar, Fransa Açık Tenis Turnuvası başladığında hayat durur ve büyük yarış parkurları önemli karşılaşmalara ev sahipliği yapar. Ardından, Champs-Élysées'den yola çıkan Bastille Günü (14 Temmuz) geçit töreni gelir; ay sonuna doğru Tour de France burada sona erer.

Üç ay süren Paris Caz Festivali de temmuz sonunda biter ve Paris halkı eylül ayında, okulların ve çalışma hayatının başlamasına *(la rentrée)* kadar kenti turistlere terk eder. İlerleyen sayfalarda belirtilen etkinlik tarihlerinde değişiklikler olabilir. Ayrıntılar için etkinlik dergilerine ya da Paris Infos Mairie'ye *(s. 351)* başvurabilirsiniz. Office du Tourisme *(s. 359)* de yıllık etkinlik takvimi yayınlar.

İlkbahar

Yaklaşık 20 milyon ziyaretçi ilkbaharla birlikte Paris'e gelmeye başlar. Hava güzelleştiğinde sokak maratonu düzenlenir, festival ve konser sezonu açılır. Baharla beraber otellerde caz konserleri için ücretsiz biletleri ve müzelere giriş kartlarını içeren hafta sonu paketleri sunulmaya başlanır.

Mart

İlkbahar çiçek fuarları Parc Floral (Bois de Vincennes, *s. 237*) ve Bagatelle Bahçeleri (Bois de Boulogne, *s. 256–7*).

Salon International d'Agriculture *(Şub sonu–Mar başı)*, Paris-Expo, Porte de Versailles. Büyük tarım fuarı.

Banlieues Bleues Festival *(Mar ortası–Nis başı)*, Paris banliyölerinde caz, *blues*, *soul* ve *funk*.

Printemps du Cinema *(Mar sonu 3 gün)*, Paris'te ve Fransa'nın her yerindeki sinemalarda uygun fiyatlı biletlerle film izlemek mümkündür.

Uluslararası Paris Maratonu

Fransa Açık Tenis Turnuvası, Stade Roland Garros

Foire du Trône *(Mar sonu–May)*, Bois de Vincennes *(s. 237)*. Büyük panayır.

Nisan

Uluslararası Paris Maratonu Place de la Concorde'dan Avenue Foch'a kadar.

Chemin de la Croix *(Kutsal Cu)*. Montmartre'dan Sacré Coeur'e kadar Çarmıha Gerilişin evrelerinin canlandırıldığı, etkileyici bir geçit töreni.

Paris Seramik Festivali *(Nis ortası)*. Tanınmış seramik sanatçıları çeşitli temalara uygun biçimde eserlerini sergilerler.

Foire de Paris *(Nis sonu–May ilk hafta)*, Paris Expo, Porte de Versailles. Yemek, şarap, evler ve bahçeler ve turizm gösterisi.

Mayıs

Shakespeare Garden Festival *(Ekime kadar)*, Bois de Boulogne *(s. 256–7)*. Açık havada klasik oyunlar.

Carré Rive Gauche *(bir hafta, ay ortasında)*. St-Germain-des-Prés'de *(s. 137)* ve yakın çevresindeki antikacılarda sergiler.

Grandes Concerts de Versailles *(Eyl–May)*, Versailles *(s. 250)*. Açık hava konserleri ve Versailles gölünde havai fişek gösterileri.

Fransa Açık Tenis Turnuvası *(May son hafta–Haz ilk hafta)*, Stade Roland Garros (s. 350).

Le Printemps des Rues *(3. hafta sonu)*. Bastille/ République bölgesinde konserler ve sokak tiyatroları düzenlenir.

İlkbaharda Jardin du Luxembourg

Aylık Ortalama Gün Işığı Saatleri

Gün Işığı Saatleri
Paris'in kuzeye yakın konumu ona uzun ve aydınlık yaz akşamları kazandırır, ama kış aylarında günışığı sadece birkaç gün tam anlamıyla hissedilir.

Yaz

Yaz mevsimi, Fransa Açık Tenis turnuvası ile başlar ve temmuza kadar pek çok festival ve etkinlik düzenlenir. Daha sonra Parisliler kendi yıllık tatillerini planlamaya başlarlar. Bastille Günü'nde (14 Temmuz) cumhurbaşkanı ve misafirleri için askeri gösteriler yapılır.

Jardin du Luxembourg

Mayıs
Festival St-Denis, Basilique St-Denis. Koro eserlerine ağırlık veren konserler *(s. 338)*.
Fête du Cinéma, Sembolik bir günde Paris'in her tarafında film gösterimleri *(s. 346)*.
Açık hava, Bois de Boulogne *(s. 350–1)*. Bagatelle Bahçeleri'nde gül mevsimi.
Fête de la Musique *(21 Haz)*, Kent çapında. Gece boyunca, müzik grupları eşliğinde yaz gündönümü kutlamaları.
Paris Caz Festivali *(May–Tem)*, Parc Floral de Paris. Caz müzisyenleri Paris'te müzik yapmaya gelirler *(s. 341–42)*.
Prix de Diane-Longines *(Haz ortası)*, Chantilly. Sosyetenin gözdesi olan at yarışları.
Les Grandes Eaux Nocturnes *(Haz ortası–Ağu ortası)*, Versailles. Ses ve ışık gösterisi eşliğinde müzik, dans ve tiyatro gösterimleri *(s. 251)*.
Gay Pride *(Haz sonu)*. Bastille'de eşcinsellerin canlı geçit töreni.

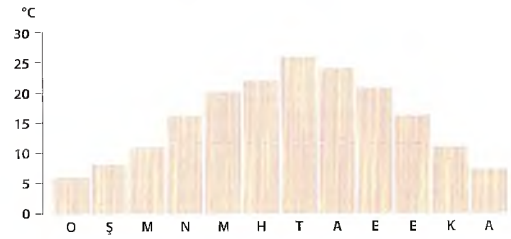
Champs-Élysées'de Tour de France'ın son turu

Temmuz
Paris Hava ve Uzay Teknolojisi Gösterisi *(Tem, 2 yılda bir, sonraki 2015'te)*, Le Bourget Havaalanı.
Festival du cinéma en plein air *Tem ortası–Ağu)*, Parc de la Villette *(s. 238–9)*.
Paris Quartier d'Eté *(Tem ortası–Ağu ortası)*. Dans, müzik, tiyatro, bale etkinlikleri.
Paris-Plage *(Tem ortası–Ağu ortası)*. Seine Nehri'nin sağ yakası kum ve palmiyelerle plaja çevrilir.
Tour de France *(Tem sonu)*. Dünyanın en ünlü bisiklet yarışı Champs-Elysées'de zirvesine ulaşır.

Bastille Günü'nde (14 Temmuz) geçit töreni

Aylık Ortalama Sıcaklık

Sıcaklık
Yanda her ayın ortalama sıcaklıkları verilmiştir. Hava, ağustos ve temmuzda en sıcak, aralık ve şubat arasında en soğuk seviyededir. Paris'te dondurucu soğuklarla pek karşılaşılmaz. Ziyaretçi sayısının zirvesine ulaştığı ilkbahar ve sonbahar mevsimlerinde hava güzeldir.

Sonbahar

Eylül ayının gelmesiyle birlikte İle St-Louis'deki büyük evlerde partiler, yeni filmlerin galaları ve sezonun açılışı yapılır. Paris dünyanın en büyük kongre merkezidir ve eylülde hediyelik eşyalardan müzik ve eğlenceye kadar sayısız alanda fuarlar ve gösteriler düzenlenir. Bu hareketlilik Paris sakinlerinin sinemaya duydukları ilginin kendini açıkça gösterdiği ekim ve kasım aylarında da sürer. Fransız ve Hollywood yıldızları Champs-Élysées'de düzenlenen prömiyerlerde boy gösterirler.

Eylül
Festival d'Automne à Paris *(Eylül ortası–Ara sonu)*, Paris'in her yerinde. Müzik, dans, tiyatro *(s. 338–9)*.
La Villette Caz Festivali *(Eylül ortası)*. Cité de la Musique'in dört bir yanında caz müzisyenleri çalar *(s. 238)*.
Journées du Patrimoine *(2. veya 3. hafta)*. Tarihi binalar, anıtlar ve müzeler iki gün boyunca ücretsiz olarak halka açılır. Bundan önceki gece sabaha kadar süren bir partiyle etkinlik başlatılır.

Prix de l'Arc de Triomphe (Ekim)

Ekim
Nuit Blanche *(bir Ct)*. Müzeler gece açık olur. Kent çapında sanat enstalasyonları.
Prix de l'Arc de Triomphe *(ilk hafta)*, Longchamp. Avrupa at yarışları içindeki en büyük ödül için yarışılır.
Salon de l'Automobile *(ilk 2 hafta)*, Paris-Expo, Porte de Versailles. Ticari otomobil fuarı, bir motosiklet fuarıyla dönüşümlü olarak düzenlenir.

Füzyon caz gitaristi Al di Meola Paris'te konserde

Foire Internationale d'Art Contemporain (FIAC) *(son hafta)*, Paris-Expo, Porte de Versailles. Paris'te düzenlenen en büyük uluslararası modern ve çağdaş sanat fuarı.

Kasım
BNP Paribas Masters *(genellikle Kas)*, Palais Omnisports de Paris-Bercy *(s. 350–1)* Kapalı mekânda düzenlenen erkekler tenis turnuvası.
Mois de la Photo *(Eki–Kas, iki yılda bir, sonraki 2016'da)*. Fotoğraf sergileri, film gösterimleri ve halka açık tartışma gruplarıyla fotoğraf sanatına ayrılmıştır.
Beaujolais Nouveau *(Kas 3. Pe)*. Yeni hasat şarabın tadına bakmak isteyenler barları ve kafeleri doldururlar.

Bois de Vincennes'da sonbahar

Aylık Ortalama Yağış

Yağışlar
Ağustos en yağışlı ve sıcak aydır. Ağustos ve eylülde her an bir fırtınaya yakalanabilirsiniz. Sağanaklar, kimi zaman doluyla birlikte, ocak ve nisan arasında görülebilir; çoğunlukla da mart ayında. Kış aylarında nadiren kar yağar.

Kış

Paris'te kar yağışı pek görülmez; kış günleri dondurucu olmaktan çok serin ve canlandırıcıdır. Kış sezonu boyunca caz ve dans festivalleri, kiliselerde oratoryoğında Noel ayinleri, sokaklarda da çeşitli kutlamalar düzenlenir. Yeni yılın gelişiyle birlikte Paris sokakları tenhalaşır. Hediye kıyısındaki rıhtımlar güneşli günlerde gezinenler ve dinlenen için eşsiz bir randevu yeridir.

Aralık

Noel aydınlatmaları *(Ocak ayına kadar)* Grands Boulevards, Opéra, Ave Montaigne, Champs-Elysées, Rue du Faubourg ve St-Honoré gibi caddeler.
Crèche *(Ara başı–Oca başı)*, Hôtel de Ville'de yer alan *(s.104)* Place de l'Hôtel de Ville'deki bir sergenin altında. Her yıl başka bir milletten, gerçek boyutlarda bir Meryem beşiği getirilir.

Bakanyanda defile

Tuileries'de kar; nadir görülen bir manzara

Salon du Cheval *(ilk iki hafta)*, At alım satımı, sergiler ve yarışmalar.
Uluslararası Paris Tekne Fuarı *(ilk iki hafta)*, Paris-Expo, Porte de Versailles.

Ocak

Fête des Rois (Epifanya). *(6 Oca)*. Fırınlarda *galettes des rois* yapılır.
Prix d'Amérique *(Oca ortası)*. Avrupa'nın en ünlü at yarışı, Hippodrome de Vincennes.
Defileler, yaz koleksiyonları sergilenir. *(Bkz. Haute Couture s. 316.)*

Şubat

Karnaval *(Mardi Gras'dan önceki hafta sonu)*, Quartier de St-Fargeau.
Floraisons *(ay boyunca)*, Parc Floral de Paris, Bois de Vincennes *(s. 237)* ve Parc de Bagatelle, Bois de Boulogne *(s. 256–7)*. Rengârenk ve etkileyici çiğdem ve kardelen sergileri eşliğinde kışa veda edilir.

Resmi Tatiller

Yeni Yıl (1 Oca)
Paskalya Pazartesisi
İşçi Bayramı (1 May)
Zafer Günü (8 May)
İsa'nın Göğe Çıkışı (Paskalya'dan sonra 6. Pe)
Bastille Günü (14 Tem)
Meryem'in Göğe Yükselişi (15 Ağu)
Azizler Yortusu (1 Kas)
Ateşkes Günü (11 Kas)
Noel (25 Ara)

Eiffel Kulesi'ndeki Noel aydınlatması

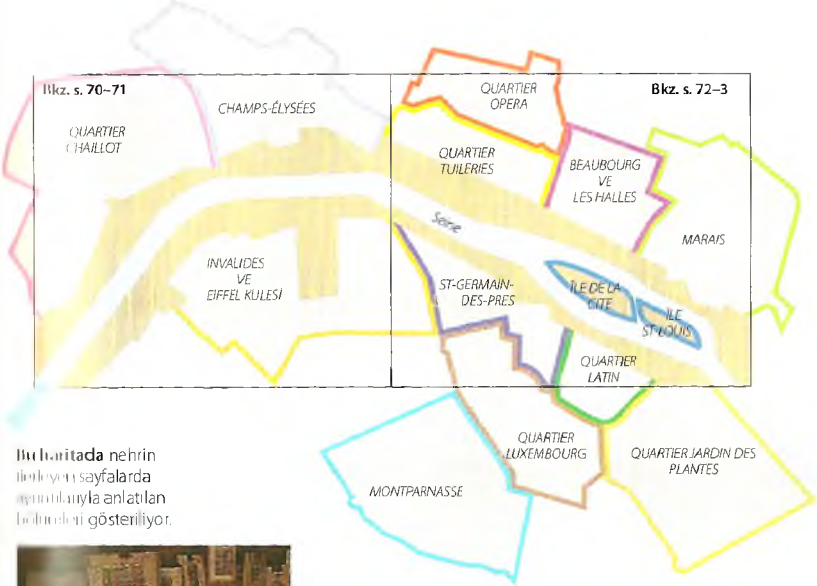
NEHİR VE PARİS

Ünlü Fransız müzikhol yıldızı Mistinguett, Seine Nehri'ni "gülen gözleriyle hoş bir sarışın" olarak betimlemişti. Nehrin baştan çıkarıcı bir cazibesi olduğu tartışılmaz, ama Paris ile nehir arasındaki ilişki basit bir cilveleşmeden çok daha ötedir. Paris dışında başka hiçbir Avrupa kenti nehriyle bu denli özdeşleşmemiştir. Seine Nehri, kentin en önemli ölçütü noktasıdır: mesafeler onun üzerinden ölçülür, sokak numaraları ona göre saptanır ve nehrin kuzey kesiminde Sağ Yaka, güney kesiminde de Sol Yaka olacak şekilde başkenti ikiye ayırır. Bu, en az resmi sınırlar kadar kesin bir ayrımdır. Paris, aynı zamanda, doğusu kentin antik köklerine daha yakın, batısı ise 19. ve 20. yüzyılla çok daha iç içe olacak şekilde tarihi olarak da ikiye bölünür.

Kentteki hemen hemen bütün önemli binalar neredeyse ya nehrin kıyısında ya da ona birkaç adımlık mesafededir. Rıhtımlar hoş burjuva apartmanları, muhteşem malikâneler, mükemmel müzeler ve göz alıcı anıtlarla sarılmıştır. Hepsinin de ötesinde, nehir son derece canlıdır. Küçük tekneler yüzyıllar boyunca Seine Nehri'ni kat ederek ulaşımı sağlıyordu, ama karayolu trafiği, bir zamanların bu hareketli görüntüsünü yok etti. Bugün nehir, ticari mavnalar ve ziyaretçileri dolaştıran büyük *"bateaux mouches"* gezi tekneleriyle doludur.

Sekizgen göl, Jardin de Luxembourg'da yer alır. Çocuklar burada oyuncak gemilerini yüzdürürler. Seine Nehri'nde, gezi tekneleri gibi büyük araçlar da görülebilir.

Bu haritada nehrin bu kitabın sayfalarında ayrıntılarıyla anlatılan bölümleri gösteriliyor.

Les Bouquinistes olarak bilinen, nehir kıyısındaki kitap tezgâhlarında pek çok ikinci el kitap ve elyazması bulabilirsiniz.

◀ Notre Dame'dan Seine Nehri'nin görünümü

Semboller için *bkz. arka kulakçık*

Pont de Grenelle'den Pont de la Concorde'a

Nehir kıyısı boyunca göğe doğru yükselen anıtlar ve büyük sergi salonlarında görebileceğiniz harika sergiler, Napoléon döneminin ve Sanayi Devrimi'nin hatıralarıdır. Eiffel Kulesi, Petit Palais ve Grand Palais gibi yapıların görkemli havası, daha yakın tarihte inşa edilmiş Palais de Chaillot, Maison de Radio-France ve Sol Yaka'nın gökdelenleriyle bütünleşir.

Palais de Chaillot
Eğimli kanatları ve kemerli çeşmeleriyle bu görkemli yapı üç ayrı müze ve bir tiyatroya ev sahipliği yapar *(s. 202)*.

Palais de Tokyo
Bu müze *(s. 205)* Bourdelle'in eserleriyle bezenmiştir.

Özgürlük Heykeli kente 1885 yılında armağan edildi. Heykelin yüzü New York'taki aslına bakacak biçimde, batıya dönüktür.

Maison de Radio-France
Bu dairesel binada stüdyolar ve bir radyo müzesi vardır *(s. 204)*. Bina bugün kapalıdır ve 2016 yılında açılacaktır.

Eiffel Kulesi
Paris'in simgesidir *(s. 196–7)*.

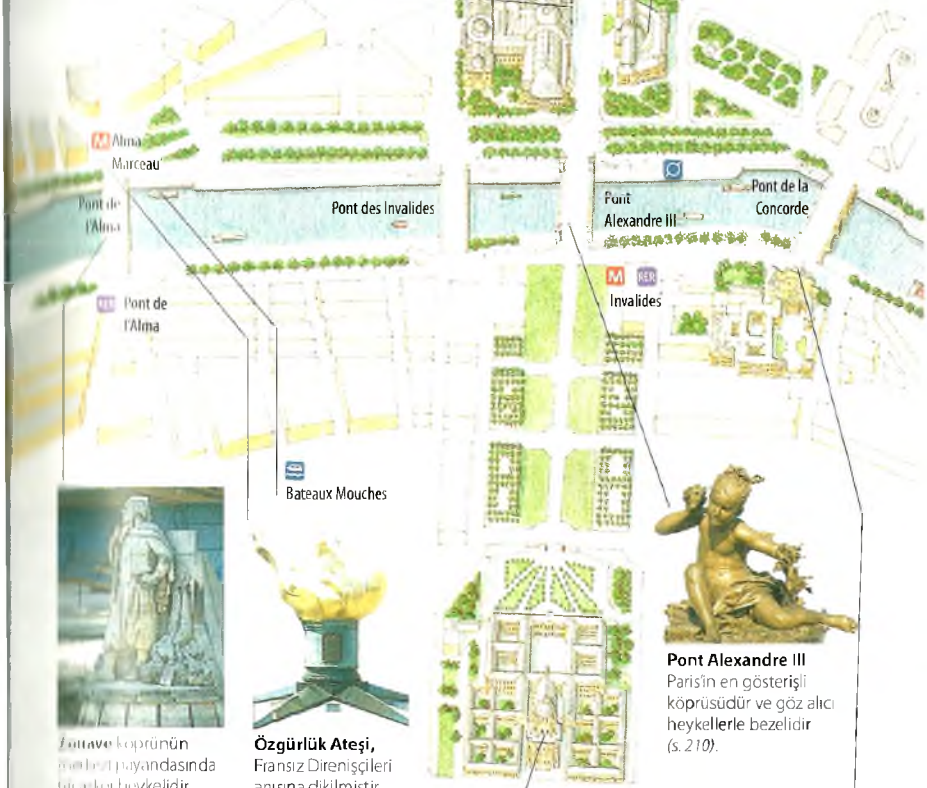
Pont Bir-Hakeim'in kuzey ucunda dinamik bir Wederkinch heykeli yükselmektedir.

Grand Palais
Burada önemli sergiler ve ilgi çekici bir bilim müzesi görülebilir *(s. 210)*.

Petit Palais
Bugün Paris'in güzel sanatlar müzesi olan bu yapı, Grand Palais'nin eşi olarak tasarlanmıştı *(s. 210)*.

Zouave köprünün [illegible] heykelidir. Zouaveler bu başkınları [illegible] Seine [illegible] seviyesini [illegible] işaretlemişlerdir.

Özgürlük Ateşi, Fransız Direnişçileri anısına dikilmiştir. Ayrıca, Galler Prensesi Diana için gayri resmi bir anıttır.

Pont Alexandre III
Paris'in en gösterişli köprüsüdür ve göz alıcı heykellerle bezelidir *(s. 210)*.

Dôme des Invalides
Parıltılı büyük kubbenin *(s. 188–9)* Pont Alexandre III üzerinden görünümü.

Assemblée Nationale Palais-Bourbon
Günümüzde politik görüşmelerin yapıldığı bir meclis salonu olarak kullanılan Chambre des Députés daha önce XIV. Louis'nin kızına ait bir saraydı *(s. 192)*.

Pont de la Concorde'dan Pont de Sully'e

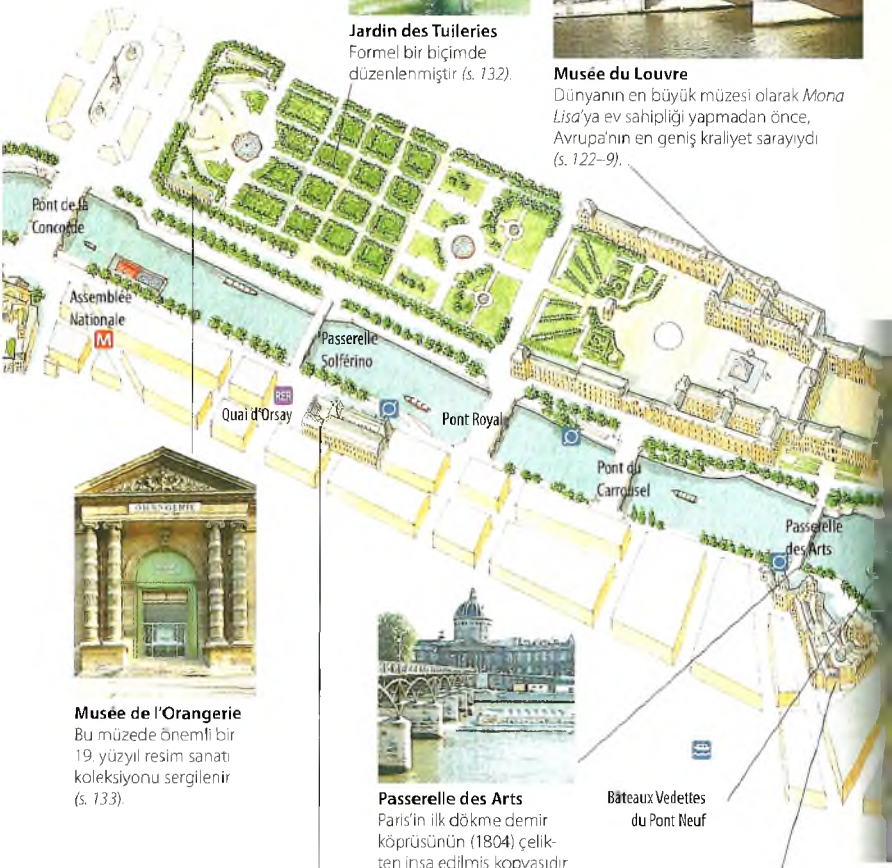
Tarihi kent merkezi nehrin doğu yakasındadır. Ortasında ise Seine Nehri üzerinde doğal bir ada olan, Ortaçağ kentinin kültürel odağı İle de la Cité yer alır. Burası, bugün de kentin en canlı yerlerindendir.

Jardin des Tuileries
Formel bir biçimde düzenlenmiştir *(s. 132)*.

Musée du Louvre
Dünyanın en büyük müzesi olarak *Mona Lisa*'ya ev sahipliği yapmadan önce, Avrupa'nın en geniş kraliyet sarayıydı *(s. 122–9)*.

Musée de l'Orangerie
Bu müzede önemli bir 19. yüzyıl resim sanatı koleksiyonu sergilenir *(s. 133)*.

Passerelle des Arts
Paris'in ilk dökme demir köprüsünün (1804) çelikten inşa edilmiş kopyasıdır ve 1984 yılında açılmıştır.

Bâteaux Vedettes du Pont Neuf

Musée d'Orsay
Kentin başat Empresyonist resim koleksiyonu, demiryolu istasyonundan dönüştürülen bu müzededir *(s. 146–9)*.

Hôtel des Monnaies
1771-75 yıllarında inşa edilen eski darphanede etkileyici bir sikke koleksiyonu sergilenmektedir *(s. 143)*.

Semboller için *bkz. arka kulakçık*

İle de la Cité
Bu küçük adanın Ortaçağ kimliği, Baron Haussmann'ın 19. yüzyıldaki projesiyle neredeyse tamamen yok edilmişti. O dönemden günümüze kalan birkaç yapı arasında Sainte-Chapelle ve Conciergerie'nin bazı bölümleri yer alır *(s. 78–91)*.

Conciergerie
Benzersiz kulelere sahip olan bu bina Devrim boyunca hapishane olarak kötü bir ün kazanmıştı *(s. 87)*.

İle St-Louis
Burası 17. yüzyıldan bu yana sevilen bir uğrak yeridir *(s. 91)*.

Tour de l'Horloge, 14. yüzyıldan kalma bu kule Paris'in bu ilk saat kulesidir. Saatin ön yüzü Germain Pilon'un zarif oymalarıyla bezenmiştir.

St-Gervais–St-Protais
Paris'in en eski orgu 17. yüzyıl tarihlidir ve bu kilisededir *(s. 103)*.

Notre-Dame
Ortaçağ katedral nehre bakar *(s. 85–5)*.

Bateaux Parisiens

Nehir ve Kanal Gezileri

Çok sayıda gezi şirketleri tarafından düzenlenen Seine Nehri gezilerinde tekneler pek çok ünlü anıta da uğrayacak şekilde nehir boyunca dolaşır. Batobus nehir servisi, rotası boyunca istediğiniz noktada inip binmenizi sağlayacak bir mekik servisi gibi çalışır. En ilgi çekici kanal gezileri Paris'in doğusunda yer alan ve tarihi yerlerle dolu olan eski endüstriyel St-Martin kanalı boyunca düzenlenenlerdir.

Seine Nehri üzerinde Eiffel Kulesi'nin yanından geçen tekneler

Tekne Türleri

Gezi teknelerinin en büyükleri olan bâteaux mouches, *yolcuların çevredeki her şeyi görebilmeleri için tasarlanmış camdan cepheleriyle mükemmel gezi araçlarıdır. Geceleri nehir kıyısındaki yapılar projektörlerle aydınlatılır. Bu teknelerin daha lüks olanları Bâteaux Parisien gezilerinde kullanılır. Vedettes ise camdan duvarlarıyla daha küçük ve samimi teknelerdir. Canauxrama kanal teknelerinin altı düzdür.*

Nehir Gezileri ve Kanal Mekik Servisleri

Aşağıda verilen nehir gezileri ve kanal mekik servisleriyle ilgili bilgiler, hareket noktaları, en yakın metro ile RER istasyonları ve en yakın otobüs hatlarını gösterir. Öğle ve akşam yemeği gezileri için önceden yer ayırtılmalı ve yolcular hareket saatinden 30 dakika önce teknede olmalıdırlar.

vedettes de paris

Vedettes de Paris Seine Cruise
Gezi nehir boyunca önemli yerleri kapsar. Aperitif veya şampanya ikramının dahil olduğu biletler de vardır. Hareket noktası:

Port de Suffren
Hrt 10 D3. **Tel** 01 44 18 19 50. Bir Hakeim. Champs de Mars. 22, 30, 32, 44, 63, 69, 72, 82, 87. **Kalkış Saatleri** Şub ortası–Eki: 10.30–23.00 (Eki–Şub 21.00'e kadar); Kas–Şub ortası: Pt–Cu 11.15–21.00, Ct ve Pa 10.30–22.00 (30-45 dk'da bir). **Süre** 1 sa. **vedettesdeparis.com**

Croisière Dégustation Champagne
Bir *sommelier* (uzman şarap garsonu) içkiler hakkında bilgi verirken şampanyanızı yudumlayabilirsiniz. Hareket noktası:

Port de Suffren
Hrt 10 D3. **Tel** 01 44 18 19 50. Bir Hakeim
Kalkış Saatleri May–Ağu her gün 18.30. **Süre** 1 sa. **vedettesdeparis.com**

Bateaux Parisiens Tour Eiffel Cruise
Bu firma yemekli ve yemeksiz turlar düzenler. Gezilen yerlerle ilgili 13 dilde bilgiler verilir. Hareket noktası:

Port de la Bourdonnais
Hrt 10 D2. **Tel** 08 25 01 01 01. Bir Hakeim. Champs de Mars. 42, 82. **Kalkış Saatleri** her gün 10.00–22.30 30 dk'da bir (Nis–Eyl saatte bir); Haz–Ağu 23.00, Eki–Mar 22.00. **Süre** 1 sa. **Öğle yemekli gezi** 12.30. **Süre** 2 sa. **Akşam yemekli gezi** 18.00, 20.30, 21.00. **Süre** 2,5 sa. Resmi kıyafet zorunludur. **bateauxparisiens.com**

Bateaux Parisiens

Bateaux Parisiens Notre-Dame Cruise
Tour Eiffel tekne gezisiyle aynı rota ters yönde takip edilir. Hareket noktası:

Quai de Montebello
Hrt 13 B4. **Tel** 08 25 01 01 01. Maubert–Mutualite, St-Michel. St-Michel. 24, 27, 47. **Kalkış Saatleri** 29 Mar–11 Nis: 14.20–20.15; 12 Nis–5 Tem: 11.00–22.45; 6 Tem–25 Ağu: 11.00–21.30; 26 Ağu–22 Eyl: 12.20–22.00; 23 Eyl–3 Kas: 14.20–20.15. Kalkış saatleri değişebileceğinden önceden arayıp kontrol edin. **Süre** 1 sa.

Hareket Noktaları

Nehir gezileri ve Batobus servislerinin kalkış iskeleleri nehir boyunca kolaylıkla bulunabilir. Buralarda hem biletinizi alabilir hem de ayaküstü bir şeyler atıştırabilirsiniz. Büyük firmalar döviz bozdurma olanağı da sunar. Bölgedeki park yerleri sayısı sınırlıdır ve Pont Neuf civarında neredeyse hiç yoktur.

Tekne iskelesi

Batobus Gezileri

Mekik servisi. 1, 2 ve 5 günlük pasolar bulunur. **Tel** 08 25 05 01 01. **Kalkış Saatleri** her gün: 3 Eyl–5 Nis: 10.00–19.00 (25 dk'da bir); 6 Nis–2 Eyl: 10.00–21.30 (20 dk'da bir). Kalkış: Eiffel Kulesi: **Hrt** 10 D3. Ⓜ Bir Hakeim. Champs-Élysées: **Hrt** 11 B1. Ⓜ Champs-Élysées-Clemenceau. Musée d'Orsay: **Hrt** 12 D2. Ⓜ Assemblée Nationale. Louvre: **Hrt** 12 E2. Ⓜ Louvre. St-Germain-des-Prés: **Hrt** 12 E3. Ⓜ St-Germain-de-Prés. Notre-Dame: **Hrt** 13 B4. Ⓜ Saint-Michel. Hôtel de Ville: **Hrt** 13 B4. Ⓜ Hôtel de Ville. Jardin des Plantes: **Hrt** 13 C5. Ⓜ Jussieu, Cardinal Lemoine. Ⓦ **batobus.com**

Bateaux Mouches Seine Cruise

Paris'in en tanınan nehir turu firmalarından biridir. 14 teknelik bir filosu vardır. Hareket noktası: **Pont de l'Alma**

Hrt 10 E1. **Tel** 01 42 25 96 10. Ⓜ Alma-Marceau. RER Pont de l'Alma. Otobüs 28, 42, 49, 63, 72, 80, 83, 92. **Kalkış Saatleri** Nis–Eyl: her saat 10.15–22.30 (30 dk'da bir), Eki–Mar: 11.00, 14.00 (Ct ve Pa 10.15'ten itibaren her saat başı ve 30'da bir; en az 30 dk'da bir). **Süre** 1 sa 10 dk. **Öğle yemekli gezi** Ct, Pa ve resmi tatillerde 13.00 (yolcu alımı 12.15). **Süre** 1 sa 45 dk. 12 yaşından küçüklere yarı fiyat. **Akşam yemekli gezi** her gün 20.00 (yolcu alımı 19.30). **Süre** 3 sa 15 dk. Resmi üniformalı personel turludur. Ⓦ **bateaux-mouches.fr**

Bateaux Vedettes Pont Neuf Cruise

Bu firmanın altı teknelik bir filosu vardır. Eski moda teknelerle nostaljik yolculuklar yapılır. İnternet sayfasından yapılan rezervasyonlarda indirim olanağı bulunabilir. Hareket noktası: **Square du Vert-Galant (Pont Neuf)**

Hrt 12 F3. **Tel** 01 46 33 98 38. Ⓜ Pont Neuf. RER Châtelet. Otobüs 27, 58, 67, 70, 72, 74, 75. **Kalkış Saatleri** Mar ortası–Eki: her gün 10.30, 11.15, 12.00, 13.30–22.30 (30 dk'da bir); Kas–Mar ortası: Pt–Pe 10.30, 11.15, 12.00, 14.00–18.00 (45 dk'da bir), 20.00, 22.00; Cu–Pa 10.30, 11.15, 12.00, 14.00–18.30, 20.00, 21.00–22.00 (45 dk'da bir) (24 & 31 Ara: son hareket 17.45). **Süre** 1 sa. Ⓦ **vedettesdupontneuf.com**

Kanal Gezileri

Canauxrama firması Canal St-Martin ve Marne Irmağı boyunca tekne gezileri düzenler. St-Martin gezisi, dokuz kanal seddi, iki açılır kapanır köprüsü ve sekiz romantik yaya köprüsü olan ağaçlarla çevrili bir kanaldan geçer. Bords de Marne ise banliyölerde Bry-sur-Marne gibi uzak noktalara kadar ilerler. **Paris Canal Company** (01 42 40 96 97; www.pariscanal.com) firması da Parc de la Vilette'te başlayan bir St-Martin kanal gezisi düzenler, ancak bu gezi kanalın dışına çıkıp, Seine Nehri'ne kadar uzanır ve Musée d'Orsay'ye kadar gider.

CANAUXRAMA

Canal St-Martin

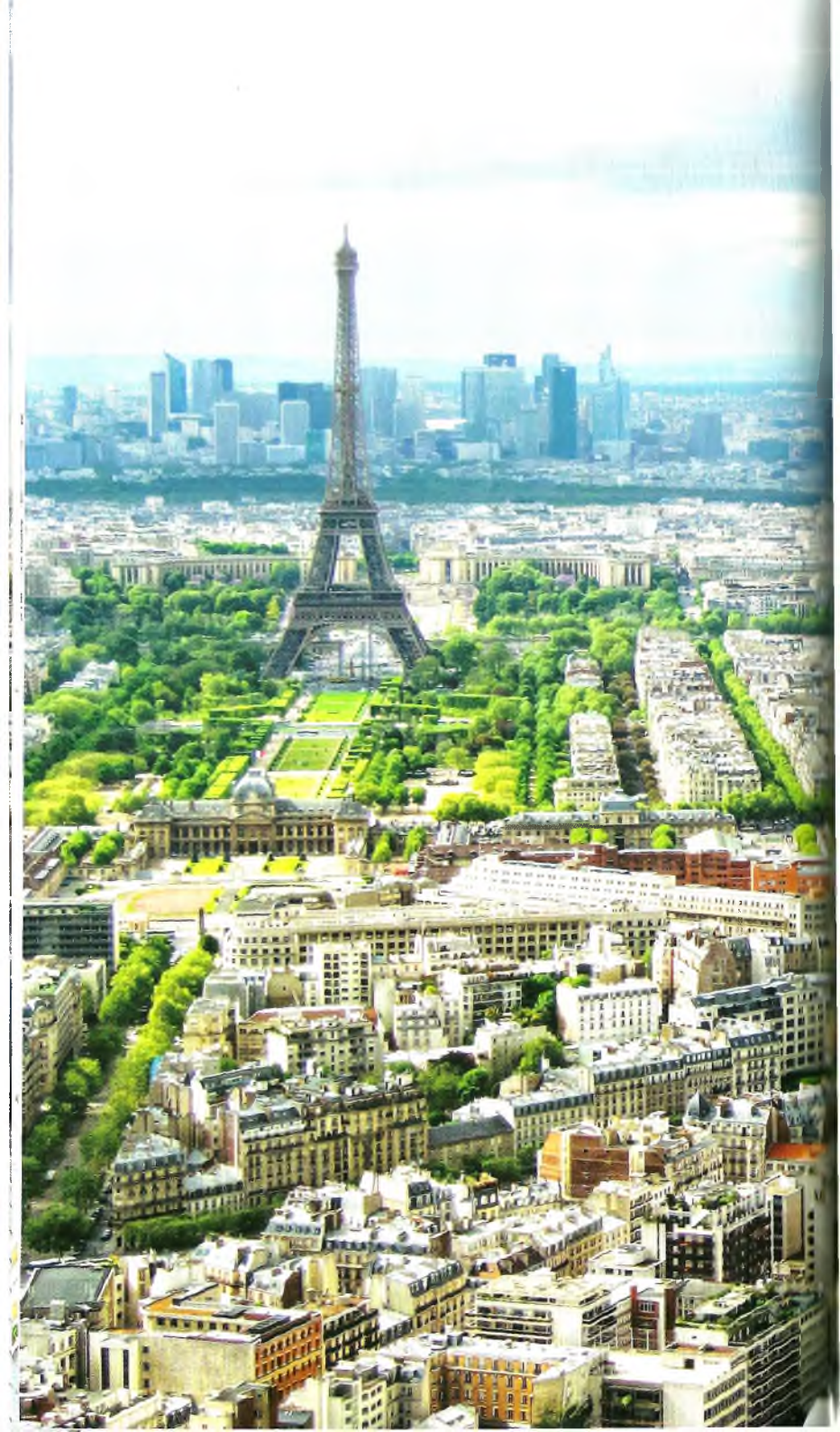
Canauxrama firması kanal boyunca pek çok farklı tur sunar ama Bassin de la Villette ve Port de l'Arsenal arasında düzenli olarak işleyen 125 yolcu kapasiteli iki teknesi vardır. Hareket noktaları: Bassin de la Villette: **Hrt** 8 E1. Ⓜ Jaurès. Port de l'Arsenal: **Hrt** 14 E4. Ⓜ Bastille. **Tel** 01 42 39 15 00. **Kalkış Saatleri** Nis–Kas, saatler değişebilir; bilgi ve rezervasyon için arayın: Bassin de la Villette 09.45 ve 14.45; Port de l'Arsenal her gün 09.45 ve 14.30. Hafta içi sabahları öğrenciler, emekliler ve 12 yaşın altındaki çocuklar için indirim yapılır. 4 yaşından küçükler için (bu yaş grubu için bu gezi önerilmese de) ücret alınmaz. Canal St-Martin ve Seine Nehri'nde, konserlerin verildiği geziler de düzenlenir. **Süre** 2 sa 30 dk. Ⓦ **canauxrama.fr**

Bords de Marne Croisière

Gün boyu süren bu gezi Marne üzerinde Paris'in batısına doğru ilerler. Tur anlatımları ve dans imkânı vardır. Yanınızda yiyecek bir şeyler getirebilir veya *guinguette*'den (açık hava kafesi) bir şeyler satın alabilirsiniz. Hareket noktası: Port de l'Arsenal. **Hrt** 14 E4. Ⓜ Bastille. **Tel** 01 42 39 15 00. **Kalkış Saatleri** Nis–Eki 09.00 (rezervasyon zorunlu). Tem–Ağu Pe–Pa (20 dk önce gelin). **Süre** 8 sa.

Kanal teknesi, Bassin de la Villette

BÖLGE BÖLGE PARİS

Île de la Cité ve Île St-Louis	**78–91**
Marais	**92–105**
Beaubourg ve Les Halles	**106–117**
Quartier Tuileries	**118–135**
St-Germain-des-Prés	**136–149**
Quartier Latin	**150–161**
Quartier Jardin des Plantes	**162–169**
Quartier Luxembourg	**170–175**
Montparnasse	**176–183**
Invalides ve Eiffel Kulesi	**184–197**
Quartier Chaillot	**198–205**
Champs-Élysées	**206–213**
Quartier Opéra	**214–221**
Montmartre	**222–231**
Kent Merkezinin Dışı	**232–257**
Sekiz Yürüyüş Rotası	**258–275**

ÎLE DE LA CITÉ VE ÎLE ST-LOUIS

İle de la Cité'nin tarihi, Paris'in de tarihidir. Seine Nehri üzerindeki bu küçük ada, Julius Caesar İÖ 52 yılında buraya ulaştığında küçük bir köyden farksızdı. Bu bölge daha sonra siyasi yetkenin, Ortaçağ'da ise kilisenin ve hukukun merkezi oldu. Bu kurumlar bugün gücünü kaybetmiş olsa da, turistleri, görkemli Palais de Justice'e ve muhteşem bir Gotik mimari örneği olan Notre-Dame katedraline çekerler.

Ortaçağ'dan kalma küçük evler ve dar sokaklar bir zamanlar adada baskındı, ama 19. yüzyılda bunların yerini geniş caddeler aldı. Yine de, rengârenk kuş ve çiçek pazarının yanı sıra, romantik Square du Vert-Galant ve eski Place Dauphine gibi meydanların da aralarında bulunduğu huzur verici mekânlara hâlâ rastlanır.

Adanın doğu ucundaki St-Louis köprüsü İle de la Cité'yi daha küçük bir ada olan İle St-Louis'ye bağlar. Daha önceleri bataklık olan bu bölge 17. yüzyılda ağaçlarla çevrili pitoresk rıhtımlara sahip, seçkin bir yerleşim bölgesi haline getirilmiştir. Son zamanlarda ise, sanatçılar, ünlü oyuncular ve önemli ailelerin vârisleri tarafından mesken tutulmuştur.

Önemli Yerler

Tarihi Binalar ve Sokaklar
- 7 Ancien Cloître Quartier
- 6 Hôtel Dieu
- 8 Conciergerie
- 10 Palais de Justice
- 12 Hôtel de Lauzun

Kiliseler ve Katedraller
- 1 *Notre-Dame s. 82–5*
- 9 *Sainte-Chapelle s. 88–9*
- 15 St Louis-en-l'Ile

Anıtlar
- 4 Paris Mémorial des Martyrs de la Déportation

Pazarlar
- 7 Marché aux Fleurs et aux Oiseaux

Meydanlar ve Bahçeler
- 3 Square Jean XXIII
- 11 Place Dauphine
- 13 Square du Vert-Galant

Müzeler ve Galeriler
- 5 Crypte Archéologique
- 14 Société Historique et Littéraire Polonaise

Köprüler
- 12 Pont Neuf

☐ **Restoranlar** *bkz. s. 296*
1 Au Bougnat

Ayrıca bkz.: Sokak Planı

◀ Notre-Dame'ın girişine yukarıdan bakan havari heykelleri

Semboller için *bkz. arka kulakçık*

Adım Adım Île de la Cité

Paris'in kökleri Île de la Cité'dedir; Seine Nehri üzerinde bulunan kayık şeklindeki adaya, ilk kez iki bin yıl önce Kelt kabileleri yerleşmişti. Kentin adı, Parisii olarak bilinen Kelt kabilesinden gelir. O tarihlerde ada, nehri güney-kuzey doğrultusunda geçmek için en uygun yerdi ve savunulması da kolaydı. Takip eden yüzyıllarda yerleşim alanı Romalılar, Franklar ve Capetler tarafından genişletilerek bugünkü kentin çekirdeği oluşturuldu.

Paris'teki en eski yerleşim buradadır ve her yıl milyonlarca ziyaretçinin görmeye geldiği ihtişamlı Ortaçağ katedrali Notre-Dame'ın önündeki meydanın altında bulunan arkeolojik kriptalarda, bu ilk yapıların kalıntıları görülebilir. Adanın öbür ucunda ise başka bir Gotik mimari şaheser olan Sainte-Chapelle vardır.

7 ★ Marché aux Fleurs et aux Oiseaux
Bu çiçek pazarı epey renkli ve canlıdır. Paris'te böyle pazarlardan birkaç tane kalmıştır. Kuş satışı ise pazar günleri yapılır.

Cour du Mai
Palais de Justice'in göz alıcı ana avlusudur.

8 ★ Conciergerie
Giyotinin kullanıldığı bu ürkütücü hapishane, Devrim sırasında kullanılmıştı.

9 ★ Sainte-Chapelle
Gotik mimarinin müthiş bir örneğidir ve Paris'in en büyüleyici manzaralarından birini sunar. Sainte-Chapelle'ye vitraylarının güzelliğiyle dikkat çeker.

5 ★ Crypte Archéologique
Meydanın hemen altında 2 bin yıl öncesinden kalma ev kalıntıları vardır.

Quai des Orfèvres
adını Ortaçağ'dan bu yana bölgede bulunan kuyumculardan *(orfèvres)* alır.

10 Palais de Justice
Bu eski saray, nihtım boyunca uzanan antik kuleleriyle bugün büyük bir mahkemeler kompleksini barındırır. Binanın tarihi 16. yüzyıla kadar uzanır.

Préfecture de Police olarak bilinen polis karargâhı II. Dünya Savaşı sırasında şiddetli çatışmalara sahne olmuştur.

Charlemagne Heykeli 800 yılında taç giyen hükümdarın anısına dikilmiştir. Charlemagne Batı'daki bütün Hıristiyanları birleştirmişti.

0 m 100

Sembol

— Önerilen rota

Şimdi Buradasınız
Bkz. Paris'in Merkezi s. 16–17

Rue Chanoinesse 17. yüzyıl oyun yazarı Racine gibi pek çok ünlü konuğa ev sahipliği yapmıştır.

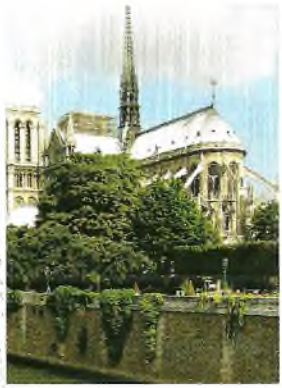

6 Hôtel Dieu
Bu hastane daha önce yetimhaneydi.

Point Zéro Fransa'daki bütün mesafelerin ona göre ölçüldüğü noktadır.

2 Ancien Cloître Quartier
Bu sokaklar Ortaçağ'da papazlara ve öğrencilere ev sahipliği yapmıştır.

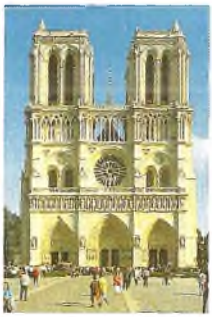
1 ★ Notre-Dame
Bu katedral Ortaçağ Fransız mimarisinin eşsiz bir örneğidir.

3 Square Jean XXIII
Nehrin yakınlarında sakin bir meydandır.

❶ Notre-Dame

Başka hiçbir yapı Paris'in tarihiyle Notre-Dame kadar özdeşleşmemiştir. Kentin beşiği, İle de la Cité'de bütün ihtişamıyla yükselir. Gotik mimarları ve Ortaçağ inşaat ustalarını 170 yıllık bir serüvene sürükleyecek olan binanın temeli, 1163 yılında Papa III. Alexander tarafından atılmıştı. Devasa kulelerin altındaki üç ana kapı birçok ünlünün resmi geçidine tanık oldu.

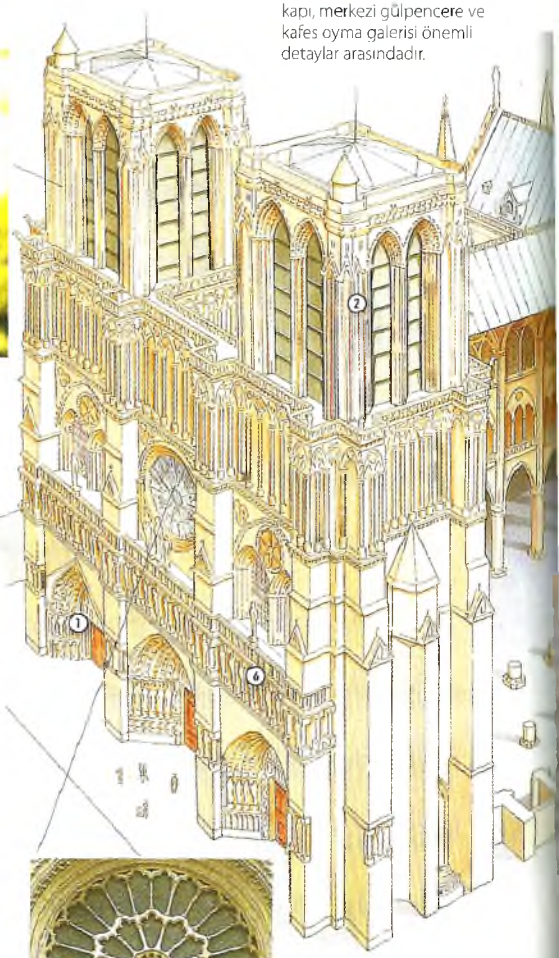
Eskiden bir Roma tapınağının bulunduğu yerde yükselen katedral, Gotik bir şaheserdir. Katedral 1334 civarında tamamlandığında 130 m uzunluğundaydı ve uçan payandalar, büyük bir transept, derin bir koro mahalli ile 69 m yüksekliğinde kulelere sahipti.

★ Batı Cephesi
Enfes heykelleriyle üç ana kapı, merkezi gülpencere ve kafes oyma galerisi önemli detaylar arasındadır.

★ Galerie des Chimères
Katedralin efsanevi çörtenleri *(chimières)* kuleler arasındaki üst kat galerisine gizlenmiştir.

SEMBOL

① **Bakire Meryem Taçkapısı** Azizler ve krallarla çevrelenmiş Bakire Meryem figürü, 13. yüzyıldan kalma heykellerden oluşan bir kompozisyondur.

② **Güney kulesi** katedralin ünlü Emmanuel çanına ev sahipliği yapar.

③ **Kule külahı,** Viollet-le-Duc tarafından tasarlanmıştır ve 90 metre yüksekliktedir.

④ **Hazine dairesi** İsa'ya ait olduğu düşünülen Dikenli Taç gibi katedralin dinsel hazinelerini barındırır.

⑤ **Transept** 13. yüzyılda, Philippe-Auguste'ün hükümdarlığı sırasında yapılmıştır.

⑥ **Kralların Galerisi** bakışlarıyla etrafı süzen 28 Yahudi kralı figürüyle öne çıkar.

★ Batı Gülpenceresi
Bakire Meryem, parlak kırmızı ve mavilerle bezeli bir madalyonla tasvir edilmiştir.

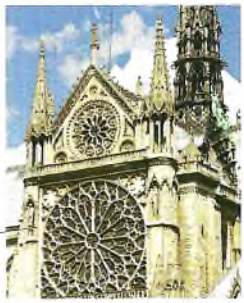

★ **Uçan Payandalar**
Jean Ravy'nin, katedralin doğu ucunda bulunan eşsiz uçan payandaları 15 metrelik bir açıklığa sahiptir.

GEREKLİ BİLGİLER

Pratik Bilgiler
6 Pl du Parvis-Notre-Dame.
Hrt 13 B4.
Tel 01 42 34 56 10.
notredamedeparis.fr
Açık her gün 08.00–18.45 (Pa 19.15'e kadar). Pt–Ct 08.00, 09.00 (Tem, Ağu hariç), öğle, 17.45, 18.15 (Ct 18.30); Pa 08.30, 10.00, 11.30, 12.45, 18.30. Ça, Pe 14.00; Ct 14.30 (İngilizce).
Kuleler: **Açık** Nis–Eyl 10.00–18.30 (Haz–Ağu, Ct, Pa 23.00'e kadar); Eki–Mar 10.00–17.30.
Tel 01 53 40 60 80.

Ulaşım
Cité. 21, 38, 47, 85, 96. Notre-Dame. Pl du Parvis.

★ **Güney Gülpenceresi**
Güney cephede, ortasında İsa tasviri bulunan bu pencere 13 metre yüksekliğiyle etkileyicidir.

1160 Papa III. Alexander tarafından kutsandı.

1572 Marguerite de Valois, Navarreli Henri (sonradan IV. Henri) ile evlendi.

1793 Devrimciler katedrali yağmalayıp adını Aklın Tapınağı olarak değiştirdi.

1944 Paris'in kurtuluşu kutlamaları yapıldı.

1150 | 1550 | 1750 | 1900 | 2015

1708 XIV. Louis, babasının Bakire Meryem'i onurlandırma sözünü tutarak koro mahallini yeniledi.

1795–1802 Katedral kapatıldı.

1804 Napoleon kendini Fransa imparatoru ilan etti.

I. Napoleon

2013 Katedralin kuruluşunun 850. yıldönümü kutlandı.

1970 General de Gaulle devlet töreniyle gömüldü.

Rehberli Notre-Dame Turu

Yüksek tonozlu ana nef, katedralin görkemini vurgular. Ana nefi kesen transeptin iki ucunda Ortaçağ'dan kalma, 13 metre çapında iki gülpencere yer alır. Katedral ünlü heykeltıraşların eserleriyle bezenmiştir. Bunların arasında Jean Ravy'nin koro mahallindeki oymaları, Nicolas Coustou'nun *Pietà*'sı ve Antoine Coysevox'nun XIV. Louis heykeli sayılabilir. Katedralin görkemli ortamında, krallara taç giydirilir ve Haçlı Seferleri'ne katılanlar kutsanırdı. Notre-Dame birçok kargaşaya da sahne oldu. Devrim'den sonra yağmalandı, ibadete kapatıldı, önce Aklın Tapınağı adıyla anılmaya başlandı, sonra da şarap mahzeni olarak kullanıldı. 1804 yılında Napoléon tarafından tekrar ibadete açıldı ve mimar Viollet-le-Duc kimi eserleri restore etti, kaybolan heykellerin yerlerine yenilerini koydu, kule külahlarını yükseltti ve çörtenleri tamir etti.

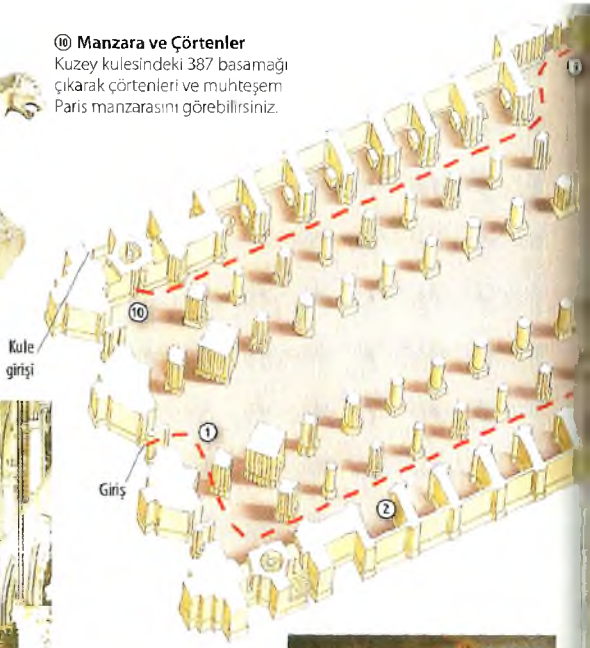
⑨ Kuzey Gülpencere
13. yüzyıl tarihli bu vitrayda Bakire Meryem, Eski Ahit'ten figürlerle çevrelenmiş olarak tasvir edilmiştir.

⑩ Manzara ve Çörtenler
Kuzey kulesindeki 387 basamağı çıkarak çörtenleri ve muhteşem Paris manzarasını görebilirsiniz.

① İç mekân
Ana girişten bakıldığında, sırasıyla yüksek tonozlu merkez nef, devasa transept, koro mahalli ve yüksek altar dikkat çeker.

Sembol

Önerilen rota

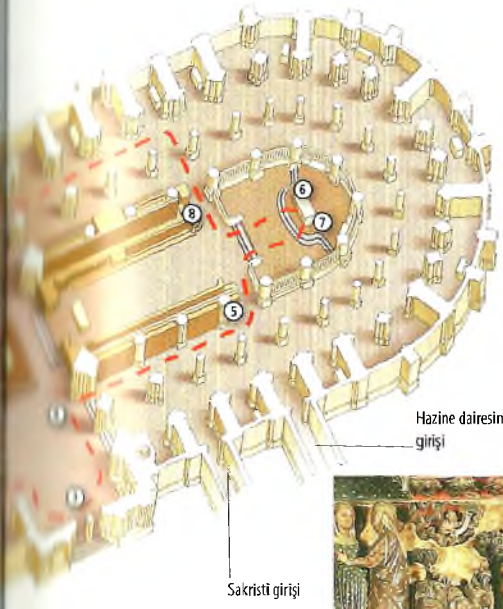

② Le Brun'ün "Mayıs" Resimleri
Charles Le Brun'ün eseri olan bu dini resimler yan şapellerin duvarlarında asılıdır. 17. ve 18. yüzyıllarda Paris esnaf loncası her yıl 1 Mayıs'ta katedrale bir tablo hediye ederdi.

① Oyma Koro Koltukları
16. yüzyıl ahşap oyma işçiliğiyle dikkat çeken bu koltuklar, yüksek altarın arkasında bir heykeli bulunan XIII. Louis'nin emriyle yapılmıştır. Koltukların arkasındaki kabartmalarda Bakire Meryem'in hayatından sahneler betimlenmiştir.

⑦ XIII. Louis Heykeli
Yıllarca evli kaldığı halde hiç çocuğu olmayan XIII. Louis, eğer kendisine bir vâris verirse Bakire Meryem'in onuruna daha yüksek bir altar yaptırıp doğudaki koro mahallini yeniden dekore ettirmeye söz verdi. XIV. Louis 1638 yılında dünyaya geldi ama adağın yerine getirilmesi 60 yıl sürdü. O dönemden kalan eserler arasında oyma koro koltukları da vardır.

⑥ Pietà
Altarın arkasında, François Girardon'un yaptığı yaldızlı kaidenin üzerinde Nicolas Coustou'nun *Pietà*'sı yükselir.

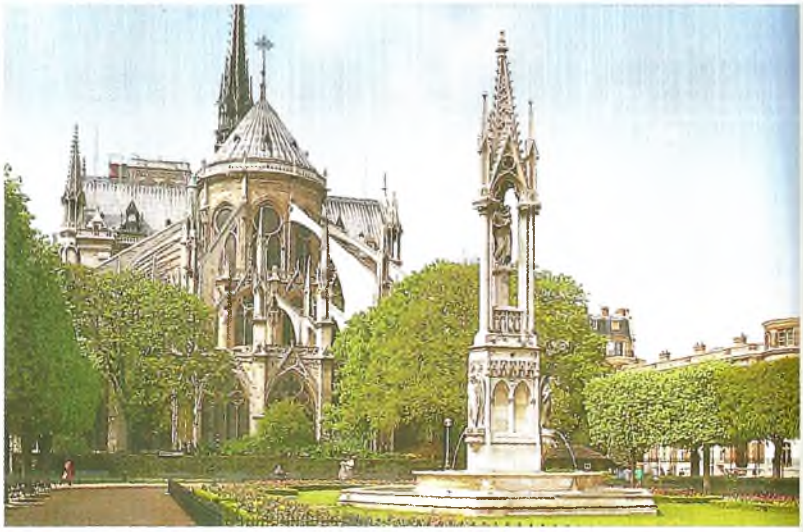
⑤ Koro Mahalli Paravanı
Koro mahallini çepeçevre saran, 14. yüzyıldan kalma yüksek taş paravan, rahiplerin cemaatin gürültüsünden uzak kalarak huzur ve sükûnet içinde dua etmesine olanak sağlardı. İlk üç kuzey ve güney nişlerini kaplayan bölümü bugüne kadar gelebilmiştir.

⑪ Güney Gülpencere
Transeptin güney ucunda bulunan bu pencere de 13. yüzyılda yapılmış eşsiz vitrayların bazıları günümüze ulaşmıştır. İsa, rahibeler, azizler ve İncil sahneleriyle çevrelenmiş bir büyük daire oluşturulmuştur.

④ Bakire ve Çocuk Heykeli
Transeptteki güneydoğu sütununun karşısında bulunan, 14. yüzyıldan kalma Bakire ve Çocuk Heykeli St-Aignan şapelinden getirilmiştir. Heykel Notre-Dame'de Paris olarak da bilinir.

Notre-Dame'ın arkasındaki Square Jean XXIII

❷ Ancien Cloître Quartier

Rue du Cloître-Notre-Dame Quai des Fleurs'ün kuzeyi 75004. **Hrt** 13 B4. Ⓜ Cité. RER St-Michel.

Notre-Dame'ın kuzey tarafında labirenti andıran sokaklardan oluşan "eski manastır" mahallesi yer alır. Burası, katedrale gelen öğrencilerin uğrak yeri olan bir Ortaçağ merkezinin kalıntılarından oluşur. Bugüne kadar korunmuş Ortaçağ malikânelerinin yer aldığı bu dar sokaklarda yürümek çok keyiflidir. Özellikle Rue des Chantres ve Rue des Ursins'deki malikânelerin güzel bahçeleri ve taşlık avluları dikkat çekicidir.

❸ Square Jean XXIII

Rue du Cloître-Notre-Dame 75004. **Hrt** 13 B4. Ⓜ Cité.

Notre-Dame'ın Aziz Stephanos kapısı (porte St-Etienne), Papa XXIII. Johannes'e adanmış bu bahçeli meydana açılır. Bahçe, nehir boyunca uzanır ve katedralin doğu ucundaki heykelleri, gülpencereleri ve uçan payandaları yakından görmek için en uygun yerdir.

17. yüzyılda meydanın bulunduğu yere inşa edilen başpiskoposluk sarayı, 1831 yılında isyancılar tarafından yağmalandıktan sonra yıkıldı. Paris Valisi Rambuteau tarafından yerine bir meydan tasarlandı. Meydandaki Gotik Bakire Meryem çeşmesi 1845 yılından bu yana buradadır.

❹ Paris Mémorial des Martyrs de la Déportation

Sq de l'Ile de France 75004. **Hrt** 13 B4. **Tel** 01 46 33 87 56. Ⓜ St-Paul, Maubert-Mutualité. RER St-Michel. **Açık** Sa–Pa 10.00–12.00, 14.00–17.00 (Nis–Eyl 19.00'a kadar). **Kapalı** 1 Oca, 1 May, 14 Tem, 15 Ağu & 25 Ara.

II. Dünya Savaşı sırasında, Nazi toplama kamplarına götürülen 200 bin Fransız kadın, erkek ve çocuğa adanmış anıtta, onların barındırıldıkları kampların isimleri yazılıdır. Bu kamplardan getirilen toprak kullanılarak mezarlar yapılmıştır ve iç mekânın duvarları şiirlerle kaplıdır. En arkada Meçhul Sürgünler'e adanmış bir mezar vardır.

❺ Crypte Archéologique

7 Pl Jean Paul II, Parvis de Notre-Dame 75004. **Hrt** 13 A4. **Tel** 01 55 42 50 10. Ⓜ Cité. **Açık** Sa–Pa 10.00–18.00 (son giriş kapanıştan 30 dk önce). **Kapalı** 1 Oca, 1 May, 8 May, 1 & 11 Kas, 25 Ara. 14 yaşından küçük çocuklara ücretsiz. **crypte.paris.fr**

Notre-Dame katedralinin önündeki ana meydanda *(parvis)*

Crypte Archéologique'teki Galya-Roma kalıntıları

Katedralin mezar odaları (kripta) yerin 1,90 metre altına kadar uzanır. Bu mezar odaları, katedralin inşa edilmesinden çok uzun bir zaman önce burada bulunan temel ve duvarların bulunduğunu da gözler önüne serer. Bunlar adını veren Kelt kabilesi Parisii 2 bin yıl öne kadar yaşamıştı. Roma yerleşimi Lutetia'da, bir evde günışığına odaların yeraltı ısıtma sisteminin ilginç örnekli bir tasarımın varlığını ortaya koyar.

Paris'in önde gelen hastanesi olan Hôtel Dieu'nun kemerli girişi

❻ Hôtel Dieu

Pl du Parvis Notre-Dame 75004. **Hrt** 13 A3. **Açık** Kapalı halka. Cité.

Place du Parvis Notre-Dame'ın doğu yakasında, Paris'in merkezinde hizmet veren en eski hastane olan Hôtel Dieu yer alır. Bu yapı, 1866 ile 1878 yılları arasında, eski bir yetimhanenin yerine inşa edilmişti. 12. yüzyıl başlarında Hôtel Dieu ise adadan, nehrin her iki yakasına doğru uzanıyordu, ama 19. yüzyılda Baron Haussmann'ın kapsamlı kent planlaması programına yer açmak için yıkılmıştır. Paris polisi 1968 yılında, işte tam burada Amerikalara karşı cesaretle direnmişti. Bu çarpışma Cour de Harlay'da dikilen bir anıtla ölümsüzleştirilmiştir. Hastanenin yanında yapılan müzenin 2016 yılında açılması planlanmaktadır.

Marché aux Fleurs et aux Oiseaoux Cité

❼ Marché aux Fleurs et aux Oiseaoux Cité

Pl Louis-Lépine 75004. **Hrt** 13 A3. Cité. **Açık** her gün 08.00–19.30; Marché aux Oiseaux: Pa.

Yıl boyunca hareketli olan çiçek pazarı, idari binalar tarafından kuşatılmış bölgeyi kendine has bir koku ve renk cümbüşüyle donatır. Orkide gibi çeşitli türlerin bulunabildiği ünlü çiçek pazarı, kentin az sayıdaki pazaryerinden biridir. Burası pazar günleri bir hayvan pazarına dönüşür, ama hayvanseverler için rahatsız edici olabilir.

❽ Conciergerie

2 Bd du Palais 75001. **Hrt** 13 A3. **Tel** 01 53 40 60 80. Cité. **Açık** her gün 09.30–18.00 (Kas–Şub sonu 09.00–17.00) (son giriş kapanıştan 30 dk önce). **Kapalı** 1 Oca, 1 May, 25 Ara. (Ste-Chapelle'le kombine bilet vardır, s. 88–9.) kontrol etmek için telefon edin. **conciergerie.monuments-nationaux.fr**

Conciergerie, kralın malikânesinin kapıcısının *(concierge)* yönetimi altındaydı. Kral 1417 yılında Marais'ye taşındığında, saray, yönetim ve hukukun merkezi olarak kaldı ve Conciergerie hapishane haline getirildi; daha önce burayı yöneten görevli de başgardiyan oldu. IV. Henri'nin suikastçisi Ravaillac burada yatan ve işkence gören suçlulardan biriydi.

Devrim sırasında, burası aralarında küçük bir hücrede tutulan Marie-Antoinette ve Devrim önderlerinden Marat'yı küvetince yıkanırken hançerleyen Charlotte Corday'nin de bulunduğu dört binin üzerinde mahkûma ev sahipliği yaptı. İronik bir biçimde, Devrim'in yargıçlarından Danton ve Robespierre de giyotine gitmeden önce buraya kapatıldılar.

Dört koridorlu Gotik Salle des Gens d'Armes (Jandarma Salonu), sarayda çalışan 2 bin kişiyi ağırlayan bir yemek salonu olarak kullanılmaktadır. Yapı, 14. yüzyıl tarihli saat kulesi olduğu gibi korunarak 19. yüzyılda restore edildi. Bu saat kulesi, kentteki en eski olandır ve bugün de çalışmaktadır.

Conciergerie, yargı sistemi tarafından bugün de kullanılan büyük Palais du Justice'in bir parçasıdır.

Gotik Salle des Gens d'Armes (Jandarma Salonu), Conciergerie

❾ Sainte-Chapelle

Sainte-Chapelle büyüleyici havasıyla Batı dünyasının en muhteşem mimari eserlerinden biridir. Ortaçağ'da bu kilise inananlar için "cennete açılan kapı" anlamına geliyordu. Bugün, yıldız çivilerle bezeli tonozlu tavana doğru 15 metre yükselen, incecik sütunlarla birbirinden ayrılan on beş göz kamaştırıcı vitraylı pencerenin yaydığı ışığın parıltısından etkilenmeyecek tek bir ziyaretçi bile yoktur. Kaleydoskopu andıran pencerelerde bini aşkın kırmızı, altın sarısı, yeşil, mavi ve leylak renkli camla dinsel sahneler tasvir edilmiştir. Kilise, İsa'nın Dikenli Tacı'nı saklamak için IX. Louis tarafından 1248 yılında yaptırılmıştı. (Taç bugün Notre-Dame'ın hazineliğinde tutulmaktadır).

★ Gülpencere
En iyi günbatımında izlenebilen pencerede kıyametin öyküsü 86 vitraylı panelde anlatılır. Pencere 1485 yılında VIII. Charles tarafından yaptırılmıştır.

Alt Şapel
Üst şapel kral ve ailesinin kullanımına ayrıldığında, hizmetliler ve asil olmayanlar burada dua ederlerdi.

Ana Taçkapı
Burada alt kısmı görülen taçkapının iki katlı yapısı şapeldeki taçkapıyı andırır.

SEMBOL

① **Dikenli Taç** IX. Louis'nin aldığı ilk kutsal emanetin sembolü olarak küçük kuleyi süsler.

② **Kule külahı** 75 metreye yükselir. Daha önceki dört külahın yanması üzerine 1853'te inşa edilmiştir.

③ **Melek** üzerindeki haç, bütün Paris'ten görülebilmesi için dönebilir şekilde yapılmıştı.

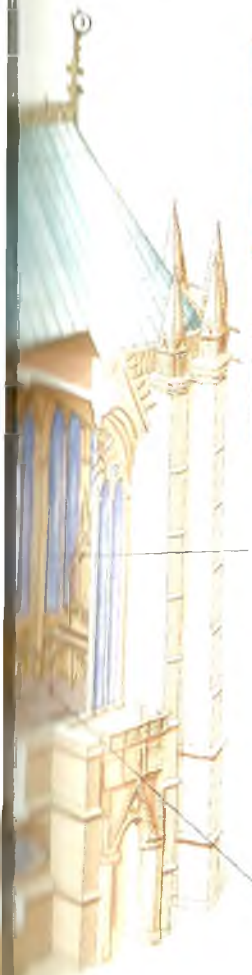
Aziz Louis'nin Kutsal Emanetleri

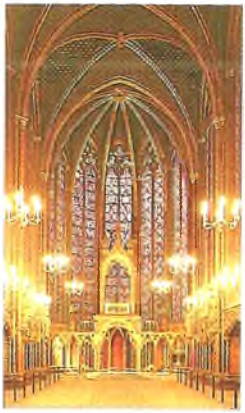
IX. Louis son derece dindardı ve ölümünden kısa bir süre sonra (1297) azizler listesine alındı. 1239 yılında Dikenli Taç'ı ve 1241 yılında da İsa'nın gerildiği haçtan bir parçayı Bizans imparatorundan aldı. Kutsal emanetler için ödediği miktar Sainte-Chapelle'in inşası için harcadığının neredeyse üç katıydı. Dikenli Taç bugün Notre-Dame'da bulunmaktadır.

GEREKLİ BİLGİLER

Pratik Bilgiler
4-6 Blvd du Palais. **Hrt** 13 A3. **Tel** 01 53 40 60 80. **Açık** Mar–Eki: her gün 09.30–18.00; Kas–Şub: her gün 09.00–17.00. Son giriş kapanıştan 30 dk önce. **Kapalı** 1 Oca, 1 May, 25 Ara (Conciergerie *(s. 87)* ile kombine bilet mevcuttur.) **sainte-chapelle.monuments-nationaux.fr**

Ulaşım
M Cité. 21, 27, 38, 85, 96 ile Île de la Cité. St-Michel. Notre-Dame. Palais de Justice.

Üst Şapel
Buradaki pencereler Eski ve Yeni Ahit'ten sahneler betimleyen resimli bir İncil olarak yapılmıştır.

Üst Şapel Pencereleri

1 Tekvin
2 Çıkış
3 Sayılar
4 Tesniye: Yeşu
5 Hâkimler
6 *solda* İşaya, *sağda* İşay'ın asası
7 *solda* Havari Aziz Yuhanna, *sağda* İsa'nın Çocukluğu
8 İsa'nın Çilesi
9 *solda* Vaftizci Yahya, *sağda* Daniel'in Öyküsü
10 Hezekiel
11 *solda* Yeremya, *sağda* Tobiya
12 Judith ve Eyub
13 Ester
14 Kralların Kitabı
15 Kutsal Emanetler
16 Gülpencere. Kıyamet

★ Havari Heykelleri
Ortaçağ ağaç oymacılığının nadide örnekleri olan bu heykeller üst şapelin on iki sütununu süsler.

★ İsa'nın Çilesi Penceresi
Üst şapelin en güzel pencerelerinden biri olan bu pencerede Son Yemek anlatılır.

İle de la Cité'nin kuzey ve güneyine uzanan Pont Neuf

Place Dauphine

❿ Palais de Justice

4-10 Blvd du Palais (giriş the Cour de Mai'den, 8 Blvd du Palais) 75001. **Hrt** 13 A3. **Tel** 01 44 32 52 52. Ⓜ Cité. **Açık** Pt–Cu 08.30–18.00.

Mahkemelerin yer aldığı bu binalar kompleksi İle de la Cité adasını enlemesine kat eder ve rıhtım boyunca uzanan kuleleriyle enfes bir görüntü oluşturur. Binanın bulunduğu alan Romalılardan beri krallık ve imparatorlukların merkeziydi fakat V. Charles 14. yüzyılda mahkemeleri Marais'deki Hôtel St-Paul'e taşıdı. Nisan 1793 tarihinde Devrim Mahkemeleri yaldızlı salon Première Chambre'dan adalet dağıtmaya başladı. Günümüzde bina Napoléon'un mirası olan Fransız yargı sistemine ev sahipliği yapıyor.

⓫ Place Dauphine

75001 (giriş Rue Henri-Robert'den). **Hrt** 12 F3. Ⓜ Pont Neuf, Cité.

Pont Neuf'ün doğusundaki bu meydanı, 1607 yılında IV. Henri tarafından yaptırıldı ve adını da vâris *(dauphine)* olan geleceğin XIII. Louis'sinden aldı. No. 14 sonradan hiçbir restorasyon yapılmamış birkaç yapıdan biridir. 17. yüzyıldan kalma bu sığınak *pétanque* oyuncularının ve bitişiğindeki Palais de Justice çalışanlarının uğrak yeridir.

⓬ Pont Neuf

Quai de la Mégisserie ve Quai des Grands Augustins, 75001. **Hrt** 12 F3. Ⓜ Pont Neuf, Cité.

Yeni köprü anlamdaki adının aksine Paris'in modern köprülerinden en eskisidir ve inşa edildiği günden beri edebiyatçılar ve sanatçılar tarafından ölümsüzleştirilmiştir. Köprünün inşasını 1578'de başlatan III. Henri'ydi ama IV. Henri 1607 yılında yapımı tamamlayıp köprüye verdi. 12 kemeri olan köprünün uzunluğu 275 m'dir. Üzerinde ev olmayan ilk taş köprü olan Pont Neuf, Cité ile nehir arasındaki ilişkide yeni bir dönemin habercisi oldu. Köprünün orta kısmında IV. Henri'nin bir heykeli bulunur.

Palais de Justice'teki heykeli rölyefler

IV. Henri, Square du Vert-Galant

⓫ Square du Vert-Galant

Pont Neuf 75001. **Hrt** 12 F3. Ⓜ Pont Neuf.

Paris'in en büyüleyici yerlerinden olan bu meydan, IV. Henri'nin heykeliyle anılır. Renkli kişiliğiyle çok sevilen IV. Henri, 17. yüzyılın başlarında Paris'i güzelleştirmek için pek çok şey yapmıştı ve popülaritesi günümüze dek sürdü. Bu meydandan, Louvre'un ve IV. Henri'nin 1610 yılında suikaste uğradığı yer olan Sağ Yaka'nın manzarası görülebilir. Burası Vedettes du Pont Neuf gezi teknelerinin de hareket noktasıdır *(s. 74–5)*.

⓬ Société Historique et Littéraire Polonaise

6 Quai d'Orléans 75004. **Hrt** 13 C4. **Tel** 01 43 26 42 83 83. Ⓜ Pont Marie. **Açık** Sa–Cu 10.00–13.00, 14.00–18.00. Ⓡ Ⓒ Ga 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, Cu 10.00, 11.00, 12.00; rezervasyon için arayın. **W bibliotheque-polonaise-paris-assp.fr**

Polonyalı Romantik şair Adam Mickewicz, 19. yüzyılda Paris'te yaşamıştır. Şair, Polonya'nın kültürel ve siyasi hayatında büyük rol oynamış ve eserlerini sürgün gören vatandaşlarına adamıştır. 1903 yılında kurulan müzede Mickewicz dışında Frédéric Chopin ve Bolesias Biegas'a ayrılan galerileri de içerir. Bu dernekte Polonya tarihi ve kültürüne ait andaçlar sergilenir, tarihsel ve yazınsal çalışmalar yürütülür ve ayrıca, kültürel etkinlikler düzenlenir.

⓭ St-Louis-en-l'Ile

19 Rue St-Louis-en-l'Île 75004. **Hrt** 13 C4. **Tel** 01 46 34 11 60. Ⓜ Pont Marie. **Açık** Pt–Ct 09.30–13.00, 14.00–19.30, Pa & resmî tatillerde 09.00–13.00, 14.00–19.00. Ayin: Pt–Cu 18.45, Ct 18.30, Pa 11.00.

Planı, adanın sakinlerinden, kraliyet mimarı Louis Le Vau tarafından çizilen kilisenin yapımına 1664 yılında başlandı. Kilise 1726 yılında tamamlandı ve kutsandı. Dış tarafındaki göze çarpan unsurlar arasında, girişteki 1741 tarihli demir saat ile delikli kule külahı sayılabilir.

Barok üslupta düzenlenmiş iç mekân, mermer ve altın yaldızlı dekorasyonuyla epey gösterişlidir. Elinde bir haçlı kılıcı tutan Aziz Louis heykeli de burada görülebilir. Kuzey koridoruna yerleştirilen plakette şunlar yazar: "ABD, Missouri'deki St Louis kentine adını veren Aziz Louis'nin onurlu hatırasına". Kilise, Aziz Louis'nin gömülü olduğu Tunus'taki Kartaca katedralinin bir benzeridir.

Adam Mickiewicz'in büstü

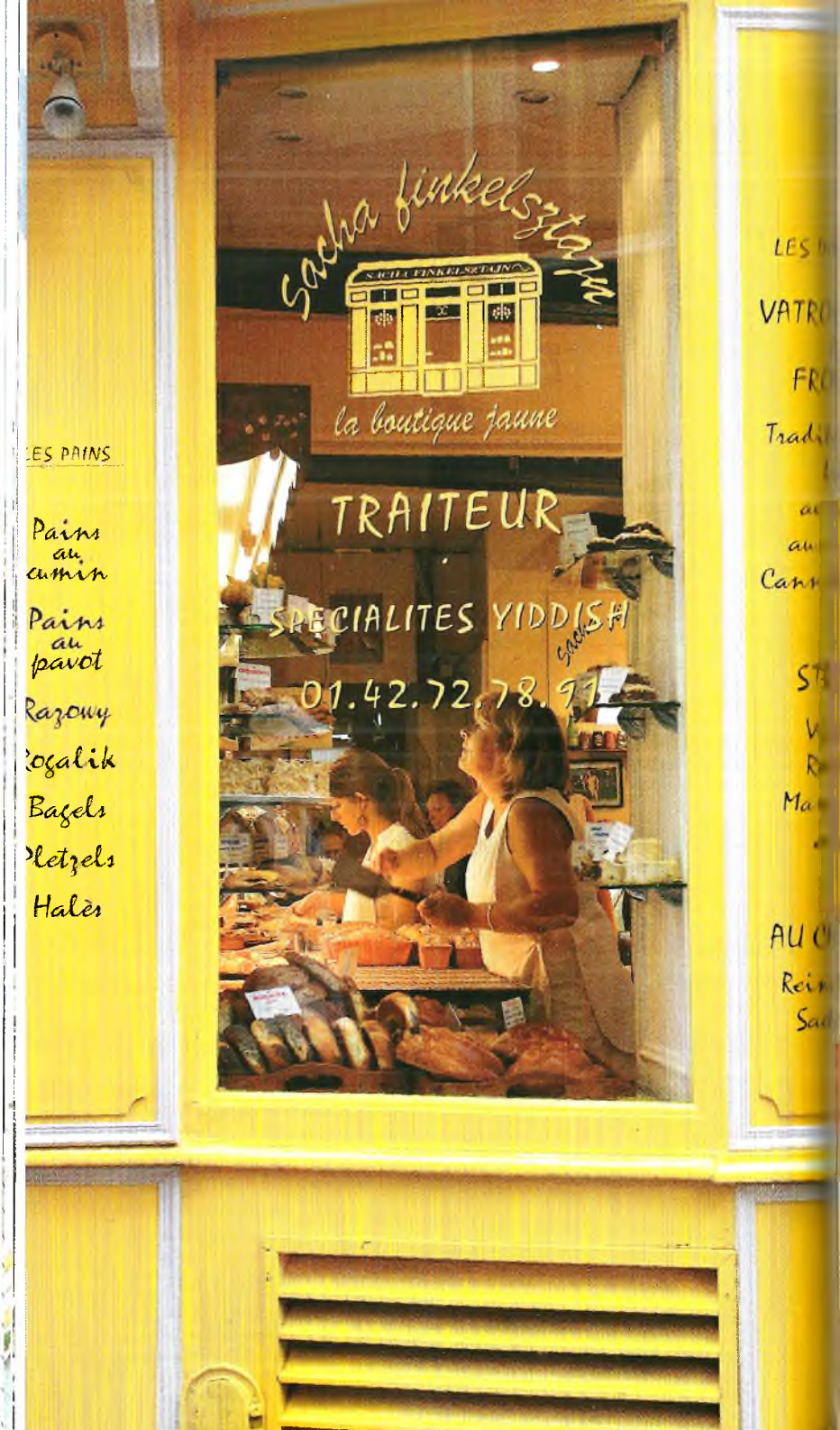
St-Louis-en-l'Île'in iç mekânı

⓮ Hôtel de Lauzun

17 Quai d'Anjou 75004. **Hrt** 13 C4. **Tel** 01 56 81 00 52. Ⓜ Pont Marie. **Kapalı** halka. **W monuments-nationaux.fr**

Hôtel de Pimodan olarak da bilinen, bu muhteşem malikâne Louis Le Vau tarafından 1650'li yıllarda, silah tüccarı Charles Gruyn des Bordes için yapılmıştı. Bina, 1682 yılında XIV. Louis'nin gözdelerinden biri olan Fransız kumandan Duc de Lauzun'e satıldı ve zaman içinde Paris'in bohem edebiyat ve sanat hayatının merkezi haline geldi. Günümüzde Paris belediyesine ait olan binada bilimsel araştırmalara adanan bir kurum yer almaktadır. İçini görebilecek kadar şanslı ziyaretçiler için 17. yüzyılın gösterişli hayat tarzını yansıtan benzersiz bir rehberdir. Charles Le Brun, Versailles'a geçmeden önce, göz alıcı ahşap kaplamalar ve renkli tavanlar üzerinde bizzat çalışmıştır.

Şair Charles Baudelaire (1821-67) burada yaşamış ve *Elem Çiçekleri* adlı başyapıtının büyük kısmını, burada, antikalar ve biblolarla dolu odasında yazmıştı. Ünlü Fransız Romantik şair, eleştirmen ve gezgin Théophile Gautier (1811-72) de 1848 yılında burada kaldı. Club des Haschischines'in toplantıları da bu odalarda yapılırdı. Malikânede kalan diğer ünlü sakinler arasında, Avusturyalı şair Rainer Maria Rilke, İngiliz sanatçı Walter Sickert ve Alman besteci Richard Wagner sayılabilir.

sacha finkelstajn
la boutique jaune
TRAITEUR
SPECIALITES YIDDISH
01.42.72.78.91
LES PAINS
Pains au cumin
Pains au pavot
Razowy
Bagels
Halès

MARAIS

17. yüzyılda kraliyet konutunun bulunduğu Marais, Devrim'le birlikte terk edilmiş ve daha sonra bakımsız kalmıştır. İncelikli restorasyon çalışmalarının ardından bölge yeniden hayata döndürülmüştür; buradaki zarif malikâneler bugün Paris'in en popüler müzelerinden bazılarına ev sahipliği yapar. Sokaklar ve dar yollar butikler, galeriler ve restoranlarla doludur. Esnafın büyük bölümü yüksek kiralar yüzünden başka bölgelere kaçmışsa da, yeterince dükkân, kafe ve fırın vardır. Yahudi, Cezayirli, Asyalı etnik nüfus varlığını sürdürmektedir. Günümüzde Marais Paris'in başat gey mekânlarındandır.

Önemli Yerler

Tarihi Binalar ve Sokaklar

7 Hôtel de Lamoignon
11 Rue des Francs-Bourgeois
18 Rue des Rosiers
19 Hôtel de Ville
20 Hôtel de Rohan

Kiliseler

15 St-Paul–St-Louis
16 St-Gervais–St-Protais
21 Église des Billettes
23 Église Notre-Dame-des-Blancs-Manteaux

Anıtlar

10 Colonne de Juillet
17 Mémorial de la Shoah

Opera Binaları

12 Opéra National de Paris Bastille

Meydanlar

9 Place des Vosges
13 Place de la Bastille
24 Square du Temple

Müzeler ve Galeriler

1 *Musée Carnavalet s. 96–7*
4 Musée Cognacq-Jay
6 Maison de Victor Hugo
7 Hôtel de Bethune-Sully
9 Hôtel de Coulanges
10 *Musée Picasso s. 100–1*
11 Pavillon de l'Arsenal
16 Hôtel des Archevêques Sens
23 Hôtel de Soubise
24 Hôtel de Guenégaud (Musée de la Chasse et de la Nature)
25 Musée des Arts et Métiers
27 Musée d'Art et d'Histoire du Judaïsme

Restoranlar *bkz. s. 296–7*

1 Amici Miei
2 L'As du Fallafel
3 Bofinger
4 Le Chemise
5 Chez Hanna
6 Le Colimaçon
7 Le Dindon en Laissew
8 Les Bonnes Soeurs
9 Osteria
10 Le Petit Marché
11 Les Philosophes
12 Qui Plume la Lune
13 Le Trumilou
14 Le Villaret

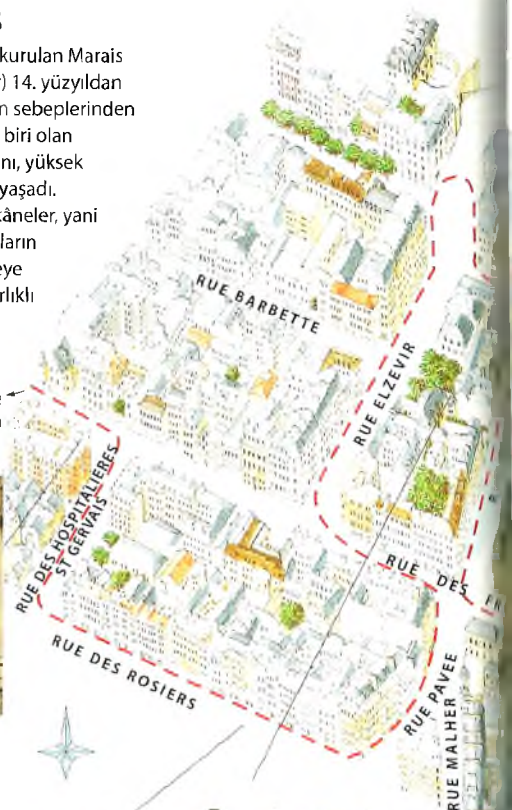
Sokak Planı
Haritalı 1–14

◀ Rue des Rosiers üzerindeki bir Yahudi pastanesi

Semboller için *bkz. arka kulakçık*

Adım Adım Marais

Bir zamanlar bataklık olan bir araziye kurulan Marais ("Marais"nin sözcük anlamı bataklıktır) 14. yüzyıldan itibaren giderek önem kazandı. Bunun sebeplerinden biri V. Charles'ın gözde konutlarından biri olan Louvre'a yakınlığıydı. Bölge, altın çağını, yüksek tabakanın ilgisini çektiği 17. yüzyılda yaşadı. Marais'yi Marais yapan ihtişamlı malikâneler, yani *hôtel*'ler bu dönemde inşa edildi. Bunların çoğu sonradan restore edildi ve müzeye dönüştürüldü. Şimdilerde yeniden varlıklı sınıfların ilgisini çeken Marais'nin sokakları bugün tasarımcı butikleri, sanat galerileri, şık restoranlar ve kafelerle doludur.

3 Rue des Francs-Bourgeois
Bu antik cadde boyunca ilgi çekici binalar ve gözde dükkânlar sıralanır.

8 Rue des Rosiers
Yahudi bölgesinin merkezindeki dükkân ve restoranlardan pastırma ve borşç çorbası kokuları yükselir.

4 Musée Cognacq-Jay
18. yüzyıldan kalma resim ve mobilyalardan oluşan bu zarif koleksiyon, dönemi yansıtan bir mekânda sergilenir.

0 m 100

Sembol

— Önerilen rota

2 Hôtel de Lamoignon
Malikânenin görkemli girişinin ardında Paris'in tarihi kütüphanesi saklıdır.

11 ★ Musee Picasso
17. yüzyılda yaşamış bir vergi tahsildarına ait olan ve aile mirası olarak devlete bırakılan bu saray yavrusu, en geniş Picasso koleksiyonlarından birine ev sahipliği yapar *(s. 100–101)*.

Şimdi Buradasınız
Bkz. Paris'in Merkezi s. 16–17

Hôtel le Peletier de St-Fargeau
Hôtel Carnavalet ile birlikte Paris Tarihi Müzesi'ni oluşturur.

1 ★ Musée Carnavalet
Coysevox'nun XIV. Louis'yi antik Roma giysileri içinde gösteren heykeli Hôtel Carnavalet'nin avlusundadır.

6 Maison de Victor Hugo
Sefiller'in yazarı Victor Hugo, bugün hayatının ve çalışmalarının sergilendiği bir müze olan Place des Vosges No. 6'daki evde yaşamıştı.

7 Hôtel de Sully
Bu ev, ünlü bir [illegible] için yapılmıştır.

5 ★ Place des Vosges
Bir zamanlar turnuvaların ve mızrak oyunlarının düzenlendiği, Marais'nin merkezindeki bu tarihi meydan mükemmel simetrisiyle dikkat çeker.

❶ Musée Carnavalet

Paris'in tarihine adanmış olan bu devasa müze, birbirine bitişik iki malikâneden oluşur. Müze, ahşap mobilyalar, *objets d'art*, seçkin şahsiyetlerin portre ve heykelleri ve Paris'in imarını gösteren gravürlerle doludur. Müzenin ana binası 1548 yılında inşa edilen ve 17. yüzyılın ortasında François Mansart tarafından yenilenen Hôtel Carnavalet'dir. Bu yapının yanındaki 17. yüzyıl malikânesi Hôtel Le Peletier'nin 20. yüzyılın başından kalma muhteşem iç mekânıyla dikkat çekicidir ve yenilenmiş Limonluk'ta tarihöncesi ve Galya-Roma kenti konulu sergilere yer verilir.

XV. Louis Odası
Bu odada Hôtel de Broglie'nin ahşap kaplamaları ile Bouvier koleksiyonundan eserler bulunur.

Bu odadaki andaçlar
Jean-Jacques Rousseau ve Voltaire gibi 18. yüzyıl filozoflarına adanmıştır.

★ Charles Le Brun Tavan Süslemesi
17. yüzyılın ünlü sanatçısının eşsiz çalışmaları Hôtel de la Rivière'in eski çalışma odasını ve büyük salonunu süsler.

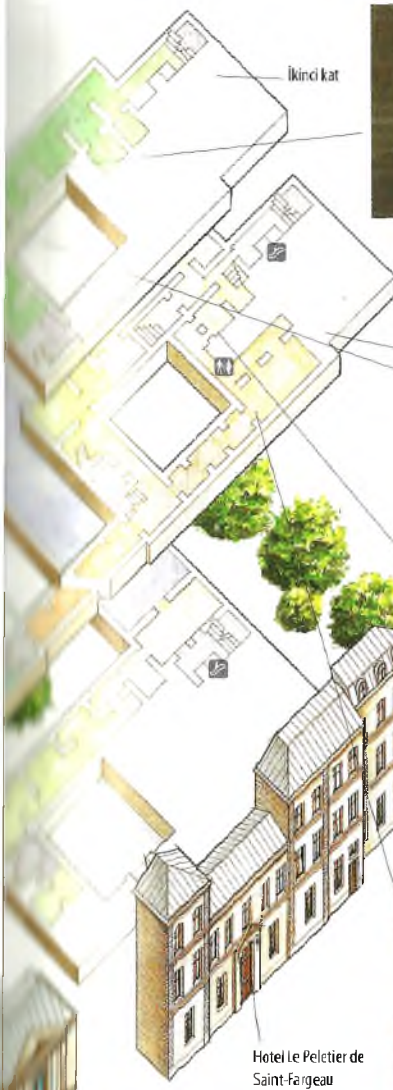
★ Mme de Sévigné Galerisi
Yazdığı mektuplarla ünlenen ve hayatının son 20 yılını burada geçiren Mme de Sévigné'nin portresi bu galeride sergilenmektedir.

★ Hotel d'Uzès'nin Resepsiyonu
Claude N. Ledoux'nun tasarladığı mekânın (1761) altın-beyaz panoları Rue Montmartre'daki bir malikâneden alınmıştır.

Müze girişi

Müze çıkışı

Toplantı Salonu
Devrim andaçları arasında Georges Danton'un portresi de vardır

GEREKLİ BİLGİLER

Pratik Bilgiler
16 Rue des Francs-Bourgeois 75003. **Hrt** 14 D3. **Tel** 01 44 59 58 58. **carnavalet.paris.fr. Açık** Sa–Pa 10.00–18.00 (son giriş geçici sergiler 17.00, kalıcı sergiler için 17.30 salonlar dönüşümlü olarak açılır; telefon edin). **Kapalı** resmi tatiller. saatler için arayın.

Ulaşım
St-Paul, Chemin Vert. 29, 69, 76, 96 ile St-Paul, Pl des Vosges'a. Hôtel de Ville, Rue St-Antoine.

Yas Tutan Marie Antionette (1793)
XVI. Louis'nin idamından sonra Alexandre Kucharski tarafından yapılan bir portre.

Fouquet Kuyumcusu
(1900) Mağazanın Art Nouveau dekorasyonu A. Moucha'nın tasarımıdır.

★ Hôtel de Wendel Balo Salonu
20. yüzyılın başından kalma bu salon yeniden düzenlenmiştir. Katalan tasarımcı ve ressam José María Sert y Badia tarafından yapılmış olan büyük freskte Saba Melikesinin maiyeti tasvir edilmiştir.

Kat Planı
- Tarihöncesi–Galya-Roma kenti
- Ortaçağ kenti
- Rönesans kenti
- 17. yüzyıl kenti
- XV. Louis'nin kenti
- XVI. Louis'nin kenti
- Devrimci kent
- 19. yüzyıl
- 20. yüzyıl
- Geçici sergiler
- Sergi dışı alan

Müze Rehberi

Koleksiyon, kronolojik olarak düzenlenmiştir ve 1789 yılına kadar Paris'in tarihini yansıtır. Rönesans dönemine adanmış koleksiyonlar zemin kattadır; 17. yüzyıldan Devrim'e kadar uzanan dönemden eserler birinci katta sergilenir. Hôtel Le Peletier'nin zemin katında Birinci-İkinci İmparatorluk sergileri yer alır. Tarihöncesi-Galya-Roma bölümleri Limonluk'tadır. İkinci İmparatorluktan bugüne kadar uzanan bölüm birinci katta, Devrim'le ilgili sergiler ise ikinci katta bulunur.

❷ Hôtel de Lamoignon

24 Rue Pavée 75004. **Hrt** 14 D3. **Tel** 01 44 59 29 40. Ⓜ St-Paul. **Açık** Pt–Ct 10.00–18.00. **Kapalı** resmî tatiller & 1–15 Ağu. 🚶 Ⓜ **paris.fr**

Paris'teki en eski malikânelerden biri olan etkileyici Hôtel de Lamoignon kentin tarihi kütüphanesine (BHVP) ev sahipliği yapar. Malikâne 1585 yılında, Düşes d'Angoulême olarak da bilinen, II. Henri'nin kızı Diane de France için yaptırılmıştı. Bina daha çok, üstünde üçgen bir alınlık olan Korint düzenindeki altı yüksek sütun ve Diane'ın avcılığa olan düşkünlüğünü yansıtan köpek kafaları, oklar, yaylar ve sadak figürleriyle dikkat çeker. Koleksiyonda Fransız Devrimi'yle ilgili belgelerin yanı sıra, Paris tarihine ışık tutan 80 bin baskı da bulunur.

❸ Rue des Francs-Bourgeois

75003, 75004. **Hrt** 14 D3. Ⓜ Rambuteau, Chemin-Vert.

Marais'nin göbeğindeki bu işlek cadde, Rue des Archives ile Place des Vosges'u birbirine bağlar; caddenin bir ucunda görkemli Hôtel de Soubise, ötekinde ise Musée Carnavalet vardır. Cadde, adını *francs*'tan ("vergiden muaf", 1334 yılında yoksullar için 34 ve 36 no'larda inşa edilen yardım kurumlarından) alır. Buralar her ne kadar bazı yasadışı faaliyetler yüzünden kapatılmışsa da, rehinci dükkânının bugünkü yerinde durmasına izin verilmiştir.

Musée Cognacq-Jay'deki 18. yüzyıl sanat eserleri ve mobilyaları

❹ Musée Cognacq-Jay

Hôtel Donon, 8 Rue Elzévir 75003. **Hrt** 14 D3. **Tel** 01 40 27 07 21. Ⓜ St-Paul, Chemin Vert. **Açık** Sa–Pa 10.00–18.00. **Kapalı** resmî tatiller. Ⓒ Ct 14.15. 🚶 Ⓜ **cognacq-jay.paris.fr**

Fransa'nın 18. yüzyıl tarihinden özenle seçilmiş resim ve mobilyaları içeren bu küçük koleksiyon, Paris'in en büyük mağazası olan Art Deco La Samaritaine'in *(s. 117)* sahipleri Ernest Cognacq ve Louise Jay tarafından oluşturulmuş ve daha sonra kente armağan edilmiştir. Koleksiyon, 1575 yılında inşa edilen, 18. yüzyılda dış cephesi restore edilen, Marais'nin merkezindeki Hôtel Donon'da sergilenmektedir.

❺ Place des Vosges

75003, 75004. **Hrt** 14 D3. Ⓜ Bastille, St-Paul.

Burası dünyanın en güzel meydanlarından biridir *(s. 26–7)*. Meydanın her bir yanında, sıra kemerlerin üzerinde çatı katı pencereleri ile derin arduvaz çatıları olan, ahşap ve taştan yapılma dokuzar ev bulunur ve burası 400 yıl sonra bile hâlâ ilk günkü gibidir. Meydan, yüzyıllar boyunca pek çok tarihi olaya sahne olmuştur. 1615 yılında XIII. Louis ve Avusturyalı Anne'nin evliliği onuruna şövalye müsabakalarını da içeren üç günlük bir şenlik

Ana avlusundaki çeşmeleriyle güzel Place des Vosges

Burada doğmuştu. Edebiyatçıların hamisi Madame de Sévigné 1626 yılında burada doğdu, monarşinin dayanağı olan Kardinal Richelieu 1615 yılında burada kaldı ve yazar Victor Hugo 16 yıl boyunca burada yaşadı.

7 Maison de Victor Hugo

6 Place des Vosges, 75004. **Hrt** 14 D3. **Tel** 01 42 72 10 16. M Bastille, Chemin Vert. **Açık** Sa–Pa 10.00–18.00. **Kapalı** resmi tatiller. sergiler. **W musee-hugo.paris.fr**

Fransız romancı, oyun yazarı ve şair 1832-48 yılları arasında eski Hôtel Rohan-Guéménée'nin 6 numaralı dairesinde yaşadı. *Sefiller*'in büyük bölümü ve diğer ünlü yapıtlarını burada kaleme aldı. Sergilenenler arasında, Hugo'nun yaşadığı odaların yeniden düzenlenmiş halleri, çizimleri, kitapları ile 1852-70 yılları arasındaki sürgününden çocukluğuna dek uzanan ve hayatının önemli dönemlerinden andaçları sayılabilir. Burada, ayrıca Hugo'yla ilgili geçici sergiler de düzenlenir.

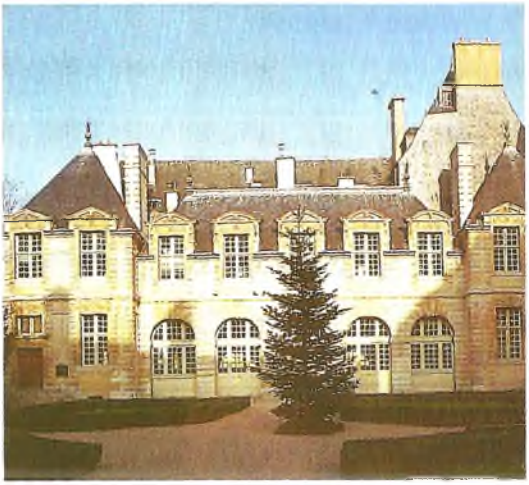

Victor Hugo'nun mermer büstü, Auguste Rodin

8 Hôtel de Bethune-Sully

62 Rue St-Antoine 75004. **Hrt** 14 D4. **Tel** 01 44 54 19 13. M Bastille, St-Paul. **Kapalı** halka açık ancak bahçeler 10.00–19.00 ve kitabevi 10.00–19.00 açık. **W sully.monuments-nationaux.fr**

Paris'in en eski caddelerinden birinde bulunan, 17. yüzyıldan kalma tarihi malikâne, eski gravür ve resimlerden yola çıkılarak aslına uygun bir şekilde restore edilmiştir. Burası, bir gecede tüm servetini kaybeden ünlü kumarbaz Petit Thomas tarafından 1624 yılında yaptırılmıştı. IV. Henri'nin başvekili Duc de Sully 1634 yılında evi satın aldı, bahçeye Petit Sully limonluğunu yaptırdı ve iç dekorasyona bazı eklemeler yaptı. Hôtel de Bethune-Sully günümüzde Centre des Monuments Nationaux'nun merkezidir.

Hôtel de Sully'nin Geç Rönesans ön cephesi

8 Rue des Rosiers

75004. **Hrt** 13 C3. M St-Paul.

Bu caddenin etrafına yayılmış Yahudi Mahallesi Paris'in en renkli bölgelerinden biridir. Cadde, adını, eski kent duvarları içindeki gül ağaçlarından alır. Yahudiler buraya ilk olarak 13. yüzyılda gelmişlerdi. 19. yüzyılda da Rusya, Polonya ve Doğu Avrupa'dan ikinci bir göç dalgası yaşandı. 1950'li ve 60'lı yıllarda ise Cezayir, Tunus, Fas ve Mısır'dan Sefardiler geldiler. Rue de Hospitalières-St-Gervais No. 10'da yer alan eski Yahudi erkek okulundan yaklaşık 165 öğrenci alınıp toplama kamplarına gönderilmişti. Okulun duvarında *N'Oubliez pas* ("Asla Unutulmasın") yazar. Günümüzde bu bölgede sinagoglar, fırınlar ve koşer restoranlar vardır *(s. 325)*.

Rue des Rosiers üzerindeki bir fırın

9 Hôtel de Coulanges

35-37 Rue des Francs Bourgeois, 75004. **Hrt** 13 C3. **Tel** 01 44 61 85 85. M St-Paul. **Açık** Pt–Cu 14.00–18.00. **Kapalı** resmi tatiller. **W paris-europe.eu**

Bu malikâne, erken dönem 18. yüzyıl mimarisinin muhteşem bir örneğidir. Binanın, avluyu bahçeden ayıran sağ kanadı 17. yüzyıldan kalmadır. 1640 yılında kralın şansölyesi II. Phillipe de Coulanges'a verilmiştir. 1662 yılında yeni sahibi Le Tellier tarafından adı "Petit hôtel Le Tellier" olarak değiştirilen malikânede XIV. Louis ile Madame de Montespan'ın gayri meşru çocukları gizlilik içinde büyütülmüştü. Bugün, burada Avrupa temalı sergilerin düzenlendiği Maison de l'Europe de Paris bulunmaktadır.

⑩ Musée Picasso

Yaşamının büyük kısmını Paris'te geçiren ünlü İspanyol ressam Picasso'nun (1881-1973) cenaze masrafları karşılığında Fransız hükümetine pek çok tablosunun miras kalmasıyla, 1985 yılında, bu Picasso müzesi açıldı. Müze, Marais'deki 17. yüzyıldan kalma bir malikâne olan Hôtel Salé'dedir. 1656'da bir tuz vergisi tahsildarı (*salé* "tuzlu" demektir) olan Aubert de Fontenay için inşa edilen malikânenin görünümü günümüze kadar olduğu gibi korunmuştur. Geniş koleksiyon, sanatçının gelişimini Mavi, Pembe ve Kübist dönemlerini de içerecek şekilde başarıyla yansıtır. Müzede resimler, heykeller, seramikler, eskizler ve gravürler sergilenmektedir.

★ Kendi Portresi
Bu resmin yapıldığı yıl olan 1901 yılında Picasso yoksulluk, yalnızlık ve kışın acımasızlığıyla zor bir dönem geçiriyordu.

Keman ve Nota Kağıdı
Bu kolaj (1912) sanatçının Sentetik Kübist dönemindendir.

★ İki Erkek Kardeş
Picasso 1906 yazında İspanya'daki Katalonya'ya döndü ve bu resmi orada yaptı.

★ Öpüş (1969)
Picasso 1961 yılında Jacqueline Roque ile evlendi. Bu dönemde çiftler ve ressam ile modeli gibi bildik temalara döndü.

Müze Rehberi

Müzede kapsamlı bir yenileme çalışması yürütülmüştür. 5 bin eserden oluşan koleksiyon bütün binaya yayılmış ve sergi alanı üç katına çıkarılmıştır. Bodrum katındaki tonozlu beş salon büyük ölçekli heykellere ev sahipliği yapar; altı salon da Picasso'nun eserlerinden oluşan özel bir koleksiyona ayrılmıştır.

Mantillalı Kadın
(1949) 1948 yılında seramikle tanışması Picasso'nun çalışma alanlarının genişlemesine olanak sağladı.

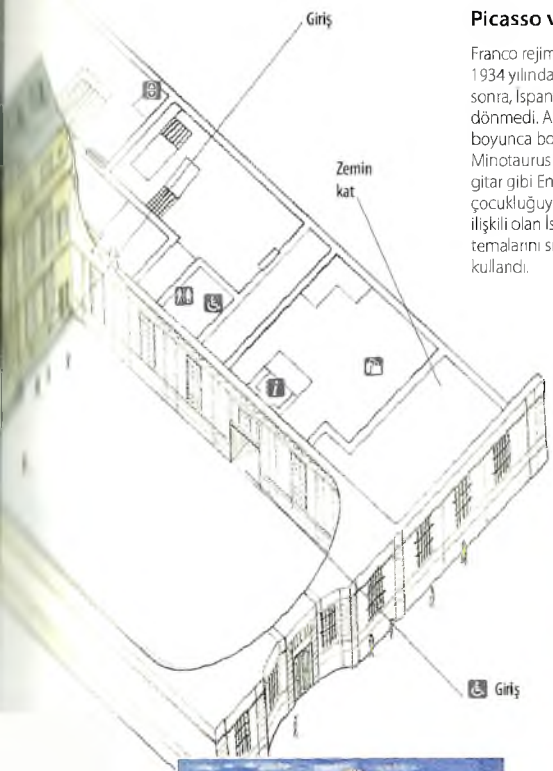
Paleti ve Sehpasıyla Ressam (1928)
Bu Post-Kübist portre Picasso'nun çalışmalarının Sürrealizme yaklaştığı döneme denk düşer.

GEREKLİ BİLGİLER

Pratik Bilgiler
Hôtel Salé, 5 Rue de Thorigny.
Hrt 14 D2.
Tel 01 42 71 25 21.
musee-picasso.fr
sadece önceden randevuyla ve gruplara.

Ulaşım
St-Sébastien Froissart, St-Paul.
29, 69, 75, 96 ile St-Paul, Bastille, Pl des Vosges'a.
Châtelet-Les-Halles.
Rue St-Antoine, Bastille.

Picasso ve İspanya

Franco rejimine karşı olan Picasso 1934 yılındaki son ziyaretinden sonra, İspanya'ya bir daha dönmedi. Ancak sanat hayatı boyunca boğa (genellikle Minotaurus şeklinde) ve gitar gibi Endülüs'teki çocukluğuyla yakından ilişkili olan İspanyol temalarını sık sık kullandı.

Okuyan Kadın (1932)
Picasso, modeli Marie-Thérèse Walter'ı resmederken mor ve sarının tonlarını kullanmıştır.

★ **Kumsalda Koşan İki Kadın** (1922)
1924 yılında Diaghilev'in *Mavi Tren* balesinde sahne perdesi olarak kullanılmıştır. Picasso'nun herhangi bir tiyatro oyunu için yaptığı son eserdir.

⓫ Pavillon de l'Arsenal

21 Bd Morland 75004. **Hrt** 14 D4. **Tel** 01 42 76 33 97. Ⓜ Sully Morland, Bastille. **Açık** Sa–Ct 10.30–18.30, Pa 11.00–19.00. **Kapalı** 1 Oca.
sadece randevuyla
pavillon-arsenal.com

Pavillon de l'Arsenal, Paris'in mimari açıdan gelişimini gözler önüne seren küçük ama etkileyici bir sergiye ev sahipliği yapar. Paris'in yüzyıllar içindeki değişimi ve gelecek için yapılmış kent planları, filmler, fotoğraflar ve maketler aracılığıyla izleyiciye sunulur. Ayrıca, her yıl sayısı üçü bulan geçici sergiler de düzenlenir.

⓬ Opéra National de Paris Bastille

120 Rue de Lyon 75012. **Hrt** 4 E4. **Tel** 01 40 04 19 70. Ⓜ Bastille. **Açık** ayrıntılı bilgi için arayın. **Kapalı** bazı resmi tatillerde.
Bkz. Eğlence Hayatı s. 332–6.
operadeparis.fr

Yapım aşamasında tartışmalara yol açan ve "halkın operası" olarak adlandırılan opera binası, Bastille'in düşüşünün 200. yılı kutlamalarına denk düşecek biçimde 14 Temmuz 1989 tarihinde resmen açıldı. Carlos Ott tarafından yapılan görkemli bina, en belirgin örneği Garnier'nin kentin merkezinde

Colonne de Juillet'nin üzerindeki "özgürlük perisi" heykeli

yer alan gösterişli opera binası *(s. 218–9)* olan 19. yüzyıl opera binası tasarımlarından köklü bir kopuşu yansıtmaktadır. Bu, büyük, kavisli, cam bir binadır. Ana salon 2.700 izleyici kapasitelidir, işlevsel ve modern bir tasarıma sahip olan salonda granit duvarlar ve etkileyici cam tavanla kontrast oluşturan siyah döşemeli koltuklar dikkat çeker. Hareket ettirilebilen beş sahneye sahip opera binası teknolojik tasarımın başyapıtlarından da biridir.

⓭ Colonne de Juillet

Pl de la Bastille 75004. **Hrt** 14 E4. Ⓜ Bastille. **Kapalı** halka.

Üzerinde "özgürlük perisi" heykelinin bulunduğu bronz sütun 50,5 metre yüksekliğindedir. Bu anıt, monarşinin yıkılmasına yol veren Temmuz 1830'daki sokak çatışmalarında ölenlere *(s. 34–5)* adanmıştır. Yeraltı mezarında ise 1848 Devrimi'nde ve sokak çatışmalarında ölen 504 kurban yatmaktadır.

⓮ Place de la Bastille

75004. **Hrt** 14 E4. Ⓜ Bastille.

Her yıl coşkuyla kutlanan 14 Temmuz 1789 Devrimi *(s. 32–3)* sırasında yağmalanan hapishaneden geriye hiçbir şey kalmamıştır, fakat yapının taşları Pont de la Concorde'un inşasında kullanılmıştır. Boulevard Henri IV'teki No. 5 ile No. 49 arasına döşenmiş taşlar daha önceki kule ve istihkâmların izlerini taşır. Yoğun bir trafiğe sahip geniş meydan, yakın zamana kadar kent merkezi ile çalışan sınıfın oturduğu doğudaki bölge *(faubourgs)* arasındaki sınırı belirliyordu. Meydan bir marinanın (Port de Plaisance de l'Arsenal) yanı sıra, çekici kafeler ve mağazalarla da güzelleştirilmeye çalışılmaktadır.

Bastille Opéra'nın camdan ön cephesi

⓰ St-Paul–St-Louis

[illegible] Antoine 75004. **Hrt** 14 D4. [illegible] 30 32. Ⓜ St-Paul. [illegible] 08.00–20.00, Ct 08.00–[illegible].00. 20.00. Ayin: Ct 18.00; [illegible].00, 11.00, 19.00. Konserler.

[illegible] Kilisesi olan St-Paul–[illegible] Louis, 1627'de XIII. Louis'nin ilk [illegible] sırasından, 1762'de [illegible] Fransa'dan sürülmeden [illegible] geçen sürede tarikatın [illegible] önemli bir [illegible]. Nefi, Roma'daki [illegible] Kilisesi örnek alınarak yapılmış [illegible] m'lik kubbesiyle [illegible] ve Sorbonne kubbelerinin [illegible] üsü oldu. Kilisenin [illegible] büyük kısmı çalkantılı [illegible] yağmalandı, yine [illegible] Delacroix'nın başyapıtı *Zeytin Bahçesindeki İsa* hâlâ buradadır. [illegible] Marais'deki ana caddelerden [illegible] üzerindedir; antik [illegible] St-Paul'den geçerek de [illegible] olabilirsiniz.

Delacroix'nın eseri *Zeytin Bahçesindeki İsa*, St-Paul–St-Louis

Pellevé'ye istihkâmlı bir malikâne olarak ev sahipliği yapmıştır. Eski kocası IV. Henri tarafından buraya yerleştirilen Marguerite de Valois, sefahat ve skandallarla dolu bir hayat sürmüş ve gözdesine suikast düzenleyen eski sevgilisinin başını vurdurtmuştur. Bahçeler halka açıktır.

1956 yılında Adsız Yahudi şehidine adanmış anıt

⓱ Mémorial de la Shoah

17 Rue Geoffroy-l'Asnier 75004. **Hrt** 13 C4. **Tel** 01 42 77 44 72. Ⓜ Pont-Marie, St-Paul. **Açık** Pa–Cu 10.00–18.00 (Pe 10.00–22.00). **Kapalı** resmi tatiller. sergiler. memorialdelashoah.org

Soykırım'da ölen isimsiz bir şehidin anısına yaptırılan Yahudi Anıtı'nın mezar odasında hiç sönmeyen bir ateş yanar. Burada, Soykırım'da hayatını kaybeden Yahudilerin götürüldükleri toplama kamplarının isimlerinin yazılı olduğu büyük bir silindir en etkileyici unsurdur. 2005'te üzerinde Fransa'dan Nazi kamplarına gönderilen 76 bin Yahudi'nin isminin yazılı olduğu (11 bini çocuk) bir anma duvarı da dikildi. Ayrıca, kamplardan getirilen yapıntılar sergilenir.

⓲ St-Gervais–St-Protais

Pl St-Gervais 75004. **Hrt** 13 B3. **Tel** 01 48 87 32 02. Ⓜ Hôtel de Ville. **Açık** her gün 05.30–21.00.

Roma imparatoru Neron tarafından şehit edilen iki Romalı asker olan Gervase ve Protase'nin adlarıyla anılan bu güzel kilise 6. yüzyıldan kalmadır. Paris'teki en eski Klasik cepheye sahip olan kilisenin Dor, Ion ve Korint düzenlerinde inşa edilen sütunları, üç sıra halinde yükselir. Bu ön cephenin ardında, dinsel müziğe olan yakınlığıyla ün kazanmış güzel bir Gotik kilise saklıdır. François Couperin (1668-1733) iki güzel eserini, bu kilisenin orgunda çalınması için bestelemiştir. Bir Roma Katolik keşiş topluluğunun kilisede yaptığı ayinler dünyanın dört bir yanından ziyaretçileri buraya çeker.

St-Gervais–St-Protais'nin Klasik sütunlu ön cephesi

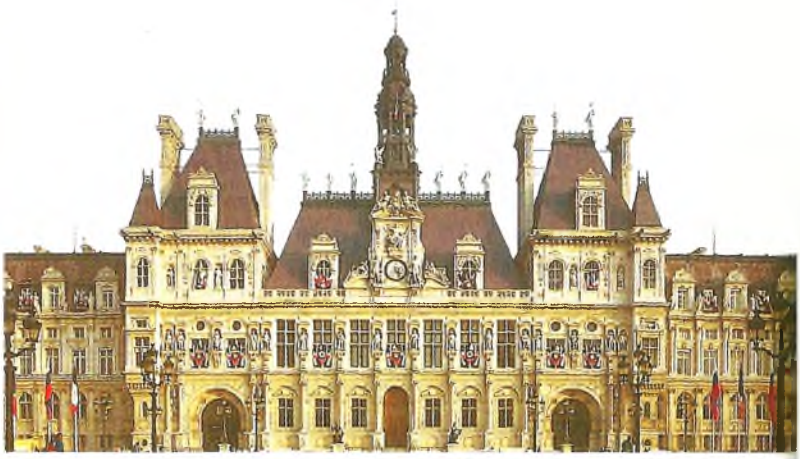
⓳ Hôtel de Archevêques de Sens

[illegible] Lanier 75004. **Hrt** 13 C4. **Tel** [illegible] 00. Ⓜ Pont-Marie. **Açık** [illegible] 11.00–19.30; Ça, Pe 10.00–[illegible] **Kapalı** resmi tatiller. sergiler. [illegible] randevuyla.

Hôtel de Sens, kentteki birkaç [illegible] binasından biridir ve [illegible] güzel sanatlar kütüphanesinin [illegible]. 16. yüzyıldaki Katolik [illegible] boyunca Bourbon-[illegible], Guise'lere ve 1594 yılında [illegible] kral IV. Henri'nin Paris'e [illegible] boyunca öfkesinden [illegible] söylenen Cardinal de

Bir güzel sanatlar kütüphanesine ev sahipliği yapan Hôtel Archevêques de Sens

19. yüzyılda orijinal Neo-Rönesans taşarımına sadık kalarak yenilenen belediye binasının (Hôtel de Ville) incelikli ön cephesi

⓳ Hôtel de Ville

Pl de l'Hôtel de Ville (giriş 29 Rue de Rivoli'den) 75004. **Hrt** 13 B3. **Tel** 01 42 76 40 40. Ⓜ Hôtel-de-Ville. **Açık** geçici sergiler için Pt–Ct 10.00–19.00, gruplar: randevuyla, Tel 01 42 76 43 43 **Kapalı** resmi tatiller, resmi toplantılar.

Belediye Konseyi 1871 yılında yanmış bir 17. yüzyıl yapısının yerine 19. yüzyılda inşa edilmiş binadadır. Özenli taş işçiliği, heykelleri ve küçük kuleleriyle öne çıkan bina, yayalara ayrılmış ve geceleri çeşmeleri ışıklandırıldığında nefis bir görüntü sunan güzel bir meydana bakar.

Meydan bir zamanlar idam ve kazıkta yakma gibi korkunç infaz biçimlerine tanık olmuştur. IV. Henri'ye suikast düzenleyen Ravaillac'ın, dört güçlü atın çektiği halatlara bağlanarak canlı canlı parçalandığı yer de burasıdır.

Hôtel de Ville'in içinde görülmeye değer yerlerden biri de etrafında bilim, sanat ve edebiyata ayrılan salonların da bulunduğu Salle de Fêtes'tir (balo salonu). Salon göz alıcı merdivenleri, süslü tavanları, sayısız heykelleri ve heykel biçimli sütunlarıyla son derece gösterişli bir havaya sahiptir. Bu bölümler sadece Journées du Patrimoine *(s. 66)* boyunca kimi zaman (sadece gruplara) halka açıktır, ek binalarda Fransa'yla ilgili temalara ayrılmış geçici sergiler düzenlenir. (Detaylı bilgi için bkz. www.paris.fr).

⓴ Cloître des Billettes

24 Rue des Archives 75004. **Hrt** 13 B3. **Tel** 01 42 72 38 79 Ⓜ Hôtel-de-Ville. **Açık** Revaklar her gün 11.00–19.00; kilise Pe 18.30–20.00, Pa 09.30–16.00. Konserler.

Burası Paris'in Ortaçağ'dan kalma tek revaklı avlusudur. 1427 yılında *Billettes* yardımlaşma cemiyeti için inşa edilmiştir ve dört orijinal galerisinin üçü hâlâ ayaktadır. Yan taraftaki kilise Klasik üslupta, basit bir yapıdır ve 1756 yılında orijinal manastırın yerine inşa edilmiştir.

Paris'in en eski revaklı avlusu

㉑ Notre-Dame-des-Blancs-Manteaux

12 Rue des Blancs-Manteaux 75004. **Hrt** 13 C3. **Tel** 01 42 72 09 37. Ⓜ Rambuteau. **Açık** Sa–Ct 10.00–12.00, 16.30–19.00; Pa 10.00–12.00. İsteğe bağlı rehberli turlar Konserler.

1685 yılında inşa edilen kilise, adını, beyaz cüppeler giyen ve 1258'de bölgede bir manastır kuran Augustinusçu keşişlerden almıştır. 18. yüzyıldan kalma, Flaman Rokokosu üslubunda bir vaiz kürsüsü vardır ve kilisenin meşhur orgu, dinsel konserlerden birinde dinlenebilir.

㉒ Hôtel de Rohan

87 Rue Vieille-du-Temple 75003. **Hrt** 13 C2. **Tel** 01 40 27 60 00. Ⓜ Rambuteau. Rehberli turlar her ay 2. Pt, Tel 01 75 47 20 06.

Hôtel de Rohan, görünüş olarak hiç benzemese de Hôtel de Soubise ile bir ikili oluşturur. Kardinal ve Strasbourg Piskoposu olan Armand de Rohan-Soubise için mimar Delamair tarafından inşa edilmiştir. Dünyadaki en büyüklerinden biri olan ulusal arşivlerin bir kısmı 1927 yılından beri burada korunur. Avluda, ahırın girişinin üstünde, Robert Le Lorrain'in eseri olan 18. yüzyıl tarihli *Apollon'un Atları* betimi yer alır.

Apollon'un Atları, Le Lorrain

Hôtel de Soubise

⓫ Hôtel de Soubise

60 Rue des Francs-Bourgeois 75003. **Hrt** 13 B2. **Tel** 01 40 27 60 96. Rambuteau. Musée de l'Histoire de France **Açık** Pt, Ça–Cu 10.00–17.30; Ct 14.00–17.30. Rehberli turlar için randevu 00 10 12 62 72.

Prenses de Rohan için 1705-9 yılları arasında inşa edilen bu görkemli malikâne bugün ulusal arşivlerin saklandığı iki binadan biridir (diğeri Hôtel de Rohan'dır). Hôtel de Soubise'in görkemli avlusu ve Carl Van Loo, Jean Restout, Charles Natoire ve François Boucher gibi, dönemlerinin en ünlü ressamları ve zanaatkârları tarafından 1735 ile 1740 yılları arasında yapılmış iç dekorasyonu dikkate değer.

Prenses'in yatak odası olan Ovval Salon'daki Natoire'ın *rocaille* (süsleme) çalışması, Musée de l'Histoire de France'ın koleksiyonundadır. Napoléon'un, cenazesinin Fransa'ya götürülmesi için belirttiği vasiyeti ve Jeanne d'Arc ile Voltaire'in yazdığı mektuplar da burada sergilenmektedir.

⓬ Hôtel de Guénégaud

60 Rue des Archives 75003. **Hrt** 13 C2. **Tel** 01 53 01 92 40. Hôtel de Ville Musée. **Açık** Sa–Pa 11.00–18.00 (Pe 21.30'a kadar). **Kapalı** resmi tatiller. **fondationfrancoisschommer.org**

Bu malikâne İçişleri Bakanı ve Maliyeciler Henri de Guénégaud des Brosses için, dönemin ünlü mimarı François Mansart tarafından 17. yüzyılın ortasında yapılmıştır. Binanın bir kanadında, 1967 yılında André Malraux tarafından açılan Musée de la Chasse et de la Nature (Avcılık Müzesi) yer alır. Burada François ve Jacqueline Sommer'in koleksiyonlarının yanı sıra, av silahlarından oluşan güzel bir koleksiyon yer alır. Ayrıca, Oudry, Rubens *(Diana ve Orman Perileri Ava Çıkıyor)* ve Rembrandt'ın çizim ve resimleri de sergilenir.

⓭ Musée des Arts et Métiers

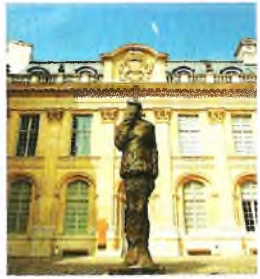
60 Rue Réaumur 75003. **Hrt** 13 B1-C1. **Tel** 01 53 01 82 00. Arts et Métiers. **Açık** Sa–Pa 10.00–18.00 (Pe 21.30'a kadar). **Kapalı** resmi tatiller. **arts-et-metiers.net**

Eski Saint-Martin-des-Champs Manastırı'nda yer alan Sanat ve El Sanatları Müzesi, 1794 yılında açılmış ve iki yüzyıl sonra iç mekânın düzenlenmesi ve yenilenmesi için kapatılmıştır. 2000 yılında, 5 bin nesnenin sergilendiği, saygın bir bilim ve sanayi müzesi olarak yeniden açılmıştır (sergilenmeyen diğer 75 bin parça akademisyenler ve araştırmacılar tarafından görülebilir). Müzenin teması insanoğlunun yaratıcılığı ve icat ve üretim dünyasıdır. Tekstil, fotoğrafçılık ve makineler gibi konular ele alınır. Dikkat çekici sergiler arasında müzikli saatler, mekanik müzik aletleri ve mekanik figürler sayılabilir. Mekanik figürlerden "Joueuse de Tympanon" figürünün, Marie-Antoinette olduğu söylenir.

⓮ Square du Temple

75003. **Hrt** 13 C1. Temple.

Ortaçağ Tapınak Şövalyeleri'nin berkitilmiş merkezi olan bu meydan, artık sessiz sakin bir yerdir. Ülke içinde bir ülke olan bölgede yüksek surların ve köprünün ardında bir saray, bir kilise ve dükkânlar vardı. Dolayısıyla, burası kraliyetin yetki alanından kaçmak isteyenler için bir sığınaktı. XVI. Louis ve Marie-Antoinette 1792 yılında tutuklandıklarında *(s. 32–3)* burada tutulmuşlardı. Kral giyotine buradan gitmişti.

Musée d'Art et d'Histoire du Judaïsme'nin dış cephesi

⓯ Musée d'Art et d'Histoire du Judaïsme

Hôtel de St-Aignan, 71 rue du Temple 75003. **Hrt** 13 B2. **Tel** 01 53 01 86 60. Rambuteau. **Açık** Pt–Cu 11.00–18.00, Pa 10.00–18.00 (son giriş 17.15). **Kapalı** 1 Oca. **mahj.org**

Daha önceleri kentin her yerine dağılmış olan koleksiyonlar zarif bir Marais malikânesindeki bu müzede toplanmıştır. Burada Ortaçağ'dan günümüze Fransız Yahudiliği tanıtılır. Fransa'da Romalılar zamanından beri büyükçe bir Yahudi topluluğu vardır; dünyanın önemli Yahudi akademisyenlerinden bazıları da Fransızdır. Sergiler arasında gümüş eşyalar, Tora kapakları, kumaşlar ve dinsel eşyalar gibi incelikli yapıntılar bulunur. Ayrıca tarihi belgeler, fotoğraflar, resimler ve çizimler de sergilenmektedir.

BEAUBOURG VE LES HALLES

Nehrin Sağ Yakası en çok modern Forum des Halles ve Centre Pompidou ile tanınır. Bu iki olağanüstü yapı ve çevresi alışveriş düşkünlerinin, sanatseverlerin, öğrencilerin ve turistlerin en sevdiği yerlerdir. Milyonlarca beyaz iki meydan arasında gezinir. Halles, sokak modasına hitap eden, çoğu yeraltında bulunan mağazalara sahiptir. Burada gezginlerin çoğunluğunu gençler oluşturur. Yer üstünde bahçeler ve kameriyeler vardır. Çevredeki caddelerin çoğu gözde ucuz dükkânlar ve barlarla doludur. Ama, hâlâ varlığını koruyan kasaplar, manavlar ve küçük dükkânlar, bir zamanlar Les Halles'in esas alışveriş merkezi olduğunun göstergeleridir. Les Halles'in çevresindeki bütün yollar, uzun borular, kanallar ve kabloların ödün vermez bir avangard bileşimi olan Centre Pompidou'ya çıkar. Rue St-Martin gibi kesişen sokaklar üzerinde küçük modern sanat galerileri yer bulunur. Les Halles'de büyük bir yenileme çalışması sürdürülmektedir ve çalışmaların 2016 yılında tamamlanması planlanmaktadır.

Önemli Yerler

Tarihi Binalar ve Sokaklar
- ⑩ No. 51 Rue de Montmorency
- ⑪ Tour Jean Sans Peur
- ⑧ Bourse du Commerce
- ⑮ La Samaritaine
- ⑯ Tour St-Jacques

Kiliseler
- ③ St Merri
- ⑰ St Eustache
- ⑭ St Germain l'Auxerrois

Modern Mimari
- ⑦ Place Igor Stravinsky
- ⑧ Forum des Halles

Kafeler
- ⑥ Café Beaubourg

Çeşmeler
- ④ Fontaine des Innocents

Müzeler ve Galeriler
- ① *Centre Pompidou s. 110–13*
- ⑤ Galerie Marian Goodman
- ⑦ Forum des Images
- ⑨ Musée de la Poupée

Restoranlar *bkz. s. 296–7*
1. L'Ambassade d'Auvergne
2. L'Ange 20
3. Auberge Nicolas Flamel
4. Benoît
5. Blend
6. Chez la Vieille
7. Frenchie
8. Le Garde Robe
9. Le Hangar
10. Le Pharamond
11. La Régalade St-Honoré
12. Spring
13. Le Tir Bouchon
14. Yam'Tcha

Bkz. Orta Sokak Planı haritası 13

◀ Centre Pompidou'daki büyük havalandırma boruları

Semboller için *bkz. arka kulakçık*

Adım Adım Beaubourg ve Les Halles

Émile Zola, Les Halles'i "Paris'in Karnı" olarak tanımladığında, 1183 yılından beri burada bulunan et, sebze ve meyve pazarını kastetmiş olmalı. 1960'larda trafiğin ağırlaşmasıyla beraber pazarlar banliyölere doğru kaydırıldı ve Baltard'ın şemsiyeyi andıran devasa pazar tezgâhları protestolara karşın kaldırılarak yerlerini bir alışveriş ve eğlence merkezi olan Forum'a bıraktı. Ancak değişim bir anlamda işe yaradı. Beaubourg semtindeki Les Halles ve Centre Pompidou 1977 yılında açıldıkları günden bu yana turistlerin gözdesi olmaya ve kalabalıkları kendine çekmeye devam etmektedir.

Rue Quincampoix boyunca özenle restore edilip yeniden düzenlenen 18. yüzyıl malikâneleri *(hôtel)* sıralanır.

8 ★ Forum des Halles
Mağazalar, restoranlar, sinemalar ve yüzme havuzunun altında dünyanın en işlek metrosu vardır.

7 Forum des Images
Ziyaretçiler buradaki beş salondan birinde film izleyebilirler.

Rue de la Ferronnerie Ravaillac'ın 1610 yılında, IV. Henri'ye suikast düzenledikten sonra, trafikte sıkışan at arabasıyla yakalandığı yerdir.

4 ★ Fontaine des Innocents
Paris'te kalan son Rönesans çeşmesidir. Heykeltıraş ve mimar Jean Goujon'un tasarımıdır.

Sembol

— Önerilen rota

Le Défenseur du Temps
1979 yılında pirinç ve çelikten yapılan bu etkileyici mekanik saatin tasarımı Jacques Monastier'ye aittir. Saatte ejderhaların saldırısına uğrayan zamanın savunulması tasvir edilmiştir.

Şimdi Buradasınız
Bkz. Paris'in Merkezi s. 16–17

1 ★ Centre Pompidou
Paris'in modern sanatlar müzesi, kapsamlı sanat kütüphaneleri ve endüstriyel tasarım merkeziyle birlikte bu binadadır.

2 ★ Place Igor Stravinsky
Niki de Saint Phalle ve Jean Tinguely'nin eseri olan, Paris'in ilk modern çeşmesi buradadır.

IRCAM müzik [illegible] yeni [illegible] adanmış bir [illegible] merkezidir.

3 St-Merri
Bu güzel kilisenin valz kürsüsü Stodtz kardeşler tarafından 18. yüzyılın ortasında tasarlanmıştır. Kürsü, her iki yanından oyma palmiye ağaçlarıyla desteklenmektedir.

❶ Centre Pompidou

Pompidou, içi dışına çıkmış bir binaya benzer. Merdivenler, asansörler, havalandırma ve su boruları gibi bir binanın altyapısını oluşturan bütün unsurlar dışarıya yerleştirilmiştir. Bu sayede mimarlar Richard Rogers, Renzo Piano ve Gianfranco Franchini, dünyanın en büyük kolesiyonuna sahip Musée National d'Art Moderne ve Centre Pompidou'nun diğer etkinlikleri için esnek ve geniş bir mekân yaratabilmişlerdir. Müzede örneklerini görebileceğiniz sanat akımları Fovizm, Kübizm ve Sürrealizmdir. Pompidou'nun önündeki meydan sokak sanatçılarının performanslarını seyredenlerle doludur. Müze, ayrıca, uluslararası sanat dünyasından geçici sergilere de ev sahipliği yapar.

Yürüyen merdivenler camdan bir borunun içinde binanın meydana bakan cephesinde basamak basamak yükselir. Üst taraftan Montmartre, La Défense ve Eiffel Kulesi'nin de görülebildiği göz alıcı bir manzara uzanır.

Kat Planı

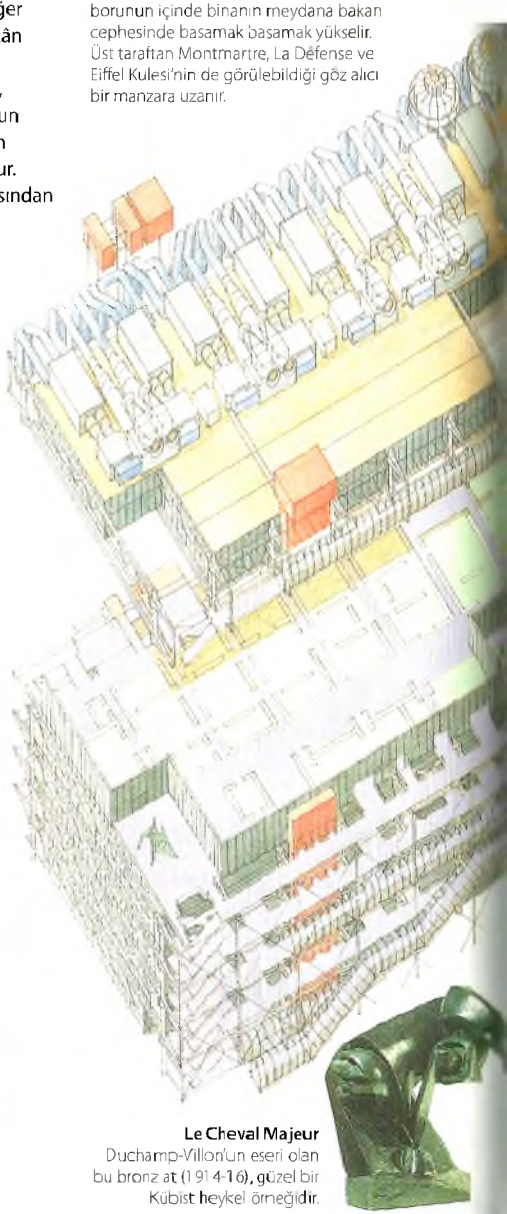
- Sergi alanı
- Sergi dışı alan

Galeri Rehberi

Kalıcı sergiler 5. ve 4. katlardadır. 1905-1960 arasından kalma eserler 5. katta, çağdaş sanat eserleri ise 4. katta sergilenir. 1. ve 6. katlar büyük sergilere ayrılmıştır. 1., 2. ve 3. katlarda da bir bilgi kütüphanesi vardır. Alt katlar "Forum"a ev sahipliği yapar – Forum, dans, tiyatro ve müzik için bir performans merkezi, bir sinema ve çocuklar için bir atölye içeren, halka açık bir alandır.

Gazeteci Sylvia von Harden'ın Portresi (1926)
Dix'in cerrahi titizlikteki üslubu rahatsız edici bir alaycılık taşır.

Le Cheval Majeur
Duchamp-Villon'un eseri olan bu bronz at (1914-16), güzel bir Kübist heykel örneğidir.

Rusya'ya, Merkepler ve Diğerleri (1911)
Chagall doğduğu küçük Rus kasabası Vitebsk'ten hayatı boyunca ilham almıştır.

GEREKLİ BİLGİLER

Pratik Bilgiler
Pl Georges Pompidou.
Hrt 13 B2 **Tel** 01 44 78 12 33.
centrepompidou.fr
Açık MNAM ve geçici sergiler: Ça–Pt 11.00–21.00 (Pe 23.00'e kadar); Kütüphane: Ça–Pt 12.00–22.00 (Ct, Pa ve resmi tatillerde 11.00–22.00); Atelier Brancusi: Ça–Pt 14.00–18.00.

Ulaşım
M Rambuteau, Châtelet, Hôtel de Ville.
21, 29, 38, 47, 58, 69, 70, 72, 74, 75, 76, 81, 85, 96.
RER Châtelet-Les-Halles.

Kahvaltı (1915)
Juan Gris'in keskin kenarlı parçalanmış nesneleri Kübizm akımının özelliklerini yansıtır.

Le Duo (1937)
Georges Braque, Picasso gibi, resimdeki tek bir unsuru farklı açılardan yansıtan Kübist tekniği geliştirmiştir.

Renk Kodları

Rue du Renard'dan bakıldığında renkli borulardan oluşan binanın görüntüsü dikkat çeker ve bu yüzden bir eleştirmen Pompidou'yu bir petrol rafinerisine benzetmiştir. Renkler hem dekoratif olarak kullanılmıştır hem de işlevlerin ayırt edilmesine yarar. Örneğin, havalandırma boruları mavi, su boruları yeşil, elektrik hatları ise sarı renklidir. İnsanların dikey hareket ettiği alanlar (örneğin merdivenler) kırmızıdır. Burada görülen beyaz borular paslanmaz çelikle kaplanmış havalandırma tünelleridir. Mimarın düşüncesi; bir binanın dinamiğinin ya da metabolizmasının insanlar tarafından kolayca algılanmasına yardımcı olmaktır.

Centre Pompidou'nun Modern Sanat Koleksiyonu

Centre Pompidou, beş bin sanatçının 60 binden fazla eserinden oluşan arşiviyle, Avrupa'nın en büyük çağdaş ve modern sanat koleksiyonuna sahiptir. Resim, heykel, çizim ve fotoğraf gibi klasik disiplinler, sinema, mimari, tasarım, ses ve görüntü arşivleriyle bir arada sunulur. Bu şekilde çağdaş ve modern sanata eksiksiz ve kronolojik bir bakış sunar. Bazı eserler kimi zaman sergilenmek için ödünç verildiğinden görülemeyebilir.

İki Sandal (1906), André Derain

1905–60 Arası

Müzenin barındırdığı "tarihi" koleksiyonlar, Fovizmden Soyut Ekspresyonizme ve 1950'lerin çeşitli akımlarına kadar, 20. yüzyılın ilk yarısından önemli eserlere ev sahipliği yapmaktadır. En iyi örneklerinden biri Duchamp-Villon'un (1914-16) *Cheval Majeur* adlı eseri olan Kübist heykellerin yanı sıra, 20. yüzyılın diğer önemli sanatçılarının eserlerinden örnekler de sergilenmektedir. Matisse, Picasso, Braque, Duchamp, Kandinsky, Léger, Miró, Giacometti ve Dubuffet'nin yapıtları bu koleksiyonun büyük kısmına hâkimdir. Matisse, hayatının sonuna doğru guvaşla boyanmış büyük kâğıt parçalarından kolajlar yapmayı tercih etmişti. Sanatçının diğer eserlerinin yanı sıra, 1943-47 yıllarından kalma *Jazz* da burada görülebilir. Braque'ın, *Homme à la Guitare* (Gitarlı Adam) adlı eserinde, Picasso'yla birlikte geliştirdiği Kübist tekniğe hâkimiyeti görülmektedir. Salt soyut resmin yaratıcılarından biri olarak kabul edilen Kandinsky, doğadan esinlenerek yaptığı eserleri renk ve form konstrüksiyonlarına dönüştürmüştür. Bu Rus ressamın müzede görebileceğiniz pek çok eserinden Kompozisyonlar *(Impressions V, Parc)*, Kandinsky'nin Ekspresyonist döneminin bitişini, *Improvisations XIV* veya *Avec l'Arc Noir* ise soyut sanata geçişini temsil etmektedir. Her iki eser de 1912 yılından kalmadır.

Dada, Soyut Sanat ve Lekecilik (Taşizm) de dahil olmak üzere, modern sanata yön vermiş ve onu değiştirmiş pek çok sanat akımına da koleksiyonda yer verilir. Lekeciliğin öncülerinden Jean Fautrier, direnişçilerin acılarını resmettiği *Otages* (Rehineler) ile koleksiyondaki yerini almıştır.

Kronolojik bir sıra izleyen koleksiyonun ortasında yeni açılmış tematik sergi alanları vardır. Bir bölümde ressamlar, heykeltıraşlar, mimarlar ve mühendislerin bir araya geldiği "Groupe Espace and the Magazine"den örnekler sergilenir. André Breton'un atölyesinin atmosferinin yeniden yaratıldığı bir diğer oda ise Breton'un Sürrealist sanatla uğraşan dostlarının eserlerinden oluşan ilgi çekici koleksiyona ev sahipliği yapar. Miró'nun *La Sieste* gibi devasa kanvaslarına ayrılmış oda, ziyaretçilerin, modern sanattaki gelişmeleri ve devrimleri rahatça irdeleyebilecekleri sakin ve geniş bir alandır.

Avec l'Arc Noir (1912), Vassily Kandinsky

Brancusi'nin Atölyesi

Piazza'nın Rue Rambuteau tarafında bulunan Atelier Brancusi, 1904 yılından itibaren Paris'te yaşayan ve çalışan Romanya doğumlu sanatçı Constantin Brancusi'nin (1876-1957) atölyesinin rekonstrüksiyonudur. Brancusi, bütün eserlerini Fransız hükümetine bağışlamış fakat atölyesinin, öldüğü günkü hâliyle yeniden inşa edilmesini şart koşmuştur. Burada sergilenen koleksiyonda heykeller, kaideler, fotoğraflar ve sanatçının aletlerinden bazıları vardır. Ayrıca, Brancusi'nin belgeleri, bazı mobilyaları ve kitap koleksiyonu gibi özel eşyaları da sergilenir.

Mademoiselle Pogany (1919–20), Constantin Brancusi

Yedi Kapısı (1980), Joan Mitchell

1960'tan Günümüze Sanat

Yaklaşık 500 eserden oluşan çağdaş sanat bölümü Centre Pompidou'nun dördüncü katında yer almaktadır. Ziyaretçileri Jean-Michel Alberola'nın cesur bir biçimde renklendirilen, olağanüstü duvar resmi *Vous avez le bonjour de Marcel* (2002) karşılar. Bu eser, aynı zamanda, ziyaretçilere çağdaş koleksiyonun tarzıyla ilgili bir fikir verir.

Koleksiyon 20. yüzyılın ikinci yarısının önde gelen Fransız sanatçılarıyla başlar. Bunlar, Surrealizm, Soyut Ekspresyonizm ve Minimalizmden etkilenmiş ressam ve heykeltıraş Louise Bourgeois, Pierre Soulages, Jean Pierre Raynaud, François Morellet ve Bertrand Lavier'dir.

Yayoi Kusama'nın boyanmış yuvarlak yayları ve doldurulmuş oyuncaklardan oluşan, restore edilmiş başyapıtı *My Flower Bed* (1965-66) de burada sergilenmektedir.

Koleksiyonların sergilendiği odalara ana koridordan ulaşılır. Bu koridorda Toni Grand, John Chamberlain ve Xavier Veilhan gibi heykeltıraşların eserleri sıralanmıştır. Ayrıca Gerhard Richter, Brice Merdan, Jean Michel Basquiat, Philip Guston, Bernard Piffaretti ve Katharina Grosse gibi sanatçıların resimlerine de burada yer verilmiştir.

Üçüncü oda Fransız Cumhurbaşkanı Georges Pompidou tarafından Centre Pompidou'nun dört bölümünden biri olan yeni ulusal modern sanat müzesini planlamak ve yönetmekle görevlendirilen sanatçı, filozof ve sanat eleştirmeni Pontus Hulten'e adanmıştır. Pontus Hulten,

Homogenous Infiltration (1966), Joseph Beuys

1973 yılından 1981 yılına kadar Musée National d'Art Moderne'in yöneticiliğini yapmış ve burayı kurucusunun istediği gibi açık ve disiplinlerarası bir müze haline getirmeyi başarmıştır. Jean Tinguely, Andy Warhol ve Niki de Saint Phalle'in eserleri bu odada sergilenmektedir.

Centre Pompidou'daki bazı bölümlerde, farklı akım ve disiplinlere ait eserler minimalizm veya kavramsal sanat gibi bir tema çerçevesinde bir araya getirilmiş, diğer odalar ise sanatçılara özel hazırlanmıştır. Martial Raysse, Robert Filliou, Christian Botanski, Sarkis, Joseph Beuys ve Marcel Broodthaers gibi Yeni Gerçekçi sanatçılara adanmış odalar bulunmaktadır. Bu odalarda resmin yanı sıra, fotoğraflar ve enstalasyonlara da yer verilmiştir.

Dördüncü katta, daha çok ironik ve kavramsal formlara ağırlık verecek biçimde müze koleksiyonlarının farklı yönlerini keşfetmeye olanak tanınmıştır. Örneğin, Alman sanatçı Joseph Beuys'un eseri *Plight* (1985), zeminden tavana kadar yaklaşık yedi ton ağırlığında sert keçeyle kaplanmış olan bir odada bulunan kuyruklu piyanodan oluşur.

Mimari ve tasarımın geldiği bir başka nokta ise burada sergilenen ve asitle renklendirilmiş şişirilebilir nesnelerde gözler önüne serilir.

Bir oda, Fransız tasarımcı Phillipe Starck'ın 1960'lı yıllardan günümüze kadar çeşitlenen çalışmalarına ayrılmıştır.

Bir başka odada ise, günümüzün önde gelen uluslararası genç mimarlarına ve tasarımcılarına yer verilmiştir. Bu odanın bir bölümü de, Centre Pompidou'nun Metz'deki kardeş galerisinin inşasının arkasındaki mimar olan Shigeru Ban'ın da aralarında bulunduğu Japon sanatçılara ayrılmıştır.

Son olarak, Afrikalı, Çinli, Japon ve Amerikalı sanatçıların önemli çağdaş eserlerine "küresel" bir odada yer verilmiştir. Ampullerden yapılmış bir elbise olan *Denkifuku* (1956) Japon Atsuka Tanaka'nın önemli bir çalışmasıdır.

Müzenin galerilerinde, kimi zaman depoda tutulan eserlerden oluşan geçici sergiler düzenlenir. Bir grafik sanatları sergi odası ve video alanı da bulunur. Modern sanatçıların ses ve video kayıtlarından oluşan müze koleksiyonunun tümünü gösterim salonunda izleyebilirsiniz.

İki Düzlemde Hareketli (1955), Alexander Calder

Le Rhinoceros (1999), Xavier Veilhan

❷ Place Igor Stravinsky

75004. **Hrt** 13 B2. Ⓜ Rambuteau.

Centre Pompidou'nun güneyinde yer alan bu canlı meydan, modern heykeller ve sokak gösterileriyle doludur. 1983 yılından bu yana hareketli 16 heykelden su fışkırtan Stravinsky Fountain'a ev sahipliği yapmaktadır. Bu heykeller iskelet, ejderha ve kırmızı dudak gibi farklı şekillere sahiptir. Siyah demir ve renkli polyesterden yapılma mekanik heykellerin tasarımı karı-koca Jean Tinguely ve Niki de Saint Phalle'a aittir. Her heykel Stravinsky'nin bir bestesini temsil eder. *Ateş Kuşu* ve *Bahar Ayini* bunlardan sadece ikisidir.

Stravinsky'nin müziği, meydanın batısında girişi bulunan IRCAM'ın (Institut de la Researche et de la Coordination Acoustique/Musique) çalışmalarına öncülük etmiştir. Besteci Pierre Boulez tarafından kurulan bu araştırma merkezinin amacı modern müzik için yeni teknolojiler geliştirmektir. Merkez, aynı zamanda, konserlere de ev sahipliği yapmaktadır. Centre Pompidou'nun mimarlarından Renzo Piano'nun tasarladığı ek bina dışında merkezin büyük kısmı yeraltındadır. IRCAM tarafından her yıl genellikle haziran ayında düzenlenen festival yaklaşık iki hafta sürer.

❸ St-Merri

76 Rue de la Verrerie 75004. **Hrt** 13 B3. **Tel** 01 42 71 93 93. Ⓜ Hôtel-de-Ville. **Açık** Pt–Ct 15.00–19.00. 1. ve 3. Pa, öğleden sonra. Konserler.
saintmerri.org

Kilisenin inşa edildiği alanın tarihi 7. yüzyıla kadar uzanır. St-Martin d'Autun'ün başrahibi Aziz Méderic 8. yüzyılın başında, Paris'teki kutsal yolculuğu sırasında öldüğünde buraya gömülmüştü. Alevli Gotik üslubun güzel bir örneği olan kilisenin yapım çalışmaları 1500'de başlamış,1550 yılında tamamlanmıştır. Kilisenin batı cephesi dekorasyon açısından daha zengindir ve Paris'in 1331 yılın-

St-Merri'de İsa'nın doğumunun tasvir edildiği vitraylı pencere

dan kalma en eski çanı buradaki kuzeybatı kulesinde bulunur. Burası, bir zamanlar, yakınlardaki Rue des Lombards'a da isimlerini veren Lombardlı zengin tefecilerin kilisesiydi.

❹ Fontaine des Innocents

Place Joachim-du-Bellay 75001. **Hrt** 13 A2. Ⓜ Les Halles. RER Châtelet-Les-Halles.

Büyük bir özenle restore edilen Rönesans çeşmesi, bölgedeki bütün sokakların kesiştiği Square des Innocents'da yer alır. 1549 yılında Rue St-Denis'de yapılmış olan çeşme, eski bir mezarlığın üstüne inşa edilen meydandaki şimdiki yerine 18. yüzyılda taşınmıştır. Orijinalinde bir duvara bağlı olduğu için çeşmenin üç kenarı vardı, ancak çeşme taşındığında dördüncü bir kenar yapılması gerekti. Gözde bir buluşma yeri olan bu çeşme, Les Halles'in önemli noktalarından biridir.

Fontaine des Innocents'da süsleme

❺ Galerie Marian Goodman

79 rue du Temple 75003. **Hrt** 13 C2. **Tel** 01 48 04 70 52. Ⓜ Rambuteau. RER Châtelet-Les-Halles. **Açık** Sa–Ct 11.00–19.00.
mariangoodman.com

Bölgede dikkat çeken pek çok sanat mekânından biri de sıradışı Galerie Marian Goodman'dır. Bu galeri, 1970'lerden beri Avrupalı sanatçıların Amerikalı sanatseverlere tanıtılmasında büyük rol oynayan New York'taki Marian Goodman Gallery'nin kardeş kuruluşudur. Gerard Richter, Jeff Wall, Chantal Akerman ve Cristina Iglesias gibi hem Avrupa'dan hem de Amerika'dan pek çok sanatçının eserleri Paris'teki bu galeride sergilenmiştir.

Güzel ve tarihi bir 17. yüzyıl malikânesinde yer almasına rağmen sergilenen modern eserler ve Manhattan tarzı dekorasyonun oluşturduğu zıtlık mekâna bir cazibe katar.

❻ Café Beaubourg

43 Rue Saint-Merri, Esplanade du Centre Georges Pompidou, 75004. **Hrt** 13 B2. **Tel** 01 48 87 63 96. Ⓜ Les Halles. RER Châtelet-Les-Halles. **Açık** her gün 08.00–24.00.

Gilbert Costes'in 1987 yılında açtığı kafe, Parc de la Vilette'deki *(s. 238)* etkileyici Cité de la Musique'i de tasarlayan ünlü

Café Beaubourg'un terası

Binayı mimar Christian de Portzamparc tarafından tasarlanıp dekore edilmiştir. Geniş teras rahat hasır sandalyelerle donatılmıştır. Ferah ve şık iç mekân sıra dışı kitaplarla dekore edilerek binanın ağır Art Deco atmosferi yumuşatılmaya çalışılmıştır. Kafe, çevredeki galerilerden gelen sanatseverler ve Centre Pompidou çalışanları için bir buluşma yeridir. Kafede hafif yemekler ve *brunch* servisi yapılır. Bu bölgede dolaşırken kalabalıktan sıkılırsanız ya da bir mola vermek isterseniz, Café Beaubourg rahat bir nefes almak için en uygun yerlerden biridir.

❶ Forum des Images

Forum du Cinéma, Forum des Halles 2nd. **Hrt** 13 A2. **Tel** 01 44 76 63 00. Ⓜ Les Halles. RER Châtelet-Les-Halles. **Açık** Koleksiyon: Sa–Cu 13.00–22.00; Ct & Pa 14.00–22.00. Danışma ve Kafe: Sa–Cu 12.30–21.00, Ct & Pa 14.00–21.00. **forumdesimages.fr**

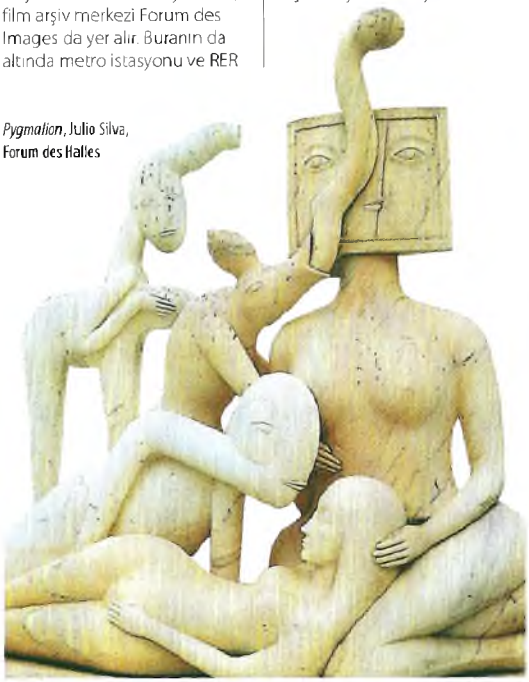
Forum'da Paris'i konu alan binlerce televizyon ve sinema filminin yanı sıra, amatör filmlerden de istediğinizi seçebilirsiniz. General de Gaulle'ün 1944 yılında Paris'in kurtuluşu sırasında nişancı ateşinden kaçarken çekilmiş bir haber filmi de dahil olmak üzere, 1895 yılından bu yana Paris'in tarihini anlatan bütün filmler (Truffaut'nun *Çalıntı Öpücükler*'i de dahil) buradadır. Cuma akşamları klasik filmlerin incelendiği "Cours de Cinéma" etkinliği düzenlenir. Ayrıca düzenli film festivalleri, gece yarısı gösterimleri ve kısa film geceleri de dahildir değer.

❷ Forum des Halles

101 Porte Berger 75001. **Hrt** 13 A2. Ⓜ Les Halles. RER Châtelet-Les-Halles.

Bugün kısaca Les Halles olarak bilinen Forum des Halles birçok tartışmadan sonra eski sebze ve meyve pazarının bulunduğu yere 1979 yılında inşa edildi. Emile Zola bu bölgeye *Le Ventre de Paris* ("Paris'in Karnı") adını vermişti. Mevcut binalar kompleksi, yeraltı ve yerüstü de dahil olmak üzere yedi hektarlık bir alana yayılmıştır. Yeraltındaki ikinci ve üçüncü katlarda birbiri ardına sıralanmış butikler, dev marketler, çok salonlu sinemalar ve yüzme havuzunun yanı sıra, film arşiv merkezi Forum des Images da yer alır. Burasının da altında metro istasyonu ve RER sisteminin merkezi vardır. Yer üstünde ise bakımlı bahçeler, çardaklar ve mini kameriyeler bulunur.

Burası, geceleri gezmek için pek güvenli bir yer değildir. Ama mimar David Mangin yönetimindeki kapsamlı projeyle birtakım düzenlemeler yapılarak buranın hem çehresinin yenilenmesi hem de yeniden bir gıda pazarının açılması planlanmaktadır. 2011 yılında başlatılan yenileme çalışmasının beş yıl içinde tamamlanması bekleniyor. Bu arada, kuzeydeki popüler Rue Montorgueil'de dahil olmak üzere civar sokakları keşfetmeyi unutmayın.

Pygmalion, Julio Silva, Forum des Halles

El yapımı bebeklerden oluşan bir koleksiyon, Musée de la Poupée

❾ Musée de la Poupée

Impasse Berthaud 75003.
Hrt 13 B2. **Tel** 01 42 72 73 11.
Rambuteau. **Açık** Sa–Ct 13.00–18.00. **Kapalı** resmi tatiller.
gruplara, randevuyla.
museedelapoupeeparis.com

Bu sevimli müzede 19. yüzyılın ortasından günümüze dek uzanan etkileyici bir el yapımı oyuncak bebek koleksiyonu sergilenir. Sergilerin otuz altısında 1850-1950 tarihleri arasında yapılmış porselen başlı Fransız bebekleri bulunur. Diğer 24 vitrin dünyanın dört bir yanından gelmiş ve temalara göre sınıflandırılmış bebeklere ayrılmıştır.

Müzenin sahipleri baba-oğul Guido ve Samy Odin'e her konuda danışabilirsiniz. Müze mağazasında bu eşsiz sanat eserlerini koruyabilmek için ihtiyaç duyduğunuz her şey vardır. "Bebek hastanesi"nde bebekler ve doldurulmuş hayvanlar onarılır. Ayrıca, her çarşamba çocuklara yönelik bebek yapım dersleri düzenlenmektedir.

❿ No. 51 Rue de Montmorency

75003. **Hrt** 13 B1. Réaumur-Sébastopol. **Açık** halka.

Bu ev Paris'in en eski evi olarak bilinir. No. 51, 1407 yılında kütüphaneci ve simyacı Nicolas Flamel tarafından yaptırılmıştır. Ev sahibi, evini yoksul işçilere açık tutar ve onlardan ölmüşlere dua etmelerinden başka hiçbir şey istemezmiş. Bugün burada güzel bir geleneksel Fransız restoranı vardır.

⓫ Tour Jean Sans Peur

20 Rue Etienne-Marcel 75002.
Hrt 13 A1. **Tel** 01 40 26 20 28.
Etienne-Marcel. **Açık** Nis–Kas başı: Ça–Pa 13.30–18.00; Kas başı–Mar: sonu Ça, Ct, Pa 13.30–18.00.
tourjeansanspeur.com

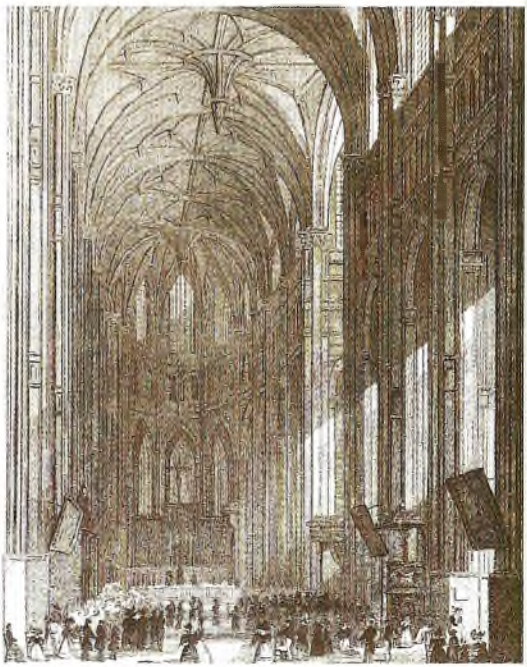
1408 yılında Duc d'Orléans'a suikast emrini veren Duc de Bourgogne, karşı misillemeden korktuğu için 27 metre yüksekliğindeki bu kuleyi evinin, yani Hôtel de Bourgogne'un üzerine yaptırmış, yatak odasını da dördüncü kata (140 basamak yukarıda) taşıtmıştır.

⓬ St-Eustache

Pl du Jour 75001. **Hrt** 13 A1.
Tel 01 42 36 31 05. Les Halles. Châtelet-Les-Halles. **Açık** Pt–Cu 09.30–19.00; Ct 10.00–19.00; Pa 09.00–19.00 Pt–Cu 12.30, 18.00; Ct 18.00; Pa 09.30, 11.00, 18.00. Org resitalleri Pa 17.30

St-Eustache Gotik planı ve görkemli Rönesans dekorasyonuyla, Paris'in en güzel kiliselerinden biridir. Beş nefi, dairesel düzendeki yan ve ana şapelleriyle iç mekânda Notre-Dame model alınmıştır. Bu Rönesans şaheserinin tamamlanması için 105 sene (1532-1637) geçmesi gerekmiştir; bunun nedeni muhteşem kemerler ve sütunlarda açıkça görülür. Koro mahallinde bulunan vitraylar Philippe de Champaigne'in çizimlerinden yola çıkılarak yaratılmıştır.

Kilisenin birçok ünlü kişilikle yakından ilişkisi bulunmaktadır. Yazar Molière buraya gömülmüştür. Kardinal Richelieu ve XV. Louis'nin resmi metresi Marquise de Pompadour da bu kilisede vaftiz edilmişlerdir.

St-Eustache'ın 1830'lardaki Rönesans iç mekânı

Eski mısır borsası Bourse du Commerce'in girişi

⓮ Bourse du Commerce

2 Rue de Viarmes 75001. **Hrt** 12 F2. Tel 01 42 33 06 67. Ⓜ Les Halles. RER Châtelet-Les-Halles. **Açık** Pt–Cu 09.30–18.30 (kimlik gereklidir). Gruplara, randevuyla. ♿

Victor Hugo'nun, tepesi olmayan bir binici kepine benzettiği eski mısır borsası, Fransa'nın ilk demir yapısıydı. Bina 18. yüzyılda inşa edilmiş ve 1889 yılında yeniden düzenlenmiştir. Bugün borsanın, kubbeli salonu Chambre de Commerce et d'Industrie de Paris'ain hummalı koşuşturmasına sahne olur. Özellikle restore edilen kubbe olmak üzere, yapının muhteşem mimarisine ve dekorasyonuna bakmak için içeri bir göz atmaya değer. Ayrıca, Fransız ticaretinin yüzyıllık tarihinin yıllar içindeki gelişiminin anlatıldığı 1889 yılında yapılan ve daha sonra restore edilen duvar resimleri de dikkate değer.

⓭ St-Germain l'Auxerrois

2 Place du Louvre 75001. **Hrt** 12 F2. Tel 01 42 60 13 96. Ⓜ Louvre, Pont-Neuf. **Açık** Pt–Ct 08.00–19.00, Pa 10.00–20.00 Konserler.

Bu kilise Gotik ve Rönesans üslupları bir arada kullanılarak inşa edilmiştir. Buradaki 12. yüzyıl tarihli ilk kiliseden geriye sadece çan kulesinin temelleri kalmıştır. Muazzam vitraylı gülpencerelerin tarihi Rönesans dönemine kadar uzanır.

Valois Hanedanı 14. yüzyılda Île de la Cité'den Louvre'a taşındıktan sonra, burası kralların gözde kilisesi olmuştur.

Kilise birçok tarihi olaya da tanıklık etti. Navarrelı Henri ile Marguerite de Valois'nın evlilikleri arifesindeki korkunç Aziz Bartholomeus Yortusu Katliamı 24 Ağustos 1572 tarihinde burada yapılmıştı. Düğün davetlisi olarak Paris'e çağrılan binlerce Huguenot, kilisenin çanları çalarken katledilmişti Devrim'den sonra kilise ambar ve polis merkezi olarak kullanıldı. Bina, pek çok kez restore edilmiş olmasına karşın hâlâ Gotik mimarinin etkileyici örneklerindendir.

⓯ La Samaritaine

19 Rue de la Monnaie 75001. **Hrt** 12 F2. Ⓜ Pont-Neuf. **Kapalı** halka.

Eski alışveriş merkezi olan La Samaritaine 1900 yılında Ernest Cognacq tarafından kurulmuştur. 1926 yılında inşa edilen bina metal iskeleti ve geniş camlarıyla Art Deco üslubunun seçkin örneklerinden biridir. Cognacq aynı zamanda bir 18. yüzyıl sanat eserleri koleksiyoncusuydu ve koleksiyonu bugün Marais'deki Musée Cognacq-Jay'de *(s. 98)* sergilenmektedir.

Bina artık halka açık değildir. Daireler, otel ve alışveriş kompleksi olarak düzenlenmektedir ve 2016'da tamamlanacaktır.

Zarif süslemeleriyle Tour St-Jacques

⓰ Tour St-Jacques

Parc de la Tour St-Jacques, Rue de Rivoli ve Sebastopol'in köşesi 75004. **Hrt** 13 A3. Ⓜ Châtelet. **Açık** Bahçeler yıl boyunca. Bahçeler Cu–Pa; 01 40 26 20 28'i arayın.

1523 yılından kalma Geç Gotik üslubundaki heybetli kule aslında, uzun yollardan gelen hacıların buluşma yeri olan eski kiliseden geriye kalan tek şeydir. Kilise, Devrim'den sonra tahrip edilmişti. 17. yüzyılda ise matematikçi, fizikçi, filozof ve yazar Blaise Pascal deneylerini bu kulede yapmıştı. Kraliçe Victoria 1854 yılındaki resmi ziyaretinde buradan geçmiş ve yan taraftaki caddeye onun onuruna Avenue Victoria adı verilmiştir. Ziyaretçilerin içeri girmesine izin verilmez ama güzel bahçesi dinlenmek için uygundur.

Aziz Bartholomeus Yortusu Katliamı (y. 1572–84), François Dubois

QUARTIER TUILERIES

Tuileries, bir yanda geniş Place de la Concorde, diğer yanda Grand Louvre ile çevrilidir. Bir zamanlar kraliyet sarayları burada bulunurdu. XIV. Louis'nin (Güneş Kral) anısı, yalnızca onun heykelini sergilemek için yapılan Place des Victoires'da yaşamaya devam etse de, günümüzün hayranlık uyandıran kralları artık moda krallarıdır. Place Vendôme'daki kraliyet ışıltısının yerini bugün Cartier, Boucheron ve Chaumet'nin değerli taşları ile Arap, Alman ve Japon bankerlerin şık kıyafetleri almıştır; tabii bir de lüks Ritz otelinin konuğu olan zarif hanımlar... Paris'in en gösterişli iki alışveriş caddesi bu bölgeden geçer. Rue de Rivoli pasajları, pahalı butikleri, kitabevleri ve lüks otelleriyle, Rue St-Honoré ise her kesimden insanı ve işyerini bir araya getirmesiyle ünlü caddelerdir.

Önemli Yerler

Tarihi Binalar ve Sokaklar

- 1 Palais Royal
- 10 Banque de France

Kiliseler

- 7 St Roch

Tiyatrolar

- 4 Comedie Française

Mağazalar

- 7 Louvre des Antiquaires
- 11 Rue de Rivoli

Meydanlar, Parklar ve Bahçeler

- 1 Jardin du Palais-Royal
- 4 Place des Pyramides
- 12 Jardin des Tuileries
- 15 Place de la Concorde
- 17 Place Vendôme
- 18 Place des Victoires

Anıtlar ve Çeşmeler

- 6 Fontaine Molière
- 10 Arc de Triomphe du Carrousel

Müzeler ve Galeriler

- 1 *Musée du Louvre s. 122–9*
- 9 Musée des Arts Décoratifs
- 13 Galerie Nationale du Jeu de Paume
- 14 Musée de l'Orangerie
- 16 Village Royal

Restoranlar *bkz. s. 298–300*

1. Les Ambassadeurs (Hôtel de Crillon)
2. Bistrot Victoires
3. Carré des Feuillants
4. La Cordonnerie
5. Les Fines Gueules
6. Foujita 2
7. Le Grand Vefour
8. Kei
9. Le Meurice
10. Muscade
11. Verjus

Ayrıca bkz. Sokak Planı harita 6, 11–12

Adım Adım Quartier Tuileries

Güzel meydanlar, formel bahçeler, pasajlar ve avlular kentin bu kesimine ayrı bir kişilik kazandırır. Beş yıldızlı oteller, dünyaca ünlü restoranlar, moda ve ticaret merkezleri, uluslararası üne sahip kuyumcular gibi modern hayatın lüksleri ile monarşiye adanmış anıtlar ve sanat eserleri bir aradadır. Kardinal Richelieu'nün eseri olan ve bugün resmi dairelere ev sahipliği yapan, Palais-Royal meydanındaki kraliyet sarayı ile Louvre'un ön cepheleri temizlenmiştir. Kültür Bakanlığı da kentin büyük binalarının restorasyon çalışmalarını ve temizliğini yine buradan denetler. Bir diğer eski kraliyet sarayı olan Louvre, bugün dünyanın en önemli, en büyük ve en ünlü müzelerinden biridir.

7 St-Roch
Papalık heykeli, kuzey-güney yönünde inşa edilmiş bu 17. yüzyıl kilisesindedir. St-Roch dini sanat eserleri bakımından bir hazinedir.

Normandy
Belle Époque üslubunda bir oteldir. 20. yüzyılın başından beri Paris'in zarif yaşam biçimini yansıtan seçkin bir örnektir.

14 ★ Jardin des Tuileries
Kraliyet bahçıvanı André Le Nôtre'un 17. yüzyılda düzenlenlediği bahçelerde midilli turları büyük ilgi görür.

8 Place des Pyramides
Frémiet'nin yaldızlı Jeanne d'Arc heykeli kraliyet yanlılarının gözde ziyaret yeridir.

11 Musée des Arts Décoratifs
Müzedeki sanat ve tasarım sergilerinin en güzellerinden biri Art Nouveau koleksiyonudur.

6 Fontaine Molière
Louis Visconti'nin çeşmesi bu civarda yaşamış ünlü yazar için yapılmıştır

Le Grand Véfour's 18. yüzyıl dekorasyonuyla Paris'in en güzel restoranlarından biridir. Buraya yemek yemeye gelenler arasında Napolêon Bonaparte ve Victor Hugo da varmış *(s. 304)*.

Şimdi Buradasınız
Bkz. Paris'in Merkezi s. 16–17

5 ★ Jardin du Palais-Royal
Bahçe, içinde restoran ve sanat galerileri bulunan pasajlar ve mağazalarla donatılmış, cennetten bir köşedir.

4 Comédie Française
Fransız ulusal tiyatrosu, Molière gibi büyük oyun yazarlarının eserlerinin sahnelendiği yerdir.

3 Palais-Royal
Bu eski kraliyet sarayı 18. yüzyılda neşeli davetler, sefahat ve kumarın merkeziydi. Bugün, meydan, modern heykellerle bezenmiştir.

2 Louvre des Antiquaires
Bu eski alışveriş merkezinin üç katında varlıklı koleksiyonculara şık sanat eserleri ve antikalar satılan bu pazar bulunur.

1 ★ Musée du Louvre
400 yıl boyunca Fransa krallarına ev sahipliği yapan Louvre, bugün dünyanın en büyük sanat koleksiyonlarından birini barındırır.

RUE DE RICHELIEU
RUE DE MONTPENSIER
RUE DE VALOIS
PL DU PALAIS ROYAL
M
Metro Palais-Royal, Musée du Louvre

Sembol
— Önerilen rota

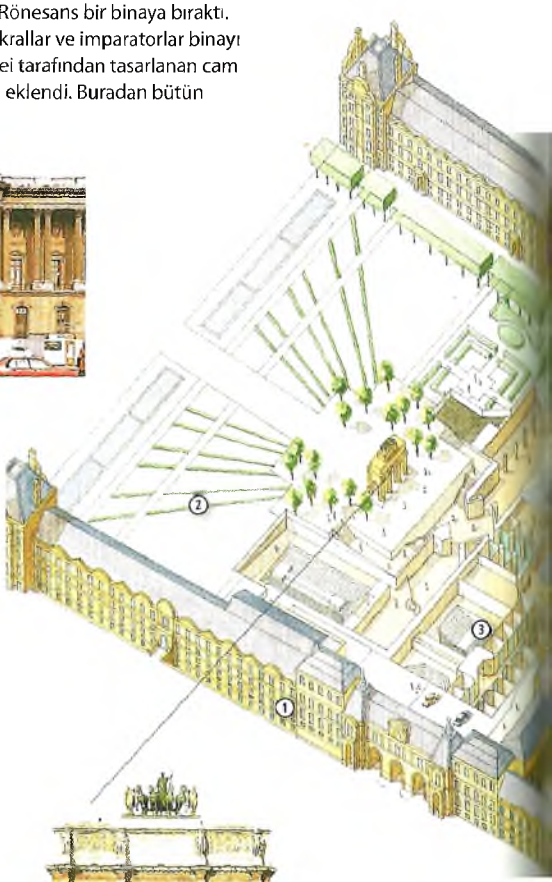
0 m 100

❶ Musée du Louvre

Dünyanın en önemli sanat koleksiyonlarından birine sahip olan Louvre'un tarihi Ortaçağ'a kadar uzanır. Louvre, 1190 yılında Kral Philippe-Auguste tarafından Paris'i Viking akınlarına karşı korumak amacıyla bir kale olarak yaptırıldı, zindan ve burçları da I. François zamanında yerini Rönesans bir binaya bıraktı. İzleyen 400 yıl boyunca Fransız krallar ve imparatorlar binayı durmaksızın genişlettiler. I. M. Pei tarafından tasarlanan cam piramit ana avluya, 1989 yılında eklendi. Buradan bütün galerilere ulaşılabilir.

St-Germain l'Auxerrois'ya bakan doğu cephesi

★ **Arc de Triomphe du Carrousel**
Napoléon'un 1805 yılında elde ettiği zaferler anısına dikilmiştir.

SEMBOL

① **Pavillon des Session**

② **Jardin du Carrousel**, bir zamanlar, 1871 yılında komünciler tarafından yakılan Tuileries sarayının ana girişiydi. Bugün Jardin des Tuileries'nin bir parçasıdır.

③ **Carrousel du Louvre** yeraltı kompleksi Arc de Triomphe du Carrousel'in tam altındadır ve galeriler, mağazalar, tuvaletler, otopark alanları ve bir danışma masası içerir.

④ **Ters cam piramit** müzenin Cour Napoléon'daki ana girişinin bir kopyasıdır ve yeraltı kompleksine ışık sağlar.

⑤ **Cour Marly** cam tavanlı bir avludur ve günümüzde *Marly Atları*'nı barındırır *(s. 125)*.

⑥ **Richelieu Kanadı**

⑦ **Cour Puget**

⑧ **Cour Khorsabad**

⑨ **Cour Carrée**

⑩ **V. Charles Dönemi** V. Charles, 1360 yılında, Philippe-Auguste'ün korunaklı eski kalesini krallık sarayına dönüştürdü.

⑪ **Salle des Caryatides** adını, üstteki galeriyi desteklemek amacıyla, 1550 yılında Jean Goujon tarafından yapılan kadın heykellerinden alır.

⑫ **Sully Kanadı**

⑬ **Cour Napoléon**

⑭ **Cour Visconti-İslam sanatı**

⑮ **Denon Kanadı**

Louvre'un İnşası

Louvre kurulduğu ilk günden beri sürekli olarak genişletildi. Yanda buna ilişkin tarihler verilmiştir.

Önemli Değişiklikler

- I. François dönemi (1515–47)
- Catherine de' Médici (1560 civarı)
- IV. Henri dönemi (1589–1610)
- XIII. Louis dönemi (1610–43)
- XIV. Louis dönemi (1643–1715)
- I. Napoléon dönemi (1804–15)
- III. Napoléon dönemi (1852–70)
- I. M. Pei (1989) (mimar)

Pavillon Richelieu
19. yüzyıldan kalma bu heybetli pavyon Richelieu Kanadı'nın bir parçasıdır. Eskiden maliye bakanlığına ev sahipliği yapmıştı, bugün mükemmel galerilere dönüştürülmüştür.

GEREKLİ BİLGİLER

Pratik Bilgiler
Hrt 12 E2 **Tel** 01 40 20 50 50 veya 01 40 20 53 17.
louvre.fr
Açık Ça–Pt 09.00–17.45 (Ç a, Cu 21.45'e kadar).
Kapalı 1 Oca, 1 May, 25 Ara.
(her ayın ilk Pa günü ücretsiz); biletler Piramit'in altındaki otomatik bilet gişelerinden veya fnatickets.com, ticketnet.fr ve ticketweb.com internet sayfalarından satın alınabilir.

Ulaşım
Palais Royal, Musée du Louvre. 21, 24, 27, 39, 48, 68, 69, 72, 81, 95. Châtelet-Les-Halles. Louvre. Carrousel du Louvre (giriş Ave du General Lemonnier'den); Pl d'u Louvre, Rue St-Honoré.

★ Piramit Girişi
Ana giriş binası, mimar I. M. Pei'nin tasarımıdır ve 1989 yılında açılmıştır.

★ Perrault Sıra Sütunları
Bu görkemli sütun dizisiyle doğu cephesi 17. yüzyılın ortasında Louis Le Vau ile birlikte Louvre üzerinde çalışan Claude Perrault'nun eseridir.

★ Ortaçağ Hendekleri
Philippe-Auguste'ün kalesine ait olan ikiz kulelerin tabanı ve aşağı kapanır köprünün durduğu kazı alanında görülebilir.

Louvre'un Koleksiyonu

Louvre Müzesi'ndeki kıymetli koleksiyonun geçmişi, *Mona Lisa (La Gioconda)* dahil birçok İtalyan resminin sahibi olan I. François'nın (1515-47) koleksiyonuna dek uzanır. XIV. Louis döneminde (1643-1715) yalnızca 200 eser vardı, ancak bağışlar ve satın alınan eserlerle koleksiyon genişletildi. İlk kez Devrim'den sonra 1793 yılında halka açılan Louvre'un koleksiyonu, o tarihten bu yana zenginleşmeye devam etmektedir.

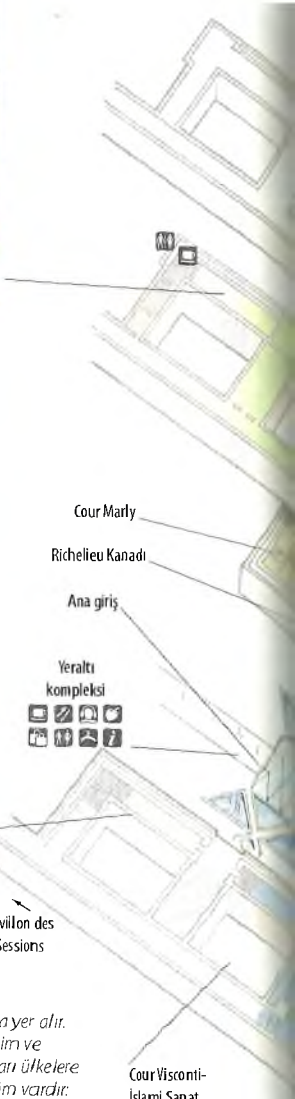
Medusa'nın Salı (1819)
Théodore Géricault bu etkileyici resmi yaparken, 1816 yılında kazaya uğrayan bir Fransız fırkateynini esinlenmiştir. Resimde kazazedelerin ufukta bir yelkenli gördüğü an betimlenmiştir.

Ölen Köle
Michelangelo, Papa II. Julius'un Roma'daki mezarı için hazırladığı heykellerden biri olan bu parçayı 1513-20 arasında yapmıştır.

★ **Mona Lisa**
Leonardo da Vinci'nin 1504 civarında yaptığı Floransalı bir soylu kadının *La Gioconda* olarak bilinen resmi Rönesans portre sanatının en güzel örneği olarak kabul edilmiş, kadının büyüleyici gülümsemesi o tarihten bu yana sayısız yoruma konu olmuştur. Resim Denon Kanadı'ndaki Salle des Etats'da, özel bir duvarda sergilenir.

Müze Rehberi

Ana giriş cam piramidin altında yer alır. Eserler dört katta sergilenir. Resim ve heykel koleksiyonları ait oldukları ülkelere göre düzenlenmiştir. Sekiz bölüm vardır: Yakındoğu eserleri; Mısır eserleri; Yunan, Etrüsk ve Roma eserleri; İslami eserler; heykeller; dekoratif eserler; resimler, baskılar ve çizimler.

Dantelci Kız
Jan Vermeer'in 1665 yılında yaptığı bu zarif resimde Hollanda'daki gündelik ev hayatından bir kesit görülür. Resim Louvre'a 1870 yılında getirilmiştir.

İkinci kat

★ Marly Atları
Guillaume Coustou'nun, 19. yüzyıldan beri Place de la Concorde'un bitişiğinde duran vahşi atları, yerlerine kopyaları konularak Louvre'daki camla çevrili avluya taşınmıştır.

Birinci kat

Cour Puget

Cour Khorsabad

Cour Napoléon

★ Milo Venüsü
İÖ 2. yüzyıl sonlarında yapılan ve 1820 yılında Yunanistan'daki Milo Adası'nda bulunan heykel, ideal kadın güzelliğini betimler.

Sully Kanadı

Cour Carrée

Zemin kat

Kat Planı

- Resim
- Objets d'art
- Heykel
- Antik eserler
- Sergi dışı alan

Louvre'un Koleksiyonunu Geziyoruz

Müzeyi gezmeye başlamadan önce, koleksiyonların büyüklüğünü göz önüne alarak öncelikle görmek istediğiniz bölümleri belirlemeniz gerekir. Avrupa resimleri koleksiyonu (1400-1850) çok geniştir ve eserlerin yüzde 40'ı Fransız sanatçılara aittir, fakat heykel koleksiyonu bu kadar kapsamlı değildir. Müzedeki Doğu, Mısır, Yunan, Etrüsk ve Roma eserleri koleksiyonlarının çeşitlilik açısından dünyada bir benzeri yoktur. Sergilenen pek çok *objets d'art* arasında mobilyalar ve mücevherler de vardır.

Falcı (y. 1594), Caravaggio

Avrupa Resmi: 1200- 1850 arası

Kuzey Avrupa resimleri çok kapsamlıdır. Koleksiyonun en eski Flaman eserlerinden biri, Jan van Eyck'in, Burgonya Şansölyesi'ni Bakire Meryem ve Çocuk İsa'nın önünde diz çökmüş bir biçimde resmettiği *Şansölye Rolin ile Madonna*'sıdır (y. 1435). Hieronymus Bosch'un *Aptallar Gemisi* (1500), varoluşun anlamsızlığını ince bir alaya alır. Felemenk sanatı koleksiyonunda, Van Dyck'in portre çalışması *Avlanan Kral Charles*'ta (1635) İngiltere Kralı I. Charles olanca zarafetiyle resmedilmiştir. Oburluk ve şehvet sahneleriyle bilinen Jacob Jordaens, *Dört İncil Yazarı*'nda kendisinden beklenmeyen bir hassasiyet gösterir. *Çingene Kız*'ın (1628) muzip gülümsemesinde Frans Hals'ın teknik ustalığı, Vermeer'in belirgin bir biçimde üzerinde çalışılmış *Dantelci Kız*'ıyla zıtlık oluşturur. Rembrandt'ın Kendi Portreleri'nin yanı sıra, *İsa Emmaus*'ta (1648) ve *Batşeba* (1654) gibi eserleri dehasının müthiş örnekleridir.

Erasmus'un Portresi (1523), Hans Holbein

Alman resminden örnekler görece azdır ama 15. ve 16. yüzyılın üç tanınmış Alman ressamı önemli eserleriyle temsil edilmişlerdir. Albrecht Dürer'in 22 yaşındayken yaptığı *Kendi Portresi* (1493), Lucas Cranach'ın eseri *Venüs* (1529) ve büyük hümanist bilgin Erasmus'un Hans Holbein tarafından yapılan portresi dikkate değer. İngiliz eserleri arasında Thomas Gainsborough'nun *Parkta Sohbet* (y. 1746) ve Sir Joshua Reynolds'ın *Master Hare* (1788) resimleri ile, J. M. W. Turner'ın Fransa'daki tek resmi *Uzakta Bir Koy ile Nehir Manzarası* (y. 1840) vardır.

İspanyol koleksiyonundaki başyapıtlarda trajik konular resmedilmiştir: El Greco'nun *Çarmıhtaki İsa* (1576) ve Francisco de Zurbarán'ın karanlık yüzlü bir cesedi resmettiği *Aziz Bonaventura* (y. 1629) Louvre'un en değerli parçalarındandır. José de Ribera'nın *Yumru Ayaklı Oğlan* (1642) resminde dilenen bir fakir görülür. 18. yüzyıl başı-19. yüzyıl sonu Goya portreleri daha yumuşaktır.

Müzenin İtalyan resimleri koleksiyonu 1200-1800 yılları arasını kapsar. Erken Rönesans resminin babaları olan Cimabue ve Giotto'nun eserlerinin yanı sıra, Fra Angelico'nun *Bakire'nin Taç Giymesi* (y. 1430-32) ile Rafaello'nun *Baldassare Castiglione Portresi* (y. 1514) de görülmeye değer. Piero della Francesca'nın *Sigismondo Malatesta*'nın profilden bir portresi (y. 1450) ve Paolo Uccello'nun bir savaş sahnesi de vardır. Da Vinci'nin *Bakire ve Çocuk İsa* ve *Azize Anna* gibi eserleri de en az *Mona Lisa* kadar etkileyicidir.

Fransız resmi koleksiyonu 14. yüzyıldan 1848 yılına kadar uzanır. Bu tarihten sonraki resimler Musée d'Orsay'de *(s. 146–9)* sergilenmektedir.

Gilles veya Pierrot (y. 1717), Jean-Antoine Watteau

Leonardo da Vinci Fransa'da

Sanatçı, mühendis ve bilim adamı olan Leonardo, (d. 1452) İtalyan Rönesansı'nın en önemli isimlerinden biriydi. I. François, 1515 yılında Leonardo'yu Fransa'da çalışmaya davet etti. Ressam, *Mona Lisa*'yı da yanında getirdi. Sağlığı iyi olmayan Leonardo üç yıl sonra kralın kollarında öldü.

Kendi portresi (16. yüzyılın başı)

Dikkat çekici erken dönem eserleri arasında Jean Fouquet'nin *VIII. Charles'ın Portresi* (y. 1450) ve IV. Henri'nin metresini kız kardeşiyle küvette resmettiği *Gabrielle d'Estrées* (1594) sayılabilir. 16. ve 17. yüzyıllardan resimler arasında Georges de la Tour'unkiler de vardır.

Melankolik 18. yüzyıl ressamı Jean Watteau'nun yanı sıra, Rokoko ustası J. H. Fragonard da temsil edilmiştir. *Banyo Yapanlar* (1770), Fragonard'ın seçtiği uçarı konuları örnekler. Ayrıca, Nicolas Poussin'in Klasik eserleri ve J. L. David'in tarihsel resimleri de dikkate değer. J. D. Ingres'in resimlerinin çoğu Musée d'Orsay'de bulunur ama erotik bir resim olan *Türk Hamamı* (1862) Louvre'dadır.

Avrupa Heykeli: 1100-1850 arası

Başyapıtlarla dolu koleksiyonun erken dönem Flaman ve Alman heykelleri arasında Tilman Riemenschneider'in *Meryem'e Müjde*si (15. yüzyıl sonu) ve Gregor Erhart'ın sıradışı boyuttaki, çıplak *Maria Magdalena* heykeli (16. yüzyıl başı) vardır. Aynı dönemden kalma, süslü ve yaldız kaplamalı bir ahşap altar panosuyla Flaman kilise sanatı temsil edilmiştir. Önemli Flaman heykellerinden biri, Adrian de Vries'nin Prag'da II. Rudolf'un sarayı için yaptığı *Mercurius ve Psykhe*'dir (1593). Fransız heykelleri koleksiyonu, 12. yüzyılda Burgonyalı bir heykeltıraşın yaptığı *İsa figürü* ve *Aziz Petrus'un başı* gibi erken dönem Romanesk eserlerle başlar. Burgonya'nın önemli resmi görevlilerinden biri olan *Philippe Pot'un Mezarı*, etrafında yas tutan, kukuletalı 8 figürüyle, sıradışı eserlerden biridir. II. Henri'nin metresi Diane de Poitiers'nin Paris'in batısındaki kalesinin avlusuna yerleştirdiği av tanrıçası *Diana* heykeli, Louvre'a getirilmiştir. Marsilyalı büyük heykeltıraş Pierre Puget'nin (1620-94) eserleri camla çevrelenmiş Cour Puget'de sergilenmektedir. Bir ağaç kütüğündeki yarığa takıldığı için bir aslana yem olan Yunan atlet *Krotona Milosu* bunlardan biridir. Marly atları bugün cam çatılı Cour Marly'de sergilenmektedir. Cour Marly'de ayrıca 19. yüzyılın başında Houdon tarafından yapılan Diderot ve Voltaire büstleri ile Coysevox'nun elinden çıkma iki atlı heykeli gibi diğer Fransız başyapıtları da bulunur.

Etkileyici İtalyan heykelleri koleksiyonunda, Duccio ve Donatello'nun erken Rönesans eserleri ile Micheangelo'nun *Köleleri* ve Benvenuto Cellini'nin Fontainebleau'daki *Nympha*'sı görülmeye değer.

Philippe Pot'un Mezarı (15. yüzyıl sonu), Antoine le Moiturier

Yakındoğu, Mısır, Yunan, Etrüsk ve Antik Roma Eserleri

Louvre'daki antik eser koleksiyonlarının kapsamı çok etkileyicidir. Koleksiyonda Neolitik Çağ'dan (y. İÖ 6000) Roma İmparatorluğu'nun çöküşüne kadar olan dönemden kalma pek çok nesne sergilenir. Mezopotamya sanatının önemli örnekleri arasında oturan Ebih-il figürü (İÖ 2400) ve Lagaş Prensi Gudea'nın portreleri (İÖ 2255) anılmaya değer. Üzerine Babil Kralı Hammurabi'nin yasaları kazınmış olan siyah bazalt blok (İÖ 1700), dünyanın en eski yasal belgelerinden biridir.

Savaşçı Asurluların eserleri, zarif oymalar ve II. Sargon'un (İÖ 722-705) sarayının devasa kanatlı boğalarıyla yeniden inşa edilmiş bir bölümüyle temsil edilir. Pers kralının kişisel okçu korumalarının tasvir edildiği sırlı tuğla işi (İÖ 5. yüzyıl) Pers sanatının güzel örneklerinden biridir ve Kralın Susa'daki sarayından getirilmiştir.

Mısır sanatı ölülerin öte-dünyada gereksinim duyacağı düşünülen şeylere yönelikti ve eski Mısır'daki gündelik hayatın betimlendiği imgelerle süslenirdi. Bunların etkileyici bir örneği, İÖ 2500 yılında yüksek rütbeli bir resmi görevli için inşa edilen cenaze evidir. Burada, yelkenli tekneye binmiş, balık tutan ve sığır güden figürlerin göz alıcı oymaları görülmeye değer.

Oturan kâtip gibi cenaze portrelerini ve evli çiftlerin betimlendiği pek çok heykeli inceleyerek eski Mısır'daki aile hayatına dair fikir sahibi olabilirsiniz. En eski tarihli heykel İÖ 2500 yılından, en yakın tarihlisi ise İÖ 1400 yılından kalmadır.

Yeni Krallık'tan (İÖ 1555-1080) kalma, tanrı Osiris'e adanmış özel bir mezar odasında devasa lahitleri ve çok sayıda mumyalanmış hayvanı görebilirsiniz.

Daha küçük boyutlu ama aynı derecede dikkat çekici eserler arasında, üzerinde şeffaf bir giysi bulunan ve Kraliçe Nefertiti'ye (y. İÖ 1365-1349) ait olduğu sanılan 29 cm boyunda başsız bir kadın figürü sayılabilir.

Yunan, Roma ve Etrüsk koleksiyonlarındaki eserler arasında pek çok benzersiz parça vardır: Kyklad Adaları'ndan getirilmiş büyük, geometrik bir baş (İÖ 2700) ile süssüz ve basit olmakla beraber son derece zarif, ince boyunlu bir kâse dikkate değer. Tek bir altın levhadan dövülerek şekillendirilmiş kâse İÖ 2500 yılından kalmadır. İÖ 7.-İÖ 5. yüzyıllar arasındaki dönemden kalma Yunan eserleri, bilinen en eski Yunan heykellerinden biri olan *Auxerre Tanrıçası* ile İon Adaları'ndan getirilen *Samoslu Hera*'yla temsil edilmektedir.

İnsan Başlı, Kanatlı Boğa İÖ 8. yüzyıl, Horsâbad, Asur

Samothráki Nikesi (Yunanistan, İÖ 3. yüzyıl sonu-İÖ 2. yüzyıl başı)

Klasik Yunan döneminin (y. İÖ 5. yüzyıl) altın çağından *Laborde Başı* gibi pek çok erkek gövdesi ve başı vardır. *Laborde Başı*'nın, eskiden Atina'daki Parthenon tapınağının batı alınlığını süsleyen heykelin parçası olduğu anlaşılmıştır.

Louvre'da sergilenen Yunan heykellerinin en ünlü iki tanesi olan *Samothráki Nikesi* ve *Milo Venüsü (s. 124)*, daha doğal görünümlü insan figürlerinin üretilmeye başlandığı dönemden (İÖ 3. yüzyıl sonu-İÖ 2. yüzyıl) kalmadır.

Etrüsk koleksiyonundaki en dikkat çekici parça, evli bir çiftin pişmiştoprak lahtidir. Söz

Etrüsk lahti (İÖ 6. yüzyıl)

bronzu çift, sanki bitmek bilmez bir ziyafetin keyfini çıkarıyor gibidirler.

Roma eserleri koleksiyonundaki heykellerde, antik Yunan sanatının etkileri baskındır. Roma bölümünde görülmeye değer pek çok eser vardır: Bir Agrippa büstü, Roma İmparatoru Augustus'un karısı Livia'nın bazalttan yapılma başı ve İmparator Hadrianus'un 2. yüzyıldan kalma, bronz büstü... Bu son eser, diğer imparator büstlerinin aksine gerçekçi bir portre çalışmasıdır.

Oturan Kâtip (Mısır, y. İÖ 2500)

Dekoratif Sanatlar

"Sanat nesnesi" anlamına gelen *objet d'art* terimi, pek çok "dekoratif sanat" nesnesini kapsar: mücevher, saatler, gümüş ve altın işleri, Fransız ve İtalyan mobilyaları, porselenler, enfiye kutuları, zırhlar... Louvre'da farklı değerler ve dönemlerden 8 bin'den fazla nesne vardır.

Bu değerli nesnelerin çoğu, Fransa krallarının taç giydiği St-Denis Manastırı'ndaydı. Devrim'den önce, düzenli ziyaretçi çeken manastır bir müzeye dönüşmüş gibiydi. Devrim'den sonra buradaki bütün eşyalar alınıp halka verildi. Bunlar taşınırken çoğu kaybolmuş veya çalınmıştır, ama geriye kalanlar da başlı başına müthiştir.

Koleksiyondaki benzersiz hazineler arasında, etrafına 9. yüzyılda altın ve değerli taşlarla çerçeve yapılmış, İS 1. yüzyıldan kalma ve taş bir plaka da bulunur (Plakanın kendisinde yunus biçiminde sekiz altın kakma vardır). St-Denis'nin başrahibi olan Suger tarafından, kartal biçiminde altın bir çerçeveye yerleştirilen somaki vazo ile 1380'li yıllarda Kral V. Charles için yapılan altın asa da görülebilir.

Fransız kraliyet mücevherleri arasında, XV. Louis ve Napoléon'un taç giyme törenlerinde giydikleri taçların yanı sıra, asalar, kılıçlar ve taç giyme törenlerinde kullanılan diğer aksesuvarlar vardır. Dünyadaki en saf elmaslardan biri olan *Regent* da burada görülebilir. Elmas, 1717 yılında alınmış ve 1722 yılında XV. Louis tarafından taç giyme töreninde takılmıştır.

Maximilian'ın Avları adlı goblen dizisine bir bütün oda ayrılmıştır. Bu goblenler 1530 yılında Bernard Van Orley'in çizimlerinden yola çıkılarak İmparator V. Charles için üretilmişti.

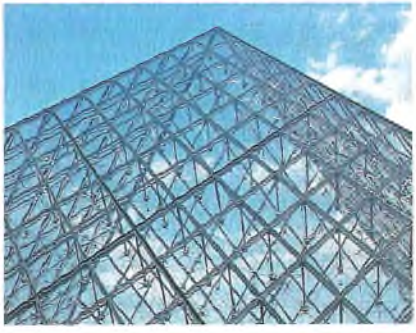
Suger Kartalı (12. yüzyıl ortası)

16. yüzyıldan 19. yüzyıla kadar uzanan kapsamlı Fransız mobilya koleksiyonu dönemlere göre düzenlenmiştir veya Isaac de Camondo gibi önemli koleksiyoncuların bağışladıkları eserlere ayrılmış odalarda sergilenir. XIV. Louis'nin marangozu olan ve 17. yüzyılın sonundan 18. yüzyılın ortasına kadar Louvre'da çalışan André-Charles Boulle gibi önemli mobilyacıların elinden çıkma eserler de vardır. Boulle, bakır ve bağa kakma tekniğiyle ünlüdür. 1784 yılında Adam Weisweiler'in Kraliçe Marie-Antoinette için yaptığı kakmalı çelik ve bronz yazı masası, müzenin en sıradışı parçalarından biridir.

2012 yılında Cour Visconti I'de İslami sanat bölümünün açılmıştır. Bu bölümde 3 bin yıllık tarihi kapsayan ve üç kıtadan getirilmiş yaklaşık 18 bin eser sergilenmektedir.

Cam Piramit

Louvre'un modernleştirilmesi ve genişletilmesi için ilk planlar 1981 yılında yapılmıştı. Bir Bercy kanadındaki maliye bakanlığının başka bir yerdeki yeni ofislere taşınması ve binaya yeni bir giriş eklenmesi de planlara dahildi. Çinli-Amerikalı mimar I. M. Pei, bu değişiklikleri tasarlamakla görevlendirildi. Pei, piramidi, Louvre'un odak noktası ve yeni girişi olarak tasarladı. Camdan yapılma bu piramit, hem ziyaretçilerin çevredeki tarihi yapıları görmelerine olanak tanır hem de yeraltındaki ziyaretçi kabul alanının doğal ışıkla aydınlatılmasına olanak sağlar.

⓱ Louvre des Antiquaires

2 Pl du Palais-Royal 75001. **Hrt** 12 E2. **Tel** 01 42 97 27 27. Ⓜ Palais-Royal. **Açık** Sa–Pa 11.00–19.00 (Tem ve Ağu: Sa–Ct). **Kapalı** 1 Oca, 25 Ara.
Bkz. Alışveriş s. 328–9.
louvre-antiquaires.com

Daha önceleri çok-katlı mağazaları (Grands Magasins du Louvre) barındırın bina, 1970'lerde antikacı ve sanat galerilerinden oluşan üç katlı bir merkez haline getirildi. 250 şık mağazadan oluşan merkezde uygun fiyatlı ürünler bulmak kolay olmayabilir, ama koleksiyon parçalarının piyasası hakkında bilgi edinebilirsiniz.

❸ Palais-Royal

Pl du Palais-Royal 75001. **Hrt** 12 E1. Ⓜ Palais-Royal. **Kapalı** halka.

Bu eski kraliyet sarayının çalkantılı bir tarihi vardır. 17. yüzyıl başlarında Richelieu için Palais Cardinal (Kardinal Sarayı) olarak inşa edilen bina, onun ölümü üzerine kraliyet ailesi tarafından alındı; XIV. Louis'nin çocukluğu burada geçmişti. Saray 18. yüzyılda Orléans düklerinin idaresi altında bir kumar ve sefahat yuvası haline geldi. Kardinalin, Molière'in oyunlarının sahnelendiği tiyatrosu 1763 yılında geçirdiği bir yangın nedeniyle yıkıldığı zaman yerine Comédie Française inşa edildi. Devrim'den sonra saray tekrar kumarhaneye dönüştürüldü ve 1815 yılında kütüphanecilerinden biri de

Comédie Française'in sıra sütunlu ön cephesi

Alexandre Dumas olan müstakbel kral Louis-Philippe tarafından eski saygınlığına kavuşturuldu. Bina, 1871 yılındaki ayaklanma sırasında yıkımdan kıl payı kurtuldu.

1872-76 yılları arasında restore edilen saray, devlet mülkiyetine geçti ve önce yürütmeden sorumlu Eyalet Meclisi'ne, sonra da onun yakın dönemdeki "eşi" olan Anayasal Meclis'e ev sahipliği yapmaya başladı. Sarayın bir diğer kanadı ise Kültür Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

❹ Comédie Française

1 Place Colette 75001. **Hrt** 12 E1. **Tel** 0825 101 680. Ⓜ Palais-Royal. **Açık** gösteriler için.
Bkz. Eğlence Hayatı s. 334–6.
comedie-francaise.fr

Fransa'nın ulusal tiyatrosu, önündeki trafik yoğunluğuna rağmen güzelliğini korumayı başarmış, Fransız yazarlar Colette ve André Malraux'nun adlarını taşıyan iki meydana bakar. Tiyatronun kökleri 17. yüzyıldaki Molière oyuncularına dek uzanır. Fuayede Molière'in 1673 yılında (ironik bir şekilde *Le Malade imaginaire – Hastalık Hastası* oyunu sahnelenirken) üzerine yığılarak can verdiği koltuk görülebilir. Tiyatro, 1680 yılında XIV. Louis tarafından kurulduğundan beri ulusal bir kültür merkezi olma görevini başarıyla yürütmüştür ve 1799 yılından bu yana aynı binada bulunmaktadır. Repertuvarda Corneille, Racine, Molière ve Shakespeare'in yanı sıra, çağdaş oyun yazarlarının eserlerine de yer verilir.

Pierre Corneille'ye adanmış taş levha

Palais-Royal'in sütunlu avlusu

❶ Jardin du Palais-Royal

6 Rue de Montpensier, Pl du Palais Royal 75001. **Hrt** 12 F1. M Palais-Royal.

Bahçe, bugün, 1630'lu yıllarda kraliyet bahçıvanı tarafından Kardinal Richelieu için yapılan ilk halinden daha küçüktür. Bunun nedeni, 1781-84 yılları arasında meydanın üç tarafına birbirinin aynısı 60 evin inşa edilmiş olmasıdır. Bugün, restoranlar, sanat galerileri ve mağazalarla çevrilmiş meydan, civarında oturan Jean Cocteau, Colette ve Jean Marais gibi isimlerin yaşadığı güçlü bir edebi geçmişe ev sahipliği yapar.

Avludaki, birtakım tartışmalara sebep olan, siyah beyaz çizgili taş sütunlar sanatçı Daniel Buren'in *Les Deux Plateaux* adlı eserini oluşturur. Bu sütunlar, oluşan tepkilere rağmen 1986 yılında yayalara açılmış bir alan olan Palais-Royal'in avlusuna yerleştirilmişti. Burası bugün çocukların ve kaykaycıların en çok sevdiği yerlerdendir.

Jardin du Palais-Royal'de bir heykel

❷ Fontaine Molière

Rue de Richelieu 75001. **Hrt** 12 F1. M Palais-Royal.

Ünlü Fransız oyun yazarı Molière, bugün Rue de Richelieu No 40'ın bulunduğu yerde yaşamıştı. 19. yüzyıldan kalma çeşme, Napoléon'un Dôme des Invalides'deki *(s. 188–9)* mezarında yapmış olan Louis Visconti'nin eseridir.

Vien'in eseri *Aziz Denis'nin Galyalılara Vaazı* (1767), St-Roch

❼ St-Roch

296 Rue St-Honoré 75001. **Hrt** 12 E1. **Tel** 01 42 44 13 20. M Tuileries, Pyramides. **Açık** her gün 08.00–19.00. **Kapalı** dini tatiller dışındaki resmi tatiller. ✝ Her gün, saatler değişir. Konserler.

Louvre'un mimarı Lemercier'nin tasarladığı bu büyük kilisenin temeli 1653'te XIV. Louis tarafından atılmıştır. Jules Hardouin-Mansart, 18. yüzyılda, süslemeli kubbesi ve tavanı olan Lady Chapel'ı yapmış, bunun yanına eklenen iki şapelle birlikte kilisenin boyu 126 metreye (Notre-Dame'ınkinden biraz daha az) ulaşmıştır. Bugün büyük kısmı ayakta olmayan kilise ve manastırlardan getirilmiş pek çok dini eser burada görülebilir. Oyun yazarı Pierre Corneille, kraliyet bahçıvanı André Le Nôtre ve filozof Denis Diderot'nun mezarları da buradadır. Dış cephede, kilisenin basamaklarını savunan kraliyet askerlerine saldıran Napoléon askerlerinin 1795 yılında açtığı ateşin izler vardır.

Molière'in heykeli

❽ Place des Pyramides

75001. **Hrt** 12 E1. M Tuileries, Pyramides.

Emmanuel Fremiet'nin 19. yüzyılda yaptığı süvari heykeli, 1429 yılında İngilizlere karşı savaşırken yaralanan Jeanne d'Arc'ın anısına dikilmiştir. Heykel, kraliyet yanlıları için bir toplanma yeridir.

❾ Musée des Arts Décoratifs

Palais du Louvre, 107-111 Rue de Rivoli 75001. **Hrt** 12 E2. **Tel** 01 44 55 57 50. Ⓜ Palais-Royal, Tuileries. **Açık** Sa-Cu 11.00–18.00 (geçici sergiler için Pe 21.00'e kadar); son giriş kapanıştan 30 dk önce. Kütüphane: Pt 13.00–19.00, Sa 10.00–19.00, Ça–Cu 10.00–18.00 Ⓦ **lesartsdecoratifs.fr**

Beş katta yüzden fazla odası bulunan müzede, Ortaçağ'dan günümüze kadar uzanan dönemin dekoratif sanat eserleri ve süs eşyaları eklektik bir biçimde sergilenir. Dikkat çekici eserler arasında Art Nouveau ve Art Deco odalar, mücevherler ve Gallé cam işleri bulunur. Oyuncak bebek koleksiyonu çok güzeldir.

Galerie des Bijoux'daki Ortaçağ broşlarından Cartier tasarımlarına kadar çeşitlenen ve 1.300 parçayı aşkın koleksiyon özellikle dikkate değer.

Restorandan Jardin des Tuileries'nin güzel manzaraları görülebilir.

Bitişikteki Musée de la Mode ve Musée de la Publicité geçici sergilere ev sahipliği yapar. Musée de la Mode, geniş *haute couture* koleksiyonundan parçalar sergiler. Eski sergiler arasında Christian Lacroix'nin tasarımlarının retrospektifi de vardır.

Musée de la Publicité, 18. yüzyıldan 1949 yılına kadar 40 binden fazla tarihi afiş de dahil olmak üzere reklamcılık ve filmlerle ilgili binlerce parçayı bir araya toplamıştır. Tek biletle üç müzeyi de gezmek mümkündür. Musée Nissim de Camondo'ya da giriş sağlayan kombine bilet alınabilir *(s. 234)*.

Lemot'nun altın kaplama Zafer figürüyle birlikte Restorasyon heykelleri

❿ Arc de Triomphe du Carrousel

Pl du Carrousel 75001. **Hrt** 12 E2. Ⓜ Palais-Royal.

Napoléon bu kemeri eski Palais des Tuileries'nin girişi olarak yaptırmıştır (1806-08). Mermer sütunların üstünde Grande Armée askerleri durmaktadır. Bu askerler 1815 yılında Venedik'e iade edilen San Marco'nun atları yerine yerleştirilmiştir.

⓫ Rue de Rivoli

75001. **Hrt** 11 C1 & 13 A2. Ⓜ Louvre, Palais-Royal, Tuileries, Concorde.

Üstlerinde Neo-Klasik apartman daireleri bulunan sıra kemerdeki mağazaların tarihi 18. yüzyılın başına kadar uzanır. Ancak, bunların yapımı 1850'li yıllarda tamamlanmıştır. Caddeyi 1797 Rivoli zaferinden sonra Napoléon yaptırmıştı. Cadde, Louvre ile Champs-Élysées hattını tamamladı ve hem seçkin bir ticaret merkezi hem de kentin candamarı oldu. Tuileries'nin duvarları parmaklıklarla değiştirildikten sonra bütün alan daha bir açıklık kazandı.

Rue de Rivoli boyunca sıra kemerler

Bugün Rue de Rivoli'de, Place de la Concorde'a kadar pahalı erkek giyim mağazaları ve kitabevleri sıralanmıştır. Châtelet ve Hôtel de Ville yakınlarında ise gözde çok katlı mağazalar bulunur. No. 226'daki Angélina'nın *(s. 310)* Paris'in en lezzetli sıcak çikolatasını sunduğu söylenir.

⓬ Jardin des Tuileries

Place de la Concorde 75001. **Hrt** 12 D1. **Tel** 01 40 20 90 43. Ⓜ Tuileries, Concorde. **Açık** Nis–May, Eyl 07.00–21.00, Haz–Ağu 07.00–23.00, Eki–Mar 07.30–19.30.

Bu formel bahçeler bir zamanlar Palais de Tuileries'nin bahçeleriydi. Bahçeler, Louvre'dan Champs-Élysées ve Arc de Triomphe'a dek Seine Nehri boyunca uzanan güzel manzaranın ayrılmaz bir parçasıdır.

Bahçeler 17. yüzyılda, XIV. Louis'nin bahçıvanı André Le Nôtre tarafından düzenlenmişti. Restorasyon sırasında etkileyici heykeller eklenerek yepyeni bahçeler yaratılmıştır.

Jardin des Tuileries'nin formel bahçeleri

⓫ Galerie Nationale du Jeu de Paume

Jardin des Tuileries, 1 Pl de la Concorde 75008. **Hrt** 11 C1. **Tel** 01 47 03 12 50. Ⓜ Concorde. **Açık** Sa–Pa 11.00–19.00 (Sa 21.00'e kadar), resmi tatiller 12.00–19.00. **Kapalı** 1 Oca, 1 May, 25 Ara. 🚫 🚭 ♿ 🐕 📷 **W** jeudepaume.org

Jeu de Paume –yani *real* tenis kortu– 1851 yılında III. Napoléon tarafından yaptırıldı. *Réal* (kraliyet) tenisinin yerini çim tenisi aldığında, bu alan da sanat sergileri için kullanılmaya başlandı. Daha sonra burada bir İmpresyonizm müzesi kuruldu. Müzenin koleksiyonu 1986 yılında Musée d'Orsay'ye (➤ 140-9) taşındı. Jeu de Paume günümüzde çağdaş sanat sergilerine ve Centre National de la Photographie'ye ev sahipliği yapmaktadır.

Jeu de Paume'un girişi

⓬ Musée de l'Orangerie

Jardin des Tuileries, Pl de la Concorde 75001. **Hrt** 11 C1. **Tel** 01 44 77 80 07. Ⓜ Concorde. **Açık** Ça–Pt 09.00–18.00. **Kapalı** 1 May, 25 Ara. 🚫 ♿ 🐕 randevuyla. 📷 **W** musee-orangerie.fr

Claude Monet'nin *Nymphéas* olarak bilinen nilüferler dizisi bu müzededir. Bu dizi, Monet'nin, Paris yakınlarında bulunan Giverny'deki bahçesinde resmettiği ve 1927 yılında halkın beğenisine sunulmuştur. Ecole de Paris sanatçılarının Geç İmpresyonizmden iki savaş arası dönemin çalışmalarına dek eserlerinin yer aldığı Walter-Guillaume koleksiyonu da buradadır. Pek çok başyapıt arasında Soutine'in

Monet'nin Musée de l'Orangerie'de sergilenen nilüferleri

çalışmalarına ayrılmış bir oda ile aralarında natürmort, portre *(Madame Cézanne)* ve *Dans le Parc du Château Noir* gibi manzaraların olduğu 14 Cézanne dikkate değer.

Renoir'ın, aralarında *Les Fillettes au Piano* (Piyano Başında Genç Kızlar) resminin de yer aldığı 27 eseri buradadır. Picasso'nun erken dönem eserleri, Henri Rousseau'nun çalışmaları – özellikle *La Carriole du Père Junier* (Yaşlı Junier'nin Arabası), Matisse ve Paul Guillaume'un Modigliani tarafından yapılmış bir portresi de görülmeye değer. Bunlar pencerelerden içeri dolan gün ışığıyla aydınlanır. Geçici sergilere zemin katta yer verilir.

⓭ Place de la Concorde

75008. **Hrt** 11 C1. Ⓜ Concorde.

Burası Paris'in göbeğinde sekiz hektarlık bir alana yayılmış, Avrupa'nın en görkemli tarihi meydanlarından biridir. 18. yüzyılda yapılan ve başlarda kralın heykeli burada durduğu için XV. Louis Meydanı olarak bilinen alan, sadece kuzey kısmında malikânelerin bulunduğu açık bir sekizgen biçimindeki tasarımını mimar Jacques-Ange Gabriel'e borçludur. Meydandaki heykelin yerini daha sonra bir giyotin almış ve burada iki buçuk yıl içinde 1.119 kişi idam edilmiştir. Bunların arasında XVI. Louis, Marie-Antoinette (Rue Royale No. 2'deki küçük ve gizli dairesi buraya bakıyordu), Devrim liderlerinden Danton ve Robespierre de vardır.

Bir uzlaşma ruhuyla adı Concorde olarak değiştirilen meydanın görkemi, 19. yüzyılda yerleştirilen 3.200 yıllık Luksor dikilitaşı, iki çeşme ve Fransız kentlerini simgeleyen sekiz heykelle albenisini artırdı. Her 14 Temmuz günü Champs-Elysées boyunca düzenlenen geçit törenlerinin zirveye ulaştığı yer burasıdır. Bunların en gösterişlisi, Devrim'in 200. yılında düzenlenen, bir milyondan fazla kişinin ve pek çok dünya liderinin katıldığı, 1989 yılındaki unutulmaz Bastille Günü'ydü.

Luksor'dan getirilen 3200 yıllık dikilitaş

Village Royale'in sıra sütunlu girişi

⓰ Village Royal

75008. **Hrt** 5 C5. Ⓜ Madeleine. Galerie Royale **Açık** 08.00–20.30, butikler Sa–Ct 10.00–19.00. **Kapalı** resmî tatiller.

Village Royal olarak bilinen bu 18. yüzyıl malikâneleri topluluğu, Rue Royale ile Rue Boissy d'Anglas arasına saklanmış gibidir. Galerie Royale, Düşes d'Abrantès'in eski evidir ve 1994 yılında mimar Laurent Bourgois tarafından klasik ve modern öğeler harmanlanarak galeriye dönüştürülmüştür. Köyde, bir zamanlar cam ve gümüş işçiliğiyle uğraşanlar yaşıyordu ve burada bir süreliğine antika cam ve gümüş işleri sergilenmişti. Günümüzde seçkin alışveriş meraklılarından oluşan kalabalık, Chanel, Dior, Eric Bompard Cashmere gibi tasarımcı mağazalarına akın eder. Ayrıca kahve molası için birinci sınıf bir kafe olan Le Village'a uğrayabilirsiniz.

⓱ Place Vendôme

75001. **Hrt** 6 D5 Ⓜ Tuileries.

Paris'in 18. yüzyıldaki zarafetinin en iyi örneği belki de, mimar Jules Hardouin-Mansart tarafından 1698 yılında yapımına başlanan kraliyet meydanıdır. Orijinal planda sıra sütunlu ön cephelerin arkasında akademiler ve elçilikler için yapılmış evler yer alıyordu, ancak bankerler bölgeye taşındılar ve şatafatlı evler yarattılar. Mucize eseri hiç bozulmadan bugüne kadar gelebilen meydan, bankerler ve kuyumculara ev sahipliği yaptı. Frederic Chopin 1848 yılında No. 12'de öldü ve César Ritz ise ünlü oteline ilk olarak No. 15'te 20. yüzyılın başında hayat verdi.

⓲ Banque de France

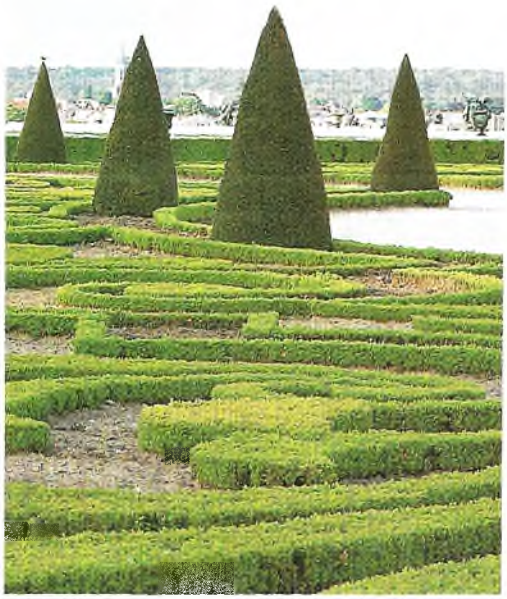
31 Rue Croix des Petits Champs 75001. **Hrt** 12 F1. Ⓜ Palais Royal. **Kapalı** Galerie Dorée 2015 baharına kadar restorasyon nedeniyle kapalı. Ziyaret saatleri için 01 42 92 26 33'ü arayın.

Napoléon'un 1800'de kurduğu Fransa Merkez Bankası, aslında çok farklı bir amaçla inşa edilmiş bir binadadır. Ünlü 17. yüzyıl mimarı François Mansart,

Place Vendôme'daki Napoléon heykeli

Paris'in Formel Bahçeleri

Versailles'ın güney tarhı *(s. 250–51)*

Paris'in en önemli formel bahçeleri 300 yıldır halka açıktır ve kent sakinlerinin hayatında önemli bir yere sahiptir. Günümüzde Jardin des Tuileries *(s.132)* yapılan yeni ekimlerle yenilenmektedir. Fransız Senatosu'nun özel bahçesi olan Jardins du Luxembourg *(s. 174)* hâlâ Sol Yaka sakinlerinin gözdesidir. Jardin du Palais-Royal *(s. 131)* ise huzur ve mahremiyet arayan herkesin ilk adresidir.

Fransa'nın manzarası, Versailles bahçelerini *(s. 250–51)* yaratan XIV. Louis'nin yetenekli bahçe mimarı André Le Nôtre sayesinde 17. yüzyılda bir sanat eseri kimliği kazanmıştır. Le Nôtre, geleneksel İtalyan Rönesans bahçeciliği ile Fransızların akılcı tasarıma olan düşkünlüklerini eşsiz bir uyumla birleştirmiştir.

Fransız peyzaj mimarlarının rolü, doğa ile uyum içinde bahçeler yaratmaktan ziyade ağaç, çalılık ve çitleri şekillendirerek ve budayarak yapraklı heykeller yaratmaktı. Tarhlar ve dar patikaların tasarımında kullanılan geometrik şekillerin arasına çakıltaşları ve büyük bir titizlikle düzenlenmiş rengâ-

Banque de France'taki uzun Galerie Dorée

XIII. Louis'nin varlıklı hazine bakanı Louis de la Vrillière'nin sanat resim koleksiyonunu asabilmesi için tasarlanan 50 metrelik Galerie Dorée'nin de yer aldığı bu malikâneyi inşa etmişti. Bundan daha sonra, XIV. Louis ile bastarı Madame de Montespan'ın oğullarından Comte de Toulouse'a satıldı. Sonra, Devrim'in yarattığı tahribatları onarmak için 19. yüzyılda yeniden yapıldı. Bu bankada çalışmış en ünlü kişilerden biri 1985-1994 Avrupa Komisyonu eski Başkanı Jacques Delors'dur.

⑲ Place des Victoires

75002. **Hrt** 12 F1. Ⓜ Palais-Royal.

Çember biçimli zarif malikâneler, tam ortada bulunan ve gece gündüz meşaleleri yanan, Desjardins'in XIV. Louis heykelini vurgulamak için 1685 yılında inşa edilmişti. Binaların oranları ve çevredeki sokakların düzenlemesi, heykeli en iyi şekilde gösterecek biçimde saray mensubu mimar Jules Hardouin-Mansart tarafından tasarlanmıştı.

Ne yazık ki, 1792 yılında çıkan sokak isyanları sırasında asiler heykeli alaşağı ettiler, ancak 1822 yılında farklı bir üslupla yapılan yeni heykelle, binalarla heykelin orantısı korunmaya çalışılmıştır. Yine de meydanın orijinal tasarımının bugün de korunduğu söylenebilir. Aralarında Thierry Mugler ve Kenzo gibi markaların da bulunduğu moda dünyasının önde gelen pek çok isminin adresi burasıdır.

Place des Victoires'daki XIV. Louis

Çiçeklerle bezeli bir Bagatelle bahçesi *(s. 257)*

renk çiçekler serpiştirilirdi. Simetri ve armoni, Fransız peyzaj mimarisinin anahtar sözcükleriydi; bu düzenlemelerde hedeflenen ise görsel ve eşsizliktir. Fransız bahçeleri, 17. yüzyılda, tıpkı şimdi olduğu gibi, iki amaca hizmet ediyordu. Hem şatolar ve saraylar için bir anıtsal plan yaratıyordu hem de bir eğlence alanı olarak düzenlenebiliyordu. Bir formel bahçenin en güzel hali, ancak şatonun birinci katından görülebilirdi; buradan bakıldığında bahçedeki çalılar, çiçekler ve çakıltaşları bahçe tasarımının yarattığı müthiş uyumla bir araya gelirdi. Ağaçlıklı patikalar insanın gözlerini sonsuzluğa taşırken, seyircisine toprakların sahibinin servetinin şüphe götürmez büyüklüğünü de hissettiriyordu.

Formel bahçeler bugün de tıpkı eskiden olduğu gibi bir statü sembolüdür. Bu durum, hem özel bahçeler hem de kamusal projeler için geçerlidir. Napoléon Bonaparte, Jardin des Tuileries'deki büyük açık alanı bir zafer takıyla tamamlamıştı. Eski Cumhurbaşkanı François Mitterrand, Tuileries ve Arc de Triomphe ile aynı akstaki Grand Arc de la Défense'ı *(s. 42–43 ve 257)* inşa ettirirken aynı ilkeyi uygulamaya koymuştu.

Formel bahçelerde aynı zamanda zevk verme amacı da güdülmüştü. 17. yüzyılın insanları açık havada yürümenin onları sağlıklı kıldığına inanıyordu. Çeşmeler ve heykellerle süslenmiş bir formel bahçede yürüyüş yapmak herkesin hoşuna gidiyordu. Yaşlılar ve iyileşme dönemindeki hastalar yakınları tarafından çevrede dolaştırılırken, kimileri de çitlerin yanında ya da tanrıça Diana'nın mermer bakışları altındaki bir taş bankta buluşabiliyorlardı.

ST-GERMAIN-DES-PRES

Sol Yaka'da bulunan bu semt, çok hareketli ve canlıdır. Buranın kafeleri ve caddeleri, bugün kentin entelektüel hayatına öncülük ettiği 1950'li yıllara göre çok daha kalabalıktır. O zamanların liderleri artık buraları terk etmişler, asi öğrenciler ise burjuva kökenlerine geri dönmüşlerdir. Ancak, 1960'ların çalkantılarından doğan radikal genç düşünürler, yani kentin yeni filozofları hâlâ buradadır. Kıymetli yazarlarını ve menajerlerini ünlü kafelerde ağırlayan yöneticileriyle başlıca yayınevleri de bu çevrede bulunuyor, ama artık onlar semtlerini Yves Saint Laurent'in süslü binasına gelen zengin müşterilerle ve zarif Rue Jacob'a yerleşmiş kaliteli iç mimarlarla paylaşmak durumundalar. Boulevard St-Germain'in güney kesiminde kalan sakin ve hoş caddelerde pek çok iyi restoran, Odéon tarafında ise gürültülü kafeler ve çok sayıda sinema bulunur.

Önemli Yerler

Tarihi Binalar ve Sokaklar

- ❼ Palais Abbatial
- ❼ Boulevard St-Germain
- ❽ Rue du Dragon
- ⓫ Rue de l'Odéon
- ⓬ Cour de Rohan
- ⓭ Cour du Commerce St-André
- ⓮ Académie Française
- ⓯ Ecole Nationale Supérieure des Beaux-Arts
- ⓰ Hôtel Feydeau de Brau
- ⓲ Quai Voltaire

Kiliseler

- ❶ St-Germain-des-Près

Tiyatrolar

- ⓫ Odéon Théâtre de L'Europe

Kafeler ve Restoranlar

- ❹ Les Deux Magots
- ❺ Café de Flore
- ❻ Brasserie Lipp
- ❾ Le Procope

Müzeler ve Galeriler

- ❸ Musée Eugène Delacroix
- ⓮ Musée de la Monnaie
- ⓳ *Musée d'Orsay s. 146–9*
- ⓴ Musée Nationale de la Legion d'Honneur

☐ Restoranlar *bkz. s. 302–4*

1. Agapé Substance
2. Alcazar
3. Bistrot de Paris
4. Les Bouquinistes
5. Comme à Savonnières
6. Le Comptoir du Relais
7. L'Epigramme
8. Kitchen Galerie Bis
9. Le Procope
10. Shu
11. Ze Kitchen Galerie

Avrupa'daki saat, Musée d'Orsay

Semboller için *bkz. arka kırlıkçık*

Adım Adım St-Germain-des-Prés

Bu bölge, II. Dünya Savaşı'ndan sonra barlar, kafeler ve bunların çevresinde gelişen entelektüel hayatla özdeşleşmişti. Filozoflar, yazarlar, oyuncular ve müzisyenler, varoluşçu felsefenin Amerikan cazı ile buluştuğu gece kulüplerinde ve birahanelerde bir araya gelirlerdi. Bölge, şimdi Yeni Dalga sinemacıları, hüzünlü ve güzel şarkıcı Juliette Greco, Jean-Paul Sartre ve Simone de Beauvoir'ın yaşadığı altın çağından çok daha güzeldir. Hâlâ buralarda olan yazarlar, Les Deux Magots ve Café de Flore gibi ünlü kafelerin tadını çıkarırlar. 17. yüzyıldan kalma binaların varlığına rağmen, antika ve moda mağazalarında ve kitabevlerinde yaşanan değişim açıkça görülür.

4 Les Deux Magots
Bu kafe Hemingway gibi ünlü müşterileriyle tanınır.

5 Café de Flore
Fransız entelektüelleri 1950'lerde, Art Deco üslubu bu kafede yeni felsefi düşünceleri tartışıyorlardı.

6 Brasserie Lipp
Politikacıların uğrak yeri olan bu *brasserie* renkli seramiklerle döşelidir.

1 ★ St-Germain-des-Prés
Paris'in en eski kilisesidir ve buraya gömülenler arasında Descartes ve Polonya kralı da vardır.

7 ★ Boulevard St-Germain
Kafelerin terasları, butikler, restoranlar, kitabevleri ve sinemalar Sol Yaka'nın ana caddesinin merkezine ayrı bir hava katar.

Picasso heykeli *Apollinaire'e Saygı* sanatçının arkadaşı şair Guillaume Apollinaire'e adanmış ve 1959 yılında şairin sık sık gittiği Café de Flore'un yanına dikilmiştir.

3 ★ Musée Delacroix Delacroix, muhteşem duvar resmi *Melekle Güreşen Yakub*'u St-Sulpice için yapmıştı *(s. 174)*.

Şimdi Buradasınız
Bkz. Paris'in Merkezi s.16–17

Sembol

— Önerilen rota

0 m 100

Rue de Fürstenberg eski moda lambaları ve ağaçlarıyla sevimli bir meydandır; kimi zaman dönem filmleri için mekân olarak seçilir.

Rue de Buci yüzyıllar boyunca önemli bir Sol Yaka caddesi ve Réal Tenis kortlarının mekânı oldu. Bugün burada çok canlı bir pazaryeri vardır.

2 Palais Abbatial 1586 yılından 1789 yılına kadar başrahiplerin evi olarak kullanılmıştır.

Danton heykeli (1889), Auguste Paris tarafından Devrim önderine adanmıştır.

Marché St-Germain Bu eski, üstü kapalı yiyecek pazarı 1818 yılında eski fuar alanının yerine yapılmıştır *(s. 326)*.

❶ St-Germain-des-Prés

3 Pl St-Germain-des-Prés 75006. **Hrt** 12 E4. **Tel** 01 55 42 81 10. Ⓜ St-Germain-des-Prés. **Açık** her gün 08.00–19.00. Konserler Sa, Pe 20.00. Pt–Cu 12.15, 19.00; Ct 12.15; Pa 09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 19.00. **eglise-sgp.org**

Tarihi, Kral Childebert'in kutsal emanetleri korumak için 542 yılında yaptırdığı bazilikaya dek uzanan Paris'in en eski kilisesidir. Zaman içinde güçlü bir Benedikten manastırı haline gelen kilise, 1794 Devrimi sırasında çıkan yangından sonra yağmalandı. Devrim'in en korkunç olaylarından biri de burada, yandaki küçük manastırda, 318 rahip 3 Eylül 1792 tarihinde ayaklanmacılar tarafından öldürüldüğünde yaşandı. Mevcut yapı 11. yüzyıldan kalmadır ve 19. yüzyılda kapsamlı bir restorasyondan geçirilmiştir. Üç orijinal kuleden biri hâlâ ayaktadır ve ülkenin en eski çanlarından birine sahiptir. Kilisenin iç mekânı 6. yüzyıldan kalma mermer sütunlar, Gotik tonozlar ve Romanesk kemerler gibi unsurlarla tam bir mimari tarzlar mozaiğidir. Ayrıca filozof René Descartes, şair Nicolas Boileau ve 1669 yılında kilisenin başrahibi olan Polonya Kralı John Casimir gibi ünlü kişilerin mezarları da buradadır.

Bizi Avutan Meryem heykeli, St-Germain- des-Prés

❷ Palais Abbatial

1-5 Rue de l'Abbaye 75006. **Hrt** 12 E4. Ⓜ St-Germain-des-Prés. **Kapalı** halka.

Tuğla ve taştan yapılma bu saray St-Germain'in kardinal-başrahibi ve kısa bir süre Fransa kralı olan Bourbon hanedanından Charles için 1586 yılında inşa edildi. Bina Devrim'de satılana kadar on başrahip daha burada yaşadı.

Palais Abbatial'in ön cephesindeki demir süslemeden ayrıntı

Kadın figürleriyle tanınan heykeltıraş James Pradier 19. yüzyılda burada bir stüdyo kurdu. Saray, bugün, yapımında kullanılan inşaat malzemelerinin çeşitliliği ve dikey pencereleriyle dikkate değer.

Eugène Delacroix

❸ Musée Eugène Delacroix

6 Rue de Fürstenberg 75006. **Hrt** 12 E4. **Tel** 01 44 41 86 50. Ⓜ St-Germain-des-Prés, Mabillon. **Açık** Ça–Pt 09.30– 17.00 (son giriş 16.30). **Kapalı** 1 Oca, 1 May, 25 Ara. **musee-delacroix.fr**

Ünlü Romantik ve bireyseci ressam Eugène Delacroix, çok-renkli kanvaslarıyla tanınırdı ve 1857 yılından 1863 yılındaki ölümüne dek burada yaşadı. *İsa'nın Mezara Konması* ve *Çarmıha Giden Yol* (şimdi müzededir) eserlerini burada yarattı. St-Sulpice kilisesinin yakınındaki Kutsal Melekler Şapeli için duvar resimleri yaptı ve bu çalışma, bölgeye taşınmasına öncülük etti. Birinci kattaki daire ve bahçedeki stüdyo, bugün, Delacroix'nın eserlerinin düzenli olarak sergilendiği bir ulusal müzeye ev sahipliği yapar. Dairede George Sand'in bir portresi, otoportreler, projeler için taslaklar ve çalışmaların yanı sıra, ressama ait eşyalar da bulunur.

Delacroix'nın bahçesinin güzelliği küçük Fürstenberg meydanına da yansımıştır. Bu meydan, bir çift nadide katalpa ağacı ve eski moda sokak lambalarıyla Paris'in en romantik köşelerinden biri olarak öne çıkar.

❹ Les Deux Magots

6 Pl St-Germain-des-Prés 75006. **Hrt** 12 E4. **Tel** 01 45 48 55 25. Ⓜ St-Germain-des-Prés. **Açık** her gün 07.30–01.00. **Kapalı** Ocak'ta bir hafta. **lesdeuxmagots.com**

Bu kafe kendine özgü tarzıyla hâlâ kentin edebiyat çevrelerinin ve entelektüellerin buluşma yeri olarak sahip olduğu ünü korur. Bu geleneği başlatan, 1920'ler ve 30'larda Sürrealist sanatçılar ve Ernest Hemingway gibi edebi kişiliklerin, 50'lerde ise Varoluşçu filozof ve yazarların buraya gelmesidir.

Kafenin bugünkü müşteri profilini yeni Hemingway'lerden çok yayıncılar ve gelip geçenleri izlemeye gelen müşteriler ve turistler oluşturur. Kafe, adını, sütunlardan birini süsleyen iki ahşap Çinli tüccar heykelinden *(magot)* alır. Eski usul bir sıcak çikolatanın keyfini çıkarmak ve geçip giden gündelik hayatı izlemek için çok uygun bir yerdir.

Les Deux Magots'nun iç mekânı

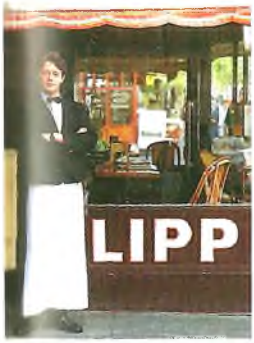

Eskiden Varoluşçu düşünürlerin buluşma yeri olan Café de Flore'un ön cephesi

❺ Café de Flore

172 Blvd St-Germain 75006. **Hrt** 12 E3. **Tel** 01 45 48 55 26. Ⓜ St-Germain-des-Prés. **Açık** her gün 07.00–02.00. ♿ kısıtlı. Ⓦ **cafedeflore.fr**

Bu ünlü kafenin kırmızı renkli koltuklar, maun mobilyalar ve aynalardan oluşan Art Deco iç mekânı II. Dünya Savaşı'ndan bu yana çok az değişmiştir. Rakibi Les Deux Magots gibi Café de Flore da savaş sonrası dönemde pek çok entelektüeli ağırlamıştı. Jean-Paul Sartre ve Simone de Beauvoir Varoluşçuluk felsefesini burada geliştirmişlerdi.

Brasserie Lipp'te bir garson

❻ Brasserie Lipp

151 Blvd St-Germain 75006. **Hrt** 12 E4. **Tel** 01 45 48 53 91. Ⓜ St-Germain-des-Prés. **Açık** her gün 09.00–01.00. Ⓦ **groupe-bertrand.com/lipp**

Brasserie Lipp St-Germain-des-Prés civarındaki ünlü kafelerden biraz üsüdür. Bir Alsace göçmeni tarafından kurulmuştur. Alsace birası, lahana turşusu, leziz sosisleri ve nefis kahveleriyle bir Sol Yaka klasiğidir. Onu eski Fransız politikacıların çoğunda patronlarının gözdesi olan kafe artık turistleri kendine çekmektedir. 19. yüzyıl sonlarında açılmış olmasına rağmen 1950'li yıllarda ün kazanmıştır. Günümüzde, yemeklerinden çok atmosferiyle müşteri çeken bir yerdir. İç mekân aydınlıktır ve papağan ve turna desenli seramiklerle kaplıdır.

❼ Boulevard St-Germain

75006, 75007. **Hrt** 11 C2 & 13 C5. Ⓜ Solferino, Rue du Bac, St-Germain-des-Prés, Mabillon, Odéon.

Île St-Louis'den Pont de la Concorde'a kadar üç bölge boyunca bir yay çizerek uzanan bu cadde Sol Yaka'nın en işlek caddesidir ve uzunluğu 3 kilometreden fazladır. Bölge mimarisi, Baron Haussmann'ın 19. yüzyılda yaptığı kent planlama çalışmaları nedeniyle oldukça homojendir, ancak çevrede pek çok değişik yaşam tarzının yanı sıra, çok sayıda dini ve kültürel kuruluşlar görülebilir. Bulvar doğu yönünde (küçük numaralı kısım), merhum François Mitterrand'ın Rue de Bièvre'deki eski evini, Maubert-Mutualité pazar meydanını, Musée de Cluny'yi ve Université de Sorbonne'u geçerek işlek bir cadde olan Boulevard St-Michel ile kesişir.

Bulvar, Ecole de Médecine ve Place de l'Odéon'u geçip tarihi kiliseler ve kafelerle dolu St-Germain-des-Prés'ye doğru devam eder. Modaevleri, sinemalar, restoranlar ve kitabevleri bu merkezi noktaya ayrı bir kişilik kazandırır. Yine burada, bir film yıldızına ya da ünlü bir yazara rastlamak son derece olağandır. Bölge gün ortasından sabahın erken saatlerine kadar canlılığını sürdürür.

Bulvarın merkezinden daha ileriye gidildiğinde önce özel konutların, daha sonra da Savunma Bakanlığı ve Ulusal Meclis gibi idari binaların hâkimiyeti görülür.

❽ Rue du Dragon

75006. **Hrt** 12 D4. Ⓜ St-Germain-des-Prés.

Boulevard St-Germain ile Carrefour de la Croix Rouge arasındaki bu küçük sokağın tarihi Ortaçağ'a dek uzanmaktadır. Burada hâlâ 17. ve 18. yüzyıldan kalma evler bulunur. Büyük kapılar, uzun pencereler ve demirden balkonlar dikkat çekicidir. Devrim'den önce bir grup Flaman ressam No. 37'de yaşamıştır. Victor Hugo da on dokuz yaşında genç bir öğrenciyken burada bir çatı katı kiralamıştır.

Rue du Dragon No. 30'da Victor Hugo'nun evini belirten levha

❾ Le Procope

13 Rue de l'Ancienne-Comédie 75006. **Hrt** 12 F4. **Tel** 01 40 46 79 00. Ⓜ Odéon. **Açık** her gün 11.30–24.00. *Bkz. Paris'in Tarihi s. 28–9.* **procope.com**

Sicilyalı Francesco Procopio dei Coltelli tarafından 1686 yılında kurulan bu mekân, dünyanın ilk kafesi olduğu iddiasındadır. Kentin edebiyat ve siyaset çevrelerinden önemli isimlerin uğrak yeri haline gelmiştir.

Ünlü müşterileri arasında kahve ve çikolata karışımından günde kırk bardak içtiği söylenen filozof Voltaire varmış. Hesabı ödeyemeyen genç Napoléon, şapkasını rehin bırakıp para aramaya gitmiş. Le Procope bugün tanınmış Frères Blanc Grubu tarafından işletilen 18. yüzyıl tarzında bir restorandır.

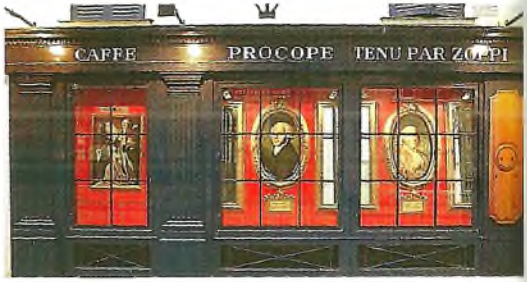
Comédie-Française'in eski yeri olan Odéon Théâtre de l'Europe

❿ Rue de l'Odéon

75006. **Hrt** 12 F5. Ⓜ Odéon.

Sylvia Beach'in sahip olduğu Shakespeare & Company *(s. 323–4)* kitabevi, 1921 yılından 1940 yılına kadar No. 12'deydi. Beach; Ezra Pound, T. S. Elliot, S. Fitzgerald ve Ernest Hemingway gibi zor durumdaki pek çok İngiliz ve Amerikalı yazara yardım etti. James Joyce'un *Ulysses*'inin ilk İngilizce baskısı da onun sekreter, yayıncı, temsilci ve para kaynağı olarak verdeği desteklerle yapıldı. Bu kitabevinin Fransız karşılığı olan Les Amis des Livres hemen karşıda, No. 7'deydi, André Gide ve Paul Valéry tarafından sık sık ziyaret edilirdi.

1779 yılında Odéon tiyatrosuna girişi kolaylaştırmak için açılan caddeye Paris'in ilk oluklu kaldırımları yerleştirilmiştir. Caddede, çoğu 18. yüzyıldan kalma dükkânlar ve evler hâlâ ayaktadır.

Le Procope restoranının arka cephesi

⓫ Odéon Théâtre de l'Europe

Place de l'Odéon 75006. **Hrt** 12 F5. **Tel** 01 44 85 40 40. Ⓜ Odéon, Luxembourg. **Açık** sadece gösterimler için. *Bkz. Eğlence Hayatı s. 334–6.* **theatre-odeon.fr**

Bu Neo-Klasik tiyatro binası 1779 yılında, Hôtel de Condé'nin yerine Marie-Josephe Peyre ve Charles de Wailly tarafından yapılmıştı. Daha sonra kral binayı satın alarak Comédie-Française'ye hediye etti. Beaumarchais'nin *Figaro'nun Düğünü*'nün prömiyeri 1784 yılında burada yapıldı. 1797 yılında yeni bir kumpanyanın gelmesiyle tiyatronun adı Odéon olarak değiştirildi, 1807 yılında bina bir yangınla yerle bir olduğunda, aynı yıl mimar Jean-François Chalgrin tarafından yeniden inşa edildi.

II. Dünya Savaşı'ndan sonra modern dramalara yer verildi ve burası Paris'in en gözde tiyatrosu oldu. Günümüzde İngilizce de dahil olmak üzere yabancı dillerde eserler sergilenir. 1965 yılında André Masson'un yaptığı resimli tavan etkileyicidir.

Hemingway'in 1920'lerdeki gençliği

Cour de Rohan'daki sıradışı güzellikteki orta avlu

⓬ Cour de Rohan

75006. **Hrt** 12 F4. Ⓜ Odéon. Giriş 20.00'ye kadar Rue du Jardinet'den; saat 20.00–08.00 arası ise Blvd St-Germain'den.

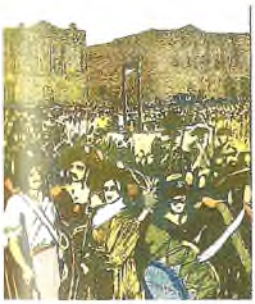
Bu üç pitoresk, sevimli avlu, aslında Rouen (daha sonra bozularak "Rohan" olmuştur) başpiskoposlarının 15. yüzyıldaki en önemli konutlarından biriydi. Bunların arasında en güzeli orta avludur. Orta avluda görebileceğiniz, *pas-de-mule* olarak bilinen dövme demirden yapılmış üç ayaklı binici bloğu, önceleri, yaşlı kadınların ve kilolu kişilerin katıra binmelerini kolaylaştırmak için kullanılırmış. Paris'te son kalan binici bloğunun bu olduğu söylenir. 17. yüzyılın başlarında inşa edilen güzel bir Rönesans binasının ön cephesi avluya bakar. Bu binada oturan ünlü kişilerden biri de II. Henri'nin metresi Diane de Poitiers idi.

Üçüncü avlu, ünlü besteci Saint-Saëns'in 1835 yılında doğduğu daracık bir sokak olan Rue de Jardinet'ye açılır.

⓭ Cour du Commerce St-André

75006. **Hrt** 12 F4. Ⓜ Odéon.

Dr Guillotin "insansever kafa lemen makine"sinin tasarımını burada kusursuzlaştırdığı günden bu yana giyotinin tüyler ürperten gölgesi No. 9'un üzerinden eksik olmamıştır. Gerçekte tasarımın fikir babası Guillotin olmasına rağmen bu "insancıl" planı hayata geçiren Parisli cerrah Dr. Louis olmuştur. Giyotin, 1792 yılında ilk kez bir idamda kullanıldığında *Louisette* olarak biliniyordu.

Bir baskıdan devrimciler ve giyotinle idam sahnesi

⓮ Musée de la Monnaie

11 Quai de Conti 75006. **Hrt** 12 F3. **Tel** 01 40 46 56 66. Ⓜ Pont-Neuf, Odéon. **Açık** çalışma saatleri için arayın. 🚫 🚫 Filmler. **monnaiedeparis.fr**

18. yüzyılın sonunda darphane binasının yeniden yapılması gündeme geldiğinde, XV. Louis yeni binanın mimarını bir tasarım yarışmasıyla seçmeye karar vermişti. İşte bugünkü Hôtel des Monnaies bu yarışmanın bir sonucudur. Bina 1777 yılında tamamlandı ve mimar Jacques Antoine ölümüne dek burada yaşadı.

Darphane, 1973 yılında Gironde'daki Pessac'a taşınıncaya dek madeni paralar bu binada basılmıştır. Eski presleme ve baskı salonlarında bugün ilgi çekici bir madeni para ve madalyon müzesi bulunur.

Müze kapsamlı bir yenileme çalışması geçirerek Monnaie de Paris'nin kültürel zenginliklerini gözler önüne sermek için tasarlandı. Sanatçıların atölyelerinin çevrelediği dingin bir alanda yer alan galeri madeni para ve basımının tarihine odaklanır. Müzede sanatçıların atölyelerde yaptığı çalışmaların satıldığı mağazalar ve bir gastronomi restoranının yanı sıra, daha rahat bir kafe de vardır.

⓯ Académie Française

23 Quai de Conti 75006. **Hrt** 12 E3. **Tel** 01 44 41 43 00. Ⓜ Pont-Neuf, St-Germain-des-Prés. 🚫 www.institut-de-france.fr internet sayfasından önceden rezervasyon yaptırın. 🚫 🚫 giriş sadece rehberli turlarla. **academie-francaise.fr**

Bu etkileyici Barok bina, 1688 yılında saray olarak inşa edildi ve 1805 yılında Institut de France'a verildi. Kubbesi saray mimarı Louis Le Vau tarafından Palais du Louvre ile uyum içinde olacak biçimde tasarlanmıştır.

Académie Française enstitüdeki beş akademinin en eskisidir. Akademi, Kardinal Richelieu tarafından 1635 yılında Fransız dili için resmi bir sözlük hazırlanması amacıyla kurulmuştu.

Bugün bir müze olan eski darphanenin tabelası

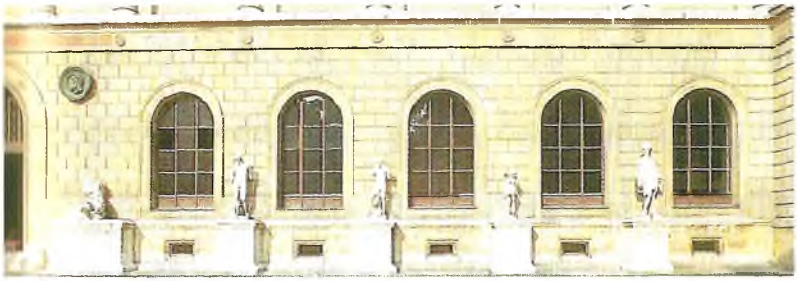
Görevlendirilen üye sayısı, başlangıçtan beri sözlük konusundaki çalışmalarına güvenilen kırk kişiyle sınırlanmıştır.

⓰ Ecole Nationale Supérieure des Beaux-Arts

13 Quai Malaquais 75006. **Hrt** 12 E3. **Tel** 01 47 03 50 00. Ⓜ St-Germain-des-Prés. **Açık** Pt öğleden önce; sadece gruplara randevuyla (randevu için arayın: 01 47 03 50 00 veya bkz. www.cultival.fr). 🚫 Geçici sergiler: Sa–Cu (çalışma saatleri için internet sayfasına bakın). 🚫 Kütüphane. **ensba.fr**

Fransa'nın en önemli güzel sanatlar okulu, nehir kıyısındaki Quai Malaquais ile Rue Bonaparte'in köşesindedir ve en etkileyicisi, 19. yüzyıldan kalma Palais des Etudes olan birkaç binaya kurulmuştur.

Hem Fransız hem de yabancı pek çok ressam ve mimar, okulun atölyelerine gitmek için defalarca bu büyük avludan geçtiler. Geçtiğimiz yüzyılda birçok genç Amerikalı mimar da burada öğrenim görmüştür.

École Nationale Supérieure des Beaux-Arts'ın ön cephesi

Paris'in Ünlü Kafeleri

Kalabalık Café de Flore'un dış mekânı

Paris'in asla değişmeyen görüntülerinden biri de kafeleridir. Ziyaretçiler için burası Sol Yaka'nın ünlü kafelerinde dolaşan seçkin entelektüel, yazar ve sanatçıların romantik hayallerini taşır. Kafeler bir Parisli için hayatın olmazsa olmaz parçasıdır. Fransızlar, dostlarıyla buluşmak, bir şeyler yemek, iş anlaşmaları yapmak ya da sadece akıp giden zamanı izlemek için kafelere giderler.

Bu bölgedeki kafelerin tarihi, Le Procope'un *(s. 142)* açıldığı 1686'ya dek uzanmaktadır. Bir sonraki yüzyılda kafeler, Paris'in sosyal hayatının önemli bir parçası haline gelmişti. 19. yüzyılda sokakların genişletilmesi ve Baron Haussmann'ın büyük bulvarlarının yapılmasıyla, kafeler Émile Zola'nın şu yorumunu akla getirecek kadar kaldırımlara taşacaktı: "Büyük sessiz yığınlar, canlı sokakları seyre dalar".

Bir kafenin doğası müşterilerinin ilgi alanlarına göre şekillenir. Bazıları satranç, domino ve bilardo oyuncularının mekânlarıdır. 17. yüzyılda, Molière döneminde edebiyat dünyasının devleri Le Procope'ta buluşurdu. 19. yüzyılda Birinci İmparatorluğun muhafızları olan

⓱ Hôtel Feydeau de Brou

13 Rue de l'Université 75007. **Hrt** 12 D3. **Tel** 01 49 26 45 45. Ⓜ Rue du Bac. **Kapalı** halka.

18. yüzyıldan kalma bu güzel malikâne Briçonnet tarafından 1643 yılında iki ayrı ev olarak inşa edilmişti. 1713 yılında yerini Thomas Gobert tarafından Denis Feydeau de Brou'nun dul eşi için inşa edilen malikâneye bıraktı. 1767 yılındaki ölümüne dek oğlu Paul-Espirit Feydeau de Brou'nun elinde kaldı, daha sonra da Venedik büyükelçisinin konutu oldu. 1787 yılında Belzunce tarafından kullanıldı ve Devrim sırasında –monarşi yeniden kurulana dek– silah deposu oldu.

Daha önceleri birçok siyasetçi, ekonomist ve bilim insanının yetiştiği, bugün Strasbourg'da yer alan Ecole Nationale d'Administration'a ev sahipliği yaptı. Bugün bina ünlü Science Po Üniversitesi tarafından kullanılmaktadır.

⓲ Quai Voltaire

75006 and 75007. **Hrt** 12 D3. Ⓜ Rue du Bac.

Daha önce Quai Malaquais'nin bir parçası olan, daha sonra da Quai des Théatins olarak bilinen Quai Voltaire, bugün Paris'in en tanınmış antikacılarına ev sahipliği yapmaktadır. İçlerinde birçok ünlünün yaşamış olduğu

Quai Voltaire'de Voltaire'in öldüğü evi belirten plaka

18. yüzyıl evleri, sokağı ilginç kılan öğelerin başında gelir. Sokak boyunca yürümek çok keyifliidir.

18. yüzyılda İsveç büyükelçisi olan Kont Tessin'in yanı sıra, heykelleriyle olduğu kadar Seine Nehri'ni çırılçıplak yüzerek geçen karısıyla da meşhur olan heykeltıraş James Pradier de No. 1'de yaşamıştı. Âşığı İngiltere Kralı II. Charles tarafından Portsmouth Düşesi ilan edilen, XIV. Louis'nin casusu Louise de Kéroualle No. 3-5'te yaşamıştı.

19 numaralı evin ünlü sakinleri arasında, besteci Richard Wagner ve Jean Sibelius, şair-yazar Charles Baudelaire ve sürgüne gönderilen İrlandalı yazar Oscar Wilde sayılabilir.
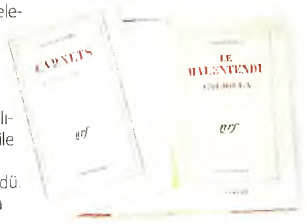
Ünlü Fransız filozof Voltaire, son nefesini No. 27'deki Hôtel de la Villette'te vermişti. Bölgenin cemaat kilisesi olan St-Sulpice, ateist olduğu gerekçesiyle Voltaire'in cesedini almayı reddetmiş ve filozofun cesedinin yoksul mezarlığına atılmaması için kent dışına götürülmesi gerekmişti.

Rue de Seine'deki kafe Claude Alain'de 1950'lerden bir sahne

sosyetenin boy göstermekten hoşlandığı yerlerde bulunur. I. Dünya Savaşı'ndan önce Montparnasse, en tanınmış simaları Lenin ve Troçki olan ve zamanlarının tümünü kafelerde Rusya'nın ve dünyanın sorunlarıyla boğuşarak geçiren Rus devrimcilerinin sık sık uğradıkları bir yerdi. 1920'lerde kültürel faaliyetlerin canlanmasıyla birlikte Paris'teki kafe hayatını Salvador Dalí ve Jean Cocteau gibi Sürrealistler yönlendirmeye başladı. Bu gelenek, aralarında La Coupole *(s. 180)*, Le Sélect ve La Closerie des Lilas'nın *(s. 181)* da bulunduğu kafelerde bir şeyler içip sohbet eden ve çalışan, önderliğini Hemingway ile Scott Fitzgerald'ın yaptığı Amerikalı yazarlarca sürdürüldü.

II. Dünya Savaşı'ndan sonra kültürel hareketlilik daha çok kuzeye, St-Germain'e doğru kaydı. Varoluşçuluk, baskın bir akım Jean-Paul Sartre da onun ufak tefek karizmatik lideri haline geldi. Sartre ve yazar Albert Camus, Simone de Beauvoir, şair Boris Vian ve gizemli şarkıcı Juliette Greco'nun da aralarında bulunduğu entelektüel yandaşları ve onların izleyicileriyle Les Deux Magots'da *(s. 140)* ve hemen yakınlardaki rakibi Café de Flore'da *(s. 141)* bir araya gelerek tartışırlardı. Uluslararası jet sosyeteye, merakli turistlere ve kendi kitaplarını kendileri bastıran, defterlerine gömülmüş çalışan entelektüellere rağmen kafelerin geleneksel atmosferi bugün de eskisinden farksızdır.

St-Germain'in önemli isimlerinden Albert Camus'nün eserleri (1913-60)

...buluşlar Café d'Orsay'de, İkinci İmparatorluğun sermayedarları da Rue de la Chaussée d'Antin boyunca uzanan kafelerde toplanırdı. Şık giyimli insanlar Café de Paris ve Café Tortini'de, tiyatroseverler ise aralarında Café de la Paix'nin *(s. 114)* de bulunduğu, Opéra çevresindeki kafelerde zaman geçirirdiler. En ünlü kafeler Sol Yaka'daki St-Germain ve Montparnasse'ta, yani entelektüel çevrelerin bir araya geldiği şimdilerde ise

⓱ Musée d'Orsay

ayrıca bkz. 146–9.

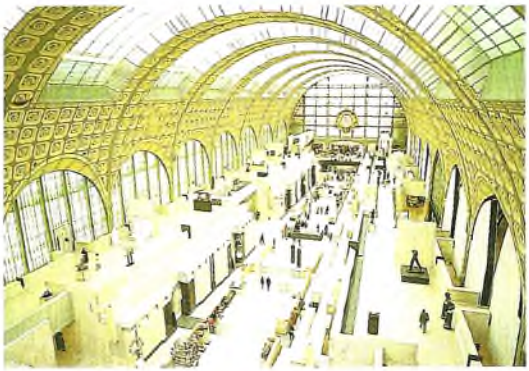
⓲ Musée Nationale de la Légion d'Honneur

...Rue de la Légion d'Honneur (Parvis du Musée d'Orsay) 75007. **Hrt** 11 C2. **Tel** 01 40 62 84 25. **M** Solférino. **RER** Musée d'Orsay. **Açık** Ça–Pa 13.00–17.00. **Kapalı** resmi tatiller. **W musee-legiondhonneur.fr**

...d'Orsay'nin yanında, Lacquet'le inşa edilen son büyük ...mlerden (1782) Hôtel de

III. Napoléon'a verilen Légion d'honneur'ün Büyük Haçı

Bir tren istasyonundan müzeye çevrilen Musée d'Orsay

Salm vardır. Buranın ilk sahibi, 1794 yılında giyotine kurban giden Alman Kontu Prince de Salm-Kyrbourg'du.

Bugün müzede, hem Fransızlar hem de yabancılar tarafından ilgiyle izlenen eşsiz bir Légion d'honneur koleksiyonu sergilenir. I. Napoléon tarafından verilmeye başlanan nişanın sahipleri ceketlerine küçük kırmızı bir rozet takarlar. Müzede, etkileyici madalya ve nişan koleksiyonunun yanı sıra, pek çok resim de görülebilir. Odalardan birinde Napoléon'a verilen Légion d'honneur, imparatorun kılıcı ve göğüs zırhıyla birlikte sergilenir.

Müzede, İngiliz Victoria Haçı ve Amerikan Purple Heart'ı gibi dünyanın çeşitli yerlerinden getirilen değerli madalyalara da yer verilir.

⓳ Musée d'Orsay

Victor Laloux'nun 19. yüzyılın sonundan kalma muhteşem yapısı, ana istasyon binasının kapatılmasından 47 yıl sonra, 1986 yılında Musée d'Orsay olarak yeniden açıldı. Orléans demiryolu şirketinin Paris ana istasyonu olarak yapılan bina, 1970'lerde yıkılmaktan kıl payı kurtuldu. Yapım çalışmaları sırasında binanın mimarisi büyük ölçüde korunmuştur. Kapsamlı bir yenilenme sürecini geride bırakan müze, 1848-1914 yılları arasındaki dönemden, zamanın toplumunu yansıtan eserlerin ve yaratıcı olaylarını sergilemek amacıyla açılmıştı. Müzenin üst katları da yenilenerek sergi alanı genişletilmiştir.

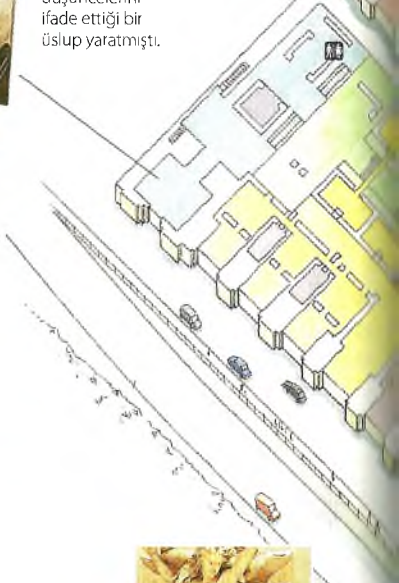
Müzenin Sağ Yaka'dan Görünüşü
Victor Laloux binayı 1900 Evrensel Sergisi için tasarlamıştı.

Sandalye, Charles Rennie Mackintosh
Mackintosh bu sandalyede (1900) görüldüğü gibi yatay ve dikey formlarla düşüncelerini ifade ettiği bir üslup yaratmıştı.

★ **Cehennem Kapıları** (1880-1917)
Rodin bu ünlü eserinde, *Düşünen Adam* ve *Öpüş* gibi eski figürlerini de kullanmıştır.

Kat Planı

- Mimari ve Dekoratif Sanatlar
- Heykel
- 1870 öncesi Resim
- Empresyonizm
- Neo- ve Post-Empresyonizm
- Naturalizm ve Sembolizm
- Art Nouveau
- Sembolizm (küçük ölçekli)
- Geçici sergiler
- Sergi dışı alan

Müze Rehberi

Koleksiyon üç kata yayılmıştır. Zemin katta, 19. yüzyılın ortalarından sonlarına kadar olan dönemin eserleri sergilenir. Orta katta Art Nouveau üslubu dekoratif eserlerin yanı sıra, 19. yüzyılın ikinci yarısı ile 20. yüzyılın başları arasından kalma resimler bulunur. Üst katta ise Empresyonist ve Neo-Empresyonist eserlerden oluşan etkileyici bir koleksiyon vardır.

Dans (1867-8)
Carpeaux'nun heykeli ilk sergilendiğinde bir skandala yol açmıştı.

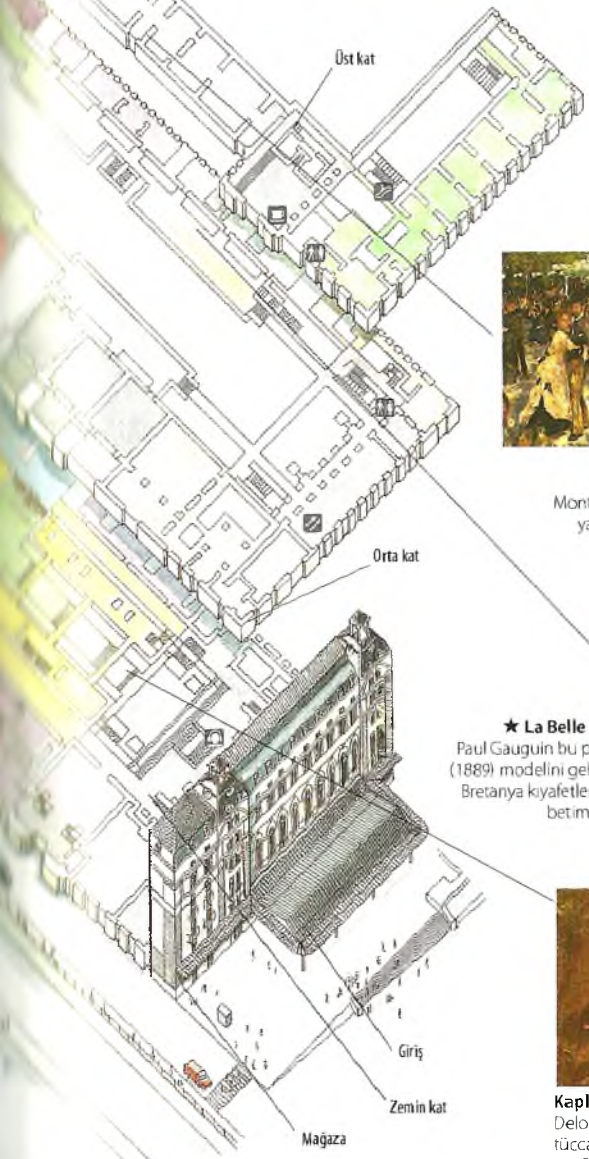

★ **Kırda Yemek** (1863) Manet'nin eseri ilk olarak III. Napoléon'un Salon des Refusés'sinde sergilenmişti. Bugün müzenin üst katındaki ilk bölümdedir.

GEREKLİ BİLGİLER

Pratik Bilgiler
1 Rue de la Légion d'Honneur.
Hrt 12 D2.
Tel 01 40 49 48 14 (gruplar 01 53 63 04 50).
musee-orsay.fr
Açık Sa–Pa 09.30–18.00 (Pe 21.45'e kadar). En geç kapanıştan 1 saat önce bilet alınabilir, internette bilet satışı ve Musée de l'Orangerie'le kombine bilet vardır.
Kapalı 1 Oca, 1 May, 25 Ara.

Ulaşım
M Solférino. 24, 68, 69, 84 ile Quai A. France'a; 73 ile Rue Solférino'ya; 63, 83, 84, 94 ile Blvd St-Germain'e. RER Musee d'Orsay.
P Rue du Bac, Blvd St-Germain.

★ **Moulin de la Galette'te Dans** Renoir bu rengârenk resmi (1876) Montmartre'da, ağaçlardan süzülen ışığı yakalamak için açık havada yapmıştı.

★ **La Belle Angèle** Paul Gauguin bu portrede (1889) modelini geleneksel Bretanya kıyafetleri içinde betimlemiştir.

Kaplan Avı, Eugène Delacroix Delocroix'nın 1854 yılında Weill adında bir tüccar için yaptığı resim Baudelaire tarafından derin, dokunaklı ve ürpertici olarak tanımlanmıştır.

Musée d'Orsay'yi Geziyoruz

Musée d'Orsay 1848 ile 1914 arasındaki dönemden eserleriyle bir bakıma Louvre'un devamı gibidir. Empresyonist sanat koleksiyonu kaçırılmayacak kadar güzeldir. Müze, birinci sınıf geçici sergileri ağırlamanın yanında öğlen ve akşam saatlerinde muhteşem konserlere de ev sahipliği yapar. Kalıcı sergiye ek olarak sinematografi tarihi sergisi gibi eserlerin içinde yaratıldığı sosyal, politik ve teknolojik bağlamı açıklayan sergiler de vardır.

Sanatçı ve tasarımcı Maurice Denis'nin tavan tasarımı (1911)

Art Nouveau

Art Nouveau'ya Fransızca'daki lakabı olan *Style Nouille* (süslü stil) isminin takılmasına giden dolambaçlı yoldaki ilk rehberlerden biri de Belçikalı mimar ve tasarımcı Victor Horta'ydı. Adını Paris'te 1895 yılında açılan bir modern tasarım galerisinden alan Art Nouveau, I. Dünya Savaşı'ndan önce bütün Avrupa'ya yayıldı.

Viyana'da Otto Wagner, Koloman Moser ve Josef Hoffmann yüksek sanatı yeni tasarım anlayışlarıyla birleştirirken, Charles Rennie Mackintosh'un önderliğindeki Glasgow Okulu, Frank Lloyd Wright'ın ABD'deki çalışmalarının öncüsü olan daha geometrik bir yaklaşım geliştirdi.

René Lalique, Art Nouveau estetiğini mücevher ve cam işlemeciliğine taşırken, Horta'dan fazlasıyla esinlenen Hector Guimard ise Paris metrosu için yaptığı Art Nouveau girişleriyle ün kazandı.

Müzeye gelen her ziyaretçinin mutlaka görmesi gereken eserlerden biri de, Rupert Carabin tarafından yapılan oturan çıplak kadınlar, bronz hurma ağacı yaprakları ve sakallı kesik baş figürleriyle donatılmış alegorik ağaç oyma kitaplıktır (1890).

Heykel

Ana koridor şaşırtıcı çeşitlilikte heykellerle dolup taşar. Bunlar, Eugène Guillaume'un *Klasik Gracchi Anıtı*'nda (1848-53) görülen Klasizmin, François Rude'un Romantizmiyle aynı anda var olduğu 19. yüzyıl ortalarındaki dönemin eklektik havasını yansıtır. Rude, *La Marseillaise (s. 213)* olarak da adlandırılan Arc de Triomphe'taki (1836) rölyefi de yapmıştır.

Hicivleriyle tanınan Honoré Daumier'nin parlamento üyelerinin büstlerinden oluşan (1832) –çirkin, koca göbekli, vicdansız ve kibirli– otuz altı parçalık harika serisi ve kısa ömürlü ama üstün yetenekli dahi Jean-Baptiste Carpeaux'nun eserleri de buradadır. Carpeaux'nun ilk bronz çalışması olan *Kont Ugolino* (1362), Dante'nin bir karakteridir. 1868 tarihli eseri *Dans*, ahlaki değerlere hakaret ettiği gerekçesiyle protestolara yol açmıştı. Bu heykel, Alexandre Falguière ve Hyppolyte Moulin gibi heykeltıraşların yapmacık ve özgünlükten uzak çalışmalarıyla zıtlık içindedir.

Edgar Degas'nın ünlü *On Dört Yaşındaki Balerin*'i (1881) sanatçı hayattayken sergilenmişti, ama sergideki pek çok bronz çalışması ölümünden sonra stüdyosunda bulunan balmumu heykellerden yapılmıştır. Auguste Rodin yaşarken tanınıyordu ve güçlü çalışmalarıyla 19. yüzyıl heykeltıraşları arasında ayrıcalıklı bir isim haline gelmişti. Müzede, aralarında *Balzac*'ın (1897) orijinal alçısının da bulunduğu pek çok çalışması sergilenmektedir. Hayatının büyük kısmını akıl hastanesinde geçiren yetenekli sevgilisi Camille Claudel'in çalışmaları ölümün haşin bir alegorisi olan *Olgunluk* (1899-1903) ile temsil edilmiştir.

Yüzyıl dönümü Emile-Antoine Bourdelle ve Aristide Maillol'un çalışmalarıyla vurgulanır.

1870 Öncesi Resim

Bu 19. yüzyıl resimlerindeki şaşırtıcı çeşitlilik, 1870'ten – Empresyonizm adının ilk kez anılmaya başlandığı önemli bir yıldır– önceki bütün resimlerin bir arada sergilendiği zemin katta görülebilir. Eugène Delacroix'nın saldırgan renklere ve neredeyse Ekspresyonist bir canlılığa sahip yapıtı *Kaplan Avı* (1854), Jean-Dominiques Ingres'in klasik eseri *İlkbahar* (1820-56) ile yan yana durmaktadır. Thomas Couture'ün, o güne dek yüzyıl sanatını belirleyen akademik üslubun bir örneği olan donuk eseri *Çöküş Çağında Romalılar* (1847) ana koridorun baş köşesinde sergilenmektedir. Edouard Manet'nin kışkırtıcı ve hiçbir sınıfa dahil edilemeyecek çarpıcı eserleri *Olympia* ve *Kırda Yemek* (1863) ile Manet'yle aynı dönemde yaşamış Claude Monet, Pierre-Auguste Renoir, Frédéric Bazille ve Alfred Sisley'in yapıtları, Empresyonizm akımı genel kabul görmeden önce bu ressamların nasıl çalıştıklarına dair bir fikir verir.

On Dört Yaşındaki Balerin (1881), Edgar Degas

Olympia (1863), Edouard Manet

Empresyonizm

Zamanın farklı anlarında tuvale aktarılan (1892-3) Rouen Katedrali, Empresyonist hareketin önde gelen üyesi Claude Monet'nin burada sergilenen eserleri arasındadır. Pierre-Auguste Renoir, etine dolgun çıplakları ve gençleri resmettiği *Moulin de la Galette'te Dans*'ı (1876) Empresyonist eğilimlerinin zirvesindeyken yapmıştır. Eserleri sergilenen diğer sanatçılar arasında Camille Pissarro, Alfred Sisley ve Mary Cassatt da vardır.

Her ne kadar teknikleri Empresyonistlerinkinden farklı olsa da Edgar Degas, Paul Cézanne ve Vincent van Gogh da bu kategoride yer alır. Degas, *L'Absinthe*'de (1876) görüldüğü gibi Empresyonist üslubu kullanmakta zorlanmasa da, her zaman katı bir gerçekçiliği yeğlemiştir. Cézanne ise, *Elmalar ve Portakallar*'da (1895-1900) görülebileceği gibi ışıktan çok özle ilgiliydi. Van Gogh, Empresyonizmden kısa bir süre etkilendi ama sonra kendi yolunu çizdi. Bu döneme ait sergilenen eserleri Dr. Gachet koleksiyonunda bulunur

Bretanyalı Köylü Kadınlar (1894), Paul Gauguin

Neo-Empresyonizm

George Seurat'nın eserleri (1891 tarihli *Sirk* de dahil) Neo-Empresyonist olarak tanımlansa da, Empresyonist eserlere neredeyse hiç benzemezdi. Seurat'nın yanı sıra, Maximilien Luce ve Paul Signac, eserlerinde, belli bir uzaklıktan bakıldığında bir araya gelip kaynaşan küçük renk noktaları kullanmışlardı. *Dans Eden Jane Avril* (1892) Henri de Toulouse-Lautrec'in sergideki birçok resminden biridir. Paul Gauguin'in Bretanya'daki Pont-Aven'de yaptığı resimleri, onunla aynı yıllarda yaşayan daha genç sanatçıların (Emile Bernard ve Nabiler gibi) eserleriyle yan yanadır. Gauguin'in Tahiti döneminden resimler de buradadır.

Pierre Bonnard'ın da aralarında bulunduğu Nabiler, tuvali, dikkatlice bakıldığında bir derinlik duygusunun ortaya çıktığı düz bir yüzey olarak ele almışlardı.

Odilon Redon'un düş çağrışımlı görüntülerine sembolizm hâkimdir ve Henri (Gümrükçü) Rousseau'nun naif sanatı *Savaş* (1894) ve *Yılan Oynatıcısı* (1907) ile temsil edilir.

Naturalizm ve Sembolizm

1880 ve 1900 yılları arasında Salon sergilerini dolduran resimlere üç büyük oda ayrılmıştır. Naturalistlerin çalışmaları, Üçüncü Cumhuriyet tarafından kabul görmüş ve geniş çapta üretilmişti. Fernand Cormon'un *Kabil* figürü 1880 Salon'unda ilk kez sergilendiğinde büyük beğeni kazandı. Jules Bastien-Lepage'in ilgisi köy yaşamını tasvir etmeye dönüktü ve 1877 yılında öncü Naturalistlerden biri sayılmasına yol açan *Hasat Zamanı*'nı tamamladı. Serbest fırça darbeleri, Manet ve arkadaşlarının üslubundan esinler taşımaktaydı. Daha etkileyici bir Naturalist resim de Lionel Walden'in *Cardiff Dokları* (1894) adlı eseridir.

Sembolizm akımı, Realizm ve Empresyonizme bir tepki olarak doğdu ve düş ve düşünce imgelerinin etkisi altında gelişti. Sonuçta farklı konular ve ifade biçimleri ortaya çıktı. Burada görebileceğiniz eserler arasında, Henri Martin'in arpçıları tasvir ettiği *Dinginlik* (1899), Edward Burne-Jones'un anıtsal çalışması *Çarkıfelek* (1883) ve Jean Delville'in *Platon Okulu* (1898) sayılabilir. Bu bölümdeki en etkileyici resimlerden biri de Winslow Homer'ın 1890 tarihli lirik *Yaz Gecesi*'dir.

Mavi Nilüferler (1919), Claude Monet

QUARTIER LATIN

Seine Nehri ile Jardins du Luxembourg arasında uzanan nehir kenarında yer alan bu eski semt, kitabevleri, kafeler, sinemalar ve caz kulüpleriyle doludur. Geleceğin önemli isimlerinin çoğunun yetiştiği IV. Henri ve Louis Le Grand gibi pek çok ünlü eğitim kurumu buradadır.

1968 ayaklanmasının *(s. 42–3)* önderleri bunsuz günlük yaşamında kayboldukça, bölgenin omurgası olan Boulevard St Michel'deki gösteriler de yerlerini ticari faaliyetlere terk etmişti. Bugün ucuz dükkânlar ve hamburgerciler her yanı sardı ve bulvarın daracık, arnavut kaldırımlı, labirent gibi sokakları etnik dükkânlar, garip butikler ve avangard tiyatrolar ve sinemalar tarafından istila edildi. Ancak, bölgenin 800 yıllık tarihini silmek zordur. Sorbonne eski karakterini büyük ölçüde korumaktadır; bölgenin doğu kısmında tarihi 13. yüzyıla dek uzanan sokaklar vardır. Kentin dışına kadar uzanan ve kentin bütün sokaklarının atası olan Romalılardan kalma Rue St-Jacques hâlâ varlığını sürdürmektedir.

Önemli Yerler

Tarihi Binalar ve Sokaklar

7 Boulevard St-Michel
7 La Sorbonne
8 Collège de France

Kilise

1 St-Séverin
4 St-Julien-le-Pauvre
9 Chapelle de la Sorbonne
10 St-Etienne-du-Mont
11 *Panthéon s. 160–61*

Meydanlar

5 Place Maubert

Müzeler ve Galeriler

1 *Musée de Cluny – Musée National du Moyen Age s. 154–7*
6 Musée de la Préfecture de Police

0 m 200

Restoranlar *bkz. s. 302–4*

1 Anahuacalli
2 L'Atlas
3 Bistrot Terroir Parisien
4 Brasserie Balzar
5 Breakfast in America
6 Les Degrés de Notre Dame
7 El Loubnane
8 Itinéraires
9 Perraudin
10 Le Petit Châtelet
11 Le Petit Pontoise
12 Le Pré Verre
13 Sola
14 La Tour d'Argent

Ayrıca bkz. Sokak Planı harita 12, 13, 17

◀ İçmekândan bakışla Panthéon'un kubbesi

Semboller için *bkz. arka kulakçık*

Adım Adım Quartier Latin

Ortaçağ'dan bu yana Sorbonne'un etkisinde kalan bu semt, adını, Latince konuşan erken dönem öğrencilerinden almıştır. Bölgenin tarihi, Île de la Cité'nin karşısındaki Romalılardan kalma kasabaya dek uzanır. O zamanlar Rue St-Jacques, Paris'ten çıkan ana yollardan biriydi. Sanatçılar, entelektüeller ve bohem bir hayat sürdürenler için her zaman cazip bir yer olan bölgenin tarihi politik kargaşalarla doludur. Place St-Michel, 1871 yılında Paris Komünü'nün merkezi oldu; Mayıs 1968'de ise öğrenci hareketlerine ev sahipliği yaptı. Ama günümüzde doğu bölümü üst sınıfın oturabileceği kadar şık bir yer haline gelmiştir.

Place St-Michel
Davioud'un çeşmesi dikkate değer. Duret'nin bronz heykelinde ise, Aziz Mikâil ejderhayı öldürürken görülür.

❷ ★ Boulevard St-Michel
Günlük dildeki adıyla Boul'Mich'in kuzey ucu, kafeler, kitabevleri, giysi mağazaları, barlar, deneysel sinemalar ve gece kulüpleriyle cıvıl cıvıldır.

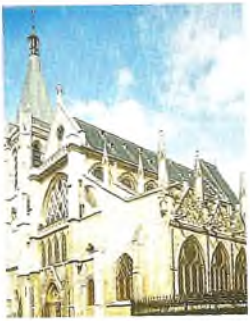
❶ ★ Musée National du Moyen Age
En seçkin Ortaçağ koleksiyonlarından biri, 15. yüzyılın sonlarından kalma bu görkemli binada sergilenir.

Rue St-Séverin No. 22 Paris'teki en dar evdir. *Manon Lescaut*'nun yazarı Abbé Prévost bir zamanlar burada yaşamıştı.

3 ★ St-Séverin
İnşasına 13. yüzyılda başlanan bu kilisenin tamamlanması üç asır sürmüştür. Görkemli Gothic üslubun güzel bir örneğidir

Şimdi Buradasınız
Bkz. Paris'in Merkezi s. 16–17

Rue du Chat qui Pêche Adı, "balık avlayan kedi sokağı" anlamına gelir ve 1,8 m genişliğiyle kentin en dar sokağıdır.

Küçük Atina
St-Séverin'in pitoresk sokaklarındaki Yunan restoranlarının en hareketli olduğu akşam saatlerinde, özellikle de hafta sonlarında çok canlıdır.

Shakespeare & Co *(s. 323–4)* Rue de la Bûcherie No. 37'de etkileyici ama karmakarışık bir kitabevidir. Buradan satın alınan her kitaba Shakespeare & Co Kilometre Zéro Paris damgası basılır.

4 ★ St-Julien-le-Pauvre
17. yüzyılda yeniden inşa edilen kilise Devrim sırasında hayvan yemi depolamakta kullanılmıştı.

Rue du Fouarre Ortaçağ'da dersler burada yapılırdı. Öğrenciler sokaktaki saman balyalarına *(fouarre)* otururlardı.

Rue Galande
17. yüzyılda şıklığın ve zenginliğin yuvasıydı, ama daha sonra tavernalarıyla adı kötüye çıkmıştır.

0 m 100

Sembol

— Önerilen rota

❶ Musée de Cluny–Musée National du Moyen Age

Müze, Cluny Başrahibi'nin eski ikametgâhı olan l'Hotel de Cluny'de bulunmaktadır. Yaratıcı bir biçimde yeniden düzenlenmiş Ortaçağ bahçelerinin çevrelediği müze, Galya-Roma harabeleri ile bir Ortaçağ malikânesinden oluşmuştur. Dünyadaki en iyi Ortaçağ sanatı koleksiyonlarından biri burada sergilenmektedir.

Ortaçağ Malikânesi
Müze binasının yapımı 1500 yılında Cluny başrahibi Jacques d'Amboise döneminde tamamlanmıştı.

★ Basel'in Altın Gülü (1330)
Kuyumcu Minucchio da Siena bu gülü Avignon Papası XXII. Johannes için yapmıştı.

★ Tekboynuzlu ve Kadın
Altı goblenlik bu mükemmel dizi 15. yüzyıl ile 16. yüzyılın başı arasında geliştirilen *millefleurs* üslubunun en güzel örneklerinden biridir. Bu üslupta bitkiler, hayvanlar ve insanlar zarif bir biçimde resmedilir.

Galya-Roma Hamamları
İS 100 yılında inşa edilen hamamlar bir yüz yıl boyunca ayakta kaldıktan sonra barbarlar tarafından tahrip edildi.

Caldarium (sıcak banyo odası)

Galya-Roma Frigidarium'u
Bu soğuk banyo odasının kemerleri 1. ve 2. yüzyıllardan kalmadır. Kemerlerin daha önce Paris kayıkçılar cemiyetinin sembolü olan oyma gemi pruvalarıyla bezeli olduğu sanılmaktadır.

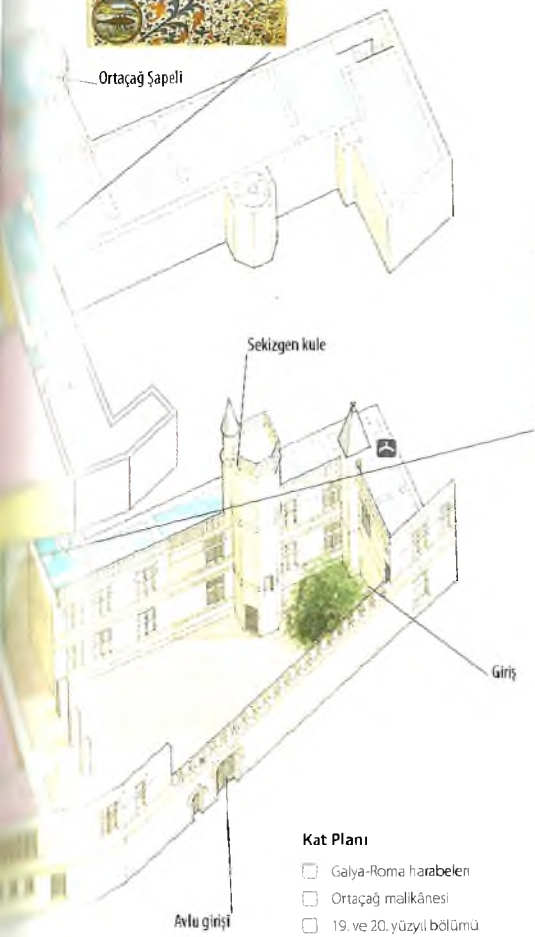

Saatler Kitabı
Müzede 15. yüzyıldan kalma Saatler Kitabı sergilenmektedir. Renkli resimli sayfalar, zodyağın ilgili işaretinin eşlik ettiği ayın işlerinden sahneler içerir.

GEREKLİ BİLGİLER

Pratik Bilgiler
6 Pl Paul-Painlevé.
Hrt 13 A5.
Tel 01 53 73 78 16/00.
musee-moyenage.fr
Açık Ça–Pt 09.15–17.45.
Kapalı 1 Oca, 1 May, 25 Ara.
Konserler. Seminerler.

Ulaşım
Cluny-La-Sorbonne, St-Michel, Odéon. 63, 86, 87, 21, 27, 38 ile Rue Soufflot ve Rue des Ecoles'e. St-Michel, Cluny-La Sorbonne. Blvd St-Germain, Pl Edmond Rostand.

Kat Planı
- Galya-Roma harabeleri
- Ortaçağ malikânesi
- 19. ve 20. yüzyıl bölümü

★ Krallar Galerisi
1977 yılında, Opéra'nın arkasındaki Rue de la Chaussée-d'Antin'deki kazılarda, Philippe Auguste iktidarı sırasında yapılmış (1220 civarı) Yahuda Kralları'nın 27 taş başından 22'si çıkarıldı.

Müze Rehberi

Binanın iki katına dağıtılmış koleksiyonda Ortaçağ'dan kalma eserlere ağırlık verilmiştir ve resimli elyazmaları, goblenler, dokumalar, değerli metaller, sumermerleri, seramik eserler, heykeller ve kilise mobilyaları gibi o zamanlardan kalma pek çok eser ve eşya sergilenir. Frigidarium civarında bazı Galya-Roma kalıntıları görülebilir. Yakındaki küçük, dairesel odada da sütun başları sergilenir.

Moyen Age Koleksiyonunu Geziyoruz

Alexandre du Sommerard, 1833 yılında Hôtel de Cluny'yi aldı ve mekâna büyük özen gösterip, güçlü bir etki yaratacak biçimde kendi sanat koleksiyonunu yerleştirdi. Ölümünden sonra malikâne ve içindekiler devlete satıldı ve müze haline getirildi.

Aritmetik gobleni

Goblenler

Müzedeki goblenler eskiliği, iyi korunması ve kalitesiyle dikkat çeker. Geometri, gökbilim ve müzikle beraber Ortaçağ'daki dört yüksek ilimden biri olan Aritmetik gobleninde, bu ilim, para sayarken kendisini çevreleyen erkeklerden birinin hediye ettiği kitaptan yararlanan, dönem kıyafetleri içinde zarif bir kadın olarak betimlenmiştir. Muhteşem *Soylu Yaşam* (y. 1500) dizisinde gündelik hayattan manzaralar vardır. *Tekboynuzlu ve Kadın* dizisi üst kattadır.

Oymalar

Ortaçağ'da kullanılan farklı ahşap işleme teknikleri müzede iyi bir biçimde örneklenmiştir. İngiltere'deki Nottingham atölyelerinden getirilen, ahşap ve sumermerinden yapılma eserler vardır. Bunlar Avrupa'nın dört bir yanında altar panoları olarak kullanılmıştır. 16. yüzyıl başından kalma, dokunaklı ve gerçekçi bir eser olan *Okul*, daha küçük boyutlu eserlerden biridir.

Üst katta, Flaman ve Alman ahşap oyma işleri sergilenmektedir; çok-renkli Aziz Yuhanna figürü bunların tipik bir örneğidir. Ayrıca, dikkat çekici iki altar panosu da görülebilir: Cléves Dükalığı'ndan, incelikli bir biçimde işlenmiş ve boyanmış *İsa'nın Kederi* (y. 1485) ile 1523 yılında Anvers'te yapılmış olan ve Son Yemek dahil üç ayrı sahnenin betimlendiği Averbode altar panosu. Mutlaka görülmesi gereken bir diğer eser de Marla Magdalena figürüdür.

Vitraylar

Cluny'deki 12. ve 13. yüzyıllardan kalma camların çoğu Fransızdır. En eski örnekler 1144 yılında Basilique-Cathédrale de St-Denis'ye yerleştirilmiş olanlardır. Bir yangında yıkılan Troyes Katedrali'nden de üç parça vardır; bunların ikisinde Aziz Nikolaos'un, diğerinde ise İsa'nın hayatı anlatılmıştır.

19. yüzyılın ortasında restore edilen Sainte-Chapelle'den *(s. 88–9)* pek çok pano Cluny'ye getirilmiş ve hiçbir zaman iade edilmemiştir. Bunların arasında, Samson'un öyküsünden beş sahnenin tasvir edildiği 1248 tarihli vitraylar da vardır.

Renkli camı tek-renkli betimlerle çevreleyerek kontrast yaratma tekniği 13. yüzyılın ikinci yarısında ortaya çıkmıştır. Rouen'deki kraliyet şatosundan getirilen dört pano, bunun güzel örnekleridir.

Bretanya'dan vitraylar (1400)

Okul ahşap oyma (İngiltere, 16. yüzyıl başı)

St Denis'den bir kraliçe başı *La Reine de Saba* (1120'den önce)

Heykeller

Bu bölümdeki en dikkat çekici heykeller, Notre-Dame'dan getirilmiş başsız figürlerin ve başların sergilendiği Kraller Galerisi'dir. 1400'lerden kalma zarif bir Adem heykeli de burada görülebilir.

Hemen karşıdaki tonozlu odada Fransız kiliselerinden getirilen güzel Romanesk heykeller sergilenir. Bunların en eskilerinin arasında St Germain-des-Prés'nin nefinden getirilen, 12 sütun başlığı (erken 11. yüzyıl) vardır. Eskiden St Denis'nin taçkapısında duran heykeltıraşlık pek de iyi durumda olmayan kraliçe başı *Le Reine de Saba* (y. 1140) da görülebilir.

Diğer Romanesk ve Erken Gotik sütun başları arasında Katalonya'dan getirilen altı eser ve Provanzen'in en ünlü heykellerinden olan Sainte-Chapelle için yapılan bir vaviler (erken 13. yüzyıl) yer alır.

Günlük Eşyalar

Sergilenen ev eşyaları Ortaçağ'daki gündelik hayatı yansıtır. Duvar süslerinden mücevher kutularına ve giysilere kadar pek çok parçanın bulunduğu koleksiyon, eşyaların kullanım alanlarını vurgulayacak şekilde düzenlenmiştir. Oyuncaklar, sergiye insani bir boyut katarken yolculuk çantaları ve dini semboller ise keşif gezilerini ve hacları hatırlatır.

Değerli Metal İşleri

Müzede, Galyalılardan Ortaçağ'a kadar uzanan, güzel bir mücevher, sikke ve metal ve mine işleri koleksiyonu bulunur. Galya mücevherleri sergisinde, basit tasarımlarıyla dikkat çeken altın gerdanlıklar, bilezikler ve yüzükler vardır. Bunların arasında Cluny'deki en değerli parçalardan biri olan Basel'in Altın Gülü dikkate değer. 1330 yılında Papa XXII. Ioannes tarafından yaptırılan bu işlemeli parça, türünün en eski örneklerindendir.

Müzedeki en eski mine işleri, geç Roma ve Bizans *cloisonné* parçalarıdır. Koleksiyondaki en yakın tarihli parçalar, geç 12. yüzyılda ortaya çıkan Limoges mine işlerine kadar uzanır. Ayrıca, iki sıradışı altar panosu da dikkate değer: Basel'in Altın Altarı ve Stavelot altar panosu.

İtalya'dan bir haç (geç 15. yüzyıl)

Nautes Sütunu

Galya-Roma Kalıntıları

Musée de Cluny – Musée National du Moyen Age'i, sadece buradaki Galya-Roma hamamlarının boyutunu ve düzenlemesini görmek için bile ziyaret edebilirsiniz. Tonozlu *frigidarium* (soğuk banyo odası), Fransa'daki benzerlerinin en büyüğüydü. 1711 yılında Notre-Dame'ın altında yapılan kazılarda ortaya çıkarılan ve Cluny'deki en değerli eserlerden biri olan Nautes (gemici) Sütunu burada sergilenir. Galya ve Roma tanrılarını temsil eden beş taş bloktan oluşan eseri taçlandıran kısımda Seine Nehri'nin gemicilerinin tasvir edildiği düşünülmektedir. *Caldarium* ve *tepidarium*'un (sıcak ve ılık banyo odaları) kalıntıları ve yeraltı mahzenleri de gezilebilir.

Tekboynuzlu ve Kadın Goblenleri

Altı goblenden oluşan bu dizi, 15. yüzyıl sonlarında, Hollanda'nın güneyinde dokunmuştur. Canlı, uyumlu renkleri ve merkezi figürün şiirsel zarafeti dikkate değer. İlk beş goblen, duyuların alegorilerinden oluşur: görme (aynaya bakarken), işitme (portatif bir org çalarken), tat alma (tatlı yerken), koku alma (karanfil koklarken) ve dokunma (tekboynuzlunun boynuzunu tutan kadın). Bir kutuya konmuş mücevherlerin görüldüğü gizemli altıncı goblenin üzerinde "tek aşkıma" yazar; bu parçada, özgür seçim ilkesinin temsil edildiği sanılmaktadır.

Altıncı goblendeki tekboynuzlu

❷ Boulevard St-Michel

75005 & 75006. **Hrt** 12 F5 & 16 F2. Ⓜ St-Michel, Cluny-La Sorbonne. RER Luxembourg.

Bu ünlü bulvar 1869 yılında bölgeyi ikiye bölmüştür. Daha önceleri edebiyatçıların buluştuğu kafeleriyle tanınmasına rağmen buraların yerine artık giysi mağazaları açılmıştır. No. 60-64'te Fransa'nın başat mühendislik okullarından Ecole Nationale Supérieure des Mines *(s. 175)* yer alır. Place St-Michel'e, 1944 yılında Nazilerle çatışırken ölen öğrencilerin anısına mermer levhalar yerleştirilmiştir.

St-Séverin kilisesinin oyma taş kemerlerle bezeli kapısı

❸ St-Séverin

3 Rue-des-Prêtres-St-Séverin 75005. **Hrt** 13 A4. **Tel** 01 42 34 93 50. Ⓜ St-Michel. **Açık** Pt–Ct 11.00–19.30, Pa 09.00–20.30. ✝ her gün. Konserler. **saint-severin.com**

Paris'in en güzel kiliselerinden biri olan St-Séverin, Alevli Gotik üslubun mükemmel bir örneğidir. Adını, Kral Clovis'in torununu (geleceğin Aziz Cloud'u) kiliseye katılmaya ikna eden ve 6. yüzyılda bölgede yaşayan bir münzeviden alır. Yapım çalışmaları 16. yüzyılın başında tamamlanan kilisede koro mahallini çevreleyen çifte kemerli koridor dikkate değer.

St-Julien-le-Pauvre'un iç mekânı

1684 yılında, XIV. Louis'nin kuzeni Grande Mademoiselle, St-Sulpice kilisesinden sonra St-Séverin'i de himayesine almış ve koro mahallini yenilettirmiştir.

Bugün bir bahçe olan kilise mezarlığı, 1474 yılındaki ilk safrakesesi taşı ameliyatlarının yapıldığı yerdi. XI. Louis, ölüme mahkûm bir okçuya eğer bu ameliyatı kabullenir ve yaşarsa özgürlüğünü vaat etmişti (sonuç başarılıydı ve okçu ölümden kurtuldu). Bahçede, ölü kemiklerinin toplandığı üçgen çatılı bir Ortaçağ mahzeni vardır.

❹ St-Julien-le-Pauvre

1 Rue St-Julien-le-Pauvre 75005. **Hrt** 13 A4. **Tel** 01 43 54 52 16. Ⓜ St-Michel. RER St-Michel-Notre-Dame. **Açık** her gün 09.30–13.30, 15.00–18.30. Konserler. *Bkz. Eğlence Hayatı s. 328.*

En az üç azizin bu kilisenin koruyucu azizi olabileceği düşünülse de, bunun Hospitalier tarikatından Aziz Julien olma ihtimali yüksektir. Bu kilise, St-Germain-des-Près'yle birlikte Paris'in en eski kiliselerindendir; tarihi 1165 ile 1220 yıllarına dek uzanır. Kilisenin 1524 yılındaki bir öğrenci ayaklanmasından zarar görmesi üzerine, üniversite toplantılarının kilisede düzenlenmesi parlamento tarafından alınan bir kararla yasaklanmıştır. Kilise, 1889 yılından bu yana, Yunan Ortodoks Kilisesi'nin Melkite tarikatına aittir ve burada sık sık oda müziği ve dini müzik dinletileri düzenlenir.

❺ Place Maubert

75005. **Hrt** 13 A5. Ⓜ Maubert-Mutualité.

Place Maubert ("La Maub"), 12. yüzyıldan 13. yüzyılın ortasına kadar açık havada verilen dersleriyle Paris'in eğitim merkezlerinden biri olarak öne çıkmıştır. Bilginler, Montagne St-Geneviève'deki yeni yerlerine taşındıklarında, meydan, aralarında, 1546 yılında kazığa bağlanıp diri diri yakılan filozof Etienne Dolet'nin de bulunduğu pek çok kişinin işkence görüp idam edildiği bir yere dönüştü.

16. yüzyılda burada o kadar çok Protestan yakılmıştı ki, meydanın, bu yeni inancın taklipçileri için bir hac mekânı haline geldiği söylenebilir. Bugün, bu kötü şöhretin yerini, daha saygın bir hava ve tanınmış bir sokak pazarı almıştır.

❻ Musée de la Préfecture de Police

4 Rue de la Montagne Ste-Geneviève 75005. **Hrt** 13 A5. **Tel** 01 44 41 52 50. Ⓜ Maubert-Mutualité. **Açık** Pt–Cu 09.00–17.30; Ct 10.30–17.30 (son giriş 16.30). **Kapalı** resmi tatiller. randevuyla.

Paris'in karanlık yüzlerinden biri bu küçük ve eski moda müzede sergilenir. 1909 yılında kurulan müze Paris polisinin Ortaçağ'dan 20. yüzyıla dek süren gelişimini ele alır. Sergilenen parçalar arasında Devrim önderlerinden Danton gibi isimlerin tutuklama kararları vardır. Ünlü katiller tarafından kullanılmış silahlar ve aletlerden oluşan sergi ilgi çekici olabilir. Direniş'te ve daha sonra Paris'in kurtuluşunda polisin rolüne ilişkin bir bölüm de bulunmaktadır.

Polis müzesindeki silahlar

❼ La Sorbonne

1 Rue Victor Cousin 75005.
Hrt 13 A5. **Tel** 01 40 46 22 11.
Cluny-La Sorbonne, Maubert-Mutualité. **Açık** sadece randevuyla. randevu için e-posta gönderin: sorbonne@ac-paris.fr.
english.paris-sorbonne.fr

Paris Üniversitesi'nin merkezi olan Sorbonne, 1253 yılında IX. Louis'nin günah çıkartma papazı Robert de Sorbon tarafından 16 yoksul öğrencinin teoloji öğrenimi görmesi için kurulmuştu. Bu alçakgönüllü başlangıçtan sonra üniversite dolaylık teolojinin merkezi haline geldi. 1469 yılında üniversite rektörü, Mainz'den üç baskı makinesi getirtti ve böylelikle Fransa'nın ilk matbaası kuruldu. Üniversitenin 18. yüzyıl liberal felsefesine muhalif tutumu Devrim sırasında baskı görmesine sebep oldu. 1806 yılında Napoléon, üniversiteyi yeniden kurdu. Richelieu'nün 17. yüzyıl başında yaptırdığı binalar, şapel hariç, bugün görülenlerle değiştirildi.

Collège de France'taki heykeller

❽ Collège de France

11 Pl Marcelin-Berthelot 75005.
Hrt 13 A5. **Tel** 01 44 27 12 11.
Maubert-Mutualité.
Açık Eki–Haz: Pt–Cu 09.00–18.00.
college-de-france.fr

Paris'in en büyük araştırma ve eğitim kurumlarından biri olan yüksek okul I. François tarafından 1530 yılında kurulmuştu. Kral, büyük hümanist Guillaume Budé'nin rehberliğinde, Sorbonne'un dogmatizmini ve hoşgörüsüzlüğünü dengelemeyi amaçlıyordu. Budé'nin bir heykeli batı avlusunda bulunmakta ve eski yüksek okulun girişindeki yazıtta önyargısız eğitim yaklaşımı yansıtılmaktadır: *Docet omnia* (burada her şey öğretilir). Dersler ücretsizdir ve halka açıktır.

❾ Chapelle de la Sorbonne

Pl de la Sorbonne 75005.
Hrt 13 A5. **Tel** 01 40 46 22 11.
Cluny-La Sorbonne, Maubert-Mutualité. RER Luxembourg. **Açık** sadece rehberli geziler (her ay bir Ct), randevuyla.

Lemercier tarafından tasarlanan ve 1635-42 yılları arasında inşa edilen bu şapel, kubbeyi taşıyan sütunların üstündeki hanedan arması ve Girardon'nun 1694 yılında koro mahalline oyduğu beyaz mermerden lahtiyle, Richelieu'ye adanmış bir anıt gibidir. Şapelin dikkat çekici yan cephesi Sorbonne'un ana avlusuna bakar.

Chapelle de la Sorbonne'da saat

❿ St-Etienne-du-Mont

Pl Ste-Geneviève 75005. **Hrt** 17 A1. **Tel** 01 43 54 11 79. Cardinal Lemoine. **Açık** Sa–Cu 08.45–19.45; Ct ve Pa 08.45–12.00, 14.00–19.45 (yazları Sa–Ct 10.00–12.00, 16.00–19.45). her gün.

Bu önemli kilise, yalnızca Paris'in manevi koruyucusu Sainte Geneviève'den kalma kutsal emanetlere değil, aynı zamanda Racine ve Pascal gibi büyük kişiliklerin mezarlarına da ev sahipliği yapar. Kilisenin bazı kısımları Gotik üsluptadır; nefi bir köprü gibi geçen haç panosu da dahil olmak üzere bazı kısımları da Rönesans izleri taşır. Vitraylar da dikkat çekicidir.

⓫ Panthéon

XV. Louis, 1744 yılında tutulduğu umarsız bir hastalıktan kurtulduğunda, Sainte Geneviève'in onuruna görkemli bir kilise yaptırmaya karar vermiş. Yapım çalışmaları kiliseyi Neo-Klasik üslupta planlayan Fransız mimar Jacques-Germain Soufflot'ya emanet edilmiş ve 1764 yılında başlayan çalışmalar Soufflot'nun ölümünden on yıl sonra (1790) Guillaume Rondelet'nin gözetimi altında tamamlanmıştır. Fakat kilise, Devrim'in hız kazandığı günlerde Fransız büyüklerinin mezarlarının konulduğu bir *panthéon*'a dönüştürülmüş, 1806 yılında Napoléon tarafından kiliseye iade edilmiş, ama tekrar laikleştirilmiş, sonra kutsanmış, 1885 yılında ise kente verilmiştir.

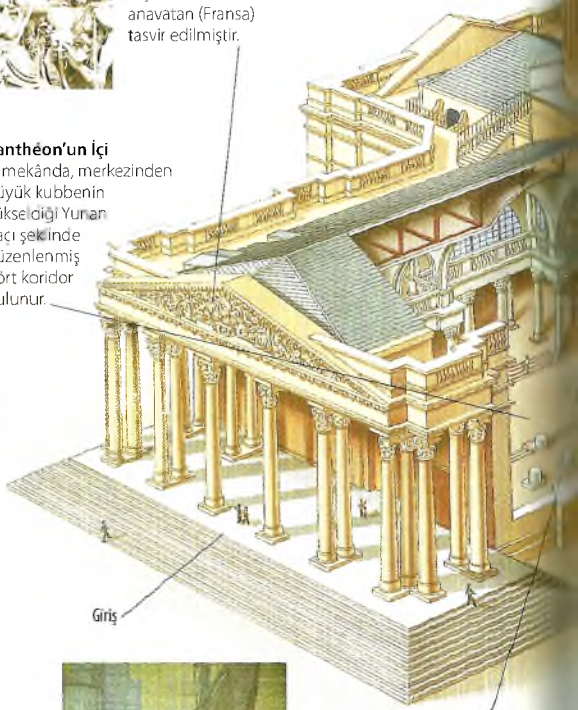
Ön Cephe
Roma'daki Pantheon'dan esinlenilerek inşa edilen tapınağın portikosunda Korint düzeninde 22 sütun vardır.

Alınlık Rölyefi
David d'Angers'in alınlıktaki kabartmasında, büyük adamlarına defne yaprağından taçlar ihsan eden anavatan (Fransa) tasvir edilmiştir.

Panthéon'un İçi
İç mekânda, merkezinden büyük kubbenin yükseldiği Yunan haçı şeklinde düzenlenmiş dört koridor bulunur.

SEMBOL

① **Kubbenin kemerleri** Rondelet tarafından tasarlanmıştır ve Gotik mimarinin hafifliğine karşı yeniden canlanmış bir ilgiyi yansıtır. Kemerler on bin ton ağırlığında, 83 metre yüksekliğindeki kubbeyi taşıyan dört sütunu birbirine bağlar.

② **Kubbe galerilerinden** başkent Paris'in nefis panoramik manzarası izlenebilir.

③ **Kubbe külahı** kilisenin merkezine çok az ışığın düşmesini sağlar. Fransa kahramanlarının yattığı bu mekân için güçlü bir ışığın uygun olmadığı düşünülmüştür.

★ **Sainte Geneviève Freskleri**
Nefin güney duvarı boyunca uzanan resimlerde Sainte Geneviève'in hayatı anlatılır. 19. yüzyıl fresk ressamı Pierre Puvis de Chavannes tarafından yapılmıştır.

GEREKLİ BİLGİLER

Pratik Bilgiler
Pl du Panthéon **Hrt** 17 A1.**Tel** 01 44 32 18 00 **Açık** Nis–Eyl: her gün 10.00–18.30; Eki–Mar: her gün 10.00–18.00 (son giriş kapanıştan 45 dk önce). **Kapalı** 1 Oca, 1 May, 25 Ara. **pantheon.monuments-nationaux.fr**

Ulaşım
Jussieu, Cardinal-Lemoine. 84 ile Panthéon'a; 21, 27, 38, 82, 84, 85, 89 ile Gare du Luxembourg'a. Luxembourg Pl E Rostand.

★ Demir İskeletli Kubbe
Bu kubbe, taş kupolaları ve üç katmanlı yapısıyla Londra'daki St Paul's ile Dôme des Invalides'den *(s. 188–9)* esinlenerek yapılmıştır.

Sıra Sütunlar
Kubbeyi çevreleyen sıra sütunlar, hem destekleme sisteminin parçasıdır hem de dekoratif bir unsurdur.

Diderot Anıtı
Alphonse Terroir'in heykeli (1925) politik yazar Denis Diderot'ya adanmıştır.

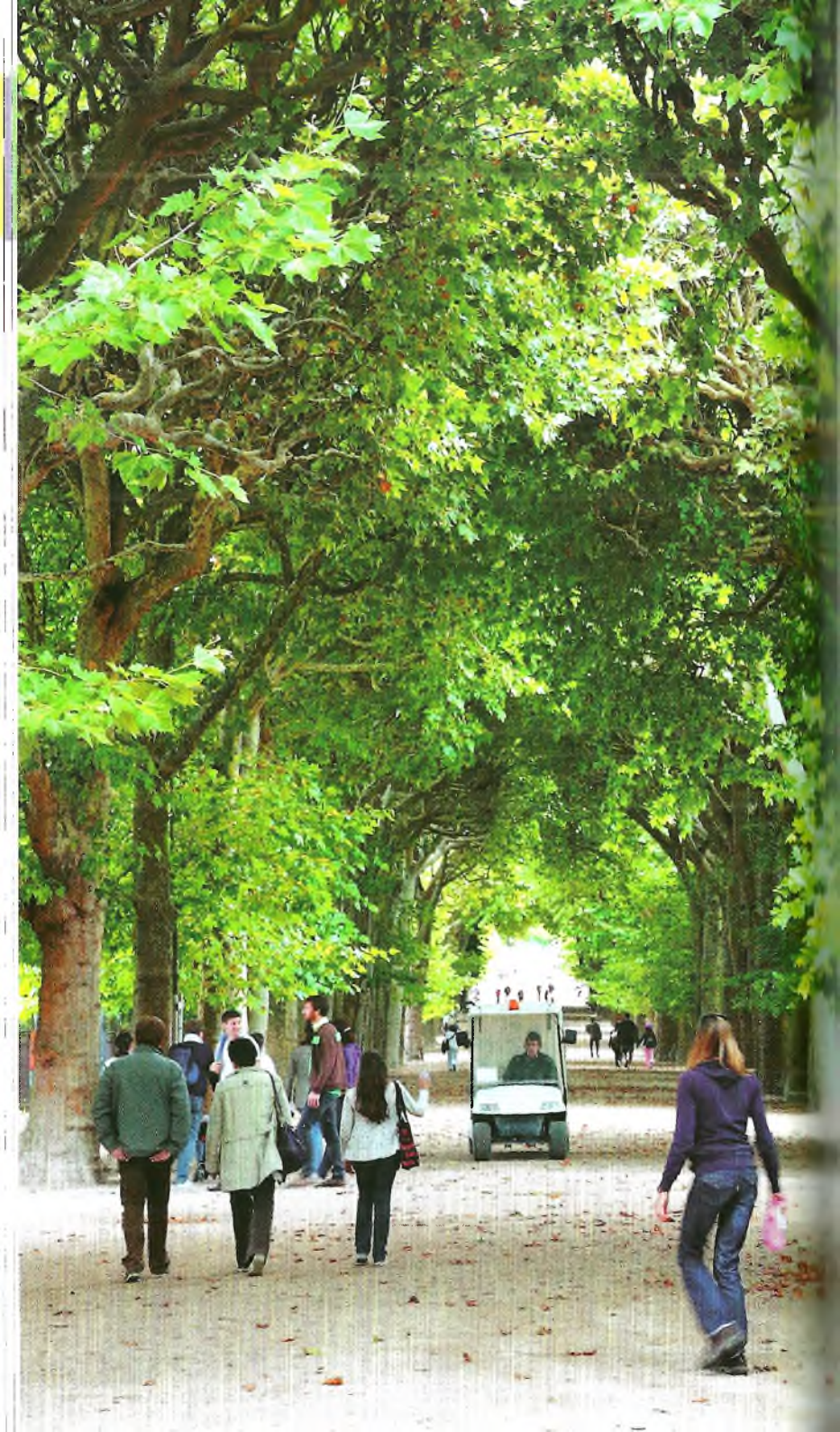

★ Kripta
Kubbenin altındaki alanın tümüne yayılmış olan kripta Dor düzeninde sütunlarla çevrilidir. Birçok ünlü Fransız burada yatmaktadır.

Panthéon'da Yatanlar

Buraya gömülen ilk ünlü, sevilen bir hatip olan Honoré Mirabeau'ydu (daha sonra Maximilien Robespierre önderliğindeki Devrimci hareket sırasında gözden düştü ve cesedi buradan taşındı). Jean-Antoine Houdon tarafından yapılan Voltaire heykeli, Voltaire'in mezarının önündedir. 1970'li yıllarda, Direniş liderlerinden Jean Moulin'in cesedi de buraya taşınmıştı. Pierre ve Marie Curie'nin kalıtları 1995 yılında, Alexandre Dumas'nınki de 2002 yılında buraya getirildi. Jean-Jacques Rousseau, Victor Hugo ve Emile Zola'nın mezarları da buradadır.

QUARTIER JARDIN DES PLANTES

Bu semt her zaman Paris'in en huzurlu köşelerinden biri olmuştur. *Ancien régime* krallarının şifalı otlar yetiştirdikleri ve günümüzde Ulusal Doğa Tarihi Enstitüsü'nün bulunduğu 17. yüzyıl botanik bahçeleri, bölgeye kendine has karakterini kazandırmıştır. Civarda Paris'in en büyüğü olan Pitié Salpêtrière de dahil olmak üzere birçok hastane vardır. Rue Mouffetard'ın aşağı kısmını her gün renkli bir pazar kaplar. Mouffetard'ın çevresindeki sokaklarda ise, Ortaçağ yaşamı yeniden canlanmış gibidir.

Önemli Yerler

Tarihi Binalar ve Sokaklar

- 5 Arènes de Lutèce
- 7 Rue Mouffetard
- 12 Groupe Hospitalier Pitié-Salpêtrière

Kiliseler ve Camiler

- 8 St-Médard
- 9 Mosquée de Paris

Modern Mimari

- 1 Institut du Monde Arabe

Meydanlar, Parklar ve Bahçeler

- 3 Ménagerie
- 6 Place de la Contrescarpe
- 11 Jardin des Plantes

Müzeler ve Galeriler

- 2 Musée de la Sculpture en Plein Air
- 4 Collection des Minéraux de l'Université
- 10 Muséum National d'Histoire Naturelle
- 13 La Manufacture des Gobelins

Restoranlar *bkz. s. 302–4*

1. L'Agrume
2. Chez Gladines
3. Dans les Landes
4. Marty
5. Mavrommatis

Ayrıca bkz. Sokak planı haritalı 17–18

◀ Jardin des Plantes'ta gezinenler

Semboller için *bkz. arka kulakçık*

Adım Adım Quartier Jardin des Plantes

XIII. Louis'nin hekimleri Jean Hérouard ve Guy de la Brosse, 1626 yılında, çok az insanın yaşadığı kenar mahallelerden biri olan St-Victor'da kraliyet şifalı ot bahçesini kurma izni aldılar. Bu şifalı ot bahçesi ile dinsel yapıların bahçeleri sayesinde, bölgeye bir kırsal kesim atmosferi hâkim oldu.
19. yüzyılda nüfus hızla arttı ve semt giderek büyümeye başladı. Kısa süre sonra da, 19. ve 20. yüzyıl binaları ile tarihi binaların yanı sıra, daha yakın zamanda inşa edilmiş yapıların da görülebildiği günümüzdeki çok renkli görünümüne kavuştu.

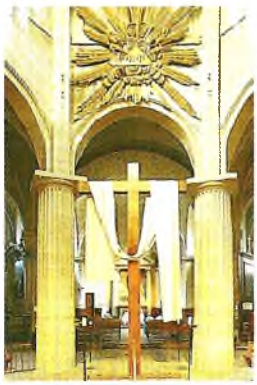
6 Place de la Contrescarpe
Köy meydanını andıran meydandaki kafeler ve restoranlar öğrencilerle dolup taşar.

7 ★ Rue Mouffetard
Paris'in en eski sokak pazarlarından biri buradadır ve mahalle sakinlerinin gözdesidir. No.53'teki bina 1938 yılında yıkılırken 18. yüzyıldan kalma bir sandık dolusu *louis d'or* altın para bulunmuştu.

Pot de Fer fountain Marie de Médicis'nin Jardins du Luxembourg'daki sarayına su sağlamak için 1624 yılında yaptırdığı on dört çeşmeden biridir. Çeşme 1671 yılında yeniden inşa edilmiştir.

Passage des Postes
1830 yılında açılmış eski bir geçittir ve girişi Rue Mouffetard üzerindedir.

8 St-Médard
Kilisenin yapımına 15. yüzyılın ortasında başlandı ve 1655 yılında tamamlandı. Koro mahalli 1784 yılında Klasik üslupta inşa edildi, nefteki 16. yüzyıl pencereleri ise modern vitraylarla değiştirildi.

5 ★ Arènes de Lutèce
Roma dönemi Lutetia amfiteatri 4. yüzyılda defin törenleri için kullanılıyordu.

Şimdi Buradasınız
Bkz. Paris'in Merkezi s. 16–17

Rue des Arènes
Bu sokak, Arènes de Lutèce'e çok yakındır. 1940 yılından itibaren yazar Jean Paulhan'ın yaşadığı No. 5'teki ev, Gotik Canlandırmacı üsluptadır.

Cuvier Çeşmesi
doğabilimci Georges Cuvier'ye adanmış çeşmeyi, 1840 yılında P. Vigouroux yapmıştır; oyma figürler ise Jean-Jacques Feuchère'in eseridir.

Sembol
— Önerilen rota

0 m 100

9 ★ Mosquée de Paris
İspanyol-Mağribî üslubunda yapılmış olan cami, Paris'teki Müslüman cemaati bir araya getirir. İçeride, hamam, kafe, restoran ve bir çarşı vardır.

❶ Institut du Monde Arabe

1 Rue des Fossees St-Bernard, Pl Mohammed V 75005. **Hrt** 13 C5. **Tel** 01 40 51 38 38. Ⓜ Jussieu, Cardinal-Lemoine. **Açık** Müze ve geçici sergiler: Sa–Pa 10.00–18.00 (Ct ve Pa 19.00'a kadar). Kütüphane: Sa–Ct 13.00–20.00 (Tem ve Ağu Sa–Ct 18.00'e kadar). **Kapalı** resmi tatiller. Konferanslar. **imarabe.org**

Burası, İslam dünyası ile Batı arasındaki kültürel bağları güçlendirmek amacıyla Fransa ve 20 Arap ülkesi tarafından 1980 yılında kurulmuştur. Enstitü, Musée du quai Branly'yi de *(s. 194–5)* tasarlayan mimar Jean Nouvel tarafından tasarlanmış, çağdaş unsurların geleneksel Arap mimarisiyle birleştirildiği görkemli bir binada yer alır. Batı duvarındaki camdan içeri bakıldığında görülen beyaz mermerden kitap kulesi, bir cami minaresini andırır. Arap mimarisinde görülen iç mekâna yönelik geleneksel vurgu, binayı ikiye ayıran dar bir yolla ulaşılan avlunun tasarımında görülebilir.

4. kattan 7. kata kadar seramik işleri, heykeller, halılar ve usturlaplardan oluşan ilgi çekici koleksiyon da dahil olmak üzere 9. yüzyıldan 19. yüzyıla dek uzanan büyüleyici bir İslam eserleri sergisine yer verilmiştir. Binada ayrıca bir kütüphane ve medya arşivi de bulunmaktadır.

❷ Musée de la Sculpture en Plein Air

Quai St-Bernard, Square Tino Rossi 75005. **Hrt** 13 C5. Ⓜ Gare d'Austerlitz, Sully-Morland.

Institute du Monde Arabe'ın sol köşesinde bulunan Pont de Sully, İle St-Louis ile Seine Nehri'nin iki yakasını birbirine bağlar. 1877 yılında kullanıma açılan bu dökme demirden yapılma köprü öyle ahım şahım bir güzelliğe sahip değildir. Ama yine de köprüde bir durup zarif Pont de la Tournelle'in arkasında etkileyici biçimde yükselen Notre-Dame'ı seyretmek pek zevklidir.

Quai St-Bernard, Pont de Sully'den Pont d'Austerlitz'e kadar nehir boyunca uzanır. Her zaman şimdi göründüğü kadar sessiz bir yer olmayan Quai St-Bernard, 17. yüzyılda buradan nehre çıplak giren yüzücülerle meşhur olmuştu ama skandalların ardından bu gibi davranışlar yasaklanmıştı. Rıhtımın iki yanındaki çim yamaçlar ideal bir piknik yeri olabilir. 1975 yılında açılan bu alan, ünlü Korsikalı şarkıcı Tino Rossi'nin anısına Jardin Tino Rossi olarak adlandırılmıştır. Bahçede, Musée de la Sculpture en Plein Air olarak bilinen bir açık hava heykel sergisi vardır. Vandalizm ve diğer sorunlar ne yazık ki, sergilenen bazı eserlerin kaldırılmasını zorunlu kılmıştır.

❸ Ménagerie

57 Rue Cuvier/Rue Buffon 75005. **Hrt** 17 C1. **Tel** 01 40 79 37 94. Ⓜ Jussieu, Austerlitz. **Açık** her gün 09.00–17.00 (son giriş kapanıştan 30 dakika önce). gruplar için randevuyla. **mnhn.fr**

Fransa'nın halka açık en eski hayvanat bahçesi Jardin des Plantes çevresine kurulmuştur. Ménagerie Versailles'daki hayvanat bahçesinden kalan canlıları korumak amacıyla Devrim sırasında kurulmuş ve egzotik ülkelerden gönderilen ve sirklerden alınan hayvanlarla daha da zenginleşmiştir. Hayvanların çoğu 1870-71 arasındaki Prusya kuşatması sırasında aç kalan Parisliler tarafından kesilip yenmiştir *(s. 226)*. Hayvanat bahçesi bugün, küçük memeliler, böcekler, kuşlar, primatlar ve sürüngenlerde uzmanlaşmıştır. Hayvanlara yiyecek verildiği saatlerde ve özel bir alanda hayvanlara yaklaşabilecekleri için burası çocukların çok hoşuna gidecektir. Aslan evinde Çin'den gelen panterler barınmaktadır. Bahçede ayrıca, büyük bir maymun evi, ayı kafesleri, su kuşları bölümü, yabani keçiler ve koyunlar da vardır.

Vivarium (hayvanların doğal ortamlarında yaşadıkları alanlar) sergileri yıl boyunca belli aralıklarla değiştirilir. Böceklerden ve örümceklerden oluşan sürekli bir sergi de vardır.

Işık Perdeleri
Binanın güney yüzü içeri giren ışığı süzen yüksek teknoloji ürünü 1.600 metal perdeyle kaplıdır, bunların tasarımında müşrefiyelerden (Fas ve Güneydoğu Asya'da yapıların dışında kullanılan kafes işlemeli paravanlar) esinlenilmiştir.

Her perdede elektronik olarak kontrol edilen ve ışığa duyarlı perdelere vuran gün ışığına göre açılıp kapanan 21 iris bulunur.

Merkez iris ortadaki açıklığı ayarlayabilen, birbirine geçmiş metal bıçaklardan oluşur.

Çevrel irisler birbirlerine ve merkezdeki irise bağlıdır. Uyumlu bir biçimde açılıp kapanarak enstitü içinde gölge oyunları yaratırlar.

Collection des Minéraux de l'Université

Université Pierre et Marie Curie, 4 Pl Jussieu 75005. **Hrt** 17 Bl. **Tel** 01 44 27 [illegible] Jussieu. **Açık** Ça–Pt 13.00–17.00. **Kapalı** 1 Oca, Paskalya, 1 May, 8 Haz, 1 Kas, 25 Ara.

Grupplara Sa öğleden sonra.

Bu büyüleyici küçük müze, dünyanın bilim insanlarının isimlerini taşıyan ana üniversite binasındadır. Müze koleksiyonunda işlenmiş ya da kesilmemiş değerli taşlar ve dünyanın dört bir yanından getirilen mineraller ve bazı yüksek teknoloji ürünü buluşturulmayla özel ortamlarda sergilenir.

Arènes de Lutèce

[illegible] Rue Monge/4 Rue des Arenes 75005. **Hrt** 17 Bl. **Tel** 01 45 35 02 56. Jussieu. *Bkz. s. 23.* **Açık** saatler değişebilir.

Bu büyük Roma arenasının (Lutetia Romalıların, Paris'e verdikleri isimdir) geçmişi 1. yüzyılın sonuna kadar uzanır. Burası, 4. yüzyılın sonuna doğru barbarlarca tahrip edilmişti. Geriye kalan parçalar, sonradan Île de la Cité surlarının inşasında kullanıldı. Arena daha sonra yavaş yavaş gömüldü; kesin yeri sadece eski belgelerden ve bölgeye verilen Clos des Arènes adından anlaşılabiliyordu. 1869 yılında, Rue Monge'un yapımı ve çevredeki inşaat alanlarının düzenlenmesi sırasında yeniden keşfedildi. Arenanın restorasyonuna yönelik ilk kampanya, Victor Hugo'nun desteğiyle 19. yüzyılda başladı, ancak çalışmalarda 1918'e kadar ciddi bir ilerleme kaydedilemedi.

15 bin kişilik oturma kapasiteli arena 35 katlıydı. Hem tiyatro oyunlarında hem de gladyatör dövüşlerinde kullanılmıştı. Bir arenada bu iki eğlence türünün bir arada bulunması sadece Galya'ya (Fransa) özgüdür. Arena, Nîmes ve Arles'daki diğer Fransız arenalarına benzer.

Arènes de Lutèce'teki park

Buffon ve Jardin des Plantes

Georges Louis Leclerc, Comte de Buffon (Buffon Kontu) (1707-88), Jardin des Plantes'in yöneticisi olduğunda 32 yaşındaydı ve doğa tarihi çalışmaları bilimsel araştırmaların önde gelen dallarından biriydi – Charles Darwin'in *Türlerin Kökeni* adlı eserinin yayınlanmasına daha 120 yıl vardı. Buffon, bahçenin yeniden yapılanması işini başarıyla organize etti ve burayı bilim dünyasındaki seçkin yerine taşıdı. İki büyük eseri *Doğa Tarihi* ve *Doğa Tarihi Çağları*'nın yayınlanmasının ardından 1752 yılında Académie Française'e seçildi. Buffon bahçede bulunan evinde yaşamını yitirdi.

Buffon'un *Doğa Tarihi* kitabındaki bir primat illüstrasyonu

❻ Place de la Contrescarpe

75005. **Hrt** 17 A1. Ⓜ Place Monge.

Bir zamanlar bu bölge kent surlarının dışında kalıyordu. Burası adını Philippe-Auguste'ün ünlü surlarını çevreleyen hendeklerin tekrar doldurulmasından almıştır. Bugünkü meydan, 1852 yılında düzenlenmiştir. No. 1'de, Rabelais'nin yazılarında ölümsüzleştirdiği eski "çamkozalağı kulübü" anısına bir levha vardır: *La Pléiade* olarak bilinen bir grup yazar (adını Ülker takımyıldızından alır) 16. yüzyılda burada buluşurdu.

Bu bölge, her zaman festivaller ve randevular için kullanılmıştır. Bugün özellikle hafta sonları çok kalabalıktır. Bastille Günü'nde *(s. 67)* burada harika bir balo düzenlenir.

Ortaçağ kent surlarının bir parçası

❼ Rue Mouffetard

75005. **Hrt** 17 B2. Ⓜ Censier-Daubenton, Place Monge. **Açık** Pazar Place Maubert: Sa, Pe, Ct 07.00–14.30 (Ct 15.00'e kadar); Place Monge: Ça, Cu, Pa 07.00–14.30 (Pa 15.00'e kadar). *Bkz. Mağazalar ve Pazaryerleri s. 339.*

Romalılar döneminde Lutetia (Paris) ile Roma'yı bağlayan önemli bir yol olan bu cadde, Paris'teki en eski caddelerden biridir. Bu yol, 17. ve 18. yüzyılda Grande Rue du Faubourg St-Marcel olarak bilinirdi; bugünkü binaların çoğu o dönemden kalmadır. Kimi dükkânlar eski tabelalarını, kimi evler de eski çatılarını taşır. No. 125'in XIII. Louis dönemi etkileyici ön cephesi restore edilmiştir ve No. 134'ün ön cephesine çiçekler ve vahşi hayvan figürleriyle güzel bir görünüm kazandırılmıştır. No. 60'ta yer alan *Fontaine Pot-de-fer* Romalılar zamanından kalma küçük bir çeşmedir. Daha sonraları, Marie de Médicis'nin Palais du Luxembourg'a ve bahçelerine su götüren kanala bağlanmıştır.

Bölge, Place Maubert ve Place Monge'daki açık hava pazarlarıyla olduğu kadar, yakınlardaki dar Rue Daubenton sokağındaki canlı Afrika pazarıyla da ilgi çeker.

Akşamları Yunan, İtalyan ve Arjantin gibi pek çok uluslararası mutfağın sunulduğu küçük restoranlar bölge sakinleri kadar turistlerin de ilgisini çeker.

❽ St-Médard

141 Rue Mouffetard 75005. **Hrt** 17 B2. **Tel** 01 44 08 87 00. Ⓜ Censier-Daubenton. **Açık** Sa–Ct 08.00–12.30, 14.30–19.30; Pa 08.30–12.30, 16.00–20.30.

Bu güzel kilisenin tarihi 9. yüzyıl kadar erken bir döneme dek uzanır. Kiliseye adını veren St-Médard, Merovenj krallarının danışmanıydı ve erdemleriyle bilinen genç kızlara beyaz güllerden oluşan bir taç vermesiyle bilinirdi. Kilise mezarlığı 18. yüzyılda, mucize tedaviler bulmaya çalışırken histeri nöbetleri geçiren Convulsionnaire kültünün merkezi olarak ün salmıştı. Kilisenin içinde, Francisco de Zurbarán'ın 17. yüzyıldan kalma eseri *Çocuk İsa ile Yürüyen Aziz Yusuf*'un da aralarında bulunduğu birçok güzel resim görülebilir.

Cami içi süslemeleri

❾ Mosquée de Paris

2 bis Pl du Puits de l'Ermite 75005 (çay salonu ve hamam: 39 Rue Geoffrey Saint-Hilaire). **Hrt** 17 C2. **Tel** 01 45 35 97 33; 01 43 31 38 20 (çay salonu, hamam). Ⓜ Place Monge. **Açık** Hamam: Ça–Pt 10.00–21.00; çay salonu her gün 12.00–24.00. **Kapalı** Müslüman bayramları. 🅿 🍴 🛒 Kütüphane. 🌐 **mosqueedeparis.net** Kafe & hamam: 🌐 **la-mosquee.com**

1920'lerde İspanyol-Mağribi üslubunda inşa edilen bu binalar grubu, Paris'teki Müslüman cemaatinin ibadet merkezidir ve cemaatin başımamına ev sahipliği yapar. Cami, dinsel, ticari ve eğitim bölümlerini içeren komplekstin tam ortasındadır. Caminin her kubbesi farklı bir üslupta

süslenmiştir ve minarenin yükseldiği yaklaşık 33 m'dir. İçerideki büyük avluda mozaiklerle dekorasyonlu duvarlar ve süslemeli üç kemerler vardır.

Tabiden sadece bilginlerin bulunduğu caminin Paris'teki ünü yıllar içinde artmıştır. Hamamlar sadece kadınlara açıktır. Cuy salonu ve restoranda Doğu mutfağı spesiyaliteleri sunulur.

Bir dinetrodon kafatası

⓫ Muséum National d'Histoire Naturelle

36 Rue Buffon 75005. **Hrt** 17 C2. **Tel** 01 40 79 54 79/56 01. Jussieu, Austerlitz. **Açık** Grande Galerie: Ça–Pt 10.00–18.00. **Kapalı** 1 May. Kütüphane. **mnhn.fr**

Müzedeki en dikkat çekici bölüm Grande Galerie de l'Evolution'dur. Ayrıca, dört bölüm daha vardır: iskeletler, hayvan kalıntıları ve omurgalıların nasıl evrimin gösterildiği bir sergisinin bulunduğu paleontoloji, bitki fosillerinin bulunduğu paleobotanik, değerli taşların sergilendiği mineroloji (yenileme nedeniyle kapalı) ve dünyanın en eski böcek fosillerinin de dahil olduğu bir koleksiyonun sergilendiği entomoloji bölümü. Doğabilimci Buffon'un 1739 yılından 1788 yılındaki ölümüne değin yaşadığı evde müze evi bulunmaktadır.

⓬ Jardin des Plantes

57 Rue Cuvier/2 Rue Buffon 75005. **Hrt** 17 C1. **Tel** 01 40 79 56 01. Jussieu, Austerlitz. **Açık** her gün 07.30–20.00 (kış 08.00–17.30).

Botanik bahçeleri, 1626 yılında XIII. Louis'nin hekimleri Jean Héroard ve Guy de la Brosse'un önerisiyle bir şifalı bitki bahçesi oluşturma izni almasıyla kuruldu. Zamanla da yine burada, botanik, doğa tarihi ve eczacılık okulları açıldı. Bahçe 1640 yılında halka açıldı ve Buffon'un idaresi altında gelişti. Bugün Paris'in en büyük parklarından biridir ve içinde doğa tarihi müzesi, botanik okulu ve hayvanat bahçesi bulunur.

Bahçenin yaşlı ağaçlar ve heykellerle çevrelenen ve eşsiz manzaralar sunan yürüyüş yollarında bir gezinti keyifli olabilir. Parkta Korsika, Fas, Alpler ve Himalayalar'dan getirilen bitkilerle oluşturulan bölüm ile eşsiz yabani bitkiler sergisi de görülmeye değer. Parkta ayrıca, Fransa'da dikilen ilk Lübnan sediri de bulunur. Bu sedir, İngiltere'deki Kew Gardens'dan getirtilmiştir.

Lübnan sediri, Jardin des Plantes

⓭ Groupe Hospitalier Pitié-Salpêtrière

47-83 Blvd de l'Hôpital 75013. **Hrt** 18 D3. **Tel** 01 42 16 00 00/17 60 60. St-Marcel, Austerlitz. Gare d'Austerlitz. **Açık** Şapel her gün 08.30–18.30. her gün 15.30.

Barut fabrikasının yerine kurulan Salpêtrière hastanesi, adını, patlayıcı yapımında kullanılan güherçileden *(salpetre)* alır. 1656 yılında XIV. Louis tarafından hasta ve düşkün durumdaki kadın ve çocuklara yardım etmek için kurulmuş, daha sonra akıl hastalıklarına karşı insancıl tedavi yaklaşımına öncü olmasıyla ün kazanmıştır. Prenses Diana, 1997 yılında Paris'te geçirdiği trafik kazasından sonra burada ölmüştü.

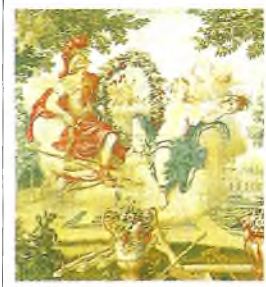

Hôpital Salpêtrière'in dış cephesi

⓮ Mobilier National et La Manufacture des Gobelins

42 Ave des Gobelins 75013. **Hrt** 17 B3. **Tel** 01 44 08 53 49. Gobelins. **Açık** Sa–Pa 11.00–18.00 (sadece geçici segiler). Gruplar randevuyla. **Kapalı** 1 Oca, 1 May, 25 Ara. **mobiliernational.culture.gouv.fr**

Gobelin kardeşler tarafından bir boyama atölyesi olarak 1440 yılında kurulan yapı 17. yüzyılın başında bir goblen fabrikasına dönüştürüldü. XIV. Louis fabrikayı 1662'de aldı ve zamanın büyük zanaatkârları, halı dokumacıları, gümüşçüleri ve marangozlarını Versailles'daki *(s. 250–55)* sarayını döşemeleri için burada topladı. Saray ressamı Charles Le Brun'ün idaresindeki 250 Flaman dokumacı fabrikaya uluslararası ününü kazandıran temelleri attı. Bugün dokumalar geleneksel yöntemlerle üretilmekle birlikte Picasso ve Matisse'inkiler de dahil olmak üzere modern tasarımlara da yer verilir.

Le Brun'ün Versailles gobleni La Mobilier National et La Manufacture des Gobelins

QUARTIER LUXEMBOURG

Huzurlu ve yemyeşil bir bahçe olan Jardins du Luxembourg'un yakınlarında yaşamak her Parislinin hayalidir. Luxembourg kuşkusuz başkentin en büyüleyici köşelerinden biridir. Bölgenin cazibesi sokaklarda, kitabevlerinde ve dolabdebeli ama aynı ölçüde samimi bahçelerinde yatar. Paul Verlaine ve André Gide gibi ünlü yazarlar artık Jardins du Luxembourg'un çimenlikleri, meyve bahçeleri ve patikalarında gezinmiyor olsa da, *grandes écoles* ve *lycées* diye anılan çevredeki okullardan gelen öğrenciler buraları hâlâ tıklım tıklım doldurmaktadır. Sıcak havalarda ise yaşlı erkekler kestane ağaçları altında buluşarak *boules* ya da satranç oynarlar. Batıya doğru halka ya da resmi dairelere ait binalar görülür. Doğu yönündeki evler ise Boulevard St-Michel boyunca uzanan kestane ağaçlarının gölgesindedir.

Önemli Yerler

Tarihi Binalar ve Sokaklar
- Palais du Luxembourg
- Institut Catholique de Paris

Kiliseler
- St-Sulpice
- St-Joseph-des-Carmes
- Val-de-Grâce

Çeşmeler
- Fontaine Médicis
- Fontaine de l'Observatoire

Meydanlar, Parklar ve Bahçeler
- Place St-Sulpice
- Jardin du Luxembourg

Müzeler ve Galeriler
- Musée du Luxembourg
- Ecole Nationale Supérieure des Mines

Restoranlar *bkz. s. 304–5*
1. L'Auberge du 15
2. L'Ourcine
3. Les Papilles

Ayrıca bkz. Sokak Planı haritalar 12, 16

◀ Fontaine de Médicis, Jardin du Luxembourg

Semboller için *bkz. arka kulakçık*

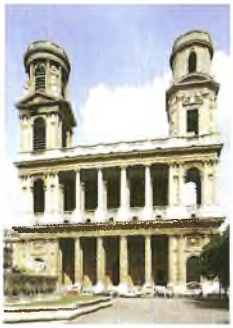
Adım Adım Quartier Luxembourg

St-Germain-des-Près'nin kalabalığından sadece birkaç adım ötedeki bu zarif ve tarihi bölge, kentin göbeğinde huzur dolu bir vahadan farksızdır. Jardins du Luxembourg ve Palais du Luxembourg bölgeye hâkimdir. Bahçelerin 19. yüzyılda Comte de Provence'ın (daha sonra XVIII. Louis) mülkiyeti altındayken tamamen halka açılmasıyla ziyaretçilerin ufak bir ücret karşılığında meyve bahçelerinde kendilerine ziyafet çekmelerine izin verilmişti. Sarayın, bahçelerin ve kuzeye uzanan caddelerdeki eski evlerin cazibesi bugün de korunmuştur.

1 Place St-Sulpice
Fontaine des Quatre Points Cardinaux'da pusulanın dört yönünde dört kilise lideri gösterilir. Point, "hiçbir zaman" anlamına da gelir: Kilise liderleri hiçbir zaman kardinal olamamışlardır.

2 ★ St-Sulpice
Planlarını Daniel Gittard'ın çizdiği bu Klasik kilisenin yapımı 134 yıldan fazla sürmüştür. Ön cephe Giovanni Servandoni'nin eseridir.

Delacroix Anıtı (1890)
Fransız Senatosu bahçelerinin hemen yanına Jules Dalou tarafından dikilmiştir. Başat Romantik ressamlardan biri olan Eugène Delacroix'nın büstünün altında alegorik Sanat, Zaman ve Zafer figürleri dikkat çeker.

5 ★ Jardin du Luxembourg
Luxembourg bahçelerini süsleyen pek çok güzel heykel Louis-Philippe'in 19. yüzyıldaki hükümdarlığı sırasında yerleştirilmiştir.

Rue de Tournon zarif binalar, butikler ve kitabevleriyle doludur. Burada, 18. yüzyıldaki XVI. Louis döneminde Neveu tarafından yeniden inşa edilen Grand Hôtel d'Entraigues bulunur.

Şimdi Buradasınız
Bkz. Paris'in Merkezi s.16–17.

Sembol

Önerilen rota

0 m 100

3 ★ Palais du Luxembourg
Ressam Jacques-Louis David, Devrim sırasında buraya hapsedilmiş (1794) ve Sabine Kadınları'nın eskizlerini burada yapmıştır.

4 ★ Fontaine Médicis
İtalyan anıtmezarları biçiminde yapılan 17. yüzyıl tarihli çeşmenin Salomon de Brosse'un tasarımı olduğu sanılmaktadır.

Sainte Geneviève, Paris'in koruyucu azizesi, 5. yüzyılda, Galya-Roma döneminde zengin bir toprak sahibesiydi. İS 451 yılında Paris Hunlar tarafından alındığında, Geneviève kentin korunması için diğer kadınlarla birlikte dua etti ve duaları kabul oldu. Bu heykel Michel-Louis Victor (1845) tarafından onun anısına yapıldı.

Sekizgen Göl (Grand Bassin), Jean-François Chalgrin'e ithaf edilmiştir ve çevresi bahçe ziyaretçilerinin güneşlendikleri formel teraslarla sarılmıştır.

❶ Place St-Sulpice

75006. **Hrt** 12 E4. Ⓜ St-Sulpice.

18. yüzyılın ikinci yarısında inşa edilen bu geniş meydan, adını doğu kısmına hâkim olan devasa St- Sulpice kilisesinden almıştır.

Meydanda hemen dikkat çeken iki şeyden ilki, Joachim Visconti'nin Dört Piskopos Çeşmesi (1844), ikincisi ise pembe çiçekler açan kestane ağaçlarıdır. Yazarların ve öğrencilerin gözde buluşma yerlerinden biri olan ve Fransız filmlerinde sık sık boy gösteren Café de la Mairie de buradadır.

St-Sulpice'te bir vitraylı pencere

❷ St-Sulpice

2 Rue Palatine, Pl St-Sulpice 75006. **Hrt** 12 E5. **Tel** 01 42 34 59 98. Ⓜ St-Sulpice. **Açık** her gün 07.30–19.30. ✝ her gün ⛪ (Tel 01 43 25 03 10).

Bu büyük ve görkemli kilisenin 1646 yılında başlayan yapım çalışmaları yüz yıldan fazla sürmüştür. Sonuçta ortaya çıkan, iki zarif sütun sırasıyla bezenmiş, iki katlı basit bir batı cephesidir. Binanın armonisini bozan tek şey iki uçtaki uyumsuz kulelerdir.

Kilisenin büyük kemerli pencereleri iç mekânı ışıkla doldurur. Venedik Cumhuriyeti tarafından I. François'ya verilen iki büyük denizkabuğu, ön kapıda Jean-Baptiste Pigalle'in taş kaideleri üzerinde durmaktadır.

Ana kapının sağındaki yan şapelde Eugène Delacroix'nın *Melekle Güreşen Yakub* (s. 137), *Tapınaktan Uzaklaştırılmış Heliodorus* ve *Ejderhayı Öldüren Aziz Mikâil* duvar resimleri bulunur. Eğer şanslıysanız, orgla verilen resitallerden birine denk gelebilirsiniz.

❸ Palais du Luxembourg

15 Rue de Vaugirard 75006. **Hrt** 12 E5. **Tel** 01 42 34 20 60 (gruplar için, 3 ay önceden arayın); 01 44 54 19 30 (bireyler). Ⓜ Odéon. RER Luxembourg. ☐ her ay bir Ct. 🌐 **senat.fr**

Bugün Fransız Senatosu'nun bulunduğu saray, Salomon de Brosse tarafından Floransa'daki Palazzo Pitti örnek alınarak, IV. Henri'nin dul eşi Marie de Médicis'ye memleketi Floransa'yı hatırlatması için yaptırılmıştı. Bina 1631 yılında bitirildiğinde Marie sürgüne gönderildiyse de, bina Devrim'e dek kraliyet sarayı olarak kullanıldı. Önce hapishane, II. Dünya Savaşı sırasında da bahçesinin altına bir sığınak yapılarak Luftwaffe (Alman Hava Kuvvetleri) karargâhı oldu. Doğu galerisindeki Musée du Luxembourg'da *(s. 175)* sanat sergileri düzenlenir.

Palais du Luxembourg'daki heykeller

Fontaine Médicis'nin üzerindeki figürler

❹ Fontaine Médicis

Jardin du Luxembourg, Rue de Vaugirard 75006. **Hrt** 12 F5. RER Luxembourg.

Marie de Médicis için, adı bilinmeyen bir mimar tarafından 1624 yılında yapılan Barok çeşme, ağaçların gölgelediği, süs balıklarıyla dolu bir havuzun hemen yanındadır. Mitolojik figürler daha sonra, 1866 yılında Auguste Ottin tarafından eklenmiştir.

❺ Jardin du Luxembourg

Blvd St-Michel/Rue de Vaugirard/Rue Guynemer 75006. **Hrt** 12 E5. **Tel** 01 42 34 23 89. Ⓜ Odéon. RER Luxembourg. **Açık** her gün gün doğumu–gün batımı. 🌐 **senat.fr/visite**

Sol Yaka'nın tam ortasında 25 hektarlık bir alanı kaplayan bu bahçeler, Paris'teki en sevilen parklardan biridir. Bahçeler, Palais Luxembourg'un çevresinde uzanır ve model yelkenlilerle dolu sekizgen bir havuz bahçelere hâkimdir.

Formel teraslar ve geniş yolların yanı sıra, Fransa kraliçelerinin heykelleri ile bir Kyklop heykeli ve Paris'in koruyucu azizesi Sainte Geneviève'in bir figürü de parkı süsler.

Parktaki diğer ilgi çekici yerler arasında, bir açık hava kafesi, kukla tiyatrosu, çocuklar için büyük bir oyun alanı, tenis kortları, konser sahnesi, arıcılık ve bahçecilik okulu sayılabilir.

❻ Institut Catholique de Paris

21 Rue d'Assas 75006. **Hrt** 12 D5. **Tel** 01 44 39 52 00. Ⓜ St-Placide, Rennes. Musée Bible et Terre Sainte **Açık** semestr tatilinde Ct 16.00–18.00 randevuyla. **Kapalı** Tem–Eyl. **Tel** 01 45 44 09 55. **icp.fr**

Ülkenin en saygın öğretim kurumlarından biri olan ve yaklaşık 23 bin öğrencisi olan Katolik Enstitü 1875 yılında kurulmuştur. Kutsal Topraklar'daki kazılarda çıkarılan objelerin sergilendiği küçük bir müze olan Musée Bible et Terre Sainte buradadır. Burası, Filistin'deki günlük yaşamla ilgili yüzyıllara yayılmış bakış açıları sunar.

❼ St-Joseph-des-Carmes

70 Rue de Vaugirard 75006. **Hrt** 12 D5. **Tel** 01 45 44 89 77. Ⓜ St-Placide. **Açık** Pt–Ct 07.00–19.00, Pa 09.00–19.00. **Kapalı** Paskalya Pazartesisi, Pentekostes. 🚻 sınırlı. ♿ Ct 15.00. **sjdc.fr**

Karmelit manastırının şapeli olarak 1620 yılında inşa edilen bina, Devrim boyunca hapishane olarak kullanılmıştır. 1792 yılında, yüzden fazla rahip Eylül Katliamı *(s. 32–3)* sırasında burada korkunç sonlarıyla karşılaşmıştır. Rahiplerin kalıtları bugün mahzen mezarda bulunmaktadır.

1792 Eylül Katliamı'nın yapıldığı St-Joseph-des-Carmes'in ön cephesi

Carpeaux'nun çeşme heykeli

❽ Musée du Luxembourg

19 Rue de Vaugirard 75006. **Hrt** 12 E5. **Tel** 01 40 13 62 00. Ⓜ St-Sulpice. RER Luxembourg. **Açık** her gün 10.00–19.30 (Pt ve Cu 22.00'ye kadar). **Kapalı** 1 May. 🚻 ♿ **museeduluxembourg.fr**

1615 yılında Salomon de Brosse, Marie de Médicis'nin isteği üzerine Palais du Luxembourg'u inşa etti. Bitişikteki iki müze, kraliçenin Rubens koleksiyonunu sergilemek için tasarlandı. Leonardo da Vinci, Rembrandt ve Van Dyck'in eserlerine ev sahipliği yapan doğu kanadı 1750 yılında Fransa'nın ilk halka açık galerisi oldu. Yürütülen kapsamlı yenileme çalışmalarının ardından bugün, müze etkileyici geçici sergilere ev sahipliği yapmaktadır.

❾ Fontaine de l'Observatoire

Ave de l'Observatoire/Rue d'Assas. **Hrt** 16 E2. RER Port Royal.

Jardins du Luxembourg'un güney ucundaki bu çeşme Paris'in en canlı çeşmelerinden biridir. Bronz çeşmenin üzerinde, yeryüzünü taşıyan ve dört kıtayı simgeleyen dört kadın heykeli vardır (beşinci kıta olan Okyanusya simetri kaygısıyla dışarıda bırakılmıştır). Çeşmede yunus, at ve kaplumbağa gibi ikincil figürler de yer alır. Heykel, 1873 yılında Jean-Baptiste Carpeaux tarafından yapılmıştır.

❿ Val-de-Grâce

1 Pl Alphonse-Laveran 75005. **Hrt** 16 F2. **Tel** 01 40 51 51 92. Ⓜ Gobelins. RER Port Royal. ♿ Pt–Ct 14.00–18.00, Pa 09.00–12.00, 14.00–18.00. 🚻 (nef hariç). 🚻 sık sık, öğleden sonra. ♿ randevuyla. Müze **Açık** kiliseyle aynı. **valdegrace.org**

Ülkenin zarif kiliselerinden biri olan Val-de-Grâce, XIII. Louis'nin karısı Avusturyalı Anne'nın bir oğlan doğurmasına duyulan şükranı kutlamak için yaptırılmıştır. Temelini 1645 yılında genç XIV. Louis bizzat attığı kilise, mimar François Mansart tarafından tasarlanmıştır.

41 m'lik altın kaplama kurşun kubbe çok etkileyicidir. Kupola, Pierre Mignard'ın gerçeğinin üç katı büyüklüğündeki 200'ü aşkın figürüyle dikkat çeken devasa freskiyle süslenmiştir. Altarı çevreleyen altı büyük mermer sütun, Roma'daki San Pietro bazilikasındakileri andırır.

I. Charles'in karısı Henrietta'nın yanı sıra, Fransız kraliyet ailesinin 26 üyesi de bu kiliseye gömülmüştür.

Kilise bugün, askeri ilaç müzesinin de bulunduğu askeri hastane kompleksine aittir.

⓫ Ecole Nationale Supérieure des Mines

60 Blvd St-Michel. **Hrt** 16 F1. **Tel** 01 40 51 91 39. RER Luxembourg. Müze **Açık** Sa–Cu 13.30–18.00; Ct 10.00–12.30, 14.00–17.00. 🚻 ♿

Madencilik okulu, maden mühendislerinin eğitimi için XIV. Louis tarafından 1783 yılında açılmıştır. Bugün en saygın *grand école*'lerden (sivil hizmetler ve meslekler için yönetici yetiştiren okullar) biridir. Ulusal madenbilim koleksiyonu Musée du Minéralogie de buradadır.

MONTPARNASSE

Montparnasse 20. yüzyılın ilk otuz yıllık bölümünde gelişen bir sanat ve edebiyat merkeziydi. Birçok modern ressam, heykeltıraş, yazar ve şair buraya geliyor, atölyeler ve ünlü bohem yaşam tarzı hem Fransızları hem de birçok yabancıyı kendine çekiyordu. Bu müthiş dönem II. Dünya Savaşı ile son buldu. Değişim, pek çok atölyenin yıkılması ve Paris'in en yüksek ticari binası olan Tour Montparnasse'ın yapımıyla devam etti. Bu bina, kendisinden sonra inşa edilecek olan modern *quartier*'nin habercisidir. Montparnasse, yine de cazibesini yitirmedi. Muhteşem kafeler hâlâ varlığını sürdürür ve değişik ülkelerden insanları kendine çekmeye devam eder. Burada küçük kafe-tiyatrolar açılmıştır ve semt, hafta sonları akın akın gelen sinemaseverlerle canlanır.

Önemli Yerler

Tarihi Binalar ve Sokaklar

❹ Rue Campagne-Première
❿ Catacombes
⓫ Observatoire de Paris

Modern Mimari

❾ Tour Montparnasse

Kafeler ve Restoranlar

❶ La Coupole
⓬ Closerie des Lilas

Mezarlıklar

❹ *Cimetière du Montparnasse s. 182–3*

Müzeler ve Galeriler

❷ Musée Zadkine
❻ Musée Antoine Bourdelle
❼ Musée de la Poste
❽ Musée du Montparnasse
❾ Fondation Cartier

Restoranlar *bkz. s. 304–5*

1 L'Arbre de Sel
2 L'Assiette
3 La Cantine du Troquet
4 La Cerisaie
5 La Closerie des Lilas
6 La Coupole
7 Le Dôme
8 L'Epicuriste
9 Le Jeu de Quilles
10 Moustache
11 Le Parc aux Cerfs
12 Tavola di Gio
13 Le Timbre
14 Les Zazous

◀ Cimetière du Montparnasse'taki bronz melek heykeli

Semboller için *bkz. arka kulakçık*

Adım Adım Montparnasse

Sanatın ve lüks hayat tarzının birlikteliğini sunan ünlü Montparnasse'ta hayat, adına yakışır bir şekilde devam etmektedir. Parnassos Dağı, Antik Yunan'da şiirin, müziğin ve güzelliğin tanrısı Apollon'a adanmıştı. Bu sentez Picasso, Hemingway, Giacometti, Cocteau, Matisse, Modigliani gibi ressam ve yazarların çevredeki barlarda, kafelerde ve kabarelerde görüldüğü 1920-30'larda özellikle çarpıcıydı.

5 ★ Tour Montparnasse
Avrupa'nın en yüksek binalarındandır, yer altına 62 m inen 56 büyük kazık üzerine oturtulmuştur.

4 ★ Cimetière du Montparnasse
De Max'ın heykeli *Bir Çiftin Ayrılması* kentin belli başlı mezarlıklarının en küçüğündedir.

Théâtre Montparnasse
No. 31'dedir ve 1880'lerdeki orijinal dekoruyla yenilenmiştir.

Académie de la Grande-Chaumière No. 14'te resim ve heykel kursları düzenlenir. Alberto Giacometti ve Amedeo Modigliani akademinin eski öğrencilerindendir.

Şimdi Buradasınız
Bkz. Paris'in Merkezi s. 16–17.

1 ★ La Coupole
Geniş bir terasla çevrilmiş klasik *brasserie* tarzı bu kafe 1927 yılında açıldığında birçok şair ve ressam için ünlü bir buluşma yeri oldu.

Balzac heykeli 1939 yılında Auguste Rodin tarafından yapılmıştır ve yüksekliği 3 metredir.

Rue Bréa 90 metre boyunca çeşitli mağazalara, restoranlara ve otellere ev sahipliği yapar.

3 ★ Rue Campagne-Première
No. 31'de yer alan resim işliği bloğu 1911 yılında yapıldı ve dış cephesi seramikçi Paul Bigot tarafından bezendi.

❶ La Coupole

102 Blvd du Montparnasse 75014. **Hrt** 16 D2. **Tel** 01 43 20 14 20. Ⓜ Vavin, Montparnasse. **Açık** her gün 08.30–24.00 (Pt–Cu 08.00'den itibaren; Pa ve Pt 23.00'e kadar). *Bkz. Restoranlar & Kafeler s. 311*

1927 yılında açılan bu tarihi kafe-restoran-dans salonu, 1980'li yıllarda kapsamlı bir biçimde restore edilmiştir. Çeşitli sanatçıların dekore ettiği ünlü sütunları ve kırmızı kadife sandalyeleri hâlâ yerlerindedir. Ünlü müşterileri arasında Jean-Paul Sartre, Josephine Baker ve Roman Polanski sayılabilir.

Müzedeki *Les Trois Belles* (1950), Ossip Zadkine

❷ Musée Zadkine

100 bis Rue d'Assas 75116. **Hrt** 16 E1. **Tel** 01 55 42 77 20. Ⓜ Notre-Dame-des-Champs. **Açık** Sa–Pa 10.00–18.00. **Kapalı** resmi tatiller. randevuyla, Tel 01 49 54 75 92. sınırlı. **zadkine.paris.fr**

Rus heykeltıraş Ossip Zadkine 1928 yılından 1967 yılındaki ölümüne kadar burada yaşamıştı. Bu küçük ev, stüdyo ve bahçe onun heykelleriyle donatıldı. II. Dünya Savaşı'ndan sonra Rotterdam tarafından ismarlanan ünlü yapıtı *Ville Détruite* ile biri Hollanda diğeri de van Gogh'un öldüğü yer olan Auvers-Sur-Oise için Vincent van Gogh anısına yaptığı iki eseri bu evde üretildi. Bu müzedeki eserleri, Kübizmden başlayıp Ekspresyonizme ve Soyutlamacılığa uzanan tarzının en başarılı örnekleridir.

❸ Rue Campagne-Première

75014. **Hrt** 16 E2. Ⓜ Raspail.

Bu sokağın ilgi çekici Art Deco üslubu binaları ve uzun bir sanatsal geçmişi vardır. Modigliani, afyon ve tüberkülozdan mustarip bir halde No. 3'te yaşamıştı. İki savaş arasındaki dönemde Picasso, Joan Miró ve Kandinsky gibi birçok ressam buraya gelmişti.

❹ Cimetière du Montparnasse

Bkz. s. 182–3.

❺ Tour Montparnasse

33 Ave du Maine 75014. **Hrt** 15 C2. Ⓜ Montparnasse-Bienvenüe. **Tel** 01 45 38 52 56. **Açık** Nis–Eyl: her gün 09.30–23.30 (son giriş 23.00); Eki–Mar: her gün 09.30–22.30 (Cu, Ct 23.00). **tourmontparnasse56.com**

1973 yılında yeni bir ticaret merkezi olarak inşa edildiğinde Avrupa'nın en büyük iş merkezi olan kulenin yüksekliği 210 metredir.

Havanın açık olduğu günlerde 59. kattan görülen manzara 40 km'ye kadar uzanır. Bina ayrıca 38 saniyede 56 kat çıkabilen Avrupa'nın en hızlı asansörüne ve panoramik manzarasıyla öne çıkan bir bara sahiptir.

Tour Montparnasse'in 59. katından panoramik Paris manzarası

Büyük Salon'daki heykeller, Musée Antoine Bourdelle

❻ Musée Antoine Bourdelle

18 Rue Antoine Bourdelle 75015. **Hrt** 15 B1. **Tel** 01 49 54 73 73. Ⓜ Montparnasse-Bienvenüe. **Açık** Sa–Pa 10.00–18.00. **Kapalı** resmi tatiller. sınırlı. **bourdelle.paris.fr**

Üretken heykeltıraş Antoine Bourdelle, 1884 yılından yaşamını yitirdiği 1929 yılına kadar burada yaşamıştı. Sanatçının, bugün müzeye dönüştürülen evi, stüdyosu ve bahçesi, onun hayatına ve eserlerine adanmış bir mabet gibidir. Sergilenen 900 heykel arasında halka açık geniş meydanlar için tasarladığı anıtsal çalışmalarının alçı maketleri de vardır. Büyük Salon'da sergilenen bu yapıtlar arasında Théatre des Champs-Élysées'nin rölyef dekorasyonu için tasarlanan heykeller de bulunmaktadır.

❼ Musée de la Poste

34 Blvd de Vaugirard 75015. **Hrt** 15 B2. **Tel** 01 42 79 24 24. Ⓜ Montparnasse-Bienvenüe. **Açık** Pt–Ct 10.00–18.00 (her ay ilk Pe 20.00'ye kadar). **Kapalı** resmi tatiller. randevuyla. Kütüphane. **museedelaposte.fr**

İyi düzenlenmiş bu koleksiyonda Fransız posta hizmetlerinin ve ulaşım yöntemlerinin tarihine dair her şey bulunur. Savaş zamanında kullanılan posta gönderme yöntemlerine ayrılmış oda özellikle ilgi çekicidir

Fransa-Prusya Savaşı sırasında, kartları damgalanmış posta güvercinleri kullanılmıştı). Galeride posta pulları da satılır.

Musée de la Poste'da sergilenen posta kutuları

❶ Musée du Montparnasse

21 Ave du Maine 75015. **Hrt** 15 C1. **Tel** 01 42 22 91 96. Montparnasse-Bienvenüe, Falguière. **Kapalı** Geçici olarak halka kapalı; ayrıntılı bilgi için internet sayfasına bakın.
museedumontparnasse.net

Bu müze, I. Dünya Savaşı sırasında yoksul sanatçılar için bir yemekhaneydi. Özel kulüp statüsü sayesinde akşamları kapanmadığı için Picasso, Braque, Modigliani ve Léger gibi sanatçılar burada çok ucuza yemek yedikten sonra geç saatlere kadar parti yaparlarmış. Günümüzde bu sembolik binada genellikle Afrika temalı geçici sanat sergilerin dışında müzik geceleri ve şiir resitalleri de düzenlenir.

❷ Fondation Cartier

261 Blvd Raspail 75014. **Hrt** 16 E3. **Tel** 01 42 18 56 50. Raspail. **Açık** Sa–Ça 11.00–20.00 (Sa 22.00'ye kadar). **Kapalı** 1 Oca, 25 Ara.
fondation.cartier.com

Bu çağdaş sanat vakfı, mimar Jean Nouvel tarafından tasarlanmış bir binadadır. Nouvel, şeffaf ve hafif bir ortam yaratmış ve 1994 yılında François-René de Chateaubriand tarafından dikilen bir Lübnan sedirini de tasarımına eklemiştir. Yapı, burada sergilenen yenilikçi sanat eserlerini tamamlar. Kişisel, grup veya temalı sergilerde daha çok yeni yeteneklerin eserlerine yer verilir.

❿ Catacombes de Paris

1 Ave du Colonel Henri Rol-Tanguy 75014. **Hrt** 16 E3. **Tel** 01 43 22 47 63. Denfert-Rochereau. **Açık** Sa–Pa 10.00–17.00 (son giriş: 16.00). **Kapalı** resmi tatiller.
catacombes.paris.fr

Burada 1786 yılında çok büyük bir proje başlatıldı. Les Halles'in sıhhî olmayan kent mezarlığındaki milyonlarca kafatası ve kemik, üç tepenin eteklerinde yapılan kazılar sırasında oluşan eski taş ocaklarına taşındı: Bu tepeler, Montparnasse, Montrouge ve Montsouris'dir. Kemikleri ve cesetleri geceleyin büyük arabalarla yeni toprak-larına naklettmek on beş ay sürdü.

Devrim'den hemen önce Comte d'Artois (sonradan X. Charles) burada çılgın partiler verdiği sanılmaktadır. II. Dünya Savaşı sırasında ise Fransız Direniş hareketi karargâhını buraya kurdu. Dışarıdaki kapının üzerinde şu sözler yer alır: "Dur! Burası Ölümün Krallığıdır".

⓫ Observatoire de Paris

61 Ave de l'Observatoire 75014. **Hrt** 16 E3. **Tel** 01 40 51 22 21 (Pt–Cu 14.00–16.00). Denfert-Rochereau. **Açık** Sadece rehberli turlar: her ay ilk Ça 14.00; gruplar Pt, Ça, Cu 14.00–16.00. **Kapalı** Ağu. rezervasyon zorunlu: visite.paris@obspm.fr
obspm.fr

1667 yılında astronomlar ve bilim insanları tarafından ikna edilen XIV. Louis, Fransa'nın bir gözlemevine ihtiyacı olduğuna karar verdi. Yaz gündönümünde (21 Haziran) başlanan yapım çalışması beş yılda tamamlandı. Dünyanın önde gelenlerinden biri olan bu gözlemevinde yapılan araştırmalar sonucunda 1672'de güneş sisteminin kapladığı alan ölçüldü, 1679'da boylam çizgilerinin uzunluğu hesaplandı, ayın haritası çizildi ve 1846'da Neptün bulundu.

Observatoire'ın ön cephesi

⓬ La Closerie des Lilas

171 Blvd du Montparnasse 75014. **Hrt** 16 E2. **Tel** 01 40 51 34 50. Vavin. Port Royal. **Açık** her gün bar: 11.00–01.30, *brasserie*: 12.00–14.30 & 19.00–22.30.
closeriedeslilas.fr

Lenin, Troçki, Hemingway ve Scott Fitzgerald bu çevredeki birçok bara giderlerdi, ama Closerie en gözde mekânlarıydı. Hemingway'in *Güneş de Doğar* romanındaki olayların çoğu burada geçer ve yazar, romanını barın açık havadaki masalarında altı haftada tamamlamıştır. Bugün terası ağaçlar çevreler ve bölge daha zariftir ama orijinal dekorasyonun çoğu aynıdır *(s. 40–41)*.

Katakomplardaki kafatasları ve kemikler

❹ Cimetière du Montparnasse

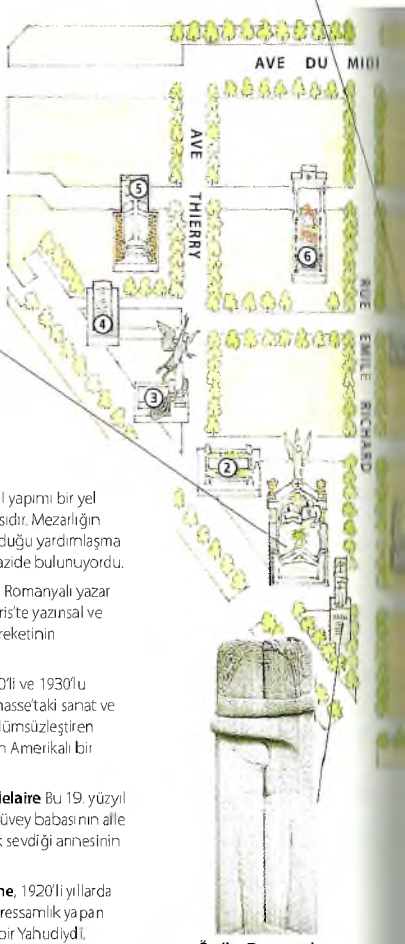
Montparnasse mezarlığı Napoléon tarafından kent surlarının dışında kalacak şekilde planlanmıştı. Bunun sebebi, önceleri kent içinde bulunan aşırı kalabalık mezarlıkların 19. yüzyıl başında sağlığa yönelik bir tehdit olarak görülmeye başlanmasıydı. 1824 yılında kullanıma açılan Cimetière du Montparnasse'ta, özellikle Sol Yaka'dan birçok ünlü Parisli yatmaktadır. Bütün Fransız mezarlıklarında olduğu gibi, burası da yollarla bloklara ayrılmıştır. Rue Emile Richard mezarlığı iki bölüme ayrılır: Grand Cimetière ve Petit Cimetière.

★ **Charles Baudelaire Anıtı**
Elem Çiçekleri'nin yazarı (1821-67) olan büyük şair ve eleştirmenin anısına dikilmiştir.

★ **Charles Pigeon Aile Mezarlığı**
Belle Époque üslubundaki bu muhteşem mezarda, Fransız mucit ve sanayici, eşiyle birlikte yatarken görülür.

Öpüş, Brancusi
Bu ünlü primitif Kübist heykel, 1957 yılında Rue Emile Richard yakınlarına gömülen büyük Romanyalı sanatçı Brancusi'nin Rodin'in *Öpüş*'üne verdiği karşılıktır.

SEMBOL

① **Charles-Augustin Sainte-Beuve** Fransız Romantik kuşağının eleştirmenlerindendir ve modern eleştirmenliğin babası olarak kabul edilir.

② **André Citroën**, 1935 yılında ölen mühendis ve sanayici, ünlü Fransız otomobil markasının yaratıcısıdır.

③ **Frédéric Auguste Bartholdi** New York'taki Özgürlük Heykeli'ni yapan heykeltıraştır (1886).

④ **Alfred Dreyfus** 1894 yılında vatan hainliğiyle haksız yere suçlanmıştı, mahkemesi politik ve toplumsal bir skandala yol açmıştı.

⑤ **Pétain aile mezarlığı** II. Dünya Savaşı sırasında Almanlarla işbirliği yapan Mareşal Pétain'in ailesi burada yatmaktadır. Pétain ise hapsedildiği İle d'Yeu'ye gömülmüştür.

⑥ **Guy de Maupassant** 19.yüzyılın ünlü romancılarındandır..

⑦ **Samuel Beckett**, *Godot'yu Beklerken* adlı oyunuyla tanınan İrlandalı oyun yazarı hayatının çoğunu Paris'te geçirdi ve 1989 yılında öldü.

⑧ **Kule** 17. yüzyıl yapımı bir yel değirmeni kalıntısıdır. Mezarlığın üzerine kurulu olduğu yardımlaşma cemiyetine ait arazide bulunuyordu.

⑨ **Tristen Tzara**, Romanyalı yazar 1920'li yıllarda Paris'te yazınsal ve sanatsal Dada hareketinin öncüsüydü.

⑩ **Man Ray** 1920'li ve 1930'lu yıllarda Montparnasse'taki sanat ve kafe çevrelerini ölümsüzleştiren karelere imza atan Amerikalı bir fotoğrafçıydı.

⑪ **Charles Baudelaire** Bu 19. yüzyıl şairi, nefret ettiği üvey babasının aile mezarlığında, çok sevdiği annesinin yanına gömüldü.

⑫ **Chaïm Soutine**, 1920'li yıllarda Montparnasse'ta ressamlık yapan Litvanyalı yoksul bir Yahudiydi. İtalyan ressam Modigliani'nin arkadaşıydı.

⑬ **Camille Saint-Saëns**, 1921 yılında ölen piyanist ve besteci Saint-Saëns, Fransa'nın en büyük Post-Romantik müzisyenlerindendir.

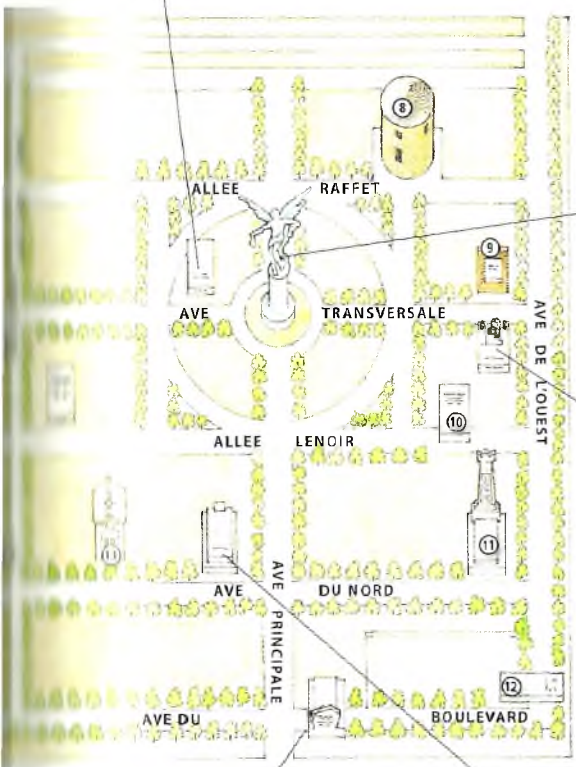

★ Serge Gainsbourg
Artı ve 80'li yılların popüler Fransız müzisyen daha çok arzulu ve başkaldıran şarkılarıyla tanınıyordu. Sanatçı Oyuncu Jane Birkin ile evliydi.

GEREKLİ BİLGİLER

Pratik Bilgiler
3 Blvd Edgar Quinet.
Hrt 16 D3.
Tel 01 44 10 86 50.
Açık Mar ortası–Kas ortası: Pt–Cu 08.00–18.00, Ct 08.30–18.00, Pa 09.00–18.00; Kas ortası–Mar. ortası kapanış saati 17.30.

Ulaşım
M Edgar Quinet. 38, 83, 91 ile Port Royal'e. RER Port Royal. P Rue Campagne-Première, Blvd St-Jacques

Génie du Sommeil Eternel
H. Daillion'un, *Ebedi Uyku Meleği* (1902) adlı bronz heykeli mezarlığın merkezindedir.

Henri Laurens
Fransız heykeltıraş (1885-1954) Kübist harekette bir kilometre taşıydı.

Jean Seberg
Jean-Luc Godard'ın *Serseri Aşıklar* filminde başrol oynayan Hollywood aktrisi, sarışın Amerikan güzelliği, gençliği ve sevecenliğinin sembolüydü.

★ Jean-Paul Sartre ve Simone de Beauvoir
Savaş sonrası yazınsal ortamın tartışılmaz liderlerinden olan ünlü varoluşçu çift, sıkça zaman geçirdikleri Sol Yaka'nın yakınında yatmaktadır.

INVALIDES VE EIFFEL KULESİ

Invalides bölgesindeki her şeye anıtsal bir hava hâkimdir. Parc du Champs de Mars, Avenue de la Motte Picquet'nin köşesinde bulunan Ecole Militaire'in 18. yüzyıldan kalma binalarından başlayarak Eiffel Kulesi ve Seine Nehri'ne kadar uzanır. Eiffel Kulesi'nin etrafını saran bulvarlarda Art Nouveau üslubunda yapılmış lüks binalar ve pek çok büyükelçilik yer alır. Bölge, ünlü oyuncu Sacha Guitry'nin burada yaşadığı iki dünya savaşı arasındaki dönemde bile çok pahalı ve gözde bir yerdi. Hatta çok daha önceleri, 18. yüzyılda, Marais'nin zengin sakinleri, bugün Rue de Varenne ve Rue de Grenelle boyunca görülebilen soylu kent evlerini yaptırarak kentin bu bölümüne yerleşmişlerdi.

Önemli Yerler

Tarihi Binalar ve Sokaklar

- A Hôtel des Invalides
- B Hôtel Matignon
- D Assemblée Nationale Palais-Bourbon
- F Rue Cler
- H Les Egouts
- K Champ-de-Mars
- M No 29 Avenue Rapp
- N Ecole Militaire

Kiliseler ve Tapınaklar

- 1 *Dôme des Invalides s. 188–9*
- 2 St-Louis-des-Invalides
- 14 Sainte-Clotilde

Modern Mimari

- 18 Village Suisse
- 20 UNESCO

Anıtlar

- 16 *Eiffel Kulesi s. 196–7*

Müzeler ve Galeriler

- 3 Musée de l'Ordre de la Libération
- 4 Musée de l'Armée
- 5 Musées des Plans-Reliefs
- 7 Musée Rodin
- 9 Musée Maillol
- 10 Musée du quai Branly

Restoranlar *bkz. s. 301–2*

1. L'Affable
2. L'Affriolé
3. L'Ami Jean
4. L'Arpège
5. Au Bon Accueil
6. Au Petit Sud Ouest
7. La Billebaude
8. Café Constant
9. Les Cocottes de Christian Constant
10. FL
11. Le Florimond
12. La Fontaine de Mars
13. Giallo Oro
14. Le Jules Verne
15. Pasco
16. Le Troquet
17. La Villa Corse

Ayrıca bkz. Sokak Planı
harita 9, 10, 11

Semboller için *bkz. arka kulakçık*

Adım Adım Invalides

Adını bu bölgeden alan ihtişamlı Hôtel des Invalides, XIV. Louis tarafından, yaralı ve evsiz emektar askerleri için ve kendi görkemine adanmış bir anıt olarak 1671-76 yılları arasında yaptırılmıştır. Karşısında, Napoléon Bonaparte'ın mezarını da barındıran Dôme des Invalides'in parıldayan altın çatısı yükselir. İmparatorun naaşı, ölümünden on dokuz yıl sonra, 1840 yılında St Helena'dan buraya getirildi ve Joachim Visconti'nin tasarladığı görkemli kırmızı taş lahtin içine yerleştirildi. Lahit, Dôme'un dairesel cam tavanlı kriptasının ortasında yer alır. Hôtel'in hemen doğusunda, Boulevard des Invalides'in köşesindeki, muhteşem Musée Rodin bölgenin ihtişamı arasında sanatsal bir kaçış yeridir.

General de Gaulle'ün Özgürlük Nişanı ve pusulası

Ön cephe 196 metre yüksekliktedir ve tepesinde değişik şekillerde tasarlanmış çatı katı pencereleri vardır. Ana girişin üzerinde bir Hercules heykeli bulunur.

4 ★ Musée de l'Armée
Bu müzede, Taş Çağı'ndan II. Dünya Savaşı'na askeriyenin tarihi ele alınır. Müze, dünyadaki en geniş üçüncü silah koleksiyonuna sahiptir.

3 Musée de l'Ordre de la Libération
II. Dünya Savaşı'nda gösterilen kahramanlıkların anısına kurulmuştur.

2 ★ St-Louis-des-Invalides Katedrali
Askerlerin şapeli St-Louis'den baktığınızda, XIV. Louis'nin özel şapeli olarak inşa edilen Dôme'u görebilirsiniz.

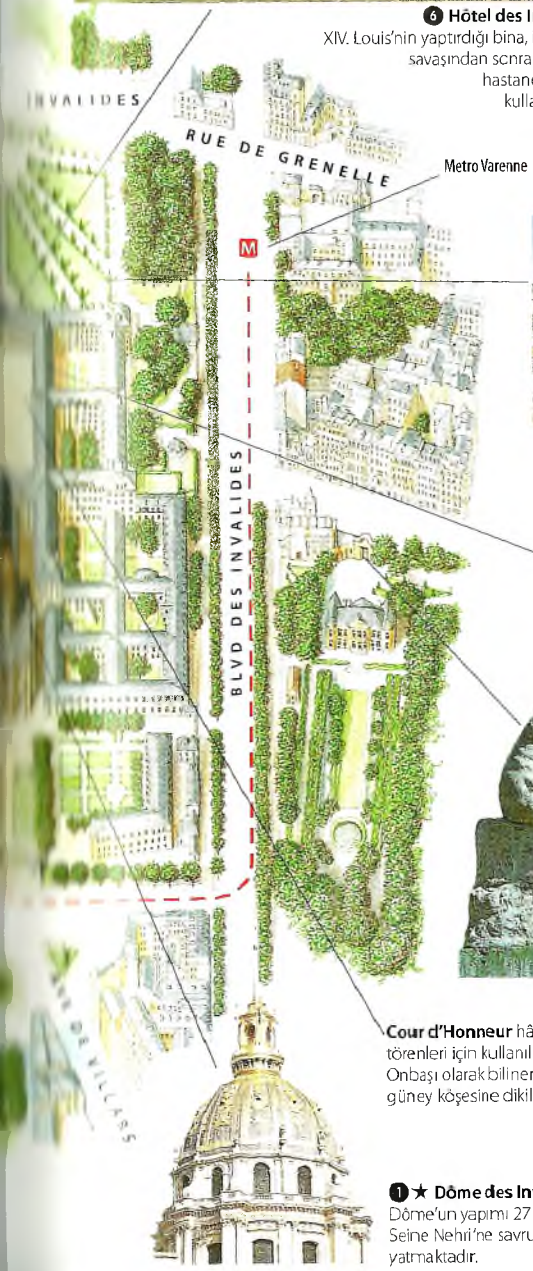

6 Hôtel des Invalides
XIV. Louis'nin yaptırdığı bina, iki dünya savaşından sonra gazilerin hastanesi olarak kullanılmıştır.

Şimdi Buradasınız
Bkz. Paris'in Merkezi s. 16–17

Sembol
Önerilen rota

Invalides bahçeleri 1704 yılında de Cotte tarafından tasarlandı ve 17. ve 18. yüzyıldan kalma bronz toplar yerleştirildi.

5 Musées des Plans-Reliefs
Müzede, maketçilik üzerine bir sergiyle birlikte kale ve kasabaların askeri maketlerine de yer verilmiştir.

7 ★ Musée Rodin
Auguste Rodin 1917 yılında öldüğünde heykel sanatında bir devrim yapmıştı. Müzede, aralarında *Düşünen Adam*'ın da (y. 1880) bulunduğu bütün başyapıtları sergilenir.

Cour d'Honneur hâlâ askeri geçit törenleri için kullanılır. Seurre'ün Küçük Onbaşı olarak bilinen Napoléon heykeli güney köşesine dikilmiştir.

1 ★ Dôme des Invalides ve Napoléon'un Mezarı
Dôme'un yapımı 27 yıl sürmüştür. Son isteği, "küllerinin Seine Nehri'ne savrulması" olan Napoléon, kriptada yatmaktadır.

❶ Dôme des Invalides

Güneş Kral XIV. Louis 1676 yılında, Jules Hardouin-Mansart'dan Invalides askeri barınaklarının bulunduğu binaların arasına Dôme des Invalides'i yapmasını istedi. Askerler için bir kilise zaten vardı ama Dôme, Güneş Kral ve kraliyet mezarları için ayrıldı. Bu başyapıt, çevredeki binaların görüntüsünü tamamlar niteliktedir ve 17. yüzyıl Fransız mimarisinin en başarılı örneklerinden biri olarak gösterilir.

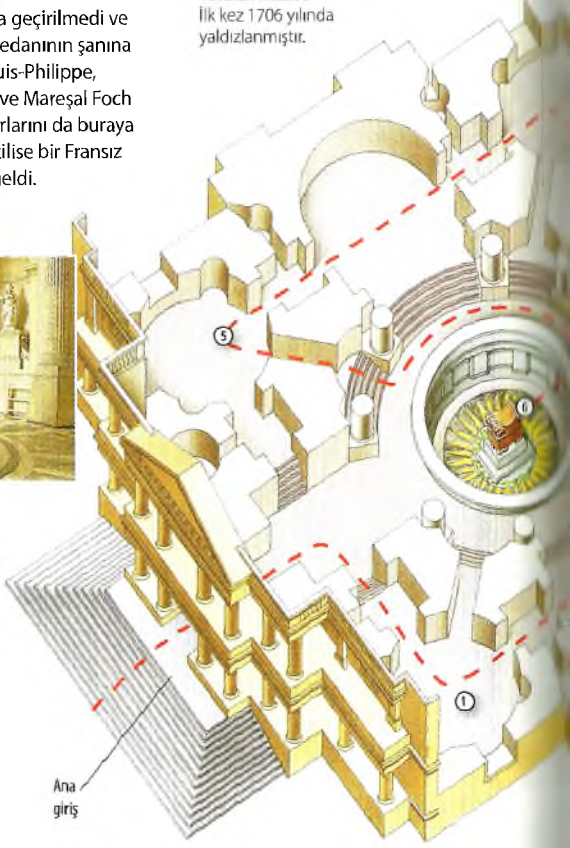
XIV. Louis'nin ölümünden sonra kralın ailesinin buraya gömülme planları hayata geçirilmedi ve kilise terk edilerek Bourbon hanedanının şanına dikilmiş bir anıt haline geldi. Louis-Philippe, 1840 yılında Napoléon, Vauban ve Mareşal Foch gibi birçok askeri dehanın mezarlarını da buraya getirmeye karar verdi. Böylece kilise bir Fransız askeri anıtı ve mezarlığı haline geldi.

Yaldızlı Kubbe
İlk kez 1706 yılında yaldızlanmıştır.

① Joseph Bonaparte'ın Lahti
Napoléon'un Napoli ve daha sonra İspanya kralı olan ağabeyinin lahti, kilisenin köşesinde, ziyaretçi girişinin hemen sağındadır.

Sembol

Tur rotası

② Vauban Anıtı
I. Napoléon'un 1808 yılında yaptırttığı anıtta, içinde Sébastien le Prestre de Vauban'ın kalbinin bulunduğu urna vardır. 1703 yılında mareşal olarak mesleğinde doruğa çıkan Vauban (ö. 1707), XIV. Louis'nin en usta askeri mimarı ve mühendisiydi. Ricochet bataryalarını geliştirerek kuşatma savaşlarında bir devrim yarattı. Anıtın üzerinde Antoine Etex'nin onu uzanırken gösteren bir heykeli vardır. Alegorik Bilim ve Savaş figürleri onun için yas tutar.

⑥ Cam Galeri
Napoléon'un lahtini barındıran cam tavanlı mezar odasına altarın önündeki kıvrımlı merdivenden ulaşılır. Altarın arkasındaki cam duvar Dôme'u, daha eski olan Invalides şapelinden ayırır.

GEREKLİ BİLGİLER

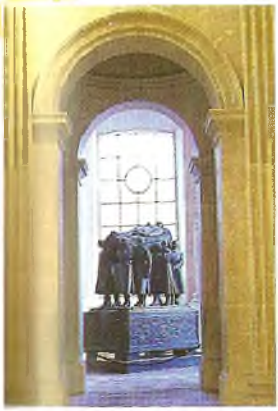
Pratik Bilgiler
Esplanade des Invalides. **Hrt** 11 A3. **Tel** 08 10 11 33 99 Hôtel National des Invalides: **Açık** Nis–Eki: her gün 10.00–18.00 (Tem–Ağu 19.00'a; Nis–Eyl: 20.00'ye kadar), Kas–Mar: her gün10.00–17.00. **Kapalı** her ay ilk Pt, 1 Oca, 1 May, 25 Ara. Tour Eiffel. Rue de Constantine. sınırlı (01 47 05 36 47). gruplar.

Ulaşım
La Tour- Maubourg, Varenne. 28, 63, 69, 80, 82, 83, 87, 92, 93 ile Les Invalides'e. Invalides.

⑤ St Jérôme Şapeli
Kilisenin ortasından geçerken ana girişin sağındaki şapelde Napoléon'un küçük kardeşi Westphalia Kralı Jérôme'un kılıcını İsa'ya verirken betimlendiği mezarı yer alır.

④ Dôme'un Tavanı
Yukarıya baktığınızda, Charles de la Fosse'un dairesel tablosunda (1692) Cennet'in İhtişamı ve Aziz Louis'nin İsa'ya kılıcını sunuşu resmedilmiştir.

③ Mareşal Foch'un Mezarı
Ferdinand Foch'un bronz lahti, 1937 yılında Paul Landowski tarafından yapılmıştır.

Napoléon'un Dönüşü

Kral Louis-Philippe, rejimine karşı çıkan Cumhuriyetçi ve Bonapartçı partilerle arasındaki anlaşmazlıkları ortadan kaldırmak için bir jest olarak İmparator Napoléon'un naaşını St Helena'dan *(s. 34–5)* geri getirmeyi uygun gördü. Dôme des Invalides'in, tarihi ve askeri bağlantıları dolayısıyla Napoléon için iyi bir mezar yeri olacağına karar verildi. Naaşı, iç içe altı tabuta yerleştirildi ve 1861 yılında III. Napoléon'un da katıldığı görkemli bir törenle mezar odasına getirildi.

St-Louis-des-Invalides'in etkileyici altarı

❷ St-Louis-des-Invalides Katedrali

Hôtel des Invalides, Esplanade des Invalides/129 Rue de Grenelle 75007. **Hrt** 11 A3. Varenne, La Tour-Maubourg. Invalides. **Tel** 08 10 11 33 99. **Açık** Nis–Eyl: her gün10.00–18.00 (Tem–Ağu 19.00'a, Nis–Eyl Sa 21.00'e kadar); Eki–Mar: her gün 10.00–17.00.

"Askerlerin kilisesi" olarak da bilinen kilise, Jules Hardouin-Mansart tarafından Liberal Bruand'ın tasarımına göre 1679-1708 yılları arasında inşa edilmiştir. İç mekânın dekorasyonunda, savaşlarda ele geçirilmiş sancaklar kullanılmıştır.

17. yüzyıl tarihli org Alexandre Thierry'nin eseridir. Berlioz'un *Requiem*'i, ilk kez 1837 yılında Topçu Birliği'nin dışarıdaki topları eşliğinde bu orgla çalınmıştır.

❸ Musée de l'Ordre de la Libération

Hôtel des Invalides, 51 bis Blvd de La Tour-Maubourg, 75007. **Hrt** 11 A4. **Tel** 01 47 05 04 10. La Tour-Maubourg. **Kapalı** yenileme nedeniyle Haz 2015'e kadar.

Müze, savaş zamanındaki Özgür Fransız Kuvvetleri'ne ve liderleri General Charles de Gaulle'e adanmıştır. 1940 yılında Brazzaville'de Gaulle'ün yarattığı Özgürlük Nişanı, Fransa'nın en saygın nişanıdır ve II. Dünya Savaşı'nda kazanılan en son zafere üstün katkıda bulunan önemli kişilere verilmiştir. Fransız sivilleri ve silahlı kuvvetler üyeleri dışında, aralarında Kral VI. George, Winston Churchill, ve General Dwight Eisenhower'in da olduğu yabancı lider de bu nişana layık görülmüştür.

❹ Musée de l'Armée

Hôtel des Invalides, Esplanade des Invalides/Place Vaubon 75007. **Hrt** 11 A3. **Tel** 08 10 11 33 99. La Tour-Maubourg, Varenne. Invalides. **Açık** her gün 10.00–18.00 (Kas–Mar 17.00'ye, Nis–Eki Sa 21.00'e kadar), son giriş kapanıştan 45 dk önce. **Kapalı** her ay ilk Pt (Tem, Ağu, Eyl hariç), 1 Oca, 1 May, 1 Kas, 25 Ara. (buradan alınan bilet Musée de l'Ordre de la Libération ve Musée des Plans-Reliefs için de geçerlidir). sadece zemin kat. Film. **musee-armee.fr**

Bu müze dünyanın en kapsamlı askeri tarih müzelerinden biridir. Sergiler, Taş Çağı'ndan II. Dünya Savaşı'nın son günlerine kadar uzanan geniş bir dönemi kapsar. Dünyadaki en geniş üçüncü silah koleksiyonu buradadır.

Kuzeydoğu yemekhanesindeki Tarihi Silahlar bölümü hem sergilenen koleksiyonu, hem de 17. yüzyılda Joseph Parrocel tarafından yapılan duvar resimleriyle görülmeye değer. Bu duvar resimleri, XIV. Louis'nin askeri zaferlerine adanmıştır.

Charles de Gaulle'ün hayatı ve II. Dünya Savaşı'ndaki rolü bir film ve multimedya gösterimi olan *Historial de Gaulle*'de anlatılır (Pt kapalı).

Département Moderne iki bölümden oluşur. İlki XIV. Louis'nin dönemini (1648-1792) anlatırken, ikincisi Napoléon'un (1792-1871) andaçlarından oluşan koleksiyona ev sahipliği yapar – meşhur frak ceketi, şapkaları ve doldurulmuş köpeği de burada sergilenir.

Alessandria (İtalya) haritası (1813)

❺ Musée des Plans-Reliefs

Hôtel des Invalides 75007. **Hrt** 11 B3. **Tel** 01 45 51 92 45. La Tour-Maubourg, Varenne. Invalides. **Açık** her gün 10.00–18.00 (Eki–Mar 17.00). **Kapalı** her ay ilk Pt, 1 Oca, 1 May, 1 Kas, 25 Ara. **museedesplansreliefs.culture.fr**

Fransa'da kaleler ve istihkâmlı bölgelerin ayrıntılı planları ve modelleri (bazıları XIV. Louis döneminden kalmadır), 1950'lere kadar çok gizli bilgi muamelesi görmüştür. En eski maket, 1686 yılından kalma bir Perpignan maketidir. Bu makette, Briançon da dahil olmak üzere birkaç Fransız kasabasının çevresindeki surları inşa eden efsanevi 17. yüzyıl askeri mimarı Vauban'ın kale çizimleri gösterilir.

Musée de l'Ordre de la Libération'un ön cephesi

Invalides'in ana girişi

❹ Hôtel des Invalides

Esplanade des Invalides 75007. **Hrt** 11 A3. **Tel** 08 10 11 33 99. M La Tour-Maubourg, Varenne. **Açık** her gün 10.00–18.00 (Nis–Eyl Sa 21.00'e kadar). **Kapalı** 1 Oca, 1 May, 25 Ara.
W musee-armee.fr

XIV. Louis'nin kurduğu bu kompleks, Fransız savaş gazileri ve onların ailelerine yardım yapmak amacıyla kalan kimsesiz ve sakat askerler için yapılan ilk askeri hastanedir. Bu inanılmaz binanın inşaatı için karar 1670 yılında imzalanmıştı ve Libéral Bruant'ın tasarladığı yapı, beş yılda tamamlanabildi.

Bu dört katlı binanın Klasik cephesi, uyumlu ve etkileyici görüntüsüyle Paris'in en çekici mekânlarından biridir. Seine Nehri'ne doğru uzanan ağaçlarla dolu bahçesi ve avlusundaki top görülmeye değer. Güney tarafı, Jules Hardouin-Mansart'ın eseri görkemli Dôme des Invalides'in çok yakınındaki St-Louis-des-Invalides Katedrali'ne gider. Bu kısım 1989 yılında yeniden yapılanmıştır ve bugün de pirinç pul pul parlamaktadır.

❺ Musée Rodin

77 Rue de Varenne 75007. **Hrt** 11 B3. **Tel** 01 44 18 61 10. M Varenne. **Açık** Ça–Pt 10.00–17.45 (Ça 20.45'e kadar). **Kapalı** 1 Oca, 1 May, 25 Ara.
W musee-rodin.fr

Ünlü 19. yüzyıl heykeltıraşı Auguste Rodin, 1908 yılından ölüm yılı 1917 yılına kadar zarif bir 18. yüzyıl malikânesi olan Hôtel Biron'da çalışmış ve yaşamıştır. Rodin'in, devlete ait bir daire ve stüdyo karşılığında ulusuna bıraktığı eserleri bugün burada sergilenir. Ustanın *Calaisliler*, *Düşünen Adam*, *Cehennem Kapıları* ve *Balzac* gibi eserleri bahçede görülebilir. İç mekânda sanatçının hayatı boyunca ürettiği eserlerin tamamı sergilenmektedir.

2012 ve 2014 yılları arasında müzenin yer aldığı Hôtel Biron'da kapsamlı bir yenileme çalışması yürütülerek, kalıcı koleksiyonun daha erişilebilir ve etkili sergilenmesi sağlanmıştır.

❻ Hôtel Matignon

57 Rue de Varenne 75007. **Hrt** 11 C4. **Tel** 01 42 75 50 78. M Solférino, Rue du Bac. **Kapalı** halka, bahçe her ay ilk Ct halka açık.

Faubourg'daki en güzel malikânelerden biridir. 1721 yılında Jean Courtonne'un yaptığı bina, o günden beri pek çok değişiklik geçirmiştir. Burada efsanevi partiler düzenleyen eski sahipleri arasında devlet adamı ve diplomat Talleyrand ile soylular sınıfının birçok üyesi sayılabilir. Paris'teki en büyük özel bahçeye sahip olan malikâne, 1958 yılından beri başbakanlık köşkü olarak kullanılmaktadır.

Rodin'in ünlü eseri *Öpüş* (1886), Musée Rodin

❾ Musée Maillol

59/61 Rue de Grenelle 75007. **Hrt** 11 C4. **Tel** 01 42 22 59 58. M Sèvres-Babylone, Rue du Bac. **Açık** Ça–Pt 10.30–19.00 (Cu ve Pt 21.30, son giriş kapanıştan 45 dk önce). **Kapalı** 1 Oca, 25 Ara.
W museemaillol.com

Bir zamanlar ünlü yazar Alfred de Musset'nin yaşadığı bu yapı, eskiden Aristide Maillol'un modeli ve ilham perisi olan Dina Vierny'nin eseridir. Sanatçının yaptığı çizimler, resimler, heykeller ve dekoratif eserler burada görülebilir. Dina Vierny'nin, Matisse, Dufy, Picasso ve Rodin'in eserlerini de içeren kişisel koleksiyonu da burada sergilenmektedir.

Bouchardon'un evin önündeki çeşmesi Paris kentinin ve dört mevsimin alegorik figürleriyle bezelidir.

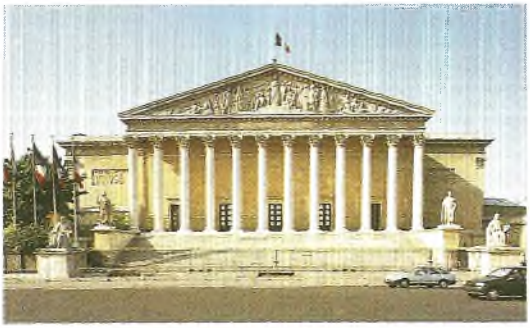

Ste-Clotilde'deki heykeller

❿ Sainte-Clotilde

12 Rue de Martignac 75007. **Hrt** 11 B3. **Tel** 01 44 18 62 60. M Solférino, Varenne, Invalides. **Açık** Pt–Cu 09.00–19.30, Ct ve Pa 10.00–20.00. **Kapalı** dini olmayan resmi tatiller.
W sainte-clothilde.com

Alman asıllı mimar François Christian Gau'nun tasarladığı bu Neo-Gotik kilise, Paris'te türünün ilk örneğidir ve 19. yüzyılın ortalarında Victor Hugo gibi yazarların moda haline getirdiği Ortaçağ hayranlığının bir sonucudur. Kilise, Seine Nehri'nin karşı yakasından görülen muazzam ikiz kuleleriyle ünlüdür. James Pradier'in eseri haçın hikayesini tasvir eden heykeller ve vitraylar iç dekorasyonun eşsiz birer parçasıdır. Besteci César Franck, otuz iki yıl boyunca burada kilise orgcusu olarak çalışmıştır.

Assemblée Nationale Palais-Bourbon'un Neo-Klasik ön cephesi

⓫ Assemblée Nationale Palais-Bourbon

126 Rue de l'Université 75007. **Hrt** 11 B2. **Tel** 01 40 63 60 00. Ⓜ Assemblée-Nationale. RER Invalides. **Açık** Oturumlar sırasında: Ct 09.30, 10.30, 14.00 & 15.00 rehberli turlar. Oturumlar dışında Pt–Ct. Rezervasyon için Pt–Cu 10.00–12.00 arayın (01 40 63 56 00). **assemblee-nationale.fr**

1722 yılında Bourbon Düşesi (XIV. Louis'nin kızı) için inşa edilen bu saraya Devrim sırasında el kondu. II. Dünya Savaşı sırasında Nazi yönetiminin merkezi oldu; 1830 yılından beri Fransız Parlamentosu'nun avam kamarasının merkezi olarak hizmet vermektedir.

Bina, parlamentoyu çalışırken izlemek isteyenlere açıktır. Görkemli sütunları bulunan Neo-Klasik ön cephe, buranın tam karşısında, Seine Nehri'nin ötesindeki La Madeleine'in ön cephesiyle uyumlu olması için 1806'da eklenmiştir. Bitişikteki Hôtel de Lassay, Ulusal Meclis başkanının resmi konutudur.

⓬ Rue Cler

75007. **Hrt** 10 F3. Ⓜ Ecole-Militaire, La Tour-Maubourg. Market **Açık** Sa–Ct, Pa öğleden önce. *Bkz. Mağazalar ve Pazaryerleri s.330*

Rue Cler, Paris'in en zengin yerlerinden biri yedinci *arrondissement*'ın sokak pazarıdır. Bu bölgede kıdemli sivil memurlar, sanayiciler ve diplomatlar yaşar. Pazaryeri, Rue de Grenelle'den güneye uzanan trafiğe kapalı bir alanda yer alır. Burası, kentin en iyi giyimli satıcılarıyla son derece renkli ve özel bir pazardır. Başta pastaneler ve peynirciler olmak üzere, bütün satıcıların ürünleri harikadır.

⓭ Les Egouts

Pont Alma, Sağ Yaka 93 Quai d'Orsay'nin karşısı 75007. **Hrt** 10 F2. **Tel** 01 53 68 27 81. Ⓜ Alma-Marceau. RER Pont de l'Alma. **Açık** Ct–Ça 11.00–17.00 (kışın 16.00). **Kapalı** 1 Oca, Oca iki hafta, 25 Ara.

Baron Haussmann'ın en büyük kentsel gelişim başarılarından biri olan Paris'in kanalizasyonu *(égouts)*, İkinci İmparatorluk döneminde yapılmıştır *(s. 34–5)*. 2.100 km'lik kanalizasyon sistemi Paris'ten İstanbul'a uzanacak kadar uzundur. Kanalizasyonlar, 20. yüzyılda turistik değer kazandı. Turlar, Quai d'Orsay girişinden gidilen dar bir alanla sınırlıdır ve yürüyerek yapılır (kanalizasyon ağır yağışların ardından kapatılabilir). Tek başınıza kanalizasyona inmek tehlikeli olduğundan kentin yeraltı gizemlerini kanalizasyon müzesinde keşfedebilirsiniz.

⓮ Musée du quai Branly

Bkz. s. 194–5.

⓯ Champ-de-Mars

75007. **Hrt** 10 E3. Ⓜ Ecole-Militaire. RER Champ-de-Mars–Tour-Eiffel.

Eiffel Kulesi'nden Ecole Militaire'e doğru uzanan bahçeler, subay adaylarının tören alanı olarak kullanılırdı. Ama bölge, 14 Temmuz'da Devrim'in yıldönümünü kutlamak için düzenlenen at yarışları, balon gösterileri ve halk kutlamalarında kullanılmaya başlandı. Burada düzenlenen ilk tören, 1790 yılında XVI. Louis döneminde yapıldı. 19. yüzyıl sonlarında burada büyük etkinlikler yapıldı ve 1889'da Dünya Fuarı düzenlendi. Eiffel Kulesi de fuar etkinlikleri çerçevesinde inşa edildi. Jean-Michel Wilmotte'un dünya barışı anıtı *Le Mur de la Paix* de buradadır.

Bir balon illüstrasyonu

Rue Cler'deki meyve-sebze pazarı

Avenue Rapp No. 29'daki kapı

⓰ Eiffel Kulesi

bkz. s. 190-7.

⓱ No. 29 Avenue Rapp

Hrt 10 E2. Ⓜ Pont-de-l'Alma.

Art Nouveau mimarisinin en iyi örneklerinden biri No. 29'da yer alır. Bu yapı 1901 yılında tasarımcı Jules Lavirotte'ye Concours des Façades de la Ville de Paris'le birincilik kazandırmıştır. Burada, seramik ve tuğla gibi malzemeler, hayvan ve çiçek motifleriyle kadın figürleriyle bir arada kullanıldığı bir tasarımla dikkat çekmiştir. Dönemine göre oldukça şaşırtıcı olabilecek bu figürler çok renkli kumtaşı taban üzerine oluşturulmuş bir ön cephe oluşturur. Square Rapp'ta bulunan sanat kulesiyle bütünleşmiş olan Lavirotte'un binası da görülmeye değer.

⓲ Village Suisse

38-78 Ave de Suffren/54 Ave de la Motte-Piquet. Hrt 10 E4. Tel 01 73 79 15 41. Ⓜ Dupleix. Açık Pe–Pt 10.30–19.00.

İsviçre hükümeti 1900 Evrensel Sergisi için Champ-de-Mars yakınlarında yapay bir Alp dağ köyü kurmuştu. Burası daha sonraları ikinci el eşyaların satıldığı bir yer haline geldi. 1950'ler ve 60'larda antikacıların da buraya akın etmesiyle bölge daha fazla tanındı ve ürünlerin fiyatı daha da arttı.

⓳ Ecole Militaire

1 Pl Joffre 75007. Hrt 10 F4. Tel 01 80 50 14 00. Ⓜ Ecole-Militaire. Açık sadece özel izinle ziyaret, Ecole de Guerre, Case 46, 75700 Paris SP07 adresine yazılı olarak başvurun.

Kraliyet Askeri Akademisi XV. Louis tarafından, beş yüz yoksul subayın oğullarını eğitmek amacıyla 1751'de kuruldu. Mimar Jacques-Ange Gabriel tarafından tasarlanan bina, merkez pavyonuyla dikkate değer. Bina, Korint düzenindeki sekiz sütunu ve dört köşeli kubbesiyle Klasik Fransız üslubunun muhteşem bir örneğidir. İç mekân XVI. Louis üslubunda dekore edilmiştir. Şapel ve ana merdivende, yine Gabriel'in tasarladığı dövme demir şık tırabzan görülmeye değer.

Akademinin ilk öğrencileri arasında Napoléon da vardır. Okulu bitirirken aldığı karnede "şartlar elverirse çok ilerleyebileceği" yazılıdır.

⓴ UNESCO

7 Pl de Fontenoy 75007. Hrt 10 F5. Tel 01 45 68 10 00, 01 45 68 10 60 (İngilizce). Ⓜ Ségur, Cambronne. Açık sadece rehberli turlar, Sa–Cu 10.00 ve 15.00, süre 30 dk. Kapalı resmi tatiller. ♿ rezervasyon gerekli: visits@unesco.org. Sergiler, filmler. unesco.org

Burası Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Organizasyonu'nun (UNESCO) merkezidir. Amacı uluslararası barış, eğitim, bilim ve kültüre destek vermektir.

UNESCO Pablo Picasso'nun büyük duvar resmi ve Henri Moore'un heykellerinin de aralarında olduğu modern sanat hazinesiyle de dikkate değer.

Moore'un *Uzanmış Figür*'ü (1958), UNESCO

⓮ Musée du quai Branly

Eski Fransa cumhurbaşkanı Jacques Chirac'ın Paris'in kültürel hayatına büyük bir katkısı olarak görülen Quai Branly 2006 yılında açıldığından bu yana turistleri kendine çekmektedir. Jean Nouvel'in eseri olan şık bina, Avrupa dışından gelme 3.500 parçadan oluşan bir koleksiyona ev sahipliği yapar. Müzenin bahçesi ziyaretçilere açıktır ve yazın 500 kişilik oditoryum, müzik ve dans gösterileri için bir açık hava tiyatrosuna dönüşür. Çatı katındaki restoranın manzarası büyüleyici bir güzelliğe sahiptir.

İç Mekân
Kültürlerin farklı ve benzer noktalarını vurgulamak için dalgalı ve açık bir tasarımla düzenlenen iç mekânda, gün ışığı sıcak bir hava verir.

Bostan Korkuluğu (Vietnam)
Bu bambu bostan korkuluğu Güneydoğu Asya'nın tepelerinde yaşayan kabileler tarafından çeltik tarlalarını korumak amacıyla kullanılmıştır. Figürün ortasında gücü ve koruyuculuğu temsil eden güneş sembolü dikkat çeker.

Müzik enstrümanları kulesi

Yarık davul koleksiyonu (20. yüzyıl ortası, Vanuatu)
Dans ve haberleşme için kullanılan bu dikey davullar üstlerindeki yarıkların derinliğine göre farklı sesler çıkarır.

Ana koleksiyona çıkan rampa

Bilet gişesi ve giriş

Yontma Kanca (20. yüzyıl başı, Papua Yeni Gine)
Kabilenin erkekleri bu yontma kadın figürünün üzerindeki kancaya ayın adaklarını asarlardı.

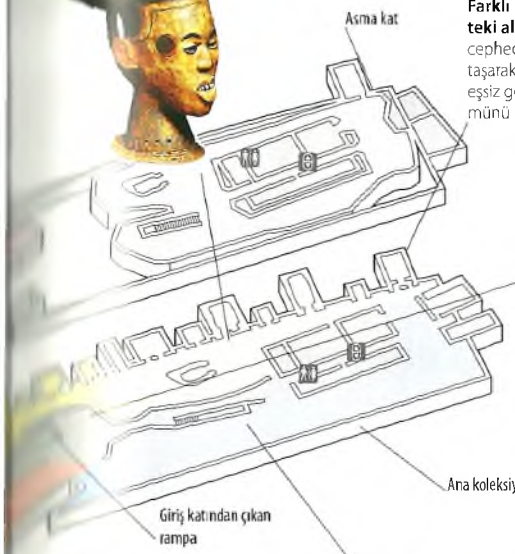

Hatıra Baş (20. yüzyıl, Nijerya)
Ekoi kabileleri düşmanlarının başlarını tahta boynuzlar ve antilop derisiyle süsleyerek zafer hatırasına dönüştürürlerdi.

GEREKLİ BİLGİLER

Pratik Bilgiler
37 Quai Branly. **Hrt** 10 E2. **Tel** 01 56 61 70 00. **www.quaibranly.fr** **Açık** Sa, Ça, Pa 11.00–19.00 (Pe–Ct 21.00). **Kapalı** Pt (sömestr dönemleri hariç, 1 Oca, 25 Ara. Sergiler, film, kütüphane, tiyatro.

Ulaşım
Alma-Marceau, Bir-Hakeim, Iena. 42, 63, 72, 80, 82, 92. Pont de l'Alma.

Farklı büyüklükteki alanlar cepheden dışarı taşarak yapıya eşsiz görünümünü kazandırır.

★ Çift cinsiyetli heykel (10.-11. yüzyıl, Mali)
1,91 metrelik ahşap heykelde bir erkeğin başı ve doğurgan bir kadının göğüsleri bir aradadır. Bileğinde, mükemmel birliği simgeleyen yedi bilezik bulunur.

Müze Rehberi

Binaya ana binanın dışında yürüyüş yoluyla girildiğinde 200 metrelik bir rampa, içinde müzik enstrümanlarının sergilendiği büyük bir cam kubbenin etrafında dönerek ilerler. Binada Okyanusya, Asya, Afrika ve Amerika bölgelerinin değişik renkle ayrıldığı ana koleksiyona ulaşılır. Ana koleksiyon katından merdivenlerle üç asma kat yukarısına ulaşılabilir. Bu yukarıdaki geçici sergilere ev sahipliği yapar.

Yup'ik Mask (Alaska)
Bu şaman maskı Ay'ın ruhunu temsil eder ve kabile erkekleri tarafından dans ayinlerinde kullanılırdı.

Kat Planı

- Asya
- Afrika
- Amerika
- Okyanusya
- Geçici sergi alanı
- Müzik enstrümanları kulesi
- Müze dışı alan

★ Müzenin mimarisi
Yeşil bahçelerin üzerindeki sütunlara kurulmuş olan Jean Nouvel'in tasarladığı etkileyici bina, yakınlardaki Eiffel Kulesi'nin ince ve uzun gölgesini andırır. Dış taraftaki cam duvar ve sık ağaçlık, müzeyi dış dünyadan ayırır.

⑯ Eiffel Kulesi

Kule, 1889 Evrensel Sergisi'ne gelen ziyaretçilerin ilgisini çekmek için yapılmış ve Paris manzarasına geçici olarak eklenmişti. Mühendis Gustave Eiffel tarafından tasarlanan yapı, 19. yüzyıl estetlerinin şiddetli eleştirilerine maruz kaldı – yazar Guy de Maupassant, kuleyi görmemek için orada yemek yermiş. New York'taki Empire State Building (1931) yapılana kadar dünyanın en yüksek yapısı olan kule, bugün Paris'in sembolüdür. 1980'lerden bu yana bir değişikliğe uğramayan birinci platform, 2012 ve 2014 yılları arasında yenilenerek erişebilirliğin artırılması sağlanmıştır.

Demir Örüntü
Eiffel'e göre, demir kirişlerin tasarımı kuleyi güçlü rüzgârlara karşı koruma gereksiniminden doğmuştur. Ancak Eiffel'in projesi, hoş simetrisiyle beğeni kazanmıştır.

Asansör Motor Odası
Eiffel kule için asansör seçerken, hızlı değil güvenli olmasına önem vermişti.

Cesur ve Çılgın

Kule birçok çılgın olaya da sahne oldu. Buraya tırmanan dağcılar, kuleden atlayan paraşütçüler, trapezciler ve bisikletiyle tepeden aşağı kadar inen bir gazeteci bunlardan birkaçıdır. En ilgi çekicileri ise, Parisli terzi Reichelt'tır. Reichelt 1912 yılında kendi tasarladığı bir pelerini kanat gibi kullanarak uçmaya çalıştı ve büyük bir kitlenin önünde yere çakıldı. Otopside, yere düşmeden önce kalp krizinden öldüğü saptanmıştır.

Kuş-adam Reichelt

★ **Hidrolik Asansör Sistemi**
1900 yılında kurulan ve hâlâ çalışır durumda olan asansörün bu bölümü, 1986 yılında otomatik bir sistemle işletilmeye başlanmıştır.

SEMBOL

① **Üçüncü platform**, Yerden 276 m yüksektedir. Aynı anda 400 kişiyi alabilecek kapasitededir.

② **Le Jules Verne Restaurant** muhteşem yemekleri ve panoramik manzarasıyla Paris'in en iyi restoranlarından biridir *(s 302)*.

③ **İkinci platform** 115 m yüksekliğindedir. Birinci platformdan buraya 359 basamakla ya da asansörle birkaç dakikada çıkmak mümkündür.

④ **Birinci platform**, 57 metre yükseklikte dir. Bu kata asansörle veya 345 basamakla çıkılır

Champ-de-Mars
Bu eski tören alanının bahçeleri kulenin tabanından Ecole Militaire'ye doğru uzanır.

GEREKLİ BİLGİLER

Pratik Bilgiler
Quai Branley ve Champ de Mars.
Hrt 10 D3 **Tel** 08 92 70 12 39.
tour-eiffel.fr
Açık Eyl–Haz ortası: her gün 09.30–23.45 (merdivenler 18.30); Haz ortası–Ağu: 09.00–00.45 (son giriş kapanıştan 45 dk önce; son asansör 1 saat 15 dk önce) Kötü havalarda zirveye çıkış olmayabilir. sınırlı.

Ulaşım
M Bir Hakeim. 42, 69, 72, 82, 87 ile Champ de Mars'a.
RER Champ de Mars.

★ Gözlem Platformu
Açık bir günde, Chartres Katedrali de dahil olmak üzere 72 km uzaklığı görmek mümkündür.

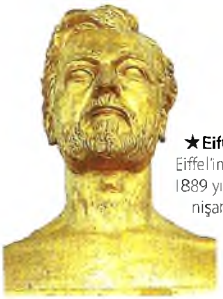
Çift Katlı Asansörler
Asansör kapasitesinin sınırlı olması turizm sezonunda zirveye ulaşmak için birkaç saat beklemek anlamına gelebilir. Sıraya girip bekleyin, ama unutmayın: yükseklik korkusu olanlara göre değildir.

Sayılarla Eiffel Kulesi

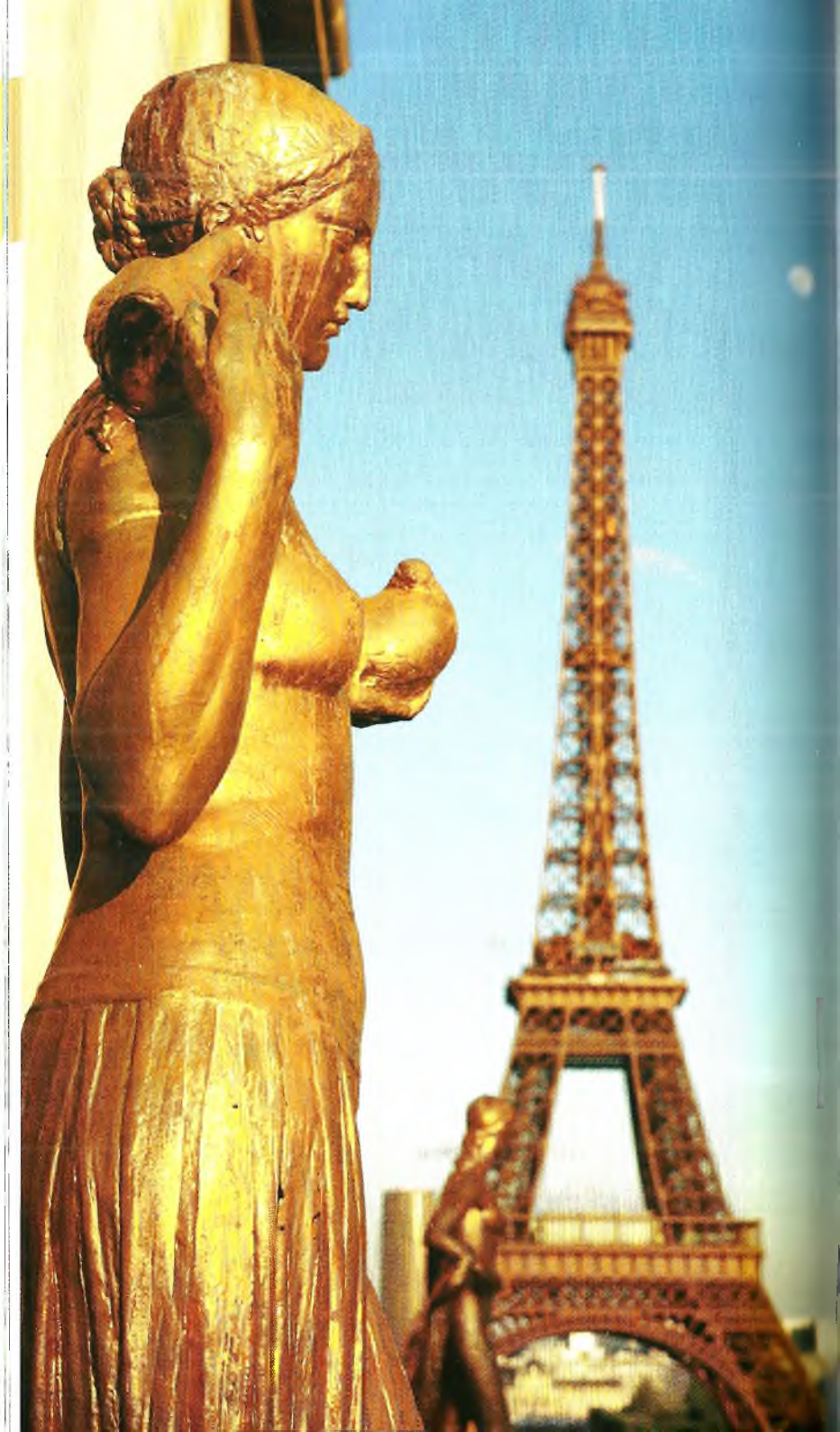
- Zirve (antenle birlikte)324 m yüksekliğindedir.
- Zirve, sıcak günlerde ısının etkisiyle yaklaşık 18 cm'lik bir eğimle salınabilir.
- Üçüncü platforma 1.665 basamakla çıkılır.
- 2,5 milyon perçin kuleyi bir arada tutmaktadır.
- Asla 7 cm'den daha fazla salınmaz.
- Ağırlığı 10.100 tondur.
- Kule 7 yılda bir 60 ton boya kullanılarak boyanır.

Kule inşaatında çalışan bir işçi

★ Eiffel'in Büstü
Eiffel'in (1832-1923) başarısı, 1889 yılında Légion d'honneur nişanıyla ödüllendirildi. Antoine Bourdelle tarafından yapılan büstü de 1929 yılında kulenin altına yerleştirilmiştir.

QUARTIER CHAILLOT

Chaillot köyü 19. yüzyılda Paris'e dahil olmuş ve büyük İkinci İmparatorluk caddeleri (s. 80–1), gösterişli malikâneler ve müzelerle dolu, zengin bir bölge haline gelmiştir. Bazı caddeler, zarif kafeleriyle tanınan Place du Trocadéro'da bir noktada birleşir ve sizi Paris'teki sokaklar arasında en çok müzeye ev sahipliği yapan Avenue du Président Wilson'a götürür. Bölgedeki lüks malikânelerin çoğunda, Vatikan temsilciliği gibi birçok büyükelçilik ve önemli şirketlerin yönetim merkezleri bulunur. Geriye kalanlar, eskiden ünlü Paris sakinlerine ait olduğundan tarihi önem taşır. Batıda ise, Paris'in en seçkin semtlerinden biri olan *haute bourgeoisie* bölgesi yer alır.

Önemli Yerler

Bahçeler

A Jardins du Trocadéro

Modern Mimari

1 Palais de Chaillot

Akvaryumlar

2 Aquarium de Paris – Cinéaqua

Müzeler

18 Cimetière de Passy

Müzeler ve Galeriler

3 Cité de l'Architecture et du Patrimoine
4 Musée de l'Homme
5 Musée National de la Marine
7 Musée du Vin
8 Maison de Balzac
9 Maison de Radio-France
11 Musée de la Contrefaçon
12 Musée Dapper
13 Galerie-Musee Baccarat
14 Musée National des Arts Asiatiques Guimet
15 Palais Galliera
16 Musée d'Art Moderne de la Ville de Paris
17 Palais de Tokyo

Ayrıca bkz. Sokak Planı harita 3, 9–10

Restoranlar *bkz. s. 300–1*

1 6 New York
2 Antoine
3 L'Astrance
4 Chez Géraud
5 Hiramatsu
6 Paul Chêne
7 Prunier

◀ Bir grup heykeltıraşın altın yaldızlı bronz heykelleri Palais de Chaillot meydanını süsler.

Semboller için *bkz. arka kulakçık*

Adım Adım Chaillot

Chaillot Tepesi, Seine Nehri'nin en güzel manzaralarına hâkimdir. Napoléon, burayı, oğlu için en büyük ve sıradışı sarayı yaptırmak üzere seçmişti. Fakat saray henüz birkaç duvarı tamamlanmışken yıkıldı. Bugün, iki derin kıvrımlı kanadı bulunan, anıtsal Palais de Chaillot burada bulunur. Palais'nin önündeki terastan Jardins du Trocadéro ve Seine Nehri'nden Eiffel Kulesi'ne kadar uzanan muhteşem manzara görülebilir.

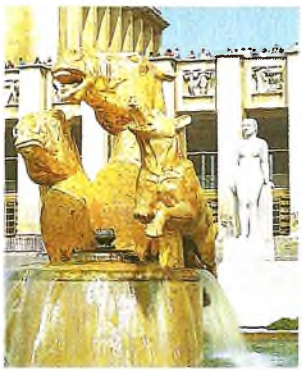

Mareşal Ferdinand Foch'un heykeli müttefiklere 1918 zaferini kazandırmış olan Foch'un anısına yapılmış ve 11 Kasım 1951'de açılmıştır. Heykel, Foch'un doğumunun 100. ve 1918 Ateşkesi'nin 33. yılını kutlamak amacıyla Robert Wlérick ve Raymond Martin tarafından yapılmıştır.

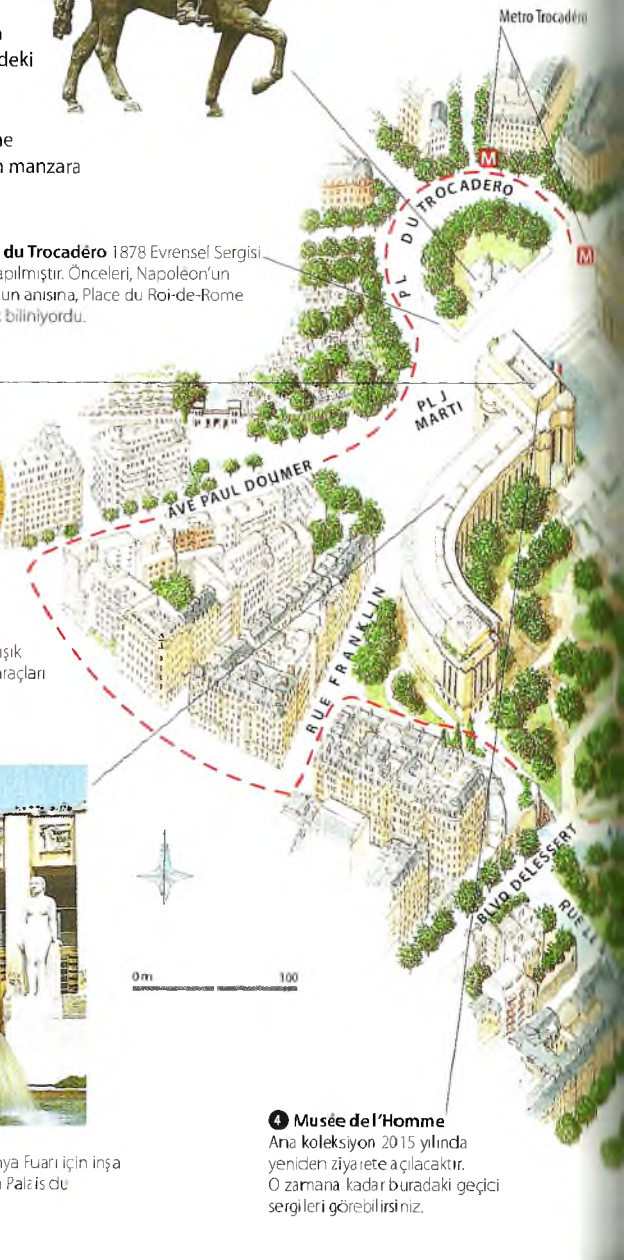
Place du Trocadéro 1878 Evrensel Sergisi için yapılmıştır. Önceleri, Napoléon'un oğlunun anısına, Place du Roi-de-Rome olarak biliniyordu.

5 ★ Musée de la Marine
Fransa'nın denizcilik tarihine ışık tutan bu müzede denizcilik araçları da sergilenir.

1 ★ Palais de Chaillot
Bu Neo-Klasik bina, 1937 Dünya Fuarı için inşa edilmişti. 1878 yılında yapılan Palais du Trocadéro'nun yerini aldı.

4 Musée de l'Homme
Ana koleksiyon 2015 yılında yeniden ziyarete açılacaktır. O zamana kadar buradaki geçici sergileri görebilirsiniz.

Théâtre National de Chaillot, çok amaçlı bir kültür merkezine ve 1.200 koltuk kapasiteli modern bir tiyatroya sahiptir *(s. 334–6)*.

Şimdi Buradasınız
Bkz. Paris'in Merkezi s. 16–17

3 Cité de l'Architecture et du Patrimoine
Bu devasa komplekste güzel bir mimarlık müzesi, bir okul, kütüphane, arşiv ve çeşitli tarihi kurumlar yer alır.

6 Jardins du Trocadéro
Bahçelerin bugünkü planı 1937 Dünya Fuarı'ndan sonra R. Lardat tarafından yapılmıştır.

2 Aquarium de Paris – Cinéaqua
Chaillot tepesiyle uyumlu olan Paris Akvaryumu'nda bir sinema kompleksi de vardır.

Pont d'Iéna Napoléon'un 1806 yılında Prusya'da kazandığı Jena (Iéna) zaferini kutlamak için yapılmıştı. 1937 yılında Palais de Chaillot binasını tamamlaması için genişletildi.

Trocadéro fıskıyeleri sırayla çalıştırılır ve Eiffel Kulesi'ne doğru büyük miktarlarda su topları püskürtür. Fıskıyeler geceleri aydınlatılır.

Sembol

Önerilen rota

Palais de Chaillot'nun önündeki Trocadéro fıskıyeleri

❶ Palais de Chaillot

17 Pl du Trocadéro 75016. **Hrt** 9 C2. **Tel** 01 53 65 30 00. M Trocadéro.

Sarayın devasa büyüklükteki sıra sütunlu kanatlarının her biri muazzam birer pavyona ulaşır. Azéma, Louis-Auguste Boileau ve Jacques Carlu tarafından 1937 Paris Fuarı için Neo-Klasik üslupta tasarlanan yapı, heykeller ve rölyeflerle donatılmıştır. Pavyonların duvarlarında şair ve denemeci Paul Valéry'nin altın yaldızlı yazıtları yer alır.

İki pavyon arasındaki *parvis*, yani meydan, büyük bronz heykeller ve dekoratif havuzlarla bezenmiştir. Meydanın önündeki terasta, iki bronz heykel durur: Henri Bouchard'ın eseri *Apollon* ve Pommier'nin eseri *Hercules*. Terastaki merdivenlerle Théâtre National de Chaillot'ya *(s. 334–5)* çıkılır. Bu tiyatro II. Dünya Savaşı'ndan sonra burada sahnelenen avangard prodüksiyonlarla büyük ün kazanmıştır.

❷ Aquarium de Paris – Cinéaqua

5 Ave Albert de Mun 75016. **Hrt** 9 C2. **Tel** 01 40 69 23 23. M Trocadéro, Iéna. **Açık** her gün 10.00–19.00 (son giriş 18.00). **Kapalı** 14 Tem.
W **cineaqua.com**

Uluslararası Fuar için 1878 yılında yapılan bu bina bugün modern bir akvaryuma ev sahipliği yapıyor. Burada denizatı, palyaço balığı, taş balığı, köpekbalığı ve vatoz balığı da dahil olmak üzere 500'ü aşkın türde deniz canlısı bulunur.

Cinéaqua eski bir taş ocağının yerine Chaillot tepesinin eğimine uyumlu olarak yapılmıştır. Akvaryumların arasına serpiştirilmiş olan perdelerde çizgi film ve hayvanlarla ilgili belgesel filmler gösterilir. Ayrıca, sanat sergilerinin yanı sıra, tiyatroda çocuklara yönelik gösteriler de düzenlenir.

Cinéaqua akvaryumundaki 43 tanktan biri olan köpekbalığı tankı

Bagneux'den bir kilise maketi, Cité de l'Architecture et du Patrimoine

❸ Cité de l'Architecture et du Patrimoine

Palais de Chaillot, Pl du Trocadéro 75016. **Hrt** 9 C2. **Tel** 01 58 51 52 00. M Trocadéro. **Açık** Ça–Pt 11.00–19.00 (Pe 21.00).
W **citechaillot.fr**

Palais de Chaillot'nun doğu kanadında yer alan bu güzel müze Fransız mimarisinin yıllar içindeki gelişimine adanmıştır. Mutlaka görülmesi önerilen Galerie des Moulages, Ortaçağ'dan Rönesans'a kadar uzanan bölümü kapsar. Burada Chartres gibi muhteşem Fransız katedrallerinin üç boyutlu maketleri de sergilenir. Ayrıca, Le Corbusier'nin tasarladığı bir dairenin rekonstrüksiyonunu da barındıran Galerie Moderne et Contemporaine de görülmeye değer.

❹ Musée de l'Homme

Palais de Chaillot, 17 Pl du Trocadéro 75016. **Hrt** 9 C2. **Tel** 01 44 05 72 72. Trocadéro. **Kapalı** 2015'e kadar. Rehberler, filmler.
W museedehomme.fr

Chaillot Sarayı'nın sol kanadında bulunan bu müzede, dünyanın dört bir yanından bir dizi antropolojik, arkeolojik ve etnolojik koleksiyonlarıyla insan ırkı ele alınır.

Müze, günümüzde, kapsamlı bir yenileme çalışmasından geçirilmektedir. Bunun sonucunda, dünyadaki en geniş kaplı tarihöncesi koleksiyonlarından birine sahip olması planlanmaktadır. Müze şu anda ziyarete kapalıdır ve 2015 yılında yeniden açılması planlanmaktadır.

Musée de la Marine'in dışından rölyef

❺ Musée National de la Marine

Palais de Chaillot, 17 Pl du Trocadéro 75016. **Hrt** 9 C2. **Tel** 01 53 65 69 69. Trocadéro. **Açık** Ça–Pt 11.00–18.00 (1 Oca, 1 May, 25 Ara 19.00'a kadar). **Kapalı** 1 Oca, 1 May, 25 Ara. randevuyla; 01 53 65 69 53. Filmler, videolar.
W musee-marine.fr

Bu müzede, bazılarının tarihi iki yüzyıl öncesine kadar uzanan gerçek boyutlarda maketler, denizcilik kahramanlarının portreleri, resimler ve denizcilik silahlarıyla, ahşap kraliyet savaş gemilerinden bugünün uçak gemilerine ve nükleer denizaltılarına kadar bütün Fransız deniz-gücü tarihi anlatılmaktadır. Müze 1827 yılında X. Charles tarafından kurulmuştu, 1943 yılında ise Palais de Chaillot'ya taşındı. Sergiler arasında Napoléon'un 1800 yılında İngiltere'yi işgal etme planı uyarınca Boulogne-sur-Mer'de kurduğu filo ile denizaltı keşifleri ve balıkçılık tekneleri öne çıkar.

❻ Jardins du Trocadéro

75016. **Hrt** 10 D2. Trocadero.

Bir Gabon maskı, Musée de l'Homme

Bu muhteşem bahçeler 10 hektarlık bir alanı kaplar. Ortada, özellikle geceleyin fışkıyeler ışıklandırıldığında olağanüstü görünen taşlar ve altın yaldızlı bronz heykellerle sarılmış uzun, dikdörtgen bir havuz bulunur. Heykeller arasında, P. Traverse'in *Erkek*, G. Braque'in *Kadın*, P. Jouve'un *Boğa* ve G. Guyot'nun *At* adlı eserleri yer alır. Havuzun iki yanında Chaillot tepesinin eğimi Seine Nehri'ne ve Pont d'Iéna'ya kadar devam eder. Bahçelerin kuzeydoğu köşesinde bir tatlı su akvaryumu bulunur. Burada ağaçlar, yürüyüş yolları, dereler ve köprüler yer alır.

❼ Musée du Vin

Rue des Eaux, 5 Sq Charles Dickens 75016. **Hrt** 9 C3. **Tel** 01 45 25 63 26. Passy. **Açık** Sa–Ct 10.00–18.00. **Kapalı** 1 Oca, 25 Ara. Sa–Ct sadece öğle yemeği.
W museeduvinparis.com

Bu müzede, bir zamanlar Passy keşişlerinin kullandığı tonozlu Ortaçağ mahzenlerinde, balmumundan yapılma heykellerle şarap üretiminin ilgi çekici tarihi anlatılmaktadır. Sergilenen eserler arasında eski şarap şişeleri ve kadehleri ve tirbüşon koleksiyonunun yanı sıra, şarap üretimi ve şişeleme işlemlerinde kullanılan çeşitli bilimsel aletler de bulunur. Burada ayrıca muhteşem bir restoran ve şarap satın alabileceğiniz bir bölüm de vardır. Müzenin düzenlediği şarap tatma seanslarını da içeren turları sakın kaçırmayın

Musée du Vin'in tonozlu mahzeninde segilenen balmumu figür

Balzac'ın mütevazı evi

❽ Maison de Balzac

47 Rue Raynouard 75016. **Hrt** 9 B3. **Tel** 01 55 74 41 80. Passy, La Muette. **Açık** Sa–Pa 10.00–18.00 (son giriş 17.30). **Kapalı** resmi tatiller.
W balzac.paris.fr

Ünlü yazar Honoré de Balzac, 1840-47 yılları arasında, alacaklılarından kaçmak için Monsieur de Brugnol takma adıyla burada yaşamıştır. Bu zaman zarfında, aralarında, 1846 yılında kaleme aldığı *La Cousine Bette*'in de bulunduğu pek çok ünlü romanını yazmıştır.

Günümüzde bu ev, Balzac'ın bazı eserlerinin orijinal kopyalarının da içinde bulunduğu bir referans kütüphanesini ve yazarın hayatına adanmış bir müzeyi içerir. Odaların çoğunda Balzac'ın ailesinin ve dostlarının resimleri asılıdır. Madame Hanska odası, Balzac'la 18 yıl boyunca mektuplaşan ve 1850 yılında Balzac'ın ölümünden önceki son 5 ay boyunca karısı olan bu Rus kadınına adanmıştır.

Evin Rue Berton'a çıkan ve istenmeyen misafirlerden kaçınmak için kullanılan bir arka kapısı vardır. Sarmaşıklarla kaplı duvarların bulunduğu Rue Berton, eski günlerdeki rustik havasını korumuştur.

Cimetière de Passy'de, Eiffel Kulesi'nin gölgesinde Debussy'nin mezarı

❾ Maison de Radio-France

116 Ave du Président-Kennedy 75016. **Hrt** 9 B4. **Tel** 01 56 40 22 22. Ⓜ Ranelagh. **Açık** sadece konserler için, detaylı bilgi için internet sayfasına bakın. ♿ Ⓦ **radiofrance.fr**

Bu etkileyici yapı 1963 yılında Henri Bernard tarafından Fransa radyo ağının merkezi olarak tasarlanmıştır. Fransa'daki tek başına duran yapıların en büyüğü olan bu bina 2 hektarlık bir alanı kaplar ve ortak merkezli, üç dairesel yapı ile dörtgen bir kuleden oluşur.

Buradaki 70 stüdyoda ve halka açık ana odditoryumda Fransız radyo programları hazırlanır. Bir kısmı Maison de Radio France'ta düzenlenen Orchestre National de France'ın konserleri de dahil olmak üzere her yıl yüzden fazla konserin sponsorluğunu Radio France üstlenir.

❿ Cimetière de Passy

2 Rue du Commandant-Shloesing 75016. **Hrt** 9 C2. Ⓜ Trocadéro. **Açık** Pt–Ct 08.30–17.30, Pa 09.00–17.30 (16 Mar–5 Kas 18.00'e kadar).

1820 yılında açılan bu küçük mezarlık seçkin bir semt olan 16. bölgede yer alır. Tanınmış birçok Parislinin mezarı buradadır. Bunların arasında, besteci Claude Debussy ve Gabriel Fauré, ressam Edouard Manet ve Ghislaine Dommanget ile Monaco Prensesi gibi pek çok siyasetçi ve aristokrat sayılabilir.

⓫ Musée de la Contrefaçon

16 Rue de la Faisanderie 75016. **Hrt** 3 A5. **Tel** 01 56 26 14 03. Ⓜ Porte Dauphine. **Açık** Sa–Pa 14.00–17.30, kapıdaki zili çalın. Sabah ziyaretleri randevuyla. **Kapalı** resmi tatiller, Ağu hafta sonları ve iki hafta. 🖼 📷 🚻

Fransız konyak ve parfüm üreticilerinin, dünyanın dört bir yanında üretilen çok çeşitli sahte mallarla başının dertte olması hiç de şaşırtıcı değildir. Bu müze üreticiler birliği tarafından açılmış bir müzedir ve Romalılar zamanından beri yapılan bu tarz sahteciliğin tarihini konu edinmiştir. Sergilenmekte olan etkileyici sahte mallar arasında Louis Vuitton çantalar, Cartier saatler ve sahte şaraplar sayılabilir.

⓬ Musée Dapper

35 bis Rue Paul-Valéry, 75116. **Hrt** 3 C4. **Tel** 01 45 00 91 75. Ⓜ Victor-Hugo. **Açık** Geçici sergiler: Ça, Cu–Pt 11.00–19.00. **Kapalı** 1 Oca, 25 Ara. 🖼 📷 randevuyla. 🚻 🚌 Ⓦ **dapper.fr**

Fransa'daki en önemli Afrika sanatı ve kültürüne ilişkin eserlerinin sergilendiği bu mekân bir müze olmakla kalmaz, aynı zamanda dünya çapında bir etnografik araştırma merkezi (Dapper Vakfı) olarak da hizmet verir. Bir "Afrika" bahçesinin de bulunduğu hoş bir yapıda bulunan müze, Sahra altı Afrika'dan etkileyici eserlerle doludur. Sömürge öncesi dönemden kalma heykeller, oymalar, kabile eserleri gibi halk sanatlarına ağırlık verilmiştir ama daha sonraki dönemlerden de eserler vardır. En dikkat çekici işler oyma kabile maskalarıdır. Dini, ritüel ve cenaze maskalarının yanı sıra, bazılarının tarihi 12. yüzyıla kadar uzanan komik, büyülü veya sembolik teatral maskalar da sergilenmektedir.

⓭ Galerie-Musée Baccarat

11 Place des Etats-Unis 75016. **Hrt** 4 D5. **Tel** 01 40 22 11 00. Ⓜ Boissière, Iéna. **Açık** Pt, Ça–Ct 10.00–18.00. **Kapalı** resmi tatiller. 🖼 📷 randevuyla. 🚻 Ⓦ **baccarat.fr**

Galerie-Musée Baccarat Lorraine'de kurulan Baccarat kristal cam üreticisine ait yaklaşık 1200 eser sergilenmektedir. Bunların arasında kraliyet ve imparatorluk sarayları için yapılan bazı eserler ve atölyelerde bir sefere mahsus üretilmiş özel ürünler yer alır.

Musée National des Arts Asiatiques Guimet'de Kmer sanatı

⓮ Musée National des Arts Asiatiques Guimet

6 Pl d'Iéna 75116. **Hrt** 10 D1. **Tel** 01 56 52 53 00. Ⓜ Iéna. **Açık** Ça–Pt 10.00–18.00 (son giriş 17.15). **Kapalı** 1 Oca, 1 May, 25 Ara. 🖼 📷 🚻 🚌 🖼 📷 19 Ave d'Iéna'da Panthéon Bouddhique (yeni galeriler). **Tel** 01 40 73 88 00. **Açık** Önceden arayın; 10.00–17.45 (bahçe 17.00'ye kadar) Ⓦ **guimet.fr**

Musée Guimet Batı dünyasındaki en iyi Kmer (Kamboçya) sanatı koleksiyonuna sahiptir.

Müzesi olarak 1879 yılında sanayici Emile Guimet tarafından Lyon'da açılmıştı. 1884'te Paris'e taşınan müze, Afganistan'dan Hindistan'a, Çin ve Japonya'dan günümüzdeki Asya'nın geri kalanına kadar her türlü sanatsal geleneklerden örnekler barındırır. 35 binden fazla eserin bulunduğu koleksiyon, Kamboçya Angkor Wat heykelleri ve 1.600 parçalık Himalaya sanatı eserleri gibi sürekli sergileriyle tanınır. Değerli eserler arasında Borobudur'un eserleri ile lake parçaları ve pek çok Buda heykeli sayılabilir. Mevsimsel çay törenleri Pantheon Bouddhique'te düzenlenir. Ayrıntılı bilgi almak için arayın.

⓯ Palais Galliera

10 Ave Pierre 1er de Serbie 75116. **Hrt** 10 E1. **Tel** 01 56 52 86 00. Iéna, Alma Marceau. Müze: **Açık** Ça–Pt 10.00–18.00. Kütüphane ve arşiv merkezi: **Açık** Sa 10.00–13.00, 14.00–17.30, Ça–Cu 10.00–13.00 ya da randevuyla, 01 56 52 86 46'yı arayın. Çocuk atölyesi.
palliera.paris.fr

Modanın geçirdiği evrimin gözler önüne serildiği bu etkileyici müze, 1892 yılında Düşes Maria de Ferrari Galliera için inşa edilen Rönesans üslubu bir sarayda kurulmuştur. Kapsamlı koleksiyon, 18. yüzyıldan günümüze yüz binden fazla giysiyi içerir. Giysilerin bazıları Baronne Hélène de Rothschild ve Monaco Prensesi Grace gibi ünlüler tarafından müzeye bağışlanmıştır. Giysiler 6 ayda bir dönüşümlü olarak sergilenir. Ayrıca, her yıl üç geçici sergi düzenlenir.

Gabriel Forestier'nin kapıları, Musée d'Art Moderne

⓰ Musée d'Art Moderne de la Ville de Paris

11 Ave du Président-Wilson 75116. **Hrt** 10 E1. **Tel** 01 53 67 40 00. Iéna, Alma Marceau. **Açık** Sa–Pa 10.00–18.00 (Pe 22.00'ye kadar). **Kapalı** resmi tatiller. Geçici sergiler. Filmler.
mam.paris.fr

1961 yılında kurulan etkileyici ve canlı müzede Paris'in meşhur modern sanat koleksiyonu sergilenir. Koleksiyonda bütün önemli 20. yüzyıl sanat akımlarından ve sanatçıların eserlerinden örnekler görülebilir (21. yüzyıldan eserlerin de eklenmesi planlanmaktadır). Müze binası, 1937 Dünya Fuarı için inşa edilen Palais de Tokyo'nun doğu kanadını kaplar.

Dikkat çekici eserlerden biri Raoul Dufy'nin devasa duvar resmi *La Fée Electricité*'dir. Bu eserde, elektriğin yıllar içindeki gelişimi anlatılmıştır. Kapladığı 600 m²'lik alan ile dünyanın en büyük resimlerinden olan bu kıvrımlı eser, tek başına müzenin bir odasını doldurur. Ayrıca Kübistler, Amedeo Modigliani, Georges Rouault ile Fovistlerin eserleri de görülmeye değer. Avangard sanatçılar arasında öne çıkan Henri Matisse'in, ünlü duvar resmi *La Danse*'ın iki versiyonu da burada sergilenmektedir.

Palais de Tokyo'nun duvarlarındaki kabartmalı rölyefler

⓱ Palais de Tokyo

Palais de Tokyo, 13 Ave du President-Wilson 75116. **Hrt** 10 E1. **Tel** 01 81 97 35 88. Iéna, Alma Marceau. **Açık** Ça–Pt öğle–gece yarısı. **Kapalı** 1 Oca, 1 May, 25 Ara.
palaisdetokyo.com

Bu modern sanat müzesi 1937 yılında yapılan Palais de Tokyo binasında, Musée d'Art Moderne de la Ville de Paris'nin bitişiğindeki kanatta yer alır. Müze, modern sanat sergileri, defileler ve avangard gösterilerden oluşan yaratıcı ve sürekli değişen etkinlik programıyla izleyicilerin ilgisini çeker. Pierre Joseph, Wang Du ve Frank Scurti gibi sanatçıların ilgi çekici enstalasyonları sayesinde Palais de Tokyo, Avrupa'daki en alışılmadık sanat mekânlarından biri olarak öne çıkmayı başarmıştır.

Palais Galliera'nın bahçesi ve yan cephesi

CHAMPS-ÉLYSÉES

Bu devasa bulvar bu bölgeye hâkimdir: Avenue des Champs-Élysées ve Rue St Honoré. İlki başkentin en tanınmış bulvarlarından biridir ve genişliği olağanüstüdür. Champs Élysées'nin geniş kaldırımlarına tiyatro, kafeler, sinemalar ve mağazalar çok sayıda insanı bölgeye çekmektedir. Kestane ağaçlarının gölgesinde rengârenk çiçek tarhlarıyla süslenmiş kaldırımları bulunan Rond Point des Champs-Élysées, bulvarın son bulduğu noktadır. Lüks ve politik güç burada yan yanadır. Beş yıldızlı oteller, iyi restoranlar ve şık mağazalar yakınlardaki sokak ve caddelerde sıralanmıştır. Etkileyici Rue St-Honoré boyunca uzanan Palais de l'Élysée'nin binaları sıkı koruma altındadır; iş insanlarının görkemli malikânelerinin yanı sıra, birçok büyükelçilik ve konsolosluk da buradadır.

Önemli Yerler

Tarihî Binalar ve Sokaklar

- Palais de l'Élysée
- Avenue Montaigne
- Avenue des Champs-Élysées
- Place Charles de Gaulle (l'Étoile)

Anıtlar

- Arc de Triomphe *s. 212–13*

Köprüler

- Pont Alexandre III

Müzeler ve Galeriler

- Grand Palais
- Palais de la Decouverte
- Petit Palais
- Musée Jacquemart- André

Restoranlar *bkz. s. 300–301*

1. Apicius
2. Café Lenôtre
3. Chez Diep
4. Le Cinq (Four Seasons George V)
5. Copenhague
6. L'Epicure (Hotel Bristol)
7. Graindorge
8. Le Hide
9. L'Huîtrier
10. Korean Barbecue Champs-Élysées
11. Lasserre
12. Minipalais
13. Pierre Gagnaire
14. Relais de l'Entrecôte
15. Le Timgad
16. Relais Plaza
17. Taillevent

Ayrıntılı Sokak Planı
Sayfa 3, 5, 11

◀ Arc de Triomphe'un ön cephesinden heykel ayrıntısı

Semboller için *bkz. ortaki kılavuzçuk*

Adım Adım Champs-Élysées

Champs-Élysées'yi Place de la Concorde'dan Rond-Point'a kadar izleyen formel bahçeler, mimar Jacques Hittorff tarafından tasarlandığı 1838 yılından bu yana fazla değişmemiştir. Burası, Paris'in, Londra'daki Crystal Palace'a verdiği karşılık olan Palais de l'Industrie'yi de barındıran 1855 Dünya Fuarı'nın merkezi olarak kullanılmıştı. Daha sonra 1900 Evrensel Sergisi'nin Üçüncü Cumhuriyet anıtı olarak yaratılan Grand Palais ve Petit Palais, orijinal Palais de l'Industrie'nin yerini aldı. Place Clemenceau ve Pont Alexandre III'dan Invalides'e uzanan manzaranın odağında bu saraylar yer alır.

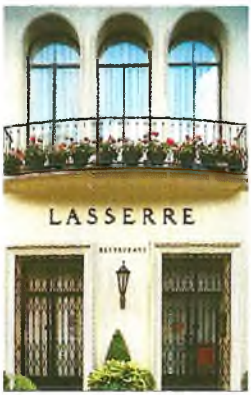
Théâtre du Rond-Point Burası Renaud-Barrault şirketinin merkeziydi. Tiyatronun arka kapısında Napoléon'un seferlerini temsil eden plakalar vardır.

2 ★ Grand Palais
Charles Girault tarafından tasarlanan bu 19. yüzyıl yapısı hâlâ büyük sergiler için kullanılır.

Metro Franklin D Roosevelt M

6 Avenue Montaigne
Christian Dior ve diğer *haute couture* modaevleri bu şık caddede bulunur.

Lasserre restoranı 1930'lardan kalma lüks bir okyanus gemisi biçiminde dekore edilmiştir.

3 Palais de la Découverte
Bu bilimsel keşifler müzesinin dışında bir çift süvari heykeli bulunur.

8 ★ Avenue des Champs-Élysées
İki dünya savaşının ardından zafer törenlerinin ve 1989 yılında Fransız Devrimi'nin 200. yıl geçit töreninin yapıldığı yerdir.

Şimdi Buradasınız
Bkz. Paris'in Merkezi s. 16–17

Sembol

— Önerilen rota

0 m 100

Metro Champs-Élysées-Clemenceau

AVE GABRIEL

AVE DE MARIGNY

AVE DES CHAMPS ÉLYSEES

PL CLEMENCEAU

AVE WINSTON CHURCHILL

PONT ALEXANDRE III

Place de la Concorde'a

Jardins des Champs-Élysées
fıskiyeleri, çiçek tarhları, patikaları ve pavyonlarıyla 19. yüzyıl sonlarına doğru popüler olmuştur. Marcel Proust gibi ünlü Parisliler sık sık buraya gelirdi.

4 ★ Petit Palais
Gün ışığıyla aydınlatılan bu sarayda antik dönemden Belle Époque dönemine kadar eserler içeren geniş bir koleksiyon sergilenir.

1 ★ Pont Alexandre III
Köprünün dört sütunu tek parça büyük bir yapının yarattığı ağır yükü taşımayı sağlayan payandaları destekler.

Pont Alexandre III

❶ Pont Alexandre III

75008. **Hrt** 11 A1. Ⓜ Champs-Élysées-Clemenceau.

Pont Alexandre III, Art Nouveau üslubunda yapılmış lambalar, melekler, periler ve iki ucundaki kanatlı atlardan oluşan süslemeleriyle Paris'in en güzel köprüsüdür. 1896 ile 1900 yılları arasında Evrensel Sergi için yapılmış ve adını, 1896 yılında temelini atan Çar III. Aleksandr'dan (II. Nikolay'ın babası) almıştır.

19. yüzyıldan kalma köprü, Sağ Yaka'da yer alan Grand Palais'nin üslubunu yansıtır. Köprü, Seine Nehri üzerinde, 6 metre yüksekliğinde tek aralıklı çelik kemeriyle müthiş bir mühendislik harikasıdır. Tasarım çalışmaları, yapılacak köprünün Champs-Élysées ile Invalides'in manzarasını kapatmadığından emin olmak için sıkı bir şekilde denetlenmiştir. Bu konuda gösterilen titizlik sayesinde bugün hâlâ buradan güzel manzaralar seyredebilirsiniz.

❷ Grand Palais

Porte A, Ave Général Eisenhower 75008. **Hrt** 11 A1. **Tel** 01 44 13 17 17. Ⓜ Champs-Élysées-Clemenceau. **Açık** geçici sergiler için (çalışma saatleri internet sayfasına bakın). **Kapalı** 1 May, 25 Ara. 🚫 🚫 🚫 genellikle Ça–Cu 18.00, Ct 11.00 ve 16.45, önceden arayın. ♿ 🚫 🚫 **grandpalais.fr**

Petit Palais ve Pont Alexander III ile aynı zamanda yapılan bu devasa sarayda, görkemli bir Klasik taş ön cephe ile Art Nouveau üslubu mükemmel demir işçiliği bir arada görülür. 15 bin m²'lik muazzam cam çatısının dört ucunda Récipon'un dev uçan atlar ve at arabalarından oluşan bronz heykeller yer alır. Camı destekleyen metal iskelet 8.500 ton ağırlığındadır. Bu, Eiffel Kulesi'nden 500 ton fazladır. Restore edilen Grand Palais, bugün, çağdaş sanat sergileri ve diğer etkinliklerin yanı sıra, aynı binada yer alan Galeries Nationales du Grand Palais'de uluslararası sanatçıların eserlerinden oluşan geçici ve gezici büyük sergilere ev sahipliği yapmaktadır.

❸ Palais de la Découverte

Ave Franklin D Roosevelt 75008. **Hrt** 11 A1. **Tel** 01 44 43 20 20. Ⓜ Franklin D Roosevelt. **Açık** Sa–Ct 09.30–18.00; Pa ve 10.00–19.00. **Kapalı** 1 Oca, 1 May, 14 Tem, 15 Ağu, 25 Ara. 🚫 izinle. 🚫 🚫 **palais-decouverte.fr**

1937 Dünya Fuarı sırasında Grand Palais'nin bir kanadında açılan bu bilim müzesi, çok sevilen Paris kurumlarından biridir. Müzenin sergilerinde güzel bir planetaryumun yanı sıra, farklı gösterim ve sergilerle elektromanyetizma gibi kavramlara da yer verilir.

Palais de la Découverte

Petit Palais'nin girişi

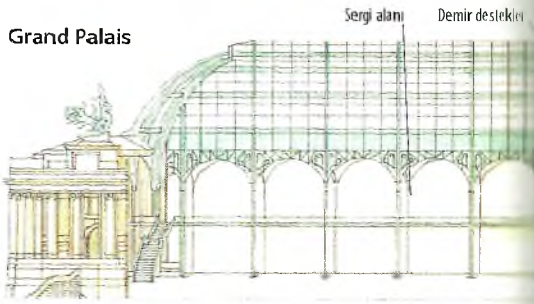
❹ Petit Palais

Ave Winston Churchill 75008. **Hrt** 11 B1. **Tel** 01 53 43 40 00. Ⓜ Champs-Élysées-Clemenceau. **Açık** Sa–Pa 10.00–18.00 (Pe 20.00'ye kadar). **Kapalı** resmi tatiller. 🚫 🚫 sergiler için. 🚫 **petitpalais.paris.fr**

Fransız sanatını büyük bir sergiyle tanıtmak amacıyla 1900 Evrensel Sergisi için inşa edilen bu mücevher gibi bina, bugün Musée des Beaux-Arts de la Ville de Paris'ye ev sahipliği yapmaktadır. Yarım daire şeklindeki sevimli avlu ve bahçe etrafında yer alan saray, Ion düzenindeki sütunları, büyük taraçası ve Invalides'in *(s. 191)* kubbesini andıran kubbesiyle üslup olarak daha çok Grand Palais'ye benzer.

Nehir tarafındaki Cours de la Reine kanadı geçici sergiler için kullanılırken sarayın Champs Élysées tarafı kalıcı koleksiyonlara barındırır. Kalıcı koleksiyonlar şu şekilde ayrılır: Yunan ve Roma, Ortaçağ ve Rönesans fildişleri ve

Grand Palais

[illegible] Rönesans saat ve [illegible] 17, 18, ve 19. [illegible] sanat eserleri ve [illegible]. Burada ayrıca pek çok Empresyonist eser de [illegible].

❶ Palais de l'Élysée

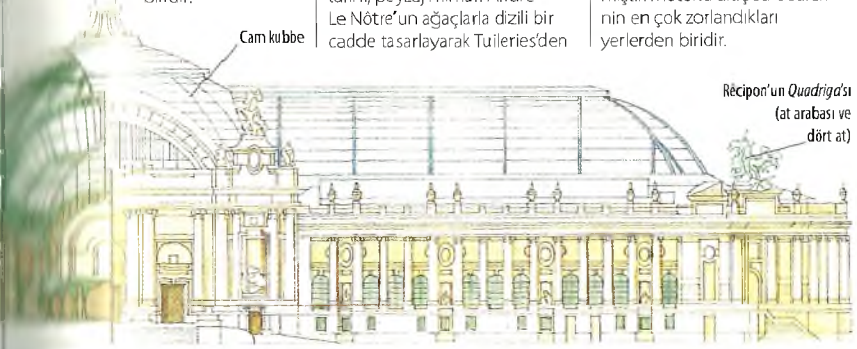
[illegible] Faubourg-St-Honoré [illegible] **Hrt** 5 B5. Ⓜ St-Philippe-du-[illegible] **Kapalı** halka.

[illegible] İngiliz üslubu bahçe[illegible] yer alan Élysée [illegible] 1718 yılında Comte [illegible] için yapılmıştır ve [illegible] yılından bu yana Devlet [illegible] resmi konutu olarak [illegible]. Napoléon'un [illegible] Caroline ve kocası [illegible], 1805-08 yılları arasında [illegible] yaşamıştı. Bu dönemden [illegible] korunmuştur. [illegible] Murat ve Salon d'Argent. [illegible] de Gaulle, Aynalı [illegible] Fransız toplantıları için [illegible]. Bugün, başkanın [illegible] edilmiş daireleri Rue [illegible] Élysée'nin karşısındaki ilk [illegible] yer almaktadır.

❷ Avenue Montaigne

[illegible] **Hrt** 10 F1. Ⓜ Franklin D [illegible]

[illegible] 19. yüzyılda, dans [illegible] ve Paris sakinlerinin, [illegible] Sax'in yeni icat ettiği [illegible] dinlemeye gittik[illegible] Bahçesi'yle ünlüydü. [illegible] Bugün burası restoranlar, kafeler, oteller ve şık tasarımcı butikleriyle doludur ve hâlâ Paris'in en hareketli sokaklarından biridir.

İkinci İmparatorluk dönemine ait sigara odası, Musee Jacquemart-André

❼ Musée Jacquemart-André

158 Blvd Haussmann 75008. **Hrt** 5 A4. **Tel** 01 45 62 11 59. Ⓜ Miromesnil, St-Philippe-du-Roule. **Açık** her gün 10.00–18.00 (Pt ve Ct 20.30'a kadar). kısıtlı. **musee-jacquemart-andre.com**

Bu müze, İtalyan Rönesansı ve 18. yüzyıl Fransız sanat yapıtları koleksiyonun yanı sıra, Tiepolo'nun güzel freskleriyle ünlüdür. Sergilenenler arasında Andrea Mantegna'nın çalışmaları, Paolo Uccello'nun başyapıtı *Aziz George ve Ejderha* (y. 1435), 18. yüzyıl goblenleri ile François Boucher ve Jean Honoré Fragonard'ın eserleri vardır.

❽ Avenue des Champs-Élysées

75008. **Hrt** 5 A5. Ⓜ Franklin D Roosevelt, George V.

Paris'in bu en ünlü caddesinin tarihi, peyzaj mimarı André Le Nôtre'un ağaçlarla dizili bir cadde tasarlayarak Tuileries'den görülen manzarayı genişlettiği 1667 yılına kadar uzanır. Burası daha sonra Champs-Elysées (Cennet Bahçesi) olarak tanınmıştır. Napoléon'un naaşı 1840 yılında St Helena'dan getirildiği günden bu yana burası ulusal "zafer yolu" olarak da bilinmektedir. 19. yüzyılın ikinci yarısında buraya kafelerin ve restoranların da eklenmesiyle Champs-Élysées insanların boy göstermeye çıktığı bir yer haline gelmişti.

❾ Place Charles de Gaulle (l'Etoile)

75008. **Hrt** 4 D4. Ⓜ Charles de Gaulle-Etoile.

Charles de Gaulle'ün 1969 yılındaki ölümüne kadar Place de l'Étoile adını taşıyan bu bölge, hâlâ l'Étoile, yani yıldız olarak bilinir. Bugünkü meydan, Baron Haussmann'ın 1854 yılındaki planlarına *(s. 36–7)* göre yapılmıştır. Motorlu araç sürücülerinin en çok zorlandıkları yerlerden biridir.

⑩ Arc de Triomphe

Napoléon, en büyük zaferi olan 1805 yılındaki Austerlitz savaşından sonra adamlarına şu sözü vermişti: "Eve döndüğünüzde zafer takları altından geçeceksiniz." Ertesi yıl, dünyanın en ünlü zafer takının temeli atıldı. Ne var ki, mimar Jean Chalgrin'in planlarına müdahale edilmesi ve Napoléon'un gücünün sona ermesiyle bu anıtsal yapı ancak 1836 yılında tamamlanabildi. 50 metre yüksekliğindeki kemer, bugün zafer kutlamalarının ve geçit törenlerinin başlangıç noktasıdır.

★ **Meçhul Asker Mezarı**
I. Dünya Savaşı'nda ölen meçhul bir Fransız asker burada yatmaktadır.

SEMBOL

① **Abukir Savaşı** Yaşlı Seurre'ün rölyefi, Napoléon'un 1799 yılında Osmanlılara karşı kazandığı zaferi temsil eder.

② **Friz** Rude, Brun, Jacquet, Laitié, Caillouette ve Yaşlı Seurre tarafından yapılmıştır. Doğu cephesinde Fransız ordularının yeni bir sefere çıkışı batıda ise seferden dönüşleri görülür.

③ **Otuz kalkan** kemerin çatısının hemen altındadır. Her bir kalkan Napoléon'un Avrupa ve Afrika'da kazandığı zaferlerin adlarını taşıktadır.

④ **Doğu cephesi**

⑤ **Gözlem platformu** Paris'in en güzel manzaralarından birini sunar. Platformun bir tarafından Champs-Élysee'nin tamamı, diğer yanda ise Grande Arche La Défense yer alır.

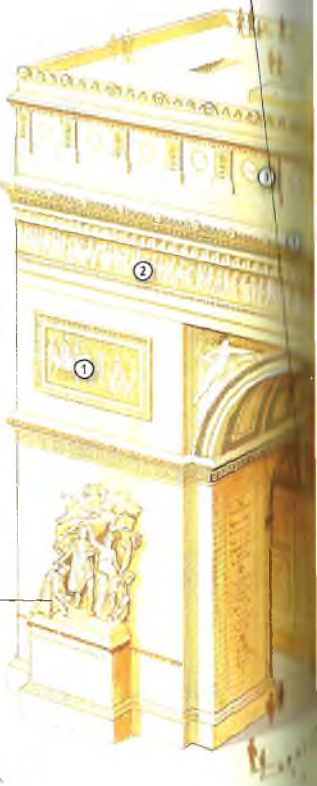
⑥ **Austerlitz Savaşı** Gechter, Napoléon'un ordusunu düşman askerlerini boğmak için Avusturya'daki Satschan Gölü'nün buzlarını kırarken betimlemiştir.

⑦ **Subayların** isimleri küçük kemerlerin duvarlarında yazılıdır.

⑧ **Müzenin girişi**

Napoléon'un Zaferi
J. P. Cortot bu rölyefi 1810 tarihli Viyana Barış Antlaşması'nın anısına yapmıştır.

1800

1806 Napoléon, yapım işiyle Chalgrin'i görevlendirdi.

1815 Napoléon'un çöküşü. Takın yapımı durduruldu.

1836 Louis-Philippe takı tamamladı.

1840 Napoléon'un korteji takın altından geçti.

1850

1885 Victor Hugo'nun naaşı, takın altında açık bir tabuta kondu.

1900

1919 Müttefik ordularının takın altındaki zafer merasimi

1944 Paris'in kurtuluşu. Kitleler, de Gaulle önderliğinde takın altından geçtiler.

Napoléon'un Düğün Töreni

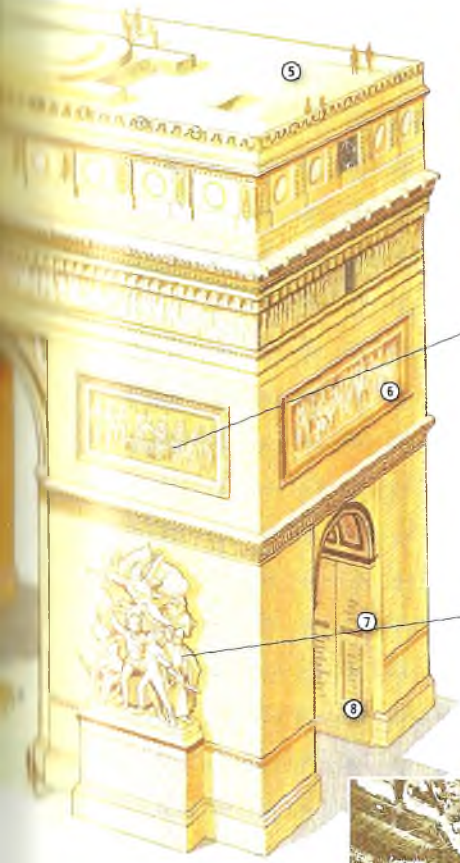

Kendisine bir vâris veremeyen Joséphine'den 1809 yılında ayrılan Napoleon, 1810 yılında Avusturya imparatorunun kızı Marie-Louise ile diplomatik bir evlilik yapma yoluna gitti. Louvre'da yapılacak düğününe giderken Arc de Triomphe'un altından geçerek gelinini etkilemek istiyordu, ama yapım çalışmaları henüz başlamamıştı. Bu nedenle Chalgrin, çiftin altından geçebilmesi için zafer takının gerçek boyutlarda bir modelini yaptı.

GEREKLİ BİLGİLER

Pratik Bilgiler
Pl Charles de Gaulle.
Hrt 4 D4. **Tel** 01 55 37 73 77.
Müze **Açık** Nis–Eyl: her gün 10.00–23.00; Eki–Mar: her gün 10.00–22.30 (son giriş kapanıştan 45 dk önce). **Kapalı** 8 May, 14 Tem ve 11 Kas öğleden önce; 1 Oca, 1 May, 25 Ara gün boyunca.

Ulaşım
M Charles de Gaulle–Etoile.
22, 30, 31, 52, 73, 92 ile Pl C de Gaulle'e. P Pl C de Gaulle'ün ilerisinde.

General Marceau'nun Cenazesi
Marceau, 1795 yılında Avusturyalıları yendi ama ertesi yıl onlarla yapılan savaşta öldürüldü.

★ 1792'de Gönüllülerin Sefere Çıkışı
François Rude'ün eserinde, ülkeyi savunmaya giden vatandaşlar görülür.

Place Charles de Gaulle
On iki cadde, zafer takını merkeze alarak açılır. Bunların bazıları, Marceau ve Foch gibi Fransız askeri liderlerinin isimlerini taşır *(s. 36–7)*.

QUARTIER OPÉRA

Opéra semti bankacılar, borsacılar, gazeteciler ve tiyatroseverlerle doludur. 19. yüzyıldaki görkemli, Baron Haussmann'ın eseri olan *Grand Boulevard*'larda hâlâ yaşar. En pahalısından en ucuzuna kadar çeşitli mağazalar ve alışveriş merkezleriyle dolu olan bu bulvarlar, hâlâ binlerce Parisliyi ve turisti kendine çeker.

Semtin eski atmosferi, daha çok çelik ve cam çatılı, daracık ve samimi alışveriş alanları olan pasajlarda *(passage)* yaşamaya devam eder. En gözde pasajlardan biri olan Galerie Vivienne'nin hemen bitişiğinde modanın kötü çocuğu Jean-Paul Gaultier'nin mağazası bulunur. Daha eski ve otantik Paris pasajları arasında Passage des Panoramas, Passage Jouffroy ve eski kameraların ve çizgi romanların satıldığı Passage Verdeau ile küçük Passage des Princes sayılmaya değer. Kentin en kaliteli iki yiyecek mağazası da bu bölgededir. Fauchon ve Hédiard, iştah açıcı hardalları, reçelleri, ezmeleri ve soslarıyla ünlüdür. *Le Monde* buradan taşınmış olsa da, bölge hâlâ önemli bir medya merkezi olarak ününü korur. Ayrıca Lumière kardeşler ilk halka açık film gösterimini 1895 yılında burada yaptıkları için bölge sinema ve tiyatro tarihinde de önemli bir yere sahiptir. Opéra National de Paris Garnier göz alıcı Belle Epoque iç mekânıyla ünlüdür.

Önemli Yerler

Tarihi Binalar ve Sokaklar

- Place de la Madeleine
- Les Grands Boulevards
- Palais Brongniart
- Avenue de l'Opéra

Kiliseler

- La Madeleine

Mağazalar

- Drouot (Hôtel des Ventes)
- Les Passages

Opera Binaları

- Opéra National de Paris Garnier

Müzeler ve Galeriler

- Bibliothèque-Musée de l'Opéra
- Paris Story
- Musée Grévin
- Bibliothèque Nationale Richelieu

Restoranlar *bkz. s. 289–300*

1. Caviar Kaspia
2. Chartier
3. Chez Georges
4. Fauchon Le Café
5. Les Noces de Jeannette
6. Racines
7. Le Vaudeville

Opéra National de Paris Garnier'de fuayenin tavanı

Semboller için *bkz. iç kapak*

Adım Adım Quartier Opéra

Opéra de Paris Garnier'nin karşısındaki Café de la Paix'de yeterince uzun süre oturursanız dünyadaki bütün insanların önünüzden geçeceği söylenir. Bu bölge, gün boyunca bir ticaret ve turizm merkezi gibidir. Fransa'nın en önemli üç bankası buradadır. Şık ve pahalı mağazalardan popüler ve kalabalık çok katlı mağazalara kadar her tür alışveriş olanağı bulunur. Akşam olduğunda ise, tiyatrolar ve sinemalar tamamen farklı bir kalabalığı buraya çeker ve Boulevard des Capucines'e dizilmiş kafeler hareketlenir.

Opéra'da Gumery'nin bir heykeli

2 Place de la Madeleine
Meydanın kuzey ucundaki Fauchon mağazasının vitrinleri seçkin lezzetlerle doludur.

Sembol

— Önerilen rota

1 ★ La Madeleine
Maria Magdalena'ya ithaf edilmiş bu kilisenin son hali bugün Musée Carnavalet'de sergilenen orijinal modelden çok farklıdır *(s. 96–7)*.

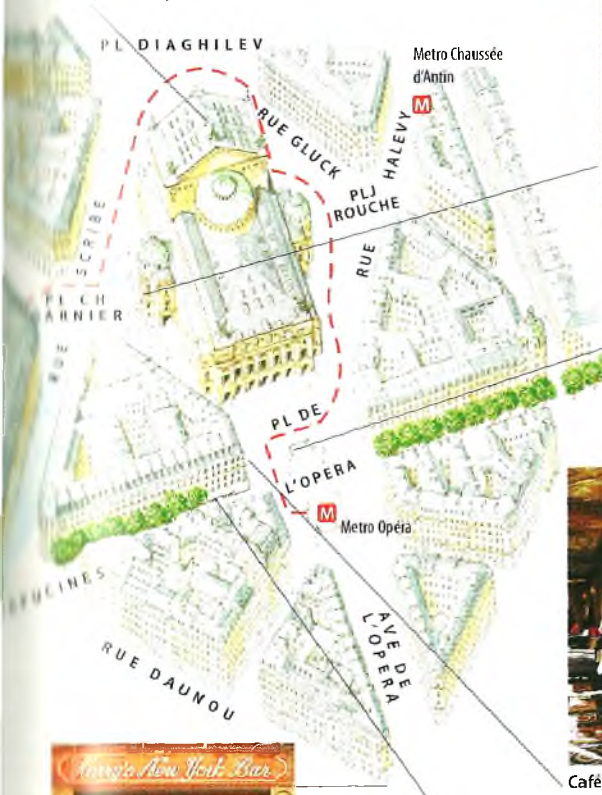
4 ★ Opéra National de Paris Garnier
1875 yılından kalma bu binada, Klasik'ten Barok'a uzanan farklı üslupların bir arada kullanılması İkinci İmparatorluğun debdebesini yansıtır.

Şimdi Buradasınız
Bkz. Paris'in Merkezi s. 16–17

5 Bibliothèque-Musée de l'Opéra
Bu müze opera dünyasına adanmıştır

Place de l'Opéra
Baron Haussmann tarafından tasarlanmıştır; Paris'in en işlek kavşaklarından biridir.

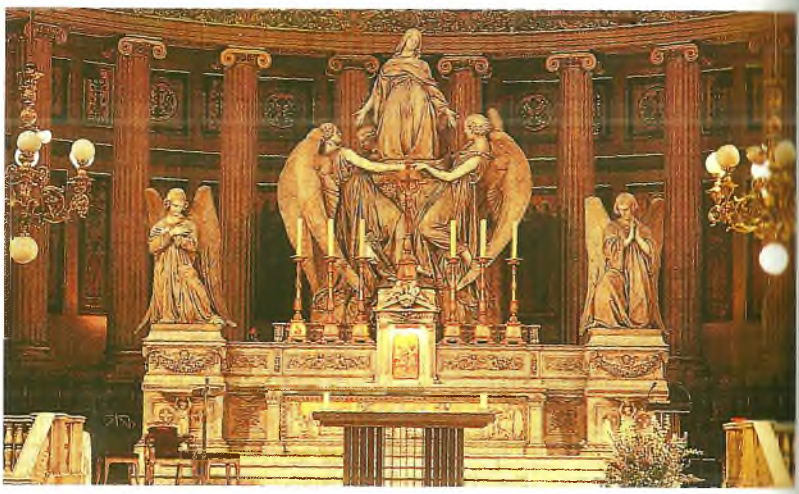
Café de la Paix eski moda geleneklerini korur; Garnier'nin eseri olan 19. yüzyıl dekorasyonu bugün de varlığını sürdürür. Vanilyalı kekleri çok meşhurdur *(s. 311)*.

Harry's Bar adını 1913 yılında barı satın alan bir barmen olan Harry MacElhone'dan almıştır. Hakları F. Scott Fitzgerald ve Ernest Hemingway buranın müdavimleriydi.

3 ★ Boulevard des Capucines
No. 14'teki plaka, Lumière kardeşlerin 1895 yılındaki ilk film gösterimini anar. Gösterim, Grand Café'nin bir odası olan Salon Indien'de yapılmıştır.

La Madeleine'deki altarın arkasında yer alan *Maria Magdalena Cennete Yükselirken* (1837), Charles Marochetti

❶ La Madeleine

Pl de la Madeleine 75008. **Hrt** 5 C5. **Tel** 01 44 51 69 00. Madeleine. **Açık** her gün 09.30–19.00. sık sık. Konserler. *Bkz. Eğlence Hayatı s. 338–9.*

Maria Magdalena'ya adanmış olan kilise, konumu ve büyüklüğü sayesinde Paris'in en iyi bilinen yapılarından biridir. Kilisenin etkileyici ön cephesi güneydeki Place de la Concorde'a bakar ve nehrin karşı tarafında yer alan Palais-Bourbon'u (Fransız Parlamentosu Assemblée Nationale'in evi) mimari olarak dengeler. 1764 yılında yapımına başlanmıştı ama 1845 yılına kadar takdis edilmedi. Arada geçen yıllarda, burayı parlamento binasına, borsa binasına veya kentin ilk tren garına dönüştürme teklifleri geldi.

Napoléon, askeri başarılarına adanmış bir yapı inşa ettirmek istiyordu; 1806 yılındaki Iéna Çarpışması'ndan sonra Pierre Vignon'a bu binayı sipariş verdi. Korint sütunlardan oluşan 20 m yüksekliğinde sıra sütunlar binayı çevreler ve heykelli frizleri destekler. Bronz kapılardaki On Emir'in betimlendiği rölyefler, Henri de Triqueti'nin eseridir. İç mekân mermer ve yaldızlarla çok görkemlidir ve aralarında François Rude'un heykeli *İsa'nın Vaftiz Edilişi*'nin de bulunduğu önemli eserleri barındırır.

❷ Place de la Madeleine

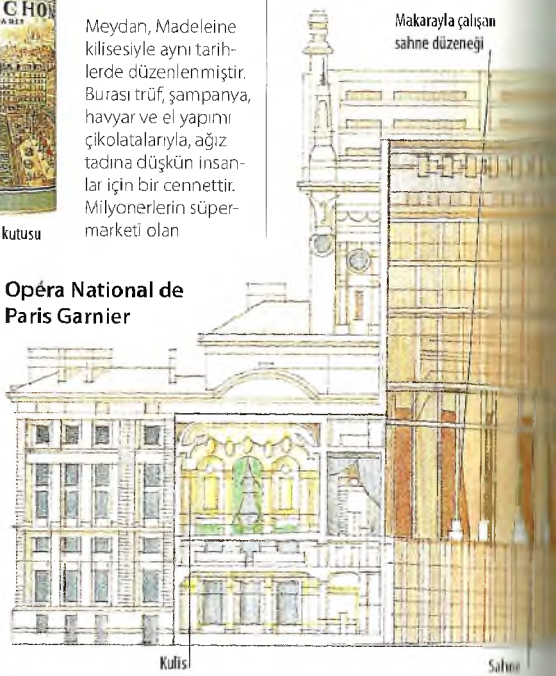
75008. **Hrt** 5 C5. Madeleine. Çiçek pazarı **Açık** Pt–Ct 08.00–19.30.

Meydan, Madeleine kilisesiyle aynı tarihlerde düzenlenmiştir. Burası trüf, şampanya, havyar ve el yapımı çikolatalarıyla, ağız tadına düşkün insanlar için bir cennettir. Milyonerlerin süpermarketi olan Fauchon, No. 26'da yer alır ve burada 20 bin çeşidin üzerinde ürün bulunur *(s. 325–7)*.

No. 9'daki büyük ev, Marcel Proust'un çocukluğunu geçirdiği evdir. La Madeleine'in doğusuna doğru, küçük bir çiçek pazarı *(s. 330)* ve 19. yüzyıldan bu yana iyi korunmuş genel tuvaletler yer alır.

Fauchon kutusu

Opéra National de Paris Garnier

❶ Les Grands Boulevards

[illegible] 75009. **Hrt** 6 D5–7C5. M Madeleine, Opéra, Richelieu-Drouot, Grands Boulevards.

La Madeleine'den Place de la République'e uzanan ana yol [illegible] bulvara ayrılır: Madeleine, Capucines, Italiens, Montmartre, Poissonnière, Bonne Nouvelle, St-Denis ve St Martin. Bu bulvarlar 17. yüzyılda kullanılmayan eski [illegible] gösterişli gezinti yollarına dönüştürmek için inşa edilmişlerdir. *Boulevard* sözcüğü, Almanca *bulwerc* sözcüğünden [illegible] ve siper ya da sur anlamına gelir. 19. yüzyılda [illegible] öyle büyük ün kazanmıştı ki, bulvarlar üzerinde gezinenleri anlatmak için *boulevardier* sözcüğü türetildi.

La Madeleine kilisesi ve Opéra [illegible] bölgede, kafeler ve [illegible] mağazalarla dolu Grands Boulevards'ın altın çağında neye [illegible] daha iyi anlayabilirsiniz. Başka yerlerdeki kafeler ve [illegible] uzun zaman önce [illegible] ve eski dekoratif [illegible] artık neon reklam [illegible] örtülüdür. Yine de, [illegible] Boulevards ve yakınlar-

Boulevard de la Madeleine

daki Boulevard Haussmann üzerindeki çok katlı mağazalar hâlâ kalabalıkları kendine çekmektedir.

❹ Opéra National de Paris Garnier

Pl de l'Opéra 75009. **Hrt** 6 E4 **Tel** 08 92 89 90 90. M Opéra. **Açık** her gün 10.00–17.00 (gösterim günlerinde 13.00). Rehberli tur rezervasyonu için arayın: 01 42 46 92 04. **Kapalı** resmi tatiller. *Bkz. Eğlence Hayatı s. 337–9.* **operadeparis.fr**

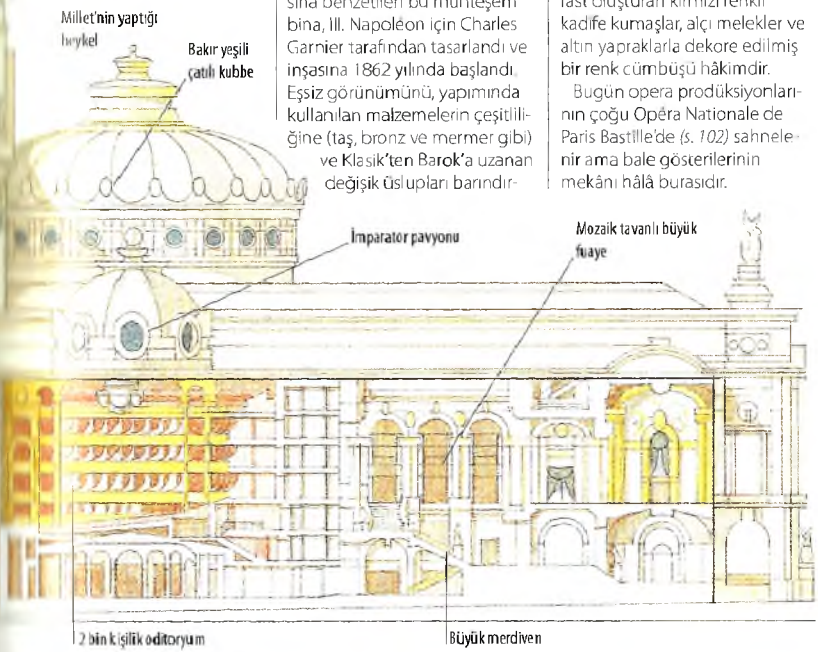
Bazen büyük bir düğün pastasına benzetilen bu muhteşem bina, III. Napoléon için Charles Garnier tarafından tasarlandı ve inşasına 1862 yılında başlandı. Eşsiz görünümünü, yapımında kullanılan malzemelerin çeşitliliğine (taş, bronz ve mermer gibi) ve Klasik'ten Barok'a uzanan değişik üslupları barındırmasına borçludur. Dışında pek çok sütun, friz ve heykel yer alır. Bu bina Prusya Savaşı ve 1871 ayaklanması sırasında yaşanan duraklamaların ardından 1875 yılında tamamlandı.

1858 yılında Kont Orsini eski opera binasının önünde imparatora suikast girişiminde bulundu. Bundan dolayı Garnier, yeni binanın doğu bölümünde bir pavyon yapmayı uygun buldu. Böylelikle hükümdar arabasından inip kraliyet locasına bitişik dairelerine güvenle girebilirdi.

Binanın çeşitli bölümlerinin işlevi yapıya da yansıtılmıştır. Düz tavanlı fuayenin arkasındaki oditoryumun üstünde bir kupola yer alır. Kupolanın arkasında yükselen üçgen şeklindeki alınlık ise sahnenin önünü işaret eder. Binanın altında, Gaston Leroux'nun *Operadaki Hayalet* adlı romanındaki hayaletin saklanma yerine ilham kaynağı olan küçük bir göl bulunur.

İçeride, kırmızı yeşil tırabzanlı beyaz mermerden yapılmış büyük merdiveni mutlaka görün. Mozaiklerle kaplı kubbeli tavanıyla büyük fuaye de görülmeye değerdir. Beş katlı oditoryuma, 1964 yılında Marc Chagall tarafından yapılan tavanla kontrast oluşturan kırmızı renkli kadife kumaşlar, alçı melekler ve altın yapraklarla dekore edilmiş bir renk cümbüşü hâkimdir.

Bugün opera prodüksiyonlarının çoğu Opéra Nationale de Paris Bastille'de *(s. 102)* sahnelenir ama bale gösterilerinin mekânı hâlâ burasıdır.

Musée Grévin'in dışında bir afiş

❺ Bibliothèque-Musée de l'Opéra

Pl de l'Opéra 75009. **Hrt** 6 E5. **Tel** 01 47 42 07 02. Ⓜ Opéra. **Açık** her gün 10.00–17.00. **Kapalı** 1 Oca, 1 May.

Bu sevimli müzenin girişi, eskiden imparatorun özel Opéra girişi olarak hizmet veriyordu. Müzede, müzik notaları, elyazmaları, fotoğraflar ve sanatçıların özel eşyalarından oluşan büyük bir koleksiyonla opera ve bale sanatının tarihi anlatılır. Rus dansçı Vaslav Nijinski'nin bale ayakkabılarını ve Tarot kartlarını da burada görebilirsiniz. Diğer sergilerde sahne setlerinin maketleri ve ünlü bestecilerin büstleri yer alır. Ayrıca tiyatro, dans ve müzikle ilgili kitaplar bulabileceğiniz büyük bir kütüphane de vardır.

❻ Paris Story

11 bis Rue Scribe 75009. **Hrt** 6 D4. **Tel** 01 42 66 62 06. Ⓜ Opéra. **Açık** her gün 10.00–18.00; her saat başı gösteri. **paris-story.com**

Özellikle Paris'i ilk kez ziyaret eden kişiler için gayet faydalı olabilecek bu küçük müzede Paris'in tarihi ve mimarisiyle ilgili bir saatlik bir film ve etkileşimli bir sergi sunulur. Filmde Lutetia'dan (Romalılar Paris'e bu adı vermişti) günümüz Paris'ine kadar 2 bin yıllık bir zaman dilimi ele alınır. Film Victor Hugo'nun hologramı tarafından anlatılır; ziyaretçiler anlatıyı kulaklıkla İngilizce olarak dinleyebilirler. En önemli 156 mekânın anlatıldığı 3 boyutlu bir maket değişik yerler ve anıtlar hakkında bilgi verir. Plazma ekranlarda Lumière kardeşlerin 1898 yılında kameraya aldığı bir kısa film gösterilir.

❼ Drouot (Hôtel des Ventes)

9 Rue Drouot 75009. **Hrt** 6 F4. **Tel** 01 48 00 20 20. Ⓜ Richelieu Drouot. **Açık** Pt–Ct 11.00–18.00, satışlar 14.00'ten sonra. *Bkz. Mağazalar ve Pazaryerleri s. 328–9.* **drouot.com**

Burası en ünlü Fransız müzayede salonudur ve adını Napoléon'un yaveri Comte de Drouot'dan almıştır. Burada 1858 yılından bu yana bir müzayede salonu bulunuyordu; hatta 1860 yılında III. Napoléon'un, Hôtel'i ziyaret edip birkaç toprak kap satın aldığı biliniyor. Daha sonra, 1970'lerde eski bina yıkılıp yerine bu görece daha sönük yapı inşa edilmiştir. O zamandan beri burası Nouveau Drouot olarak bilinmektedir.

Christie's ve Sotheby's gibi uluslararası ün yapmış müzayede evlerinin gölgesinde kalsa da, Nouveau Drouot'daki açık arttırmalar da burada sunulan nadir parçalar için görülmeye değer. Bu bina sayesinde, Les Passages'daki pek çok antikacı ve posta pulu dükkânı bu civara taşınmıştır.

❽ Musée Grévin

10 Blvd Montmartre 75009. **Hrt** 6 F4. **Tel** 01 47 70 85 05. Ⓜ Grands Boulevards. **Açık** Pt–Cu 10.00–18.30, Ct ve Pa 10.00–19.00 (çalışma saatleri değişebilir, önceden arayın). **grevin.com**

Londra'daki Madame Tussauds ile boy ölçüşebilecek güzellikteki balmumu heykel müzesi, 1882'de kurulmuştur ve bugün kentin en ilgi çekici yerlerinden biridir. Müzede, Versailles'daki XIV. Louis veya XVI. Louis'nin tutuklanması gibi tarihsel sahnelerin canlandırıldığı bölümlerin yanı sıra, içinde yürüyebileceğiniz dev bir kaleydoskop olan Palais des Mirages ve bir illüzyonistin gösteri yaptığı ünlü Cabinet Fantastique de dikkate değer. Ayrıca, sanat, spor ve siyaset dünyasından ünlü figürler çok hoştur; yeniler, unutulmaya yüz tutan yıldızların yerini alır.

❾ Les Passages

75002. **Hrt** 6 F5. Ⓜ Bourse.

Paris'in 19. yüzyılın başından kalma alışveriş pasajları (*passages* veya *galeries* olarak bilinir) Boulevard Montmartre ile Rue St-Marc (büyük Passage des Panoramas) arasındadır. Rue du Quatre Septembre ve Rue des Petits Champs arasında başka pasajlar da vardır.

Bunlar, yapıldığı dönemde ticarethaneler, atölyeler ve apartmanlar için trafiğe kapalı yeni bir kent alanı oluşturmuşlardı ama bir süre sonra gözden düştükleri için 1970'lerde büyük

Musée de l'Opéra'da *Les Huguenots* (1875) set maketlerinden biri

Palais de la Bourse'un sıra sütunlu Neo-Klasik ön cephesi

...ndan yenilenmişlerdir. Bugün bu pasajlarda tasarım mücevherlerden nadir kitaplara kadar çeşitli bir çeşitlilik sunan küçük dükkânlar bulunur. Pasajların çelik ve camdan yapılma yüksek çatıları vardır. Bunların arasında en güzeli mozaik zeminli ve muhteşem çay odasıyla dikkat çeken Galerie Vivienne'dir (Rue Vivienne veya Rue des Petits Champs'in ilerisinde).

Galerie Vivienne

⓫ Palais Brongniart

(Bourse des Valeurs) 4 Pl de la Bourse 75002. **Hrt** 6 F5. **Tel** 01 83 92 20 20. Bourse. **Kapalı** halka.
palaisbrongniart.com

Bu Neo-Klasik ticaret tapınağı, Napoléon'un isteği üzerine inşa edilmişti. Bina, 1826 yılından 1987 yılına kadar Fransa Borsası'nın merkezi olarak hizmet verdi. Daha önce Palais de la Bourse'un ticaret bölümü olarak kullanıldı.

Borsa, bugün, Rue Cambon No. 39'dadır ve ziyarete kapalıdır. Şimdi, burası konferans merkezi olarak kullanılmaktadır.

⓬ Bibliothèque Nationale Richelieu

58 Rue de Richelieu ve 5 Rue Vivienne 75002. **Hrt** 6 F5. **Tel** 01 53 79 59 59. Bourse. **Açık** Pt–Cu 10.00–18.00, Ct 09.00–17.00. **Kapalı** resmi tatiller, Eyl'de 2 hafta. randevuyla; 01 53 79 49 49. **bnf.fr**

Temelini, Ortaçağ krallarının muhteşem elyazması koleksiyonlarının oluşturduğu ulusal kütüphane koleksiyonuna, yasa uyarınca 1537 yılından itibaren basılan bütün Fransız kitaplarının bir kopyası gönderilmektedir. İki Gutenberg İncilinin de bulunduğu devasa koleksiyon kısmen bu komplekste yer alır. Matbu kitaplar, süreli yayınlar ve CD-ROM'lar, Tolbiac'taki Bibliothèque Nationale François Mitterand'a *(s. 248)* taşınmış olsa da, Rue Richelieu'deki binalarda Victor Hugo ile Marcel Proust'un orijinal elyazmaları gibi eserler bulabilirsiniz. Bu kütüphane, dünyanın en zengin gravür ve fotoğraf koleksiyonuna da sahiptir. Ne yazık ki, 19. yüzyıl okuma salonu halka açık değildir.

2019 yılına kadar yenileme çalışmaları yürütülecek olsa da, kütüphane halka açıktır.

⓭ Avenue de l'Opéra

75001 & 75002. **Hrt** 6 E5. Opéra, Pyramides.

Geniş Avenue de l'Opéra, 1860'lı ve 70'li yıllarda Baron Haussmann'ın kent planlaması çalışmalarının önemli bir örneği *(s. 36–7)* ve Paris'in ağaçsız tek caddesidir. Bir zamanlar burada bulunan ve Jean d'Arc'ın İngilizlere mücadelesinin başladığı tepenin de dahil olduğu Ortaçağ kentinin büyük kısmı, bugünün geniş caddelerine yer açmak için yıkılmıştı. Palais-Royal'den Opéra de Paris Garnier'e doğru uzanan Avenue de l'Opéra'nın yapımı 1876 yılında tamamlanmıştı. Bulvar boyunca sıralanmış beş katlı binaların düzeni, çevredeki 17. ve 18. yüzyıldan kalma sokaklarla büyük bir tezat oluşturur. Yakınlardaki Place Gaillon'da, her yıl ünlü Goncourt Edebiyat Ödülü'nün verildiği bar-restoran Drouant yer alır. Bugün Avenue de l'Opéra'da turizm sektörünün ve lüks mağazaların hâkimiyeti hissedilir. Institut d'Etudes Supérieures des Arts No. 5'tedir.

Avenue de l'Opéra

MONTMARTRE
CACAO LACTE
MAGGI
MOULIN ROUGE
GRANDE REDOUTE
LA BOHEME ARTISTIQUE
ENTREE 3 FRANCS
DEMANDEZ PARTOUT
LE FROU-FROU
TOURNÉE DU CHAT NOIR
CACAO LACTÉ
CHOCOLAT MENIER
AMBASSADEURS
aristide BRUANT
dans son cabaret
Lait pur de la Vingeanne
Stérilisé
CONSOMMÉ
MAGGI
HOWE BICYCLES TRICYCLES
48 BOULEVARD DE SEBASTOPOL

MONTMARTRE

Montmartre ve sanat birbirinden ayrı düşünülemez. Semt, 19. yüzyılın sonuna gelindiğinde, genelevleri, kabareleri ve revüleri gezmeye gelen ressamlar, yazarlar, şairler ve öğrenciler için bir buluşma yeri haline gelmişti. Bunlar, Montmartre'ın, muhafazakâr Paris sakinleri nezdinde sefahat yuvası olarak ünlenmesine yol açtı. Ne ki, bugün pek çok sanatçı ve yazar bölgeyi terk etmiş, hareketli gece hayatı devam etse de eski cazibesini yitirmiştir. Ancak Montmartre tepesi (Butte), doğal büyüsünü korumayı sürdürürken, köy atmosferi de eski havasından bir şey kaybetmemiştir. Akın akın gelen turistler bu tepeye tırmanır ve eski köy meydanı Place du Tertre gibi, sokak ressamlarının ve hediyelik eşya satıcılarının çokça görüldüğü geniş alanlarda ve Sacré-Coeur kilisesinin önünde toplanırlar. Küçük meydanlar, dolambaçlı yollar, taraçalar, uzun merdivenler ve sonbahar başında bir şenlik havasında üzümlerin toplandığı Butte'ün ünlü bağı görülmeye değer. Paris'in tepeden ve özellikle Sacré-Coeur'den görülen muhteşem manzarası ise kaçırılmayacak kadar güzeldir.

Önemli Yerler

Tarihi Binalar ve Sokaklar

- Bateau Lavoir
- Moulin de la Galette
- Square Junot

Kiliseler

- Sacré-Coeur *s. 226–7*
- La Pieuse de Montmartre
- Chapelle du Martyre
- St-Jean l'Evangéliste de Montmartre

Mezarlıklar

- Cimetière de Montmartre

Meydanlar

- Place du Tertre
- Place des Abbesses

Tiyatrolar ve Gece Kulüpleri

- Au Lapin Agile
- Moulin Rouge

Müzeler ve Galeriler

- Espace Dalí Montmartre
- Musée de Montmartre
- Halle Saint Pierre

Restoranlar *bkz. s. 298–300*

1. Babalou
2. La Balançoire
3. Le Chamarre de Montmartre
4. Chez Toinette
5. Churrasqueira Galo
6. Crêperie Broceliande
7. Le Cul de Poule
8. La Famille
9. Le Grand 8
10. Guilo-Guilo
11. Le Lamarck
12. Le Miroir
13. Le Pantruche
14. Tentazioni
15. Un Zèbre à Montmartre

Ayrıntılı Sokak Planı
bkz. 7 ve 7

◀ İskarfiş sergisi, Montmartre

Semboller için *bkz. arka kulakçık*

Adım Adım Montmartre

Montmartre'ın dik tepesi *(butte)* 200 yılı aşkın süredir ressamlarla birlikte anılır. Théodore Géricault ve Camille Corot, 19. yüzyılın başında buraya gelmişti. 20. yüzyılda ise Maurice Utrillo, eserleriyle buranın sokaklarını ölümsüzleştirdi. Bugün, sokak ressamları, yer yer savaş öncesi Parisi'nin havasının korunduğu renkli bölgeye akın eden turistler sayesinde yaşamlarını sürdürürler. Bölgenin adı, İS 250 civarında Paris'te işkence gören azizlerden gelir: *Mons martyrium*.

Clos Montmartre
Paris'teki en son üzüm bağıdır. Ekim ayının ilk cumartesi günü hasat kutlamaları yapılır.

6 ★ Au Lapin Agile
Bu rustik kafe ve kabare Picasso'nun da aralarında olduğu sanatçıların gözde toplanma yeriydi.

5 ★ Musée de Montmartre
Müzedeki sergiler bu bölgede yaşamış olan ressamların çalışmalarından oluşur. *Bir Kadının Portresi* (1918) İtalyan Amedeo Modigliani'nin eseridir

4 Espace Dalí Montmartre
Sürrealist ustanın heykelleri, resimleri ve grafik çalışmalarından oluşan Fransa'daki tek kalıcı koleksiyondur.

3 ★ Place du Tertre
Montmartre'ın turizm merkezi olan bu canlı meydan, sokak ressamlarıyla dolup taşar. Civarda pek çok kafe ve bar bulunur.

A La Mère Catherine 1814 yılında Kazak Rusları'nın en gözde restoranıydı. Masaya vurup "Bistro!" diye bağırırlardı (Rusça'da çabuk anlamına gelir); böylece Paris bistrolarının doğmuş olduğu söylenir.

Şimdi Buradasınız
Bkz. Paris'in Merkezi s. 16–17

Sembol
— Önerilen rota

❶ ★ Sacré-Coeur
1870'lerde yapımına başlanılan ve 1914 yılında tamamlanan Roma-Bizans kilisesi, Eugène Benet'in 1911 tarihli İsa heykeli gibi pek çok değerli eseri barındırır.

❷ St-Pierre de Montmartre
Bu kilise, Devrim sırasında Aklın Tapınağı adıyla bilinirdi.

❼ La Halle Saint Pierre
Müze naif sanat sergilerine ev sahipliği yapar. 1986 yılından kalma yağlıboya *L'Opéra de Paris* L. Milinkov'un eseridir.

Square Willette
Sacré-Coeur'ün *parvis*'inin (giriş avlusunun) aşağısında yer alır. Tepenin bir kenarı boyunca çalılar, ağaçlar, çiçekler ve çimlerle kaplı taraçalar uzanır.

Funiculaire (füniküler) ya da Metro demiryolu, Rue Lepic'in sonundadır ve Sacré-Coeur'e kadar gider. Metro biletleri de geçerlidir.

Montmartre'in sokak ressamları

❷ St-Pierre de Montmartre

2 Rue du Mont-Cenis 75018. **Hrt** 6 F1. **Tel** 01 46 06 57 63. Ⓜ Abbesses. **Açık** her gün 08.45–19.00. ⛪ farklı saatlerde. 🎵 Konserler. 🌐 **saintpierredemontmartre.net**

Sacre-Coeur'ün gölgesindeki St-Pierre de Montmartre, Paris'in en eski kiliselerinden biridir. VI. Louis ve eşi Savoie hanedanından Adelaide'in 1133 yılında kurduğu Montmartre Benedikten Manastırı'nın kalıntısıdır. Manastırın ilk başrahibesi Adelaide burada gömülüdür.

Kilisenin içinde, eskiden burada bulunan Roma tapınağından kaldığı sanılan dört mermer sütun vardır. Tonozlu koro mahalli 12. yüzyıldan kalmadır. Kilisenin orta kısmı 15. yüzyılda, batı kanadı ise 18. yüzyılda yeniden düzenlenmiştir. Devrim sırasında başrahibesi giyotinle idam edildikten sonra kullanılmaz hale gelen kilise, 1908 yılında yeniden takdis edildi. II. Dünya Savaşı'nda atılan bir bombanın yıktığı vitrayların yerini Gotik üslupta yapılmış vitraylar aldı. Buradaki küçük mezarlık sadece 1 Kasım'da ziyarete açıktır.

St-Pierre'in kapısı

❸ Place du Tertre

75018. **Hrt** 6 F1. Ⓜ Abbesses.

"Tertre", tepecik ya da tümsek anlamına gelir ve bu pitoresk meydan, 130 metre yüksekliğiyle Paris'in en yüksek noktasıdır. Bir zamanlar manastır darağacının bulunduğu bu yer, 19. yüzyılda burada resimlerini sergilemeye başlayan ressamların mekânı haline gelmiştir. Cazip restoranlarla çevrilidir – La Mère Catherine'in tarihi 1793 yılına dek uzanır. Bir zamanlar, 1920'de bölgenin bohem ruhunu devam ettirmek için kurulan "Özgür Komün"ün merkezi olan No. 21, bugün Eski Montmartre danışma bürosunun merkezidir.

Sürrealist ressam Salvador Dalí

❹ Espace Dalí Montmartre

11 Rue Poulbot 75018. **Hrt** 6 F1. **Tel** 01 42 64 40 10. Ⓜ Abbesses. **Açık** her gün 10.00–18.00 (Tem–Ağu 20.00'ye kadar). 🎵 🛒 🌐 **daliparis.com**

Montmartre'in tam ortasında, yaratıcı ressam ve heykeltıraş Salvador Dalí'nin 330 eserinden oluşan kalıcı bir koleksiyon sergilenir. İçerideki karanlık dekorasyon, 20. yüzyılın bu ünlü dehasının dramatik karakterini yansıtır. Hareketli ışıklar bir Sürrealist eserden diğerine geçerek gezinirken, bir yandan da Dalí'nin kendi sesinin kaydını dinlersiniz. Bu etkileyici müzede, ticari bir resim galerisi, bir kütüphane ve kitap, kartpostal satılan bir mağaza da vardır.

❺ Musée de Montmartre

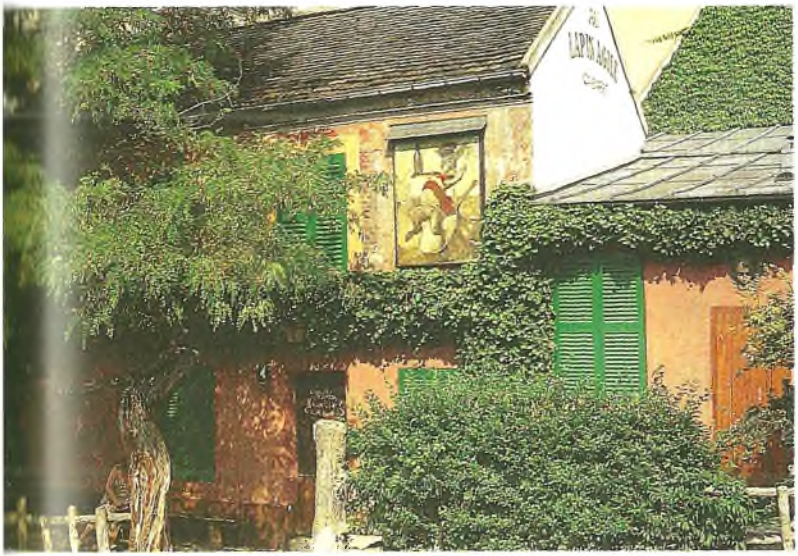
12 Rue Cortot 75018. **Hrt** 2 F5. **Tel** 01 49 25 89 37. Ⓜ Abbesses, Anvers, Blanche, Lamarck-Caulaincourt. **Açık** her gün 10.00–18.00. **Kapalı** 1 Oca, 25 Ara. 🛒 🌐 **museedemontmartre.fr**

Bu sevimli ev, 17. yüzyılda, Molière'in tiyatro topluluğunun üyesi olan oyuncu Roze de Rosimond'a (Claude de la Rose) aitti. O da akıl hocası Molière gibi Molière'in *Hastalık Hastası* adlı oyununun sahnelenmesi sırasında yaşamını yitirdi. Montmartre'in en güzellerinden olan bu büyük beyaz ev, 1875 yılından itibaren, pek çok ressamın mekânı oldu. Bunlara Raoul Dufy ve Renoir'in yanı sıra, Maurice Utrillo ve annesi Suzanne Valadon da dahildir (eskiden bir akrobat ve model olarak çalışan Valadon, daha sonra yetenekli bir ressam olarak kendini göstermiştir).

Müzede, eski belgeler, resimler ve fotoğraflar aracılığıyla sahnelerin zamanından günümüze kadar Montmartre'ın tarihi gözler önüne serilir. Bohem hayatın bir anıtı olarak andaçlarla dolu müzede, Utrillo'nun en sevdiği meyhanelerden biri olan Café de l'Abreuvoir'ın bir rekonstrüksiyonu bile vardır.

Café de l'Abreuvoir'ın rekonstrüksiyonu

Montmartre'ın merkezindeki Au Lapin Agile'in yanıltıcı rustik dış görünüşü

❶ Au Lapin Agile

[illegible] Saules 75018. **Hrt** 2 F5. **Tel** [illegible] 87. Ⓜ Lamarck-Caulaincourt. **Açık** Sa–Pa 21.00–01.00. *Eğlence Hayatı* s. 334–5.
W au lapin-agile.com

Eski adıyla Cabaret des Assassins olarak bilinen bu mekân, bugünkü adını ünlü ressam ustası André Gill'in yaptığı bir tabeladan alır. Bir tavşanın tavadan kaçışını gösteren resmi *(Le Lapin à Gill)*, "çevik tavşan" olarak tanınır (Lapin Agile). Bohem 20. yüzyıl başında, entelektüeller ve ressamlar sayesinde popülarite kazandı. 1911 yılında ressam Roland Dorgelès ve kafenin bir grup müdavimi modern sanatla ilgili bir eşek şakası yaptı. Kafe sahibinin eşeği Lolo'nun kuyruğuna bir resim fırçası bağlayıp ortaya çıkan tuhaf resmi *Adriyatik'te Fırtına* adıyla Salon des Indépendents'da beğeniye sundular.

Bu arada, ressam Toulouse-Lautrec'in afişlerinin bazılarında boy gösteren kabare işletmecisi Aristide Bruand tarafından 1903 yılında satın alındı. Pablo Picasso mekânın yağlıboya resmini yapmış, fakat bu resim kafe sahibi tarafından 1911 yılında 20 dolara satılmıştır. Aynı resim 1989 yılında bir açık artırmada 67,5 milyon dolara alıcı bulmuştu.

Kabare mekânının orijinal atmosferi günümüze kadar korunmuştur.

❼ Halle Saint Pierre

Halle St-Pierre, 2 Rue Ronsard 75018. **Hrt** 7 A1. **Tel** 01 42 58 72 89. Ⓜ Anvers. **Açık** Pt–Cu 10.00–18.00, Ct 11.00–19.00, Pa 12.00–18.00. (Ağu Pt–Cu 12.00–18.00). **Kapalı** bazı resmi tatiller.
W hallesaintpierre.org

Fransız ressam Jean Dubuffet 1945 yılında *Art Brut* (aykırı veya marjinal sanat) kavramını çoğunlukla akıl hastaları tarafından yapılan ve resmi kültürün sınırlarını zorlayan çalışmaları tanımlamak için ortaya atmıştı. Butte'ün alt tarafında yer alan Halle Saint Pierre, bu "ham ve kaba" sanat akımına adanmış bir müze ve galeri olarak hizmet verir. Ayrıca burada avangard tiyatro oyunları ve müzikaller, edebiyat akşamları ve tartışmalarının yanı sıra, çocuklara yönelik atölye çalışmaları da düzenlenir. Sürekli koleksiyon yayıncı Max Fourny tarafından 1970'lerde toplanan 500'ü aşkın naif sanat eserinden oluşur. Ayrıca burada uzman bir kitabevi ve bir de kafe vardır.

Art Brut, Halle Saint Pierre

❽ Chapelle du Martyre

9 Rue Yvonne-Le-Tac 75018. **Hrt** 6 F1. Ⓜ Pigalle. **Açık** Cu 15.00–17.00, her ay ilk Ct ve Pa.

Bu 19. yüzyıl şapeli, erken dönem Hıristiyan azizi ve Paris'in ilk piskoposu olan Aziz Denis'nin, İS 250 yılında Romalılarca kafası kesilerek idam edildiği yer olduğu iddia edilen Ortaçağ manastır şapelinin arazisindedir. Şapel, Ortaçağ boyunca Hıristiyanların akınına uğramıştı. İsa Topluluğu'nun (Katolik Kilisesi'ni Protestan Reformu'nun saldırısından kurtarmak için kurulan Cizvit tarikatı) kurucusu olan Ignatius de Loyola, 1534 yılında orijinal şapelin kriptasında, altı arkadaşıyla birlikte Cizvit andı içmişti.

Ünlü gece kulübü Moulin Rouge'un silueti

❾ Place des Abbesses

75018. **Hrt** 6 F1. Ⓜ Abbesses.

Paris'in en güzel manzaralı meydanlarından biri olan Place des Abbesses, striptiz kulüplerinin bulunduğu Place Pigalle ve yüzlerce turistle dolup taşan Place du Tertre'in arasındadır. Sıradışı yeşil dövme demir kemerleri ve kehribar rengi ışıklarıyla dikkat çeken Abbesses metro istasyonunu mutlaka görün. Mimar Hector Guimard'ın tasarladığı bu istasyon, Paris'te az sayıda bulunan orijinal Art Nouveau metro istasyonlarından biridir.

Abbesses metrosunun girişi

❿ St-Jean l'Evangéliste de Montmartre

19 Rue des Abbesses 75018. **Hrt** 6 F1. **Tel** 01 46 06 43 96. Ⓜ Abbesses. **Açık** Pt–Ct 09.00–19.00; Pa 09.30–18.00 (yazları 19.00'a kadar). sık sık.

Anatole de Baudot'nun tasarladığı (1904) bu kilisenin, ilk betonarme kilise olduğu söylenir. İç mekândaki çiçek motifleri süslemeli Art Nouveau üslubunun tipik özelliklerindendir. İç içe geçmiş kemerler ise İslam mimarisini andırır. Kilise, kırmızı tuğla dış cephesi nedeniyle St-Jean-des-Briques olarak da bilinir.

St-Jean l'Evangéliste'in ön cephesinden ayrıntı

⓫ Bateau-Lavoir

13 Pl Emile-Goudeau 75018. **Hrt** 6 F1. Ⓜ Abbesses. **Kapalı** halka.

Yıkık dökük durumdaki bu bina, adını, eskiden Seine Nehri boyunca gezen çamaşırcı teknelerine benzerliğinden almıştır. 1890 ile 1920 yılları arasında zamanın en yetenekli şairleri ve sanatçıları burada yaşamışlardı. Binanın sakinleri, tek bir musluğu sırayla kullanıyorlar ve mevcut yataklarda dönüşümlü olarak yatıyorlardı. Picasso, Raoul Dufy, Van Dongen, Marie Laurencin, Juan Gris, Modigliani ve Jean Cocteau gibi bugünün ünlü isimleri mekânın eski sakinlerinden yalnızca birkaçıydı. 1907 yılında Picasso'nun Kübizm akımına esin veren resmi *Avignonlu Kızlar*'ı yaptığı yer burasıdır. Orijinal bina 1970 yılında bir yangında yıkılmıştı. Onun yerine, geleceğin ressamları için bir stüdyo alanı bulunan, benzeri bir beton yapı inşa edilmiştir.

⓬ Moulin Rouge

82 Blvd de Clichy 75018. **Hrt** 6 E1. **Tel** 01 53 09 82 82. Ⓜ Blanche. **Açık** her gün akşam yemeği: 19.00; gösteriler: 21.00 ve 23.00. *Bkz. Eğlence Hayatı s. 335–6.* **moulinrouge.fr**

Moulin Rouge 1885 yılında inşa edildi ve 1900 yılında bir dans salonuna dönüştürüldü. Kankan dansı ilk olarak Montparnasse'taki Rue de la Grande-Chaumière'in polka bahçelerinde ortaya çıkmıştı, ama daima Moulin Rouge ile birlikte anılmıştır. Buradaki çılgın ve renkli dans şovları Henri de Toulouse-Lautrec'in afişlerinde ve resimlerinde ölümsüzleşmiştir. Jane Avril ve Yvette Guilbert gibi ünlü "Dorriss kızları"nın başlattığı gösteriler, bugün, göz alıcı ışık gösterilerinin ve sihirbazlık şovlarının da yapıldığı parıltılı Las Vegas tarzı revülerle devam ediyor.

⓭ Cimetière de Montmartre

20 Ave. Rachel 75018. **Hrt** 2 D5. Tel 01 53 42 36 30. Ⓜ Place de Clichy, Blanche. **Açık** her gün 08.30-17.30 (Ct 08.30'da, Pa 09.00'da açılır). 🚶 🚗 01 53 42 36 30'u arayın.

Cimetière de Montmartre, 19. yüzyılın başlarından bu yana pek çok sanatçının ebedi istirahatgâhı olmuştur. Mezarları burada bulunan ünlü kişiler arasında besteci Hector Berlioz, unutulmaz melodisinin bestecisi Jacques Offenbach'ın yanı sıra La Goulue (ilk kankan yıldızı Toulouse-Lautrec'in modeli olan dansçı Louise Weber'in takma adı), ressam Edgar Degas, yazar Alexandre Dumas fils (oğul), Alman şair Heinrich Heine, Rus dansçı Vaslav Nijinsky ve film yönetmeni François Truffaut sayılabilir. Son derece etkileyici bir atmosferi olan mezarlık Montmartre'in bir yüzyıl önceki yaratıcı enerjisini ve sanatsal hareketliliğini günümüze yansıtmasıyla dikkate değer.

Square Roland Dorgeles'nin yakınlarında genellikle gözden kaçan bir diğer Montmartre mezarlığı vardır: **Cimetière St Vincent**. Bu küçük mezarlıkta da İsviçreli besteci Arthur Honegger ve yazar Marcel Aymé gibi Montmartre'in önemli isimleri yatmaktadır. Ancak, St Vincent'daki en dikkat çekici mezar, tam anlamıyla bir Montmartre ressamı olan ve eserlerinde, bu semtin en unutulmaz manzaralarına yer veren Fransız ressam Maurice Utrillo'nun mezarıdır.

Moulin de la Galette

⓮ Moulin de la Galette

Rue Tholoze ve Rue Lepic'in köşesi 75018. **Hrt** 2 E5. Ⓜ Lamarck-Caulaincourt, Abbesses.

Eskiden Montmartre'in siluetini süsleyen 14'ten fazla yel değirmeni, buğday öğütmekte ve üzüm preslemekte kullanılırdı. Günümüzde bunların sadece iki tanesi ayaktadır: Rue Lepic'in ilerisinde bulunan Radet kafa karıştırıcı bir şekilde Moulin de la Galette adında bir restorana çevrilmiştir. Blute-fin olarak da bilinen orijinal Moulin de la Galette 1622 yılında inşa edilmiştir ve buranın sahiplerinden Debray, 1814 Paris Kuşatması sırasında işgalci Kazakları püskürtmeye çalışırken değirmenin kanatlarından birinde çarmıha gerilmiştir. İki değirmen, 19. yüzyıl sonunda ünlü bir dans salonu haline getirilmiş ve Auguste Renoir ve Vincent van Gogh gibi önemli ressamlara esin kaynağı olmuştur.

Dik yokuşlu bir yol olan Rue Lepic, kalabalık bir alışveriş mekânıdır. Empresyonist ressam Armand Guillaumin No. 54'ün zemin katında yaşamış, van Gogh ise aynı yapının üçüncü katında kalmış ve buradan görünen manzarayı resmetmiştir.

⓯ Avenue Junot

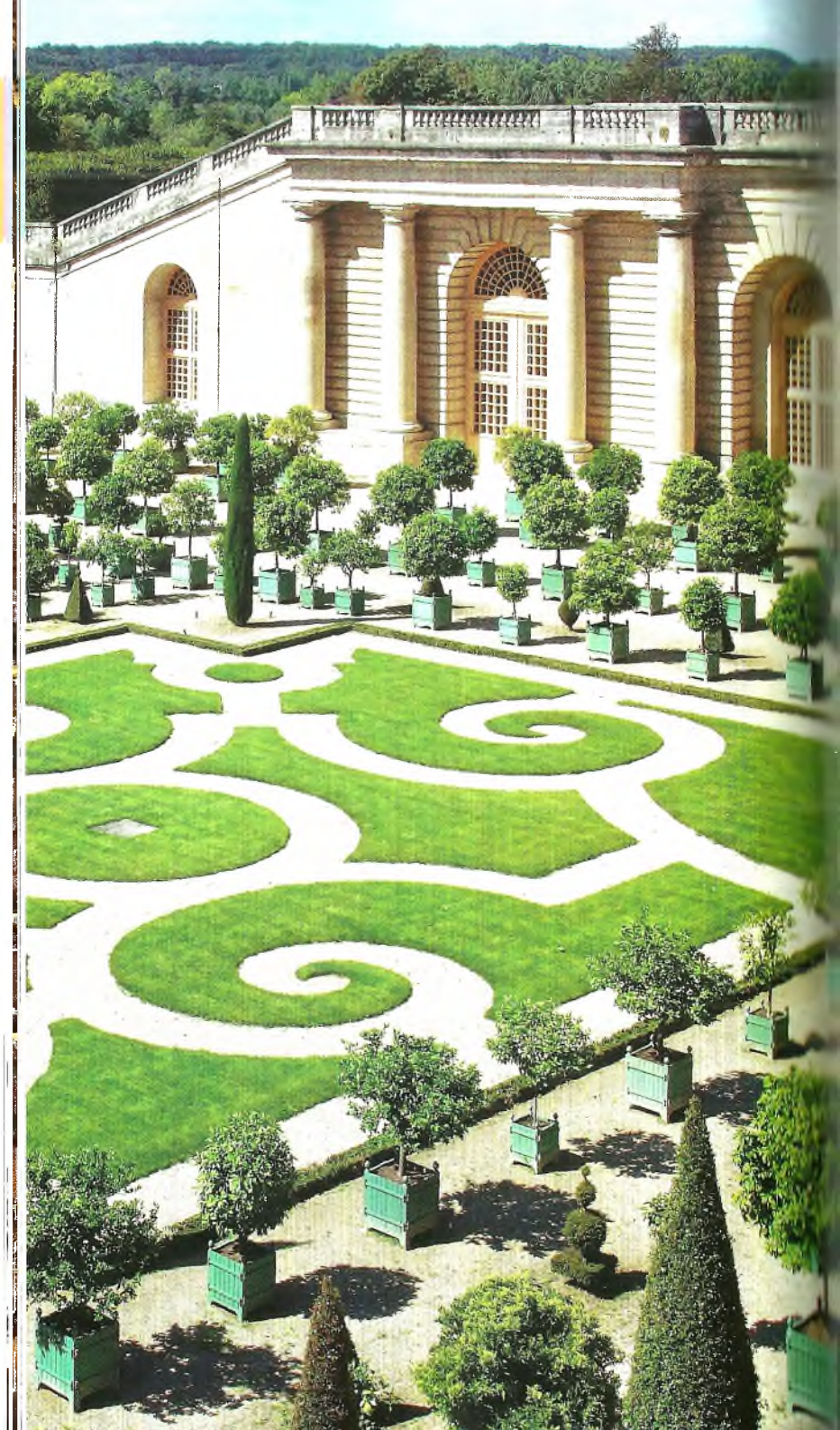
75018. **Hrt** 2 E5. Ⓜ Lamarck-Caulaincourt.

1910 yılında açılan bu geniş, huzurlu sokakta pek çok ressam stüdyosu ve güzel Art Deco evler bulunur. No.13'teki mozaikler, eskiden burada oturan ve sokak çocukları çizimleriyle ünlü ressam Francisque Poulbot'nun eseridir. No. 15'teki Maison Tristan Tzara, eskiden buranın sahibi olan Rumen asıllı Dadacı şairin adını almıştır. Yapının dikkat çekici tasarımını yapan Avusturyalı mimar Adolf Loos, şairin karakterini yansıtmaya çalışmıştır. No. 23, bir grup Normandiya tarzı evden oluşan Villa Léandre'a ev sahipliği yapar.

Avenue Junot'nun ilerisinde Allée des Brouillards'ın merdivenlerinden çıkınca 18. yüzyıldan kalma Château des Brouillards'a gelirsiniz. Burası 19. yüzyılda, beslediği istakozu Palais-Royal bahçelerine gezdirmeye götüren Sembolist Fransız yazar Gérard de Nerval'in eviydi.

Ünlü isimlerin ebedi istirahatgâhı olan Cimetière de Montmartre

KENT MERKEZİNİN DIŞI

Aristokrasinin ve Devrim sonrası burjuvazinin kentten uzaklaşmak için gittikleri Paris dışındaki şatoların çoğu bugün birer müze olarak korunur. Versailles Sarayı bunların en güzelidir, ama Modern mimari tasarım ilginizi çekiyorsa Le Corbusier'nin eserlerini kaçırmayın. Hem çocuklara hem de yetişkinlere eğlenceli saatler yaşatan iki eğlence parkı vardır: Disneyland® Paris ve Parc de la Villette. Ayrıca kentin kalabalığından ve gürültüsünden kaçmak istediğinizde sığınabileceğiniz sakin parklar da bulunur.

Önemli Yerler

Tarihi Binalar ve Sokaklar

- Bercy
- Bibliothèque Nationale de France
- 13. Arrondissement
- Cité Universitaire
- Institut Pasteur
- Versailles *s. 250–55*
- Rue de la Fontaine
- Fondation Le Corbusier
- La Défense
- Château de Malmaison

Kiliseler

- St Alexandre-Nevsky Cathedral
- Basilique-Cathédrale de Saint-Denis
- Notre-Dame du Travail

Pazaryerleri

- 6 Marché aux Puces de St-Ouen
- 8 Portes St-Denis et St-Martin
- 15 Marché d'Aligre

Eğlence Parkları

- 11 *Parc de la Villette s. 238–41*
- 14 *Disneyland® Paris s. 244–7*

Parklar, Bahçeler ve Kanallar

- 2 Parc Monceau
- 9 Canal St-Martin
- 10 Parc des Buttes-Chaumont
- 17 Château et Bois de Vincennes
- 21 Parc Montsouris
- 25 Parc André Citroën
- 30 Bois de Boulogne

Mezarlıklar

- 13 *Cimetière du Père Lachaise s. 242–3*

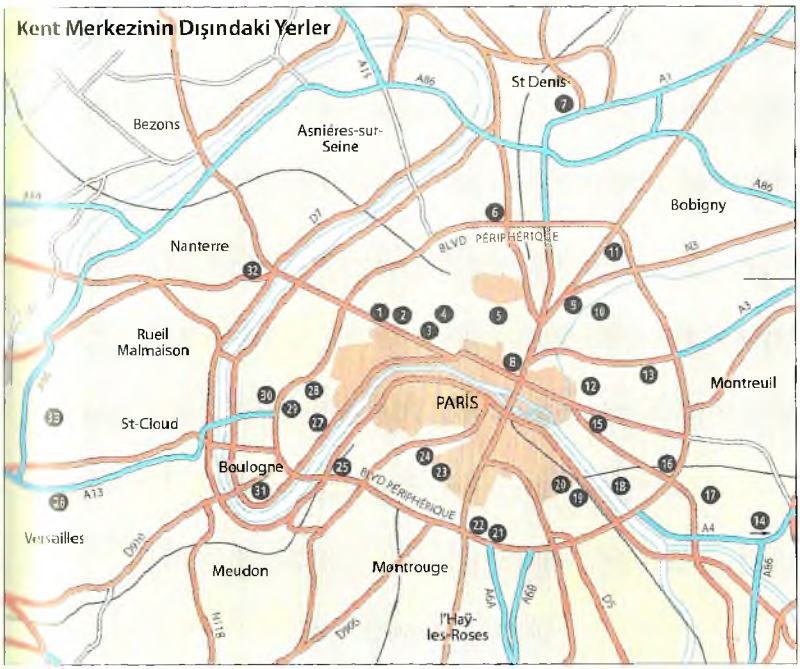
Müzeler ve Galeriler

- 3 Musée Nissim de Camondo
- 4 Musée Cernuschi
- 5 Musée Gustave Moreau
- 12 Musée du Fumeur
- 16 Cité Nationale de l'Histoire de l'Immigration
- 29 Musée Marmottan- Monet
- 31 Musée des Années 30

0 km 5

Sembol

- Önemli yer
- Otoyol
- Ana yol

◀ Versailles'in formel bahçeleri

Diğer semboller için *bkz. arka kulakçık*

Kentin Kuzeyi

St-Alexandre-Nevsky Katedrali

❶ St-Alexandre-Nevsky Katedrali

12 Rue Daru 75008. **Hrt** 4 F3. **Tel** 01 42 27 37 34. Ⓜ Courcelles. **Açık** Sa, Cu, Pa 15.00–17.00. ✝ Ct 18.00, Pa 22.00. 🚫 ♿ randevuyla.

Altın yaldızlı beş kubbesiyle dikkat çeken bu görkemli Rus Ortodoks katedrali, Paris'te geniş bir Rus topluluğunun yaşadığının göstergesidir. Petersburg Güzel Sanatlar Akademisi üyelerinin tasarladıkları ve Çar II. Aleksandr ile Fransa'daki Rus topluluğu tarafından finanse edilen katedral 1861 yılında tamamlanmıştır. İçeride ikonlarla bezeli bir duvar kiliseyi ikiye ayırır. Yunan haçı şeklindeki plan ile zengin mozaikler ve freskler Neo-Bizans üslubundadır.

Dış cephe ve yaldızlı kubbelerde ise geleneksel Rus Ortodoks üslubu hâkimdir.

1917 Bolşevik Devrimi'nden sonra binlerce Rusun güvenlik endişesiyle Paris'e göç etmesinin ardından kentteki Rus nüfusu büyük ölçüde artmıştır. Katedralin bulunduğu Rue Daru ile çevresindeki yerler "Küçük Rusya" olarak bilinir. Burası Rus okulları, pek çok dans akademisi ve ziyaretçilerin gezebilecekleri şirin çay salonları ve kitabevleriyle doludur.

❷ Parc Monceau

35 Blvd de Courcelles 75017. **Hrt** 5 A3. **Tel** 01 42 27 39 56. Ⓜ Monceau. **Açık** her gün 07.00–20.00 (yazın 22.00'ye kadar). *Bkz. Sekiz Yürüyüş Rotası s. 260–61*

Bu yeşil cennetin tarihi, Duc de Chartres'in (daha sonra Duc d'Orléans) ressam, yazar ve amatör peyzaj tasarımcısı Louis Carmontelle'i muhteşem bir bahçe yapması için görevlendirdiği 1778 yılına dek uzanır. Aynı zamanda tiyatrolar için tasarımlar da yapan Carmontelle, zamanın İngiliz ve Alman modasını yansıtan mimari folilerle dolu egzotik bir "düşler bahçesi" yaratmıştı. 1783 yılında İskoç peyzaj mimarı Thomas Blaikie, bahçenin bir kısmını İngiliz üslubuna göre yeniden tasarladı. Park, 22 Ekim 1797'de André-Jacques Garnerin'in gerçekleştirdiği kaydedilen ilk paraşüt atlayışına sahne oldu. Sık sık el değiştiren park 1852 yılında devlet tarafından alındı. Toprakların yarısı bina yapılması için satıldı. Geriye kalan 9 hektar alan, halka açık bahçelere dönüştürüldü. Buralar restore edildi ve Bois de Boulogne ile Bois de Vincennes'in mimarı olan Adolphe Alphand tarafından yeni binalar inşa edildi.

Park, hâlâ başkentin en şık yerlerinden biridir ama eski özelliklerinin çoğunu yitirmiştir. Korint düzenindeki sütunlarla çevrili bir *naumachia* (Roma döneminde deniz savaşı tatbikatlarının yapıldığı havuzların küçük ölçekli örneği) havuzu bugüne kadar korunmuştur. Ayrıca, bir Rönesans pasajı, piramitler, bir nehir ve eskiden gişe olarak kullanılan Nicolas Ledoux tasarımı kubbeli bir rotonda olan Pavillon de Chartres da buradadır. Hemen güneydeki büyük kırmızı pagoda Asya sanat eserlerine adanmış bir galeridir.

❸ Musée Nissim de Camondo

63 Rue de Monceau 75008. **Hrt** 5 A3. **Tel** 01 53 89 06 40, 01 53 89 06 50. Ⓜ Monceau, Villiers. **Açık** Ça–Pa 10.00–17.30 (son giriş 16.30). **Kapalı** resmi tatiller. 🚫 ♿ sınırlı. 🌐 **lesartsdecoratifs.fr**

Belle Époque döneminde önemli bir Yahudi sermayedarı olan Kont Moise de Camondo, 1914 yılında seçkin 18. yüzyıl mobilyaları, goblenler, resimler ve değerli eşyalardan oluşan koleksiyonunu yerleştirmek için Versailles'daki Petit Trianon'a *(s. 250–51)* benzeyen bir malikâne yaptırdı. Müze, XV. ve XVI. Louis dönemlerindeki aristokrat evlerinin havasını yansıtacak biçimde aslına sadık kalınarak restore edildi. Müzede Savonnerie halıları, Beauvais goblenleri ve Sèvres porselenlerinden yapılma Buffon

Parc Monceau'daki *naumachia* havuzunun yanındaki sıra sütunlar

Musée Nissim de Camondo

yemek takımları görülebilir. Dönemin en gelişmiş teknolojik aletleri, sahibinin zevkini ve ileri görüşlülüğünü gözler önüne serer. Yeni ve yenilenmiş olan mutfak ve yemek salonunda toplanır.

❹ Musée Cernuschi

7 Ave Velasquez 75008. **Hrt** 5 A3. **Tel** 01 53 96 21 50. M Villiers, Monceau. **Açık** Ça–Pa 10.00–18.00 (son giriş 17.30). **Kapalı** resmi tatiller. W **cernuschi.paris.fr**

Parc Monceau yakınlarındaki bu muhteşem konakta, Milano doğumlu politikacı ve banker Enrico Cernuschi (1821-96) tarafından toplanan büyüleyici bir geç dönem Doğu Asya sanatı koleksiyonu vardır. Cernuschi'nin bronz, seramik, bronz ve taştan parçadan oluşan orijinal koleksiyonu zaman içinde bağışlarla ve yeni alımlarla genişletilmiştir. Bugün yaklaşık on bin parçadan oluşan kapsamlı koleksiyonda 5. yüzyıldan kalma oturan bir Bodhisattva heykeli, *La Japonese* (İÖ 12. yüzyıldan bronz vazo) ve dönemin en güzel atlarından bazıları Çin saray ressamı Han'ın 8. yüzyılda ipek üzerine yaptığı *Atlar ve Seyisleri* görülmeye değer.

Bodhisattva, Musée Cernuschi

❺ Musée Gustave Moreau

14 Rue de la Rochefoucauld 75009. **Hrt** 6 E3. **Tel** 01 48 74 38 50. M Trinité. **Açık** Pt, Ça, Pe 10.00–12.45, 14.00–17.15; Cu–Pa 10.00–17.15. **Kapalı** 1 Oca, 1 May, 25 Ara. W **musee-moreau.fr**

İncil'den öyküleri ve mitolojik olayları resmettiği çarpıcı ve yaratıcı eserleriyle tanınan Simgeci ressam Gustave Moreau (1825-98), Fransa devletine binin üzerinde yağlıboya, suluboya resim ve 4 bin kadar karakalem eserden oluşan zengin bir koleksiyon bırakmıştır. Moreau'nun en iyi bilinen eserlerinden biri olan *Iupiter ve Semele* de burada görülebilir. Müze, sanatçının tamamlanmamış eskizlerinden oluşan müthiş bir koleksiyona da ev sahipliği yapar.

Yolcu Melek, Gustave Moreau, Musée Gustave Moreau

❻ Marché aux Puces de St-Ouen

Rue des Rosiers, St-Ouen 75018. **Hrt** 2 F2. M Porte-de-Clignancourt, Garibaldi. **Açık** Ct 09.00–18.00, Pa 10.00–18.00, Pt 11.00–17.00 (yazın daha kısa süre açık). 01 40 11 77 36'yı arayın. *Bkz. Pazaryerleri s. 331.* W **marcheauxpuces-saintouen.com**

Burası, Paris'teki bitpazarlarının en eskisi, en pahalısı ve 6 hektarlık bir arazisiyle en genişidir. 19. yüzyılda çaputçular ve evsizler kent sınırlarının dışında toplanır ve eşyalarını satışa çıkarırlardı.

Bir antika ve bitpazarı olan Marché aux Puces du St-Ouen

1920'lere gelindiğinde dönemin bilgisiz satıcılarından başyapıtların çok ucuza satın alınabileceği bir pazar oluşmuştu. Bugün burası farklı bölümlere ayrılmıştır ve özellikle İkinci İmparatorluk döneminden (1852-70) mobilya ve dekorasyon eşyaları bölümüyle ünlüdür. Artık ucuza mal satın alabilmek çok zor olsa da, hafta sonları 150 bin kadar alıcı, turist ve tüccar hâlâ 2 bini aşkın açık ve kapalı tezgâhın *(s. 331)* arasında dolaşmayı sürdürür.

❼ Basilique-Cathédrale de Saint-Denis

1 Rue de la Légion D'Honneur, 93200 St-Denis. **Tel** 01 48 09 83 54. M St-Denis-Basilique. RER St-Denis. **Açık** Nis–Eyl: Pt–Ct 10.00–18.15, Pa öğle–18.15; Eki–Mar: Pt–Ct 10.00–17.15, Pa öğle–17.15 (son giriş kapanıştan 30 dk önce). **Kapalı** 1 Oca, 1 May, 25 Ara. Pa 08.30, 10.00.

1137-1281 yılları arasında inşa edilen bazilika, Paris'in ilk piskoposu olan ve İS 250'de kafası kesilerek idam edilen Aziz Denis'nin mezarının olduğu yerdedir. Yapı, Gotik üslubun gelişmesinde etkili olmuştur ve Merovenjler döneminden itibaren Fransa yöneticilerinin gömüldüğü yerdir. Devrim sırasında pek çok mezar yağmalanmış ve bozulmuştu ama en iyileri korunmuştur; bunlar bugün mezarlık sanatıyla ilgili bir koleksiyon olarak kabul edilir. Dikkat çekici anıtlar arasında Dagobert (ö. 638), II. Henri (ö. 1559), Catherine de Médicis (ö. 1589) ve XVI. Louis ile Marie Antoinette'inki (ö. 1793) vardır.

❽ Portes St-Denis et St-Martin

Blvds St-Denis & St-Martin 75010. **Hrt** 7 B5. Strasbourg-St-Denis.

Bu kapılar adını taşıdıkları, iki eski ve önemli yola geçişi sağlardı. Aynı zamanda kentin girişini gösterirlerdi. 23 m'lik Porte St-Denis 1672 yılında François Blondel tarafından inşa edilmiştir. Kapı, XIV. Louis'nin heykeltıraşı François Girardon'un elinden çıkma figürlerle bezelidir. Bu figürler, kralın ordularının Flandre ve Ren bölgesinde kazandıkları zaferleri anmak için yapılmıştır. 17 m'lik Porte St-Martin 1674 yılında Pierre Bullet tarafından inşa edilmiştir. Besançon'un yakalanması ve İspanya, Hollanda ve Almanya ittifakının yenilgiye uğramasının anısına dikilmiştir.

Eskiden kentin girişi olan Porte St-Denis'in batı kemeri

Kentin Doğusu

Port de l'Arsenal'deki gemiler

❾ Canal St-Martin

Hrt 8 E2. Jaurès, J Bonsergent, Goncourt. *Bkz. s. 262–3.*

1825 yılında açılmış olan beş kilometrelik bu kanal, Seine Nehri'nin kıvrımları arasındaki nehir trafiği için bir kısayol işlevi görür. Kanalın güzelliği turistler kadar yazarların ve film yönetmenlerinin de ilgisini çeker. Kanal, Port de l'Arsenal'den kalkan gezi tekneleri ve mavnalarla doludur. Kanalın kuzey ucunda Bassin de la Villette geçidi ile geceleri mükemmel bir biçimde aydınlatılan zarif Neo-Klasik yapı Rotonde de la Villette bulunur.

❿ Parc des Buttes-Chaumont

Rue Manin 75019 (ana giriş Rue Armand Carrel'de). Botzaris, Buttes-Chaumont. **Açık** her gün 07.00–20.00 (yazın 22.00'ye kadar). **Kapalı** Bazı bölümleri 2016'ya kadar yenileme nedeniyle kapalı olacaktır. *Bkz. s. 270–71.*

Pek çok kişiye göre burası Paris'teki en güzel ve en şaşırtıcı parktır. Burası, bir taş ocağı ve darağacı bulunan bir kent çöplüğüydü. Baron Haussmann 1860'larda peyzaj mimarı ve tasarımcı Adolphe Alphand ile birlikte çöplüğü bu panoramik tepeye dönüştürdü. Alphand da kaldırımlı yolları, bankları ve sokak lambalarını ekledi. Bu parkın düzenlenmesine mühendis Darcel ve peyzaj mimarı Barillet-Deschamps da katkıda bulunmuştur. Burada, bir göl yaratıldı, gerçek ve yapay kayalar kullanılarak bir ada yapıldı, üzerine Roma tapınağı eklendi ve bütün bunlar bir şelale, dereler, adaya giden yaya köprüleri ve kumsallarla tamamlandı. Bugün ziyaretçiler parkta tekne ve eşek gezileri yapabilirler.

⓫ Parc de la Villette

Bkz. s. 238–41.

⓬ Musée du Fumeur

7 Rue Pache 75011. **Tel** 01 46 59 05 51. Voltaire. **Açık** Sa–Ct 12.30–19.00. **Kapalı** Oca ilk hafta, 1 May, 8 May, 25 Ara.

Fransa'daki halka açık mekânlarda tütün tüketimine izin verilmediği için müzenin tütünün tarihine ve yıllar içindeki kullanımına yer veren sergiler, kimileri için nostaljik olabilir. 17. yüzyıldan kalma kilden pipolar, nadir enfiye kutuları ve oymalı ürünler gibi parçalar, sigara içmekle ilgili modern sanat eserleriyle birlikte

Parc des Buttes-Chaumont

...gilir. Meraklıları için kütüp-...nde tütün dergilerinden ...makaleler bulmak mümkündür. ...ada, tütünün nasıl işlendiğini ...sigaranın nasıl sarıldığını ...dan düzenli film gösterimleri ...r. Müzede, elektronik ...ı kullananlara ayrılmış bir "bulma odası" da bulunur.

⓫ Cimetière du Père Lachaise

Bkz. s. 212–3.

⓬ Disneyland® Paris

Bkz. s. 214–7.

⓭ Marché d'Aligre

Place d'Aligre 75012. **Hrt** 14 F5. Ⓜ Ledru Rollin. **Açık** Pt–Ct 07.30–13.00 (açık hava pazarı Pt kapalı), Pa 07.30–13.00.

Bu hareketli pazaryeri pazar sabahları Paris'in en renkli yerlerinden biridir. Fransız, Arap ve Afrikalı tüccarlar sokaklarda meyve, sebze, çiçek ve giysi satarlar. Yan tarafta bulunan üstü kapalı Beauveau St-Antoine pasajında ise meyve, sebze ve pek çok uluslararası lezzet satışa sunulur.

Aligre, eski ve yeni Paris'in bir araya geldiği yerdir. Bu eski zanaatkâr bölgesinin yerleşik sakinleri, daha yakın zamanda buraya gelmiş profesyonel gençlerle bir aradadır. Bu gençler, yakınlardaki Bastille bölgesinin *(s. 102)* geçirdiği değişimden sonra burada yaşamaya ve çalışmaya başlamışlardır.

⓮ Cité Nationale de l'Histoire de l'Immigration

293 Ave Daumesnil 75012. **Tel** 01 53 59 58 60. Ⓜ Porte Dorée. **Açık** Sa–Cu 10.00–17.30, Ct, Pa 10.00–19.00. **Kapalı** 1 Oca, 1 May, 25 Ara. ♿ sınırlı. 🛍 **W histoire-immigration.fr**

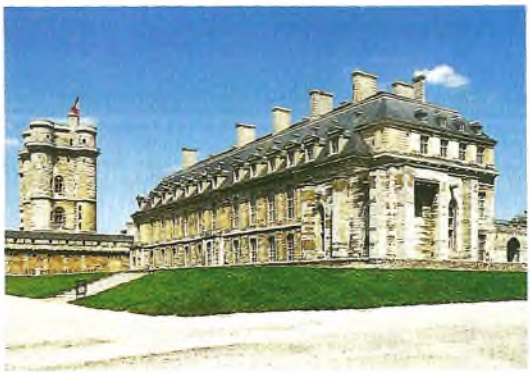
Bu müze ve akvaryum, 1931 Sömürge Sergisi için özel olarak tasarlanmış güzel bir Art Deco binaya kurulmuştur. Görkemli ön cephede yer alan, A. Janniot'nun eseri etkileyici büyük frizde Fransa'nın denizaşırı sömürgelerinin ülkeye katkılarına vurgu yapılmıştır.

Daha önceleri Musée National des Arts d'Afrique et d'Océanie'ye (bu müzenin koleksiyonu 2003 yılında Musée du Quai Branly'e *(s. 194–5)* taşındı) ev sahipliği yapan Palais de la Porte Dorée'de, günümüzde Cité Nationale de l'Histoire de l'Immigration yer alır. Burası, düzenli canlı performanslar ve Fransa'da göçün tarihi ile ilgili film gösterimleriyle hem bir müze hem de bir kültür merkezi olarak hizmet verir.

1930'lu yılların üslubundaki Hall d'Honneur ve Salle des Fêtes (balo salonu) de ziyarete açıktır. Bodrum katında, renkli balıklarla dolu tropik bir akvaryum ile kaplumbağalar ve timsahlar ilgi çekici olabilir.

Cité Nationale de l'Histoire de l'Immigration'un dışındaki rölyef

Château de Vincennes

⓯ Château et Bois de Vincennes

Ⓜ Château de Vincennes. 🚌 Vincennes. Château Ave de Paris 94300 Vincennes. **Tel** 01 48 08 31 20. **Açık** May ortası–Eyl: sonu her gün 10.00–18.00; Eyl sonu–May ortası: her gün 10.00–17.00; rehberli turlar için çeşitli seçenekler vardır; son giriş kapanıştan 45 dk önce. **Kapalı** resmi tatiller. 🛍 🍴 🚻 Bois de Vincennes **Açık** her gün gündoğumundan gün batımına. Ⓜ **chateau-vincennes.fr**

Surlar ve bir hendekle çevrili olan Château de Vincennes, eskiden kraliyet ailesinin konutuydu. İngiltere Kralı V. Henry 1422'de burada dizanteriden öldü. Cesedin ülkesine gönderilebilmesi için Château'nun mutfağında kaynar suya atılması gerekmişti. Versailles tamamlandığı zaman terk edilen şato, Napoléon tarafından bir silah deposuna dönüştürüldü.

Avrupa'daki en uzun iç kale olan 14. yüzyıldan kalma *donjon*, Ortaçağ askeri mimarisinin güzel bir örneğidir ve bugün Château'nun müzesidir. Taştan gülpencereleri ve tek koridoru olan Gotik şapelin inşası 1380'de başlasa da 1550'lerde tamamlanmıştır. İki 17. yüzyıl pavyonunda da ordu nişanı müzesi bulunur.

Vincennes'in önceleri kraliyet avlağı olan ormanı 1860 yılında III. Napoléon tarafından Paris kentine bağışlanmıştır. Baron Haussman'ın peyzaj mimarı buraya süs gölleri ve çağlayanlar eklemiştir. Fransa'nın en büyük eğlence parkı da buradadır (Paskalya'dan önceki pazardan mayıs sonuna kadar).

⓫ Parc de la Villette

Paris'in eski mezbahaları ve canlı hayvan pazarı Bernard Tschumi'nin tasarladığı bu kent parkına dönüştürülmüştür. Buradaki çeşitli tesisler, kentin eskiden bakımsız kalmış bölümü üzerinde 55 hektarlık bir alana yayılır. Asıl amaç, burayı bir buluşma ve etkinlik mekânı haline getirip bilim ve sanata duyulan ilgiyi canlandırmaktır. 1984 yılında yapımına başlanan parkta bir bilim müzesi, konser salonu, sergi pavyonu, 180°lik sinema perdesi, sirk ve bir müzik merkezi bulunmaktadır. Bunlar çeşitli foliler, yürüyüş yolları, bahçeler ve oyun alanlarıyla birbirine bağlanarak park oluşturulmuştur. Yazın burada açık hava film festivali düzenlenir.

Foliler
Bu kırmızı küpler, çeşitli yerleri belirtir ve kafeler veya çocuklar için atölyeler olmak üzere farklı şekillerde hizmet verir.

Çocuk Bahçesi
Labirenti andıran alandaki kum havuzları ve renkli oyuncaklar burayı çocuklar için bir cennet haline getirmiştir.

★ Grande Halle
Eski bir ahır olan bu bina, hareketli zemini ve konferans salonu bulunan bir sergi alanına dönüştürülmüştür.

Giriş

★ Cité de la Musique
Her yeri beyaz olan bu zarif binada, konservatuvar, konser salonu, kütüphane, stüdyolar ve müze vardır.

WIP Villette
Düzenli olarak gösterilere ve sergilere ev sahipliği yapar.

★ Cité des Sciences et de l'Industrie
Bu dev bilim müzesinde en son teknoloji ürünü araç gereçlerin yanı sıra, şaşırtıcı etkileşimli sergiler görülebilir *(s. 240–41)*.

La Géode
Bu sinemanın muazzam 180°lik perdesinde görsel ve işitsel efektler birleştirilerek, uzayda yolculuk etmek gibi benzersiz deneyimler yaratılır.

★ Zénith Tiyatrosu
Bu geniş polyester çadır, 6 binin üzerindeki izleyici kapasitesiyle pop müzik konserlerine ev sahipliği yapması için tasarlanmıştır.

Açık havada gösteri yapan Guadeloupe'tan gelme konuk müzisyenler

Le Musée de la Musique

Bu müzenin Rönesans'tan günümüze kadar müziğin tarihine adanmış koleksiyonunda 4.500'den fazla enstrüman, araç ve sanat eseri vardır. Kronolojik olarak sergilenmekte olan kalıcı koleksiyondaki 900'ü aşkın eser, kızılötesi kulaklıklarla takip edilebilir.

L'Argonaute
Bu sergi 1950'lerden kalma bir denizaltıyı ve yakındaki bir denizcilik müzesini içerir.

Cité des Sciences et de l'Industrie

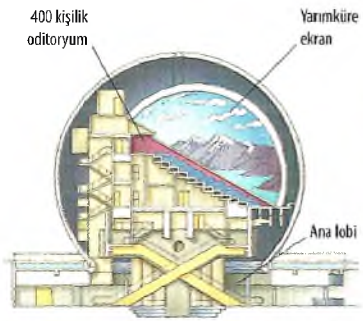
Bu büyük bilim ve teknoloji müzesi günümüzde dev bir yerel parkın bir parçası olan eski Villette mezbahalarının en büyüğünde yer alır. Bina, 40 metre yüksekliktedir ve 3 hektarlık bir alanı kaplar. Mimar Adrien Fainsilber'ın tasarladığı ileri teknolojiye sahip beş katlı binada ışık, bitki örtüsü ve su gibi unsurlar yaratıcı bir biçimde etkileşim içinde kullanılmıştır. Müzenin kalbini oluşturan Explora sergisinde, bilim ve teknolojiye ilgi uyandırmayı amaçlayan sergileri gezebilirsiniz. Ayrıca uzay, dünya, ulaşım, enerji, tasarım ve sesle ilgili oyunlarla hoşça vakit geçirebilirsiniz. Diğer katlarda çocuklar için bir bilim kenti, kütüphane ve mağazalar bulunur.

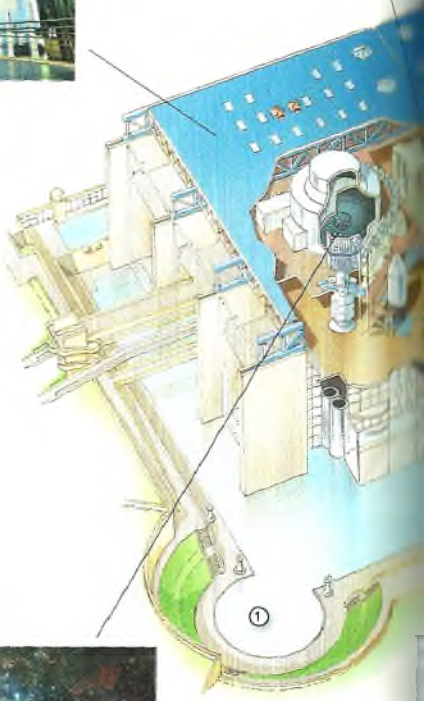

Ana Salon
Sütunlar, köprüler, yürüyen merdivenler ve balkonlar Ana Salon'da bir katedral havası yaratır.

★ **Evrenin Hikayesi**
Evrenin oluşumunu keşfetmenizi sağlayan bu sergi, sizi ilk atomun oluştuğu 13,7 milyar yıl öncesine götürecektir.

La Géode

Bu dev küre sinemanın 1000 m²'lik yarım küre şeklindeki ekranında IMAX ve 3 boyutlu filmler gösterilir. Hamileliklerinin altıncı ayını geçmiş olan kadınların girmesine izin verilmez.

SEMBOL

① **Hendek** binanın alt katlarına doğal ışığın girebilmesi için Fainsilber tarafından tasarlanmıştır.

② **Globalo-Scope** bir yerkürenin üzerine yansıtılan 3 boyutlu bir projeksiyondur. İklim değişimini ve birçok doğa olayını küresel boyutta gösterir.

③ **Seralar** 32 x 32 metre boyutunda ve kare biçimindedir. Seralar, parkı binaya bağlar.

Planetarium
Güneş sistemini kendinizi içinde hissedeceğiniz filmler ve astronomi uzmanlarının verdiği konferanslarla keşfedebilirsiniz.

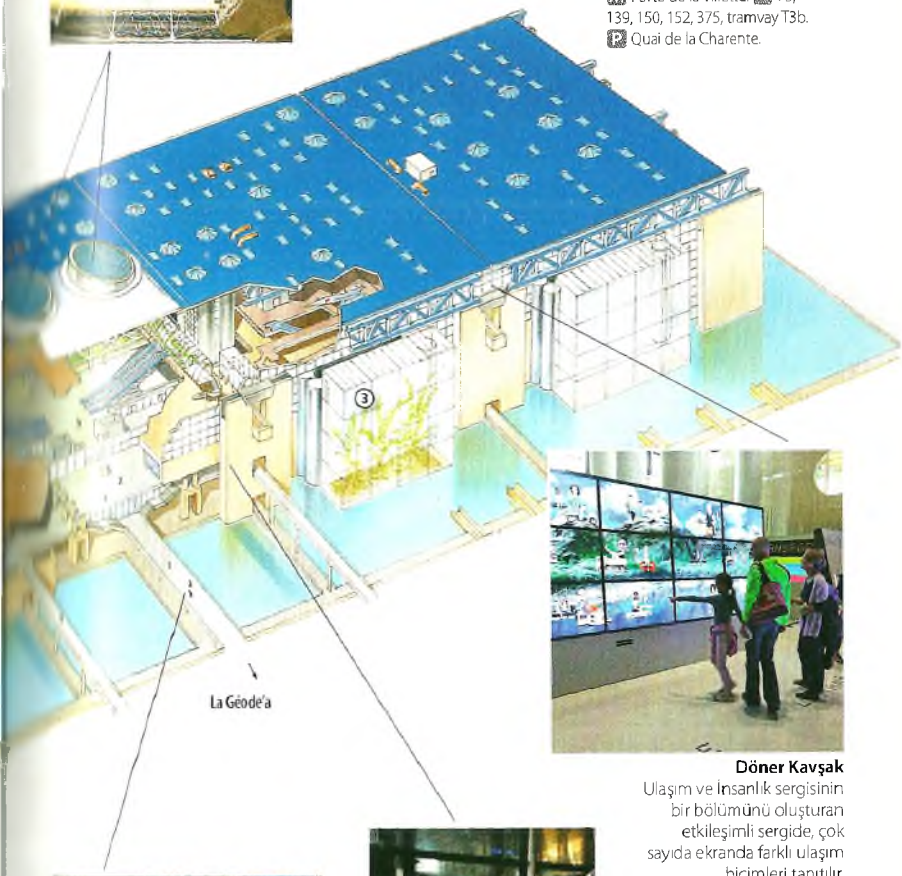

Kubbeler
17 metre çapındaki iki cam kubbe, ana salona doğal ışık akışını filtre eder.

GEREKLİ BİLGİLER

Pratik Bilgiler
30 av Corentin-Cariou 75019. **Tel** 01 40 05 70 00. **Açık** Sa–Ct 10.00–18.00 (Pa 19.00'a kadar). **Kapalı** 1 Oca, 1 May, 25 Ara. Gösteriler, filmler, videolar, kütüphane, konferans merkezi.
cite-sciences.fr

Ulaşım
Porte de la Villette. 75, 139, 150, 152, 375, tramvay T3b.
Quai de la Charente.

Döner Kavşak
Ulaşım ve İnsanlık sergisinin bir bölümünü oluşturan etkileşimli sergide, çok sayıda ekranda farklı ulaşım biçimleri tanıtılır.

Yürüyüş yolları
Cisterlerin üzerinden geçerek müzenin çeşitli katlarını Géode'a ve parka bağlar.

★ Çocuk Kenti
Bu canlı alanda çocuklar, bilimsel ilkelerin nasıl işlediğini gösteren etkileşimli makinelerle deneyler yapar ve oynarlar.

⓭ Cimetière du Père Lachaise

Paris'in en prestijli mezarlığı olan Cimetière du Père Lachaise, kente bakan ağaçlık bir tepe üzerine kuruludur. Bu arazi bir zamanlar XIV. Louis'nin günah çıkarma papazı olan Père de la Chaise'e aitti fakat 1803 yılında Napoléon'un emriyle yeni bir mezarlık yapılması için satın alındı. Mezarlık, Paris burjuvazisi arasında öyle büyük ün kazandı ki yüz yıl boyunca altı kez genişletildi. Burada, yazar Honoré de Balzac, besteci Frédéric Chopin ve daha yakın zamanlardan şarkıcı Jim Morrison ve aktör Yves Montand gibi ünlüler yatar. Ünlülerin mezarları ve çarpıcı heykelleri burayı hoş bir gezinti alanına dönüştürür.

Columbarium 19. yüzyılın sonlarında inşa edilmiştir. Amerikalı dansçı Isadora Duncan, külleri burada bulunan pek çok ünlüden biridir.

★ **Simone Signoret ve Yves Montand**
Savaş sonrası Fransız sinemasının en ünlü çifti, sol görüşleri ve uzun süren fırtınalı ilişkileriyle meşhurdu.

SEMBOL

① **Marcel Proust** *Geçmiş Zamanın Peşinde* romanında Belle Epoque'u muhteşem bir şekilde anlatmıştır

② **Allan Kardec** pek çok taraftarı olan bir 19. yüzyıl mezhebinin kurucusudur. Mezarı daima ziyaretçilerin çiçekleriyle kaplıdır.

③ **Mur des Fédérés** 1871 yılında son Komüncü isyancıların devlet güçleri tarafından önünde vurulduğu duvardır. Duvar bugün sol görüşlü sempatizanlar için bir hac mekânı gibidir.

④ **George Rodenbach**, 19. yüzyılın ünlü şairi dışarı uzattığı elindeki bir güle mezarından çıkarken betimlenmiştir.

⑤ **Elizabeth Demidoff** 1818 yılında ölen Rus prensesinin mezarını Quaglia tarafından yapılan üç katlı bir Klasik tapınak süsler.

⑥ **Molière'in mezarı**, 17. yüzyılın ünlü oyuncusu ve oyun yazarı yeni mezarlığa tarihi bir anlam katmak için 1817 yılında buraya taşındı.

⑦ **Frédéric Chopin**, ünlü Polonyalı besteci, Fransız Romantik kuşağının bir üyesiydi.

⑧ **Monument aux Morts**
Paul Albert Bartholmé tarafından yapılan bu heykel mezarlıktaki en iyi anıtsal heykellerdendir. Heykel mezarlığın ana caddesine hâkim durumdadır.

Théodore Géricault
Fransız Romantik ressamın şaheseri, *Medusa'nın Salı* *(s. 124)*, mezar taşı üzerinde resmedilmiştir.

★ Oscar Wilde
İrlandalı oyun yazarı, estet ve büyük deha, ahlakçı İngiltere'den sürüldü ve 1900 yılında Paris'te yokluk içinde öldü. Anıt, Jacob Epstein tarafından yapılmıştır.

GEREKLİ BİLGİLER

Pratik Bilgiler
16 Rue du Repos. **Tel** 01 55 25 82 10. **Açık** her gün 08.00–17.30 (Ct 08.30'dan, Pa 09.00'dan itibaren; Mar ortası–Kas başı 18.00'e kadar).

Ulaşım
M Père Lachaise, Alexandre Dumas. 60, 69, 26 ile Pl Gambetta'ya. R Pl Gambetta.

★ Edith Piaf
Minyonluğu nedeniyle "Kaldırım Serçesi" olarak tanınan Piaf, 20. yüzyılın en popüler Fransız şarkıcısıydı. Hüzünlü sesiyle Paris işçi sınıfının dertlerini ve aşk acılarını dile getirmişti.

Victor Noir
III. Napoléon'un kuzeni Pierre Bonaparte'ın vurduğu 19. yüzyıl gazetecisinin gerçek boyutlardaki heykelinin doğurganlık verme gücü olduğuna inanılır.

François Raspail
1830 ve 1840 devrimlerinde pek çok defa hapsedilen bu partizanın mezarı zindan biçimindedir.

Sarah Bernhardt
1923 yılında 78 yaşında ölen bu ünlü tragedya oyuncusu, canlandırdığı Racine kahramanlarıyla ünlüydü.

★ Jim Morrison
The Doors'un solistinin 1971 yılında Paris'teki ölümü hâlâ gizemini korumaktadır.

⓮ Disneyland® Paris

Disneyland® Paris 2 bin hektarlık bir alana kurulmuştur. İçinde iki eğlence parkı, yedi otel (çoğu yüzme havuzlu), bir alışveriş, yemek ve eğlence alanı, buz pateni sahası, göller, iki kongre merkezi ve bir golf sahası bulunur. Ayrıca, buraya hizmet veren tren istasyonundan bir sonraki durakta inerek, 60'ı indirimli satış yapan 180 mağazanın ve bir deniz yaşamı merkezinin bulunduğu dev Val d'Europe alışveriş merkezine gidebilirsiniz.

Hayal dünyasını yaşamak söz konusu olduğunda rakibi bulunmayan bu parkta, muhteşem görsel efektler eşliğinde ister heyecanlı ister daha sakin etkinliklere katılabilirsiniz.

Parklar

Disneyland® Paris, Disneyland® Park ile Walt Disney Studios'u® barındırır. Disneyland® Park, California'daki Magic Kingdom'a benzer ve 40'tan fazla eğlence ve oyun içerir. Walt Disney Studios® en yeni parktır ve buradaki etkileşimli sergiler ve canlı gösteriler sinema ve TV dünyasının büyülü taraflarını ön plana çıkarır. Ayrıntılı bilgi: www.disneylandparis.com; Tel 0825 30 60 30 ya da 0825 30 05 00.

Nasıl Gidilir?

Arabayla
Disneyland® Resort Paris, kentin 32 km doğusunda yer alır. Paris'ten doğuya ve Strasbourg'dan batıya giden A4'te buraya çıkan bir bağlantı vardır (14. çıkış). Disneyland tabelalarını görene kadar Marne la Vallée'ye (Val d'Europe) giden yolu takip edin (Davy Crockett Ranch 13. çıkıştadır).

Havayoluyla
Orly ve Charles de Gaulle havaalanlarının 30 dk'da (sezon dışında 45 dk) bir kalkan mekik servisleri (VEA) vardır. Yer ayırtmak gerekmez. Ücret, kişi başına yaklaşık 13-17 €'dur.

Trenle
Eurostar da dahil olmak üzere Avrupa'nın pek çok yerinden bağlantısı olan TGV ile Paris RER A direkt olarak Marne la Vallée'deki parklara gider.

Yeme-İçme

Gün içerisinde yemek yemek için parktan ayrılmaya gerek yoktur. **Au Chalet de la Marionnette** (Fantasyland®) tam çocuklara göre bir yerdir (ve saat 15.00 civarında bomboş kalır). Daha kalabalık olan **Cowboy Cookout Barbecue** (Frontierland®) da çocukları memnun edecektir. **Colonel Hathi's Pizza Outpost** (Adventureland®) sömürgecilik zamanından kalma gerçek aletleri görmek için bile ziyaret edilmeye değer. **Café Hyperion – Videopolis**'te (Discoveryland) hem iyi yemekler hem de mükemmel eğlence olanakları vardır, ama servis yavaştır.

Blue Lagoon Restaurant (Adventureland®) biraz pahalıdır, ama burada yemek unutulmaz bir deneyimdir. Yemek alanı, korsanların gizlenme yerinin hemen yanındadır ve Karayip Korsanları'ndan gemiler yanınızdan geçer. Main Street, USA'deki **Walt's**, Amerikan yemeklerinin sunulduğu iyi fakat pahalı bir restorandır. Eğer şanslıysanız, öğleden sonra Main Street'te gerçekleşen geçit törenini oturduğunuz yerden izleyebileceğiniz bir masa bulabilirsiniz.

Disney Village®'daki **Annette's Diner**'da 1950'lerin müzikleri çalınır ve patenli garsonlar servis yapar. **Planet Hollywood®** bir diğer iyi seçenektir ve **Rainforest Cafe®**'deki yemek deneyimi ise ilginç ve hareketli geçer. **King Ludwig's Castle**'da Bavyera yemekleri sunulur ve ayrıca devasa bir **McDonald's®** da vardır. Otel restoranlarının parka yakın olanları daha pahalıdır.

Kupa Kraliçesi'nin Şatosu, Alice's Curious Labyrinth

Otopark

12 binden fazla aracın park edebileceği kadar yer vardır ve yürüyen bir bantla çıkışa varılır. Günlük ücret araba için 8 €, otobüs veya karavan için 13 €'dur. Disneyland® Paris otellerinde kalanlar için otopark ücretsizdir ve Disneyland® ve New York otellerinde park görevlileri vardır.

Çalışma Saatleri

Parklar, yıl boyunca saat 10.00'da açılır. Sezonda 23.00'te kapanan Disneyland® Park, sezon dışındaki dönemde daha erken bir saatte kapanır. Walt Disney Studios® Park ise sezonda 20.00'de, sezon dışında 18.00'de kapanır. Park Cadılar Bayramı ve Yeni Yıl gibi özel tarihlerde daha geç kapanabilir. Ayrıntılı bilgi için internet sayfasına bakın.

Ne Zaman Gidilir?

Parkın en kalabalık olduğu zamanlar Noel ve Yeni Yıl tatilleri ile Şub ortası–Nis başı ve Tem–Eki ortası arasındadır. En kalabalık günler Ct–Pt arasıdır. Sa ve Ça parkın en tenha olduğu günlerdir.

Ziyaret Süresi

Disneyland® Paris'teki her şeyi görebilmek için buraya en az üç veya dört gün ayırmanız gerekir. Parkların her birini birer günde turlamak mümkün olsa da, sadece Disneyland Park'ı® tadını çıkararak gezebilmek için iki gün ayırmanız gerekir. Buffalo Bill'in Vahşi Batı gösterilerine de katılmak veya Disney Village'daki

...gezi kulüplerini de gezmek istiyorsanız, buraya en az dört gün ayırmanız uygun olur. Genelde Disney'deki, RER'le 35 dakika uzaklıktaki parka günübirlik gelirken uzak bölgelerden gelen ziyaretçiler otellerde kalmayı tercih eder. Disney'in burada kalmak isteyen ziyaretçilere sunduğu çeşitlilikte paket vardır. Bu paketler parklar için kombine biletler ve kahvaltı dahil konaklama imkânları gibi seçenekler sunar. Her şeyin dahil olduğu paketler için de rezervasyon yaptırabilirsiniz.

Biletler

Biletleri, internet sayfasından, Disney mağazalarından veya seyahat acentelerinden alabilirsiniz. Bir, iki veya üç günlük kombine biletler arasından seçim yapabilirsiniz. Ayrıca daha yüksek bir ücretle alınan biletle aynı gün içinde bütün parkları gezebilirsiniz. RATP (Ulaşım Ağı) tarafından RER ve ulaşımı ve parklara girişi sağlayan kombine biletler de satılır. Bunun dışında belli başlı etkinliklere sıra beklemeden katılmak için biletinizi kullanabilirsiniz.

Parkı Gezerken

Parklar ve oteller (Davy Crockett Ranch hariç) arasında etkin bir ulaşım ağı vardır ve yarım saatte bir otobüsler kalkar. Yazın üstü açık otobüsler, ziyaretçileri Disney Gölü kenarındaki üç otel ve Disney Village arasında getirip götürür. Parktaki otellerden birinde kalıyorsanız, parkın

Parkın merkezinde bulunan Uyuyan Güzel Şatosu

girişine yürümek en fazla 20 dakikanızı alacaktır.

Ödeme Şekilleri

Parkın her yerinde kredi kartı kabul edilir. Park girişinde ve bütün otellerin resepsiyonlarında ATM'ler ve komisyon ödemeden döviz bozdurma olanakları bulunur.

Engelli Ziyaretçiler

Disneyland® Park'ın içindeki City Hall'dan, engelli ziyaretçiler için hazırlanmış bir broşür alabilirsiniz. Gelmeden önce internet sayfasından da ücretsiz bir Engelli Ziyaretçi Rehberi sipariş edebilirsiniz. Kompleksin tamamı engelli ziyaretçiler de düşünülerek tasarlanmıştır. Tekerlekli sandalye kiralanabilir ama park çalışanlarının sandalyeyi kaldırmak veya itmek gibi yardımlarda bulunmalarına izin verilmediği aklınızda olsun.

Bir Disney Otelinde Kalmak

Parkta bulunan oteller geniş bir fiyat aralığına sahiptir. Parklara en yakın oteller genellikle en pahalı olanlarıdır. Bu otellerde kalmanın en önemli avantajları vakit kaybetmeden parklara ulaşma, bazı etkinliklere sıra beklemeden katılma (resepsiyondan bilgi alın) ve belirli günlerde parklara erkenden girebilme olanağıdır.

Disney otellerinde kalan ziyaretçilere bir otel kimlik kartı verilir. Bu küçük kart sayesinde satın aldığınız her şeyin ücreti otel hesabınıza eklenir ve odanıza teslim edilir. Ayrıca bu kartla Disneyland® otel alanı günübirlik ziyaretçilere açılmadan önce parkların girişinin olduğu bu bölgeye girebilirsiniz.

Bir Disney otelinde kalmanın her yaştan çocuğu heyecanlandıran bir diğer avantajı da Disney karakterleriyle vakit geçirme olanağıdır.

Hangi Otelde Kalınır?

Parkların bulunduğu alanda altı, 2 km ilerideki ormanlık alanda ise bir otel vardır. En iyi oteller parklara en yakın olanlardır.

Hotel Santa Fe®: Basit, küçük ve uygun fiyatlı. Arabanızı odanızın hemen dışına park edebileceğiniz tek otel.
Hotel Cheyenne®: Vahşi Batı temalı bir otel. Parktan yaklaşık 17 dakikalık yürüyüş mesafesindedir. Odalar küçüktür (çocuklar için ranza vardır), bir Kızılderili köyü oyun alanı bulunur. Pahalı değildir; çocuklar bu otele bayılırlar.
Sequoia Lodge®: Bini aşkın odası bulunan, uygun fiyatlı, göl kenarında bir "av köşkü". Ana binadaki bir odayı tercih edin. Ön taraftaki odaların harika manzaraları vardır.
Newport Bay Club®: Göl kenarında, denizcilik temalı, devasa bir otel. Ortalama fiyatlı bu otelin büyük bir kongre merkezi, mükemmel bir yüzme havuzu ve ek ücret karşılığında ekstra hizmetler alabileceğiniz üç katı vardır.
Disney's Hotel New York: Pahalıdır ve büyük kongre merkeziyle iş insanlarına yöneliktir. Eki–Mar arasında buz pateni sahası açılır.
Disneyland® Hotel: Pahalıdır, fakat Disneyland® Park'ın tam girişindedir. Sarkaçlı saatler ve Disney karakterleri gibi pek çok hoş ayrıntı vardır. Castle Club, otelin içinde 50 odalık bir başka otel gibidir. Eğer bütçeniz uygunsa burada geçireceğiniz vakti hayatınız boyunca unutmazsınız.
Disney's Davy Crockett Ranch: Geleneksel kamp imkânlarının sunulduğu ve ormanlık bir patikanın etrafında yer alan ahşap evlerde 4-6 kişi konaklayabilir. Ailece eğlenmek için mükemmeldir. Buradaki yüzme havuzu Disneyland® Resort Paris'teki en iyilerinden biridir.

Big Thunder Mountain'daki maden demiryolu

Disneyland® Paris'i Geziyoruz

Disneyland® Paris iki büyük eğlence parkı barındırır. Disneyland® Park'ta, Hollywood etkisi altında geçmiş ve gelecek zamanların bir portresi çizilir. Walt Disney Studios Park'ta ise sinema, animasyon ve televizyon sektörlerindeki prodüksiyon aşamalarına ağırlık verilmiştir. Her iki parkta da pek çok eğlence olanağı ve etkinliğin yanı sıra, Disney'in büyülü dünyasından seçilmiş temalı geçit törenleri vardır.

Disneyland® Park

Main Street, USA®

Main Street'te, hayali bir Amerika kasabası canlandırılmıştır. Bu kasabanın, Town Square ve Central Plaza arasında işleyen trafiğinde at arabaları, bir hapishane arabası ve diğer eski ulaşım araçları bulunur. Victoria dönemi ön cephelerde her ayrıntı düşünülmüştür ve binalarda pek çok ilgi çekici mağaza vardır. Emporium'dan hediyelik eşya alabilirsiniz. Daha ilerideki Casey's Corner'da bir şeyler atıştırabilir veya Cookie Kitchen ya da Cable Car Bake Shop'tan gelen kokulara teslim olabilirsiniz. Mağazaların iki yanındaki yol, sergiler ve küçük tezgâhların bulunduğu Discovery and Liberty Arcades Central Plaza'ya gider.

Bazı geceler Main Street'in kaldırımları binlerce ışıkla aydınlatılır. Müzik ve ışıklandırılmış arabalardan oluşan Disney's Fantillusion, Town Square'den yola çıkar. Main Street'ten, bir 19. yüzyıl "buharlı" aracına binebilirsiniz. Main Street dışındaki bir yerden araca binmek öğle saatlerinden önce mümkün olmayabilir.

Frontierland®

Amerikan Vahşi Batı'sına göndermelerle dolu bu yerde, parkın en sevilen eğlencelerinden bazıları bulunur. Amerika'nın en güzel doğal anıtlarının etrafında müzikli geziler yapan Thunder Mesa nehir teknesi, büyük bir *rollercoaster* olan Big Thunder Mountain'ı çevreler. Phantom Manor gerçekçi özel efektleriyle dikkat çeken perili bir malikânedir. Pocahontas Indian Village ve Legend of the Wild West özellikle küçük çocukların hoşuna gidecektir.

Adventureland®

Adventureland'deki Audio-Animatronics™'in tadını çıkarın. Indiana Jones™ ve Temple of Peril ziyaretçileri yıkık dökük bir madende bir oraya bir buraya savurur. Meşaleler, dik inişler ve 360°'lik dönüşlerle doludur.

Pirates of the Caribbean sizi, yeraltı hapishanelerinin ve savaşan kalyonların arasından geçiren bir tekne gezisidir. Jonathan Wyss'in *İsviçreli Robinsonlar*'ından esinlenilerek hazırlanan *La Cabane des Robinson*, 27 m'lik bir banyan ağacına tırmanışla başlar. Buradan *Define Adası*'ndaki Ben Gunn'ın mağaraları ve Spyglass Hill yakınlarındaki asma köprü gibi diğer yerleri keşfe çıkarsınız. Çocuklar için bir oyun alanı olan Pirates' Beach ve Aladdin's Enchanted Passage da görülmeye değer.

Fantasyland®

Buradaki yapılar tanınmış animasyon filmlerindeki binalar örnek alınarak düzenlenmiştir. Snow White and the Seven Dwarfs, Pinocchio's Fantastic Flight bunlardan bazılarıdır. Küçük çocuklar özellikle Dumbo the Flying Elephant'a bayılacaklardır. En son teknoloji kullanılarak ziyaretçileri Londra sokakları üzerinde uçuran Peter Pan's Flight, müthiş bir deneyim yaşamanızı sağlayacaktır. Alice's Curious Labyrinth de aynı derecede ilgi çekicidir.

"It's a small world"de her saat başı otomatik figürlerin müzikli geçit töreni vardır. Buraya adını veren şarkı eşliğinde animasyonlu maketlerin etrafında botla gezersiniz. Le Pays des Contes des Fées ise bir diğer tekne gezisidir. Daha sonra Casey Jr.'a binerek gemilerin etrafında bir tren gezintisine katılabilirsiniz.

Discoveryland

Buranın teması bilim kurgu ve geleceğe dayalıdır. Dönemeçli Space Mountain: Mission 2 kalabalıkları kendine çeker, ama dikkatli olun başınızı döndürebilir. Les Mystères du Nautilus, ziyaretçileri *Denizler Altında Yirmi Bin Fersah*'taki denizaltının içine götürür. Benzinle çalışan gerçek bir araba kullanabileceğiniz Autopia, gençlerin gözdesidir. Orbitron'da uzay gemileriyle ve Star Tours ile bir yıldız mekiğinde nefes kesici bir yolculuğa çıkabilirsiniz. Buzz Lightyear Laser Blast sizi İmparator Zurg'un elektronik ordusuyla savaşmak için oyuncak dünyasına götürür.

Videopolis en iyi gösterilere ev sahipliği yapar. Captain EO, bütün duyularınızı harekete geçiren bir başyapıt olarak kabul edilir.

Walt Disney Studios® Park

Front lot

Devasa stüdyo kapılarından girince, Mickey Mouse'un *Sorcerer's Apprentice*'teki halini görmemeniz mümkün değildir. California'daki Disney Stüdyoları'ndaki su kulesinden esinlenilerek inşa edilen "Earful Tower"da gözden kaçacak gibi değildir. Disney Studio No. 1'de, bir film seti bulvarı vardır. Bu bulvara bakan ve 1930'lardan kalma Club Swankedero, Liki Tiki tropikal bar ve havalı Hep Cat Club gibi stilize mekânları temsil eden ön cepheler bulunur. Bunların ardında Legends of Hollywood mağazası yer alır.

Toon Studio®

Hareketli görüntünün tarihinin gözler önüne serildiği Art of Disney Animation'in girişinde kocaman bir *Sorcerer's Apprentice* şapkası vardır.

Animagique'te önemli Disney karakterinin en akılda kalıcı anları bir araya getirilmiştir. Aladdin'in Magic Flying Carpets over Agrabah'ı ziyaretçilerini, büyülü halılar üzerinde uçan halı gezintisine davet eder. Crush's Coaster'da Nemo'nun animasyonlu sualtı dünyasında köpekbalıklarıyla burun buruna getirir. 2010 yılında açılan Toy Story Playland, size "Andy's Back Yard"da paraşütle atlama simülasyonu gibi heyecanlı deneyimler yaşatır.

Production Courtyard®

Stitch Alive etkileşimli bir etkinliktir ve burada Stitch animasyonu ziyaretçilerle konuşur. Sinemaseverlerin kesinlikle kaçırmaması gereken CinéMagique, hem Amerikan hem de Avrupa sinemasının tarihini kapsar. Mutlaka görülmesi gereken diğer etkinlikler Studio Tram Tour ve sizi perili bir otelin içinde 13 kat aşağıya götüren Twilight Zone of Terror'dür.

Backlot

Bu bölümde özel efektler, film müziklerinin kaydı ve tehlikeli dublör gösterilerine ağırlık verilmiştir. Armageddon Special Effects'te bazı film hileleri gösterilir. Çok hızlı bir araç olan Rock 'n' Roller Coaster (bütün Disney parklarında bulunan *rollercoaster*'ların en hızlısıdır), ziyaretçileri, neon ışıklar ve Aerosmith'in tempolu müziği eşliğinde benzersiz bir yolculuğa çıkarır.

Etkinlikler ve Oyunlar

Bu çizelge, zamanınızı en iyi şekilde kullanmanız için hazırlanmıştır.

	Sıra	Boy/Yaş Sınırlaması	Ziyaret İçin En Uygun Zaman	Hızlı Geçiş	Korkutuculuk	Mide Bulantısına Sebep Olabilir	Değerlendirme
Phantom Manor	◗		HZ		❶		★
Rivers of the Far West	○		HZ		❶		▼
Big Thunder Mountan	●	1,20 m	İİ	✔	❶		★
Pocahontas Indian Village	○		HZ		❶		▼
Indiana Jones™ & the Temple of Peril	●	1,40 m	ES	✔	❸	✔	★
Adventure Isle	○		HZ		❶		▼
La Cabane des Robinson	○		HZ		❶		▼
Pirates of the Caribbean	○		HZ		●		★
Peter Pan's Flight	●		İİ	✔	❶		◆
Snow White & the Seven Dwarfs	●		>11		❶		◆
Pinocchio's Fantastic Journey	●		>11		❶		▼
Dumbo the Flying Elephant	●		İİ		❶		▼
Mad Hatter's Teacups	◗		>12		❶		▼
Alice's Curious Labyrinth	○		HZ		❶		▼
"It's a Small World"	○		HZ		❶		◆
Casey Jr – Le Petit Train du Cirque	○		>11		❶		◆
Le Pays des Contes de Fées	○		HZ		❶		◆
Buzz Lightyear Laser Blast	◗		HZ	✔	❶	✔	◆
Star Tours	○	1,32 m	HZ	✔	❶		★
Space Mountain®: Mission 2	●	1,32 m	ES	✔	❸	✔	★
Captain EO	○		HZ		❶		★
Autopia	●		İİ		❶		▼
Orbitron®	●	1,20 m	İİ		❶		▼
Disney Studio 1	◗		HZ		❶		◆
Art of Disney Animation®	◗		HZ		❶		▼
Animagique®	●		HZ		❶		◆
Crush's Coaster®	○	1,07 m	HZ		❶	✔	★
Flying Carpets Over Agrabah®	●	1,20 m	İİ		❶	✔	◆
Playhouse Disney Live on Stage!	○		HZ		❶		★
CinéMagique	◗		HZ		❶		◆
Stitch Live!	◗		İİ		❶		◆
Studio Tram Tour®	●		İİ		❶		★
Twilight Zone Tower of Terror™	●	1,02 m	HZ	✔	❶	✔	★
Armageddon Special Effects	●		HZ		❶		▼
Rock'n' Roller Coaster	●	1,20 m	HZ	✔	❸	✔	★

Kısa - ○ Orta - ◗ Uzun - ● Her zaman - HZ saat 11.00'den önce - >11 İlk İş Yapılmalı - İİ En Son - ES
Korkutucu değil - ❶ Biraz - ❷ Çok - ❸ İyi - ▼ Çok iyi - ◆ Müthiş - ★

⓲ Bercy

75012. **Hrt** 18 F3. Ⓜ Bercy, Cour St-Emilion.

Kent merkezinin doğusundaki, depolar, pavyonlar ve kenar mahalle evleriyle dolu bu şarap ticareti bölgesi, elden geçirilerek son derece modern bir bölge haline getirilmiştir. 14 no'lu metro hattı burayı kent merkezine bağlar.

Bercy'nin merkezinde, kentin en önemli mekânlarından Palais Omnisports de Paris-Bercy bulunur. Piramit şeklindeki büyük yapı, önemli bir nirengi noktasıdır. Çeşitli spor etkinliklerinin yanı sıra, klasik müzik ve *rock* konserleri burada düzenlenir *(s. 337 ve 341)*.

Mimarileriyle öne çıkan pek çok bina Bercy silüetine hâkimdir. Chemetov'un Maliye Bakanlığı için inşa ettiği yapı ve Frank Gehry'nin American Center'ı bu binaların en dikkat çekici olanlarıdır. American Center'da Cinemathèque Française yer alır. Burası sık sık ünlü yönetmenlerin retrospektiflerine ev sahipliği yapan çarpıcı bir sinema müzesidir.

Bu yapıların altında, 70 hektarlık alanı kaplayan ve kentin bu bölgesindeki yeşil alan ihtiyacını gideren Parc de Bercy'de çocuklar için bir de atlıkarınca vardır.

Cours St Emilion üzerindeki eski şarap dükkânları ve mahzenleri yenilenerek bar, restoran ve mağaza haline getirilmiştir. Depoların biri günümüzde sadece özel turlar için açık olan Musée des Arts Forains'e (Panayır Müzesi) ev sahipliği yapar. Civarda ayrıca çok-salonlu bir sinema ve pek çok otel bulunur.

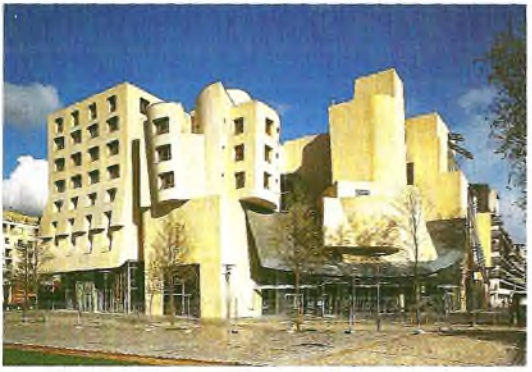

Bibliothèque Nationale de France

⓳ Bibliothèque Nationale de France

Quai François-Mauriac 75013. **Hrt** 18 F4. **Tel** 01 53 79 59 59. Ⓜ Bibliothèque F Mitterrand, Quai de la Gare. **Açık** Sergiler: Sa–Ct 10.00–20.00, Pa 13.00–20.00. **Kapalı** resmi tatiller ve Eyl 2 hafta. 🚫 🎟 gruplara randevuyla. ♿ 🚫 🅿 🖵 **bnf.fr**

Dominique Perrault'nun 1996 tarihli ulusal kütüphanesi, Başkan Mitterand'ın bu bölgeyi yenilemek için hazırladığı *Grands Projets* programının en çarpıcı kısmıdır. Dört kulede referans ve araştırma kütüphaneleri ve 12 milyon kitap bulunur. Ayrıca, 50 bin dijital belge, ses kaydı arşivi ve CD-ROM vardır. Kimi zaman koleksiyonun özel parçaları sergilenir.

Bercy'de, Frank Gehry tarafından tasarlanmış çarpıcı American Center

Kentin Güneyi

⓴ 13. Arrondissement

Zac Paris Rive Gauche, 75013. **Hrt** 18 F5. Ⓜ Bibliotheque F Mitterrand.

Zac Paris Rive Gauche adı verilen 10 yıllık bir geliştirme projesiyle Paris'teki 13. *arrondissement* çarpıcı bir kentsel dönüşüm bölgesi haline gelmiştir. Gare d'Austerlitz ile Ivry-sur-Seine arasında bulunan ve uzun süredir kullanılmayan alan, 30 bin öğrenciye ev sahipliği yapan bir üniversiteye dönüştürülmüştür. Bölgede ayrıca, 14 perdesi, kafeleri ve sergi salonlarıyla kalabalıkları kendine çeken MK2 Bibliothèque kompleksi de bulunur. Bir köprüyle Bercy'ye bağlanan bölgede yeni evler, okullar ve iş olanakları da vardır.

㉑ Parc Montsouris

2 Rue Gazan, Blvd Jourdan 75014. Ⓜ Porte d'Orléans. 🚌 Cite Universitaire, Glaciere. **Açık** Pt–Cu 08.00–17.30 (yazın 21.30'a kadar); hafta sonu 09.30–günbatımı. Saatler değişebilir. 🖵

İngiliz üslubundaki bu parkı, 1865-78 arasında peyzaj mimarı Adophe Alphand yapmıştır. Parkta bir restoran, tepeler ve pek çok kuş türünü barındıran bir göl vardır. Çocuk bahçesi, at gezintileri ve kukla gösterileri çocukların hoşuna gidecektir. Paris'in merkezindeki ikinci büyük parktır ve burada bir de meteoroloji istasyonu vardır.

㉓ Cité Universitaire

[illegible] Jourdan 75014. **Tel** 01 44 [illegible] Porte d'Orléans. RER Cité Universitaire. W **ciup.fr**

Burası, Paris'te üniversite öğrenimi gören 5 binden fazla yabancı öğrenci için yapılmış [illegible] bir uluslararası kentler kentidir. 1920'lerde inşa edilmiş bu Cité Universitaire, [illegible] başka bir ülkenin mimari özelliklerini taşıyan 37 evi barındırır. The Swiss House ve France-Brazilian House, [illegible] modernist mimar Le Corbusier tarafından tasarlanmıştır. 1936 yılında John D. Rockefeller'ın bağışladığı The International House'da bir kütüphane, restoran, yüzme havuzu ve tiyatro bulunur. Öğrenciler sayesinde [illegible] kentin canlı ve hareketli bir bölgesi haline gelmiştir.

Cité Universitaire'deki Japon Evi

㉔ Notre-Dame du Travail

[illegible] Guilleminot 75014. **Hrt** 15 B3. **Tel** 01 43 10 72 92. M Pernety. **Açık** Pt–Cu 07.30–19.45, Ct 09.00–19.30, Pa [illegible] 19.00. RER Pt–Cu 09.00, 12.15, [illegible] Ct 18.30, Pa 09.00, 10.45, 18.00.

1901 tarihli bu kilisenin inşasında demir ve çelikten yapılma, perçinli bir iskeletin üzerine taş, [illegible] ve tuğla gibi pek çok farklı malzeme bir arada kullanılmıştır. Kooperatifler organize ederek kapitalizm ile iş gücü [illegible] uçurumu gidermeye çalışan bir rahip olan Peder Loutil'ge-Boudin'in eseridir. Bu [illegible] çalışmaları için kilise

Ön cephedeki Sivastopol Çanı, Notre-Dame du Travail

cemaati para toplamıştı, ama toplanan paranın az olması nedeniyle çan kulesi gibi bazı yerler tamamlanamamıştır. Ön cephede, Kırım Savaşı'nda ele geçirilen ve III. Napoléon tarafından Plaisance bölgesi halkına verilen Sivastopol Çanı asılıdır. Kilisenin tamamen yenilenmiş Art Nouveau iç mekânında önemli azizlerin resimlerini görebilirsiniz.

㉕ Institut Pasteur

Musee Pasteur: 25-28 Rue du Docteur Roux 75015. **Hrt** 15 A2. **Tel** 01 45 68 82 83. M Pasteur. **Açık** Pt–Cu 14.00–17.30 (ziyaretler 14.00, 15.00, 16.00). **Kapalı** Ağu, resmi tatiller. Filmler, videolar zorunlu; girişte kimlik gereklidir. W **pasteur.fr**

Institut Pasteur Fransa'nın önde gelen tıbbi araştırma merkezlerinden biridir ve dünyaca ünlü bilimadamı Louis Pasteur tarafından 1888-9 yıllarında açılmıştır. Pasteur, süt pastörizasyonu işleminin yanı sıra, kuduz ve şarbon aşılarını bulmuştur. Merkezde, Pasteur'ün dairesinin ve laboratuvarının yeniden inşa edildiği bir müze de vardır. Burası, kendileri de bilim insanları olan Pasteur'ün torunları tarafından tasarlanmıştır ve her ayrıntısıyla orijinalinin birebir kopyasıdır. Pasteur'ün mezarı, bodrum katındaki, küçük bir Bizans şapeli gibi inşa edilmiş kriptadadır. Serum enjeksiyonu yoluyla difteri tedavisini bulan Dr Emile Roux'nun mezarı ise bahçededir. Enstitünün uygulama ve araştırma laboratuvarları, seminer salonları, bir referans bölümü ve Pasteur'ün teorilerinin hayata geçirildiği bir hastanesi vardır.

Enstitüde, ayrıca bir de kütüphane bulunur (enstitünün 1888 yılından kalma orijinal binası) ve burada, 1983 yılında HIV virüsünü bulan Profesör Luc Montagnier'nin liderliğinde AIDS hakkında araştırmalar yapılır.

Parc André Citroën'in bahçesi

㉕ Parc André Citroën

Rue Balard 75015. **Tel** 01 56 56 11 56. M Javel, Balard. **Açık** Pt–Cu 08.00–günbatımı (Ct, Pa ve resmi tatillerde 09.00'da açılır). rezervasyon için arayın: 01 40 71 75 60.

Louis Pasteur

1992 yılında açılan bu park Les Invalides ve Champ-de-Mars'tan sonra Seine Nehri üzerindeki üçüncü büyük yeşil alandır. Mimarlar ve peyzaj mimarları tarafından tasarlanan park, kuzeydeki yaban çiçekleri çayırından güney ucundaki tek-renkli mineral ve heykel bahçelerine kadar pek çok farklı üslubun bileşimidir. Parkta modern su heykelleri vardır ve devasa bir serada, farklı doğal ortamlar canlı tutulur. Yaz aylarında buraya bağlanan balondan kentin muhteşem manzaralarına tanık olabilirsiniz.

㉖ Versailles Sarayı ve Bahçeleri

Bu muazzam sarayın içini gören ya da geniş bahçelerinde dolaşan ziyaretçiler, neden buranın Güneş Kral döneminin gözbebeği olduğunu anlayacaktır. 1668 yılında babasının mütevazı av köşkünden yola çıkan XIV. Louis, aynı anda 20 bin kişiyi barındırabilen, Avrupa'nın en büyük sarayını inşa ettirdi. Mimarlar Louis Le Vau ve Jules Hardouin-Mansart sarayın tasarımını yaparken, Charles le Brun iç dekorasyonu üstlenmiş, büyük peyzaj mimarı André Le Nôtre ise bahçeleri yeniden tasarlamıştır. Yolları, ağaçlıkları, çalılıkları, çiçek tarhları ve çeşmeleriyle bahçeler formel bir biçimde düzenlemiştir.

★ Formel Bahçeler
Geometrik yollar ve çalılar formel bahçelere has özelliklerdir.

★ Château
Malikâne XIV. Louis tarafından Fransa'nın politik güç merkezi haline getirilmişti *(s. 250–53)*.

SEMBOL

① **Su Bahçesi'nde** geniş havuzlar olağanüstü bronz heykellerle donatılmıştır.

② **Latona Çeşmesi** Mermer havuzlar Balthazar Marsy'nin yaptığı tanrıça Latona heykeline doğru yükselir.

③ **Güney Bahçesi** çalılıklar ve dekoratif çiçek tarhları İsviçre gölüne bakar.

④ **Limonluk** kışın egzotik bitkileri koymak için Parterre du Midi'nin altına kurulmuştur.

⑤ **Kralın Aynalı Havuzlu Bahçesi** XVII. Louis tarafından yaptırılan bir 19. yüzyıl İngiliz bahçesi ve havuzudur.

⑥ **Büyük Kanal** XIV. Louis'nin tekne partilerine ev sahipliği yapmıştır.

Neptune Çeşmesi

Ejderha Çeşmesi
Tam ortada kanatlı bir ejderha heykeli yer almaktadır.

Sıra sütunlar
Mansart 1685 yılında mermer kemer alkovini tasarlamıştır.

GEREKLİ BİLGİLER

Pratik Bilgiler
Place d'Armes Versailles. **Tel** 01 30 83 78 00.Château: **Açık** Nis–Eki: Sa–Pa 09.00–18.30; Kas–Mar: 09.00–17.30. Grand Trianon ve Petit Trianon: **Açık** Nis–Eki: Sa–Pa 12.00–18.30; Kas–Mar: her gün 12.00–17.30. Les Grandes Eaux Musicale: Nis–Eki Ct ve Pa, Haz Sa; Le Serenade Royale de la Galerie de Glace Haz ortası–Eyl ortası her gün; Les Grandes Eaux Nocturnes: Haz ortası–Eyl ortası Ct.
chateauversailles.fr

Ulaşım
171 ile Pont de Sèvres'den Versailles'a. RER Versailles Rive Gauche, Versailles Chantier.

Petit Trianon
XV. Louis için bir dinlenme yeri olarak 1762 yılında yapıldı. Marie Antoinette'in en sevdiği yerdi.

Neptune Çeşmesi
Le Nôtre ve Mansart tarafından yapılan 17. yüzyıl tarihli çeşmedeki su püskürten heykeller görülmeye değer.

★ **Grand Trianon**
XIV. Louis, taş ve pembe mermerden yapılma bu küçük sarayı, Versailles'ın bunaltıcı havasından kaçmak ve metresi Madame de Maintenon ile yalnız kalabilmek için 1687 yılında inşa ettirdi.

Versailles Sarayı'nın Ana Binaları

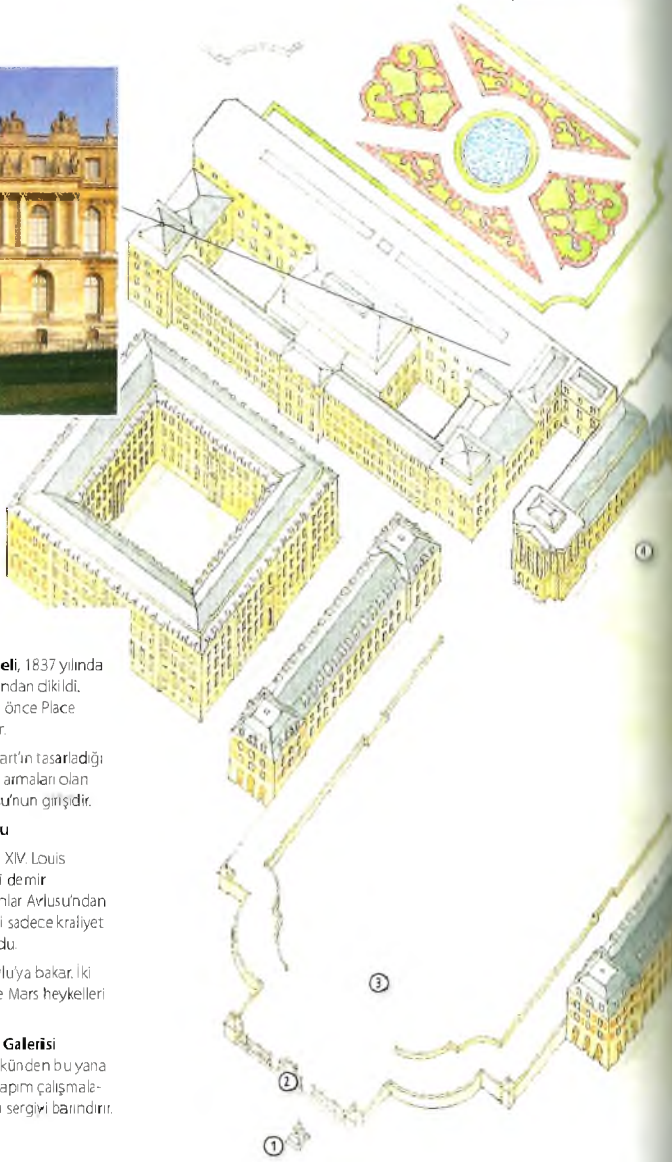
Bugünün sarayı, alçak tuğla cephesi hâlâ görülebilen orijinal av köşkünü kuşatacak şekilde yapılmıştı. 1660'lı yıllarda, Louis Le Vau, geniş bir avluya açılan bir dizi kanattan oluşan ilk kuşağı inşa etti. Avlu, mermer büstler, antik kupalar ve yaldızlı tavanlarla bezenmişti. Bahçe tarafına sütunlar eklendi ve birinci katta güzel, büyük bir teras inşa edildi. 1678 yılında projeyi Mansart devraldı, kuzeye ve güneye iki muazzam kanat ekledi ve Le Vau'nun terasını doldurarak Aynalı Salon'u inşa etti. Ayrıca, şapeli tasarladı ve şapelin yapımı 1710 yılında tamamlandı. Opera Salonu (L'Opéra), 1770 yılında XV. Louis tarafından eklendi.

Ana kapı

Güney Kanadı Louis-Philippe daha önce soylulara ayrılan dairelerin yerine Fransız tarihi müzesi yaptırdı.

SEMBOL

① **XIV. Louis heykeli**, 1837 yılında Louis Philippe tarafından dikildi. Heykel ana kapıdan önce Place d'Armes üzerindedir.

② **Ana Kapı**, Mansart'ın tasarladığı ve üzerinde kraliyet armaları olan kapı, Bakanlar Avlusu'nun girişidir.

③ **Bakanlar Avlusu**

④ **Kraliyet Avlusu** XIV. Louis döneminde işlemeli demir parmaklıklarla Bakanlar Avlusu'ndan ayrıldı. Buradan içeri sadece kraliyet arabaları girebiliyordu.

⑤ **Saat** Mermer Avlu'ya bakar. İki yanında Hercules ve Mars heykelleri vardır.

⑥ **Versailles Tarih Galerisi** XIII. Louis'nin av köşkünden bu yana sarayda yürütülen yapım çalışmalarını anlatan bir kalıcı sergiyi barındırır.

XV. Louis

1661 XIV. Louis [illegible]'yı büyüttü.

1667 Büyük Kanal'ın inşası.

1668 Le Vau yeni sarayın yapımına başladı.

1722 XV. Louis 12 yaşında Versailles'a taşındı.

1793 XVI. Louis ve Marie-Antoinette idam edildi.

1837 Fransız Tarihi Müzesi açıldı.

1650 | 1700 | 1750 | 1800 | 1850 | 1900

1682 Marie-Thérèse ve XIV. Louis Versailles'a taşındı.

1671 Le Brun iç dekorasyona başladı.

1715 XIV. Louis öldü. Saray halkı Versailles'ı terk etti.

1789 Kral ve kraliçe Versailles'ı terk edip Paris'e gitmeye zorlandı.

1774 XVI. Louis ve Marie-Antoinette Versailles'da yaşamaya başladılar.

1919 28 Haziran'da Versailles Antlaşması imzalandı.

★ Mermer Avlu
Avlu, mermer kaldırım taşları, büstler ve yaldızlı bir balkonla bezelidir.

Kuzey Kanadı
Başlangıçta kraliyet dairelerinin bulunduğu bu kanatta şapel, Opéra ve resim galerileri vardır.

★ L'Opéra
L'Opéra, XVI. Louis ile Marie-Antoinette'in düğünü için 1770 yılında yapıldı. Bugün tiyatro olarak hizmet verir.

★ Chapelle Royale
Mansart'ın son büyük eseri olan bu iki katlı Barok şapel, XIV. Louis'nin yaptırdığı son eklemedir.

Versailles Sarayı'nın İç Mekânı

Muhteşem ana daireler sarayın birinci katındadır. Mermer Avlu'nun çevresinde, kral ve kraliçenin özel daireleri bulunur. Bahçeye bakan tarafta resmi saray yaşantısının sürdüğü devlet daireleri vardır. Bu daireleri Charles Le Brun renkli mermer, taş ve ahşap oymalar, duvar resimleri ve kadife, gümüş ve altınla kaplanmış mobilyalarla göz alıcı bir biçimde bezenmişti. Salon d'Hercule'den başlayarak her oda bir Olympos tanrısına adanmıştır. En göz alıcı yer ise, on yedi büyük aynanın yüksek kemerli pencerelerin karşısında durduğu Aynalı Salon'dur.

★ **Kraliçenin Odası**
Bu odada, Fransa kraliçeleri saray halkının önünde doğum yapardı.

Sembol

- Güney kanadı
- Taç giyme töreninin yapıldığı oda
- Madame de Maintenon'un daireleri
- Kraliçenin daireleri ve özel yatak odası
- Devlet daireleri
- Kralın daireleri ve özel yatak odası
- Kuzey kanadı
- Sergi dışı alan

Salon du Sacre Jacques-Louis David'in yaptığı muazzam Napoléon tablolarıyla doludur.

Giriş

Giriş

Zemin kattaki kabul alanına giden merdivenler

Kraliçenin Peşinde

Parisliler 6 Ekim 1789'da, nefret ettikleri Marie-Antoinette'i ele geçirmek üzere sarayı işgal ettiler. Panikle uykusundan uyandırılan kraliçe, Oeil-de-Boeuf olarak bilinen bekleme odasından geçerek kralın dairesine koştu. Kalabalık odaya girmeye çalışırken, kraliçe kralın yatak odasının kapısındaydı. İçeri girdiğinde artık güvendeydi. En azından kral ve kendisinin zafer naraları atan halk tarafından Paris'e gönderildiği ertesi sabaha kadar...

★ **Chapelle Royale**
Şapelin ilk katı kraliyet ailesine, zemin katı ise saray halkına ayrılmıştı. İç mekânı beyaz mermer, yaldız ve Barok duvar resimleriyle bezelidir.

★ Aynalı Salon
Batı cephesi boyunca uzanan 73 m'lik bu salonda önemli devlet törenleri yapılırdı. 1919 yılında I. Dünya Savaşı'nı sona erdiren Versailles Antlaşması burada imzalandı.

Oeil-de-Boeuf

Kralın Yatak Odası
XIV. Louis 1715 yılında 77 yaşında bu odada öldü.

Salon de la Guerre
Odadaki savaş teması Antoine Coysevox'nun, XIV. Louis'yi zafere giderken betimlediği rölyefiyle daha da vurgulanmıştır.

Salon d'Apollon
Le Brun'ün tasarladığı ve Apollon'a ithaf ettiği bu oda, XIV. Louis'nin taht odasıydı. Hyacinthe Rigaud'nun ünlü kral portresinin (1701) bir kopyası buradadır.

Cabinet du Conseil kralın bakanlarını ve ailesini kabul ettiği yerdi.

XIV. Louis'nin kütüphanesi
Neo-Klasik kaplamalar ve kralın yerküresini içerir.

★ Salon de Vénus
Zengin mermer dekorasyonun ortasında XIV. Louis heykeli vardır.

Kentin Batısı

Rue la Fontaine'de Art Nouveau üslubunda bir pencere

㉗ Rue la Fontaine

75016. **Hrt** 9 A4. Jasmin, Michel-Ange Auteuil.

Rue de la Fontaine ve çevresindeki sokaklar 20. yüzyılın başlarındaki en muhteşem mimari üsluplarından örneklerin sergilendiği bir vitrin gibidir. No. 14'te maliyeti düşük tutmak için ucuz malzemeden yapılmış ama vitrayları, kıvrımlı demir işleri, balkonları ve mozaikleriyle ünlü, çarpıcı Castel Béranger yükselir. Bu bina, aynı zamanda, daha sonra Paris metro girişlerinin tasarımını yapan Art Nouveau mimarı Hector Guimard'ın ün kazanmasını sağlayan eserdir. Sokak boyunca biraz daha aşağıya doğru ilerlediğinizde Hector Guimard'ın No. 60'ta bulunan Hôtel Mezzara gibi diğer eserlerini de görmeniz mümkündür.

㉘ Fondation Le Corbusier

10 Square du Docteur Blanche 75016. **Tel** 01 42 88 75 72. Jasmin. **Açık** sadece Villa La Roche: Pt 13.30–18.00, Sa–Ct 10.00–18.00. Kütüphane randevuyla açılır, Pt–Pe 13.30–18.00, Cu 17.00'ye kadar, Tel 01 42 88 41 53. **Kapalı** resmi tatiller, Ağu 1 hafta, 24 Ara–2 Oca. Filmler: Sa 14.00 (yazın Sa ve Cu). *Bkz. Paris'in Tarihi s.40–41.* **fondationlecorbusier.asso.fr**

Auteuil'ün sessiz bir köşesinde, La Roche *(s. 267)* ve Jeanneret villaları vardır. Bunlar, eşsiz 20. yüzyıl mimarı Charles-Edouard Jeanneret (Le Corbusier) tarafından yapılan ilk iki Paris evidir ve beyaz renkli betonun kübist biçimlerde kullanılışının ilk örnekleridir. Odalar, en fazla ışık alabilecek şekilde birbiri ardına dizilmiştir ve pencereleri bir uçtan bir uca uzanır.

Villa La Roche'un sahibi, sanat hamisi Raoul La Roche'tu ve bugün, burası Le Corbusier'nin çalışmalarıyla ilgili bir belgeleme merkezidir. Villa Jeanneret ise halka kapalıdır.

㉙ Musée Marmottan Monet

2 Rue Louis Boilly 75016. **Tel** 01 44 96 50 33. Muette. **Açık** Sa–Pa 10.00–18.00 (Pe 20.00'ye kadar). **Kapalı** 1 Oca, 1 May, 25 Ara. **marmottan.com**

Müze, sanat tarihçisi Paul Marmottan'ın, 1932 yılında, 19. yüzyıldan kalma evini, Rönesans, Konsül ve Birinci İmparatorluk dönemlerini kapsayan resim ve mobilya koleksiyonuyla birlikte Institut de France'a miras bırakmasıyla kuruldu (1934). Michel Monet'nin 1971 yılında, babası Claude Monet'nin 65 resmini bağışlamasıyla müzenin içeriği değişti. Monet'nin en ünlü resimlerinden bazıları buradadır. Bunların arasında *İzlenim: Gündoğumu*, *Rouen Katedrali* dizisinden güzel bir tablo ve *Nilüferler* serisinden birkaç eser yer alır.

Camille Pissarro ile Empresyonist Pierre Auguste Renoir ve Alfred Sisley'nin tabloları da dahil olmak üzere Monet'nin kişisel resim koleksiyonunun bir bölümü de buradadır. Müzede Ortaçağ'dan kalma resimli elyazmaları da sergilenir.

La Barque (1887), Claude Monet, Musée Marmottan

Fondation Le Corbusier'nin evi olan Villa La Roche

㉚ Bois de Boulogne

75016. Porte Maillot, Porte Dauphine, Porte d'Auteuil, Sablons. **Açık** her gün 24 saat. özel bahçeler ve müze. Shakespeare bahçesi: **Açık** 09.30–günbatımı. Açık hava tiyatrosu: **Açık** May–Eyl. Bagatelle ve gül bahçeleri **Açık** 09.30. Kapanış saatleri mevsime göre 16.30–20.00 arasında değişir. Jardin d'Acclimatation: **Tel** 01 40 67 90 82. **Açık** her gün 10.00–19.00 (Eki–Mar 18.00'e kadar).

Paris'in batı sınırları ve Seine Nehri arasındaki bu 865 hektarlık park, yürüyüş yapmak, sandalla binmek, piknik yapmak ya da yarışları izlemek için ideal bir yeşil alandır. Bois de Boulogne, muazzam Forêt du Rouvre'un günümüze kalan tek parçasıdır.

Grand Lac üzerindeki bir adada Kiosque de l'Empereur, Bois de Boulogne

19. yüzyılın ortalarında III. Napoléon, Baron Haussmann'ı görevlendirerek Bois'nin Hyde Park gibi bir parkla yeniden tasarlanmasını ve yeni bir peyzaj oluşturulmasını sağlamıştır.

Parkta pek çok güzel alan vardır. Pré Catelan, Paris'in en büyük kayın ağacının bulunduğu parktır. Bagatelle bahçelerinde pek çok birtakım foliler ve gül bahçeleriyle ünlü bir 18. yüzyıl villası göze çarpar. Burada her Haziran'da uluslararası gül yarışması yapılır.

Villa, Comte d'Artois ile Marie-Antoinette arasındaki bir iddia sonucunda 64 günde yapılmıştır. Hava karardıktan sonra park güvenli olabileceği için buradan uzak durmakta fayda vardır.

❶ Musée des Années 30

Av. André Morizet, Boulogne-Billancourt 92100. **Tel** 01 55 18 53 00 veya 01 46 42. M Marcel Sembat. **Açık** Ça–Pa 11.00–18.00. **Kapalı** 1 Oca, 1 May, 25 Ara.

W annees30.com

1988 yılında açılan müze, 1930'lu yıllara adanmıştır ve adını, 1905'ten 1961'deki ölümüne kadar Boulogne-Billancourt'da yaşamış heykeltıraş Paul Landowski ile onun mimar yeğeni Marcel'den alan Espace Landowski sanat kompleksinin bir parçasıdır. Müzede sergilenen koleksiyon yaklaşık 800 heykel, 2 bin resim, mobilya ve seramikten oluşur. Bunların arasında Paul Landowski'nin pek çok eseri de görülebilir.

Müze, önde gelen endüstriyel tasarımcılar Juan Gris ve Robert Mallet-Stevens ve film yapımcıları Pagnol ve Renoir'a ait çalışmalar aracılığıyla dönemin dekoratif sanatları ve estetik anlayışı ile ilgili net bir bakış açısı sunar. Geçici sergilerin yanı sıra, Boulogne-Billancourt'un mimari ve endüstriyel mirasını görebileceğiniz temalı turlar da düzenlenir.

La Défense'taki La Grande Arche

❷ La Défense

1 Parvis de la Défense M RER La Défense. **Kapalı** halka. *Bkz. Paris'in Tarihi s. 40–41.*

W grandearche.com

Paris'in batı ucunda yer alan gökdelenlerle dolu bu iş bölgesi, Avrupa'daki en büyük ofis alanlarından biridir ve 80 hektara yayılmıştır. Önde gelen Fransız şirketleri ile çokuluslu şirketlere ev sahipliği yapması için 1960'lı yıllarda inşa edilmiştir. O zamandan bu yana, büyük bir sanatsal planlama sonucu meydanların çoğu âdeta bir açık hava müzesine dönüşmüştür.

1989 yılında komplekse, Notre-Dame katedralini içine alabilecek büyüklükteki oyuk bir küp olan La Grande Arche eklenmiştir. Bu tak, merhum Başkan François Mitterrand'ın başlattığı büyük projelerin *(Grands Travaux)* bir parçası olarak, Danimarkalı mimar Otto von Spreckelsen tarafından tasarlanmıştır.

Mükemmel manzaralar sunan La Grande Arche bugün halka kapalıdır. Ne zaman ziyarete açılacağıyla ilgili bir tarih henüz belirlenmemiştir.

❸ Château de Malmaison

Ave du Château de Malmaison 92500 Rueil-Malmaison. **Tel** 01 41 29 05 55. RER La Défense, sonra 258 no'lu otobüs. **Açık** Nis–Eyl: Ça–Pt 10.00–12.30, 13.30–17.45 (Ct, Pa 18.15); Eki–Mar Ça–Pt 10.00–12.30, 13.30, 17.15 (Ct, Pa 17.45). **Kapalı** 1 Oca, 25 Ara. *Bkz. Paris'in Tarihi s. 34–5.*

W chateau-malmaison.fr

Napoléon'un karısı Joséphine de Beauharnais tarafından 1799 yılında satın alınan bu 17. yüzyıl şatosuna muhteşem bir veranda, klasik heykeller ve küçük bir tiyatro eklenmiştir. Burası, Napoléon ve maiyetinin savaştan döndüğü zaman dinlenmeye geldiği yerdi. Boşandıkları zaman şato Joséphine'in evi oldu. Bugün, yakınlardaki Château de Bois-Préau ile birlikte önemli bir Napoléon müzesidir. Birinci İmparatorluk üslubunda yeniden düzenlenen odalarda, imparatorun ailesine ait mobilyalar, portreler, el yapımı eşyalar ve andaçlar sergilenmektedir. Joséphine'in güzelliğiyle ünlü gül bahçesi gibi bazı kısımlar, orijinal yapıdan günümüze kadar değişmeden gelmiştir.

İmparatoriçe Joséphine'in Château de Malmaison'daki yatağı

CHEZ EUGENE

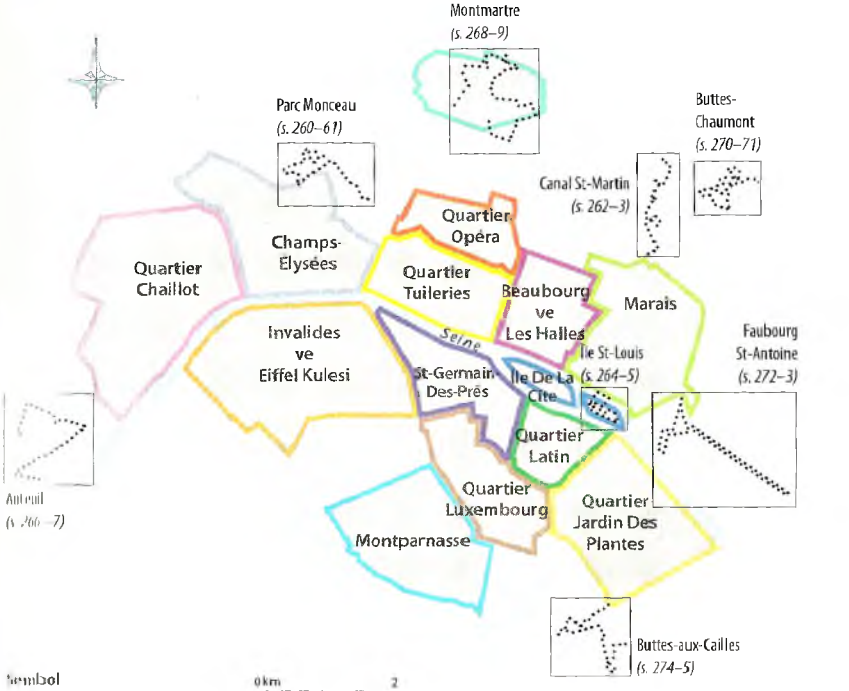
SEKİZ YÜRÜYÜŞ ROTASI

Paris, tam da yürüyerek gezebileceğiniz bir kentin pek çok büyük başkente göre daha dağılı topludur ve ulaşımı kolaydır. Önemli turistik yerlerin çoğu, yürüyüş mesafesindedir ve kent merkezi olan Île de la Cité'ye çok yakındır.

Bu kitabın *Bölge Bölge Paris* bölümünde görülmeye değer 14 turistik bölge tanıtılmıştır; bunların her birinde, sizi görülecek yerlerin en ilgi çekici olanlarından geçiren bir *Adım Adım Sokaklar* bölümü bulunur. Ama Paris'te daha az bilinmesine rağmen kendi tarihleri, yerel âdetleri ve gelenekleri sayesinde kentin farklı yüzlerini tanıyabileceğiniz başka bölgeler de vardır.

Burada tanıtılan sekiz yürüyüş bölümü, hem yürüyüş rotalarının yakınındaki önemli yerleri hem de kafeler, sokak pazarları, bilbaolar, kanallar, bahçeler, eski köy sokakları ve köprüler gibi detayları görecek biçimde düzenlenmiştir. Edebi, sanatsal ve tarihsel bağlantıları ise geçmiş ve bugünün, modern kentin değişen canlı yaşamı içinde iç içe geçmesine olanak sağlar. Auteuil lüks ve modern mimarisiyle ünlüdür. Monceau, muazzam İkinci İmparatorluk malikâneleriyle, Île St-Louis ise *ancien régime* kasaba evleri ve dar sokaklarıyla bilinir. Canal St-Martin boyunca demir köprülerin eski moda çekiciliği hâlâ görülebilir ve eskiden ünlü sanatçılara ev sahipliği yapan dar sokaklar Montmartre'ı hâlâ renklendirir. Daha az bilinen iki semtte de sakin köy atmosferi hâkimdir – Paris'in en güzel parkının bulunduğu Buttes-Chaumont ve bir zamanlar 1871 talihsiz Paris Komünü'nün mekânı olan Butte-aux-Cailles. Eskiden işçi sınıfının bölgesi olan Faubourg St-Antoine yenilenmiş, bir gezi teknesi iskelesi de eklenmiş ve sanatçıların merkezi haline getirilmiştir.

Bu yürüyüş bölgelerine toplu ulaşım araçlarıyla da kolayca gidebilirsiniz. En yakın metro istasyonları ve otobüs rotaları *Gerekli Bilgiler* kutularında belirtilmiş, ayrıca her rota için meydan, kafe ve restoran gibi bazı mola yerleri önerilmiştir.

◀ Kalabalık Place du Tertre'de satışa sunulan resimler

Parc Monceau Çevresinde 90 Dakikalık Yürüyüş

Bu gezinti sizi, İkinci İmparatorluk bölgesinin başyapıtı olan, 18. yüzyılın sonlarından kalma muhteşem Parc Monceau'ya götürür ve bazı Parislilerin yaşadıkları görkemi çarpıcı bir biçimde aktaran zengin malikânelerin bulunduğu sokakları kat ederek Place St-Augustin'de son bulur. Monceau'daki görülmeye değer yerlerle ilgili ayrıntılar için bkz. s. 234–5.

Ruysdael kapısı

Parc Monceau'dan Avenue Velasquez'e

Yürüyüş, Boulevard de Courcelles'deki Monceau metro istasyonundan ① başlar. Nicolas Ledoux'nun 18. yüzyıldan kalma gişe binasının ② bulunduğu parka girin. Yapının her iki tarafında dekoratif sokak lambası direklerini destekleyen yaldızlı burma demir parmaklıklar yer alır.

Parc Monceau'daki gişe ②

Soldan Guy de Maupassant anıtına ③ (1897) giden ikinci patikayı izleyin. Bu yapı, parkı süsleyen ve ünlü Fransız yazarlarına ve müzisyenlerine adanmış altı pitoresk Belle Époque anıtından biridir. Anıtların çoğunda, baygın bakışlı bir ilham perisinin yanında duran bir ünlünün heybetli büstü bulunur.

Tam ileride, parkta günümüze kadar varlığını sürdürebilen en önemli folilerden biri olan yosun kaplı Korint düzeninde bir sıra sütun ④ yer alır. Sütunlar, ortasında bir ada olan küçük ama büyüleyici bir gölün etrafına dizilmiştir. Sütunların çevresinde yürüyün ve 1871 yılında yanan eski Paris Hôtel de Ville'den getirilen 16. yüzyıl kemerinin ⑤ altından geçin (s.104).

Allée de la Comtesse de Ségur'dan sola dönün ve Avenue Velasquez'e girin. Burası 19. yüzyıl tarihli Neo-Klasik malikânelerin sıralandığı ağaçlıklı bir yoldur.

No. 7'de bir Uzakdoğu sanatı koleksiyonunu barındıran muhteşem Cernuschi müzesi yer alır ⑥.

Ambroise Thomas heykeli ⑧

Parc Monceau'daki sıra sütunlar ④

Avenue Velasquez'den Avenue Van Dyck'a

Parka tekrar girin ve sola, ikinci dolambaçlı küçük yola sapın. Bu yol üzerinde, 18. yüzyıldan kalma yosun tutmuş bir piramit ⑦ ile antik mezarlar, taştan bir kemer, bir dikilitaş ve küçük bir Çin pagodası göreceksiniz. Bu yapay harabelerin romantik ve melankolik havası 18. yüzyılın son döneminin atmosferiyle uyum içindedir.

Piramidi geçtikten sonra ilk yoldan sağa sapın ve ana caddeye geri yürüyün. Tam karşıda göreceğiniz bir Rönesans köprüsü gölden akan derenin üzerinden geçiş sağlar. Sola dönün ve müzisyen Ambroise Thomas'a adanmış anıtı ⑧ (1902) geçin. Anıtın hemen arkasında, şelalesi de bulunan çok güzel bir yapay dağ yer alır. Bir sonraki caddeden sola dönün ve besteci Charles Gounod'nun anıtına ⑨ (1897) doğru yürüyün. Buradan soldaki Avenue Van Dyck çıkışına giden ilk dolambaçlı yolu izleyin. Karşınızda sağda, parkın köşesindeki, Chopin anıtını (1906) ⑩ göreceksiniz. Allée de la Comtesse de Ségur'da da ünlü 19. yüzyıl Fransız şairi Alfred de Musset'nin anıtını görebilirsiniz.

Avenue Van Dyck'dan Rue de Monceau'ya

Parc'tan çıkın ve Avenue Van Dyck'e geçin. Hemen sağ tarafınızda yer alan No. 5, son derece gösterişli bir Parc Monceau malikânesidir ⑪. Burası, çikolata üreticisi Emile Menier tarafından inşa edilmiş bir Neo-Barok yapıdır. No. 6 ise 1900'lü yıllarda yeniden beğeni kazanmaya başlayan Fransız Rönesansı üslubunda bir yapıdır. Tam karşıda, şatafatlı parmaklıkların ardında, Avenue Hoche'u ve daha

Üç katlı Çin pagodası ⑬

Dağdaki şelale ⑧

ileride Arc de Triomphe'u görebilirsiniz. Kapıları geçin ve sola Rue de Courcelles'e döndükten sonra, tekrar sola, 18. yüzyıl ve Fransız Rönesansı üslubunda inşa edilmiş gösterişli kasaba evlerinin dizildiği Rue Murillo'ya ⑫ dönün. Solda, Rue Rembrandt'ın girişinde, parkın başka bir kapısı vardır. Sağda ise, 1900 yılından kalma büyük bir apartman (No. 7) ve ince oymalarla süslü ahşap kapılı zarif bir Fransız Rönesansı evi bulunur (No. 1). Rue Rembrandt ile Rue de Courcelles'in köşesinde, bölgenin en ilgi çekici binası olan beş katlı kırmızı bir Çin pagodası ⑬ yer alır ve burada Çin sanatından örnekler sergilenir.

Sola, Rue de Monceau'ya dönün, Avenue Ruysdaël'ı geçin ve Rue de Monceau No. 63'teki Musée Nissim de Camondo'ya ⑭ doğru devam edin. Burada No. 52 ve 60 ⑮ görülmeye değer yapılardır.

Boulevard Malesherbes

Rue Monceau ve Boulevard Malesherbes'in kesiştiği yerden sağa dönün. İhtişamlı altı katlı apartmanların sıralandığı bu uzun bulvar, İkinci İmparatorluk döneminde *(s. 36–7)* Seine Bölgesi Valisi olan Baron Haussmann tarafından yapılan büyük caddelerin güzel bir örneğidir. Bu caddeler Endüstri Çağı burjuvazisini memnun kılarken, onları New York binalarıyla karşılaştıran duyarlı kişileri ve yazarları dehşete düşürmüştür.

No. 75'in ön cephesi ⑯ Paris'in en gözde gravürcüsü olan Benneton'un eseridir. Boulevard Haussmann'a yaklaşırken solda, Paris'in en önemli 19. yüzyıl kilisesi olan ve Victor-Louis Baltard tarafından yapılan St-Augustin ⑰ yer alır. Kiliseye, Rue de la Bienfaisance'taki arka kapıdan girin, kilisenin içinden geçin ve giriş kapısından çıkın. Solda, Fransız subay kulübünün muazzam taş binası Cercle Militaire ⑱ bulunur. Tam karşıda Jeanne d'Arc'ın bronz bir heykeli ⑲ yer alır. Buradan, Place St-Augustin'deki St-Augustin metro istasyonuna doğru yola devam edin.

Jeanne d'Arc heykeli ⑲

Gerekli Bilgiler

Başlangıç: Blvd de Courcelles
Uzunluk: 3 km.
Nasıl Gidilir?: En yakın metro istasyonu 30 no'lu otobüsle ulaşılan Monceau'dur; 84 no'lu otobüs Courcelles metrosuna gider, 94 no'lu otobüs ise Monceau ve Villiers metroları arasında durur.
St Augustin kilisesi: Pt–Cu 08.30–19.00; Ct 08.30–12.00, 14.30–19.30; Pa 08.30–12.30, 16.00–19.30'da açık
Mola Yerleri: Parc Monceau'daki Rönesans köprüsünün yanında kahve ve yazın sandviç satan bir büfe vardır. Place de Rio de Janeiro'da bir kafe ve Place St-Augustin civarında da pek çok kafe ve pastane bulunur. Ave C. Claire'in ilerisindeki Square M. Pagnol, parkın güzelliğinin tadını çıkarmak için uygun bir yerdir.

Canal St-Martin Boyunca 90 Dakikalık Yürüyüş

Canal St-Martin'in iki yanındaki rıhtım boyunca yapacağınız bir gezinti, size daha gösterişli muhitlerde yapacaklarınızdan çok farklı bir deneyim sunar. Burada, semtin, fabrikalar, depolar, evler, tavernalar ve kafeler gibi günümüze kadar gelmiş daha eski yapıları 19. yüzyılın sanayi ve işçi sınıfı dünyası hakkında ipuçları verir. Aynı zamanda eski demir yaya köprüleri, ağaçlıklı iskeleler, bölgeyle özdeşleşmiş balıkçılar, nehir mavnaları ve geniş kanal havzalarının güzelliklerine tanık olabilirsiniz. Bassin de la Villette ile Seine Nehri'ni birleştiren kanal boyunca yapılacak bir gezinti, Pernod içilen masaların, Jean Gabin ve Edith Piaf'ın işçi sınıfı Paris'inin anılarını canlandırır.

18. yüzyıldan kalma Rotonde de la Villette ②

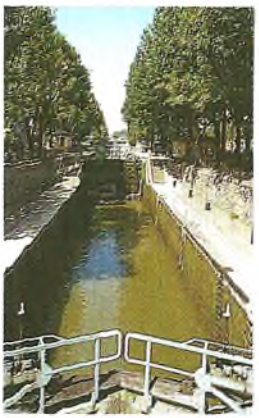
Kuzeye doğru Bassin de la Villette ③

Place de Stalingrad'dan Avenue Jean-Jaurès'ye

Stalingrad metro istasyonundan ①, Boulevard de la Villette'i izleyerek Rotonde de la Villette'in önündeki meydana ② gelin. Burayı, 1780'lerde Neo-Klasik üslupta çalışan ünlü mimar Nicolas Ledoux tasarlamıştır ve Paris'in bugüne kadar gelen nadir 18. yüzyıl gişelerinden biridir. Çeşmeler, meydan ve taraçalar, 1980'lerde, hoş bir ortam sağlamak ve kuzeye doğru Bassin de la Villette'in ③ güzel manzaralarını sergilemek için yapılmıştır. Avenue Jean-Jaurès'ye doğru yürüyün. Sol tarafta kanala giden ilk set ④ yer alır. Burada ayrıca sinema salonları zinciri olan MK2'nin birbirine tekne seferleriyle bağlanan iki kompleksi vardır.

Gerekli Bilgiler

Başlangıç: Place de Stalingrad.
Uzunluk: 3,5 km.
Nasıl Gidilir?: En yakın metro Stalingrad'dır ve 54 nolu otobüs orada durur. 26 nolu otobüs ise Jaurès metrosuna gider.
Hôpital St-Louis: Şapel Cu–Pa 14.00–17.00, avlu ise her gün açıktır.
Mola Yerleri: Rue du Faubourg du Temple'da ve yakınındaki sokaklarda pek çok etnik yiyecek dükkânı ve restoran bulunur. Quai de Valmy ve Rue Beaupaire'deki popüler restoranlara ve barlara (Le Point Ephémè, Hotel du Nord ve Chez Prune gibi) gidebilirsiniz. Boulevard Jules Ferry'de halka açık, gölgelik bir park vardır.

Rue E. Varlin köprüsünden görünüm ⑦

Hôpital St-Louis'nin avludaki bahçesi ⑭

Kanaldaki demir yaya köprüleri ⑤

Quai de Valmy'den Rue Bichat'ya

Kanalın doğu kıyısı boyunca uzanan Quai de Jemmapes'a geçin ve Rue Louis Blanc'taki ilk köprüye ⑤ kadar ilerleyin. Köprüyü geçerek Quai de Valmy'ye gidin. Köşeden, Rue Louis Blanc'taki yeni Paris Sanayi Mühendisleri Okulu'nun ⑥ granit ve cam cephesini görebilirsiniz. Quai de Valmy boyunca yürümeye devam edin ve Rue E. Varlin'de köprüyü ⑦ geçin. Buradan ikinci kanal kapağının, bolgunin evinin, bahçelerin ve eski sokak lambalarının hoş görüntüsüne bakabilirsiniz. Köprünün diğer tarafında biraz sola, trafiğe kapalı Rue Dieudel boyunca yürüyün. Burada sosyal konut kulelerinin ⑧ güzel manzarasını görebilirsiniz. Yakında, Place du Colonel Fabien'de kıvrılan parlak kule-siyle Fransız Komünist Partisi'nin merkezi ⑨ vardır.

Quai de Jemmapes'a geri dönün ve 19. yüzyılda kanal boyunca uzanan tuğla ve demir binaların bugüne kadar gelmiş nadir bir örneği olan No. 134'ü ⑩ görün. No. 126'da ⑪ kayda değer başka bir modern yapı vardır. Burası güzel beton kemerleriyle dikkat çeken bir huzurevidir. Biraz daha aşağıda, No. 112'de cumbaları, kaplamaları ve dekoratif demir balkonlarıyla dikkat çeken, Art Deco üslubunda bir bina ⑫ yer alır. Zemin katta 1930'lardan kalma tipik bir işçi kafesi vardır. Burada kanal, üçüncü sete doğru kıvrılmaktadır. Bu setin üzerinde demirden yapılmış zarif ve dekoratif bir yaya köprüsü ⑬ bulunur.

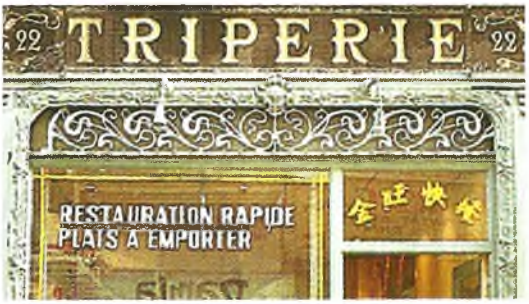
Hôpital St-Louis'den Rue Léon-Jouhaux'ya

Sola, Rue Bichat'ya dönün ve 17. yüzyılda yapılan muhteşem Hôpital St-Louis'ye ⑭ gidin. Eski, dik çatılı, taş kemerli ana giriş kapısından girerek avluya geçin. Hastane, ilk Bourbon kralı IV. Henri tarafından 1607 yılında vebalıların bakımı için yaptırılmıştır. Sol kanattaki ana kapıdan geçerek avludan çıkın. Buradan, 17. yüzyıldan kalma hastane şapelini ⑮ geçerek Rue de la Grange aux Belles'e geçin.

Sola dönün ve tekrar kanala doğru yürüyün. Rue de la Grange ile Quai de Jemmapes'ın kesiştiği yerde 1627 yılına kadar korkunç Montfaucon darağaçları ⑯ yer almıştır. Burası Ortaçağ döneminde idamların yapıldığı önemli yerlerden biriydi. Daha sonra Quai Jemmapes'a dönün. No. 101'de ⑰, Hôtel du Nord'un orijinal cephesi yer alır. Burası, 1930'larda çekilen ve aynı adı taşıyan filmden sonra meşhur olmuştur. Önde, başka bir yaya köprüsü ile bir açılır-kapanır köprü ⑱ yer alır. Her iki köprüden de kanalın güzel manzaraları görülebilir. Köprüden karşıya geçin ve Rue Léon Jouhaux'nun köşesindeki son yaya köprüsüne ⑲ varıncaya kadar Quai de Valmy boyunca ilerlemeye devam edin. Burada kanal Paris'in altında kaybolur ve büyük taş bir kemerden geçerek yolculuğuna devam eder.

Square Frédéric Lemaître'den Place de la République'e

Square Frédéric Lemaître'den ⑳ halka açık bir bahçenin bulunduğu Boulevard Jules Ferry'nin başına kadar yürüyün. Kanal boyunca uzanan bahçe 1860'lı yıllarda yapılmıştır. Girişinde, 1830'lardan kalma nostaljik bir çiçekçi kız heykeli *La Grisette* ㉑ vardır. Sol tarafta işlek bir işçi sınıfı sokağı olan Rue du Faubourg du Temple ㉒ yer alır. Bu sokağı sağa doğru takip edin ve Place de la République'teki metro istasyonuna kadar gidin.

Rue du Faubourg du Temple'da bir dükkân ㉒

Île St-Louis Çevresinde 90 Dakikalık Yürüyüş

Bu büyüleyici küçük adanın etrafında yapacağınız kısa ve zevkli bir gezintiyle Pont Louis-Philippe'ten Quai d'Anjou'ya uzanan manzaralı, ağaçlıklı rıhtımlardan geçerek 17. yüzyılın havasını yaşatan görkemli malikâneleri görebilirsiniz. Belirlediğimiz rotayı izleyerek şık restoranlar, kafeler, sanat galerileri ve butiklerle dolu ana cadde Rue St-Louis-en-l'Île boyunca ilerledikten sonra adanın kalbine doğru gidebilir ve kuzeye doğru geri dönerek Pont Marie'ye ulaşabilirsiniz. Görülmeye değer yerlerle ilgili ayrıntılı bilgi için bkz. s. 79 ve 81.

Sol Yaka'dan İle St-Louis görünümü

Bir St-Louis iskelesindeki balıkçılar

Metro Pont Marie'den Rue Jean-du-Bellay'ye

Pont Marie metro istasyonundan ①, kitap tezgâhlarının sıralandığı ve İle St-Louis'nin güzel manzaralarını sunan Quai des Celestins ve Quai de l'Hôtel de Ville boyunca yürüyün. Pont Louis-Philippe'te ② sola dönün ve köprüyü geçince sağınızda kalan merdivenlerden alttaki rıhtıma inin. Adanın gölgelik batı ucunda ③ yürüyüş yapın ve diğer taraftan Pont St-Louis'ye ④ geçin. Köprünün karşısında, Rue Jean du Bellay'nin köşesinde adanın en güzel kafelerinden Le Flore en l'Île ⑤ bulunur.

Quai d'Orléans

Rue Jean du Bellay ve Quai d'Orléans'ın köşesinden, Panthéon'un kubbesi ile Notre-Dame'ın güzel manzaralarını görülür. Rıhtımda No. 18-20'deki Hôtel Rolland'ın İspanyol-Mağribi üslubu pencereleri dikkat çekicidir. No. 12'de ⑥ ise mükemmel dövme demir balkonları olan bir 17. yüzyıl evini görebilirsiniz. 1838 yılında kurulan eski Polonya kütüphanesinin bulunduğu No. 6'da Leh şair Adam Mickiewicz'e adanmış Société Historique et Littéraire Polonaise ⑦ *(s. 91)* yer alır. Burada, ayrıca, bazı Chopin besteleri ve George Sand ile Victor Hugo'nun imzadığı eserler de görülebilir. Sağdaki Pont de la Tournelle ⑧, adayı Sol Yaka'yla birbirine bağlar.

Hôtel Rolland'ın pencereleri ⑥

Sembol

• • • Yürüyüş rotası

0 m 250

Quai de Béthune'den Pont Marie'ye

Köprünün ilerisinden Quai de Béthune'e devam edin. Burada, No. 36'da ⑨ Nobel ödüllü bilim insanı Marie Curie yaşamıştır ve No. 30 ve 34 çok güzel dövme demir balkonlarla bezenmiştir. No. 18'deki Hôtel

St-Louis kilise kapısı ⑰

devam edin. Buranın ilerisinde ise adanın doğu ucunda bulunan ve nehrin güzel manzaralarını görebileceğiniz gölgelik Square Barye ⑬ yer alır. Burası, 19. yüzyıldan kalma halka açık bir bahçedir.

Buradan Rue St-Louis-en-l'Île'in köşesine gelene kadar Quai d'Anjou'ya doğru devam ederek adadaki en ünlü malikâne olan Hôtel Lambert'i ⑭ *(s. 28–9)* görebilirsiniz. Buradan Quai d'Anjou'ya doğru ilerleyerek ve No. 17'deki Hôtel de Lauzun'un ⑮ Klasik ön cephesine ve muhteşem yaldızlı balkonlarına bakabilirsiniz. Sola, Rue Poulletier'ye girin ve No. 5'teki rahibe manastırını ⑯ görün. Daha ileride Rue Poulletier ile Rue St-Louis-en-l'Île'in köşesinde adanın kilisesi St-Louis ⑰ *(s. 91)* bulunur. Kilisenin sıradışı kulesi, saati ve oymalı ana kapısı görülmeye değer.

Rue St-Louis-en-l'Île üzerinde yürümeye devam edin. Bu yol boyunca hoş ve eski moda dekorasyonlarıyla dikkat çeken çok sayıda küçük, şık, bistro benzeri restoran bulunur. No. 31'de orijinal Berthillon dondurmacısı ⑱, No. 60'ta 19. yüzyıldan kalma pencereleriyle dikkat çeken bir sanat galerisi ⑲ ve No. 51'de adada bulunan az sayıdaki 18. yüzyıl malikânesiden biri olan Hôtel Chernizot ⑳ vardır.

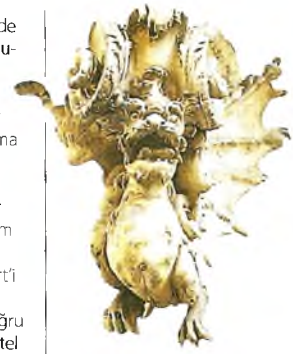
Daha sonra sağa dönüp Rue Jean du Bellay'ye girin ve Pont Louis-Philippe'e doğru yürüyün. Ardından tekrar sağa dönüp Quai de Bourbon'a girin.

Rue Bretonvilliers'den sola dönüldükten sonra sokağın diğer ucuna uzanan Klasik bir kemerin üstünde yüksek çatılı bir 17. yüzyıl evi ⑪ görürsünüz. Rue de Bethune'e dönünce iki yakayı bağlayan 19. yüzyıl sonlarından kalma bir köprü olan Pont de Sully'ye ⑫

17. yüzyıldan kalma Pont Marie ㉒

Rue St-Louis-en-l'Île No.51'den çörten ⑳

Burada adadaki en güzel malikâneler sıralanmıştır – bunların en etkileyici olanı ise No. 19'daki Hôtel Jassaud'dur ㉑. 17. yüzyıldan kalma Pont Marie'den ㉒ karşıya geçip Pont Marie metro istasyonuna gidin.

Gerekli Bilgiler

Başlangıç: Pont Marie metrosu.
Uzunluk: 2,6 km.
Nasıl Gidilir?: Yürüyüş Pont Marie metrosundan başlıyor olsa da 67 no'lu otobüs sizi Rue du Pont Louis-Philippe'e götürür ve Rue des Deux Ponts ile Blvd Pont de Sully üzerinden adayı geçer. Ayrıca, 86 ve 87 no'lu otobüsler de Blvd Pont de Sully'den adayı geçer.
Mola Yerleri: Berthillon dondurmacısının *(s. 317)* dondurmalarını tatmayı ihmal etmeyin; dilerseniz Flore en l'Île gibi kafelerde de bir şeyler yiyebilirsiniz. Rue St-Louis-en-l'Île'in üzerinde Auberge de la Reine Blanche (No. 30) ve Le Fin Gourmet (No. 42) gibi restoranlar ve bir pastane ile peynirci de bulunur. Adanın doğu köşesine doğru Square Barye ve ağaçların gölgesindeki iskeleler dinlenmek için güzel seçeneklerdir.

Rue Michel Le Comte'tan Rue Rambuteau'ya kadar yürüyün ve sağa dönün. Rue Rambuteau'nun sonunda Rue Beaubourg'a girin ve Rue Quincampoix'ya kadar yürüyün. Sağa dönün ve Rue Quincampoix'nın sonuna kadar yürüyün. Sağa dönün ve Rue Aubry le Boucher'ye girin. Rue Aubry le Boucher'nin sonunda Rue de la Verrerie'ye girin ve Rue de Rivoli'ye kadar yürüyün. Sağa dönün ve Rue de Rivoli'nin sonuna kadar yürüyün. Sağa dönün ve Rue de Rivoli'nin sonuna kadar yürüyün. Sağa dönün ve Rue de Rivoli'nin sonuna kadar yürüyün.

Semboller için *bkz. arka kulakçık*

Auteuil'de 90 Dakikalık Yürüyüş

Paris'in en batısında burjuva yaşamının kalesi olan bu bölgede yapılacak bir gezintinin cazip tarafı, çevre sokakların birbirine zıt doğasında yatar. Yürüyüşün başladığı Rue d'Auteuil'ün eski köy havası, ilerledikçe yerini Rue La Fontaine ve Rue du Docteur Blanche boyunca uzanan lüks modern mimari başyapıtlarına bırakır. Gezinti, Jasmin metro istasyonunda son bulur. Auteuil ile ilgili daha fazla bilgi için bkz. s. 254.

Dikilitaş, Place d'Auteuil ①

Rue d'Auteuil

Yürüyüş Guimard'ın tasarladığı bir metro istasyonu girişi, 18. yüzyıldan kalma bir dikilitaş ve 19. yüzyıldan tarihli Neo-Romanesk Notre Dame d'Auteuil'ün bulunduğu etkileyici bir köy meydanı olan Place d'Auteuil'de ① başlar. Eski köyün ana caddesi Rue d'Auteuil'de yürüyerek sizi geçmişe götüren kırsal atmosferin tadını çıkarın. Auberge du Mouton Blanc adlı *brasserie* ②, 1600'lü yıllarda Molière ve oyuncularının çok sevdiği, bölgenin en eski tavernasının yerindedir. No. 45-47'deki ③ ev, Amerikan başkanları John Adams ve oğlu John Quincy Adams'ın eviydi. Yerel pazarın kurulduğu yer olan Place Jean Lorrain'e ④ doğru yürüyün. Burada, İngiliz milyoner Richard Wallace tarafından 19. yüzyılda bağışlanan Wallace içme suyu çeşmesini görebilirsiniz. Sağ tarafta kalan Rue Donizetti'de, Comtesse de Boufflers'nin eski malikânesinin yerine inşa edilmiş bir grup özel lüks villadan oluşan Villa Montmorency ⑤ bulunur.

Wallace çeşmesi ④

Rue La Fontaine

Yürüyüşe Rue La Fontaine'den devam edin. Bu cadde Hector Guimard tarafından yapılan çok sayıda binayı barındırmasıyla tanınmıştır. No. 96, Marcel Proust'un doğduğu evdir. Henri Sauvage'in sanatçı stüdyolarının bulunduğu No. 65 ⑥ Paris'teki en özgün Art Deco binalardan biridir. Zarif dökme demir balkonları bulunan No. 60 ⑦ Art Nouveau üslubunda bir Guimard evidir. Daha ilerideki No. 40'ta ⑧ küçük bir Neo-Gotik şapel, No. 19 ve 21'de ⑨ ise güzel Art Nouveau binalar vardır. No. 14'te Guimard'ın en güzel yapısı olan Castel Béranger ⑩ bulunur.

Rue d'Auteuil No. 28'in kapısı

Gerekli Bilgiler

Başlangıç: Place d'Auteuil
Uzunluk: 3 km.
Nasıl Gidilir?: Başlangıç noktasına en yakın metro istasyonu Eglise d'Auteuil'dekidir; 22, 52 ve 62 no'lu otobüslerle buraya gidebilirsiniz..
Mola Yerleri: 1930'lar tarzında döşenmiş olan ucuz ve popüler *brasserie* L'Auberge du Mouton Blanc, Rue d'Auteuil No. 40'tadır. Rue La Fontaine No. 35'te sahibi genç şefin yaratıcı yemekler sunduğu Acajou yer alır. Place Jean Lorrain, yürüyüş yapanların dinlenebileceği, hoş ve serin bir meydandır. Rue La Fontaine No. 40'taki Neo-Gotik şapelin önünde küçük bir park vardır. İlerideki Place Rodin'de de sevimli bir halka açık bahçe bulunur.

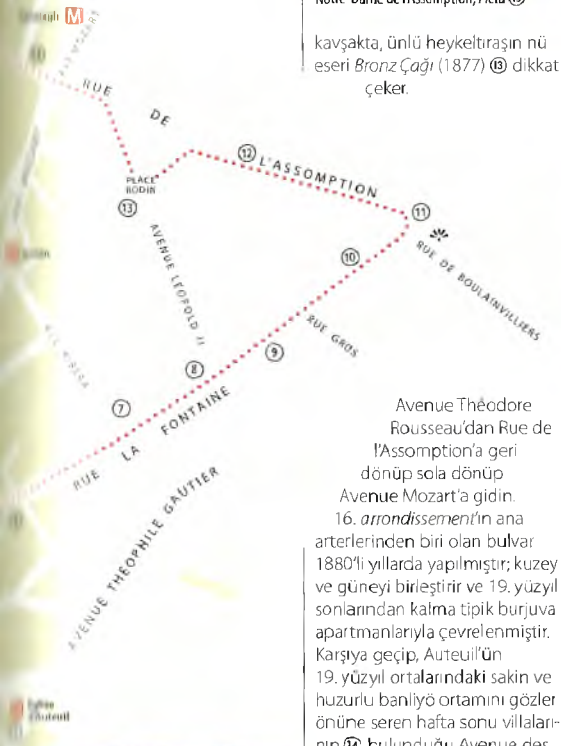
Rue de l'Assomption'dan Rue Mallet-Stevens'a

Rue de l'Assomption'un köşesinde 1963 yılında Fransız radyo ve televizyonu için inşa edilen devasa Maison de Radio-France'ın ⑪ *(s. 204)* harika bir manzarası görülebilir. Burası, Paris'te savaş sonrası inşa edilen ilk modern binalardan biridir. Sola, Rue de l'Assomption'a dönün ve No. 18'de ⑫ yer alan 1920'lerden kalma binayı görün. Sola, Rue du Général Dubail'a dönün ve sokağı takip ederek Place Rodin'e gidin. Ortadaki

Notre-Dame de l'Assomption, *Pietà* ⑮

kavşakta, ünlü heykeltıraşın nü eseri *Bronz Çağı* (1877) ⑬ dikkat çeker.

Avenue Théodore Rousseau'dan Rue de l'Assomption'a geri dönüp sola dönüp Avenue Mozart'a gidin. 16. *arrondissement*'in ana arterlerinden biri olan bulvar 1880'li yıllarda yapılmıştır; kuzey ve güneyi birleştirir ve 19. yüzyıl sonlarından kalma tipik burjuva apartmanlarıyla çevrelenmiştir. Karşıya geçip, Auteuil'ün 19. yüzyıl ortalarındaki sakin ve huzurlu banliyö ortamını gözler önüne seren hafta sonu villalarının ⑭ bulunduğu Avenue des Chalets'ye devam edin. Rue de l'Assomption'un ilerisinde bulunan Notre-Dame de l'Assomption ⑮, 19. yüzyıldan kalma güzel bir Neo-Rönesans kilisesidir. Sola dönüp Rue du Docteur Blanche'a girin. No. 9'da ve yan taraftaki Rue Mallet Stevens ⑯ boyunca, mimar Robert Mallet Stevens'ın Uluslararası Modern üslupta yaptığı evleri görebilirsiniz. Bu pahalı ve eskiden avangard bulunan yapılarda mimarlar, tasarımcılar, sanatçılar ve onların açık fikirli müşterileri yaşardı. Ancak yapıların özgün orantıları, 1960'larda üçer kat daha eklenmesiyle bozuldu.

Sol taraftaki Villa du Docteur Blanche'a gelene kadar Rue du Docteur Blanche'tan yola devam edin. Bu küçük çıkmaz sokağın sonunda, Auteuil'deki en tanınmış modern yapı bulunur: Le Corbusier'nin eseri Villa Roche ⑰. Burası, artık, yanındaki Villa Jeanneret'yle birlikte Fondation Corbusier'nin bir bölümü olarak hizmet vermektedir *(s. 40–41)*. Ünlü sanat koleksiyoncusu için 1924 yılında yeni betonarme teknikleri kullanılarak yapılan bu ev, geometrik formları ve sadeliğiyle Modernist üslubun erken dönemlerinin müthiş bir örneğidir.

Jasmin Meydanı'nda No. 3'te panjurlu bir pencere ⑲

Rue du Docteur Blanche'tan Rue Jasmin'e

Rue du Docteur Blanche'a dönerek sağa Rue Henri Heine'a girin. No. 18 ⑱ 1920'lerin zarif bir Neo-Klasik binasıdır. Yan tarafında Guimard'ın son eserlerinden (1926) biri bulunur. Art Nouveau ön cephesi tuğla olmasına karşın Castel Béranger'den daha az dikkat çekici olan ve teraslı bir çatısı bulunan bina, No. 18 ile hoş bir zıtlık yaratır. Rue Jasmin'den sola dönün, soldaki ikinci çıkmaz sokakta, Square Jasmin No. 3'te ⑲ bir diğer Guimard evi vardır. Rue Jasmin'in sonuna doğru bir metro istasyonu bulunur.

Bronz Çağı ⑬

Rue de l'Assomption No. 18, ayrıntı ⑫

Montmartre'da 90 Dakikalık Yürüyüş

Bu yürüyüş rotası, bir zamanlar Renoir'dan Picasso'ya kadar birçok ressama ilham kaynağı olan eski tiyatroların ve dans salonlarının yerini bugün *rock* kulüplerinin aldığı kumtaşı tepenin *(butte)* eteklerinden başlar. Daha sonra, Van Gogh gibi sanatçıların havasını soluduğu sokaklar boyunca yokuş yukarı asıl köye doğru devam eder ve Place Blanche'a ulaşır. Montmartre ve Sacré-Coeur hakkında daha fazla bilgi için *bkz. s. 220–29.*

Montmartre'ın uzaktan görünüşü

St-Jean l'Evangéliste'den bir ayrıntı ⑨

Place Pigalle'den Rue Ravignan'a

Hareketli Place Pigalle'den ① başlayın ve Rue Frochot'dan Rue Victor Massé'ye gidin. Köşede, özel bir sokağın 19. yüzyıldan kalma malikânelerle ② çevrilmiş girişi vardır. Tam karşıda Rue Victor Massé No. 27'de 19 yüzyılın ortasından kalma süslemeli bir bina vardır ve No. 25 ③,

Gerekli Bilgiler

Başlangıç: Place Pigalle
Uzunluk: 2,3 km. Bu rota dik yokuşlardan ilerleyerek tepeye kadar çıkar. Eğer yokuş çıkmak istemiyorsanız Place Pigalle'den kalkan ve rota üzerindeki pek çok yeri kapsayan Montmartrobus turuna katılabilirsiniz.
Nasıl Gidilir?: En yakın metro istasyonu Pigalle'dedir; 30, 54 ve 67 no'lu otobüslerle buraya gidebilirsiniz.
Mola Yerleri: Rue Lepic ve Rue des Abbesses'te pek çok kafe ve mağaza vardır. Bölge sakinlerinin uğrak yeri olan Le Saint Jean (Pl des Abbesses No. 16) uygun fiyatlı yemekler sunan bir birahanedir. Avenue Junot'daki Square S Buisson ile Place Jean-Baptiste Clément güzel meydanlardır.

Vincent van Gogh ve kardeşi Theo'nun 1886 yılında yaşadıkları yerdir. 1890'lı yıllarda Montmartre'in en ünlü kabarelerinden biri olan Chat Noir ④ No. 12'dedir. Bu sokağın bittiği yerde ağaçlarla çevrili geniş Avenue Trudaine başlar. Soldaki Rue Lallier'den Boulevard de Rochechouart'a gidin ve doğuya doğru yürüyün. No. 84, Chat Noir'in ilk adresiydi ve No. 80'de Paris'in en eski sinema olan (1890'ların başı) Grand Trianon ⑤ bulunurdu. Burası, bugün tiyatro olarak hizmet verir. Daha ileride, No. 72'de, Montmartre'in ilk büyük kankan dans salonu olan Elysée-Montmartre'in ⑥ vardır. Burası geçirdiği yangının ardından bugün kapalıdır.

Sacré-Coeur bahçelerine giden Rue Steinkerque'ten sola dönerek Rue d'Orsel'e girin. Bu yol, 19. yüzyıl başlarından kalma Théâtre de l'Atelier'nin ⑦ bulunduğu yeşillikli Place Charles Dullin'e çıkar. Rue des Trois Frères'den ilerleyerek tepeye çıkın ve Rue Yvonne le Tac'tan sola devam edip Place des Abbesses'e ⑧ gidin. Burası, bu bölgedeki en güzel ve en hareketli meydanlardandır. Hector Guimard'ın tasarladığı sayvanlı Art Nouveau metro girişi hâlâ ayaktadır. Karşıda, mozaiklerle bezeli sıradışı bir Art Nouveau kilise olan St Jean l'Evangéliste ⑨ vardır. Kilisenin sağındaki dik merdivenle Rue André Antoine'a çıkılır. Noktacılık tekniğini geliştiren ressam Georges Seurat,

Rue André Antoine ⑩

Burada ki No. 39'da ⑩ yaşamıştır. Rue des Abbesses boyunca devam edip sağa dönerek Rue Ravignan'a girin.

Rue Ravignan

Buradan Paris'in muhteşem manzarasını görebilirsiniz. Merdivenden çıkarak gölgelikli Place Emile Goudeau'ya ⑪ gidin. Solda yer alan No. 13, Montmartre'daki en önemli sanatçı stüdyosu olan Bateau-Lavoir'ın orijinal girişidir. Picasso, 1900'lerin başında burada yaşamış ve çalışmıştır. Daha ileride,

Montmartre'ın üzüm bağları ⑱

Rue Orchampt ile Rue Ravignan'ın kesiştiği yerde, 19. yüzyıl sanatçı stüdyoları ⑫ vardır.

Rue Ravignan'dan Rue Lepic'e

Küçük bir bahçe olan Place Jean-Baptiste Clément'ın ⑬ yanından yukarıya yürüyün ve Rue Norvins'den karşıya geçin. Burada eski bir Montmartre restoranı olan Auberge de la Bonne Franquette ⑭ bulunur. Bu restoran eskiden 19. yüzyıl sanatçılarının toplanma yeriydi. Sacré-Coeur'ü de görebileceğiniz dar Rue St-Rustique'ten devam edin. Buranın sonunda, sağ tarafta, köyün ana meydanı Place du Tertre ⑮ vardır. Buradan Rue du Mont Cenis üzerinde kuzeye gidin ve sola dönüp Rue Cortot'ya girin. Besteci Erik Satie No. 6'da ⑯ yaşamıştır ve No. 12'de Musée de Montmartre ⑰ yer alır. Rue des Saules'den sağa dönün ve Montmartre bağının ⑱ yanından geçerek Rue St-Vincent'ın köşesindeki Au Lapin Agile'e ⑲ gidin. Tekrar Rue des Saules'den aşağı inin ve 19. yüzyıldan kalma villalar ve bahçeler bulunan Rue de l'Abreuvoir'dan sağa dönün. Yeşillikli bir yaya yolu olan l'Allée des Brouillards'a girin. No. 6 ⑳, Renoir'ın Montmartre'da kaldığı son evdir. Merdivenlerden Rue Simon Dereure'e inin ve hemen sola dönüp küçük parktan geçerek Avenue Junot'ya gidin. Buradaki No. 15 ㉑ 1920'lerde Dadacı Tristan Tzara'nın eviydi. Avenue Junot'da ilerleyin ve Rue Girardon'dan sağa, Rue Lepic'ten tekrar sağa dönün.

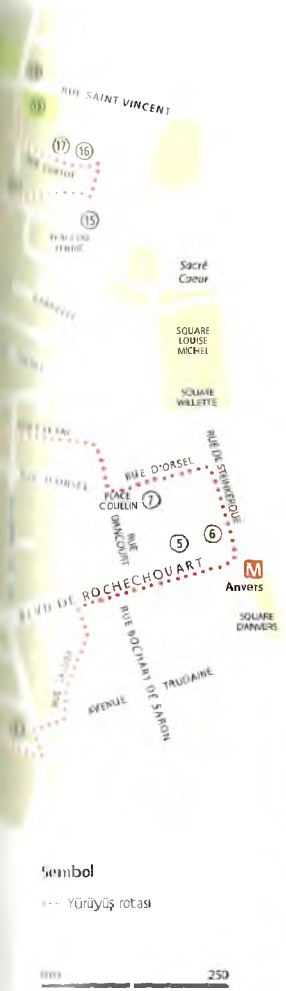
Au Lapin Agile kabaresi ⑲

Rue Lepic'ten Place Blanche'a

Köşedeki Moulin du Radet ㉒ kalan sayılı yel değirmenlerinden biridir ve bugün burada Moulin de la Galette isimli bir restoran vardır. Rue Lepic'te ilerleyin. Yokuşun yukarısında sağda asıl Moulin de la Galette ㉓ yer alır. Bugün burası bir evdir. Sanatçı stüdyolarının ㉔ bulunduğu Rue de l'Armée d'Orient'dan sola ve tekrar sola Rue Lepic'e dönün. Van Gogh, Haziran 1886'da No. 54'te ㉕ yaşamıştır. Place Blanche'a doğru devam edin. Boulevard de Clichy'de sağda ünlü Moulin Rouge ㉖ vardır.

Place Blanche yakınlarındaki Moulin Rouge gece kulübü ㉖

Sembolleri için bkz. sayfa kulakçık

Buttes-Chaumont'da 90 Dakikalık Yürüyüş

Paris'in doğusunda bulunan bu bölge ziyaretçilerin çoğu tarafından bilinmez fakat kentin en büyük ve en güzel parklarının yanı sıra, pek çok nefes kesici mimari eseri de barındırır. Bu gezide pek çok merdiven çıkmak gerektiğinden yorucu olabilir. Kentin üzerinde yükselen küçük Butte Bergeyre köyünde, zıt üsluplarda pek çok yapı bulunur. Yürüyüş, köyden aşağı indikten sonra Buttes-Chaumont parkında devam eder. Buradaki geniş tepede büyük bir adayı çevreleyen bir göl, kayalıklar ve harika ağaç ve bitki türleri bulunur.

Sacré-Coeur'e doğru kentin manzarası ⑧

Butte Bergeyre

Buttes-Chaumont metrosundan ① Rue Botzaris'e devam edin ve sağa dönüp Avenue Simon Bolivar'a girin. No. 54'teki ② Butte Bergeyre'a çıkan merdivenlere gelene kadar devam edin. Basamakların tepesine çıktığınızda, beş sokaktan oluşan bu küçük köyün etkileyici manzarasının tadını çıkarın. Buranın inşası 1920'lerde başlamıştır ama bazı modern binalar da vardır. Rue Barrelet de Ricou'ya ③ girerek No. 13'te ④ bulunan sarmaşıklarla kaplı evi gördükten sonra yolun sonuna kadar ilerleyip sola dönerek Rue Philippe Hecht'e girin ⑤. No. 7'de ⑥ bulunan ahşap ev, No. 13'teki ⑦ sarmaşık kaplı Art Deco mücevheri sayılabilecek yapıyla çarpıcı bir zıtlık yaratır. Sokağın sonundan sola dönüp Rue Georges Lardennois ile Rue Rémy-de-Gourmont'un köşesinden görülen Montmartre ve Sacré-Coeur'ün eşsiz manzarasına ⑧ bakın. Aşağıdaki evlerin küçük üzüm bağlarını ⑨ da gözden kaçırmayın. Ufak bağın yakınlarında küçük bir bahçe ⑩ bulunur. Bu bahçe belediyeye aittir ama bakımıyla bölge sakinleri ilgilenir. Onları bahçede çalışırken görürseniz şaşırmayın.

Geri dönüp Rue Georges Lardennois'dan Rue Michel Tagrine'e gidin ve sarmaşıklı basamaklardan ana yola ⑪ geri dönün. Dümdüz devam edin ve sağa dönerek Avenue Mathurin Moreau'ya girin. No. 42'de bulunan, altın rengi ışıltılı detayları olan Art Deco binayı ⑫ mutlaka görün. Yolun sonunda Rue Manin'den karşıya geçerek parkın girişine gidin.

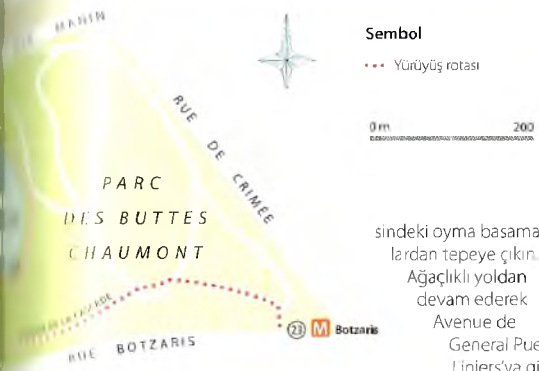

Parkın yaşlı ağaçları

Parkın en güzel manzarasını sunan asma köprü ⑱

Parkın tepesindeki yapı ⑰

Buttes-Chaumont Parkı

Yapımı 1864 yılında III. Napoléon ve Baron Haussman tarafından başlatılan park dört yılda tamamlanmıştır ve 25 hektarlık bir alanı kaplar. Mühendis Adolphe Alphand ve mimar Gabriel Davioud tarafından inşa edilmiştir. Park, çınarlar, dişbudak ağaçları, akçaağaçlar, atkestanelerı, sekoyalar, manolyalar gibi yeşil ağaçlarla doludur. Parkın girişinde insan yapımı bir kaya yapı ⑬ vardır. Ön cephesindeki oyma basamaklardan tepeye çıkın. Ağaçlıklı yoldan devam ederek Avenue de General Puebla Liniers'ya gidin ve kırmızı tuğladan bir malikânenin de bulunduğu Carrefour de la Colonne'a ⑭ çıkana kadar bu yolu takip edin. Sırtınızı malikâneye vererek ilerlediğinizde pişmiştoprak karolarla kaplı küçük bir köprüye gelirsiniz. Köprüden ⑮ geçip, sağ taraftaki basamaklardan ilerleyerek tepeye doğru ilerleyin. Buradaki küçük köprüden ⑯ geçerek sola dönün ve Roma yakınındaki Sibyl Tapınağı'nın bir kopyası olan yapıya ⑰ doğru çıkın. Burası, parkın en yüksek noktasıdır ve Sacré-Coeur'e kadar uzanan kentin güzel manzaralarını sunar. Sağdan, insan yapımı kayanın yanındaki merdivenlerden aşağıya inerek 63 metrelik köprüye ⑱ gidin. Gölün üzerinde yükselen bu köprüden parkın muhteşem manzaraları görülür. Köprü bakım için kapalı olursa daha önce geçtiğiniz pişmiştoprak karolarla döşenmiş köprüyü kullanın. Köprüden geçip yolu takip ederek göle varın. Göl ⑲ salkımsöğütlerle çevrilidir ve etraftaki banklara oturarak 50 metre yüksekliğindeki insan eliyle yapılmış adayı ⑳ izleyebilirsiniz. Akarsu sesini duyana kadar gölün etrafında dolaşın. Parktaki en etkileyici şeylerden biri olan 32 metrelik şelale ㉑ bir mağaranın içinde gizlidir. Şelaleye doğru yürürken yukarıya bakarsanız gökyüzünün yanı sıra, insan yapımı sarkıtları da görebilirsiniz. Taşlara basarak mağaranın öteki tarafına geçin ve buradan çıkarak gölün çevresindeki yoldan sola doğru ilerleyin. Basamaklardan çıkarak soldaki tepeye ㉒ gidin. Carrefour de la Colonne'un etrafındaki patikayı takip ederek Avenue de la Cascade'dan parkın çıkışına ㉓ kadar yürüyün. Burada Botzaris istasyonundan metroya binebilirsiniz.

Gerekli Bilgiler

Başlangıç: Metro Buttes-Chaumont.
Uzunluk: 2,5 km. Not: Yürüyüşün bazı kısımları çok diktir ve pek çok merdiven vardır.
Nasıl Gidilir?: 7bis hattındaki Buttes-Chaumont metro istasyonuna veya 26, 60 ve 75 no'lu otobüslerle Buttes Chaumont parkına gidebilirsiniz.
Mola Yerleri: Parkta dinlenebileceğiniz pek çok güzel yer vardır ve gölün kenarındaki banklarda oturup yanınızda getirdiğiniz şeyleri atıştırabilirsiniz. Parkın karşısındaki kafe Le Kaskade'in (Place Armand-Carrel No. 2) terası özellikle güneşli günlerde güzel bir seçenektir.

Mağaranın içindeki yapay şelale ㉑

Semboller için *bkz. arka kulakçık*

Faubourg St-Antoine'da 90 Dakikalık Yürüyüş

Kentin doğusunda, Bastille'in gürültülü kalabalığından birkaç adım ileride Faubourg St-Antoine bölgesi yer alır. Burası eskiden beri çalışan sınıfın yaşadığı bir semttir; öyle ki mobilya tasarımcıları, marangozlar ve zanaatkârlar bugün bile burada çalışırken görülebilir. Bu yürüyüş rotası Place de la Bastille'den başlar ve Paris marinasını, Viaduc des Arts'daki zanaatkârlar bölgesini (burası, artık kemerlerinde atölyelerin bulunduğu eski bir köprüdür) ve ağaçlıklı Promenade Plantée'de sakin ve huzurlu bir gezintiyi içerir.

Les Grandes Marches, Place de la Bastille

Port de Plaisance'daki gezinti tekneleri ④

Port de Plaisance

Place de La Bastille'in ① trafiğinin karmaşasında, teknelere ilgi duyan pek çok kişiyi kendine çeken sakin bir bölge gizlidir. Port de Plaisance ile Paris-Arsenal bahçesi ② 1983 yılında gezi teknelerine bir liman sağlamak için açıldı. Seine Nehri ile Canal St-Martin'i birbirine bağlayan bu limanı, ticari mavnalar kargo doldurup boşaltmak için kullanıyordu. Günümüzde ise burası yatlar, sandallar ve gezintiye çıkmış Parislilerle dolu güzel bir yerdir. Rıhtımdaki arnavutkaldırımı taşlar ile eski moda sokak lambaları limanın atmosferine çekicilik katar. Çimlik alan piknik yapmaya çok uygundur ve çocuk parkı, küçük de olsa, salıncaklar, kaydıraklar ve tırmanış oyunlarıyla doludur ③. Marinanın sonundaki sete ④ doğru gidin. Setin üzerindeki köprüden geçerek (yaya yolu işaretlerine dikkat edin) diğer rıhtımda Place de La Bastille'e dönüp aşağı doğru ilerleyin. Gri çelik köprüye ⑤ gelmeden hemen önceki merdivenden yukarı çıkın ve köprüden geçip Boulevard de la Bastille'e ⑥ çıkın. Bulvardan karşıya geçip önce sağa sonra sola dönüp Rue Jules César'a ⑦ girin. Yolun en sonuna kadar yürüyün, sola dönün ve Rue de Lyon'dan karşıya geçerek sağa dönüp Avenue Daumesnil'e ve Viaduc des Arts'ın ⑧ başladığı noktaya varın.

Viaduc des Arts

1859 yılında Faubourg St-Antoine bölgesi ile banliyöleri birleştiren demiryolu için Paris Viyadüğü inşa edildi. 1994 yılında ise, restore edilen ve yenilenen Viaduc des Arts, köprünün altındaki taş kemerlerde 50 mağaza ve stüdyoyla açıldı.

Atölyelerin hepsi, bölgenin geleneğine uygun olarak sanat dallarıyla bağlantılıdır ve kentteki en iyi zanaatkârların bazılarına ev sahipliği yapmaktadır. Burada açılan ilk stüdyo olan

Place de la Bastille'deki etkileyici Opéra de Paris Bastille ①

"Maison Guillet"nin ⑨ muhteşem vitrinleri, burada göreceğiniz eserlerin kalitesi hakkında fikir verir. Guillet atölyesinin uzmanlık alanı, Paris'in en iyi tiyatroları ve modaevleri için ürettikleri ipek çiçeklerdir. Bir üstteki "Ateliers du Temps Passé" ⑩ resim onarımı yaparken, No. 11'deki Lorenove'da eski ahşap işleri tamir edilir. No. 15'te ünlü iç tasarımcı Cherif'e ev sahipliği yapar. No. 17'deki "Au Bonheur des Dames"da ⑪ perdelikle ilgili her şeyi bulabilirsiniz. No. 43'te basit yemekler ve doyurucu salatalar sunulan Viaduc Café'de ⑫ dinlenebilirsiniz. Karşıda, No. 63'te ⑬ sanat ve doğa bir araya

Viaduc des Arts'ın altındaki elişi ve sanat dükkânlarından birinin vitrini ⑥

getirilerek botanik heykeller yapılır. Metal mobilyaların üretildiği Bagués (No. 73), antika dantellerin onarıldığı Marie Lavande (No. 83) ile elde boyanan porselenlerde uzmanlaşmış Atelier Le Tallec'i (No. 93/95) gördüğünüzde, eski zanaatkârlık ruhunun hâlâ yaşatıldığını hissedersiniz. Müziğe ilgi duyanlar için, No. 99'da bulunan Allain Cadinot, Boehm flütleri onarır ve satar. No. 103'teki Roger Lanne keman ve çellolar yapar. No. 111'deki bakırcı, No. 113'teki pişmiştoprak üreticisi ve No. 117'deki çerçeveciden sonra viyadüğün sonuna yaklaşırsınız.

Gerekli Bilgiler

Başlangıç: Bastille Metro.
Uzunluk: 2,6 km.
Nasıl Gidilir?: Bastille metrosuna giden hatlar 1, 8 ve 5'tir. 29, 65, 69, 76, 86, 87, 91 no'lu otobüsler de bu bölgeden geçer – "Place de la Bastille" durağında inin.
Mola Yerleri: Bu bölge harika kafeler, barlar ve restoranlarla doludur. Les Grandes Marches (Place de la Bastille) öğle ve akşam yemeği yemek veya sadece bir kahve içmek için uygun bir yerdir. Yakındaki Rue de Lappe'ta eğlenceli barlar vardır. Yürüyüş sırasında Viaduc Café'de (Viaduc des Arts No. 43) mola verin.

Son atölye olan ve şapka, koku ve çatal-bıçak takımları üreten Jean-Charles Brosseau ⑮ sokağın içerdiği çeşitliliğin bir aynasıdır.

Promenade Plantée

Sola dönün, tabelaları takip ederek Promenade Plantée'ye ⑯ giden merdivenlerden çıkın. Burası viyadüğün üzerinde bulunan ve Vincennes ormanına kadar devam eden 4,5 kilometrelik bir yürüyüş yoludur. Yürüyüşü uzatmak istiyorsanız Promenade'dan sağa dönün ya da sola dönerek Bastille'e gidin. Bu dar yürüyüş yolundan çatıların güzel manzaraları (hatta bazı dairelerin içi) görülür. Güller, lavantalar ve akçaağaçlarla çevrili bu yol çok huzur vericidir. Yolun sonundaki ⑰ merdivenlerden Rue de Lyon'a ⑱ inin ve Bastille metrosuna gidin. Bu sırada Opéra de Paris Bastille'in ⑲ modern binasını *(s. 102)* gözden kaçırmayın.

Güzel bir yürüyüş yolu olan Promenade Plantée ⑭

Sembol

- Yürüyüş rotası
- Rota dışı gezinti

0 m 200

Semboller için *bkz. arkası kulakçık*

Butte-aux-Cailles'da 90 Dakikalık Yürüyüş

Bu yürüyüş, bir tepenin üzerinde kurulu harika bir "köy" olan Butte-aux-Cailles'dedir. Burası sessiz sokaklar, ağaçlıklı meydanlar ve hareketli bistrolarla doludur. Aynı zamanda burası, 1783 yılında insanlı ilk sıcak hava balonu uçuşunun sona erdiği yer olarak tarihe geçmiştir. 1800'lerde bölgedeki küçük fabrikaların işçilerine ev sahipliği yapmıştır ve Paris Komünü sırasında direniş gösteren ilk yerlerden biridir. Ancak bölge 1910'lardan sonra gelişmiştir ve evlerin mimarisi ve yeşil alanlar o günlerin toplumsal ideallerini yansıtır.

Butte-aux-Cailles'deki tipik sokaklardan biri ⑪

Buttes-aux-Cailles

Place d'Italie metro istasyonunda ① "Auguste Blanqui" çıkışından çıkın ve Guimard üslubu dekorasyona dikkat edin. Kalabalık Rue Bobillot'yu takip ederek Rue Paulin-Méry'ye ② varın ve Butte-aux-Cailles'in sunduğu huzura adımınızı atın. Buradaki sessiz, dar, arnavutkaldırımlı sokaklarda yürürken hissedeceğiniz huzurun dışarıdaki karmaşayla oluşturduğu zıtlık çok çarpıcıdır. No. 5'te ③ bulunan renkli panjurları ve karşıdaki evin küçük bahçesindeki ağaçları mutlaka görün. Dümdüz devam edin, Rue du Moulin-des-Prés'den geçin ve sola dönerek Rue Gérard'a girin. Kırmızı kiremitten terasları ve bitkilerle süslü villaları ④ geçin. Devam ederek Rue Samson'a varın ve sağa dönüp Rue Jonas'a, sonra sola dönüp Rue des Cinq Diamants'a ⑤ girin. No. 43'teki ⑥ Le 43, popüler bir Fransız-Tayland restoranıdır. Tarihle ilgileneler, No. 46'da ⑦ bulunan Association des Amis de la Commune de Paris'yi görmek isteyeceklerdir. Burada, Paris Komünü'nün kanlı dönemiyle ilgili tişörtler, kitaplar ve broşürler satılır. Sağa dönüp sarmaşıklarla kaplı ve arnavutkaldırımlı Passage Barrault'ya ⑧ girin. Pasajın sonundan sola, Rue Barrault'ya dönün ve dümdüz devam edip sağdan Rue Daviel'e geçin. No. 10'da bulunan kulübe sırası, bunlara hâkim olan ahşap ev tarzından dolayı "Küçük Alsace" ⑨ olarak bilinir. Bunlar, Paris'teki ilk halkevi projelerinden birinden kalmadır. Sevimli avlular gün içinde ziyarete açıktır. Karşıda, yeşillikli ön bahçeleri bulunan teraslarla dolu küçük bir yol olan Villa Daviel'den ⑩ aşağı yürüyün. Geldiğiniz yolu takip ederek Rue Barrault'ya geri gidin, önce sola, sonra sağa dönün ve bölgenin ana arteri olan Rue de la Butte-aux-Cailles'a ⑪ çıkın. Bu sokaktan yukarı yürüyün ve Place de la Commune de Paris'ye ⑫ gidin. Burası günümüzde sıradan görünse de, Mayıs 1871'de büyük bir sokak çatışmasına sahne olmuştur. Rue de la Butte-aux-Cailles'dan yukarı devam edin. No. 21'deki ⑬ Les Abeilles, arıcılığa adanmış ilgi çekici bir dükkândır ve bal meraklılarının gözdesidir. No. 13'te eski moda bir krepçi olan Des Crêpes et des Cailles'in krepleri iyidir ama No. 20'de bölgenin bilinen en iyi restoranı olan Le Temps de Cerises ⑭ bulunur. Place de la Commune'den iki adım ötede yer alan restoran, bölgenin ruhuna

Butte aux Cailles levhası

Bal meraklılarının gözdesi Les Abeilles ⑬

Hoşhem bir atmosfere sahip olan Le Temps des Cerises ⑭

Gerekli Bilgiler

Başlangıç : Place de l'Italie metro.
Uzunluk: 2,6 km.
Nasıl Gidilir?: 5, 6 ve 7 no'lu hatlarla Place D'Italie metrosuna gidebilir veya 27, 47, 57, 67 ve 83 no'lu otobüslere binip "Place d'Italie" durağında inebilirsiniz.
Mola Yerleri: Rue de la Butte-aux-Cailles kafeler ve restoranlarla doludur. Le Temps des Cerises'in (No. 18) atmosferi harikadır. No. 12'deki Fusion, füzyon lezzetlere odaklanmıştır. Chez Gladines (Rue des Cinq Diamants No. 30) güzel bir öğle yemeği için uygundur. No. 58'deki Les Cailloux ise popüler bir seçenektir.

uygun olarak kooperatif olarak işletilir ve yöre halkının toplandığı bir yerdir. Yolun sonunda Place Paul Verlaine ⑮ bulunur. Meydanın öteki tarafında, Art Nouveau üslubunda bir yüzme havuzu ⑯ vardır. 1924 yılında yapılan bu yerde bir adet kapalı, iki adet de açık hava yüzme havuzu bulunur.

Yapının önündeki basamaklardan inerek meydandaki modern çeşmeye ⑰ gidin. 1863 yılından kalma çeşmenin suyu 580 m derindeki yeraltı kaynağından gelir. Yöre halkının burada plastik şişelere su doldurmak için sıraya girdiğini görebilirsiniz. Meydandan çıkın, sağa ve tekrar sağa dönerek çiçekli bir terası bulunan ve yaz aylarında hep dolu olan popüler Chez Nathalie restoranının yanından geçip Rue Vandrezanne'a girin. Sadece yayalara açık olan taşlık sokaktan aşağı yürüyerek Vandrezanne pasajına gidin. Burası antika sokak lambaları bulunan bir ara sokaktır ⑱. Rue Moulinet'den karşıya geçip Rue Tolbiac'a gelene kadar Rue Moulin-des-Pres'de yürüyün. Bu kalabalık yoldan karşıya geçip sağa dönerek Square des Peupliers'ye ⑲ girin. Burası 1926 yılında inşa edilmiştir ve her ev farklı üsluptadır. Hepsinin küçük bahçeleri bulunur; çoğunda da harika Art Nouveau avlular ve yaldızlı sokak lambaları bulunur.

Des Crêpes et des Cailles'in ünlü krepleri

Square des Peupliers'den çıkın ve sağdan Rue du Moulin-des-Pres'ye dönün. Aşağı doğru yürürken taş evlere ⑳ göz atın. No. 104'te mor renkli sıradışı bir Art Nouveau ev ㉑ vardır. Sağa dönüp Rue Damesme'a, tekrar sağa dönüp Rue du Docteur Leray'ye, sonra tekrar sağa dönüp Rue Dieulafoy'ya ㉒ girin. Burada renkli kulübeler vardır. Yolun sonundan sağa Rue Henri Pape'a, sola Rue Damesme'a dönün. Rue Tolbiac'tan yukarı yürüyerek modern kente doğru ilerleyin. Sağa döndüğünüzde, biraz ileride Tolbiac metrosunu göreceksiniz ㉓.

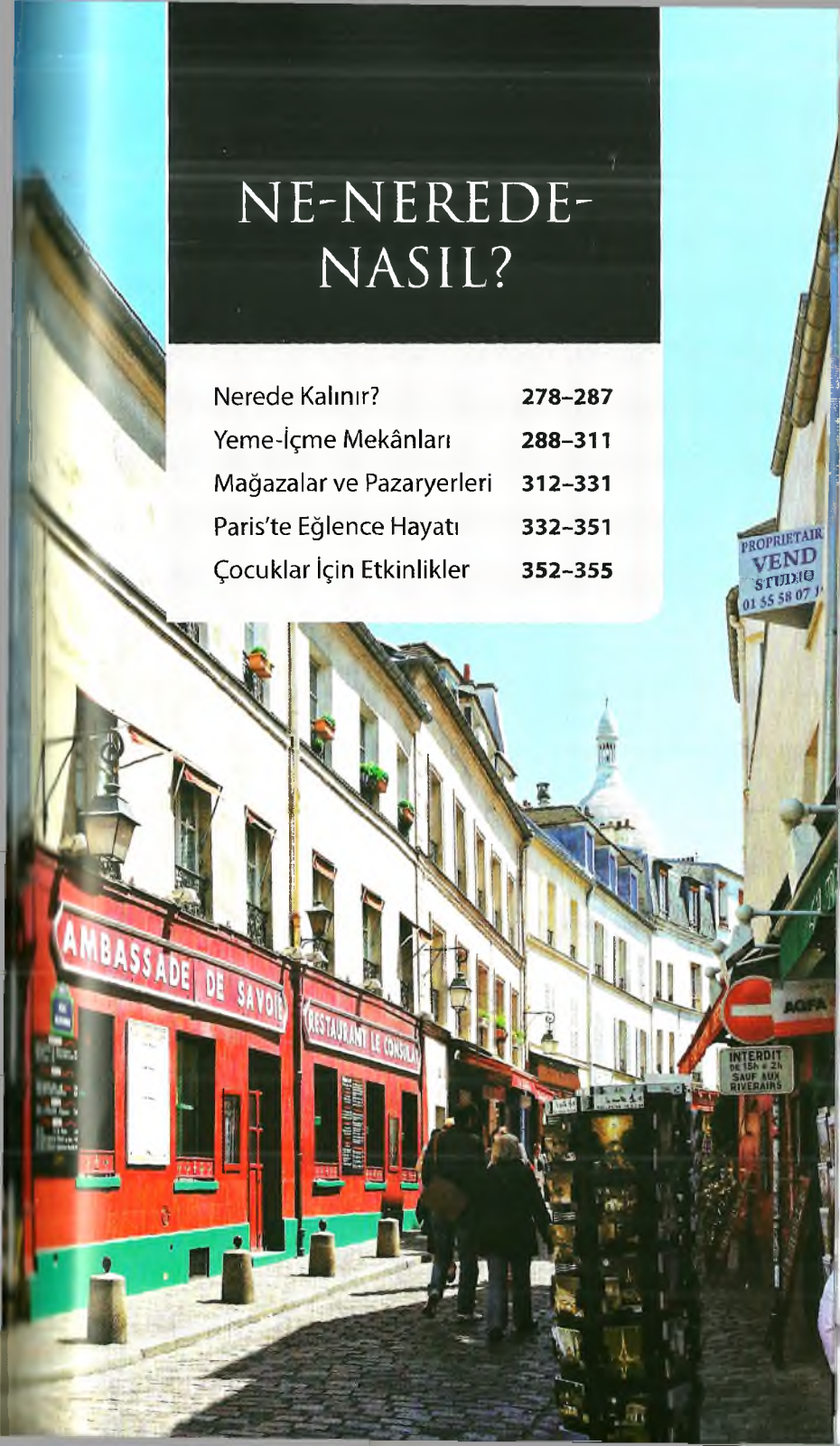
Benzersiz evleriyle dikkat çeken Square des Peupliers ⑲

Semboller için *bkz. cilt kulakçık*

LE CONSULAT
RESTAURANT
LE CONSULAT
BONNE FRANQUETTE

NE-NEREDE-NASIL?

Nerede Kalınır?	**278–287**
Yeme-İçme Mekânları	**288–311**
Mağazalar ve Pazaryerleri	**312–331**
Paris'te Eğlence Hayatı	**332–351**
Çocuklar İçin Etkinlikler	**352–355**

NEREDE KALINIR?

Paris, konaklama olanakları açısından diğer pek çok Avrupa kentinden daha zengindir. Meurice ve Four Seasons George V gibi lüks otellerin yanı sıra (Fransızlar bunlara *palaces* der), basit ama çekici oteller de bulunur. Fransızca'da *hôtel* sözcüğünün otel dışında belediye sarayı *(hôtel de ville)*, hastane *(Hôtel-Dieu)* ve malikâne anlamlarına da gelebileceği aklınızda bulunsun. Bu gezi rehberinde beş temaya –lüks oteller, *(hôtels de charme)*, tasarım otelleri, romantik ve apart oteller ile B&B'ler– ayrılan ve her biri kendi sınıfında iyi olan konaklama imkânları üç fiyat kategorisinde listelenmiştir *(s. 284–7)*.

Nerede?

Paris'te oteller, daha çok belli bölgelerde toplanmıştır. Genel olarak iş seyahatindekilerin tercih ettiği lüks oteller Sağ Yaka'da yer alırken *hôtels de charme* (kendine has karakteri olan büyüleyici oteller) Sol Yaka'da bulunur.

Champs-Élysées ve Opéra Garnier civarındaki lüks bölgelerde, Bristol, Four Seasons George V ve Meurice *(s. 284)* gibi Paris'in en büyük otelleri bulunur. Daha az tanınan birkaç zarif otel de Palais de Chaillot yakınlarındaki evlerin ve büyükelçiliklerin bulunduğu bölgededir.

Doğuya doğru, Sağ Yaka'daki Marais bölgesinde Pavillon de la Reine *(s. 284)* gibi çok sayıda eski malikâne, son derece etkileyici ve çekici butik otellere dönüştürülmüştür. Les Halles ve Rue St-Denis çevresindeki yerler ise daha çok sokak kadınları ve uyuşturucu bağımlılarıyla doludur. Seine Nehri'nin karşısında, Marais'nin güneyinde İle St-Louis ve İle de la Cité'de birkaç sevimli otel vardır.

En popüler turist mekânlarının bir kısmı ile kendine has özellikler taşıyan küçük otellerin çoğu Sol Yaka'dadır. Genellikle, yenilenmiş Quartier Latin'den, Boulevard St-Germain'in kuzey ve güneyinde uzanan şık ve zanaatçı bölgeleri ile ağırbaşlı bölgeler olan Les Invalides ve Eiffel Kulesi'ne doğru değişen bir atmosferden söz edilebilir. Buradaki oteller de bu havayı en iyi biçimde yansıtır.

Kent merkezinin dışında, Montparnasse'ta gökdelen bloklarında, iş seyahatindekilere hitap eden birkaç otel daha vardır. Porte de Versailles bölgesinin güneyindeki mekânlar genellikle ticari fuarlar için gelenlerin tercihidir. Gare du Nord ve Gare de Lyon çevresindeki istasyon bölgelerinde sıradan otellere rastlanabilir (dikkatli seçim yapmanızı öneririz). Eğer tepelik bölgeye aldırış etmezseniz Montmartre'da da birkaç hoş otel vardır. Ancak, sözde Montmartre'da olan ama gerçekte Pigalle'in fuhuş ve seks şovları yapılan bölgesinde bulunan otellere dikkat edin. Eğer gezerek otel aramayı düşünüyorsanız, en iyi zaman sabahın geç saatleri ya da öğle vakti olacaktır. Oteller tamamen doluysa, rezervasyonların iptal olduğu saat olan 18.00'den sonra tekrar deneyebilirsiniz. Otel odanız hakkında resepsiyondan edindiğiniz bilgiyle yetinmeyip size verilen odayı görmek isteyebilirsiniz. Havaalanı otelleri için *bkz. s. 369*.

Degrès de Notre-Dame'da *(s. 285)* etkileyici duvar resimlerine sahip banyo

Şık Hôtel D'Aubusson'un *(s. 284)* ön cephesi

Rue Norvins'deki Consulat restoran, Montmartre

Otel Fiyatları

Otel fiyatları, sezon dışında (kasım ortasından marta kadar ya da temmuz ve ağustosta) her zaman düşük olmayabilir. Çünkü, defileler ve yıl boyunca yapılan pek çok etkinlik otellerin dolmasına ve fiyatların artmasına yol açabilir. Ancak, daha eski otellerde odaların büyüklüğü ve konumlarındaki farklılıklar fiyatlara da yansıdığından buralarda uygun seçenekler bulmak mümkündür.

İkiz odalar çift kişilik odalardan biraz daha pahalıdır. Tek kişi

konaklasa da, neredeyse çift kişi başına ücret ödenebilir (fiyatlar genellikle kişi başına değil oda başına göre ayarlanır). Genelde banyosuz odalar, banyolu odalara göre % 20 daha ucuzdur. Kentte çok sayıda ve her bütçeye uygun restoran seçeneği olduğu için konaklamanızı yarım pansiyon ayarlamak gereksiz olabilir.

İndirim istemeniz her zaman sizin yararınıza olacaktır. Bazı otellerde öğrencilere, ailelere ve gruplara uygulanan özel indirimlerden de yararlanabilirsiniz. İnternette özel indirimlere rastlamak mümkündür. Ayrıca, gezinizi paket şeklinde satın almak da bazı fiyat avantajları sağlayabilir.

Gizli Ekstralar

Otellere göre resepsiyonda ya da odalarda belirtilen listelerdeki fiyatlar, vergi ve hizmet ücretlerini kapsamak zorundadır. Ekstra hizmetler dışında bahşiş bırakmak gerekli değildir ama örneğin *concierge* size bir gösteri için bilet ayarladıysa ya da oda görevlisi çamaşır yıkadıysa bahşiş vermeniz uygun olacaktır. Ancak, rezervasyon yaptırmadan önce, kahvaltının fiyata dahil olup olmadığını sormayı unutmayın. Minibardan aldığınız içkilere, atıştırmalıklara, çamaşır yıkama servislerine, park yeri hizmetlerine ve odanızdan yaptığınız telefon konuşmalarına dikkat edin, bunlar son derece pahalı olabilir.

Four Seasons George V *(s. 284)*

Tarihi Lancaster'deki *(s. 287)* bir süit

Bazı oteller konaklama tarihinden 24 veya 48 saat önce yapılan iptaller için ücret talep ettiğinden, seçtiğiniz otelin iptal politikasına dikkat edin.

Yıldız Sistemi

Fransız otelleri, tek yıldızlıdan dört yıldızlıya kadar olan otellerin kategorileri ve 2009'da eklenen 5 yıldızlı oteller kategorisi olmak üzere beş geniş kategoriye ayrılmıştır. Çok sade ve basit olan bazı yerler sınıflandırmaya tabi tutulmamıştır. Yıldız sınıflandırması olanakların seviyesini gösterir (örneğin, üç yıldızın üzerindeki otellerde asansör olmak zorundadır). Bu sistemde, cana yakınlık, temizlik, yemek olanakları ya da zevkli dekorasyon gibi konular da artık dikkate alınmaktadır.

Relais Christine'de bir heykel *(s. 284)*

Olanaklar

Paris'te dört yıldız değerlendirmesinin altındaki otellerin çok azında restoran vardır ama neredeyse hepsinde bir kahvaltı salonu bulunur. Ağustosta pek çok otelin restoranı kapanır. Bazı eski otellerde ortak kullanıma açık lobi olmayabilir. Daha modern ve pahalı otellerin daha iyi hizmet olanakları ve genellikle bir barı vardır.

Ucuz otellerde asansör bulunmayabilir (bu ayrıntı da valizinizi üst katlara taşırken önem kazanır). Genellikle sadece pahalı otellerin park hizmetleri vardır. Eğer arabayla seyahat ediyorsanız, kent dışında bulunan motel tipindeki otel zincirlerinden birini tercih edebilirsiniz *(s. 281, 283)*. En basit kent otelleri dışında bütün otellerdeki odalarda telefon vardır. Pek çok otel odasında televizyon da bulunur. Ayrıca büyük otellerde iş seyahatindekiler için konferans salonları ve gerekli toplantı ekipmanları gibi olanaklar sunulur; Wi-Fi ise çok yaygındır.

Odalarda çift kişilik yatak *(grand lit)* ve ikiz yatak *(lits jumeaux)* seçeneklere rastlayabilirsiniz.

Quartier Tuileries'deki Meurice *(s. 284)*

Neler Beklemelisiniz?

Bazı oteller yataklarda Fransızların ünlü uzun, sosis şeklindeki geleneksel yastıklarını hâlâ kullanırlar - eğer alışkın değilseniz rahatsız olabilirsiniz. Normal yastık için öncelikle odadaki dolaba bakın eğer orada yoksa, *oreillers* isteyin. Çoğu otelde banyolu odalar vardır. Eğer duşlu *(douche)* yerine küvetli bir banyo *(baignoire)* istiyorsanız bunu önceden belirtmelisiniz. Hosteller gibi daha basit yerlerde ortak banyo *(au palier)* olabilir. Dubleks oda, iki katlı bir süittir.

Çoğu yerde, taze kahve, kruvasan, reçel ve portakal suyundan oluşan geleneksel Fransız kahvaltısının yerini soğuk et, peynir, meyve, yoğurt ve tatlı çeşitlerinin de yer aldığı bir büfe kahvaltısı almıştır. Bazı lüks oteller artık o kadar önemli kahvaltı merkezleri haline gelmiştir ki, eğer odanızda kahvaltı etmek istemiyorsanız rezervasyon yaptırmanızda yarar vardır. Hoş bir alternatif, çalışan kesimin gazetelerini okuyarak kahvaltı ettikleri kafeler olabilir.

Otellerde hesap kapatma saati genellikle öğlendir. Eğer gecikirseniz bir günlük ücret daha ödemek durumunda kalabilirsiniz.

İndirimler

Paris, turistler için olduğu kadar iş dünyası için de önemli bir merkez olduğundan seyahat acentalarından veya internetten uygun fiyatlı hafta sonu paketleri bulmak mümkündür. Eğer önemli bir etkinlik yoksa, düşük sezonda, pazarlık yaparak veya her şeyin dahil olduğu paket programları araştırarak uygun fiyatlara seyahat edebilirsiniz.

Çocuklu Ziyaretçiler

Küçük çocuklu aileler, ek ücret ödemeden ya da küçük bir ücret karşılığında odalarına ekstra yatak konarak çocuklarının kendi odalarında kalmasını isteyebilirler. Bazı tur operatörleri buna göre paketler hazırlar. Çok az sayıdaki otele çocuklar kabul edilmez. Çocuklara hitap eden olanaklar genellikle kısıtlıdır. Bazı otellerde bakıcılık hizmeti de sunulur.

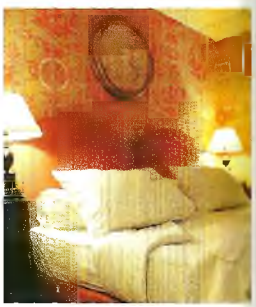
Engelli Ziyaretçiler

Engellilere yönelik olanaklarla donatılmış otel sayısı kısıtlıdır. **Groupement pour l'Insertion des Personnes Handicapées Physiques (GIHP)**'ten *(s. 361)* konaklama seçenekleriyle ilgili tavsiye alabilirsiniz. **J'Accede**'in *(s. 361)* internet sitesinde tekerlekli sandalye erişimine uygun otellerle ilgili detaylara yer verilir.

Apart-Oteller

Apart-oteller popüler bir seçenektir. **Citadines Apart'hotel** zincirinin diğer büyük Avrupa kentlerinde olduğu gibi Paris'in de merkezi bölgelerinde dayalı döşeli stüdyo tipi ve normal daireleri vardır. Bunlar hem kısa hem de uzun süreli konaklamalar için iyi bir seçenektir. Otellerde sunulan çamaşır yıkama, çocuk bakıcılığı ve market alışverişi gibi bazı hizmetleri buralarda bulabilirsiniz ama bunlar için ekstra ücret ödemeniz gerekir.

Office du Tourisme et des Congrès de Paris'den bütün apart-otel acentalarının bir listesini alabilirsiniz. Ünlü acentalar arasında **Allo Logement Temporaire, At Home In Paris, Haven in Paris, Paris Appartements Services** ve **Holiday France Rentals** sayılabilir. **Good Morning Paris ve France-Lodge**, apart-otel rezervasyonlarının yanı sıra, B&B acentası olarak da çalışır *(bkz Rehber s. 283)*. Bütün bu acentalarda dayalı döşeli daireler, bir haftadan altı aya kadar bir süre için kiraya verilir. Bazen kent dışına çıkmış bir Parislinin dairesi de ayarlanabilir. Fiyatlar, diğer konaklama olanaklarına göre, özellikle büyük daireler söz konusu olduğunda daha ucuz olabilir.

Sessiz ve şık Hôtel des Grands Hommes *(s. 287)*

Hôtels Christine'in avlusu *(s. 284)*

Özel Evlerde Konaklama

Paris'te oda ve kahvaltı (B&B) konaklama, *chambre d'hôte* veya *café couette* ("kahve ve yorgan") olarak bilinir. B&B fiyatları oldukça uygundur; çift kişilik odaların gecelik ücreti 45-100 € arasında değişir. **Alcôve & Agapes**'in Paris'in şık semtlerinde, metro duraklarına yürüme mesafesinde odaları vardır. Sahiplerle ve özel mutfağı, salonu veya terası olan odalarla ilgili detaylı bilgi alabilirsiniz. Evler düzenli aralıklarla teftiş edilir.

France-Lodge özellikle uzun süreli konaklamalar için uygun fiyata oda ve daire kiralayabileceğiniz bir acentadır. Yıllık üyelik ücreti 15 € olarak belirlenmiştir, ama kiralar genellikle diğer acentaların ayarladıklarına göre daha düşüktür. **Good Morning Paris**'te ise oda kiralama hizmetinin yanı sıra, turizm danışma servisi de sağlanır. Rezervasyon yaptırırken en az iki gece kalacağınızın garantisi istenir (ayrıntılar için *bkz.* Rehber s. 283).

Otel Zincirleri

Paris'in dışındaki motel tarzı konuşlar artık hem iş insanlarına hem de turistlere hizmet veriyor. Formule 1, Première Class ve Fasthôtel gibi en ucuz zincirlerin, düşük fiyatlar dışında önerilebilecek bir özellikleri yoktur. **Campanile**, **Ibis** ve **Choice Hotels** ise daha kaliteli yerlerdir. Bunlar, pratik, görece ucuz ve arabası olanlar için uygun olmakla birlikte Paris atmosferinden ve karakterinden yoksundurlar. Çoğu, işlek caddelerin üzerinde, sıradan binalarda bulunur ve buralardaki trafik gürültüsü rahatsız edici olabilir. Bu zincirlerin yeni açılan şubeleri, eskilere göre daha güzel ve daha donanımlıdır.

Sofitel, **Novotel** ve **Mercure** gibi pek çok zincir iş insanlarına hitap edecek şekilde düzenlenmiştir ve daha yüksek fiyata daha iyi hizmetler sunar. Hatta, merkezi konumlardaki şubeleri oldukça lüksür. Hafta sonu paketlerinden yararlanarak buralarda daha uygun fiyatlara konaklayabilirsiniz. Otellerin çoğunda restoran bulunur. Zincirlerin birçoğu kendi broşürlerini hazırlar ve bunlarda işinize yarayabilecek ve otelin tam konumunu belirten haritalar bulunur. Otel zincirleri listesi için *bkz.* Rehber *s. 283*.

Hostellerde ve Yurtlarda Konaklama

Paris'te pek çok hostel ağı vardır. **Maisons Internationales de la Jeunesse et des Etudiants (MIJE)**, Marais'deki üç harika malikânede, 18-30 yaş arasındaki kişiler için yurt odaları sunar. Buradaki tüm odalar yenilenmiştir. Grup rezervasyonları hariç önceden rezervasyon kabul edilmez. Merkez büroyu, odayı tutacağınız gün aramanız gerekir.

Bureau Voyage Jeunesse'in (BVJ) çift kişilik odalarda (gecelik 35-49 €) ve yurt odalarında (gecelik 30 €) konaklama hizmeti sunan iki hosteli vardır. Ücrete kahvaltı dahildir. Rezervasyonlar en erken konaklama tarihinden iki hafta önce yapılabilir.

Ethic Etapes Paris ve çevresinde özel ve paylaşılan odalara ek olarak yurt odaları da bulunan altı merkeze sahiptir.

Fédération Unie des Auberges de Jeunesse (FUAJ), Uluslararası Hostel Federasyonu üyesidir. Paris'te bulunan üç hostelinde yaş sınırı yoktur.

Canal St Martin üzerinde yer alan **St Christopher's Paris** mükemmel olanaklar sunar ve katılmak isteyebileceğiniz Paris turları düzenler.

Jeu de Paume'daki *(s. 284)* 17. yüzyıl tarihli ahşap kirişli yemek salonu

Kamping

Paris'teki tek kamp alanı **Camping Indigo Paris**'tir (geceliği yaklaşık 20-40 €). Seine Nehri yakınlarındaki bu donanımlı alan bütün yıl açık olsa da, yaz aylarında tamamen dolu olur. Çadırlar ve karavanların yanı sıra, kiralık hareketli evler de bulunur. Çevre bölgelerde, bazıları RER hatlarına yakın olan pek çok diğer kamp alanı da vardır. **Camping International de Jablines** (geceliği yaklaşık 26 €) Disneyland® Paris'ten 9 km, Paris'in merkezinden ise RER ile 25 dakika uzaklıktadır. **Camping International Maisons-Laffitte** (geceliği yaklaşık 30 €) Seine Nehri üzerinde hoş bir banliyöde yer alır ve nisandan ekime kadar açıktır. RER istasyonu 10 dakikalık yürüyüş mesafesindedir. Trenler Paris'in merkezine 20, Disneyland® Paris'e 50 dakikada ulaşır. Versailles ise arabayla 20 dakikalık mesafededir. Diğer kamp alanlarıyla ilgili ayrıntıları Paris turizm bürosundan öğrenebilir veya **Fédération Française de Camping-Caravaning (FFCC)** *(bkz.* Rehber *s. 283)* tarafından yayınlanan broşüre bakabilirsiniz.

Rezervasyon

Paris'in en kalabalık zamanı Noel, yılbaşı ve Fransa'da okulların tatil olduğu Paskalya ve ekim civarıdır. Mayıstan eylüle kadar turistler kente akın eder ama Parisliler birçok mağaza ve restoranın kapandığı ağustosta kentten kaçar. Disneyland® Paris kentte yer bulmayı zorlaştırmıştır çünkü çoğu ziyaretçi başkentte kalmayı ve parka RER trenleriyle gidip gelmeyi tercih eder.

Kalacağınız oteli seçtiyseniz, en az bir ay öncesinden rezervasyon yaptırmanızda yarar vardır. 284–7. sayfalar arasında listelenen oteller kendi sınıflarının en iyi otelleridir ve çabuk dolar. Mayıs–ekim ayları arasında Paris'e gitmeyi düşünüyorsanız 6 hafta öncesinden rezervasyon yaptırın. En iyi yol doğrudan otelle bağlantı kurmaktır. Telefonla yer ayırtacaksanız gündüz telefon etmeniz daha iyi olabilir çünkü rezervasyon yetkilileri genellikle gündüz

Charles de Gaulle havaalanındaki turizm bürosu

çalışırlar. Rezervasyonunuzu internet sitesinden veya e-posta (internet adresi olan otellerin bilgileri listede verilmiştir) ile teyit etmeniz gerekir. Rezervasyonu onaylamak için genellikle kredi kartı bilgileri istenir.

Genellikle otellerin internet siteleri üzerinden rezervasyon yaptırmak mümkündür. Bazı oteller internette daha iyi fiyatlar sunduğundan, bu yöntemi seçmeniz yararınıza olabilir.

Eğer bir acentaya başvurmayı tercih ederseniz **Ely 12 12** aracılığıyla oteller veya diğer konaklama seçenekleri için rezervasyon yaptırabilirsiniz. Ayrıca, Seine Nehri'nde tekne gezisi gibi etkinlikleri de buradan ayarlayabilirsiniz.

Kalacağınız yer konusunda çok titiz değilseniz veya hiçbir otelde yer bulamazsanız, **Office du Tourisme et des Congrès de Paris** size uygun bir fiyat karşılığında bir yer ayarlayabilir.

Depozito

Telefonla rezervasyon yaptırırsanız, ya kredi kartı numaranız (iptal durumunda kartınızdan belirli bir ücret tahsil edilecektir) ya da bir miktar depozito *(arrhes)* ödemeniz istenecektir. Depozito miktarı en fazla bir gecelik ücret kadar olur. Fransa'da rezervasyon sırasında odanızı seçme şansınız vardır.

Otele rezervasyon yaptırdığınız gün saat 18.00'den önce gelmeye özen gösterin ya da telefon ederek gecikeceğinizi bildirin yoksa odanızı kaybedebilirsiniz. Bir sorunla karşılaşırsanız Office du Tourisme et des Congrès de Paris'ye danışın.

Turizm Büroları

Havaalanındaki, Gare de Lyon, Gare du Nord ve Pyramides'teki danışma bürolarından aynı gün için otel ayarlayabilirsiniz. Turizm bürolarının çoğunda otellerin bir listesi bulunur ve bazıları eğlence etkinlikleri ile turistik geziler için de rezervasyon yaparlar *(s. 358 & 359)*.

Önerilen Oteller

Bu rehber kitabın 284–7. sayfaları arasında yer verilen oteller Paris'teki en iyi lüks, romantik ve büyüleyici oteller ile tasarım otelleri arasından derlenmiştir. Önce ait oldukları kategoriye, sonra da konumlarına ve fiyatlarına göre listelenmişlerdir. Otellerin çoğu başlıca turistik bölgelerin civarında yer alsa da, merkezin dışında konumlanmış olmasına rağmen fiyatları veya sunulan hizmet ve olanakları ile öne çıkan ya da sıradışı bir çekiciliğe sahip olan birkaç seçenek de mevcuttur. Seçenekler sadece otellerle sınırlı değildir; bütçesi kısıtlı olanlara hitap edebilecek uygun fiyatlı B&B'ler ve apart otellere de yer verilmiştir. Bütün seçeneklerin ortak özelliği sadece geceyi geçirecek bir oda sunmaktan öteye geçmelerini sağlayan ekstra bir niteliğe sahip olmalarıdır. Dikkate Değer olarak belirtilmiş kutucuklarda anlatılan otellerin tavsiye edilmelerinin sebebi kendilerine has kimi özellikleriyle öne çıkmalarıdır. Bunlar güzel odalar, tarihi önemde bina, mükemmel hizmet, etkileyici manzaralar, olağanüstü bir spa veya ailelere hitap eden olanaklar olabilir.

Camping International Maisons-Laffitte'teki karavanlar

REHBER

Office du Tourisme et des Congrès de Paris

25 Rue des Pyramides 75001. **Tel** 01 49 52 42 63. *Ayrıca bkz. s. 359.*
parisinfo.com

Acentalar

Ely 12 12
18 Rue du Faubourg St-Honoré 75008.
Tel 01 43 59 12 12.
ely1212.com

Apart-Oteller

Allo Logement Temporaire
40 Rue Legendre 75017.
Tel 01 42 72 00 06.
allo-logement-temporaire.asso.fr

At Home in Paris
15 Ave de Friedland 75008.
Tel 01 42 12 40 40.
Fax 01 42 12 40 48.
athomeinparis.fr

Citadines Apart'hotel
Tel 01 41 05 79 05.
citadines.com

Haven In Paris
Tel 1 61 7395 4243 (ABD).
haveninparis.com

Holiday France Rentals
Tel 01 55 37 97 36
holidays-france-rentals.com

Paris Appartements Services
20 Rue Bachaumont 75002. **Tel** 01 40 28 01 28.
paris-appartements-services.com

Residences de Tourisme

Pierre et Vacances
Tel 0892 70 21 80 (Fransa), 08700 267 145 (İngiltere), +33 1 58 21 55 50 (uluslararası).
pierreetvacances.com

Résidence du Roy
8 Rue François-1er 75008.
Tel 01 42 89 59 59.
leshotelsduroy.com/en/la-residence-du-roy

B&B'ler

Alcôve & Agapes
Tel 01 44 85 06 05.
bed-and-breakfast-in-paris.com

France-Lodge
2 Rue Meissonier 75017.
Tel 01 56 33 85 85.
francelodge.fr

Good Morning Paris
43 Rue Lacepède, 75005.
Tel 01 47 07 28 29.
goodmorningparis.fr

Otel Zincirleri

Campanile
Tel 0207 519 50 45 (İng).
campanile.com

Choice Hotels
Tel 08 00 91 24 24 (merkezi rezervasyon). 1 877 424 6425 (ABD ve Kanada)
choicehotels.com

Crowne Plaza République
10 Pl de la République 75011.
Tel 01 43 14 43 50.
ihg.com

Hilton Paris La Defense
2 Place de la Défense 92053
Tel 01 46 92 10 10.
3.hilton.com

Holiday Inn St-Germain-des-Prés
92 Rue de Vaugirard.
Tel 01 49 54 87 00.
holidayinn.com

Hotel Warwick Champs-Elysées
5 Rue de Berri 75008.
Tel 01 45 63 14 11.
warwickparis.com

Ibis Styles Paris Bercy
77 Rue de Bercy 75012
Tel 0825 88 00 00.
accorhotels.com

Ibis Paris Bastille
15 Rue Breguet 75011
Tel 01 49 29 20 20.
ibishotel.com

Mercure Paris Bercy Bibliotheque
6 Blvd Vincent Auriol 75013. **Tel** 01 45 82 48 00.
mercure.com

Mercure Paris Gare Montparnasse
20 Rue de la Gaîté 75014.
Tel 08 25 80 29 29.
mercure.com

Mercure Paris Vaugirard Porte de Versailles
69 Blvd Victor 75015.
Tel 01 44 19 03 03.
mercure.com

Mercure Paris Tour-Eiffel Grenelle
64 Blvd de Grenelle 75015
Tel 01 45 78 90 90.
mercure.com

Méridien Etoile
81 Blvd Gouvion Saint-Cyr 75017.
Tel 01 40 68 34 34.
lemeridienetoile.com

Novotel Paris Bercy
85 Rue de Bercy 75012.
Tel 01 43 42 30 00.
novotel.com

Novotel Paris Les Halles
8 Pl Marguerite de Navarre 75001.
Tel 01 42 21 31 31.
novotel.com

Novotel Tour Eiffel
61 Quai de Grenelle 75015. **Tel** 01 40 58 20 00.
novotel.com

Paris Rive Gauche Hotel and Conference Centre
17 Blvd St-Jacques 75014.
Tel 01 40 78 79 80.
marriott.com/paris

Royal Garden St-Honoré
218-226 Rue du Faubourg St-Honoré 75008.
Tel 01 49 53 03 03.
royalgardenparis.com

Sofitel Le Faubourg
15 Rue Boissy d'Anglas 75008.
Tel 01 44 94 14 14
sofitel.com

Sofitel Paris La Défense
33 Voie des Sculpteurs 92800. **Tel** 01 47 76 44 43.
sofitel.com

Sofitel Scribe
1 Rue Scribe 75009.
Tel 01 44 71 24 24.
sofitel.com

Hosteller

BVJ
20 Rue Jean-Jacques Rousseau 75001.
Tel 01 53 00 90 90.
bvj-hotel.com

Ethic Etapes
27 Rue de Turbigo 75002.
Tel 01 40 26 57 64.
ethic-etapes.fr

FUAJ – Le d'Artagnan
80 Rue Vitruve 75020.
Tel 01 40 32 34 56.
fuaj.org

MIJE
13 Boulevard Beaumarchais 75004.
Tel 01 42 74 23 45.
mije.com

St Christopher's Paris
159 Rue de Crimée 75019
Tel 01 40 34 34 40.
st-christophers.co.uk

Kamping

Camping Indigo Paris
2 Allee du Bord de l'Eau 75016. **Tel** 01 45 24 30 00.
campingparis.fr

Camping International de Jablines
Jablines-Annet 77450.
Tel 01 60 26 09 37 (Kas–Nis ortası kapalı).
camping-jablines.com

Camping International Maisons-Laffitte
1 Rue Johnson 78600.
Tel 01 39 12 21 91.
sandaya.fr/web/FR/Campings/France/Paris/Maisons-Laffitte/Apercu.htm

FFCC
78 Rue de Rivoli 75004.
Tel 01 42 72 84 08.
ffcc.fr

Nerede Kalınır?

Lüks

Île de la Cité ve Île St-Louis

Jeu de Paume €€€
54 Rue St-Louis en l'Ile, 75004
Tel *01 43 26 14 18* **Hrt** 13 C4
W jeudepaumehotel.com
17. yüzyılın başlarında inşa edilen ahşap kirişli bina, lüks odalara sahip, sade ve şık bir otele dönüştürülmüştür.

Beaubourg ve Marais

Dikkate Değer

Pavillon de la Reine €€€
28 Place des Vosges, 75003
Tel *01 40 29 19 19* **Hrt** 14 D3
W pavillon-de-la-reine.com
Kentin en güzel meydanına bakan otelin konumu eşsizdir. Bir zamanlar Avusturyalı Anne'yi ağırlayan 17. yüzyıl malikânesi, şık bir yazlık köşk havasında modern olanaklarla donatılarak lüks ve romantik yatak odaları ve güzel bir spa'yla mükemmel bir otele dönüştürülmüştür. Küçük bahçesi çok hoş.

Tuileries, Opéra ve Montmartre

Le Meurice €€€
228 Rue de Rivoli, 75001
Tel *01 44 58 10 10* **Hrt** 12 D1
W lemeurice.com
İmparatorluk tarzındaki ihtişamıyla, kentin *grande dame* otellerinin en şık olanıdır. Göz alıcı odaları, muhteşem manzarası ve lüks spa'sı dikkate değer.

Mandarin Oriental €€€
251 Rue St-Honoré, 75001
Tel *01 70 98 78 88* **Hrt** 12 D1
W mandarinoriental.com/Paris
Art Deco ve oryantal detaylara sahip odaları çok rahattır. Doğu stilindeki hizmet anlayışı ve Paris tarzı bir araya geldiğinde çekici bir kombinasyon ortaya çıkar.

W Paris - Opéra €€€
4 Rue Meyerbeer, 75009
Tel *01 77 48 94 94* **Hrt** 6 E4
W wparisopera.com
Fransa'daki ilk W oteli, genç ve havalıdır. 1870'lerin özellikleriyle modern mobilyaları buluşturan otel, rahat yataklar ve mükemmel kokteyller sunuyor.

Champs-Élysées ve Quartier Chaillot

Four Seasons George V €€€
31 Avenue George V, 75008
Tel *01 49 52 70 00* **Hrt** 4 E5
W fourseasons.com/paris
George V'in ihtişamının, Four Seasons'in modern anlayışıyla birleştiği otel Paris'te bir ikondur.

Keppler €€€
10 Rue Keppler, 75116
Tel *01 47 20 65 05* **Hrt** 4 E5
W keppler.fr
İddialı siyah-beyaz dekorasyonuyla dikkat çeken şık otelde klasik konfor anlayışı hakimdir. Odalar, güzel antikalarla süslenmiştir.

Le Bristol €€€
112 Rue de Faubourg St-Honoré, 75008
Tel *01 53 43 43 00* **Hrt** 5 A4
W lebristolparis.com
Seçkin otel, antikalar, Flaman goblenleri ve avizelerle doludur. Hoş bir havuzu da vardır.

St-Germain ve Quartier Latin

Hôtel d'Aubusson €€€
33 Rue Dauphine, 75006
Tel *01 43 29 43 43* **Hrt** 12 F4
W hoteldaubusson.com
17. yüzyıldan kalma avlulu taş evde dört yıldızlı konaklama sunulur.

Relais Christine €€€
3 Rue Christine, 75006
Tel *01 40 51 60 80* **Hrt** 12 F4
W relais-christine.com
Panelli salonu ve özel bahçesiyle dikkat çeken lüks, samimi ve sakin bir seçenektir.

Caron de Beaumarchais'deki hoş 18. yüzyıl dekorasyonundan bir ayrıntı

Fiyat Kategorileri
Yüksek sezonda vergileri ve diğer masrafları da kapsayan iki kişilik standart bir odanın gecelik fiyatları.

€	150 €'nun altı
€€	€150–€300
€€€	300 €'nun üstü

Hôtels de Charme

Beaubourg ve Marais

Hôtel du 7e Art €
20 Rue St-Paul, 75004
Tel *01 44 54 85 00* **Hrt** 14 D4
W paris-hotel-7art.com
Samimi bir barı ve sade odaları olan otel eski filmlerin çerçevelenmiş afişleriyle doludur.

Britannique €€
20 Avenue Victoria, 75001
Tel *01 42 33 74 59* **Hrt** 13 A3
W hotel-britannique.fr
Dekorasyondaki denizle ilgili detaylar otele İngiliz havası katar.

Caron de Beaumarchais €€
12 Rue Vieille du Temple, 75004
Tel *01 42 72 34 12* **Hrt** 13 C3
W carondebeaumarchais.com
Renkli kumaşlar ve şık kapitone mobilyalar ile 18. yüzyıl temasına sahiptir.

Tuileries, Opéra ve Montmartre

Chopin €
46 Passage Jouffroy, 75009
Tel *01 47 70 58 10* **Hrt** 6 F4
W hotelchopin.fr
19. yüzyıl tarihli cam tavanlı bir pasajda yer alan gözde bir oteldir.

Brighton €€
218 Rue de Rivoli, 75001
Tel *01 47 03 61 61* **Hrt** 12 D1
W paris-hotel-brighton.com
Suni mermer sütunlar ve avizelerle süslenmiş otelin Tuileries manzarası vardır. Aile dostu.

L'Ermitage €€
24 Rue Lamarck, 75018
Tel *01 42 64 79 22* **Hrt** 7 A1
W ermitagesacrecoeur.fr
Zevkli otelin duvar resimleri sanatçı Roland Dubuc'a aittir.

Mansart €€
5 Rue des Capucines, 75001
Tel *01 42 61 50 28* **Hrt** 6 D5
W paris-hotel-mansart.com
Antikalarla dolu yatak odaları zevkli döşenmiştir.

Champs-Élysées ve Quartier Chaillot

Nicolo €€
3 Rue Nicolo, 75116
Tel *01 42 88 83 40* Hrt 9 A2
hotel-nicolo.fr
Şirin otel, antika mobilyalar, oryantal kilimler ve devasa doğal çiçek baskılarıyla dikkat çeker.

St-Germain ve Quartier Latin

Degrés de Notre Dame €€
10 Rue des Grands Degrés, 75005
Tel *01 55 42 88 88* Hrt 13 B4
hotel-degres-notre-dame.com
Eski moda çekiciliğe sahip otelde, küçük yatak odaları, freskli merdivenle çıkar. İki odanın manzarası muhteşemdir.

Hôtel de Fleurie €€
32–34 Rue Grégoire-de-Tours, 75006
Tel *01 43 73 70 00* Hrt 12 F4
hotel-de-fleurie.fr
Heykellerle bezeli davetkâr bir ön cepheye sahip otelde modern bir konfor sunulur.

Hôtel des Grandes Ecoles €€
75 Rue Cardinal Lemoine, 75005
Tel *01 43 26 79 23* Hrt 17 B1
hotel-grandes-ecoles.com
Eski moda çekiciliğe sahip bir oteldir. Bahçesi yaz aylarında kahvaltı için mükemmeldir.

St-Paul Le Rive Gauche €€
43 Rue Monsieur le Prince, 75006
Tel *01 43 26 98 64* Hrt 12 F5
hotelsaintpaulparis.com
Taş duvarları ve kirişleri ile taşra atmosferine sahip samimi bir oteldir. Bazılarında dört direkli yatak bulunan odalar zevklidir.

Verneuil €€
8 Rue de Verneuil, 75007
Tel *01 42 60 82 14* Hrt 12 D3
hotel-verneuil-saint-germain.com
Samimi odalar, *objets d'art*, antika kitaplar ile kendinizi evinizde hissedebileceğiniz hoş bir oteldir.

Luxembourg ve Montparnasse

Dikkate Değer

Hôtel des Académies et des Arts €€
15 Rue de la Grande Chaumière, 75006
Tel *01 43 26 66 44* Hrt 16 D2
hotel-des-academies.com
Çekici otel, orijinal görüntüsünü iki sanatçıya borçludur. Duvarlardaki eğlenceli dansçı ve akrobat çizimleri Jerôme Mesnager tarafından yapılmıştır. Aynı derecede çekici olan heykeltıraş Sophie de Watrigant'ın figürleri ise otelin merdivenlerini süsler. Hem yatak odaları hem de çay salonu ve spa çok zariftir.

Le Bristol'un huzur dolu bahçesi

Hotel Ste-Beuve €€
9 Rue Ste-Beuve, 75006
Tel *01 45 48 20 07* Hrt 16 D1
hotelsaintebeuve.com
Sade ve doğal bir tarza sahip otelin renkli odaları vardır. Kış aylarında salonda şömine yakılır.

Récamier €€
3 bis Place St-Sulpice, 75006
Tel *01 43 26 04 89* Hrt 12 E5
hotelrecamier.com
Küçük ama sevimli otel sessiz konumuyla dikkat çeker. Odalar muntazam, hizmet kusursuzdur.

Kent Merkezinin Dışı

Hôtel de la Porte Dorée €
273 Avenue Daumesnil, 75012
Tel *01 43 07 56 97*
hoteldelaportedoree.com
Güzel mobilyalı samimi odalar, çekici kumaş ve antikalar, şömine ve *trompe-l'oeil* duvar resimleriyle geleneksel bir seçkinliğe sahiptir.

Hôtel du Nord €
47 Rue Albert Thomas, 75010
Tel *01 42 01 66 00* Hrt 8 D5
hoteldunord-leparivelo.com
Kendine özgü, sevimli odalarıyla samimi ve mütevazı bir oteldir. Misafirler için bisikletler bulunur.

Résidence Foch €
10 Rue Marbeau, 75116
Tel *01 45 00 46 50* Hrt 3 B4
foch-paris-hotel.com
Güzel bahçeli samimi otelin duvarları ve kumaşları tarihi baskılarla dekore edilmiştir.

La Manufacture €€
8 Rue Philippe de Champagne, 75013
Tel *01 45 35 45 25* Hrt 17 C4
hotel-la-manufacture.com
Çekici dekorasyona ve ahşap zemine sahip şık, modern otel bir 19. yüzyıl binasında yer alır.

La Villa Paris €€
33 Rue de la Fontaine à Mulard, 75013
Tel *01 43 47 15 66*
la-villa-paris.com
1920'lerden kalma bir evdeki B&B'de ev konforu sunulur. Sade dekorasyonlu odalar lükstür.

Langlois €€
63 Rue St-Lazare, 75009
Tel *01 48 74 78 24* Hrt 6 D3
hotel-langlois.com
19. yüzyıl tarihli banka binasında yer alan geleneksel otelin kendine özgü bir karakteri vardır. Belle Époque ve Art Nouveau dekorasyonu dikkat çeker.

Manoir de Beauregard €€
43 Rue des Lilas, 75019
Tel *01 42 03 10 20*
manoir-de-beauregard-paris.com
Resmi bahçeli bir 18. yüzyıl malikânesinde yer alan bir B&B.

Tasarım Otelleri

Champs-Élysées ve Quartier Chaillot

Hotel Fouquet's Barrière €€€
46 Avenue George V, 75008
Tel *01 40 69 60 00* Hrt 4 E5
lucienbarriere.com
Sürrealist dokunuşları göze çarpan modern ve gözde bir oteldir.

Le A €€€
4 Rue d'Artois, 75008
Tel *01 42 56 99 99* Hrt 5 A4
paris-hotel-a.com
Duvar resimleri ve tek renkli temasıyla sıradışı ve şık bir oteldir.

Konaklama olanaklarıyla ilgili ayrıntılı bilgi için *bkz. s. 282*

Duc de St-Simon'daki şık yatak odası

Invalides ve Eiffel Kulesi

7 Eiffel €€
17 bis Rue Amélie, 75007
Tel *01 45 55 10 01* **Hrt** 10 F3
hotel-7eiffel-paris.com
Renkli dokunuşlara sahip sade, şık ve seçkin bir oteldir. Çatı katındaki teras harikadır.

Mayet €€
3 Rue Mayet, 75006
Tel *01 47 83 21 35* **Hrt** 15 B1
mayet.com
Şık otelin dekorasyonunda renkli boyanmış masalar ve soyut duvar resimleri dikkat çeker.

Valadon Colors €€
16 Rue Valadon, 75007
Tel *01 47 53 89 85* **Hrt** 10 F3
hotelvaladon.com
Üç yıldızlı otel, harika yataklar, iddialı renkler ve mobilyalar ile benzerlerinden ayrılır.

St-Germain ve Quartier Latin

Bel Ami €€
7–11 Rue St-Benoît, 75006
Tel *01 42 61 53 53* **Hrt** 12 E3
hotel-bel-ami.com
19. yüzyıl tarihli bir matbaa binasındaki şık minimalist otel medya dünyasının gözdesidir.

Le Bellechasse €€
8 Rue de Bellechasse, 75007
Tel *01 45 50 22 31* **Hrt** 11 C3
lebellechasse.com
Christian Lacroix tasarımı otelde canlı freskler, delidolu desenler ve muhteşem renkler göz doldurur.

Seven €€
20 Rue Berthollet, 75005
Tel *01 43 31 47 52* **Hrt** 17 A2
sevenhotel paris.com
Uzay çağı tasarımına sahip şık otelde fiber-optik aydınlatmalar ve temalı odalar dikkat çeker.

Luxembourg ve Montparnasse

La Maison Montparnasse €
53 Rue de Gergovie, 75014
Tel *01 45 42 11 39* **Hrt** 15 B4
lamaisonmontparnasse.com
Her katı gökkuşağının farklı bir renginde olan basit bir oteldir.

Apostrophe €€
3 Rue de Chevreuse, 75006
Tel *01 56 54 31 31* **Hrt** 16 E2
apostrophe-hotel.com
Sanat ve edebiyat meraklılarına hitap eden bir aile işletmesidir. Odaların dekorasyonu yerel sanatçılara aittir.

Le Six €€
14 Rue Stanislas, 75006
Tel *01 42 22 00 75* **Hrt** 16 D1
hotel-le-six.com
Krem ve kahverengi ağırlıktaki dekorasyonuyla şık, modern bir oteldir. Hamam ve spa sunulan lüks olanaklardandır.

Kent Merkezinin Dışı

Mama Shelter €€
109 Rue de Bagnolet, 75020
Tel *01 43 48 48 48*
mamashelter.com/en/paris
Klas ve modaya uygun olmasına rağmen fiyatları uygundur. Philippe Starck tasarımı odalarda iMac'ler, mikrodalga fırınlar ve keyifli aydınlatmalar yer alır.

Romantik

Île de la Cité ve Île St-Louis

St-Louis en l'Isle €€
75 Rue St-Louis en l'Île, 75004
Tel *01 46 34 04 80* **Hrt** 13 C4
saintlouisenlisle.com
Konumuna rağmen fiyatları çok yüksek değildir. Doğal renklerdeki odaları zevkli ve samimidir.

Beaubourg ve Marais

Dikkate Değer

Le Petit Moulin €€
29–31 Rue du Poitou, 75003
Tel *01 42 74 10 10* **Hrt** 14 D2
paris-hotel-petitmoulin.com
Paris'teki en eski *boulangerie*'nin ev sahipliği yaptığı, Christian Lacroix tarafından tasarlanan küçük, sıradışı bir oteldir. Moda tasarımlarına şekil veren renk ve gösteriş düşkünlüğü birbirinden farklı 17 odada kendini gösterir. Açık saçık duvar resimlerine sahip odalar romantiktir.

Tuileries, Opéra ve Montmartre

Le Relais Montmartre €€
6 Rue Constance, 75018
Tel *01 70 64 25 25* **Hrt** 6 E1
hotel-relais-montmartre.com
Küçücük bir avlunun etrafını saran hoş oteldeki odalarda zarif dönem mobilyaları ve boyalı kirişler dikkat çeker.

Dikkate Değer

Terrass €€
12–14 Rue Joseph de Maistre, 75018
Tel *01 46 06 72 85* **Hrt** 6 E1
terrass-hotel.com
Seçkin odalara sahip dört yıldızlı, rahat otel her mevsim çekicidir. Kış aylarında rahat koltuklara sahip samimi piyano barında şömine yakılır. Yaz aylarında ise, çatı katındaki teras hizmete açılır. En üst katın muhteşem manzarası evlerin çatılarından Eiffel Kulesi'ne ve daha da ileriye kadar uzanır.

Particulier Montmartre €€€
23 Avenue Junot, Pavillon D, 75018
Tel *01 53 41 81 40* **Hrt** 2 E5
hotel-particulier-montmartre.com
Küçük birer daire büyüklüğündeki beş samimi süitin sınırları zorlayan tasarımı dikkat çeker. Güzel bir de bahçesi vardır.

Champs-Élysées ve Quartier Chaillot

Daniel €€€
8 Rue Frédéric Bastiat, 75008
Tel *01 42 56 17 00* **Hrt** 4 F4
hoteldanielparis.com
Bir mücevher kutusunu andıran otel oryantal kumaşlar, duvar kâğıtları, halılar ve objelerle dolu

Fiyat kategorileri için *bkz s. 284*

Lancaster €€€
7 Rue de Berri, 75008
Tel *01 40 76 40 76* **Hrt** 4 F4
hotel-lancaster.com
Avenue Dietrich'in gözdesi olduğu günden daha lükstür.

Shangri La €€€
10 Avenue d'Iéna, 75116
Tel *01 53 67 19 98* **Hrt** 10 D1
shangri-la.com/paris/shangrila
Tarihin Napoléon'un yeğeninin yaşadığı Belle Epoque konağında yer alan otel romantiktir.

Invalides ve Eiffel Kulesi

Hôtel de la Tour Maubourg €€
3 Rue de Grenelle, 75007
Tel *01 47 05 16 16* **Hrt** 11 A3
hoteltourmaubourgparis.com
Resmî ve samimi otelin uyumlu bir tadı vardır.

Hôtel de Varenne €€
44 Rue de Bourgogne, 75007
Tel *01 45 51 45 55* **Hrt** 11 B3
varenne-hotel-paris.com
XIV. Louis ve imparatorluk tarzlarındaki odalara sahip otelin asıl özelliği güzel bahçesidir.

Dikkate Değer

Duc de St-Simon €€€
14 Rue de St-Simon, 75007
Tel *01 44 39 20 20* **Hrt** 11 C3
hotelducdesaintsimon.com
18. yüzyıl malikânesinde yer alan ölümlü ve sakin otelin dekorasyonu gelenekseldir. Kapitone mobilyalar, antikalar, yumuşak boya efektleri ve görkemli yatak odaları ile hem şıklığı hem rahattır. Manzendeki bahçe muhteşemdir. Standart odalar biraz küçük olduğundan daha üst seçeneklere bakmakta fayda vardır.

St-Germain ve Quartier Latin

Hôtel de Buci €€
22 Rue de Buci, 75006
Tel *01 55 42 74 74* **Hrt** 12 E4
buci-hotel.com
Antikalar, zengin renkler ve lüks kumaşlar ile kendinizi 18. yüzyılda bulabilirsiniz.

Hôtel des Grands Hommes €€
17 Place du Panthéon, 75005
Tel *01 46 34 19 60* **Hrt** 17 A1
hoteldesgrandshommes.com
Dekorasyonlu otelin güzel Panthéon manzarası vardır. Bir 18. yüzyıl binasında yer alır ve dekorasyonu tipik Barok tarzındadır.

Villa d'Estrées €€
17 Rue Git le Coeur, 75006
Tel *01 55 42 71 11* **Hrt** 12 F4
villadestrees.com
Gözlerden uzak olan seçkin aile işletmesinde odalar, süitler ve daireler mevcuttur.

Relais St-Germain €€€
9 Carrefour de l'Odéon, 75006
Tel *01 44 27 07 97* **Hrt** 12 F4
hotel-paris-relais-saint-germain.com
Dayanılmaz Paris cazibesine sahip otelde üst sınıf bir bistro ve büyük, lüks odalar vardır.

Luxembourg ve Montparnasse

Hôtel de L'Abbaye €€
10 Rue Cassette, 75006
Tel *01 45 44 38 11* **Hrt** 12 D5
hotelabbayeparis.com
Seçkin otelde taze çiçekler, rahat koltuklar ve resimlerle kaplı duvarlar dikkat çeker.

Louis II €€
2 Rue St-Sulpice, 75006
Tel *01 46 33 13 80* **Hrt** 12 E4
hotel-louis2.com
Sıcakkanlı otelin odalarındaki el yapımı şilteler ve sevimli kumaşlar buraya kendine has bir hava katar.

Kent Merkezinin Dışı

Hôtel de Banville €€
166 Boulevard Berthier, 75017
Tel *01 42 67 70 16* **Hrt** 4 D1
hotelbanville.fr
Art Deco otelin öne çıkan özellikleri zarafeti ve konforudur.

Apart-Oteller ve B&B'ler

Île de la Cité ve Île St-Louis

Hospitel €
1 Place du Parvis Notre-Dame, 75004
Tel *01 44 32 01 00* **Hrt** 13 A4
hotel-hospitel.fr
Bir hastanenin üstünde yer alan canlı ve konforlu B&B'nin çalışanları sıcakkanlıdır.

Tuileries, Opéra ve Montmartre

Loft Paris €
7 Cité Véron, 75018
Tel *06 14 48 47 48* **Hrt** 6 E1
loft-paris.fr
Dört tane sade ve zevkli apart-otel dairesi vardır. En üst kattaki dairenin manzarası çok güzeldir.

Champs-Élysées ve Quartier Chaillot

Palais de Chaillot €
35 Avenue Raymond Poincaré, 75116
Tel *01 53 70 09 09* **Hrt** 9 C1
hotelpalaisdechaillot.com
Canlı renklerdeki dekorasyonuyla basit ve modern bir B&B'dir.

St-Germain ve Quartier Latin

Marignan €
13 Rue du Sommerard, 75005
Tel *01 43 54 63 81* **Hrt** 13 A5
hotel-marignan.com
Bir aile işletmesi olan B&B'de eski moda yatak odaları ve sıradışı kahvaltı salonu dikkat çeker.

Kent Merkezinin Dışı

Dikkate Değer

Arvor St-Georges €€
8 Rue Laferrière, 75009
Tel *01 48 78 60 92* **Hrt** 6 F3
hotelarvor.com
Ailelere uygun olan retro-modern tarzdaki B&B'nin sade bir ön cephesi vardır. Bar ve kahvaltı salonu dekorasyonunda Daniel Buren'in çizgili afişlerinin kullanıldığı açık resepsiyon alanındadır. Beyaz renkteki minimalist ama konforlu yatak odalarında sadece bir duvarın başka renkte olması ortama canlılık katar.

HotelHome Paris 16 €€
36 Rue George Sand, 75016
Tel *01 45 20 61 38*
hotelhome.fr
Değişik boyutlardaki on yedi neşeli daireden oluşan bir apart otel kompleksidir. Aileler için güzel bir seçenektir.

Christian Lacroix tarafından tasarlanan renkli Le Petit Moulin

Konaklama olanaklarıyla ilgili ayrıntılı bilgi için bkz. s. 282

YEME-İÇME MEKÂNLARI

Fransızların iyi yemeğe verdikleri önem, dışarıda yemek yemeyi Paris'i ziyaret etmenin en önemli zevklerinden biri haline getirir. Kentin her yerindeki restoranlarda, bistrolarda, çay salonlarında, kafelerde, barlarda yemek yiyen insanlar görebilirsiniz.

Pek çok restoranda Fransız yemekleri sunulur ancak çok sayıda Çin, Vietnam, Tay, Kore, Kuzey Afrika, İtalyan, Yunan, Ortadoğu ve Hint restoranı bulmak da mümkündür. Çoğu yerde saat 12.00–14.00 arası öğle yemeği sunulur ve genelde fiks mönüler de bulunur. Parisliler akşam yemeği için genellikle saat 20.30'dan sonra restoranlara akın etmeye başlarlar ve çoğu yer 19.30–23.00 arasında hizmet verir. Restoranların çoğu ağustosta kapalıdır. *(Ayrıca bkz. Kafeler, Çay Salonları ve Barlar, s. 308–11).*

Ne Yenir?

Paris'te zengin et yemeklerinden Fransa'nın ün yaptığı *pâtisserie*'lere ve daha sade yöresel yemeklere kadar uzanan geniş yiyecek seçenekleri vardır *(s. 292–3)*. Yöresel yemekleri *brasserie*'lerde ve bistrolarda tadabilirsiniz; çeşitler genellikle şefin memleketine göre farklılık gösterir. Kafeler, şarap barları ve *patisserie*'lerde basit atıştırmalıklar yiyebileceğiniz gibi, daha ağırbaşlı, doyurucu yemekler için sayısız *brasserie* ve bistrodan birini seçebilirsiniz.

En iyi etnik yemekler Vietnam ve Kuzey Afrika gibi Fransa'nın eski sömürgelerinin mutfaklarından gelir: *Couscous* (kuskus) restoranları olarak bilinen Kuzey Afrika restoranlarında kalitesi değişen, doyurucu, ucuz, baharatlı yiyecekler sunulur. Vietnam restoranları kaliteli yemekler çıkarır ve Fransız yemeklerine daha hafif bir alternatiftir. Paris'te, özellikle de Rue Monsieur le Prince (6. *arrondissement*), Rue Ste-Anne (2.) ve Avenue de Choisy (13.) civarında pek çok Japon restoranı da vardır.

İyi Restoranlar ve Kafeler

Paris'in neredeyse her yerinde kaliteli ve lezzetli yemekler yemek mümkündür. Hangi bölgede olursanız olun, en iyi restoran ve kafelerin ağırlıklı olarak Fransız müşterilerle dolu olan yerler olduğunu aklınızda bulundurun.

Restoranların çoğu özellikle St-Germain-des-Prés ve Quartier Latin gibi Sol Yaka'nın turistik merkezlerinde yoğunlaşmıştır. Yemeğin kalitesi değişebilir ancak tavsiye edilebilecek çok iyi bazı bistrolar, açık hava kafeleri ve şarap barları vardır. Paris'te yiyebileceğiniz en lezzetli hafif yemekler ve atıştırmalıklar ile ilgili detaylı mekân bilgileri için bkz. s. 308–11. Quartier Latin, özellikle de Rue de la Huchette civarı, Yunan ve Türk

Le Verre Volé, bistro-şarap mağazası *(s. 307)*

Le Pré Verre *(s. 304)*

restoranlarının çeşitliliği açısından çok zengindir.

Marais ve Bastille bölgelerinde küçük bistrolar, çay salonları ve kafeler vardır. Bunların bazıları modern ve gözde mekânlardır. Ayrıca uzun zamandır hizmet veren çok sayıda güzel ve geleneksel bistro ve *brasserie* de mevcuttur.

Champs-Élysées ve Madeleine civarında seçkin, geleneksel kafelerden *fast food* restoranlarına ve sevimli çay salonlarına kadar her çeşit mekânı bulmak mümkündür. Bu bölgede, çok güzel ve pahalı restoranlar da vardır.

Boulevard Montparnasse'ta Le Sélect ve La Rotonde gibi 1920'lerden kalma güzel kafeler yer alır *(s. 311)*. Bu kafeler özenle yenilenerek eski görkemlerine kavuşturulmuştur. Bu bölge aynı zamanda güzel krep yapan yerleriyle *(crêperie)* ünlüdür. Örneğin Rue de Montparnasse boyunca *galettes*, tatlı krepler *(crêpes)* ve Normandiya elma

pek çok *crêperies* bulunmuştur.

Rivoli'de turistlere yönelik, pahalı kafelerle rekabet eden pek çok kayda değer restoran, bistro ve kafe bulunur. Özellikle Les Halles, *fast food* restoranları ile orta düzeyde kaliteli restoranlardan geçilmeyen bir yerdir ancak daha kaliteli birkaç yer de bulmak mümkündür.

Opéra yakınlarında *brasserie*'lerin yanı sıra, bazı iyi Japon restoranları vardır ama bunun dışında Opéra ve Grands Boulevards çevresi restoranlar için iyi bir bölge sayılmaz. Bourse yakınlarında borsacıların gittiği iyi restoranlar ve bistrolar bulunur.

Montmartre'da çok sayıda turist restoranı vardır ancak birkaç tane de küçük ama şirin bistro bulunabilir. Geleneksel bir şekilde Barı da olan bistro Un Zèbre à Montmartre *(s. 298)* hızlı ve uygun fiyatlı yemekler sunar.

Evleri sakin olan Invalides, Eiffel Kulesi ve Palais de Chaillot çevresi hayatının yoğun olduğu bölgelere göre daha az gürültülü ve ciddi restoranlarıyla ünlüdür. Burada fiyatlar yüksek olabilir.

Bir Place d'Italie'de, diğeri Belleville işçi sınıfı bölgesinde bulunan iki Çin Mahallesi'nde otantik lezzetlerin tadına bakabilirsiniz. Buralarda çok az kayda değer Fransız restoranı vardır. Birkaç Vietnam lokantasının yanı sıra, büyük, ucuz Çin lokantaları bulunur. Ayrıca Belleville'de pek çok küçük Kuzey Afrika restoranı da bulunur.

Tour d'Argent'tan bir detay *(s. 304)*

Palais-Royal bahçelerinin yanındaki Le Grand Véfour *(s. 299)*

Restoran ve Kafe Çeşitleri

Paris'te yemek yemenin en güzel yanlarından biri restoranların çeşitliliğidir. Bistrolar küçük, genellikle uygun fiyatlarda ve az sayıda seçenek sunulan yerlerdir. Özellikle Belle Epoque döneminden kalma bistrolar çinko barları, aynaları ve şık seramikleriyle çok güzeldir. Çoğunlukla geleneksel ve yöresel yiyecekler sunulur. En iyi restoranların aşçıları kendi bistrolarını açmıştır ve bunlar hem kaliteli hem de ucuz olabilir.

Brasserie'ler genellikle büyük ve kalabalıktır. Çoğuna Alsas atmosferi hâkimdir: Karaflarda Alsas şarabı ikram edilir ve lahana turşusu ile sosisleri ünlüdür. Mönüleri çok geniştir ve çoğu gün boyunca hizmet verip geç saatlere kadar açık kalır. Kaldırımlarda kabuklu deniz ürünlerinin sergilendiği tezgâhları ve önlüklü istiridye satıcılarını geç saatlere kadar görebilirsiniz.

Kafeler sabahın erken saatlerinde açılır ve büyük turistik kafelerin dışındakilerin çoğu saat 22.00 civarında kapanır. Servis gün boyunca devam eder. Mönü salata, sandviç, omlet ve ızgaralardan oluşur ama çoğu öğle yemeğinde günlük sıcak yemekler çıkarır. Kafelerdeki fiyatlar kafenin yerine ve turistik olup olmamasına göre değişiklik gösterir. Café de Flore ve Les Deux Magots gibi lüks kafeler gece geç saatlere kadar hizmet verir. Bira servisi yapılan kafelerde aynı zamanda midye, patates kızartması ve soğanlı turta gibi yiyecekler de bulunur. Hafta sonlarında pek çok yerde *brunch* sunulur ve fiyatlar 17 € civarından başlar.

Şarap barlarında ortam gayriresmidir. Genelde uygun fiyatlarda basit öğle yemeği mönüleri vardır ve kadeh şarap satılır. Herhangi bir saatte üzerine peynir, sosis veya *pâté* sürülen açık sandviçler (tartines) gibi basit aperitifler yiyebilirsiniz. Birkaçı akşam yemeği için açıktır.

Tipik bir bistro mönüsü

Çay salonları kahvaltı için ya da ikindiden akşamüstüne kadar açıktır. Çoğunda beş çayı için değişik pastaların yanı sıra, öğle yemeği de bulunur. En uygun zaman öğleden sonraki saatlerdir çünkü kahve ve sıcak çikolata ikram edilir ve güzel çay çeşitleri bulunur. Le Loir dans la Théière gibi bazı çay salonları geniş koltuklar ve büyük masalarla donatılmıştır. Mariage Frères ise biraz daha resmidir. Rue de Rivoli'deki Angélina sıcak çikolatasıyla ünlüdür. Ladurée'de muhteşem çikolatalı makaronlar sunulur *(Adresler için bkz. s. 310–11)*.

Bofinger, Bastille'deki *(s. 296)* geleneksel bir *brasserie*

Vejetaryen Yemekleri

Paris'te hâlâ az sayıda vejetaryen restoranı vardır ve diğer restoranların mönülerinde de genellikle vejetaryen seçenekleri kısıtlıdır. Yine de *entrée*'lerden (giriş yemeği) iki adet sipariş vererek karnınızı doyurabilirsiniz. Kuzey Afrika restoranlarında sebzeli *couscous* bulabilirsiniz, fakat bunun da et tenceresinde pişmiş olma ihtimali vardır.

Bir yemekte değişiklik istemekten çekinmeyin. Garsona içinde jambon, et ya da *foie gras* olan salatayı etsiz istediğinizi söyleyin. Şık bir restorana gitmeden önce arayarak sizin için özel bir tabak hazırlamalarını isteyebilirsiniz, çoğu yer bunu memnuniyetle kabul eder.

Fransız mutfağında organik ürünler giderek daha fazla kullanılmaktadır. Mönüde *biologique* ya da *bio* olarak işaretlenir. Bazı yerlerde glütensiz yemekler bulmanız da mümkündür.

Ne Kadar Ödenir?

Paris'te hem son derece ekonomik, hem de son derece pahalı fiyatlara yemek yenilebilir. Samimi bir restoranda ya da kafede öğle yemeğini 25 €'ya bulabilirsiniz ancak kent merkezinde iyi bir bistro, *brasserie* ya da restoran yemeği şarapla birlikte 40-55 € arası tutabilir (iyi Fransız şaraplarının hesabı kabartabileceğini unutmayın).

Pahalı restoranlarda fiyatlar şarapla birlikte 60 €'dan başlar ve 210 €'ya kadar çıkabilir. Çoğu yerde özellikle öğle yemeği için en ekonomik seçemek olan *formule* veya *prix-fixe* (fiks mönü) bulunur. Bazı restoranlarda 20 €'nun altında, bazen şarabın da dahil olduğu, iki yemekli mönüler sunulur. Kahve için genelde ekstra bir ücret ödenir.

Bütün Fransız restoranları yasa gereği mönülerini dışarıda sergilemekle yükümlüdür. Buradaki fiyatlara servis ücreti dahildir ancak iyi bir hizmet için bahşiş bırakmanız (1 €'yla hesabın % 5'i arasında bir miktar) her zaman makbule geçer.

Yaygın olarak kabul edilen kredi kartı Visa'dır. Birkaç restoranda American Express kabul edilir ancak bazı bistrolarda hiç kredi kartı kabul edilmeyebilir – rezervasyon yaptırırken sormanızda yarar vardır. Seyahat çekleri de yaygın olarak kabul edilmez ve kafelerde genellikle nakit ödeme yapmanız gerekir.

Mönü

Küçük restoran ve bistrolardaki, hatta bazı büyük *brasserie*'lerdeki mönüler genellikle elle yazılmış olduğu için okumak zor olabilir. Yardım istemekten çekinmeyin. Giriş yemeklerinde genellikle mevsim salataları ve sebzeleri, *pâte* ya da sıcak veya soğuk sebze tabakları ve tartlar olacaktır. Somon füme, sardalye, ringa, balık salataları ve tartarlar gibi küçük porsiyonlu yiyecekler de bulunur. *Brasserie*'lerde ana yemek olarak da yenebilecek istiridye gibi kabuklu deniz ürünleri seçenekleri de vardır. Ana yemekler arasında genellikle et, tavuk ve balık bulunur. Av etiyle yapılan yemekler sonbaharda çıkar. Çoğu restoranda ayrıca taze malzemelerle hazırlanan uygun fiyatlı günlük spesiyaliteler *(plats du jour)* vardır.

Alain Ducasse tarafından işletilen seçkin Benoît'da yemek yiyenler *(s. 297)*

Peynir ya tatlı yerine ya da tatlıdan önce alınır. Kahve tatlıyla birlikte değil, tatlıdan sonra servis edilir. Kahveyi sütlü *(au lait)* isterseniz, bunu önceden belirtmelisiniz. Kafeinsiz kahve *(décaféiné)* ve bitki çayları *(tisanes)* da sevilir. Çoğu restoranda yemek siparişinden önce içki isteyip istemediğiniz sorulur. *Kir* (frenk üzümlü beyaz şarap) ya da *kir royal* (frenk üzümlü şampanya) en çok tercih edilen aperitiflerdendir. Ancak bira, Fransa'da genellikle yemekten önce içilen bir içki değildir *(bkz. Paris'te Ne İçilir? s. 294–5)*.

Bistrolar ve *brasserie*'lerde şarap listesi genellikle mönünün içindedir. Daha pahalı restoranlarda şarap seçimi konusunda yardım isteyebileceğiniz şarap garsonu *(sommelier)* ayrı bir şarap mönüsü getirir.

Şık ve modern bir restoran olan Qui Plume la Lune *(s. 296)*

Gare de Lyon'daki Le Train Bleu *(s. 307)* restoranının gösterişli iç mekânı

Servis

Paris'teki gözde mekânlarda öğle yemeği servisi kalabalığın azaldığı yoğunluk yüzünden biraz geceleye gelebilir. Akşam yemeğinde daha sakin olan yerlerde güzel bir servisin keyfini çıkarabilirsiniz.

Çocuklar İçin

Fransızlar, çocuklarını küçük yaştan itibaren restoranlarda yemek yeme kültürüne alıştırırlar. Bu yüzden çocuklar çoğunlukla restoranlara memnuniyetle kabul edilir ama onlardan uslu olmaları beklenir. Ancak, kalabalık restoranlarda bebek arabası için puset koyacak kadar yer olmayabilir ve sadece birkaç yerde çocuklar için özel mama sandalyesi bulmak mümkündür.

Gare du Nord'un karşısındaki Terminus Nord

Sigara

Fransa'da kapalı alanlarda sigara içmek kesin olarak yasaktır. Restoran ve barlarda sigara içmek yasadışıdır. Ancak restoran, kafe ve *pub*'ların açık teraslarında ve açık hava masalarında sigara içilebilir.

Engelliler İçin

Rezervasyon yaptırırken size yardım edilmesini ve uygun bir yerden masa ayarlanmasını istediğinizi belirtmeniz iyi olabilir. Ayrıca tuvaletlerin de engelli erişimine uygun olup olmadığını kontrol etmekte yarar vardır.

Piknik

Kentin dört bir yanındaki çekici dükkânlardan alınan yerel ekmekler, peynirler, *charcuterie* ve hamur işlerinin keyfini çıkarmanın en güzel yollarından biri piknik yapmaktır *(bkz. s. 325–7)*. Aynı zamanda ucuz olan bu yöntemle Paris'teki güzel parkların tadını çıkarabilirsiniz.

Önerilen Restoranlar

Bu rehber kitabın 296–307. sayfaları arasında yer verilen restoranlar mutfakları ve fiyatları açısından geniş bir seçkiden derlenmiştir ve kendi kategorilerindeki en iyileridir. Bulundukları bölgelere göre listelenen pek çok restoran başlıca turistik bölgelerde yer alsa da, birkaçı merkezin dışında bulunur.

Paris restoranlarının çoğu hâlâ geçmişteki kökenlerine bağlıdır ve *steak-frites*, salyangoz ve deniz ürünleri gibi geleneksel Fransız bistro ve *brasserie* spesiyalitelerinin yanı sıra, etli kuru fasulye ve ördek *confit* gibi bölgesel lezzetler de sunarlar. Bazıları ise, modern bistro tarzındaki yüksek kaliteli yeni eğilimlere *(cuisine bistronomique)* uyum sağlamıştır. Bu bistrolarda mevsimsel ürünlerle klasik tariflere yaratıcı yorumlar katılarak hazırlanan yiyecekler samimi bir ortamda uygun fiyatlara sunulur. Özellikle *haute cuisine* kategorisindekiler olmak üzere Paris restoranlarındaki bir diğer gelişme ise yabancı şeflerin kente akın etmiş olmalarıdır. Çoğu Japon olan bu şefler Paris'teki yemek kültürüne yenilik ve canlılık kazandırmıştır.

Dikkate Değer olarak belirtilmiş kutucuklarda anlatılan restoranların tavsiye edilmelerinin sebebi kendilerine has kimi özellikleriyle öne çıkmalarıdır. Bunlar mükemmel yemekler, makul fiyatlar, romantik atmosfer veya Paris'e özgü bir yemek deneyimi sunmaları olabilir.

Paris'te Ne Yenir?

Işıltılı *haute cuisine* tapınaklarından mütevazı mahalle bistrolarına kadar, Paris'in gurmelere sunduğu olanaklar pek çoktur. *Foie gras* ve yermantarından, bonfile, deniz ürünleri ve kuskusa kadar Paris bir yemek cennetidir. Fransızlar, ülkenin klasik *haute cuisine* kökenlerinden yöresel rustik yemeklere varan mutfağıyla gurur duyarlar. Başkentte her çeşit yemeği tatmak mümkündür. Fransızlar et ve balık yemeklerine hangi sosun veya şarabın eşlik etmesi gerektiği konusunda sonsuz bir tartışma içinde olsalar da, Fransız mutfağının dünyada bir eşinin daha olmadığı konusunda hepsi hemfikirdir.

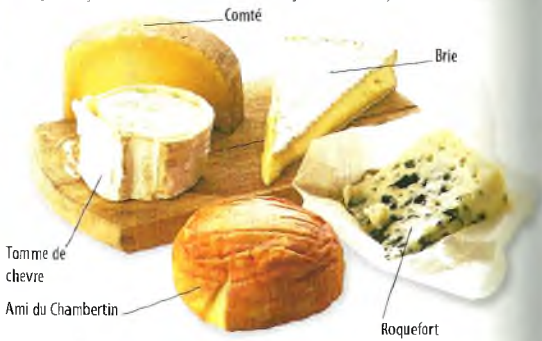

Rue Mouffetard pazarındaki bir mantar *(chanterelles)* tezgâhı

Bütün Fransız şefleri yemekleri hazırlarken en kaliteli malzemelerin kullanılmasının ne kadar önemli olduğu konusunda hemfikirdir. Fransız ürünlerinin en iyi ve en kaliteli olanları da hiç kuşkusuz Paris'teki pazarlarda bulunur. Sabahın erken saatlerinde Paris'in pazarlarında lezzetli mevsimlik ürünler için alışverişe çıkmış ünlü şeflere rastlayabilirsiniz. Alışveriş yapmayacak olsanız bile Paris'in pazarları gezilmeye ve görülmeye değer güzelliktedir. Rue de Buci veya Rue Moufettard'ın kalabalık ve dar sokaklarında bir saat kadar dolaştıktan sonra güzel bir öğle yemeğine hazırsınız demektir.

Eskiden çok rustik bulundukları için küçümsenen Fransız illerinin mutfakları bugünlerde büyük beğeni toplamaktadır. Paris'te Burgonya ve Lyon'un zengin, burjuva yemeklerinden Provans'ın sağlıklı Akdeniz diyetine kadar neredeyse her yörenin mutfağından yemekleri tatma fırsatı bulabilirsiniz. Paris'te taze bezelye, havuç ve patates yetiştirip satan birçok pazar bahçesi vardır. Somon, kuşkonmaz ve yaban mantarı

Fransız peynirlerinden bir seçki

Klasik Fransız Mutfağı

Klasik Fransız mutfağı denince akla krallık saraylarında ve asillerin şatolarında geliştirilen ve sağlıktan ziyade gösterişe önem verilen yemekler gelir. Bunlar genellikle tereyağlı veya kremalı soslara boğulur ve yermantarı, *foie gras* veya alkollü içeceklerle zenginleştirilir. Et yemekleri çok sevilir ve sığır eti, kuzu eti veya ördek yemeği siparişiniz alınırken nasıl pişirilmesini istediğiniz sorulur. Fransızlar genellikle bifteği az veya az-orta pişmiş *(bleu* veya *saignant)* ve kuzu ile ördeği orta *(rose)* yemeği tercih ederler. Etinizi iyi pişmiş *(bien cuit)* isteseniz bile çok az da olsa pembelik olmasına hazırlıklı olun. En sevilen kırsal yemekler arasında *coq au vin* ve *boeuf à la bourguignonne* gibi ağır ağır pişirilen yemeklerin yanı sıra, bezelye, sosis ve güneydoğu usulü ördekli *cassoulet* sayılabilir.

Escargots à la Bourguignonne Salyangoz kendi kabuğunda sarmısak, tereyağı ve maydonozla sunulur.

Bu Fransa'dan, kuzu eti, elma ve Camembert peyniri de Normandiya'dan getirilir. Avrupa'ya özel bir tür et ve meydana gelmek sağlar; sığır eti ve Bresse tavukları Burgonya'nın ürünüdür. Elbette, Bask bölgesinin, Collioure ançüezi, Pauillac kuzusu ve Provans kokuları da unutulmamalı!

Yeni Mutfak

Yaratıcı şefler, son zamanlarda geleneksel mutfağın ağır yemeklerine tepki koyarak, az pişirilerek tadı korunan taze ürünlerden oluşan bir mutfak geliştirmişlerdir. Soslar hafiftir ve yemeğin ana malzemesinin tadını boğmak yerine öne çıkaracak şekilde hazırlanır. Bu yenilik ve yaratıcılık dalgası sayesinde sıradışı malzemeler bulunur olmuş, modernize edilmiş klasik yemekler ortaya çıkmıştır. Bezelye püresi ile birlikte şarap veya sirke soslu

Tıkabasa bir yiyecek olan kaz ciğerinden yapılma *foie gras*

Bir Paris pastanesinin baştan çıkarıcı vitrini

levrek, ayva suyu ve tarhun ile dilbalığı, tarçınlı *beurre blanc* ile ıstakoz *tempura*, Hint baharatları ve domatesli *polenta* ile sunulan tavşan eti, biberiyeli dondurma ve lavanta *sorbet* gibi yiyecekler bu akımın sonucunda ortaya çıkmış harika lezzetler ve bileşimlerdir.

Yabancı Lezzetler

Paris'te ayrıca dünya mutfaklarından harika seçenekler de bulabilirsiniz – özellikle de Fransa'nın eski sömürgelerinin yemeklerini. Örneğin, Fas'ın *tajine*'leri ve Kamboçya'nın hindistancevizi sütüyle hazırlanan balıkları çok sevilir. En ilgi çekici şey de, genç şefler tarafından bu yabancı mutfakların kendi geleneksel ürünleri ile Fransız mutfağı yöntemlerinin nasıl bir araya getirildiğine tanık olmaktır.

MÖNÜ

Andouillettes Domuz bağırsağı sosisi

Blanquette de veau Kremalı süt danası yahnisi

Confit de canard Sarımsaklı ve baharatlı tuzlanmış ördek budu

Crottin chaud en salade Kızarmış ekmek, keçi peyniri, salata

Cuisses de grenouille Sarımsaklı tereyağında kurbağa bacağı

Iles flottantes Kremalı sos içinde yüzen beze

Plateau de fruits de mer Çiğ ve pişmiş deniz ürünleri tabağı

Ris de veau Dana sakatatları

Rognons à la moutarde Hardal sosunda böbrek

Salade frisée aux lardons Jambonlu hindiba salatası

Sole meunière Tereyağında levrek

Moules marinière Midye, beyaz şarap, sarımsak, maydonoz, ve kimi zaman, kremalı bir sosta pişirilir.

Coq au vin Kırmızı şarap, baharatlar, sarımsak, arpacık soğanı ve mantarla pişirilen horozdur.

Tarte tatin Bu ters çevrilmiş karamelli elmalı tart, Loire Vadisi'ndeki Tatin otelinin spesiyalitesidir.

Paris'te Ne İçilir?

Paris, geniş Fransız şarap çeşitlerini denemek için en iyi yerdir. Şarabı karafla sipariş etmek en ekonomik seçenektir. Büyüklükler 25 cl *(quart)*, 33 cl *(fillette)*, 50 cl *(demi)* ve bir şişeye denk gelen 75 cl'dir *(pichet)*. Kafe ve barlarda genelde kadehle şarap satılır. *Un petit blanc* küçük bir beyaz şarap kadehidir, daha büyük kırmızı şarap kadehlerine *un ballon de rouge* denir. Ev şarabı genelde güvenilir bir seçimdir.

Sacré-Coeur yakınındaki Paris'in son üzüm bağı *(s. 224)*

Bordeaux ve Burgonya şarap şişeleri

Kırmızı Şarap

Dünyanın en iyi şaraplarından bazıları Bordeaux ve Burgonya'dan gelir ancak günlük içim için Güney Fransa ya da Côtes du Rhône şaraplarını tercih edebilirsiniz. Güney Burgonya'dan Morgan ve Fleurie gibi Beaujolais *crus* çeşitlerini veya Chinon ve Saumur-Champigny gibi Loire'ın hafif kırmızı şaraplarını da deneyebilirsiniz.

Bordeaux şarapları arasında Margaux gibi, dünyanın en seçkin kırmızı şarapları da bulunur.

Burgonya Côte de Nuits'deki Gevrey-Chambertin kasabasından gelen sert kırmızı şarapların merkezidir.

Beaujolais Nouveau, kasımın 3. perşembe gününde çıkarılır ve yılın meyvemsi ilk şaraplarındandır.

Loire Chinon civarında yetiştirilen üzümlerden yapılan ve genellikle hafif ve sek olan iyi kırmızı şaraplardır.

Güney Rhône Avignon'un kuzeyinde Châteauneuf-du-Pape'tan gelen kırmızı şaraplarıyla ünlüdür.

Kuzey Rhône Viyana civarındaki Côte-Rôtie'den gelen ve en az on yıllık, baharatlı kırmızı şaraplar sunar.

Yıllara Göre Şarap Listesi	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001
Bordeaux									
Margaux, St-Julien, Pauillac, St-Estèphe	10	8	7	8	9	7	8	6	7
Graves, Pessac-Léognan (kırmızı)	9	8	7	8	9	7	6	6	7
Graves, Pessac-Léognan (beyaz)	7	8	7	8	9	8	7	6	7
St-Emilion, Pomerol	9	8	7	8	9	7	6	5	8
Burgonya									
Chablis	9	8	9	8	9	8	7	8	8
Côte de Nuits (kırmızı)	9	7	6	7	9	7	7	6	7
Côte de Beaune (beyaz)	9	7	7	8	9	8	7	8	8
Loire									
Bourgueil, Chinon	9	8	8	7	9	7	7	8	7
Sancerre (beyaz)	9	8	7	8	9	8	7	7	8
Rhone									
Hermitage (kırmızı)	9	7	10	7	9	7	7	4	7
Hermitage (beyaz)	9	8	10	7	9	7	6	4	8
Côte-Rôtie	8	7	8	7	9	7	6	4	7
Châteauneuf-du-Pape	9	8	9	8	9	7	6	3	7

7'den 10'a kadar olan kalite ölçüsü o yıl için genel bir puanlama sunar ve sadece bir rehber niteliğindedir.

Beyaz Şarap

En iyi Bordeaux ve Burgonya şarapları yemekle birlikte alınır ancak günlük için Bordeaux'dan Entre-Deux-Mers ya da Loire'dan Sauvignon de Touraine gibi daha hafif sek şarapları deneyebilirsiniz. Alsas şarapları da güvenilirdir. Sauternes, Barsac ya da Coteaux du Lyon gibi tatlı şaraplar *foie gras* ile çok iyi gider.

Alsas Riesling ve Burgonya şarabı

Köpüklü Şarap

Ülkemizde kutlamalarda tüketilen içkilerin başında şampanya gelir ve şampanyanın orta halliden lükse kadar pek çok çeşidi vardır. Başka pek çok bölgede şampanya metoduyla köpüklü şarap üretilir ve bunlar çok daha ucuzdur. Crémant de Loire, Crémant de Bourgogne, Vouvray Mousseux, Saumur Mousseux ve Blanquette de Limoux özellikle tavsiye edilir.

Şampanya

Alsas şarapları üzümlerin çeşidine göre etiketlenir. Gewürztraminer en seçkinlerinden biridir.

Loire şarapları arasında sek ve dumanlı bir aroması olan Pouilly-Fumé sayılabilir.

Burgonya şarapları arasında en kuzeydeki bağlardan gelen ve aromalı sek bir şarap olan Chablis de vardır.

Loire Atlantik kıyılarından gelen sek beyaz şarap Muscadet, deniz ürünleriyle çok iyi gider.

Champagne (şampanya) bağları Paris'in doğusunda yer alır. Billecart-Salmon hafif pembe bir şampanyadır.

Tatlı Bordeaux altın renginde ve çok lezzetli tatlı şaraplardır. En ünlüleri Barsac ve Sauternes'tir.

Aperitifler

Siyah kuşüzümü likörü ya da *crème de cassis* ile beyaz şarabın karışımı olan Kir, her yerde bulabileceğiniz bir aperitiftir. Buz ve bir sürahi soğuk suyla sunulan anason aromalı *pastis* de yaygındır ve çok serinletici dir. Noilly-Prat gibi vermutlar da yaygın aperitifler arasında yer alır. *Digestifs* yani yemekten sonra alınan içkiler genellikle kahveyle birlikte söylenir ve bunlara *eaux-de-vie* dahildir. Bunlar Cognac, Armagnac ve Calvados gibi kanyaklar ve meyveyle karıştırılan renksiz içkilerdir.

Kir: Frenk üzümlü beyaz şarap

Biralar

Fransa'da bira şişeyle ya da daha ucuz olarak fıçıdan doldurulan bardakta *(un demi)* satılır. En ucuzu hafif *biere française*'dir. En iyi markalar, Meteor ve Mutzig'dir. Bunları "33", "1664" ve Kronenbourg izler. Pelforth çok iyi hem açık renkli hem de siyah bira üretir. Bazı bar ve kafelerde Belçika gibi yerlerden getirilen malt oranı yüksek ve sert yabancı biralar satılır. Hem *blonde* (açık renkli ve hafif) hem de *brune* (koyu ve aromalı) çeşitleri olan Leffe bunlardan biridir. Bazı barlar ise kendi biralarını üretir (Bira barları için *bkz. s. 309*).

Diğer İçecekler

Paris'in çeşitli kafelerinde içilen ve *sirops à l'eau* olarak bilinen renkli içkiler, tatlandırılmış şurup ve maden suyu karışımlarından oluşur. Zümrüt yeşili içkiler nane şurubundan, kırmızılar ise nar şurubundan yapılmıştır. Domates suyu ve meyve suları, *citron pressé* (taze sıkılmış limon) ya da *orange pressée* (taze sıkılmış portakal) şeklinde belirtmedikçe şişede gelir. Taze sıkılmış meyve suları tadını seyreltmeniz ya da artırmanız için bir sürahi su ve şeker ya da şurupla birlikte ikram edilir. Su siparış ettiğinizde gazlı *(gazeuse)* veya gazsız *(naturelle)* maden suyu getirilir. Musluk suyu *(eau de robinet)* ücretsizdir.

Su ve şekerle birlikte sunulan taze sıkılmış limon suyu

YEME-İÇME MEKÂNLARI

İle de la Cité ve İle St-Louis

Au Bougnat €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 13 B4
26 Rue Chanoinesse, 75004
Tel *01 43 54 50 74*
Bistronun basit dekorasyonu, sade ve geleneksel yemeklerini yansıtır: lezzetli kurbağa bacağı, dana yahni, *entrecôte* ve armutlu turta.

Beaubourg ve Marais

Amici Miei €
Sardinya **Hrt** 14 E3
44 Rue St-Sabin, 75011
Tel *01 42 71 82 62* **Kapalı** *Pt & Pa*
Müdavimlerine göre Paris'in en lezzetli ince, kıtır pizzaları bu eski moda, mütevazı *trattoria*'dadır. Tatlı olarak çilekli ve fesleğenli *pannacotta*'yı deneyin.

Blend €
Amerikan **Hrt** 13 A1
44 Rue d'Argout, 75002
Tel *01 40 26 84 57*
Abartılı şeylere yer olmayan restoranda şef, en kaliteli etin farklı bölgelerini karıştırarak mükemmel burgerler hazırlar.

Chez Hanna €
Fas ve İsrail **Hrt** 13 C3
54 Rue des Rosiers, 75004
Tel *01 42 74 74 99* **Kapalı** *Pt*
Parislilerin gözdelerinden olan mekânda, dışı altın renginde, içi yumuşak olan ve kıtır sebzeler, patlıcan, kırmızı biber ve tahin sosuyla doldurulan humuslu ve falafelli sandviçler sunulur.

L'Ange 20 €
Geleneksel Fransız **Hrt** 13 B2
8 Rue Geoffroy L'Angevin, 75004
Tel *01 40 27 93 67* **Kapalı** *Pt*
Rahat bistroda sunulan yemekler güzeldir. Yedi saatte pişirilen kuzu etini veya portakallı ördeği deneyebilirsiniz. İkisi de birbirinden lezzetlidir.

Dikkate Değer

L'As du Fallafel €
İsrail **Hrt** 13 C3
34 Rue des Rosiers, 75004
Tel *01 48 87 63 60* **Kapalı** *Ct*
Kalabalıkları buraya çeken şey, yiyebileceğiniz en iyi falafelli sandviçlerdir. Ilık pita ekmeğinin içine gevrek lahana, yumuşacık patlıcan ve kadifemsi humusun yanı sıra, lezzetli ve keskin bir sos konulur. Öğle yemeği saatinde falafel standının önünde sokağa taşan kuyruklar oluşur. Daha sonraki saatlerde içeride masa bulmanız mümkün olabilir.

Le Dindon en Laisse €
Geleneksel Fransız **Hrt** 14 D4
18 Rue Beautreillis, 75004
Tel *01 48 04 06 24*
Neşeli "Tasmalı Hindi"nin yemekleri harikadır. *Risotto*'lar, aromalı et ve av eti yemekleri ile güzel şaraplar da sunulur. Yazın açık havada yiyebilirsiniz.

Dikkate Değer

Auberge Nicolas Flamel €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 13 C2
51 Rue de Montmorency, 75003
Tel *01 42 71 77 78* **Kapalı** *Pa*
Simyacı olduğu söylenen Nicolas Flamel, Paris'teki bu en eski binayı 1407'de inşa etmiştir. İki kata yayılan zarif iç mekân büyüleyici bir sıradanlık havası taşır. Taş duvarlar ve kirişler arasında romantik bir akşam yemeği deneyimi: geleneksel lezzetler ve mükemmel sunum çok hoş.

Fiyat Kategorileri
Yarım şişe sofra şarabı, vergi ve servis dahil, bir kişi için üç çeşit yemek olarak belirlenmiştir.

€	30 €'ya kadar
€€	€30-€65 arası
€€€	65 €'dan fazla

Bofinger €€
Alsas **Hrt** 14 E4
5–7 Rue de la Bastille, 75004
Tel *01 42 72 87 82*
Vitraylı kubbesi ve mükemmel korunmuş Belle Epoque iç mekânı ile kentin en güzel *brasserie*'lerindendir. Klasik mönüde harika kabuklu deniz ürünleri de yer alır.

Chez La Vieille "Adrienne" €€
Modern Fransız **Hrt** 12 F2
1 Rue Bailleul, 75001
Tel *01 42 60 15 78* **Kapalı** *Pt*
Restoranın eski-dünya görüntüsü sizi yanıltmasın. Yetenekli Japon şef Itché Tagouma klasik Fransız yemeklerine kattığı yenilikçi yorumları ile Parislileri etkilemiştir.

Frenchie €€
Modern Fransız **Hrt** 7 A3
5–6 Rue du Nil, 75002
Tel *01 40 39 96 19* **Kapalı** *Ct & Pa*
Paris'in en cazip bistrolarındandır. Fiks mönüdeki lezzetli Grégory Marchand yemekleri kalabalıkları buraya çeker. Aylar önceden yer ayırtabilir veya aynı yemeklerin sunulduğu karşıdaki şarap barında şansınızı deneyebilirsiniz.

L'Ambassade d'Auvergne €€
Auvergne **Hrt** 13 B2
22 Rue du Grenier St-Lazare, 75003
Tel *01 42 72 31 22*
Rustik bir moteli andıran restoranda kendinizi kırsal Auvergne'de hissedebilirsiniz. Spesiyalitesi *aligot*'dur (peynirli ve sarmısaklı patates).

La Régalade St-Honoré €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 12 F2
123 Rue St-Honoré, 75001
Tel *01 42 21 92 40* **Kapalı** *Ct & Pa*
Bruno Doucet'nin harika köy yemekleri büyük porsiyonlar halinde sunulduğu için buraya aç olarak gitmeniz tavsiye edilir. Fiyatları uygundur.

Qui Plume La Lune'ün seçkin içmekânı

Bofinger'deki Belle Époque dekorasyon

Le Chemise €€
Modern Fransız **Hrt** 14 E1
4 Rue de Malte, 75011
Tel *01 49 29 98 77* **Kapalı** *Pa*
Alçak zemin, rahat deri koltuklar ve geleneksel mutfağa yenilikçi bir yorum getiren yemekler ile dekorasyonu şık bir neo-bistro'dur.

Le Colimaçon €€
Modern Fransız **Hrt** 13 C3
11 Rue Vieille du Temple, 75004
Tel *01 48 87 12 01*
Eski moda dekorasyona sahip olan restoranda geleneksel tarifler, modern bir yorum katılarak mevsimsel malzemelerle hazırlanır. Mönünün yıldızı ağızda eriyen salyangozdur.

Le Garde Robe €€
Fransız *tapa* seçkisi **Hrt** 12 F2
11 Rue de l'Arbre Sec, 75001
Tel *01 49 26 90 60* **Kapalı** *Pa*
Bir veya restorandan çok bir sandıroba benzeyen dar alanda sunulan *tapa*'lara –istiridyeler, peynirler ve şarküteri ürünleri– harika şaraplar eşlik eder.

Le Hangar €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 13 B2
3 Impasse Berthaud, 75003
Tel *01 42 74 55 44* **Kapalı** *Pt & Pz*
Kabak püresi ile sunulan buğulanmış *foie gras*, yumuşak *risotto*'lar ve harika tatlılar öne çıkar. Kredi kartı kabul edilmez.

Le Petit Marché €€
Modern Fransız **Hrt** 14 D3
9 Rue de Bearn, 75003
Tel *01 42 72 06 67*
Asya mutfağından ilham alan bu mönüde leziz susam kaplı ton balığı ve cevizli *crème anglaise* ile sunulan akışkan çikolatalı kek öne çıkar.

Le Pharamond €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 13 A1
24 Rue de la Grande Truanderie, 75001
Tel *01 40 28 45 18* **Kapalı** *Pt & Pa*
Belle Époque bir binada yer alan restoranın mönüsünde ağırlıklı olarak elma şırası ve Calvados'ta pişirilmiş işkembe gibi Normandiya spesiyaliteleri vardır.

Les Bonnes Soeurs €€
Modern Fransız **Hrt** 14 D3
8 Rue du Pas de la Mule, 75003
Tel *01 42 74 55 80*
Gözde Place des Vosges'a yakın olan bu küçük modern bistro uygun fiyatlı *brunch*'ları ile ünlüdür. Rezervasyon gerekir.

Les Philosophes €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 13 C3
28 Rue Vieille du Temple, 75004
Tel *01 48 87 49 64* **Kapalı** *Pa*
Bütün gün hizmet veren gözde kafede, birinci sınıf soğan çorbası, *steak-frites*, omlet çeşitleri ve spesiyalite olarak domatesli *tarte tatin* gibi lezzetler sunulur. Sütlü tatlıları harikadır.

Le Tir Bouchon €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 13 A1
22 Rue Tiquetonne, 75002
Tel *01 42 21 95 51*
Cazibeli eski moda restoranın şefi klasik bölgesel yemeklere gurme dokunuşlarda bulunur. Ballı kızarmış ördek çok gözdedir.

Le Trumilou €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 13 B4
84 Quai de l'Hotel de Ville, 75004
Tel *01 42 77 63 98*
Yazın efsanevi bistronun açık alanında oturarak nefis nehir manzarasını seyredebilirsiniz. Sade mekânda yemekler de dekorasyon kadar gelenekseldir.

Le Villaret €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 14 E2
13 Rue Ternaux, 75011
Tel *01 43 57 89 76* **Kapalı** *Pa*
Tuğla duvarları ve kirişleriyle dikkat çeken kuytu restoran, pazardan alınan taze malzemeler kullanmasıyla ünlüdür. Harika peynir tabağını deneyin.

Osteria €€
İtalyan **Hrt** 14 D3
10 Rue de Sévigné, 75004
Tel *01 42 71 37 08* **Kapalı** *Pa–Sa & resmi tatiller*
Mekânın sahibi/şefi, mevsimlik ürünlerle Venedik mutfağından seçenekler sunuyor. Duvarlar ünlülerin imzalı fotoğraflarıyla doludur. Şarap seçkisi iyidir.

Qui Plume La Lune €€
Modern Fransız **Hrt** 14 D1
50 Rue Amelot, 75011
Tel *01 48 07 45 48* **Kapalı** *Pt & Pa*
Beş tabaklı mönüdeki yemeklerin her biri Breton ve Japon mutfağının başarılı füzyonunu yansıtır. Abartıdan uzak, zevkli dekorasyonda ışıklandırılmış ağaç kullanılmıştır.

Benoît €€€
Lyon **Hrt** 13 B2
20 Rue St-Martin, 75004
Tel *01 42 72 25 76*
Şef Alain Ducasse tarafından işletilir. Mönüdeki lezzetli klasikler arasında dana uykuluk ve etli kuru fasulye sayılabilir. Şarap listesi olağanüstüdür.

Dikkate Değer

Spring €€€
Modern Fransız **Hrt** 12 F2
6 Rue Bailleul, 75001
Tel *01 45 96 05 72* **Kapalı** *Pt & Pa*
Mutfakta adeta bir sihirbaz olan Chicago doğumlu Daniel Rose, taze malzemelerle hazırladığı bir fiks mönü sunar. Seçme şansınız yoktur, ama kendisinin eşsiz yorumunu kattığı Fransız klasikleri, olağanüstü şaraplarla birleşince ortaya harika lezzetler çıkar. Eğer burada masa bulamazsanız, bodrum kattaki şarap barı Buvette'i deneyin.

Yam'Tcha €€€
Asya füzyon **Hrt** 12 F2
4 Rue Sauval, 75001
Tel *01 40 26 08 07* **Kapalı** *Pt & Pa*
İsmi "çay için" anlamına gelen mekânda Adeline Grattard'ın Çin mutfağına Fransız yorumu kattığı yemeklerle çay harmanları sunulur. Rezervasyon zorunlu.

Yeme-İçme mekânlarıyla ilgili ayrıntılı bilgi için *bkz. s. 291*

Tuileries, Opéra ve Montmartre

Babalou €
İtalyan **Hrt** 7 A1
4 Rue Lamarck, 75018
Tel *01 42 51 37 32* **Kapalı** *Pt*
Samimi restoranın güleryüzlü çalışanları vardır. Ev yapımı makarna, pizza, *risotto* ve diğer İtalyan klasikleri mükemmeldir.

Chartier €
Geleneksel Fransız **Hrt** 6 F4
7 Rue du Faubourg Montmartre, 75009
Tel *01 47 70 86 29*
Bir simge sayılabilecek *brasserie*'de 1890'lara yolculuk edin. Belle Époque atmosferde, geleneksel kıyafetli garsonlar basit ve ucuz yemekler sunar.

Chez Toinette €
Geleneksel Fransız **Hrt** 6 E1
20 Rue Germain Pilon, 75018
Tel *01 42 54 44 36* **Kapalı** *Pt & Pa*
Bulunduğu binanın itici ön cephesinin aksine, küçük restoranın iç mekânı çok çekicidir. En güzel yemekleri arasında lezzetli *foie gras*, kızarmış güvercin, salyangoz çeşitleri, kuzu incik ve levrek sayılabilir.

Churrasqueira Galo €
Portekiz **Hrt** 7 B2
69 Rue de Dunkerque, 75009
Tel *01 48 74 49 40*
Parisililerin saklı kalmasını istediği restoranlardan biridir. *Rotisserie*'de pişen enfes tavuğu deneyin. Aileler için uygundur.

Crêperie Broceliande €
Crêperie **Hrt** 6 F1
15 Rue des Trois Frères, 75018
Tel *01 42 23 31 34* **Kapalı** *Pt*
Mekândaki Bretanya havasını oymalı vestiyer ile kareli masa örtüleri tamamlar. Kâğıt inceliğindeki leziz kreplerin tuzlu ve tatlı pek çok çeşidi vardır.

La Balançoire €
Geleneksel Fransız **Hrt** 6 E1
6 Rue Aristide Bruant, 75018
Tel *01 42 23 70 83* **Kapalı** *Pt & Pa*
"Salıncak" kavanozlarca şekerle dolu, çocuklara uygun bir restorandır. Mönü mevsimsel ve yaratıcıdır.

Dikkate Değer

La Cordonnerie €
Geleneksel Fransız **Hrt** 12 E1
20 Rue St-Roch, 75001
Tel *01 42 60 17 42*
Tipik bir Fransız bistrosu deneyimi yaşamak için, dekorasyonunda antika bir saat ve parlak bakır panolar kullanılan samimi restoranı deneyebilirsiniz. Mekânın sahibi aynı zamanda aşçısıdır ve yemek yapmayı babasından öğrenmiştir, müşterilerle mönü hakkında fikir alışverişi yapar. Kaçırılmayacak bir deneyimdir.

Le Cul de Poule €
Geleneksel Fransız **Hrt** 6 F3
53 Rue des Martyrs, 75009
Tel *01 53 16 13 07*
Mütevazı ve eğlenceli restoranda sade ama mükemmel günlük spesiyaliteler kaliteli şaraplarla sunulur. Dışarıda da yiyebilirsiniz.

Les Fines Gueules €
Geleneksel Fransız **Hrt** 12 F1
43 Rue Croix des Petits Champs, 75001
Tel *01 42 61 35 41*
Yarısı şarap barı, yarısı bistro olan mekân, şarküteri ürünleri ve sote patatesli biftek tartarıyla ünlüdür. Şarap listesi uzundur. Bazen canlı caz dinletisi vardır.

Tentazioni €
Sicilya **Hrt** 6 E1
26 Rue Tholozé, 75018
Tel *01 53 28 45 20* **Kapalı** *Pt*
Sıcakkanlı Leopardi ailesi tarafından işletilen samimi, rustik bir *trattoria*'dır. Geleneksel yemeklerin hepsi çekicidir. Ev yapımı tiramisù için mutlaka yer ayırın.

Un Zèbre à Montmartre €
Lyon **Hrt** 6 E1
38 Rue Lepic, 75018
Tel *01 42 23 97 80*
Renkli ve hareketli bistroda uygun fiyata fiks mönü alabilirsiniz. Öne çıkan yemekler arasında ağır ateşte pişen et ve akışkan çikolatalı kek sayılabilir.

Bistrot Victoires €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 12 F1
6 Rue la Vrilliere, 75001
Tel *01 42 61 43 78*
Kalabalık bistroda *steak-frites*, kızarmış tavuk ve diğer klasik yemekler sunulur. Eski moda iç mekânda çinko bar ve koltuklu masalar dikkat çeker.

Chez Georges €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 12 F1
1 Rue du Mail, 75002
Tel *01 42 60 07 11* **Kapalı** *Ct & Pt*
ABD'li yemek kitabı yazarı Julia Child'ın gözdesi olan eski moda bir mekândır. Sunulan *steak au poivre* gibi geleneksel bistro yemekleri muhteşemdir.

Fauchon Le Café €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 5 C3
30 Place de la Madeleine, 75008
Tel *01 70 39 38 39* **Kapalı** *Pt*
Üst sınıf bir şarküterinin parçası olan mekânda sunulan yemekler en az dekorasyon kadar seçkindir. Daha ucuz bir seçenek ise bodrum kattaki rahat restorandır.

Foujita 2 €€
Japon **Hrt** 12 D1
7 Rue du 29 Juillet, 75001
Tel *01 49 26 07 70* **Kapalı** *Pt*
Mütevazı restoranda mükemmel kıvama ve lezzete sahip suşi, sashimi ve tempura çeşitleri vardır.

Guilo Guilo €€
Asya **Hrt** 6 E1
8 Rue Garreau, 75018
Tel *01 42 54 23 92* **Kapalı** *Pt & Pa*
"Yeni Akım" Japon mutfağının harika lezzetlerinin sunulduğu mekânda, açık mutfakta aşçı Eichi Edakuni'yi izlemek âdeta bir tiyatro oyunu izlemek gibidir.

La Famille €€
Modern Fransız **Hrt** 6 F1
41 Rue des Trois Frères, 75018
Tel *01 42 52 11 12* **Kapalı** *Pt & Pa*
Mekâna ilgiyi ilk çeken şef Iñaki Aizpitarte artık burada çalışmasa da, sosyete mensupları hâlâ füzyon mönüsündeki yemekleri tatmak için mekâna akın ederler.

Montmartre'da Belle Époque bir *brasserie* olan Chartier

Fiyat kategorileri için *bkz. s. 296*

Ilk *haute cuisine* tapınağı olan Carré des Feuillants'daki bar

Le Grand 8 €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 7 A1
8 Rue Lamarck, 75018
Tel *01 42 55 04 55* **Kapalı** *Pt & Sa*
Parislilerin gözdelerinden olan küçük ama şık bir restorandır. Öne çıkan yemekler arasında et, tavuk ve sebze *risotto*'ları sayılabilir. Karamel kaplı mükemmel elmalı tatlıyı mutlaka deneyin.

Le Lamarck €€
Korsika **Hrt** 7 A1
8 Rue Lamarck, 75018
Tel *01 53 41 01 60* **Kapalı** *Pt, Cu & Pa*
Müşteriler lezzetli geleneksel yemeklerinin tadını çıkarırken mekân sahibi François Grimaldi gitar çalıp şarkı söyler. Samimi ve etkileyici bir restorandır.

Le Miroir €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 6 F3
94 Rue des Martyrs, 75018
Tel *01 46 06 50 73* **Kapalı** *Pt & Pa*
Haute cuisine eğitimi görmüş üç gelin hazırladığı bistro yemekleri sunulur. Havadar restoran Parislilerin gözdelerindendir.

Le Pantruche €€
Modern Fransız **Hrt** 6 E2
3 Rue Victor Massé, 75009
Tel *01 48 78 55 60* **Kapalı** *Ct & Pa*
Şef Franck Barangerʼin kereviz kapı çorbası gibi mevsimsel spesiyalitelerle müşterileri etkilediği retro tarzında şık bir bistrodur. Fiks mönünün fiyatı kalitesine göre çok uygundur.

Le Vaudeville €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 6 F5
29 Rue Vivienne, 75002
Tel *01 40 20 04 62*
Ayvalı Art Deco iç mekânı mermer kaplı olan şen şakrak bir *brasserie*'dir. Deniz ürünleri tabağını veya somon füme yi deneyin.

Les Noces de Jeannette €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 6 F5
14 Rue Favart, 75002
Tel *01 42 96 36 89*
Adını Victor Massé'nin bir operasından alan restoranın opera ve film afişleriyle süslü iki adet samimi yemek salonu vardır. sunulan *brasserie* yemekleri mükemmeldir.

Muscade €€
Avrupa **Hrt** 12 E1
36 Rue de Montpensier, 75001
Tel *01 42 97 51 36*
Kapalı *Pt & Kas–Şub*
Muhteşem Palais-Royal bahçelerinde, Fransız klasisizmin etkilerini taşıyan restoran ve çay salonudur. Üstü kapalı terası vardır. Gelen geçeni seyretmek için çok güzeldir.

Dikkate Değer

Racines €€
Bistro/Şarap barı **Hrt** 6 F5
8 Passage des Panoramas, 75002
Tel *01 40 13 06 41* **Kapalı** *Ct & Pa*
Güzel *bistrot à vins* bir 19. yüzyıl pasajındaki konumu ile hem alışverişe gelenleri hem de Parisliler kendine çeker. Kısa Fransız ve İtalyan yemekleri mönüsünde harika şarküteri ürünleri, *ratatouille*, kuzu ve domuz eti ile müthiş tatlılar yer alır. Çoğu biyodinamik üreticilerden olmak üzere kaliteli bir şarap seçkisi vardır.

Carré des Feuillants €€€
Fransız, Şık yemek **Hrt** 12 D1
14 Rue de Castiglione, 75001
Tel *01 42 86 82 82* **Kapalı** *Pa*
Efsanevi şef Alain Dutornier'nin dehası hazırladığı yemeklerde hissedilir. Yeniğinize geniş seçkiden bir şarap eşlik eder.

Caviar Kaspia €€€
Rus **Hrt** 5 C5
17 Place de la Madeleine, 75008
Tel *01 42 65 33 32* **Kapalı** *Pa*
Şık dekorasyonunda bal rengi paneller ve ağır perdeler kullanılan, müthiş manzaralara sahip mekânda havyar ve somon füme yeye buzlu votka eşlik eder.

Dikkate Değer

Kei €€€
Modern Fransız **Hrt** 12 F1
5 Rue Coq Héron, 75001
Tel *01 42 33 14 74* **Kapalı** *Pt & Pa*
Kei Kobayashi'nin işlettiği seçkin restoranda Fransız-Japon füzyon mutfağına ait heyecan verici lezzetler sunulur. Gümüş rengi ve gri tonlarındaki zarif dekorasyonu dikkat çeker. Yaratıcı ve lezzetli yemeklerdeki aroma ve doku dengesi müthiştir. Yemeklerle hangi şarabın iyi gideceğini deneyimli *sommelier*'ye danışabilirsiniz.

Le Chamarré Montmartre €€€
Mauritius füzyon **Hrt** 2 E5
52 Rue Lamarck, 75018
Tel *01 42 55 05 42*
Mauritiuslu şef Antoine Heerah'ın yaratıcı mönüsünde Seyşeller usulü levrek de vardır. Ferah ve renkli yemek salonunda çizgili mobilyalar ve çiçek dolu teras dikkat çeker.

Le Grand Véfour €€€
Modern Fransız, Şık yemek
Hrt 12 F1
17 Rue de Beaujolais, 75001
Tel *01 42 96 56 27* **Kapalı** *Ct & Pa*
Palais-Royal bahçelerinin yanında, 18. yüzyıl restoranında Guy Martin'in müthiş yemekleri sunulur. Napoléon ve Josephine de dahil olmak üzere pek çok ünlü burada yemek yemiştir.

Tarihi Le Grand Véfour'un görkemli XVI. Louis dekorasyonu

Yeme-İçme mekânlarıyla ilgili ayrıntılı bilgi için *bkz. s. 291*

Le Meurice €€€
Modern Fransız, Şık yemek
Hrt 12 D1
228 Rue de Rivoli, 75001
Tel *01 44 58 10 55* **Kapalı** *Ct & Pa*
Philippe Starck imzalı Versailles salonunda Yannick Alléno'nun ustaca hazırlanan çok çeşitli yemekleri sunulur. Hizmet resmi olsa da samimidir. Turunçgil soslu yengeç etini deneyin.

Les Ambassadeurs €€€
Modern Fransız, Şık yemek
Hrt 11 C1
10 Place de la Concorde, 75008
Tel *01 44 71 16 16* **Kapalı** *Pt, Ct öğle yemeği ve Pa*
Hôtel de Crillon'un XV. Louis tarzındaki balo salonunda üstün yetenekli şef Christopher Hache'in muhteşem yemekleri sunulur. Gurmeler için idealdir.

Verjus €€€
Amerikan **Hrt** 12 E1
52 Rue de Richelieu, 75001
Tel *01 42 97 54 40* **Kapalı** *Ct & Pa*
Beyaz duvarlı, rahat yemek salonunda yoğun aromalı *tapa* seçenekleri sunulur. Sandviç barında ve bodrum kattaki şarap barında fiyatlar daha ucuzdur.

Champs-Élysées ve Quartier Chaillot

Chez Diep €
Asya **Hrt** 5 A5
22 Rue de Ponthieu, 75008
Tel *01 42 56 23 96* **Kapalı** *Pa*
Dekorasyonu Tayland'ı andıran mütevazı restoranda Çin, Tayland ve Vietnam mutfaklarından iştah açıcı spesiyaliteler sunulur. Hizmet iyidir.

Korean Barbecue Champs-Élysées €
Kore **Hrt** 5 A5
7 Rue de Ponthieu, 75008
Tel *01 42 25 35 41* **Kapalı** *Pa*
Samimi aile işletmesinde mangalda pişirilen ve ağzınızda eriyecek kadar yumuşak olan kâğıt inceliğindeki etler ile taze, çıtır sebzeler öne çıkar.

Dikkate Değer

Café Lenôtre €€
Modern Fransız **Hrt** 5 B5
Le Pavillon Elysée Lenôtre, 10 Avenue des Champs-Élysées, 75008
Tel *01 42 65 85 10* **Kapalı** *Kas–Mar: Pa & Pt*
1900 Exposition Universelle için yapılmış çadırı andıran mekânda yer alır. Şık ve modern dekorasyona yaratıcı, çağdaş yiyecekler eşlik eder. Özellikle tatlılar olağanüstüdür. Yazın terasta oturabilirsiniz. Yemeklerin fiyatları makuldür. Çalışanlar çok ilgilidir.

Les Ambassadeurs'un eskiden balo salonu olan yemek salonu

Chez Géraud €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 9 B3
31 Rue Vital, 75016
Tel *01 45 20 33 00* **Kapalı** *Ct & Pa*
Yemeklerin taze malzemelerle hazırlanıp, çekici ve geleneksel bir atmosferde sunulduğu, uzun soluklu bir mahalle restorandır.

Graindorge €€
Belçika **Hrt** 4 D3
15 Rue de l'Arc de Triomphe, 75017
Tel *01 47 54 00 28* **Kapalı** *Pa*
Waterzooi de homard (istakoz çorbası) ve *potjevleesch* (etli yahni) gibi güzel Belçika lezzetlerine muhteşem fiçı bira seçkisi eşlik eder.

Le Hide €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 4 D3
10 Rue du Général Lanrezac, 75017
Tel *01 45 74 15 81* **Kapalı** *Pa*
Japon şef Hide Kobayashi'nin hazırladığı kaliteli bistro lezzetleri büyük porsiyonlarla sunulur. Özellikle fiks mönü göz önüne alındığında, bu bölgede aynı kalitedeki yemekleri daha ucuza bulmanız çok zordur.

L'Huîtrier €€
Deniz ürünleri **Hrt** 4 E2
16 Rue Saussier-Leroy, 75017
Tel *01 40 54 83 44*
Modern ve minimalist restoranda yarım veya bir düzinelik porsiyonlarla sunulan istiridyeler öne çıkar.

Le Timgad €€
Fas **Hrt** 3 C3
21 Rue Brunel, 75017
Tel *01 45 74 23 70*
Şatafatlı bir ortamda muhteşem Fas yemekleri sunulur. *Briks* (iç malzemesi kızartılan bir çeşit ince börek), güveç ve kuskus yaratıcı baharatlarla mükemmel hazırlanır.

Minipalais €€
Modern Fransız **Hrt** 11 A1
Grand Palais, 3 Avenue Winston Churchill, 75008
Tel *01 42 56 42 42*
Sütunlu bir terası da bulunan mekânın şık ve gözde ortamında lezzetli yemekler sunulur.

Dikkate Değer

Relais de l'Entrecôte €€
Steakhouse **Hrt** 4 F5
15 Rue Marbeuf, 75008
Tel *01 49 52 07 17*
1959'da kurulan samimi aile işletmesinin muhteşem biftekleri dikkat çeker. İçeri

Lasserre'in lüks İç mekânı

Fiyat kategorileri için *bkz. s. 296*

...gırmak için çok beklemeniz gerekebilir. Tercihinize göre pişirilen biftekler ince ince doğranır ve mükemmel *frites* ile sunulur. Gizli tarifli sos müthiştir. Aileler için çok uygundur.

...n New York €€€
Modern Fransız **Hrt** 10 E1
...Avenue de New York, 75016
Tel *01 40 70 03 30* **Kapalı** *Pa*
Cesur kâr modern restoranda yemekli şef Jerôme Gangneux Rungis'den pazardan alınan taze malzemelerle hazırlanan muhteşem yemekleri tadabilirsiniz.

Dikkate Değer

Antoine €€€
Deniz ürünleri **Hrt** 10 E1
10 Avenue de New York, 75116
Tel *01 40 70 19 28*
Seine Nehri'nin kıyısında hem lezzetli deniz ürünlerinin hem de Eiffel Kulesi'ne kadar uzanan muhteşem manzaranın tadını çıkarın. Antione Vigneron'un mutfağında kullanılan taze malzemeler Bask bölgesinden, Akdeniz'den, Bretanya'dan ve hatta Norveç'ten getirilir. Mekânın spesiyalitesi olan ve bulharda pişmiş sebzelerle sunulan rezeneli ızgara levreği veya *bouillabaisse*'i deneyin.

Apicius €€€
Modern Fransız, Şık yemek
Hrt 4 F4
20 Rue d'Artois, 75008
Tel *01 43 80 19 66* **Kapalı** *Ct & Pa*
Güzel bir bahçe içindeki 18. yüzyıl konağında Jean-Pierre Vigato mutfakta harikalar yaratır. Önceden rezervasyon yaptırmanız ve dolgun bir cüzdanla gitmeniz gerekir.

Copenhague €€€
Danimarka **Hrt** 4 E4
142 Avenue des Champs-Elysées, 75008
Tel *01 44 13 86 26*
Fransız yemeklerine biraz ara vermek isterseniz, muhteşem Champs-Élysées manzaralarına sahip mekân harika bir seçenektir. Öne çıkan yemek balıktır.

Hiramatsu €€€
Modern Fransız, Şık yemek
Hrt 9 C1
52 Rue de Longchamp, 75116
Tel *01 56 81 08 80* **Kapalı** *Ct & Pa*
Hiroyuki Hiramatsu mutfakta Japon ve Fransız stillerini mükemmel bir şekilde harmanlar. Dokuz tadımlık tabaktan oluşan menüyü denemeniz tavsiye edilir.

Lasserre €€€
Geleneksel Fransız, Şık yemek
Hrt 11 A1
17 Avenue Franklin Delano Roosevelt, 75008
Tel *01 43 59 02 13* **Kapalı** *Pt & Pa*
Orkidelerle süslenmiş iç mekânla Christophe Moret'nin zarif yemekleri çok uyumludur. Tavan açıldığında yıldızları görebilirsiniz.

L'Astrance €€€
Modern Fransız, Şık yemek
Hrt 9 C3
4 Rue Beethoven, 75016
Tel *01 40 50 84 40* **Kapalı** *Pt, Ct & Pa*
26 kişilik restoranda Pascal Barbot'nun sıradışı tadımlık menüsünü denemek için aylar öncesinden yer ayırtmalısınız.

Le Cinq €€€
Modern Fransız, Şık yemek
Hrt 4 E5
Four Seasons George V, 31 Avenue George V, 75008
Tel *01 49 52 71 54*
Otel restoranlarının en iyisidir. Şef Eric Briffard'ın kusursuz orijinal yemekleri gri ve altın tonlarındaki görkemli salonda sunulur.

L'Epicure €€€
Geleneksel Fransız, Şık yemek
Hrt 5 A4
Le Bristol, 112 Rue du Faubourg St-Honoré, 75008
Tel *01 53 43 43 40*
Üç Michelin yıldızlı şef Eric Frechon'un yemeklerinin sunulduğu salonun pencereleri bahçeye bakar.

Paul Chêne €€€
Geleneksel Fransız, Şık yemek
Hrt 9 C1
123 Rue Lauriston, 75116
Tel *01 47 27 63 17* **Kapalı** *Pa*
1959'da Paul Chêne'nin kurduğu ve neredeyse hiç değişmeyen klasik restoran geleneksel mutfağın mihenk taşlarındandır.

Pierre Gagnaire €€€
Modern Fransız, Şık yemek
Hrt 4 F4
6 Rue Balzac, 75008
Tel *01 58 36 12 50* **Kapalı** *Ct & Pa*
Moleküler gastronominin savunucularından Pierre Gagnaire üç yıldızlı restoranda çığır açacak nitelikte yemeklere imza atar.

Prunier €€€
Deniz ürünleri **Hrt** 4 D4
16 Avenue Victor Hugo, 75116
Tel *01 44 17 35 85* **Kapalı** *Pa*
Art Deco deniz ürünleri restoranında mevsimsel bir mönü ve etkileyici çeşitlilikte havyar seçenekleri sunulur.

Relais Plaza €€€
Modern Fransız **Hrt** 10 F1
Le Plaza Athenée, 25 Avenue Montaigne, 75008
Tel *01 53 67 64 00*
Art Deco dokunuşları dikkat çeken gözde *brasserie* görülmeye değerdir. Yaratıcı mönüde Alain Ducasse'tan ilham alınmıştır.

Taillevent €€€
Geleneksel Fransız, Şık yemek
Hrt 4 F4
15 Rue Lamennais, 75008
Tel *01 44 95 15 01* **Kapalı** *Ct, Pa & resmi tatiller*
19. yüzyıl malikânesinde güzel *haute cuisine* lezzetleri sunulur. Alain Solivérès'nin rakipsiz yemeklerine olağanüstü bir şarap mönüsü eşlik eder.

Invalides ve Eiffel Kulesi

FL €
Picardie **Hrt** 10 F3
1 Rue Augereau, 75007
Tel *01 45 51 06 04* **Kapalı** *Pa*
Modern dekorasyonu ve esprili duvar resimleri ile çağdaş bir bistrodur. Şef Nicholas Valanchon maceraperest bir mönü sunar.

Deniz ürünleri restoranı Prunier

Yeme-içme mekânlarıyla ilgili ayrıntılı bilgi için bkz: s. 291

Giallo Oro €
İtalyan **Hrt** 11 B3
38 Rue de Bourgogne, 75007
Tel *01 45 50 14 57* **Kapalı** *Pa*
Küçük ve sevecen restoranda ev yemekleri sunulur. Mönü daha çok *pasta* çeşitlerinden oluşsa da, deniz ürünleri ve et seçenekleri de vardır.

La Billebaude €
Burgonya **Hrt** 10 F3
29 Rue Exposition, 75007
Tel *01 45 55 20 96* **Kapalı** *Pt & Pa*
Neşeli restoranda, ağızda eriyen deniztarakları, kuzukulağı soslu karagöz balığı, yaban domuzu güveç ve *foie gras* gibi bölgesel lezzetler sunulur.

Pasco €
Akdeniz **Hrt** 11 A2
74 Boulevard de la Tour Maubourg, 75007
Tel *01 44 18 33 26*
Çağdaş, rustik restoranda balık, taze sebzeler, otlar, baharatlar ve bolca zeytinyağı gibi basit, mevsimsel ürünlerle hazırlanmış yemekler sunulur.

Au Bon Accueil €€
Modern Fransız **Hrt** 10 E2
14 Rue de Monttessuy, 75007
Tel *01 47 05 46 11* **Kapalı** *Ct & Pa*
Lüks bistrodaki uygun fiyatlı *prix-fixe* mönüde kaliteli malzemeler kullanılır. Kaldırımdaki masalara oturarak Eiffel Kulesi'nin muhteşem manzarasını seyredin.

Au Petit Sud Ouest €€
Güneybatı Fransa **Hrt** 10 E3
46 Avenue de la Bourdonnais, 75007
Tel *01 45 55 59 59* **Kapalı** *Pt & Pa*
Samimi restoranda çoğunda ördek kullanılan otantik Landes spesiyaliteleri sunulur. Çok sayıdaki ekmek kızartma makinesi sayesinde *foie gras*'ya sıcacık ekmekler eşlik eder.

Café Constant €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 10 E3
139 Rue St-Dominique, 75007
Tel *01 47 53 73 34*
Christian Constant'ın sade ama popüler kafesinde yer bulabilmek için erkenden gitmeniz gerekir. Et güveç gibi yemekler mükemmel hazırlanır.

L'Affable €€
Modern Fransız **Hrt** 11 C3
10 Rue de St-Simon, 75007
Tel *01 42 22 01 60* **Kapalı** *Ct & Pa*
Cazibeli bistroda mükemmel *prix-fixe* öğle yemeği mönüleri ve ilgili garsonlar dikkat çeker. Mönüde uluslararası mutfaklardan ilham alınmıştır.

L'Affriolé €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 10 F2
17 Rue Malar, 75007
Tel *01 44 18 31 33* **Kapalı** *Pt & Pa*
Parisililerin gözdelerinden olan renkli bistro genellikle çok kalabalıktır. Kılıç balığı *cannelloni* ve karnabahar ezmeli domuz eti gibi yemekler çok güzel hazırlanır.

L'Ami Jean €€
Bask **Hrt** 10 F2
27 Rue Malar, 75007
Tel *01 47 05 86 89* **Kapalı** *Pt & Pa*
Hareketli mekânda Stéphane Jego Bask yemeklerine avangard bir dokunuşta –kâğıt inceliğinde kesilmiş domuz sucuğuyla sunulan kuzu uykuluk gibi– bulunur. Rezervasyon gerekir.

La Fontaine de Mars €€
Güneybatı Fransa **Hrt** 10 F3
129 Rue St-Dominique, 75007
Tel *01 47 05 46 44*
Dantel perdeler, kareli masa örtüleri, ilgili garsonlar ve muhteşem yemekler ile benzerlerinden ayrılan bistronun spesiyalitesi ördek *cassoulet*'dir.

La Villa Corse €€
Korsika **Hrt** 10 E5
164 Boulevard de Grenelle, 75015
Tel *01 53 86 70 81* **Kapalı** *Pa*
Buradaki lezzet ve aromalar sizi Akdeniz adası Korsika'ya götürür. Samimi ortamda zeytinli dana eti ve yaban domuzu güveç gibi yoğun aromalı, lezzetli yiyecekler sunulur.

Le Florimond €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 10 F3
19 Avenue de la Motte-Picquet, 75007
Tel *01 45 55 40 38* **Kapalı** *Pa & her ay ilk Ct*
Pascal Guillaumin'in otantik mönüsündeki seçenekler arasında büyükannesinin tarifi olan lahana dolması ve leziz

Rustik ve samimi bir Bask bistrosu olan L'Ami Jean

istakoz *ravioli*'nin yanı sıra, vanilyalı *millefeuille* ve diğer caziip tatlılar sayılabilir.

Les Cocottes de Christian Constant €€
Modern Fransız **Hrt** 10 E3
135 Rue St-Dominique, 75007
Tel *01 45 50 10 31*
Buranın spesiyalitesi isminden –*cocottes* döküm demir güveç demektir– anlaşılır. Hizmet iyidir.

Le Troquet €€
Bask **Hrt** 10 F5
21 Rue François Bonvin, 75015
Tel *01 45 66 89 00* **Kapalı** *Pt & Pa*
Gurmelerin gözdelerdindendir. Şef Marc Mouton'un sürprizlerle dolu olan yemeklerinin belirgin aromaları vardır. Altı tabaktan oluşan tadım mönüsü müthiştir.

L'Arpège €€€
Geleneksel Fransız, Şık yemek
Hrt 11 B3
84 Rue de Varenne, 75007
Tel *01 47 05 09 06* **Kapalı** *Ct & Pa*
Sebze sevenler için bir cennet olan üç Michelin yıldızlı lüks restoranda Alain Passard malzemelerini kendisi yetiştirir. Elmalı turtayı mutlaka deneyin.

Le Jules Verne €€€
Modern Fransız, Şık yemek
Hrt 10 D3
5 Avenue Gustave Eiffel, 75007
Tel *01 45 55 61 44*
Gökyüzünde yemek yemek istiyorsanız Eiffel Kulesi'nin ikinci platformunda Alain Ducasse'in çekici restoranında 360 derecelik nefes kesici manzaralar ve kaliteli yemekler sunulur.

St-Germain, Quartier Latin ve Quartier Jardin des Plantes

Breakfast in America €
Amerika **Hrt** 13 A5
17 Rue des Ecoles, 75005
Tel *01 43 54 50 28*
Otantik Amerikan mekânında bütün gün kahvaltı servisi vardır; çıtır jambon, akçaağaç şuruplu pankekler, burgerler, kızartmalar, sebzeli dürümler ve çok daha fazlası.

Chez Gladines €
Bask **Hrt** 17 C4
30 Rue des Cinq Diamants, 75013
Tel *01 45 80 70 10*
Basit ve doyurucu yemekler sunulur. Mekânın spesiyalitesi olan ve toprak kâselerde bolca patates sote ile sunulan devasa salataları deneyin.

Fiyat kategorileri için *bkz. s. 296*

Eiffel Kulesi'nin ikinci platformunda yer alan Jules Verne'in manzarası

Comme à Savonnières €
Geleneksel Fransız **Hrt** 12 E4
18 Rue Guisarde, 75006
Tel *01 43 29 52 18* **Kapalı** *Pt & Pa*
İçinde ve mönüsünde şefin Loire Vadisi kökenli olmasının izlerini taşıyan, bölge sakinlerinin rağbet ettiği samimi bir bistrodur. Ratatuy, domuz paça salatası ve dondurmalı profiteroller öne çıkan yemeklerdir.

El Loubnane €
Lübnan **Hrt** 13 A4
39 Rue Gallande, 75005
Tel *01 43 26 70 60* **Kapalı** *Pt*
Misafirperver aile işletmesinde lezzetli mezeleri tadabilirsiniz. Özellikle *makanik* sosisleri ve gül suyu ve şamfıstıklarıyla hazırlanan baklayıfı denemeniz tavsiye edilir.

Dikkate Değer

Les Degrés de Notre Dame €
Fransa, Kuzey Afrika
Hrt 13 B4
10 Rue des Grands Degrés, 75005
Tel *01 55 42 88 88* **Kapalı** *Pa*
Bir aile işletmesi olan basit pansiyona *(auberge)* kurulmuş güzel bir restoran. Kendinizi Paris'in merkezinde değil de, Fransız kırlarında hissedebilirsiniz. Zevkle döşenmiş rustik iç mekânda kirişler ve duvarları kaplayan resimler dikkat çeker. Yemekler de aynı şekilde basittir: Fas ve Fransız klasiklerinin yanı sıra, kuskuslar ve güveçler de öne çıkar.

Akazar €€
Modern Fransız **Hrt** 12 F4
62 Rue Mazarine, 75006
Tel *01 53 10 19 99*
İngiliz tarzına sahip guru Terence Conran Paris *brasserie*'sine çağdaş bir yorum katmıştır. Seçenekler arasında deniz ürünleri, Akdeniz ve İngiliz yemekleri sayılabilir.

Anahuacalli €€
Meksika **Hrt** 13 B5
30 Rue des Bernardins, 75005
Tel *01 43 26 10 20*
Guacamole, mısırlı *tortilla*'lar ve *chorizo*'lu (sucuk) *queso* (eritilmiş peynir) gibi Meksika lezzetleri sunan neşeli bir mekândır.

Bistrot de Paris €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 12 D3
33 Rue de Lille, 75007
Tel *01 42 61 16 83* **Kapalı** *Pt & Pa*
Sol Yaka aydınlarının eski bir keşfi olan büyüleyici Art Nouveau mekân her zaman doludur. Lezzetli bistro klasikleri sunulur.

Dikkate Değer

Brasserie Balzar €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 13 B5
49 Rue des Ecoles, 75005
Tel *01 43 54 13 67*
Saygın mekânda, uzun önlüklü, yelekli işinin ehli garsonlar güzel *brasserie* yemekleri servis eder. Dekorasyonda kullanılan aynalar ve yerküre aydınlatmalar dikkat çeker. Sorbonne'daki akademik çevre tarafından sevilen bir mekândır. Sadece bir şeyler içmek isterseniz kafe bölümüne geçebilirsiniz.

Dans Les Landes €€
Güneybatı Fransa *tapa*'ları
Hrt 17 B2
119 bis Rue Ptge, 75005
Tel *01 45 87 06 00*
Eğlenceli bir mekândır. Çok çeşitli lezzetli *tapa*'ları ya da *plat du jour*'u deneyebilirsiniz.

Itinéraires €€
Modern Fransız **Hrt** 13 B5
5 Rue de Pontoise, 75005
Tel *01 46 33 60 11* **Kapalı** *Pt & Pa*
Sakin ve çağdaş dekorasyon en az Sylvain Sendra'nın yemekleri kadar tarz sahibidir. Masaların paylaşıldığı canlı ortam tek başına yemeğe gelenler için de eğlencelidir.

Kitchen Galerie Bis €€
Modern Fransız **Hrt** 12 F4
25 Rue des Grands Augustins, 75006
Tel *01 46 33 00 85* **Kapalı** *Pt & Pa*
Aynı zamanda bir modern sanat galerisi olan minimalist restoranda çağdaş Fransız yemekleri Asya dokunuşları ile sunulur. Müthiş *tapa*'ları deneyin.

L'Agrume €€
Modern Fransız **Hrt** 17 C2
15 Rue des Fossés St-Marcel, 75005
Tel *01 43 31 86 48* **Kapalı** *Pt, Sa & Pa*
Gurmeler beş tabaklı tadım mönüsünü tercih ederler. Sunumlar basit olsa da lezzetler olağanüstüdür.

L'Atlas €€
Fas **Hrt** 13 A5
12 Boulevard St-Germain, 75005
Tel *01 46 07 23 66* **Kapalı** *Pt*
Dekorasyonu ve lezzetli güveçleri ile bu restoranda kendinizi Marakeş'te hissedeceksiniz. Tarçınlı keler balığını deneyin.

Le Comptoir du Relais €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 12 F4
9 Carrefour de l'Odéon, 75006
Tel *01 44 27 07 97*
Yves Cambedeborde'un bistro yemekleri için adeta bir tapınak olan mekânı, müdavimlerinin bir masa için saatlerce beklemesiyle tanınır. Domuz paçayı deneyin.

L'Epigramme €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 12 F4
9 Rue de l'Éperon, 75006
Tel *01 44 41 00 09* **Kapalı** *Pt & Pa*
Kır pansiyonu tarzındaki çağdaş dekorasyona sahip davetkâr restoranda mükemmel bistro yemekleri sunulur. Şalgam *choucroute* ile sunulan Bask domuzunu deneyin.

Le Petit Châtelet €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 13 A4
39 Rue de la Bûcherie, 75005
Tel *01 46 33 53 40*
Büyüleyici çatısıyla tanınan küçük restoranın terasında muhteşem Notre Dame manzaraları görülür. Harika bistro yemekleri sunulur.

Le Petit Pontoise €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 13 B5
9 Rue de Pontoise, 75005
Tel *01 43 29 25 20*
Kartpostalları andıran güzellikte bir bistrodur. Kara tahtaya yazılan ördek *parmentier* ve kızarmış bıldırcın gibi spesiyaliteleri deneyin. Rezervasyon gerekir.

Yeme-İçme mekânlarıyla ilgili ayrıntılı bilgi için bkz s. 291

Le Pré Verre €€
Modern Fransız **Hrt** 13 A5
8 Rue Thénard, 75005
Tel *01 43 54 59 47* **Kapalı** *Pt & Pa*
Dar ve uğultulu mekânın yemeklerinde Asya dokunuşları hissedilir. Fiyatlar uygundur. Şaraplar küçük üreticilerden alınır.

Le Procope €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 12 F4
13 Rue de l'Ancienne Comédie, 75006
Tel *01 40 46 79 00*
1686'dan beri yazar, politikacı ve sanatçıları kendine çeken kentin en eski cafe'si hâlâ orijinal havasına sahiptir. Spesiyaliteler arasında *coq au vin* ve kabuklu deniz ürünleri tabakları sayılabilir.

Marty €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 17 B3
20 Avenue des Gobelins, 75005
Tel *01 43 31 39 51*
Art Deco dekorasyonu çok güzel olsa da, asıl dikkat çeken özelliği kızarmış ördek ve *steak-frites* gibi güçlü yemekleridir. Hâlâ kurucusu olan aile tarafından işletilir.

Mavrommatis €€
Yunan **Hrt** 17 B2
42 Rue Daubenton, 75005
Tel *01 43 31 17 17* **Kapalı** *Pt*
Zevkli dekorasyonu ve seçkin müşteri kitlesi ile Mavrommatis kardeşlerin restoranında Yunan yemeklerinin tadına bakabilirsiniz. Izgara ahtapot ve musakka gibi yemekler çok güzeldir.

Perraudin €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 16 F1
157 Rue St-Jacques, 75005
Tel *01 46 33 15 75*
Eski moda çekiciliğe sahip restoranda kareli masa örtüleri ve samimi yemekler öne çıkar. Sadece 19.00–20.00 arasında rezervasyon alınır.

Shu €€
Japon **Hrt** 12 F4
8 Rue Suger, 75006
Tel *01 46 34 25 88* **Kapalı** *Pa*
Mekânın hem sahibi hem de şefi olan Osamu Ukai, *omakase* deneyimi için muhteşem şişler *(kushiage)* hazırlar. Seçimi kendisine bırakmak en iyisidir. Çalışanlar samimi ve ilgilidir.

Terroir Parisien €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 13 B5
20 Rue St-Victor, 75005
Tel *01 44 31 54 54*
Klasik yemeklerde yerel küçük çiftliklerde yetiştirilen ürünler kullanılır. Yannick Alléno'nun *(s. 300,* Le Meurice*)* en yeni mekânı olan modern restoranda tonozlu ahşap tavan dikkat çeker.

Agapé Substance €€€
Modern Fransız **Hrt** 12 F4
66 Rue Mazarine, 75006
Tel *01 43 29 33 83* **Kapalı** *Pt & Pa*
Dahi David Toutain açık mutfakta hazırladığı *tapa* seçkisiyle konuklarını büyüler. Tezgâhta oturma düzeni havalı ve moderndir.

Dikkate Değer

La Tour d'Argent €€€
Geleneksel Fransız, Şık yemek
Hrt 13 B5
15 Quai de la Tournelle, 75005
Tel *01 43 54 23 31* **Kapalı** *Pt & Pa*
1582'de kurulmuş olmasına rağmen hiç de eski görünmeyen dünyaca ünlü Paris kurumunun altıncı katında muhteşem manzaralara sahip, son derece romantik bir yemek salonu yer alır. Hizmet resmi ve seçkindir. Şef Laurent Delabre klasik Fransız yemeklerinden oluşan mönüye canlılık katacak dokunuşlarda bulunur. Zemin kattaki bar aynı zamanda bir gastronomi müzesidir.

Les Bouquinistes €€€
Modern Fransız **Hrt** 12 F3
53 Quai des Grands Augustins, 75006
Tel *01 43 25 45 94* **Kapalı** *Pa*
Guy Savoy'un gastronomi imparatorluğunun bir dalı olan mekânın Seine manzarası müthiş. Mükemmel mevsimsel ürünlerle görece basit yemekler hazırlanır.

Sola €€€
Japon füzyon **Hrt** 13 A4
12 Rue de l'Hôtel Colbert, 75005
Tel *09 65 01 73 68 (öğle)/01 43 29 59 04 (akşam)* **Kapalı** *Pt & Pa*
Hiroki Yoshitake Japon ve Fransız mutfaklarının en iyilerini ustaca bir araya getirir. Sake bar'daki seçenekler de çoktur.

Ze Kitchen Galerie €€€
Uluslararası füzyon **Hrt** 12 F4
4 Rue des Grands Augustins, 75006
Tel *01 44 32 00 32* **Kapalı** *Pa*
Modern sanat eserlerinin sergilendiği restoran/galeride şef William Ledeuil yemeklerinde Güneydoğu Asya'ya yaptığı seyahatlerden ilham alır.

Luxembourg ve Montparnasse

L'Arbre de Sel €
Kore **Hrt** 15 B1
138 Rue de Vaugirard, 75015
Tel *01 47 83 29 52* **Kapalı** *Pa*
Keyifli restoranda ağız sulandırıcı yemekler –acı, çok acı ve vejetaryen– güzel biçimlerde sunulur. Hizmet aceleye getirilmese de hızlı sayılır.

Tavola di Gio €
İtalyan **Hrt** 16 D2
210 Boulevard Raspail, 75014
Tel *01 43 35 47 17*
Eski moda modern görünüme sahip, hayat dolu *trattoria*'da geleneksel spesiyaliteler sunulur. *Pasta* çeşitlerini ve deniz ürünlerini deneyin.

L'Assiette €€
Güneybatı Fransa **Hrt** 15 C4
181 Rue du Château, 75014
Tel *01 43 22 64 86* **Kapalı** *Pt & Sa*
Alain Ducasse'tan eğitim gören David Rathgeber samimi bölgesel yemeklere tarz katar.

L'Auberge du 15 €€
Modern Fransız **Hrt** 16 F3
15 Rue de la Santé, 75013
Tel *01 47 07 07 45* **Kapalı** *Pt & Pa*
Modern rustik dekorasyona sahip mekânda klasik bistro yemekleri çağdaş bir yorumla hazırlanır.

Paris'teki en eski kafe olan Le Procope'un 18. yüzyıl tarzındaki yemek salonu

Fiyat kategorileri için *bkz. s 296*

Agapé Substance'daki uzun yemek tezgâhı

La Cantine du Troquet €€
Bask **Hrt** 15 B3
10 Rue de l'Ouest, 75014
Tel *01 45 40 04 98* **Kapalı** *Ct & Pa*
Bisketli bistronun paylaşılan uzun masalarında Christian Le Hebest'in leziz yemekleri sunulur. Rezervasyon alınmadığı için açılış saati olan 19.00'da gelin.

La Cerisaie €€
Güneybatı Fransa **Hrt** 16 D2
70 Boulevard Edgar Quinet, 75014
Tel *01 43 20 98 98* **Kapalı** *Ct & Pa*
Küçük ve samimi bistroda bölgesel spesiyaliteler büyük porsiyonlarla sunulduğundan boynuza iştahınız açıkken gidin. Kaliteli şarap listesinde birkaç iyi küçük üreticinin de ismi geçer.

La Coupole €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 16 D2
102 Boulevard du Montparnasse, 75014
Tel *01 43 20 14 20*
1927'de açılan 600 kişilik tarihi *brasserie*'nin ortamı ve Art Deco mobilyaları görülmeye değerdir. Deniz ürünleri tabakları müthiştir. Yedem geçeni de seyredebilirsiniz.

L'Epicuriste €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 15 A1
11 Boulevard Pasteur, 75015
Tel *01 47 34 15 50* **Kapalı** *Pt & Pa*
Modern iç mekânı ve ilgili garsonları olan bistroda taze malzemelerle hazırlanan spesiyaliteler sunulur. Mönünün yıldızı *porchetta*, yani doldurulmuş sulu domuzudur.

Le Jeu de Quilles €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 16 D4
79 Rue Boulard, 75014
Tel *01 53 90 76 22* **Kapalı** *Pt & Pa*
Basit bir iç mekâna sahip restoranda, bir kısmı önündeki *epicerie*'de satılan kaliteli malzemelerle modası geç meyen yemekler hazırlanır.

L'Ourcine €€
Güneybatı Fransa **Hrt** 17 A3
92 Rue Broca, 75013
Tel *01 47 07 13 65* **Kapalı** *Pt & Pa*
Alçakgönüllü ve davetkâr restoranda Sylvain Danière âdeta başarının tarifini yazmıştır. Sürekli değişen mönüde morina balığı ve patates püresiyle doldurulmuş kırmızı biber gibi müthiş Bask ve Béarn bölgesinden lezzetler de yer alır.

Les Papilles €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 16 F1
30 Rue Gay Lussac, 75005
Tel *01 43 25 20 79* **Kapalı** *Pa*
Deli, kahve barı, şarap dükkânı ve bistronun bir arada bulunduğu büyüleyici mekânda fiks mönü akşam yemekleri unutulmazdır.

Le Parc aux Cerfs €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 16 D1
50 Rue Vavin, 75006
Tel *01 43 54 87 83*
"Geyik Parkı"nda uygun fiyatlar ve sevimli avlu dikkat çeker. Mönüde eski klasiklerin yeni yorumları yer alır.

Dikkate Değer

Le Timbre €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 16 D1
3 Rue Ste-Beuve, 75006
Tel *01 45 49 10 40* **Kapalı** *Pt & Pa*
İngiliz şef Chris Wright'ın yönetimindeki mekân restoran kelimesinin sözlük anlamından farksızdır. Kısa ama öz mönüdeki yemekler, en taze ve en kaliteli malzemelerle müşterilerin gözleri önünde hazırlar. *Terrine de campagne* denemeye değer. Fiyatları uygundur.

Moustache €€
Modern Fransız **Hrt** 16 D1
3 Rue Ste-Beuve, 75006
Tel *01 42 22 56 65* **Kapalı** *Pt & Pa*
Tuğla duvarları ve kırışık masa örtüleriyle samimi ve tarz sahibi restoranda Fabien Chivot'nun Asya lezzetleri kattığı muhteşem yemekleri sunulur. Denemeye değer!

Les Zauzous €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 15 C1
46 Blvd du Montparnasse, 75015
Tel *01 45 49 32 88*
Yaratıcı yemekleri ve uygun fiyatlı fiks mönüleri ile harika bir klasik bistrodur. Güzel havalarda, açık hava masalarında oturmak çok keyifli...

Dikkate Değer

La Closerie des Lilas €€€
Geleneksel Fransız **Hrt** 16 E2
171 Boulevard du Montparnasse, 75006
Tel *01 40 51 34 50*
Uzun yıllar içinde sadece küçük değişikliklere uğrayan mekânın, Ernest Hemingway de dahil olmak üzere sanat ve edebiyat dünyasından pek çok müdavimi olmuştur. Bütçeniz müsaitse klasik yemeklerden birini seçebilirsiniz. Her gece piyano dinletisi olan bar ve *brasserie*'de fiyatlar daha uygundur. Yaz aylarında terasta oturabilirsiniz.

Le Dôme €€€
Deniz ürünleri **Hrt** 16 D2
108 Boulevard du Montparnasse, 75014
Tel *01 43 35 25 81*
1900'lerin başında Amerikalı entelektüellerin buluşma mekânı olan ve "Anglo-Amerikan café" lakabını alan Le Dôme, daha çok lezzetli deniz ürünleriyle tanınır. İstiridyeler ve karışık deniz ürünü tabakları muhteşemdir.

La Coupole'de deniz ürünleri tabağının hazırlanışı

Yeme-İçme mekânlarıyla ilgili ayrıntılı bilgi için *bkz. s. 291*

Kent Merkezinin Dışı

A La Biche au Bois €
Geleneksel Fransız **Hrt** 14 E5
45 Avenue Ledru-Rollin, 75012
Tel *01 43 43 34 38* **Kapalı** *Ct & Pa*
Örnek alınacak güzellikte ev yemekleriyle tanınan bistro av sezonunda keklik, geyik ve yaban domuzu ile öne çıkar. *Prix fixe* mönüde peynir tabağı ve tatlı seçkisi dahildir.

Albion €
Akdeniz **Hrt** 7 A3
80 Rue du Faubourg Poissonnière, 75010
Tel *01 42 46 02 44* **Kapalı** *Pt & Pa*
Hem bistro, hem bar hem de dükkân olan şarap odaklı mekânın arka tarafındaki yemek salonunda basit lezzetli yemekler sunulur. Ortam samimidir.

Chez Prune €
Avrupa **Hrt** 8 D4
36 Rue Beaurepaire, 75010
Tel *01 42 41 30 47*
Pazar *brunch*'ları için gözde olan mekânda taze malzemelerle hazırlanan doyurucu yemekler de sunulur. Dışarıda oturup kanal manzarasının keyfini çıkarın.

La Marine €
Deniz ürünleri **Hrt** 8 D5
55 bis Quai de Valmy, 75010
Tel *01 42 39 69 81*
Mekânın spesiyalitesi güveçte, yufkaya sarılmış veya ısırgan otu sosuyla fileto olarak sunulan balıktır. Önceden rezervasyon yaptırmanız önerilir.

Dikkate Değer

Le Baron Rouge €
Şarap barı/*tapa*
Hrt 14 F5
1 Rue Théophile Roussel, 75012
Tel *01 43 43 14 32*
Hareketli ve neşeli barda sunulan lezzetler arasında Atlantik kıyısından olağanüstü istiridyeler, peynir tabakları ve şarküteri ürünleri sayılabilir. Yoğun saatlerde kalabalık dışarıya taşar. Kadeh olarak servis edilen çok çeşitli şarapların yanı sıra, dilerseniz girişteki fıçılardan kendinize bir şişe şarap doldurabilirsiniz.

L'Encrier €
Geleneksel Fransız **Hrt** 14 F5
55 Rue Traversière, 75012
Tel *01 44 68 08 16* **Kapalı** *Pa*
Parislilerle dolup taşan davetkâr, samimi restoranda *Rocquefort*'u ve Jurançon şarabını deneyin.

Le Volant Bask €
Bask **Hrt** 10 D5
13 Rue Béatrix Dussane, 75015
Tel *01 45 75 27 67* **Kapalı** *Pa*
Lezzetli geleneksel yemeklerin sunulduğu samimi bir restorandır. Öne çıkan seçenekler arasında *boeuf bourguignon*, dana güveç, ev yapımı meyveli turtalar ve muhteşem çikolatalı mus yer alır.

Pizza e Fichi €
Pizzeria **Hrt** 2 D1
17 Rue Alexandre Dumas, 75011
Tel *01 43 67 50 11* **Kapalı** *Ct & Pa*
Ailelere uygun olan neşeli restoranda sunulan pizza malzemesi seçeneklerinin – Gorgonzola, kurutulmuş domates, ançüez, enginar, patates, *chevre*, vb… çeşitliliği etkileyicidir.

Rose Bakery €
İngiliz yejetaryen **Hrt** 6 F3
46 Rue des Martyrs, 75009
Tel *01 42 82 12 80*
Paris'te yaşayan İngilizlerin gözdesi olan kafede kişler, salatalar, çorba ve İngiliz kekleri sunulur. Kahvesi ve Neal's Yard peynirleri muhteşemdir.

Dikkate Değer

Auberge Etchegorry €€
Bask **Hrt** 17 B4
41 Rue de Croulebarbe, 75013
Tel *01 44 08 83 51* **Kapalı** *Pt & Pa, Ağu 3 hafta*
1900'lerin başında Victor Hugo'nun gözdesi olan kırsal tavernanın yerinde hizmet verir. Rustik iç mekânda duvarlara asılı duran bakır tencere ve tavalar ile ahşap kirişlerden sarkan salamlar dikkat çeker. Yemekler de en az dekorasyon kadar keyiftidir. Sevgiyle hazırlanıp sunulan lezzetler arasında *confit*'ler, denizaraği ve karamelize elmalı siyah puding sayılabilir.

Dikkate Değer

Brasserie Flo €€
Alsas **Hrt** 7 B4
7 Cour des Petites-Ecuries, 75010
Tel *01 47 70 13 59*
Göz alıcı ve çekici *brasserie*'nin 19. yüzyıl başları tarzındaki dekorasyonunda zevkli ahşap duvar panelleri, mozaik camlar, deri kaplı koltuklar ve pirinç raflar dikkat çeker. Yemeklerde Alsas esinleri hissedilir. Basit *brasserie* mönüsünde sunulan seçenekler arasında kabuklu deniz ürünleri, lahana turşusu ve fıçı bira öne çıkar.

Chatomat €
Modern Fransız
6 Rue Victor Letalle, 75020
Tel *01 47 97 25 77* **Kapalı** *Pt & Pa*
Sanayi tipli havadar bir binada tuğla duvarlarıyla dikkat çeken neşeli restoranın mönüsü kısa olsa da, yemekler çok orijinaldir.

Chez Grenouille €
Geleneksel Fransız **Hrt** 6 F3
52 Rue Blanche, 75009
Tel *01 42 81 34 07* **Kapalı** *Pa*
Yetenekli şef Alexis Blanchard'ın bistro mönüsünde taşra yemekleri sunulur. Sakatat ve av eti yemekleri olağanüstüdür.

Julien €
Alsas **Hrt** 7 B3
16 Rue du Faubourg Saint-Denis, 75010
Tel *01 47 70 12 06*
Muhteşem bir Art Nouveau yapıda yer alan tarihi *brasserie*'de Alphonse Mucha duvar resimleri ve devasa aynalar dikkat çeker. Lezzetli klasik yemekler sunulur.

Khun Akorn €€
Tay
8 Avenue de Taillebourg, 75011
Tel *01 43 56 20 03* **Kapalı** *Pt*
Hava sıcak olduğunda sevimli çatı terasında oturabilirsiniz. Doğu tarzındaki dekorasyona sahip iç mekân çekicidir. Yemekler baharatlarla çok güzel tatlandırılır.

Le Bistrot Lorette €€
Modern Fransız **Hrt** 6 E3
43 Rue Notre-Dame de Lorette, 75009
Tel *01 42 81 13 87* **Kapalı** *Pt & Pa*
Parisliler burayı muhteşem yemekleri ve samimi ortamı için sever. Spesiyaliteler arasında avokado tartar ile sunulan karidesler, *chevre* ve fesleğen soslu yumuşak dana eti ve ağır ateşte pişen domuz eti sayılabilir.

Canal Saint-Martin bölgesindeki Chez Prune'de yemek yiyenler

Fiyat kategorileri için *bkz. s 296*

Eurostar terminali yakınlarında tarihi bir *brasserie:* Terminus Nord

Le Bistrot Paul Bert €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 2 F2
18 Rue Paul Bert, 75011
Tel *01 43 72 24 01* **Kapalı** *Pt & Pz*
Mükemmel yemekler, harika bir şarap menüsü ve 1930'lar dekorasyonuyla daima gözdedir.

Le Verre Volé €€
Modern Fransız **Hrt** 8 D4
67 Rue de Lancry, 75010
Tel *01 48 03 17 34*
Beklenmeyen güzellikte yemekler sunan küçük, samimi şarap dükkânı ve bistroda mutlaka rezervasyon gerekir.

Les Zygomates €€
Modern Fransız
7 Rue de Capri, 75012
Tel *01 40 19 93 04* **Kapalı** *Pt & Pz*
Eski bir şarküterinin yerinde hizmet veren 1920'ler dekorasyonuna sahip büyüleyici mekânın yaratıcı yemekleri arasında tuzlu bisküviye kıtırlarıyla sunulan hindi ile şalyangoz ve mantarlı *ravioli* sayılabilir.

Mama Shelter €€
Geleneksel Fransız
109 Rue de Bagnolet, 75020
Tel *01 43 48 48 48*
Lüks otelin *brasserie*'de Philippe Starck'ın son moda dekorasyonu dikkat çeker. Şef Alain Senderens'in *pot-au-feu parmentier* gibi geleneksel lezzetli klasik yemekler hazırlar.

Neva Cuisine €€
Modern Fransız **Hrt** 5 C2
7 Rue de Berne, 75008
Tel *01 45 22 18 91* **Kapalı** *Ct & Pa*
Beatriz Gonzalez'in tarz sahibi restoranı 1930'larda kafe olan bir mekânda hizmet verir. Lezzetli, yaratıcı yemekler arasında taze bezelye çorbası ve patlıcan havyarıyla sunulan morina fileto sayılabilir. Yannick Tranchant'ın tatlılarını mutlaka deneyin.

Septime €€
Modern Fransız
80 Rue de Charonne, 75011
Tel *01 43 67 38 29* **Kapalı** *Ct & Pa*
Bistro'nun şık, minimalist dekorasyonu ve açık mutfağı ile Bertrand Grébaut'nun avangard yemekleri birbirlerini tamamlar.

Terminus Nord €€
Geleneksel Fransız **Hrt** 7 B2
23 Rue de Dunkerque, 75010
Tel *01 42 85 05 15*
1925 tarihli Art Nouveau ve Art Deco mekânda lezzetli klasik yemekler sunulur. Her zaman kalabalıktır ve etrafı seyretmek keyiflidir.

Villa Pereire €€
Modern Fransız **Hrt** 4 E1
116 Boulevard Pereire, 75017
Tel *01 43 80 88 68*
Parisililerin gözdelerinden olan restoranın dekorasyonu gösterişli İmparatorluk tarzındadır. Füzyon mönüdeki seçenekler arasında kerevit ve sebzeli börek sayılabilir.

Au Trou Gascon €€€
Güneybatı Fransa
40 Rue Taine, 75012
Tel *01 43 44 34 26* **Kapalı** *Ct & Pa*
Alain Dutournier'nin restoranında sunulan harika yemekler arasına *cassoulet* veya Pirene kuzu etleri öne çıkar. Etkileyici bir Armagnac seçkisinin yanı sıra, şarap listesi üst sınıf Bordeaux'dan, tanınmayan küçük şarap üreticilerine kadar çok çeşitlidir.

La Grande Cascade €€€
Geleneksel Fransız, Şık yemek
Hrt 3 A3
Bois de Boulogne, Allée de Longchamp, 75016
Tel *01 45 27 33 51*
Hilal şeklindeki seçkin Belle Epoque yemek salonunda lezzetli yemekler sunulur. Romantik terastan muhteşem manzaralar görülür.

Le Grand Venise €€€
İtalyan
171 Rue de la Convention, 75015
Tel *01 45 32 49 71* **Kapalı** *Pt & Pz*
Sahibinin misafirperverliğinden *pasta*, et ve balık yemeklerinin porsiyonlarına kadar herşeyin cömertçe sunulduğu restoranda karamelli dondurmayı mutlaka deneyin.

Le Pavillon Montsouris €€€
Geleneksel Fransız
20 Rue Gazan, 75014
Tel *01 43 13 29 00*
Büyüleyici bir bahçe ortamı yaratılan Belle Epoque mekânda yemeğinizi serada veya terasta yiyebilirsiniz. Fiks mönü makul fiyatlıdır.

Le Quinzième €€€
Modern Fransız
14 Rue Cauchy, 75015
Tel *01 45 54 43 43* **Kapalı** *Ct & Pa*
Televizyondan tanınan şef Cyril Lignac geleneksellikle yaratıcılığı bir arada sunar. Hizmet kusursuzdur.

Dikkate Değer

Le Train Bleu €€€
Geleneksel Fransız **Hrt** 18 E1
Gare de Lyon, 1 Place Louis Armand, 75012
Tel *01 43 43 09 06*
Bir zamanlar yüksek sosyete mensuplarını Riviera'ya taşıyan ekspres trenin adını alan mekânın, sıradan bir istasyon restoranı olduğunu sanmayın. Altın yaldızlı tavanı ve büyüleyici freskleriyle 19. yüzyıl dekorasyonu son derece etkileyici ve romantiktir. Mönüde üst sınıf *brasserie* klasikleri yer alır. Tatlılara ise diyecek yok!

Şarküteri ürünleri, peynir tabakları ve istiridyelerin sunulduğu Le Baron Rouge

Yeme-İçme mekânlarıyla ilgili ayrıntılı bilgi için *bkz. s. 291*

Kafeler, Çay Salonları ve Barlar

İyi bir şeyler yemek ve içmek Parisliler için günlük yaşamın bir parçası olduğundan, bir restorana gitmeden de kaliteli yiyecekler bulabilirsiniz. Bir kafede, çay salonunda ya da şarap barında bir şeyler yiyip içmek, sokakta bir büfeden krep, kiş ya da baget sandviç almak veya peynir, ekmek, *pâte* ve salatadan oluşan bir piknik yapmak isteyebilirsiniz. Bu tür yeme alışkanlığı kentteki yemek kültürünün güçlü yanlarındandır.

Paris, içki içmek için de mükemmel bir kenttir. Her semtteki şarap barlarında kadehle şarap satılır. Bira barlarında şaşırtıcı seçenekler vardır ve İrlanda *pub*'ları rahat ama gürültülü ortamlarda Guinness gibi biralar servis edilen yerlerdir. Alternatif olarak şık otel barları ve gece barları vardır *(ayrıca bkz. s. 294–5)*.

Kafeler

Paris'in kafeleriyle ünlü olmasının haklı sebepleri vardır. Kentte bir kafenin önünden geçmeden yürümek neredeyse imkânsızdır. Boyutları çok küçükten çok büyüğe kadar değişen kafelerin bazılarında langırt, tütün veya bahis köşesi varken, bazıları da zarif Belle Epoque dekorasyonları ve şık garsonlarıyla dikkat çeker. Her Parislinin sık sık gittiği bir kafe vardır ve bu kafeler o bölgenin kalbini oluşturur. Bir kafede yaşanılan hayat gün içerisinde belirgin bir şekilde değişiklik gösterir. Kafenin yerel müşterilerini sabah kahvelerini içerken, öğle yemeği keyfi sürerken veya işten çıktıktan sonra bir *apéritif* içerken izlemek çok keyiflidir. Çoğu kafede gün boyunca hafif yiyecekler ve içecekler sunulur.

Kahvaltı saatleri kafelerin en kalabalık zamanlarından biridir ve taze *croissant*'lar ve *pain au chocolat*'lar (çikolatalı çörek) hızlı bir şekilde satılır. Fransızlar bu çörekleri genellikle büyük kahve ya da sıcak çikolata fincanlarına batırarak yemeyi tercih ederler. Bir kafeye gidip kahvaltı etmek veya bir sabah kahvesi içmek, Fransız hayat tarzının vazgeçilmez bir parçasıdır.

Kafelerdeki öğle yemekleri genellikle günlük spesiyalitelerden *(plats du jour)* oluşur ve bunu seçerek küçük kafelerin bazılarında yaklaşık 16 €'ya iki çeşit yemek yiyebilirsiniz. Seçenekler genellikle *sauté d'agneau* (kuzu sote) ya da *blanquette de veauve* (beyaz soslu dana sote) gibi et yemeklerinden oluşur; tatlı olarak da meyveli turta bulabilirsiniz. Daha sade bir öğle yemeği için salatalar, omletler ve sandviçler genellikle günün her saatinde bulunabilir. Basit yemekler için gidilebilecek en iyi yerlerden biri St-Germain-des-Prés'deki **Le Petit Saint-Benoît**'dır. Jardins du Luxembourg'un yanında bulunan **Le Rostand** ve Invalides bölgesindeki **Café Constant** *(s. 311)* da bir şeyler atıştırmak için güzel seçeneklerdir.

Pek çok müzenin hoş bir de kafesi vardır; Centre Pompidou *(s. 110–11)* ile Musée d'Orsay'nin *(s. 146–7)* kafeleri özellikle iyidir. Louvre'u gezdikten sonra galerileri arkanızda bırakıp ünlü cam piramidin önündeki **Café Marly**'de pahalı, ama unutulmaz bir deneyim yaşabilirsiniz. Çok-katlı mağaza **Galeries Lafayette**'in *(s. 313)* kafesine gidip güzel Paris manzaralarını da görmeyi ihmal etmeyin.

Başlıca turistik ve gece hayatının yoğun olduğu yerlerdeki (Boulevard St-Germain, Les Halles, Avenue des Champs-Élysées, Boulevard Montparnasse, Opéra ve Bastille) kafelerden bazıları 02.00'ye kadar olmak üzere çoğu genellikle geç saatlere kadar açıktır.

Bir kafede içkinizi nerede içtiğinizin fiyatı etkilediğini aklınızda bulundurun. Barda ayakta durarak içkinizi içmek, çoğunlukla bir masaya oturmaktan biraz daha ucuza gelecektir. Terasta bir masayı tercih etmek ise fiyatı artırabilecek diğer bir seçenektir.

Çay Salonları

Son birkaç yıl içinde çay salonları Paris'te giderek daha çok ilgi görür olmuştur ve buralarda sunulan çay seçenekleri de giderek artmıştır. Belle Époque dekorasyonlu **Angélina** gibi bazı çay salonlarında kahvaltı ve ikindi çayının yanı sıra, öğle yemeği için hafif yiyecekler de sunulur. Marais'deki **Mariage Frères** göz atarken yorulabileceğiniz uzunluktaki etkileyici içecek listesiyle ünlüdür; burada ayrıca çay ve çaydanlıklar da satılır. Champs Élysées'deki **Ladurée** vazgeçilmez bir Paris kurumudur. Burada çaylarını yudumlamaya ve buranın spesiyalitesi olan makaronları tatmaya gelen yüksek topuklu şık hanımları günün her saati görebilirsiniz. Daha egzotik bir yer isterseniz Jardin des Plantes bölgesindeki camide bulunan mozaiklerle süslenmiş **Café de la Mosquée**'de kuru pastalar eşliğinde lezzetli nane çayı içebilirsiniz.

Şarap Barları

Paris'teki pek çok şarap barı, bulundukları semte özgü küçük mekânlardır. Aynı zamanda kafe olarak hizmet verenler kahvaltı servisi için erken saatlerde açılır. Öğle yemeğinde ise, az çeşitli ama kaliteli seçenekler sunulur. Kalabalığa yakalanmak istemiyorsanız erken saatlerde ya da 13.30'dan sonra gidin. Çoğu şarap barı genelde 21.00'de kapanır.

Şarap barı sahiplerinin çoğu şaraba tutkundur ve büyük kısmı doğrudan üreticisinden alır. Taze Bordeaux, Loire, Rhône ve Jura şarapları son derece güzel olabilir ve şarap barı sahipleri genellikle iyi ürünler seçerler. **L'Ecluse** zinciri Bordeaux üzerinde yoğunlaşmıştır ama daha az tanınan kaliteli şarapları daha düşük fiyatlara bulabilirsiniz. Ciddi şarapseverler, önde gelen şarap dükkânlarının parçası olarak açılan şarap barlarını tercih edebilirler; böylece dilerseniz tadını beğendiğiniz şarapları satın alıp evinize götürebilirsiniz.

Böyle yerlerden Paris'te birkaç tane vardır: **Juvenile's, Lavinia** Quartier Opéra'da bulunan **Legrand Filles et Fils** bunların en iyileridir. Juvenile's, bir İskoç tarafından işletilen çinko barlı küçük bir dükkândır. Şarap seçenekleri çok iyidir (özellikle Amerikan şarapları söz konusu olduğunda) ve güzel yiyecek seçenekleri de mevcuttur. Lavinia, Avrupa'nın en büyük şarap dükkânıdır; seçenekler sonsuz gibidir, düzenli olarak şarap tadımı etkinlikleri düzenlenir ve bunda kademeli şarap satılır. Legrand da Parisli şarapseverler arasında son derece popüler olan eski moda bir şarap dükkânıdır. Bu tip şarap barlarının en iyilerinden bir diğeri de Beaubourg ve Les Halles civarındaki **Willi's Wine Bar**'dır. Montmartre'ın aşağı kısmındaki **Rouge Passion** bir akşamınızı bunlara ayırmanıza değecek kadar güzeldir. Burada ayrıca dilerseniz bonmik *sommelier*'ler eşliğinde düzenlenen şarap tadım kurslarına da katılabilirsiniz.

Bira Barları ve *Pub*'lar

Paris'te hem bira barları hem de *pub*'lar vardır. *Pub*'larda sadece bira içilirken, bira barları daha büyüktür ve sınırlı da olsa atıştıracak bir şeyler bulmak mümkündür. *Moules-frites* (büyük bir kâsede sunulan patates kızartması ve buharda pişmiş midye), *tarte aux poireaux* (pırasalı turta) ve *tarte aux oignons* (soğanlı turta) sunulan klasik yiyeceklere birkaç örnektir. Fakat bira barına gitmenin ana amacı bira içmektir. Sunulan bira çeşitleri çok fazladır. Bazıları Belçikalı *gueuze* (sert, çok yüksek alkollü bir bira) üzerinde uzmanlaşmışken bazılarında dünyanın dört bir yanından gelen biralar bulmak mümkündür.

Bazı bira barları öğle saatlerinde açılırken *pub*'lar genellikle öğleden sonra açılır. *Pub*'lar her gün ve genellikle gece saat 01.00 ya da 02.00'ye kadar açıktır. Müşteri kitlesinde hem kent sakinleri hem de yabancılar yer alır. **Frog and Princess** ile **Frog and Rosbif**, kendi üretimlerini de satan bira çeşitlerini satan *pub*'lardandır. Çalışanlar çok sıcakkanlıdır ve seçim yapmanızda yardımcı olabilirler. Quartier Latin'de bulunan **The Bombardier** gibi İngiliz *pub*'larının yanı sıra, pek çok İrlanda ve birkaç İskoç *pub*'ı da vardır. St-Germain-des-Près'deki **Coolin** ve **Corcoran's**, Quartier Tuileries'deki **Kitty O'Sheas** ve **Carrs** ile Montmartre'daki **O'Sullivans by the Mill** kentteki en iyi İrlanda *pub*'larından bazılarıdır. İskoç *pub*'ları arasında ise St-Germain-des-Près'deki **Highlander** ve Marais'deki **The Auld Alliance** sayılabilir.

Barlar

Böylesi zarif bir kentte pek çok kokteyl ve gece barının bulunması hiç de şaşırtıcı değildir. **La Coupole, La Closerie des Lilas** ve **La Rotonde** gibi bazı güzel Paris *brasserie*'lerinde uzun ahşap ve çinko barlar, etkileyici bir atmosfer ve yetenekli barmenler vardır. Paris'te gidip bir kokteyl içebileceğiniz en iyi yerlerden bazıları da otel barlarıdır. **Le Meurice Hotel**'deki *(s. 284)* Bar 228 gösterişli dekorasyonu ve samimi ortamıyla dikkat çeker. Kokteyl seçenekleri çoktur ve her akşam canlı caz müziği vardır. Diğer önemli otel barları arasında, sipariş ettiğiniz martinilerin masanızda hazırlanıp size özel gümüş bir *shaker* içinde sunulduğu, **Four Seasons George V**'teki *(s. 284)* Le V, **Hotel Balzac**'ın uzun yıllardır gözde olan ünlü barı ve Plaza Athénée'deki meşhur **Le Bar du Plaza** sayılabilir.

La Mezzanine de l'Alcazar Paris'in en gözde barlarındandır. **Yono** ise daha genç ve popülerdir. Diğer gözde barlar arasında, Louvre'un yanında bulunan ve uzun barında saat 18.00–20.00 arasında indirimli kokteyller sunulan **Le Fumoir**, tasarımında Fas üslubunun hâkim olduğu küçük bir yer olan **Andy Wahloo**, kulüplere gitmeden önce uğranılan **De LaVille**, harika bir kokteyl mönüsünün bulunduğu **Le China** ve genç ve gürültülü müşterileri bulunan **The Lizard Lounge** sayılabilir. Pont Neuf yakınlarındaki Kenzo mağazasının üzerinde bulunan bar-restoran **Kong**'un tasarımı Philippe Starck'ın eseridir. Bu bar popüler içkileriyle çok gözdedir.

Marais'deki küçük **Stolly's** ve Bloody Mary'nin burada icat edildiği konusunda ısrarcı olan efsanevi Amerikan barı **Harry's Bar**, daha az popüler olmakla birlikte rahatlatıcı bir içki içmek için idealdir.

Paket Yiyecekler

Krep Paris'in geleneksel sokak yiyeceğidir fakat krep satılan yerlerin sayısı artık eskisi kadar çok değildir. Sandviç barlarında çeşitli malzemelerle doldurulmuş baget sandviçler satılır. "Parisien" sandviçleri, Emmental peyniri ve jambonla yapılır. Camembert'le yapılan sandviçler her zaman lezzetlidir. Eğer vejetaryenseniz, adı *crudités* (salata) olmasına rağmen hayvansal malzemeler de içeren seçeneklere karşı dikkatli olun. Paris'in en iyi ayaküstü yiyeceği taze *fougasse* ekmeğinin lezzetli malzemelerle birleşimidir. Fırından çıkar çıkmaz taze olarak satılır ve içi sizin tercih ettiğiniz bir malzemeyle doldurulur. Rue de Seine'deki **Cosi'**den alabilirsiniz. Kalabalık turistik bölgelerde ayaküstü bir şeyler atıştırabileceğiniz kebapçılar da bulunur.

Dondurmacılar öğleden önce açılır ve yaz aylarında geç saatlere kadar çalışırlar. Paris'in en iyi dondurması için **Maison Berthillon**'un önünde sıra beklemeye değer. Kentin her tarafından dondurmaseverler lezzetli birkaç top dondurma için kuyruk oluştururlar. Yoğun çikolatalı dondurması, bütün çikolataseverlerin rüyalarını süsler. Meyveli dondurma sevenler ise kendi damak tatlarına uygun bir *sorbet* bulacaklardır. Berthillon'un şehrin pek çok yerinde şubeleri vardır ama İle St-Louis'de bulunan şubesi özellikle tavsiye edilir. Seine Nehri kıyılarında gezinirken leziz bir külâhtan dondurma yemenin yerini hiçbir şey tutamaz. İtalyan *gelato*'ları sunan **Amorino** da denenmeye değer. Ezilmiş *amaretti* bisküvileriyle yapılan *amaretto gelato*'yu mutlaka deneyin.

REHBER

Île De La Cité ve Île St-Louis

ÇAY SALONLARI

Le Flore en l'Ile
42 Quai d'Orléans 75004. **Hrt** 13 B4.

DONDURMACILAR

Amorino
47 Rue St-Louis-en-l'Ile 75004. **Hrt** 13 C4
Birkaç şubeden biri.

Maison Berthillon
29-31 Rue St-Louis-en-l'Ile 75004.**Hrt** 13 C4.

Quartier Tuileries

KAFELER

Café Marly
93 Rue de Rivoli, Palais du Louvre 75001. **Hrt** 12 F1.

ŞARAP BARLARI

La Cloche des Halles
28 Rue Coquillière 75001. **Hrt** 12 E2.

Le Rubis
10 Rue du Marché St-Honoré 75001. **Hrt** 12 D1.

Juvenile's
47 Rue de Richelieu 75001. **Hrt** 12 E1.

ÇAY SALONLARI

Angélina
226 Rue de Rivoli 75001. **Hrt** 12 D1.

Ladurée
16 Rue Royale 75008. **Hrt** 5 C5.

PUB'LAR

Carr's
1 Rue du Mont-Thabor 75001. **Hrt** 12 D1.

Kitty O'Sheas
10 Rue des Capucines 75002. **Hrt** 6 D5.

BARLAR

BARLAR du Ritz
15 Pl Vendôme 75001. **Hrt** 6 D5.

Harry's Bar
5 Rue Daunou 75002. **Hrt** 6 F5.

Marais

KAFELER

Au Petit Fer à Cheval
30 Rue Vieille du Temple 75004. **Hrt** 13 C3.

L'Etoile Manquante
34 Rue Vieille du Temple 75004. **Hrt** 13 C3.

Ma Bourgogne
19 Pl des Vosges 75004. **Hrt** 14 D3.

Le Trésor
7 Rue du Trésor 75004. **Hrt** 13 C3.

ÇAY SALONLARI

Le Loir dans la Théière
3 Rue des Rosiers 75004. **Hrt** 13 C3.

Mariage Frères
30-32 Rue du Bourg-Tibourg 75004.**Hrt** 13 C3.

BİRA BARLARI

Café des Musées
49 Rue de Turenne 75003. **Hrt** 14 D3.

ŞARAP BARLARI

La Belle Hortense
31 Rue Vieille du Temple 75004. **Hrt** 13 C3.

La Trinquette
67 Rue des Gravilliers 75003. **Hrt** 13 C1.

Le Coude Fou
12 Rue du Bourg-Tibourg 75004. **Hrt** 13 C3.

PUB'LAR

The Auld Alliance
80 Rue François Miron 75004. **Hrt** 13 C3.

Stolly's
16 Rue Cloche Perce 75004. **Hrt** 13 C3.

BARLAR

L'Apparement Café
18 Rue des Coutures St-Gervais 75003. **Hrt** 14 D2.

Les Philosophes
28 Rue Vieille du Temple 75004. **Hrt** 13 C3.

The Lizard Lounge
18 Rue du Bourg-Tibourg 75004. **Hrt** 13 C3.

Yono
37 Rue Vieille du Temple 75004. **Hrt** 13 C3.

Beaubourg ve Les Halles

KAFELER

Café Beaubourg
43 Rue Saint-Merri, Esplanade du Centre Georges Pompidou 75004. **Hrt** 13 B2.
(Bkz. s. 108).

ŞARAP BARLARI

La Garde Robe
41 Rue de l'Arbre Sec 75001. **Hrt** 12 E2.

Willi's Wine Bar
13 Rue des Petits Champs 75001. **Hrt** 6 F5.

PUB'LAR

Frog and Rosbif
116 Rue Saint-Denis 75002. **Hrt** 13 B1.

Quigley's Point
5 Rue du Jour 75001. **Hrt** 13 A2.

BARLAR

Andy Wahloo
69 Rue des Gravilliers 75003. **Hrt** 13 B1.

Experimental Cocktail Club
37 Rue Saint-Sauveur 75002. **Hrt** 13 A1.

Kong
1 Rue du Pont Neuf 75001. **Hrt** 13 A2.

Le Fumoir
6 Rue de l'Amiral-de-Coligny 75001.**Hrt** 12 F2.

St-Germain-des-Prés

KAFELER

Café de Flore
(Bkz. s. 141).

Café de la Mairie
8 Place St-Sulpice 75006. **Hrt** 12 E4.

Les Deux Magots
(Bkz. s. 138).

La Palette
43 Rue de Seine 75006. **Hrt** 12 E4.

Le Petit Saint-Benoît
4 Rue Saint-Benoit, 75006. **Hrt** 12 E3.

SANDVİÇ BARLARI

Cosi
54 Rue de Seine 75006. **Hrt** 12 E4.

ŞARAP BARLARI

Au Sauvignon
80 Rue des Sts-Pères 75007. **Hrt** 12 D4.

Bistro des Augustins
39 Quai des Grands-Augustins 75006. **Hrt** 12 F4.

PUB'LAR

Coolin
15 Rue Clément 75006. **Hrt** 12 E4.

Corcoran's
28 Rue Saint-André des Arts 75006. **Hrt** 12 F4.
Dört şubeden biri.

Frog and Princess
9 Rue Princesse 75006. **Hrt** 12 E4.

Highlander
8 Rue de Nevers 75006. **Hrt** 12 F3.

The Moose
16 Rue des Quatre-Vents 75006. **Hrt** 12 F4.

BARLAR

Le Bar Dix
10 Rue de l'Odéon 75006. **Hrt** 12 F4.

Birdland
8 Rue Guisarde 75006. **Hrt** 12 E4.

Café Mabillon
164 Blvd St-Germain 75006. **Hrt** 12 E4.

Fubar
5 Rue St Sulpice 75006. **Hrt** 12 F4.

La Mezzanine de l'Alcazar
62 Rue Mazarine 75006. **Hrt** 12 F4.

Prescription Cocktail Club
23 Rue Mazarine 75006. **Hrt** 12 F4.

REHBER

Zéro de Conduite
1 Rue Jacob 75006.
Hrt 12 E3.

Quartier Latin

KAFELER

Panis
1 Quai Montebello 75005. **Hrt** 13 A4.

ŞARAP BARLARI

Les Pipos
9 Rue de l'École Polytechnique 75005. **Hrt** 13 A5.

Le Vin qui Danse
11 Rue des Fossés-St-Jacques 75005.
Hrt 17 A1.

BİRA BARLARI

La Gueuze
19 Rue Soufflot 75005.
Hrt 12 F5.

PUB'LAR

The Bombardier
2 Place du Panthéon 75005. **Hrt** 17 A1.

BARLAR

Le Caveau des Oubliettes
52 Rue Galande 75005.
Hrt 13 A4.

Jardin des Plantes

KAFELER

Café Littéraire de l'Institut du Monde Arabe
1 Rue des Fossés-St-Bernard 75005.
Hrt 13 C5.

ÇAY SALONLARI

Café de la Mosquée
39 Rue Geoffroy St-Hilaire 75005. **Hrt** 17 C2.

PUB'LAR

Ilère Academy
4 Rue des Ecoles 75005.
Hrt 13 B5.

DONDURMACILAR

Gelati d'Alberto
51 Rue Mouffetard 75005.
Hrt 17 B1.

Quartier Luxembourg

KAFELER

Au Petit Suisse
16 Rue de Vaugirard 75006. **Hrt** 21 F5.

Le Rostand
6 Place Edmond Rostand 75006.
Hrt 12 F5.

BİRA BARLARI

L'Académie de la Bière
88 Blvd de Port-Royal 75005. **Hrt** 17 B3.

Montparnasse

KAFELER

Café de la Place
23 Rue d'Odessa 75014.
Hrt 15 C2.

La Rotonde
7 Pl 25 Août 1944 75014.
Hrt 16 D2.

Le Sélect Montparnasse
99 Blvd du Montparnasse 75006.
Hrt 16 D2.

ŞARAP BARLARI

Le Rallye Peret
6 Rue Daguerre 75014.
Hrt 16 D4.

ÇAY SALONLARI

Justine
96 Rue Oberkampf 75011.
Hrt 14 E1.

BARLAR

La Closerie des Lilas
171 Blvd du Montparnasse 75006. **Hrt** 16 D2.

La Coupole (Café Bar)
102 Blvd du Montparnasse 75014.
Hrt 16 D2.
(See p178).

Cubana Café
45 Rue Vavin 75006.
Hrt 12 F5.

Le Café Tournesol
9 Rue de la Gaîté 75014.
Hrt 2 E2.

Invalides ve Eiffel Kulesi

KAFELER

Café Constant
139 Rue St-Dominique 75007. **Hrt** 11 B2.

PUB'LAR

O'Brien's
77 Rue Saint-Dominique 75007.
Hrt 10 F3.

BARLAR

Comptoir du 7
39 Ave de la Motte-Picquet 75007.
Hrt 10 F4.

DONDURMACILAR

Häagen-Dazs
64 Ave de la Motte-Picquet 75015. **Hrt** 10 F4.

Champs-Élysées

ŞARAP BARLARI

L'Ecluse
64 Rue François Premier 75008.
Hrt 4 F5.

Wine by One
27 Rue de Marignan 75008. **Hrt** 4 F1.

ÇAY SALONLARI

Ladurée
75 Ave des Champs-Elysées 75008. **Hrt** 4 F5.

BARLAR

Le Bar du Plaza at the Plaza Athénée
25 Ave Montaigne 75008.
Hrt 10 F1

Hotel Balzac Bar
6 Rue Balzac 75008.
Hrt 4 F4.

Quartier Opéra

KAFELER

Café de la Paix
Intercontinental Paris Le Grand, 12 Blvd des Capucines 75009. **Hrt** 6 E5. *(Bkz. s. 213).*

ŞARAP BARLARI

Bistro du Sommelier
97 Blvd Haussmann 75008. **Hrt** 5 C4.

Lavinia
3-5 Blvd de la Madeleine 75001.
Hrt 6 D5.

Legrand Filles et Fils
1 Rue de la Banque 75002. **Hrt** 12 F1.
Tel *01 42 60 07 12.*

Montmartre

KAFELER

Le Saint Jean
16 Place des Abbesses 75018. **Hrt** 6 F1.

Le Sancerre
35 Rue des Abbesses 75018. **Hrt** 6 E1.

ŞARAP BARLARI

Rouge Passion
14 Rue Jean Baptiste Pigalle 75009.
Hrt 6 D2.

PUB'LAR

O'Sullivans by the Mill
92 Blvd de Clichy 75018.
Hrt 6 E21.

Merkezin Dışı

ŞARAP BARLARI

Le Verre Volé
67 Rue de Lancry 75010.
Hrt 8 D4.

BARLAR

L'Autre Café
62 Rue Jean-Pierre Timbaud 75011.
Hrt 8 F5.

Café Charbon
109 Rue Oberkampf 75011. **Hrt** 14 E1.

Chez Prune
36 Rue Beaurepaire 75010. **Hrt** 8 D4.

Le China
50 Rue de Charenton 75012. **Hrt** 14 F5.

Pause Café
41 Rue de Charonne 75011. **Hrt** 14 F4.

GLÜTENSİZ GIDA

BioSphere Cafe
47 Rue Laborde 75008.
Hrt 5 B3.

MAĞAZALAR VE PAZARYERLERİ

Paris, adeta lüks ve kaliteli yaşam anlamına gelir. Özenle giyinmiş insanlar Seine Nehri kıyısında muhteşem mimariye sahip yapılara karşı oturup şaraplarını yudumlar ya da özel zevklere hitap eden mağazalardan alışveriş ederler. Şık insanların arasına katılmanın en ucuz yolu Fransız tarzını aksesuvar ya da takılarla yakalamaktır. Ayrıca dünya çapında ünlü Fransız modasından kıyafetler, her türlü mutfak eşyası veya yiyecek için de alışverişe çıkabilirsiniz. Paris mağazalarının ve pazaryerlerinin Fransızların sokaklarda dolaşıp görme ve görülme meraklarını en fazla ortaya koydukları yerler olduğunu unutmayın. Son moda kreasyonları görmek için Avenue Montaigne'deki *couture* mağazaların vitrinlerine bakabilir ya da Seine Nehri kıyısındaki kitapçılarda gezinebilirsiniz. Alışveriş yapabileceğiniz en iyi yerler hakkında bilgiler aşağıda verilmiştir.

Çalışma Saatleri

Mağazalar pazartesi–cumartesi 10.00–19.00 arasında açıktır ama değişiklikler olabilir. Çok-katlı mağazaların çoğu perşembe günü geç saatlere kadar açıktır. Butikler gün ortasında bir iki saatliğine kapanabilir; semt dükkânları ve pazaryerleri pazartesi günleri kapalıdır. Bazı daha küçük yerler ise yaz aylarında, özellikle de ağustosta kapanır, ama kapılarına benzer şeyler bulabileceğiniz yakınlardaki başka bir yerin adresi asılır.

Ödeme Yaparken

Hem kredi kartları hem de banka kartları ile pek çok bankanın ATM'sinden nakit para çekebilirsiniz. En yaygın olarak kabul edilen kredi kartları Visa ve MasterCard'dır.

KDV Muafiyeti

Avrupa Birliği ülkelerinde alınan mallara ve hizmetlere % 5,5-19,6 arasında bir satış vergisi (TVA) eklenir. Avrupa Birliği üyesi olmayan ülkelerin vatandaşları, vergi olarak ödedikleri miktarı geri talep edebilirler. Bunun için bir mağazada bir gün içinde en az 175 € harcamış olmanız, Fransa'da 6 aydan kısa süre kalıyor olmanız ve malları satın aldığınız tarihten itibaren 3 ay içinde ülkeden çıkarmış olmanız gerekir. Eğer grup halinde alışverişe çıktıysanız, fiyatı 175 €'luk minimuma çıkarabilmek için ürünleri beraber alabilirsiniz.

Büyük mağazaların çoğunda bu işlem için form *(bordereau de détaxe* veya *bordereau de vente)* verilir ve doldurmanıza yardımcı olunur. Fransa'dan veya Avrupa Birliği sınırlarından çıkarken bu formu gümrük görevlilerine vermeniz gerekir. Geri ödeme hemen de yapılabilir veya form, alışveriş yaptığınız yere gönderilir ve mağaza, geri ödeme tutarını daha sonra size gönderir. Eğer Paris'te bir tanıdığınız varsa, gidip mağazadan parayı almasını isteyebilirsiniz. Ayrıca, Orly ve Roissy gibi büyük havaalanlarındaki bazı bankalar geri ödemeyi hemen yapabilirler. İşlemler uzun sürse de, uğraştığınıza değecektir. Yiyecek, içecek, tütün ürünleri, araba ve motosikletlerin vergi iadesi yoktur ama bisikletlerin vardır.

Avenue Montaigne'de Alışveriş

İndirim Dönemleri

En uygun indirimler *(soldes)* ocak ve temmuz aylarında yapılsa da, Noel'den önce de bazı indirimlere rastlamak mümkündür. *Stock* etiketi o ürünün stok mal olduğu anlamına gelir. *Dégrifflé* ise ünlü modacıların ürünlerinin daha önceki koleksiyonlardan kaldığı için daha ucuza satıldığını gösterir. *Fripes* giyeceklerin ikinci el olduğu anlamına gelir. Ucuz mallar ilk indirim ayı boyunca mağazaların ana bölümlerinde sergilenir, ama yeni koleksiyonlara yer açmak için arka taraflara alınır.

Paris'teki çok-katlı mağazaların *grande dame*'i olarak bilinen Printemps

Çok-katlı Mağazalar

Paris'te alışveriş yapmanın en keyifli yanlarından biri küçük ve özel butiklere gitmektir. Fakat zamanınız kısıtlıysa, *grand magasin*'leri (çok-katlı mağazalar) deneyebilirsiniz. Bunların çoğunda ürün satışında fiş kesme yöntemi kullanılır. Satış görevlisi kendi reyonu adına size bir fiş keser ve siz bunu kasaya ödersiniz. Ödendi fişiyle birlikte reyona geri dönüp ürünlerinizi alırsınız. Bu işlem biraz oyalayıcı olabilir; bu nedenle ya günün erken saatlerinde gidin ya da cumartesi günleri buralardan uzak durun. Turistler sıraya girmeye pek özen göstermezler; bu yüzden dikkatli olun. Paris'teki mağazalardan çıkarken güvenlik görevlileri çantalarınızı kontrol etmeyebilirler. Bu standart bir uygulamadır ve hırsızlıkla itham edildiğiniz anlamına gelmez.

Kentin çok-katlı mağazaları tarz ve içerik bakımından birbirinden farklıdır. Hepsinde yemek yenebilen bir bölüm mutlaka bulunur.

Charcuterie'deki salyangozlar

Printemps yenilikçi ve etkileyici ev eşyaları ve erkek giyimiyle olduğu kadar çocuk ve kadın giyimiyle de ünlüdür. Kubbeli restoranı bazen kapanış saatinden sonra şık partilere ev sahipliği yapar ama bunlar özel partilerdir. Açık olduğu saatlerde, restorana bir göz atın.

Apolonia Poilâne'in "P" harfi ile işaretlenmiş ekmekleri *(bkz. s. 325–7)*

Place des Victoires'da Kenzo tasarımları *(bkz. s. 316–17)*

BHV (Le Bazaar de l'Hôtel de Ville) DIY ("Do It Yourself" kendi kendinize monte ettiğiniz) ürünlerle doludur. Burada ev dekorasyonuyla ilgili güzel ürünler bulabilirsiniz. Sol Yaka'daki **Le Bon Marché** Paris'in ilk ve en şık çok-katlı mağazasıdır. Tasarımcı kıyafetleri çok çeşitlidir, üst sınıf pahalı aksesuvarlar bölümü mükemmeldir ve mağazanın kendi markasına ait kumaşlar kaliteleri göz önüne alındığında uygun fiyatlı sayılır. Hazır yemek bölümünden restoran kalitesinde paket yemekler alabilirsiniz.

Galeries Lafayette muhtemelen en ünlü çok-katlı mağazadır ve burada her fiyatta kaliteli mallar bulabilirsiniz. Birinci katında pek çok yaratıcı tasarımcıların ürünleri bulunur. Eskiden Marks & Spencer'a ait olan yerin bir kısmının da dahil edildiği **Lafayette Gourmet** güzel bir yemek alanıdır. Burada iştah açıcı pek çok seçenek bulabilirsiniz.

FNAC Fransa'daki en büyük kitap, müzik ve elektronik eşya satıcısıdır. Kentte pek çok şubesi vardır. Champs-Élysées'deki şube, müzik, DVD ve konser biletleri üzerine yoğunlaşmıştır ve her gün 23.45'e kadar hizmet verir. İnternet sitesinden mağazalarda satılan bütün ürünlerin yanı sıra, konser, spor ve tiyatro etkinliklerinin biletlerini de alabilirsiniz.

Vanves'da kitap tezgâhı *(bkz. s. 331)*

REHBER

Adresler

BHV
52–64 Rue de Rivoli 75004.
Hrt 13 B3. **Tel** 09 77 40 14 00.

Le Bon Marché
24 Rue de Sèvres 75007.
Hrt 11 C5.**Tel** 01 44 39 80 00.

FNAC
Forum des Halles, 1/7 Rue Pierre Lescot 75001.
Hrt 13 A2.
Tel 0825 020 020.
74 Ave des Champs-Elysées 75008.
Hrt 4 F5.
Tel 0825 020 020.
136 Rue de Rennes 75006.
Hrt 16 D1.
Tel 0825 02 00 20.
fnac.com

Galeries Lafayette
40 Blvd Haussmann 75009.
Hrt 6 E4. **Tel** 01 42 82 34 56.

Printemps
64 Blvd Haussman 75009.
Hrt 6 D4. **Tel** 01 42 82 50 00.

Gözde Mağazalar ve Pazaryerleri

Paris'te hem klasik hem de avangard tasarımlar bulunduran pek çok kaliteli mağaza ve butik vardır. Modern ve geleneksel semtlerin birbiriyle iç içe geçtiği Paris'te bu ortamı yaşamanın en iyi yolu pazaryerlerini dolaşmaktır. Buralarda egzotik meyve ve sebzelerden porselen ve antikalara kadar hemen her şey bulunur. El yapımı ayakkabılar, mükemmel dikilmiş giysiler ya da geleneksel yöntemlerle yapılmış peynir arıyor veya sadece geziniyor olsanız bile asla hayal kırıklığına uğramazsınız.

Place de la Madeleine
Kaliteli sebze, meyve ve mezeler meydanın kuzey kısmında satılır *(s. 216)*.

Bkz. yandaki harita

Champs-Élysées

Chanel
Coco Chanel (1883-1971) Rue Cambon No. 31'den dünya modasına hükmederdi. Ana butik Avenue Montaigne'dedir *(s. 317)*.

Invalides ve Eiffel Kulesi

Rue de Rivoli
Yandaki gibi ucuz hediyelik eşyalar Rue de Rivoli civarındaki dükkânlarda bulunabilir *(s. 132)*.

Marché de la Porte de Vanves
Bu sevimli alışveriş merkezinde eski kitaplar, kumaşlar, kartpostallar, porselenler ve müzik aletleri satılır *(sadece hafta sonları – s. 331)*.

0 km

Kenzo
Japon modacının mağazalarında kadınlar, çocuklar ve erkekler için rengârenk giysiler bulunur *(s. 317)*.

Cartier
Muhteşem kesimli taşlarıyla Cartier'nin ilk mücevher tasarımları hâlâ aranan modeller arasındadır. Rue de la Paix'deki bu mağazada bütün Cartier çeşitleri satılır *(s. 321)*.

Rue de Paradis
Bu sokaktaki sergi salonlarından uygun fiyata porselenler ve kristaller satın alabilirsiniz. Baccarat ve Bernardaud satan Lumicristal'e bakın *(s. 322–4)*.

Passage des Panoramas
Bir zamanların bu hareketli çarşısında tarihi Stern baskı dükkânı vardır *(s. 220)*.

Rue des Francs-Bourgeois
Marais'deki bu caddede şık tasarımcı mağazaları *(s. 316–7)* sıralanmıştır.

Rue Mouffetard
Çeşitli peynirler ve kaliteli gıdalar satılır *(s. 331)*.

Forum des Halles
Bu modern çarşıda birçok mağaza vardır *(s. 115)*.

Giyim ve Aksesuar

Pek çok insan için Paris modanın ve şıklığın merkezidir. Parisli kadınlar dünyanın hiçbir yerinde görülmemiş bir biçimde modayı takip ederler ve yeni sezon kreasyonlarının ortaya çıkmasıyla birlikte herkes birdenbire bu yeni tarzları benimser. Kadınlar kadar olmasa da Parisli erkekler de modayı izler ve canlı renkleri ve desenli giysileri seçmekten hiç çekinmezler. Doğru giysileri doğru fiyatlarda bulmak için nereden alışveriş edeceğinizi bilmeniz gerekir. Avenue Montaigne'daki her lüks butiğe karşılık geleceğin Jean-Paul Gaultier'si olma ümidiyle yaşayan genç modacılara ait onlarca mağaza vardır; yüzlercesi de taklit mal satar.

Haute Couture

Paris *haute couture*'ün merkezidir. Taklit veya uyarlama olmayan orijinal *haute couture* giysiler, Fédération Française de la Couture'e üye mağazalar tarafından tasarlanır. *Haute couture* olarak sınıflandırılmanın katı kuralları vardır ve bazı üst düzey markalar bile bu kurallara uygun değildir. Astronomik fiyatlar *haute couture*'ü pek çok insanın ulaşamayacağı bir uzaklığa taşır, fakat bunlar moda endüstrisini besleyen piyasa için esin kaynağıdır.

Moda sezonları ocak ve temmuz aylarındaki *couture* defileleriyle başlar. Defilelerin büyük bir kısmı Carrousel du Louvre'da *(s. 123)* yapılır. Eğer bir defileye gitmek istiyorsanız özel *couture* defilelerine bilet bulma olasılığınız daha yüksektir (ana defileler müşteriler ve basın içindir). Bunun için *haute couture* mağazalarından sorumlu halkla ilişkiler bürolarına bir ay önceden danışmanız gerekir. Ancak biletiniz elinize geçtiğinde bir yerinizin olduğundan emin olabilirsiniz. Özel defileler için başka bir seçenek de modaevlerini aramak ya da Paris'teyseniz butiğe gidip defile olup olmadığını sormaktır. Bunu yaparken özenli bir kıyafet giymeyi unutmayın.

Çoğu *couture* mağazasında *prêt-à-porter* giysiler de üretilir. Standart bir model üzerinde tasarlanmasına rağmen çok pahalı olan hazır giysiler hem modacının zarafet ve yaratıcılığını yansıtması hem de *haute couture*'den daha ucuz olması açısından yeğlenebilir.

Kadın Giyimi

Couture mağazalarının en yoğun olduğu bölge Sağ Yaka'dır. Bunların çoğu Rue Faubourg–St-Honoré veya daha klas olan Avenue Montaigne üzerinde ya da civarında yer alır: **Christian Dior, Pierre Cardin, Chanel, Gianni Versace, Givenchy, Nina Ricci** ve **Yves Saint Laurent**. Buralarda ünlü ve zengin kişilerle karşılaşmanız mümkündür.

Hermès'in giysileri modası geçemeyecek şıklıktadır, **MaxMara**'nın İtalyan zarafeti Fransa'da çok popülerdir ve hiç kimse mükemmel bir **Giorgio Armani** takımına karşı koyamaz. **Karl Lagerfeld** de son tasarımlarının sergilendiği bir mağaza (Lagerfeld Gallery) açmıştır.

Dramatik **Paco Rabanne** ve şık **Prada** Sağ Yaka'dadır. Ama Sol Yaka'da da pek çok güzel modaevi vardır. Örgü kreasyonlar için **Sonia Rykiel**'i, günlük spor giysiler için **Junko Shimada**'yı, yumuşak ve feminen giysiler için ise **Barbara Bui**'yi deneyebilirsiniz.

Modacıların çoğunun Sağ Yaka'daki merkezleri dışında pek çok hazır giyim mağazasının bulunduğu Sol Yaka'da da şubeleri vardır. Kalite arayanlar **George Rech**'e bakabilirler, ama Yves Saint Laurent ile **Jil Sander**'in incelikli tarzlarını da gözden kaçırmayın. Armani'nin St-Germain'deki etkileyici moda tapınağını, Prada'nın uygun fiyatlı butiğini ve Rue St Honoré'deki **Miu Miu**'yu da deneyebilirsiniz. Dayanıklı ve uygun fiyatlardaki moda giysiler için **Irié**'ye gidin. Yine Saint-Germain-des-Prés bölgesinde, **Comptoir des Cotonniers**'de temel giyim ihtiyacınızı karşılayacak pek çok güzel parça bulunur. **Maje**'da bohem şıklığından stil sahibi kesimlere kadar her şey bulunur. **Vanessa Bruno**'nun kıyafetleri kadınsılığıyla bilinir. Basit kesimlere eklenen ilginç detaylarla tanınan **Zadig et Voltaire**'in modaseverler arasında pek çok takipçisi vardır.

Hazır giyim mağazaları Paris'in her yerinde bulunur ve şık Place des Victoires'daki mağazalar, Rue du Faubourg St-Honoré'deki kalabalıktan kaçan müşteriler sayesinde ayakta kalır. Butik **Victoire**'da, Michael Klein, Helmut Lang ve Thierry Mugler gibi pek çok gözde markanın koleksiyonları bulunur. **Kenzo**'nun (en önemli mağazası Pont Neuf'ün yakınındadır) ve diğer bazı başarılı Japon tasarımcıların yanı sıra, hem kadınlar hem de erkekler için avangard tasarımlar sunan **Comme des Garçons** ve sokağın aşağısında, Ventilo'nun yanında bulunan **Claude Pierlot** da buradadır. Yakındaki Rue Jean-Jacques-Rousseau, kentin en önemli alışveriş duraklarından biri haline gelmiştir.

Doğuya doğru ilerlediğinizde, Rue du Jour'daki **Agnès B**'de son moda Fransız kreasyonlarını göreceksiniz, ama yeni kreasyonların taklitlerinin satıldığı yerler de vardır. **Martin Margiela**'da ise ilgi çekici detaylara sahip, kaliteli temel kıyafetler vardır.

Marais, geleceği parlak modacıların toplanma alanıdır ve cumartesi günleri çok işlektir. En iyi caddelerden olan Rue des Rosiers'de **Zadig et Voltaire**, **L'Eclaireur** ve **Tehen**'in birer şubesi bulunur. **Nina Jacob** yan taraftaki Rue des Francs-Bourgeois'da bulunur. Cüretkâr tasarımcı **Azzedine Alaïa**'nın mağazası ise hemen köşe başındadır. **Abou d'Abi Bazar**'da çeşitli tasarımcıların kıyafetleri satılırken **Muji**'de şık kıyafetler ve aksesuvarlar satılır.

Bastille bölgesinde popüler butiklerin yanı sıra, ünlü markaların şık mağazaları da vardır. Tasarımcı **Jean-Paul Gaultier**'nin

REHBER

Kadın Giyimi

Abou d'Abi Bazar
[illegible] Rue Vielle du Temple 75003. **Hrt** 13 C3. **Tel** 01 42 71 13 26.

Agnès B
19 Rue du Jour 75001. **Hrt** 13 A1. **Tel** 01 45 08 56 56. **agnesb.com** Birkaç şubeden biri.

Azzedine Alaïa
7 Rue de Moussy 75004. **Hrt** 13 C3. **Tel** 01 42 72 19 19.

Barbara Bui
23 Rue Etienne-Marcel 75001. **Hrt** 13 A1. **Tel** 01 40 26 43 65. **barbarabui.com** Birkaç şubeden biri.

Chanel
31 Ave Montaigne 75008. **Hrt** 5 A5. **Tel** 01 44 50 73 00. **chanel.com** Birkaç şubeden biri.

Christian Dior
30 Ave Montaigne 75008. **Hrt** 10 F1. **Tel** 01 40 73 73 73. **dior.com**

Claudie Pierlot
1 Pl des Victoires 75002. **Hrt** 12 F1. **Tel** 01 44 82 55 38. **claudiepierlot.com** Birkaç şubeden biri.

Colette
213 Rue St-Honoré 75001. **Hrt** 12 D1. **Tel** 01 55 35 33 90. **colette.fr**

Comme des Garçons
54 Rue du Faubourg St-Honoré 75008. **Hrt** 4 F3. **Tel** 01 53 30 27 27. **comme-des-garcons.com**

Comptoir des Cotonniers
33 Rue des Francs Bourgeois 75004. **Hrt** 13 [illegible]. **Tel** 01 42 76 95 33. **comptoirdes cotonniers.com** Birkaç şubeden biri.

L'Eclaireur
1 ter Rue des Rosiers 75004. **Hrt** 13 C3. **Tel** 01 48 87 10 22. **leclaireur.com** Birkaç şubeden biri.

Eres
2 Rue Tronchet 75008. **Hrt** 5 C5. **Tel** 01 47 42 28 82. **eresparis.com** Birkaç şubeden biri.

Gaëlle Barré
17 Rue Keller 75011. **Hrt** 14 F4. **Tel** 01 43 14 63 02. **gaellebarre.com**

Georges Rech
181 Blvd Saint Germain 75007. **Hrt** 12 D4. **Tel** 01 45 48 31 77. **georges-rech.fr** Birkaç şubeden biri.

Giorgio Armani
18 Ave Montaigne 75008. **Hrt** 10 F1 **Tel** 01 42 61 55 09. **armani.com**

Givenchy
28 Rue du Faubourg-St-Honoré 75008. **Hrt** 5 C5. **Tel** 01 42 68 31 00. **givenchy.com**

H&M
15 Rue du Commerce 75015. **Hrt** 10 E5. **Tel** 01 40 57 24 60. Birkaç şubeden biri.

Hermès
24 Rue du Faubourg-St-Honoré 75008. **Hrt** 5 C5. **Tel** 01 40 17 46 00. **hermes.com** Birkaç şubeden biri.

Irié
8 Rue du Pré-aux-Clercs 75007. **Hrt** 12 D3. **Tel** 01 42 61 18 28.

Isabel Marant
16 Rue de Charonne 75011. **Hrt** 14 F4. **Tel** 01 49 29 71 55. **isabelmarant.com**

Jay Ahr
2 Rue du 29 Juillet 75001. **Hrt** 12 D1. **Tel** 01 42 96 95 23.

Jean-Paul Gaultier
6 Rue Vivienne 75002. **Hrt** 12 F1. **Tel** 01 42 86 05 05. **jeanpaulgaultier.com** Birkaç şubeden biri.

Jil Sander
56 Ave Montaigne 75008. **Hrt** 10 F1. **Tel** 01 44 95 06 70. **jilsander.com**

Joseph
147 Blvd St-Germain 75006. **Hrt** 12 E4. **Tel** 01 55 42 77 56.

Junko Shimada
13 Rue St-Florentin 75008. **Hrt** 11 C1. **Tel** 01 42 77 67 00.

Kenzo
3 Pl des Victoires 75001. **Hrt** 12 F1. **Tel** 01 40 39 72 03. **kenzo.com** Birkaç şubeden biri.

Kookaï
82 Rue Reaumur 75002. **Hrt** 13 B1. **Tel** 01 45 08 93 69. **kookai.fr** Birkaç şubeden biri.

The Kooples
22 Rue Royale 70008. **Hrt** 5 C5. **Tel** 01 40 15 98 23. **thekooples.com**

La City
92 Ave des Champs Élysées 75008. **Hrt** 4 F5. **Tel** 01 58 56 21 49. **lacity.fr**

Les Petites
10 Rue du Four 75006. **Hrt** 13 A1. **Tel** 01 55 42 98 78. **lespetites.fr** Birkaç şubeden biri.

Mac Douglas
9 Rue de Sèvres 75006. **Hrt** 12 D4. **Tel** 01 45 48 14 09. Birkaç şubeden biri.

Maje
42 Rue du Four 75006. **Hrt** 12 E4. **Tel** 01 42 22 43 69. **maje-paris.fr**

Maison Martin Margiela
25 bis Rue de Montpensier 75001. **Hrt** 12 E1. **Tel** 01 40 15 07 55.

Mango
6 Blvd des Capucines 75009. **Hrt** 6 E5. **Tel** 01 53 30 82 70. Birkaç şubeden biri.

MaxMara
31 Ave Montaigne 75008. **Hrt** 5 A5. **Tel** 01 4720 6113. **maxmara.com** Birkaç şubeden biri.

Miu Miu
219 Rue St Honoré 75001. **Hrt** 5 C5. **Tel** 01 58 62 53 20. **miumiu.com**

Muji
47 Rue des Francs-Bourgeois 75004. **Hrt** 14 D3. **Tel** 01 4996 4141.

Nina Jacob
23 Rue des Francs-Bourgeois 75004. **Hrt** 14 D3. **Tel** 01 4277 4120.

Nina Ricci
39 Ave Montaigne 75008. **Hrt** 10 F1 **Tel** 01 4088 6760. **ninaricci.fr**

Pierre Cardin
59 Rue du Faubourg-St-Honoré 75008. **Hrt** 5 B5. **Tel** 01 4266 6898. **pierrecardin.com**

Prada
10 Ave Montaigne 75008. **Hrt** 3C5. **Tel** 01 5323 9940. **prada.com** İki şubeden biri.

Promod
60 Rue Caumartin 75009. **Hrt** 6 D4. **Tel** 01 4526 0111. Birkaç şubeden biri.

Ragtime
23 Rue de l'Echaudé 75006. **Hrt** 12 E4. **Tel** 01 5624 0036.

Sandro
42 Rue Etienne Marcel 75002. **Hrt** 12 F1 **Tel** 01 44 82 58 87. **sandro-paris.com**

Sinéquanone
16 Rue du Four 75006. **Hrt** 12 E4. **Tel** 01 5624 2774. Birkaç şubeden biri.

Sonia Rykiel
175 Blvd St-Germain 75006. **Hrt** 12 D4. **Tel** 01 49 54 60 60. **soniarykiel.com** Birkaç şubeden biri.

Rue du Faubourg St-Antoine'da bir butiği vardır. "Olgun" ve "genç" koleksiyonlarının isimleri, ürünlerin fiyatlarını ve tarzlarını yansıtır. **Isabel Marant**'ın butiğindeki giysiler özgünlükleriyle ünlüdür ve **Gaëlle Barré**, ismini giderek daha çok duyuran bir tasarımcıdır. Mayolar için **Eres**'ye, deri için **Mac Douglas**'a bakın.

Colette, Stella Cadente ve **Jay Ahr**'da (gece elbiseleri çok güzeldir) genç tasarımcıların elinden çıkma giysiler bulabilirsiniz. **Sandro**'nun da pek çok butiği vardır. 1920'ler ve 50'ler arasından muhteşem (ve biraz da pahalı) giysiler için **Ragtime**'a bakmaya değer.

Bütün Parislilerin Avenue Montaigne'da alışveriş yapabilecek gelirleri yoktur. Bütçesi kısıtlı kişiler de şık görünmelerini sağlayacak kıyafetleri bulabilirler. Burada, diğer Avrupa ülkelerinde de şubeleri bulunan pek çok mağaza zinciri vardır. Mağaza zincirlerinin her şubesinde, o şubenin bulunduğu bölgedeki müşterilerin istek ve ihtiyaçları doğrultusunda farklı mallar bulunur. Bu nedenle **Zara** gibi mağazalarda (özellikle de Rue de Rennes ve Opéra civarındaki şubelerde) Fransız modasına uygun kıyafetler bulmak mümkündür.

İsveç zincir mağazası **H&M**'in 15. *arrondissement*'da genç ve modaya uygun ürünlerini sunduğu bir mağazası vardır. Aynı zamanda büyük mağazalarında Sonia Rykel'in tasarımları satılır. **Kookaï** ve **Mango** gibi iyi bilinen markaların mağazalarında yeni ve çarpıcı ürünler bulunur. **Sinéquanone** ve **LA City**'nin tasarımları ise daha klasiktir. **Promod** ise son derece ucuz ve eğlenceli bir markadır.

Çocuk Giyimi

Çocuklar için her fiyat kategorisinde ve tarzda ürünler bulunur. Pek çok ünlü tasarımcının çocuklar için mağazaları vardır. Ünlü çocuk mağazaları arasında **Kenzo, Baby Dior, Sonia Rykiel, Agnès B** ve **Teddy's** yer alır. **Jacadi** ve **Du Pareil au Même** gibi hazır giyim mağaza zincirleri her yerde bulunur. **Tartine et Chocolat** klasik kıyafetlere modern eklemeler yapar. **Bonpoint**'da minik Parisliler için hayranlık uyandırıcı derecede şık kıyafetler bulunur. **Petit Bateau**'nun ürünleri ise çocuklar kadar büyüklerin de ilgisini çeker. **Bonton** ise çocuklar için açılmış ilk konsept mağazadır. Burada bebek bakım ürünlerinden şık çocuk kıyafetlerine, oyuncak ve çocuk odası mobilyalarına kadar her şey bulunur.

Froment-Leroyer'de minik ayaklar için en güzel klasik ayakkabılar bulunur. **Six Pieds Trois Pouces**'ta da seçenekler çok fazladır.

Erkek Giyimi

Erkek modası özel dikim ile hazır giyimin karışımından oluşur. Ünlü tasarımcıların erkek kıyafetleri de kadın giysileri kadar ilgi ve talep görür.

Giorgio Armani, Pierre Cardin, Kenzo, Lanvin (buradaki aksesuvarlar da çok güzeldir) ve **Yves Saint Laurent** Sağ Yaka'dadır. Sol Yaka'daki **Michel Axel** ve **Jean-Charles de Castelbajac** kravatlarıyla ünlüdür ve **Francesco Smalto**'nun zarif kreasyonları dünyanın önde gelen film yıldızlarınca giyilir. **French Trotters** pek çok farklı marka ile moda takipçilerine hitap eder. **Gianni Versace** klasik İtalyan tarzına sahiptir. **APC, Paul Smith** ve **Sandro**'nun giysileri daha çağdaş bir çizgidedir. **Polo by Ralph Lauren** ve **Loft Design By** ise aleni bir biçimde modayı takip etmedikleri için bu markaların şık kıyafetleri daha uzun süre kullanılabilir.

Charvet'nin takımları, her müşteri için özel olarak yapılan gömlekleri ve ipek kravatları, Paris erkek modasının en şık ürünlerindendir. Place Vendôme mağazasını gezmek bile başlı başına bir keyiftir. Çalışanlar sıcakkanlıdır – istersenız atölyeyi gezdirmelerini isteyebilir, böylece bu zarif ürünlerin nasıl üretildiğini kendi gözlerinizle görebilirsiniz. Harika bir çok-katlı mağaza olan **Printemps Homme**'da ünlü tasarımcıların kıyafetlerinin yanı sıra, diğer markalar da bulunur.

"Lifestyle" Mağazaları

Colette 1990'ların sonunda Paris'teki alışveriş dünyasına katıldığından beri, *"lifestyle"* mağazalarına olan ilgi giderek artmaya başlamıştır. Pek çok çeşit barındıran konsept mağazalar, kimi ünlü kimi ünsüz pek çok tasarımcı markasının bir arada bulunduğu ve ihtiyaç duyduğunuz her şeyi bulabileceğiniz gösterişli yerlerdir. Tek bir mağazaya girerek kitaplardan son moda ayakkabılara, güzellik ürünlerinden ev eşyalarına, müzikten mobilyaya, spor ayakkabılardan el çantalarına ve gece kıyafetlerine kadar dilediğinizce alışveriş yapmak terapiden farksızdır.

Montmartre'da bulunan **Spree**'de moda, sanat ve tasarım bir aradadır. Burayı ziyaret ederek muhteşem bir kıyafeti ve güzel bir sanat eserini aynı yerden alabilirsiniz. **Montaigne Market** ise *haute couture*'ün ve yeni tasarımcıların en iyi ürünlerini bir araya getirir.

Vintage ve İkinci El Giysi Mağazaları

Eski tasarımlara olan ilgi Paris'te bir süre önce ortaya çıkmış ve giderek artmıştır. Retro görünümlü bir şeyler bulabileceğiniz pek çok mağaza vardır. Bu mağazaların en iyilerinden biri **Didier Ludot**'dur. Burada şık *haute couture* tasarımlarından oluşan harika bir bölüm vardır. Eski Courrèges giysilerinden çok iyi durumdaki Chanel takımlarına kadar en yüksek kaliteli ürünleri burada bulabilirsiniz. **Depôt-Vente de Buci-Bourbon** uygun fiyatlı alışveriş yapabileceğiniz başka bir yerdir. İkinci el mağazalardaki fiyatlar diğer yerlere göre daha ucuzdur ve günümüz modasına daha yakın kıyafetler de bulabilirsiniz. Passy'deki **Réciproque** veya Marais'deki **Alternatives** gibi yerlerde hâlâ çok iyi durumda olan kıyafetler bulabilirsiniz çünkü şık Parisliler, bir sezonda modası geçen bütün kıyafetlerini düşük fiyata buralara satarlar. **Le Mouton à Cinq Pattes**'ta örnek parçalar, indirimli giysiler ve önceki sezondan kalma kıyafetler bulunur.

REHBER

Stella Cadente
104 Blvd Beaumarchais 75011. **Hrt** 14 E2.
W **stella-cadente.com**

Vanessa Bruno
25 Rue St-Sulpice 75006. **Hrt** 12 E5.
Tel 01 43 54 41 04.
W **vanessabruno.com**

Ventilo
27 bis Rue du Louvre 75002. **Hrt** 12 F2.
Tel 01 44 76 82 95.
W **ventilo.fr**
Birkaç şubeden biri.

Versace
45 Ave Montaigne 75008. **Hrt** 10 F1.
Tel 01 47 42 88 02.
W **versace.com**

Victoire
10 Place des Victoires 75002. **Hrt** 12 F1.
Tel 01 49 27 94 76.
W **monvictoire.fr**
Birkaç şubeden biri.

Yohji Yamamoto
25 Rue du Louvre 75001.
Hrt 12 F1.
Tel 01 45 08 82 45.

Yves Saint Laurent
38 Rue du Faubourg-St-Honoré 75008.
Hrt 5 C5.
Tel 01 42 65 74 59.
W **ysl.com**
Birkaç şubeden biri.

Zadig et Voltaire
3 Rue des Rosiers 75004. **Hrt** 13 C3.
Tel 01 44 59 39 06.
Birkaç şubeden biri.

Zara
45 Rue de Rennes 75006. **Hrt** 16 D1.
Tel 01 44 39 03 50.
W **zara.fr**
Birkaç şubeden biri.

Çocuk Giyimi

Agnès B
(Bkz. s. 317).

Baby Dior
(Bkz. s. 317 Christian Dior).

Bonpoint
320 Rue St-Honoré 75001. **Hrt** 13 A2.
Tel 01 49 27 94 82.
W **bonpoint.com**
Birkaç şubeden biri.

Bonton
82 rue de Grenelle 75007. **Hrt** 10 F3.
Tel 01 44 39 09 20.
W **bonton.fr**

Du Pareil au Même
1 Rue St-Denis 75001.
Hrt 13 A3. **Tel** 01 42 36 07 57. W **dpam.fr**
Birkaç şubeden biri.

Froment-Leroyer
7 Rue Vavin 75006.
Hrt 16 E1.
Tel 01 43 54 33 15.
W **froment-leroyer.fr**
Birkaç şubeden biri.

Jacadi
17 Rue Tronchet 75008. **Hrt** 5 C5.
Tel 01 42 65 84 98.
W **jacadi.fr**
Birkaç şubeden biri.

Kenzo
(Bkz. s. 325).

Petit Bateau
116 Ave des Champs Elysées 75008. **Hrt** 4 E4.
Tel 01 40 74 02 03.
W **petit-bateau.com**
Birkaç şubeden biri.

Six Pieds Trois Pouces
78 Ave de Wagram 75017. **Hrt** 4 E2.
Tel 01 46 22 81 64.
Birkaç şubeden biri.

Tartine et Chocolat
84 Rue du Faubourg-St-Honoré 75008.
Hrt 5 B5.
Tel 01 45 62 44 04.
W **tartine-et-chocolat.fr**

Teddy's
38 Rue François-1er 75008. **Hrt** 10 F1.
Tel 01 47 20 79 79.

Erkek Giyimi

APC
38 Rue Madame 75006.
Hrt 12 E5.
Tel 01 42 22 12 77.
W **apc.fr**

Celio
26 Rue du Faubourg St-Antoine 75012.
Hrt 14 E4.
Tel 01 44 75 93 57.
Birkaç şubeden biri.

Charvet
28 Place Vendôme 75001. **Hrt** 6 D5.
Tel 01 42 60 30 70.
W **charvet.com**

Francesco Smalto
44 Rue François-1er 75008. **Hrt** 4 F5.
Tel 01 47 20 96 04.
W **smalto.com**

French Trotters
128 Rue Vieille du Temple 75003. **Tel** 01 44 61 00 14.

Giorgio Armani
(Bkz. s. 317).

Jean-Charles de Castelbajac
61 Rue des St Peres 75006. **Tel** 09 64 48 48 54.
W **jc-de-castelbajac.com**

Kenzo
(Bkz. s. 325).

Lanvin
15 Rue du Faubourg St-Honoré 75008.
Hrt 14 F4. **Tel** 01 44 71 31 25. W **lanvin.com**
Birkaç şubeden biri.

Loft Design By
18 Ave Franklin Roosevelt 75008. **Hrt** 5 A5. **Tel** 01 45 61 12 37
Birkaç şubeden biri.

Michel Axel
44 Rue du Dragon 75006.
Hrt 12 E4.
Tel 01 42 84 13 86.
W **michelaxel.com**

Paul Smith
22 Blvd Raspail 75007.
Hrt 12 D4.
Tel 01 53 63 08 74.

Pierre Cardin
(Bkz. s. 325).

Printemps Homme
64 Blvd Haussmann 75009. **Hrt** 5 A4.
Tel 01 42 82 50 00.

Sandro
30 Pl du Marché St-Honoré 75001. **Hrt** 12 E1.
Tel 01 58 62 49 00.

Versace
45 Ave Montaigne 75008. **Hrt** 10 F1.
Tel 01 47 42 88 02.
W **versace.com**

Yves Saint Laurent
6 Pl St-Sulpice 75006. **Hrt** 12 D4.
Tel 01 43 29 43 00.
W **ysl.com**

"Lifestyle" Mağazaları

Colette
(Bkz. s. 317).

Montaigne Market
57 Ave Montaigne 75008. **Hrt** 5 A5.
Tel 01 42 56 58 58.
W **montaigne market.com**

Spree
16 Rue de La Vieuville 75018. **Hrt** 6 F1.
Tel 01 42 23 41 40.
W **spree.fr**

Vintage ve İkinci El Giysi Mağazaları

Alternatives
18 Rue du Roi-de-Sicile 75004. **Hrt** 13 C3.
Tel 01 42 78 31 50.

Depôt-Vente de Buci-Bourbon
6 Rue de Bourbon-le-Château 75006.
Hrt 12 E4
Tel 01 46 34 45 05.

Didier Ludot
24 Galerie Montpensier 75001. **Hrt** 12 E1.
Tel 01 42 96 06 56.
W **didierludot.fr**

Le Mouton à Cinq Pattes
8/18 Rue St-Placide 75006. **Hrt** 11 C5.
Tel 01 45 48 86 26.
Birkaç şubeden biri.

Réciproque
89-101 Rue de la Pompe 75016. **Hrt** 9 A1.
Tel 01 47 04 30 28.

Mücevherler

Couture mağazalarında belki de en güzel mücevherler ve eşarplar satılır. **Chanel**'in mücevherleri klasikleşmiştir, **Hermès**'teki ürünler ise doğal maddelerle yapılmış şık tasarımlardır. **Yves Saint Laurent** aksesuvarlar için harika bir yerdir.

Paris'teki en lüks mücevher mağazaları arasında **Boucheron**, **Mauboussin** ve **Poiray** yer alır. Bunlar ciddi mücevher alıcıları için uygun yerlerdir. Diğer iki ünlü mağaza **Harry Winston** ve **Cartier**'dir. **Dinh Van**'da güzel parçalar bulunur. **Mikimoto** incileriyle ünlüdür. **H Stern** ise değerli ve yarı değerli taşlarla yaptığı tasarımlarıyla ilgi görür. Sıradışı mücevherler ve aksesuvarlar için kristal üreticisi Swarovski'nin **Swarovski Boutique**'ini deneyebilirsiniz.

Moda takılar ve taklitler, kalite açısından sırasıyla, Marais, Bastille ve Les Halles civarında bulunur. En önemlileri arasında genç Parislilerin alışveriş ettikleri şık **Scooter**, fantezi takılarla bilinen **Métal Pointu's** ve Chanel tasarımlarının taklitlerinin satıldığı **Agatha** sayılabilir.

Şık Rue de la Paix'de yer alan **Tiffany and Co's** outlet'inde muhteşem gümüş parçalar ve etkileyici mücevherler bulunur.

Bir başka seçenek ise, el yapımı mücevherleri Montmartre'daki butiğinde sergileyen **Shauna von Giesbrecht**'tir.

Ayakkabılar, Çantalar ve Kemerler

Veja'nın organik kumaş ve doğal kauçuk gibi malzemelerden ürettiği hoş ayakkabılarını **Le Bon Marché**'de bulabilirsiniz. Modaya uygun topuklu ayakkabılar için **Repetto**'ya ve çok çeşitli derilerden üretilen ayakkabılar için **Sidonie Larizzi**'ye gidebilirsiniz. Modaseverlerin şu sıralardaki gözdeleri **Michel Perry, Jérôme Dreyfuss** ve **Robert Clergerie**'dir. **Rodolphe Ménudier** ve **Christian Louboutin**'de seksi ince topuklu ayakkabılar bulunur. **Carel** temel ürünler bulundururken, **Cosmo Paris** ve **Vivaldi** moda olan modelleri satar. **Jonak** ise tasarımcı ürünlerinin kaliteli taklitleriyle ünlüdür. **Bowen**'da geleneksel erkek ayakkabıları bulunur. **Berluti** ise Parisli erkeklerin zarif ayakkabılar almak için tercih ettiği isimdir.

Paris'teki atölyelerinde hâlâ özel üretimler de yapan **Hermès, Longchamp** ve **Gucci**'de kaliteli ve çok güzel deri ürünler bulunur. Lüks İtalyan derisinden yapılan ürünlerin en yüksek kalitelisi **Prada**'dadır. Kadın çantaları konusunda kimse **Chanel** ve **Dior**'un eline su dökemez ama **Goyard**'ın tasarımları da dikkat çekicidir. **Furla**'nın çantaları ve **Karine Dupont**'un renkli seçenekleri ise daha uygun fiyatlıdır. **Jamin Puech, Vanessa Bruno** ve **Hervé Chapelier**'nin kumaş çantalarından her Parislinin dolabında mutlaka bir tane bulunur. Çok çeşitli ayakkabı, aksesuvar ve çantalar için pek çok şubesi bulunan **Lollipops**'u deneyebilirsiniz.

Şapkalar

Paris'in en sevilen şapkacılarından biri **Marie Mercié**'dir. **Anthony Peto**'nun Rue Tiquetonne'daki eski mağazasında erkek şapkaları satılır. İlgi çekici tasarımlara sahip yünlü şapkalar ve bunlarla uyumlu eşarplar ve eldivenler için **Grevi**'yi deneyebilirsiniz.

İç Giyim

Güzel ve modern seçenekler için **Fifi Chachnil**'e gidin. **La Boîte à Bas**'da kaliteli Fransız çorapları satılır. **Princesse Tam Tam**'da ise kaliteli ve gözde ürünleri uygun fiyatlara bulabilirsiniz. Meşhur **Sabbia Rosa**'da olağanüstü tasarımcı ürünleri vardır. Sutyenin icat edildiği yer olarak ünlenen **Cadolle**'de Paris'teki en iyi iç çamaşırlarını bulabilir veya yaptırabilirsiniz. Fransız kadınları için güvenilir bir marka olan **Aubade** seçkin ve şık ürünleriyle tanınır.

Beden Ölçüleri

Avustralya'daki ölçüler için İngiliz ve Amerikan eşdeğerlerine bakın.

Çocuk giyimi

Fransız	2–3	4–5	6–7	8–9	10–11	12	14	14+ (yaş)
İngiliz	2–3	4–5	6–7	8–9	10–11	12	14	14+ (yaş)
Amerikan	2–3	4–5	6–6x	7–8	10–11	12	14	16 (beden)

Çocuk ayakkabıları

Fransız	24	25½	27	28	29	30	32	33	34
İngiliz	7	8	9	10	11	12	13	1	2
Amerikan	7½	8½	9½	10½	11½	12½	13½	1½	2½

Kadın giyimi (elbise, ceket ve etek)

Fransız	34	36	38	40	42	44	46
İngiliz	6	8	10	12	14	16	18
Amerikan	2	4	6	8	10	12	14

Kadın giyimi (bluz ve kazak)

Fransız	81	84	87	90	93	96	99 (cm)
İngiliz	31	32	34	36	38	40	42 (inç)
Amerikan	6	8	10	12	14	16	18 (beden)

Kadın ayakkabıları

Fransız	36	37	38	39	40	41
İngiliz	3	4	5	6	7	8
Amerikan	5	6	7	8	9	10

Erkek takımları

Fransız	44	46	48	50	52	54	56	58
İngiliz	34	36	38	40	42	44	46	48
Amerikan	34	36	38	40	42	44	46	48

Erkek gömlekleri

Fransız	36	38	39	41	42	43	44	45
İngiliz	14	15	15½	16	16½	17	17½	18
Amerikan	14	15	15½	16	16½	17	17½	18

Erkek ayakkabıları

Fransız	39	40	41	42	43	44	45	46
İngiliz	6	7	7½	8	9	10	11	12
Amerikan	7	7½	8	8½	9½	10½	11	11½

REHBER

Mücevherler

Agatha
[illegible] Rue de Rennes 75006.
Hrt 12 D5. **Tel** 01 45 48 92
[illegible] agatha.fr
Birkaç şubeden biri.

Boucheron
26 Pl Vendôme 75001.
Hrt 6 D5. **Tel** 01 42 61 58
16. boucheron.com
Birkaç şubeden biri.

Cartier
13 Rue de la Paix 75002.
Hrt 6 D5. **Tel** 01 58 18 23
00. cartier.fr
Birkaç şubeden biri.

Chanel
(Bkz. s. 317).

Dinh Van
16 Rue de la Paix 75002.
Hrt 6 D5. **Tel** 01 42 61 74
49. dinhvan.com
Birkaç şubeden biri.

H Stern
Westin Hotel, 3 Rue
Castiglione 75001. Hrt 12
D1. **Tel** 01 42 60 22 27.
hstern.net
Birkaç şubeden biri.

Harry Winston
29 Ave Montaigne
75008. Hrt 10 F1.
Tel 01 47 20 03 09.
harrywinston.com

Mauboussin
20 Pl Vendôme 75001.
Hrt 6 D5.
Tel 01 44 55 10 00.
mauboussin.fr

Métal Pointu's
9 Rue des Francs-
Bourgeois 75004. Hrt 14
D3. **Tel** 01 40 29 44 34.
metalpointus.com

Mikimoto
18 Pl Vendôme 75001. Hrt
6 D5. **Tel** 01 42 60 33 55.
mikimoto.fr

Poiray
1 Rue de la Paix 75002.
Hrt 6 D5. **Tel** 01 42 61 70
58. poiray.com

Scooter
19 Rue du Dragon
75006. Hrt 12 D4.
Tel 01 45 49 48 28.
Birkaç şubeden biri

Shauna von Giesbrecht
24 Rue Veron 75018.
Hrt 6 E1.
Tel 01 42 58 52 41.

Swarovski Boutique
146 Ave des Champs
Élysees 75008. Hrt 4 E4.
Tel 01 45 61 13 80.
swarovski.com

Tiffany & Co
6 Rue de la Paix 75002.
Hrt 6 D5.
Tel 01 40 20 20 20.

Yves Saint Laurent
38 Rue du Faubourg-St-
Honoré 75008. Hrt 5 C5.
Tel 01 42 65 74 59.

Ayakkabılar, Çantalar ve Kemerler

Berluti
26 Rue Marbeuf 75008.
Hrt 4 F5.
Tel 01 53 93 97 97.
berluti.com

Bowen
12 Rue Marbeuf 75008.
Hrt 4 F5.
Tel 01 47 20 45 90.

Carel
2 Rue Tronchet 75008.
Hrt 6 D4.
Tel 01 43 66 21 58.
Birkaç şubeden biri.

Christian Louboutin
38-40 Rue de Grenelle
75007. Hrt 10 F3.
Tel 01 42 22 33 07.

Cosmo Paris
25 Rue du Four 75006.
Hrt 12 E4.
Tel 01 56 24 15 49.

Furla
281 Rue St-Honoré 75008
Hrt 5 C5.
Tel 01 42 97 50 47
furla.com
Birkaç şubeden biri.

Goyard
233 Rue St-Honoré
75001. Hrt 5 C5.
Tel 01 42 60 57 04.
goyard.com

Gucci
350 Rue Saint Honoré
75001.
Hrt 12 D1.
Tel 01 42 96 83 27.
gucci.com

Hermès
(Bkz. s. 317).

Hervé Chapelier
1 bis Rue du Vieux-
Colombier 75006.
Hrt 12 D4.
Tel 01 44 07 06 50.

Jamin Puech
61 Rue de Hauteville
75010. Hrt 7 B4.
Tel 01 40 22 08 32.

Jérôme Dreyfuss
1 Rue Jacob 75006.
Hrt 12 E4.
Tel 01 43 54 70 93.

Jonak
70 Rue de Rennes
75006. Hrt 16 D1.
Tel 01 45 48 27 11.
Birkaç şubeden biri.

Karine Dupont
16 Rue du Cherche-Midi
75006. Hrt 12 D4.
Tel 01 42 84 06 30.

Le Bon Marché
24 Rue de Sevres 75007.
Hrt 11 C5.
Tel 01 44 39 80 00.

Lollipops
60 Rue Tiquetonne 75002.
Hrt 13 A1.
Tel 01 42 33 15 72.
lollipopsparis.fr

Longchamp
21 Rue du Vieux
Colombier 75006.
Hrt 12 D4.
Tel 01 42 22 74 75.
longchamp.com

Michel Perry
42 Rue de Grenelle
75007. Hrt 10 F3.
Tel 01 42 84 12 45.

Prada
6 Rue du Faubourg Saint-
Honoré 75008. Hrt 5 C5.
Tel 01 58 18 63 30.
prada.com

Repetto
22 Rue de la Paix 75002.
Hrt 6 D5.
Tel 01 44 71 83 12.
Birkaç şubeden biri.

Robert Clergerie
5 Rue du Cherche-Midi
75006. Hrt 12 D1.
Tel 01 45 48 75 47.

Rodolphe Ménudier
14 Rue de Castiglione
75001. Hrt 12 D1.
Tel 06 07 02 81 91.

Vanessa Bruno
(Bkz. s. 319).

Vivaldi
38 Rue de Rivoli 75001.
Hrt 13 A2.
Tel 01 44 54 08 56.

Şapkalar

Anthony Peto
56 Rue Tiquetonne 75002.
Hrt 13 A1.
Tel 01 40 26 60 68.

Grevi
1 Place Alphonse-Deville
75006. Hrt 14 D3.
Tel 01 42 22 05 69.
grevi.com

Marie Mercié
23 Rue St-Sulpice 75006.
Hrt 12 E4.
Tel 01 43 26 45 83.

İç Giyim

Aubade
22 Rue du Vieux
Colombier 75006. Hrt 12
D4. Tel 01 45 48 16 62.

La Boîte à Bas
27 Rue Boissy-d'Anglas
75008. Hrt 5 C5.
Tel 01 42 66 26 85.

Cadolle
4 Rue Cambon 75001.
Hrt 6 D5.
Tel 01 42 60 94 22.

Fifi Chachnil
68 Rue Jean-Jacques
Rousseau 75001.
Hrt 12 F2.
Tel 01 42 21 19 93.
fifichachni.com

Princesse Tam Tam
5 Rue Montmartre
75001. Hrt 13 A1.
Tel 01 45 08 50 69.
Birkaç şubeden biri.

Sabbia Rosa
73 Rue des Sts-Pères
75006. Hrt 12 D4.
Tel 01 45 48 88 37.

Hediyelik Eşya

Paris, tasarımcı aksesuvarlarından parfümlere, Fransız yiyeceklerinden Eiffel Kulesi şeklindeki kâğıt ağırlıklarına kadar hediyelik eşyalar açısından çok zengindir. Rue de Rivoli'de veya Nôtre Dame ve Sacré Coeur gibi turistik yerlerdeki ucuz tatil hatıraları satılan mağazalara ya da heykeller satılan Les Drapeaux de France'a uğrayabilirsiniz. Müzelerde (Le Musée du Louvre, Musée d'Orsay, Les Arts Decoratifs veya Musée Carnavalet) güzel röprodüksiyonlar ve takılar gibi çeşitli hediyelik eşyalar bulabilirsiniz.

Hediyelik Eşyalar

Printemps'da, buranın kendi üretimi olan çok güzel aksesuvarlar satılır (özellikle kadın çantaları çok güzeldir). Lüks eşyaların bulunduğu kat vitrinlere bakmak veya Tiffany mücevherleri ve Cartier saatleri gibi pahalı ürünler almak için çok uygundur. Ayrıca küçük ve uygun fiyatlı parçalar da bulmak da mümkündür.

Eğer eve dönerken yanınızda Fransız mutfağına özgü tatlar götürmek istiyorsanız, aradığınız her şeyi **Le Bon Marché**'nin ünlü yemek reyonu La Grande Epicerie'de bulabilirsiniz.

Galeries Lafayette'te yeni açılan iç çamaşırı bölümü, dünyadaki benzerlerinin en büyüğüdür.

Parfüm ve Kozmetik

Pek çok mağazada indirimli parfüm ve kozmetik ürünlerinin reklamı yapılır. Bazı yerlerde de, eğer pasaportunuz yanınızdaysa, AB ülkeleri dışından gelenlere parfümler vergiden muaf olarak indirimli fiyatlarla satılır. Eiffel Kulesi civarındaki **Eiffel Shopping** bunlardan biridir. **Sephora** mağazalar zincirinde pek çok farklı seçenek bulunur. Tasarımcı parfümlerini çok-katlı mağazalarda bulabilirsiniz. Özellikle **Printemps**'in bakım ürünleri ve kozmetik bölümü Avrupa'daki parfümerilerin en büyüğüdür. Başka yerde bulmakta zorlandığınız her türlü markayı ve ürünü burada bulabilirsiniz.

Eğer nostaljik bir şeyler arıyorsanız eski moda bir parfümeri olan **Detaille 1905** tam size göredir. Burada, Belle Epoque döneminin çekiciliğine sahip parfümler bulunur. Erkek ve kadın için altı ana parfüm vardır ve bunlar hâlâ orijinal reçeteleriyle hazırlanır. **Parfums Caron**'da yüzyıl önce üretilmiş ve başka hiçbir yerden alamayacağınız pek çok parfüm satılır. Buradan hediye olarak alacağınız şeyleri kendinize saklamaya karar verme ihtimaliniz yüksektir. **Annick Goutal** ise doğal esanslar içeren güzel ambalajlı parfümler üretir. Güzellik ve bakım ürünlerinde **Guerlain**'in üstüne yoktur. Zarif **L'Artisan Parfumeur** belli anıları çağrıştıran kokular üretilir ve geçmişte büyük rağbet gören kokular yeniden piyasaya sürülmüştür. Bunlar arasında Versailles Sarayı'nda kullanılan kokular da vardır. **Fragonard** Güney Fransa parfüm, sabun ve mumları satar. **Frederic Malle** kaliteli parfümler söz konusu olduğunda önde gelen isimlerden biridir. Üst sınıf bir Shiseido mağazası olan **Salons du Palais Royal**'de de sadece burada bulabileceğiniz pek çok parfüm vardır. Bu şirketin yaratıcı direktörü ünlü parfümerici Serge Lutens'tir ve sadece bu mağazada satılmak üzere egzotik kokular üretir.

Paris'te birkaç tane *haute* kozmetik tasarımcısı da vardır. Terry de Gunzberg'in mağazası olan **By Terry** bunların en ünlülerinden biridir ve burada muhteşem ürünler vardır. Buradan aldığınız ürünlerin konduğu gösterişli, gümüş kutunun üzerine bir yazı yazılmasını isteyebilirsiniz.

Ev Eşyaları ve Dekorasyon

Paris'in şık mağazalarında dünyaca ünlü çok seçkin ve güzel yemek takımları bulabilirsiniz. Bunları alıp eve götürmeniz kolay değildir; bu nedenle pek çok mağazada denizaşırı ülkelere de teslimat olanağı vardır. Lüks ev eşyaları arıyorsanız, en güzel mağazaların yer aldığı Rue Royale'de, rustik porselenler, röprodüksiyonlar ve modern gümüş çatal bıçak takımları gibi ürünler satıldığı mağazalar bulabilirsiniz. **Lalique**'in Art Nouveau ve Art Deco cam heykelleri dünyanın her yerinden rağbet görür. **Christofle**'da ise mükemmel gümüş takımlar, fotoğraf çerçeveleri ve hatta gümüş yemek çubukları bile bulabilirsiniz.

Porselen ve kristal ürünler için Baccarat, Daum ve Limoges kristallerini elinde bulunduran **La Cristallerie Paradis**'i mutlaka görün ya da bizzat **Baccarat**'ya gidin. Baccarat'nın Place de la Madeleine'de de bir şubesi vardır. İç mimar **Pierre Frey**'in mağazasında, harika kumaşlar kullanılarak üretilmiş muhteşem yastıklar, nevresim takımları ve masa örtüleri bulunur. **Yves Delorme**'da da son derece kaliteli nevresim takımları bulmak mümkündür.

Eiffel Kulesi şeklinde rendeler, porselen bebek şemsiyeleri ve köpek şeklindeki pasta bıçakları gibi sıradışı hediyelikler için **Pylones**'a gidin. **La Chaise Longue**'da güzel tasarlanmış pek çok *objet*'nin yanı sıra çeşitli eğlenceli hediyelik eşyalar bulunur. **Ekobo**'da ise etik ve ekolojik kurallara uygun olarak üretilmiş stil sahibi yemek takımları ve dekoratif ürünler vardır. **DOM** ve **Mushkane**'da ilgi çekici daireler için modern ve etnik ev aksesuvarları bulunur. **Galeries Lafayette**'teki dekorasyon bölümünde paspaslardan üç kişilik koltuklara kadar eviniz için pek çok değişik parça vardır. **Sentou** mağazaları şık tasarımcı parçalarının satıldığı yerlerdir. Sol Yaka'daki Sentou Raspail bütün çeşitleri bulundururken, Sentou Marais aydınlatma ürünleri ve mobilyalara odaklanmıştır.

Bakır kap kacak ve tavaların da bulunduğu **E. Dehillerin**'de satılan mutfak malzemeleri eşsizdir. **Diptyque**'in kokulu mumları

Paris'teki her evin olmazsa olmazıdır. En popüler koku *Jaquier*'dir (incir ağacı). **BHV**'nin *(s. 313)* bodrum katı eviniz ve bahçenizin bakımında kullanabileceğiniz her türlü alet edevatla doludur.

Kitaplar, Dergiler ve Gazeteler

Pek çok Amerikan ve İngiliz yayını büyük dergi standlarında ya da listede adı verilen kitapçılarda bulunabilir. Eğer Fransızca biliyorsanız *Pariscope*, *L'Officiel des Spectacles* ve *Télérama*'nın Paris yayını olan *Sortir* gibi haftalık yayınlarda Paris'te neler olup bittiğini gösteren kapsamlı listelerden yararlanabilirsiniz.

İngilizce bir gazete olan *International Herald Tribune*, Paris'te basılır ve Amerika'dan önemli haberleri içerir. *Paris Free Voice* ile iki haftada bir çıkan *FUSAC (France–USA Contacts small ads magazine)* de İngilizce yayınlanan dergiler arasındadır.

Bazı çok-katlı mağazalarda kitap reyonları bulunur *(bkz. Çok-katlı Mağazalar, s. 313)*. Ayrıca, **WH Smith**'in büyük bir şubesinin yanı sıra, 1801'de Avrupa'nın ilk İngiliz kitabevi olarak kurulan **Galignani**'nin bir şubesi de vardır. **San Francisco Book Company** uygun fiyatlı İngilizce kitaplar satar. Ayrıca Sol Yaka'da yer alan ve Notre Dame'a bakan **Shakespeare & Co.** da efsanevi bir yerdir. **Abbey Bookshop**'ta ikinci el akademik kitaplar ve edebiyat seçkisi yer alır. **Tea and Tattered Pages** ise ikinci el İngilizce kitapların satıldığı bir kitabevidir.

Fransızca kitapların satıldığı kitabevleri arasında, sanat, tasarım, mimari, fotoğraf, moda ve sinemaya ağırlık verilen **Librarie La Hune**, genel konularda kitaplar ile eğitim kitapları bulabileceğiniz **Gibert Joseph** ve sosyal bilimler, psikoloji, edebiyat ve şiir bölümleri bulunan **Le Divan** sayılabilir. Rue du Temple'daki **I Love My Blender** İngiliz yazarlara adanmıştır. Ayrıca burada çok güzel hediyelik eşyalar da satılır.

Çiçekler

Pascal Mutel gibi Parisli çiçekçiler çok meşhurdur. Özel vazolarından bir tane almayı unutmayın. **Bouquets Passionnement** ve **Monceau Fleurs**'de uygun fiyatlarda hoş çiçekler bulunur ve **Mille Feuilles** Marais'de ziyaret edilecek yerler arasındadır. *(Ayrıca bkz. Özel Mağazalar s. 324)*. Çok güzel yapma çiçekler satılan **Hervé Gambs**'da ipekten yapılma harika süs çiçekleri de vardır.

Özel Mağazalar

Eğer puro almayı düşünüyorsanız **A La Civette** Paris'teki en iyi tütün ürünleri dükkânlarından biridir. Ayrıca satılan mallara en çok özen gösterilen yerlerden biridir. Tütün ürünlerinin en iyi şekilde saklanabilmesi için vitrinleri kontrol altında nemlendirilir. Egzotik aromalar, yağlar ve sirke çeşitlerini Rue de Rivoli'deki **A l'Olivier**'de bulabilirsiniz. Bal sevdiğiniz bir ürünse lavanta ve akasya balı da dahil olmak üzere pek çok çeşidi bulabileceğiniz **La Maison du Miel**'i görmeden Paris'ten ayrılmayın. Burada ayrıca balmumundan yapılma sabunlar ve çok güzel mumlar da satılır.

Mariage Frères birbirinden leziz 350 çeşit çayı ve şık çaydanlıklarıyla çok rağbet gören bir yerdir. Çay salonunda sunulan *(s. 310)* lezzetli seçenekleri kaçırmayın.

Couture kumaşlar pek çok çeşide sahip olan **Wolff et Descourtis**'dan alınabilir. Alışılmadık bir hediye almak istiyorsanız, geleneksel Fransız oyunları ya da tarot kartları için **Jeux Descartes**'a gidebilirsiniz.

Paris'in en güzel oyuncakçı dükkânlarından biri **Arche de Noé**'dir. **Cassegrain** ise kaliteli kırtasiye malzemeleri ve kâğıt ürünler dendiğinde ilk akla gelen isimlerdendir. **Calligrane**'da ilgi çekici ve yüksek kaliteli ofis aksesuvarları ve kâğıt ürünler satılır.

İlginç bir pasajın alt katına saklanmış olan **Pep's** Fransa'nın tek şemsiye hastanesidir ve burada her türlü şemsiye tamir edilir.

Zaten her şeyi olan birisine garip bir hediye almak istiyorsanız, sıradışı hediye konusunda son nokta olan ve doldurulmuş hayvanların satıldığı **Deyrolle**'e gidebilirsiniz.

REHBER

Hatıralık Eşya ve Müze Mağazaları

Les Arts Decoratifs
107 Rue de Rivoli 75001.
Hrt 12 D1.
Tel 01 44 55 57 50.

Les Drapeaux de France
1 Place Colette 75001.
Hrt 12 E2.
Tel 01 40 20 00 11.

Musée Carnavalet
(Bkz. s. 97).

Le Musée du Louvre
(Bkz. s. 123).

Musée d'Orsay
(Bkz. s. 147).

Hediyelik Eşyalar

Le Bon Marché
24 Rue de Sèvres 75007.
Hrt 11 C5.
Tel 01 44 39 80 00.

Galeries Lafayette
40 Blvd Haussmann 75009. **Hrt** 6 E4.
Tel 01 42 82 34 56.
İki şubeden biri.

Printemps
64 Blvd Haussmann 75009. **Hrt** 6 D4.
Tel 01 42 82 50 00.

Parfüm ve Kozmetik

Annick Goutal
16 Rue de Bellechasse 75007.
Hrt 11 C3.
Tel 01 45 51 36 13.
Birkaç şubeden biri.

L'Artisan Parfumeur
24 Blvd Raspail 75007.
Hrt 16 D1.
Tel 01 42 22 23 32.
Birkaç şubeden biri.

By Terry
36 Passage Vérot-Dodat 75001.
Hrt 12 F2.
Tel 01 44 76 00 76.

Detaille 1905
10 Rue St-Lazare 75009.
Hrt 6 D3.
Tel 01 48 78 68 50.

Eiffel Shopping
9 Ave de Suffren 75007.
Hrt 10 D3.
Tel 01 45 66 55 30.

REHBER

Fragonard
203 Rue St Honoré 75001.
Hrt 12 D1.
Tel 01 47 03 07 07.
fragonard.com

Frédéric Malle
21 Rue du Mont Thabor 75001.
Hrt 12 D1.
Tel 01 42 22 16 89.

Guerlain
68 Ave des Champs-Élysées 75008.
Hrt 4 F5.
Tel 01 45 62 52 57.
guerlain.com
Birkaç şubeden biri.

Parfums Caron
34 Ave Montaigne 75008. **Hrt** 10 F1.
Tel 01 47 23 40 82.

Salons du Palais Royal Shiseido
142 Galerie de Valois 75001. **Hrt** 12 F1.
Tel 01 49 27 09 09.

Sephora
70-72 Ave des Champs-Elysées 75008.
Hrt 11 B1. **Tel** 01 53 93 22 50. **sephora.fr**
Birkaç şubeden biri.

Ev Eşyaları ve Dekorasyon

Baccarat
11 Pl de la Madeleine 75008. **Hrt** 5 C5.
Tel 01 42 65 36 26.
baccarat.com
(Ayrıca bkz. s. 203).

La Chaise Longue
30 Rue Croix-des-Petits-Champs 75001. **Hrt** 12 F1.
Tel 01 42 96 32 14.
Birkaç şubeden biri.

Christofle
24 Rue de la Paix 75002.
Hrt 6 D5.
Tel 01 42 65 62 43.
christofle.com
Birkaç şubeden biri.

Cire Trudon
78 Rue de Seine 75006.
Hrt 12 E4.
Tel 01 43 26 46 50.

La Cristallerie Paradis
17 bis Rue de Paradis 75010. **Hrt** 7 B4.
Tel 01 48 24 72 15.

Diptyque
34 Bld St Germain 75006.
Hrt 13 B5.
Tel 01 43 26 77 44.
diptyqueparis.com
Birkaç şubeden biri.

DOM
21 Rue Ste-Croix de la Bretonnerie 75004.
Hrt 13 B3.
Tel 01 42 71 08 00.

E. Dehillerin
18-20 Rue Coquillière 75001.
Hrt 12 F1.
Tel 01 42 36 53 13.
e-dehillerin.fr

Ekobo
4 Rue Hérold, 75001.
Hrt 12 F1.
Tel 01 45 08 47 43.

Lalique
11 Rue Royale 75008.
Hrt 5 C5.
Tel 01 53 05 12 81.

Muskhane
3 Rue Pastourelle 75003.
Hrt 13 C2.
Tel 09 77 06 53 47.

Pierre Frey
1 Rue Furstenberg 75008. **Hrt** 12 E4.
Tel 01 46 33 73 00.
pierrefrey.com

Pylones
57 Rue St Louis en L'Ile 75004. **Hrt** 13 B4.
Tel 01 46 34 05 02.
pylones.com

Sentou
26 Blvd Raspail 75007.
Hrt 12 D4.
Tel 01 45 49 00 05.
29 Rue François Miron 75004.
Hrt 13 C3.
Tel 01 42 78 50 60.

Yves Delorme
8 Rue Vavin 75006.
Hrt 16 D1.
Tel 01 44 07 23 14.

Kitaplar, Dergiler ve Gazeteler

Abbey Bookshop
29 Rue de la Parcheminerie 75005.
Hrt 13 A4.
Tel 01 46 33 16 24.

Le Divan
203 Rue de la Convention 75015. **Hrt** 12 E3.
Tel 01 53 68 90 68.

Galignani
224 Rue de Rivoli 75001.
Hrt 13 A2.
Tel 01 42 60 76 07.

Gibert Joseph
26-34 Blvd St-Michel 75006.
Hrt 12 F5.
Tel 01 44 41 88 88.

Librarie La Hune
18 Rue de l'Abbaye 75006.
Hrt 12 E4.
Tel 01 45 48 35 85.

I Love My Blender
36 Rue du Temple 75004.
Hrt 13 C2.
Tel 01 42 77 50 32.
ilovemyblender.fr

San Francisco Book Company
17 Rue M le Prince 75006.
Hrt 12 F5.
Tel 01 43 29 15 70.

Shakespeare & Co
37 Rue de la Bûcherie 75005. **Hrt** 13 A4.
Tel 01 43 25 40 93.

Tea and Tattered Pages
24 Rue Mayet 75006.
Hrt 15 B1.
Tel 01 40 65 94 35.

WHSmith
248 Rue de Rivoli 75001.
Hrt 11 C1.
Tel 01 44 77 88 99.
whsmith.fr

Çiçekler

Bouquets Passionnement
53 Ave Kléber 75016. **Hrt** 9 C1.
Tel 01 47 20 87 09.

Hervé Gambs
Galeries Lafayette Maison, 40 Blvd Haussmann 75009. **Hrt** 6 E4.
Tel 0142 82 34 56.

Monceau Fleurs
84 Blvd Raspail 75006.
Hrt 12 D4. **Tel** 01 45 48 70 10. **monceau fleurs.com**

Pascal Mutel
95 Rue de Courcelles 75017. **Hrt** 4 E2.
Tel 01 43 67 21 17.
pascalmutel.com

Özel Mağazalar

A La Civette
157 Rue St-Honoré 75001.
Hrt 12 F2.
Tel 01 42 96 04 99.
alacivette.fr

A L'Olivier
23 Rue de Rivoli 75004.
Hrt 13 C3. **Tel** 01 48 04 Hrt 59. **alolivier.com**

Arche de Noé
70 Rue St Louis en L'île 75004. **Hrt** 13 C4.
Tel 01 46 34 61 60.

Calligrane
6 Rue du Pont-Louis-Philippe 75004. **Hrt** 13 B4.
Tel 01 48 04 09 00.

Cassegrain
422 Rue St-Honoré 75001.
Hrt 5 C5.
Tel 01 42 60 20.
cassegrain.fr

Deyrolle
46 Rue du Bac 75007.
Hrt 12 D3.
Tel 01 42 22 30 07.

Jeux Descartes
52 Rue des Écoles 75005.
Hrt 13 A5.
Tel 01 43 26 79 83.

La Maison du Miel
24 Rue Vignon 75009.
Hrt 6 D5.
Tel 01 47 42 26 70.
maisondumiel.com

Mariage Frères
30 Rue du Bourg-Tibourg 75004. **Hrt** 13 C3.
Tel 01 42 72 28 11.
mariagefreres.com
Birkaç şubeden biri.

Pep's
223 Rue St Martin 75003. **Hrt** 8 E4.
Tel 01 42 78 11 67.
peps-paris.com.fr

Wolff et Descourtis
18 Galerie Vivienne 75002. **Hrt** 12 F1.
Tel 01 42 61 80 84.

Yiyecek ve İçecek

Paris, modasıyla olduğu kadar yiyecekleriyle de ünlüdür. Denenmesi gereken tatlar arasında *foie gras*, şarküteri ürünleri, peynir ve şarap vardır. Bazı sokaklarda o kadar çok yiyecek dükkânı vardır ki, 20 kişilik bir piknik için gerekli her şeyi kısa sürede alabilirsiniz: Rue Montorgueil'i *(s. 331)* deneyin. Centre Pompidou'nun iki yanında uzanan Rue Rambuteau'da balıkçılar, peynirciler ve hazır yemek satan birçok dükkân vardır. *(Ayrıca bkz.* Paris'te Ne Yenir ve İçilir? *s. 292–5* ve Kafeler, Çay Salonları ve Barlar *s. 308–9.)*

Ekmek ve Pasta

Fransa'nın başkentinde yüzlerce çeşitlilikte ekmek ve hamur işi bulabilirsiniz. *Baguette* genellikle Fransız ekmeği olarak tanınır; *bâtard* da buna benzer ancak daha kalın, *ficelle* ise daha incedir. *Fougasse* çıtır çıtır ve dümdüz bir somundur, *baguette* hamurundan yapılır ve soğan, baharat, peynir ya da aromalı bitkilerle doldurulur. Fransız ekmeklerinin çoğunda yağ olmadığı için kısa sürede bayatlar, bu nedenle aldığınız ekmeği ne kadar çabuk tüketirseniz, o kadar iyi olur. Fransızlar önceki günden kalmış ekmekleri yemezler, o yüzden otelden kahvaltılık ekmek almayı düşünüyorsanız zamanında uyandığınızdan emin olun.

Croissant, ordinaire ya da *au beurre* olarak iki şekilde istenebilir. İkincisi daha yağlı ve lezzetlidir. *Pain au chocolat* kahvaltıda yenilen çikolatalı bir çörektir. *Chausson aux pommes* ise elmalı çörektir. Armutlu, erikli ve reçelli türleri de vardır. *Pain aux raisins* ise kuru üzüm ve kremayla doldurulmuş ekmeğe benzer bir çörektir.

Poilâne Paris'te üreticisinin adıyla satılan tek ekmektir (merhum Lionel, Max'in kardeşi); çok lezzetlidir ve çok sevilir. Hatta ekmeklerin bir kısmı, bazı film yıldızları için jetlerle dünyanın öbür ucuna gönderilir. Hafta sonları ve fırından taze ekmeklerin çıktığı saat 16.00 sularında dükkânın önünde uzun kuyruklar oluşur.

Pek çoklarına göre Paris'in en iyi ekmeğini **Ganachaud** çıkarır. Eski usul fırınlarda, aralarında cevizli ve meyveli çeşitlerin de bulunduğu otuz farklı ekmek üretilir.

Üst sınıf bir fırın zinciri olan **Maison Kayser** *pain au céréale* (tam tahıllı ekmek) ve sahibinin gözdesi olan *d'amande* (bademli ekmek) de dahil olmak üzere çok çeşitli kaliteli ekmekler ve bagetler üretir.

Paris'te yaşayan herkesin kendi mahallesinde tercih ettiği bir ekmek fırını vardır. Eğer kaldığınız yerdeki en iyi ürünü almak istiyorsanız, önünde en uzun sıranın oluştuğu yere gitmeniz yeterlidir.

Yahudilerin işlettiği dükkânların çoğunda çok iyi çavdar ekmeği çeşitleri bulunur. Bunların en meşhurlarından biri **Sacha Finkelsztajn**'dır.

Le Moulin de la Vierge'de odun ateşinde organik ekmekler ve yoğun lezzetli kekler pişirilir. **Boulangerie de l'Ouset** *baguette, fougasse*, pasta ve kekleriyle Montparnasse bölgesinde **Max Poilâne**'dan sonra gelir. **Pâtisserie Secco** lezzetli *baguette* sandviçler, salatalar ve muhteşem pastalar sunar. **Pierre Hermé**, pastaların Chanel'idir. **Ladurée**'nin makaronları ise efsanevidir.

Çikolata

Fransa'da bütün yiyecekler gibi çikolatanın da tadı fazlasıyla çıkarılır. **Christian Constant**'nın az şekerli ürünleri saf kakaoyla yapılır ve çikolata uzmanlarının gözdesidir. **Dalloyau**'da her çeşit çikolata üretilir ve fiyatları da yüksek değildir (pastaları ve soğuk etleri de ünlüdür). **Fauchon** lüks gıda ürünleriyle dünya çapında tanınır. Çikolataları gibi pastaları da mükemmeldir. **Lenôtre**'da klasik trüfler ve şekerlemeler bulunur. Robert Linxe **La Maison du Chocolat**'da, iştah açıcı egzotik malzemelerle taze, zengin içerikli yepyeni çikolatalar üretir. **Richart** genellikle bitter çikolatayla kaplanmış ya da liflerle doldurulmuş muhteşem çikolatalarıyla ün kazanmıştır. Buradaki her şey çok güzel paketlenir ve çok pahalıdır. **Debauve & Gallais**'nin kestaneli muhteşem tatlıları *(marron glacés)* ise efsanevidir.

Şarküteri Ürünleri ve Foie Gras

Şarküterilerde genellikle peynir, salyangoz, yer mantarı, somon füme, havyar, şarap ve soğuk etler satılır. **Fauchon** ile **Le Bon Marché**'de kaliteli manav reyonları vardır. **Hédiard**, Fauchon'a benzer bir lüks gıda dükkânıdır ve **Maison de la Truffe**'te *foie gras*, sosis ve yermantarı satılır. Beluga havyarı, Gürcü çayı ve Rus votkası için mutlaka **Boutique Petrossian**'a gidin.

Ödüllü **Gilles Verot** New York ve Londra'da satılan şarküteri ürünleriyle tanınır.

Aux Vrais Produits d'Auvergne'de kuru ve taze sosislerle leziz Cantal peynirlerinin (çedara benzer bir tür peynir) de aralarında bulunduğu sayısız seçenek vardır. **Maison Pou**, *pâté en croute* (çörek içinde pate), *boudin* (siyah ve beyaz puding), Lyon sosisi, domuz jambonu ve *foie gras* satılan ve pırıl pırıl temizliğiyle herkesin beğenisini kazanan bir yerdir. Champs-Élysées civarındaki **Vignon**, muhteşem *foie gras*, Lyon sosisleri ve hazır yiyecekleriyle ünlüdür.

Foie gras, yer mantarı ve havyarla birlikte en önemli gurme tatlardan biridir. Ucuz *paté de foie gras*'dan pahalı olan tüm ciğere kadar her türlüsü vardır. Pek çok özel yiyecek dükkânında *foie gras* satılsa da, Paris'te altı şubesi bulunan **Comtesse du Barry**'deki ürünlerin kalitesinden her zaman emin olabilirsiniz. **Divay** nispeten daha ucuzdur ve denizaşırı ülkelere de gönderim yapar. **Comptoire de la Gastronomie**'de mükemmel *foie gras* çeşitleri bulunur.

Peynir

Camembert en çok sevilen peynir türüdür, ama en az onun kadar lezzetli ve çok çeşitli diğer peynir türlerini de unutmamak gerekir.

Cana yakın bir *fromager* size seçiminizde yardımcı olacaktır. **Marie-Anne Cantin** geleneksel üretim yöntemlerini koruma savaşında önde gelir. Peynirlerinin en iyi örneklerini babasından kalan dükkânında bulabilirsiniz. **Alléosse**'un Paris'in en iyi peynircisi olduğunu söyleyenler de vardır: üretimde geleneksel yöntemler kullanılır ve inanılmaz çeşitlilikteki peynirler olgunlaşması için dükkânın kendi kilerinde bekletilir. **Fromagerie Quatre-homme**'da, artık pek fazla bulunmayan ve aralarında yer mantarlı *Brie*'nin (tabii, eğer mevsimiyse) de yer aldığı çiflik peynirleri satılır. **Le Jardin Fromager** her çeşit peynir için en iyi yerlerden biridir. *Chèvre* (keçi peyniri) çok güzeldir ve dükkânın önündeki kaldırımda günlük özel üretimler ucuz fiyatlara satılır. Boulevard Saint Germain'de yer alan peynirci **Laurent Debois,** spesiyalitesi olan marine edilmiş keçi peyniriyle tanınır. **Androuet** kentin her tarafında şubeleri bulunan bir Paris kurumudur. Burada kokulu bir *Munster* veya farklı bir *Brie* deneyebilirsiniz. Kalabalık bir pazarın bulunduğu Rue Montorgeuil'de bulunan ve hoş bir peynirci olan **La Fermette**'te süt ürünlerinin pek çok çeşidi bulunur. Buradan aldığınız bir ürünü cana yakın çalışanlardan rica ederek ülkenize götürmek için vakumlu pakete koydurabilirsiniz. Gümrükten geçirilecek peynirlerin bu şekilde paketlenmesi zorunludur, bu yüzden *fromager*'ye bunu belirtmeyi unutmayın. **La Fromagerie d'Auteuil**'ün önünde, *livarot* veya *chèvre* almak üzere topuklu ayakkabılarıyla sıraya girmiş şık Parisilileri görebilirsiniz.

Şarap

Bütün piyasayı ele geçiren dükkânlar zinciri **Nicolas**'dır: Her semtte her bütçeye hitap eden şarap dükkânları vardır ve buradaki bilgili satıcılar size her konuda yardımcı olurlar. Titizlikle seçilmiş ürünler için şirin **Legrand Filles et Fils**'i *(s. 311)* deneyebilirsiniz, ama Rue du Faubourg-St-Honoré'de bulunan **Caves Taillevent**'ı da mutlaka görün. Burası, en pahalı şaraplardan bazılarının saklandığı çok büyük ve muazzam bir şarap mahzenidir. Rue Daguerre'de yer alan **Cave Péret**'de pek çok seçenek bulunur ve seçiminizde size yardımcı olacaklardır. St-Germain bölgesi'nde bulunan muhteşem **Ryst-Dupeyron** güzel porto şarapları, viskiler, şaraplar ve Monsieur Ryst'in bizzat ürettiği Armagnac'ıyla dikkat çeker. Özel kutlamalar için sipariş üzerine özel bir şişe şarap da üretebilir.

Görmek isteyebileceğiniz diğer şarap dükkânları arasında Avrupa'daki benzerlerinin en büyüğü olan **Lavinia** *(s. 311)* ve Paris'teki en iyi organik şarap satıcılarından biri olan **La Cave des Papilles** sayılabilir. **Les Caves Augé**'nin çalışanları de cana yakın ve bilgilidir.

Şampanya

Neredeyse bütün şarap dükkânlarında köpüklü şarap bulunabilir ama bazıları diğerlerinden daha iyidir. Yan tarafta da adı geçen **Nicolas** zincirinde iyi bilinen pek çok markanın ürünleri kimi zaman kampanyalarla uygun fiyatlara satılır. Bu yüzden buraya uğramanıza değecektir. Rue Martyrs'daki **La Cave des Martyrs** iyi ürünlerin bulunduğu bir dükkândır ve cana yakın çalışanları seçim yapmanıza seve seve yardım ederler. Rue d'Auteuil'deki **De Verre en Vers** zor bulunan yıllanmış şaraplar satar. Buranın *sommelier*'si çok bilgilidir ve aradığınız markayı bulamazsanız yerini tutacak mükemmel alternatifler önerebilir. Rue de la Banque'taki **Legrand Filles et Fils** nadir rastlanan üst sınıf bir şampanya markası olan Salon'un ürünlerini Paris'te bulabileceğiniz birkaç dükkândan biridir. Ayrıca, daha az bilinen ama şampanya uzmanları tarafından çok sevilen Jacques Selosse şampanyaları da burada satılır. Rue Saint Jacques'taki **Les Caves du Panthéon** küçük ama çok hoş bir dükkândır ve ilgi çekici şampanya çeşitleri satar. Yakındaki köşebaşında bulunan **Ex Collo France**, hem cana yakın çalışanlarının yardımseverliğiyle hem de sıklıkla uygulanan indirimli fiyatlarıyla dikkat çeker. Place de la Madelaine'deki **Hédiard**'ın iklim kontrollü bölümünde, kaliteli ve zor bulunur köpüklü şaraplar saklanır. **Caprices de l'Instant** daha az bilinen markaların da dahil olduğu kaliteli markaların bulunduğu gözde bir dükkândır. Boulevard St-Germain'de yapacağınız bir gezintiyi **La Maison des Millésimes**'ye uğrayarak renklendirebilirsiniz. Burada ünlü markalara ait çok kaliteli yıllanmış şampanyalar satılır.

İstiridye

Kimileri için eşsiz bir afrodizyak, kimileri içinse sadece kaygan bir deniz hayvanı olan istiridye sonu gelmez tartışmaların konusudur. Bu tartışma Paris'te daha ziyade en iyi istiridyenin nereden alınacağı konusundadır çünkü deniz ürünlerini seven herkes istiridyeye düşkündür ve herkesin kendine göre gözde bir dükkânı vardır. Bazıları için karar vermelerini sağlayan en önemli faktör, satıcının, aldığınız istiridyelerin ağzını sizin için açmayı kabul ederken takındığı zarafettir. Nazikçe rica etmeniz genellikle yeterli olacaktır ama pikniğe götürebileceğiniz bir tabağın sizin için hazırlanması uzun sürebilir. Rue Cler'de bulunan **La Sablaisse Poissonnerie** son derece gözde bir yerdir, aynı 14. *arrondissement*'daki **Poissonerie du Dôme** gibi. Rue Oberkampf civarındaki bölgenin en iyi seçeneklerden biri ise **Poissonerie Lacroix**'dır. Eğer aldığınız anda yemek için istiridye satılan bir yer arıyorsanız, bir istiridye barına *(huîtrerie)* gidebilirsiniz. Rue St Honoré'de yer alan **L'Ecume Saint-Honoré** iyi bir seçenektir. Burada, hem istiridyelerinizi hem de diğer kabuklu deniz ürünlerini mekânın köşesinde yer alan masalardan birinde afiyetle yiyebilirsiniz.

REHBER

Ekmek ve Pasta

Boulangerie de l'Ouest
4 Pl Constantin Brancusi 75014. **Hrt** 15 C3. **Tel** 01 43 21 76 18.

Ganachaud
126 Rue des Pyrénées 75020. **Tel** 01 43 58 42 62.

Maison Kayser
8 Rue Monge 75005. **Hrt** 9 B5. **Tel** 01 44 07 01 42. **W** maison-kayser.com

Max Poilâne
87 Rue Brancion 75015. **Tel** 01 48 28 45 90.

Le Moulin de la Vierge
105 Rue Vercingétorix 75014. **Hrt** 15 A4. **Tel** 01 45 43 09 84

Pâtisserie Secco
20 Rue Jean-Nicot 75007. **Hrt** 10 F2. **Tel** 01 43 17 35 20.

Pierre Hermé
72 Rue Bonaparte 75006. **Hrt** 12 E4. **Tel** 01 43 54 47 77.

Poilâne
8 Rue du Cherche-Midi 75006. **Hrt** 12 D4. **Tel** 01 45 48 42 59.

Sacha Finkelsztajn
27 Rue des Rosiers 75004. **Hrt** 13 C3. **Tel** 01 42 72 78 91.

Çikolata

Christian Constant
37 Rue d'Assas 75006. **Hrt** 16 E1. **Tel** 01 53 63 15 15.

Dalloyau
101 Rue du Faubourg-St-Honoré 75008. **Hrt** 5 B5. **Tel** 01 42 99 90 00.

Debauve & Gallais
30 Rue des Saints-Pères 75007. **Hrt** 12 D4. **Tel** 01 45 48 54 67 One of two branches.

Fauchon
24-26 Pl de la Madeleine 75008. **Hrt** 5 C5. **Tel** 01 70 39 38 00. **W** fauchon.com

Lenôtre
36 Ave de la Motte Picquet 75007. **Hrt** 10 F4. **Tel** 01 45 55 71 25. Birkaç şubeden biri.

La Maison du Chocolat
225 Rue du Faubourg-St-Honoré 75008. **Hrt** 4 E3. **Tel** 01 42 27 39 44.

Richart
258 Blvd St-Germain 75007. **Hrt** 11 C2. **Tel** 01 45 55 66 00.

Şarküteri ve *Foie Gras*

Boutique Petrossian
18 Blvd Latour-Maubourg 75007. **Hrt** 11 A2. **Tel** 01 44 11 32 25.

Comptoir de la Gastronomie
34 Rue Montmartre 75001. **Hrt** 13 A1. **Tel** 01 42 33 31 32.

Comtesse du Barry
1 Rue de Sèvres 75006. **Hrt** 12 D4. **Tel** 01 45 48 32 04. **W** comtesse dubarry.com Birkaç şubeden biri.

Divay
4 Rue Bayen 75017. **Hrt** 4 D2. **Tel** 01 43 80 16 97.

Fauchon
26 Pl de la Madeleine 75008. **Hrt** 5 C5. **Tel** 01 70 39 38 00.

Gilles Verot
7 Rue Lecourbe 75015. **Tel** 01 47 34 01 03. **W** verot-charcuterie.fr

Hédiard
21 Pl de la Madeleine 75008. **Hrt** 5 C5. **Tel** 01 43 12 88 88.

Maison de la Truffe
19 Pl de la Madeleine 75008. **Hrt** 5 C5. **Tel** 01 42 65 53 22.

Maison Pou
16 Ave des Ternes 75017. **Hrt** 4 D3. **Tel** 01 43 80 19 24.

Vignon
13 Rue Clement Marot 75008. **Hrt** 4 F5. **Tel** 01 47 20 10 01.

Peynir

Alléosse
13 Rue Poncelet 75017. **Hrt** 4 E3. **Tel** 01 46 22 50 45.

Androuët
134 Rue Mouffetard 75005. **Hrt** 17 B1. **Tel** 01 45 87 85 05. **W** androuet.com

Fromagerie Quatrehomme
62 Rue de Sèvres 75007. **Hrt** 11 C5. **Tel** 01 47 34 33 45.

La Fermette
86 Rue Montorgeuil 75002. **Hrt** 13 A1. **Tel** 01 42 36 70 96.

La Fromagerie d'Auteuil
58 Rue d'Auteuil 75016. **Tel** 01 45 25 07 10.

Le Jardin Fromager
53 Rue Oberkampf 75011. **Hrt** 14 E1. **Tel** 01 48 05 19 96.

Laurent Dubois
47 Blvd Saint Germain 75005. **Hrt** 13 A5. **Tel** 01 43 54 50 93.

Marie-Anne Cantin
12 Rue du Champ-de-Mars 75007. **Hrt** 10 F3. **Tel** 01 45 50 43 94.

Şarap

Cave Pêret
6 Rue Daguerre 75014. **Hrt** 16 D4. **Tel** 01 43 22 57 05.

Les Caves Augé
116 Blvd Haussman 75008. **Hrt** 5 C4. **Tel** 01 45 22 16 97.

La Cave des Papilles
5 Rue Daguerre 75014. **Hrt** 16 D4. **Tel** 01 43 20 05 74.

Caves Taillevent
199 Rue du Faubourg-St-Honoré 75008. **Hrt** 4 F3. **Tel** 01 45 61 14 09.

Nicolas
35 Blvd Malesherbes 75008. **Hrt** 5 C5. **Tel** 01 42 65 00 85. **W** nicolas.com

Ryst-Dupeyron
79 Rue du Bac 75007. **Hrt** 12 D3. **Tel** 01 45 48 80 93.

Şampanya

Caprices de l'Instant
12 Rue Jacques Coeur 75004. **Hrt** 14 E4. **Tel** 01 40 27 89 00.

La Cave des Martyrs
39 Rue des Martyrs 75009. **Hrt** 6 F3. **Tel** 01 40 16 80 27.

Les Caves du Panthéon
174 Rue St Jacques 75005. **Hrt** 13 A5. **Tel** 01 46 33 90 35.

Ex Cellar France
25 Rue des Ecoles 75005. **Hrt** 13 A5. **Tel** 01 43 26 99 43.

De Verre en Vers
1 Rue de Joseph de Maistre 75018. **Tel** 01 46 06 80 84.

Hédiard
21 Place de la Madeleine 75008. **Hrt** 5 C5. **Tel** 01 43 12 88 88.

La Maison des Millésimes
137 Boulevard St-Germain 75006. **Hrt** 12 F4. **Tel** 01 40 46 80 01.

İstiridye

L'Ecume Saint-Honoré
6 Rue du Marché St-Honoré 75001. **Hrt** 12 D1. **Tel** 01 42 61 93 87.

Poissonnerie du Dôme
4 Rue Delambre 75014. **Hrt** 16 D2. **Tel** 01 43 35 23 95.

Poissonnerie Lacroix
44 Rue Oberkampf 75011. **Hrt** 14 E1. **Tel** 01 47 00 93 13.

La Sablaise
28 Rue Cler 75007. **Hrt** 10 F3. **Tel** 01 45 51 61 78.

Sanat Eserleri ve Antikalar

Paris'te sanat eserlerini ve antikaları, ya ünlü galeri ve mağazalarda ya da bit pazarları ile avangard galerilerde bulabilirsiniz. Prestijli antikacılar ve galerilerin çoğu Rue du Faubourg-St-Honoré civarındadır ve alışveriş yapmayacak olsanız bile görmeye değer yerlerdir. Sol Yaka'da 30 antikacının bir araya gelmesinden oluşan Carré Rive Gauche yer alır. Fiyatı belli bir miktarın üzerinde olan ve 50 veya daha fazla yıllık *objet d'art*'ları ülke dışına çıkarmak için bir *Certificat pour un bien culturel* gerekir (satıcı tarafından verilir). Aldığınız malı Avrupa Birliği dışındaki bir ülkeye götüreceksiniz bir de *licence d'exportation* gerekecektir. Büyük antika mağazalarına danışabilirsiniz.

Alman Eşyaları Ülke Dışına Çıkarmak

Kültür Bakanlığı *objets d'art* için temel bir tanım vermiştir. **Comité National des Conseillers du Commerce Extérieur de la France**'tan ihraç lisansı alabilirsiniz. **Centre des Renseignements des Douanes**'dan ise gerekli bilgiler de sunan *Bulletin Officiel des Douanes* kitapçığını alabilirsiniz.

Modern El Sanatları ve Mobilya

Mobilyalar ve *objets d'art* almak için en iyi yerlerden biri **Sentou**'dur. Burada objeler, tekstil ürünleri ve çağdaş tasarımcıların mobilyalarını bulabilirsiniz. Mutlaka görülmesi gereken bir diğer yer de ünlü İtalyan tasarımcı **Giulio Cappellini**'nin mağazasıdır. **Le Viaduc des Arts** *(s. 272--3)*, kemerleri mağaza girişlerine ve atölye alanlarını dönüştürülmüş eski bir trenyolu viyadüğüdür. Burada çok güzel çağdaş metal işleri, goblenler, heykeller, seramik ürünler ve çok daha fazlasını görebilirsiniz.

Antikalar ve *Objets d'Art*

Eğer antika almayı düşünüyorsanız, birçok galerinin bulunduğu şu yerleri gezmenizde fayda vardır: Art Nouveau ve Art Deco eserler için Le Carré Rive Gauche'taki Quai Malaquais civarında **L'Arc en Seine** ile **Anne-Sophie Duval**'i deneyin. Rue Jacob, hem modern hem de antika parçalar bulmak için harika bir yerdir.

Louvre'un yakınındaki **Louvre des Antiquaires** *(s. 130)* pahalı ama çok kaliteli mobilyalar satar. Rue du Faubourg–St-Honoré'deki **Didier Aaron**, 17. ve 18. yüzyıl mobilyalarında uzmandır. Quai des Célestins, Rue Saint Paul ve Rue Charlemagne arasında yer alan **Village St-Paul** pek çok antika mağazasını bir araya getirmiştir ve pazar günleri de açıktır.

Philippe de Beauvais özellikle avizeler olmak üzere antika aydınlatma ürünleri üzerine yoğunlaşmıştır. Kentin güneyinde bulunan **Le Village Suisse**'te de sanat eseri alabileceğiniz birçok mağaza ve antikacı yer alır. Le Village Suisse'teki **Ghislaine Chaplier**'den seçkin küçük antikalar ve nadir cam objeler alabilirsiniz.

Röprodüksiyon, Afiş ve Baskı

Koleksiyonunda en iyi uluslararası süreli yayınlar, sanat kitapları ve elyazmaları bulunan **Artcurial** Place des Champ Élysées'de harika bir çağdaş sanat galerisidir. Boulevard St-Germain'deki **Librarie La Hune**, sanat yayınlarıyla ünlü bir yerdir. Müze kitabevleri, özellikle Palais de Tokyo *(s. 205)*, Louvre *(s. 123)*, Musée d'Orsay *(s. 147)* ve Centre Pompidou'dakiler *(s. 111)* sanat kitapları ve afiş satın almak için ideal yerlerdir.

Rue de Seine'deki **Galerie Documents**'da antika orijinal afişler sarılır. Ayrıca, Seine Nehri kıyısında hoş bir gezintiye çıkıp kıyı boyunca satılan ikinci el kitaplara da göz atabilirsiniz.

Sanat Galerileri

Ünlü galeriler Avenue Montaigne'in üzerinde veya civarında bulunur. Rue de Téhran'daki **Louise Leiris** Pablo Picasso ile Georges Braque'ı "keşfeden" sanat simsarı D H Kahnweiler tarafından 1920'de kurulmuştur.

Hôtel Dassault'nun zemin katındaki **Artcurial Gallery**, düzenli sergilere ev sahipliği yapar ve çağdaş heykel, fotoğraf ve baskılar konusunda uzmanlaşmıştır. **Galerie Lelong** ise çağdaş sanatçılara odaklanmıştır.

Sol Yaka'daki **Adrian Maeght**'ta bütün bütçelere uygun fiyatlarda, son derece büyük bir resim koleksiyonu vardır. Ayrıca güzel sanatlarla ilgili kitaplar da basarlar. **Galerie 1900-2000**, Dada sanatçılarının ve Sürrealistlerin eserlerinde uzmanlaşmıştır ve **Galerie Jeanne Bucher**'de Nicolas de Staël ve Vieira da Silva gibi savaş sonrası sanatçılarının eserleri bulunur. Heykeltıraş Aristide Maillol'ün aynı adlı modeli tarafından açılan **Dina Vierny** Modernist sanatın önemli bir temsilcisidir. **Rue Louise-Weiss**, öncü sanatın ve yaratıcılığın merkezi haline gelmiştir. "Scène Est" olarak bilinen bu bölgede popüler galeri **Air de Paris** de yer alır. Marais'de **Yvon Lambert**, Amerikan sanatında uzmanlaşan **Galerie Daniel Templon** ve **Galerie Sit Down**, **Galerie du Jour Agnès B**'yi, Bastille bölgesinde ise, **Lavignes-Bastille** ve **L et M Durand-Dessert**'i deneyebilirsiniz. Sonuncusundan yeni sanatçıların eserlerini veya kataloglarını alabilirsiniz.

Müzayedeler ve Müzayede Salonları

Paris'in 1858 yılından beri çalışan en büyük müzayede merkezi **Drouot-Richelieu**'dür *(s. 218)*. Artırmalar gözünüzü korkutabilir, çünkü çoğuna sanat simsarları hâkimdir. Açık artırmacının hızına yetişmek de kolay değildir. *La Gazette de L'Hôtel Drouot*'da hangi müzayedelerin ne zaman yapılacağı bildirilir. Drouot-Richelieu'nun kendi kataloğu da vardır. Burada

sadece nakit para ve Fransız çekleri kabul edilir ama döviz bozdurabileceğiniz bir yer de vardır. Müzayede salonu % 10-15 arasında bir komisyon alır; duyduğunuz bütün fiyatlara bu miktarı eklemeyi unutmayın. Satış gününden bir gün önce saat 11.00–18.00 arası, satış gününde ise saat 11.00'den öğlene kadar eserleri görebilirsiniz. Ana salonda satılmaya değer bulunmayan eserler **Drouot-Nord**'da satışa çıkarılır. Burada müzayedeler sabah 09.00'dan öğlene kadar devam eder ve eserleri müzayede başlamadan sadece 5 dakika önce görebilirsiniz. Sergiler ve etkinlikler **12-Drouot** alanında düzenlenir.

Crédit Municipal ayda yaklaşık 12 müzayede düzenler, neredeyse bütün eserler küçük sanat objeleriyle zengin Parislilerin verdiği kürklerden ibarettir. Kurallar Drouot'dakilerle aynıdır. Bu müzayedeler hakkında bilgiler *La Gazette de L'Hôtel Drouot*'da da bulunabilir.

Service des Domaines akla gelebilecek her türlü şeyi satar, mutlaka kelepir bir şeyler bulursunuz. Eşyaların çoğu icra, gümrük ve el konulan mallardan *(s. 358)* gelir. Eşyaları satış gününde saat 10.00–11.30 arasında kentin güneydoğusundaki St-Maurice'te görmek mümkündür.

REHBER

Alınan Eşyaları Ülke Dışına Çıkarmak

Centre des Renseignements des Douanes
Tel 08 11 20 44 44.
douane.gouv.fr

Comité National des Conseillers du Commerce Extérieur de la France
2 Ave Franklin Roosevelt 75008. **Hrt** 5 A4.
Tel 01 53 83 92 92.
cnccef.org

Modern El Sanatları ve Mobilya

Cappellini
272 Bis Blvd St-Germain 75007. **Hrt** 12 D3.
Tel 01 42 84 03 78.
cappellini.it

Sentou
256 Blvd Raspail 75007. **Hrt** 12 D4. **Tel** 01 45 49 00 05.

Le Viaduc des Arts
1129 Ave Daumesnil 75012. **Hrt** 14 F5.
Tel 01 44 75 80 65.
Caddedeki bir grup mağaza bu isimle anılır.

Antikalar ve *Objets d'Art*

Anne-Sophie Duval
4 Quai Malaquais 75006.
Hrt 12 E3.
Tel 01 43 54 51 16.
annesophieduval.com

L'Arc en Seine
31 Rue de Seine 75006.
Hrt 12 E3.
Tel 01 43 29 11 02.

Didier Aaron
118 Rue du Faubourg-St-Honoré 75008. **Hrt** 5 C5.
Tel 01 47 42 47 34.
didieraaron.com

Ghislaine Chaplier
La Village Suisse, Gallery no 65 Place de Zurich, 10 Avenue de Champ-Aubert 75015. **Hrt** 10 E5.
Tel 01 45 67 30 55.

Louvre des Antiquaires
2 Pl du Palais-Royal 75001.
Hrt 12 E2.
Tel 01 42 97 27 27.

Phillipe de Beauvais
43-45 Ave Bosquet 75007.
Hrt 10 F3.
Tel 01 47 63 20 72.

Village St-Paul
Quai des Célestins, Rue St-Paul ve Rue Charlemagne arasında 75004. **Hrt** 13 C4.

Le Village Suisse
54 Ave de la Motte-Picquet ve 78 Ave de Suffren 75015.
Hrt 10 E4.
Tel 01 73 79 15 41.
levillagesuissparis.com

Röprodüksiyon, Afiş ve Baskı

Galerie Documents
53 Rue de Seine 75006.
Hrt 12 E4.
Tel 01 43 54 50 68.

Librarie La Hune
16-18 Rue de l'Abbaye 75006. **Hrt** 12 E4.
Tel 01 45 48 35 85.

Sanat Galerileri

Adrien Maeght
42 Rue du Bac 75007.
Hrt 12 D3.
Tel 01 45 48 45 15.

Air de Paris
28-32 Rue Louise Weiss 75013. **Hrt** 18 E4.
Tel 01 44 23 02 77.

Dina Vierny
36 Rue Jacob 75006.
Hrt 12 E3.
Tel 01 42 60 23 18.

Galerie 1900–2000
8 Rue Bonaparte 75006.
Hrt 12 E3.
Tel 01 43 25 84 20.

Galerie Jeanne Bucher
53 Rue de Seine 75006.
Hrt 12 E4.
Tel 01 44 41 69 65.

Galerie du Jour Agnès B
44 Rue Quincampoix 75004. **Hrt** 13 B2.
Tel 01 44 54 55 90.

Galerie Lelong
13 Rue de Téhéran 75008. **Hrt** 5 A3.
Tel 01 45 63 13 19.

Galerie Sit Down
4 Rue Ste-Anastase 75003. **Hrt** 14 D2.
Tel 01 42 78 08 07.

Galerie Daniel Templon
30 Rue Beaubourg 75003. **Hrt** 13 B1.
Tel 01 42 72 14 10.

L et M Durand-Dessert
28 Rue de Lappe 75011.
Hrt 14 F4.
Tel 01 48 06 92 23.

Lavignes-Bastille
27 Rue de Charonne 75011. **Hrt** 14 F4.
Tel 01 47 00 88 18.

Louise Leiris
47 Rue de Monceau 75008. **Hrt** 5 A3.
Tel 01 45 63 28 85.

Yvon Lambert
108 Rue Vieille-du-Temple 75003. **Hrt** 14 D2.
Tel 01 42 71 09 33.

Müzayede Salonları

12 Drouot
12 Rue Drouot 75009.
Hrt 6 F4. **Tel** 01 48 00 20 00. drouot.fr

Artcurial Gallery
7 Rond Point des Champs-Elysées 75008.
Hrt 5 A5.
Tel 01 42 99 20 20.

Crédit Municipal
55 Rue des Francs-Bourgeois 75004.
Hrt 13 C3.
Tel 01 44 61 64 00.
creditmunicipal.fr

Drouot-Nord
64 Rue Doudeauville 75018.
Tel 01 48 00 20 99.

Drouot-Richelieu
9 Rue Drouot 75009.
Hrt 6 F4.
Tel 01 48 00 20 20.

Service des Domaines
Tel 01 45 11 62 62.

PARİS'TE EĞLENCE HAYATI

Klasik tiyatro, kabare, şov kızları, bale, opera, caz, sinema ya da dans, Paris'te aradığınız her türlü eğlenceyi bulabilirsiniz. Centre Pompidou'nun dışında gösteri yapan sokak sanatçılarından metro duraklarında rastlayabileceğiniz sokak müzisyenlerine kadar ücretsiz eğlenceler de her zaman bulunur. Paris sakinleri caddelerde dolaşmaktan ve kaldırım kafelerinde oturup bir şeyler içmekten zevk alırlar.

Gerçek bir "o-lâ-lâ" deneyimi yaşamak istersenız ünlü kabarelere gidip şov kızlarının gösterilerini izleyebilir veya gece kulüplerini tercih edebilirsiniz. Sporseverler tenis maçları, Tour de France at yarışları, futbol ve ragbi ile ilgilenebilir, daha aktif olanlar ise spor salonlarına ve yüzme havuzlarına gidebilirler. Ayrıca, kent çapında meydanlarda ve parklarda *pétanque* oynayanlara rastlayabilirsiniz.

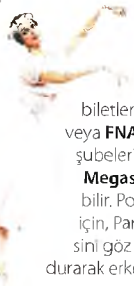
Pratik Bilgiler

Paris'i gezen herkes kent hakkında istediği hemen her bilgiye rahatlıkla ulaşabilir.

Tuileries ve Opéra yakınlarındaki **Office du Tourisme** kentteki etkinlikler hakkında broşür ve programları bulabileceğiniz ana turizm bürosudur. Ofisin kayıtlı telefon bilgi servisi ücretsiz konser ve sergilerle ilgili detayları ve bu etkinliklerin olduğu yerlere nasıl ulaşabileceğinize ilişkin bilgiler verir. İnternet sitesi de çok kullanışlıdır. Oteldeki resepsiyon görevlileri ve *concierge* de size etkinliklerle ilgili yardımcı olabilir. Genellikle ziyaretçiler için birçok broşür bulundururlar ve istediğiniz etkinliğe sizin için rezervasyon yaptırmaktan memnuniyet duyacaklardır.

Bilet Ayırtırken

Gideceğiniz yere bağlı olarak biletinizi kapıdan da alabilirsiniz, ama büyük konserler için önceden yer ayırtmak daha akıllıca olur. Klasik müzik konserleri ve müzelerdeki gösteriler de dahil olmak üzere büyük etkinlikler için biletler internetten veya **FNAC** zincirinin şubelerinden ve **Virgin Megastore**'dan alınabilir. Popüler etkinlikler için, Parislilerin de ilgisini göz önünde bulundurarak erken davranmakta yarar vardır. Diğer yandan, dans, opera ve tiyatro gösterileri için son ana kadar ucuz biletler bulabilirsiniz. Eğer biletin üstünde *"sans visibilité"* yazısı varsa bu sahnenin sadece bir kısmını görebileceğiniz veya belki de sahneyi hiç göremeyeceğiniz anlamına gelir. Bazen iyi niyetli yer göstericiler sizi eğer müsaitse daha iyi bir yere alabilir. Bu durumda bahşiş vermeyi ihmal etmeyin.

Ballet de l'Opéra'nın balerinlerinden biri

Paris'te gece hayatı

Tiyatro gişeleri her gün genellikle saat 11.00'den 19.00'a kadar açıktır (saatler değişebilir). Çoğu gişede telefonda kredi kartıyla yer ayırtmanıza olanak tanınır. Fakat son anda başkasına satılabileceği için telefonla ayırttığınız biletleri almak üzere gişeye daha erken bir saatte gitmeniz gerektiğini unutmayın.

Alınmamış ya da geri verilmiş bilet olup olmadığını kontrol etmekte de fayda var.

Etkinlik Dergileri

Paris'te çarşamba günleri yayınlanan *Pariscope* ve *L'Officiel des Spectacles* gibi pek çok iyi etkinlik dergisi vardır. *Le Figaro*'nun da çarşamba baskılarında listeler yer alır. Fransa'daki etkinlikler açısından en iyi haftalık dergi olan *Télérama, Sortir* adında bir Paris eki de çıkartır. İngilizce listeler için *Paris Voice*'un internet sitesine bakın: www.parisvoice.com

Opéra National de Paris Garnier'de *(s. 340)* bir konser

Kimi zaman İngilizce oyunların da sahnelendiği büyük tiyatro, Odéon Théâtre de l'Europe

Karaborsa Biletler

Biletleri tükenmiş bir gösteriye mutlaka gitmek istiyorsanız Fransızların yaptığı gibi kapıda bilet aradığınızı belirten *cherche une place* (ya da *deux* vb) yazan bir kağıtla bekleyebilirsiniz. Pek çok kişide fazladan bir bilet çıkma olasılığı vardır. Bunlar genellikle son anda gelmekten vazgeçen arkadaşlarının biletleri elinde kalmasın diye kapıda satan kişilerdir ve satışı normal fiyatla yaparlar. Bu biletleri almakta hiçbir sakınca yoktur, ancak sahte ya da aşırı pahalı bir bilet almamaya dikkat edin.

İndirimli Biletler

Gösterimdeki oyunlar için yarı fiyatına biletler gösterim günü **Kiosque Théâtre**'da satılır. Kredi kartı kabul edilmez ve her bilet başına küçük bir miktar komisyon alınır. Place de la Madeleine'de *(s. 218)* bulunan bilet gişesinin (Sa–Ct 12.30–20.00, Pa 12.30–16.00) yanı sıra, Parvis de la Gare Montparnasse'ta da bir tane vardır (Sa–Ct 12.30–20.00, Pa 12.30–16.00). Üçüncü bir gişe ise Place des Ternes'de bulunur (Sa–Ct 12.30–20.00, Pa 12.30–16.00). *Kiosque* bir Paris kurumudur ve size sezonun en önemli etkinlikleri için kombine bilet de temin edebilir.

Engelliler İçin Olanaklar

Bu hizmetlerin verildiği yerlerde olanaklar ya çok iyidir ya da gerçekten çok kötüdür. Birçok yerde tekerlekli sandalye için yer bulunur ancak emin olmak için önceden aramakta fayda vardır. Ulaşım konusunda ise, metro girişlerindeki çok basamaklı merdivenler nedeniyle buralar tekerlekli sandalyelere hiç de uygun değildir. Bazı otobüslerde, tekerlekli sandalye erişimini kolaylaştırmak için rampalar bulunur. Ulaşımdan sorumlu olan RATP'ye hangi hatlarda bu olanağın bulunduğunu sorabilirsiniz.

Pétanque oynayanlar

Grand Rex sineması *(s. 346)*

REHBER

Gerekli Adresler

FNAC
Forum des Halles, 1 Rue Pierre-Lescot 75001. **Hrt** 13 A2.
Tel 0825 020 020.
26 Ave des Ternes 75017.
Hrt 4 D3. **Tel** 0825 020 020.

G7 Taxis
Tel 36 07; 01 41 27 66 99 (İngilizce).

Office du Tourisme
25 Rue des Pyramides 75001.
Hrt 12 E1. **Tel** 08 9268 3000.
parisinfo.com

Taxis Bleus
Tel 36 09 veya 08 91 70 1010.

Virgin Megastore
Tel 01 49 97 51 91.
virginmega.fr

Tiyatro

Comédie Française'in ihtişamından fars ve avangard dramaya kadar uzanan inanılmaz bir çeşitliliğe sahip olan Paris ve banliyö tiyatroları çok ünlüdür. Kent, çok erken tarihlerden bu yana pek çok misafir tiyatro topluluğuna ev sahipliği yapmıştır ve orijinal dilinde sahnelenen birçok yapımı ağırlamaya devam etmektedir.

Kentin her yerinde tiyatrolar vardır. Tiyatro sezonu eylülden temmuz ayına kadar sürer; ulusal tiyatrolar ağustosta kapanır ama özel tiyatroların büyük kısmı açıktır. Güncel performanslara ilişkin bilgi almak için *Pariscope* veya *L'Officiel des Spectacles* alın *(s. 332)*.

Ulusal Tiyatrolar

Kraliyet'in isteği üzerine 1680 yılında kurulan **Comédie Française** *(s. 118)*, oyunculuk ve yorum üzerine katı kurallarıyla Fransız tiyatrosunun öncülüğünü yapmıştır. Buradaki amaç bir yandan klasik dramayı canlı tutarken bir yandan da en iyi modern oyunları sahnelemektir.

Ulusun bilinçaltında haklı olarak Molière'le ilişkilendirilen Comédie Française, dünyanın en eski ulusal tiyatrosu olmanın yanında Devrim'den sonra da varlığını sürdüren az sayıdaki *ancien-régime* kurumlarından biridir. Oyuncuların Devrim'i izleyen günlerde Palais-Royal'i işgal etmesiyle birlikte şu an bulunduğu yere yerleşmiştir. Geleneksel tarzda döşenmiş kırmızı kadife salonu en son teknolojik imkânlarla donatılmış geniş bir sahneyi barındırır.

Tiyatronun repertuvarı büyük oranda klasik eserlerden oluşur ve bunların arasında Corneille, Racine, Molière, Marivaux, Alfred de Musset ve Victor Hugo'nun eserleri anılmaya değer. Aynı zamanda Fransız ve yabancı oyun yazarlarının modern oyunlarına da yer verilir.

Théâtre National de l'Odéon olarak da bilinen **Odéon Théâtre de l'Europe** *(s. 142)* bir zamanlar Comédie Française'in ikinci tiyatro salonuydu. Artık yabancı ülkelerden gelen ve orijinal dillerinde sahnelenen oyunlar üzerinde yoğunlaşır.

Hemen yanı başındaki **Petit Odéon**'da ise yeni oyunlar sahnelenir.

Théâtre National de Chaillot, Art Deco Palais de Chaillot'da *(s. 202)* yer alan büyük bir yeraltı salonudur. Deneysel ve çağdaş tiyatro oyunlarının yanı sıra, canlı prodüksiyonlar ile müzikal revülere de yer verir.

Théâtre National de la Colline iki performans sahnesine sahiptir ve çağdaş dramalara ağırlık verir.

Merkezin Dışı

Bois de Vincennes'da bulunan kalabalık ve çok salonlu bir kompleks niteliğindeki **Cartoucherie**, uluslararası üne sahip **Théâtre du Soleil** de dahil olmak üzere beş avangard tiyatroya ev sahipliği yapar.

Bağımsız Tiyatrolar

En önemli bağımsız tiyatrolar arasında **Comédie des Champs-Élysées**, **Hébertot** ve deneysel çalışmalara odaklanan **Atelier** sayılabilir. Diğer önemli sahneler arasında, mükemmel modern Fransız dramalarının sahnelendiği **Théâtre Marigny** ile sahnede gerçekçiliğin öncüleri olan **Montparnasse** ve **Théâtre Antoine** dikkate değer. **Madeleine** yüksek bir standart tutturmuştur, **Huchette** ise Ionesco oyunları üzerinde yoğunlaşmıştır. İngiliz yönetmen Peter Brook'un rejisi **Bouffes-du-Nord**'da geniş bir hayran kitlesi tarafından izlenmektedir.

Palais-Royal, yüz yıldan uzun bir süredir açık saçık farsların coşkulu tapınağı olmuştur. Giderek azalan Feydeau tarzı Fransız fars yazarlarının yerini İngiliz ve Amerikan seks komedilerinin çevirileri almaktadır.

Diğer önemli salonlar arasında **Bouffes Parisiens**, **La Bruyère**, **Michel** ve **St-Georges** anılmaya değer. **Théâtre du Gymnase**'da ise tek kişilik komedi gösterileri izlenebilir.

Kafe-Tiyatrolar ve *Chansonnier*'ler

Kafelerde eğlence geleneği çok uzun süredir devam etmektedir. Günümüz kafe-tiyatrolarının 19. yüzyılın sonundaki "café-concert"lerle fazla ilgisi kalmamıştır. Bu modern eğlence biçimi, genç oyuncular ve yeni oyun yazarları iş bulamadıkları ve drama öğrencileri kendi repertuvarlarını sahneleyecek tiyatroların kiralarını karşılayamadıkları için türemiştir. Bu tip yerlerde sahnelenen oyunları izleyicilerin de katıldığını veya küçük yerlerde oyuncularla izleyicilerin biraz fazla yakın olduklarını görürseniz şaşırmayın. Bu tür tiyatrolar Paris'te artık o kadar popülerdir ki oyuncu arayan küçük grupların ilanlarını veya kafe-tiyatrosu derslerine dair reklamları her yerde görebilirsiniz. Kafe-tiyatrolar, Coluche, Gérard Depardieu ve Miou-Miou gibi zamanında hiç tanınmayan oyuncuların perdede başarı kazanmadan önce **Café de la Gare**'da ilk sahneye çıktıkları tarihler olan 1960'lar ve 70'lerle birlikte ün kazanmaya başladı. Bu yüzden, gittiğiniz kafede kiminle karşılaşacağınız hiç belli olmaz.

Yeni yetenekleri görmek için gidilebilecek en iyi yerler arasında **Théâtre d'Edgar** ve **Le Point Virgule** başta gelir. Eski moda **Cabaret Michou**'da karikatürlere ağırlık verilir. Baladlar, folk şarkılar ve mizahın yaşadığı yerler olan *chansonnier*'ler arasında Montmartre'ın kalbindeki **Au Lapin Agile** *(s. 229)* öne çıkar. Bunlara ek olarak, Montmartre'daki **Caveau de la République** ve **Deux Anes** politik hicvin baş tacı edildiği yerler arasındadır. Teatral bir havası bulunan bir diğer kafe türü de *café-philosophique* olarak bilinir. Bu kafelerde adalet, savaş ve aşk gibi konularda felsefi tartışmalar

düzenlenir. Yetenekli hitabet sanatçıları öne çıkıp konuyla ilgili fikirlerini belirtirler. İzleyicilerin de tartışmalara katılması tercih edilir. Böylesi geceler **Les Editeurs** gibi pek çok yerde düzenlenir. Bu tartışmaların çoğu Fransızca'dır ama İngilizce etkinlikler de vardır. **Café de Flore**'da düzenli olarak oyun okuma geceleri organize edilir.

Çocuk Tiyatroları

Théâtre du Gymnase, **Porte St Martin** ve **Café d'Edgar** gibi bazı Paris tiyatrolarında, cumartesi ve pazar günleri ve hafta sonlarında çocuk matineleri düzenlenir. Parklarda hem çocuklara hem de yetişkinlere yönelik kukla tiyatroları *(marionettes)* vardır *(bkz. Bağımsız Tiyatrolar, s. 336)*. **Lido**'da da ara sıra çocuklara yönelik gösteriler saat 14.00 ve 16.00'da düzenlenir. Detaylı bilgi için telefon edin.

Açık Hava Tiyatroları

Yaz boyunca, havanın müsait olduğu zamanlarda, Bois de Boulogne'daki Shakespeare Bahçesi'nde Shakespeare ve klasik Fransız oyunları sahnelenir. Bazı zaman Paris'in yaz festivali kapsamında Tuileries ve Montmartre'da da açık hava oyunları yapılır. Bu gösterilerle ilgili bilgileri etkinlik dergilerinde bulabilirsiniz.

Paris'teki İngilizce Oyunlar

Mondays @ 7 ve The Improfessionals Paris kökenli İngilizce oyunlar sahneleyen şirketlerdir (detaylar için etkinlik dergilerine bakın). Bunların dışında İngilizce şiir ve oyun müsabakaları düzenleyen pek çok grup da vardır. Bu grupların en iyisi Live Poets Society'dir. **Kilometre Zero** ise İngilizce etkinlikler düzenleyen ilgi çekici bir sanat grubudur. Bu grup bünyesinde oyunlar sahnelenir, dergiler basılır ve isteyen herkesin mikrofon başına geçebileceği resitaller düzenlenir. **La Java**'da her ay Anything Matters olarak bilinen mükemmel *stand-up* komedileri sahnelenir.

Peter Brook bazen **Bouffes-du-Nord**'da Shakespeare oyunlarını sahneler. Burası, tarihi bir mekândır ve Paris'te yaşayan yabancılar tarafından çok sevilir. Günümüzdeki en iyi mizah yeteneklerini burada izleyebilirsiniz.

Sokak Tiyatroları

Sokak tiyatrolarının faaliyetleri yaz aylarında yükselişe geçer. Hokkabazlar, mim sanatçıları, ateş yutanlar ve müzisyenler Centre Pompidou *(s. 110–11)*, St-Germain-des-Prés ve Les Halles gibi turistik yerlerde çokça görülür.

Kabareler

Müzikhol revüleri 19. yüzyıl sonu Paris'ini en iyi yansıtan eğlence biçimidir. Bohem sanatçıları ve sefahat gecelerini akla getirir. Son yıllarda çalışan kızların çoğu Fransız değildir; izleyiciler genellikle yabancı iş insanları ve tur gruplarından oluşur.

İş hangi kabareye gidileceğini seçmeye gelince kurallar çok basittir: Daha iyi tanınan yerler en iyileridir. Daha az tanınan kabare şovları ikinci sınıf striptiz şovlarına benzer. Burada listesi verilen kabare şovlarının *(s. 336)* hepsinde tüylü başlıklar takmış üstsüz kadınların ve çeşitli vodvil gösterilerinin olacağı garantilidir. Beğeninize göre son derece eğlenceli ya da abartılı ve zevksiz bir gece geçirebilirsiniz.

Lido, kabareler arasında Las Vegas'ı en çok andıran yerlerden biridir ve efsanevi Bluebell Girls burada sahneye çıkar. Canlı eğlenceleriyle ünlü olan **Folies-Bergères**, Paris'in en eski ve belki de dünyanın en ünlü müzikhollerinden biridir.

Crazy Horse, daha açık saçık kostümlü gösterilerinin yanı sıra, Betty Buttocks, Fifa Volcana ve Nouka Bazooka gibi isimleri olan kışkırtıcı dansçılarıyla da ünlüdür. Vahşi Batı barı görünümünden kurtarılıp her koltuğa bir şampanya şişesinin yerleştirildiği bir tiyatroya dönüştürülmüştür. Bir zamanlar hıncahınç dolan striptiz şovları artık yerlerini komedi skeçlerine ve uluslararası güzellerin boy gösterdiği şovlara bırakmıştır. **Paradis Latin**, kabareler arasında en "Fransız" olanıdır. Özel efektlerin kullanıldığı değişik gösteriler düzenlenir ve Gustave Eiffel'in projesinin bir kısmını çizdiği Sol Yaka tiyatrolarından birinde faaliyet gösterir.

Bobin'O Paris'in bütün kabarelerinden esinlenerek hazırlanmış ticari bir şova ev sahipliği yapar. Bir zamanlar ünlü sanatçı Toulouse-Lautrec'in mekânı olan **Moulin Rouge** *(s. 230)* kankan dansının doğum yeridir. Moulin Rouge günümüzde, aynı adı taşıyan ünlü filmde görüldüğü kadar gösterişli değildir ama kabareseverler burada geçirecekleri bir geceden kesinlikle memnun kalacaklardır. **Cabaret Michou**'da da bu şov kızlarının yetenekli travestiler tarafından yapılan parodileri izlenebilir.

Bilet Ayırtırken

Biletler, gişelerden, telefonla ya da tiyatro acentaları aracılığıyla satın alınabilir. Gişeler her gün 11.00–19.00 arası açıktır; bazılarında bizzat giderek ya da telefonla başvurarak kredi kartıyla yer ayırtabilirsiniz. Çoğu etkinlik için biletleri tiyatroların veya acentaların internet sitelerinden almanız mümkündür.

Bilet Fiyatları

Bilet fiyatları genellikle ulusal tiyatrolar için 7-30 €, bağımsız tiyatrolar için ise 8-38 € arasında değişir. İndirimli biletler ve öğrenci biletleri bazı tiyatrolarda perde açılmadan 15 dakika öncesine kadar bulunur. Kabare gösterileri için fiyatlar yemeksiz 23-60 €, yemekli 68-105 € arasındadır.

Kiosque Théâtre'da gösterim günü yarı fiyatına bilet satılır: Kredi kartı kabul edilmez ve her bilet için küçük bir miktar komisyon alınır. Üç ayrı noktada *(bkz. s. 333)* bilet gişesi vardır.

Kıyafet

Gece kıyafetleri artık sadece Opéra National de Paris Garnier ve Comédie Française galalarında veya önemli oyunların ilk gösterimlerinde giyilir.

REHBER

Ulusal Tiyatrolar

Comédie Française
Salle Richelieu, 1 Pl Colette 75001.
Hrt 12 E1.
Tel 08 25 10 16 80.
comedie-francaise.fr

Odéon Théâtre de l'Europe
Ateliers Berthier, 1 Rue André Suares 75017.
Hrt 12 F5.
Tel 01 44 85 40 40.
Théâtre de l'Odéon, Pl de l'Odéon 75006.
Hrt 12 F4.
theatre-odeon.eu

Théâtre National de Chaillot
1 Pl du Trocadéro 75016.
Hrt 9 C2.
Tel 01 53 65 30 00.
theatre-chaillot.fr

Théâtre National de la Colline
15 Rue Malte-Brun 75020.
Tel 01 44 62 52 52.
colline.fr

Merkezin Dışı

Cartoucherie
Route du Champ-de-Manoeuvre 75012.
Tel 01 43 74 87 63.

Théâtre de l'Aquarium
Tel 01 43 74 99 61.

Théâtre de l'Epée de Bois
Tel 01 48 08 39 74.

Théâtre de la Tempête
Tel 01 43 28 36 36.

Théâtre du Chaudron
Tel 01 43 28 97 04/ 01 4174 17 07.

Théâtre du Soleil
Tel 01 43 74 24 08.

Bağımsız Tiyatrolar

Bobin'O
14–20 Rue de la Gaîté 75014. **Hrt** 15 C3.
Tel 08 20 00 90 00 (bilet için), 01 43 27 24 24 (genel bilgi).
bobino.fr

Bouffes-du-Nord
37 bis Blvd de la Chapelle 75010.
Hrt 7 C1.
Tel 01 46 07 34 50/ 01 46 07 33 00.

Bouffes Parisiens
4 Rue Monsigny 75002.
Hrt 6 E5.
Tel 01 42 96 92 42.

La Bruyère
5 Rue La Bruyère 75009.
Hrt 6 E3.
Tel 01 48 74 76 99.

Comédie des Champs-Élysées
15 Ave Montaigne 75008.
Hrt 10 F1.
Tel 01 53 23 99 19.

Gaîté Montparnasse
26 Rue de la Gaîté 75014.
Hrt 15 C2.
Tel 01 43 20 60 56.

Hébertot
78 bis Blvd des Batignolles 75017.
Hrt 5 B2.
Tel 01 43 87 23 23.

Madeleine
19 Rue de Surène 75008.
Hrt 5 C5.
Tel 01 42 65 07 09.

Marigny
Carré Marigny 75008.
Hrt 5 A5.
Tel 01 53 96 70 30.

Michel
38 Rue des Mathurins 75008.
Hrt 5 C4.
Tel 01 42 65 35 02.

Montparnasse
31 Rue de la Gaîté 75014.
Hrt 15 C2.
Tel 01 43 22 77 74.

Palais-Royal
38 Rue de Montpensier 75001. **Hrt** 12 E1.
Tel 01 42 97 40 00.

Porte St-Martin
18 Blvd St-Martin 75010.
Hrt 7 C5.
Tel 01 42 08 00 32.

St-Georges
51 Rue St-Georges 75009.
Hrt 6 E3.
Tel 01 48 78 63 47.

Théâtre Antoine
14 Blvd de Strasbourg 75010.
Hrt 7 B5.
Tel 01 42 08 77 71.

Théâtre de l'Atelier
1 Pl Charles Dullin 75018.
Hrt 6 F2.
Tel 01 46 06 49 24.

Théâtre du Gymnase
38 Blvd Bonne-Nouvelle 75010.
Hrt 7 A5.
Tel 01 42 46 79 79.

Théâtre de la Huchette
23 Rue de la Huchette 75005.
Hrt 13 A4.
Tel 01 43 26 38 99.

Théâtre Sudden
14 bis Rue Sainte-Isaure 75018.
Hrt 2 F4.
Tel 01 42 62 35 00.

Kafe-Tiyatrolar ve *Chansonnier*'ler

Au Lapin Agile
22 Rue des Saules 75018.
Hrt 2 F5.
Tel 01 46 06 85 87.
au-lapin-agile.com

Café de la Gare
41 Rue du Temple 75004.
Hrt 13 B2.
Tel 01 42 78 52 51.

Caveau de la République
1 Blvd St-Martin 75003.
Hrt 8 D5.
Tel 01 42 78 44 45.

Deux Ânes
100 Blvd de Clichy 75018.
Hrt 6 D1.
Tel 01 46 06 10 26.

La Java
105 Rue du Faubourg du Temple 75010.
Hrt 8 E5.
Tel 01 42 02 20 53.
la-java.fr

Le Point Virgule
7 Rue St-Croix-de-la-Bretonnerie 75004.
Hrt 13 C3.
Tel 01 42 78 67 03.

Les Editeurs
4 Carrefour de l'Odéon 75006.
Hrt 12 F4.
Tel 01 43 26 67 76.

Théâtre d'Edgar
58 Blvd Edgar-Quinet 75014. **Hrt** 16 D2.
Tel 01 43 22 11 02/ 01 43 79 97 97.

Kabareler

Cabaret Michou
80 Rue des Martyrs 75018.
Hrt 6 F3.
Tel 01 46 06 16 04.
michou.com

Crazy Horse
12 Ave George V 75008.
Hrt 10 E1.
Tel 01 47 23 32 32.
lecrazyhorseparis.com

Folies Bergère
32 Rue Richer 75009.
Hrt 7 A4.
Tel 0892 681 650.
foliesbergere.com

Lido
116 bis Ave des Champs Élysées 75008.
Hrt 4 E4.
Tel 01 40 76 56 10
lido.fr

Moulin Rouge
82 Blvd de Clichy 75018.
Hrt 6 E1.
Tel 01 53 09 82 82.
moulinrouge.fr

Paradis Latin
28 Rue du Cardinal Lemoine 75005.
Hrt 13 B5.
Tel 01 43 25 28 28.
paradislatin.com

Klasik Müzik

Birinci sınıf mekânlarda mükemmel operalar ile klasik ve çağdaş müzik etkinliklerine tanık olabileceğiniz Paris'te müzik dünyası yoğun ve heyecan vericidir. Bazıları ücretsiz olan kilise konserlerinin yanı sıra, özellikle yaz aylarındaki müzik festivallerinde de çok sayıda konser düzenlenir.

Etkinlikler hakkında bilgi edinmek için *Pariscope* ve *L'Officiel des Spectacles*'a bakabilirsiniz. Çoğu konser salonunda etkinliklerle ilgili aylık listeler verilir. Ücretsiz konserler ve açık hava klasik müzik konserleri için Rue des Pyramides'deki Office du Tourisme'e *(s. 332–3)* başvurabilirsiniz.

Opera

Operaseverler, etkileyici bir biçimde yenilenmiş **Opéra National de Paris Garnier**'de ve Bastille'de sahnelenen prodüksiyonlardan memnun kalacaklardır. Opera, Théâtre du Châtelet'nin programının da önemli bir parçasıdır ve pek çok organizasyonda opera prodüksiyonları hazırlanır. Ayrıca, **Palais Omnisports de Bercy**'de (POB *s. 351*) zaman zaman büyük ve pahalı gösterimler sunar.

Son derece modern **Opéra National de Paris Bastille** *(s. 107)*, Opéra de Paris'ye ev sahipliği yapar. Burada sahnelenen eserlerde akıllara durgunluk veren son teknoloji mekanizmalar kullanılır. Salon 2.700 kişiliktir ve sahneyi bütün koltuklardan rahatlıkla görebilirsiniz. Akustik de mükemmeldir.

Sahnelenen eserler arasında hem klasik hem de modern operalar vardır ve yorumlar çoğunlukla avangarddır: Philippe Mamoury'nin eseri *K...*, Bob Wilson'ın yorumladığı, geleneksel Japon No tiyatrosu tarzında sahnelenen *Sihirli Flüt*, Messiaen'in video ekranları ve neon ışıkları eklenerek güncellenen eseri *Assis ili Aziz Francesco* gibi... Burada ayrıca *Cassecroûte à l'Opéra* programı kapsamında perşembe öğlenleri ücretsiz konserler, dersler ve film gösterileri düzenlenir.

Bastille, Opera National de Paris Garnier'nin *(s. 219)* bale grubuna ev sahipliği yaptığı zamanlarda dans gösterileri de düzenlenir. Binada, burada ve Opera Garnier'de sahnelenen eserlerle bağlantılı ufak çaplı etkinlikler için iki küçük sahne daha vardır: **Auditorium** (500 kişilik) ve **Studio** (200 kişilik).

Jérôme Deschamps'ın yönetiminde olan ve Salle Favart olarak da bilinen **Opéra Comique**'te artık opera sahnelenmez; daha çok, popüler tarzlarda eserler ve operetler gibi ilgi çekici ve hafif prodüksiyonlara yer verilir.

Kent merkezinin kuzeyinde, St Denis'deki Stade de France'ta bazen muhteşem operalar sahnelenir. Geçmişte sahnelenmiş eserler arasında Charles Roubaud tarafından yönetilen Verdi'nin *Aida*'sı, Bizet'nin *Carmen*'i ve yine Verdi'nin *Nabucco*'su vardır.

Konserler

Paris'te, üç önemli senfoni orkestrasının yanı sıra, yarım düzine orkestra da bulunur. Ayrıca, turnedeki Avrupa ve Amerikan orkestraları da ağırlanır. Giderek daha çok ilgi görmekte olan oda müziği konserleri ise önemli sahnelerin programlarının parçası olarak veya küçük salonlar ve kiliselerde izleyici karşısına çıkar.

Salle Pleyel kentin en önemli konser salonudur. Burası, yapılan kapsamlı yenilemenin ardından günümüzde devlet yönetimindeki Cité de la Musique tarafından işletilir. Christoph Eschenbach tarafından yönetilen Orchestre de Paris'nin yanı sıra, Myung-Whun Chung liderliğindeki Radio France's Philarmonic Orchestra'ya da ev sahipliği yapar. Burası, hem klasik hem de çağdaş orkestralar için mükemmel bir akustiğe sahiptir. Ayrıca Cité de la Musique, Parc de la Villette'te her türden konserlerin yapıldığı başka mekânları da işletmektedir. Buraların programları, her döneme ve türe ait müzik etkinliklerinden oluşur.

Théâtre du Châtelet, her tür konser, opera ve dans gösterisinin sahnelendiği önemli mekânlardan biri haline gelmiştir. Buranın kaliteli programında Mozart'ın *Così fan tutte*'si ve Verdi'nin *La Traviata*'sı gibi klasik eserlerin yanı sıra, Boessman'ın *Contes d'Hiver*'i gibi modern eserler ve uluslararası opera yıldızlarının konserleri de bulunur. Burada 20. yüzyıl müziğinden örneklere de geniş yer verilir ve sezon boyunca fuayede resitaller ve öğle konserleri olur.

Art Deco üslubunun güzel bir örneği olan **Théâtre des Champs-Élysées** sevilen bir klasik müzik sahnesidir ve opera ve dans prodüksiyonlarına da yer verir. Bu salonun ortaklarından Radio-France'ın orkestrası, Orchestre National de France, burada konserler verir. Ayrıca, turneye çıkmış orkestralar ve solistler de ağırlanır. Philippe Herreweghe'nin yönetimindeki Orchestre de Champs-Élysées bu salona bağlıdır ve tarihi enstrümanlarla performanslar sergilerler.

Radio-France, Paris'teki en büyük konser organizasyon şirketidir ve iki büyük senfoni orkestrasına sahiptir: Orchestre National de France ve Orchestre Philharmonique. Konserlerinin çoğu diğer konser salonlarında verilir ama **Maison de Radio-France**'ın da büyük bir salonu, halka açık radyo yayınları ve konserler için kullanılan pek çok küçük stüdyosu vardır *(s. 204, Maison de Radio France)*.

Cité de la Musique, her dönemden müzik türlerine adanmış önemli bir kültür merkezidir. Programında ağırlıklı olarak klasik müzik konserleri olsa da oda müziği, resitaller ve orkestra konserleri de düzenlenir.

Auditorium du Louvre, Grand Louvre *(s. 122–9)* projesi kapsamında inşa edilmiştir. Burada,

daha çok oda müziği, piyano ve vokal resitallere yer verilir. **Auditorium du Musée d'Orsay**, Musée d'Orsay'de *(s. 146–9)* bulunan orta boy bir odtor-yumdur ve aktif bir konser programı vardır. Konserler haftada bir ya da iki kez düzenlenir ve fiyatlar değişkendir.

Diğer müzelerde de, zaman zaman sergilerin temasına bağlı olarak konserlere yer verilir – Musée National du Moyen Age'daki *(s. 154–7)* ozanlar gibi. Bunlarla ilgili ayrıntıları dergilerdeki etkinlik listelerinden öğrenebilirsiniz.

Musique à la Sorbonne organizasyonu, **Grand Amphithéâtre de la Sorbonne** ve **Amphithéâtre Richelieu de la Sorbonne**'da bir dizi konser düzenler. Bu çalışma kapsamında, şimdiye kadar Doğu Avrupalı kompozitörlerin eserlerinin icra edildiği Slav Müziği Festivali gibi prodüksiyonlar hazırlanmıştır.

Ludwig van Beethoven'ın 1828 yılında ilk kez Parisli dinleyicilerin karşısına çıktığı ve Hector Berlioz'un en büyük eseri *La Symphonie Fantastique*'in (Fantastik Senfoni) ilk kez icra edildiği yer olan **Conservatoire d'Art Dramatique**'te de zaman zaman konserler verilir. Bunların dışında genellikle halka açık değildir.

Çağdaş Müzik

Paris'te çağdaş müzik büyük ilgi görür. Pierre Boulez, artık hiçbir orkestranın başında olmamasına rağmen, kentteki çağdaş müzik etkinliklerinde önemli bir figürdür. Jonathan Nott, Fransız hükümetinden büyük finansal destek gören, Cité de la Musique'teki *(s. 236–7)* deneysel Ensemble InterContemporain'i yönetir. Pierre Boulez *(s. 114)* tarafından kurulan **IRCAM**, yeni müzik çeşitleri için önemli bir merkezdir. Programında yeni müzik etkinliklerine, oturumlara ve haziran ayında düzenlenen yıllık festivale yer verilir.

Yetenekli besteciler arasında dikkat çeken diğer isimler Pascal Dusapin, Philippe Fénelon, George Benjamin ve Philippe Manoury'nin yanı sıra, müzikal tiyatro üzerinde uzmanlaşan Georges Aperghis'dir.

Parc de la Villette'teki göz alıcı tasarımıyla dikkat çeken **Cité de la Musique** kompleksi, bir opera sahnesi ve iki küçük konser salonu bulunan **Conservatoire National de Musique**'in yanı sıra, cam çatılı bir arkadla çevrili ve kubbeli bir konser salonunu *(salle de concerts)* barındırır. Chamber Orchestra of Europe (Avrupa Oda Müziği Orkestrası) burada düzenli şekilde sahne alır. Komplekstеki her iki salonda da caz, etnik ve çağdaş müzik, *chanson*'lar ve erken dönem müziği de dahil olmak üzere her tür konsere yer verilir.

Konserlerle ilgili ayrıntılar için söz konusu mekâna telefon edebilir veya dergilerdeki listelere bakabilirsiniz. Çağdaş müzikle yakından ilgilenen kişiler, Centre Pompidou'daki IRCAM tarafından üç ayda bir yayınlanan *Résonance* adlı dergiye göz atmak isteyebilirler.

Festivaller

En önemli müzik festivallerinden bazıları **Festival d'Automne à Paris** tarafından düzenlenir; bu kurum Paris müzik yaşamının perde arkasındaki en önemli hamilerindendir: Yeni çalışmaları destekler, kredi verir ve genel olarak eylül ayından aralık ayına kadar Paris'in müzik, dans ve tiyatro sahnesini canlandıran bütün etkinliklere imzasını atar.

Haziran ve temmuz ayları boyunca devam eden **Festival St-Denis**'de geniş çaplı koro çalışmalarına ağırlık verilir. Bu gösterilerin çoğu Basilique St-Denis'de yapılır.

Musique Baroque au Château de Versailles martın ortasından haziranın ortasına kadar devam eder ve Baroque Music Centre'ın (Barok Müzik Merkezi) 1998'de Versailles'da kurulan bir uzantısıdır. Opera, konser, resital, oda müziği, dans ve tiyatro eserleri Versailles'ın *(s. 250–55)* göz alıcı atmosferi içinde, etkileyici bir biçimde izleyicilere sunulur.

Diğer ilgi çekici festivaller arasında Bois de Boulogne'daki Orangerie'de haziran ortasından temmuz ortasına kadar süren Chopin festivali ve açık hava klasik müzik konserlerinin düzenlendiği Quartier 25 d'Eté vardır. Biletler için genellikle tiyatro gişelerine ya da ilgili merkezlere gitmek gerekir. Bazı festival biletleri için önceden internet veya posta yoluyla bilet almak da mümkündür.

Kiliseler

Paris'teki hemen her kilisede klasik konserler, org resitalleri ya da dini törenler şeklinde müzikal etkinlikler düzenlenir. Düzenli konserler verilen en güzel kiliseler arasında **La Madeleine** *(s. 218)*, **St-Germain-des-Prés** *(s. 140)*, **St-Julien-le-Pauvre** *(s. 150)* ve **St-Roch** *(s. 131)* vardır. **Eglise des Billettes, St-Sulpice** *(s. 174)*, **St-Gervais-St-Protais** *(s. 103)*, **Notre Dame** *(s. 82–5)*, **St-Louis-en-l'Île** *(s. 91)* ve **Sainte-Chapelle**'de *(s. 88–9)* de müzik etkinlikleri düzenlenir.

Bu konserlerin çoğu ücretsizdir. Eğer kiliseyle bağlantı kurmakta güçlük çekerseniz Office du Tourisme'i *(s. 332–3)* arayabilirsiniz.

Erken Dönem Müziği

Paris'te hâlâ eski tarz müzikleri icra eden kimi gruplar varlıklarını sürdürür. Chapelle Royale **Théâtre des Champs-Elysées**'de Rönesans vokal müziğinden Mozart'a kadar uzanan geniş bir program düzenler. Dini müzik konserleri (Bach kantatları önerilir) **Notre-Dame-des-Blancs-Manteaux**'da *(s. 104)* yapılır.

Barok opera eserleri, daha çok, Amerika doğumlu William Christie tarafından kurulmuş olan ve yönetilen Les Arts Florissants'da (Rossi ve Rameau'nun eserleri de dahil olmak üzere pek çok Fransız ve İtalyan operası sahnelenir) ve Marc Minkowski'nin yönetimindeki Les Musiciens du Louvre'da izlenebilir. Her iki grup da düzenli olarak Théâtre du Châtelet ve Opera National Garnier'de sahne alır. **Théâtre de la Ville** ile sevimli **Eglise Saint-Germain l'Auxerrois**, Barok orkestra müziği konserleri düzenlenen mükemmel salonlardır.

Bilet Ayırtırken

Bilet almak için doğrudan ilgili mekâna başvurmak her zaman en iyi çözümdür. Başlıca mekânlarda gösteriden iki ay önce internet veya posta yoluyla, iki hafta ya da bir ay önce de telefonla bilet ayırtabilirsiniz. Gösteriyi iyi bir yerden izlemek istiyorsanız önceden bilet ayırtmakta yarar vardır çünkü biletler kısa sürede tükenir. Gişelerde son dakika biletleri olabilir ve Opéra National de Paris Bastille gibi bazı yerler bu amaçla fiyatı daha düşük olan koltukların biletlerini ellerinde tutarlar. Bilet acentaları, özellikle de **FNAC** mağazalarındakiler *(s. 333)* ve otelinizdeki *concierge* size yardımcı olabilir. Acentalarda kredi kartıyla yer ayırtabilirsiniz. Bu sizin yararınıza olacaktır çünkü bütün gişeler kredi kartı kabul etmeyebilir.

Gösteri gününde yarı fiyatına biletler Place de la Madeleine, Parvis de la Gare Montparnasse ve Place des Ternes'de bulunan üç **Kiosque Théâtre**'dan *(s. 333)* alınabilir. Ancak bu acentalar genellikle sadece özel tiyatrolarda yapılan gösterilerle ilgilenirler.

Çoğu tiyatro ya da konser salonunun ağustostaki tatil sezonunda kapalı olabileceğini unutmayın ve hayal kırıklığına uğramamak için önceden gerekli bilgilere ulaşmaya çalışın.

Bilet Fiyatları

Bilet fiyatları, Opéra de Paris Bastille ve önde gelen klasik müzik sahneleri için 8 €-85 € arasında değişir. Sainte-Chapelle gibi kiliselerde ve daha küçük konser salonlarında verilen konserler için ise 5 €-25 € arasında değişir.

REHBER

Klasik Müzik Salonları

Amphithéâtre Richelieu de la Sorbonne
17 Rue de la Sorbonne 75005. **Hrt** 12 F5. **Tel** 01 40 46 33 72.

Auditorium
Bkz. Opéra National de Paris Bastille.

Auditorium du Louvre
Musée du Louvre, Rue de Rivoli 75001. **Hrt** 12 E2. **Tel** 01 40 20 55 00/55.

Auditorium du Musée d'Orsay
102 Rue de Lille 75007. Hrt 12 D2. **Tel** 01 53 63 04 63.

Centre de Musique Baroque de Versailles
2 Ave de Paris, Versailles. **Tel** 01 39 20 78 10.

Cité de la Musique
Parc de La Villette, 221 Ave Jean-Jaurès 75019. **Tel** 01 44 84 44 84. citedelamusique.fr

Conservatoire d'Art Dramatique
2 bis Rue du Conservatoire 75009. **Hrt** 7 A4. **Tel** 01 42 46 12 91.

Eglise des Billettes
24 Rue des Archives 75004. **Hrt** 13 C2. **Tel** 01 42 72 38 79.

Eglise de la Madeleine
Pl de la Madeleine 75008. **Hrt** 5 C5. **Tel** 01 44 51 69 00 (kilise); 01 42 50 96 18 (konserler).

Eglise St-Germain l'Auxerrois
2 Place du Louvre 75001. **Hrt** 12 F2. **Tel** 01 42 60 13 96.

Festival d'Automne
156 Rue de Rivoli 75001. **Hrt** 12 F2. **Tel** 01 53 45 17 00.

Festival Chopin
Orangerie de Bagatelle Bois de Boulogne 75016. **Hrt** 3 A4. **Tel** 01 45 00 22 19.

Grand Amphithéâtre de la Sorbonne
45 Rue des Ecoles 75005. **Hrt** 13 A5. **Tel** 01 42 62 71 71/ 01 40 46 33 72.

IRCAM
1 Pl Igor Stravinsky 75004. **Hrt** 13 B2. **Tel** 01 44 78 48 43.

Maison Radio-France
116 Ave du Président-Kennedy 75016. **Hrt** 9 B4. **Tel** 01 56 40 15 16.

Notre-Dame
Pl du Parvis-Notre-Dame 75004. **Hrt** 13 A4. **Tel** 01 42 34 56 10.

Notre-Dame-des Blancs-Manteaux
12 Rue des Blancs-Manteaux 75004. **Hrt** 13 C3. **Tel** 01 42 72 09 37.

Opéra Comique
5 Rue Favart 75002. **Hrt** 6 F5. **Tel** 08 25 01 01 23.

Opéra National de Paris Bastille
120 Rue de Lyon 75012. **Hrt** 14 E4. **Tel** 08 92 89 90 90. operadeparis.fr

Opéra National de Paris Garnier
Place de l'Opéra 75009. **Hrt** 6 E4. **Tel** 08 92 89 90 90. operadeparis.fr

Pompidou Centre
19 Rue Beaubourg 75004. **Hrt** 13 B2. **Tel** 01 44 78 12 33.

Quartier d'Eté Festival
Çeşitli mekânlarda. **Tel** 01 44 94 98 00.

Sainte-Chapelle
4 Blvd du Palais. **Hrt** 13 A3. **Tel** 01 53 40 60 80.

St-Germain-des-Prés
3 Pl St-Germain-des Prés 75006. **Hrt** 12 E4. **Tel** 01 55 42 81 33.

St-Gervais–St-Protais
13 Rue des Barres 75004. **Hrt** 13 B3. **Tel** 01 48 87 32 02.

St-Julien-le-Pauvre
1 Rue St-Julien-le-Pauvre 75005. **Hrt** 13 A4. **Tel** 01 43 54 52 16.

St-Louis-en-l'Ile
19 bis Rue St-Louis-en-l'Ile 75004. **Hrt** 13 C5. **Tel** 01 46 34 11 60.

St-Roch
296 Rue St-Honoré 75001. **Hrt** 12 D1. **Tel** 01 42 44 13 20.

St-Sulpice
Pl St-Sulpice 75006. **Hrt** 12 E4. **Tel** 01 46 33 21 78.

Salle Pleyel
252 Rue du Faubourg St-Honoré 75008. **Hrt** 4 E3. **Tel** 01 42 56 13 13. sallepleyel.fr

Stade de France
Rue Henri Delaunay La Plaine St-Denis 93210. **Tel** 08 92 70 09 00. stadedefrance.com

Studio
Bkz. Opéra National de Paris Bastille.

Théâtre de la Ville
2 Pl du Châtelet 75004. **Hrt** 13 A3. **Tel** 01 42 74 22 77.

Théâtre des Champs-Élysées
15 Ave Montaigne 75008. **Hrt** 10 F1. **Tel** 01 49 52 50 50.

Théâtre du Châtelet
1 Pl du Châtelet 75001. **Hrt** 13 A3. **Tel** 01 40 28 28 40.

Dans

Dans söz konusu olduğunda, Paris bir kültür merkezi olmaktan çok kültürlerarası bir geçit gibidir. Devletin merkez dışına yayılma politikası sonucunda pek çok Fransız dans topluluğu eyaletlerde bulunur ancak başkenti de sıklıkla ziyaret ederler. Buna ek olarak, dünyanın dört bir yanından gelen dans toplulukları da burada gösteriler düzenler. Paris, modern ve deneysel dans merkezi olarak ün kazanmıştır. Sahnelenen performansların yanı sıra, farklı dans biçimlerini öğrenebileceğiniz pek çok atölye ve kurs da vardır.

Klasik Bale

Gösterişli **Opéra National de Paris Garnier** *(s. 219)* dünyanın en iyi klasik bale topluluklarından biri olarak tanınan Ballet de l'Opéra de Paris'nin evidir.

Opéra National de Paris Garnier, 1989'da **Opéra National de Paris Bastille**'in açılmasından beri sadece dans gösterileri için kullanılmıştır. Hem dışı hem de iç mekânı yenilenmiş olan opera, 450 sanatçının gösteri yapabileceği kadar büyük sahnesi ve 2.200 kişilik izleyici kapasitesiyle Avrupa'nın en büyük tiyatro salonlarından biri olarak öne çıkar.

Martha Graham Company, Paul Taylor, Merce Cunningham, Alvin Ailey, Jerome Robbins ve Roland Petit's Ballet de Marseille gibi modern dans toplulukları burada düzenli olarak gösteriler yaparlar. Opéra National de Paris Garnier, opera prodüksiyonlarını Opéra National de Paris Bastille ile paylaşır.

Modern Dans

Bir zamanlar Sarah Bernhardt tarafından yönetilen **Théâtre de la Ville**, bugün Paris'in en önemli modern dans merkezlerinden biri haline gelmiştir. Jean-Claude Gallotta, Regine Chopinot, Maguy Marin ve Anne Teresa de Keersmaeker gibi modern koreografiar, Théâtre da la Ville'deki performansları sayesinde uluslararası ün kazanmışlardır. Burada şiddet içeren, varoluşçu koreografisi herkesin zevkine hitap etmeyen fakat Parisli seyirciler tarafından çok sevilen Pina Bausch'un Wuppertal Dance Theatre'i gibi grupları da görebilirsiniz. Müzik performansları sezon boyunca devam eder ve oda müziği, resitaller, dünya müziği ve caz gibi çeşitli tarzlara yer verilir.

Maison des Arts et de la Culture de Créteil Paris'teki en ilgi çekici dans gösterilerinden bazılarını sunar. Créteil Sanat ve Kültür Evi, Paris'in güneydoğusunda, 1950'lerden kalma modern bir banliyö olan Créteil'de yer alır.Sanat yönetimini Didier Fusilier'nin yürüttüğü danslar avangard tiyatro, uygulamalar ve performansları içeren güzel bir programdan oluşur. Mart ayında düzenlenen yıllık festival EXIT'te de bunlar görülebilir. MAC yıllardır ünlü Fransız koreograf Maguy Marin tarafından yönetilir.

Zengin *couture* mağazalarının ve elçiliklerin arasında, Art Deco üslubunda zarif bir yapıda bulunan **Théâtre des Champs-Élysées**'nin 1.900 koltuğu vardır. Büyük uluslararası topluluklari burada seyretmeye gelen üst sınıf izleyicilerin gözünde çok popülerdir. Bu tiyatroda Nijinsky, Stravinsky'nin seyirciler arasında kargaşaya yol açan ikonoklastik *Bahar Ayini* adlı eseri eşliğinde ilk kez dans etmiştir.

Bu tiyatro, daha çok bir klasik müzik merkezi olarak tanınır ancak son zamanlarda gelen ziyaretçiler arasında Dance Theatre of Harlem, London's Royal Ballet ve Rus etkisini hissetiren St Petersburg Ballet Theatre da vardır.

Eski ve şık **Théâtre du Châtelet** ünlü bir opera ve klasik müzik salonudur ve Tokyo Ballet ve Birmingham Royal Ballet gibi uluslararası topluluklara da ev sahipliği yapar.

Deneysel dans toplulukları, yenilikçi tiyatro eserlerinin sahnelendiği **Théâtre de la Bastille**'de sahneye çıkar. Çoğu yönetmen ve topluluk önce burada işe başlamış ve daha sonra uluslararası üne kavuşmuştur.

Paris'in kuzeydoğusunda bir banliyö olan Pantin'deki **Centre National de la Danse** Fransa'nın ulusal konservatuvarıdır. Merkez klasik baleden deneysel dansa kadar her konuda atölyeler, oturumlar ve performansları ev sahipliği yapar.

Etkinlik Dergileri

Mevcut seçenekler için ücretsiz haftalık etkinlik dergileri olan *Pariscope* ile *L'Officiel des Spectacles*'a bakabilirsiniz. Gösteri afişleri metrolarda ve sokaklarda, özellikle *colonnes Morris* denen yeşil reklam sütunlarında yaygın olarak bulunur.

Bilet Fiyatları

Opéra de Paris Garnier'de 10-100 € (bale gösterileri için 5-60 €), Théâtre des Champs-Élysées'de 6-75 € ve diğer mekânlarda 9-30 € arasında bir miktar ödemeye hazırlıklı olun.

Dans Salonları

Centre National de la Danse
1 Rue Victor Hugo 93507 Pantin
Tel 01 41 83 98 98.

Maison des Arts et de la Culture de Créteil
Pl Salvador Allende 94000 Créteil.
Tel 01 45 13 19 19.

Opéra National de Paris Bastille
Bkz. s. 102.

Opéra National de Paris Garnier
Bkz. s. 218–19.

Théâtre de la Bastille
76 Rue de la Roquette 75011.
Hrt 14 F3.
Tel 01 43 57 42 14.

Théâtre de la Ville
Bkz. s. 339.

Théâtre des Champs-Élysées
Bkz. s. 339.

Théâtre du Châtelet
Bkz. s. 339.

Rock, Caz ve Dünya Müziği

Müzikseverler, Paris'te ve yakın çevresinde büyük konser salonlarındaki pop yıldızlarından cadde ve metrodaki yetenekli sokak müzisyenlerine kadar hemen her tür müzik etkinliğiyle karşılaşabilir. *Reggae*, *hip-hop*, dünya müziği, *blues*, folk, *rock* ve caz gibi çeşitli tarzları dinlemek mümkündür. Paris caz albümleri ve kulüplerinin sayısı açısından New York'tan hemen sonra gelir ve seçkin gruplara ve solistlere her zaman rastlanır.

Her yıl 21 Haziran'da kentin dört bir yanında bütün gece boyunca partilerin yapıldığı Fête de la Musique düzenlenir. Paris'in sokakları, meydanları ve kafeleri bir *heavy metal rock* grubunun sert tonlarıyla ya da bir akordiyoncunun geleneksel Fransız şarkılarıyla çınlayabilir.

Etkinliklere ilişkin bilgi almak isterseniz, her çarşamba bütün gazete büfelerinde bulunan *Pariscope* dergisine bakabilirsiniz. Caz meraklıları programların tam listesi ve tanıtımları için aylık *Jazz* dergisini tercih edeceklerdir.

Önemli Mekânlar

Büyük uluslararası etkinlikler genellikle Bercy'deki **Palais Omnisports**, St-Denis'deki **Stade de France** ya da **Zénith** gibi büyük alanlarda yapılır. Dünyanın en ünlü *chanson* cenneti olan efsanevi **Olympia** ya da **Grand Rex** gibi yerlerde daha geleneksel bir konser ortamı yaratılmıştır. Peruklu kadın country şarkıcılarından *acid jazz* yıldızlarına kadar hemen herkese ev sahipliği yaparlar (*bkz. Rehberler, s. 342 & 351*).

Rock ve Pop

Son zamanlara kadar Parisli *rock* grupları (en ünlüsü 1990'ların yıldızı olan Les Négresses Vertes'dir) sadece Fransız oldukları için ilgi çekerlerdi. Paris popu uzun süre Johnny Hallyday'in yanı sıra, yabancı şarkıların yeniden yorumlanması veya efsanevi Serge Gainsbourg'un şarkılarından ibaretti. Paris'teki *rock* ise yersiz övgülerle karşılanır veya açıkça alaya alınırdı.

Ancak durum artık böyle değildir. Daft Punk ve Air gibi grupların uluslararası başarıları ve yapımcı, şarkı sözü yazarı ve müzisyen Bertrand Burgalat'nın endüstriye katkıları, Fransız müziğine hayat vermiştir. "Fransız dokunuşu" deyimi önemli şirketleri, yazarları ve şarkıları tanımlamak için kullanılır. Banliyölerde üretilen *rap*, *rai* ve *reggae* türü müziklerin artık kendilerine özgü bir tarzları vardır ve Fransız müziği en üretken çağını yaşamaktadır.

Paris'te bu tür müzikler yapan kişilerin sahne alabilecekleri pek çok yer vardır. En yeni gruplar **Divan du Monde**, **Nouveau Casino**, **La Cigale** ve onun kardeş mekânı olan **La Boule Noire**'da çalarlar. **Bataclan** ve **Rex** kulüpleri ise R&B dinleyebileceğiniz en güzel yerlerdir. **Olympia**, kentin en ünlü *rock* müzik sahnesidir. Paris'teki pek çok gece kulübünde *(s. 343–5)* de canlı müzik yapılır.

Caz

Paris'te insanlar caza bayılır. Pek çok Amerikalı müzisyen Paris'teki atmosfere hayran kalmış ve buraya yerleşmiştir. Serbest stilden Dixieland ve *swing*'e, hatta *hip-hop-jazz* füzyonuna kadar her tür caz dinleyebilirsiniz. Kulüpler, konser salonlarından piyano barlarına ve *pub* benzeri yerlere kadar değişir. En popüler mekânlardan biri, çok konforlu olmasa da, **New Morning**'dir. Havası boğucudur ve servisin kalitesi değişebilir ama atmosfer her zaman mükemmeldir ve bütün ünlü caz müzisyenleri, eskiden de olduğu gibi burada sahne almaya devam ederler. İyi bir masa bulabilmek için erkenden gelmeniz gerekir. **Le Duc des Lombards**, Les Halles'de canlı bir caz kulübüdür ve salsaya da yer verir.

Caz kulüplerinin çoğu aynı zamanda kafe, bar veya restoran olarak hizmet verir. Restoran-caz kulübü olan mekânlardan biri Montmartre'daki samimi **Autour de Midi... et Minuit**'dir. Burada yemek yeme zorunluluğu olmayabilir ama önceden kontrol etmekte fayda var.

Diğer önemli caz mekânları arasında modern caz dinleyebileceğiniz **Le Petit Journal Montparnasse** ve Dixieland tarzı caz müziği yapılan **Le Petit Journal St-Michel** sayılabilir. Ménilmontant'daki **La Bellevilloise's**, pazar günü caz *brunch*'ları ile sosyetik kalabalıkları kendine çeker. **Caveau de la Huchette** klasik bir caz kulübü görünümündedir ama artık önde gelen caz salonlarından değildir. Bugünlerde *swing* ve *big-band* müziğine ağırlık veren mekân, öğrenciler arasında popülerdir. **Caveau des Oubliettes** ise yenilikçi caz müziğinin yuvasıdır.

Değişiklik yapmak isterseniz çoğu yerden daha ucuz olan **Bistrot d'Eustache** veya eski bir tren istasyonuna kurulmuş olan **La Flèche d'Or** gibi küçük ve sevimli yerlere gitmeyi deneyebilirsiniz. Méridien otelindeki seçkin **Jazz-Club Etoile**'de pazar günleri caz müziği eşliğinde *brunch* sunulur. Kentin diğer tarafındaki **Le Trabendo**'da hem isimlerini yeni duyurmaya başlayan hem de yıldızı sönmekte olan grupları dinleyebilirsiniz. **Sunset-Sunside** caz ile tanınsa da *blues*'a da yer verir.

Paris'te *blues* sevenler de düşünülmüştür. **Quai du Blues** ünlü sanatçıların sahne aldığı tanınmış bir *blues* kulübüdür.

Yaz aylarında iki uluslararası caz festivali düzenlenir: Yazın en önemli olayı olan Paris Jazz Festival *(s. 65)* ve cazla ilgili film gösterimleri ve önemli müzisyenlerin katıldığı *boeufs (jam sessions)* ile tartışmaların düzenlendiği temmuz ayındaki Jazz à la Villette.

Dünya Müziği

Paris, Batı Afrika, Mağrip ülkeleri, Antiller ve Latin Amerika'dan gelenlerin oluşturduğu renkli nüfusuyla dünya müziğinin kalbinin attığı yerdir. **Chapelle des Lombards** caz, salsa ve Brezilya gecelerine sahne olur. **Aux Trois Maillets**, *blues*'dan tango ve *rock and roll*'a kadar her tarzın boy gösterdiği, ortaçağdan kalma bir bodrum katıdır. **Kibélé** ise Kuzey Afrika müzikleri dinlemek için idealdir. Çoğu caz kulübünün programında etnik müziklere de yer verilir. **New Morning**'de Güney Amerikalı sanatçıların da sahne aldığı gösteriler yapılır. **Baiser Salé**'de Makossa, Kassav, Malavoi ve Manu Dibango konserleri gibi popüler etkinlikler olur.

Göz alıcı institut du Monde Arabe'da *(s. 166)* kaliteli dünya müziği dinleyebilirsiniz. Burası aynı zamanda ünlü Arap şarkıcıların da sahne aldığı bir konser salonudur.

Bilet Fiyatları

Caz kulüplerinin fiyatları yüksek olabilir ve giriş için yaklaşık 15 € ödemeniz gerekebilir (ilk içki genellikle dahildir). Giriş ücreti yoksa, içki fiyatları yüksek olabilir ve en az bir tane alma zorunluluğu vardır.

Biletleri internetten veya FNAC şubelerinden ya da Virgin Megastore'dan *(s. 333)* alabilirsiniz. Kulüplerin girişinden ya da mekânların gişelerinden de bilet alınabilir.

REHBER

Önemli Mekânlar

Grand Rex
1 Blvd Poissonnière
75002. **Hrt** 7 A5.
Tel 08 92 68 05 96.

Olympia
28 Blvd des Capucines
75009. **Hrt** 6 D5.
Tel 08 92 68 33 68.
olympiahall.com

Palais Omnisports de Paris-Bercy
8 Blvd de Bercy 75012.
Hrt 18 F2.
Tel 08 92 39 04 90.
bercy.fr

Zénith
211 Ave de Jean-Jaurès 75019.
Tel 08 90 71 02 07.
zenith-paris.com

Rock ve Pop

Bataclan
50 Blvd Voltaire 75011.
Hrt 14 E1.
Tel 01 43 14 00 30.
bataclan.fr

La Boule Noire
118 Blvd Rochechouart 75018. **Hrt** 6 F2.
Tel 01 49 25 81 75.
laboule-noire.fr

La Cigale
120 Blvd Rochechouart 75018. **Hrt** 6 F2.
Tel 01 49 25 89 99.
lacigale.fr

Divan du Monde
75 Rue des Martyrs 75018.
Hrt 6 F2.
Tel 01 40 05 06 99.
divandumonde.com

Nouveau Casino
190 Rue Oberkampf 75011. **Hrt** 14 F1.
Tel 01 43 57 57 40.
nouveaucasino.net

Rex Club
5 Blvd Poissonnière 75002. **Hrt** 7 A5.
Tel 01 42 36 10 96.
rexclub.com

Caz

Autour De Midi... et Minuit
11 Rue Lepic 75018.
Hrt 6 E1.
Tel 01 55 79 16 48.
autourdemonde.fr

Baiser Salé
58 Rue des Lombards 75001.
Hrt 13 A2.
Tel 01 42 33 37 71.
lebaisersale.com

Bellevilloise
19-21 Rue Boyer 75020.
Tel 01 46 36 07 07.
labellevilloise.com

Bistrot d'Eustache
37 Rue Berger, Carré des Halles 75001.
Hrt 13 A2.
Tel 01 40 26 23 20.
bistrotdeustache.fr

Caveau de la Huchette
5 Rue de la Huchette 75005.
Hrt 13 A4.
Tel 01 43 26 65 05.
caveaudela huchette.fr

Caveau des Oubliettes
52 Rue Galande 75005.
Hrt 13 A4.
Tel 01 46 34 23 09.
caveaudes oubliettes.fr

Le Duc des Lombards
42 Rue des Lombards 75001. **Hrt** 13 A2.
Tel 01 42 33 22 88.
ducdeslombards.com

La Flèche d'Or
102bis Rue de Bagnolet 75020.
Tel 01 44 64 01 02.
flechedor.fr

La Grande Halle de la Villette
211 Ave Jean-Jaurès, Galerie de la Villette 75019. **Hrt** 8 F1. **Tel** 01 40 03 75 75. **villette.com**

Jazz Club Etoile
Hôtel Méridien, 81 Blvd Gouvion-St-Cyr 75017.
Hrt 3 C3.
Tel 01 40 68 30 42.
jazzclub-paris.com

New Morning
7–9 Rue des Petites-Ecuries 75010. **Hrt** 7 B4.
Tel 01 45 23 51 41.
newmorning.com

Paris Jazz Festival
Parc Floral Bois de Vincennes 75012.
parisjazzfestival.fr

Le Petit Journal Montparnasse
13 Rue du Commandant-Mouchotte 75014. **Hrt** 15 C2. **Tel** 01 43 21 56 70.
petitjournal montparnasse.com

Le Petit Journal St-Michel
71 Blvd St-Michel 75005.
Hrt 16 F1.
Tel 01 43 26 28 59.

Sunset-Sunside
60 Rue des Lombards 75001. **Hrt** 13 A2.
Tel 01 40 26 46 60.
sunset-sunside.com

Le Trabendo
211 Ave Jean-Jaurès, Parc de la Villette 75019.
Hrt 8 F1.
Tel 01 42 06 05 52.
letrabendo.net

Dünya Müziği

Aux Trois Mailletz
56 Rue Galande 75005.
Hrt 13 A4.
Tel 01 43 54 42 94.
lestroismailletz.fr

Baiser Salé
(Bkz. Caz).

Chapelle des Lombards
19 Rue de Lappe 75011.
Hrt 14 F4.
Tel 01 43 57 24 24.
la-chapelle-des-lombards.com

institut du Monde Arabe
(Bkz. s. 164).

Kibélé
12 Rue de l'Echiquier 75010. **Hrt** 7 B5.
Tel 01 48 24 57 74.
kibele.fr

New Morning
(Bkz. Caz).

Gece Kulüpleri

Paris'teki kulüpler, ses düzeyiyle ilgili yeni düzenlemeler nedeniyle eskisi gibi değildir. Paris belediyesi gürültü kirliliğine savaş açtığı için, sabaha kadar dans etmek isteyen ziyaretçiler aradıklarını bulamayabilirler. Gece hayatı, daha düşük desibelde de olsa, hiç kuşkusuz devam etmektedir ve her tür müzik dinleyebileceğiniz birçok kulüp vardır. Kulüplerin kapılarındaki görevliler, girişte yabancı turistlere öncelik tanırlar, bu nedenle kapıya yaklaştığınızda nezaket olsun diye Fransızca konuşma çabalarınızı bir kenara bırakın ve İngilizce konuşmaktan çekinmeyin. İngilizce bir internet sitesi olan www.gogoparis.com ünlü mekânlar için yapılan yorumları yayınlar. Ayrıca, Bastille metro istasyonundaki afişlere bakabilir veya Radio NOVA 101.5 FM'de o geceki etkinlikleri tanıtan programları dinleyebilirsiniz. Bunların dışında kafeler, barlar ve mağazaların bankolarında mevcut etkinliklerin tanıtıldığı el ilanları da bulabilirsiniz. Yaşı kısmen biraz ilerlemiş kişilerin tercih ettikleri gece eğlenceleri arasında dans ve piyano barları bulunur. Bu tür yerlere giderken nasıl giyinmeniz gerektiğinden emin değilseniz, rahat ama şık bir şeyler giyin. Gece kulüplerine giderken giyilecek şeyler duruma göre değişir. Üst sınıf yerlerden birine gidiyorsanız, şık topuklu ayakkabılarınızı giymeniz gerekirken, orta halli yerler için daha rahat giyinebilirsiniz. Ama, bir gece eğlencesine giderken hiçbir zaman eşofman, kot veya spor ayakkabı giyilmez, unutmayın.

Ana Akımlar

Gündemdeki grupların sahne aldığı yerlerden biri olan **Le Bataclan** çok geniş ve neşeli bir yerdir. Cumartesi geceleri gösteriden sonra Paris'in en çok gidilen gece kulüplerinden biridir. *Funk*, *soul* ve yeni *jack swing* gibi çeşitli tarzları bir arada bulundurması sayesinde efsanevi bir şöhreti vardır.

Barrio Latino Gustav Eiffel tarafından tasarlanmış bir binanın üç katında hizmet verir. Latin müziğini garsonların dolaşarak ikram ettiği lezzetli kokteyller eşliğinde dinleyebilirsiniz. Dilerseniz pazar günleri düzenlenen salsa kurslarına da katılabilirsiniz. Pahalı **Le Baron** seçkin bir kitleyi kendine çeker ve burada son moda partilere ev sahipliği yapar. Gözde bir Terence Conran barı ve restoranı olan **Alcazar**'la beraber eğlenen, yan taraftaki **Jane Club** gönüllerince dans etmek isteyenlere göre bir yerdir. Burası rahat bir yerdir fakat kapıdaki görevliler herkesi içeri almazlar. Burada taş tavanların altında disko ve *soul* müziği dinlemek hoştur. **Le Paris Paris Club** haftanın beş günü akşam saatlerinde müzik dinletirlerine, saat 23.00'ten sonra ise bütün gece süren temalı dans partilerine ev sahipliği yapar.

Parc de la Villette'te bir sirke benzeyen devasa **Le Cabaret Sauvage**'da hem ünlü DJ'lerin katıldığı kulüp geceleri, hem de konserler ve dinletiler düzenlenir.

Gözde Güney Pigalle bölgesindeki **Le Bus Palladium** 1960'larda dans etmek isteyenlere hizmet vermek üzere açılmıştı. Kulübün otobüsü partiye gelen müşterileri sadece 2 frank karşılığında başkentin belli noktalarına bırakıyordu. Günümüzde zemin katta bir *rock n'roll* kulübü yer alır. Birinci kattaki Amerikan restoranında ise gece boyunca lezzetli Arjantin bifteği ve *nacho*'lar sunulur.

Farklı yaşlardan ve beğenilerden insanlar **Rex Club**'da buluşur. Müşteri kitlesi biraz muhafazakâr olmasına rağmen farklı gecelerde egzotik *rock*, *funk*, *reggae* ve dünya müziği gibi farklı müzikler çalınır. Alabildiğine büyük bir yer olan **La Machine**'de çoğu gece popüler müzikler çalınır; *rock*, *house*, *groove* ve dans müziği başka katlarda bulunur.

Üyelere Özel

Zengin, güzel veya tanınan ünlüler listesinde değilseniz, Paris'in herkese açık olmayan kulüplerine girmekte zorluk çekebilirsiniz. Bu şartları yerine getiriyor olsanız bile, kendini beğenmiş tavırlarla ve hizmetle karşılaşmaya kendinizi hazırlayın. **Castel's** sadece belli insanlara yönelik özel bir kulüptür; girmeyi başarabilen az sayıda şanslı kişi, dans salonuna geçmeden önce şık iki restorandan birinde güzel bir akşam yemeği yiyebilir.

Regine's hafif müzik eşliğinde yemek yiyen ve dans eden takım elbiseli üst düzey iş insanları ve zengin yabancılar içindir. Fakat burada perşembeleri düzenlenen kadınlar gecesinde sadece bir "uzman" tarafından seçilen güzel görünümlü kadınlar içeri alınır ve içeride erkek striptizcilerin gösterileri sahnelenir. Gecenin ilerleyen saatlerinde erkek müşteriler içeri alınmaya başlanır ve tahmin edilebileceği gibi burası Paris'teki en kalabalık mekân haline gelir.

Efsanevi Ritz otelindeki ahşap panolu **Ritz Club**, şık ve zengin simaları da kabul etse de, genellikle sadece üyelere ve otel misafirlerine açıktır. Gösterişli bir atmosfer hâkimdir ve hafif müzik çalınır. Ritz Club şu sıralar, buranın eski usul gösterişine kapılmış olan genç ve havalı grupların gözdesidir.

Rue de Rivoli'de yer alan gösterişli uluslararası kulüp **Le VIP Room Theatre**'in St Tropez, Cannes ve Monaco'da da şubeleri vardır. Kentin en gözde mekânlarından olan kulüpte ünlülerle karşılaşma ihtimaliniz çok yüksektir. Bu kulüp aynı zamanda dünyaca ünlü insan-

ların parti yapmak için tercih ettikleri bir mekândır.

Showcase, Pont Alexandre III'nın altında 3 bin metrekarelik bir alandadır. Hem bar, hem gece kulübü hem de konser salonu olarak üç yönlü hizmet veren mekân kentin gece hayatında çok popülerdir. En az burası kadar üst sınıf bir diğer yer de Arc de Triomphe'ın yanında bulunan **L'Arc Paris**'dir. İçeri girebilmek için en iyi ve havalı kıyafetlerinizi giymeniz gerekir.

Moda Eğilimler

Madam gece geç saatlerdeki programları ve güzel, zengin müşteri kitlesiyle ünlüdür. Şık bir dekorasyona ve üyelere özel bir kulüp havasına sahiptir. Elektro ve disko müziğinin ağırlıklı olduğu mekânda Fransız müzikleri çalınır. Afrika tarzının göze çarptığı Montorgueil'deki **Cafe Etienne Marcel**, Costes kardeşler tarafından işletilen en eklektik barlardan biridir. Orijinal kokteylleri, 1970'ler dekorasyonu ve DJ hafta sonları ile tanınan mekân kozmopolit Parisli gençleri kendisine çeker.

Yüksek sosyeteye mensup gençler Asya füzyon mönüsünün ve kokteyllerin tadını çıkarmak için Champs-Élysées yakınındaki uzun soluklu **Buddha Bar**'ı tercih ederler.

Kentin kuzey bölümünde yer alan **Glazart** düzenli olarak *hip-hop, drum 'n'bass* ve elektro müzik gecelerine ev sahipliği yapar. Kulüp geceleri gece yarısı civarında başlar ve sabahın ilk ışıklarına kadar devam eder. Canlı konserler ise genellikle 19.00'da başlayıp gece yarısında sona erer.

Paris'in gözde kulüplerinin ömürleri, diğer kentlerdekilere göre daha uzundur. **Le Gibus**, uzun süredir hizmet vermekte olan bu kulüplerden biridir ve hafta boyunca her gün başka tür bir müzik eşliğinde dans etmeye buraya gelebilirsiniz. Buranın broşürlerine bakarak o haftanın programından size neyin uygun olduğunu seçebilirsiniz. 13. *arrondissement*'da Sen Nehri'ne demirleyen kırmızı deniz feneri gemisi **Batofar**, artık Paris gecelerinin en gözde kulüplerinden birine ev sahipliği yapmaktadır. Haftanın her günü farklı bir müzik türüne ayrılmıştır ve bu *underground* teknodan *reggae*'ye kadar geniş bir yelpazeye yayılmıştır, fakat müşteriler her zaman rahat ve dost canlısıdır. Yaz aylarında rıhtımda düzenlenen ikindi eğlencelerini sakın kaçırmayın.

Her zaman gözde olan Oberkampf'taki Café Charbon'un *(s. 311)* arkasında bulunan **Nouveau Casino**'da düzenlenen farklı etkinlik ve yarışmalar için seçkin bir kitle buraya akın eder. **Le Social Club**, çeşitli programları ve mükemmel canlı müzik etkinlikleriyle Paris gece hayatında adından bahsettirmeyi başarır.

Nostaljik **La Flèche d'Or**'da da seçkin konserler, DJ partileri ve temalı geceler düzenlenir. Eğer aradığınız şey geniş bir dans pistiyse, **Mix Club** sizi tatmin edecektir.

Dünya Müziği

Le **Cabaret Sauvage** geniş bir çatı altında seçkin bir kitleyi eğlendirir. Müzik caz, Afrika müziği, davul ve bastan oluşur. **Le Casbah** sadece üyelerine açık bir caz bardır ve Paris gece hayatının gözde uğrak yerlerinden biridir. Afrika-Ortadoğu dekorasyonu, danslar arasında kulübün alt kattaki butiğinde gece alışverişi yapan mankenleri ve ünlüleri kendine çeker. Le Casbah "şık mekânların en şıkı" olarak tanımlanmaktadır.

Sinir sisteminiz otantik Latin müziğinin ağır ritmlerine ve çok titreşimli vuruşlarına dayanabiliyorsa muhteşem müziklerle Belleville danslarının birleştirildiği **La Java**'ya da gidebilirsiniz. **Barrio Latino** *soul* ve *salsa* severlere yöneliktir. Dört kata yayılmış mekânın ikinci katında bir restoran vardır, diğer üç kat ise dans pistlerine ayrılmıştır. **La Pachanga**'da ise hem salsa dersleri alabilir hem de gece boyunca dilediğinizce dans edebilirsiniz. **La Bellevilloise** ara sıra güzel dünya müziği *(s. 342)* gecelerine ev sahipliği yapar. Diğer canlı dünya müziği seçenekleri arasında dünyaca ünlü yıldızları kendine çeken **La Maroquinerie** yer alır. Burada aynı zamanda bir restoran ve bir edebiyat kafesi de vardır.

Gey Mekânları

Paris'teki eşcinsel hayatı gidenler daha çok hareketlenmektedir. **Le Queen**'de pek çok iyi DJ sahne alır. Pazartesi disko gecesi, cuma ve cumartesi ise *garage* ve *soul* gecesidir. Haftanın geri kalanına ise davul, bas ve house hâkimdir. Açık saçık etkinliklere genellikle sadece erkekler alınır. Yanlarında yakışıklı erkekler bulunmayan kadınlar içeri bile alınmayabilirler. **La Machine** bazı geceler eşcinsel bir kitleyi kendine çeker. **Le Champmeslé** Paris'teki lezbiyen barlarının önde gelenlerinden biridir ve bu konumunu iyice sağlamlaştırmıştır. **La Boite à Frissons - Le Tango**, tuhaf bir kalabalığı kendine çeken, Madonna şarkıları ve akordiyon müziği çalınan, dönüştürülmüş bir dans kulübüdür.

Kulüp öncesinde gitmek için lezbiyenlerin tercihi olan kalabalık **Le Troisième Lieu** mekândan mekâna taşınır ve sosyal medyada yoğun bir şekilde takip edilir. **Le So What** ise kokteyl sevenler tarafından tercih edilir.

Le Club 18 kentteki en eski eşcinsel kulübüdür. Genç ve güzel bir kalabalık eğlenceli müzik ve rahat atmosferi için buraya gelir. Ancak burası küçük bir mekândır ve özellikle hafta sonlarında giriş ücretine ilk içki dahil olduğu için çok kalabalık olur. Hafta içi günlerde ise giriş genellikle ücretsizdir.

Giriş Ücretleri

Bazı kulüpler tamamen üyelerine özeldir, bazılarında ise dolgun bir giriş ücreti ödemek gerekir. Ücretler genellikle 12 € ya da 15 €'dan 30 €'ya kadar değişir. Ancak, gece yarısından sonra ve hafta sonlarında bazen bu fiyatların da üstüne çıkabilir. Birçok yerde kadınlara ayrıcalık tanınır. Genellikle ilk içki *(une consommation)* giriş fiyatına dahildir ama bundan sonrası son derece pahalı bir geceye dönüşebilir.

REHBER

Diskolar ve Gece Kulüpleri

Alcazar
62 Rue Mazarine 75006.
Hrt 12 F4.
Tel 01 53 10 19 99.
alcazar.fr

L'Arc Paris
12 Rue de Presbourg 75016.
Hrt 4 D4.
Tel 01 45 00 78 70.
larc-paris.com

Le Baron
6 Ave Marceau 75008.
Hrt 10 E1.
Tel 01 47 20 04 01.
clublebaron.com

Barrio Latino
46-48 Rue du Faubourg Saint Antoine 75012.
Hrt 14 F4.
Tel 01 55 78 84 75.
barrio-latino.com

Le Bataclan
(Bkz. s. 342 Rock ve Pop).

Batofar
11 Quai Francois Mauriac'nın karşısında 75013.
Tel 09 71 25 50 61.
batofar.org

Buddha Bar
8/12 Rue Boissy d'Anglas 75008.
Hrt 4 E5.
Tel 01 53 05 90 00.
buddhabar.com

Le Bus Palladium
6 Rue Fontaine 75009.
Hrt 6 E2.
Tel 01 45 26 80 35.
lebuspalladium.com

Cabaret Sauvage
211 Ave Jean Jaures, Parc de la Villette 75019.
Tel 01 42 09 03 09.
cabaretsauvage.com

Cafe Etienne Marcel
34 Rue Etienne Marcel 75002. Hrt 12 E1.
Tel 01 45 08 01 03.

Castel
15 Rue Princesse 75006.
Hrt 12 E4.
Tel 01 40 51 52 80.

Chez Regine's
49-51 Rue Ponthieu 75008.
Hrt 5 A5.
Tel 01 43 59 21 13.

Le Duplex
2 Bis Avenue Foch 75116.
Hrt 4 D4.
Tel 01 45 00 45 00.
leduplex.com

La Flèche d'Or
(Bkz. s. 342 Rock ve Pop).

Glazart
7-15 Ave de la Porte de la Villette 75019.
Tel 01 40 36 55 65.
glazart.com

Le Gibus
18 Rue du Faubourg-du-Temple 75011.
Hrt 8 E15.
Tel 01 47 00 78 88.
gibus.fr

Hammam Club
94 Rue d'Amsterdam 75009.
Hrt 6 D2.
Tel 01 55 07 80 00.
hammamclub.fr

Jane Club
62 Rue Mazarine 75006.
Hrt 12 F4.
Tel 01 55 42 22 01.

La Machine du Moulin Rouge
90 Blvd de Clichy 75018.
Hrt 4 E4.
Tel 01 53 41 88 88.
lamachinedu moulinrouge.com

Madam
128 Rue de la Boetie 75008.
Hrt 4 F5.
Tel 01 58 76 02 11.
lemadam.fr

Mix Club
24 Rue de l'Arrivée 75015.
Hrt 15 C1.
Tel 01 56 80 37 37.
mixclub.fr

Nouveau Casino
(Bkz. s. 342 Rock ve Pop).

Le Paris Paris Club
5 Avenue del'Opéra 75001. Hrt 12 E1.
Tel 01 42 60 64 45.
parisparisclub.com

Les Planches
40 Rue Colisée 75008.
Hrt 5 A4.
Tel 01 42 25 11 68.

Red Light
34 Rue du Départ 75015.
Hrt 15 C2.
Tel 01 42 79 85 49
leredlight.com

Rex Club
(Bkz. s. 342 Rock ve Pop).

Ritz Club
Hôtel Ritz, 15 Pl Vendôme 75001.
Hrt 6 D5.
Tel 01 43 16 30 30.
ritzparis.com

Showcase
Alexander III Köprüsü'nün altında, Port des Champs-Élysées 75008.
Hrt 11 A1.
Tel 01 45 61 25 43.
showcase.fr

Le Social Club
142 rue Montmartre 75002. Hrt 13 A1.
Tel 06 79 97 85 48.
parissocialclub.com

Le VIP Room Theatre
188 bis Rue de Rivoli 75001.
Hrt 12 E1.
Tel 01 58 36 46 00.
viproom.fr

Dünya Müziği

Cabaret Sauvage
(Bkz. Diskolar ve Gece Kulüpleri).

Le Casbah
18-20 Rue de la Forge-Royale 75011.
Tel 01 43 71 04 39.
casbah.fr

La Java
(Bkz. s. 336 Kafe-Tiyatrolar ve Chansonnier'ler).

La Maroquinerie
23 Rue Boyer 75020.
Hrt 15 B4.
Tel 01 40 33 35 05.
lamaroquinerie.fr

La Pachanga
8 Rue Vandamme 75014.
Hrt 15 C2.
Tel 01 56 80 11 40.

Gey Mekânları

La Boite à Frissons - Le Tango
13 Rue Au Maire 75003.
Hrt 13 C1.
Tel 01 42 72 17 78.
boite-a-frisson.fr

La Champmeslé
4 Rue Chabanais 75002.
Hrt 12 E1.
Tel 01 42 96 85 20.
lechampmesle.com

Le Club 18
18 Rue de Beaujolais 75001.
Hrt 12 F1.
Tel 01 42 97 52 13.
club18.fr

Le Queen
102 Ave des Champs-Élysées 75008.
Hrt 4 E4.
Tel 01 53 89 08 90.
queen.fr

Le So What
30 Rue du Roi de Sicile 75008.
Hrt 5 C4.
Tel 01 42 71 24 59.

Le Troisième Lieu
Gezici disko.
facebook.com/letroisiemelieu

Sinema

Paris, dünyanın sinema başkentlerinden biridir. Kentte bulunan yüzden fazla sinema salonunda, 370'ten fazla sinema perdesi vardır. Buralarda hem en yeni yapımları hem de klasik filmleri görebilirsiniz. Amerikan filmleri ve yerli komedi ve dramların yanı sıra, dünya sinemasından örneklerin sunulduğu pek çok salon da vardır. Sinema salonlarının programları çarşamba günleri değiştirilir. En ucuz etkinlik rehberleri olan *Pariscope* ve *L'Officiel des Spectacles*'da *(s. 332)*, gösterimdeki filmlerin eksiksiz listelerinin yanı sıra, 300 kadar filmin seanslarıyla ilgili bilgiler bulunur. Orijinal dilinde ve Fransızca altyazılı gösterilen filmler "VO" *(version originale)*, dublajlı filmler ise "VF" *(version française)* olarak belirtilir. Haziran sonu veya temmuz başında bir hafta boyunca Paris Film Festivali düzenlenir: Bir filme normal fiyattan bilet aldığınız zaman, festival boyunca herhangi bir sinemada izleyeceğiniz her film için sadece 3 € ödersiniz. Böylece çok ucuza birkaç film seyretme fırsatı bulabilirsiniz.

Sinema Akımları

Paris, yüz yıldan uzun bir zaman önce Auguste ve Louis Lumière kardeşler sinematografi icat ettiklerinde sinemanın beşiği haline gelmiştir. 1895 yılında *Trenin Gara Girişi (L'Arrivée d'un Train en Gare de la Ciotat)* filminin Paris'teki gösterimi, sinemanın doğuşu olarak kabul edilir. Fransızların sinema sanatına olan saygısının temeli, ilke sinema kuramcılarından olan, 1922 yılında sinemayı "yedinci sanat" (terim bugün de kullanılmaktadır) olarak adlandıran ve Paris'te yaşayan İtalyan entelektüel Ricciotto Canudo'nun kuramlarıdır. Paris, ayrıca, Claude Chabrol, François Truffaut, Jean-Luc Godard ve Eric Rohmer gibi yönetmenlerin 1950'lerin sonu ve 60'ların başında bir araya gelerek Varoluşçu felsefenin etkisiyle Yeni Dalga akımını oluşturup sinema sanatını kökünden değiştirdiklerine tanıklık etmiştir. Kesintisiz uzun çekimler ve açık hava sahneleri için stüdyo kullanılmaması Yeni Dalga'nın belirgin özelliklerindendir. 2001 yılında *Amélie* filminin uluslararası gişe başarısı Paris'teki sinema sektörünü yeniden canlandırmıştır. Filmde gördüğünüz mekânları şehirde dolaşırken rahatlıkla tanıyabilirsiniz. *Amélie*'nin yıldız oyuncusu Audrey Tautou'nun da rol aldığı *Da Vinci Şifresi* için de aynı şey söylenebilir.

Sinema Bölgeleri

Pek çok Paris sineması, hemen yakınlarında açılan restoranlar ve mağazalarla birlikte hareketlenen birkaç sinema kuşağı üzerinde yoğunlaşmıştır.

Champs-Élysées, sinemaların en yoğun olduğu bölgedir. Burada en son Hollywood yapımlarının yanı sıra, Fransız *auteur* filmlerini de izleyebilirsiniz. Bunların dışında yeniden gösterime giren klasik yapımlar altyazılı olarak orijinal dillerinde gösterilir. Opéra de Paris Garnier yakınlarında Grands Boulevards'daki sinemalarda hem dublajlı hem de altyazılı filmler gösterilir. Boulevard de Clichy'de yerli, dublaj veya orijinal filmlerin gösterildiği 12 salonlu iki Pathé sineması vardır. Sağ Yaka'daki sinema etkinliklerinin ön plana çıkan merkezi ise Forum des Halles alışveriş merkezidir.

Kentin entelektüel yaşantısıyla tarihi bir ilişkisi olan Sol Yaka, sanat ve repertuvar sinemalarının merkezi olmaya devam etmektedir. Ancak en son gişe filmlerini getirmeyi de ihmal etmez. 1980'lerden beri Quartier Latin'deki birçok sinema kapanmıştır ve Sol Yaka'daki salonların toplanma yeri artık Odéon-St-Germain-des-Prés'dir. Rue Champollion bir istisnadır. Burası sanat ve repertuvar filmlerinin gösterildiği mini bir bölge olma özelliğini korumaktadır.

Daha güneye inildiğinde Montparnasse yeni filmlerin hem dublajlı hem altyazılı gösterildiği hareketli bir sinema bölgesidir.

Büyük Perdeler ve Sinema Kompleksleri

Varlığını koruyan önemli sinemalar arasında Grands Boulevard'da bulunan 2.800 koltuklu Barok dekoruyla **Le Grand Rex** ve hem popüler filmlerin hem de sanat filmlerinin gösterilmesi amacıyla 1980'lerde bir grup bağımsız film tutkunu tarafından yeniden düzenlenen **Max Linder Panorama** sayılabilir.

14 perdeli devasa **MK2 Bibliothèque** sinema kompleksi de yakın zamanda yenilenen 13. *arrondissement*'da açılmıştır. Burada ayrıca barlar, mağazalar ve bir sergi alanı da vardır. Nehrin karşısındaki **Bercy Village** sinema kompleksi de ziyaret etmeye değecek güzellikte bir.

La Villette'teki Cité des Sciences et de l'Industrie'de bulunan **La Géode**'da *(s. 239)* bilimsel filmler gösterilir. Burası, bir zamanlar dünyadaki en büyük ekran olan yarım küre bir ekrana sahiptir. Standart 35 mm'lik film görüntüsünden 9 kat daha büyük gösterebilen 70 mm'lik bir "omnimax" projektörü vardır. Canal St-Martin boyunca MK2'nün ikiz sinemaları olan **Quai de la Loire** ve **Quai de la Seine** yer alır ve bunların arasında kanal botuyla ulaşım sağlanır.

Yeniden Gösterim ve Repertuvar Salonları

Her hafta, dünya sinemasından 150'nin üzerinde film gösterilir. Eski Hollywood filmleri söz konusu olduğunda bağımsız **Grand Action** mini zinciriyle kimse baş edemez. Nostalji

filmlerin gösterildiği diğer repertuvar sinemaları ve yeni filmleri gösterimler için Rue Champollion'daki mükemmel **Reflets Médicis** ve **Pagode** en iyi seçeneklerdir. Pagode, 1895 yılında inşa edilen pagoda şeklindeki binasıyla özellikle dikkat çekicidir. Montmartre'da bulunan **Studio 28** eski ve çok hoş bir sinema binasıdır. Sinema salonundaki ışıklar Jean Cocteau tarafından tasarlanmıştır ve özel bir şekilde ışıklandırılan bahçesindeki barı çok etkileyicidir. 1920'lerde açılan Studio 28 Luis Buñuel ve Abel Gance gibi pek çok önemli yönetmenin avangard eserlerinin ilk kez izleyiciyle buluştuğu yer olma unvanını taşır. Bu salonda en son Hollywood filmlerinden kültürel festivallerine ve belgesel gösterimlerine kadar her türlü zevke göre bir şeyler vardır. Bir haftada klasikler ve ön gösterimler de dahil olmak üzere en az 10 yeni film gösterilir. Ünlü yönetmenlerin ve oyuncuların katıldığı tartışmalar ve etkinlikler de düzenlenir. Bir diğer vazgeçilmez Paris kurumu olan **Studio Galande**, son 20 yıldır her cuma gecesi izleyicilerin kostümlü olduğu *Rocky Horror Picture Show* gösterimleri düzenler.

Cinémathèque Française

Yeni Dalga kuşağının özel okulu olduğu söylenebilecek bu ünlü film arşivi ve repertuvar sineması Henri Langlois tarafından 1936 yılında kurulmuştur *(s. 202)*. Sinema klasik filmler üzerindeki tekelini tamamen kaybetmiştir artık gösterimde olmayan ya da son zamanlarda yeni versiyonları üretilen filmleri arayan sinema hayranları için olmazsa olmaz bir yerdir. Kurum günümüzde, Rue de Bercy'de 51 numaradaki Frank Gehry imzalı çağdaş ve fütürist görünümlü binada bulunuyor. Buraya, "tütüsünü açan balerin" takma adının verilmesinin nedeni yelken görünümlü çatısıdır. Film kütüphanesinde 18 binden fazla filmin dijital versiyonları bulunur. Ayrıca film tarihçilerine hitap eden ilgi çekici sergiler, gösterimler, sınıflar ve atölyeler düzenlenir. Binanın mimarisiyle ilgilenenler için her ayın ilk pazar günü nostaljik turlar düzenlenir.

Diğer Mekânlar

Film programları ve festivaller Cinematheque Française'de olduğu kadar Paris'in en önemli kültür merkezleri olan Musée d'Orsay'de *(s. 146–7)* ve iki salonlu Centre Pompidou'da *(s. 110–11)* izlenebilir. Musée d'Orsay'de o anki sanat sergilerini tamamlayacı nitelikte film gösterimleri yapılır ve sessiz filmler gösterilir. Centre Pompidou'da ulusal film endüstrilerine ve kimi zaman büyük şirketlere adanmış kapsamlı aylık retrospektifler hazırlanır.

Son olarak, Les Halles'in kalbindeki **Forum des Images** *(s. 115)* ileri teknoloji harikası bir film ve video kütüphanesi olarak anılmaya değer. Burada, Paris'i 19. yüzyılın sonundan günümüze kadar tanıtan çok geniş kapsamlı bir belgesel ve film arşivi bulunur. Forum'un üç sineması vardır ve bunların hepsinde her gün uzun metrajlı filmler gösterilir. Bir bilet alan ziyaretçi hem sinemaya hem de video kütüphanesine girebilir. Gösterimler genelde tema veya yönetmene göre gruplanır. Böylece burada geçirilen birkaç saatte bir mini-retrospektif deneyimi yaşayabilirsiniz. Detaylar için internet sitesine bakın.

Bilet Fiyatları

İlk kez gösterilen filmlere 10-12 €, alışılmıştan daha uzun ya da medyanın dikkatini çeken filmlere daha da fazla ödeyebilirsiniz. Ancak öğrenciler, işsizler, yaşlılar, eski askerler ve kalabalık aileler için indirimli fiyat uygulaması vardır. Çarşamba günü şehirdeki bazı sinemalarda biletler herkes için indirimlidir; bu günlerde fiyatlar 4 €'ya kadar düşer.

Fransa'nın üç büyük gösterim devi Gaumont, UGC ve MK2'nün özel indirim kartları bulunur ve buralarda kredi kartıyla rezervasyon yaptırmak mümkündür. Repertuvar salonlarında ise sürekli gelen izleyiciler için özel kartlar çıkarılır.

Paris'te Geçen Filmler

Tarihi Paris (sette çekilen filmler)

An Italian Straw Hat
(René Clair, 1927)

Sous les toits de Paris
(René Clair, 1930)

Sefiller
(Raymond Bernard, 1934)

Kuzey Oteli
(Marcel Carné, 1937)

Cennetin Çocukları
(Marcel Carné, 1945)

Altın Başlık
(Jacques Becker, 1952)

La Traversée de Paris
(Claude Autant-Lara, 1956)

Playtime
(Jacques Tati, 1967)

Paris'te Yeni Dalga (kentte çekilen filmler)

Serseri Âşıklar
(Jean-Luc Godard, 1959)

400 Darbe
(François Truffaut, 1959)

Belgesellerde Paris

Paris 1900
(Nicole Vedres, 1948)

La Seine a rencontré Paris
(Joris Ivans, 1957)

Hollywood Gözüyle Paris

Yedinci Cennet
(Frank Borzage, 1927)

Kamelyalı Kadın
(George Cukor, 1936)

Paris'te Bir Amerikalı
(Vincente Minnelli, 1951)

Gigi
(Vincente Minnelli, 1958)

Sokak Kızı Irma
(Billy Wilder, 1963)

Paris'te Aşk Başkadır
(Richard Quine, 1964)

Çılgın
(Roman Polanski, 1988)

Fransız Öpücüğü
(Lawrence Kasdan, 1995)

9. Kapı
(Roman Polanski, 1999)

Moulin Rouge
(Baz Luhrmann, 2001)

Geçmişi Olmayan Adam
(Doug Liman, 2002)

Gün Batmadan
(Richard Linklater, 2004)

Da Vinci Şifresi
(Ron Howard, 2006)

Paris'te Gece Yarısı
(Woody Allen, 2011)

Film Festivalleri

Film festivalleri Parisli film meraklıları için bir yaşam biçimidir. Her yıl birkaç büyük organizasyon düzenlenir. Ayrıca, herhangi bir zamanda temalı ve küçük ölçekli festivallere rastlamak mümkündür. Haziran sonu/temmuz başı düzenlenen Paris Film Festivali, Cannes'daki kardeşinin yanında biraz sönük kalsa da, başkentteki bu etkinlik halka açık ve daha cana yakındır. Burada da ünlü yıldızları görme fırsatı bulabilirsiniz

Açık Hava Festivalleri

Yaz aylarında açık havada pek çok film festivali düzenlenir: sevimli Buttes Chaumont'da *(s. 236)* yapılan kısa film gösterimlerinden oluşan Festival Silhouette, seçilen filmlerle yakından ilişkili mekânlarda film gösterimlerinin yapıldığı Cinema au Clair de Lune ve kalabalıkları La Villette'teki *(s. 238-9)* çimenliğin üzerindeki şişme perdede eski ve çağdaş klasikleri seyretmeye çağıran Le Cinema en Plein Air bunlardan birkaçıdır. Le Cinema en Plein Air yaz aylarının en popüler etkinliklerinden biridir – eğer gösterimlere katılmak istiyorsanız erkenden orada olmayı ve yanınıza film boyunca atıştıracak bir şeyler almayı unutmayın.

Salon Festivalleri

Her sene düzenlenen Paris Film Festivali sırasında Champs-Élysées'deki Gaumont Marignon'da yüzün üzerinde film gösterilir. Forum des Images'daki eşcinsel filmleri festivali genellikle kasım ayında düzenlenir. Paris Tout Court, St-Germain'deki Arlequin'de düzenlenen etkileyici bir kısa film festivalidir. Bu festival bünyesinde dünyaca ünlü yönetmenler ve sanatçıların katıldığı konferanslar ve toplantılar da düzenlenir. Yıl boyunca düzenlenen hoş festivallerden bir diğeri de, dünyanın her köşesinden getirtilen garip ve sıradışı filmlerin meraklılarıyla buluştuğu L'Etrange'dir.

REHBER

Sinemalar

Action Christine
4 Rue Christine 75006.
Hrt 12 F4.
Tel 01 43 25 85 78.

Arlequin
76 Rue de Rennes 75006.
Hrt 12 E4.
Tel 01 45 44 28 80.

Le Balzac
1 Rue Balzac 75008.
Hrt 4 E4.
Tel 01 45 61 10 60.

Centre Pompidou
19 Rue Beaubourg 75004.
Hrt 13 B2.
Tel 01 44 78 12 33.

Le Champo
51 Rue des Ecoles 75005.
Hrt 13 A5.
Tel 01 43 54 51 60.

Cinémathèque Française
51 Rue de Bercy 75013.
Tel 01 71 19 33 33.
cinemateque.fr

Cinema Studio Galande
42 Rue Galande 75005.
Hrt 13 A4.
Tel 01 43 54 72 71.

Le Desperado
23 Rue des Ecoles 75005.
Hrt 13 A5.
Tel 01 43 25 72 07.

La Filmothèque du Quartier Latin
9 Rue Champillion 75005.
Hrt 13 A5.
Tel 01 43 26 70 38.

Forum des Images
(Bkz. s. 115)

Gaumont Marignan
27 Ave Champs-Élysées 75008.
Hrt 5 A5.
Tel 08 92 69 66 96.

La Géode
26 Ave Corentin-Cariou 75019.
Tel 08 92 70 08 40.
lageode.fr

Grand Action
5 Rue des Ecoles 75005.
Hrt 13 B5.
Tel 01 43 54 47 62.

Le Grand Rex
Bkz. s. 342 - Önemli Mekânlar.

Lucernaire
53 Rue Notre-Dame-des-Champs 75006.
Hrt 16 E2.
Tel 01 45 44 57 34.

Max Linder Panorama
24 Blvd Poissonnière 75009.
Hrt 7 A5.
Tel 01 48 00 90 24.

Majestic Bastille
2-4 Blvd Richard Lenoir 75011.
Hrt 14 E4.
Tel 01 47 00 02 48.

MK2
Beaubourg: 50 Rue Rambuteau 75003.
Hrt 7 B2.
Tel 08 92 69 84 84.
Bibliothèque: 128-162 Ave de France 75013.
Hrt 18 F4.
Tel 08 92 69 84 84.
Quai de la Seine/Quai de la Loire: 7 Quai de la Seine; 14 Quai de la Loire 75019.
Hrt 8 F1.
Tel 08 92 69 84 84.
mk2.com

Le Nouveau Latina
20 Rue du Temple 75004.
Hrt 7 C2.
Tel 01 42 78 47 86.

Le Nouvel Odeon
6 Rue de l'Ecole de Médecine 75006.
Hrt 12 F4.
Tel 01 46 33 43 71.

Pagode
57 bis Rue de Babylone 75007.
Hrt 11 C4.
Tel 01 45 55 48 48.

Reflets Médicis
3 Rue Champollion 75005.
Hrt 12 F5.
Tel 01 43 54 42 54.

St-Andre des Arts
30 Rue St Andre des Arts (Salles 1&2) ile 12 Rue Git-le-Coeur (Salle 3) 75006.
Hrt 12 F4.
Tel 01 43 26 48 18.

Studio 28
10 Rue Tholozé 75018.
Hrt 6 E1.
Tel 01 46 06 36 07.

UGC Ciné Cité Bercy
2 Cour St-Emilion 75012.
Tel 08 25 12 12 02.

UGC Cine-Cite les Halles
7 Place de la Rotonde, Forum des Halles 75001.
Hrt 7 A2.
Tel 08 25 12 12 02.

Spor Etkinlikleri

Paris'te spor etkinliklerinin sonu gelmez. Roland Garros tenis turnuvası ve Tour de France bisiklet yarışı gibi çok önemli ulusal etkinlikler vardır. Spor etkinliklerine katılmanın tek sorunlu yanı bunların büyük kısmının şehir dışında olmasıdır.

Paris ve civarında yapılan bütün spor etkinliklerinin detaylarını turizm bürosundan öğrenebilirsiniz. *L'Officiel des spectacles*, *Pariscope* ve *Le Figaro*'nun çarşamba günkü baskısı gibi kaynaklarda *(s. 332)*, haftanın spor etkinlikleriyle ilgili ayrıntılı bilgiler bulunur. Spor haberlerinin ayrıntılarını günlük gazete *L'Equipe*'te bulabilirsiniz *(ayrıca bkz.* Çocuklar İçin Etkinlikler, *s. 354)*.

Açık Hava Sporları

Her yıl düzenlenen Tour de France bisiklet yarışı temmuz ayında Paris'te sona erer. Final, kent sakinleri tarafından coşkuyla karşılanır ve Fransa başbakanı, yarışmayı kazanan kişiye *maillot jaune*'u (sarı mayo) takdim eder. 20 yıldan uzun bir süredir bu yarışın son ayağı Louvre çevresinde ve Seine kıyısında birkaç turun ardından Champs-Elysées'de bitecek şekilde düzenlemeye gidilmiştir. Bu kalabalığa katılıp yarışı izlemeye karar verirseniz, yer bulmanın çok zor olduğunu aklınızda bulundurun. En iyisi, bisikletçilerin bulunduğunuz yere varacakları zamandan saatler önce bir yer kapmaktır.

Kent trafiğine bisikletle çıkmayı göze alabilecek kadar cesur kişiler, Paris'in her yerinde bisiklet kiralayabilecekleri bir yer bulabilirler. Montmartre'daki **Vélo Paris**'den veya şehrin yaklaşık 1500 noktasındaki self-servis **Vélib** hizmetinden yararlanabilirsiniz. İlk 30 dakika ücretsizdir. Sonraki ilk 30 dakika 1 €, ikinci 30 dakika 2 €, bundan sonraki her 30 dakika 4 € olarak ücretlendirilir. Düzenli kullanıcılar bir veya yedi günlük kart alabilirler.

Rue Louis Bertrand'daki **Fédération Française de Cyclotourisme**'den, Paris'te bulunan 300'den fazla bisiklet kulübüyle ilgili bilgi alabilirsiniz. Paris'te bisikletçilere giderek daha çok yer açılır olmuştur. Yıl boyunca pazar günleri ve bazı resmi tatillerde rıhtımların bir kısmı trafiğe kapatılır ve böylelikle Seine Nehri ve Canal St-Martin kıyısında özgürce bisiklet sürmenin keyfini çıkartabilirsiniz. Ayrıca bisiklet yollarının *(pistes cyclables)* genişletilmesi yönünde bir belediye planı hayata geçirilmiştir. Gün geçtikçe daha çok insan iki tekerlekli ulaşıma geçtiğinden Parisli sürücüler artık trafikte bisikletlilere daha çok saygı göstermeye başlamıştır. Seine Nehri kıyısındaki rıhtımların kapatıldığı pazar gününü beklemek istemiyorsanız, Bois de Vincennes veya Bois de Boulogne gibi parklara giderek ağaçlık yollarda bisiklete binebilirsiniz. Daha azimli olanlar, bir turizm bürosuna giderek bir Paris à Vélo haritası alabilirler. Bu haritada kentteki bütün bisiklet yolları belirtilmiştir. Kentin etrafında bisikletli bir tura katılmak isteyenlere hizmet sağlayan pek çok organizasyon vardır. Rue Edgar Faure'da bulunan **Fat Tire Bike Tours**'un ilkbahar ve yaz aylarında düzenlenen pahalı günlük turları vardır. İlgi çekici bir seçenek olabilecek bu turlarda, bilgili rehberler bisikletli müşterilerini kentin sokaklarında gezdirirken önemli yerler ve anıtlarla ilgili bilgi verirler. Şirketin diğer ortağı olan **City Segway Tours**, 12 yaşından büyükler için elektrikli *scooter*'larla rehberli turlar düzenler. **Paris à Vélo c'est Sympa!**'nın kentin az bilinen kısımlarına düzenlediği turlar ise pek çok ayrı dilde yapılır.

Rollerblade tutkunları, cuma geceleri Paris sokaklarında özgürce gezinebilirler – kentteki bulvarlar polis tarafından kapatılır ve binlerce patenci sokaklara dökülür. Bu etkileyici geçit saat 22.00'de Place de la Bastille'de başlar, ama bundan sonra istediğiniz saatte de katılabilirsiniz. Etkinlik rotasıyla ilgili bilgi almak için *bkz:* www.pari-roller.com. Acemiler başlangıç noktasına 20.00'den önce giderek ücretsiz ders alabilirler. Ayrıca kentte *rollerblade* kiralayabileceğiniz pek çok yer vardır – yukarıda verilen internet sitesinde *rollerblade* kiralayabileceğiniz yerlerle ilgili öneriler de bulabilirsiniz. Eğer hava kötüyse veya yollar ıslaksa bu ekinlik iptal edilir.

Paris sakinleri, pazar öğleden sonralarını Bois de Vincennes *(s. 237)*, Bois de Boulogne *(s. 256)* ve Parc des Buttes-Chaumont *(s. 236)* gibi yerlerde sandala binip kürek çekerek geçirirler. Sandal kiralamak için sıraya girebilirsiniz.

Bütün golf sahaları Paris'in dışında yer alır. Bunların çoğu, özel kulüplere ait sahalardır ama bazıları, üye olmayan kişileri de kabul eder (ayrıntılı bilgi için Rue Anatole-France'taki **Fédération Française du Golf**'ü arayın). Ayrıca, **Golf de Chevry**, **Golf de Villeray**, **Golf de St-Quentin en Yvelines** veya **Golf de Villennes Sur Seine**'i deneyebilirsiniz. Her oyun için en az 25 € ödemek gerekir.

Bois de Boulogne ve Bois de Vincennes'da at binebilirsiniz. Ayrıntılı bilgi almak için Rue Laugier'deki **Comité Departemental d'Equitation de Paris**'yi arayın.

Jardins du Luxembourg'daki **Tennis Luxembourg** gibi belediye kortlarında tenis oynayabilirsiniz. Tenis kortları her gün açıktır ve gelen herkes sırayla korta çıkar. En iyi kortlar, Bois de Vincennes'deki **Tennis de la Faluère**'dedir ama en az 24 saat önce rezervasyon yaptırmak gerekir.

Kapalı Spor Salonları

Paris'te bir günlüğüne girebileceğiniz pek çok spor salonu vardır. Günlük giriş ücreti, sunulan olanaklara göre 20 € veya daha fazla olabilir.

Club Med Gym, Paris ve banliyölerinde 20'den fazla şubesi bulunan popüler bir zincirdir.

Rue de Berri ve Rue de Rennes'deki şubeler iyi seçeneklerdir. Rue Jean de Beauvais'deki **Club Jean de Beauvais** son moda gereçlerin bulunduğu ve kişiye özel programların sunulduğu bir spor salonudur. Şık 16. *arrondissement*'da Avenue President Kennedy'de bulunan üst sınıf **Ken Club**'ın yüzme havuzu ve saunası da vardır. Ulusal radyo olan HQ radyo stüdyosuna yakın olduğu için, öğle aralarında spor yapmaya gelen Fransız ünlülerinin burada boy gösterme ihtimali yüksektir. Paris'teki en güzel kapalı havuza sahip olan **Ritz Gym**'de aslında sadece üyelere ve otel müşterilerine hizmet verilir ama otel çok dolu değilse bir günlük giriş alabilirsiniz.

Boulevard Pierre de Coubertin'de bulunan **Patinoire d'Asnières-sur-Seine**'de yıl boyunca çok ucuza paten kayabilirsiniz. Hôtel de Ville'de sadece kışın hizmet veren buz pateni pisti vardır.

Rue de Pontoise'da bulunan **Squash Club Quartier Latin**'de *squash* oynayabilirsiniz. Buradaki diğer seçenekler arasında bilardo, sauna ve spor olanakları da vardır. Diğer iyi kulüpler **Squash Montmartre** ve **Jeu de Paume et de Squash**'dır.

İzleyici Sporları

Bir yarış izlemek, zengin ve ünlüleri en güzel giysileri içinde görmenin en iyi yoludur. Dünyaca ünlü Prix de l'Arc de Triomphe, ekim ayının ilk pazar günü Bois de Boulogne'daki **Hippodrome de Longchamp**'da yapılır. Paris'in batısındaki **Hippodrome de St-Cloud** ve **Maisons-Lafitte**'te de yarışlar düzenlenir. Bois de Boulogne'daki **Hippodrome d'Auteuil**'de engelli at yarışları izlenebilir. **Hippodrome de Vincennes**'da tırıs gidiş yarışları vardır. Bu yarışlarla ilgili ayrıntılı bilgi için **France Galop**'u arayabilir veya internet sitesine bakabilirsiniz.

Her yıl haziran ortasında, Paris'in 185 kilometre güneybatısında bulunan Le Mans'da düzenlenen 24 saatlik araba yarışları dünyadaki benzerlerinin en ünlüsüdür. Ayrıntılar için **Automobile Club de l'Ouest**'i arayın. Boulevard Bercy'de bulunan **Palais Omnisports de Paris-Bercy** stadyumunda, Paris Açık Tenis Turnuvası, engelli koşular, bisiklet yarışları, dövüş sanatları ve artistik patinaj gösterileri, hentbol karşılaşmaları ve büyük *rock* konserleri gibi pek çok etkinlik düzenlenir.

Parc des Princes, 50 bin kişilik kapasiteye sahiptir ve Paris St-Germain futbol takımına ev sahipliği yapar.

Dev **Stade de France** futbol, ragbi ve konserlere ev sahipliği yapar. Spor meraklıları burda düzenlenen turlara katılabilir.

Avenue Gordon Bennett'deki **Stade Roland Garros**, uluslararası tenis turnuvasıyla ünlüdür. Mayıs sonundan haziran ortasına kadar herkes tenisle yatıp kalkar. İş toplantıları, toplantı salonlarından stadyuma taşınır. Bilet bulabilmek için aylar öncesinden harekete geçmeniz gerekir. Stadyumun muhteşem müzesinde raket prototiplerinden Bjorn Bjorg'un saç bandına kadar tenisle ilgili pek çok parçayı görebilirsiniz. Ayrıca, burada bulunan ve turnuva boyunca popüler restoranlardan birinde yer ayırtmayı da unutmayın. Tenis severler kasım ayında Palais Omnisports de Paris Bercy'de düzenlenen erkek tenis maçlarını ve mart ayında Avenue Georges Lafont'daki **Stade Pierre de Coubertin**'de düzenlenen "Open Gaz de France" kadınlar turnuvasını da kaçırmamalıdırlar.

Yüzme

Güney Paris'te **Aquaboulevard** *(s. 354)* olarak bilinen büyük bir su parkı vardır. Egzotik yapay plajı, yüzme havuzları ve gölleriniin yanı sıra, *squash* kortları, golf sahaları, bovling salonları, masa tenisi ve bilardo olanakları, spor salonu, barlar ve mağazalar da vardır.

Belediyenin yüzme havuzları arasında en iyisi, bir yeraltı alışveriş kompleksinde bulunan olimpik ölçülerdeki **Piscine des Halles**'dir. 1930'lardan kalma mozaik dekorasyonunun yanı sıra, sauna, su fiskiyeleri ve iki katta soyunma odaları bulunan **Piscine Pontoise-Quartier Latin** görülmeye değer bir yerdir. Buranın havuz manzaralı bir spor salonu da vardır. Bir tenis kortu ve spor salonunun bulunduğu **Piscine Henry de Montherlant**, belediyeye ait bir spor kompleksinin parçasıdır. Butte aux Cailles'da *(s. 274–5)* bulunan, Art Nouveau üslubundaki güzel havuz yüzücüler ve güneşlenmek isteyenler için harika olanaklar sunar. Kapalı havuz kulaç atmak isteyenlere göredir; dışarıda bulunan iki havuz ise güneşin altında keyif çatmak için birebirdir. Havuzların bulunduğu bu semte hâkim olan köy atmosferi sayesinde, kentin gürültüsünden uzak bir yazlık beldede tatil yaptığınızı düşünebilirsiniz. Bibliothèque F. Mitterand'ın yanındaki Piscine Josephine Baker ise nehrin üzerinde süzülür. Yaz aylarında çatı katındaki teras güneşlenmek için idealdir.

Bazı lüks otellerin ve spor salonlarının da kendi yüzme havuzları vardır. Rue Louis Armand'da bulunan şık **Club Med Gym**'e günlük giriş yapabilir, böylece 15 metrelik havuzundan faydalanabilirsiniz. **Novotel Tour Eiffel**'de de üye olmayanlara da açık bir sağlık merkezinin yanı sıra, ilkbahar ve yaz aylarında üzeri açılabilen bir yüzme havuzu vardır. Belediyenin işlettiği bütün yüzme havuzlarında ve bazı özel havuzlarda konukların havuza girerken bone takmaları ve erkeklerin bol şortlar yerine *trunk* denilen dar mayolar giymeleri zorunlu tutulmuştur.

Diğer Etkinlikler

Beyzbol, eskrim, parklarda koşu, hızlı koşu, voleybol, La Villette'te *(s. 238–9)* rüzgâr sörfü ve bovling Paris'te geçirdiğiniz süre boyunca yapabileceğiniz sporların bazılarıdır.

Seine Nehri'nde balık tutmak da Parisliler arasında giderek daha çok ilgi gören bir etkinlik haline gelmektedir. Eğer balık tutmaya niyetiniz varsa, gerekli izinleri aldığınızdan emin olun. Nehir çeşit çeşit tatlı su balıklarına ev sahipliği yapar.

REHBER

Açık Hava Sporları

Comité Départemental d'Equitation de Paris
[illegible] Rue Laugier 75017.
Tel 01 42 12 03 43.

Fat Tire Bike Tours & City Segway Tours
[illegible] Rue Edgar Faure 75015. Hrt 10 D4.
Tel 01 56 58 10 54.
W parisfattirebike tours.com
W citysegway tours.com

Fédération Française de Cyclotourisme
[illegible] Rue Louis Bertrand 94207 Ivry-sur-Seine.
Tel 01 56 20 88 88.
W ffct.org

Fédération Française du Golf
[illegible] Rue Anatole France, [illegible] 309 Levallois Perret.
Tel 01 41 49 77 00.
W ffgolf.org

France Galop
[illegible] Place Abel Gance, [illegible] 100 Boulogne
Tel 01 49 10 20 30.
W france-galop.com

Golf de Chevry
[illegible] 190 Gif-sur-Yvette.
Tel 01 60 12 40 33.

Golf de St-Quentin en Yvelines
[illegible] 190 Trappes.
Tel 01 30 50 86 40.

Golf de Villennes-sur-Seine
Route d'Orgeval, 78670 Villennes-sur-Seine.
Tel 01 39 08 18 18.

Golf de Villeray
[illegible] 280 St-Pierre du Perray.
Tel 01 60 75 17 47.
W bluegreen.com

Paris à Vélo c'est Sympa!
[illegible] Rue Alphonse Baudin [illegible] 011. Hrt 14 E2.
Tel 01 48 87 60 01.
W parisvelosympa.com

Paris Turizm Bürosu
Tel 01 49 52 42 63.
(İlkz s. 359)

Tennis la Faluère
113 Route de la Pyramide, Bois de Vincennes 75012.
Tel 01 43 74 40 93.

Tennis Luxembourg
Blvd St-Michel, Jardins du Luxembourg 75006. Hrt 12 E5. Tel 01 43 25 79 18.

Vélib'
Tel 01 30 79 74 30.
W velib.paris.fr

Vélo Paris
44 Rue d'Orsel 75018.
Hrt 6 F2.
Tel 01 42 64 97 39.
W veloparis.com

Kapalı Spor Salonları

Club Jean de Beauvais
5 Rue Jean de Beauvais 75005. Hrt 13 A5.
Tel 01 46 33 16 80.

Club Med Gym
26 Rue de Berri 75008.
Hrt 4 F4.
Tel 01 43 59 04 58.
149 Rue de Rennes 75006. Hrt 15 C1.
Tel 01 45 44 24 35.
W clubmedgym.com

Jeu de Paume et de Squash
74ter Rue Lauriston 75116. Hrt 4 D4.
Tel 01 47 27 46 86.

Ken Club
100 Ave President Kennedy 75016.
Tel 01 46 47 41 41.

Patinoire d'Asnières-sur-Seine
Blvd Pierre de Coubertin, 92600 Asnières.
Tel 01 47 99 96 06.

Ritz Gym
Ritz Hotel, 15 Pl Vendôme 75001. Hrt 6 D5.
Tel 01 43 16 30 30.

Squash Club Quartier Latin
19 Rue de Pontoise 75005. Hrt 13 B5.
Tel 01 55 42 7788.

Squash Montmartre
14 Rue Achille-Martinet 75018. Hrt 2 E4.
Tel 01 42 55 38 30.

İzleyici Sporları

Automobile Club de l'Ouest
Tel 02 43 40 24 24.
W lemans.org

Hippodrome d'Auteuil
Route d'Auteuil aux Lac, Bois de Bologne 75016.
Tel 01 40 71 47 47.

Hippodrome de Longchamp
Routes des Tribunes, Bois de Boulogne 75016.
Tel 01 44 30 75 00.

Hippodrome Maisons-Laffitte
1 Ave de la Pelouze, 78600 Maisons-Laffitte.
Tel 01 39 12 81 70.

Hippodrome de St-Cloud
1 Rue de Camp Canadien, 92210 St-Cloud.
Tel 01 47 71 69 26.

Hippodrome de Vincennes
2 Route de la Ferme, 75012 Vincennes.
Tel 01 49 77 17 17.

Palais Omnisports de Paris-Bercy
8 Blvd Bercy 75012.
Hrt 18 F2.
Tel 08 92 39 04 90.

Parc des Princes
24 Rue du Commandant-Guilbaud 75016.
Tel 01 47 43 72 54
W leparcdesprinces.fr

Stade de France
Rue Henri Delaunay, La Plaine St-Denis 93210.
Tel 08 92 70 09 00.
W stadedefrance.com

Stade Pierre de Coubertin
82 Ave Georges Lafont 75016.
Tel 01 45 27 79 12.

Stade Roland Garros
2 Ave Gordon-Bennett 75016.
Tel 01 47 43 48 00.
W rolandgarros.com

Yüzme Havuzları

Aquaboulevard
4 Rue Louis-Armand 75015.
Tel 01 40 60 10 00.

Club Med Gym
8 Rue Frémicourt 75015.
Tel 01 45 75 34 00.

Novotel Tour Eiffel
61 Quai de Grenelle 75015.
Hrt 9 B5.
Tel 01 40 58 20 00

Piscine Butte- aux-Cailles
5 Pl Paul-Verlaine 75013.
Hrt 17 A5.
Tel 01 45 89 60 05.

Piscine des Amiraux
6 Rue Hermann-Lachapelle 75018.
Tel 01 46 06 46 47.

Piscine des Halles
10 Pl de la Rotonde, Niveau 3, Entrance Porte St Eustache, Les Halles 75001.
Hrt 13 A2.
Tel 01 42 36 98 44.

Piscine Henry de Montherlant
30 Blvd de Lannes 75016.
Tel 01 40 72 28 30.

Piscine Josephine Baker
Quai François Mauriac 75013.
Tel 01 56 61 96 50.

Piscine Pontoise-Quartier Latin
17 Rue de Pontoise 75005.
Hrt 13 B5.
Tel 01 55 42 77 88.

Piscine St Germain
12 Rue Lobineau 75006.
Hrt 12 E4.
Tel 01 56 81 25 40.

Piscine Saint-Merri
16 Rue de Renard 75004.
Hrt 13 B3.
Tel 01 42 72 83 67.

ÇOCUKLAR İÇİN ETKİNLİKLER

Bu büyülü kentle çocuklarınızı tanıştırmak için hiçbir zaman çok erken değildir. Seine Nehri'ne *(s. 74–5)*, Notre-Dame'a *(s. 82–5)* ya da Eiffel Kulesi'nin *(s. 196–7)* baş döndürücü yüksekliklerine yapacağınız bir gezi hangi yaşta olursa olsun herkes için eğlenceli olacaktır ve çocuklarınız da paylarına düşeni alacaktır. Eski ve tarihi parklar, daha çok, yaşı büyük çocuklar ile yetişkinlerin hoşuna gider. Disneyland® Paris'in *(s. 244–7)* eğlence parklarının teknolojik harikalarına ise herkes âşık olacaktır. Yaz boyunca festivaller, sirkler ve doğaçlama etkinlikler, Bois de Boulogne *(s. 256–7)* gibi park ve bahçelerde sık sık düzenlenir. Çocuklarınızı bir eğlence merkezine, müzeye, macera parkına, hayvanat bahçesine ya da kafe-tiyatrolardan birine götürebilirsiniz.

La Villette'teki La Cité des Enfants

Pratik Bilgiler

Çocuklu aileler, Paris'teki otellerde *(s. 280)* ve çoğu restoranda *(s. 291)* büyük bir konukseverlikle ağırlanır. Turistik yerlerde çocuklara belli bir miktar indirim yapılır ve üç ya da dört yaşın altındakilerden genellikle ücret alınmaz. Devlet yönetimindeki bütün müzelere giriş 18 yaşın altındaki çocuklara yıl boyu ücretsizdir. Office du Tourisme'den *(s. 282)* çocuklar için uygulanan indirimlerle ilgili ayrıntılı bilgi alabilirsiniz. Ayrıca *Pariscope*, *L'Officiel des Spectacles* ve *Paris Mômes* gibi haftalık etkinlik dergilerine de bakabilirsiniz.

Çocuklar için düzenlenen etkinliklerin çoğu okul saatlerinden sonra başlar. Fransız çocukları için okulların kapandığı çarşamba öğleden sonraları da bu saatlere dahildir. Müzelerdeki atölye çalışmaları hakkında detaylı bilgi için ilgili müzeye başvurmanız gerekir.

Babychou ve **Kidizen**, bebek bakıcılarının yanı sıra, beşik, bebek arabası ve diğer ihtiyaçlarınızı bulabileceğiniz yerlerdir.

Müzeler

Çocukların keyifle gezebilecekleri müzeler arasında kuşkusuz Parc de la Villette'teki **Cité des Sciences et de l'Industrie** *(s. 238–9)* en başta gelir. Bu büyük binada, modern teknolojinin ve bilimin pek çok yönünü yansıtan eğlenceli aktif katılımlı deneyler ve geçici sergiler düzenlenir. Ayrıca çocuklar için La Cité des Enfants ve Techno Cité gibi büyüleyici bölümler de mevcuttur. Paris'in merkezinde yer alan Grand Palais'deki *(s. 210)* Palais de la Découverte biraz eski moda olmakla birlikte hareketli bir bilim müzesidir. Burada çocuklar çılgın mucitlerin hayatlarının canlandırıldığı ilgi çekici gösterilerin tadını çıkarabilirler.

Louvre'da *(s. 122–9)* her yaş için temalı sanat sergilerinin yanı sıra, çocukları sanatla tanıştırmak için özel programlar da vardır. Sergilerin krokisini internet sitesinden edinebilirsiniz. Musée D'Orsay'de *(s. 146–7)* 5 ile 12 yaş arası çocuklar için eğlenceli olabilecek etkileşimli müze turları düzenlenir. Centre Pompidou'daki *(s. 110–13)* Galerie des Enfants ise benzeri programları modern sanat alanında düzenler.

Eğlenceli diğer müzeler arasında Musée de la Marine *(s. 203)* ve Musée de la Poupée *(s. 116)* vardır. Birebir ölçekli Fransız savaş gemisi, zırhlı gemi ve denizaltı modelleriyle tanınan Musée de la Marine Fransız denizcilik tarihine ayrılmıştır. 19. yüzyıl ortalarından günümüze kadar oyuncak bebeklerin sergilendiği Musée de la Poupée'de çocuklar ve yetişkinler için oyuncak bebek yapımının anlatıldığı kurslar ilgi çekici olabilir.

Café d'Edgar tiyatrosu

Parklar, Hayvanat Bahçeleri ve Oyun Alanları

Paris'teki en güzel çocuk parkı Bois de Boulogne'daki *(s. 256–7)* Jardin d'Acclimatation'dur. Burada bir çocuk tiyatrosu, sirk, midilli kulübü, mini demiryolu

Guignol kuklaları

ve tekneler bulunur. Özellikle çocuklara yönelik bir müze olan Musée en Herbe'de eğlenceli ve eğitici etkinlikler düzenlenir. Kentin dışında Elancourt'taki **France Miniature**'de Fransa'nın bütün anıtlarının minyatür kopyaları görülebilir.

Bois de Vincennes *(s. 237)* Parc Floral'de çocuklar için basit eğlenceler sunulur. Paris'in en büyük eğlence parkı da buradadır (Hurma Pazarı'ndan mayısın sonuna kadar açık). Ancak, Paris'teki en güzel hayvanat bahçesi muhtemelen Jardin des Plantes'taki *(s. 166)* küçük Ménagerie'dir.

Eğlence Merkezleri

Çocuklarınızı eğitimli çalışanlara emanet edebileceğiniz pek çok etkinlik merkezi vardır. Centre Pompidou'daki *(s. 110–11)* Atelier des Enfants'da çarşamba ve cumartesi günleri saat 14.30–16.00 arası güzel atölye çalışmaları düzenlenir. Eğitim dili Fransızca'dır ama mim gösterileri, sirkler, kuklalar ve atölye çalışmaları sözcüklerden çok hareketlere dayanır. Café d'Edgar *(s. 335)* ve Canal de L'Ourcq'da, Antipode'daki Abricadabra da dahil olmak üzere birkaç kafe-tiyatroda çocuklara yönelik mim, dans ve müzikten oluşan ilgi çekici gösteriler düzenlenir. En etkileyici ve sıradışı sinema gösterimleri Cité des Sciences et de l'Industrie'deki *(s. 239)* La Géode'da yapılır. **Le Saint Lambert** sinemasında çocuk filmleri ve çizgi filmler gösterilir ama filmlerin çoğu altyazısızdır. Sinema biletleri çarşamba günleri daha ucuzdur ve hafta sonları çocuk indirimi uygulanmaz.

Une Journée au Cirque çocukların hayvanlarla tanışıp, palyaço makyajı yaptırabileceği ya da ip cambazlığı gibi eğlenceli etkinlikleri deneyebileceği günlük bir program sunar. Gösteriler, sanatçılarla birlikte yenilen öğle yemeğinden sonra yapılır.

Paris Miniature

Guignol kukla gösterileri Paris yazarının vazgeçilmez geleneklerinden biri olmuştur. Guignol, İngiliz Mr Punch karakterinden daha nazik bir karakterdir. Büyük parkların pek çoğunda çarşamba öğleden sonraları ve hafta sonları Guignol gösterileri düzenlenir. *Pariscope*, *L'Officiel des Spectacles* ve *Paris Mômes* gibi yayınların etkinlik listelerine bakabilirsiniz.

Jardin d'Acclimatation'daki "Le Dragon"

REHBER

Adresler

Babychou Services
Tel 01 43 13 33 23.
babychou.com.

France Miniature
Blvd André Malraux, 78990 Elancourt.
Tel 01 30 16 16 30.
franceminiature.com

Une Journée au Cirque
115 Blvd Charles de Gaulle, 92390 Ville-neuve-la-Garenne.
Tel 01 47 99 40 40.
journeeocirque.com

Kidizen
Tel 06 38 10 97 42.
kidizen.fr

Le Chaplin Saint Lambert
6 Rue Peclet 75015.
Tel 01 42 50 23 32.

Uyuyan Güzel'in Şatosu'nda havai fişek gösterisi, Disneyland® Paris

Eğlence Parkları

Disneyland® Paris'teki *(s. 244–7)* iki ayrı park, Paris'teki eğlence parkları arasında en büyük ve en etkileyici olanlarıdır. Yedi farklı yaratıcı temalı otel ve bir kamp alanı sayesinde dilerseniz burada konaklayabilirsiniz. Komplekste ayrıca bir golf sahasının yanı sıra, mağazalar ve restoranlar da vardır.

Parc Asterix, Galyalı Asteriks'in efsanevi dünyasını konu alan en önemli Fransız eğlence parklarından biridir. Binilebilecek pek çok oyuncağın bulunduğu parkta eski köle müzayedeleri ve gladyatörler canlandırılır. Park, Paris'in 38 km kuzeydoğusundadır. RER'in B hattından Charles de Gaulle Havaalanı'na gelip Parc Asterix ring otobüslerine binebilirsiniz.

Spor Etkinlikleri

Devasa su parkı **Aquaboulevard** enerjik çocukları götürebileceğiniz ideal bir yerdir. Bir diğer seçenek ise, **Forum des Halles**'deki kapalı yüzme havuzudur. Haftalık etkinlik rehberi *Pariscope*'ta Paris'in merkezindeki ve civarındaki yüzme havuzları hakkında daha ayrıntılı bilgiler bulunur. Bone takılmasının zorunlu olduğu aklınızda bulunsun. Yetenekli patenciler ve kaykaycılar Palais de Chaillot'nun *(s. 202)* önünde gösteri yaparlar. Yazın pazar günleri bisikletçiler ve patenciler için Seine Nehri'ne uzanan yolların Chatelet ve Bercy arasında kalan kısmı trafiğe kapatılır. Disneyland® Paris *(s. 244–7)* de buz pateni sahaları ve başka spor etkinlikleri içerir. Sacré-Coeur *(s. 226–7)* ve Forum Les Halles'de *(s. 115)* geleneksel panayır etkinlikleri vardır. Tekne gezileri, çocukların eğlenceli bir biçimde kentin tarihiyle haşır neşir olmalarını sağlar. Farklı noktalardan kalkan pek çok şirket vardır *(s. 74–5)* ve tekneler, Notre-Dame, Louvre ve Musée d'Orsay gibi, nehir kıyısındaki yerlerden geçer. La Villette'ten kalkan tekneler, Paris kanal sistemi boyunca zevkli turlar yapar. Jardins du Luxembourg'un *(s. 174)* yapay göletlerinde uzaktan kumandalı model tekneler yüzdürmek Paris sakinlerinin ilgisini çeken bir hobidir. Bois de Boulogne *(s. 256–7)* ve Bois de Vincennes'daki *(s. 235)* göllerde ailelenizle birlikte sandala binebilir ya da ata binip dolaşabilirsiniz *(bkz.* Rehber *s. 349)*.

Donald Duck

Sokak Hayatı ve Pazaryerleri

Modern Centre Pompidou'nun *(s. 110–11)* önünde, güneşli günlerde sokak gösterileri yapan kişilerin izleyicisi çok olur. Müzisyenler, hokkabazlar ve farklı yeteneklere sahip pek çok sanatçı gösteriler yapar. Montmartre'da Place du Terte'deki *(s. 228)* geleneksel sokak ressamlarına çocuğunuzun portresini yaptırabilirsiniz. Sacré-Coeur'ün *(s. 226–7)* tepesine çıkmak için teleferiğe binmek, ardından da sevimli sokaklarda yürümek çok eğlencelidir.

Paris'teki pazaryerleri renkli ve hareketlidir. Çocuklarınızı Île de la Cité'deki *(s. 87)* Marché aux

Eiffel Kulesi yakınlarındaki kaykaycılar

Çocuk Mağazaları

Paris'te çocuklar için pek çok şık mağaza vardır. Çocuk butiklerinin bulunduğu Beaubourg'daki Rue du Jour ile Les Halles'deki butiklere gidebilirsiniz. Île St-Louis'deki Arche de Noé'deki de dahil olmak üzere pek çok çekici oyuncakçı vardır ama buralar da giysi mağazaları gibi çok pahalı olabilir *(ayrıca bkz. s. 318)*.

Ünlü çizgiroman *Tenten* karakterlerinin oyuncakları

Fleurs et aux Oiseaux Cité'ye, Jardin des Plantes'teki Rue Mouffetard ya da St-Germain-des-Près'deki Rue de Buci viyeh pazarlarına götürebilirsiniz *(s. 168 ve 331)*. Kentin en büyük bitpazarı olan Marché aux Puces de St-Ouen, hafta sonları Place Clignancout'da kurulur *(s. 231 ve 331)*.

Çocuklarınızı Seine'deki daha sakin Île St-Louis'ye ya da Île de la Cité'ye de götürebilirsiniz.

Manzaralı Yerler ve Geziler

Eiffel Kulesi'nin *(s. 196–7)* zirvesine kadar yapılacak güzel bir yolculuk hemen her çocuğun ilgisini başından alır. Açık ve güneşli bir günde muhteşem Paris manzaraları görebilir ve geceleri kent sihirli bir şekilde aydınlatıldığında bunun tadını çıkarabilirsiniz. Asansörler saat 23.00'e kadar çalışır ve kuyruklar, akşam vaktinde biraz daha kısalır. Eğer çocuk arabasıyla geldiyseniz, kulenin tepesine çıkışın iki asansörle üç aşamalı olarak yapıldığını unutmayın.

Diğer ilgi çekici yerler arasında Eiffel Kulesi'nden sonra Paris'in en yüksek ikinci yeri olan Sacré-Coeur *(s. 226–7)* ve Île de la Cité'deki Notre-Dame katedrali *(s. 82–3)* sayılabilir. Çocuklar katedral meydanındaki güvercinlere yem vermekten, Notre-Dame'ın kamburu hikâyesini sözden dinlemekten ve Batı cephesindeki çörtenlere bakmaktan hoşlanacaklardır. Kulelerden görülen manzaranın bir eşi daha yoktur. Hem çocuklar hem de yetişkinler Saint-Chapelle *(s. 88–9)* ve Île de la Cité'nin büyüleyici manzarasını hayranlıkla seyredeceklerdir. 18 yaşın altındaki çocuklar çoğunlukla ücretsizdir.

Centre Pompidou'yu *(s. 110–13)* ziyaret ederek eski ve çağdaş Paris'i karşılaştırabilir, sonra da dışarıdaki yürüyen merdivenlerin tadını çıkarabilirsiniz. Buranın terasındaki kafeden görülen manzara muhteşemdir. 56 katlık Montparnasse Kulesi'nden *(s. 180)* de kentin harika manzaraları görülebilir. La Défense'ta *(s. 257)*, kompleksin tamamını

Sacré-Coeur yakınlarında bir atlı karınca

görebileceğiniz sergi platformlarına giden asansörler bulunur.

Diğer İlgi Alanları

Çocuklar alışılmışın dışında şeylere tanık olmaktan hoşlanırlar. Les Égouts turlarına katılarak kentin kanalizasyon sistemine *(s. 192)* bir gezi yapabilirsiniz. Panolarda arıtma süreçleri birkaç dilde açıklanır.

Katakomblar *(s. 181)*, 18. yüzyıldan kalma kafataslarıyla çevre duvarları muntazam bir şekilde düzenlenmiş Roma döneminden kalma mahzenlerdir.

Île de la Cité'de bulunan Conciergerie *(s. 87)* birçok aristokratın son günlerini geçirdiği bir zindandır. Boulevard Montmartre'da *(s. 220)* balmumu heykeller de görülebilir. Müzenin Devrim odaları daha büyük çocuklara yöneliktir. O zamanlar yaşanan toplumsal başkaldırıyı gerçekçi bir şekilde canlandırmak için korkunç sahneler, düzenlemeler ve ses efektleri kullanılmıştır.

Jardin du Luxembourg'da kiralık model tekneler

Acil Durumlar

Enfance et Partage 24 saat açık bir çocuk (ve yetişkin) yardım hattıdır. **Hôpital Necker** Paris'in en büyük çocuk hastanelerinden biridir.

REHBER

Yararlı Adresler

Aquaboulevard
4 Rue Louis Armand 75015.
Tel 01 40 60 10 00. **Açık** Pt–Cu 09.00–21.00, Ct & Pa 08.00–21.00.

La Piscine des Halles
Forum des Halles, 10 Pl de la Rotonde, Les Halles 75001.
Hrt 12 F2. **Tel** 01 42 36 98 44
Açık Pt, Sa, Pe, Cu 11.30–22.00 (Pt 23.00); Ça 07.00–08.15, 10.00–23.00; Ct & Pa 09.00–19.00 (okul tatillerinde saatler değişebilir).

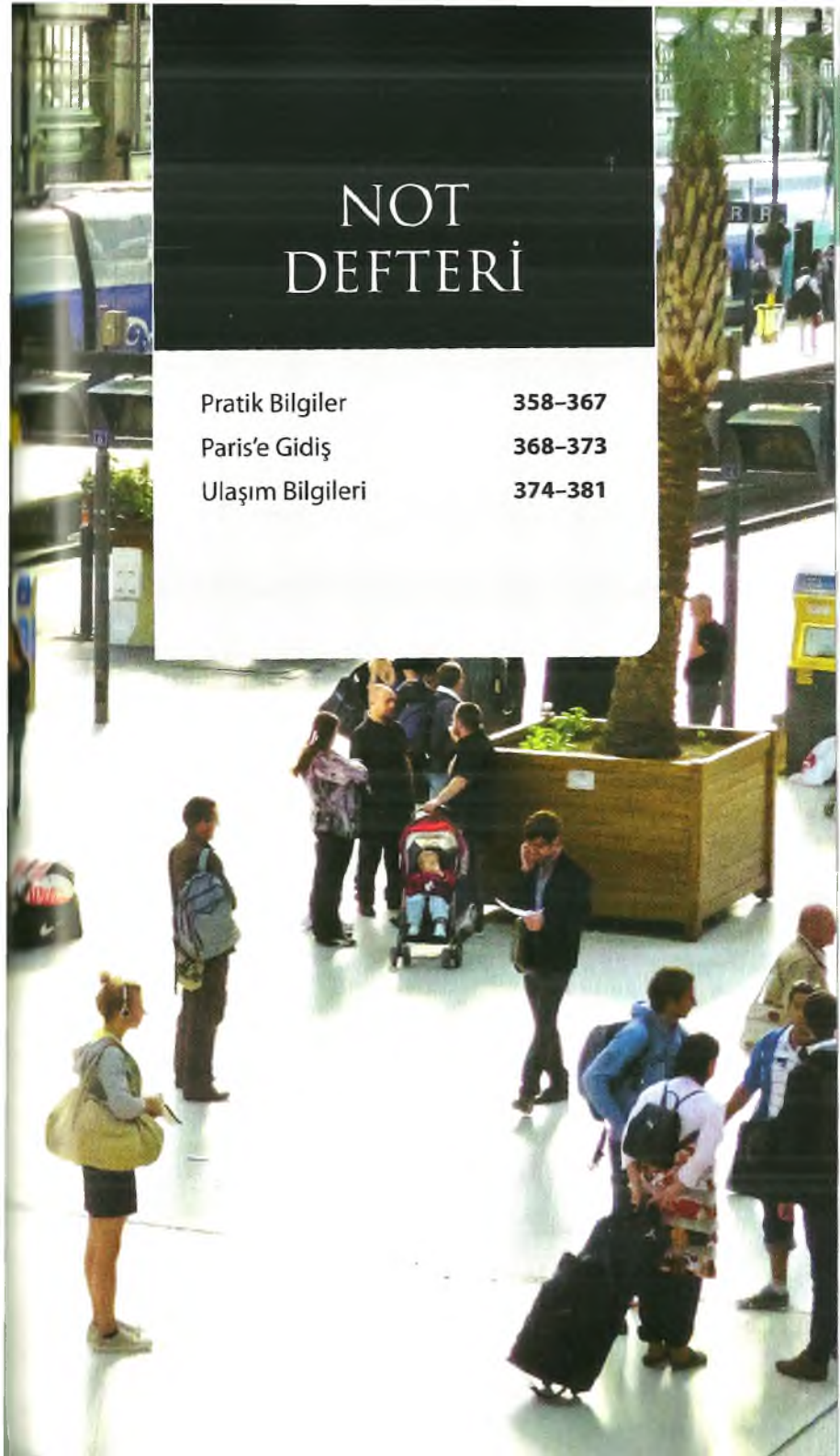
Parc Asterix
BP8 Plailly 60128. **Tel** 08 26 30 10 40. **Açık** Nis ortası–Eki Pt–Cu 10.00–18.00; Ct, Pa & resmi tatiller 10.00–19.00. **parcasterix.fr**

Acil Durumlar

Enfance et Partage
Tel 08 00 05 12 34.
enfance-et-partage.org

Hôpital Necker
149 Rue de Sèvres 75015.
Hrt 15 B1. **Tel** 01 44 49 40 00.
aphp.fr

Sortie
Location de voitures
Boutiques de la gare
SNCF

NOT DEFTERİ

Pratik Bilgiler	**358–367**
Paris'e Gidiş	**368–373**
Ulaşım Bilgileri	**374–381**

PRATİK BİLGİLER

Paris'te görülecek ve yapılacak çok şey vardır. Planlı hareket ederek vakit kaybını en aza indirebilirsiniz. Ziyaret edeceğiniz yerlerin yenileme ya da tatil nedeniyle kapalı olup olmadığını öğrenmek için turizm bürolarından faydalanın. Rehberli turlar *(s. 375)* kenti tanıyana kadar görülmesi gereken yerlere ulaşmanın en iyi yoludur. Bir *Paris Pass* almak, kentteki belli başlı müze ve anıtlara kuyruklarda beklemeden girmenize olanak sağlar *(s. 359)*. Bütçeniz darsa, giriş ücretlerinin günün bazı saatlerinde ya da pazar günleri daha ucuz olduğu aklınızda bulunsun. Bazı müzelerin ve mağazaların pazartesi günleri tüm gün kapalı olduğunu unutmayın. Öğrenci kimliği olanlar ve yaşlılar bazı bilet ve giriş ücretlerinde indirimden *(s. 360)* yararlanabilirler. Metro ve otobüsle ulaşımı basit ve ucuz kılmak için bir *carnet* ya da seyahat pasosu alın *(s. 374 ve 376–9)*.

Vize ve Pasaport

Avrupa Birliği'nin diğer "Schengen" ülkelerinden gelen ziyaretçilerin, Fransa'ya girerken kimlik belgesi dışında hiçbir belgeye ihtiyaçları yoktur. "Schengen" bölgesi dışındaki ülkelerin (Türkiye dahil) vatandaşları ise ancak geçerli bir pasaportla Fransa'ya giriş yapabilirler. Birleşik Krallık, Irlanda, ABD, Kanada, Avustralya ve Yeni Zelanda vatandaşlarının, 6 aylık süreç içinde 3 aydan daha az kalacaklarsa vize almaları gerekmez. TC vatandaşlarının ise ilgili konsolosluğa başvurarak vize almaları zorunludur. Vize almak için gereken koşulları öğrenmek için Fransız konsolosluğunun internet sitesine bakabilirsiniz.

Vergiden Muaf Mallar ve Gümrük Bilgileri

AB dışındaki ülkelerden gelen ziyaretçiler, aynı gün içinde aynı mağazada 175 €'dan daha yüksek fiyata aldıkları ve ülkeleine dönerken yanlarında götürdükleri Fransız malları için katma değer vergisi (TVA *; s. 312*) iadesi talep edebilirler. Bu işlem için gerekli olan *détaxe* fişleri alışveriş sırasında alınır ve geri ödenen vergi genelde % 12'dir. Alışveriş tarihinden itibaren 3 ay içinde Avrupa Birliği sınırlarından çıkılması ve çıkılırken belgelerin *détaxe* ofisinde onaylanıp verilen zarfa konularak postalanması gerekir. Yiyecek, içecek, ilaç, tütün ürünleri, arabalar ve motosikletler gibi bazı mallar vergi iadesinden muaftır. Bu konudaki detaylı bilgi **Centre des Renseignements des Douanes**'den alınabilir.

Genellikle araba ve bisiklet gibi mallar satış amaçlı değil de, kişisel kullanımınız için getiriyorsanız Fransa'ya alınır. Bir AB ülkesinden alarak bir diğer AB ülkesine götüreceğiniz, KDV veya gümrük vergisi ödenmiş (*VAT-paid, duty-paid*) malların sayısında bir sınırlama artık yoktur (tabii bu malları kişisel kullanım için almış olmanız kaydıyla). 17 yaşın altındaki ziyaretçilerin gümrük vergisi ödenmiş alkol ve tütün ürünlerini ülkeye sokmaları yasaktır. Paris'e AB ülkelerinin dışındaki bir ülkeden gelen ve başka bir yere gidecek transit yolcuların *duty free*'den aldıkları sıvı ürünlere güvenlik kontrolünde el konur.

Fransa'ya getirebileceğiniz ve buradan çıkarabileceğiniz nakit para 10 bin € ile sınırlıdır. Bu miktardan fazlasını gümrüğe bildirmeniz gerekir.

Turizm Bürosu

Paris'teki ana turizm bürosu olan **Office du Tourisme et des Congrès de Paris** Jardin du Tuileries'dedir *(s. 132)* 'dir. Buradan güncel bilgiler, haritalar ve broşürler edinebilirsiniz. Ayrıca, kentteki etkinliklerle ilgili mümkün olan en geniş kapsamlı bilgiye de buradan ulaşabilirsiniz.

Montmartre'daki Place du Tertre, **Gare du Nord, Gare de l'Est, Gare de Lyon, Anvers** metro istasyonu ve **Paris Expo** (fuar zamanları) diğer turizm bürolarının olduğu yerlerdir. Notre Dame ve Hôtel de Ville'de yaz aylarında danışma noktaları kurulur.

Giriş Ücretleri

Müzelerde genellikle giriş ücreti alınır veya bağış yapmanız

Her ayın ilk pazar günü girişin ücretsiz olduğu Le Musée d'Orsay

TGV Bullet treninin bulunduğu kalabalık bir platform

beklenir. Bazı ulusal müzelerdeki ve belediye müzelerindeki sanatkli sergiler her ayın ilk pazar günü ücretsizdir. Bazı müzeler akşam ziyaretleri için indirim yaparlar (örneğin Louvre müzesine giriş, müzenin saat 22.00'ye kadar açık olduğu çarşamba ve perşembe günleri 18.00'den sonra indirimlidir). 18 yaşından küçükler ve 18-26 yaş arasındaki AB vatandaşları için genellikle ücretsizdir. Bazı yerlerde, öğrencilere ve belli bir yaşın üzerindekilere indirimler yapılır. Bu indirimlerden yararlanabilmek için doğum tarihini belgeleyen bir kimlik belgesi göstermek gerekir.

60'tan fazla müze ve anıta bilet sırası beklemeden girebilmek için iki, dört veya altı günlük *Paris Pass* alabilirsiniz. Kartın geçici sergilere girişi kapsamadığı aklınızda bulunsun. Bu kartla metro, otobüs ve merkezi RER hatlarından faydalanabilir veya tur otobüslerine binebilirsiniz. Paris Pass'i önceden www.parispass.com'dan almak gerekir. Dilerseniz, kartınız verdiğiniz adrese postalanır (yeterli zaman olduğundan emin olun) veya kente geldiğinizde şahsen alırsınız (detaylar için internet sitesine bakın).

Çalışma Saatleri

Kentteki müze ve anıtların çoğu 10.00–18.00 arası açıktır. Belediyenin işlettiği müzeler genellikle pazartesi günleri kapalı olur. Pazartesi günü kapalı olan Versailles ve Musée d'Orsay dışındaki ulusal müzeler salı günleri kapalıdır. Bilet gişeleri genelde kapanış saatinden 30-45 dakika önce kapanır. Sıraya girmekten ve kalabalıkta gezmekten kaçınmak için büyük müzelerin düzenlediği *nocturnes*'ü (geç saatlerde müze ziyareti) veya hafta içi sabah erkenden gitmeyi tercih edebilirsiniz.

Kiosque Théâtre bilet gişesi

Paris'teki mağaza ve işyerlerinin çoğu saat 09.00–19.00 arası açıktır. Bazıları 13.00'te bir veya iki saatliğine kapanır. Küçük yeme-içme mekânları saat 07.00'de açılıp daha uzun bir öğle arası verirler. Pazar günleri çoğu yer kapalı olsa da, turistik yerlerde alışveriş yapabilirsiniz. Birçok mağaza pazartesi günü kapalı olur.

Etkinlik Rehberleri ve Biletler

Her gazete büfesinde bulabileceğiniz ana etkinlik rehberleri *Pariscope* ve *L'Officiel des Spectacles*'dır *(s. 332)*. Her çarşamba yapılan baskılarda o hafta kentteki tiyatro, sinema ve sergilerin yanı sıra, kabareler, kulüpler ve bazı restoranlarla ilgili bilgiler de yer alır. Kentin her yerinde bulabileceğiniz FNAC bilet acentalarından geçici sergiler de dahil olmak üzere her türlü sanat ve eğlence mekânının biletlerini ayırtabilirsiniz. Detaylı bilgi almak için bir şubelerini arayabilirsiniz *(s. 333)*.

Tiyatro biletleri için ise, Kiosque Théâtre, gösteri günü biletleri % 50 indirimle satar. Place de la Madeleine ve Parvis de la Gare Montparnasse'ta *(s. 333)* da şubeleri vardır.

REHBER

Gümrük Danışma

Centre des Renseignements des Douanes
Tel 08 11 20 44 44
Açık Pt–Cu 08.30–18.00.
douane.gouv.fr

Turizm Bürosu

Office du Tourisme et des Congrès de Paris
25 Rue des Pyramides 75001. **Hrt** 12 F1. **Açık** Her gün 10.00–19.00 (Pa & resmi tatillerde 11.00; 1 Kas–Eki Her gün 09.00).
parisinfo.com

Anvers
Pl Blvd Rochechouart 75018. **Hrt** 7 A2. **Açık** Her gün 10.00–18.00.

Gare de l'Est
Pl du 11 Novembre 1918, 75010. **Hrt** 18 F1.
Açık Pt–Ct 08.00–19.00.

Gare de Lyon
20 Blvd Diderot 75012.
Hrt 18 F1.
Açık Pt–Ct 08.00–18.00.

Gare du Nord
20 Blvd Diderot 75012.
Hrt 7 B2.
Açık Her gün 08.00–18.00.

Montmartre
21 Pl du Tertre 75018.
Hrt 6 F1.
Açık Her gün 10.00–19.00.

Paris Expo
1 Pl Porte de Versailles 75015.
Açık Fuarlar boyunca 11.00–19.00.

Temsilcilikler

Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliği
16 Avenue de Lamballe 75016 Paris.
Hrt 9 B4
Tel 00 33 153 92 71 11 (3 hat).
Faks 00 33 145 20 41 91
paris.emb.mfa.gov.tr

Fransa Büyükelçiliği
Paris Caddesi No 70 Kavaklıdere Ankara.
Tel 0 312 455 45 45.
ambafrance-tr.org

Fransa Başkonsolosluğu
İstiklal Caddesi No 4 Beyoğlu/Taksim 34435 İstanbul.
Tel 0 212 334 87 30.
consulfrance-istanbul.org

Diğer Ülkelerdeki Fransız Turizm Büroları

Avusturalya
Level 13, 25 Bligh St, Sidney NSW 2000.
Tel 02 9231 5244.
au.rendezvous enfrance.com

Kanada
1800 Ave McGill College, Suite 1010, Montréal, Quebec H3A 3J9.
Tel 514 288 2026.
ca.rendezvous enfrance.com

Birleşik Krallık
Lincoln House, 300 High Holborn, Londra WC1V 7JH.
Tel 0906 8244 123.
uk.rendezvous enfrance.com

ABD
825 Third Ave New York, NY 10022.
Tel 1 212 838 7800.
info.us@franceguide.com
us.rendezvous enfrance.com

Engelli Ziyaretçiler İçin

Engelliler için hizmetler Paris'te giderek daha da gelişmektedir. Çoğu kaldırımda tekerlekli sandalye geçişi için düzenlemeler yapılmıştır. Restoran, müze ve oteller ise gerekli koşulları sağlamaya başlamıştır. Örneğin, Eiffel Kulesi'nin birinci ve ikinci katlarına tekerlekli sandalye ile ulaşım indirimli bir fiyatla mümkünken, Louvre ve Musée d'Orsay'ye giriş engelli ziyaretçilere ve onlara eşlik eden kişiye ücretsizdir.

Tourisme & Handicap yazısını gördüğünüz yerler, fiziksel, akli, işitsel ve görsel engelli kişiler için gerekli donanıma sahiptir. Office du Tourisme et des Congrès'den *(s. 359)* buraların bir listesini *(Les Sites Labellisés "Tourisme & Handicap" à Paris et en Île-de-France)* alabilirsiniz. **J'Accede**, Paris'te ve Fransa'da gerekli donanıma sahip müze, otel, bar, restoran ve sinemalarla ilgili detayları Fransızca alabileceğiniz bir yerdir.

Engellilere uygun metro istasyonları ve otobüs rotaları haritalarda tekerlekli sandalye sembolüyle işaretlenmiştir. RATP **Infomobi** internet sitesinden uygun toplu ulaşım araçlarını ve istasyonları öğrenebilirsiniz. Paris'teki uluslararası tren istasyonlarında asansörler, rampalar, Braille alfabesinde levhalar ve duyma engelliler için manyetik bilet gişeleri vardır. **Accès Plus** ücretsiz olarak engelli ziyaretçileri karşılama ve onlara eşlik etme hizmeti verir. **Les Compagnons du Voyage** ise belli bir ücret karşılığında hareketleri sınırlı olan ziyaretçilere her türlü toplu ulaşım sırasında eşlik edecek birilerini görevlendirir.

G7 *(s. 381)* gibi bazı Paris taksi şirketlerinin engelli ziyaretçilere uygun araçları vardır. Taksiciler yasa gereği engelli ziyaretçilere yardımcı olmakla yükümlüdür.

Engellilere yönelik hizmetler ve olanaklar ile ilgili daha güncel ve detaylı bilgiler almak için **GIHP** ile iletişime geçebilirsiniz.

Tourisme & Handicap sembolü

Öğrenciler

Yanlarında geçerli kimlik belgeleri olan öğrenciler tiyatro, müze, sinema ve devlet yönetimindeki pek çok anıtta % 25-50 arasında bir indirimden yararlanır. Uluslararası Öğrenci Kimlik Kartı'nı (ISIC) ana seyahat acentalarından ve **CIDJ**'den alabilirsiniz. **BVJ** Paris'te kalınabilecek iki adet uygun fiyatlı hostele *(s. 281)* sahiptir.

Yaşlı Ziyaretçiler İçin

Bazı müze, anıt, tiyatro ve bağımsız sinemalarda 60 yaşın üzerindeki ziyaretçilere biletlerde indirim yapılır. Örneğin, Théâtre du Chatelet *(s. 339)*, gösteri saatinden 15 dakika önce 65 yaşın üzerindekilere indirim yapar. Doğum tarihini belgeleyen bir kimlik isteyebilecekleri aklınızda bulunsun. Kanal gezi şirketleri **Canauxrama** ve **Paris Canal** da indirimler uygular. Sezon dışında 60 yaşın üstündekiler devlet demiryolu ulaşımında **(SNCF)** % 25'lik bir indirimden yararlanır. Detaylar için internet sitesine bakın.

Engelli ziyaretçilerin de rahatça ziyaret edebildiği Eiffel Kulesi

Görgü Kuralları ve Sigara Kullanımı

Görgü kuralları *(la politesse)* Parisliler için çok önemlidir. Bir mağaza veya kafeye girerken çalışanlara *"bonjour Madame"* ya da *"bonjour Monsieur"*, bir yerden çıkarken de *"au revoir"* demeniz beklenir. Sipariş verirken sözünüzün sonuna *"s'il vous plaît"* (lütfen) eklemeyi unutmayın. Eğer yanlışlıkla birine çarparsanız *"pardon"* demeniz gerekir.

Fransızlar birisiyle ilk kez tanışırken ve tanıdıklarını selamlarken el sıkışırlar. Arkadaşlar genellikle her iki yanaktan öpüşürler. Emin olamazsanız karşınızdakinin elini veya yanağını uzatmasını bekleyin.

Kamuya açık olan her yerde sigara içmek yasaktır ama açık havadaki restoran, kafe ve *pub*'larda ve bu mekânların açık teraslarında sigara içebilirsiniz.

Genel Tuvaletler

Kendi kendini temizleyen ücretsiz tuvaletler kentin her yerinde bulunabilir. Eskisine göre daha büyüklerdir ve engelliler için de uygundurlar. 10 yaşından küçük çocukların bu tuvaletleri tek başlarına kullanmamaları gerekir çünkü otomatik temizleme sistemi küçük çocuklar için tehlikeli olabilir. Ayrıca Paris'te 30'dan fazla ücretsiz tuvalet hizmeti veren yer vardır. Adresleri **Mairie de Paris** internet sitesinden alabilirsiniz.

Paris Saati

Paris, Greenwich saatinden (GMT) 1 saat ileridedir. New York Paris'ten 6 saat, Los Angeles 9 saat geride iken Auckland 11 saat ileridedir. Fransa'da tasarruf amaçlı yaz saati uygulaması vardır. Saatler, mart ayının son hafta sonunda 1 saat ileriye, ekim ayının son hafta sonunda ise 1 saat geriye alınır. Fransa'da 24 saatlik düzen kullanılır. Türkiye saati, Fransa saatinden 1 saat ileridedir.

Elektrik Adaptörleri

Fransa'da standart voltaj 220 volttur. Prizlerde iki küçük yuvarlak uç bulunur. Yüksek voltajlı aletlerde ise iki büyük uç vardır. Büyük otellerde tıraş makineleri için adaptörler bulunur. Ayrıca, BHV *(s. 313)* gibi mağazalardan da adaptör satın alabilirsiniz.

Değişim Tablosu

Metrik sisteme

1 inç = 2.54 cm
1 foot = 30 cm
1 mil = 1.6 km
1 ons = 28 gr
1 pound = 454 gr
1 pint = 0.6 lt
1 gallon = 4.6 lt

Metrik sistemden

1 mm = 0.04 inç
1 cm = 0.4 inç
1 m = 3 feet 3 inç
1 km = 0.6 mil
1 gr = 0.04 ons
1 kg = 2.2 pound
1 lt = 1.8 pint

Çevreci Seyahat

Büyük bir yeşil dalga Paris'i kaplamaktadır. Küçük apartman balkonlarında meyve, sebze yetiştirilen saksılar görülmekte ve organik pazarlar hınca hınç dolmaktadır. Geri dönüşüm için çöp kutularını toplu ulaşım istasyonlarında görebilirsiniz. Oteller doğa dostu ürünler kullanmaya, cilt bakımı markaları ise kimyasal içermeyen kremler üretmeye başlamıştır.

Paris'te kente nefes aldıran 400'den fazla park ve bahçe bulunur; bunların sürekli korunması ve gelişmesi kent için bir önceliktir. *"Eco-quartiers"* isimli bölgeler oluşmaya başlamıştır. Bunların güzel bir örneği 13. *arrondissement*'daki Rungis'dir. Burada, sıcak su

Paris'teki bir organik pazarda sergilenen taze ürünler

üretimi için güneş panelleri kullanılır, geri dönüşüm yaygındır ve yürüyüş, bisiklet ve toplu ulaşım araçları tercih edilir. Eiffel Kulesi bile % 100 geri dönüşebilen enerjisi ile doğa dostudur. Bazı binaların çatılarına 2011'de yerleştirilen güneş panelleriyle enerji tüketimi daha da azaltmıştır.

Hotel Garvarni'nin de dahil olduğu pek çok otel enerji ve su tüketimi ve kimyasal kullanımı konusundaki hassasiyetleri nedeniyle *European Ecolabel* ya da *Clef Verte* (Yeşil Anahtar) sistemlerine dahil olmaktadır.

Dilerseniz oturup yiyebileceğiniz, dilerseniz de paket olarak götürebileceğiniz taze yemekler ve sandviçler sunan **Le Bio d'Adam et Eve** gibi organik veya *"bio"* kafeler vardır. **Bioboa** arka tarafında upak bir *epicerie* bulunan bir organik gurme restoranıdır. **Le Petit Bazar**'da ise kahvenin yanı sıra, geri dönüştürülmüş oyuncaklar da satılır.

Boulevard Raspail, Place Brancusi ve Boulevard Batignolles'da her hafta organik pazar kurulur. Organik süpermarketler Naturalia ve Biocoop kentin her yerinde bulunabilir. **Canal Bio** ise organik ürünler satan bağımsız bir mağazadır.

REHBER

Engelliler İçin

Accès Plus
Tel 0 890 640 650, dahili 1 (seyahatten 2 gün önce arayın).
accessibilite.sncf.com

Groupement pour l'Insertion des Personnes Handicapées Physiques (GIHP)
61 Rue de Faubourg Poissoniere 75009
Hrt 7 A4. **Tel** 01 43 95 66 36. **gihpnational.org**

Infomobi
Tel 09 70 81 83 85.
infomobi.com

J'Accede
10 passage Turquetil 75011. **Tel** 01 43 71 98 10.
jaccede.com

Les Compagnons du Voyage
34 Rue Championnet 75018. **Tel** 01 58 76 08 33 (Acil durumlar için 06 62 24 72 91).
compagnons.com

Öğrenciler İçin

BVJ
20 Rue Jean-Jacques Rousseau 75001.
Hrt 12 F2.
Tel 01 53 00 90 90

44 Rue des Bernardins 75005.
Hrt 13 B5.
Tel 01 43 29 34 80.

CIDJ
101 Quai Branly 75015.
Hrt 10 E2.
Tel 01 44 49 12 00
cidj.com

Yaşlılar İçin

Canauxrama
13 Quai de la Loire 75019.
Hrt 8 F1.
Tel 01 42 39 15 00.
canauxrama.com

Paris Canal
21 Quai de la Loire 75019.
Hrt 8 F1.
Tel 01 42 40 96 97.
pariscanal.com

SNCF
voyages-sncf.com

Genel Tuvaletler

Mairie de Paris
Sanisettes Parisiennes
paris.fr

Çevreci Seyahat

Le Bio d'Adam et Eve
41 Rue St Honoré 75001.
Hrt 13 A2. **Tel** 09 82 36 94 57/ 09 82 49 94 57.

Biobia
93 Rue Montmartre 75002.
Hrt 7 A5
Tel 01 40 28 02 83.

Canal Bio
46 Quai de la Loire 75019. **Hrt** 8 F1.
Tel 01 42 06 44 44.

Hotel Garvarni
5 Rue Gavarni 75116.
Hrt 9 B3. **Tel** 01 45 24 52 82. **garvarniparis hotel.com**

Le Petit Bazar
10 Rue Gramme 75015.
Tel 09 84 53 69 67.

Kişisel Güvenlik ve Sağlık

Paris'in tehlikeli ya da güvenli bir kent olması biraz da size bağlıdır – sağduyulu davranmak beladan uzak durmak için çoğu zaman yeterlidir. Diğer yandan, ziyaretiniz sırasında hastalanırsanız, basit rahatsızlıklarınız için eczanelere başvurabilirsiniz; Fransa'da eczacılar, pek çok sağlık sorununa teşhis koyup gerekli ilaçları önerebilirler. Daha ciddi sağlık sorunlarınız için ise, aşağıda verilen acil numaraları arayıp yardım isteyebilirsiniz. Aralarında bir İngilizce genel yardım hattı ve psikiyatrik sorunlar için bir telefon hattının da bulunduğu sayısız özel servis vardır.

Eczane işareti

Metro istasyonlarındaki acil durum butonu

REHBER

Acil Durumlarda

SAMU (ambulans)
Tel 15 (ücretsiz); cep telefonundan 112.

Polis
Tel 17 (ücretsiz).

Sapeurs-Pompiers (itfaiye)
Tel 18 (ücretsiz).

SOS – bütün hizmetler (cep telefonundan)
Tel 112 (ücretsiz).

SOS Médecins (doktor çağırma)
Tel 36 24.
sosmedecins-france.fr

SOS Dentaire (diş hekimi)
Tel 01 43 37 51 00.

Yanık Uzmanları
Hôpital Cochin 75014.
Tel 01 5841 4141.

SOS Yardım (İngilizce kriz hattı)
Tel 01 46 21 46 46.

SOS Psychiatrie (psikiyatrik yardım)
Tel 01 47 07 24 24.

Zührevi Hastalıklar Merkezi
Tel 01 40 78 26 00.

Polis

Paris dünyanın en çok ziyaret edilen başkentlerinden biri olduğu için polis turistlerle ilgilenmeye alışıktır. Yardıma ihtiyacınız olduğunda yabancı dil bildiğini gösteren yaka kartı taşıyan bir polis memuruna danışabilirsiniz. Hırsızlık, saldırı, kayıp eşya veya kayıp insanlarla ilgili herhangi bir durumda en yakın polis merkezine kişisel olarak başvurmanız gerekir. 20 bölgedeki ana polis merkezleri *(Commisariat de Police)* 7 gün 24 saat açıktır. Yabancı dil bilen memur bulmak genelde zor değildir ama bulamazsanız, 20 ayrı dilde şikayet bildirebilmeniz için kullanılan bilgisayar programı SAVE'den *(Système d'Accueil des Victimes Etrangères)* yararlanabilirsiniz. Eğer pasaportunuz kaybolur veya çalınırsa büyükelçilik veya konsolosluk *(s. 359)* ile iletişime geçmeniz gerekir.

Güvenlik

Paris genel olarak güvenli bir kenttir. Kent merkezinde işlenen ve şiddet içeren suçların sayısı fazla değildir. Soygun ve saldırıların sayısı, dünyanın diğer büyük kentleriyle kıyaslandığında önemsizdir. Loş ve tenha yerlerde bulunmayın, kalabalık saatlerde metrolarda, otobüslerde ve turistik yerlerde rastlanabilen yankesicilere karşı dikkatli olun. Değerli eşyalarınızı saklayın; çantalarınızı gözünüzün önünden ayırmayın. Yanınıza ihtiyacınız kadar para alın ve pek çok yerde kredi kartı kabul edildiğini ve seyahat çeklerini taşımanın daha güvenli olduğunu unutmayın.

Gece geç saatlerde seyahat ederken Montparnasse ve Châtelet-Les-Halles gibi metro istasyonlarında aktarma yapmaktan kaçınmak akıllıca olur. RER tren istasyonları civarında genellikle eğlenmek için

İtfaiye Görevlisi | Kadın Polis | Erkek Polis

Polis arabası

İtfaiye aracı

Ambulans

ve birilerinin dikkatinizi dağıtmasına izin vermemelisiniz. Özellikle Les Halles bölgesinde gece geç vakitlerde ve hafta sonlarında dikkatli olmanız gerekir.

Tıbbi yardıma ihtiyaç duyulan acil bir durumda **SAMU** (ambulans) veya **Sapeurs-Pompiers** (itfaiye) ile iletişime geçin. İtfaiye ambulansları genelde olay yerine en çabuk gelenlerdir. Bütün itfaiye istasyonlarında ilk yardım ve acil müdahale yapılır.

Eğer fiziksel bir saldırıya maruz kalırsanız polis, Notre-Dame'in yanında yer alan adli tıp biriminde muayene olmanızı isteyecektir.

Hastaneler ve Eczaneler

EHIC (Avrupa Birliği Sağlık Sigortası Kartı) sahibi Avrupa Birliği vatandaşları Fransız sağlık sisteminden yararlanabilir. Ancak yine de tedaviler ücretlidir ve hastane ücretleri her yerde farklı olabilir. Paranın büyük bir kısmı daha sonra geri alınabilse de, işlemler çok uzun ve karmaşıktır. Yola çıkmadan önce mutlaka tam kapsamlı bir seyahat sigortası yaptırmanız önerilir. AB dışından gelenlerin özel sağlık sigortası yaptırma zorunluluğu vardır. Burada alacağınız sağlık hizmetinin bedelini ödemeniz gerekir. Ancak, ülkenize döndüğünüzde burada ödediğiniz miktarı sigorta şirketinden talep edebilirsiniz.

Acil servisi olan hastaneler Sokak Planı'nda *(s. 382–415)* gösterilmiştir. Fransızca bilmeyenler için, hem çalışanların hem de doktorların İngilizce bildiği iki hastane vardır: **American Hospital of Paris** ve **Franco-Britannique Hospital**. **Centre Médical Europe** çok pahalı olmayan bir özel kliniktir. Burada diş kliniği de bulunur.

Yanda Paris'teki pek çok eczaneden birkaçını içeren küçük bir liste sunulmuştur. Eczaneleri, önünde bulunan yeşil haçtan ayırt edebilirsiniz.

Acil Bir Durumda

Polis için 17'yi, ambulans çağırmak için ise 15'i arayın. Metrodaki acil durumlarda bütün metro ve RER platformlarında bulunan ve üzerinde *Chef de Station* yazan sarı telefonları kullanarak istasyon yönetimini arayın veya girişteki bilet gişesine başvurun. Pek çok metro istasyonunda acil durum düğmeleri, vagonlarda ise alarm kolları vardır.

RAPT sürekli güvenlik sistemini geliştirmektedir. İstasyon ve trenlerde 7 binden fazla, tren ve otobüs ağında ise 17.300 kamera bulunur. Mobil polis memurları istasyonlarda devriye gezer, diğer görevli memurlar ise ağı elektronik olarak gözetler. Kalabalık turist bölgelerinde yankesicilere karşı dikkatli olmalı

dırlar. Bu semtlerden gelen gençlerden oluşan gruplar bulunur ve bunlar kimi zaman saldırgan olabilirler. RER trenlerinin kent merkezinin dışına çıkan hatlarında son seferlerden uzak durmakta da fayda var.

Yola çıkmadan önce değerli eşyalarınız için sigorta yaptırın. Kent turlarında ve eğlence gezilerinde yanınızda değerli eşya bulundurmayın. Bomba şüphesi yaratabileceği için çantanızı metro ve tren istasyonlarında sahipsiz bırakmayın.

REHBER

Tıbbi Merkezler

American Hospital of Paris
63 Blvd Victor-Hugo 92200, Neuilly-sur-Seine.
Hrt 1 A3.
Tel 01 46 41 25 25.
Özel hastane. Sigorta ve ücretlerle ilgili sorularınız için telefon edin.

Centre Médical Europe
44 Rue d'Amsterdam 75009.
Hrt 6 D3.
Tel 01 42 81 93 33.
Açık Pt–Ct 08.00–20.00.
Özel klinik. Hem randevulu hem randevusuz hastalara bakılır.

Franco-Britannique Hospital
3 Rue Barbès 92300, Levallois-Perret.
Hrt 7 A1.
Tel 01 47 59 59 59.
Özel hastane.

Eczaneler

British and American Pharmacy
1 Rue Auber 75009.
Hrt 6 D4.
Tel 01 42 65 88 29.
Açık Pt–Cu 09.00–20.00, Ct 10.00–20.00.

Pharmacie Anglo-Americaine
37 Ave Marceau 75016.
Hrt 10 E1.
Tel 01 47 20 57 37.
Açık Pt–Cu 08.30–19.30, Ct 09.00–17.00.

Pharmacie Bader
10-12 Blvd St-Michel 75005.
Hrt 12 F5.
Tel 01 43 26 92 66.
Açık Pt–Pa 09.00–21.00.

Pharmacie des Halles
10 Blvd Sebastopol 75004.
Hrt 13 A3.
Tel 01 42 72 03 23.
Açık Pt–Ct 09.00–gece yarısı, Pa 09.00–22.00.

Pharmacie Les Champs
84 Ave des Champs-Élysées 75008.
Hrt 4 F5.
Tel 01 45 62 02 41.
Açık Her gün 24 saat.

Banka İşlemleri ve Para Birimi

Paris'te döviz bozdurmanın en kârlı yolu bankalara gitmektir. Özel işletmeler olan döviz bürolarında ise *(bureaux de change)* değişik oranlar söz konusudur. Buralarda yaptırdığınız herhangi bir işlem tamamlanmadan önce komisyon ve minimum masraflarla ilgili ayrıntıları kontrol edin.

Société Générale bankası

Bankalar ve Döviz Büroları

Bankaların çoğunda yabancı parayla döviz alabilir veya seyahat çeki bozdurabilirsiniz. Kimliğinizi yanınızda bulundurmayı unutmayın. Belli başlı Fransız bankaları arasında BNP Paribas, Société Générale, Crédit Agricole ve Crédit Mutuel (CIC) sayılabilir. Bankalar genelde en iyi döviz kurlarını sunar ama komisyon oranları değişkendir. Özel döviz bürolarında kurlar bankalara göre daha düşüktür. Champs-Élysées boyunca, Opéra yakınlarında ve bazı turistik bölgelerle önemli anıtların civarlarında Pt–Ct 09.00–18.00 arası çalışan döviz büroları vardır. Ayrıca, ana tren istasyonlarında da her gün 08.00–21.00 arası hizmet veren döviz büroları bulunur. Havaalanlarındaki döviz büroları ise her gün 07.00–23.00 arasında çalışır. Bazı oteller ve mağazalarda da döviz bozdurmak mümkündür.

Banka ve Kredi Kartları

Visa ve MasterCard gibi ana kredi kartlarının yanı sıra, Switch, Maestro ve Cirrus gibi banka kartları da işletmelerin çoğu tarafından yaygın olarak kabul edilir. Çoğu bankanın dışında veya içinde bu kartları kullanabileceğiniz ATM'ler vardır. ATM'den para çekmek, avro almanın en kolay ve en hızlı yoludur. Ancak, hesabınızdan küçük bir miktar servis ücreti alınacağı aklınızda bulunsun. Çoğu Fransız işletme American Express kredi kartlarını kabul etmez.

Fransız banka ve kredi kartları çip ve PIN sistemiyle çalışır. Ödeme yapabilmeniz için PIN kodunuzu *(code personnel)* bilmeniz gerekir. Eğer kartınızda çip yoksa, kasadaki görevliden kartınızı manyetik okuyucudan geçirmesini isteyebilirsiniz.

Fransa'ya gitmeden önce bankanıza bilgi vermeniz gerekebilir. Çünkü, bazı bankalarda, önceden bilgilendirilmedikleri sürece, güvenlik nedeniyle, yabancı para birimleriyle işlem yapılmasına izin verilmez.

Banka ve kredi kartı cihazı

Para Transferleri

Para transferleri, Western Union ve MoneyGram gibi şirketlerden veya bankalardan yapılabilir. **Banque Postale** (postane bankası) Western Union'ın temsilcisidir. Kredi kartınızı kullanarak Western Union veya Banque Postale'ın internet sitelerinden veya bir Banque Postale ana ofisine giderek para transferi yapabilirsiniz. Çalışma saatlerine bağlı olarak transfer edilen parayı işlemden 10-15 dakika sonra almanız mümkündür. Kimliğinizi yanınıza almayı unutmayın ve mümkünse transfer referans numarasını da alın. Gönderim ücreti gönderen tarafından ödenir. **MoneyGram**'ın Paris'te kendi ofisleri vardır. Banka transferi yapmak için Fransız IBAN numarasına, SWIFT/BIC koduna, bankanın adına ve adresine ve hesap sahibinin adına ihtiyacınız vardır. Para genellikle önce bankanın ana şubesine daha sonra ilgili şubeye aktarılır. Paranın istenen hesaba ulaşması 2-5 iş günü sürebilir.

REHBER

Yabancı Bankalar

American Express
11 Rue Scribe 75009.
Hrt 6 D5.

Barclays
6 Rond-Point des Champs-Élysées 75008. **Hrt** 4 D4.

HSBC
103 Ave des Champs-Elysées 75008. **Hrt** 5 C5.

Döviz Büroları

Le Comptoir des Tuileries
53 Rue Vivienne 75009.
Hrt 12 F1. **Tel** 01 42 60 17 16.

Change Group
134 Blvd St-Germain 75006.
Hrt 12 F4. **Tel** 01 40 46 87 75.

49 Ave de l'Opéra 75002.
Hrt 6 E5. **Tel** 01 58 18 34 82.

Travelex
45 Ave de l'Opéra 75001.
Hrt 6 E5.

Gare du Nord (Eurostar gelişlerinin karşısında), 18 Rue de Dinkerque. **Hrt** 7 B2.

Kayıp Kartlar ve Seyahat Çekleri için

American Express
Tel 01 47 77 70 00 (kartlar).
Tel 08 00 83 28 20 (çekler).

MasterCard
Tel 08 92 70 57 05.

Visa
Tel 08 00 90 11 79 (kartlar).

Para Transferleri

Banque Postale (Western Union)
11 Rue des Sèvres 75006.
Hrt 15 B1.
labanquepostale.fr

MoneyGram
29 Bld de la Chapelle 75010.
Hrt 7 C1.
moneygram.com

Avro

Avrupa Birliği'ne bağlı ülkelerin ortak para birimi avrodur (€). Avro 1 Ocak 2002 tarihinde ilk olarak 12 katılımcı ülke çapında genel dolaşıma girmiştir. Fransa, bu 12 ülkeden biridir. Resmi para birimi avro olan AB üyesi ülkeler Eurozone olarak bilinir. Avrupa Birliği'ne üye ülkelerin bazıları ortak para birimine katılmamayı tercih etmiştir.

Eurozone ülkelerinin tamamında avro banknotları aynıdır ve üzerlerinde kurgusal yapıların ve anıtların çizimleri bulunur. Bozuk paralarda ise sadece değer belirten yazı tarafı bütün ülkelerde aynıdır ve tura tarafı her ülkede farklı olacak biçimde tasarlanmıştır. Bütün banknotlar ve bozuk paralar Eurozone kapsamındaki ülkelerin tamamında geçerlidir.

Banknotlar

Yedi ayrı değerde avro banknotu vardır. 5 €'luk banknot (gri renkli) en küçüğüdür. Bunu, 10 €, 20 €, 50 €, 100 €, 200 € ve 500 € takip eder.

5 avro

10 avro

20 avro

50 avro

100 avro

200 avro

500 avro

2 avro

1 avro

50 sent

20 sent

10 sent

Bozuk Paralar

8 ayrı değerde bozuk para vardır: 1 avro, 2 avro, 50 sent, 20 sent, 10 sent, 5 sent, 2 sent ve 1 sent... 1 ve 2 avroluk madeni paralar gümüş ve altın renklerindedir. 50, 20 ve 10 sentlik bozuk paralar altın, 5, 2 ve 1 sentlik paralar bronz renklidir.

5 sent

2 sent

1 sent

İletişim ve Medya

Fransız ana telekomünikasyon şirketinin adı France Télécom, posta şirketinin adı ise La Poste'tur. Her ikisi de son derece etkin bir şekilde çalışır. Genel telefonlar halka açık yerlerin çoğunda bulunur. Bunları kullanmak için telefon kartına *(télécarte)* ihtiyacınız olacaktır. Kentin her köşesine dağılmış pek çok postane *(bureaux des poste)* vardır. Bunları, sarı üzerine mavi tabelalarından tanıyabilirsiniz. Postanelerde danışmanın yanı sıra, otomatik ağırlık ölçme makineleri ve pul otomatları da vardır. Yabancı gazeteleri kentin dört bir yanındaki gazetecilerden alabilirsiniz. Bazı televizyon kanalları ve radyo istasyonları yabancı dilde programlar yayınlar.

Fransız Telefon Numaraları

Fransa'daki telefon numaraları on hanelidir. İlk iki basamak bölgeyi belirler: 01 ve 09 Paris ve İle de France, 02 kuzeybatı, 03 kuzeydoğu, 04 güneydoğu, 05 ise güneybatı içindir. Cep telefonu numaraları 06 veya 07 ile başlar. 08 ile başlayan numaralar özel bir tarifeye aittir. Ücretsiz numaralar *(numéro vert)* 0800 ile başlar. Gerekli olabilecek telefon numaraları ve kodlar aşağıdaki kutuda belirtilmiştir.

Genel Telefonlar

Genel telefonlar Paris'te çok yaygın bir şekilde bulunur. Bu telefonların bazıları kredi kartı kabul etse de, genelde bir telefon kartına *(télécarte)* ihtiyacınız vardır. Kartı alabileceğiniz yerler arasında tütün dükkânları, postaneler, France Télécom şubeleri ve bazı gazeteciler sayılabilir. Sadece telefona sokularak kullanılan 50 veya 120 kontörlük akıllı kartlar ve kodunu girmeniz gereken kodlu kartlar olmak üzere iki çeşit *télécarte* vardır. Uluslararası aramalar için International Telephone Card almak daha ucuza gelir. Kredi kartı ile 15 €'ya kadar konuşma yapabilirsiniz. Limit dolduğunda arama kesilir. Çoğu telefon kulübesi dışarıdan arama alır. Numara, telefonun üst kısmında yazılıdır.

Cep Telefonları

Cep telefonunuzu Fransa'da kullanmak için telefonunuzun standart çift bantlı GSM 900 veya 1800 MHz frekanslarıyla uyumlu olması gerekir. Telefon şirketinizden gerekli bilgileri alabilirsiniz.

Seyahatten önce telefonunuza "roaming" izni vermeleri için kullandığınız operatörle iletişime geçin. Bunu yapmazsanız, telefonunuz çalışmayabilir. Yurtdışından arama almak ve yapmak çok pahalı olabilir. Bunun için, önceden "roaming" fiyatlarını öğrenmenizde yarar vardır. Bazı şirketler yurtdışı aramalarını daha ucuza getiren özel paketler hazırlar. Bu paketlerden almak sizin için daha avantajlı olabilir.

Eğer telefonunuz kilitsiz bir GSM ise, Paris'teki ana operatörler olan **Orange, Bouygues Télécom** veya **SFR**'den bir SIM kart alıp telefonunuza takabilirsiniz. Bu şekilde bir Fransız telefon numaranız olur ve daha uygun olan yerel tarifelerden yararlanarak konuşmalarınızı daha ucuza yapabilirsiniz.

İnternet Erişimi

İnternet erişimi Paris'te yaygın bir şekilde sağlanır. Çok fazla sayıda internet kafe vardır. Halk kütüphanelerinde de internet erişimi bulunur. Parklar, bahçeler ve belediye binalarının da dahil olduğu kentin pek çok yerinde ücretsiz Wi-Fi hizmeti vardır. Paris Belediye Meclisi'nin (Mairie de Paris) sağladığı ücretsiz hizmeti *Pass Paris-Wi-Fi*'yi kullanmak için *"Paris wi-fi 2h"* seçeneğini seçmeniz yeterlidir. Belediyenin internet sitesinde (www.paris.fr) ücretsiz Wi-Fi hizmeti sunulan 260 yerin *(Localisation des points Wi-Fi)* bir listesi vardır. www.cafes-wifi.com adresinden ise Wi-Fi hizmeti olan kafelerin bir listesine ulaşabilirsiniz. Çoğu otelde Wi-Fi hizmeti vardır ama bu

Kütüphanede internete girenler

Gerekli Telefon Numaraları ve Alan Kodları

- **Polis için** 17'yi; **ambulans için** 15'i arayın.
- **Bilinmeyen numaralar** için 118 712'yi arayın.
- **Uluslararası bilinmeyen numaralar** için (bütün ülkeler) 118 700'ü arayın.
- **Uluslararası direkt arama** için sırasıyla ülke kodunu, bölge kodunu (başındaki 0 olmadan) ve numarayı tuşlayın.
- **Ödemeli arama (PCV)** için 0800 99 00'ın ardından ülke kodunu tuşlayın.
- Bazı ülkelerin kodları: **Türkiye**: 90; **Kanada** ve **ABD**: 1; **Yeni Zelanda**: 64; **Birleşik Krallık**: 44.
- **İndirimli Tarife**: Pt–Cu 19.00–08.00, Pa ve resmi tatillerde tüm gün.
- **Türkiye'den Fransa'yı aramak için**, 00'ı ve ülke kodu olan 33'ü tuşladıktan sonra, Fransız alan kodunun başındaki 0'ı atarak telefon numarasını çevirin.

hizmet nadiren ücretsiz olur. Charles de Gaulle ve Orly havaalanlarında ücretli internet masaları ve Wi-Fi hizmeti verilen noktalar vardır. Wi-Fi kartlarını terminallerdeki kitabevlerinden veya yola çıkmadan önce Paris havaalanlarının internet sitesinden (www.adp.fr) satın almak mümkündür.

Posta Hizmetleri

Fransa'daki posta hizmetleri genellikle hızlı ve güvenilirdir. Posta pullarını *(timbres)* postanelerdeki gişelerden veya otomatlardan tek tek ya da on'luk *carnet*'ler halinde alabilirsiniz. Ayrıca postanelerde yurtiçi ve yurtdışı gönderimleriniz için zarfınızın veya paketinizin ağırlığını ölçüp gerekli pulu verecek olan self-servis makineler de bulunur. Yurtdışı gönderiler için sekiz farklı ücret bölgesi vardır. Diğer seçenekler ise, pulu internetten satın alarak bir çıktısını almak veya tütün dükkânlarına gitmektir. Postanelerde telefon kartları da satılır. Ayrıca uluslararası para transferlerini gönderip alabilirsiniz. Genelde Pt–Cu 08.00–19.00 ve Ct 09.00–13.00 arasında çalışırlar. Yoğun zamanlar olan sabah erken saatler, öğle arası ve akşamüstünde giderseniz uzun kuyruklarda beklemeye hazırlıklı olun.

Paris posta kutusu

Poste Restante (posta beklet-mek) için gönderen kişi sırasıyla büyük harflerle alıcının adını, "Poste Restante" ve Paris-Louvre postanesinin adresini *(bkz. Rehber)* yazmalıdır.

Posta servisiyle ilgili daha detaylı bilgi için **La Poste** internet sitesine bakın.

Posta Kodları

Posta kodlarının ilk üç hanesindeki 750 veya 751 Paris'i, kalan iki hanesi ise hangi *arrondissement*'a (bölge) ait olduğunu belirtir. Paris'in *arrondissement*'ları 1'den 20'ye kadar numaralandırılmıştır *(s. 390)*. Birinci *arrondissement*'ın kodu 75001'dir.

Televizyon ve Radyo

Fransız televizyon kanalları arasında hafif ve sıradan programlar ile *TF1* ve *France 2*, belgeseller, oturumlar ve klasik filmler ile *France 3*, tartışma programları ile *5e ("La Cinquième")*, sanata, klasik müzik ve filmlere odaklanan Fransız-Alman kültür kanalı *ARTE* ve genelde müzik, realite şovlar ve satış programları yayınlayan *M6* vardır. Kablolu televizyon ve uydu yayınları CNN, Sky, İngilizce-Fransızca haberler yayınlayan *France 24* ve çeşitli BBC kanallarını kapsar. *BBC Radio 4* gündüz yayın yaparken *BBC World Service* akşamları yayın yapar. Fransızca ve İngilizce yayın yapan *Radio France International* (738 AM) internet sitesinde (www.rfi.fr) İngilizce haberlere yer verir.

Gazeteler ve Dergiler

Avrupa ülkelerinde yayınlanan gazeteleri basıldığı gün kentteki gazete büfelerinden *(maisons de la presse)* veya gazete tezgâhlarından *(kiosques)* almanız mümkündür. Kent çapında bulabileceğiniz gazeteler arasında *Financial Times Europe, Guardian International, The Weekly Telegraph, USA Today, The Economist* ve *The International Herald Tribune* sayılabilir.

Fransa'daki ana günlük gazeteler, politik olarak sağ görüşlüden sol görüşlüye doğru şu şekilde sıralanır: *Le Figaro, Le Monde, Libération* ve *L'Humanité*. Dikkate değer haftalık yayınlar arasında hiciv ağırlıklı *Le Canard Enchaîné* ve haber dergileri *Le Nouvel Observateur, Marianne, L'Express* ve kentte olan bitenler hakkındaki etkinlik dergileri *(s. 359)* sayılabilir.

Gazete ve dergilerin satıldığı bir *kiosque*

REHBER

Cep Telefonları

Bouygues Télécom
Tel 1034.
bouyguestelecom.fr

Orange
Tel 09 69 36 39 00 (İngilizce).
orange.com

SFR
Tel 1026 (Fransa'daki sabit hatlardan).
sfr.com

İnternet Erişimi

Cyber Cube
5 Rue Mignon, 75006.
Hrt 12 F4. **Tel** 01 53 10 30 50.
9 Rue d'Odessa, 75014.
Hrt 15 C2. **Tel** 01 56 80 08 08.
cybercube.fr

Milk
5 Rue d'Odessa, 75005.
Hrt 15 C2. **Tel** 01 43 20 10 37.
milklub.com

Posta Hizmetleri

La Poste
laposte.fr

Paris-Forum des Halles
1 Rue Pierre Lescot, Forum des Halles, 75001.
Hrt 13 A2. **Tel** 3631.

Paris-Louvre
52 Rue de Louvre 75001.
Hrt 12 F1. **Tel** 3631.

Paris Saint-Lazare
7 Rue de la Pépinière 75008.
Hrt 5 C4 **Tel** 3631.

Kurye Hizmetleri

Chronopost
Tel 08 25 80 18 01.
chronopost.fr

DHL
Tel 08 20 20 25 25.
dhl.fr

FedEx
Tel 08 20 12 38 00.

PARİS'E GİDİŞ

Paris, Avrupa'daki hava, kara ve demiryolu ağlarının önemli bir merkezidir. Başkentin iki uluslararası havaalanına dünyanın her tarafından direkt uçuşlar vardır. Paris hem Fransa'nın iç hatlar tren ağının hem de Avrupa'nın hızlı tren ağının merkezindedir. Gün boyu Londra'dan Eurostar, Brüksel, Amsterdam ve Köln'den Thalys ve Cenevre ve Marsilya'dan TGV trenleri buraya gelir. Bunların dışında, her yönden gelen otobanlar *(autoroutes)* Paris'te birleşir. Fransa'ya, Eurotunnel sayesinde İngiltere'den bile karayoluyla gelinebilir.

Havayoluyla

Paris'in Charles de Gaulle (CDG) ve Orly (ORY) olmak üzere iki ana havaalanı ve bir ikincil havaalanı (Beauvais) vardır. Neredeyse bütün uluslararası havayollarının Paris'e direkt uçuşları vardır.

THY, **Air France** ve **Pegasus Havayolları** İstanbul-Paris arasında düzenli olarak direkt uçuşlar yapar.

Birleşik Krallık ile Paris arasındaki düzenli uçuşlar **British Airways** ve **Air France** gibi büyük şirketlerin yanı sıra, ucuz **easyJet**, **Flybe ve Jet2** tarafından yapılır. ABD'den direkt uçuşlar **American Airlines, United, Delta** ve **Air France** tarafından yapılır. Kanada'dan ise **Air Canada** ve **Air France**'ın direkt uçuşları vardır.

Qantas Avustralya ve yeni Zelanda'dan Paris'e direkt uçuşlar yapar. **Emirates** ve **Etihad Airways** Avustralya'dan Orta Doğu aktarmalı uçarken **Cathay Pacific, Thai Airways** ve **Singapore Air** Asya'dan uçuşlar yapar.

Havayollarının iletişim bilgileri için *bkz. s. 369.*

Biletler ve Tarifeler

Paris'te yaz sezonunun en hareketli olduğu zaman temmuz ile eylül ayları arasıdır. Bu dönemde uçak bileti fiyatları çok yüksektir. Ancak, fiyatların yükseldiği yüksek turizm sezonu havayolu şirketleri aralarında farklılık gösterebilir. Genellikle en avantajlı fiyatlar havayollarının internet sitelerinden erken bilet alanlara sunulur. Ama son dakikada da güzel fırsatlar yakalayabilirsiniz. Paris'teki bazı acentaların adresleri sayfa 371'de belirtilmiştir. Buralardan iyi fiyatlara bilet bulabilirsiniz. Expedia gibi internet seyahat rezervasyonu sitelerinden indirimli fiyatlara uçak bileti almanız mümkündür.

Charles de Gaulle (CDG) Havaalanı

Paris'in ana havaalanı Charles de Gaulle (Roissy olarak da bilinir) kentin 30 km kuzeyindedir. İki ana terminali vardır: CDG1 ve CDG2; T3 ise charter uçuş terminalidir. Ücretsiz CDGVAL tren servisi bu üç terminali birbirine bağlar.

Charles de Gaulle havaalanındaki bekleme salonu

Charles de Gaulle'deki RER istasyonu

Paris'in merkezine otobüs, tren veya taksiyle gitmeniz mümkündür. **Air France Buses**'ın hem CDG1'den hem de CDG2'den kalkan iki servisi vardır: Biri, 12 dakikada bir kalkar ve yaklaşık 40 dakikada Porte Maillot ve Charles de Gaulle-Etoile'e gider; diğeri ise 30 dakikada bir kalkar ve yaklaşık 50 dakikada Gare de Lyon ve Montparnasse TGV tren istasyonuna gider.

RATP Roissybus servisi, her üç terminalden yolcuları Opéra'ya götürür. Bu yolculuk 50 dakika kadar sürer ve otobüsler, 06.00–23.00 saatleri arasında 20 dakikada bir kalkar.

Airport Shuttle minibüsle her üç havaalanından ve bazı otellerden kapıdan kapıya hizmet verir. Fiyatlar tek kişi için 40 €, iki veya daha fazla kişilik gruplar için kişi başına 21-5 €'dur. En az 48 saat önceden rezervasyon yaptırmanız ve uçaktan indiğinizde onaylamak için telefon etmeniz gerekir. Ayrıca kişi başına 18 €'ya Arc de Triomphe'a da gidebilirsiniz.

Disneyland® Paris'in, 08.30–19.45 arasında (Cu 22.00'ye, Pa 21.30'a kadar) her iki terminalden de 30-45 dakikada bir kalkan bir otobüs servisi (VEA) vardır.

Kent merkezine trenler CDG1 ve CDG2'deki **RER** istasyonlarından (Hat B) 5-15 dakikada bir kalkar ve Gare du Nord'a yaklaşık 40 dakikada, Châtelet-Les-

Halles'e yaklaşık 45 dakikada ulaşır. Buradan Luxembourg, St-Michel ve Port Royal gibi büyük istasyonlara devam eder.

Merkeze taksiyle gitmek yaklaşık 25-45 dakika sürer ve 45-55 € arasında tutar. Taksi için uzun süre sıra beklemeniz gerekebilir.

Orly Havaalanı (ORY)

Burası kentin 15 km güneyindedir ve Paris'in ikinci havaalanıdır. İki terminali vardır; Orly Sud ve Orly Ouest.

Taksi, otobüs veya trenle Orly'den Paris'in merkezine gidebilirsiniz. Otobüs servisleri **Air France Buses** ve **RATP Orlybus** tarafından işletilir. Air France otobüslerinin kent merkezine ulaşması 30 dakika sürer ve Les Invalides ve Gare de Montparnasse'ta durur. 12-20 dakikada bir kalkan Orlybus ise kent merkezindeki Denfert-Rochereau'ya 25 dakikada ulaşır. Jet Bus servisi, yolcuları her 15-20 dakikada bir, havaalanından Villejuif-Louis Aragon metro istasyonuna götürür.

Orly Havaalanı'ndan ayrılan Orlyval

08.30–19.30 saatleri arasında 45 dakikada bir kalkan özel bir otobüs (VEA), havaalanıyla Disneyland® Paris'i birbirine bağlar.

Orlyrail adını taşıyan otobüs havaalanı ile Pont de Rungis'deki **RER**'i (Hat C) birleştirir. Buradan 15 dakikada bir (21.00'den sonra yarım saatte bir) kalkan trenler, 25 dakikada Gare d'Austerlitz'e varır. ORLYVAL olarak bilinen otomatik tren, havaalanından Antony istasyonundaki RER'e (Hat B) gider. Buradan 4-8 dakikada bir kalkan trenler 35 dakikada Châtelet-Les-Halles'e gider.

Taksiler kent merkezine 25-45 dakikada gider ve yaklaşık 25-30 € tutar.

Beauvais Havaalanı

Beauvais havaalanı Paris'ten 70 km uzaklıktadır ve hesaplı havayollarına hizmet verir. Uçak indikten 20 dakika sonra kalkan servis Porte-Maillot'ya gider. Biletler geliş salonundan veya önceden internetten alınabilir. Beauvais tren istasyonu taksiyle 15 dakika uzaklıktadır. Buradan Gare du Nord'a kalkan trenin yolculuğu da 75 dakika sürer. Eğer taksiyle gitmeyi düşünüyorsanız yolculuğun yaklaşık 1-1,5 saat süreceği ve yaklaşık 100-130 € arasında tutacağı aklınızda bulunsun.

REHBER

Havayolu Şirketleri

Türk Hava Yolları
Tel 0 212 444 0 849.
thy.com.tr

Pegasus Hava Yolları
Tel 0 850 250 037.
flypgs.com

Air Austral
Tel 0825 013 012 (Fransa).
air-austral.com

Air Canada
Tel 01 888 247 2262 (Kanada), 0825 880 881 (Fransa).
aircanada.ca

Air France
Tel 36 54 (Fransa).
airfrance.fr

American Airlines
Tel 01 800 433 7300 (ABD), 08 26 46 09 50 (Fransa).
aa.com

British Airways
Tel 0844 493 0787 (İngiltere), 0825 825 400 (Fransa).
britishairways.com

Cathay Pacific
cathaypacific.com

Delta
Tel 08 92 70 26 09 (Fransa).
delta.com

easyJet
Tel 0820 420 315 (Fransa).
easyjet.com

Emirates
Tel 01 57 32 49 99.
emirates.com

Etihad Airways
Tel 01 57 32 43 43.
etihadairways.com

Flybe
Tel 0139 226 8500 (İngiltere)
flybe.com

Jet2
Tel 0825 825 400 (Fransa).
jet2.com

Qantas
Tel 08 11 98 00 02.
qantas.com

Ryanair
Tel 08 91 46 00 46 (Fransa).
ryanair.com

Singapore Air
Tel 08 21 23 03 80.
singaporeair.com

Thai Airways
Tel 01 55 68 80 00 (Fransa).
thaiairways.fr

United
Tel 01 800 864 8331 (ABD), 0810 72 72 72 (Fransa).
united.com

Wizz Air
Tel 08 99 19 00 37.
wizzair.com

Havaalanı Transfer

Air France Cars
cars-airfrance.com

Airport Shuttle
Tel 01 53 39 18 18.
parishuttle.fr

RATP Roissybus/ Orlybus
Tel 3246 (danışma hattı).
ratp.fr

RER Trenleri
Tel 3246.

CDG Havaalanı Otelleri

Holiday Inn
Tel 01 30 18 22 00.
holidayinn.com

Ibis
Tel 01 49 19 19 19.
ibishotel.com

Novotel
Tel 01 49 19 27 27.
novotel.com

Sheraton
Tel 01 49 19 70 70.
starwoodhotels.com

Orly Havaalanı Otelleri

Hilton Hotel
Tel 01 45 12 45 12.
hilton.com

Ibis
Tel 01 56 70 50 50.
ibishotel.com

Mercure
Tel 08 25 80 69 69.
mercure.com

Demiryoluyla

Eurostar trenleri Londra'nın merkezinden (St Pancras), Ashford ve Ebbsfleet'ten direkt olarak Paris'in merkezine (Gare du Nord) 2 saat 15 dakikada gider. Günde yaklaşık 24 sefer vardır. Paris'e giden diğer hızlı tren servisleri arasında Brüksel, Amsterdam ve Köln'den kalkan Thalys ile Fransa'nın her yerinden gelen **TGV** trenleri vardır. Bu servislerin hepsinde önceden rezervasyon yaptırılması gerekir. Bunlar ve Avrupa'daki diğer trenler için detaylı bilgileri **Rail Europe**'tan alabilir, rezervasyonunuzu da buradan yaptırabilirsiniz.

Paris, hem Fransa'nın hem de Avrupa'nın demiryolu ağının merkezi olduğu için, **SNCF** *(s. 380)* olarak bilinen Fransız devlet demiryolları burada altı ayrı uluslararası demiryolu istasyonu işletir. Gare de Lyon (Hrt 18 F1) ana istasyondur ve Fransa'nın güneyi, Alpler, İtalya ve İsviçre'ye; Gare de l'Est (Hrt 7 C3) ise Fransa'nın doğusu, Avusturya, İsviçre ve Almanya'ya hizmet verir. İngiltere, Hollanda, Belçika, İskandinavya ve kuzeydoğu Fransa'dan kalkan trenler Gare du Nord'a (Hrt 7 B3), bazı Manş Denizi limanlarından ve Normandiya'dan kalkan trenler ise Gare St-Lazare'a (Hrt 5 C3) varır. İspanya ve bazı Bretanya limanlarından kalkan trenlerin

Gare du Nord istasyonu

son durağı Gare Montparnasse (Hrt 15 C2) ve Gare d'Austerlitz'dir (Hrt 18 D2). Diğer belli başlı istasyonlar ise Gare de Bercy, Massy-Palaiseau, Marne-la-Vallée (Disneyland® Paris için) ve Aéroport Charles-de-Gaulle'dür.

Gare de Lyon'da, otel rezervasyonu yaptırabileceğiniz bir turizm bürosu vardır *(s. 359)*. Bütün tren istasyonlarından otobüse, metroya veya RER trenine binebilirsiniz. Levhalarda bağlantı noktaları belirtilmiştir.

Eurotunnel

İngiltere'den karayoluyla Fransa'ya gelmek isteyen ziyaretçilerin Manş Denizi'ni geçmeleri gerekecektir. Bunun en kolay ve en popüler yolu, Manş Tüneli'nden karşılıklı seferler düzenleyen arabalı trenlere binmektir. Folkestone ve Calais terminalleri arasında yolculuk eden bu trenler **Eurotunnel** tarafından işletilir.

Yolcular trenlere yönlendirilir. Trenin içine girdikten sonra arabanızda yolculuk yaparsınız ama isterseniz araçtan inip trenin içinde gezinebilirsiniz.

Tünelden geçmek 30 dakika kadar sürer. Deniz ve hava koşulları yolculuğu olumsuz yönde etkilemez. Trenler, talebin yoğunluğuna bağlı olarak 15-30 dakikada bir kalkar. Hem İngiliz hem de Fransız tarafındaki terminallerde otoban bağlantısı vardır.

Denizyoluyla

Arabalı gemi ve katamaran şirketlerinin de her gün Manş Denizi'ni geçen seferleri vardır. Kısa Dover-Calais güzergâhında hızlı ve sık hizmet sağlayan pek çok şirketin gemileri, günde yaklaşık 100 kez burayı geçer. **Condor Ferries** ve **P&O** gemileri 90 dakikada karşıya geçer. Corsica Ferries'in bir kolu olan **Transmanche Ferries** yaklaşık 4 saatlik bir yolculukla Newhaven'dan Dieppe'e geçer. **Norfolkline**, ise Dover'dan Dunkerque'e 2 saatte geçer.

İki şirket, Manş Denizi'ni daha uzun süren batı güzergâhlarından geçer. **Brittany Ferries** gemilerinin Plymouth'tan Roscoff'a geçişleri yaklaşık 8 saat sürer. Poole'dan Cherbourg'a

Avrupa'daki en yoğun garlardan biri olan Gare du Nord'un ana giriş kapısı

Hızlı TGV treni

TGV

Trains à Grande Vitesse, (TGV) hızlı trenlerinin hızı, saatte 300 km'ye kadar çıkar. Paris, TGV ağının merkezinde olduğu için Eurostar'dan Fransa'nın pek çok bölgesinin yanı sıra, İsviçre, Almanya ve Kuzey Avrupa'daki 150 noktaya giden TGV'lere bağlantı yapmak mümkündür. Fransa'nın bütün büyük şehirlerine TGV ile gidebilirsiniz. Durakların sayısı da zaman geçtikçe artmaktadır. Bütün bu nedenlerle TGV çok uygun bir ulaşım seçeneğidir *(s. 372–3)*.

feribotla geçiş 4 saat 15 dakika, hızlı feribotla *(Condor Vitesse)* 3 saat alır. Yine Portsmouth'tan Caen'e 6 saatte, St-Malo'ya ise 11 saatlik bir gece yolculuğuyla gitmek mümkündür.

LD Lines/DFDS Seaways
Portsmouth'dan, Le Havre'a 5,5 saatte gider. Cherbourg'dan Paris'e arabayla 4-5 saatte, Dieppe veya Le Havre'dan 2,5-3 saatte, Calais'den de 2 saatte gidilir.

Karayoluyla

Paris'teki ana otobüs şirketi olan **Eurolines**'in merkezi doğu Paris'teki Galleini metro istasyonunun üzerindeki Gare Routière Internationale'dedir. Belçika, Hollanda, İrlanda, Almanya, İskandinavya, Birleşik Krallık, İtalya ve Portekiz'e seferleri vardır.Eurolines'ın Londra'daki durağı, merkezi bir konumdaki Victoria Coach Station'dır. Buradan sezona bağlı olarak Paris'e günde üç ya da beş defa otobüs kalkar. Londra-Paris yolculuğu 8-9 saat sürer.

Paris'in şekli ovaldir ve kent, Boulevard Périphérique adlı bir çevre yoluyla çevrelenmiştir. Kente giden bütün otoyollar, kenti banliyölerden ayıran Périphérique'le bağlantılıdır. *Porte* olarak bilinen eski kent kapıları, artık Périphérique'e girilen ve Périphérique'ten çıkılan yerleri belirler. Araçla Paris'e gelen kişilerin, varacakları yerin adresini kontrol ederek bir Paris haritasından buraya en yakın *porte*'u bulmaları ve güzergâhlarını ona göre belirlemeleri gerekir. Örneğin, bir motorlu taşıtla Arc de Triomphe'a gidecek olan kişiler, Porte Maillot'dan çıkmalıdırlar.

Burada ilk kez araba kullananlar yoğun trafikte Paris'in merkezine ulaşmak ve orada bir park yeri bulmak konusunda zorluk *(s. 389)* yaşayabilirler. Bu yüzden toplu ulaşım araçlarını tercih etmek her zaman daha iyi bir seçenektir *(s. 374–80)*.

Uzun yol
Eurolines otobüsü

REHBER

Demiryoluyla

Eurostar
Tel 08432 186 186.
W eurostar.com

Rail Europe
W raileurope.com

SNCF
Tel 3635. W sncf.com
veya voyages-sncf.com

TGV
W voyages-sncf.com

Denizyoluyla

Brittany Ferries
Tel 0871 244 0744.
W brittany-ferries.co.uk

Condor Ferries
Tel 0845 609 1024.
W condorferries.co.uk

LD Lines/DFDS Seaways
Tel 0844 576 88 36.
W ldlines.com

Norfolkline
Tel 0871 574 7235.
W norfolkline.com

P&O
Tel 08716 645 645.
W poferries.com

Transmanche Ferries
Tel 08 25 30 43 04.
W transmancheferries.com

Karayoluyla

Eurolines
Ave de Général de Gaulle, Bagnolet, Paris.
Tel 0892 899 091.
Victoria Coach Station, Londra SW1. Tel 0870 5808 080.
W eurolines.com

Eurotunnel
Tel 0810 630 304 (Fransa).
W eurotunnel.com

Paris Trafik Raporları
W sytadin.tm.fr

İndirimli Seyahat Acentaları

Directours
Tel 01 45 62 62 62.
W directours.com

Havas Voyages
Tel 08 26 08 10 20.
W havas-voyages.fr

Jet Tours
Tel 08 20 83 08 80.
W jettours.com

Nouvelles Frontières
Tel 08 25 00 07 47.
W nouvelles-frontieres.fr

Paris'e Gidiş

Bu haritada, iki ana havaalanı ve kent arasında işleyen otobüs ve tren seferleri, İngiltere'den feribot-tren bağlantıları, Fransa ile Avrupa'nın diğer bölgelerinden gelen demiryolu hatları ve diğer Avrupa ülkelerinden gelen otobüs seferleri gösterilmiştir. Ayrıca, kentin öncelikli tren ve otobüs terminalleri, havaalanı ring otobüsleri ile havaalanlarındaki otobüs ve tren durakları belirtilmiş, seferlerin sıklığı ile havaalanlarından kente gidiş sürelerinin yanı sıra, diğer kentlerden Paris'e ortalama tren seyahati süreleri de verilmiştir. Paris'in diğer bölgelerine gitmek için metro ve RER hattı bağlantıları ise son duraklarda ve istasyonlarda belirtilmiştir.

Calais
Dover ve Folkestone ile feribot ve Eurotunnel bağlantısı. ***Gare du Nord***'a giden Londra-Paris Eurostar treni (2 sa 15 dk) St Pancras ve Ashford'a giderken buradan geçer. ***SNCF*** treni ile ***Gare du Nord***'a (1 sa 30 dk - 3 sa 30 dk).

Le Havre
Portsmouth ile feribot bağlantıları. ***SNCF*** treni ile ***Gare St-Lazare***'a (2 sa 10 dk)

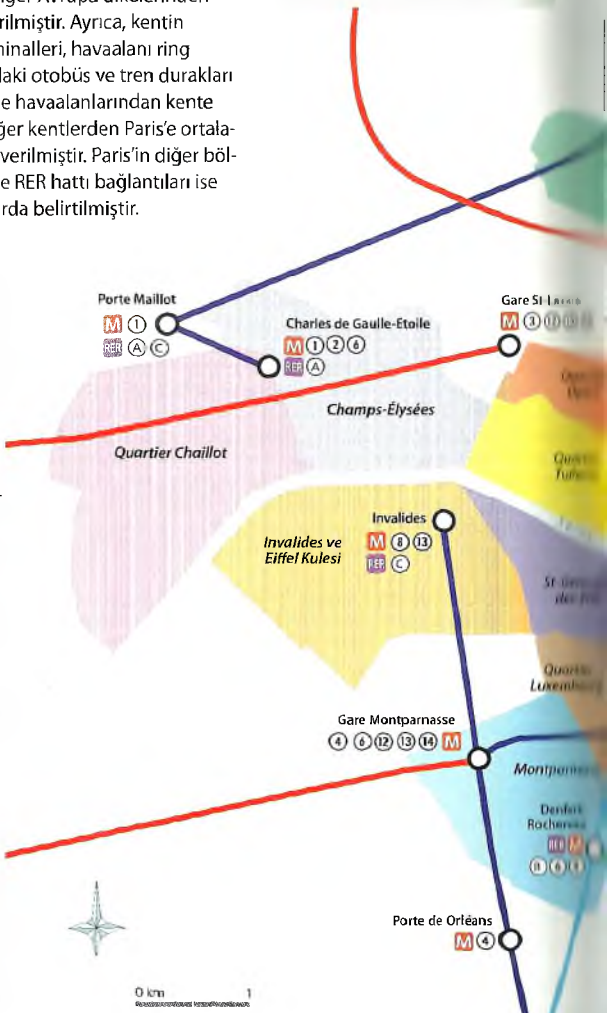
Dieppe
Newhaven ile feribot bağlantıları (yaz aylarında) ***SNCF*** treni ile ***Gare St-Lazare***'a (2 sa 20 dk)

Caen
Portsmouth ile feribot bağlantıları. ***SNCF*** treni ile ***Gare St-Lazare***'a (1 sa 50 dk)

Cherbourg
Portsmouth ve Poole ile feribot bağlantıları. ***SNCF*** treni ile ***Gare St-Lazare***'a (3 sa).

Gare St-Lazare
Rouen (1 sa 30 dk) .

Gare Montparnasse
Bordeaux (3 sa 30 dk).
Brest (4 sa 30 dk).
Lizbon (19 sa 40 dk).
Madrid (12 sa 25 dk).
Nantes (2 sa 15 dk).
Rennes (2 sa 15 dk).

Gare TGV de Massypalaiseau
Bordeaux (3 sa 30 dk).
Lille (1 sa 50 dk).
Londra (4 sa 15 dk).
Lyon (2 sa 10 dk).
Nantes (2 sa 30 dk).
Rennes (2 sa 10 dk).

Antony

Sembol

- SNCF *s. 370–71*
- Otobüsler *s. 371*
- Roissybus *s. 369*
- Air France otobüsü *s. 369*
- RER *s. 369*
- Orlyrail *s. 369*
- Orlyval *s. 369*
- Orlybus *s. 369*
- Jet bus *s. 369*

Diğer harita sembolleri için *bkz. arka iç kapak*

Gare du Nord
Amsterdam (3 sa 20 dk).
Bonn (4 sa 30 dk - 5 sa).
Brüksel (Thalys) (1 sa 25 dk).
Köln (3 sa 20 dk).
Lille (1 sa).
Londra (Eurostar) (2 sa 15 dk).

Charles de Gaulle
15 dakikada bir kente otobüs ve tren seferleri vardır.
Air France ile *Porte Maillot/ Etoile*'e (40 dk);
Gare de Lyon/ Montparnasse'a (50 dk);
Orly'ye(50 dk-1 sa 15 dk).
Roissybus ile *Opéra*'ya (50 dk).
Hat B ile *Gare du Nord*'a (35 dk).

Gare TGV Aéroport Charles de Gaulle
Bordeaux (4 sa 15 dk).
Brussels (1 sa 15 dk - 2 sa 5 dk).
Disneyland® Paris (10 - 15 dk).
Lille (50 dk).
Lyon (2 sa 10 dk).
Marsilya (3 sa 50 dk - 4 sa 30 dk).
Nantes (3 sa).
Rennes (2 sa 50 dk).

Gare de l'Est
Basel (3 sa 40 dk - 5 sa 50 dk).
Frankfurt (3 sa 50 dk).
Lüksemburg (2 sa 10 dk).
Nancy (1 sa 40 dk).
Strasburg (2 sa 20 dk).
Viyana (13 sa 20 dk - 14 sa 20 dk).

Gare Internationale de Paris-Gallieni
Bütün uluslararası otobüs seferleri bu istasyonda başlar veya biter.

Gare de Lyon
Cenevre (3 sa 30 dk).
Lausanne (3 sa 40 dk).
Lyon (2 sa).
Marsilya (3 sa).
Milano (7 sa 10 dk).
Roma (11 sa 34 dk).
Zürih (6 sa).

Gare TGV de Marne-la-Vallee
Disneyland® Paris için (40 dk).
Bordeaux (4 sa).
Brüksel (1 sa 30 dk - 3 sa 30 dk).
Lille (1 sa 5 dk).
Londra (3 sa 30 dk).
Lyon (1 sa 50 dk).
Marsilya (3 sa 50 dk).
Nantes (2 sa 50 dk).

Orly
15 dakikada bir kente direkt tren ve otobüs seferleri vardır.
Air France ile *Les Invalides*'e (30 dk); *Montparnasse* (30 dk); *Charles de Gaulle* (50 dk - 1sa 15 dk).
Orlybus ile *Denfert-Rochereau*'ya (35 dk).
Orlyrail ile *Pont de Rungis*'e ve *RER Hat C* ile *Gare d'Austerlitz*'e (35 dk).
Orlyval ile *Antony*'ye ve *RER Hat B* ile *Châtelet*'ye (35 dk).
Jet bus ile *Villejuif*'e (15 dk).

Gare d'Austerlitz
Barselona (11 sa 50 dk).
Limoges (3 sa 15 dk).
Madrid (13 sa 30 dk).
Toulouse (6 sa 30 dk).

ULAŞIM BİLGİLERİ

Paris'in merkezi çok yoğundur. Bir yere gitmenin en kolay yolu yürümektir. Bisiklet ve patenler de hem Parisliler hem de turistler arasında gözde ulaşım araçlarıdır. Toplu ulaşım sistemi çok verimli bir şekilde çalışır. Otobüs, metro ve RATP tarafından işletilen RER tren sistemi sayesinde ulaşım kolay ve ucuzdur. Ayrıca çevreci ulaşım için de çalışmalar yapılmaktadır. Kent 6 bölgeye ayrılmıştır; 1. ve 2. bölgeler merkeze, 3., 4., 5. ve 6. bölgeler banliyöler ve havaalanına denk gelir. Bazı banliyölere tramvayla ulaşım mümkündür. Nehir botlarını tercih ederseniz çok güzel manzaraların tadını çıkarabilirsiniz. Kent merkezinde araba kullanmak çok tatsız bir deneyimdir. Trafik çoğunlukla sıkışıktır, çok fazla tekyön vardır ve park etmek son derece zor ve pahalıdır.

Çevreci Ulaşım

Paris dünyanın en verimli ve güvenilir toplu ulaşım sistemlerinden birine sahiptir. Kent yöneticileri başkenti daha çevre dostu bir yer haline getirmek için planlar yapmaktadır. Hem kent sakinleri hem de ziyaretçiler araba yerine bisikleti tercih etmeleri ve *Paris-Respire* (Paris Nefes Alıyor) adlı proje sayesinde hafta sonları işlek caddeler trafiğe kapandığında rahat ayakkabılar veya patenlerle dışarıya çıkmaları yönünde teşvik edilirler. Mairie de Paris (Paris Belediye Meclisi) bir yandan kaldırımları genişletip daha çok yaya bölgesi oluştururken bir yandan da bisiklet şeritlerini çoğaltmakta ve insanları araba kullanmaktan soğutmak için daha çok ağaç dikerek park yerlerini kısıtlamaktadır. Kent sakinlerinin yaklaşık % 55'i bir araba sahibi değildir.

Karbondioksit emisyonunu yıllık 22 bin ton azaltmak ve trafiği rahatlatmak amacıyla belediye kentin dört bir yanındaki kiralama noktalarında 3 bin elektrikli arabayı *(Auto-libs: www.autolib.eu)* Parislilerin hizmetine sunmuştur.

Doğa dostu bir Vélo taksi

RATP ikinci nesil bio-yakıtlarla çalışan otobüsleri denemektedir. Ayrıca yakıt tüketiminin yanı sıra, ses ve hava kirliliğini de azaltmak için hibrid elektrik-termik motorlu taşıtların gün geçtikçe daha yaygın bir biçimde kullanıma sunulması planlanmaktadır. Elektrikli tramvay sistemi dakik, sessiz ve son derece doğa dostudur. Yapımı sırasında kesilen her üç ağaç için dört yeni ağaç dikilmiştir.

Metronun bazı hatlarındaki MF01 trenleri, harcanan enerjinin 2/3'sini frenleme sırasında geri kazanacak şekilde üretilmiştir. Yeraltında biriken suyun bir kısmı giderlerden atılmak yerine tekrar doğaya dönmektedir. Ayrıca pek çok metro ve RER istasyonuna da geri dönüşüm amaçlı çöp kutuları yerleştirilmiştir.

Taxis G7 şirketi filosuna hibrid arabalar eklemenin yanı sıra, sürücülerine çevre duyarlılığıyla ilgili kurslar vermektedir. Taxis Bleus ise bir yandan bio-yakıtların, hibrid enerjinin ve parça filtrelerinin kullanımını desteklerken bir yandan da yakıt tüketimini azaltacak sürüş teknikleri uygulamaktadır. Verture'ün filosu tamamen hibrid araçlardan oluşur. Karbondioksitlerini de gelişime adanmış bir kurum aracılığıyla dengelerler *(s. 389)*.

Karbon üretimini hesaplamak için SNCF internet sitesindeki *(s. 379) ecocomparateur* kısmına tıklayın. Buradan ulaşım tercihinize göre yolculuğunuzun ne kadar karbondioksit üretimine sebep olduğunu öğrenebilirsiniz. Vélo taksileri elektrikle desteklenen üç tekerli araçlardır. Normal taksilerden yavaş olsalar da trafikte daha kullanışlıdırlar.

Self-servis bisiklet hizmeti olan **Vélib**'in kullanıma girmesiyle birlikte Paris sokaklarında yeni nesil bir bisikletliler topluluğu oluşmuştur.

Biletler ve Pasolar

Havaalanlarından, çoğu turizm bürosundan ve ana metro ve RER istasyonlarından bilet alınabilir. Tek biletler ucuzdur ve onluk bilet *(carnet)* almak işinizi kolaylaştırabilir. Bir, iki, üç ve beş günlük *Paris Visite* pasosu bazı yerlere girişte indirim sağlar ama eğer yoğun bir şekilde yolculuk yapmayacaksanız, bu pahalı bir seçenek olabilir.

Passe Navigo Découverte almanız için Paris sakini olmanıza gerek yoktur. Bir fotoğrafınızla beraber 5 € ödeyerek alabilirsiniz. *Passe Navigo* bütün ulaşım kartlarının yerini almıştır ve bunu almak için bir Paris adresine ihtiyaç vardır. Çoğu toplu ulaşım aracında geçerli olan bir günlük Mobilis kartı da alabilirsiniz.

Paris Visite pasosu

Mobilis kartı

Navigo ulaşım kartı

Navigo Découverte pasosu

Yürümek

Paris'in merkezini gezmenin en iyi ve en kolay yolu yürümektir. Avustralya, İngiltere, İrlanda ve Yeni Zelanda'dan gelen ziyaretçilerin trafiğin sağ taraftan aktığını bilmelerinde yarar vardır. Yayaların yol ortasındaki bir adada bekleyerek karşıya iki seferde geçtikleri yolların sayısı hiç de az değildir. Bu tür yollar *piétons traversez en deux temps* olarak belirtilmiştir.

Bisiklete Binmek

Paris, bisiklete binmek isteyenler için tüm olanakların sunulduğu, bir kenttir. Genellikle düz ve uygun derecede küçüktür; araba trafiğine kapalı pek çok arka sokağı ve yaklaşık 370 km'den uzun bisiklet yolları *(pistes cyclables)* vardır. Pek çok Parisli bisikleti tercih ettiği için, motorlu araç sürücüleri iki tekerlekli araçlara karşı daha saygılı hale gelmişlerdir.

Her 300 metrede bir standları bulunan self servis bisiklet hizmeti **Vélib** en ucuz ulaşım seçeneğidir. Ödeme kredi kartıyla, sekiz ayrı dilde çalışan terminallerde yapılır. Ücret ayrıntıları için bkz. *s. 357*.

Vélib bisikletleri dışındaki bisikletler SNCF trenlerine kabul edilir. Banliyö istasyonlarında da bisiklet kiralamak mümkündür. Kentin dört bir yanında bisiklet mağazaları vardır ve bunların çoğu rehberli bisiklet turları düzenler.

Hem kent sakinlerine hem de turistlere hitap eden bir Vélib' bisiklet noktası

Tekneyle Ulaşım

Paris'in ana nehir teknesi servisi olan **Batobus** 15-30 dakikada bir kentin sekiz önemli yerindeki duraklardan seferler düzenler: Eiffel Kulesi, Musée d'Orsay, St-Germain de Près, Louvre, Hôtel de Ville, Champs Elysées, Jardin des Plantes ve Notre Dame... Biletler, Batobus iskelelerinden, RATP ve turizm bürolarından alınabilir. Batobus hizmeti, ocak ayının başından şubat ayının başına kadar hizmet dışı olur *(s. 74–5)*.

Paris Vision tur otobüsü

Rehberli Turlar

İngilizce, İtalyanca, Japonca ve Almanca açıklamaların yapıldığı çift katlı otobüs turları **France Tourisme** ve **Cityrama** ile **Paris Vision**'ı işleten Paris City Vision tarafından düzenlenir. Turlar kent merkezinden hareket eder ve yaklaşık 2 saat sürer. Önemli yerlerin önünden geçerler ama sadece bazılarında dururlar. **Les Cars Rouges** otobüs turları kentin pek çok yerinde durulan turlar düzenler. Biletler iki gün için geçerlidir ve istediğiniz yerden binip, istediğiniz yerde inebilirsiniz.

Bisiklet turları düzenleyen pek çok şirket vardır. **Paris Charms and Secrets** Place Vendôme'dan hareket eden 4 saat süren İngilizce elektrikli bisiklet turları yapar. **Paris Bike Tour** Marais'den, **Paris à Velo C'est Sympa!** Bastille civarından, **Bike About Tours** ise Hôtel de Ville'den hareket eder.

Paris Walks her gün "Çikolata Gezisi" ve "Moda Gezisi"nin de dahil olduğu İngilizce yürüyüş turları düzenler. **Comité Départemental de la Randonée Pédestre de Paris** ücretsiz Fransızca temalı geziler düzenler.

Rehberli turlarla ilgili detaylı bilgi Office du Tourisme'den *(s. 358)* alınabilir.

REHBER

Nehir Tekneleri

Batobus
Port de la Bourdonnais 75001.
Hrt 10 D2. **Tel** 08 25 05 0101.
batobus.com

Otobüs Turları

Cityrama
2 Place des Pyramides 75001.
Hrt 12 E1. **Tel** 01 44 55 61 00.
pariscityvision.com

France Tourisme
33 Quai des Grands Augustins 75006. **Hrt** 12 F4. **Tel** 01 53 10 35 35. **francetourisme.fr**

Les Cars Rouges
17 Quai de Grenelle 75015.
Hrt 9 C4. **Tel** 01 53 95 39 53.
carsrouges.com

Paris Vision
214 Rue de Rivoli 75001.
Hrt 12 D1. **Tel** 01 44 55 61 00.
pariscityvision.com

Bisiklet Turları ve Kiralama

Bike About Tours
4 Rue de Lobau 75004.
Hrt 13 B3. **Tel** 06 18 80 84 92.
bikeabouttours.com

Fat Tire Bike Tours
(s. 351 - Açık Hava Sporları).

Paris à Vélo C'est Sympa!
22 Rue Alphonse Baudin 75011.
Hrt 14 E2. **Tel** 01 48 87 60 01.
parisvelosympa.com

Paris Bike Tour
13 Rue Brantôme 75003.
Hrt 14 D2. **Tel** 01 42 74 22 14.
parisbiketour.net

Paris Charms and Secrets
106 Rue Vielle du Temple, 75003.
Hrt 14 D2. **Tel** 01 42 29 00 00.
parischarmssecrets.com

Vélib'
Tel 01 30 79 79 30.
velib.paris.fr

Yürüyüş Turları

Comité Départemental de la Randonée Pédestre de Paris
6 Rue Paul Enfert 75013. **Tel** 01 46 36 95 70. **rando-paris.org**

Paris Walks
12 Passage Meunier 9320-St Denis. **Hrt** 17 B5. **Tel** 01 48 09 21 40. **paris-walks.com**

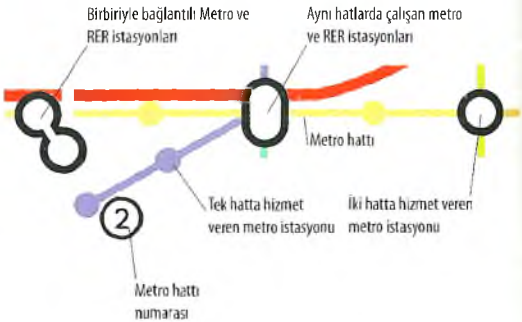
Metro ve RER ile Ulaşım

Paris ulaşım şirketi (RATP), kenti ve banliyöleri boydan boya kat eden ve numaraları ve terminal adlarına göre ayırt edilen 14 ana metro hattına sahiptir. 3b (Gambetta-Porte de Lilas) ve 7b (Louis Blanc-Pré St Gervais) ise iki küçük hattır. Metro kentin dört bir yanına dağılmış düzinelerce istasyona *(bkz. arka iç kapaktaki harita)* sahip olduğu için başkentte dolaşmanın en hızlı ve en ucuz yoludur. Metro istasyonları büyük bir daire içinde "M" harfi şeklindeki logosuyla belirtilmiştir. Bazılarının şık Art Nouveau girişleri vardır. Metro ve RER (Paris tren ağı) aynı sistemle işler. Trenler saat 04.45'ten 00.40 ve 01.30'a (hafta sonlarında 1 saat sonra) kadar çalışır.

Metro Haritasını Okurken

Metro ve RER hatları haritada çeşitli renklerle gösterilmiştir. Metro hatları çizginin başında ya da sonunda bulunan sayılarla belirtilmiştir. Bazı metro istasyonlarından sadece bir hat, bazılarından ise daha fazla sayıda hat geçer. Hem metro hem de RER hatlarına hizmet veren istasyonlar da vardır ve bazıları diğer istasyonlarla bağlantılıdır.

RER Trenlerine Binerken

RER sistemi, Paris'in merkezinde yeraltından, kent dışındaki bölgelerde ise yerin üstünden giden trenlerden oluşur. Metro biletleriyle ve pasolarla binilir. Harflerle belirtilen beş ayrı hat vardır (A, B, C, D ve E) ve her hat çatallanarak ilerler. Örneğin, C hattının C1, C2, vb. olarak adlandırılmış 6 kolu vardır. Bütün RER trenlerinin bir ismi vardır (örneğin ALEX, VERA), böylece istasyonlardaki ve platformlardaki RER programlarını okumak kolaylaştırılmıştır. Bütün RER platformlarında bulunan dijital panolarda tren adı, son durak ve aradaki istasyonlar belirtilir. RER istasyonları büyük yuvarlak logodan tanınabilir. Kentteki ana istasyonlar şunlardır: Charles de Gaulle-Etoile, Châtelet-Les-Halles, Gare de Lyon, Nation, St-Michel-Notre-Dame, Auber-Haussmann St-Lazare ve Gare du Nord-Magenta...

RER ve metro sistemleri Paris'in merkezinde kesişir. Bir RER trenine binerek her iki sisteme de hizmet veren bir istasyona (La Défense ve Nation gibi) gitmek size vakit kazandıracaktır. Ancak, bu RER istasyonlarına giriş, uzun koridorlar nedeniyle bazen çok zaman alabilir.

RER, havaalanlarına veya merkezin dışındaki yerlere giderken çok kullanışlıdır. B hattı, Charles de Gaulle ve Orly havaalanlarına, A hattı Disneyland® Resort Paris'e ve C hattı ise Versailles'a ve Orly Havaalanı'na gider.

RER logosu

Bilet Alırken

Metro ve RER biletleri, bilet gişelerinden ve bilet makinelerinden tek tek veya 10'luk bir *carnet* olarak alınabilir. Yanınızda 1 ve 2 avro bozukluk bulundurun. Paris Visite olarak bilinen kullanışlı otobüs, metro ve RER pasosunu *(s. 374)* her yerde bulabilirsiniz. Ayrıca, bazı seyahat acentalarından ve başka ülkelerdeki tren bileti acentalarından da edinmek mümkündür. Passe Navigo Découverte *(s. 374)* almak için bir adet pasaport fotoğrafı gerekir. Bir tane metro biletiyle metro ve RER trenlerini kullanarak Paris'in merkezinde her yere gidebilirsiniz. Bir RER treniyle merkezin dışına (örneğin havaalanına) gitmek için özel bir bilet almanız gerekir. Banliyölere ve yakındaki kasabalara gidiş ücreti değişir. Fiyatları RER istasyonlarındaki çizelgelerde görebilirsiniz. Yolculuk bitene kadar biletinizi mutlaka saklayın; düzenli kontroller yapılır ve bileti olmayanlara ceza kesilir.

Metroya Binerken

1 Metro hattını belirlemek için öncelikle bir metro haritasında gideceğiniz yeri bulun (haritalar istasyonların içinde bulunur; bu rehber kitabın arka iç kapağında da verilmiştir). Renk koduna ve hattın numarasına bakarak metro hattını izleyin. Hattın sonunda terminalin numarasını bulacaksınız – böylece doğru treni kolayca bulabilirsiniz.

2 Metro biletleri bütün istasyonlarda satılır. Bozuk parayla çalışan otomatik makineler vardır. Bir bilet, size bir yolculuk hakkının yanı sıra, kent merkezindeki metro ve RER istasyonlarında istediğiniz bir aktarmayı yapma olanağı da verir.

Bileti ilk yuvaya yerleştirin.

Bileti ikinci yuvadan geri alın.

3 Platform bölgesine girmek için bileti manyetik şerit alta gelecek şekilde bariyerdeki ilk yuvaya yerleştirin. Bileti ikinci yuvadan geri aldıktan sonra turnikeyi iterek geçin. Eğer varsa *Passe Navigo Découverte*'inizi bariyer üstündeki okuyucudan geçirin.

4 İstasyon platformlarının girişlerinde veya istasyon koridorlarında son durağa göre aradaki istasyonların listesi bulunur. Son durakların adları da platformda gösterilir; trene binmeden önce mutlaka kontrol edin.

5 Hattı değiştirmek için uygun transfer istasyonunda inin ve platformda bulunan ve uygun yönü gösteren *correspondance* (bağlantılar) tabelalarını izleyin.

6 Trenlerde kapıyı açmak için bir düğme bulunur. Kapı açılıp kapanmadan önce bir uyarı sesi duyulur.

7 Trenlerin içinde hizmet verilen hattın çizelgeleri vardır. İstasyon durakları bu çizelgelerde gösterilir. Bu sayede rotanızı takip edebilirsiniz.

8 "Sortie" levhası çıkışı gösterir. Bütün metro çıkışlarında o civarı gösteren haritalar vardır.

Otobüsle Ulaşım

Otobüse binmek Paris'in güzel yerlerini görmek için çok uygun bir seçenektir. Otobüs sistemi de metro sistemi gibi RATP tarafından işletildiği için iklsinde de aynı biletleri kullanabilirsiniz. Paris'te 350'den fazla otobüs hattı vardır ve yoğun saatlerde 4.300'ün üzerinde otobüs trafiğe çıkar. Otobüs şeritlerinin artmasıyla beraber kısa mesafeler için en hızlı seçeneklerden biridir, ama otobüs yoğun saatlerde trafiğe takılıp kalabilir ve araç çok kalabalık olabilir. Saatler her hatta farklı olduğu için ilk ve son seferlerin zamanını kontrol etmeniz gerekir. Gece otobüsleri gece boyunca çalışır.

Bilet damgalama makinesi

Otobüs durağı levhası

Gece otobüsü levhası

Otobüs durağı

Otobüs Durağı Tabelası

Tabelalarda hat numaraları gösterilir. Beyaz zemin bütün yıl boyunca her gün yapılan bir seferi; siyah zemin pazar günleri ve resmi tatillerde sefer olmadığını belirtir.

Otobüs Biletinin Damgalanması

Bileti ok yönünde makineye sokun daha sonra geri çekin.

Biletler ve Pasolar

Tek biletle, bir kişi, tek bir hatta yolculuk yapabilir. Otobüs değiştirmek isterseniz bir bilet daha almanız gerekir (Balabus, Noctambus, Orlybus ve Roissybus ile 221, 297, 299, 350 ve 351 hatlarındaki otobüsler bu kuralın dışındadır). 4 yaşın altındaki çocuklar ücretsiz yolculuk yapar ve 4-10 yaş arasındaki çocuklar için yarı fiyat alınır.

Otobüs bileti otobüs sürücüsünden alınır ve geçerli olması için damgalanması gerekir. Bilet, otobüsün ana kapılarının yanındaki makineye sokularak damgalanır. Yolculuğunuz bitene kadar biletinizi atmayın. Sık sık kontroller yapılır ve müfettişlerin, damgalanmış geçerli biletini gösteremeyen kişilere ceza kesme hakları vardır.

10 biletlik bir *carnet* alabilirsiniz. Bu biletlerin hepsi tek bir yolculuk (otobüs, metro veya RER ile) içindir. Ancak, *carnet*'leri sadece metro istasyonlarından alabilirsiniz (otobüse binip alamazsınız).

Kaldığınız süre boyunca pek çok kez otobüse binmek niyetindeyseniz pasolar işinize yarayabilir. Belirli bir fiyat karşılığında aldığınız *Paris Visite (s. 374)* pasosuyla Paris'teki otobüslere sınırsız olarak binebilirsiniz. Bu pasoların damgalanmaması gerekir (damgalanan pasolar geçersiz olur); otobüse binerken sürücüye göstermek yeterlidir. Eğer bir teftiş olursa pasonuzu müfettişe gösterin. Eğer bir *Passe Navigo Découverte*'iniz *(s. 374)* varsa, otobüse bindiğinizde pasonuzu kart okuma makinesinden geçirin.

Otobüsler

Bir otobüsün hattı ve varış noktası,aracın önünde bulunan paneldeki bilgilerden anlaşılabilir. Bazı otobüslere ortadaki kapıdan da binmek mümkündür, otobüsün dışında bir düğme bulunur.

Bilgilerin bulunduğu ön panel

Otobüse Binerken

Otobüs durakları, orada duran otobüslerin üzerindeki numaraların yanı sıra, belirgin RATP logosunu taşır. Duraklardaki rota haritalarında transferler ile yakınlardaki metro ve RER durakları belirtilmiştir. Ayrıca saat çizelgeleri bulunur ve ilk ve son otobüsler gösterilir. Çoğu durakta çevre bölgenin bir haritası da vardır.

Otobüslerin çoğunu durdurmak için işaret etmeniz gerekir. Bazı otobüslerin çok sayıda kapısı vardır ve kapıları açmak için hem içeride hem de dışarıda bulunan kırmızı düğmeler

den birine basmanız gerekir. İneceğiniz durağa yaklaşırken basacağınız ayrı bir düğme de vardır. Bazı otobüsler son durağa kadar gitmeyebilir; bu otobüslerin önündeki rota tabelasındaki yer isminin üzeri çizili olur.

Kentteki tüm 60 rota tekerlekli sandalyeli yolculara da hizmet verir. Durakların yaklaşık % 70'i tekerlekli sandalye kullanımı için uygundur. Bu duraklarda bir tekerlekli sandalye sembolü vardır. Bütün otobüslerde engellilere ve yaşlılara ayrılmış yerler vardır. Bu yerler bir işaretle belirtilmiştir ve burada oturuyorsanız kalkmak zorunda kalabilirsiniz.

Gece ve Yaz Otobüsleri

Paris ve banliyölerine hizmet veren 31 gece otobüsü (Noctilien) vardır (Pt–Pe 00.30–05.30; Cu, Ct 01.00–05.30). Ağ, beş ana aktarma istasyonu (Gare de Lyon, Gare de L'Est, St Lazare, Montparnasse ve Châtelet) çevresinde kurulmuştur. Çoğu rota Avenue Victoria'daki Châtelet'de veya Rue St-Martin'de sona erer. Noctilien duraklarının tabelaları mavi bir arka planın üzerindeki beyaz dairenin içindeki "N" harfi ile gösterilir. Noctilien otobüslerini durdurmak için işaret etmeniz gerekir. Pasolarla ve normal metro biletleriyle (damgalatmayı unutmayın) binebilirsiniz. Biletler otobüse bindikten sonra da alınabilir. Detaylı bilgi için www.noctilien.fr adresini ziyaret edebilirsiniz.

RATP, yaz aylarında Bois de Vincennes ve Bois de Boulogne'da otobüsleri ve önemli turistik yerlerdeki duraklarda duran Balabus'u da işletir. Bu hizmetlerle ilgili detayları ve ulaşım seçenekleriyle ilgili bilgileri **RATP Danışma**'dan alabilirsiniz.

RATP Danışma
54 Quai de la Rapée 75012.
Tel 32 46 **ratp.fr**

Tramvay

Paris'te 3 tane RATP tramvay hattı vardır: T1 (Gare de St Denis-Noisly le Sec), T2 (La Défense-Porte de Versailles) ve T3 (Pont du Garigliano-Porte d'Ivry). Ağın daha da genişletilmesi planlanmaktadır. *Tramway des Maréchaux* olarak bilinen T3, mareşallerin ismini taşıyan geniş bulvarları takip eder ve 13., 14. ve 15. *arrondissement*'ların dış bölümlerini keşfetmek için iyi bir seçenektir.

T4 (Aulnay-sous-Bois–Bondy) SNCF tarafından işletilir ve hem tren hem tramvay hattı olarak hizmet verir.

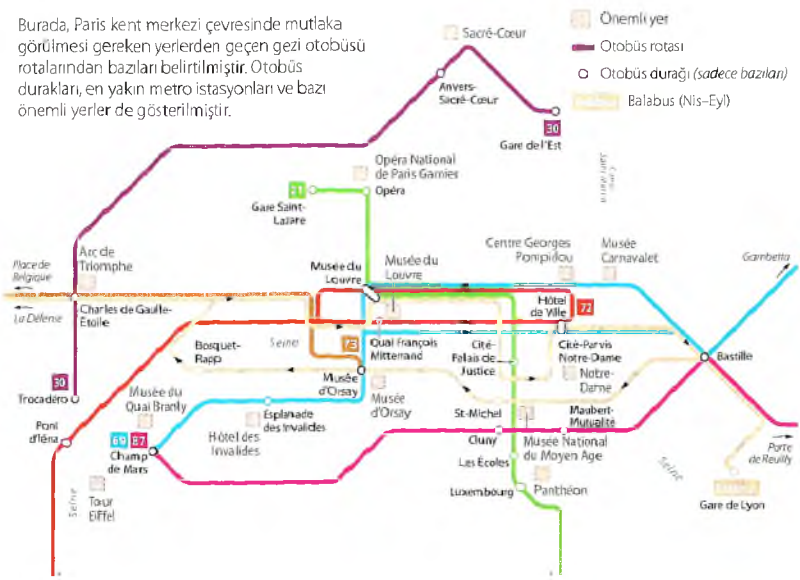
RATP metro ve otobüs biletlerini tramvaylarda da kullanabilirsiniz.

Bir RATP tramvay durağı

Önemli Otobüs Hatları

Burada, Paris kent merkezi çevresinde mutlaka görülmesi gereken yerlerden geçen gezi otobüsü rotalarından bazıları belirtilmiştir. Otobüs durakları, en yakın metro istasyonları ve bazı önemli yerler de gösterilmiştir.

SNCF Trenleriyle Ulaşım

Fransız Devlet Demiryolları, yani Société Nationale des Chemins de Fer (SNCF), Paris'te iki tür hizmet sunar: *Banlieue* (banliyö) seferleri ile *Grande Lignes* (uzun mesafeli seferler). Banliyö seferleri beş alana yayılmış bir ağda faaliyet gösterir *(s. 374)*. Uzun mesafeli seferler ise bütün Fransa'yı içerir. Bu seferler, ziyaretçilere, bir günlük gidiş dönüş turlarıyla Fransa'nın Paris'e yakın kısımlarını keşfetme olanağı tanır. TGV hızlı tren seferleri, normal bir trenden yaklaşık iki kat daha hızlı olduğu için bu tür yolculuklara daha uygundur *(s. 370–71)*.

Gare de l'Est tren istasyonu, 1920

Tren İstasyonları

Fransa, trenlerinin dakikliği ile bilinir. Devlet yönetimindeki demiryolları sistemine (SNCF) sürekli olarak büyük yatırımlar yapılır.

Paris, ülkenin demiryolu ağının merkezindedir ve SNCF burada 6 büyük uluslararası istasyon işletir: Gare du Nord, Gare de l'Est, Gare de Lyon, Gare d'Austerlitz, Gare St-Lazare ve Gare Montparnasse *(s. 378)*.

Belli başlı bütün tren istasyonlarından uzun mesafe ve banliyö trenleri kalkar. Versailles ve Chantilly gibi bazı önemli banliyö bölgelerine hem uzun mesafe hem de banliyö trenlerinin seferleri vardır.

İstasyonlardaki geliş ve gidiş panolarında tren numarası, kalkış/varış saati, rötar bilgileri, platform numarası veya harfi, çıkış yeri ve rota üzerindeki ana duraklar belirtilir. Çok fazla bagajı olanlar madeni 1 Euro karşılığında troley kiralayabilirler (iade edince paranızı geri alabilirsiniz). Daha fazla bilgi için SNCF internet sitesini ziyaret edin *(s. 371)*.

Biletler

Banliyölere seyahat etmek için, istasyonların içinde yer alan otomatik makinelerden bilet alabilirsiniz. Makineler para üstü verir, çoğunda kredi kartı da geçerlidir. Ayrıca, dilerseniz bilet gişelerinden de bilet alabilirsiniz. Bilet gişeleri, orada satılan biletlerin *(billets)* cinsini belirten panolarla ayrılır: *Banlieue* banliyö biletlerinin, *Grandes Lignes* ana hat biletlerinin, *Internationale* ise uluslararası biletlerin satıldığı gişedir. Fiyatlar trenin çeşidine bağlı olarak değişir.

SNCF ve Rail Europe internet sitelerinden bilet ayırtılabilen bütün trenlerde her sınıf için iki veya üç temel ücret vardır. En ucuz olan *PREM* biletleri, erken alınıp daha sonra değişiklik yapılamayan biletlerdir. Hafta sonu veya son dakika fırsat biletleri de *PREM* olarak satışa sunulur. Talebin az olduğu zamanlarda *(périodes bleus)* bazı tren biletleri daha ucuz olur. Talebin yüksek olduğu zamanlar *(périodes blanches)* Pt 05.00–10.00 ve Cu, Ct 15.00–20.00 arasıdır.

SNCF %50 civarında indirimler sağlayan birkaç çeşit seyahat kartı satar: 12-25 yaş arasındaki yolcular için *Carte*, 60 yaşından büyük yolcular için *Carte Senior*, sık yolculuk yapanlar için *Carte Escapades*, küçük çocuklu ebeveynler için *Carte Enfant +*. Detaylı ücret bilgileri için SNCF internet sitesini *(s. 371)* ziyaret edin.

Yolcuların, trene binmeden önce mutlaka biletlerini veya rezervasyonlarını *composteur* makinesinde damgalatmaları *(composter)* gerekir. Trenlerde müfettişlerin biletleri kontrol ettikleri ve bileti damgalanmamış kişilere ceza kestikleri aklınızda bulunsun.

Çift katlı bir banliyö treni

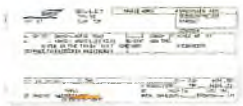
Banliyö Trenleri

Banliyö hatları Paris'teki bütün ana tren istasyonlarında *Banlieue* yazısıyla belirtilir. Kent içindeki toplu ulaşım araçlarının biletleri (hem RER hem de SNCF hatlarının bulunduğu istasyonlara gitmek için alınmış bazı RER biletleri hariç) banliyö trenlerinde kullanılamaz. Chantilly, Chartres, Giverny ve Versailles gibi bazı turistik bölgelere banliyö trenleri gider *(s. 250–55)*. Diğer banliyö bölgeleri ile ilgili detaylı bilgi almak için SNCF internet sitesine *(s. 371)* bakın.

Composteur Makinesi

Composteur makineleri istasyonlarda ve her platformun başında bulunur. Biletler ve rezervasyonlar, ön yüzleri yukarı gelecek şekilde makineye sokulur.

Damgalanmış bir bilet

Araba ve Taksiyle Ulaşım

Kent merkezinde araba kullanmak ve park yeri bulmak sıkıntılı olsa da, araba kiralamak kentin dışında kalan yerleri görmek için iyi bir seçenektir. Taksiler metro ve otobüslerden daha pahalıdır. Ama, geç saatlerde metro çalışmadığı için taksiye binmeniz gerekebilir. Paris'te yaklaşık 800 taksi durağı *(station de taxis)* vardır.

Araba Kullanırken

Araba kiralamak için geçerli bir ehliyetin yanı sıra, pasaport ve sigorta belgelerine ihtiyacınız vardır. Çoğu firma belli başlı bir kredi kartı da ister. AB ülkeleri, Kuzey Amerika, Avustralya ve Yeni Zelanda'dan gelen kısa dönemli (90 güne kadar) ziyaretçilerin uluslararası ehliyete ihtiyacı yoktur.

Trafik sağ taraftan akar. Yön hakkı veren *priorité* levhası olmadığı müddetçe, her zaman yola sağ taraftan çıkmanız gerekir. Sağdaki araçlara yol verilen Arc de Triomphe dışında kavşaklardaki arabaların geçiş üstünlüğü vardır.

Park Ederken

Paris'in merkezinde park etmek sıkıntılı ve pahalıdır. *Parking (Stationnement) Interdit* işareti bulunan yerlere veya yolda ya da kaldırım kenarında sarı çizgiler nulunan noktalara kesinlikle park etmeyin. Büyük bir "P" veya *Payant* işareti bulunan yerlere park edin ve parkmetreye *(horodateur)* ödeme yapın. Parkmetrede kullanmak için bir *tabac*'dan *carte de stationnement* ya da *"Paris Carte"* (15 veya 40 €) alın. Park biletini ön cama görünür bir şekilde koyun. Parkmetreler *(horodateurs)* Pt–Cu 09.00–19.00 arası çalışır. Aksi belirtilmediği sürece, cumartesi ve pazar günleri ile resmi tatillerde park etmek ücretsizdir.

Işıklı taksi işareti

Taksiye Binerken

Paris'in merkezinde 15 binden fazla taksi çalışır. Yine de yeteri kadar taksi yok gibidir. Özellikle yoğun saatlerde ve cuma ve cumartesi geceleri taksi bulmak neredeyse imkânsızdır. Günümüzde kentte 19 binden fazla taksi olduğu tahmin edilmektedir.

Taksiler sokaktan çevrilebilir ama bir taksi durağının 50 m yakınındaysanız yoldan taksi çevirmek yasaktır (duraklara her zaman öncelik verilir). Taksiye binmenin en kolay yolu bir taksi durağı bulup sıraya girmektir. Duraklar, işlek kavşaklarda, ana metro ve RER istasyonlarında ve bütün hastaneler, tren istasyonları ve havaalanlarında bulunur. Aracın tepesinde yer alan beyaz ışıklı tabela, taksinin boş olup olmadığını belirtir. Tabelanın altında küçük bir ışık yanıyorsa taksi doludur. Tabela örtülüyse taksi görev dışında demektir. İşlerinin bitiş saatine yaklaşan taksicilerin yolcu kabul etmeme hakları vardır.

Taksi metre, önceden belirlenmiş bir açılış ücretiyle açılır. Duraktan çağırılan taksilerin sizi almak için kat ettiği mesafe de açılış ücretine eklendiği için uzaktan gelen taksi çok pahalı olabilir. Çekle ödeme yapılmaz ama çoğu araçta kredi kartı kabul edilir.

Tarifeler, kentin hangi bölgesinde olduğunuza ve saate bağlıdır. Kent merkezinde işleyen A tarifesi, kilometre başına ücretlendirilir. Daha pahalı olan B tarifesi, kent merkezinde pazar günleri, tatillerde ve akşamları (19.00–07.00); havaalanlarında ve banliyölerde ise gün boyu geçerlidir. En yüksek olan C tarifesi, banliyöler ve havaalanlarında akşam vakti geçerlidir. Bagaj başına ve dördüncü kişiye ekstra ücret alınır ve sürücüler genellikle bahşiş bekler.

Girilmez işareti

Parking Interdit (park yasak)

Çekme bölgesi

Hız sınırı (km olarak)

REHBER

Araba Kiralama

Charles de Gaulle ve Orly havaalanları, ana tren istasyonları ve kent merkezinde bulunan önde gelen firmalardan birkaçı aşağıda bulunabilir. Bilgi almak ve rezervasyon yaptırmak için arayın.

Avis
Tel 0821 230 760.

Budget
Tel 0825 003 564.

Citer
Tel 01 49 75 36 38 (Orly); 01 48 62 64 84 (CDG).

Europcar
Tel 0825 358 358.

Hertz
Tel 01 39 38 38 38.

Sixt
Tel 0820 007 498.

Taksi Şirketleri

Neocab
Tel 08100 47336. Çevreci taksiler, ücretsiz Wi-Fi ve TV.
neo-cab.com (internetten rez. mümkündür).

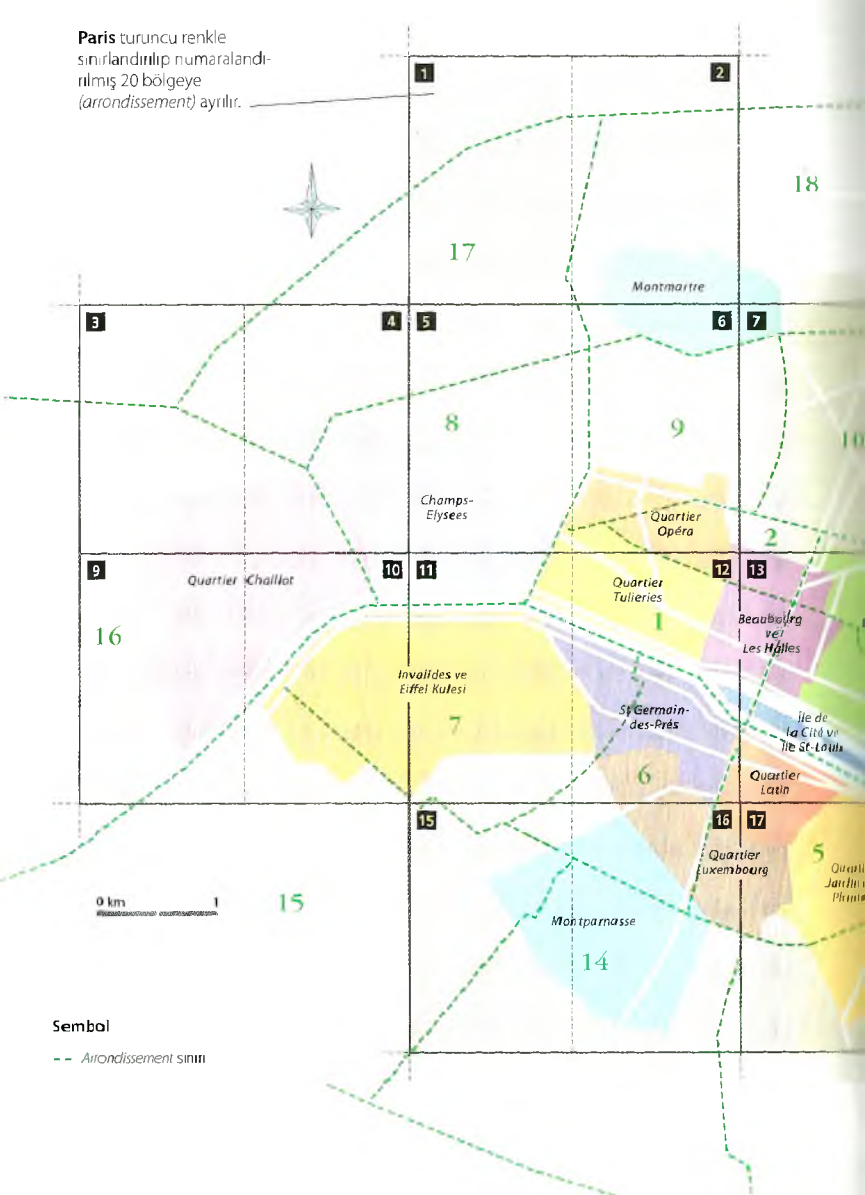
Les Taxis Bleus
Tel 08 91 70 10 10 veya 01 49 36 29 80. **taxis-bleus.com** (internetten rez. mümkündür).

Taxis G7
Tel 01 41 27 66 99, 01 47 39 00 91 (özel ihtiyaçlar). **taxisg7.fr** (internetten rez. mümkündür).

Urban Driver
Tel 0825 625 100. Motosiklet taksi. **urban-driver.com** (internetten rez. mümkündür).

SOKAK PLANI

Rehberde yer verilen bütün görülmeye değer yerler, oteller, restoranlar, mağazalar ve eğlence yerleri tanıtılırken verilen harita referansları, bu bölümdeki haritalara yöneliktir *(bkz.* Harita Referanslarını Kullanırken, *yan sayfa)*. Haritada gösterilen ilgi çekici yerler ve sokak isimlerinden oluşan eksiksiz bir dizin, izleyen sayfalarda bulunabilir. Aşağıdaki haritada, farklı bölgelerin *arrondissement* numaralarıyla birlikte *Sokak Planı*'nda kapsanan alanlar gösterilmiştir. Haritalar, görülecek yerlerin (ki bunlar renk kodludur) yanı sıra, Paris'in merkezindeki otel, restoran, mağaza ve eğlence yerleri ile önemli bölgeleri de kapsar. Görülecek yerleri belirtmek için kullanılan sembolleri yan sayfada bulabilirsiniz.

Harita Referanslarını Kullanırken

İlk numara hangi *Sokak Planı* sayfasına bakmanız gerektiğini gösterir.

⓳ Hotel de Ville

1 PI de l'Hôtel-de-Ville 75004.
Hrt 13 B3 **Tel** 01 42 76 50 49.
M Hotel de Ville. **Açık** gruplar tarafından, **Kapalı** resmi tatiller, resmi toplantılar.

Harfler ve sayılar (sayılar) ve dikey (harfler) hatların kesişme noktasını verir.

Harita *Sokak Planı*'nın 17. sayfasında devam etmektedir.

Sokak Planı Sembolleri

- Önemli yerler
- Diğer yerler
- Diğer yapılar
- Metro istasyonu
- RER istasyonu
- Tren istasyonu
- Ana otobüs durağı
- Tekne iskelesi
- Batobus iskelesi
- Turizm bürosu
- Acil servis üniteli hastane
- Polis merkezi
- Kilise
- Sinagog
- Otoyol
- Demiryolu hattı
- Yaya bölgesi
- «21 Bina numarası (ana cadde)

Haritaların Ölçekleri

0 m 200
1:11.000

Sokak Planı

A

Abbaye, Rue de l' (6) 12 E4
Abbé Carton, Rue de l' (14) 15 B5
Abbe de l'Epee, Rue de l' (5) 16 F1
Abbé Gillet, Rue de l' (16) 9 B3
Abbé Grégoire, Rue de l' (6) 11 C5
Abbé J Lebeuf, Pl de l' (15) 15 B3
Abbé Migne, Sq de l' (4) 16 E4
Abbé Patureau, Rue de l' (18) 2 F5
Abbé Roger Derry, Rue de l' (15) 10 E5
Abbesses, Pl des (18) 6 F1
Abbesses, Rue des (18) 6 E1
Abbeville, Rue d' (9, 10) 7 B3
Abel, Rue (12) 14 F5
devam ediyor 18 F1
Abel Hovelacque, Rue (13) 17 B4
Abel Rabaud, Rue (11) 8 E5
Abel Truchet, Rue (17) 5 C2
Abel Varet, Passage (17) 1 B3
Aboukir, Rue d' (2) 7 B5
devam ediyor 12 F1
Abreuvoir, Rue de l' (18) 2 F5
Abulet, Villa (17) 4 D2
Acacias, Passage des (17) 4 D3
Acacias, Rue des (17) 4 D3
Académie Nationale de Médecine (6) 12 E3
Achille Martinet, Rue (18) 2 E4
Adanson, Sq (5) 17 B2
Adolphe Adam, Rue (4) 13 A3
Adrienne, Villa (14) 16 D4
Adrienne Lecouvreur, Allee (7) 10 E3
Affre, Rue (18) 7 C1
Agar, Rue (16) 9 A4
Agent Bailly, Rue de l' (9) 6 F3
Agrippa d'Aubigné, Rue (4) 14 D5
Aguesseau, Rue d' (8) 5 B5
Aide Sociale, Sq de l' (14) 15 C4
Aimé Maillart, Pl (17) 4 E2
Aix, Rue d' (10) 8 E5
Ajaccio, Sq d' (7) 11 A3
Alain, Rue (14) 15 B3
Alasseur, Rue (15) 10 E4
Alban Satragne, Sq (10) 7 B4
Albert, Rue (13) 18 E5
Albert Bayet, Rue (13) 17 C4
Albert Besnard, Sq (17) 4 E1
Albert Camus, Rue (10) 8 E3
Albert de Mun, Ave (16) 10 D2
Albert Premier, Cours (8) 10 F1
devam ediyor 11 A1
Albert Premier de Monaco, Ave (16) 9 C2
Albert Samain, Rue (17) 4 D1
Albert Schweitzer, Sq (4) 13 C4
Albert Thomas, Rue (10) 7 A4
devam ediyor 8 D5
Alboni, Rue de l' (16) 9 C3
Alboni, Sq de l' (16) 9 C3
Alembert, Rue d' (14) 16 E5
Alençon, Rue d' (15) 15 C1
Alésia, Rue d' (14) 16 E5
devam ediyor 15 B4
Alésia, Villa d' (14) 15 C5
Alésia Ridder, Sq (14) 15 A4
Alexandre Cabanel, Rue (15) 10 F5
Alexandre Charpentier, Rue (17) 3 C1
Alexandre Dumas, Rue (11, 20) 2 D1
Alexandre Parodi, Rue (10) 8 D2
Alexandre III, Pont (8, 7) 11 A1
Alexandrie, Rue d' (2) 7 B5
Alexis Carrel, Rue (15) 10 E4
Alfred Bruneau, Rue (16) 9 A3
Alfred de Vigny, Rue (8) 4 F3
Alfred Roll, Rue (17) 4 E1
Alfred Stevens, Rue (9) 6 F2
Alger, Rue d' (1) 12 D1
Alibert, Rue (10) 8 E4
Aligre, Pl d' (12) 14 F5
Aligre, Rue d' (12) 14 F5
Allees L Gambetta 1 A2
Allent, Rue (7) 12 D3
Alleray, Rue d' (15) 15 A3
Alliance Française (6) 16 D1
Alma, Cité de l' (7) 10 E2
Alma, Pl de l' (8, 16) 10 E1
Alma, Pont de l' (7, 8, 16) 10 F2
Alombert, Passage (3) 13 C1
Alphand, Ave (16) 3 C4
Alphand, Rue (13) 17 A5
Alphonse Baudin, Rue (11) 14 E2
Alphonse Bertillon, Rue (15) 15 A3
Alphonse de Neuville, Rue (17) 4 F1
Alphonse Laveran, Pl (5) 16 F2
Alphonse XII, Ave (16) 9 B3
Alsace, Rue d' (10) 7 C3
devam ediyor 1 A2
Amboise, Rue d' (2) 6 F5
Ambroise Pare, Rue (10) 7 B2
Amélie, Rue (7) 10 F3
Amelot, Rue (11) 14 D1
American Calthedral in Paris (8) 4 E5
Amiral Bruix, Blvd de l' (16) 3 B3
Amiral Bruix, Sq de l' (16) 3 B3
Amiral Courbet, Rue de l' (16) 3 B5
Amiral de Coligny, Rue de l' (1) 12 F2
Amiral d'Estaing, Rue de l' (16) 10 D1
Amiral de Grasse, Pl (16) 4 D5
Ampère, Rue (17) 4 E1
Amsterdam, Rue d' (8, 9) 6 D2
devam ediyor 6 D3
Amyot, Rue (5) 17 A1
Anatole de la Forge, Rue (17) 4 D3
Anatole France, Ave (7) 10 E3
Anatole France, Quai (7) 11 C2
devam ediyor 12 D2
Ancienne Comédie, Rue de l' (6) 12 F4
Ancre, Passage de l' (3) 13 B1
André Antoine, Rue (18) 6 F2
André Barsacq, Rue (18) 6 F1
André Bréchet, Rue (17) 2 D3
André Citroën, Quai (15) 9 B5
André del Sarte, Rue (18) 7 A1
André Dubois, Rue (6) 12 F4
André Gide, Rue (15) 15 A3
André Honnorat, Pl (6) 16 E1
André Lichtenberger, Sq (14) 15 A5
André Malraux, Pl (1) 12 E1
André Maurois, Blvd (16) 3 A3
André Messager, Rue (18) 2 F4
Andre Tardieu, Pl (7) 11 B4
Andrienne Simon, Villa (14) 16 D3
Andrieux, Rue (8) 5 B2
Androuet, Rue (18) 6 F1
Angelique Compoint, Rue (18) 2 E3
Angoulême, Cour d' (11) 14 F1
Anjou, Quai d' (4) 13 C4
Anjou, Rue d' (8) 5 C4
Ankara, Rue d' (16) 9 B4
Annibal, Cite (14) 16 E5
Annonciation, Rue de l' (16) 9 B3
Anselme Payen, Rue (16) 15 A3
Antin, Chausee d' (9) 6 E4
Antin, Cite d' (9) 6 E4
Antin, Impasse d' (8) 11 A1
Antin, Rue d' (2) 6 E5
Antin, Rue de la Chaussée d' (9) 6 E4
Antoine Bourdelle, Rue (15) 15 B1
Antoine Chantin, Rue (14) 15 C5
Antoine Vollon, Rue (12) 14 F5
Anvers, Pl d' (9) 7 A2
Anvers, Sq d' (9) 7 A2
Apennins, Rue des (17) 1 C5
Appert, Rue (11) 14 E3
Aqueduc, Rue de l' (10) 8 D2
Arago, Blvd (13) 17 A3
Arago, Blvd (14) 16 F3
Arago, Rue (13, 14) 1 C2
Arbalète, Rue de l' (5) 17 A2
Arbre Sec, Rue d' (1) 12 F2
Arbustes, Rue des (14) 15 A5
Arc de Triomphe (17) 4 D4
Arc de Triomphe, Rue de l' (17) 4 D3
Arc de Triomphe du Carrousel (1) 12 E2
Arcade, Rue de l' (8) 5 C4
Archevêche, Pont de l' (4, 5) 13 B4
Archevêché, Quai de l' (4) 13 B4
Archives, Rue des (3, 4) 13 C2
Archives, Rue des (4) 13 B3
Arcole, Pont d' (4) 13 B3
Arcole, Rue d' (4) 13 B4
Arenes, Rue des (5) 17 B1
Arenes de Lutèce (5) 17 B1
Arenes de Lutèce, Sq des (5) 17 B1
Argenson, Rue d' (8) 5 B4
Argenteuil, Rue d' (1) 12 E1
Aristide Briand, Rue (7) 11 B2
Aristide Bruant, Rue (18) 6 E1
Armaille, Rue d' (17) 4 D3
Armand Carrel, Rue (19) 8 F2
Armand Gauthier, Rue (18) 2 E5
Armand Moisant, Rue (15) 15 B2
Armée d'Orient, Rue de l' (18) 6 E1
Armenonville, Rue d' (17) 3 B2
Armorique, Rue de l' (15) 15 B2
Arnault-Tzanck, Place (17) 1 C3
Arquebusiers, Rue des (3) 14 D2
Arras, Rue d' (5) 13 B5
Arrivée, Rue de l' (15) 15 C1
Arsenal, Rue de l' (4) 14 D4
Arsène Houssaye, Rue (8) 4 F4
Arsonval, Rue d' (15) 15 B2
Arthur Brière, Rue (17) 2 D4
Arthur Groussier, Rue (10) 8 E4
Arthur Ranc, Rue (18) 2 E3
Artois, Rue d' (8) 4 F4
devam ediyor 5 A4
Arts, Passage des (14) 15 C1
Arts, Passerelle des (6) 12 E3
Asile Popincourt, Rue de l' (11) 14 E2
Aspirant Dunand, Sq de l' (14) 16 D4
Assas, Rue d' (6) 12 D5
devam ediyor 16 E1
Asseline, Rue (14) 15 C1
Assemblee Nationale (7) 11 B2
Assomption, Rue de l' (16) 9 A4
Astorg, Rue d' (8) 5 B4
Astrolabe, Impasse de l' 15 B1
Athènes, Rue d' (9) 6 D3
Atlas, Rue de l' (19) 8 F4
Au Lapin Agile (18) 2 D5
Auber, Rue (9) 6 D4
Aubervilliers, Rue d' 18 (19) 8 D1
Aublet, Villa (17) 4 D2
Aubriot, Rue (4) 13 C1
Aubry le Boucher, Rue (4) 13 B2
Aude, Rue de l' (14) 16 E5
Audran, Rue (18) 6 E1
Augereau, Rue (7) 10 F1
Auguste Barbier, Rue (11) 8 E5
Auguste Bartholdi, Rue (15) 10 D5
Auguste Blanqui, Blvd (13) 17 A4
Auguste Comte, Rue (6) 16 E1
Auguste Mie, Rue (14) 15 C1
Auguste Vacquerie, Rue (16) 4 D5
Aumale, Rue d' (9) 6 E1
Aumont Thieville, Rue (17) 3 C2
Aurelle de Paladines, Blvd d' (17) 3 B2
Austerlitz, Pont d' (5, 12, 13) 18 D1
Austerlitz, Port d' (13) 18 E2
Austerlitz, Quai d' (13) 18 E2
Auteuil, Port d' (16) 9 A5
Autonome de Paris, Port (15) 9 C4
Ave Maria, Rue de l' (4) 13 C4
Ave Maria, Sq de l' (4) 13 C4
Avre, Rue de l' (15) 10 E5
Azais, Rue (18) 6 F1

B

Babylone, Rue de (7) 11 C4
Bac, Rue du (7) 11 C4
devam ediyor 12 D1
Bachaumont, Rue (2) 13 A1
Baillet, Rue (1) 12 F2
Bailleul, Rue (1) 12 F2
Bailly, Rue (3) 13 C1
Ballu, Rue (9) 6 D2
Balny d'Avricourt, Rue (17) 4 D2

Maison (16) **9 B3**
, Rue (8) **4 F4**
, Rue de la (2) **12 F1**
devam ediyor **6 F5**
de France (1) **12 F1**
, Rue du (13) **17 C3**
Renard.
(13) **18 D5**
, Blvd (18) **7 A1**
de Jouy, Rue (7) **11 4**
, Rue (3) **13 C3**
d'Aurevilly,
Ave (7) **10 E3**
, Rue (14) **15 B4**
, Rue (15) **15 A3**
, Rue (17) **1 C4**
, Passage (13) **17 A5**
, Rue (13) **17 A5**
de Ricou,
Rue (19) **8 F3**
, Rue des (4) **13 B3**
, Impasse (12) **14 F5**
, Passage (3) **13 C1**
Passage (10) **8 1**
, Rue (15) **15 A1**
, Rue (17) **4 F2**
, Sq (4) **13 C5**
, Passage (2) **13 B1**
, Passage (11) **14 F3**
, Rue (11) **14 F3**
, Rue de (8, 16) **4 E5**
Rue (4) **14 D4**
, Rue (19) **8 F2**
, Blvd de la (12) **14 E5**
, Pl de la (12) **14 E4**
, Rue de la (4) **14 E4**
Français de
l'O.N.U. en Corée,
Place du (4) **13 C4**
Lavoir (18) **6 F1**
Pompes (6) **12 F3**
, Blvd
des (8, 17) **5 C2**
, Rue des (17) **5 C1**
, Sq des (17) **5 B1**
, Rue des (16) **9 A3**
, Rue (13) **18 E4**
, Pl (4) **13 B3**
court, Rue (13) **18 D5**
, Cite (14) **15 B4**
, Rue de la (8) **5 A4**
, Rue (8) **10 F1**
, Rue (17) **4 D2**
devam ediyor **4 D3**
, Rue de (5) **17 B2**
, Rue de (3) **14 D3**
Dussane,
Rue (15) **10 D5**
, Impasse (3) **13 B2**
, Rue du (3) **13 C2**
, Ave (8) **4 F3**
grenelle, Rue (15) **9 C5**
jolais, Rue de (1) **12 F1**
, Rue (8) **4 E4**
, Sq (8) **5 A3**
marchais,
Blvd (3, 4, 11) **14 E3**
, Rue de (7) **12 D3**
, Rue de (2) **7 B5**
, Paire, Rue (10) **8 D5**
, Rue (4) **14 D4**
Arts, Rue
des (6) **12 E3**
, Rue (12) **14 F5**
, Rue (18) **2 F5**
, Rue (15) **9 C3**
, Rue de (5) **13 B5**
, Rue de (14) **16 D5**
, Blvd **3 B1**
, Rue (17) **6 D1**
, Rue **3 C2**
, Rue **3 A2**
, Rue de (7) **11 C3**
, Rue (9) **7 A3**
Feuilles, Rue
des (16) **3 B5**
devam ediyor **9 B1**
, Blvd
de (11, 20) **8 F5**
, Rue
de (19, 20) **8 F4**
, Rue (18) **2 E3**
, Villa (18) **2 D4**
, Rue de (13) **18 E3**
, Rue (16) **9 B2**
, Rue (19) **8 E1**
, Rue de (16) **4 D5**
, Rue de (10) **7 B3**
, Passage (2) **13 A1**
, Rue (14) **15 C4**
Franklin,
Rue (16) **9 C2**
, Rue (16) **3 A5**
, Rue (3) **14 D1**
, Cour (4) **14 D4**
des Mets,
Rue (13) **17 B3**
devam ediyor **17 B4**
, Allee de (12) **18 F1**
, Blvd de (12) **18 F2**
, Pont de (12, 13) **18 F3**
, Port de (12, 13) **18 3**
, Quai de (12) **18 F3**
, Rue de (12) **14 E5**
devam ediyor **18 E1**
, Rue (1) **12 F2**
devam ediyor **13 A2**
, Villa (16) **3 A2**
, Cite (9) **7 A4**
, Rue (9) **7 A4**
Albrecht, Ave (8) **4 E3**
, Rue de (6) **11 C5**
, Rue (16) **3 B4**
, Sq (9) **6 D2**
de Clairvaux,
Rue (3) **13 B2**
de Ventadour,
Rue (14) **15 B3**
Palissy, Rue (6) **12 E4**
, Rue des (5) **13 B5**
, Rue de (8) **5 C2**
, Rue (8) **5 C2**
, Rue de (8) **4 F4**
, Rue (8) **4 F4**
Dumas, Rue **3 A2**
, Rue (18) **6 F1**
, Blvd (17) **1 A4**
devam ediyor **4 E1**
, Rue (5) **17 A2**
, Rue (8) **4 E4**
, Poiree, Rue (1) **13 A3**
, Rue (16) **9 B3**
, Rue (18) **7 A1**
, Rue (17) **1 B4**
, Passage (11) **14 F1**
, Blvd (17) **1 C3**
, Rue (17) **1 B4**
, Quai de (4) **13 C5**
, Rue (17) **5 B2**
, Rue (14) **16 D5**
Bibliotheque
Nationale (1, 2) **12 E1**
Bibliotheque
Nationale (2) **6 F5**
, Rue (10) **8 D4**
de
la (8) **5 B3**
, Pl (15) **15 C2**
, Rue de (5) **13 B5**
, Rue de (14) **16 D5**
, Blvd **3 B1**
, Rue (17) **6 D1**
m. Pont
de (15, 16) **9 C3**
, Rue de (4) **14 D4**
, Rue **2 F2**
, Villa **2 F2**
, Rue (12) **14 E5**
, Rue (7) **11 A4**
, Rue de (17) **5 C1**
, Rue (5) **17 A1**
Allee (1) **12 F2**
Desgoffe,
Rue (6) **15 C1**
, Pl (9, 18) **6 E1**
, Rue (9) **6 D2**
, Villa **3 A2**
Manteaux, Rue
des (4) **13 C3**
, Rue **2 F1**
, Rue (9) **7 A3**
, Rue (15) **15 A1**
, Rue (2) **7 B5**
, Rue (13) **17 B5**
, Rue du (8) **10 F1**
, Rue de Saron,
Rue (9) **6 F2**
, Rue la (8) **4 F5**
, Place (2) **6 F6**
de Boulogne **3 A4**
de Boulogne, Rue
du (16) **3 C4**
le Prêtre, Blvd
du (17) **1 C3**
le Vent, Rue (16) **9 A3**
, Rue (16) **10 D1**
devam ediyor **3 C5**
, Rue (18) **7 A1**
, Rue (14) **16 E2**
d'Anglas, Rue (8) **5 C5**
, Passage (13) **17 B5**
, Rue (16) **9 B3**
Rue (6) **12 E3**
devam ediyor **12 E4**
Graine, Passage
de la (11) **14 F4**
Nouvelle, Blvd
de (10) **7 B5**
Nouvelle, Impasse
de (10) **7 B5**
, Rue (18) **2 E3**
, Rue **1 A3**
Enfants, Rue
des (1) **12 F2**
de l'Eau, Terrasse
du (1) **12 D2**
, Rue (3) **13 C1**
, Ave (7) **10 F2**
devam ediyor **10 F3**
, Rue **10 F3**
, Villa (7) **10 F2**
, Rue (10) **7 B3**
Chardon, Rue (10) **7 C5**
, Rue (15) **15 A1**
, Sq (7) **12 D4**
, Rue (9) **6 D4**
Villiers, Rue
de (16) **9 A4**
Villiers, Rue
de (16) **9 A4**
, Rue des (5) **17 B1**
, Rue (14) **16 D4**
, Passage (17) **1 B4**
, Rue (17) **1 B4**
Blanche, Passage
de la (12) **14 E4**
Rouge, Rue
de la (9) **7 A4**
, Rue (14) **15 B5**
, Rue (11) **14 E3**
, Rue du (1) **12 F1**
Longchamp,
Rue du (16) **10 D1**
, Quai de (4) **13 B4**
, Rue (9) **6 F3**
, Rue de (4) **14 D4**
, Rue **2 F2**
, Rue **2 F2**
, Rue (12) **14 E5**
, Rue (7) **11 A4**
, Rue (5) **5 C1**
, Rue (17) **5 C1**
, Rue (5) **17 A1**
Cendrars,
Allee (1) **12 F2**
Desgoffe,
Rue (6) **15 C1**
, Pl (9, 18) **6 E1**
, Rue (9) **6 D2**
, Villa **3 A2**
Manteaux, Rue
des (4) **13 C3**
, Rue **2 F1**
, Rue (9) **7 A3**
, Rue (15) **15 A1**
, Rue (2) **7 B5**
, Rue (13) **17 B5**
, Rue du (8) **10 F1**
, Rue de Saron,
Rue (9) **6 F2**
, Rue la (8) **4 F5**
, Place (2) **6 F6**
de Boulogne **3 A4**
de Boulogne, Rue
du (16) **3 C4**
le Prêtre, Blvd
du (17) **1 C3**
le Vent, Rue (16) **9 A3**
, Rue (16) **10 D1**
devam ediyor **3 C5**
, Rue (18) **7 A1**
, Rue (14) **16 E2**
d'Anglas, Rue (8) **5 C5**
, Passage (13) **17 B5**
, Rue (16) **9 B3**
Rue (6) **12 E3**
devam ediyor **12 E4**
Graine, Passage
de la (11) **14 F4**
Nouvelle, Blvd
de (10) **7 B5**
Nouvelle, Impasse
de (10) **7 B5**
, Rue (18) **2 E3**
, Rue **1 A3**
Enfants, Rue
des (1) **12 F2**
de l'Eau, Terrasse
du (1) **12 D2**
, Rue (3) **13 C1**
, Ave (7) **10 F2**
devam ediyor **10 F3**
, Rue **10 F3**
, Villa (7) **10 F2**
, Rue (10) **7 B3**
Chardon, Rue (10) **7 C5**
, Rue (15) **15 A1**
, Sq (7) **12 D4**
, Rue (9) **6 D4**
Villiers, Rue
de (16) **9 A4**
Villiers, Rue
de (16) **9 A4**
, Rue des (5) **17 B1**
, Rue (14) **16 D4**
, Passage (17) **1 B4**
, Rue (17) **1 B4**
Blanche, Passage
de la (12) **14 E4**
Rouge, Rue
de la (9) **7 A4**
, Rue (14) **15 B5**
, Rue (11) **14 E3**
, Rue du (1) **12 F1**
Longchamp,
Rue du (16) **10 D1**
, Quai de (4) **13 B4**
, Rue (9) **6 F3**
, Blvd (4) **14 D5**
Donnais, Ave
de la (7) **10 E3**
Donnais, Port
de la (7) **10 D2**
Donnais, Rue
des (1) **13 A2**
, Rue (14) **8 F2**
l'Abbé, Passage
du (2) **13 B1**
l'Abbé, Rue
du (3) **13 B1**
Tibourg, Rue
du (4) **13 C3**
Gogne,
Rue de (7) **11 B3**
, Rue (17) **5 B1**
, Pl de la (2) **6 F5**
, Rue de la (2) **6 F6**
de
Commerce (1) **12 F2**
des Valeurs (2) **6 F5**
, Rue (4) **13 B4**
, Rue (5) **13 A4**
, Rue (13) **16 F5**
, Impasse (10) **8 D3**
, Ave (7) **10 E3**
Barret, Rue (14) **15 B4**
, Passage (10) **7 B4**
, Quai (7) **10 E2**
, Passage (3) **13 B2**
, Rue de (3) **13 C2**
, Place de (15) **9 C5**
, Rue (6) **16 D1**
, Rue (11) **14 F3**
Sabin,
Sq (11) **14 E3**
, Rue (17) **4 F1**
, Pl (17) **4 F1**
, Rue de (3) **14 D2**
, Ave de (7) **11 A5**
, Ave de (15) **15 A1**
, Pl de (7, 15) **11 A5**
, Rue (17) **4 D3**
, Rue (14) **16 D4**
, Rue (17) **5 B1**
, Passage de la (19) **8 E2**
, Rue (16) **10 D1**
Galliera,
Sq (16) **10 E1**
, Rue (18) **7 A2**
, Impasse de
la (14) **1 B3**
, Rue (4) **13 B2**
, Rue 5 (13) **17 A3**
, Rue (17) **1 B5**
, Rue de (4) **13 B3**
, Rue (14) **16 E5**
Sequard,
Rue (15) **15 B2**
, Rue (13) **18 D3**
, Rue le (13) **17 B3**
, Blvd (14) **15 A5**
, Rue (17) **3 C3**
, Passage (12) **18 F1**
, Rue de (9) **6 D2**
, Rue la (9) **6 E3**
, Sq la (9) **6 E3**
, Rue de la (5) **13 A4**
, Rue de (6) **12 E4**
, Pl de (8, 9) **6 D3**
de (9) **6 D3**
, Rue (4) **13 C4**
, Rue (9) **6 F3**
, Rue (5) **18 D1**
, Ave (16) **3 B5**
St-Louis,
Passage du (10) **8 E4**
St-Louis, Rue
du (10) **8 F4**
, Passage (11) **14 F4**
, Rue (13) **17 B5**

Yer adlarından sonra arrondissement numarası ve Sokak Planı referansı verilmiştir.

Burnouf, Rue (19) 8 F3
Burq, Rue (18) 6 E1
Butte aux Cailles, Rue de la (13) 17 B5

C

C Dain, Rue 2 E1
Cabanis, Rue (14) 16 F5
Cadet, Rue (9) 6 F4
devam ediyor 7 A3
Caffarelli, Rue (3) 14 D1
Cail, Rue (10) 7 C2
Caillie, Rue (18) 8 D1
Caire, Passage du (2) 7 B5
Caire, Rue du (2) 7 B5
Calais, Rue de (9) 6 D2
Calmels, Impasse (18) 2 F4
Calmels, Rue (18) 2 F4
Calmels Prolongée, Rue (18) 2 F4
Calvaire, Pl du (18) 6 F1
Cambacérès, Rue (8) 5 B4
Cambon, Rue (1) 6 D5
Cambronne, Pl (15) 10 F5
Cambronne, Sq (15) 10 F5
Camille Blaisot, Rue (17) 2 D3
Camille Flammarion, Rue (18) 2 F3
Camille Jullian, Pl (6) 16 E2
Campagne Première, Rue (14) 16 E2
Campo Formio, Rue de (13) 17 C3
Canada, Pl du (8) 11 A1
Canettes, Rue des (6) 12 E4
Cange, Rue du (14) 15 B4
Cantagrel, Rue (13) 18 F5
Cantal, Cour du (11) 14 E4
Capitaine Glarner, Ave du 2 D1
Capitaine Scott, Rue du (15) 10 D4
Capitan, Sq (5) 17 B1
Capiat, Rue (18) 7 B1
Capron, Rue (18) 6 D1
Capucines, Blvd des (2, 9) 6 D5
Capucines, Rue des (1, 2) 6 D5
Cardan, Rue (17) 1 B4
Cardinal Amette, Pl du (15) 10 E5
Cardinal Guibert, Rue du (18) 6 F1
Cardinal Lemoine, Cité du (5) 13 B5
Cardinal Lemoine, Rue du (5) 17 B1
Cardinal Mercier, Rue (9) 6 D2
Cardinet, Passage (17) 5 A1
Cardinet, Rue (17) 1 B5
devam ediyor 4 F2
devam ediyor 5 A1
Carmes, Rue des (5) 13 A5
Carnot, Ave (17) 4 D3
Carnot, Rue (17) 2 D2
Caroline, Rue (17) 5 C2
Caron, Rue (4) 14 D4
Carpeaux, Rue (18) 2 D5
Carpeaux, Rue du Sq (18) 2 E4
Carpeaux, Sq (18) 2 E4
Carreau du Temple (3) 14 D1
Carree, Cour (1) 12 F2
Carrousel, Pl du (1) 12 E2
Carrousel, Pont du (1, 6, 7) 12 E2
Casimir Delavigne, Rue (6) 12 F5
Casimir Périer, Rue (7) 11 B3
Cassette, Rue (6) 12 D5
Cassini, Rue (14) 16 E3
Castagnary, Rue (15) 15 A3
Castellane, Rue de (8) 5 C4
Castex, Rue (4) 14 D4
Castiglione, Rue de (1) 12 D1
Catacombs (14) 16 E3
Catalogne, Pl de (15) 15 B3
Catulle Mendès, Rue (17) 4 D1
Caudlotti, Rue (18) 6 D1
Cauchois, Rue (18) 6 E1
Caulaincourt, Rue (18) 2 E5
devam ediyor 6 D1
Caumartin, Rue de (9) 6 D4
Cavalerie, Rue de la (15) 10 E5
Cavalière Fortunée, Allée (16) 3 A4
Cavalière St Denis, Allée (16) 3 A4
Cavallotti, Rue (18) 6 D1
Cave, Rue (18) 7 B1
Cazotte, Rue (18) 7 A1
Cel Scott, Rue du (15) 10 D4
Celestins, Port des (4) 13 C4
Celestins, Quai des (4) 13 C4
Cels, Rue (14) 15 C3
Censier, Rue (5) 17 B2
Centre de Conférences Internationales (16) 4 D5
Cerisaie, Rue de la (4) 14 D4
Cerisoles, Rue de (8) 4 F5
Cernuschi, Rue (17) 4 F1
César Caire, Ave (8) 5 B3
Chabanais, Rue (1) 12 E1
Chabrol, Cité de (10) 7 B3
Chabrol, Rue de (10) 7 B3
Chaillot, Rue de (16) 4 E5
devam ediyor 10 E1
Chaise, Rue de la (7) 12 D4
Chaise Recamier, Sq (7) 12 D4
Chalet, Rue du (10) 8 F4
Chalgrin, Rue (16) 3 C4
Chalon, Cour de (12) 18 F1
Chalon, Rue de (12) 18 F1
Chambiges, Rue (8) 10 F1
Chambre de Commerce et d'Industrie de Paris (8) 4 F4
Champ de l'Alouette, Rue du (13) 17 A4
Champ de Mars, Rue du (7) 10 F3
Champ Marie, Passage du 2 F3
Champagny, Rue de (7) 11 B3
Champaubert, Ave de (15) 10 E4
Champerret, Allée de la Porte de (17) 3 C1
Champerret, Porte de (17) 3 C1
Champfleury, Rue (7) 10 E4
Championnet, Rue (18) 2 E4
Champollion, Rue (5) 12 F5
Champs, Galerie de (8) 4 F4
Champs-Elysées, Ave des (8) 11 B1
devam ediyor 4 E4
devam ediyor 5 A5
Champs-Elysées, Carré (8) 11 B1
Champs-Elysées, Port des (8) 11 A1
Champs-Elysées, Rond Point des (8) 5 A5
Chanzelles, Rue de (7) 11 B4
Chancelier Adenauer, Pl du (16) 3 B5
Change, Pont au (1) 13 A3
Chanoine Viollet, Sq du (14) 15 C4
Chanoinesse, Rue (4) 13 B4
Chantier, Passage du (12) 14 F4
Chantiers, Rue des (5) 13 B5
Chantilly, Rue de (9) 7 A3
Chapelle, Ave de la (17) 3 C2
Chapelle Blvd de la (10, 18) 7 C1
Chapelle, Cite de la (18) 7 C1
Chapelle, Pl de la (18) 7 C1
Chapelle de la Sorbonne (5) 13 A5
Chapon, Rue (3) 13 C1
Chappe, Rue (18) 6 F1
Chaptal, Cité (9) 6 E2
Chaptal, Rue (9) 6 E2
Charbonnière, Rue de la (18) 7 B1
Charbonniers, Passage des (15) 15 A1
Charcot, Rue (13) 18 E4
Chardin, Rue (16) 9 C3
Charenton, Rue de (12) 14 F5
Charlemagne, Rue (4) 13 C4
Charles Albert, Passage (17) 2 D3
Charles Baudelaire, Rue (12) 14 F5
Charles Bernard, Place (18) 2 F4
Charles Dallery, Passage (11) 14 F3
Charles de Gaulle, Ave 3 A2
Charles de Gaulle, Pl (16) 4 D4
Charles de Gaulle, Pont (12, 13) 18 E2
Charles Dickens, Rue (16) 9 C3
Charles Dickens, Sq (16) 9 C3
Charles Divry, Rue (14) 16 4
Charles Dullin, Pl (18) 6 F1
Charles V, Rue (4) 14 D4
Charles Fillion, Pl (17) 1 B5
Charles Floquet, Ave (7) 10 E4
Charles Garnier, Rue 2 F1
Charles Girault, Ave (8) 11 B1
Charles Godon, Cite (9) 6 F3
Charles Laffitte, Rue 3 A3
Charles Lamoureux, Rue (16) 3 B5
Charles Luizet, Rue (11) 14 E2
Charles Moureu, Rue (13) 18 D5
Charles Nodier, Rue (18) 7 A1
Charles Risler, Ave (7) 10 E4
Charles Schmidt, Rue 2 E1
Charles Weiss, Rue (15) 15 A4
Charlet, Rue (15) 15 B2
Charlot, Rue (3) 14 D1
Charonne, Rue de (11) 14 F4
Charras, Rue (9) 6 D4
Chartiere, Impasse (5) 13 A5
Chartres, Rue de (18) 7 B1
Chartres, Rue de 3 B2
Chartreux, Rue des (6) 16 E2
Chassaigne-Goyon, Pl (8) 5 A4
Chasseurs, Ave des (17) 4 F1
Château, Rue du (14) 15 C4
Château d'Eau, Rue du (10) 7 C5
Château des Rentiers, Rue du (13) 18 D5
Château Landon, Rue du (10) 8 D2
Château Rouge, Pl du (18) 7 B1
Châteaubriand, Rue de (8) 4 E4
Châteaudun, Rue de (9) 6 E3
Châtelet, Pl du (1, 4) 13 A3
Châtillon, Rue de (14) 15 C5
Chauchat, Rue (9) 6 F4
Chaudron, Rue (10) 8 D2
Chaufourniers, Rue des (19) 8 E3
Chaumont, Rue de (19) 8 E2
Chauveau Lagarde, Rue (8) 5 C3
Chazelles, Rue de (17) 4 F2
Chemin Vert, Passage du (11) 14 F2
Chemin Vert, Rue du (11) 14 F1
Chénier, Rue (2) 7 B5
Cherche Midi, Rue du (6) 11 C5
devam ediyor 12 D3
Cherche Midi, Rue du (15, 6) 15 B1
Chernoviz, Rue (16) 9 B1
Chéroy, Rue de (17) 5 B2
Chérubini, Rue (2) 6 D5
Cheval Blanc, Passage du (11) 14 E4
Chevaleret, Rue du (13) 18 F5
Chevert, Rue (7) 11 A3
Cheverus, Rue de (9) 6 D3
Chevet, Rue du (11) 8 D5
Chevreuse, Rue de (6) 16 E2
Choiseul, Passage (2) 6 D5
Choiseul, Rue de (2) 6 D5
Choisy, Ave de (13) 17 C5
Chomel, Rue (7) 12 D4
Chopin, Pl (16) 9 A3
Choron, Rue (9) 6 F4
Christiani, Rue (18) 7 A1
Christine, Rue (6) 12 F4
Christophe Colomb, Rue (16) 4 D5
Cice, Rue de (6) 16 D1
Cimarosa, Rue (16) 3 C5
Cimetiere de Montmartre (18) 6 D1
devam ediyor 2 D5
Cimetiere de Passy (16) 9 C2
Cimetiere des Batignolles, Ave de 1 A1
Cimetiere du Montparnasse (14) 16 D3
Cimetière Parisien des Batignolles (17) 1 B1
Cimetière St Benoît, Rue du (5) 13 A5
Cimetière St Vincent (18) 2 F5
Cino del Duca, Rue (17) 3 B1
Cinq Diamants, Rue des (13) 17 B5
Cinq Martyrs du Lycée Buffon, Pont des (14, 15) 15 B3
Cirque, Rue de (8) 5 B5
Ciseaux, Rue des (6) 12 F4
Cité, Rue de la (4) 13 A4
Civiale, Rue (10) 8 F4
Clairaut, Rue (17) 1 C5
Clapeyron, Rue (8) 5 C2
Claridge, Galerie du (8) 4 F5
Claude Bernard, Rue (5) 17 A2
Claude Debussy, Rue (17) 3 C1
Claude Debussy, Sq (17) 5 A1
Claude Pouillet, Rue (17) 5 B1
Claude Vellefaux, Ave (10) 8 F1
Claude-Nicolas Ledoux, Sq (14) 16 E4
Clauzel, Rue (9) 6 F3
Clef, Rue de la (5) 17 B2
Clément, Rue (6) 12 E4
Clément Marot, Rue (8) 4 F5
Cler, Rue (7) 10 F3
Clèry, Rue de (2) 7 A5
Clichy, Ave de (17, 18) 6 D1
Clichy, Ave de (17) 1 B4
Clichy, Ave de la Porte de (17) 1 A4
Clichy, Blvd de (9, 18) 6 E2
Clichy, Passage de (18) 6 1
Clichy, Place de (18) 6 D1
Clichy, Porte de 1 A3

Ichy, Porte de (17) 1 A4
Ichy, Rue de 1 C1
Ichy, Rue de (9) 6 D2
Ignancourt, Rue de (18) 7 A1
Ision, Rue (13) 18 E4
Ioche Percé, Rue (4) 13 C3
Iodion, Rue (15) 10 D4
Ioètre Notre-Dame, Rue du (4) 13 B4
Ioetre St Méri, Rue du (4) 13 B2
Iotaire, Rue (5) 17 A1
Iotilde, Rue (5) 17 A1
Iovis, Rue (5) 17 B1
Iovis Hugues, Rue (19) 8 F2
Ioys, Passage des (18) 2 E4
Ioys, Rue des (18) 2 F4
Iuny, Rue de (5) 13 A5
Ochin, Rue (5) 13 B5
Oetlogon, Rue (6) 12 D5
Ognacq Jay, Rue (7) 10 F2
Olbert, Rue (2) 6 F5
Olette, Pl (1) 12 E1
Olisée, Rue du (8) 5 A4
Ollegiale, Rue de la (5) 17 B3
Ollet, Villa (15) 15 B5
Olliette, Rue (17) 2 D4
Olombe, Rue de la (4) 13 B4
Olonel Bonnet, Ave du (16) 9 A3
Olonel Combes, Rue du (7) 10 F2
Olonel Debussy, Rue (17) 3 C1
Olonel Driant, Rue du (1) 12 F1
Olonel Fabien, Pl du (10, 19) 8 E3
Olonel Manhès, Rue de (17) 1 C4
Olonel Marot, Rue (8) 10 F1
Olonels Renard, Rue des (17) 4 D3
Olonne de Juillet (4, 12) 14 E4
Omedie Française (1) 12 E1
Omete, Rue de la (7) 11 A3
Ommaille, Rue de (7) 11 C4
Commandant Charles Martel, Passage du (17) 5 B1
Commandant Lamy, Rue du (11) 14 F3
Commandant Marchand, Rue du (16) 3 B3
Commandant Pilot, Rue du 3 A2
Commandant Puegeot, Rue du (17) 3 C1
Commandant Rivière, Rue du (8) 5 A4
Commandant Schloesing, Rue du (16) 9 C2
Commandeur, Rue du (14) 16 D5
Commendant René Mouchotte, Rue du (14, 15) 15 C2
Commerce, Rue du (15) 10 E5
Commerce St Martin, Passage du (3) 13 B2
Commines, Rue (3) 14 D2
Commun, Passage (8) 10 F1
Commun, Passage (8) 5 A3
Commun, Passage (8) 5 A4
Commun, Passage (8) 6 D3
Commun, Passage (12) 14 F5
Commun, Passage (17) 2 D3
Compiegne, Rue de (10) 7 B2
Comtesse, Allée (8) 5 A3
Conciergerie (1) 13 A3
Concorde, Pl de la (8) 11 C1
Concorde, Pont de la (7, 8) 11 B1
Condé, Rue de (6) 12 F5
Condorcet, Cité (9) 7 A3
Condorcet, Rue (9) 6 F2
devam ediyor 7 A2
Conference, Port de la (8) 10 F1
Conseiller Collignon, Rue du (16) 9 A2
Conservatoire, Rue du (9) 7 A4
Conservatoire des Arts et Métiers (3) 13 B1
Conservatoire National Supérieur d'Art Dramatique (9) 7 A4
Constance, Rue (18) 6 E1
Constant Coquelin, Ave (7) 11 B5
Constantin Brancusi, Pl (14) 15 C3
Constantine, Rue de (7) 11 B2
Constantinople, Rue de (8) 5 B2
Conte, Rue (3) 13 C1
Conti, Quai de (6) 12 F3
Contrescarpe, Pl de la (5) 17 A1
Copenhague, Rue de (8) 5 C2
Copernic, Rue (16) 3 C5
Coq Héron, Rue (1) 12 F1
Coquillère, Rue (1) 12 F1
Corbusier, Pl le (6) 12 D4
Cordelières, Rue des (13) 17 A3
Corderie, Rue de la (3) 14 D1
Corneille, Rue (6) 12 F5
Corse, Quai de la (4) 13 A3
Cortambert, Rue (16) 9 B2
Corvetto, Rue (8) 5 B3
Corvisart, Rue (13) 17 A4
Cossonnerie, Rue de la (1) 13 A2
Costa Rica, Pl de (16) 9 C3
Cotentin, Rue du (15) 15 A3
Cothenet, Rue (16) 3 A5
Cottages, Rue des (18) 2 F5
Cotte, Rue de (12) 14 F5
Couche, Rue (14) 16 D5
Couédic, Rue du (14) 16 D5
Couperin, Sq (4) 13 B3
Cour de Commerce St-André (7) 12 F4
Cour des Fermes (1) 12 F1
Courcelles, Blvd de (8, 17) 4 F3
devam ediyor 5 A2
Courcelles, Porte de (17) 4 D1
Courcelles, Rue de (8) 5 A4
Courcelles, Rue de (17) 4 E2
Courty, Rue de (7) 11 C2
Cousteau, Rue (18) 6 E1
Coutellerie, Rue de la (4) 13 B3
Coutures St Gervais, Rue des (3) 14 D2
Coypel, Rue (13) 17 C4
Coysevox, Rue (18) 2 D5
Crébillon, Rue (6) 12 F5
Crémieux, Rue (12) 18 E1
Cretet, Rue (9) 6 F2
Crevaux, Rue (16) 3 B5
Crillon, Rue (4) 14 D5
Croce Spinelli, Rue (15) 15 B3
Croissant, Rue du (2) 7 A5
Croix des Petits Champs, Rue (1) 12 F1
Croix Rouge, Carrefour de la (6) 12 D4
Croulebarbe, Rue de (13) 17 B4
Crozatier, Impasse (12) 14 F5
Crozatier, Rue (12) 14 F5
Crussol, Rue de (11) 14 E1
Crypte Archeologique (4) 13 A4
Cujas, Rue (5) 13 A5
devam ediyor 12 F5
Cunin Gridaine, Rue (3) 13 B1
Curton, Rue 1 A3
Cuvier, Rue (5) 17 C1
Cygne, Rue du (1) 13 B2
Cygnes, Allée des (15, 16) 9 B4
Cyrano de Bergerac, Rue (18) 2 F5

D

D Templier, Parvis (14) 15 C3
Daguerre, Rue (14) 15 C3
devam ediyor 16 D3
Dalayrac, Rue (2) 6 E5
Dalou, Rue (15) 15 B2
Dames, Rue des (17) 5 C1
Dames Augustines, Rue des 3 B1
Damiette, Rue de (2) 7 A5
Damoye, Cour (11) 14 E4
Damremont, Rue (18) 2 E4
Damrémont, Villa (18) 2 F4
Dancourt, Rue (18) 6 F2
Daniel Leseuer, Ave (7) 11 B5
Daniel Stern, Rue (15) 10 D4
Danielle Casanova, Rue (1, 2) 6 E5
Dante, Rue (5) 13 A4
Dantec, Rue le (13) 17 A5
Danton, Rue (6) 12 F4
Danton, Rue 3 C1
Danville, Rue (14) 16 D4
Darboy, Rue (11) 8 E5
Darcet, Rue (17) 5 C1
Dardanelles, Rue des (17) 3 C2
Dareau, Passage (14) 16 E4
Dareau, Rue (14) 16 F4
Daru, Rue (8) 4 F3
Darwin, Rue (18) 2 F5
Daubenton, Rue (5) 17 B2
Daubigny, Rue (17) 5 A1
Daumesnil, Ave (12) 14 F5
devam ediyor 18 F1
Daunay, Passage (18) 2 D4
Daunou, Rue (2) 6 D5
Dauphine, Pl (1) 12 F3
Dauphine, Rue (6) 12 F4
Dautancourt, Rue (17) 1 C5
Daval, Rue (11) 14 E4
Daviel, Rue (13) 17 A5
Davy, Rue (17) 1 C5
De Grenelle, Blvd (15) 10 E5
Debarcadère, Rue du (17) 3 C3
Debelleyme, Rue (3) 14 D2
Debilly, Passerelle (7, 16) 10 E2
Debilly, Port (16) 10 E1
Debrousse, Rue (16) 10 E1
Decamps, Rue (16) 9 B1
Dechargeurs, Rue des (1) 13 A2
Decrès, Rue (15) 15 B4
Degas, Rue (16) 9 A5
Deguerry, Rue (11) 8 E5
Dejean, Rue (18) 7 B1
Delacroix, Rue (16) 9 A2
Delambre, Rue (14) 16 D2
Delambre, Sq (14) 16 D2
Delanos, Passage (10) 7 C3
Delbet, Rue (14) 15 C5
Delcasse, Ave (8) 5 B4
Delessert, Blvd (16) 9 C3
Delessert, Passage (10) 8 D3
Delta, Rue du (9) 7 A2
Demarquay, Rue (10) 7 C2
Denain, Blvd de (10) 7 B3
Denfert Rochereau, Ave (14) 16 E3
Denfert Rochereau, Pl (14) 16 E3
Denis Poisson, Rue (17) 3 C3
Denis Poulet, Sq (11) 14 F3
Denoyez, Rue (20) 8 F4
Denys Bülher, Sq (7) 11 A3
Deodat de Severac, Rue (17) 5 A1
Deparcieux, Rue (14) 16 D3
Départ, Rue du (14, 15) 15 C2
Département, Rue du (18) 8 D1
Desaix, Rue (15) 10 D4
Desaix, Sq (15) 10 D4
Desargues, Rue (11) 8 F5
Desbordes Valmore, Rue (16) 9 A2
Descartes, Rue (5) 17 A1
Descombes, Rue (17) 4 D1
Desgenettes, Rue (7) 11 A2
Deshayes, Villa (15) 15 B5
Desir, Passage du (10) 7 C4
Désiré Ruggieri, Rue (18) 2 E4
Desprez, Rue (15) 15 B3
Dessous des Berges, Rue du (13) 18 F5
Detaille, Rue (17) 4 F2
Deux Anges, Impasse des (6) 12 E4
Deux Avenues, Rue des (13) 17 C5
Deux Gares, Rue des (10) 7 C3
Deux Nethes, Impasse des (18) 6 D1
Deux Ponts, Rue des (4) 13 C4
Deux Soeurs, Passage des (9) 6 F4
Diaghilev, Pl (9) 6 D4
Diard, Rue (18) 2 F5
Diderot, Blvd (12) 18 F1
Diderot, Cour (12) 18 F1
Didot, Rue (15) 15 B5
Dieu, Rue (10) 8 D5
Direction Generale SNCF (9) 6 D3
Direction RATP (6) 12 F3
Dixmude, Blvd de (17) 3 C2
Dobropol, Rue du (17) 3 C2
Docteur Alfred Fournier, Pl du (10) 8 D4
Docteur Babinski, Rue du (18) 2 E2
Docteur Bauer, Rue du 2 F1
Docteur Brouardel, Ave de (7) 10 D3
Docteur Calmette, Rue du 1 A3
Docteur Charles Richet, Rue du (13) 18 D4
Docteur Finlay, Rue du (15) 10 D4
devam ediyor 9 C4
Docteur Germain See, Rue de (16) 9 B4
Docteur Hayem, Pl du (16) 9 A4
Docteur Heulin, Rue du (17) 1 C5
Docteur Lancereaux, Rue du (8) 5 A3
Docteur Magnan, Rue du (13) 18 D5

Ver adlarından sonra arrondissement numarası ve Sokak Planı referansı verilmiştir.

Docteur Navarre, Pl du (13) 18 D5
Docteur Paul Brousse, Rue du (17) 1 B4
Docteur Roux, Rue du (15) 15 A2
Docteur Roux, Rue du (17) 1 A3
Docteur Victor Hutinel, Rue du (13) 18 D4
Dolomieu, Rue (5) 17 B2
Domat, Rue (5) 13 A5
Dome, Rue du (16) 4 D5
Dome des Invalides (7) 11 A4
Domremy, Rue de (13) 18 E5
Dosne, Rue (16) 3 B5
Douai, Rue de (9) 6 E2
Douaumont, Blvd de (17) 1 A3
Double, Pont au (4, 5) 13 A4
Dragon, Rue du (6) 12 D4
Drevet, Rue (18) 6 F1
Drouot, Rue (9) 6 F4
Dubail, Passage (10) 7 C4
Duban, Rue (16) 9 A3
Dublin, Pl de (8) 5 C2
Dubois, Rue (6) 12 F4
Duc, Rue (18) 2 F4
Duchefdelaville, Rue (13) 18 E4
Dufrenoy, Rue (16) 9 A1
Duguay Trouin, Rue (6) 16 D1
Duhesme, Rue (18) 2 F4
Dulac, Rue (15) 15 B1
Dulong, Rue (17) 5 B1
Dumeril, Rue (13) 17 C3
Dumont d'Urville, Rue (16) 4 D5
Dunkerque, Rue de (9, 10) 7 B2
Dunois, Rue (13) 18 E4
Duperre, Rue (9) 6 E2
Dupetit Thouars, Cité (3) 14 D1
Dupetit Thouars, Rue (3) 14 D1
Duphot, Rue (1) 5 C5
Dupin, Rue (6) 11 C5
Duplan, Cite (16) 3 C3
Dupleix, Pl (15) 10 E4
Dupleix, Rue (15) 10 E4
Dupont, Villa (16) 3 B4
Dupont des Loges, Rue (7) 10 F3
Dupuis, Rue (3) 14 D1
Duquesne, Ave (7) 10 F4
devam ediyor 11 A4
Durantin, Rue (18) 6 E1
Duras, Rue de (8) 5 B5
Durel, Cité (18) 2 E3
Duret, Rue (16) 3 C4
Duroc, Rue (7) 11 B5
Durouchoux, Rue (14) 16 D4
Dussoubs, Rue (2) 13 A1
Dutot, Rue (15) 15 A2
Duvivier, Rue (7) 10 F3

E

Eaux, Rue des (16) 9 C3
Eaux-Vives, Passage des (11) 14 E2
Eble, Rue (7) 11 B5
Echaude, Rue de l' (6) 12 E4
Echelle, Rue de l' (1) 12 E1
Echiquier, Rue de l' (10) 7 B5
Ecluses St-Martin, Rue des (10) 8 D3
Ecole, Pl de l' (1) 12 F3
Ecole de Mars, Rue de l' 3 A2
Ecole de Médicine, Rue de l' (6) 12 F4
Ecole Nationale d'Administration (7) 12 D3
Ecole Nationale Supérieure des Beaux Arts (6) 12 E3
Ecole Normale Supérieure (5) 17 A2
Ecole Polytechnique, Rue de l' (5) 13 A5
Ecole Supérieure des Mines (6) 16 F1
Ecole Militaire (7) 10 F4
Ecole Militaire, Pl de l' (7) 10 F4
Ecoles, Rue des (5) 13 B5
Ecouffes, Rue des (4) 13 C3
Edgar Poe, Rue (19) 8 F3
Edgar Quinet, Blvd (14) 16 D2
Edgar Quinet, Rue 2 E1
Edimbourg, Rue d' (8) 5 C3
Edison, Ave (13) 18 D5
Edmond About, Rue (16) 9 A2
Edmond Flamand, Rue (13) 18 E3
Edmond Gondinet, Rue (13) 17 A4
Edmond Guillout, Rue (15) 15 B2
Edmond Michelet, Pl (4) 13 B2
Edmond Rostand, Place (6) 12 F5
Edmond Valentin, Rue (7) 10 F2
Edouard Colonne, Rue (1) 13 A3
Edouard Denis, Place (6) 16 E2
Edouard Detaille, Rue (17) 4 F2
Edouard Jacques, Rue (14) 15 C3
Edouard Lockroy, Rue (11) 14 F1
Edouard Manet, Rue (13) 17 C4
Edouard Pailleron, Rue (19) 8 F2
Edouard Quenu, Rue (5) 17 B2
Edouard Vaillant, Rue 2 E2
Edward Tuck, Ave (8) 11 B1
Eglise de la Sorbonne (5) 13 A5
El Salvador, Pl (7) 11 A5
Elisabeth, Passage 1 C2
Elisée Reclus, Ave (7) 10 E3
Elysée, Rue de l' (8) 5 B5
Elzévir, Rue (3) 14 D3
Emeriau, Rue (15) 9 C5
Emile Acollas, Ave (7) 10 E4
Emile Allez, Rue (17) 3 C2
Emile Blemont, Rue (18) 2 F4
Emile Chautemps, Sq (3) 13 B1
Emile Deschanel, Ave (7) 10 E3
Emile Deslandres, Rue (13) 17 B3
Emile Dubois, Rue (14) 16 E4
Emile Duclaux, Rue (15) 15 A2
Emile Gilbert, Rue (12) 18 F1
Emile Level, Rue (17) 1 B4
Emile Menier, Rue (16) 3 B5
Emile Pouvillon, Ave (7) 10 E3
Emile Zola, Rue 2 D2
Emile Augier, Blvd (16) 9 A2
Emile Richard, Rue (14) 16 D3
Emilio Castelar, Rue (12) 14 F5
Emmanuel Chabrier, Sq (17) 5 A1
Enfer, Passage d' (14) 16 E2
Enghien, Rue d' (10) 7 B4
Epée de Bois, Rue de l' (5) 17 B2
Eperon, Rue de l' (6) 12 F4
Epinettes, Impasse des (17) 1 C3
Epinettes, Rue des (17) 1 C4
Erables, Route des (16) 3 A3
Erasme Brossolette, Rue (5) 17 A2
Erckmann Chatrian, Rue (18) 7 B1
Ernest Cresson, Rue (14) 16 D4
Ernest Gouin, Rue (17) 1 B4
Ernest Renan, Rue (15) 15 A1
Ernest Roche, Rue (17) 1 C4
Esclangon, Rue (18) 2 F3
Espace Pierre Cardin (8) 11 B1
devam ediyor 5 B5
Esquirol, Rue (13) 17 C3
Essai, Rue de l' (5) 17 C2
Estienne d'Orves, Pl d' (9) 6 D3
Estrapade, Pl de l' (5) 17 A1
Estrées, Rue d' (7) 11 A4
Etats Unis, Pl des (16) 4 D5
Etex, Rue (18) 2 D5
Etienne Marcel, Rue (1, 2) 12 F1
devam ediyor 13 A1
Etoile, Route de l' (16) 3 A4
Etoile, Rue de l' (17) 4 D3
Eugène Fournière, Rue (18) 2 F3
Eugène Carrière, Rue (18) 2 E5
Eugène Flachat, Rue (17) 4 E1
Eugène Manuel, Rue (16) 9 B2
Eugène Varlin, Rue (10) 8 D3
Eugène Varlin, Sq (10) 8 D3
Euler, Rue (8) 4 E5
Eure, Rue de l' (14) 15 C4
Europe, Pl de l' (8) 5 C3
Euryale Dehaynin, Rue (19) 8 F1
Exposition, Rue de l' (7) 10 F3
Eylau, Ave d' (16) 9 C1

F

Fabert, Rue (7) 11 A2
Fabriques, Cour des (11) 14 F1
Fagon, Rue (13) 17 C4
Faisanderie, Rue de la (16) 3 A5
devam ediyor 9 A1
Falaise, Cité (18) 2 E3
Falconet, Rue (18) 7 A1
Falguière, Cité (15) 15 A2
Falguière, Pl (15) 15 A3
Falguière, Rue (15) 15 A2
Fallempin, Rue (15) 10 D5
Fanny, Rue 1 B3
Faraday, Rue (17) 4 D2
Farcot, Rue 2 D1
Faubourg du Temple, Rue du (10, 11) 8 E5
Faubourg Montmartre, Rue du (9) 6 F4
Faubourg Poissonnière, Rue du (9, 10) 7 A3
Faubourg St-Antoine, Rue du (11, 12) 14 F4
Faubourg St-Denis, Rue du (10) 7 C2
Faubourg-St-Honoré, Rue du (8) 4 E3
devam ediyor 5 A4
Faubourg St Jacques, Rue du (14) 16 F3
Faubourg St-Martin, Rue du (10) 7 C4
devam ediyor 8 D2
Fauconnier, Rue du (4) 13 C4
Faustin Hélie, Rue (16) 9 A2
Fauvet, Rue (18) 2 D5
Favart, Rue (2) 6 F5
Fédération, Rue de la (15) 10 D4
Félibien, Rue (6) 12 E4
Félicien David, Rue (16) 9 A5
Felicite, Rue de la (17) 5 A1
Felix Desruelles, Sq (6) 12 E4
Félix Pécaut, Rue (18) 2 D4
Felix Ziem, Rue (18) 2 E5
Fénelon, Rue (10) 7 B3
Fer à Moulin, Rue du (5) 17 B2
Ferdinand Brunot, Pl et Sc (14) 16 D4
Ferdinand Duval, Rue (4) 13 C3
Ferdousi, Ave (8) 5 A3
Ferembach, Cite (17) 3 C3
Ferme St Lazare, Cour de la (10) 7 B3
Fermiers, Rue des (17) 5 A1
Fernand de la Tombelle, Sq (17) 5 A1
Fernand Forest, Pl (15) 9 B5
Fernand Labori, Rue (18) 2 F3
Fernand Pelloutier, Rue (17) 1 C3
Ferou, Rue (6) 12 E5
Ferronnerie, Rue de la (1) 13 A2
Ferrus, Rue (14) 16 F4
Feuillantines, Rue des (5) 16 F2
Feuillants, Terrasse des (1) 12 D1
Feutrier, Rue (18) 7 A1
Feydeau, Galerie (2) 6 F5
Feydeau, Rue (2) 6 F5
Fidélite, Rue de la (10) 7 C4
Figuier, Rue du (4) 13 C4
Filles du Calvaire, Blvd des (3, 11) 14 D2
Filles du Calvaire, Rue des (3) 14 D2
Filles St Thomas, Rue des (2) 6 F5
Finlande, Pl de (7) 11 A2
Firmin Gémier, Rue (18) 2 D4
Flandre, Passage de (19) 8 F1
Flandre, Rue de (19) 8 E1
Flandrin, Blvd (16) 3 A5
devam ediyor 9 A1
Flatters, Rue (5) 17 A3
Fléchier, Rue (9) 6 F3
Fleurs, Cité des (17) 1 C4
Fleurs, Quai aux (4) 13 B4
Fleurus, Rue de (6) 12 D5
Fleury, Rue (18) 7 B1
Floréal, Rue 1 C2
Florence Blumenthal, Rue (16) 9 A5
Florence Blumenthal, Sq (13) 18 E5
Florimont, Impasse (15) 15 B4
Flourens, Passage (17) 2 D3
Foch, Ave (16) 3 B4
Foch, Sq de l'Ave (16) 3 B4
Foin, Rue du (3) 14 D3
Folie Méricourt, Rue de la (11) 14 E1
devam ediyor 8 E5
Folies Bergeres (9) 7 A4
Fondary, Rue (15) 10 D5

Fonderie, Passage de la (11) **14 F1**
Fontaine, Rue (9) **6 E2**
Fontaine au Roi, Rue de la (11) **8 F5**
Fontaine de l'Observatoire (6) **16 E2**
Fontaine de Médicis (6) **12 F5**
Fontaine des Innocents (1) **13 A2**
Fontaine du But, Rue de la (18) **2 F5**
Fontaines du Temple, Rue des (3) **13 C1**
Fontenoy, Pl de (7) **10 F5**
Forest, Rue (18) **6 D1**
Forez, Rue du (3) **14 D1**
Fortuny, Rue (17) **4 F2**
Forum des Halles (1) **13 A2**
Fossés St-Bernard, Rue des (5) **13 B5**
Fosses-St Marcel, Rue des (5) **17 C2**
Foucault, Rue (16) **10 D1**
Foucault, Rue (17) **1 A2**
Fouquet, Rue (17) **1 A3**
Four, Rue du (6) **12 E4**
Fourcroy, Rue (17) **4 E2**
Fourcy, Rue de (4) **13 C4**
Foyatier, Rue (18) **6 F1**
Fragonard, Rue (17) **1 B4**
Française, Rue (1, 2) **13 A1**
France, Ave de (13) **18 F4**
Francis de Pressense, Rue (15) **15 B4**
Francis Garnier, Rue (18) **2 D3**
Francis Jammes, Rue (10) **8 E3**
Francis Poulenc, Sq (6) **12 E5**
Franciscque Sarcey, Rue (16) **9 B2**
Franco Russe, Ave (7) **10 E2**
Francoeur, Rue (18) **2 F5**
François Millet, Rue (16) **9 A5**
François Miron, Rue (4) **13 C3**
François Ponsard, Rue (16) **9 A3**
François Premier, Place (8) **10 F1**
François Premier, Rue (8) **10 F1**
devam ediyor **11 A1**
devam ediyor **4 F5**
François-Aug Mariette, Sq (5) **13 A5**
Francs Bourgeois, Rue des (3, 4) **13 C3**
devam ediyor **14 D3**
Franklin D Roosevelt, Ave (8) **11 A1**
devam ediyor **5 A5**
Franz Liszt, Pl (10) **7 B3**
Frédéric Bastiat, Rue (8) **4 F4**
Frédéric Brunet, Rue (17) **1 C3**
Frédéric Le Play, Ave (7) **10 F4**
Frédéric Lemaître, Sq (10) **8 D5**
Frédéric Sauton, Rue (5) **13 A5**
Frédéric Schneider, Rue (18) **2 F3**
Fremicourt, Rue (15) **10 E5**
Frémiet, Ave (16) **9 C3**
Frères Perier, Rue des (16) **10 E1**
Fresnel, Rue (16) **10 D1**
Freycinet, Rue (16) **10 E1**
Friedland, Ave 8 **4 E4**
Frochot, Ave (9) **6 F2**
Frochot, Rue (9) **6 E2**
Frocdevaux, Rue (14) **15 C3**
devam ediyor **16 D3**
Froissart, Rue (3) **14 D2**
Froment, Rue (11) **14 E3**
Fromentin, Rue (9) **6 E2**
Fructidor, Rue (17) **1 C2**
Fulton, Rue (13) **18 E3**
Fürstenberg, Rue de (6) **12 E4**
Fustel de Coulanges, Rue (5) **16 F2**

G

Gabriel, Ave (8) **5 B5**
Gabriel, Villa (15) **15 B1**
Gabriel Fauré, Sq (17) **5 A1**
Gabriel Laumain, Rue du (9) **7 A4**
Gabriel Peri, Ave (18) **2 D2**
Gabriel Péri, Pl (8) **5 C4**
Gabriel Pierne, Sq (6) **12 E3**
Gabrielle, Rue (18) **6 F1**
Gaby Sylvia, Rue (11) **14 E3**
Gaillon, Pl (2) **6 E5**
Gaillon, Rue (2) **6 E5**
Gaîté, Rue de la (18) **2 E2**
Gaîté, Rue de la (14) **15 C2**
Gal Aube, Rue du (16) **9 A3**
Gal Camou, Rue du (7) **10 E3**
Gal de Castelnau, Rue du (15) **10 E5**
Gal Detrie, Ave de (7) **10 E4**
Gal Lambert, Rue du (7) **9 D3**
Galande, Rue (5) **13 A4**
Galerie National du Jeu de Paume (1) **11 C1**
Galilee, Rue (8, 16) **4 E5**
Galliera, Rue de (16) **10 E1**
Galvani, Rue (17) **4 D1**
Gambetta, Rue **2 E1**
Gambey, Rue (11) **14 E1**
Ganneron, Rue (18) **2 D5**
devam ediyor **6 D1**
Garabaldi, Rue **2 D1**
Garancière, Rue (6) **12 E5**
Gardes, Rue des (18) **7 B1**
Gare, Port de la (13) **18 F3**
Garibaldi, Blvd (15) **10 F5**
Garnier, Villa (15) **15 B1**
Garreau, Rue (18) **6 E1**
Gassendi, Rue (14) **16 D3**
Gastion de St-Paul, Rue (16) **10 E1**
Gaston Baty, Sq (14) **15 C2**
Gaston Coute, Rue (18) **2 F5**
Gaston de Caillavet, Rue (15) **9 B5**
Gaston Paymal Rue **1 A2**
Gauthey, Rue (17) **1 C4**
Gavarni, Rue (16) **9 B3**
Gay Lussac, Rue (5) **16 F1**
Geffroy Didelot, Passage (17) **5 B2**
Général Anselin, Rue du (16) **3 A3**
Général Appert, Rue (16) **3 A5**
Général Aube, Rue du (16) **9 A3**
Général Bertrand, Rue du (7) **11 A5**
devam ediyor **15 B1**
Général Brucard, Pl (8) **4 F3**
General Camou, Rue du (7) **10 E3**
Général Catroux, Pl du (17) **5 A2**
General Clergerie, Rue du (16) **3 B5**
Général Cordonnier, Rue du **3 A2**
General de Castelnau, Rue du (15) **10 E5**
General de Larminat, Rue du (15) **10 E5**
Général Detrie, Ave de (7) **10 E4**
Général Foy, Rue du (8) **5 B3**
Général Gouraud, Pl du (7) **10 E3**
General Henrys, Rue du (17) **2 D3**
General Ingold, Pl (10, 19) **8 F4**
General Koenig, Pl du (17) **3 C2**
General Lambert, Rue du (7) **10 D3**
General Langlois, Rue du (16) **9 B2**
Général Lanrezac, Rue du (17) **4 D3**
Général Leclerc, Ave du (14) **16 D4**
Général Leclerc, Blvd du **1 B2**
General Lemonnier, Ave du (1) **12 D2**
General Mangin, Ave du (16) **9 B4**
General Monclar, Pl du (15) **15 A4**
General Morin, Sq du (3) **13 B1**
General Roquet, Rue du **1 A1**
Geoffroy l'Angevin, Rue (4) **13 B2**
Geoffroy l'Asnier, Rue (4) **13 C4**
Geoffroy Marie, Rue (9) **7 A4**
Geoffroy-St-Hilaire, Rue (5) **17 C2**
George Bernanos, Ave (5) **16 F2**
George Eastman, Rue (13) **17 C5**
George F Haendel, Rue (10) **8 D3**
George V, Ave (8) **4 E5**
devam ediyor **10 E1**
Georges Berger, Rue (17) **5 A2**
Georges Bizet, Rue (16) **10 E1**
devam ediyor **4 E5**
Georges Boisseau, Rue **1 B1**
Georges Cain, Sq (3) **14 D3**
Georges Desplas, Rue (5) **17 B2**
Georges Guillaumin, Pl (8) **4 E4**
Georges Lamarque, Sq (14) **16 D3**
Georges Lardennois, Rue (19) **8 F3**
Georges Mandel, Ave (16) **9 B1**
Georges Pitard, Rue (15) **15 A3**
Georges Pompidou, Pl (4) **13 B2**
Georges Pompidou, Voie (1, 4) **13 A3**
Georges Pompidou, Voie (16) **9 B4**
Georges Sache, Rue (14) **15 C4**
Georges Ville, Rue (16) **3 C5**
Georgette Agutte, Rue (18) **2 E4**
Gérando, Rue (9) **7 A2**
Gerard, Rue (13) **17 B5**
Gérard de Nerval, Rue (18) **2 E3**
Gergovie, Passage de (14) **15 A4**
Gergovie, Rue de (15) **15 B4**
Germain Pilon, Cité (18) **6 E1**
Germain Pilon, Rue (18) **6 E1**
Gesvres, Quai de (4) **13 A3**
Giffard, Rue (13) **18 E3**
Gilbert Perroy, Pl (14) **15 C4**
Ginoux, Rue (15) **9 C5**
Giordano Bruno, Rue (15) **15 B5**
Girardon, Rue (18) **2 F5**
Git le Cœur, Rue (6) **12 F4**
Glacière, Rue de la (13) **16 F5**
devam ediyor **17 A3**
Gluck, Rue (9) **6 E4**
Gobelins, Ave des (5, 13) **17 B3**
Gobelins, Rue des (13) **17 B3**
Godefroy, Rue (13) **17 C4**
Godot de Mauroy, Rue (9) **6 D4**
Goethe, Rue (16) **10 E1**
Goff, Rue le (5) **16 F1**
Goncourt, Rue des (11) **8 E5**
Goüin, Rue (17) **1 B4**
Gounod, Rue (17) **4 E2**
Gourgaud, Ave (17) **4 E1**
Goutte d'Or, Rue de la (18) **7 B1**
Gouvion-St-Cyr, Blvd (17) **3 C2**
Gouvion-St-Cyr, Sq (17) **3 C2**
Gracieuse, Rue (5) **17 B2**
Graisivaudan, Sq du (17) **3 C1**
Gramont, Rue de (2) **6 E5**
Grancey, Rue de (14) **16 D4**
Grand Cerf, Passage du (2) **13 A1**
Grand Palais (8) **11 A1**
Grand Prieuré, Rue du (11) **14 E1**
Grand Veneur, Rue du (4) **14 D3**
Grande Armée, Ave de la (17, 16) **3 C3**
devam ediyor **4 D4**
Grande Chaumière, Rue de la (6) **16 D2**
Grande Truanderie, Rue de la (1) **13 A2**
Grands Augustins, Quai des (6) **12 F3**
Grands Augustins, Rue des (6) **12 F4**
Grands Degres, Rue des (4) **13 B4**
Grange aux Belles, Rue de la (10) **8 D4**
Grange Bateliere, Rue de la (9) **6 F4**
Gravilliers, Passage des (3) **13 C1**
Gravilliers, Rue des (3) **13 C1**
Greffulhe, Rue (8) **5 C4**
Gregoire de Tours, Rue (6) **12 F4**
Grenelle, Blvd de (15) **10 D4**
Grenelle, Pont de (15, 16) **9 B5**
Grenelle, Port de (15) **9 C4**
Grenelle, Quai de (15) **9 C4**
Grenelle, Rue de (7) **10 F3**
devam ediyor **11 A3**
Grenelle, Villa de (15) **10 D5**
Greneta, Rue (2) **13 A1**
Grenier St-Lazare, Rue du (3) **13 B2**
Grenier sur l'Eau, Rue (4) **13 B3**
Grétry, Rue (2) **6 E5**
Greuze, Rue (16) **9 B1**

Yer adlarından sonra arrondissement numarası ve Sokak Planı referansı verilmiştir.

Gril, Rue du (5) 17 B2
Grisel, Impasse (13) 10 F5
Gros Caillou, Port du (7) 10 F2
Gros Caillou, Rue du (7) 10 F3
Gros, Rue (16) 9 A4
Grosse Bouteille, Impasse de la (18) 2 F4
Guatemala, Pl du (8) 5 B3
Guelma, Villa de (18) 6 E2
Guéménee, Impasse (4) 14 D4
Guénegaud, Rue (6) 12 F3
Guerry, Rue de (11) 8 F5
Guersant, Rue (17) 3 C2
devam ediyor 4 D2
Guesclin, Passage du (15) 10 E4
Guibert, Villa (16) 9 A2
Guichard, Rue (16) 9 A3
Guillaume Apollinaire, Rue (6) 12 E4
Guillaume Tell, Rue (17) 4 D1
Guillaumont, Rue (12) 18 F1
Guilleminot, Rue (15) 15 B3
Guillemites, Rue des (4) 13 C3
Guisarde, Rue (6) 12 E4
Guizot, Villa (17) 4 D3
Gustane Nadaud, Rue (16) 9 A2
Gustave Charpentier, Rue (17) 3 B2
Gustave Courbet, Rue (16) 9 B1
Gustave Doré, Rue (17) 4 F1
Gustave Eiffel, Ave (7) 10 D3
Gustave V de Suede, Ave (16) 10 D2
Gustave Flaubert, Rue (17) 4 E2
Gustave Geffroy, Rue (13) 17 B3
Gustave Mesureur, Sq (13) 18 D4
Gustave Rouanet, Rue (18) 2 F3
Gustave Zede, Rue (16) 9 A3
Guttin, Rue (17) 1 B4
Guy de la Brosse, Rue (5) 17 C1
Guy de Maupassant, Rue (16) 9 A2
Guy Moquet, Rue (17) 1 C4
Guy Patin, Rue (10) 7 B2
Guynemer, Rue (6) 12 E5
devam ediyor 16 E1

H

Halevy, Rue (9) 6 E4
Hallé, Rue (14) 16 E4
Halles, Rue des (1) 13 A2
Hamelin, Rue (16) 10 D1
devam ediyor 4 D5
Hanovre, Rue de (2) 6 E5
Harlay, Rue de (1) 12 F3
Harpe, Rue de la (5) 13 A4
Haudriettes, Rue des (4) 13 C2
Haussmann, Blvd (8, 9) 6 D4
Haussmann, Blvd (8) 5 A4
Hautefeuille, Rue (6) 12 F4
Hautes Formes, Rue (13) 18 D5
Hauteville, Cité d' (10) 7 B3
Hauteville, Rue d' (10) 7 B4
Havre, Cour du (8) 6 D3
Havre, Pl du (8, 9) 6 D4
Havre, Rue du (8, 9) 6 D4
Hector Malot, Rue (12) 14 F5
devam ediyor 18 F1
Hegésippe Moreau, Rue (18) 6 D1
Helder, Rue du (9) 6 E4
Hélène, Rue (17) 5 C1
Héliopolis, Rue d' (17) 4 D1
Héloïse et Abélard, Sq (13) 18 E4
Henri Barbusse, Rue 1 A2
Henri Barbusse, Rue (5) 16 F2
Henri Brisson, Rue (18) 2 E3
Henri Christine, Sq (3, 10) 8 D5
Henri Delormel, Sq (14) 16 D4
Henri Duparc, Sq (17) 5 A1
Henri Feulard, Rue (10) 8 E4
Henri IV, Blvd (4) 14 D4
Henri IV, Port (4) 14 D5
Henri IV, Quai (4) 14 D5
Henri Galli, Sq (4) 14 D4
Henri Huchard, Rue (18) 2 E3
Henri Huchard, Square 2 D3
Henri Martin, Ave (16) 9 A1
Henri Moissan, Rue (7) 10 F2
Henri Monnier, Rue (9) 6 E2
Henri Murger, Rue (19) 8 F3
Henri Poincare, Rue 1 B2
Henri Queuille, Pl (15) 15 A1
Henri Robert, Rue (1) 12 F3
Henri Rochefort, Rue (17) 4 F2
Henri Turot, Rue (19) F3
Henry de Jouvenel, Rue (6) 12 E5
Henry de Montherlant, Pl (7) 11 C2
Herault de Sechelles, Rue (17) 1 C2
Héricart, Rue (15) 9 C5
Héricart, Sq (15) 9 C5
Herold, Rue (1) 12 F1
Herran, Rue (16) 9 B1
Herran, Villa (16) 9 A1
Herschel, Rue (6) 16 F1
Hesre, Rue de (3) 14 D2
Hippolyte Lebas, Rue (9) 6 F3
Hippolyte Maindron, Rue (14) 15 C4
Hittorff, Rue (10) 7 C4
Hoche, Ave (8) 4 F3
Honoré Champion, Sq (6) 12 E3
Honoré Chevalier, Rue (6) 12 E5
Hôpital, Blvd de l' (5, 13) 17 C3
devam ediyor 18 D2
Hôpital Broca (13) 17 A3
Hôpital Broussais la Charité (14) 15 A5
Hôpital Cochin (14) 16 F3
Hôpital de Paris (4) 13 B3
Hôpital Fernand Widal (10) 7 C2
Hôpital Laennec (6) 11 C5
Hôpital Necker Enfants Malades (15) 15 B1
Hôpital St-Louis, Rue de l' (10) 8 D4
Hôpitalier Pitié Salpêtrière (13) 18 D3
Horloge, Quai de l' (1) 12 F3
devam ediyor 13 A3
Hotel Colbert, Rue de l' (5) 13 A4
Hôtel de Lamoignan (4) 14 D3
Hôtel de Lauzun (4) 13 C4
Hôtel de Matignon (7) 11 C4
Hotel de Rohan (3) 13 C2
Hôtel de Sully (4) 14 D4
Hôtel de Ville (4) 13 B3
Hotel de Ville, Bazar de l' (4) 13 B3
Hotel de Ville, Pl de l' (4) 13 B3
Hôtel de Ville, Port de l' (4) 13 B4
Hotel de Ville, Quai de l' (4) 13 B4
Hotel de Ville, Rue de l' (4) 13 C4
Hôtel des Invalides (7) 11 A3
Hotel des Monnaies (6) 12 F3
Hôtel des Sens (4) 13 C4
Hotel Dieu (4) 13 A4
Hotel Guénégaud (3) 13 C2
Hôtel Liberal Bruand (3) 14 D3
Hotel Soubise (3) 13 C2
Houdon, Rue (18) 6 F2
Huchette, Rue de la (5) 13 A4
Humblot, Rue (15) 10 D5
Huyghens, Rue (14) 16 D2
Huysmans, Rue (6) 16 D1

I

Iena, Ave d' (16) 4 D5
devam ediyor 10 D1
Iena, Pl d' (16) 10 D1
Iena, Pont d' (7) 10 D2
Ile de France, Sq de l' (4) 13 B4
Ile de la Cité (4) 13 A4
Ile de Seine, Pl de l' (14) 16 E4
Ile St-Louis (4) 13 C4
Impasse de l'enfant Jesus (15) 15 B1
Industrie, Passage de l' (10) 7 B5
Ingenieur, Rue de l' (15) 9 B5
Inkermann, Blvd d' 3 A1
Innocents, Rue des (1) 13 A2
Innocents, Square des (1) 13 A2
Institut, Pl de l' (6) 12 E3
Institut de France (6) 12 E3
Institut du Monde Arabe (5) 13 C5
Institut Geographique National (7) 11 B3
Institut Pasteur (15) 15 A2
Invalides, Blvd des (7) 11 B5
Invalides, Esplanade des (7) 11 A2
Invalides, Pl des (7) 11 A3
Invalides, Pont des (7, 8) 11 A1
Irlandais, Rue des (5) 17 A1
Islettes, Rue des (18) 7 B1
Israel, Place d' (17) 4 F1
Italie, Ave d' (13) 17 C5
Italie, Pl d' (13) 17 C4
Italiens, Blvd des (2, 9) 6 F4
Italiens, Rue des (9) 6 E4

J

Jacob, Rue (6) 12 E3
Jacquard, Rue (11) 14 E1
Jacquemont, Rue (17) 1 C5
Jacques Antoine, Sq (14) 16 E3
Jacques Bainville, Pl (7) 11 C3
Jacques Bingen, Rue (17) 5 A2
Jacques Cartier, Rue (17) 2 D4
Jacques Coeur, Rue (4) 14 D4
Jacques Coeur, Rue (4) 14 E4
Jacques Callot, Rue (6) 12 E3
Jacques Dulud, Rue 3 A2
Jacques Froment, Place (18) 2 E5
Jacques Ibert, Rue (17, 18) 3 C1
Jacques Kablé, Rue (18) 8 D1
Jacques Louvel Tessier, Rue (10) 8 E5
Jacques Rouché, Pl (9) 6 E4
Jacques Rueff, Pl (7) 10 E3
Jacques Vigues, Cour (11) 14 F4
Jacquier, Rue (15) 15 B5
Jadin, Rue (17) 4 F2
Jarnot, Villa (15) 15 B5
Jardin Alleray Labrouste (15) 15 A3
Jardin de Babylone (7) 11 C4
Jardin de l'Amerique Latine (17) 3 C1
Jardin de l'Infante (1) 12 E2
Jardin de l'Intendant (7) 11 A4
Jardin de Navarre (5) 13 B5
devam ediyor 17 B1
Jardin des Plantes (5) 17 C1
Jardin des Tuileries (1) 12 D1
Jardin du Carrousel (1) 12 E2
Jardin du Luxembourg (6) 12 E5
devam ediyor 16 E1
Jardin du Moulin de la Vierge (15) 15 B4
Jardin du Palais Royal (1) 12 E1
Jardin Marco Polo (6) 16 E2
Jardin R Cavelier-de-la-Salle (6) 16 E1
Jardin St-Aignan (3) 13 B2
Jardin Villemin (10) 8 D4
Jardinet, Rue du (6) 12 F4
Jardins du Trocadero (16) 10 D2
Jardins, Rue des (4) 13 C4
Jarente, Rue de (4) 14 D3
Jarry, Rue (10) 7 C4
Javel, Port de (15) 9 B5
Jean Baptiste Dumas, Rue (17) 4 D2
Jean Bart, Rue (6) 12 D5
Jean Beausire, Impasse (4) 14 E3
Jean Beausire, Rue (4) 14 E4
Jean Bologne, Rue (16) 9 B3
Jean Bouton, Rue (12) 18 F1
Jean Calvin, Rue (5) 17 A2
Jean Carries, Rue (7) 10 E4
Jean Colly, Rue (13) 18 E5
Jean de Beauvais, Rue (5) 13 A5
Jean Dolent, Rue (14) 16 F4
Jean Dolffus, Rue (18) 2 E3
Jean du Bellay, Pl (1) 13 A2
Jean du Bellay, Rue (4) 13 B4
Jean Ferrandi, Rue (6) 15 C1
Jean François Gerbillon, Rue (6) 11 C5
Jean François Lépine, Rue (18) 7 C1
Jean Giraudoux, Rue (16) 4 E5
Jean Goujon, Rue (8) 10 F1
devam ediyor 11 A1
Jean Henri Fabre, Rue (18) 2 F2
Jean Hugues, Rue (16) 3 A5
Jean Jacques Rousseau, Rue (1) 12 F2
devam ediyor 13 A1
Jean Jaures, Ave (19) 8 F1
Jean Lantier, Rue (1) 13 A3
Jean Leclaire, Rue (17) 2 D3
Jean Mermoz, Rue (8) 5 A5
Jean Moinon, Rue (10) 8 E4
Jean Monnet, Pl (16) 3 B5
Jean Moreas, Rue (17) 4 D1
Jean Moulin, Ave (14) 16 D5
Jean Nicot, Rue (7) 10 F2

Jean Poulmarch, Rue (10) 8 D4
Jean Rey, Rue (15) 10 D3
Jean Richepin, Rue (16) 9 A2
Jean Rostand, Pl (10, 19) 8 F4
Jean Sébastien Bach, Rue (13) 18 D4
Jean Varenne, Rue (18) 2 E3
Jean XXIII, Sq (4) 13 B4
Jean Zay, Rue (14) 15 C3
Jean-Pierre Timbaud, Rue (11) 14 D1
Jeanne d'Arc, Pl (13) 18 E5
Jeanne d'Arc, Rue (13) 17 C3
devam ediyor 18 D4
Jehan Rictus, Sq (18) 6 F1
Jemmapes, Quai de (10) 8 D3
devam ediyor 8 E2
Jenner, Rue (13) 18 D3
Jérome Beliat, Sq (17) 4 D1
Jessaint, Rue de (18) 7 C1
Jessaint, Sq de (18) 7 C1
Jeûneurs, Rue des (2) 7 A5
Jocelyn, Villa (16) 9 A1
Joffre, Place (7) 10 F4
Johann Strauss, Pl (10) 7 C5
Jolivet, Rue (14) 15 C2
Jonquiere, Rue de la (17) 1 C4
Jonquilles, Rue des (14) 15 A4
Jonquoy, Rue (15) 15 B5
Jose Marti, Place (16) C2
Joseph Bara, Rue (6) 16 E2
Joseph Bouvard, Ave (7) 10 E3
Joseph de Maistre, Rue (18) 6 E1
Joseph de Maistre, Rue 2 D5
Joseph et Marie Hackin, Rue (16) 3 B3
Joseph Granier, Rue (7) 11 A4
Joseph Sansboeuf, Rue (8) 5 C4
Josset, Passage (11) 14 F4
Joubert, Rue (9) 6 D4
Jouffroy, Passage (9) 6 F4
Jouffroy, Rue (17) 4 F2
devam ediyor 5 A1
Jour, Rue du (1) 13 A1
Jouy, Rue de (4) 13 C4
Juge, Rue (15) 10 D5
Juges Consuls, Rue des (4) 13 B3
Juin 18 1940, Pl du (16) 15C1
Juillet 29, Rue du (1) 12 D1
Jules Breton, Rue (13) 17 C3
Jules Cesar, Rue (12) 14 E5
Jules Chaplain, Rue (6) 16 D1
Jules Claretie, Rue (16) 9 A2
Jules Cloquet, Rue (18) 2 E3
Jules Ferry, Sq (11) 8 E5
Jules Guesde, Rue (14) 15 C3
Jules Janin, Ave (16) 9 A2
Jules Lefebvre, Rue (9) 6 D2
Jules Renard, Pl (17) 3 C1
Jules Romains, Rue (19) 8 F4
Jules Sandeau, Blvd (16) 9 A2
Jules Valles, Rue 2 F2
Jules Verne, Rue (11) 8 F5
Jules Verne, Rue (17) 2 D1
Juliette Dodu, Rue (10) 8 E4
Junot, Ave (18) 2 E5
Jura, Rue du (13) 17 C3
Jussienne, Rue de la (2) 13 A1
Jussieu, Pl (5) 17 B1
Jussieu, Rue (5) 17 C1

K

K Street (kuzeydoğu) 4F2
K Street (kuzeybatı) 2E3
K Street (kuzeybati) 3A2
Kalorama Road (kuzeybati) 2D1
Key Boulevard 1B4
Kirby St (kuzeybati) 4D2
Kutz Memorial Bridge (güneybati) 2F5
Kutz Memorial Bridge (güneybati) 3A4

L

L Gambetta, Allées 1 A2
L Vaudoyer, Rue (7) 11 A5
La Boétie, Rue (8) 4 F5
devam ediyor 5 A4
La Condamine, Rue (17) 5 C1
La Fayette, Rue (9, 10) 7 A3
La Fayette, Rue (9) 6 E4
La Fayette, Rue (10) 8 D2
La Fontaine, Rue (16) 9 A4
La Fontaine, Rue 2 D2
La Madeleine (8) 5 C5
La Perouse, Rue (16) 4 D5
La Sorbonne (5) 12 F5
devam ediyor 13 A5
La Vrillière, Rue (1) 12 F1
Labie, Rue (17) 3 C3
Laborde, Rue de (8) 5 C3
Labrouste, Rue (15) 15 A3
Lacaille, Rue 1 C4
Lacépede, Rue (5) 17 B1
Lacharrière, Rue (11) 14 F2
Lacombe, Passage 1 B3
Lacour, Passage 1 C2
Lacroix, Rue (17) 1 C5
Lacuee, Rue (12) 14 E5
Laferrière, Rue (9) 6 F3
Laffitte, Rue (9) 6 F4
Lagarde, Rue (5) 17 A2
Lagille, Rue (17) 2 D4
Lagrange, Rue (5) 13 A4
devam ediyor 13 A5
Lahire, Rue (13) 18 D5
Lalande, Rue (14) 16 D3
Lallier, Rue (9) 6 F2
Lally Tollendal, Rue (19) 8 F2
Lalo, Rue (16) 3 B4
Lamande, Rue (17) 5 B1
Lamarck, Rue (18) 2 E5
devam ediyor 7 A1
Lamartine, Rue (9) 6 F3
Lamartine, Sq (16) 9 A1
Lamballe, Ave de (16) 9 B4
Lamennais, Rue (8) 4 F4
Lancry, Rue de (10) 8 D4
Landrieu, Passage (7) 10 F2
Landy, Rue du 1 A1
Lanneau, Rue de (5) 13 A5
Lannes, Blvd (16) 3 A5
Lantiez, Rue (17) 1 C4
Laos, Rue du (15) 10 E5
Lapeyrere, Rue (18) 2 F5
Lappe, Rue de (11) 14 E4
Largillierе, Rue (16) 9 A3
Larochelle, Rue (14) 15 C2
Laromiguiere, Rue (5) 17 A1
Larrey, Rue (5) 17 B2
Larribe, Rue (8) 5 B2
Las Cases, Rue (7) 11 C3
Lasteyrie, Rue de (16) 3 C5
Laterale, Rue 1 C2
Lathuille, Passage (18) 6 D1
Latran, Rue de (5) 13 A5
Laugier, Rue (17) 4 D2
Laugier, Villa (17) 4 D2
Laurent Pichat, Rue (16) 3 B4
Lauriston, Rue (16) 3 C5
devam ediyor 4 D5
devam ediyor 9 C1
Lauzin, Rue (19) 8 F3
Lavoir, Passage du (18) 2 D5
Lavoisier, Rue (8) 5 C4
Le Châtelier, Rue (17) 4 D1
Le Sueur, Rue (16) 3 C4
Lebon, Rue (17) 4 D2
Lebouis, Rue (14) 15 C3
Lebouteux, Rue (17) 5 B2
Léchevin, Rue (11) 14 F1
Leclerc, Rue (14) 16 E4
Lécluse, Rue (17) 5 C1
Lecomte, Rue (17) 1 C5
Lecourbe, Rue (15) 15 A1
Lécuyer, Rue 2 E2
Ledion, Rue (15) 15 B5
Ledru Rollin, Ave (12) 14 F5
devam ediyor 18 E1
Legendre, Rue (17) 1 C5
devam ediyor 5 B1
Leger, Impasse (17) 5 A1
Legouvé, Rue (10) 8 D4
Legraverend, Rue (12) 18 F1
Leibnitz, Rue (18) 2 E3
Leibnitz, Sq (18) 2 E3
Lekain, Rue (16) 9 B3
Lemercier, Cité (17) 5 C1
Lemercier, Rue (17) 1 B5
devam ediyor 5 C1
Lemoine, Passage (2) 7 B5
Lemon, Rue (20) 8 F4
Leneveux, Rue (14) 16 D5
Léningrad, Rue de (8) 5 C2
devam ediyor 6 D2
Lentonnet, Rue (9) 7 A2
Leo Delibes, Rue (16) 9 C1
Leon, Passage (18) 7 B1
Léon, Rue (18) 7 B1
Léon, Sq du Passage (18) 7 B1
Léon Cogniet, Rue (17) 4 F2
Léon Bonnet, Rue (11) 8 F5
Léon Cladel, Rue (2) 6 F5
Léon Cosnard, Rue (17) 5 A1
Leon Droux, Rue (17) 5 B2
Léon Jost, Rue (17) 4 F2
Leon Jouhaux, Rue (10) 8 D5
Léon Maurice Nordmann, Rue (13) 17 A4
Leon Paul Fargue, Pl (7, 6, 15) 15 B1
Léon Serpollet, Sq (18) 2 F4
devam ediyor 2 F5
Léonard de Vinci, Rue (16) 3 C5
Leonce Reynaud, Rue (16) 10 E1
Leonidas, Rue (14) 15 C4
Léopold Achille, Sq (3) 14 D3
Léopold Bellan, Rue (2) 13 A1
Lepage, Cité (19) 8 E2
Lepic, Rue (18) 6 E1
Leredde, Rue (13) 18 F5
Leroux, Rue (16) 3 C5
Les Colonnes (15) 15 B3
Lesdiguieres, Rue de (4) 14 D4
Letellier, Rue (15) 10 D5
Letort, Rue (18) 2 F4
Levis, Rue de (17) 5 A1
Lhomond, Rue (5) 17 A1
Liancourt, Rue (14) 16 D4
Lido, Arcades du (8) 4 F4
Liège, Rue de (8, 9) 6 D3
Liège, Rue de (8) 5 C3
Lille, Rue de (7) 11 B2
devam ediyor 12 D3
Lincoln, Rue (8) 4 F5
Linne, Rue (5) 17 B1
Linois, Rue (15) 9 B5
Lions St-Paul, Rue des (4) 14 D4
Lisbonne, Rue de (8) 5 A3
Littre, Rue (6) 15 C1
Livingstone, Rue (18) 7 A1
Lobau, Rue de (4) 13 B3
Lobineau, Rue (6) 12 E4
Logelbach, Rue de (17) 4 F2
devam ediyor 5 A2
Loing, Rue du (14) 16 D5
Loire, Quai de la (19) 8 F1
Lombards, Rue des (4) 13 A2
Londres, Cite de (9) 6 D3
Londres, Rue de (8, 9) 6 D3
Londres, Rue de (8) 5 C3
Longchamp, Allee de (16) 3 A3
Longchamp, Rue de (16) 3 A5
devam ediyor 9 B1
devam ediyor 10 D1
Lord Byron, Rue (8) 4 E4
Losserand Suisses, Sq (14) 15 A4
Lota, Rue de (16) 9 A1
Louis Armand, Cour (12) 18 E1
Louis Blanc, Rue (10) 8 D2
Louis Bleriot, Quai (16) 9 A5
Louis Codet, Rue (7) 11 A4
Louis David, Rue (16) 9 B2
Louis le Grand, Rue (2) 6 F5
Louis Lepine, Pl (4) 13 A3
Louis Morard, Rue (14) 15 C5
Louis Murat, Rue (8) 5 A3
Louis Pasteur-Vallery-Radot, Rue (18) 2 E2
Louis Philippe, Passage (11) 14 F4
Louis Philippe, Pont (4) 13 B4
Louis Robert, Rue (14) 16 D2
Louis Thuillier, Rue (5) 17 A2
Louis XIII, Sq (4) 14 D3
Louis XVI, Sq (8) 5 C4
Louise Labé, Allée (19) 8 F4
Louise Michel, Rue 3 C1
Louise Weiss, Rue (13) 18 E4
Lourmel, Rue de (15) 10 D5
Louvois, Rue de (2) 6 E5
Louvre, Pl du (1) 12 F2
Louvre, Port du (1) 12 E2
Louvre, Quai du (1) 12 E2
Louvre, Rue du (1) 12 F2
Lowendal, Ave de (7) 10 F5
devam ediyor 11 A4
Lowendal, Sq (15) 10 F5
Lt-Col Dax, Rue du (18) 2 F2
Lübeck, Rue de (16) 10 D1
Lucien Gaulard, Rue (18) 2 F5
Lucien Herr, Pl (5) 17 A2
Lucien Sampaix, Rue (10) 8 D4
Lunain, Rue du (14) 16 D5
Lune, Rue de la (2) 7 B5
Lutece, Rue de (5) 13 A4
Luynes, Rue de (7) 12 D4
Lyautey, Rue (16) 9 B3
Lycee Henry IV (5) 17 A1
Lycee Louis le Grand (5) 13 A5
Lycee Technique Roger Verlomme (15) 10 D5
Lyon, Rue de (12) 14 E5
devam ediyor 18 E1
Lyonnais, Rue des (5) 17 A3

M

Mabillon, Rue (6) 12 E4
Mac Mahon, Ave (17) 4 D3
Madame de Sanzillon, Rue 1 B2
Madame, Rue (6) 12 E5
devam ediyor 16 E1
Madeleine, Blvd de la (1, 9) 6 D5
Madeleine, Galerie de la (8) 5 C5
Madeleine Michelis, Rue 3 B1
Madrid, Rue de (8) 5 B3
Magdebourg, Rue de (16) 9 C1

Yer adlarının sonra arrondissement numarası ve Sokak Planı referansı verilmiştir.

Magellan, Rue (8) 4 E5
Magenta, Blvd de (10) 7 B3
devam ediyor 8 D5
Mai 8 1945, Rue du (10) 7 C3
Mai 8 1945, Rue du 1 A3
Mail, Rue du (2) 12 F1
Maillot, Blvd (16) 3 A3
Maillot, Pl de la Porte (16) 3 B3
Maillot, Porte (16) 3 B3
Main d'Or, Passage de la (11) 14 F4
Maine, Ave du (14) 15 C3
Maine, Rue du (14) 15 C2
Maire, Rue au (3) 13 C1
Mairie de Paris (4) 13 B3
Maison de Radio-France (16) 9 B4
Maison Dieu, Rue (14) 15 C3
Maison Victor Hugo (4) 14 D4
Maître Albert, Rue (5) 13 B5
Mal du Harispe, Rue (7) 10 E3
Malakoff, Ave de (16) 3 C4
Malakoff, Impasse de (16) 3 B3
Malaquais, Quai (6) 12 E3
Malar, Rue (7) 10 F2
Malebranche, Rue (5) 16 F1
Malesherbes, Blvd (8) 5 B3
Malesherbes, Blvd (17) 4 F1
Malesherbes, Cité (9) 6 F2
Maleville, Rue (8) 5 A3
Malte, Rue de (11) 14 E1
devam ediyor 8 D5
Malus, Rue (5) 17 B1
Mandar, Rue (2) 13 A1
Manin, Rue (19) 8 F3
Mansart, Rue (9) 6 E2
Manuel, Rue (9) 6 F3
Manufacture des Gobelins (13) 17 B3
Manutention, Rue de la (16) 10 D1
Marbeau, Blvd (16) 3 B4
Marbeau, Rue (16) 3 B4
Marbeuf, Rue (8) 4 F5
Marcadet, Rue (18) 2 D4
Marceau, Ave (8, 16) 10 E1
devam ediyor 4 E5
Marceau, Rue 2 F2
Marcel Pagnol, Sq (8) 5 C3
Marcel Proust, Ave (16) 9 B3
Marcel Renault, Rue (17) 4 D2
Marcel Sembat, Rue (18) 2 F3
Marcel Sembat, Sq (18) 2 F3
Marcès, Ville (11) 14 F3
Marché, Pl du 3 A2
Marché aux Puces de St-Ouen 2 F2
Marché d'Aligre (12) 14 F5
Marché Neuf, Quai du (4) 13 A4
Marché Popincourt, Rue du (11) 14 F1
Marché St-Honoré, Rue du (1) 12 D1
devam ediyor 12 E1
Marché Ste-Catherine, Place du (4) 14 D3
Maréchal de Lattre de Tassigny, Pl du (16) 3 A4
Maréchal Fayolle, Ave du (16) 3 A5
Maréchal Gallieni, Ave du (7) 11 A2
Maréchal Juin, Pl du (17) 4 E1
Marguerin, Rue (14) 16 D5
Marguerite, Rue (17) 4 E2
Marguerite de Navarre, Pl (1) 13 A2
Maria Deraismes, Rue (17) 2 D4
Marie, Pont (4) 13 C4
Marie Curie, Rue 2 F2
Marie Curie, Sq (13) 18 D2
Marie du 6e Arr (6) 12 E5
Marie et Louise, Rue (10) 8 D4
Marietta Martin, Rue (16) 9 A3
Marignan, Passage (8) 4 F5
Marigny, Ave de (8) 5 B5
Mariniers, Rue des (14) 15 A5
Marinoni, Rue (7) 10 E3
Mario Nikis, Rue (15) 10 F5
Mariotte, Rue (17) 5 C1
Maria Stuart, Rue (2) 13 A1
Mariton, Rue 2 F1
Marivaux, Rue de (2) 6 E5
Maroc, Pl du (19) 8 E1
Maroc, Rue du (19) 8 E1
Marronniers, Rue des (16) 9 A4
Marseille, Rue de (10) 8 D4
Marsollier, Rue (2) 6 E5
Martel, Rue (10) 7 B4
Martignac, Cité (7) 11 B3
Martignac, Rue de (7) 11 B3
Martissot, Rue 1 B2
Martre, Rue 1 A3
Martyrs, Rue des (9) 6 F3
Marx Dormoy, Rue (18) 7 C1
Maspéro, Rue (16) 9 A2
Massenet, Rue (16) 9 B3
Massenet, Rue 1 C2
Masseran, Rue (7) 11 B5
Mathurin Moreau, Ave (19) 8 F3
Mathurins, Rue des (8, 9) 6 D4
Mathurins, Rue des (8) 5 C4
Matignon, Ave (8) 5 A5
Matthieu, Rue (18) 2 E1
Maubert, Pl (5) 13 A5
Maubeuge, Rue de (9) 6 F3
Maubeuge, Rue de (10) 7 B2
Mauconseil, Rue (1) 13 A1
Maure, Passage du (3) 13 B2
Maurice Bourdet, Rue (16) 9 B4
Maurice Quentin, Pl (1) 13 A2
Maurice Ripoche, Rue (14) 15 C4
Maurice Rouvier, Rue (14) 15 A4
Maurice de la Sizeranne, Rue (7) 11 B5
Mauvais Garçons, Rue des (4) 13 B3
Max Hymans, Sq (15) 15 B2
Mayet, Rue (6) 15 B1
Mayran, Rue (9) 7 A3
Mazagran, Rue de (10) 7 B5
Mazarine, Rue (6) 12 F4
Mazas, Pl (12) 18 E1
Mazas, Voie (12) 18 D1
Meaux, Rue de (19) 8 F2
Mechain, Rue (14) 16 F3
Mederic, Rue (17) 4 F2
Médicis, Rue de (6) 12 F5
Megisserie, Quai de la (1) 13 A3
Meissonier, Rue (17) 4 F2
Melun, Passage de (19) 8 F1
Mémorial de la Shoah (4) 13 C4
Menageries (5) 17 C1
Ménars, Rue (2) 6 F5
Mérimée, Rue (16) 3 B5
Meslay, Passage (3) 7 C5
Meslay, Rue (3) 7 C5
Mesnil, Rue (16) 3 C5
Messageries, Rue des (10) 7 B3
Messine, Ave de (8) 5 A3
Messine, Rue de (8) 5 A3
Metz, Rue de (10) 7 B5
Mexico, Pl de (16) 9 B1
Meyerbeer, Rue (9) 6 E4
Mézières, Rue de (6) 12 E5
Michal, Rue (13) 17 A5
Michel Chasles, Rue (12) 18 F1
Michel le Comte, Rue (3) 13 C2
Michel Peter, Rue (13) 17 B3
Michelet, Rue (6) 16 E2
Michodière, Rue de la (2) 6 E5
Midi, Cite du (18) 6 E2
Midi, Rue du 3 B2
Mignard, Rue (16) 9 A1
Mignon, Rue (6) 12 F4
Mignot, Sq (16) 9 B2
Milan, Rue de (9) 6 D3
Milton, Rue (9) 6 F3
Minimes, Rue des (3) 14 D3
Ministere de l'Interieure (8) 5 B4
Ministere de la Justice (1) 9 D5
Ministerie de l'Economie des Finances (12) 18 F2
Mirbel, Rue de (5) 17 B2
Mire, Rue de la (18) 6 F1
Miromesnil, Rue de (8) 5 B3
Missions Etrangères, Sq des (7) 11 C4
Mizon, Rue (15) 15 B2
Mogador, Rue de (9) 6 D4
Moines, Rue des (17) 1 C5
Molière, Passage (3) 13 B2
Molière, Rue (1) 12 E1
Mollien, Rue (8) 5 A3
Monceau, Rue de (8) 4 F3
devam ediyor 5 A3
Monceau, Villa (17) 4 E2
Moncey, Rue (9) 6 D2
Moncey, Sq (9) 6 D2
Mondetour, Rue (1) 13 A2
Mondovi, Rue de (1) 11 C1
Monge, Pl (5) 17 B2
Monge, Rue (5) 13 B5
devam ediyor 17 B1
Mongolfier, Rue (3) 13 C1
Monnaie, Rue de la (1) 2 F2
Monseigneur Rodhain, Rue (10) 8 D3
Monsieur le Prince, Rue (6) 12 F5
Monsieur, Rue (7) 11 B5
Monsigny, Rue (2) 6 E5
Mont Cenis, Rue du (18) 2 F5
Mont Dore, Rue du (17) 5 C2
Mont Thabor, Rue du (1) 12 D1
Mont Tonnere, Impasse du (15) 15 B1
Montagne Ste-Genevieve, Rue de la (5) 13 A5
Montaigne, Ave (8) 10 F1
devam ediyor 5 A5
Montalembert, Rue (7) 12 D3
Montalivet, Rue (8) 5 B5
Montbrun, Passage (14) 16 D5
Montbrun, Rue (14) 16 D5
Montcalm, Rue (18) 2 E4
Montebello, Port de (5) 13 B4
Montebello, Quai de (5) 13 A4
Montenotte, Rue de (17) 4 D3
Montespan, Ave de (16) 9 A1
Montesquieu, Rue (1) 12 F2
Montevideo, Rue de (16) 3 A5
devam ediyor 9 A1
Montfaucon, Rue de (6) 12 E4
Monthiers, Cité (9) 6 D2
Montholon, Rue de (9) 7 A3
Montholon, Sq de (9) 7 A3
Montmartre, Ave de la Porte de (18) 2 E3
Montmartre, Blvd (2, 9) 6 F4
Montmartre, Galerie (2) 6 F5
Montmartre, Rue (1, 2) 13 A1
Montmartre, Rue (2) 6 F5
Montmorency, Rue de (4) 13 C2
Montorgueil, Rue (1, 2) 13 A1
Montparnasse, Blvd du (6, 14, 15) 15 C1
Montparnasse, Blvd du (6, 14) 16 E1
Montparnasse, Passage (14) 15 C1
Montparnasse, Rue du (6, 14) 16 D1
Montpensier, Rue de (1) 12 E1
Montrosier, Rue de 3 B2
Monttessuy, Rue de (7) 10 F2
Montyon, Rue de (9) 7 A4
Mony, Rue (16) 9 A1
Morand, Rue (11) 8 F5
Moreau, Rue (12) 14 F5
Morel, Rue 1 B2
Morice, Rue 1 A2
Morland, Blvd (4) 14 D5
Morlot, Rue (9) 6 D1
Mornay, Rue (4) 14 D5
Moro Giafferi, Pl de (14) 15 C4
Moscou, Rue de (8) 5 C2
Moselle, Passage de la (19) 8 F1
Moselle, Rue de la (19) 8 F1
Moskowa, Cite de la (18) 2 E1
Mosquée de Paris (5) 17 C2
Motte Picquet, Ave de la (7) 10 F4
devam ediyor 11 A1
Mouffetard, Rue (5) 17 B1
Mouffetard Monge, Galerie (5) 17 B2
Moufle, Rue (11) 14 F2
Moulin de la Galette (18) 2 E5
Moulin de la Vierge, Rue du (15) 15 B4
Moulin des Près, Rue du (13) 17 B5
Moulin Joly, Rue du (11) 8 F5
Moulin Rouge (18) 6 E1
Moulin Vert, Rue du (14) 15 C4
Moulinet, Rue du (13) 17 C5
Moulins, Rue des (1) 12 E1
Mousseau, Impasse 2 E2
Moussy, Rue de (4) 13 C3
Mouton Duvernet, Rue (14) 16 D4
Mozart, Ave (16) 9 A3
Mulhouse, Rue de (2) 7 A5
Muller, Rue (18) 7 A1
Murillo, Rue (8) 4 F3
devam ediyor 5 A3
Musee Adam Mickiewicz (4) 13 C4
Musee Bouilhet Christofle (8) 5 C5
Musee Bourdelle (15) 15 B1
Musee Carnavalet (3) 14 D3
Musee Cernuschi (8) 5 A3
Musee d'Arménien (16) 3 B5
Musee d'Art Moderne (16) 10 E1
Musee d'Art Naif Max Fourny (18) 7 A1
Musee d'Ennery (16) 3 B5
Musee d'Orsay (7) 12 D2
Musee de Cluny (5) 12 F5
devam ediyor 13 A5
Musee de Cristal (10) 7 B4
Musee de l'Armee (7) 11 A3
Musee d'Art et d'Histoire du Judaisme (3) 13 B2
Musee de l'Holographie (1) 13 A2
Musee de l'Orangérie (1) 11 C1
Musee de l'Ordre de la Libération (7) 11 A4
Musee de la Contrefaçon (16) 3 B5
Musee de la Mode et du Costume Palais Galliera (16) 10 D1

Musée de la Musique Mechanique (3) 13 B2
Musée de la Poste (15) 15 B2
Musée de la Sculpture en Plein Air (5) 13 C5
Musee de Minéraiogie (5) 13 B5
Musée Delacroix (6) 12 E4
Musee des Arts Decoratifs (1) 12 E2
Musée des Arts et Metiers (3) 13 B1
Musee de la Mode et des Textiles (1) 12 E2
Musée des Plan-Reliefs (7) 11 B3
Musee du Louvre (1) 12 E2
Musee du Montmartre (18) 2 F5
Musée du Vin (16) 9 C3
Musee Grévin (1) 13 A2
Musée Grévin (9) 6 F4
Musée Gustave Moreau (9) 6 E3
Musee Légion d'Honneur (7) 11 C2
Musée Mailloi (7) 11 C4
Musee National des Arts Asiatiques Guimet (16) 10 D1
Musée National d'Histoire Naturelle (5) 17 C2
Musée Nissim de Camondo (8) 5 A3
Musée Picasso (3) 14 D2
Musée Radio- France (16) 9 A4
Musée Rodin (7) 11 B3
Musée Zadkine (6) 16 E1
Mytha, Rue (18) 7 A1
devam ediyor 7 B1
Myron Timothy Herrick, Ave (8) 5 A4

N

N20 (14) 16 D5
N306 (14) 15 C5
Nadar, Sq (18) 6 F1
Nancy, Rue de (10) 7 C4
Naples, Rue de (8) 5 B3
Napoléon, Cour (1) 12 E2
Narvik, Pl de (8) 5 A3
Nationale du Jeu de Paume, Galerie (1) 11 C1
Nationale, Pl (13) 18 D5
Nationale, Rue (13) 18 D4
Nations Unies, Ave des (16) 10 D2
devam ediyor 9 C2
Navarin, Rue de (9) 6 F2
Navarre, Rue de (5) 17 B1
Navier, Rue (18) 2 D4
Necker, Rue (4) 14 D3
Nelaton, Rue (15) 9 C4
Nemours, Rue de (11) 14 E1
Nesle, Rue de (6) 12 F3
Neuf, Pl du Pont (1) 12 F3
Neuf, Pont (1, 6) 12 F3
Neuilly, Ave de (16) 3 B3
Neuve Pierre Curie, Rue 2 E2
Neuve Popincourt, Rue (11) 14 F1
Neuve St-Pierre, Rue (4) 14 D4
Neuve Tolbiac, Rue (13) 18 F4
Néva, Rue de la (17) 4 E3
Nevers, Rue de (6) 12 F3
New York, Ave de (16) 10 D2
devam ediyor 9 C2
Newton, Rue (16) 4 E5
Ney, Blvd (18) 2 E3
Nicolas Flamel, Rue (4) 13 A3
Nicolas Fortin, Rue (13) 17 C5
Nicolas Houël, Rue (5) 18 D2
Nicolas Roret, Rue (13) 17 B3
Nicolay, Sq (17) 5 B1
Nicolo, Rue (16) 9 A2
Niel, Ave (17) 4 E2
Niel, Villa (17) 4 E2
Niepce, Rue (15) 15 B3
Nil, Rue du (2) 7 A5
Nobel, Rue (18) 2 F5
Nocard, Rue (15) 9 C4
Noisiel, Rue de (16) 3 B5
Nollet, Rue (17) 1 B5
devam ediyor 5 C1
Nollez, Cite (18) 2 E4
Nonnains d'Hyères, Rue des (4) 13 C4
Nordling, Rue 3 A3
Normandie, Rue de (3) 14 D1
Norvins, Rue (18) 6 F1
Nôtre, Rue le (16) 9 C2
Notre-Dame (4) 13 B4
Notre-Dame, Pl du Parvis (4) 13 A4
Notre-Dame, Pont (4) 13 A3
Notre-Dame de Bonne Nouvelle, Rue (2) 7 B5
Notre-Dame de Lorette, Rue (9) 6 E3
Notre-Dame de Nazareth, Rue (3) 13 C1
devam ediyor 7 B5
Notre-Dame de Recouvrance, Rue (2) 7 A5
Notre-Dame des Champs, Rue (6) 16 E2
Notre-Dame des Victoires, Rue (2) 12 F1
devam ediyor 6 F5
Nov 8 1942, Pl du (10) 7 B3
Nov 11 1918, Pl du (10) 7 C3

O

Obelisque (8) 11 C1
Oberkampf, Rue (11) 14 E1
Observatoire, Ave de l' (14) 16 E3
Observatoire de Paris, l' (14) 16 E3
Octave Gréard, Ave (7) 10 D3
Odéon, Carrefour de l' (6) 12 F4
Odéon, Pl de l' (6) 12 F5
Odéon, Rue de l' (6) 12 F5
Odessa, Rue d' (14) 15 C2
Olivet, Rue d' (7) 11 B5
Olivier Noyer, Rue (14) 15 C4
Olympia (9) 6 D5
Opéra, Ave de l' (1) 12 E1
Opéra, Ave de l' (2) 6 E5
Opéra, Pl de l' (2, 9) 6 E5
Opéra de Paris Bastille, l' (12) 14 E4
Opéra de Paris Garnier (9) 6 D4
Oratoire, Rue de l' (1) 12 F2
Orchampt, Ravignan, Rue d' (18) 6 E1
Ordener, Rue (18) 2 E4
Orée du Bois, l' (16) 3 B3
Orfèvres, Quai des (1) 12 F3
Orfèvres, Rue des (1) 13 A3
Orgues, Passage des (3) 7 C5
Orillon, Rue de l' (11) 8 F5
Orleans, Quai d (4) 13 B4
Orleans, Rue d' 3 A2
Orleans, Villa d' (14) 16 D5
Ormesson, Rue d' (4) 14 D3
Orsay, Quai d' (7) 10 F2
devam ediyor 11 B2
Orsel, Rue d' (18) 6 F2
devam ediyor 7 A1
Ortolan, Rue (5) 17 B1
Ortolan, Sq (5) 17 B1
Oslo, Rue d' (18) 2 D4
Oudinot, Rue (7) 11 B5
Oudry, Rue (13) 17 C3
Ouessant, Rue d' (15) 10 E5
Ouest, Rue de l' (15) 15 B3
Ours, Rue aux (3) 13 B2
Ozanam, Pl et Sq (6) 16 D1

P

P Langevin, Square (5) 13 B5
Pablo Picasso, Place (14) 16 D2
Paix, Rue de la (1, 2) 6 D5
Pajol, Rue (18) 7 C1
Pajou, Rue (16) 9 A3
Palais, Blvd du (1, 4) 13 A3
Palais Abbatial (6) 12 E4
Palais Bourbon (7) 11 B2
Palais Bourbon, Pl du (7) 11 B2
Palais de Chaillot (16) 9 C2
Palais de Justice (1) 13 A3
Palais de l'Elysee (8) 5 B5
Palais de la Decouverte (8) 11 A1
Palais de Tokyo (16) 10 E1
Palais des Congrès (17) 3 B3
Palais du Luxembourg (6) 12 E5
Palais Omnisports de Paris Bercy (12) 18 F2
Palais Royal (1) 12 E1
Palatine, Rue (6) 12 E5
Palestro, Rue de (2) 13 B1
Pailloy, Rue 1 A2
Palouzie, Rue 2 D1
Panoramas, Passage des (2) 6 F5
Pantheon (5) 17 A1
Pantheon, Pl du (5) 17 A1
Pape Carpentier, Rue (6) 12 E5
Papillon, Rue (9) 7 A3
Papin, Rue (3) 13 B1
Paradis, Cite (10) 7 B4
Paradis, Rue de (10) 7 B4
Paraguay, Pl du (16) 3 A4
Parc du Champ de Mars (7) 10 E3
Parc Monceau (8) 4 F3
devam ediyor 5 A3
Parc Municipal (17) 1 A1
Parc Oceanique Cousteau (1) 13 A2
Parc Royal, Rue du (3) 14 D3
Parchappe, Cité (11) 14 E4
Parcheminerie, Rue de la (5) 13 A4
Parme, Rue de (9) 6 D2
Parmentier, Ave (10, 11) 8 E5
Parmentier, Ave (11) 14 F1
Parmentier, Pl 3 B2
Parmentier, Rue 3 B1
Parrot, Rue (12) 14 F5
Pas de la Mule, Rue du (3, 4) 14 D3
Pascal, Rue (5, 13) 17 A3
Pasdeloup, Pl (11) 14 E1
Pasquier, Rue (8) 5 C4
Passy, Pl de (16) 9 A3
Passy, Port de (16) 10 D2
devam ediyor 9 B4
Passy, Rue de (16) 9 B3
Pasteur, Blvd (15) 15 A1
Pasteur, Rue (11) 14 F2
Pasteur, Rue (17) 2 D2
Pasteur M Boegner, Rue du (16) 9 B2
Pastourelle, Rue (3) 13 C2
Patay, Rue de (13) 18 E5
Patriarches, Rue des (5) 17 B2
Patrice Boudart, Villa (16) 9 A4
Pâtures, Rue des (16) 9 A5
Paul Adam, Ave (17) 4 E1
Paul Albert, Rue (18) 7 A1
Paul Baudry, Rue (8) 4 F4
Paul Bert, Rue (11) 2 F2
Paul Bodin, Rue (17) 1 B4
Paul Cezanne, Rue (8) 5 A4
Paul Claudel, Pl (6) 12 F5
Paul Delaroche, Rue (16) 9 A3
Paul Déroulède, Rue 3 A3
Paul Deschanel, Allée (7) 10 D2
Paul Doumer, Ave (16) 9 B2
Paul Dupuy, Rue (16) 9 A5
Paul Escudier, Rue (9) 6 E2
Paul Feval, Rue (18) 2 F5
Paul Gervais, Rue (13) 17 A4
Paul Léautaud, Pl (17) 4 E1
Paul Lelong, Rue (2) 6 F5
Paul Louis Courier, Rue (7) 11 C3
Paul Painlevé, Sq et Pl (5) 13 A5
Paul Saumiere, Rue (16) 9 B2
Paul Séjourné, Rue (6) 16 E2
Paul Valery, Rue (16) 3 C4
devam ediyor 4 D5
Paulin Méry, Rue (13) 17 B5
Pauline Borghese, Rue 3 A1
Pauly, Rue (14) 15 A4
Pavée, Rue (4) 14 D3
Pavillon d'Armenonville, Chemin du (16) 3 A3
Pavillon, Ave des (17) 3 C2
Pavillons, Impasse des (18) 2 E3
Payenne, Rue (3) 14 D3
Pecquay, Rue (4) 13 C2
Peguy, Rue (6) 16 D1
Pelée, Rue (11) 14 E2
Peletier, Rue le (9) 6 F4
Pelican, Rue du (1) 12 F2
Pelouze, Rue (8) 5 B2
Penel, Passage (18) 2 F3
Penthièvre, Rue de (8) 5 B4
Pépinière, Rue de la (8) 5 C4
Perche, Rue du (4) 13 C2
Percier, Ave (8) 5 B4
Perdonnet, Rue (10) 7 C2
Père Guerin, Rue (13) 17 B5
Père Teilhard de Chardin, Pl du (4) 14 D5
Pereire (Nord), Blvd (17) 3 C3
Pereire (Nord), Blvd (17) 4 D2
Pereire (Sud), Blvd (17) 3 C3
Pereire (Sud), Blvd (17) 4 D2
Pergolese, Rue (16) 3 B4
Perignon, Rue (7, 15) 11 A5
Perile, Rue de la (3) 14 D1
Périphérique, Blvd 1 B3
Périphérique, Blvd (16) 3 A4
Perle, Rue de la (4) 13 C2
Pernelle, Rue (4) 13 B3
Pernette du Guillet, Allée (19) 8 F4
Pernety, Rue (15) 15 B3
Perrault, Rue (1) 12 F2
Perrée, Rue (3) 14 D1

Yer adlarından sonra arrondissement numarası ve Sokak Planı referansı verilmiştir.

Perrichont, Ave (16) 9 A5
Perronet, Rue (7) 12 D3
Perronet, Rue 3 A1
Perronet, Sq 3 A1
Pershing, Blvd (17) 3 C2
Pestalozzi, Rue (5) 17 B2
Petiet, Rue (18) 2 D4
Petit Cerf, Passage (17) 1 B4
Petit Luxembourg (6) 12 E5
Petit Moine, Rue du (5) 17 B3
Petit Musc, Rue du (4) 14 D4
Petit Palais (8) 11 B1
Petit Pont (4, 5) 13 A4
Petit Pont, Pl du (5) 13 A4
Petit Pont, Rue du (5) 13 A4
Petite Truanderie, Rue de la (2) 13 A1
Petites Ecuries, Cour des (10) 7 B4
Petites Ecuries, Passage des (10) 7 B4
Petites Ecuries, Rue des (10) 7 B4
Petits Champs, Rue des (1, 2) 12 E1
Petits Hôtels, Rue des (10) 7 B3
Pétrarque, Rue (16) 9 B2
Pétrarque, Sq (16) 9 B2
Petrelle, Rue (9) 7 A2
Petrelle, Sq (9) 7 A2
Phalsbourg, Rue de (17) 4 F2
devant ediyor 5 A2
Philibert Delorme, Rue (17) 4 E1
Philip Le Boucher, Ave 3 A2
Philippe de Champagne, Rue (13) 17 C4
Philippe de Girard, Rue (18) 7 C1
Philippe Hecht, Rue (19) 8 F3
Picardie, Rue de (3) 14 D1
Piccini, Rue (16) 3 C4
Picot, Rue (16) 3 B5
Pierrard, Rue 3 A1
Pierre, Passage 2 D2
Pierre Bullet, Rue (10) 7 C4
Pierre Charron, Rue (8) 4 F5
Pierre Chausson, Rue (10) 7 C5
Pierre Cherest, Rue 3 B2
Pierre Curie, Rue 1 B2
devam ediyor 2 F1
Pierre Demours, Rue (17) 4 D2
Pierre Dupont, Rue (10) 8 D3
Pierre et Marie Curie, Rue (5) 17 A1
Pierre Ginier, Rue (18) 6 D1
Pierre Gourdault, Rue (13) 18 E4
Pierre Haret, Rue (9) 6 D1
Pierre Lafue, Pl (6) 16 D1
Pierre Lampué, Pl (5) 17 A2
Pierre Larousse, Rue (15) 15 B5
Pierre Le Grand, Rue (8) 4 E3
Pierre l'Ermite, Rue (18) 7 B1
Pierre Leroux, Rue (7) 11 B5
Pierre Lescot, Rue (1) 13 A2
Pierre Levee, Rue de la (11) 14 E1
devam ediyor 8 E5
Pierre Loti, Ave (7) 10 E3
Pierre Louÿs, Rue (16) 9 A5
Pierre Nicole, Rue (5) 16 F2
Pierre Picard, Rue (18) 7 A1
Pierre Premier de Serbie, Ave (16) 10 E1
Pierre Rebiere, Rue (17) 1 B3
Pierre Reverdy, Rue (19) 8 F1
Pierre Sarrazin, Rue (6) 12 F5
Pierre Semard, Rue (9) 7 A3
Pierre Villey, Rue (7) 10 F2
Pigalle, Cité (9) 6 E2
Pigalle, Pl (9, 18) 6 E2
Pigalle, Rue (9) 6 E2
Pillet Will, Rue (9) 6 E4
Pilleux, Cité (18) 2 D5
Pinel, Pl (13) 18 D4
Pinel, Rue (13) 17 C4
Pirandello, Rue (13) 17 C3
Piver, Passage (11) 8 F5
Place Clement Ader (16) 9 A4
Place de la République (3, 10, 11) 8 D5
Place du Palais Royale (1) 12 E1
Place du Pyramides (1) 12 E2
Place Jean-Paul II (4) 13 B4
Place Vendôme (1) 12 D1
Plaisance, Rue de (15) 15 B4
Plaisance de Paris Arsenal, Rue de (12) 14 E5
Plantes, Rue des (14) 15 C5
Platon, Rue (15) 15 A3
Plâtre, Rue du (4) 13 B2
Plumet, Rue (15) 15 A2
Poinsot, Rue (14) 15 C2
Poissonnière, Blvd (2, 9) 7 A5
Poissonnière, Rue (2) 7 A5
Poissonniers, Rue des (18) 7 B1
Poissy, Rue de (5) 13 B5
Poitevins, Rue des (6) 12 F4
Poitiers, Rue de (7) 12 D3
Poitou, Rue de (3) 14 D2
Pôle Nord, Rue du (18) 2 F4
Poliveau, Rue (5) 17 C2
Pologne, Ave de (16) 3 A5
Polonceau, Rue (18) 7 B1
Pomereu, Rue de (16) 3 B5
Pompe, Rue de la (16) 3 B5
devam ediyor 9 A2
Pompidou, Centre (4) 13 B2
Poncelet, Passage (17) 4 E2
Poncelet, Rue (17) 4 E3
Pondichery, Rue de (15) 10 E5
Pont à Mousson, Rue de (17) 1 C3
Pont aux Biches, Passage du (3) 7 C5
Pont aux Choux, Rue du (3) 14 D2
Pont de Lodi, Rue du (6) 12 F4
Pont Louis-Philippe, Rue du (4) 13 B3
Pont Neuf, Rue du (1) 13 A2
Ponthieu, Rue de (8) 4 F4
devam ediyor 5 A5
Pontoise, Rue de (5) 13 B5
Popincourt, Cour (11) 14 F2
Popincourt, Impasse (11) 14 F3
Popincourt, Rue (11) 14 F3
Port des Saints Peres (6, 7) 12 E3
Port Mahon, Rue de (2) 6 E5
Port Royal, Blvd de (5, 13) 17 A3
Port Royal, Blvd de (5, 14) 16 F2
Port Royal, Sq de (13) 16 F3
Portalis, Rue (8) 5 B3
Portefoin, Rue (3) 13 C1
Portugais, Ave des (16) 4 D5
Possoz, Pl (16) 9 A2
Postes, Passage des (5) 17 A2
Pot de Fer, Rue du (5) 17 A2
Poteau, Passage du (18) 2 E3
Poteau, Rue du (18) 2 F4
Pouchet, Ave de la Porte (17) 1 C3
Pouchet, Passage (17) 1 C3
Pouchet, Porte (17) 1 C3
Pouchet, Rue (17) 1 C4
Poulet, Rue (18) 7 A1
Poulletier, Rue (4) 13 C4
Pouy, Rue de (13) 17 B5
Poyer, Rue 1 A2
Prague, Rue de (12) 14 F5
Pre aux Chevaux, Sq du (16) 9 A4
Pré aux Clercs, Rue du (7) 12 D3
Precheurs, Rue des (1) 13 A2
Prefecture de Paris (12) 18 E1
Presbourg, Rue de (16) 4 D4
Presentation, Rue de la (11) 8 F5
Presidence du Conseil (7) 11 C4
Président Ed Herriot, Pl du (7) 11 B2
Président-Kennedy, Ave du (16) 9 B4
Président-Mithouard, Pl du (7) 11 B5
President-Wilson, Ave du (16) 10 D1
Presles, Rue de (15) 10 E4
Pretres, Impasse des (16) 9 B1
Prêtres St-Séverin, Rue des (5) 13 A4
Prêtres St-Germain l'Auxerrois, Rue des (1) 12 F2
Prevot, Rue du (4) 13 C4
Primatice, Rue (13) 17 C4
Princesse, Rue (6) 12 E4
Printemps, Rue du (17) 5 A1
Procession, Rue de la (15) 15 A3
Prony, Rue de (17) 4 F2
devam ediyor 5 A2
Prosper Goubaux, Pl (8, 17) 5 B2
Provence, Rue de (8, 9) 6 D4
Puget, Rue (18) 6 E1
Puits de l'Ermite, Rue du (5) 17 B2
Pusy, Cité de (17) 5 A1
Puteaux, Rue (17) 5 C2
Puvis de Chavannes, Rue (17) 4 E1
Pyramide (1) 12 E2
Pyramides, Pl des (1) 12 E1
Pyramides, Rue des (1) 12 E1

Q

Quai de la Gare (13) 18 F3
Quai Voltaire (7) 12 D3
Quatre Freres, Place des (18) 2 E5
Quatre Septembre, Rue du (2) 6 E5
Quatre Vents, Rue des (6) 12 F4
Quatrefages, Rue de (5) 17 B1
Quatres Fils, Rue des (4) 13 C2
Quentin Bauchart, Rue (8) 4 D5
Quincampoix, Rue (3) 13 D2

R

Rabelais, Rue (8) 5 A5
Rachel, Ave (18) 6 D1
Racine, Rue (6) 12 F5
Radziwill, Rue (1) 12 F1
Raguinot, Passage (12) 18 F1
Rambuteau, Rue (3, 4) 13 D2
Rameau, Rue (2) 6 E5
Ramey, Rue (18) 7 A1
Rampon, Rue (11) 14 D1
Ranelagh, Rue du (16) 9 A4
Raoul Dautry, Pl (15) 15 C2
Raoul Follereau, Pl (10) 8 D3
Rapee, Port de la (12) 18 E1
Rapee, Quai de la (12) 18 E1
Rapp, Ave (7) 10 E2
Raspail, Blvd (6, 7) 12 D4
Raspail, Blvd (6, 14) 16 D2
Raspail, Rue 2 D1
Rataud, Rue (5) 17 A2
Raymond Losserand, Rue (15) 15 B4
Raymond Poincare, Ave (16) 3 C5
devam ediyor 9 C1
Raynouard, Rue (16) 9 B1
Reaumur, Rue (2, 3) 13 B1
Reaumur, Rue (2) 6 F5
devam ediyor 7 A5
Rebeval, Rue (19) 8 F4
Rebeval, Sq de (19) 8 F4
Récamier, Rue (7) 12 D4
Récollets, Passage des (10) 7 C4
Récollets, Rue des (10) 7 C4
Recollets, Sq des (10) 8 D4
Recteur Poincare, Ave du (16) 9 A4
Reculettes, Rue des (13) 17 B4
Regard, Rue du (6) 12 D5
Régis, Rue (6) 11 C5
Regrattier, Rue le (4) 13 B4
Reims, Rue de (13) 18 E5
Reine, Cours la (8) 11 A1
Reine Astrid, Pl de la (8) 10 F1
Reine Blache, Rue (10) 8 D3
Reine Blanche, Rue de la (13) 17 B3
Reine de Hongrie, Passage de la (1) 13 A1
Remi-Belleau, Villa (19) 8 F1
Remusat, Rue de (16) 9 A5
Remy de Gourmont, Rue (19) 8 F3
Remy Dumoncel, Rue (14) 16 D5
Renard, Rue du (4) 13 D1
Renaudes, Rue des (17) 4 E2
Rene Binet, Rue (18) 2 F3
Rene Boulanger, Rue (10) 8 D5
Rene Boylesve, Ave (16) 9 C3
Rene Cassin, Pl (1) 13 A2
Rene Coty, Ave (14) 16 D4
Rene Panhard, Rue (13) 17 C2
Rene Viviani, Sq (5) 13 A4
Rennequin, Rue (17) 4 D2
Rennes, Rue de (6) 16 D1
République, Ave de la (11) 14 E1
République, Pl de la (3, 11) 14 D1
République, Pl de la 1 A2

République Dominicaine, Pl de la (8, 17) **5 A2**
Résistance, Pl de la (7) **10 F2**
Retiro, Cité de (8) **5 C5**
Rhoutté, Rue (9) **7 A3**
Ricaut, Rue (13) **18 D5**
Richard Baret, Pl (17) **5 C1**
Richard Lenoir, Blvd (11) **14 E1**
Richard Lenoir, Sq (11) **14 E2**
Richelieu, Rue de (1) **12 E1**
Richelieu, Rue de (2) **6 F5**
Richemont, Rue de (13) **18 E5**
Richepance, Rue (1, 8) **5 C5**
Richer, Rue (9) **7 A4**
Richerand, Ave (10) **8 D4**
Richomme, Rue (18) **7 B1**
Ridder, Rue de (14) **15 A4**
Rigny, Rue de (8) **5 B4**
Rimbaut, Passage (14) **16 D5**
Rio de Janeiro, Pl de (8) **5 A3**
Riverin, Cite (10) **7 C5**
Rivoli, Rue de (1, 4) **13 A2**
Rivoli, Rue de (1) **11 C1**
Robert de Flers, Rue (15) **9 B5**
Robert Desnos, Pl (10) **8 E3**
Robert Esnault Pelterie, Rue (7) **11 B2**
Robert Houdin, Rue (11) **8 F5**
Robert Le Coin, Rue (16) **9 A3**
Robert Montagne, Sq (5) **17 B2**
Robert Planquette, Rue (18) **6 E1**
Roberval, Rue (17) **1 C4**
Robespierre, Passage **2 D2**
Rochambeau, Rue (9) **7 A3**
Rochechouart, Blvd de (9, 18) **6 F2**
Rochechouart, Blvd de (9) **7 A2**
Rochechouart, Rue de (9) **7 A2**
Rochefoucauld, Rue de la (9) **6 E3**
Rocher, Rue du (8) **5 C3**
Rocroy, Rue de (10) **7 B2**
Rodier, Rue (9) **6 F3**
devam ediyor **7 A2**
Rodin, Ave (16) **9 A1**
Roger, Rue (14) **16 D3**
Roger Bacon, Rue (17) **3 C2**
Roger Verlomme, Rue (3) **14 D3**
Rohan, Rue de (1) **12 E2**
Roi de Sicile, Rue du (4) **13 C3**
Roi Doré, Rue du (3) **14 D2**
Rollin, Rue (5) **17 B1**
Rome, Cour de (8) **5 C3**
Rome, Rue de (17) **5 B1**
Ronsard, Rue (18) **7 A1**
Roquépine, Rue (8) **5 B4**
Roquette, Rue de la (11) **14 F3**
Rosa Bonheur, Rue (15) **15 A1**
Rosiers, Rue des (4) **13 C3**
Rosiers, Rue des **2 E1**
Rossini, Rue (9) **6 F4**
Rotrou, Rue (6) **12 F5**
Roubaix, Pl de (10) **7 B2**
Rouelle, Rue (15) **9 C5**
Rouen, Rue de (19) **8 F1**
Rougemont, Cité (9) **7 A4**
Rougemont, Rue (9) **7 A4**
Rouget de l'Isle, Rue (1) **12 D1**
Rouget de l'Isle, Rue **1 A3**
Roule, Ave du **3 A2**
Roule, Sq du **3 B1**
Roule, Villa du **3 A2**
Rousselet, Rue (7) **11 B5**
Roux, Impasse (17) **4 E2**
Roy, Rue (8) **5 B4**
Royal, Pont (1, 7) **12 D2**
Royale, Rue (8) **5 C5**
Royer Collard, Impasse (5) **16 F1**
Royer Collard, Rue (5) **16 F1**
Rubens, Rue (13) **17 C4**
Rude, Rue (16) **4 D4**
Ruelle, Passage (18) **7 C1**
Ruelle Sourdis (3) **13 C2**
Ruhmkorff, Rue (17) **3 C2**
Ruisseau, Rue du (18) **2 F4**
Rutebeuf, Pl (12) **18 F1**
Ruysdael, Ave (8) **5 A3**

S

Sablière, Rue de la (14) **15 C4**
Sablons, Rue des (16) **9 B1**
Sablons, Villa des **3 A2**
Sablons à la Porte Maillot; Route de la Porte des (16) **3 A3**
Sablonville, Rue de **3 B2**
Sabot, Rue du (6) **12 D4**
devam ediyor **12 E4**
Sacre-Coeur (18) **6 F1**
Sacy, Ave de (7) **10 E3**
Sadi Lecointe, Rue (19) **8 F2**
Saïd, Villa (16) **3 B4**
Saïgon, Rue de (16) **4 D4**
Saillard, Rue (14) **16 D4**
St-Alexander Nevsky Cathedral (8) **4 E3**
St-Amand, Rue (15) **15 A4**
St-Ambroise, Passage (11) **14 F2**
St-Ambroise, Rue (11) **14 F2**
St-Andre des Arts, Pl (6) **12 F4**
St-Andre des Arts, Rue (6) **12 F4**
St-Ange, Passage (17) **2 D3**
St-Anne Popincourt, Passage (11) **14 E3**
St-Antoine, Passage (11) **14 F4**
St-Antoine, Rue (4) **14 D4**
St-Augustin, Pl (8) **5 B4**
St-Augustin, Rue (2) **6 E5**
St-Benoît, Rue (6) **12 E3**
St-Bernard, Port (5) **13 C5**
devam ediyor **18 D1**
St-Bernard, Quai (5) **13 C5**
devam ediyor **18 D1**
St-Bernard, Sq (18) **7 C1**
St-Bon, Rue (4) **13 B3**
St-Bruno, Rue (18) **7 B1**
devam ediyor **7 C1**
St-Charles, Place (15) **9 C5**
St-Charles, Rue (15) **10 D4**
devam ediyor **9 C5**
St-Chaumont, Cité (19) **8 F4**
St-Claude, Rue (3) **14 D2**
St-Denis, Blvd (2, 3, 10) **7 B5**
St-Denis, Impasse (2) **13 A1**
St-Denis, Porte (2) **7 B5**
St-Denis, Rue (1, 2) **7 B5**
devam ediyor **13 B1**
St-Denis, Rue (4) **13 B3**
St-Didier, Rue (16) **9 C1**
St-Dominique, Rue (7) **10 F2**
devam ediyor **11 A2**
devam ediyor **11 C3**
St-Etienne-du-Mont (5) **17 A1**
St-Ephrem (5) **13 A5**
St-Eustache (1) **13 A1**
St-Ferdinand, Pl (17) **3 C3**
St-Ferdinand, Rue (17) **3 C3**
St-Fiacre, Rue (2) **7 A5**
St-Florentin, Rue (1, 8) **11 C1**
St-Georges, Rue (9) **6 E3**
St-Germain, Blvd (7) **11 C2**
St-Germain, Blvd (5) **13 A5**
St-Germain-des-Pres (6) **12 E4**
St-Germain-l'Auxerrois (1) **12 F2**
St-Gervais-St-Protais (4) **13 B3**
St-Germain, Blvd (6, 7) **12 D4**
St-Germain, Blvd (7) **11 C3**
St-Gervais, Pl (4) **13 B3**
St-Gilles, Rue (3) **14 D3**
St-Gothard, Rue du (14) **16 E5**
St-Guillaume, Rue (7) **12 D3**
devam ediyor **12 D4**
St-Hippolyte, Rue (13) **17 A3**
St-Honore, Rue (1, 8) **5 C5**
St-Honoré, Rue (1) **13 A2**
devam ediyor **12 D1**
St-Hyacinthe, Rue (1) **12 D1**
St-Jacques, Blvd (14) **16 E4**
St-Jacques, Pl (14) **16 E4**
St-Jacques, Rue (5) **13 A5**
devam ediyor **16 F1**
St-Jacques, Villa (14) **16 E4**
St-Jean, Rue (17) **1 C5**
St-Jerôme, Rue (18) **7 B1**
St-Joseph, Rue (2) **7 A5**
St-Joseph des Carmes (6) **12 D5**
St-Joseph, Cour (11) **14 F4**
St-Julien le Pauvre, Rue (5) **13 A4**
St-Just, Rue **1 A3**
St-Laurent, Rue (10) **7 C3**
St-Lazare, Rue (9) **6 D3**
St-Louis (10) **8 E4**
St-Louis-des-Invalides (7) **11 A3**
St-Louis-en-l'Ile (4) **13 C4**
St-Louis-en-l'Ile, Rue (4) **13 C4**
St-Louis, Cour (11) **14 E4**
St-Louis, Pont (4) **13 B4**
St-Luc, Rue (18) **7 B1**
St-Marc, Rue (2) **6 F5**
St-Marcel, Blvd (5, 13) **17 C3**
St-Martin, Blvd (3, 10) **7 C5**
St-Martin, Canal (10) **8 D3**
St-Martin, Porte **7 C5**
St-Martin, Rue (3, 4) **7 B5**
St-Martin, Rue (3) **13 B1**
St-Mathieu, Rue (18) **7 C1**
St-Maur, Passage (11) **14 F1**
St-Maur, Rue (10, 11) **8 E4**
St-Maur, Rue (11) **14 F1**
St-Médard (5) **17 B2**
St-Merri (4) **13 B3**
St-Merri, Rue (4) **13 B3**
St-Michel, Blvd (6) **12 F5**
devam ediyor **16 F2**
St-Michel, Pl (5) **13 A4**
St-Michel, Quai (5) **13 A4**
St-Michel, Pont (1, 4, 5, 6) **13 A4**
St-Michel, Villa (18) **2 D5**
St-Nicolas, Rue (12) **14 F5**
St-Ouen, Ave de (18) **2 D4**
St-Ouen, Ave de la Porte de (17, 18) **2 D3**
St-Paul, Rue (4) **14 D4**
St-Paul–St-Louis (4) **14 D4**
St-Philippe, Rue (2) **7 B5**
St-Philippe du Roule, Rue (8) **5 A4**
St-Pierre, Pl (18) **6 F1**
St-Pierre Amelot, Passage (11) **14 E2**
St-Pierre de Montmartre (18) **6 F1**
St-Placide, Rue (6) **11 C5**
devam ediyor **12 D5**
St-Quentin, Rue (10) **7 C3**
St-Roch (1) **12 E1**
St-Roch, Passage (1) **12 E1**
St-Roch, Rue (1) **12 E1**
St-Romain, Rue (6) **11 C5**
St-Rustique (18) **6 F1**
St-Sabin, Passage (11) **14 E3**
St-Sabin, Rue (11) **14 E3**
St-Saens, Rue (15) **10 D4**
St-Sauveur, Rue (2) **13 A1**
St-Sébastien, Impasse (11) **14 E2**
St-Sebastien, Passage (11) **14 E2**
St-Sébastien, Rue (11) **14 E2**
St-Senoch, Rue de (17) **4 D2**
St-Séverin (5) **13 A4**
St-Severin, Rue (5) **13 A4**
St-Simon, Rue de (7) **11 C3**
St-Spire, Rue (2) **7 B5**
St-Sulpice (6) **12 E5**
St-Sulpice, Pl (6) **12 E4**
St-Sulpice, Rue (6) **12 E4**
St-Thomas d'Aquin, Pl (7) **12 D3**
St-Victor, Rue (5) **13 B5**
St-Vincent, Rue (18) **2 F5**
St-Vincent de Paul (14) **16 E3**
St-Vincent de Paul, Rue (10) **7 B2**
St-Vincent de Paul, Sq (10) **7 B3**
Ste-Anastase, Rue (3) **14 D2**
Ste-Anne, Rue (1) **12 E1**
Ste-Anne, Rue (2) **6 E5**
Ste-Apolline, Rue (2) **7 B5**
Ste-Beuve, Rue (6) **16 D1**
Ste-Cecile, Rue (9) **7 A4**
Ste-Chapelle (1) **13 A3**
Ste-Clotilde (7) **11 B3**
Ste-Croix de la Bretonnerie, Rue (4) **13 B3**
devam ediyor **13 C3**
Ste-Croix de la Bretonnerie, Sq (4) **13 B3**
Ste-Elisabeth, Passage (3) **13 C1**
Ste-Elisabeth, Rue (3) **13 C1**
Ste-Foy, Rue (2) **7 B5**
Ste-Genevieve, Pl (5) **17 A1**
Ste-Hélène, Sq (18) **2 F3**
Ste-Leonie, Sq (14) **15 C4**
Ste-Marthe, Impasse (10) **8 E4**
Ste-Marthe, Rue (10) **8 E4**
Ste-Odile, Sq (17) **4 D1**
Ste-Opportune, Pl (1) **13 A2**
Sts-Pères, Port des (6, 7) **12 E3**
Sts-Pères, Rue des (6, 7) **12 D4**
Saintonge, Rue de (3) **14 D1**
devam ediyor **14 D2**
Salardier, Passage (11) **14 F3**
Salneuve, Rue (17) **5 B1**
Salonique, Ave de (17) **3 B2**
Sambre et Meuse, Rue de (10) **8 E4**
Samson, Rue (13) **17 B5**

Samuel Rousseau, Sq (7) 11 B3
Santé, Rue de la (13, 14) 16 F3
Santeuil, Rue (5) 17 B2
Santiago du Chili, Sq (7) 11 A3
Saône, Rue de la (14) 16 D5
Sarrette, Rue (14) 16 D5
Sauffroy, Rue (17) 1 C4
Saules, Rue des (18) 2 F5
Saulnier, Rue (9) 7 A4
Saussaies, Pl des (8) 5 B4
Saussaies, Rue des (8) 5 B5
Saussier Leroy, Rue (17) 4 E2
Saussure, Rue de (17) 1 A5
devam ediyor 5 B1
Sauval, Rue (1) 12 F2
Savoie, Rue de (6) 12 F4
Savorgnan de Brazza, Rue (7) 10 F4
Saxe, Ave de (7) 10 F5
devam ediyor 11 A5
Saxe, Ave du 15 (7) 15 A1
Saxe, Villa de (7) 11 A5
Say, Rue (9) 6 F2
Scheffer, Rue (16) 9 B2
Schoelcher, Rue (14) 16 D3
Schomberg, Rue de (4) 14 D5
Schutzenberger, Rue (15) 9 C5
Scipion, Rue (5) 17 B3
Scipion, Sq (5) 17 B3
Scribe, Rue (9) 6 D4
Sébastien Bottin, Rue (7) 12 D3
Sébastopol, Blvd de (1, 2, 3, 4) 7 B5
Sébastopol, Blvd de (2, 3) 13 B1
Secrétan, Ave (19) 8 E2
Sedaine, Rue (11) 14 F3
Sedillot, Rue (7) 10 E3
Séguier, Rue (6) 12 F4
Ségur, Ave de (7, 15) 11 A4
devam ediyor 10 F5
Ségur, Villa de (7) 11 A5
Seine, Quai de la (19) 8 F1
Seine, Rue de (6) 12 E4
Seminaire, Allée du (6) 12 E5
Sentier, Rue du (2) 7 A5
Senus, Rue de (17) 4 E1
Sergent Hoff, Rue du (17) 4 D2
Serpente, Rue (6) 12 F4
Servandoni, Rue (6) 12 E5
Severo, Rue (14) 15 C4
Sèvers, Rue des (6) 11 C5
Seveste, Rue (18) 7 A2
Sévigne, Rue de (3, 4) 14 D3
Sèvres, Rue de (6, 7, 15) 11 C5
devam ediyor 11 D4
Sèvres, Rue de (1, 7) 15 B1
Sextius Michel, Rue (15) 9 C4
Seze, Rue de (9) 6 D5
Sfax, Rue de (16) 3 C5
Siam, Rue de (16) 9 A2
Sibour, Rue (10) 7 C4
Silvestre de Sacy, Ave (7) 10 E3
Simon Bolivar, Ave (19) 8 F3
Simon Dereure, Rue (18) 2 E5
Simon le Franc, Rue (4) 13 B2
Simonet, Rue (13) 17 B5
Simonneau, Rue 1 B3
Singer, Passage (16) 9 A3
Singer, Rue (16) 9 A3
Sivel, Rue (14) 16 D4
Soeur Rosalie, Ave de la (13) 17 B4
Sofia, Rue de (18) 7 A1
Soissons, Rue de (19) 8 E1
Solférino, Passerelle (1, 7) 11 C2
Solférino, Port de (7) 11 C2
Solférino, Rue de (7) 11 C2
Somme, Blvd de la (17) 4 D1
Sommerard, Rue du (5) 13 A5
Sontay, Rue de (16) 3 C5
Sophie Germain, Rue (14) 16 D4
Sorbonne, Pl de la (5) 12 F5
Sorbonne, Rue de la (5) 12 F5
Soudan, Rue du (15) 10 E5
Soufflot, Rue (5) 17 A1
Souham, Pl (13) 18 E5
Sourdière, Rue de la (1) 12 E1
Souvenir Français, Esplanade du (7) 11 A4
Spontini, Rue (16) 3 B5
Spontini, Villa (16) 3 A5
Spuller, Rue (3) 14 D1
Sq Village Suisse (15) 10 E4
Square du Vert Galant (1) 12 F3
Stade Bertrand Dauvin (18) 2 F2
Stade Emile Anthoine (15) 10 D3
Stade Max Rousie (18) 2 D3
Stade Paul Faber (17) 3 C1
Staël, Rue de (15) 15 A1
Stalingrad, Pl de (10, 19) 8 E2
Stanislas, Rue (6) 16 D1
Statue de la Liberté (15, 16) 9 B5
Steinlen, Rue (18) 2 E5
Stephane Mallarmé, Ave (17) 4 D1
Stephen Pichon, Ave (13) 17 C4
Stephenson, Rue (18) 7 C1
Stockholm, Rue de (8) 5 C3
Strasbourg, Blvd de (10) 7C4
Stuart Merrill, Pl (17) 4 D1
Suez, Rue de (18) 7 B1
Suffren, Ave de (7, 15) 10 E4
Suffren, Port de (15) 9 C3
Suger, Rue (6) 12 F4
Suisses, Rue des (15) 15 B4
Sully, Pont de (4) 13 C5
Sully, Rue de (4) 14 D5
Sully Prudhomme, Ave (7) 11 A2
Surcouf, Rue (7) 11 A2
Surene, Rue de (8) 5 C5
Suzanne Buisson, Sq (18) 2 E5

T

Tacherie, Rue de la (4) 13 B3
Taillandiers, Passage des (11) 14 F4
Taitbout, Rue (9) 6 E3
Talma, Rue (16) 9 A3
Tandou, Rue (19) 8 F1
Tanger, Rue de (19) 8 E1
Tanneries, Rue des (13) 17 A4
Tarbe, Rue (17) 5 A1
Tardieu, Rue (18) 6 F1
Tasse, Rue le (16) 9 C2
Taylor, Rue (10) 7 C5
Téhéran, Rue de (8) 5 A3
Temple, Blvd du (3, 11) 14 D1
Temple, Rue du (3, 4) 13 C2
Temple, Sq du (3) 13 C1
Tennis, Rue des (18) 2 D4
Ternaux, Rue (11) 14 E1
Ternes, Ave de la Porte des (17) B2
Ternes, Ave des (17) 3 C2
devam ediyor 4 D3
Ternes, Pl des (17) 4 E3
Ternes, Porte des (17) 3 B2
Ternes, Rue des (17) 3 C2
Ternes, Villa des (17) 3 C2
Terrage, Rue du (10) 8 D3
Terrasse, Rue de la (17) 5 A2
Terrasse Modigliani (14) 15 C2
Tertre, Pl du (18) 6 F1
Tesson, Rue (10) 8 E5
Texel, Rue du (14) 15 C3
Thann, Rue de (17) 5 A2
Théâtre, Rue du (15) 10 D5
devam ediyor 9 C5
Théâtre de Banville, Rue (17) 4 E2
Théâtre des Champs-Elysees (8) 10 F1
Théâtre National de l'Odéon (6) 12 F5
Thénard, Rue (5) 13 A5
Théodule Ribot, Rue (17) 4 E2
devam ediyor 4 E3
Theophile Gautier, Ave (16) 9 A5
Theophile Roussel, Rue (12) 14 F5
Therese, Rue (1) 12 E1
Thermopyles, Rue des (14) 15 B4
Thibaud, Rue (14) 16 D5
Thiéré, Passage (11) 14 F4
Thierry de Martel, Blvd (16) 3 B3
Thiers, Rue (16) 9 A1
Thiers, Sq (16) 9 B1
Thimonnier, Rue (9) 7 A2
Thoirgny, Pl de (3) 14 D3
Tholoze, Rue (18) 6 E1
Thorny Thierry, Allee (7) 10 E3
Thorel, Rue (2) 7 A5
Thorigny, Rue de (3) 14 D2
Thouin, Rue (5) 17 A1
Tilsitt, Rue de (8) 4 E4
Tilsitt, Rue de (16) 4 D4
Tino Rossi, Sq (5) 18 D1
Tiphaine, Rue (15) 10 D5
Tiquetonne, Rue (2) 13 A1
Tiron, Rue (4) 13 C3
Titien, Rue (13) 17 C3
Tocqueville, Rue de (17) 5 A1
Tolbiac, Rue de (13) 18 E5
devam ediyor 18 F5
Tombe Issoire, Rue de la (14) 16 E4
Tombouctou, Rue de (18) 7 C1
Torricelli, Rue (17) 4 D2
Toulouse-Lautrec, Rue (17) 2 D2
Tour d'Auvergne, Rue de la (9) 6 F2
devam ediyor 7 A1
Tour de Jean Sans Peur (2) 13 A1
Tour de Vanves, Passage de la (14) 15 C3
Tour des Dames, Rue de la (9) 6 E1
Tour Eiffel (7) 10 D3
Tour Maubourg, Blvd de la (7) 11 A2
Tour Maubourg, Sq de la (7) 11 A1
Tour Montparnasse (15) 15 C2
Tour, Rue de la (16) 9 B2
Tour St-Jacques (1, 4) 13 A3
Tour St-Jacques, Sq de la (4) 13 A3
Tourlaque, Rue (18) 2 E5
Tournefort, Rue (5) 17 A1
Tournelle, Pont de la (4, 5) 13 C5
devam ediyor 13 B5
Tournelle, Quai de la (4, 5) 13 B5
Tournelles, Rue des (3, 4) 14 D3
Tournon, Rue de (6) 12 E5
Tourville, Ave de (7) 11 A4
Toussaint Féron, Rue (13) 17 C5
Toustain, Rue (6) 12 E4
Touzet-Gaillard, Rue (17) 1 C2
Tracy, Rue de (2) 7 B5
Traktir, Rue de (16) 4 D4
Traversière, Rue (12) 14 F5
devam ediyor 18 E1
Treilhard, Rue (8) 5 A1
Tremoille, Rue de la (8) 10 F1
Trésor, Rue du (4) 13 C3
Tretaigne, Rue de (18) 2 F5
Trévise, Cite de (9) 7 A4
Trévise, Rue de (9) 7 A4
Trinité (4) 13 B2
Trinité, Rue de la (9) 6 D3
Trinité, Sq de la (9) 6 D3
Tristan Bernard, Pl (17) 4 D3
Trocadero, Sq du (16) 9 B2
Trocadero et du Novembre, Pl du (16) 9 C2
Trois Bornes, Rue des (11) 14 E1
Trois Couronnes, Rue des (11) 8 F5
Trois Freres, Cour des (11) 14 F4
Trois Freres, Rue des (18) 6 F1
Trois Portes, Rue des (5) 13 A4
Tronchet, Rue (8) 5 C5
Tronchet, Rue (8) 6 D4
Tronson du Coudray, Rue (8) 5 C4
Trouillet, Rue 1 A2
Trousseau, Sq (12) 14 F5
Troyon, Rue (17) 4 D3
Trudaine, Ave (9) 6 F2
devam ediyor 7 A2
Truffaut, Rue (17) 1 B5
devam ediyor 5 C1
Truillot, Impasse (11) 14 F2
Tuileries, Quai des (1, 8) 11 C1
Tuileries, Quai des (1) 12 D2
Tulipes, Villa des (18) 2 F3
Turbigo, Rue de (1, 2) 13 A1
devam ediyor 13 B1

Turbigo, Rue de (3) **13 C1**
Turenne, Rue de (3) **14 D2**
Turgot, Rue (9) **7 A2**
Turin, Rue de (8) **5 C2**

U

Ulm, Rue d' (5) **17 A1**
UNESCO (5) **10 F5**
Union, Passage de l' (7) **10 F3**
Université Paris IV (8) **11 A1**
Université Paris VI et VII (5) **13 C5**
devam ediyor **17 C1**
Université, Rue de l' (7) **10 E2**
Ursins, Rue des (4) **13 B4**
Ursulines, Rue des (5) **16 F2**
Uzès, Rue d' (2) **7 A5**

V

Val de Grâce (5) **16 F2**
devam ediyor (5) **17 A2**
Val de Grâce, Rue du (5) **16 F2**
Valadon, Rue (7) **10 F3**
Valence, Rue de (5) **17 B3**
Valenciennes, Pl de (10) **7 B3**
Valenciennes, Rue de (10) **7 B3**
Valette, Rue (5) **13 A5**
Valeurs, Bourse des (2) **6 F5**
Valhubert, Pl 5 (13) **18 D1**
Valmy, Quai de (10) **8 D3**
devam ediyor **8 E2**
Valois, Rue de (1) **12 F1**
Van Dyck, Ave (8) **4 F3**
Van Gogh, Rue (13) **18 E1**
Vandamme, Rue (14) **15 C2**
Vandrezanne, Rue (13) **17 B5**
Vaneau, Cité (7) **11 B4**
Vaneau, Rue (7) **11 B4**
devam ediyor **11 C5**
Varenne, Rue de (7) **11 C3**
Varsovie, Pl de (7, 16) **10 D2**
Vauban, Pl (7) **11 A4**
Vaucanson, Rue (3) **13 C1**
Vaucouleurs, Rue de (11) **8 F5**
Vaugirard, Blvd de (15) **15 B2**
Vaugirard, Galerie (15) **15 B2**
Vaugirard, Rue de (6) **12 E5**
Vaugirard, Rue de (15, 6) **15 B1**
Vauquelin, Rue (5) **17 A2**
Vauvenargues, Rue (18) **2 E4**
Vavin, Ave (6) **16 E1**
Vavin, Rue (6) **16 D1**
Velasquez, Ave (8) **5 A2**
Velpeau, Rue (7) **11 C4**
Vendôme, Passage (3) **14 D1**
Vendôme, Pl (1) **6 D5**
Venezuela, Pl du (16) **3 C4**
Venise, Rue de (4) **13 B2**
Vercingétorix, Rue (14) **15 A4**
Verdeau, Passage (9) **6 F4**
Verdun, Ave de (10) **8 D3**
Verdun, Pl de **3 B3**
Vergniaud, Rue (13) **17 A5**
Vergniaud, Rue **3 B1**
Vermenouze, Sq (5) **17 A2**
Vernet, Rue (8) **4 E4**
Verneuil, Rue de (7) **12 D3**
Vernier, Rue (17) **4 D1**
Verniquet, Rue (17) **4 E1**
Véron, Cité (18) **6 E1**
Véron, Rue (18) **6 E1**
Véronese, Rue (13) **17 B4**
Verrerie, Rue de la (4) **13 B3**
Verrier, Rue le (6) **16 E2**
Versailles, Ave de (16) **9 A5**
Vertbois, Rue du (3) **13 C1**
Verte, Allée (11) **14 E2**
Vertus, Rue des (3) **13 C1**
Verzy, Ave de (17) **3 C2**
Vésale, Rue (5) **17 B3**
Vézelay, Rue de (8) **5 B3**
Viaduc des Arts (12) **14 F5**
Viala, Rue (15) **10 D5**
Viarmes, Rue de (1) **12 F2**
Vicq d'Azir, Rue (10) **8 E3**
Victoire, Rue de la (9) **6 E4**
Victoires, Pl des (1, 2) **12 F1**
Victor Basch, Pl (14) **16 D5**
Victor Considérant, Rue (14) **16 D3**
Victor Cousin, Rue (5) **12 F5**
Victor Hugo, Ave (16) **3 B5**
devam ediyor **3 C5**
devam ediyor **9 A1**
Victor Hugo, Blvd **1 B2**
Victor Hugo, Blvd **2 D1**
Victor Hugo, Blvd **3 B1**
Victor Hugo, Pl (16) **3 C5**
Victor Hugo, Villa (16) **3 B5**
Victor Marchand, Passage (13) **16 F5**
Victor Masse, Rue (9) **6 E2**
Victoria, Ave (4) **13 A3**
devam ediyor **13 B3**
Vieille du Temple, Rue (3, 4) **13 C3**
Vieille du Temple, Rue (3) **14 D2**
Vienne, Rue de (8) **5 C3**
Viète, Rue (17) **4 F1**
Vieuville, Rue de la (18) **6 F1**
Vieux Colombier, Rue du (6) **12 D4**
Vigée Lebrun, Rue (15) **15 A2**
Vignes, Rue des (16) **9 A3**
Vignon, Rue (8, 9) **6 D4**
Villars, Ave de (7) **11 A4**
Ville, Pl de (6) **12 D5**
Ville l'Evêque, Rue de la (8) **5 B4**
Ville Neuve, Rue de la (2) **7 A5**
Villebois Mareuil, Rue (17) **4 D3**
Villedo, Rue (1) **12 E1**
Villehardouin, Rue (3) **14 D3**
Villemain, Ave (15) **15 B4**
Villeneuve, Rue **1 A1**
Villeneuve, Rue **1 B1**
Villersexel, Rue de (7) **11 C3**
Villette, Bassin de la (19) **8 E1**
devam ediyor **8 F1**
Villette, Blvd de la (10, 19) **8 E2**
Villiers, Ave de (17) **4 F2**
devam ediyor **5 A2**
Villiers, Ave de la Porte de (17) **3 C1**
Villiers, Porte de (17) **3 C2**
Villiot, Rue (12) **18 F2**
Vinaigriers, Rue des (10) **8 D4**
Vincent Auriol, Blvd (13) **18 D4**
Vincent Compoint, Rue (18) **2 F4**
Vincent Scotto, Rue (19) **8 F1**
Vineuse, Rue (16) **9 C2**
Vintimille, Rue de (9) **6 D2**
Violet, Rue (15) **10 D5**
Viollet le Duc, Rue (9) **6 F2**
Visconti, Rue (6) **12 E3**
Visitation, Passage de la (7) **11 C3**
Vital, Rue (16) **9 B2**
Vivarais, Sq du (17) **3 C1**
Vivienne, Rue (2) **12 F1**
devam ediyor **6 F5**
Volney, Rue (2) **6 D5**
Volontaires, Rue des (15) **15 A2**
Volta, Rue (3) **13 C1**
Voltaire, Blvd (11) **14 E1**
Voltaire, Rue (18) **2 F2**
Vosges, Pl des (4) **14 D3**
Vouillé, Rue de (15) **15 A4**
Vrilliere, Rue de la (1) **12 F1**
Vulpian, Rue (13) **17 A4**

W

Wagram, Ave de (8, 17) **4 F3**
Wagram, Pl de (17) **4 F1**
Waldeck Rousseau, Rue (17) **3 C2**
Wallons, Rue des (13) **17 C3**
Washington, Rue (8) **4 F4**
Weber, Rue (16) **3 B4**
Winston Churchill, Ave (8) **11 A1**
Winston Churchill, Pl **3 A2**
Wurtz, Rue (13) **17 A5**

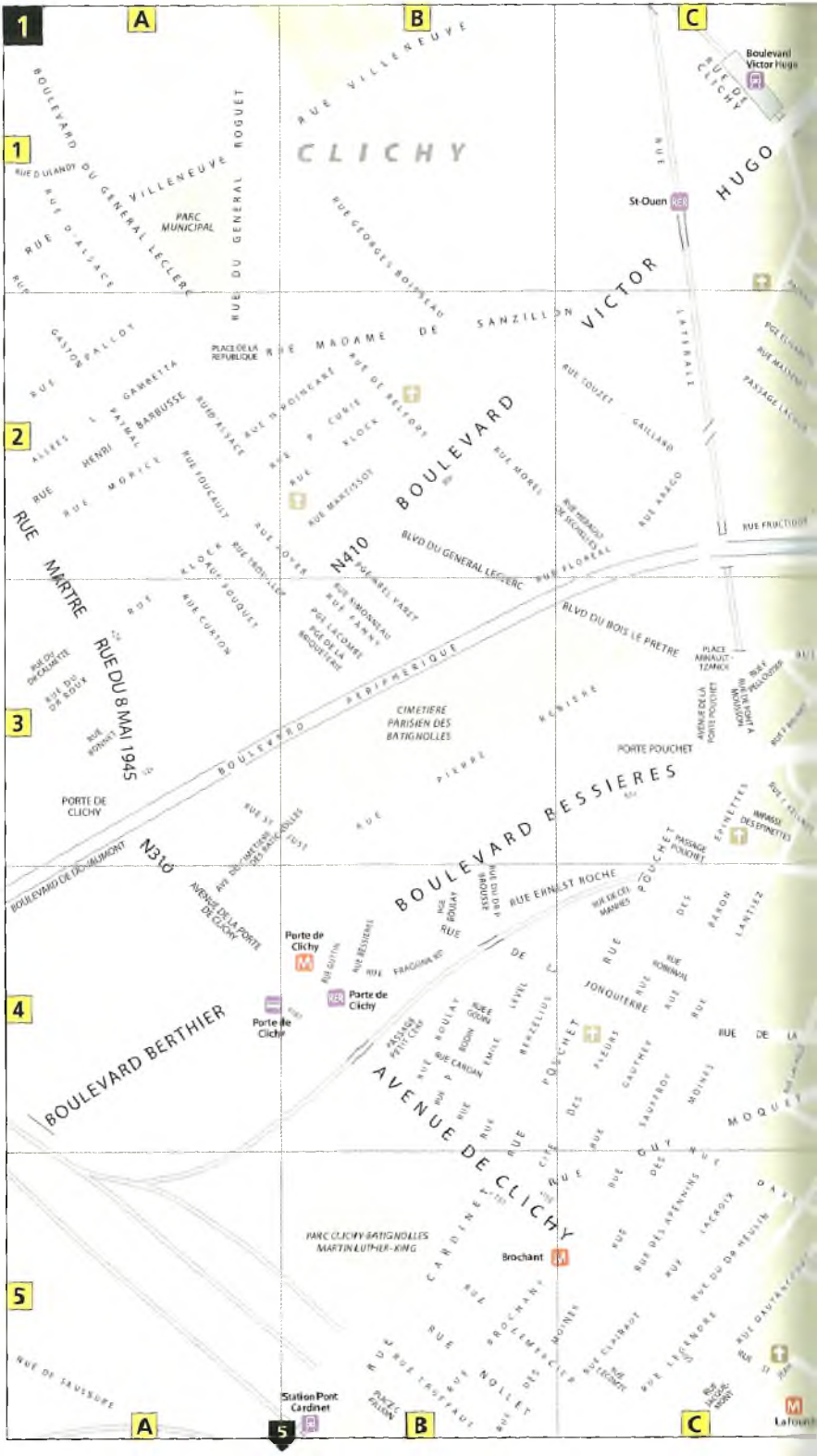
X

Xaintrailles, Rue (13) **18 E5**
Xavier Privas, Rue (5) **13 A4**

Y

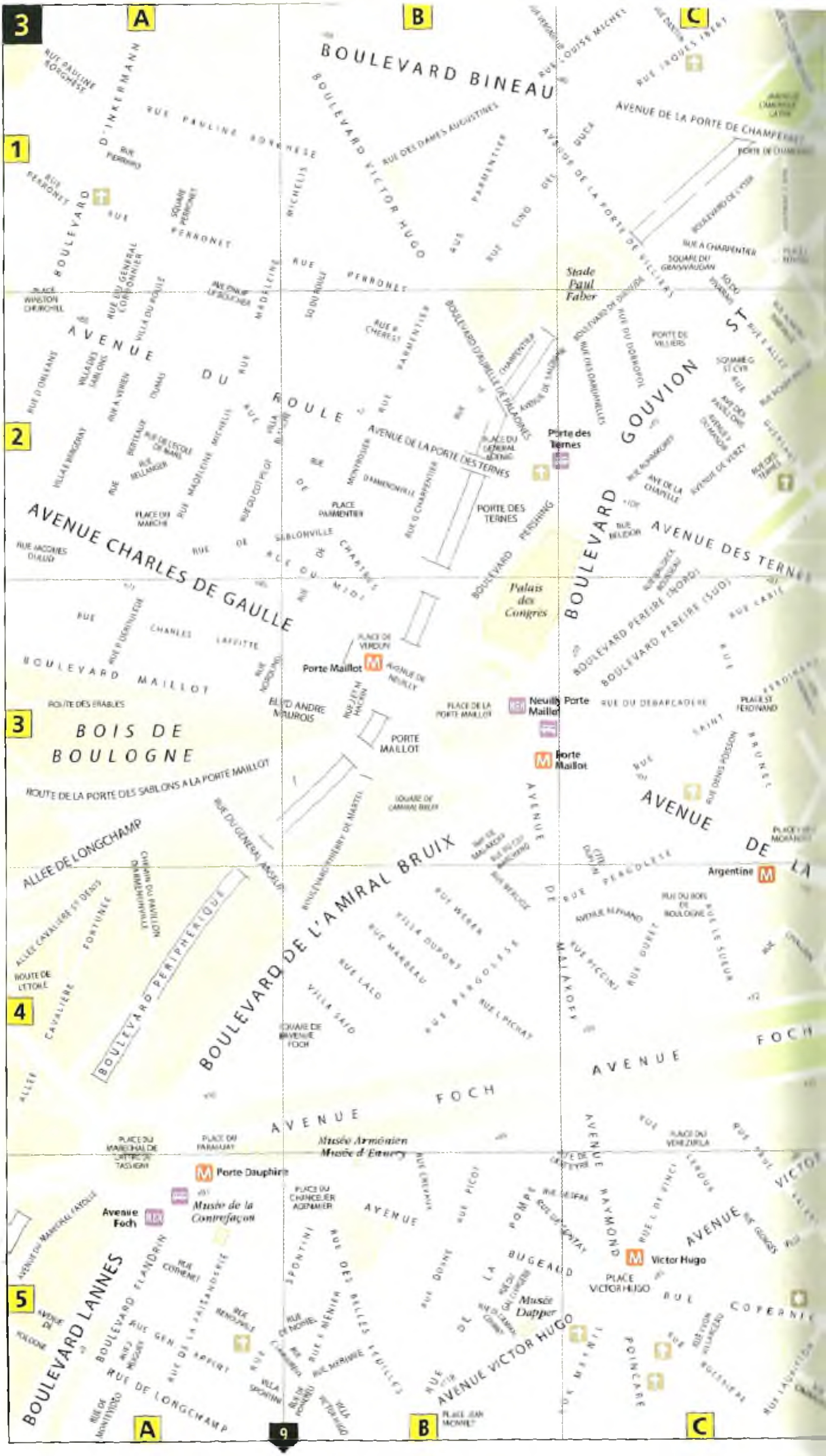
Yeo Thomas, Rue (13) **18 D4**
Yorktown, Sq (16) **9 C2**
Yser, Blvd de l' (17) **3 C1**
Yves du Manoir, Ave (17) **3 C2**
Yves Toudic, Rue (10) **8 D5**
Yvon et Claire Morandat, Place (17) **3 C3**
Yvon Morandat, Pl (17) **3 C3**
Yvon Villarceau, Rue (16) **3 C5**
Yvonne Le Tac, Rue (18) **6 F1**

Yer adlarından sonra arrondissement *numarası ve Sokak Planı referansı verilmiştir.*

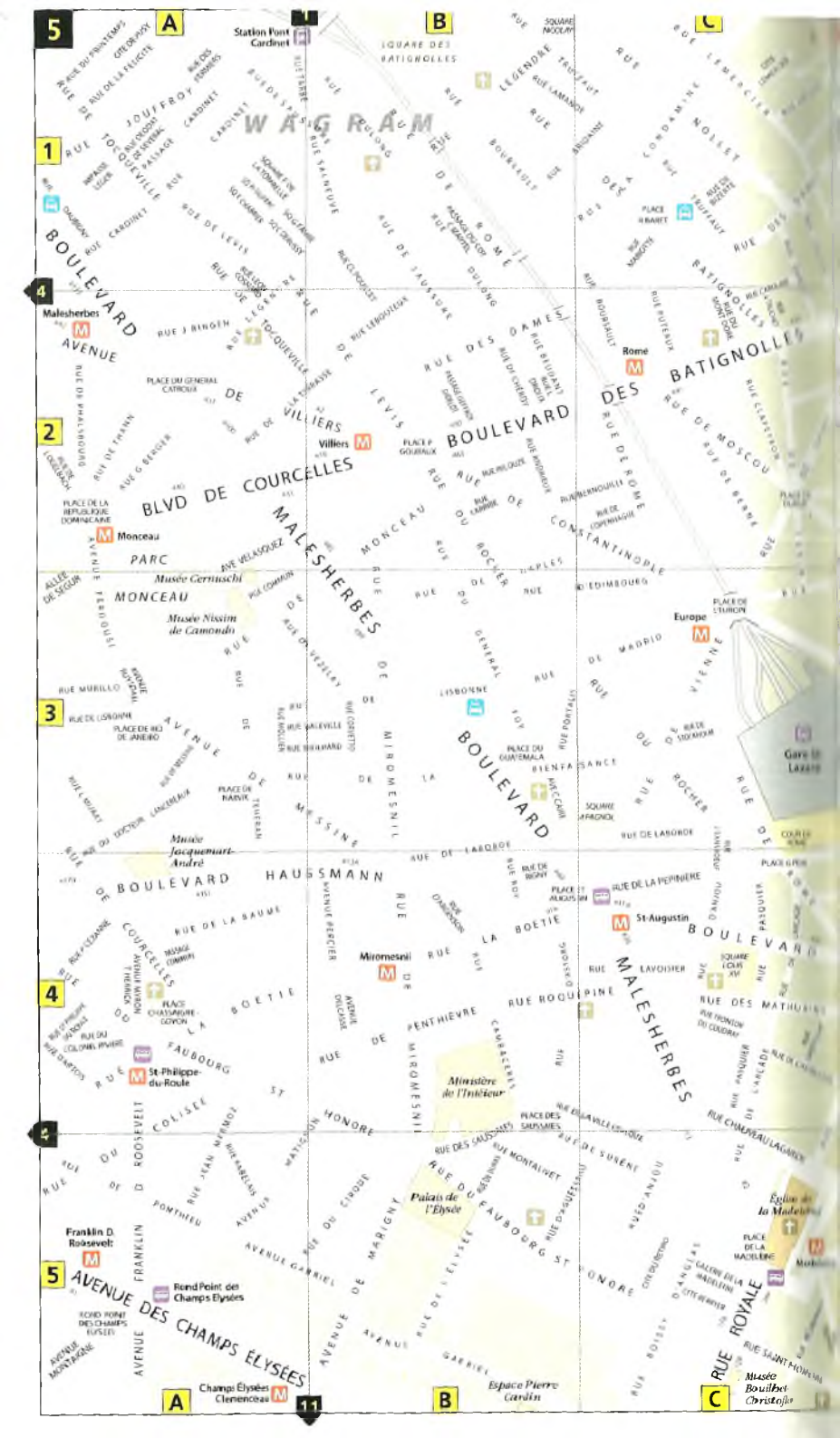

A
B
C
1
2
3
4
5
CLICHY
RUE VILLENEUVE
BOULEVARD DU GENERAL LECLERC
RUE DU GENERAL ROGUET
PARC MUNICIPAL
RUE D'ALSACE
RUE D'ULANDY
Boulevard Victor Hugo
St-Ouen
VICTOR HUGO
RUE GEORGES BOISSEAU
PLACE DE LA REPUBLIQUE
RUE MADAME DE SANZILLON
RUE GASTON PALLOY
RUE HENRI BARBUSSE
RUE MARTISSOT
BOULEVARD
RUE MORET
RUE FLORENCE
RUE FRUCTIDOR
N410
BLVD DU GENERAL LECLERC
BLVD DU BOIS LE PRETRE
RUE MARTRE
RUE DU 8 MAI 1945
BOULEVARD PERIPHERIQUE
CIMETIERE PARISIEN DES BATIGNOLLES
PORTE POUCHET
PORTE DE CLICHY
BOULEVARD BESSIERES
N310
BOULEVARD DE DENAINVILLIERS
AVENUE DE LA PORTE DE CLICHY
RUE ERNEST ROCHE
Porte de Clichy
BOULEVARD BERTHIER
AVENUE DE CLICHY
PARC CLICHY-BATIGNOLLES MARTIN LUTHER-KING
Brochant
Station Pont Cardinet
La Fourche

D
E
F
2
1
2
3
4
5
6
St-Ouen Garabaldi
Garabaldi
AVENUE DU CAPITAINE GLARNER
RUE DES ROSIERS
RUE BLANQUI
RUE DU DR BAUER
RUE RASPAIL
RUE A OTTINO
RUE KLEBER
RUE MATTHIEU
RUE CHARLES SCHMIDT
RUE DE LA GAITE
RUE VALLES
RUE EMILE ZOLA
RUE PASTEUR
RUE VAILLANT
RUE LECUYER
RUE J H FABRE
Marche aux Puces de St Ouen
RUE TOULOUSE LAUTREC
RUE DU DR BABINSKI
BOULEVARD PERIPHERIQUE
RUE L PASTEUR-VALLERY RADOT
STADE MAX ROUSIE
STADE BERTRAND DAUVIN
SQUARE HENRI HUCHARD
RUE HENRI HUCHARD
RUE RENE BINET
AVENUE DE LA PORTE DE ST OUEN
AVE DE LA PORTE DE MONTMARTRE
ANDRE BRECHET
PORTE DE ST-OUEN
Porte de St Ouen
BOULEVARD NEY
Porte Montmartre
VILLA DES TULIPES
RUE BONNET
CITE DUREL
CITE DE LA MOSKOWA
RUE BELLIARD
RUE LEIBNITZ
IMPASSE DES PAVILLONS
RUE GUSTAVE ROUANET
RUE DU POTEAU
RUE CHAMPIONNET
RUE NAVIER
RUE A BRIERE
RUE F FRECAUT
RUE LAGILLE
RUE J DE JUVENARGUES
RUE ORDENER
RUE DAMREMONT
RUE MONTCALM
RUE CALMELS
RUE CALMELS PROLONGEE
RUE MESSAGER
PLACE C BERNARD
Guy Moquet
RUE MARCADET
SQUARE LEON SERPOLLET
RUE DES CLOYS
RUE DUHESME
RUE DU SQUARE CARPEAUX
SQUARE CARPEAUX
RUE CARRIERE
RUE LAMARCK
MONTMARTRE
RUE CAULAINCOURT
Lamarck
RUE FRANCOEUR
RUE DES SAULES
RUE DARWIN
CIMETIERE ST VINCENT
RUE ST VINCENT
Au Lapin Agile
RUE DU MONT CENIS
VILLA SAINT MICHEL
PASSAGE DU LAVOIR
RUE PAUVET
CITE PILLEUX
CIMETIERE DE MONTMARTRE
RUE DES DEREURE
SQUARE S BUISSON
Moulin de la Galette
RUE GIRARDON
Musee de Montmartre

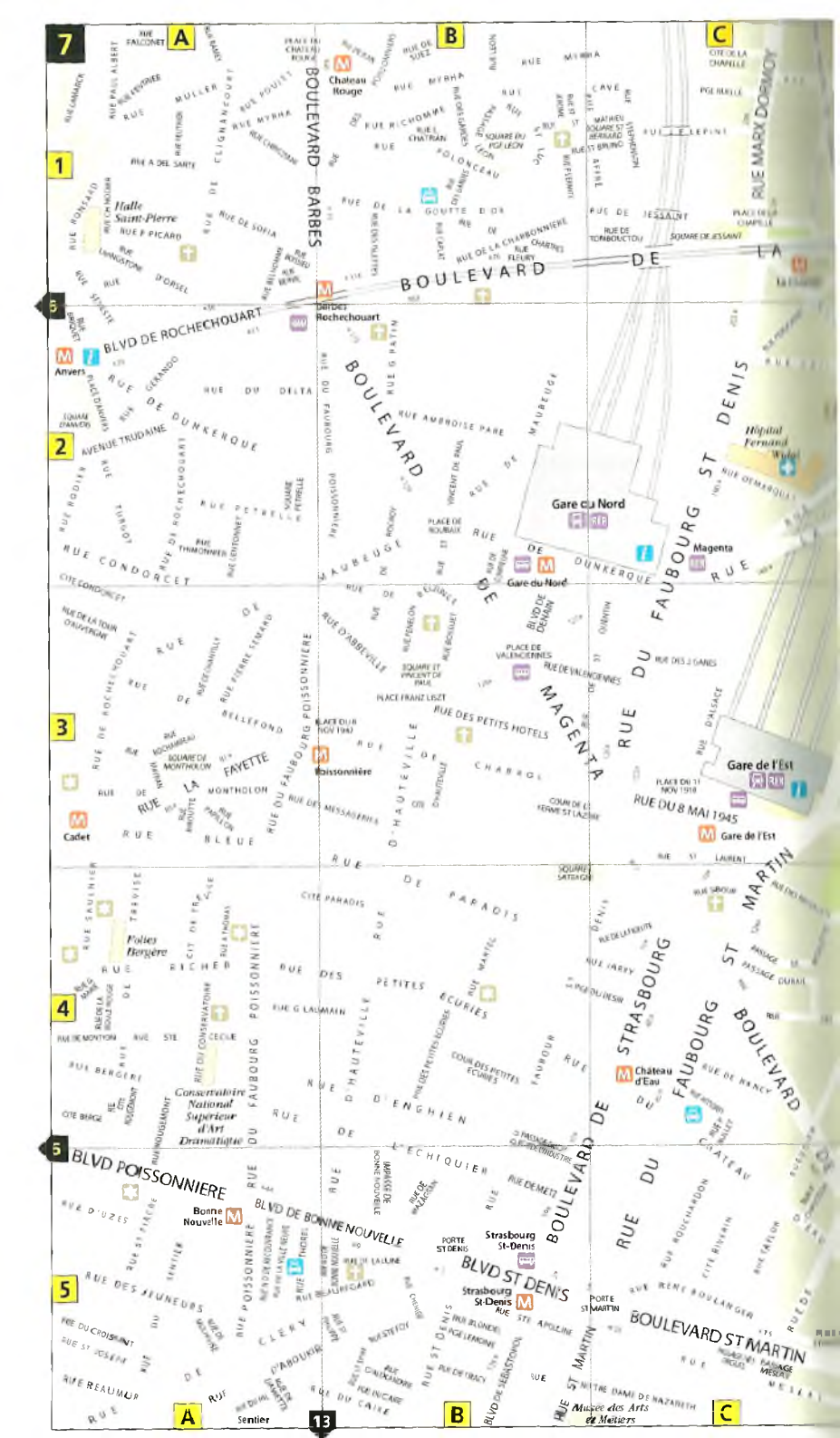

3
A
B
C
1
2
3
4
5
BOULEVARD BINEAU
RUE PAULINE BORGHESE
BOULEVARD D'INKERMANN
BOULEVARD VICTOR HUGO
RUE DES DAMES AUGUSTINES
AVENUE DE LA PORTE DE CHAMPERRET
AVENUE DE LA PORTE DE VILLIERS
RUE PERRONET
Stade Paul Faber
PLACE WINSTON CHURCHILL
AVENUE DU ROULE
AVENUE DE LA PORTE DES TERNES
Porte des Ternes
PORTE DES TERNES
PLACE PARMENTIER
BOULEVARD GOUVION ST CYR
AVENUE DES TERNES
AVENUE CHARLES DE GAULLE
Palais des Congrès
BOULEVARD PEREIRE (NORD)
BOULEVARD PEREIRE (SUD)
BOULEVARD MAILLOT
RUE CHARLES LAFFITTE
Porte Maillot
PLACE DE VERDUN
AVENUE DE NEUILLY
BLVD ANDRE MAUROIS
PORTE MAILLOT
PLACE DE LA PORTE MAILLOT
Neuilly Porte Maillot
RUE DU DEBARCADERE
PLACE ST FERDINAND
BOIS DE BOULOGNE
ROUTE DE LA PORTE DES SABLONS A LA PORTE MAILLOT
ALLEE DE LONGCHAMP
BOULEVARD DE L'AMIRAL BRUIX
AVENUE DE LA GRANDE ARMEE
Argentine
AVENUE DE MALAKOFF
BOULEVARD PERIPHERIQUE
AVENUE FOCH
Musée Arménien
Musée d'Ennery
Porte Dauphine
Avenue Foch
Musée de la Contrefaçon
AVENUE BUGEAUD
AVENUE RAYMOND POINCARE
Victor Hugo
PLACE VICTOR HUGO
Musée Dapper
AVENUE VICTOR HUGO
BOULEVARD LANNES
BOULEVARD FLANDRIN
RUE DE LONGCHAMP
RUE DE LA POMPE
RUE DES BELLES FEUILLES
RUE SPONTINI
RUE COPERNIC
PLACE JEAN MONNET
9

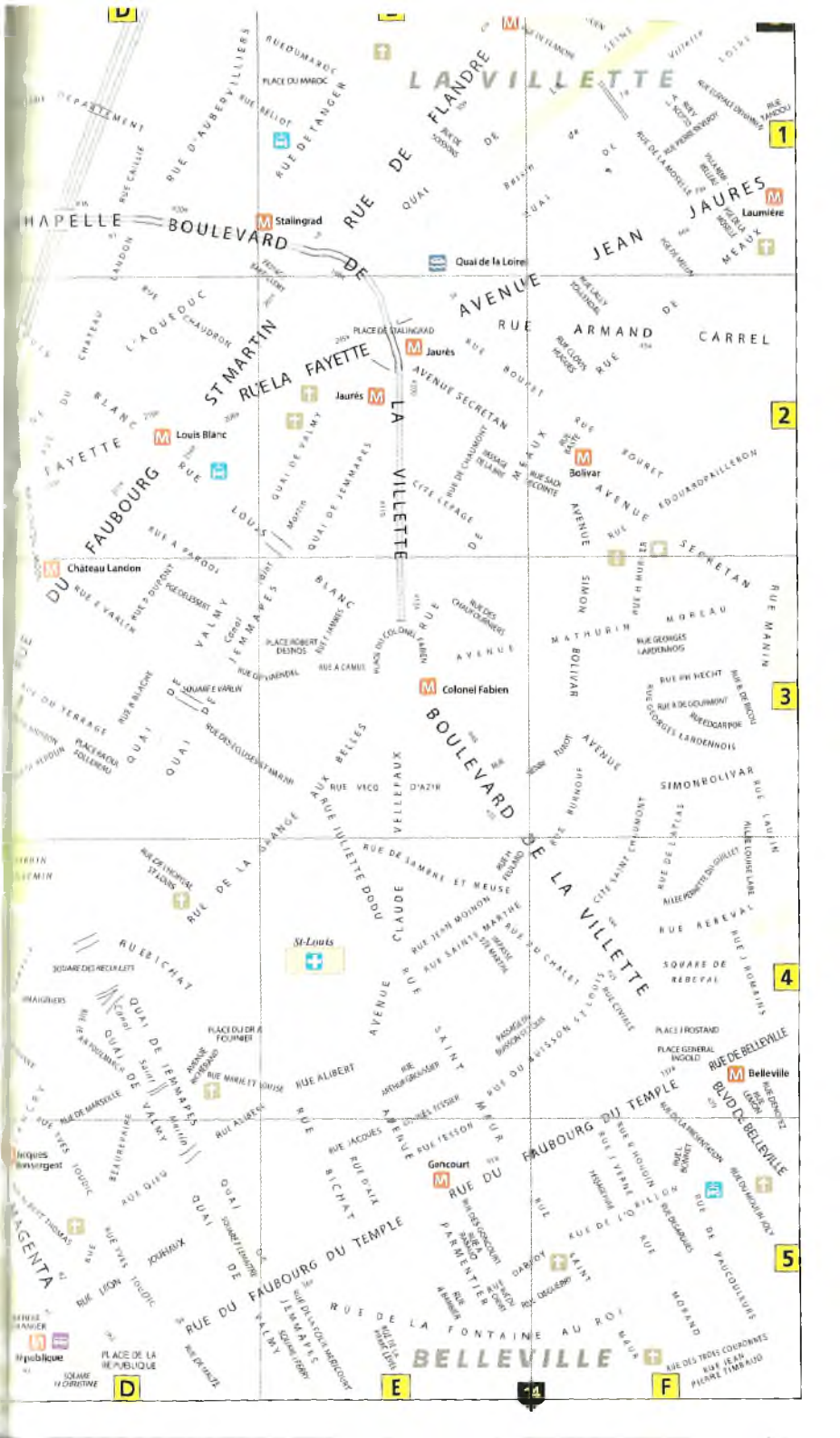

AVENUE STEPHANE MALLARME
BOULEVARD BERTHIER
Porte de Champerret
PLACE STUART MERRILL
AVENUE
Péreire-Levallois
Péreire
BOULEVARD PEREIRE (NORD)
BOULEVARD PEREIRE (SUD)
RUE DE COURCELLES
AVENUE DE WAGRAM
BOULEVARD MALESHERBES
Wagram
VILLERS
RUE DE DEMOURS
RUE DE COURCELLES
RUE DE PRONY
AVENUE DE COURCELLES
PARC MONCEAU
Courcelles
Cathédrale Russe St Alexandre Nevsky
AVENUE DES TERNES
Ternes
BOULEVARD
RUE DU FAUBOURG ST HONORE
AVENUE DE WAGRAM
HOCHE
AVENUE HOCHE
RUE DE MONCEAU
FRIEDLAND
PLACE CHARLES DE GAULLE
Charles de Gaulle Etoile
Arc de Triomphe
Chambre de Commerce et d'Industrie de Paris
AVENUE DE FRIEDLAND
AVENUE DE LA GRANDE ARMEE
AVENUE HUGO
AVENUE KLEBER
Kléber
George V
AVENUE DES CHAMPS ELYSEES
AVENUE D'IENA
Centre de Conférences Internationales
AVENUE MARCEAU
RUE FRANCOIS 1er
RUE MARBEUF
Galerie-Musée Baccarat
Cathédrale Américaine
1
2
3
4
5
D
E
F

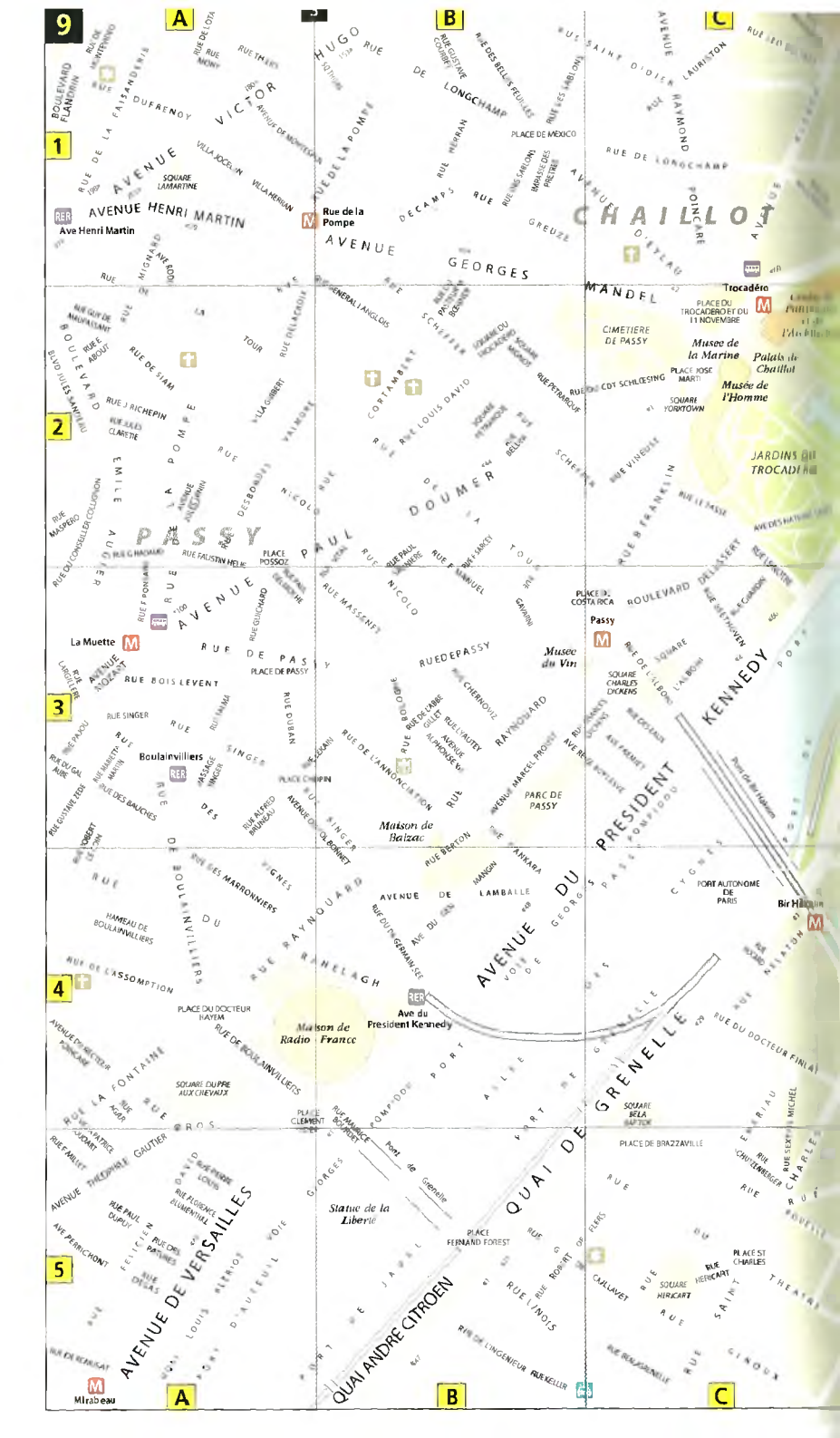

A
B
C
1
2
3
4
5
11
WAGRAM
BOULEVARD MALESHERBES
BOULEVARD HAUSSMANN
AVENUE DES CHAMPS ÉLYSÉES
BOULEVARD DES BATIGNOLLES
BLVD DE COURCELLES
AVENUE DE VILLIERS
RUE DE ROME
RUE DE LISBONNE
RUE DE LA BOÉTIE
RUE ROYALE
RUE FAUBOURG ST HONORÉ
Station Pont Cardinet
Malesherbes
Villiers
Monceau
Rome
Europe
Saint-Augustin
Miromesnil
St-Philippe-du-Roule
Franklin D. Roosevelt
Champs Élysées Clemenceau
Rond Point des Champs Élysées
Palais de l'Élysée
Ministère de l'Intérieur
Gare St Lazare
Église de la Madeleine
Musée Nissim de Camondo
Musée Jacquemart-André
Espace Pierre Cardin
Musée Bouilhet Christofle

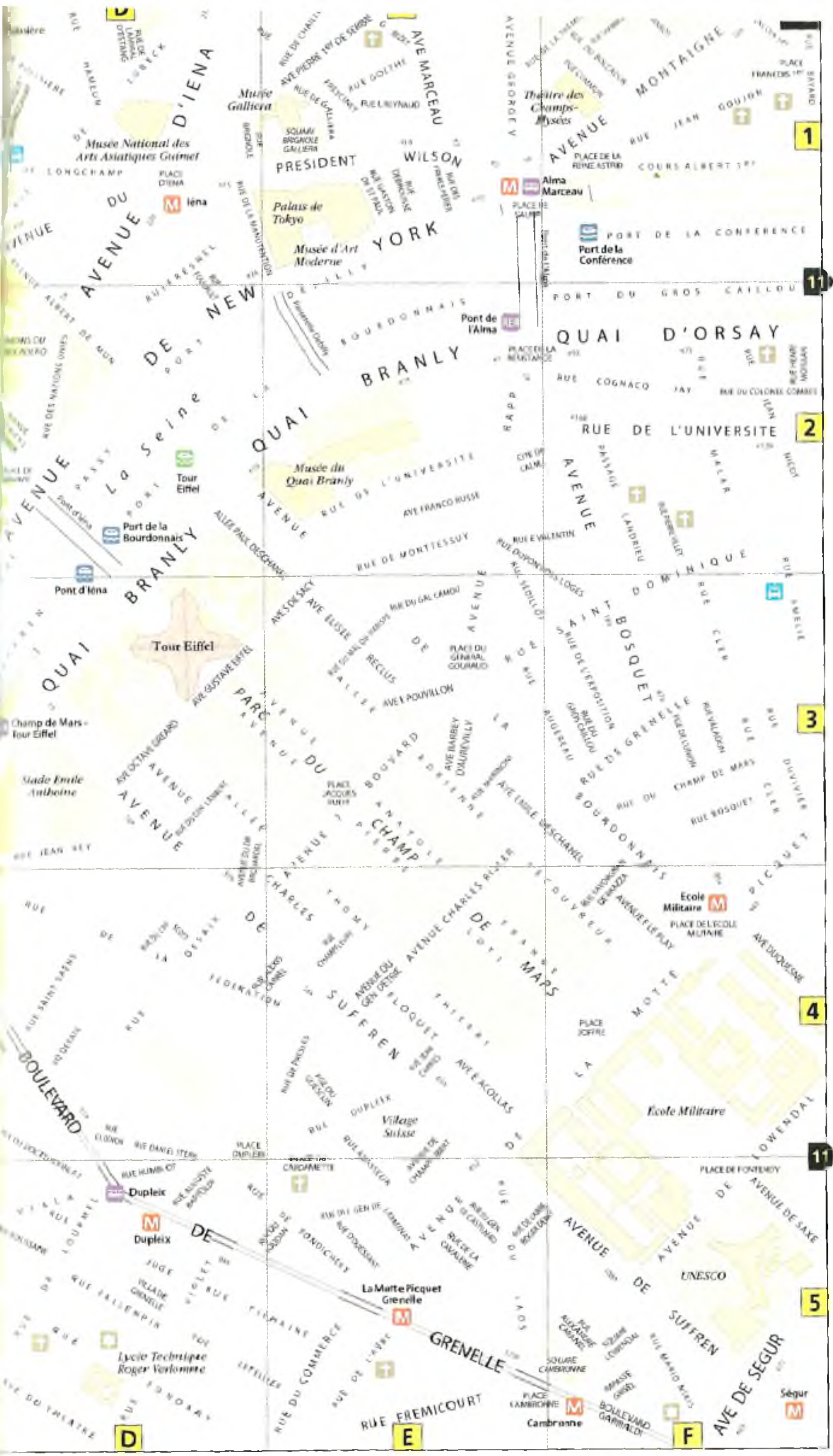

D
E
F
6
1
2
3
4
5
7
CIMETIERE DE MONTMARTRE
St Pierre de Montmartre
Sacré-Cœur
PLACE DU TERTRE
PLACE DU CALVAIRE
RUE NORVINS
RUE LEPIC
RUE CAULAINCOURT
RUE JOSEPH DE MAISTRE
RUE GANNERON
RUE CAVALLOTTI
RUE CAPRON
RUE FOREST
AVENUE RACHEL
Bateau-Lavoir
RUE DURANTIN
RUE GABRIELLE
RUE AZAIS
SQUARE NADAR
RUE BERTHE
RUE DES TROIS FRERES
RUE CHAPPE
RUE FOYATIER
SQUARE LOUISE MICHEL
RUE TARDIEU
RUE YVONNE LE TAC
PLACE DES ABBESSES
RUE DE LA VIEUVILLE
SQUARE J RICTUS
Abbesses
RUE DES ABBESSES
RUE VERON
CITE DU MIDI
RUE GERMAIN PILON
Moulin Rouge
Blanche
PLACE BLANCHE
RUE COUSTOU
PASSAGE DE CLICHY
Place de Clichy
BLVD DE CLICHY
RUE DE BRUXELLES
PLACE ADOLPHE MAX
RUE BERLIOZ
RUE DE DOUAI
RUE DE CALAIS
RUE DE VINTIMILLE
RUE BALLU
RUE BLANCHE
RUE MANSART
RUE DUPERRÉ
RUE FROMENTIN
Pigalle
PLACE PIGALLE
PLACE D'ORSEL
RUE DANCOURT
BLVD DE ROCHECHOUART
RUE A STEVENS
CITE MALESHERBES
RUE CRETET
RUE BOCHART
RUE SAY
AVENUE TRUDAINE
RUE CONDORCET
RUE LALLIER
RUE VICTOR MASSE
AVENUE FROCHOT
RUE FROCHOT
Musée de la Vie Romantique
RUE CHAPTAL
CITE PIGALLE
RUE FONTAINE
RUE PIGALLE
RUE DE PARME
RUE CLICHY
RUE CARD MERCIER
C MONTHIERS
RUE J LEFEBVRE
SQUARE MONCEY
RUE MONCEY
RUE PESCUDIER
RUE D'AMSTERDAM
RUE DE LIEGE
Liege
RUE DE MILAN
RUE D'ATHENES
PLACE DE BUDAPEST
RUE DE LA TRINITE
RUE DE LONDRES
Direction Generale SNCF
RUE DE BUDAPEST
CITE DE LONDRES
SQUARE DE LA TRINITE
PLACE D'ESTIENNE D'ORVES
Trinité d'Estienne d'Orves
RUE DE LA TOUR DES DAMES
RUE DE LA ROCHEFOUCAULD
RUE LA BRUYERE
RUE NOTRE DAME DE LORETTE
RUE D'AUMALE
St-Georges
Musee Gustave Moreau
RUE TAITBOUT
RUE ST LAZARE
RUE DE CHATEAUDUN
RUE DE NAVARIN
RUE CLAUZEL
RUE LAFERRIERE
RUE DE LA TOUR D'AUVERGNE
RUE DES MARTYRS
CITE CODON
RUE MANUEL
RUE MILTON
RUE RODIER
RUE CHORON
RUE HIPPOLYTE LEBAS
RUE MAUBEUGE
RUE DE LAMARTINE
RUE BUFFAULT
Carrefour de Châteaudun
Notre Dame de Lorette
St-Lazare
Haussmann St-Lazare
RUE DU HAVRE
RUE CAUMARTIN
RUE JOUBERT
RUE DE LA VICTOIRE
RUE DE PROVENCE
RUE DE MOGADOR
Havre Caumartin
BLVD HAUSSMANN
RUE DES MATHURINS
PLACE DIAGHILEV
RUE GLUCK
Auber
Opera National de Paris Garnier
RUE SCRIBE
RUE AUBER
RUE HALEVY
RUE MEYERBEER
Chaussee d'Antin
CITE D'ANTIN
RUE DE LA CHAUSSEE D'ANTIN
RUE LAFAYETTE
RUE PILLET WILL
RUE DU HELDER
RUE LAFFITTE
RUE LE PELETIER
RUE ROSSINI
RUE DROUOT
Drouot
Le Peletier
RUE DU FAUBOURG MONTMARTRE
PGE DES DEUX SŒURS
RUE CADET
RUE DE LA GRANGE BATELIERE
PASSAGE VERDEAU
PASSAGE JOUFFROY
Richelieu Drouot
Musée Grevin
BLVD MONTMARTRE
Grands Boulevards
BLVD DES ITALIENS
BLVD DES CAPUCINES
Opera
PLACE DE L'OPERA
Olympia
BOULEVARD DE LA MADELEINE
RUE DE SEZE
RUE GODOT DE MAUROY
RUE VOLNEY
RUE DES CAPUCINES
RUE DE LA PAIX
RUE DANIELLE CASANOVA
RUE LOUIS LE GRAND
RUE DE HANOVRE
RUE DU QUATRE SEPTEMBRE
Quatre Septembre
RUE DE CHOISEUL
RUE DE GRAMMONT
RUE FAVART
PLACE BOIELDIEU
RUE DE RICHELIEU
RUE ST AUGUSTIN
PLACE GAILLON
RUE DES FILLES ST THOMAS
RUE MENARS
RUE DE LA BOURSE
RUE VIVIENNE
RUE FEYDEAU
RUE ST MARC
PLACE DE LA BOURSE
Bourse
Palais Brongniart
GAL MONTMARTRE
RUE DES VICTOIRES
RUE NOTRE-DAME DES VICTOIRES
RUE REAUMUR
RUE COLBERT
RUE STE ANNE
RUE RAMEAU
RUE CHERUBINI
RUE CHOISEUL
PGE CHOISEUL
Bibliothèque Nationale Richelieu
RUE PAUL LELONG
Ministere de la Justice
PLACE VENDOME

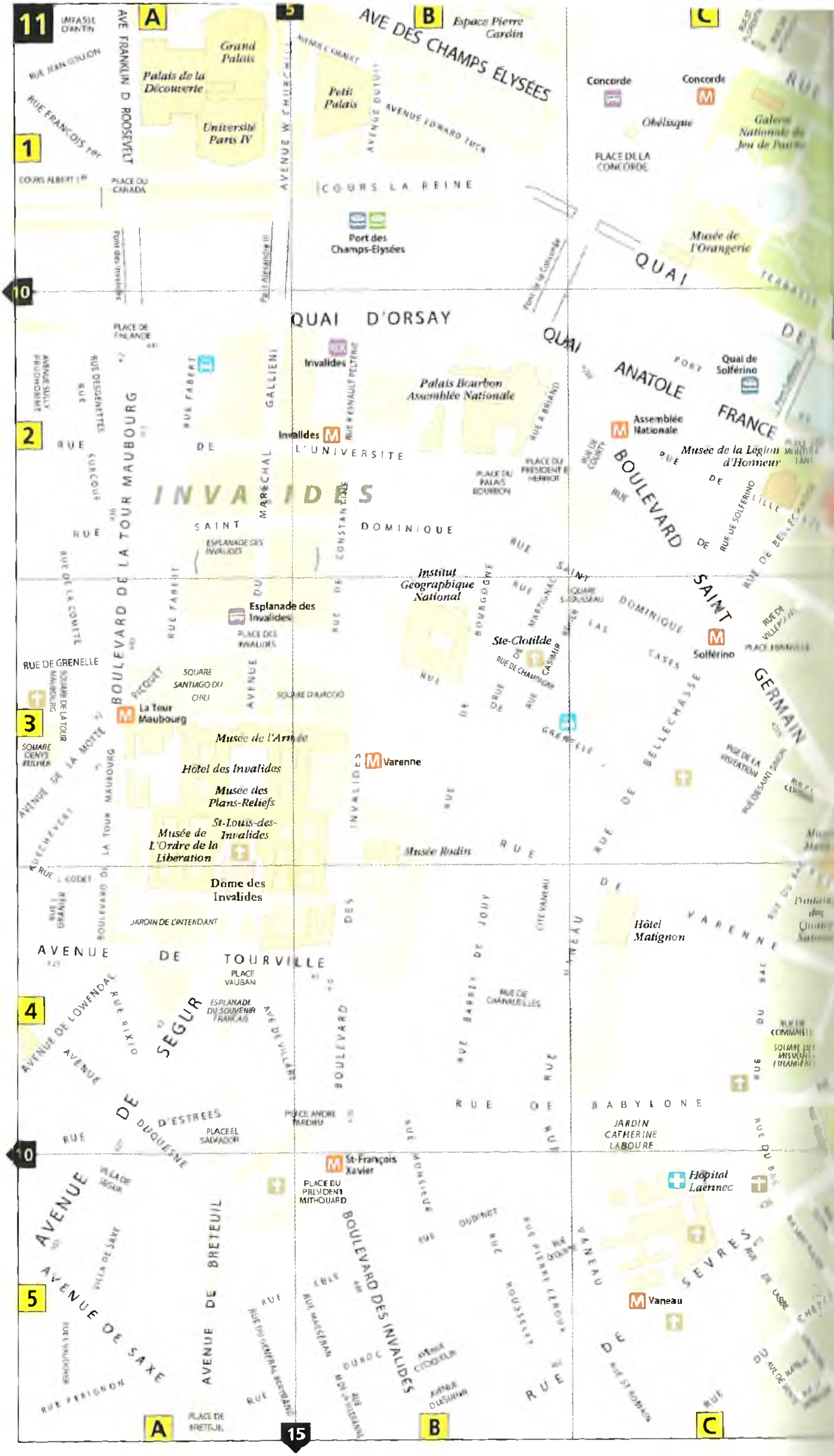

7
A
B
C
1
2
3
4
5
13
BOULEVARD BARBES
BOULEVARD DE LA CHAPELLE
BLVD DE ROCHECHOUART
BOULEVARD DE MAGENTA
BOULEVARD DE STRASBOURG
BOULEVARD ST MARTIN
BLVD POISSONNIERE
BLVD DE BONNE NOUVELLE
BLVD ST DENIS
RUE DU FAUBOURG ST DENIS
RUE DU FAUBOURG POISSONNIERE
RUE DU FAUBOURG ST MARTIN
RUE MARX DORMOY
RUE DU 8 MAI 1945
Château Rouge
Barbès Rochechouart
Anvers
Halle Saint-Pierre
Gare du Nord
Gare de l'Est
Magenta
Poissonnière
Cadet
Bonne Nouvelle
Strasbourg St-Denis
Château d'Eau
Porte St Denis
Porte St Martin
Folies Bergère
Conservatoire National Supérieur d'Art Dramatique
Hôpital Fernand Widal
Sentier
Musée des Arts et Métiers

LA VILLETTE
HAPELLE
BOULEVARD
Stalingrad
RUE DE FLANDRE
QUAI
Quai de la Loire
JEAN JAURES
Laumière
AVENUE
RUE ARMAND CARREL
PLACE DE STALINGRAD
Jaurès
ST MARTIN
RUE LA FAYETTE
AVENUE SECRETAN
Louis Blanc
Bolivar
FAUBOURG
DU
LA VILLETTE
Château Landon
AVENUE SECRETAN
RUE MANIN
MORLEAU
SIMON BOLIVAR
Colonel Fabien
BOULEVARD DE LA VILLETTE
SIMON BOLIVAR
RUE AUX BELLES
RUE JULIETTE DODU
RUE DE LA GRANGE AUX BELLES
RUE CLAUDE VELLEFAUX
RUE DE LA VILLETTE
St-Louis
RUE RICHAT
SQUARE DES RECOLLETS
SQUARE DE REBEVAL
RUE DE BELLEVILLE
Belleville
BOULEVARD DE BELLEVILLE
FAUBOURG DU TEMPLE
Gancourt
RUE DU FAUBOURG DU TEMPLE
RUE DE LA FONTAINE AU ROI
BELLEVILLE
AGENTA
RUE DU FAUBOURG DU TEMPLE
PLACE DE LA RÉPUBLIQUE
D
E
F
1
2
3
4
5
14

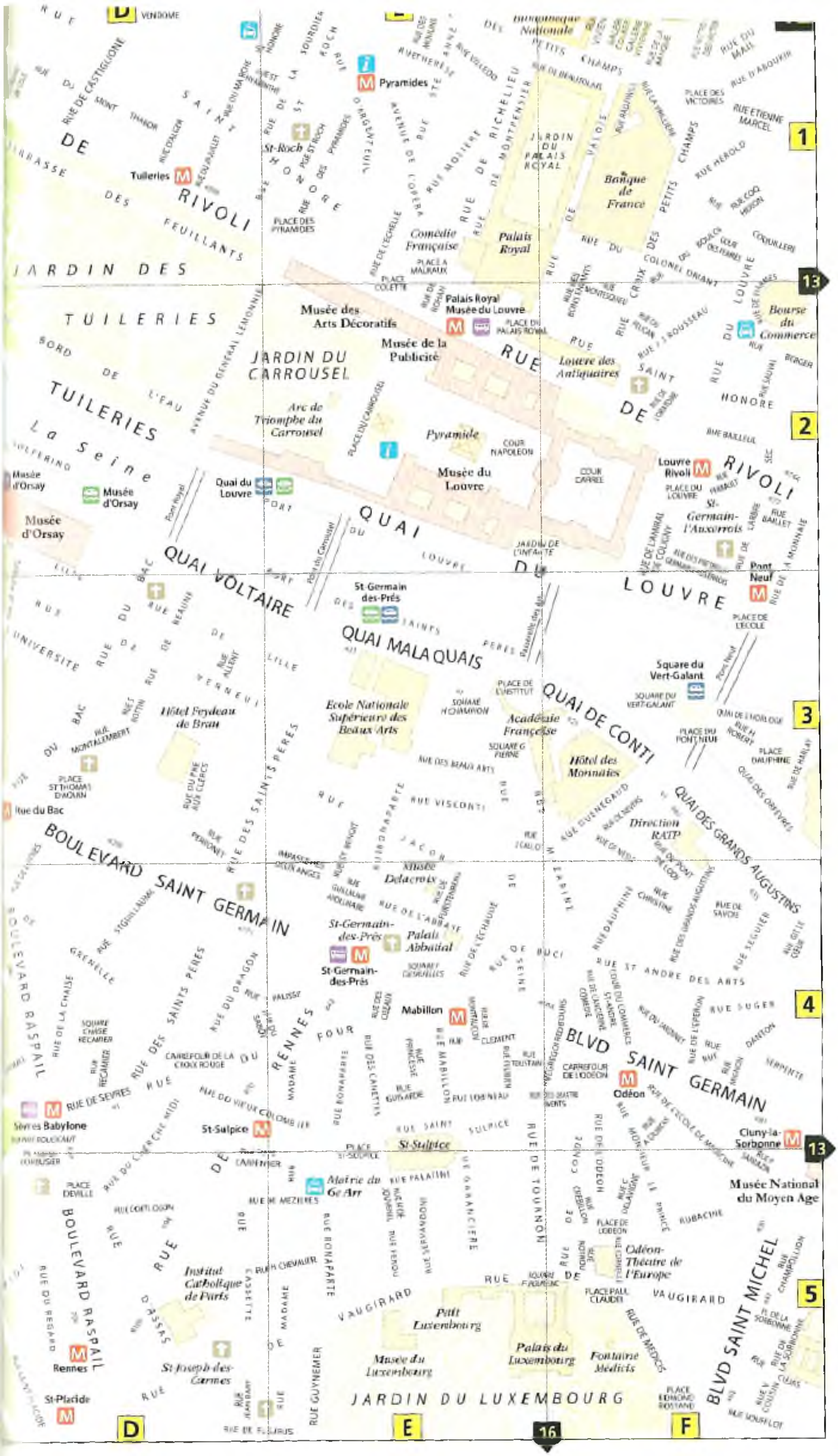

9
A
B
C
1
2
3
4
5
AVENUE HENRI MARTIN
Ave Henri Martin
Rue de la Pompe
AVENUE GEORGES
CHAILLOT
Trocadéro
PLACE DU TROCADÉRO ET DU 11 NOVEMBRE
CIMETIERE DE PASSY
Musée de la Marine
Palais de Chaillot
Musée de l'Homme
JARDINS DU TROCADÉRO
PASSY
La Muette
Boulainvilliers
Musée du Vin
Passy
PARC DE PASSY
Maison de Balzac
Maison de Radio France
Ave du President Kennedy
AVENUE DU PRESIDENT KENNEDY
PORT AUTONOME DE PARIS
AVENUE DE VERSAILLES
QUAI ANDRE CITROEN
QUAI DE GRENELLE
Statue de la Liberté
Mirabeau

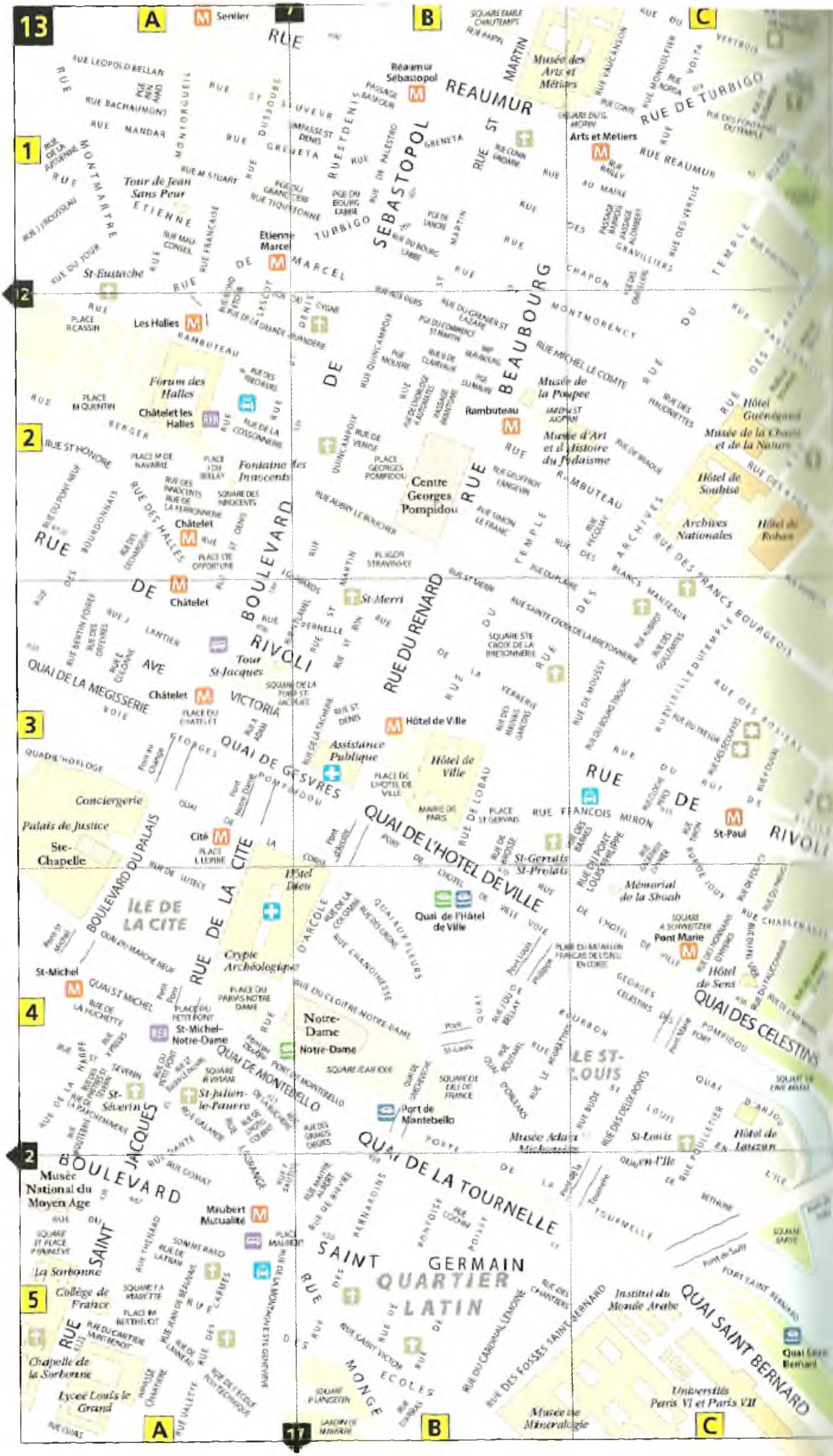
D
E
F
1
2
3
4
5
11
Musée Galliera
Musée National des Arts Asiatiques Guimet
Théâtre des Champs-Elysées
AVENUE MONTAIGNE
RUE JEAN GOUJON
COURS ALBERT 1ER
PLACE DE LA REINE ASTRID
Alma Marceau
AVENUE GEORGE V
AVE MARCEAU
AVENUE PRESIDENT WILSON
AVENUE D'IENA
Iéna
PLACE D'IENA
Palais de Tokyo
Musée d'Art Moderne
AVENUE DE NEW YORK
PORT DE LA CONFERENCE
Port de la Conférence
PORT DU GROS CAILLOU
Pont de l'Alma
QUAI D'ORSAY
QUAI BRANLY
PLACE DE LA RESISTANCE
RUE COGNACQ JAY
RUE DE L'UNIVERSITE
AVENUE RAPP
AVENUE BOSQUET
La Seine
Tour Eiffel
Port de la Bourdonnais
Pont d'Iéna
Musée du Quai Branly
RUE DE MONTTESSUY
AVE FRANCO RUSSE
RUE E VALENTIN
RUE SAINT DOMINIQUE
Tour Eiffel
QUAI BRANLY
AVE GUSTAVE EIFFEL
Champ de Mars - Tour Eiffel
Stade Emile Anthoine
AVE OCTAVE GREARD
PARC DU CHAMP DE MARS
AVENUE DE LA BOURDONNAIS
RUE DE GRENELLE
RUE CLER
RUE DE L'EXPOSITION
AVE EMILE DESCHANEL
AVE BARBEY D'AUREVILLY
ALLEE THOMY THIERRY
AVENUE CHARLES RISLER
AVENUE DE SUFFREN
RUE DE LA FEDERATION
Ecole Militaire
PLACE DE L'ECOLE MILITAIRE
AVENUE DE LA MOTTE PICQUET
AVE DUQUESNE
PLACE JOFFRE
AVE E ACOLLAS
Ecole Militaire
Village Suisse
AVENUE DE LOWENDAL
PLACE DE FONTENOY
AVENUE DE SAXE
BOULEVARD DE GRENELLE
Dupleix
PLACE DUPLEIX
RUE DUPLEIX
CARDAMETTE
La Motte Picquet Grenelle
UNESCO
AVENUE DE SUFFREN
RUE DU COMMERCE
RUE FREMICOURT
PLACE CAMBRONNE
SQUARE CAMBRONNE
Cambronne
BOULEVARD GARIBALDI
AVE DE SEGUR
Ségur
Lycée Technique Roger Verlomme
RUE LOURMEL
RUE DU THEATRE

11
A
B
C
1
2
3
4
5
10
15
AVE DES CHAMPS ELYSÉES
Espace Pierre Cardin
Grand Palais
Palais de la Découverte
Université Paris IV
Petit Palais
AVE FRANKLIN D ROOSEVELT
AVENUE W CHURCHILL
AVENUE DUTUIT
AVENUE EDWARD TUCK
RUE JEAN GOUJON
RUE FRANÇOIS 1ER
COURS ALBERT 1ER
PLACE DU CANADA
COURS LA REINE
Port des Champs-Elysées
Concorde
Obélisque
PLACE DE LA CONCORDE
Galerie Nationale du Jeu de Paume
Musée de l'Orangerie
QUAI
QUAI D'ORSAY
QUAI ANATOLE FRANCE
Invalides
Palais Bourbon Assemblée Nationale
Quai de Solférino
Assemblée Nationale
Musée de la Légion d'Honneur
BOULEVARD SAINT GERMAIN
INVALIDES
RUE DE L'UNIVERSITE
RUE SAINT DOMINIQUE
RUE DE GRENELLE
BOULEVARD DE LA TOUR MAUBOURG
RUE FABERT
Esplanade des Invalides
Institut Geographique National
Ste-Clotilde
Solférino
La Tour Maubourg
Musée de l'Armée
Hôtel des Invalides
Musée des Plans-Reliefs
St-Louis-des-Invalides
Musée de L'Ordre de la Libération
Dome des Invalides
Varenne
Musée Rodin
RUE DE VARENNE
Hôtel Matignon
AVENUE DE TOURVILLE
PLACE VAUBAN
AVENUE DE SEGUR
AVENUE DE LOWENDAL
BOULEVARD DES INVALIDES
RUE DE BABYLONE
JARDIN CATHERINE LABOURE
AVENUE DE BRETEUIL
AVENUE DE SAXE
RUE DE SEVRES
St-François Xavier
PLACE DU PRESIDENT MITHOUARD
Hopital Laennec
Vaneau
PLACE DE BRETEUIL

D
E
F
1
2
3
4
5
13
16
Vendôme
Pyramides
Bibliothèque Nationale
Rue des Petits Champs
Rue de Castiglione
Rue du Mont Thabor
St-Roch
Rue St-Honoré
Tuileries
Rue de Rivoli
Terrasse des Feuillants
Jardin des Tuileries
Place des Pyramides
Avenue de l'Opéra
Rue de Richelieu
Rue de Montpensier
Jardin du Palais Royal
Rue de Valois
Banque de France
Place des Victoires
Rue Étienne Marcel
Rue Herold
Rue Coq Héron
Rue Coquillière
Comédie Française
Place A Malraux
Palais Royal
Rue du Colonel Driant
Rue Croix des Petits Champs
Place Colette
Palais Royal Musée du Louvre
Place du Palais Royal
Musée des Arts Décoratifs
Musée de la Publicité
Louvre des Antiquaires
Rue Jean-Jacques Rousseau
Bourse du Commerce
Rue Saint Honoré
Jardin du Carrousel
Avenue du Général Lemonnier
Arc de Triomphe du Carrousel
Place du Carrousel
Pyramide
Cour Napoléon
Musée du Louvre
Cour Carrée
Louvre Rivoli
Place du Louvre
St-Germain-l'Auxerrois
Rue de l'Amiral de Coligny
Jardin de l'Infante
Pont Neuf
Rue de la Monnaie
Place de l'École
Bord de l'Eau
La Seine
Musée d'Orsay
Quai du Louvre
Pont Royal
Port du Louvre
Pont du Carrousel
Quai Voltaire
Rue du Bac
Rue de Beaune
Rue de l'Université
Rue de Lille
Rue de Verneuil
Rue Allent
St-Germain des-Prés
Quai Malaquais
Rue des Saints Pères
Passerelle des Arts
Square du Vert-Galant
Quai de l'Horloge
Place du Pont Neuf
Place Dauphine
Quai des Orfèvres
Rue de Harlay
Place de l'Institut
Square H Champion
Académie Française
Quai de Conti
Hôtel des Monnaies
École Nationale Supérieure des Beaux Arts
Square G Pierné
Rue des Beaux Arts
Hôtel Feydeau de Brau
Rue Montalembert
Place St Thomas d'Aquin
Rue du Pré aux Clercs
Rue Visconti
Rue Bonaparte
Rue Jacob
Rue Guénégaud
Rue de Nevers
Direction RATP
Quai des Grands Augustins
Rue du Pont de Lodi
Rue Christine
Rue Dauphine
Rue de Savoie
Rue Séguier
Rue Gît le Cœur
Rue Mazarine
Rue de l'Échaudé
Rue de Seine
Rue de Buci
Boulevard Saint Germain
Rue Saint Benoît
Rue Guillaume Apollinaire
Impasse des Deux Anges
Musée Delacroix
Rue de Furstenberg
Rue de l'Abbaye
St-Germain-des-Prés
Palais Abbatial
Square F Desruelles
Rue St-Guillaume
Rue de Grenelle
Rue du Dragon
Rue de Rennes
Rue du Four
Mabillon
Rue Mabillon
Rue Clément
Rue St André des Arts
Rue de l'Ancienne Comédie
Cour du Commerce St-André
Rue du Jardinet
Rue de l'Éperon
Rue Suger
Rue Danton
Rue Serpente
Blvd Saint Germain
Carrefour de l'Odéon
Odéon
Rue Hautefeuille
Rue de l'École de Médecine
Cluny-la-Sorbonne
Musée National du Moyen Age
Boulevard Raspail
Rue de la Chaise
Square Chaise Récamier
Rue Récamier
Carrefour de la Croix Rouge
Rue de Sèvres
Sèvres Babylone
Rue du Cherche Midi
Rue du Vieux Colombier
St-Sulpice
Rue des Canettes
Rue Princesse
Rue Guisarde
Rue Lobineau
Rue de Tournon
Rue St-Sulpice
Place St-Sulpice
Mairie du 6e Arr
Rue Palatine
Rue Garancière
Rue Servandoni
Rue Férou
Rue Mézières
Rue de Condé
Rue de l'Odéon
Rue Monsieur le Prince
Rue Racine
Place de l'Odéon
Odéon-Théâtre de l'Europe
Place Paul Claudel
Rue de Vaugirard
Boulevard Saint Michel
Rue Champollion
Place de la Sorbonne
Rue de la Sorbonne
Rue Cujas
Rue Soufflot
Place Deville
Rue Cassette
Rue Madame
Rue Bonaparte
Institut Catholique de Paris
Rue d'Assas
Rue du Regard
Rennes
St-Joseph-des-Carmes
St-Placide
Rue Guynemer
Petit Luxembourg
Palais du Luxembourg
Musée du Luxembourg
Fontaine Médicis
Rue de Médicis
Place Edmond Rostand
Jardin du Luxembourg
Rue de Fleurus

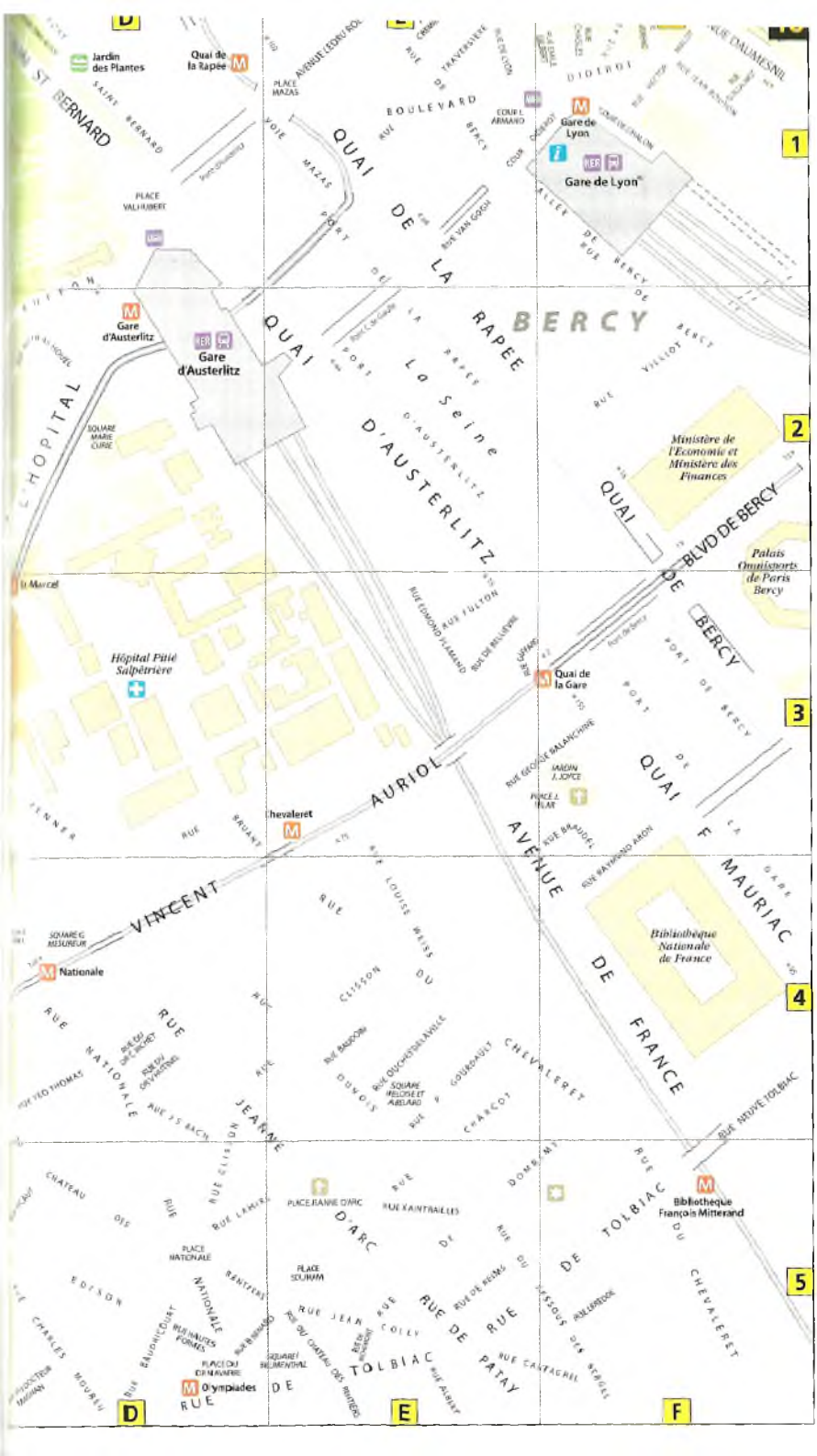

13
A
B
C
1
2
3
4
5
12
17
Sentier
Réaumur Sébastopol
RUE REAUMUR
RUE DE TURBIGO
Musée des Arts et Métiers
Arts et Métiers
Tour de Jean Sans Peur
Etienne Marcel
St-Eustache
BOULEVARD DE SEBASTOPOL
RUE BEAUBOURG
Les Halles
PLACE R CASSIN
Forum des Halles
Châtelet les Halles
Musée de la Poupée
Rambuteau
Musée d'Art et d'Histoire du Judaïsme
Hôtel Guénégaud
Musée de la Chasse et de la Nature
Hôtel de Soubise
Archives Nationales
Hôtel de Rohan
RUE ST HONORE
Fontaine des Innocents
Centre Georges Pompidou
PLACE GEORGES POMPIDOU
Châtelet
PL IGOR STRAVINSKY
St-Merri
RUE DU RENARD
RUE DES FRANCS BOURGEOIS
RUE DE RIVOLI
Tour St-Jacques
AVE VICTORIA
QUAI DE LA MEGISSERIE
Hôtel de Ville
Assistance Publique
QUAI DE GESVRES
Conciergerie
Palais de Justice
Ste-Chapelle
Cité
QUAI DE L'HOTEL DE VILLE
RUE FRANCOIS MIRON
St-Paul
St-Gervais St-Protais
Mémorial de la Shoah
ILE DE LA CITE
BOULEVARD DU PALAIS
RUE DE LA CITE
Hôtel Dieu
Quai de l'Hôtel de Ville
Pont Marie
Hôtel de Sens
QUAI DES CELESTINS
St-Michel
Crypte Archéologique
QUAI ST MICHEL
St-Michel-Notre-Dame
Notre-Dame
QUAI DE MONTEBELLO
ILE ST-LOUIS
St-Séverin
St-Julien-le-Pauvre
Port de Montebello
Musée Adam Mickiewicz
St-Louis en-l'Ile
Hôtel de Lauzun
QUAI DE LA TOURNELLE
Musée National du Moyen Age
BOULEVARD SAINT GERMAIN
Maubert Mutualité
RUE SAINT JACQUES
La Sorbonne
Collège de France
QUARTIER LATIN
Institut du Monde Arabe
QUAI SAINT BERNARD
Chapelle de la Sorbonne
Lycée Louis le Grand
RUE MONGE
RUE DES ECOLES
Universités Paris VI et Paris VII
Musée de Minéralogie
Quai Saint Bernard

Temple
PLACE DE LA REPUBLIQUE
BOULEVARD DU TEMPLE
AVENUE DE LA REPUBLIQUE
Parmentier
RUE OBERKAMPF
1
St-Maur
Oberkampf
BOULEVARD RICHARD LENOIR
RUE DE CRUSSOL
VOLTAIRE
Carreau du Temple
Filles du Calvaire
RUE OBERKAMPF
RUE AMELOT
PASSAGE ST PIERRE AMELOT
BLVD DES FILLES DU CALVAIRE
RUE DE NORMANDIE
RUE CHARLOT
RUE DE TURENNE
RUE DE SAINTONGE
RUE DE BRETAGNE
RUE DU POITOU
RUE VIEILLE DU TEMPLE
RUE FROISSART
RUE DU PONT AUX CHOUX
St-Sébastien Froissart
PASSAGE ST SEBASTIEN
SQUARE RICHARD LENOIR
St-Ambroise
BOULEVARD
AVENUE
COUR POPINCOURT
RUE PASTEUR
2
Richard Lenoir
RUE ST CLAUDE
RUE PELEE
RUE VERTE
Musée Picasso
PLACE DE THORIGNY
Hôtel Libéral Bruand
RUE DU PARC ROYAL
SQUARE LEOPOLD ACHILLE
SQUARE G CAIN
MARAIS
RUE ST GILLES
Musée Carnavalet
RUE DES MINIMES
RUE DES FRANCS BOURGEOIS
Hôtel de Lamoignon
PLACE DES VOSGES
SQUARE LOUIS XIII
Maison de Victor Hugo
BOULEVARD BEAUMARCHAIS
Chemin Vert
Bréguet Sabin
RUE DU CHEMIN VERT
SQUARE BREGUET SABIN
RUE DE LA ROQUETTE
RUE SEDAINE
RUE FROMENT
RUE BOULLE
3
St-Paul-St-Louis
Hôtel de Sully
RUE ST ANTOINE
RUE DE LA BASTILLE
Bastille
PLACE DE LA BASTILLE
Colonne de Juillet
RUE DU FAUBOURG ST ANTOINE
RUE DE CHARONNE
AVENUE LEDRU ROLLIN
4
Opéra Bastille
Port de l'Arsenal
Ledru Rollin
BOULEVARD HENRI IV
Sully Morland
BOULEVARD BOURDON
BOULEVARD MORLAND
Pavilion de l'Arsenal
Préfecture de Paris
QUAI HENRI IV
RUE DE LYON
AVENUE DAUMESNIL
AVENUE LEDRU ROLLIN
SQUARE TROUSSEAU
Marché d'Aligre
PLACE D'ALIGRE
RUE EMILIO CASTELAR
5
D
E
F

17
16
1
2
3
4
5
A
B
C
St-Etienne-du-Mont
Cardinal Lemoine
Panthéon
Lycee Henry IV
Arènes de Lutèce
Universites Paris VI et Paris VII
JARDIN DES PLANTES
Monge
Mosquee de Paris
Muséum National d'Histoire Naturelle
Ecole Normale Supérieure
St-Médard
Censier Daubenton
Gobelins
Manufacture
Campo Formio
Hôpital Broca
Glacière
Corvisart
Place d'Italie
LA GARE
GOBELINS
BOULEVARD DE PORT ROYAL
BOULEVARD
AVENUE
RUE MONGE
RUE CENSIER
RUE DES GOBELINS
RUE DE LA GLACIERE
BLVD AUGUSTE
AVENUE DE CHOISY
AVENUE D'ITALIE

D
E
F
1
2
3
4
5
Jardin des Plantes
Quai de la Rapée
PLACE MAZAS
AVENUE LEDRU ROLLIN
BOULEVARD DIDEROT
RUE DAUMESNIL
RUE TRAVERSIÈRE
RUE DE CHARENTON
RUE JEAN ROSTAND
COUR LOUIS ARMAND
Gare de Lyon
Gare de Lyon
COUR DE DIJON
ALLÉE DE BERCY
RUE DE BERCY
QUAI DE LA RAPÉE
RUE VAN GOGH
PORT DE BERCY
PLACE VALHUBERT
SAINT BERNARD
RUE SAINT-CHARLES
VOIE MAZAS
Gare d'Austerlitz
Gare d'Austerlitz
QUAI D'AUSTERLITZ
La Seine
BERCY
RUE VILLIOT
RUE DE BERCY
Ministère de l'Économie et Ministère des Finances
QUAI DE BERCY
BLVD DE BERCY
Palais Omnisports de Paris Bercy
HÔPITAL
SQUARE MARIE CURIE
St Marcel
Hôpital Pitié Salpêtrière
RUE EDMOND FLAMAND
RUE FULTON
RUE DE BELLEVUE
Quai de la Gare
RUE GEORGE BALANCHINE
JARDIN J. JOYCE
PLACE J. PILAR
AURIOL
Chevaleret
RUE BAUDRICOURT
RUE BRUGEL
RUE RAYMOND ARON
AVENUE DE FRANCE
Bibliothèque Nationale de France
VINCENT
SQUARE G. MÉSUREUR
Nationale
RUE LOUISE WEISS
RUE CLISSON
RUE BADOUMI
RUE DUCHESNE-AVELOT
SQUARE JEROME ET JEROME
RUE GOURDAULT
RUE CHARCOT
RUE NEUVE TOLBIAC
RUE NATIONALE
RUE JEANNE D'ARC
RUE DU CHÂTEAU DES RENTIERS
RUE LAHIRE
PLACE JEANNE D'ARC
RUE SAINT-HILAIRE
RUE DOMBASLE
Bibliothèque François Mitterand
PLACE NATIONALE
PLACE SOUHAM
RUE DE REIMS
RUE DES SOEURS ROLLAND
RUE DES RENTIERS
RUE CASTAGNARY
RUE ABBAYE
RUE DE PATAY
TOLBIAC
Olympiades

Genel Dizin

Koyu yazılan sayfa numaraları ana başlıkları belirtir.

12-Drouot **329**
13. *Arrondissement* **248**

A

A La Civette 323, 324
A L'Olivier 323, 324
Abbey Bookshop 323, 324
Les Abeilles 274
Abélard, Pierre 25
Aberola, Jean-Michel 113
Abou d'Abi Bazar 316, 317
Abrantès, Duchesse d' 134
Abukir Savaşı 212
L'Académie de la Bière 311
Académie de la Grande-Chaumière 179
Académie Française 46, **143**, 168, 256
Académie Royale de Peinture et de Sculpture 37, 62
Accès Plus 360, 361
Acil durumlar **363**
  çocuklar 355
  telefon numaraları 362
Action Ecoles 348
Açık hava sineması 327
Açık hava tiyatrosu 335
Adams, John 266
Adams, John Quincy 266
Adelaide (Savoie hanedanı) 228
Adjani, Isabelle 46
Adrien Maeght 328, 329
Aer Lingus 369
Afrika sanatı 60
Agatha 319, 320
Agnès B 11, 316, 317, 318, 319
Agrippa 129
Ağırlıklar ve ölçüler 361
Air Canada 368, 369
Air France 368, 369
Air France Buses 369
Air de Paris 328, 329
Airport Shuttle 369
Akerman, Chantal 114
Akşam yemekli tekne gezileri 74
Alcazar 343, 345
Alcôve & Agapes 281, 283
Alevli Gotik üslup 158
Alexander II, Çar 234
Alexander III, Papa 82, 83
Alexander III, Çar 210
Alkol
  gümrük ve vergilendirme 358
  ayrıca bkz. Bira; Şampanya; Şarap
Alléosse 326, 327
Allo Logement Temporaire 280, 283
Alphand, Adolphe
  Bois de Boulogne 55
  Bois de Vincennes 55
  Parc des Buttes-Chaumont 236, 271
  Parc Monceau 234
  Parc Montsouris 248
Alternatives 318, 319
Amboise, Jacques d', Abbot of Cluny 154, 155
Ambulanslar 362, 363
American Airlines 368, 369
American Center (Bercy) 248
American Hospital 363
Les Amis des Livres 142
Amorino 309, 310
Amphithéâtre Richelieu de la Sorbonne 338, 339
Anayasal Meclis 130
Ancien Cloître Quartier 86
Androuet 326, 327
Andy Wahloo 309, 310
Angelico, Fra 126
Angélina 11, 132, 308, 310
Anıtlar
  Charles Baudelaire Anıtı 182
  Colonne de Juillet 102
  Delacroix 172
  Mémorial de la Shoah **103**
  Monument aux Morts 242
  Oscar Wilde 243
  Parc Monceau 260
  Paris Mémorial des Martyrs de la Déportation 86
  ayrıca bkz. Heykeller
Anne, Avusturyalı 175
Anne-Sophie Duval 328, 329
Annick Goutal 322, 323
Anthony Peto 320, 321
Antikalar 144, **328–9**
Antropoloji Müzesi *bkz.* Musée de l'Homme
Apache 354
Apart otelierde konaklama 280–81, 283, **287**
APC 318, 319
Aperitifler 295
Apollinaire, Guillaume 139
Apollinaire'e Saygı (Picasso) 139
Apollon'un Atları (Le Lorrain) 104
L'Appartement Cafe 310
Aquaboulevard 350, 351, 354
Aquarium de Paris – Cinéaqua 201, **202**
Araba kiralama 381
Araba kullanmak
  Paris'e gelirken 371
  Paris'te 381
Arabayla ulaşım 381
L'Arc en Seine 328, 329
Arc de Triomphe 12, 13, 45, 206, **212–13**
  kronoloji 212
  Meçhul Asker Mezarı 40, 212
  Napoléon'un düğün töreni 213
  rölyefler 148
  tarihi 34, 35, 37
Arc de Triomphe du Carrousel 35, 122, **132**
Arènes de Lutèce 23, 165, **167**
L'Argonaute 239
Arlequin 348
Arp, Jean 63
Art Brut 229
Art Deco 40
  Avenue Junot 231
  Café de Flore 138, 141
  cam ürünler 322
  Cité Nationale de l'Histoire de l'Immigration **237**
  La Samaritaine 117
  Musée des Arts Décoratifs 132
  Quai de Jemmapes 263
  Rue Campagne-Première 180
  Rue la Fontaine 266
Art Nouveau 38, 39
  Avenue Rapp, No. 29 193
  cam ürünler 322
  Castel Béranger 267
  Fouquet Jewellery Boutique 97
  Grand Palais 210
  metro istasyonları 230, 268
  Musée des Arts Décoratifs 120, 132
  Musée d'Orsay 59, 148
  Notre-Dame du Travail 249
  Pont Alexandre III 210
  Rue la Fontaine 256
  St-Jean l'Evangéliste 51, 230, 268–9
Artcurial Gallery 328, 329
L'Artisan Parfumier 322, 323
Artois, Comte d' 257
Les Arts Décoratifs 322, 323
Askeri Akademi *bkz.* Ecole Militaire
Askeri Tıp Müzesi 175
Assemblée Nationale Palais-Bourbon 71, **192**
Asya sanatı 60, 204–5
At Home in Paris 280, 283
At yarışı 350
L'Atelier Brancusi **112**
Ateliers du Temps Passé 273
ATM'ler 364
Attila, Hun 23
Au Lapin Agile 224, **229**, 269, 334, 336
Au Nain Bleu 323, 324, 354
Au Petit Fer à Cheval 310
Au Petit Suisse 311
Au Printemps 10, 313, 322, 323
Au Sauvignon 310
Aubade 320, 321
Auberge de la Bonne Franquette 269
Auditorium du Louvre 338, 339
Auditorium du Musée d'Orsay 338, 339
The Auld Alliance 309, 310
Austerlitz Savaşı (1805) 35, 212
Austerlitz Savaşı (Gechter) 213
Auteuil 36, 41
  hipodrom 350, 351
  oteller 287
  yürüyüş 259, **266–7**
Automobile Club de l'Ouest 350, 351
Autour de Midi...et Minuit 341, 342
L'Autre Café 311
Aux Trois Mailletz 342
Aux Vrais Produits d'Auvergne 325
Avangard Paris 40–41
Avcılık Müzesi *bkz.* Musée de la Chasse et de la Nature
Avec l'Arc Noir (Kandinsky) 112
Avenue des Champs-Élysées *bkz.* Champs-Élysées
Avenue Jean-Jaurès 262
Avenue Junot **231**
Avenue Montaigne 12, 208, **211**
Avenue de l'Opéra 221
Avenue du Président Wilson 199
Avenue Rapp No. 29 39, **193**
Avenue Van Dyck 261
Avenue Velasquez 260
Averbode altar panosu 156
Avis 381
Avril, Jane 230
Avro 365
Ayakkabı mağazaları 320, 321
Ayakta Duran Kadın II (Giacometti) 63
Aydınlanma 19, 30–31, 50
Aymé, Marcel 231

Aynalı Salon (Versailles) 254, 255
Azéma, Lêon 222
Aziz Bartolomeus Yortusu Katliamı (1572) 27, 117
Aziz Bartolomeus Yortusu Katliamı (Dubois) 117
Aziz Denis'in Galyalılara Vaazı (Vien) 131
Aziz Markos Atları 132
Azzedine Alaïa 316, 317

B

B&B (Oda ve kahvaltı) 281, 283, **287**
Baby Dior 318, 319
Babychou Services 352
Baccarat kristali 204, 315, 322, 324
Bagatelle bahçeleri (Bois de Boulogne) 52, 55, 135, **257**
Bahçeler *bkz* Parklar ve Bahçeler; Meydanlar
Bahşiş, otellerde 279
Les Bains-Douches 343, 345
Baiser Salé 342
Baker, Josephine 40, 180, 196
Bakire Meryem ve Çocuk (Brunet) 226
Bale 340
Balık tutmak 350
Balıkçı ve Denizkabuğu (Carpeaux) 56
Balmumu heykeller
Musée Grévin 60, **220**, 355
Baltard, Victor-Louis 51, 108, 146, 261
Balthus 63
Balzac, Honoré de 148
heykeli (Rodin) 179
Maison de Balzac 203
mezarı 242
Le Balzac (sinema) 348
Ban, Shigeru 113
Banka işlemleri 364
Banka kartları 364
Banknotlar 365
Banlieues Bleues Festivali 64
Banliyö trenleri 380
Banque de France 34, **134–5**
Le Bar Dix 310
Le Bar du Plaza at the Plaza Athénée 311
Barbara Bui 316, 317
Barillet-Deschamps 236
Barlar 288, 289, 308, 309, 310–11
Barok kiliseler 50–51
Barok sanat 62
Le Baron 343, 345
La Barque (Monet) 256
Barrio Latino 343, 344, 345
Bars du Ritz 310
Bartholdi, Frédéric-Auguste 182
Barthólomé, Paul Albert 242
Baselin Altın Gülü 154, 157
Basilique-Cathédrale de St-Denis 50, 156, **235**
Basquiat, Jean-Michel 113
Bassın de l'Arsenal 55
Bassin de la Villette 75, **236**, 262
Bastien-Lepage, Jules 149
Bastille 25
düşüşü 32–3, 43
Bastille bölgesi *bkz* Opéra National de Paris Garnier; Place de la Bastille
Bastille Günü 65, 67, 133
Bataclan 341, 342, 343, 345
Bateau-Lavoir 46, **230**, 269
Bateaux Mouches 69, **74**, 75, 354
Bateaux Parisiens 74
Bateaux Vedettes 75
Bateaux Vedettes Pont Neuf 75
Batobus 75, 375
Batofar 344, 345
Baudelaire, Charles 36, 91, 144, 147, 182, 183
Anıtı 182
mezarı 183
Baudot, Anatole de 51, 230
Bazille, Frédéric 148
Beach, Sylvia 47, 142
Beaubourg ve Les Halles **106–17**
Adım Adım Sokaklar 108–9
bölge haritası 107
kafeler, çay salonları ve barlar 310
oteller 284, 286
Sokak Planı 13
yeme-içme mekânları 296–7
Beaujolais Nouveau 66
Beaumarchais 142
Beauvais Havaalanı 369
Beauvais goblenleri 234
Beauveau St-Antoine 237
Beauvoir, Simone de 42, 138, 141, 145
mezarı 183
Beaux-Arts Museum *bkz.* Musée des Beaux-Arts de la Ville de Paris
Bechet, Sidney 40
Beckett, Samuel 182
Beethoven, Ludwig van 338
Belgrand 36
La Belle Angèle (Gauguin) 147
Belle Époque 38–9, 242, **260**
bistrolar 289
La Belle Hortense 310
La Belleviloise 341, 342, 344
Belmondo, Jean-Paul 46
Belzunce 144
Benedikten Tarikatı 140, 228
Benet, Eugene
Isa 225
Bercy **248**
Bercy Village 346
Berlioz, Hector 46, 190, 231, 338
Berluti 320, 321
Bernard, Émile 149
Bernard, Henri 204
Bernhardt, Sarah 242
Beşinci Cumhuriyet 42
Beuys, Joseph
Homogenous Infiltration 113
Beyzbol 350
BHV 313, 323
Bibliothèque National de France 42, 221, **248**
Bibliothèque National Richelieu **221**
Bilet gişeleri 332–3
Bilim insanları 47
Bilim Kenti *bkz.* Cité des Sciences et de l'Industrie
Bilim müzeleri 61
Binicilik 349, 351, 354
Biegas, Bolesias 91
Bière Academy 311
Bigot, Paul 179
Bike About Tours 375
Biletler
caz kulüpleri 341–2
dans 340
eğlence mekânları 332–3, 359
Biletler (*devamı*)
havayolu 368
indirimli 333
karaborsa 333
metro 376, 377
opera ve konserler 339
otobüs 378
pasolar 374
RER trenleri 376
sinema 347
SNCF trenleri 380
tiyatro 335
toplu ulaşım 374
Billettes, Cloîtres des **104**
Le Bio d'adam et Eve 361
Biobia 361
BioSphere Cafe 311
Bir Çiftin Ayrılması (de Max) 178
Bir Kadının Portresi (Modigliani) 225
Bir Modelin Profili (Seurat) 61
Bira 295, 308, 309
Birdland 310
Birkin, Jane 183
Bisiklet 43, 349, 351, 375
kiralama 43, 349, 375
Tour de France 349
Bismarck, Otto von 226
Bistro des Augustins 310
Bistro du Sommelier 311
Bistrolar 289
Bistrot d'Eustache 341, 342
Bit pazarları 235, 330, 331, 355
Bizet, Georges 46–7
Bizi Avutan Meryem (heykeli) 140
Blaikie, Thomas 234
Blanche, J. E.
Proust 47
Blériot, Louis 39
Blondel, François 236
Blute-fin *bkz.* Moulin de la Galette
BNP Paribas Masters Tennis 66
Bobin'O 335, 336
Boileau, Louis-Hippolyte 202
Boileau, Nicolas 140
Bois de Boulogne 13, 45, 232, **256–7**
açık hava tiyatrosu 335
Bagatelle bahçeleri 52, 55, 135, 257
etkinlikler 64, 65, 67
Gözde Parklar ve Bahçeler 52–5
Jardin d'Acclimatation 353
spor etkinlikleri 349
Bois de Vincennes **237**, 273
Cartoucherie 334, 336
etkinlikler 64, 66, 67
Gözde Parklar ve Bahçeler 52–5
Parc Floral 353
spor etkinlikleri 349
La Boîte à Bas 320, 321
Le Boîte à Frissons-Le Tango 344, 345
The Bombadier 309, 311
Le Bon Marché 10, 313, 320, 321, 322, 323, 325
Bonaparte, Joseph 188
Bonaparte, Napoléon *bkz.* Napoléon Bonaparte, İmparator
Bonaparte, Pierre 243
Bonbec Kulesi, Conciergerie 87
Boncuklar, Galya-Roma 22
Le Bonheur des Dames 273
Bonnard, Pierre 58, 59, 63, 149
Bonpoint 318, 319

Bonton 318, 319
Borsa binası 221
Bosch, Hieronymous 126
Botanski, Christian 1s13
Bouchard, Henri 202
Boucher, François 105, 211
Yıkanan Diana 62
Boucheron 119, 320, 321
Bouffes-du-Nord 334, 335, 336
Bouffes-Parisiens 334, 336
Boufflers, Comtesse de 266
Boulangerie de l'Ouest 325, 327
La Boule Noire 341, 342
Boules (oyun) 90, 171, 332
Boulevard des Capucines 216, **217**
Boulevard des Italiens 219
Boulevard des Italiens (Grandjean) 36
Boulevard Haussmann 13, 219
Boulevard Malesherbes 261
Boulevard St-Germain 138, **141**
Boulevard St-Michel (Boul'Mich) 151, 152, **158**, 171
Boulez, Pierre 47, 114, 338
Boulle, André-Charles 28, 129
Boulogne, Bois de *bkz.* Bois de Boulogne
Bouquets Passionnement 324
Les Bouquinistes 69
Bourbon, Duchesse de 192
Bourbon hanedanı 21, 103, 188
Bourdelle, Antoine 70, 148
Gustave Eiffel büstü 197
Musée Antoine Bourdelle 59, 180
Okçu 180
Penelope 59
Bourgeois, Louise 113
Bourgogne, Duc de 116
Bourgois, Laurent 134
Bourse du Commerce **117**
Boutique Petrossian 325, 327
Boutique YSL 320, 321
Bouvier koleksiyonu 97
Bowen 320, 321
Bowling 350
Brancusi, Constantin 46, 63
L'Atelier Brancusi **112**
Mademoiselle Pogany 112
Öpüş 182
Braque, Georges 38, 40, 46, 59, 63, 112, 203, 328
Le Duo 111
Brasserie Lipp 138, **141**
Brasserie'ler 289
Brentano's 324
Bretanyalı Köylü Kadınlar (Gauguin) 149
Breton, André 40, 112
British and American Pharmacy 363
British Airways 368, 369
Brittany Ferries 370–71
Broodthaers, Marcel 113
Brosse, Salomon de 50, 173, 174
Bronz Çağı (Rodin) 267
Bruand, Aristide 229
Bruand, Libéral
Hôtel des Invalides 191
St-Louis-des-Invalides 51, 190
Salpêtrière Şapeli 51
Brueghel, Peter 59
Brunet, P.
Bakire Meryem ve Çocuk İsa 226
Bruno Frisoni 320, 321
La Bruyère tiyatrosu 334, 336
Buddha Bar 344, 345
Bude, Guillaume 159
Budget (araba kiralama) 381
Buffet, Bernard 63
Buffon, Comte de **168**, 169
Bullet, Pierre 236
Bureau Voyage Jeunesse (BVJ) 281, 283, 361
Bureaux de change 364
Buren, Daniel 130, 131
Burne-Jones, Edward 149
La Butte Bergeyre 270
Butte-aux-Cailles 259, **274–5**
Buttes-Chaumont
yürüyüş 259, **270–71**
ayrıca bkz. Parc des Buttes Chaumont
Büyük Dönüşümler 36–7
Büyük İsa Mozaiği (Merson) 226
By Terry 322, 323

C

Le Cab 344, 345
Cabaret des Assassins 229
Cabaret Michou 334
Le Cabaret Sauvage 344, 345
Cadolle 320, 321
Caen 371, 372
Caesar, Julius 79
Café de l'Abreuvoir 228
Café Beaubourg **114–15**, 310
Café Charbon 311
Café Constant 308, 311
Café Cyrano 46
Cafe d'Edgar 335, 353
Café Etienne Marcel 344, 345
Café de Flore 12, 138, **141**, 145, 310, 335
Café de la Gare 334, 336
Café Littéraire de l'Institut du Monde Arabe 311
Café Mabillon 310
Café de la Mairie 174, 310
Café Marly 10, 308, 310
Café de la Mosquée 308
Café d'Orsay 144
Café de la Paix 144, 216, 217, 311
Café de Paris 144
Café-philosophique 334–5
Café de la Place 311
Café Tortini 144
Le Café Tournesol 311
Cafés des Musées 310
Calais 370–71, 372
Calder, Alexandre
İki Düzlemde Hareketli 113
Callas, Maria 47
Calligrane 323, 324
Cam işleri 322
Camondo, Isaac de 129
Camondo, Comte Moïse de 234
Campanile 281, 283
Camping du Bois de Boulogne/Ile de France 282, 283
Camping International de Jablines 282, 283
Camping International Maisons-Laffitte 282, 283
Camus, Albert 145
Canal St-Martin 13, 46, **236**, 272
tekne gezileri 75
yürüyüş 259, 262–3
Canaletto 58
Canauxrama 75, 360, 361
Capet hanedanı 20, 80
Capet, Hugh 20, 46
Cappellini, Giulio 328, 329
Caprices de l'Instant 326, 327
Carabin, Rupert 148
Caravaggio
Falcı 126
Carel 320, 321
Caribert, Kral 20
Carloman, Kral 20
Carlson Wagonlit 371
Carlu, Jacques 202
Carmontelle, Louis 234
Carnavalet, Hôtel 29, 31, **96**
Carnavalet, Musée 12, 13, **96–7**
Adım Adım Sokaklar 95
Aydınlanma Çağı'nda Paris 31
Gözde Müzeler 57, 59, 60
Güneş Kral'ın Paris'i 29
İmparatorluk üslubu 35
mağazalar 322
Carné, Marcel 46
Carnet (biletler) 358, 374, 378
Carpeaux, Jean-Baptiste 55, 63, 148
Balıkçı ve Denizkabuğu 56
Dans 146, 214
Dünyanın Dört Kıtası 56
Fontaine de l'Observatoire 175
Carré Rive Gauche 64, 328
Carrousel du Louvre 122
Carr's 309, 310
Les Cars Rouges 375
Cartier 119, 204, 315, 320, 321
Cartoucherie 334, 336
Le Casbah 344, 345
Cassatt, Mary 149
Cassegrain 323, 324
Castel Béranger **256**, 266, 267
Castelbajac, Jean-Charles de 318, 319
Castel's 343, 345
Catacombs de Paris 31, **181**, 355
Cathay Pacific 368, 369
Catherine de Médicis 54, 235
La Cave des Martyrs 326, 327
Cave Péret 326, 327
Cave Taillevent 326, 327
Caveau de la Huchette 341, 342
Le Caveau des Oubliettes 311, 341, 342
Caveau de la République 334, 336
Les Caves Augé 326, 327
Les Caves des Papilles 326, 327
Les Caves du Panthéon 326, 327
Caz 341–2
Cehennem Kapıları (Rodin) 56, 146
Celio 319
Cellini, Benvenuto 127
Cennetin İhtişamı (La Fosse) 189
Centre d'Information et de Documentation Jeunesse (CIDJ) 360, 361
Centre Médical Europe 363
Centre de Musique Baroque de Versailles 339
Centre National de la Danse 340
Centre National de la Photographie 133
Centre Pompidou 10, 12, 13, 43, 105, **110–13**
Adım Adım Sokaklar 109
Atelier Brancusi 112
Atelier des Enfants 353
filmler 347, 348
Gerekli Bilgiler 111
Gözde Müzeler 57, 58
konserler 339
mimari özellikler 110–11
Modern Paris 42

Centre Pompidou (*devamı*)
Musée National d'Art Moderne 43, 59, **110–13**
sokak göstericileri 355
Centre des Renseignments des Douanes 328, 329, 359
Cep telefonları **366**, 367
Cercle Militaire 261
Cernuschi, Enrico 235
Musee Cernuschi 60, **235**
Cézanne, Paul 40, 58, 61, 63, 133, 149
Cezayir topluluğu 93
Chabrol, Claude 346
Chagall, Marc 46, 63, 219
Rusya'ya, Merkepler ve Diğerleri 111
Chaise, Pere de la 242
La Chaise Longue 322, 324
Chalgrin, Jean-François 142, 173
Arc de Triomphe 212, 213
Chalus, Pierre de, Cluny Piskoposu 154
Chamberlain, John 113
Chambre des Députés 71
Champ-de-Mars 11, 54, **193**
Champ-de-Mars katliamı (1791) 32
Champaigne, Philippe de
Kardinal Richelieu'nün Portresi 46
Son Yemek 62
Le Champmeslé 344, 345
Le Champo 348
Champs-Élysées **206–13**
Adım Adım Sokaklar 208–9
Avenue des Champs-Élysées 12, 13, 37, 207, 209, **211**
bölge haritası 207
kafeler, çay salonları ve barlar 311
oteller 284–7
sinemalar 346
Sokak Planı harita 11
yeme-içme mekânları 300–301
Chanel 43, 134, 314, 316, 317, 320, 321
Chansonnier'ler 334, 336
Chapelle des Lombards 342
Chapelle du Martyre 229
Chapelle Royale (Versailles) 253, 254
Chapelle de la Sorbonne 50, **159**
Chaplin, Charlie 196
Chardin, Jean-Baptiste-Siméon 58, 62
Charlemagne, İmparator 20, 24
heykeli 80
Charles I, Kral 20
Charles II, İngiltere Kralı 144
Charles II, Kral 20
Charles III, Kral 20
Charles IV, Kral 21
Charles V, İmparator 129
Charles V, Kral 21, 25, 90, 94, 123, 129
Charles VI, Kral 21
Charles VII, Kral 21
Charles VIII, Kral 21, 88
Charles IX, Kral 21, 181
Charles X, Kral 21, 203
Charles (Bourbon hanedanı) 140
Charles de Gaulle havalanı 368–9, 373
Charvet 318, 319
Chat Noir 268
Château de Bois-Préau 257
Château des Brouillards 231
Château de Malmaison 34, 35, **257**
Château de Vincennes **237**
Chateaubriand, François-René de 181
Chaumet 119
Chelles, Jean de 50
Chemin de la Croix 64
Cherbourg 370, 371, 372
Le Cheval Majeur (Duchamp-Villon) 110, 112
Chez Madame Arthur 335, 336
Chez Prune 311
Childebert I, Kral 20, 140
Childebert II, Kral 20
Childéric I, Kral 20
Childéric II, Kral 20
Childéric III, Kral 20
Chilpéric I, Kral 20
Chilpéric II, Kral 20
Le China 309, 311
Chirac, Jacques 42, 194
Chopin, Frédéric 91, 134, 264
anıtı 260
mezarı 242
Chou En-Lai 47
Christian Constant 325, 327
Christian Louboutin 320, 321
Christo 42, 43
Christofle 322, 324
Churchill, Winston 190
La Cigale 341, 342
Cimabue 126
Cimetière de Montmartre 231
Cimetiere du Montparnasse 176, 177, 178, **182–3**
Cimetiere de Passy 204
Cimetiere du Père Lachaise 13, **242–3**
oteller 286
Cimetiere St-Vincent 231
Cinema Studio Galande 347, 348
Cinémathèque Française (Bercy) 248, **347**, 348
Citadines Apart'hotel 280, 283
Cité de l'Architecture et du Patrimonie 60, 201, **202**
La Cité des Enfants 352
La Cité Florale
oteller 284
Cité de la Musique 13, 238, 337, 338, 339
Cité Nationale de l'Histoire de l'Immigration **237**
Cité des Sciences et de l'Industrie 11, 42, 61, 239, **240–41**, 352, 353
Cité Universitaire **249**
Citer 381
Citroën, André 182
Citroën arabaları 39, 42
La City 317
City Segway Tours 349, 351
Cizvitler 27, 103, 229
Claude Alain (kafe) 145
Claudel, Camille 148, 191
Claudie Pierlot 11, 316, 317
La Cloche des Halles 310
La Closerie des Lilas 41, 145, **181**, 309, 311
Clotaire I, Kral 20
Clotaire II, Kral 20
Clotaire III, Kral 20
Clôtres des Billettes **104**
Cloud, Aziz 158
Clovis I, Kral 20, 23, 24
Clovis II, Kral 20
Clovis III, Kral 20
Club des Haschischines 91
Club Jean de Beauvais 349–50, 351
Club Med Gym 349, 350, 351
Le Club 18 344, 345
Cluny, Musee de *bkz.* Musee National du Moyen Age
Cocteau, Jean 131, 145, 178, 230
Cognacq, Ernest 98, 117
Cognacq-Jay Museum *bkz.* Musée Cognacq-Jay
Colbert, Jean-Baptiste 28
Colette (yazar) 41, 130, 131
Colette (mağaza) 317, 318, 319
Collection des Minéraux de l'Université **167**
Collège de France 27, **159**
Colonne de Juillet **102**
Comédie des Champs-Élysées 334, 336
Comédie Française 30–31, 47, 121, **130**, 142, 334, 336
Comité Départemental d'Equitation de Paris 349, 351
Comité Départemental de la Randonée Pédestre de Paris 365
Comite National des Conseillers du Commerce Extérieur de la France 328, 329
Comme des Garçons 316, 317
Les Compagnons du Voyage 361
Composteur makineleri 380
Comptoir des Cotonniers 316, 317
Comtesse du Barry 325, 327
Conciergerie 73, 78, 80, **87**, 355
Conde, Prince de 192
Conservatoire d'Art Dramatique 338, 339
Conservatoire National de Musique 338
Coolin 309, 310
Corcoran's 309, 310
Corday, Charlotte 87
Cormon, Fernand 149
Corneille, Pierre 130, 131
Corot, Camille 224
Corot, J. P.
Napoleon'un Zaferi 212
Cosi 309, 310
Cosmo Paris 320, 321
Costes, Jean-Louis 114
Cotte, Robert de 187
Le Coude Fou 310
Couperin ailesi 46
Couperin, François 103
La Coupole 145, 178, **180**, 309, 311
Cour d'Honneur, Hôtel des Invalides 187
Cour du Commerce St-André **143**
Cour du Mai, Palais de Justice 80
Cour du Rohan **142**
Courbet, Gustave 58, 60
Ornans'da Cenaze 63
Courtonne, Jean 191
Couscous restoranları 288
Coustou, Guillaume
Marly Atları 123, 125, 127
Coustou, Nicolas
Pietà 84, 85
Couture 316
harita 314
ayrıca bkz. Moda
Couture, Thomas 148
Coysevox, Antoine 62, 84, 127, 255
XIV. Louis heykeli 95
Cranach, Lucas 126
Crazy Horse 335, 336
Crèche 67
Crédit Municipal 329
Cristallerie Paradis 324
Crowne Plaza République 283
Crypte Archéologique 23, 58, 81, **87**
Cubana Café 311
Cumhuriyet takvimi 32
Cumhuriyetin Alegorisi (Papety) 18

Curie, Marie 39, 47, 161, 265
Curie, Pierre 39, 47, 161
Cuvier, Georges 165
Cuvier Çeşmesi 165

Ç

Çalışma saatleri 359
Çanta mağazaları 320, 321
Çay salonları 289, 308, **310–11**
Çeşmeler
  Cuvier 165
  Dört Piskopos Çeşmesi 174
  Ejderha 250
  Fontaine Igor Stravinsky (Tinguely ve Saint-Phalle) 63, 107, 109
  Fontaine des Innocents 108, **114**
  Fontaine de Médicis 173, **174**
  Fontaine Molière 121, **131**
  Fontaine de l'Observatoire 175
  Fontaine des Quatre Points Cardineaux 172
  Fontaine des Quatre Saisons 30
  içme suyu 37
  Latona Çeşmesi 250
  Neptune Çeşmesi 251
  Place St-Michel 152
  Pot de Fer 164, 168
  Trocadéro çeşmeleri 201, 202
  Wallace 266
Çevreci seyahat 361
Çevreci ulaşım 374
Çiçek dükkânları 323, 324
Çiçek fuarları 64, 65
Çiçek pazarı *bkz.* Marché aux Fleurs
Çikolata dükkânları 325, 327
Çin Pagodası (Parc Monceau) 261
Çin restoranları 289
Çocuklar
  Cité des Sciences et de l'Industrie 241
  Çocuklar için Etkinlikler 352–5
  Disneyland® Paris 244–7
  giyim mağazaları 318, 319
  oteller 280
  yeme-içme mekânları 291
  tiyatrolar 335
Çok katlı mağazalar 313
Çörtenler, Notre-Dame 82, 84

D

Dada 112, 183
Dagobert I, Kral 20, 235
Dagobert III, Kral 20
Daillion, H.
  Génie du Sommeil Eternel 183
Dalí, Salvador 46, 145
  Espace Dalí Montmartre 224, 228
Dalloyau 325, 327
Dalou, Jules 172
Dans 340
Dans (Carpeaux) 146, 214
Dante ve Vergilius Cehennemde (Delacroix) 58
Dantelci Kız (Vermeer) 124, 126
Danton, Georges 33, 87, 133, 158
  heykeli 139
  portresi 97
Darphane 72, **143**
Daumier, Honoré 63, 148
David, Jacques-Louis 31, 35, 173, 254
  Horatius Kardeşlerin Yemini 52
  Napoléon'un Taç Giyme Töreni 34–5
David d'Angers 160
Davioud, Gabriel 152, 271
De Gaulle, Charles
  cenazesi 83
  filmi 115
  Musée de l'Armée 190
  Musée de l'Ordre de la Libération 190
  Palais de l'Elysée 211
  Paris'in Kurtuluşu 212
  Place Charles de Gaulle 211
  tarihi 42, 43
De Laville 309
De Max
  Bir Çiftin Ayrılması 178
Debauve & Gallais 325, 327
Debussy, Claude 47, 204
La Défense 42–3, **257**, 355
Le Défenseur du Temps 109
Degas, Edgar 58, 61, 63, 149
  mezarı 231
  On Dört Yaşındaki Balerin 148
Dehillerin, E. 322, 324
Le Déjeuner sur l'Herbe (Manet) 37, 63, 146, 148
Delacroix, Eugène 63, 148
  anıtı 172
  Dante ve Vergilius Cehennemde 58
  Halka Yol Gösteren Özgürlük 63
  Kaplan Avı 147
  Melekle Güreşen Yakub 139, 174
  Musée Eugène Delacroix 58, 139, **140**
  Zeytin Bahçesindeki İsa 103
Delamair, Pierre Alexis 104
Delaunay, Robert 59, 63
Delors, Jacques 135
Delta Havayolları 368, 369
Delville, Jean 149
Demidoff, Elizabeth 243
Demiryolu ulaşımı 35, **370–73**
  banliyö trenleri 380
  biletler 376, 380
  istasyonlar 380
  RER 363, 368, 369, 374, **376**
  SNCF 370, **380**
  TGV 370, **371**
  ayrıca bkz. Metro
Deneuve, Catherine 46
Denis, Aziz 23, 229, 235
Denis, Maurice 148
Denizcilik Müzesi *bkz.* Musée de la National Marine
Denizyolu ulaşım **370–71**
Depôt-Vente de Buci-Bourbon 318, 319
Derain, André 59, 63
  İki Sandal 112
Dergiler 367
  etkinlikler 332, 359
  mağazalar 323, 324
Deri mağazaları 320, 321
Descartes, René 138, 140
Desjardins, Martin 135
Desportes, Alexandre-François 59
Detaille 1905 322, 323
Deux Anes 334, 336
Les Deux Magots 12, 136, 138, **140**, 145, 310
Devrim (1789) 19, **32–3**
  200. yıl kutlamaları 43, 133
  Conciergerie 80, 87
  Eylül Katliamları 33, 175
  giyotin 33, 133, 143
  Hôtel de Lamoignon 98
  kiliseler 50
  Marie Antoinette 33, 87, 105, 133, 253, 255
  Musée Carnavalet 97
  Place de la Bastille 102
Devrim (1789) (*devamı*)
  La Sorbonne 159
  Square du Temple **105**
  St-Germain-des-Près 140
Devrim (1830) 35, 102
Devrim (1848) 19, 36, 102
Devrim Mahkemeleri 90
Deyrolle 323, 324
DFDS Seaways 371
Diaghilev, Serge 39, 101
Diana, Galler Prensesi 71, 169
Diane de France 98
Diane de Poitiers 127, 142
Diderot, Denis 30, **47**, 127, 131
  anıtı 161
Didier Aaron 328, 329
Didier Ludot 318, 319
Dieppe 370, 371, 372
Digestifs 295
Dikiltaşlar 119
  Place d'Auteuil 266
  Place de la Concorde 133
Dinh Van 320, 321
Dior, Christian 134, 208, 314, 316, 317, 320
Diptyque 322, 324
Directours 371
Direktuvar 32, 33
Direniş hareketi 71, 158, 161, 181
Diskolar 343
Disneyland® Paris **244–7**, 352, 354
  Adventureland® 246
  Backlot 247
  Discoveryland 247
  Disneyland® Park 246
  etkinlikler ve oyunlar 247
  Fantasyland® 246
  Front Lot 246
  Frontierland® 246
  Main Street, USA® 246
  oteller 245
  otobüs servisleri 369
  pratik bilgiler 244–5
  Production Courtyard® 247
  Toon Studio® 246–7
  Walt Disney Studios® Park 246–7
Diş hekimleri 362, 363
Le Divan 323, 324
Divan du Monde 341, 342
Divay 325, 327
Dix, Otto
  Gazeteci Sylvia von Harden'in portesi 110
Doğa Tarihi Müzesi *bkz.* Musée National d'Histoire Naturelle
Doktorlar 362, 363
Dolet, Etienne 158
DOM 322, 324
Dôme des Invalides 16, 29, 161, **188–9**, 191
  Adım Adım Sokaklar 187
  Gözde Kiliseler 48, 50–51
  Napoléon'un mezarı 186, 189
  Nehir ve Paris 71
Dommanget, Ghislane, Monaco Prensesi 204
Dondurma dükkânları 309, 310–11
Donatello 127
Dorgelès, Roland 229
Dönüşüm tablosu 361
Döviz kurları, otellerde 279
Les Drapeaux de France 322, 323
Dreyfus, Alfred 39, 182
Drouot, Comte de 220
Drouot (Hôtel des Vents) **220**, 328–9

Drouot-Nord 329
Drouot-Richelieu 328, 329
Du Pareil au Même 318, 319
Dubois, François
Aziz Bartholomeus Yortusu Katliamı 117
Dubreuil, Toussaint
Hyante ve Climente 27
Dubuffet, Jean 63, 112, 229
Le Duc des Lombards 341, 342
Duccio 127
Duchamp, Marcel 40, 63, 112
Duchamp-Villon, Raymond
Le Cheval Majeur 110, 112
Dufy, Raoul 205, 228, 230
Dumas, Alexandre 130, 161, 231
Duncan, Isadora 242
Dunquerque 370
Le Duo (Braque) 111
Le Duplex 345
Durand-Dessert, L et M 328, 329
Duret, Francisque Joseph 152
Duty-free 358
Dünya Fuarı (1855) 36, 208
Dünya Fuarı (1867) 37
Dünya Fuarı (1878) 200, 202
Dünya Fuarı (1889) 38, 54, 193, 196
Dünya Fuarı (1900) 146, 193, 208, 210
Dünya Fuarı (1937) 41, 55, 198, 200, 201, 202, 210
Dünya müziği 342, 344
Dünya Kupası (1998) 43
Dünya Savaşı I 40, 209
Dünya Savaşı II 209
Alman işgali 19, 40, 41
Direniş Hareketi 71, 158, 161, 181
Kurtuluş 41
Musée de l'Armée 190
Musée de l'Ordre de la Libération 190
Paris Mémorial des Martyrs de la Deportation 86
Dünyanın Dört Çeyreği (Carpeaux) 56
Dürer, Albrecht 126
Düşünen Adam (Rodin) 187

E

easyJet 368, 369
L'Eclaireur 316, 317
L'Ecluse 308, 311
Ecole de Medecine 141
Ecole Militaire 31, 54, 185, **193**
Ecole National d'Administration **144**
Ecole National Superieure des Beaux-Arts **143**
Ecole National Superieure des Mines 158, 175
Ecole de Paris 133
L'Ecoute (Miller) 106
L'Ecume Saint-Honoré 326, 327
Eczaneler 362, **363**
Les Editeurs 335, 336
Edward VIII, İngiltere Kralı *bkz.* Windsor Dükü
Eglise des Billettes
konserler **338**, 339
Les Egouts **194**, 355
Eğlence Hayatı **332–51**
Eiffel, Gustave
büstü 197
Eiffel Kulesi 47, **196–7**
Eiffel Kulesi 11, 12, 13, 16, 45, 184, 196–7, 355
istatistikler 197
mimari özellikler **196–7**
Nehir ve Paris 70, 74
Eiffel Kulesi (*devamı*)
tarihi 38, 196
ayrıca bkz. Invalides ve Eiffel Kulesi
Eiffel'de alışveriş 322, 324
Eisenhower, General Dwight 190
Ejderha Çeşmesi 250
Ekmek dükkânları 325, 327
Ekobo 322, 324
Elçilikler 359
Elektrik adaptörleri 361
Elektrikli arabalar 374
Eliot, T. S. 142
Ely 12 12 282, 283
Elysée Sarayı *bkz.* Palais de l'Elysée
Élysée-Montmartre 268, 341, 342, 344, 345
Emirates 368, 369
Empresyonistler 38, 46, 58, 60–61, 63, 210
Galerie National de Jeu de Paume 133
Musée d'Orsay 148, 149
Enfance et Partage 355
Engelli ziyaretçiler **360**, 361
Disneyland® Paris 245
eğlence mekânları 333
havaalanları 369
oteller 280
otobüsler 379
yeme-içme mekânları 291
Epstein, Jacob 63, 243
Erasmus'un Portresi (Holbein) 126
Eres 317, 318
Erhart, Gregor 127
Erkek giyim 318, 319
Ernst, Max 63
Eskrim 350
Espace Dalí Montmartre 224, **228**
Espace Landowski 257
Esplanade des Invalides 52
États-Généraux 28, 32
Etex, Antoine 188
Etihad Havayolları 368, 369
Etkinlik dergileri **332**, 359
Etkinlik takvimi 64–7
L'Etoile *bkz.* Place Charles de Gaulle
L'Etoile (kulüp) 344, 345
L'Etoile Manquante 310
Etrüsk sanatı 128–9
Eugénie, İmparatoriçe 37
Euro Disney *bkz.* Disneyland® Paris
Eurolines 371
Europcar 381
Eurostar 43, 370, 371
Eurotunnel 370, 371
Ev eşyaları mağazaları 322–3, 324
Evreux, Comte d' 211
Evrensel Sergi *bkz.* Dünya Fuarı
Ex Cellar France 326, 327
Experimental Cocktail Club 310
Exposition des Arts Décoratifs (1925) 40
Eyalet Meclisi 130
Eylül Katliamları (1792) 33, 75

F

Fainsilber, Adrien 240
Falcı (Caravaggio) 126
Falconet, Etienne-Maurice 62
Falguière, Alexandre 148
Fast food 309
Fat Tyre Bike Tours 349, 351
Faubourg St-Antoine
yürüyüş 259, **272–3**
Fauchon 10, 215, 216, 218, 325, 327
Fauré, Gabriel 204
Fautrier, Jean 112
Fédération Française de Camping-Caravanning (FFCC) 282, 283
Fédération Française de Cyclotourisme 349, 351
Fédération Française du Golf 349, 351
Fédération Unie des Auberges de Jeunesse (FUAJ) 281
Feribotlar, Kanal 370–71
La Fermette 326, 327
Fermette Marbeuf 39
Festival d'Automne à Paris 66, 338, 339
Festival Chopin 338, 339
Festival du Cinema en Plein Air 65
Festival Quartier d'Ete 338, 339
Festival St-Denis 65, 338
Festivaller **64–7**
Fête du Cinema 65, 348
Fête des Rois 67
Fêtes de la Musique 65
Feuchere, Jean-Jacques 165
Feydeau de Brou, Denis 144
Feydeau de Brou, Paul-Esprit 144
Fifi Chachnil 320, 321
Le Figaro 332
Filliou, Robert 113
Filmler *bkz.* Sinema
La Filmotheque du Quartier Latin 348
Fitzgerald, F. Scott 47, 142, 145, 181, 217
Flamel, Nicolas 116
La Flèche d'Or 341, 342, 344, 345
Fleury, Hubert Rohault de 226
Floraisons 67
Le Flore en l'Ile 264, 265, 310
FNAC 313, 332, **333**, 339
Foch, Mareşal Ferdinand 188, 189, 200, 213
Foie gras 292, 325, 327
Foire Internationale d'Art Contemporain (FIAC) 66
Foire de Paris 64
Foire du Trône 64
Folies Bergères 335, 336
Foliler **54–5**, 238, 271
Foliler (Parc de la Villette) 238
Fondation Cartier **181**
Fondation Le Corbusier 41, 60, **256**, 267
Fontaine *bkz.* Çeşmeler
Forestier, Gabriel 205
Forney güzel sanatlar kütüphanesi 103
Forum des Halles 107, 108, **115**, 354
Adım Adım Sokaklar 108
mağazalar 315
sinemalar 346, 347
Forum des Images 108, **115**, 347, 348
Fouquet, Jean 127
Fouquet Jewellery Boutique 97
Fourny, Max 229
Fovizm 59, 63, 110, 112, 205
Fragonard, Jean-Honoré 46, 58, 62, 127, 211
France Gallop 350, 351
France-Lodge 280, 281, 283
France Miniature 353
France Tourisme 375
Francesco Smalto 318, 319
Franchini, Gianfranco 110
Franck, César 191
Franco-Britanique Hastanesi 363

François I, Kral 21, 26, 27, 174
Collège de France 159
ve Leonardo da Vinci 127
Musée du Louvre 122, 124
François II, Kral 21
Franklar 19, 80
Fransa-Prusya Savaşı 37, 38, 226
Fransa Açık Tenis Turnuvası 64, 65
Fransız Devrimi *bkz.* Devrim
Fransa Tarihi Müzesi *bkz.* Musée de l'Histoire de France
Frédéric Malle 322, 324
Frémiet, Emmanuelle 120, 131
Frigidarium, Galya-Roma 154, 157
Frog and Princess 309, 310
Frog and Rosbif 309, 310
La Fromagerie d'Auteuil 326, 327
La Fromagerie Quatrehomme 326, 327
Froment-Leroyer 318, 319
FUAJ – Le d'Artagnan 283
Fubar 311
Le Fumoir 309, 310
Furla 320, 321
Futbol 43, 350
Füniküler, Montmartre 225
Fürstenburg Square 140

G

G7 Taxis 333, 381
Gabin, Jean 262
Gabriel, Jacques-Ange 47, 133, 193
Gabrielle (Renoir) 61
Gachet, Dr Paul 149
Gaëlle Barré 317, 318
Gaîté Montparnasse 336
Gainsborough, Thomas 126
Gainsbourg, Serge 183
Galerie 1900–2000 328, 329
Galerie des Bijoux 132
Galerie Documents 328, 329
Galerie Jean Bucher 329
Galerie du Jour Agnès B 328, 329
Galerie Lelong 328, 329
Galerie Marian Goodman **114**
Galerie-Musee Baccarat 204, **204**
Galerie Nationale du Jeu de Paume 99, **133**
Galerie Royale 134
Galerie Sit Down 328, 329
Galerie Templon 328, 329
Galerie Vivienne 221
Galeries Lafayette 13, 38–9, 308, 313, 322, 323
Galeries Nationales (Grand Palais) 210
Galignani 323, 324
Gallé, Emile 132
Galliera, Duchesse Maria de Ferrari 205
Galya-Roma kalıntıları **22–3**
Arène de Lutèce 167
Crypte Archéologique 87
Musée National du Moyen Age 154, 157
Ganachaud 325, 327
Gance, Abel 40
La Garde Robe 310
Gare d'Austerlitz 370, 373, 380
Gare de l'Est 359, 370, 373, 380
Gare Internationale de Paris-Gallieni 373
Gare de Lyon 359, **370**, 373, 380
Gare Montparnasse 370, 372, 380
Gare du Nord 359, **370**, 373, 380
Gare Routière 371
Gare St-Lazare 370, 372, 380
Gare TGV Aeroport Charles-de-Gaulle 373
Gare TGV de Marne-la-Vallée 373
Gare TGV de Massy-Palaiseau 372
Garnerin, Andre-Jacques 234
Garnier, Charles
Café de la Paix 217
Opéra National de Paris Garnier 37, 102, 219
Gau, Franz Christian 51, 191
Gauguin, Paul 58, 63, 149
La Belle Angèle 147
Bretanyalı Köylü Kadınlar 149
Gaultier, Jean-Paul 215, 316, 317
Gaumont Marignan 348
Gautier, Théophile 91
Gay Pride 65
Gazeteci Sylvia von Harden'in Portresi (Dix) 110
Gazeteler 367
dükkânlar 323, 324
La Gazette 28
Gece kulüpleri 343–5
Gece otobüsleri 379
Gechter, Theodore
Austerlitz Savaşı 213
Gehry, Frank 248, 347
Gelati d'Alberto 311
Gençlik bilet indirimleri 380
Gençlik hostelleri 281
Genel tuvaletler 360, 361
Geneviève, Azize 23, 24, 159, 160
heykeli 173
Genie du Sommeil Eternel (Daillion) 183
La Géode 239, 240, 346, 348
George VI, Büyük Britanya Kralı 190
Georges Rech 316, 317
Géricault, Théodore 63, 224, 242
Medusa'nın Salı 124, 242
Gervase, Aziz 103
Gey mekânları 344
Geziler, çocuklar için 355
Ghislane Chaplier 328, 329
Giacometti, Alberto 112, 113, 178, 179
Ayakta Duran Kadın II 63
Gibert Joseph 323, 324
Le Gibus 344, 345
Gide, Andre 142, 171
Gill, Andre 229
Gilles (Watteau) 126
Gilles Verot 325, 327
La Gioconda (Leonardo da Vinci) *bkz. Mona Lisa*
Giorgio Armani 316, 317, 318, 319
Giotto 126
Girardon, François 62, 85, 159, 236
Girault, Charles 208
Giriş ücretleri
gece kulüpleri 344
müzeler 358
Gittard, Daniel 172
Givenchy 59, 314, 316, 317
Giyim
ayakkabı mağazaları 320, 321
beden ölçüleri 320
çocuklar için 318, 319, 354
defileler 67
erkek giyim 318, 319
haute couture 314, 316
iç giyim mağazaları 320, 321
ikinci el giyim 318, 319
mağazalar 316–21
müzeler 59
tuyatrolar 335
Giyotin 33, 133, 143
Glasgow Okulu 148
Gloriette de Buffon (Jardin des Plantes) 54, 55
Glütensiz gıda 311
Gobelins
goblenler 28, **169**
oteller 284
Gobert, Thomas 144
Goblenler
Gobelins 28, **169**
Musée du Louvre 129
Musée National du Moyen Age 154, 156, 157
Godard, Jean-Luc 46, 183, 346
Golf 349, 351
Golf de Chevry 349, 351
Golf de St-Quentin en Yvelines 349, 351
Golf de Villennes 349, 351
Golf de Villeray 349, 351
Goncourt Ödülü 221
Good Morning Paris 280, 281, 283
Gotik Canlandırmacılık 51
Goujon, Jean 108, 123
La Goulue 231
Gounod, Charles 260
Goya y Lucientes, Francisco José de 126
Goyard 320, 321
Gönüllülerin 1792'de Yola Çıkışı (Rude) 63, 213
Görgü kuralları 332, 360
Grace, Monaco Prensesi 205
Grand, Toni 113
Grand Action 346, 348
Grand Amphithéâtre de la Sorbonne 338, 339
La Grand Arche 42, 135, 257
Grand Café 217
Grand Hôtel d'Entragues 173
Grand Palais **210**
Adım Adım Sokaklar 208
Nehir ve Paris 70, 71
tarihi 38, 39
Grand Rex 341, 342, 346, 348
Le Grand Siècle 28–9
Grand Trianon (Versailles) 13, 47, **251**
Le Grand Véfour 121
Grande Armée 132
La Grande Epicerie 10
La Grande Halle de la Villette 342
Grande Mademoiselle 158
Les Grandes Eaux Nocturnes 65, 251
Grandjean, Edmond Georges 36
Les Grands Boulevards 144, 215, **219**
Grands Concerts de Versailles 64, 251
Grands Magasins du Louvre 130
Grands Travaux 42, 257
Greco, El 126
Greco, Juliette 138, 145
Greenhouse (Cité des Sciences et de l'Industrie) 241
Greuze, Jean-Baptiste 62
Grev 320, 321
Gris, Juan 63, 230, 257
Kahvaltı 111
La Grisette heykeli 263
Gros, Antoine Jean 62
Grosse, Katharina 113
Group Hospitalier Pitié-Salpêtrière 51, 163, **169**
Groupement pour l'insertion des Personnes Handicapées Physiques (GIHP) 280, 361
Gruyn de Bordes, Charles 91
Gucci 320, 321

Gudea, Lagaş Prensi 128
Guénegaud des Brosses, Henri de 105
Guerlain 322, 324
La Gueuze 311
Guîbert, Başpiskopos 226
Guignol kukla gösterileri 353
Guilbert, Yvette 230
Guillaume, Eugène 148
Guillaume, Paul 133
Guillaumin, Armand 231
Guillotin, Dr 143
Guimard, Hector
  Auteuil evleri 266, 267
  Castel Béranger 256, 266
  metro istasyonları 39, 148, 230, 268, 274
Guimet, Emile
  Musée National des Arts Asiatiques Guimet 60, **205**
Guise ailesi 103
Guitry, Sacha 185
Gumery, Charles 216
Guston, Philip 113
Guyot, G. 203
Gümrük 358
Gün ışığı 65
Güneş Kralı *bkz.* Louis XIV, Kral
Güvenlik 362–3

H

H&M 317, 318
Häagen-Dazs 311
Hadrianus, İmparator 129
Halka Yol Gösteren Özgürlük (Delacroix) 63
Halle St-Pierre 225, **229**
Les Halles 107, **115**
  eski mezarlık 181
  pazarın taşınması 42
  tarihi 25, 36, 115
  ayrıca bkz. Beaubourg ve Les Halles; Forum des Halles
Hals, Frans 126
Hamamlar
  Galya-Roma 154
  Türk 169
Hammam Club 345
Hammurabi Yasaları 57, 128
Han Kan 235
Hanska, Madame 203
Harden, Sylvia von 110
Hardouin-Mansart, Jules 47
  Dôme Kilisesi 50–51, 188, 191
  Place Vendôme 134
  Place des Victoires 135
  St-Louis-des-Invalides 190
  St-Roch 131
  Versailles 250, 251, 252
Haritalar
  Adım Adım Beaubourg ve Les Halles 108–9
  Adım Adım Chaillot 200–201
  Adım Adım Champs-Élysées 208–9
  Adım Adım İle de la Cité 80–81
  Adım Adım Invalides 186–7
  Adım Adım Marais 94–5
  Adım Adım Montmartre 224–5
  Adım Adım Montparnasse 177
  Adım Adım Quartier Jardin des Plantes 164–5
  Adım Adım Quartier Latin 152–3
  Adım Adım Quartier Luxembourg 172–3
  Adım Adım Quartier Opéra 216–17
Haritalar (*devamı*)
  Adım Adım Quartier Tuileries 120–21
  Adım Adım St-Germain-des-Prés 138–9
  Batı Avrupa 14
  Beaubourg ve Les Halles 107
  Champs-Élysées 207
  İle de la Cité ve İle St-Louis 79
  İle-de-France 14
  Invalides ve Eiffel Kulesi 185
  Kent Merkezinin Dışı 233
  Marais 93
  Metro *bkz. arka iç kapak*
  Montmartre 223
  Montparnasse 177
  otobüs rotaları 379
  Paris Couture 314
  Paris'e ulaşım 372–3
  Paris'in Merkezi 16–17
  Quartier Chaillot 198–9
  Quartier Jardin des Plantes 163
  Quartier Latin 151
  Quartier Luxembourg 171
  Quartier Opéra 215
  Quartier Tuileries 119
  St-Germain-des-Prés 137
  Sokak Planı 382–415
  Versailles 250–51
  Yürüyüş rotası: Auteuil 266–7
  Yürüyüş rotası: Butte-aux-Cailles 274–5
  Yürüyüş rotası: Buttes-Chaumont 270–71
  Yürüyüş rotası: Canal St-Martin 262–3
  Yürüyüş rotası: Faubourg St-Antoine 272–3
  Yürüyüş rotası: İle St-Louis 264–5
  Yürüyüş rotası: Montmartre 268–9
  Yürüyüş rotası: Parc Monceau 260–61
Harry Winston 320, 321
Harry's Bar 217, 309, 310
Hasat Zamanı (Pissarro) 60
Hastaneler 363
  çocuklar için 355
Haussmann, Baron 19, 51
  Bois de Boulogne 257
  Bois des Vincennes 237
  Boulevard St-Germain 141
  Les Egouts 192
  Les Grands Boulevards 36–7, 47, 73, 87, 144, **221**, 261
  Quartier Opéra 215, 217
  Parc des Buttes-Chaumont 236, 271
  Place Charles de Gaulle 211
Haute couture 316
Hava durumu
  gün ışığı 65
  sıcaklıklar 66
  yağış oranı 67
Hava sıcaklıkları 66
Havas Voyages 371
Haven in Paris 280, 283
Havaalanları
  Beauvais 369
  Charles de Gaulle 368–9, 373
  Orly 369, 373
  ulaşım bağlantıları 368–9, 372–3
Havayolu Ulaşımı **368–9**
Hayvanat Bahçeleri
  Ménagerie 11, **166**, 353
Hebertot tiyatrosu 334, 336
Hédiard 10, 215, 325, 326, 327
Hediyelik eşya mağazaları 322–4
Heine, Heinrich 231
Héloïse 25
Hemingway, Ernest 40, 47, 138, 140, 142, 145, 178, 181, 217
The Hemingway Bar 309
Henri I, Kral 20
Henri II, Kral 21, 27, 98, 127, 142, 235
Henri III, Kral 21, 90
  suikast 27
Henri IV, Kral 21, 27, **83**
  düğünü 117
  heykeli 91
  Hôpital St-Louis 263
  Place Dauphine 90
  Place Royale 26
  Place des Vosges 27
  Pont Neuf 20, 90
  Square du Vert-Galant 91
  suikast 87, 104, 108
  yaşam tarzı 103, 127
Henrietta 175
Henry V, İngiltere Kralı 237
Henry VI, İngiltere Kralı 25
Hermès 314, 316, 317, 320, 321
Herodoteurs (parkmetreler) 381
Hérouard, Jean 164, 169
Hervé Chapelier 320, 321
Hervé Gambs 323, 324
Heykeller
  Ambroise Thomas 260
  Apollinaire'e Saygı (Picasso) 139
  Aziz Louis 91, 227
  Charlemagne 80
  Danton 139
  La Grisette 263
  Henri IV 91
  Jeanne d'Arc 120, 131, 227, 261
  Louis XIII 85
  Louis XIV 29, 84, 95, 119, 135, 252
  Mareşal Foch 200
  Marly Atları 123, 125
  Napoléon 134
  Notre-Dame de Paris 85
  Pygmalion (Silva) 115
  Özgürlük Heykeli 70
  Sainte-Geneviève 173
  Victor Noir 243
  Voltaire 161
  Zouave 71
  ayrıca bkz Çeşmeler; Anıtlar
Heykeltıraş ve Modeli (Picasso) 57
Highlander 309, 310
Hilton Paris la Defense 283
Hippodrome d'Auteuil 350, 351
Hippodrome de Longchamp 350, 351
Hippodrome Maisons-Laffitte 350, 351
Hippodrome de St-Cloud 350, 351
Hippodrome de Vincennes 350, 351
Hitler, Adolf 196
Hittorff, Jacques 208
Ho Chi Minh 47
Hoffmann, Josef 148
Holbein, Hans
  Erasmus'un Portresi 126
Holiday France Rentals 283
Holiday Inn St-Germain-des-Prés 283
Holidays France Rentals 280
Homer, Winslow 149
Homogenous Infiltration (Beuys) 113
Honegger, Arthur 231
Hôpital Necker 355
Hôpital St-Louis 263
Horatius Kardeşlerin Yemini (David) 62
Horta, Victor 148
Hostel'ler 281, 283
Hôtel de Archeveques des Sens 103
Hôtel Bethune de Sully 27, 95, **99**

Hôtel Biron 54, 191
Hôtel de Bourgogne 116
Hôtel de Broglie 97
Hôtel Carnavalet 27, 29, 31, **96**
Hôtel Chernizot 265
Hôtel de Cluny 27, 156
Hôtel de Condé 142
Hôtel de Coulanges 99
Hôtel Dieu 81, **87**
Hôtel Donon 98
Hotel Garvani 361
Hôtel Guénégaud 59, **105**
Hôtel des Invalides 29, 186–7, **191**
ayrıca bkz. Jardin des Invalides
Hôtel Jassaud 265
Hôtel Lambert 29, 265
Hôtel de Lamoignon 94, **98**
Hôtel de Lassay 192
Hôtel de Lauzun **91**, 265
Hôtel Matignon 191
Hôtel Mezzara 256
Hôtel des Monnaies 72, **143**
Hôtel du Nord 263
Hôtel le Peletier de Saint-Fargeau 95, **96–7**
Hôtel Richelieu 265
Hôtel de la Rivière 96
Hôtel de Rohan **104**, 105
Hôtel Rohan-Guéménée 99
Hôtel Rolland 264, 265
Hôtel Salé 100
Hôtel de Salm 145
Hôtel de Soubise 60, 98, 104, **105**
Hôtel d'Uzès 96
Hôtel des Vents 220
Hôtel de Ville 27, **104**, 260
Hôtel de la Villette 144
Hôtel Warwick Champ-Élysées 283
Hôtel'ler (malikâneler) 28, 94
Hôtels de charme 278
Houdon, Jean-Antoine 62, 127, 161
Hugo, Victor 35, 37, 49, 117, 121, 167, 191, 212, 220, 221, 264, 334
büstü 99
Maison de Victor Hugo 95, 99
mezarı 161
Place des Vosges 98
Rue du Dragon 141
Huguenotlar **117**
Hulten, Pontus 113
Hyante ve Ciimène (Dubreuil) 27

I

I Love My Blender 323, 324
I Love Opera 344, 345
Ibis 281
Ibis Paris Bastille 283
Ibis Styles Paris Bercy 283
Iena Çarpışması (1806) 218
Iglesias, Cristina 114
Île de la Cité ve Île St-Louis 12, 13, **79–89**
Adım Adım Sokaklar 80–81
bölge haritası 79
Galya-Roma kalıntıları 22, 23, 167
Île St-Louis 28, 79, **91**
kafeler, çay salonları ve barlar 310
oteller 284, 286, 287
Ortaçağ kalıntıları 24
Paris ve Nehir 72–3
Sokak Planı 12–13
tarihi 19, 20, 28
yeme-içme mekânları 296
yürüyüş rotaları 259, **264–5**
Île de France 42
Île St-Louis *bkz.* Île de la Cité ve Île St-Louis
Infornobi 360, 361
Ingres, Jean-Auguste-Dominique 62, 127, 148
Institut Catholique de Paris **175**
Institut du Monde Arabe **166–7**, 342
Institut Pasteur 47, **249**
Invalides *bkz.* Hôtel des Invalides; Jardins des Invalides
Invalides ve Eiffel Kulesi 12, 13, **184–95**
Adım Adım Sokaklar 186–7
bölge haritası 185
kafeler, çay salonları ve barlar 311
oteller 286
Paris ve Nehir 71
Sokak Planı 11
yeme-içme mekânları 301–2
IRCAM 47, 109, **114**
konserler 338, 339
Irié 316, 317
Isabel Marant 11, 317, 318

İ

İç giyim mağazaları 320, 321
İçecekler 294–5
ayrıca bkz. Bira; Şampanya; Şarap
İçme suyu 295
İki Düzlemde Hareketli (Calder) 113
İki Erkek Kardeş (Picasso) 100
İki Sandal (Derain) 112
İkinci el mağazaları 318, 319
İkinci İmparatorluk 36–7, 199, 235, 260
İletişim 366–7
İndirimler 312
İndirimli seyahat acentaları 371
İngilizce tiyatro oyunları 335
İnsan Başlı Konatlı Boğa (Asur) 128
İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi 32
İnternet erişimi 366–7
İsa (Benet) 225
İslam
Institut du Monde Arabe 166–7
Mosquee de Paris 168–9
İstasyonlar *bkz.* Metro; Demiryoluyla ulaşım ve tek tek istasyonlar
İstiridyeler 326, 327
İtfaiye 362, 363
İzlenim: Gündoğumu (Monet) 60, 63
İzleyici sporları 350, 351

J

J. M. Weston 320
Jacadi 318, 319
J'Accede 280, 360, 361
Jakobenler 33
Jaenmaire, Renée 47
Jamin Puech 320, 321
Jane Club 343, 345
Janniot, A. 237
Japon restoranları 288, 289
Jardin d'Acclimatation 55, 353
Jardin du Carrousel 122
Jardin des Champs Elysées 54, 208, **209**
Le Jardin Fromager 326, 327
Jardin des Invalides 54, 187
Jardin du Luxembourg 11, 12, 13, 45, 134, **174**
Adım Adım Sokaklar 172–3
Fontaine de l'Observatoire 175
Gözde Bahçeler 52–5
Jardin du Luxembourg (*devamı*)
oyuncak tekneler 69, 171, 354, 355
sekizgen göl 69, 173
Jardin du Palais-Royal 12, 13, 54, 121, **131**, 134
Jardin des Plantes 11, 168, **169**
Gözde Bahçeler 53, 54, 55
Jardin Tino Rossi 166
Jardin du Trocadero 55, 201, **203**
Jardin des Tuileries 11, 12, 13, 119, **132**, 134–5
Adım Adım Sokaklar 120
Gözde Bahçeler 52, 54
Nehir ve Paris 72
Jardins Atlantique 55
La Java 335, 336, 344, 345
Jay Ahr 317, 318
Jazz Club Etoile 341, 342
Jean II, Kral 21
Jean Charles Brosseau 273
Jean d'Arc 25, 221
heykelleri 120, 131, 227, 261
mektupları 105
Jeanneret, Edouard 256
Jerôme, Westphalia Kralı 189
Jet 2 368, 369
Jet Tours Map 371
Jeu de Paume *bkz.* Galerie National du Jeu de Paume
Jeu de Paume et de Squash 350, 351
Jeux Descartes 323, 324
Jil Sander 316, 317
Johannes XXII, 154
Johannes XXIII, Papa 86
John Casimir, Polonya Kralı 138, 140
John Paul II, Papa 42
Jonak 320, 321
Jordaens, Jacob 126
Joseph 316, 317
Joseph, Pierre 205
Josephine, İmparatoriçe 34, 35, 213
Château de Malmaison 257
Jourdan, Charles 320
Une Journée au Cirque 353
Journée du Patrimonie 66
Jouve, P. 203
Joyce, James 47, 142
Le Jules Verne (Eiffel Kulesi) 197
Julian, Aziz (Hospitalier Tarikatı) 158
Julien, İmparator 23
Julius II, Papa 125
Junko Shimada 316, 317
Junot, Avenue **231**
Justine 311
Juvenile's 308, 310

K

Kabareler 335, 336
Kadın giyim mağazaları 316–19
Kafeler **144–5**, 308, 310–11
kafe türleri 289
Montmartre 38
Montparnasse 145, 177
nerede bulunur? 288–9
sigara içmek 291
Sol Yaka 144–5
St-Germain-des-Prés 137, 138, 145
şarap 294
tarihi 31
Kafe tiyatroları 334–5, 336
Kahvaltı
kafeler 308
otellerde 279, 280
Kahvaltı (Gris) 111

Kamping **282**, 283
Kanalizasyonlar 36, 192, 355
Kanallar
tekne gezileri 75
tekne seferleri 74
Kandinsky, Vassily
Avec L'arc Noir 112, 180
Kaplan Avı (Delacroix) 147
Karavanla tatil 282, 283
Kardinal Richelieu'nün Portresi (Champaigne) 46
Karnaval 67
Kardec, Allan 242
Karine Dupont 320, 321
Kargo şirketleri 367
Karolenj Hanedanı 20
Katedraller
Notre-Dame 11, 12, 13, 45, 49, 50, 73, 81, **82–5**, 86, 338, 339, 355
St Alexandre-Nevsky **234**
St-Denis 157
St-Louis-des-Invalides 51, 187, **190**, 191
ayrıca bkz. Kiliseler
Katma değer vergisi (TVA) 312, 358
Katolik hâkimiyeti 103
Katolik Kilisesi 48, 225
Kayıp eşya 363
Kaykay 354
Keltler 22, 80, 87
Keman ve Nota Kağıdı (Picasso) 100
Kemerler 320, 321
Ken Club 350, 351
Kendi Portresi (Leonardo da Vinci) 127
Kendi Portresi (Picasso) 100
Kenzo 135, 314, 316, 317, 318, 319
Kérouaille, Louise de 144
Kırtasiyeler 323, 324
Kış etkinlikleri 67
Kibèle 342
Kidizen 352
Kiliseler
Basilique-Cathédrale de St-Denis 50, 156, **235**
Chapelle du Martyre 229
Chapelle Royale (Versailles) 253, 254
Chapelle de la Sorbonne 50, **159**
Dôme 16, 29, 48, 50–51, 71, 161, 186, 187, **188–9**, 191
Eglise des Billettes 338, 339
Gözde Kiliseler 48–51
La Madeleine 35, 48, 51, 216, **218**, 338, 339
müzik 338, 339
Notre-Dame de l'Assomption 267
Notre-Dame d'Auteuil 266
Notre-Dame des Blancs Manteaux **104**
Notre-Dame du Travail **249**
Panthéon 12, 13, 31, 48, 51, **160–61**
Sacre-Coeur 13, 17, 45, 46, 49, 51, 223, 225, 226–7, 355
St-Augustin 51, 261
Sainte-Chapelle 12, 13, 19, 45, 48, 50, **88–9**, 90, 338, 339, 355
Sainte-Clotilde 50, 51, **191**
St-Etienne-du-Mont 27, 50, **159**
St-Eustache 27, 46, 49, 50, 106, **116**
St-Germain l'Auxerrois 50, **117**, 338
St-Germain-des-Près 50, 138, **140**, 338, 339
St-Gervais-St-Protais 27, 40, 46, 48, 50, 73, **103**, 338, 339
St-Jean l'Evangéliste 51, **230**, 268–9
St-Joseph-des-Carmes 51, **175**
Kiliseler (*devamı*)
St-Julien-le-Pauvre 50, 153, **158**, 338, 339
St-Louis-en-l'Ile **91**, 265, 338, 339
St-Louis-des-Invalides 51, 187, **190**, 191
St-Médard 164, **168**
St-Merri 50, 109, **114**
St-Paul-St-Louis 49, 51, **103**
St-Pierre de Montmartre 225, 228
St-Roch 51, 120, **131**, 338, 339
St-Séverin 12, 49, 50, 152, 153, **158**
St-Sulpice 31, 50, 51, 76, 140, 144, 172, **174**, 338, 339
Salpetrière Chapel 51
Tour St-Jacques 50
Val-de-Grâce 50, 51, **175**
Kilometre Zero 335
Kiosque Théâtre 333, 335, 339, 359
Kitabevleri 142, 153, 323, 324, 328
Kitty O'Sheas 309, 310
Klasik Fransız yemekleri **292–3**
Klasik kiliseler 50–51
Komün 122, 152, 243, 274
Kong 11, 309, 310
Konserler
klasik 337–9
rock, caz ve dünya müziği 341–2
Kookaï 317, 318
Koşu 350
Kozmetikler 322, 323–4
Köprüler
Passerelle des Arts 72
Pont Alexandre III 68, 69, 71, 208, 209, 210
Pont de l'Alma 75
Pont Bir-Hakeim 70
Pont au Change 78
Pont de la Concorde 70, 72
Pont de Grenelle 70
Pont d'Iéna 201
Pont Louis-Philippe 264, 265
Pont Marie 265
Pont Neuf 12, 20, 26, 42, 43, 75, **90**
Pont Notre-Dame 26
Pont Royal 29
Pont St-Louis 264
Pont St-Michel 151
Pont de Sully 72, 166, 265
Pont de la Tournelle 264
Krallar 20–21
Kraliyet Mücevherleri 129
Kredi kartları 362, 364
kayıp 364
mağazalarda 312
Kucharski, Alexandre
Yas Tutan Marie Antoinette 96
Kumsalda Koşan İki Kadın (Picasso) 101
Kukla gösterileri 335, 353
Kusama, Yayoi 113
Kuş Pazarı *bkz.* Marché aux Oiseaux
Kuzey Afrika restoranları 288
Kübizm 40, 59, 100, 110, 111, 112, 205, 230
Küçük Alsace 274
Küçük Atina 152
Küçük Rusya 234
Kültür Bakanlığı 120, 130
Kütüphaneler
Bibliothèque Nationale de France **248**
Bibliothèque Nationale Richelieu **221**
Forney Güzel Sanatlar Kütüphanesi (Hôtel de Sens) 103
Kütüphaneler (*devamı*)
Hôtel de Lamoignon 98
Institut Pasteur 249

L

La Brosse, Guy de 164, 169
LA City 318
La Fosse, Charles de
Cennetin İhtişamı 189
La Mère Catherine 224, 228
La Roche, Raoul 60, 256
La Tour, Georges de 127
La Vrillière, Louis de 135
Labeyrie 325, 327
Labienus 22
Lacroix, Christian 132
Ladurée 308, 310, 311, 325
Lafayette, Marquis de 32
Lagerfield, Karl 316
Laitié 212
Lalique, René 148, 322, 324
Laloux, Victor 146
Lamorisse, Albert 201
Landowski, Paul 189, 257
Lanvin, Jeanne 56, 318, 319
Lardat, R. 201
Lasserre 208
Latina 348
Laurencin, Marie 230
Laurens, Henri 183
Laurent Dubois 326, 327
Lauzun, Duc de 91
Lavier, Bertrand 113
Lavignes-Bastille 328, 329
Lavinia 308, 311, 326
Lavirotte, Jules 193
LD Lines 371
Le Brun, Charles 62
goblenler 169
Hôtel Carnavalet 29, 96
Hôtel de Lauzun 91
"Mayıs" Resimleri 84
Versailles 250, 253–5
Le Corbusier 202
Cité Universitaire 249
Fondation Le Corbusier 60, **256**, 267
Villa La Roche 40–41, 61, 256, 267
Le Havre 372
Le Lorrain, Robert
Apollon'un Atları 104
Le Mans araba yarışı 350
Le Moiturier, Antoine 127
Le Nôtre, André 13
Avenue de Champs-Elysées 209, 211
Jardin des Champs-Elysées 54
Jardin des Tuileries 54, 120, 132
mezarı 131
Versailles 28, 134, 250, 251
Le Sueur, Eustache 62
Le Vau, Louis 47
Académie Française 143
Hôtel de Lauzun 91
Musée du Louvre 123
St-Louis-en-l'Ile 91
Versailles 250, 252, 253
Leclerc, General 180
Ledoux, Claude Nicolas 96, 234, 260, 262
Lefèbvre, H. 227
Legentil, Alexandre 226
Léger, Fernand 59, 63, 112
Légion d'Honneur 34, 145

Legrand Filles et Fils 10, 308, 311, 326
Lemercier, Jacques 50, 131, 159
Lemot, François-Frédéric 132
Lenin, Vladimir İlyiç 47, 145, 181
Lenôtre 325, 327
Leonardo da Vinci 58, 126, **127**, 175
  Kendi Portresi 127
  Mona Lisa 26, 124, 125, 127
Leroux, Paul 219
Lesseps, Ferdinand de 38
Lezbiyen kulüpleri 344
Librarie La Hune 323, 324, 328, 329
Lido 335, 336
"Lifestyle" mağazaları 318, 319
Limoges mine işleri 157
Liszt, Franz 46
Livia, İmparatoriçe 129
The Lizard Lounge 309, 310
Loft Design By 318, 319
Le Loir dans la Théière 310
Lollipops 320, 321
Lombard tefecileri 114
Longchamp 320, 321
Loos, Adolf 231
Lothaire, Kral 20
Louis I, Kral 20
Louis II, Kral 20
Louis III, Kral 20
Louis IV, Kral 20
Louis V, Kral 20
Louis VI, Kral 20, 228
Louis VII, Kral 20
Louis VIII, Kral 21
Louis IX, Kral (Aziz Louis) 21, 25, 159
  heykelleri 91
  kutsal emanetleri 89
  Sainte-Chapelle 50, 88
Louis X, Kral 21
Louis XI, Kral 21, 26, 158
Louis XII, Kral 21
Louis XIII, Kral 21, 28, 46, 50, 164
  düğünü 98
  heykeli 85
  Place Dauphine 90
  St-Paul-St-Louis 103
Louis XIV, Kral 19, 21, **28–9**, 60
  askeri fetihleri 190
  Dôme des Invalides 187, 188
  Ecole National Supérieure des Gobelins 169
  heykelleri 29, 84, 95, 119, 135, 252
  Hôtel des Invalides 186, 191
  Notre-Dame 83
  Observatoire de Paris 181
  Palais-Royal 130
  Places des Victoires 119, 135
  St-Roch 131
  Salpêtrière hastanesi 169
  Val-de-Grâce 50, 175
  Versailles 46, 250–55
Louis XV, Kral 21
  Ecole Militaire 193
  Darphane 143
  heykelleri 133
  kraliyet mücevherleri 129
  ölümü 31
  Pantheon 160
  Versailles 30, 46, 252, 253
Louis XVI, Kral 21
  anıtı 235
  Devrim 32, 33, 105, 193
  idamı 133, 253
  Versailles 46, 253, 254
Louis XVIII, Kral 21, 155
  Jardin du Luxembourg 172
  Versailles 251
Louis, Dr 143
Louis Féraud 316, 317
Louis-Philippe, Kral 20, 21, 172
  Arc de Triomphe 212
  Napoleon'un mezarı 188, 189
  Palais-Royal 130
  Versailles 252, 253
Louise Leiris 328, 329
Louvre, Musée du 10, 12, 13, 16, 45, **122–9**
  Adım Adım Sokaklar 121
  Avrupa resmi 126–7
  Avrupa heykeli 127
  Doğu, Mısır, Yunan, Etrüsk ve Roma eserleri 128–9
  Gerekli Bilgiler 123
  Gözde Müzeler 57, 58, 59
  kat planı 124–5
  konserler 338, 339
  mağaza 322, 323
  mimari özellikleri 122–3
  Nehir ve Paris 72
  objets d'art 129
  Piramit 42, 122, 123, **129**
  tarihi 62
Louvre des Antiquaires 121, **130**, 328, 329
Louvre Sarayı 20, 25, 26, 27, 29, 35, 94
Loyola, Ignatius de 27, 229
Luce, Maximilien 149
Lucernaire 348
Lumière kardeşler 39, 215, 217
Lutetia (Lutece) 22, 23, 87, 167, 168, 220
Luxembourg *bkz.* Jardin du Luxembourg; Palais de Luxembourg
Lüks oteller 284
Lycee Henri IV 151
Lycée Louis le Grand 151

M

Ma Bourgogne 310
Mac Douglas 317, 318
MacElhone, Harry 217
La Machine 343, 344, 345
Mackintosh, Charles Rennie 146, 148
Madam 344, 345
Madame de Maintenon (Netscher) 29
La Madeleine 35, 48, 51, 216, **218**
  konserler 338, 339
Madeleine tiyatrosu 334, 336
Madelios 318
Mademoiselle Pogany (Brancusi) 112
Maderi para 365
  Musée de la Monnaie 143
Magne, Marcel 226
Mağazalar **312–31**
  ayakkabı, çanta ve kemerler 320, 321
  çalışma saatleri 312, 359
  çiçek 323, 324
  çikolata 325, 327
  çocuklar için 318, 319, 321, 354
  çok katlı mağazalar 313
  ekmek ve pasta 325, 327
  erkek giyim 318, 319
  ev eşyaları 322–3, 324
  giyim ve aksesuvar 316–21
  Gözde Mağazalar 314–15
  hediyelik eşyalar 322–4
  iç giyim 320, 321
  indirim 312
  KDV muafiyeti 312
Mağazalar (*devamı*)
  kitap, dergi ve gazeteler 323
  "lifestyle" mağazaları 318, 319
  modern mobilyalar 328, 329
  mücevher 320, 321
  müzayede evleri 328–9
  objets d'art 328, 329
  ödeme yaparken 312
  özel mağazalar 323, 324
  parfüm 322, 323–4
  pazarlar 330–31
  peynir 326, 327
  röprodüksiyon, afiş ve baskı 328, 329
  sanat galerileri 328, 329
  şapka 320, 321
  şarküteri ve *foie gras* 325, 327
  şarap 326, 327
  vintage ve ikinci el giyim 318, 319
  yiyecek ve içecek 325–7
Maillol, Aristide 52, 54, 148, 191, 328
  Musée Maillol 59, **191**
Maintenon, Madame de 29, 251
Maison des Arts de Créteil 340
Maison de Balzac **203**
Maison Berthillon 265, 309, 310
La Maison du Chocolat 325, 327
Maison Guillet 273
Maison Kayser 325, 327
La Maison du Miel 323, 324
La Maison des Millésimes 326, 327
Maison Pou 325, 327
Maison de Radio-France 70, **204**, 267, 337, 339
Maison de la Truffe 325, 327
Maison de Victor Hugo 95, **99**
Maisons Internationales de la Jeunesse et des Etudiants (MIJE) 281, 283
Maje 317
Majestic Bastille 348
Mal güvenliği 362–3
Mallet-Stevens, Robert 257, 267
Malmaison *bkz.* Château de Malmaison
Malraux, André 42, 105, 130
Manet, Edouard 37, 58, 60, 148, 149, 204
  Le Déjeuner sur l'Herbe 12, 37, 63, 146, 148
  Olympia 149
Mangin, David 115
Mango 317, 318
Mansart çatılar 28
Mansart, François
  Banque de France 134
  Hôtel Carnavalet 96
  Hôtel Guénégaud 105
  Val-de-Grâce 50, 175
Mansart, Jules Hardouin *bkz.* Hardouin-Mansart, Jules
Mantegna, Andrea 58, 211
Manzaralı yerler 355
Marais 12, 13, 42, **92–105**
  Adım Adım Sokaklar 94–5
  bölge haritası 93
  kafeler, çay salonları ve barlar 310
  oteller 284, 286
  Sokak Planı 13–14
  yeme-içme mekânları 296–7
Marais, Jean 131
Marat, Jean-Paul 33, 87
Marceau, General 213
Marché d'Aligre **237**, 330
Marché des Enfant Rouges 330
Marché aux Fleurs et aux Oiseaux Cité 81, **87**, 330, 355

Marché aux Fleurs Madeleine 330
Marché aux Fleurs Ternes 330
Marché Joinville 331
Marche aux Oiseaux 81
Marché Président-Wilson **331**
Marché aux Puces de Montreuil 331
Marché aux Puces de la Porte de Vanves 314, 331
Marché aux Puces de St-Ouen **235**, 331, 355
Marché Raspail 331
Marché Rue Cler **330**
Marché Rue de Levis 331
Marché Rue Montorgueil 331
Marche Rue Mouffetard 331
Marché Rue Poncelet 331
Marche Rue de Seine et Rue de Buci 331
Marche St-Germain 139, 331
Marché St-Pierre 330
Marché aux Timbres 330
Marden, Brice 113
Maria Magdalene Cennete Yükselirken (Marochetti) 218
Mariage Frères 308, 310, 323, 324
Marie de Médicis 28, 54, 164, 174
Marie-Anne Cantin 326, 327
Marie-Antoinette, Kraliçe 129
anıtı 235
Devrim sırasında 87, 105, 255
idamı **33**, 133, 253
Versailles 251, 253
Yas Tutan Marie-Antoinette (Kucharski) 96
Marie-Louise, İmparatoriçe 34, 213
Marie Mercié 320, 321
Marie-Thérèse, Kraliçe 253
Marigny tiyatrosu 334, 336
Marionette gösterileri 335, 353
Marly Atları (Coustou) 123, 125, 127
Marmottan, Paul 256
Marne Çarpışması **40**
Marne nehir gezisi 75
Marne-la-Vallée 43, **244**
Marochetti, Charles
Maria Magdalene Cennete Yükselirken 218
La Maroquinerie 344, 345
La Marseillaise (Arc de Triomphe rölyefleri) 148
La Marseillaise (ulusal marş) 33
Marsy, Balthazar 250
Martin, Henri 149
Martin, Raymond 200
Martin Margiela 316, 317
Masson, André 142
Matbaacılık 26
Matif (opsiyon borsası) 221
Matisse, Henri 38, 59, 63, 110, 112, 133, 169, 178, 205
Maubert-Mutualité pazar meydanı 141
Mauboussin 320, 321
Maupassant, Guy de 182, 196, 260
Mavi Nilüferler (Monet) 149
Mavrommatis 11
Max Linder Panorama 346, 348
Max Poilâne 325, 327
MaxMara 316, 317
"Mayıs" Resimleri (Le Brun) 84
Mazarin, Kardinal 28, 221
Meçhul Asker Mezarı 40, 212
Médard, Aziz **168**
Méderic, Aziz 114
Medusa'nın Salı (Gericault) 124, 242
Medya 367
Melekle Güreşen Yakub (Delacroix) 139, 174
Mémorial de la Shoah **103**
Ménagerie 11, **166**, 353
Menier, Emile 261
Mercure 281
Mercure Paris Bercy Bibliotheque 283
Mercure Paris Gare Montparnasse 283
Mercure Paris Tour-Eiffel Grenelle 283
Mercure Paris Vaugirard Porte de Versailles 283
Meridien Etoile 283
Merovenj hanedanı 20
Merson, Luc Olivier 49
Büyük Isa Mozaiği 226
Metal Pointu's 320, 321
Metro **376–7**
Art Nouveau istasyonlar 39, 148, 230, 268
biletler 374, 376, 377
güvenlik 362, 363
harita *bkz. arka iç kapak*
metro haritasını okurken 376
tarihi 38
Meydanlar 54–5
Fürstenburg Square 140
Gözde Meydanlar 52–5
Place des Abbesses **230**, 268
Place d'Auteuil 266
Place de la Bastille 13, 34, **102**, 272
Place Blanche 269
Place Charles de Gaulle (l'Étoile) 37, **211**, 213
Place Charles Dullin 268
Place de la Commune de Paris 274
Place de la Concorde 12, 13, 31, 118, 119, **133**
Place de la Contrescarpe 164, **168**
Place Dauphine 79, **90**
Place Emile Goudeau 269
Place Igor Stravinsky 107, 109, **114**
Place Jean-Baptiste Clément 269
Place Jean Lorrain 266
Place de la Madeleine 12, 13, 216, **218**, 314
Place Maubert **158**
Place de l'Opéra 217
Place Paul Verlaine 275
Place Pigalle 230, 268
Place des Pyramides **131**
Place de la Republique 219, 263
Place Rodin 267
Place Royal 26–7
Place St-Michel 152, 158
Place St-Sulpice 172, **174**
Place de Stalingrad 262
Place du Tertre 223, 224, **228**, 230, 269
Place du Théâtre Français 31
Place du Trocadéro 199, **200**
Place Vendôme 13, 119, **134**
Place des Victoires 119, **135**
Place des Vosges 12, 13, 26–7, 95, **98**
Square Barye 265
Square Frédéric Lemaître 263
Square Jasmin 267
Square Jean XXIII 81, 86
Square des Peupliers 275
Square du Temple **105**
Square du Vert-Galant 53, 55, 79, **91**
Square Willette 225
Meyve ve sebze pazarı 330–31
Mezarlıklar
Catacombs de Paris 181
Cimetière de Montmartre 231
Mezarlıklar (*devamı*)
Cimetière du Montparnasse 176, 177, 178, 182–3
Cimetière de Passy 204
Cimetière du Père Lachaise 13, 242–3
Cimetière St-Vincent 231
La Mezzanine de l'Alcazar 309, 311
Mezopotamya sanatı 128
Mısır Borsası *bkz.* Bourse du Commerce
Mısır sanatı 128
Michel Axel 318, 319
Michel Perry 320, 321
Michel theatre 334, 336
Michelangelo 127
Ölen Köle 125
Mickiewicz, Adam **91**, 264
Mignard, Pierre 175
Mikimoto 320, 321
Milinkov, L.
L'Opéra de Paris 225
Miller, Henri de
L'Ecoute 106
Millet, Jean-François 58
Mimari
foliler ve rotondalar 54–5
kuleler, kubbeler ve külâhlar 50–51
mansart çatılar 28
mimarlar 47
müzeler 60
Minimalist resim 113
Minucchio da Siena 154
Mirabeau, Honoré 161
Mirage savaş uçağı 241
Miró, Joan 63, 110, 112, 180, 193
posta pulları 181
Mistinguett 69
Mitchell, Joan
Veda Kapısı 113
Mitterand, François 42, 135, 141, 248, 257
Miu Miu 316, 317
Mix Club **344**, 345
MK2 Beaubourg 348
MK2 Bibliothèque 248, 348
MK2 Quai de la Loire **346**, 348
MK2 Quai de la Seine 346, 348
Mobilier National et La Manufacture des Gobelins **169**
Mobilis (kart) 374
Mobilya
17. yüzyıl 28
antikalar 328–9
Devrim 33
modern 328, 329
Musée du Louvre 129
müzeler 59
Ortaçağ 24
Rönesans 27
Moda
20. yüzyıl 41, 43
bölge haritası 314
defileler 67
Musée Galliera 41, 59, 205
Musée de la Mode 59
ayrıca bkz. Giyim
Model tekneler 69, 171, 354, 355
Modern sanat 59
ayrıca bkz. Musée d'Art Moderne de la Ville de Paris; Musee National d'Art Moderne
Modern Paris 42–3
Modernizm 267
Modigliani, Amadeo 46, 59, 63, 133, 178, 179, 205, 230
Bir Kadının Portresi 225

Mois de la Photo 66
Molière, Jean-Baptiste 47, 116, 130, 144, 228, 266
Fontaine Molière 121, 131
mezarı 243
Mona Lisa (Leonardo da Vinci) 26, 124, 125, 127
Monastier, Jacques 109
Monceau
yürüyüş rotası 259, **260–61**
ayrıca bkz. Parc Monceau
Monceau Fleurs 323, 324
Le Monde 215
Mondrian, Piet 63
Monep (vadeli işlem borsası) 221
Monet, Claude 38, 46, 60–61, 148, 149
La Barque 256
İzlenim: Gündoğumu 60, 63
Mavi Nilüferler 149
Musée Marmottan-Monet 13, 58, 59, **256**
Musée de l'Orangerie 58
Musée d'Orsay 58
Nilüferler dizisi 133
Monnier, Adrianne 142
Montagne Sainte-Geneviève 158
Montagnier, Professor Luc 47, 249
Montaigne Pazarı 318, 319
Montand, Yves 46, 242
Montespan, Madame de 135
Montesquieu, Charles de Secondat, Baron de 30
Montfaucon darağaçları 263
Montgolfier kardeşler 31
Montmartre 13, **222–9**
Adım Adım Sokaklar 224–5
bölge haritası 223
gece hayatı 39, 230–31
kafeler, çay salonları ve barlar 38, 311
oteller 284, 285, 287
sokak ressamları 355
yeme-içme mekânları 298–300
yürüyüş rotası 259, **268–9**
ayrıca bkz. Cimetière de Montmartre; Musée de Montmartre
Montparnasse 12, 13, **176–83**
Adım Adım Sokaklar 178–9
bölge haritası 177
kafeler, çay salonları ve barlar 145, 177, 311
oteller 285–7
sinemalar 346
Sokak Planı 15–16
yeme-içme mekânları 304–5
ayrıca bkz. Cimetière du Montparnasse; Musée du Montparnasse
Montparnasse tiyatrosu 334, 336
Montparnasse Kulesi 42, 355
Montreuil, Pierre de 47, 50
Montrouge 181
Montsouris 181
Parc Montsouris 55, **248**
Moore, Henry
Uzanmış Figür 193
The Moosehead 310
Moreau, Gustave
Musée Gustave Moreau 58, **235**
Ölü Şair 58
Yolcu Melek 235
Morellet, François 113
Morrison, Jim 13, 242, 243
Moser, Koloman 148
Mosquée de Paris 49, 51, 165, **168–9**
Moteiller 281
Mouchą, Alphonse 97
Moulin, Hyppolyte 148
Moulin, Jean 161
Moulin de la Galette **231**, 269
Moulin de la Galette'te Dans (Renoir) 147, 149
Moulin du Radet 231, 269
Moulin Rouge 39, **230**, 269, 335, 336
Moulin de la Vierge 325, 327
Le Mouton à Cinq Pattes 318, 319
Moyen Age, Musée National du **154–7**
Adım Adım Sokaklar 152
Galya-Roma kalıntıları 23, 157
Gerekli Bilgiler 155
goblenler 154, 156, 157
Gözde Müzeler 57, 58
heykel 157
kat planı 154–5
metal işleri 157
oyma işleri 156
vitray 151, 156
Mugler, Thierry 135
Muji 316, 317
Mur des Fédérés 243
Murat, Caroline 211
Murat, Joachim 211
Muskhane 322, 324
Musset, Alfred de 191, 260
Mücevher 26
mağazaları 319, 320, 321
Musée National du Moyen Age 157
Müslümanlar
Galya saldırısı 24
institut du Monde Arabe 166–7
Mosquée de Paris 168–9
Müzayedeler ve müzayede evleri 328–9
Müzeler ve Galeriler (genel)
çocuklar için 352
Gözde Müzeler 56–61
kafeler 308
mağazalar 322, 324
pratik bilgiler 358, 359
Müzeler ve Galeriler (özel)
Askeri Tıp Müzesi 175
Bibliotheque-Musee de l'Opéra **220**
Centre Pompidou 12, 13, 42, 45, 57, 58, 107, **110–13**, 353
Cinémathèque Française (Bercy) 248
Cité de l'Architecture et du Patrimonie 60, 201, **202**
Cité Nationale de l'Histoire de l'Immigration **237**
Cité des Sciences et de l'Industrie 11, 42, 61, 239, **240–41**, 352, 353
Collection des Minéraux de l'Université **167**
Espace Dalí Montmartre 224, **228**
Galerie Marian Goodman **114**
Galerie-Musée Baccarat **204**
Galerie Nationale du Jeu de Paume 99, **133**
Galeries Nationales (Grand Palais) 210
Halle St-Pierre 225, **229**
Kanalizasyon Müzesi 192
Louvre 12, 13
Musée des Années 32, **257**
Musée Antoine Bourdelle 59, **180**
Musée de l'Armée 60, 185, 186, **190**
Musée d'Art et d'Histoire du Judaïsme 60, **105**
Musée d'Art Moderne de la Ville de Paris 10, 59, **205**
Musée des Arts Décoratifs 11, 56, 59, 120, **132**
Müzeler ve Galeriler (özel) *(devamı)*
Musée des Arts Forains 248
Musée des Arts et Metiers 61, **105**
Musée des Beaux-Arts de la Ville de Paris 210
Musée Carnavalet 12, 13, 29, 31, 35, 57, 59, 60, 95, **96–7**
Musée Cernuschi 60, **235**
Musée de la Chasse et de la Nature 59, **105**
Musée de Cluny – Musée National du Moyen Age 12, 23, 57, 58, 151, **154–7**
Musée Cognacq-Jay 58, 59, 94, **98**, 117
Musée de la Contrefaçon 59, **204**
Musée Dapper 60, **204**
Musée Eugène Delacroix 58, 139, **140**
Musée du Fumeur **236–7**
Musée Grévin 11, 60, **220**, 355
Musée Gustave Moreau 58, **235**
Musée en Herbe 353
Musée de l'Histoire de France 60, **105**
Musée de l'Homme 61, 200, **203**
Musée Jacquemart-André 58, 59, **211**
Musée du Louvre 10, 16, 45, 57, 58, 59, 62, **122–9**
Musée Maillol 59, **191**
Musee de la Marine 61, 200, **203**, 352
Musee Marmottan Monet 13, 58, 59, **256**
Musee de Minéralogie 59, 175
Musée de la Mode 59
Musée de la Monnaie 59, **143**
Musee de Montmartre 60, 225, **228**, 269
Musée du Montparnasse **181**
Musée du Moyen Age 13
Musée de la Musique 239
Musée National d'Art Moderne 59, **110–13**
Musée National des Arts Asiatiques Guimet 60, **204–5**
Musée National d'Histoire Naturelle 11, 61, **169**
Musée National de la Légion d'Honneur **145**
Musee National de la Marine 61, 200, **203**, 352
Musee Nissim de Camondo 59, **234–5**, 261
Musee de Notre-Dame de Paris 81
Musée de l'Orangerie 58, 59, 72, **133**
Musée de l'Ordre de la Libération 186, **190**
Musée d'Orsay 12, 13, 39, 42, 45, 56, 58, 59, 145, **146–9**
Musee Picasso 57, 59, 95, **100–101**
Musée de la Poste 59, **180–81**
Musée de la Poupée **116**
Musée de la Préfecture de Police 158
Musée du quai Branly 42, 56, 58, 60, **194–5**
Musée Rodin 10, 12, 13, 54, 56, 58, 187, **191**
Musee de la Sculpture en Plein Air **166**
Musée du Vin **203**
Musee Zadkine 59, **180**
Musées des Plans-Reliefs 60, 186, **190**
Palais de la Découverte 61, 208, **210**, 352
Palais de Tokyo 10, 59, 70, **205**
Petit Palais 39, 56, 58, 208, **210**
Société Historique et Littéraire Polonaise **91**, 264

Müzik
caz 341–2
çağdaş 338
dünya müziği 342
erken dönem müziği 338
festivaller 338, 339
kiliseler 338, 339
konserler 337–9
Musée de la Musique 239
müzisyenler 46–7
opera 337
rock ve pop 341, 342

N

Nabiler 149
Naif sanat 229
Napoléon Bonaparte, İmparator 19, 21, 46, 121
Arc de Triomphe 20, 34, 35, 212–13
Arc de Triomphe du Carrousel 122, 132
Avenue des Champs-Élysées 211
Banque de France 134
Château de Malmaison 257
Château de Vincennes 237
Cimetière du Montparnasse 182–3
Cimetière du Pere Lachaise 242
Ecole Militaire 193
hakkındaki film 40
heykelleri 134, 187
Jardin des Tuileries 135
kraliyet mücevherleri 129
Legion of Honour 145
La Madeleine 51, 218
mezarı 12, 35, 48, 131, 186, 187, 188
Musée de l'Armée 190
Napoléon döneminde Paris 34–5
Notre-Dame 84
Palais Brongniart 221
Palais de Chaillot 200
Palais de Justice 90
Panthéon 160
Pont de Iéna 201
Le Procope'ta 142
Rue de Rivoli 132
La Sorbonne 159
taç giyme töreni 83
vasiyeti 105
Versailles 254
Napoléon III, İmparator 21, 189
Bois de Boulogne 257
Bois de Vincennes 237
Drouot 220
Jeu de Paume 133
Legion d'Honour 145
Opéra National de Paris Garnier 219
Parc des Buttes-Chaumont 271
Paris'in değişimi 36–7
Sivastopol çanı 249
Napoléon'un Taç Giyme Töreni (David) 34–5, 54
Napoléon'un Zaferi (Corot) 212
Natoire, Charles 105
Naturalizm 149
Nautile denizaltısı 240
Naziler 41, 86, 103, 158
Necker
oteller 287
Nefertiti, Mısır Kraliçesi 128
Nehir Gezileri 69–75, 354
Marne 75
Seine 74–5
Neo-Klasizm 51, 62
Neo-Empresyonizm 61, 149
Neocab 381
Nerval, Gérard de 231
Netscher, Caspar
Madame de Maintenon 29
New Morning 341, 342
Nicholas, St 156
Nicolas 326, 327
Nijinsky, Vaslav 220, 231, 340
Nilüfer dizisi (Monet) 133
Nina Jacob 316, 317
Nina Ricci 314, 316, 317
Nissim de Camondo Museum *bkz.* Musée Nissim de Camondo
Noel ışıklandırmaları 67
Noir, Victor
heykeli 243
Norfolkline 370, 371
Normandy (otel) 120
Normanlar 24
Notre-Dame 11, 12, 13, 45, **82–5**, 86
Adım Adım Sokaklar 81
çocuklar için 355
Gerekli Bilgiler 83
Gözde Kiliseler 49, 50
heykeller 157
kat planı 84–5
konserler 338, 339
kronoloji 83
mimari özellikleri 82–3
Musée de Notre-Dame de Paris 81
Nehir ve Paris 73, 74
tarihi 25
vitraylar 84–5
Notre-Dame de l'Assomption 267
Notre-Dame d'Auteuil 266
Notre-Dame des Blancs Manteaux **104**
konserler 338, 339
Notre-Dame de Paris (heykeli) 85
Notre-Dame du Travail **249**
Nouveau Casino 344, 345
Nouveau Drouot 220
Nouvel, Jean
Fondation Cartier 181
Institut du Monde Arabe 47, **166–7**
Musée du quai Branly 47, **194–5**
Nouvelles Frontières 371
Novotel 281
Novotel Paris Bercy 283
Novotel Paris Les Halles 283
Novotel Paris Tour Eiffel 283, 350, 351
Nuit Blanche 66
Nureyev, Rudolf 47

O

Objets d'art 59, 328, 329
Objets d'art, Fransa dışına çıkarmak 328, 329
O'Brien's 311
Observatoire de Paris **181**
Odeon Christine 348
Odéon Théâtre de l'Europe 47, **142**, 334, 336
Odin, Guido ve Samy 116
Odo, Paris Kontu 20
Offenbach, Jacques 231
Office du Tourisme et des Congrès de Paris 280, **282**, 283, 332, 333, 358, 359, 360
L'Officiel des Spectacles 323, 332, 359
Okçu (Bourdelle) 180
Okul (ahşap oyma) 156
Okuyan Kadın (Picasso) 101
Okyanusya Sanatı 60
Olimpiyat Oyunları (1924) 40
Olivier Strelli 318, 319
Olympia 341, 342
Olympia (Manet) 149
On Dört Yaşındaki Balerin (Degas) 148
Opera 337
barok 338
Bibliothèque-Musée de l'Opéra **220**
Opéra Comique 337, 339
Opéra National de Paris Bastille 42, 43, **102**, 219, 273, 337, 339, 340
Opéra National de Paris Garnier 13, 37, **46**, 102, 214, 215, 217, **218–19**, 221, 337, 339, 340
L'Opéra de Paris (Milinkov) 225
Ordre de la Libération 186, **190**
Ordu Müzesi *bkz.* Musée de l'Armée
Orléans, Ducs d' 116, 130, 234
Ornans'da Cenaze (Courbet) 63
Orsay, Musée d' 12, 13, 45, 145, **146–9**
1870 öncesi resim 148
Art Nouveau 148
Belle Époque 39
Empresyonizm 149
filmler 347
Gerekli Bilgiler 147
Gözde Müzeler 56, 58, 59
heykel 148
kat planı 146–7
konserler 338
mağaza 322, 323
Modern Paris 42
Naturalizm ve Sembolizm 149
Neo-Empresyonizm 149
Nehir ve Paris 72
Orsini, Kont 219
Ortaçağ *bkz.* Musée National du Moyen Age
Ortaçağ'da Paris 24–5, 58
kiliseler 50
O'Sullivans by the Mill 309, 311
Otel zincirleri 281, 283
Oteller **278–87**
Beaubourg ve Marais 284, 286
Champs-Élysées ve Chaillot 284–7
çocuklar 280, 352
depozito 282
engelli ziyaretçiler 280, 359
fiyatlar 278–9
gizli ekstralar 279
havaalanı 369
Île de la Cité ve Île St-Louis 284, 286, 287
Invalides ve Eiffel Kulesi 286
Luxembourg ve Montparnasse 285–7
lüks 284
Merkezin Dışı 284–7
ne beklemelisiniz? 280
nerede? 278
olanaklar 279
otel zincirleri 281, 283
restoranlar 279
rezervasyon 282
romantik oteller 286–7
St-Germain ve Quartier Latin 284–7
tasarım otelleri 285–6
Tuileries, Opéra ve Montmartre 284, 285, 287
yıldız sistemi 279
Otobüs ulaşımı **378–9**
Otobüsle Paris'e ulaşım 371, 372–3
Otopark 381
Ott, Carlos 102
Ottin, Auguste 174
Oturan Kâtip (Mısır) 129
Oudry, Jean-Baptiste 59, 62, 105

Oyma eserler
Musée National du Moyen Age 156
Oyuncak mağazaları 323, 324

Ö

Öğrenciler
ayaklanmalar (1968) 42, **43**
danışma **360**, 361
ulaşım biletler, 380
Ölen Köle (Michelangelo) 125
Ölü Şair (Moreau) 58
Öpüş (Brancusi) 182
Öpüş (Picasso) 100
Öpüş (Rodin) 191
Özel evlerde konaklama 281, 283
Özel mağazalar 323, 324
Özel müzeler 59
Özgür Fransa 41, 190
Özgürlük Ateşi 71

P

La Pachanga 344,345
P&O 371
Pagnol, Marcel 257
Pagode 346, 348
Paket yemek 308
Palais Abbatial 139, **140**
Palais-Bourbon **192**, 218
Palais Brongniart **221**
Palais de Chaillot 41, 198, **202**, 354
Adım Adım Sokaklar 200
Jardins de Trocadéro 55
müze 202–3
Nehir ve Paris 70
Palais de la Découverte 61, 208, **210**, 352
Palais de l'Elysée 46, 207, **211**
Palais des Etudes 143
Palais Galliera 41, 59, **205**
Palais de Justice 80, 87, **90**
Palais de Luxembourg 29, 173, **174**
Palais de Omnisports de Paris-Bercy 248, 337, 341, 342, 350, 351
Palais-Royal 35, 46, 120, 121, **130**
Palais-Royal, Jardin du 54, 121, 131, 134
Palais-Royal tiyatrosu 334, 336
Palais de Tokyo 10, 59, 70, **205**
Palais de Tuileries 28, 32, 33, 34, 122, 132
Paleti ve Sehpasıyla Ressam (Picasso) 101
La Palette 310
Palladio, Andrea 51
Panayırlar 354
Musée des Arts Forains 248
Panis 311
Panthéon 12, 13, 31, 48, 51, **160–61**
Papety, Dominique Louis
Cumhuriyetin Alegorisi 18
Para
banka işlemleri 364
Devrim 33
güvenlik 362–3
kredi kartları 364
Musée de la Monnaie 59, **143**
para birimi 365
seyahat çekleri 364
Para transferi 364
Paradis Latin 335, 336
Parc des Princes 350, 351
Le Parcours du Roi 251
Parfums Caron 322, 324
Parfüm 322, 323–4
Paris à Velo c'est Sympa! 349, 351, 375
Paris Hava ve Uzay Teknolojisi Gösterisi 65
Paris Appartements Services 280, 283
Paris Bike Tour 375
Paris Canal Company 75, 360, **361**
Paris Charms and Secrets 375
Paris Caz Festivali 65, 342
Paris City Vision 375
Paris Komünist Partisi 263
Paris Kuşatması (1870–1) 38, 166, 226, 231
Paris Mémorial des Martyrs de la Déportation 86
Le Paris-Paris Club 343, 345
Paris Pass 358, 359
Paris-Plage 65
Paris Quartier d'Eté 65
Paris Rive Gauche (otel ve konferans merkezi) 283
Paris Okulu 46
Paris Sanayi Mahkemesi 263
Paris Seramik Festivali 64
Paris Sergisi (1937) 202
Paris Story **220**
Paris Üniversitesi 25, **159**
Cité Universitaire 249
Collection des Minéraux de l'Université 167
ayrıca bkz. La Sorbonne
Paris Visite pasosu 374, 376, 378
Paris Voice (webzine) 323, 332
Paris Walks 375
Paris'i Keşfediyoruz **10–13**
Paris'teki sürgünler 47
Pariscope 323, 332, 359
Parisli kabilesi 19, 22, 80, 87
Parklar ve bahçeler
Bagatelle bahçeleri (Bois de Boulogne) 52, 55, 135, 257
Bois de Boulogne 13, 45, 52–5, 232, **256–7**, 349, 353
Bois de Vincennes 52–5, **237**, 349, 353
Boulevard Jules Ferry 263
Champ-de-Mars 54, 193
çocuklar için 353
Esplanade des Invalides 52
Gözde Parklar 52–5
Hôpital St-Louis 263
Hôtel Biron 54
Jardin d'Acclimatation 55, 353
Jardin du Carrousel 122
Jardin des Champs Élysées 54, 208, **209**
Jardin des Invalides 54, 187
Jardin du Luxembourg 11, 12, 13, 45, 52–5, 134, 171, 172–3, **174**, 175, 354, 355
Jardin du Palais-Royal 12, 13, 54, 121, **131**, 134
Jardin des Plantes 11, 53, 54, 55, 168, **169**
Jardin Tino Rossi 166
Jardin du Trocadéro 55, 201, **203**
Jardin des Tuileries 11, 12, 13, 52, 54, 72, 1**32**, 134–5
Jardins Atlantique 55
Parc André Citroën 11, 55, **249**
Parc Asterix 354
Parc de Bercy 248
Parc des Buttes-Chaumont 53, 55, **236**, 270–71, 349
Parc du Champ de Mars 185
Parc Floral (Bois de Vincennes) 353
Parc Monceau 52, 54, 60–61, **234**
Parklar ve bahçeler (*devamı*)
Parc Montsouris 55, **248**
Parc de la Villette 11, 13, 55, **238–9**
Paris'in formel bahçeleri **134–5**
Place Jean-Baptiste Clément 269
Square Barye 265
Versailles 28, 134, 250–51
Villandry 134
Parlamento *bkz.* Assemblée Nationale
Parrocel, Joseph 190
Pasaportlar 358
Pascal, Blaise 117, 159
Pascal Mutel 323, 324
Passage Galerie Vivienne 215
Passage Jouffroy 215
Passage des Panoramas 215, 220, 315
Passage des Postes 164
Passage des Princes 215
Passage Verdeau 215
Les Passages 215, **220–21**
Passe Navigo Découverte 374, 376, 378
Passerelle des Arts 72, 79
Pastaneler 325, 327
Pasteur, Louis 38, 47
Institut Pasteur 249
mezarı 249
Paten 349, 354
Patinoire d'Asnières-sur-Seine 350, 351
Pâtisserie Secco 325, 327
Paul Smith 318, 319
Paulhan, Jean 165
Pause Café 311
Pavillon de l'Arsenal **102**
Pavillon Richelieu 123
pazaryerleri **330–31**
çocuklar için 355
Gözde Pazaryerleri 314–15
ayrıca bkz. Marché
Pei, I. M. 47, 122, 123, 129
Penelope (Bourdelle) 59
Pepin, Kral 20
Pep's 323, 324
Père Lachaise Mezarlığı *bkz.* Cimetière de Père Lachaise
Perelle, G. 132
Périphérique 42, 371
Perrault, Claude 123
Perrault, Dominique 47
Pétain, Marshal 182
Pétanque (boules) 90, 171, 332
Petit Bateau 318, 319
Le Petit Journal Montparnasse 341, 342
Le Petit Journal St-Michel 341, 342
Petit Odéon 334
Petit Palais 39, 208, **210**
Adım Adım Sokaklar 209
Gözde Müzeler 56, 58
Nehir ve Paris 70, 71
Le Petit Saint-Benoît 308, 310
Petit Trianon (Versailles) 13, 234, **251**, 252
Les Petites 317
Peynir 292
dükkânlar 326, 327
Peyre, Marie-Josephe 142
Philippe I, Kral 20
Philippe III, Kral 21
Philippe IV, Kral 21
Philippe V, Kral 21
Philippe VI, Kral 21
Philippe-Auguste, Kral 20, 21, 122, 123
Philippe de Beauvois 328, 329
Les Philosophes 310
Piaf, Edith 47, 243, 262
Piano, Renzo 110, 114

Picasso, Pablo 38, 40, 63
Apollinaire'e Saygı 139
Au Lapin Agile 229
Avignonlu Kızlar 39, 46
Bateau-Lavoir 230, 269
Centre Pompidou 112
Guernica 41
Heykeltıraş ve Modeli 57
İki Erkek Kardeş 100
Keman ve Nota Kağıdı 100
Kendi Portresi 100
Kumsalda Koşan İki Kadın 101
Montparnasse 178
Musée de l'Orangerie 133
Musée Picasso 57, 59, 95, **100–101**
Okuyan Kadın 101
Öpüş 100
Paleti ve Sehpasıyla Ressam 101
UNESCO duvar resmi 193
Piero della Francesca 126
Pierre Cardin 316, 317, 318, 319
Pierre Frey 322, 324
Pierre Hermé 10, 325, 327
Pierre et Vacances 283
Pierrot (Watteau) 126
Pietà (Coustou) 84, 85
Pietra Dura 320, 321
Piffaretti, Bernard 113
Pigalle, Jean-Baptiste 62, 174
Piknik 291
Pilon, Germain 73
Les Pipos 311
Piramidi, Louvre 42, 122, 123, **129**
Piscine des Amiraux 351
Piscine Butte-aux-Cailles 351
Piscine des Halles 350, 351, **354**
Piscine Henry de Montherlant 350, 351
Piscine Josephine Baker 350, 351
Piscine Pontoise-Quartier Latin 350, 351
Piscine St-Germain 351
Piscine Saint-Merri 351
Pissarro, Camille 61, 63, 149, 256
Hasat Zamanı 60
Pitié-Salpêtrière Hastanesi *bkz.* Groupe Hospitalier Pitié-Salpêtrière
Philippe Pot'un Mezarı (Le Mouturier) 127
Place des Abbesses **230**, 268
Place d'Auteuil 266
Place de la Bastille 13, 34, **102**, 272
Place Blanche 269
Place Charles de Gaulle (l'Etoile) 37, **211**, 213
Place Charles Dullin 268
Place de la Commune de Paris 274
Place de la Concorde 12, 13, 31, 118, 119, **133**
Place de la Contrescarpe 164, **168**
Place Dauphine 79, **90**
Place Emile Goudeau 269
Place de l'Etoile *bkz.* Place Charles de Gaulle
Place igor Stravinsky 107, 109, **114**
Place Jean-Baptiste Clément 269
Place Jean Lorrain 266
Place de la Madeleine 12, 13, 216, **218**, 314
Place Maubert **158**
Place de l'Opera 217
Place Paul Verlaine 275
Place Pigalle 230, 268
Place des Pyramides **131**
Place de la Republique 219, 263
Place Rodin 267
Place Royale 26–7
Place St-Michel 152, 158
Place St-Sulpice 172, **174**
Place de Stalingrad 262
Place du Tertre 223, 224, **228**, 230, 269
Place du Théâtre Français 31
Place du Trocadero 199, **200**
Place Vendôme 13, 119, **134**
Place des Victoires 119, **135**
Place des Vosges 12, 13, 26–7, 95, **98**
Plaine-Monceau
oteller 286
Plais de Chaillot 13
Les Planches 345
Planetarium (Cité des Sciences et de l'Industrie) 240
La Pléiade 168
Poilâne 10, 325, 327
Le Point Virgule 334, 336
Point Zéro 81
Pointe à la Ligne 324
Poiray 320, 321
Poissonnerie du Dôme 326, 327
Poissonnerie Lacroix 326, 327
Polanski, Roman 180
Polis **362**, 363
Musée de la Préfecture de Police 158
Préfecture de 80
Polo by Ralph Lauren 318
Pommier, Albert 202
Pompadour, Marquise de 31, 116
Pont Alexandre III 68, 69, 71, 208, 209, **210**
Pont de l'Alma 75
Pont Bir-Hakeim 70
Pont au Change 78
Pont de la Concorde 72
Pont de Grenelle 70
Pont d'Iéna 201
Pont Louis-Philippe 264, 265
Pont Marie 265
Pont Neuf 12, 20, 26, 42, 43, 75, **90**
Pont Notre-Dame 26
Pont Royal 29
Pont St-Louis 264
Pont St-Michel 151
Pont de Sully 72, 166, 265
Pont de la Tournelle 264
Porselen 322
Port de l'Arsenal 75, 236
Port de la Bourdonnais 74
Port de Plaisance de l'Arsenal 102, **272**
Port de Suffren 74
Porte Dorée
oteller 285
Porte Maillot
oteller 285
Porte St-Denis **236**
Porte St-Martin **236**
oteller 285
Porte St-Martin tiyatrosu 336
Portes (eski kent kapıları) 371
Portzamparc, Christian de 114
Post-Empresyonistler 58, 63
Posta hizmetleri 367
Posta kodları 367
Posta pulları 367
Posta Müzesi *bkz.* Musée de la Poste
Postaneler 367
Poste restante 367
alışlar
mağazalar 328, 329
tarihi 38, 41
Pot, Philippe 127
Pot de Fer Fountain 164, 168
Poulbot, Francisque 231
Pound, Ezra 142
Poussin, Nicolas 62, 127
Prada 316, 317, 320, 321
Pradier, James 140, 144, 191
Pradier, Jean-Jacques 144
Pré Catelan 257
Le Pré-St-Gervais
oteller 284
Préfecture de Police 80, 158
Prescription Cocktail Club 310
Prévost, Abbe 152
Princesse Tam Tam 320, 321
Printemps du Cinema 64
Le Printemps des Rues 64
Prix d'Amerique 67
Prix de l'Arc de Triomphe 66
Prix de Diane-Langines 65
Le Procope 29, 31, **142**, 144
Procopio dei Coltelli, Francesco 142
Promenade Plantée 272, **273**
Promod 317, 318
Protase, St 103
Protestantlar 158
Proust, Marcel 39, 54, 209, 218, 221
doğum yeri 266
mezarı 242
Proust (Blanche) 47
pub'lar 309, 310–11
Puget, Pierre 127
Pul
pazaryerleri 330
posta 367
Puvis de Chavannes, Pierre 160
Pygmalion (Silva) 115

Q

Qantas Havayolları 368, 369
Quai d'Anjou 264, 265
Quai de Béthune 265
Quai du Blues 341, 342
Quai de Bourbon 265
Quai Branly *bkz.* Musée du quai Branly
Quai de Jemmapes 263
Quai de Montebello 74
Quai des Orfèvres 80
Quai d'Orléans 264
Quai St-Bernard 166
Quai de Valmy 263
Quai Voltaire **144**
Quartier Chaillot **198–205**
Adım Adım Sokaklar 200–201
bölge haritası 199
oteller 284–7
yeme-içme mekânları 300–301
ayrıca bkz. Palais de Chaillot
Quartier de l'Horloge 115
Quartier Jardin des Plantes **162–9**
Adım Adım Sokaklar 164–5
bölge haritası 163
kafeler, çay salonları ve barlar 311
pazaryerleri 355
Sokak Planı 17–18
Quartier Latin 12, 13, **150–59**
Adım Adım Sokaklar 152–3
bölge haritası 151
kafeler, çay salonları ve barlar 311
oteller 284–7
öğrenci ayaklanmaları 42, **43**
sinemalar 346
Sokak Planı 12, 13, 17
yeme-içme mekânları 302–4
Quartier Luxembourg 170–75
Adım Adım Sokaklar 172–3

Quartier Luxembourg *(devamı)*
bölge haritası 171
kafeler, çay salonları ve barlar 311
oteller 285–7
Sokak Planı 12, 16
yeme-içme mekânları 304–5
Quartier Opéra **214–21**
Adım Adım Sokaklar 216–17
bölge haritası 215
kafeler, çay salonları ve barlar 311
oteller 284, 285, 287
yeme-içme mekânları 298–300
Quartier Tuileries **118–35**
Adım Adım Sokaklar 120–21
bölge haritası 119
kafeler, çay salonları ve barlar 310
oteller 284, 285, 287
Sokak Planı 11–12
yeme-içme mekânları 298–300
Le Queen 344, 345
Quigley's Point 310

R

Rabanne, Paco 316
Rabelais, François 168
Racine, Jean 47, 81, 130, 159, 242, 334
Racine Odeon 348
Radio-France
Maison de Radio-France 70, **204**, 267, 337, 339
Musée de Radio-France 42, 59
Radyo 367
Rafaello 58, 126
Ragtime 317, 318
Le Rallye Peret 311
Rambuteau 86
Rameau, Jean-Philippe 46
Raspail, François 243
RATP 369, 375, 376, 378, 379
güvenlik 363
Ravaillac, François 27, 87, 104, 108
Ravy, Jean 83, 84
Ray, Man 40, 183
Raynaud, Jean-Pierre 113
Raysse, Martial 113
Realizm 58, 59, 63, 149
Réciproque 318, 319
Red Light 345
Red Wheelbarrow Bookstore 323, 324
Redon, Odilon 149
Reflets Médicis 346, 348
Regent elması 129
Regine's 343, 345
Rehberli turlar 375
Reichelt, Franz (kuşadamı) 196
Rembrandt 58, 105, 126
Renaud-Barrault Company 208
Renoir, Jean 257
Renoir, Pierre-Auguste 38, 46, 58, 61, 63, 133, 148, 149, 228, 231, 256, 268, 269
Gabrielle 61
Moulin de la Galette'de Dans 147, 149
Repaire de Bacchus 326, 327
Repetto 320, 321
RER 370, 371, 374, **376**
güvenlik 363
havaalanı 368, 369
Residence du Roy 283
Resmi tatiller 67
Restoranlar *bkz.* Yeme-İçme Mekânları
Restout, Jean 105
Rex Club 341, 342, 343, 345
Reynolds Sir Joshua 126
Le Rhinocéros (Veilhan) 113
Ribera, José de 126
Richart 10, 325, 327
Richelieu, Kardinal 46, 98
Académie Française 143
Chapelle de la Sorbonne 50, 159
Palais-Royal 28, 54, 120, 130, 131
St-Eustache 116
St-Paul-St-Louis 49
Richter, Gerhard 113, 114
Riemenschneider, Tilman 127
Rigaud, Hyacinthe 62
XIV. Louis 255
Rilke, Rainer Maria 91
Ritz 119, 134
Ritz, Cesar 134
Ritz Club 343, 345
Ritz Gym 350, 351
Rivoli Savaşı (1797) 34
Robert II, Kral 20
Robert Clergerie 320, 321
Robespierre, Maximilien 32, 33, 87, 133, 161
rock müzik 341, 342
Rockefeller, John D. 249
Rodenbach, George 243
Rodin, Auguste 46, 63, 148
Balzac 179
Bronz Çağı 267
Cehennemin Kapıları 56, 146
Düşünen Adam 187
Musée Rodin 10, 12, 13, 54, 56, 58, 187, **191**
Öpüş 191
Victor Hugo büstü 99
Rodolphe Menudier 320, 321
Rogers, Richard 110
Rohan, Princesse de 105
Rohan-Soubise, Armand de 104
Rokoko sanatçıları 62
Romalılar 19, 22–3, 80
sanat 58, 129
ayrıca bkz. Galya-Roma kalıntıları
Romanesk heykeller 157
Romantik oteller 286–7
Romantik sanatçılar 63
Ron Orb 318, 319
Rond Point des Champs-Elysées 207
Rondelet, Guillaume 51, 160
Roque, Jacqueline 100
Roscoff 370
Rosimond, Roze de 228
Rossi, Tino 166
Le Rostand 308, 311
Rothschild, Baronne Hélène de 205
Rotondalar 54–5
La Rotonde 309, 311
Rotonde de la Villette 236, 262
Rouault, Georges 59, 63, 113, 205
Rouen başpiskoposları 142
Rouge Passion 309, 311
Rousseau, Henri (Le Douanier) 63, 149
Rousseau, Jean-Jacques 30, 31, 96, 161
Roux, Dr Emile 249
Royal Garden St-Honoré 283
Rönesans 19, 26–7
kiliseler 50
Rubens, Peter Paul 59, 105, 175
Le Rubis 310
Rude, François 148, 212, 218
Gönüllülerin 1792'de Yola Çıkışı 63, 213
Rue des Arènes, No. 5 165
Rue de l'Assomption 267
Rue d'Auteuil 266
Rue Brea 179
Rue de Buci 139, 331, 355
Rue Campagne-Première 179, **180**
Rue Chanoinesse 81
Rue Cler 13, **192**, 330
Rue Dieulafoy 275
Rue du Docteur Blanche 28, 266
Rue du Dragon **141**
Rue du Faubourg du Temple 263
Rue de la Ferronnerie 108
Rue la Fontaine **256**, 266, 267
Rue des Francs-Bourgeois 12, 94, **98**, 315
Rue de Fürstenberg 139
Rue Galande 153
Rue Jasmin 267
Rue Jean-du-Bellay 264, 265
Rue Leon-Jouhaux 263
Rue Lepic 231, 269
Rue Louis Weiss 10, 328
Rue Mallet-Stevens 267
Rue de Montmorency, No. 51 116
Rue Mouffetard 12, 13, 162, 164, **168**, 315, 331, 355
Rue de l'Odéon 142
Rue de Paradis 315
Rue Quincampoix 108
Rue Ravignon 269
Rue de Rivoli 12, 119, **132**, 314
Rue des Rosiers 12, 94, **99**
Rue St-Honoré 13, 119, 207
Rue St-Jacques 151, 152
Rue St-Louis-en-l'Île 264, 265
Rue St-Séverin, No. 22 152
Rue de Seine 331
Rue de Tournon 173
Rugby 350
Rus Ortodoks Kilisesi 234
Rusya'ya, Merkepler ve Diğerleri (Chagall) 111
Rüzgâr sörfü 350
Ryanair 368, 369
Ryst-Dupeyron 326, 327

S

Saat farkı 360
Saatler 34
Chapelle de la Sorbonne 159
Le Défenseur du Temps 109
Tour de l'Horloge 73, 87
Versailles 253
Saatler Kitabı 24–5, 155
Sabbia Rosa 320, 321
La Sablaise Poissonnerie 326, 327
Sacha Finkelsztajn 325, 327
Sacre-Coeur 13, 17, 45, 223, **226–7**
Adım Adım Sokaklar 225
bahçeler 268
çocuklar için 355
Gözde kiliseler 49, 51
kat planı 226–7
Sacré-Coeur (Utrillo) 46, 231
Sağ Yaka 69
Sağlık hizmetleri 363
Sahtecilik müzesi bkz. Musée de la Contrefaçon
St-Alexandre-Nevsky Cathedral **234**
St-André des Arts 348
St-Augustin 51, 261
Sainte-Beuve, Charles Augustin 177, 182
Sainte-Chapelle 12, 13, 45, **88–9**, 90
Adım Adım Sokaklar 80
Aziz Louis'nin kutsal emanetleri 89
çocuklar için 355

Sainte-Chapelle (*devamı*)
heykeller 157
Gerekli Bilgiler 89
Gözde Kiliseler 48, 50
konserler 338, 339
mimari özellikler 88–9
Nehir ve Paris 73
tarihi 19, 24, 25
vitray 88, 89, 156
St Christopher's Paris 281, 283
Sainte-Clotilde 50, 51, **191**
St-Cloud 27
St-Denis 157
St-Etienne-du-Mont 27, 50, **159**
St-Eustache 27, 46, 49, 50, 106, **116**
St-Georges
oteller 287
St-George tiyatrosu 334, 336
St-Germain l'Auxerrois 50, **117**, 338
St-Germain-en-Laye 35
St-Germain-des-Prés 12, 13, **136–49**, 157, 158
Adım Adım Sokaklar 138–9
bölge haritası 137
kafeler, çay salonları ve barlar 145, 310–11
kilise 50, 138, **140**
konserler 338, 339
oteller 284–7
sinemalar 346
Sokak Planı 11–12
tarihi 24
yeme-içme mekânları 302–4
St-Gervais-St-Protais 27, **103**
Gözde Kiliseler 48, 50
Nehir ve Paris 73
konserler 338, 339
tarihi 40, 46
Le Saint Jean 311
St-Jean l'Evangéliste 51, **230**, 268–9
St-Joseph-des-Carmes 51, **175**
St-Julien-le-Pauvre 50, 153, **158**
konserler 338, 339
Le Saint Lambert 353
Saint Laurent, Yves 59, 137, 314, 316, 318, 319, 320
St-Louis-en-l'Île **91**, 265
konserler 338, 339
St-Malo 370
St-Médard 164, **168**
St-Merri 50, 109, **114**
St-Paul-St-Louis 49, 51, **103**
Sainte-Phalle, Niki de 113
Fontaine Igor Stravinsky 63, 109, **114**
St-Pierre de Montmartre 225, **228**
St-Roch 51, 120, **131**
konserler 338, 339
Saint-Saëns, Camille 142, 182
St-Séverin 12, 49, 50, 152, 153, **158**
St-Sulpice 76, 144, **174**
Adım Adım Sokaklar 172
Gözde Kiliseler 50, 51
konserler 338, 339
Kutsal Melekler Şapeli 140
tarihi 31
St-Victor banliyösü 164
St-Vincent Mezarlığı *bkz.* Cimetière St-Vincent
Salle Pleyel 337, 339
Salm-Kyrbourg, Prince de 145
Salon 61, 62
Salon de l'Automobile 66
Salon des Indépendents 229
Salon International d'Agriculture 64
Salon des Refuses 63, 146
Salon du Cheval 67
Salons du Palais-Royal 322, 323
Salpêtrière 51, **169**
La Samaritaine 98, **117**
Samothráki Nikesi 128
San Francisco Book Company 324
Sanat galerileri *bkz.* Müzeler ve Galeriler (genel) ve (özel)
Sanatçılar 46
Le Sancerre 311
Sand, George 140, 264
Sans Culottes 33
Sargon II, Asur kralı 128
Sarkis 113
Sarkozy, Nicolas 43
Sartre, Jean-Paul 42, 138, 141, 145, 180
mezarı 183
Satie, Erik 269
Sauvage, Henri 266
Savonnerie halıları 234
Savunma Bakanlığı 141
Sax, Adolphe 211
Science Po Üniversitesi 144
Scooter 320, 321
Scurti, Frank 205
SeaFrance 370, 371
Seberg, Jean 46, 183
Segway 349, 351
Seine Nehri 22
Île de la Cité ve Île St-Louis 79, 80
Nehir ve Paris 69–73
rıhtımları 55, 264
tekne gezileri 74–5, 354
ayrıca bkz. Köprüler
Sekizgen Göl (Jardin du Luxembourg) 69, 173
Le Sélect 145
Le Sélect Montparnasse 311
Sembolistler 149, 235
Senate 174
Sentou 322, 324, 328, 329
Sephora 322, 324
Sert y Badia, José Maria 97
Seramikler, Galya-Roma 22
Servandoni, Giovanni Niccolo 51, 172
Service des Domaines 329
Service des Objets Trouvés 363
Seurat, Georges 58, 61, 63, 149, 269
Bir Modelin Profili 61
Seurre (Yaşlı) 187, 212
Sevigné, Madame de 96, 98
Sevres porseleni 234–5
Seyahat çekleri 362, 364
Shakespeare, William 130, 335
Shakespeare & Co. **142**, 153, 323, 324
Shakespeare Garden Festival 64
Showcase 344, 345
Sibelius, Jean 144
Sickert, Walter 91
Sidonie Larizzi 320
Sigara içmek 291, 360
Musée de Fumeur 236
Signac, Paul 149
Signoret, Simone 46, 242
Sigorta 363
Silva, Julio
Pygmalion 115
Sinema 346–8
çocuklar için 353
festivaller 348
Forum des Images 115
Paris'in başrolde olduğu filmler 347
tarihi 39, 46
Sinéphanoise 317, 318
Singapore Air 368, 369
Sirk 353
Sisley, Alfred 46, 61, 63, 148, 149, 256
Sivastopol çanı 249
Six Pieds Trois Pouces 318, 319
Sixt 381
Siyasi liderler 46
SNCF 360, 361, 370, 371, **380**
Le So What 344, 345
Le Social Club 344, 345
Société Historique et Littéraire Polonaise **91**, 264
Sofitel 281
Sofitel Le Faubourg 283
Sofitel Paris La Défense 283
Sofitel Scribe 283
Sokak göstericileri 335, 355
Sol Yaka 69, 70
antikacıları 328
kafeler 144–5
sinemalar 346
ayrıca bkz. St-Germain-des-Prés
Sommer, Francois ve Jacqueline 105
Sommerard, Alexandre du 155, 156
Son et Lumière 65
Son Yemek (Champaigne) 62
Sonbahar etkinlikleri 66
Sonia Rykiel 316, 317, 318
SoPi
oteller 285
Sorbon, Robert de 159
La Sorbonne 12, 19, 25, 152, **159**
konserler 338, 339
Sortir 323, 332
SOS yardım hattı 362
Soufflot, Jacques-Germain 51, 160
Soulages, Pierre 113
Soulange-Boudin, Rahip 249
Soutine, Chaim 63, 183
Soyut Ekspresyonizm 112
Sömürgeler Sergisi (1931) 41, 237
Spor etkinlikleri 349–51, 354
Spor salonları 350–51
Spreckelsen, Otto von 257
Spree 318, 319
squash 350
Squash Club Quartier Latin 350, 351
Squash Montmartre 350, 351
Stade de France 42, 327, 339, 341, 350, 351
Stade Pierre de Coubertin 350, 351
Stade Roland Garros 350, 351
Staël, Nicolas de 63
Starck, Philippe 113
Stein, Gertrude 40
Stella Cadente 317, 318
Stern, H 320, 321
Stodtz kardeşler 109
Stolly's 309, 310
Stravinsky, Igor 114
Studio 28 347, 348
Su 295
Su parkları 354
Suç 362–3
Suger Kartalı 129
Suger, St-Denis başrahibi 129
Sully, Duc de 99
Sully, Başpiskopos Maurice de 50
Sunset-Sunside 341, 342
Sürrealistler 40, 46, 55, 63, 101, 110, 140, 145, 228
Swarovski Boutique 320, 321

Ş

Şampanya 295, 326, 327
Şapka mağazaları 320, 321
Şarap
  gümrük ve vergilendirme 358
  mağazalar 326, 327
  Musée du Vin 203
  ne içilir? **294–5**
  restoranlarda 291
  şarap barları 289, 294, 308–11
  yıllara göre şarap listesi 294
Şarküteriler 325, 327

T

Talleyrand, Charles Maurice de 191
Tanaka, Atsuko 113
Taksiler 333, 368, 369, **381**
Tapınağa Sunuş (Vouet) 62
Tapınak Şövalyeleri 105
Tarih **19–43**
  müzeler 60
Tartine et Chocolat 318, 319
Tasarım otelleri 285–6
Les Taxis Bleus 333, **381**
Tea and Tattered Pages 323, 324
Teddy's 318, 319
Tehen 316
Tekboynuzlu ve Kadın (gobelenleri) 154, 156, 157
Tekerlekli sandalye erişimi *bkz.* Engelli Ziyaretçiler
Tekneler
  Manş Denizi feribotları 370–71
  model 69, 171, 354, 355
  tekne gezileri 69–75, 349, 354
  tekne seferleri 375
Telecartes 366
Telefon hizmetleri 366
  acil numaralar 362
Telefon kartları 366
Telefon kodları 366
Telerama 323, 332
Televizyon 367
Temalı parklar 354
Le Temps de Cerises 274, 275
Tennis 349, 350, 351
Tennis de la Faluere 349, 351
Tennis Luxembourg 349, 351
Terör 32, 33
Terroir, Alphonse 161
Tessin, Kont 144
TGV (Trains à Grande Vitesse) 370, **371**
  havaalanından 368, 369
Thai Havayolları 368, 369
Thalys 370
Thierri III, Kral 20
Thierri IV, Kral 20
Thierry, Alexandre 190
Thomas, Ambroise
  heykeli 260
Thomas, Petit 99
Tıbbi bakım 363
Tiepolo, Giovanni Battista 211
Tinguely, Jean 113
  Fontaine Igor Stravinsky 63, 109, 114
Tiyatrolar **334–6**
  Açık hava 335
  Bouffes-du-Nord 334, 335, 336
  Bouffes-Parisiens 334, 336
  La Bruyère 334, 336
  Cartoucherie 334, 336
  Comédie Française 30
  Grand Trianon 268
Tiyatrolar (*devamı*)
  Hébertot 334, 336
  İngilizce 335
  Kafe tiyatrolar 334, 336
  Madeleine 334, 336
  Michel 334, 336
  Montparnasse 334, 336
  Odéon Théâtre de l'Europe **142**
  Palais-Royal 334, 336
  Petit Odéon 334
  Porte St-Martin 335, 336
  St-George's 334, 336
  Théâtre Antoine 334, 336
  Théâtre de l'Aquarium 336
  Théâtre de l'Atelier 268, 334, 336
  Théâtre de la Bastille 340
  Théâtre des Champs-Élysées 180, 337, 338, 339, 340
  Théâtre du Châtelet 337, 339, 340, 360
  Théâtre du Chaudron 336
  Théâtre d'Edgar 334, 336
  Théâtre de l'Épée de Bois 336
  Théâtre du Gymnase 334, 335, 336
  Théâtre de la Huchette 334, 336
  Théâtre Marigny 334, 336
  Théâtre Montparnasse 178
  Théâtre National de Chaillot 201, 202, 334, 336
  Théâtre National de la Colline 334, 336
  Théâtre du Rond Point 208
  Théâtre du Soleil 334, 336
  Théâtre Sudden 336
  Théâtre de la Tempete 336
  Théâtre de la Ville 338, 339, 340
  Zenith Theatre 239, 341, 342
Tiziano 58
Toplama kampları 86, 103
Toulouse, Comte de 135
Toulouse-Lautrec, Henri de 38, 46, 63, 149, 229
  Moulin Rouge 230
Tour Eiffel *bkz.* Eiffel Kulesi
Tour de France 65, 349
Tour de l'Horloge 73, 87
Tour Jean Sans Peur **116**
Tour Montparnasse 177, 178, **180**
Tour St-Jacques 27, 50, **117**
La Trabendo 341, 342
Trafik görevlileri 381
Tramvaylar 379
Transmanche Ferries 370, 371
Traverse, P. 203
Trenler *bkz.* Demiryoluyla ulaşım
Très Riches Heures du Duc de Berri 24–5
Tresca, Ventose 32
Le Trésor 310
Tricueti, Henri de 218
Trocadéro 41
  Jardins du Trocadéro 55, 201, **203**
  Trocadéro çeşmeleri 201, 202
  ayrıca bkz. Palais de Chaillot
Les Trois Belles (Zadkine) 180
Le Troisième Lieu 344, **345**
Trotsky, Leon 145, 181
Truffaut, François 115, **231**, 346
Tschumi, Bernard 238
Tuileries *bkz.* Jardin des Tuileries; Palais des Tuileries
turizm bürosu 282, 283, 332, 358, 359
Turner, J. M. W. 126
Tuvaletler, genel 360, 361
Türk hamamları 169
Tütün 358
TVA (satış vergisi) 312, 358
Tzara, Tristan 183, 231, 269

U

Uccello, Paolo 58, 126, 211
UGC Ciné Cité Bercy 348
UGC Ciné Cité les Halles 348
Ulaşım **368–81**
  araba kullanmak 381
  arabalar 381
  arabayla ulaşım 371
  biletler ve pasolar 374, 378
  bisiklet 375
  çevreci ulaşım 374
  demiryolu ulaşımı 370–73, 376–7, 380
  güvenlik 362–3
  havaalanından 372–3
  havayolu ulaşımı 368–9
  Manş denizi feribotları 370–71
  metro 376–7
  otobüsler 378–9
  Paris'e ulaşım 368–73
  SNCF trenleri **380**
  taksiler 333, 368, 369, **381**
  tramvaylar 379
  ulaşım bilgileri 374–81
  uzun yol otobüsleri 371, 372–3
  yürüyüş 375
Ulusal Meclis 141
Uluslararası Paris Maratonu 64
Uluslararası Paris Tekne Fuarı 67
Uluslararası üslup 267
UNESCO 42, **193**
Urban Driver 381
Utrillo, Maurice 59, 63, 224, 228
  mezarı 231
  Sacré-Coeur 46, 231
Uzanmış Figür (Moore) 193

Ü

Üçüncü Cumhuriyet 38, 149
Üzüm Hasadı (goblen) 156
Üzüm bağları, Montmartre 223, **224**

V

Val d'Europe 244
Val-de-Grâce 50, 51, **175**
Valéry, Paul 142, 202
Valmy Savaşı (1793) 33
Valois, Marguerite de 83, 103, 117
Valois hanedanı 21
Van Dongen, Kees 230
Van Dyck, Anthony 126, 175
Van Eyck, Jan 126
Van Gogh, Theo 268
Van Gogh, Vincent 58, 63, 149, 180, 231, 268, 269
Van Loo, Carl 105
Van Orley, Bernard 129
Vanessa Bruno 11, 316, 319, 320, 321
Varoluşçuluk 138, 141, 145
Vauban, Sébastien le Prestre de 188, 190
Veda Kapısı (Mitchell) 113
Vedettes du Pont Neuf 91
Vedettes gezinti tekneleri 74–5, 91
Veilhan, Xavier
  Le Rhinocéros 113
Vejetaryen yemekleri 290
Vélib' 43, 349, 351, 374, 375

Vélo Paris 349, 351
Ventilo 319
Ventose (Tresca) 32
Venus de Milo 124, 128
Vergi
  satış vergisi (TVA) 312, 358
  vergiden muaf mallar 358
Verlaine, Paul 171
Verlor 320, 321
Vermeer, Jan
  Dantelci Kız 124, 126
Verne, Jules 114
Le Verre Volé 311
Versace, Gianni 316, 318, 319
Versailles 13, **250–55**, 338, 339
  bahçeler 28, 54, 134
  Château 28–9, 45, 169, **252–5**
  etkinlikler 64, 65, 251, 338, 339
  Gerekli Bilgiler 251
  Grand Trianon 47, 251
  harita 250–51
  kat planı 254–5
  konserler 338, 339
  Menagerie 166
  mobilya ve *objets d'art* 59
  Petit Trianon 234, 251, 252
Versailles Antlaşması (1919) 40, 253, 255
Le Viaduc des Arts 55, 272–3, 328, 329
Vian, Boris 145
Victoire 316, 319
Victor, Michel-Louis 173
Victoria, Büyük Britanya Kraliçesi 117
Vien, Joseph-Marie
  Aziz Denis'in Galyalılara Vaazı 131
Vierny, Dina 191, 328, 329
Vietnam restoranları 288
Vigée-Lebrun, Elizabeth 62
Vignon 325, 327
Vignon, Claude 62
Vignon, Pierre 218
Vigouroux, P. 165
Vikingler 122
Villa Daviel 274
Villa du Docteur Blanche 267
Villa Jeanneret 256, 267
Villa La Roche 40–41, 61, 256, 267
Villa Montmorency 266
Village Royal **134**
Village St-Paul 328, 329
Village Suisse **193**, 328, 329
Village Voice 323, 324
Villette, Parc de la 11, **238–41**
  bahçeler 55
  Cité de la Musique 238
  Cité des Sciences et de l'Industrie 240–41
  La Géode 240
  tekne gezileri 354
La Villette Caz Festivali 66
Le Vin qui Danse 311
Vincennes *bkz.* Bois de Vincennes; Château de Vincennes
Viollet-le-Duc, Eugène 83, 84
Le VIP 344, 345
Virgin Megastore 332, 333
Visconti, Joachim 174, 186
Visconti, Louis 121, 131
Vitray 24
  Musée National du Moyen Age 156
  Notre-Dame 82–5
  Sainte-Chapelle 88, 89
Vivaldi 321
Vize 358
Vlaminck, Maurice de 112
Voleybol 350
Voltaire, François Marie Arouet de 30, 31, 96, 127, 142, 144
  heykeli 161
  mektupları 105
  mezarı 161
Vouet, Simon
  Tapınağa Sunuş 62
Vries, Adrien de 127
Vuillard, Edouard 58, 63
Vuitton, Louis 204

W

Wagner, Otto 148
Wagner, Richard 46, 91, 144
Walden, Lionel 149
Wall, Jeff 114
Wallace, Richard 37, 266
Walt Disney Studios® Park 246–7
Walter, Marie-Thérèse 101
Walter-Guillaume koleksiyonu 133
Wang Du 205
Warhol, Andy 113
Waterloo Savaşı (1815) 34
Watteau, Jean-Antoine 46, 58, 62, 127
  Gilles veya Pierrot 126
Wederkinch, Holger 70
Weili (sanat simsarı) 147
Weisweiler, Adam 129
WH Smith 323, 324
Whistler, James Abbott McNeill 63
Wilde, Oscar 47, 144
  mezarı 13, 243
Willi's Wine Bar 309, 310
Wilmotte, Jean-Michel 193
Windsor Düşesi 47
Windsor Düküsü 47
Wine by One 311
WIP Villette 239
Wlérick, Robert 200
Wolff et Descourtis 323, 324
Le World Place 343–4, 345
Wren, Christopher 51
Wright, Frank Lloyd 148

Y

Y-3 316, 318, 319
Yağış oranı 67
Yahuda Kralları 155
Yahudiler 93
  Mémorial de la Shoah 103
  Musée d'Art et de l'Histoire du Judaïsme 60, **105**
  Rue des Rosiers 99
  şarküteriler 325
  tarih 25
Yankesicilik 362
Yaşlı ziyaretçiler 360, **361**
  demiryolu biletleri 380
Yarış pistleri 350
Yaya geçitleri 375
Yaz etkinlikleri 65
Yaz otobüsleri 379
Yazarlar 47
Yel değirmenleri, Montmartre 231, 269
Yeme-İçme
  etnik yiyecekler 288, 293
  hafif yiyecekler 308–11
  mağazalar 325–7
  ne içilir? **294–5**
  Paris'te Ne Yenir? **292–3**
  pazarlar 330–31
  Yeme-içme (*devamı*)
  piknik 291
  Yeme-İçme mekânları 288
  ayrıca bkz. Yeme-İçme Mekânları; Şarap
Yeme-içme mekânları **288–309**
  Beaubourg ve Marais 296–7
  Champs-Élysées ve Quartier Chaillot 300–301
  çeşitleri 289
  çocuklar için 291, 352
  fiyatlar 290
  İle de la Cité ve İle St-Louis 296
  Invalides ve Eiffel Kulesi 301–2
  Kent merkezinin dışı 306–7
  Luxembourg ve Montparnasse 304–5
  menüler 290
  nerede? 288–9
  otellerde 279
  Paris'te ne yenir? **292–3**
  servis 291
  sigara içmek 291
  St-Germain ve Quartier Latin 302–4
  şarap 294–5
  tekerlekli sandalye erişimi 291
  Tuileries, Opéra ve Montmartre 298–300
  vejetaryen yemekleri 290
  yemek seçimi 288
Yeni Gerçekçiler 113
Yeni Dalga sineması 46, 346
Yıkanan Diana (Boucher) 62
Yıllara göre şarap listesi 294
Yohji Yamamoto 319
Yolcu Melek (Moreau) 235
Yono 309, 310
Yuhanna, Aziz 156
Yunan Ortodoks Kilisesi 158
Yunan sanatı 58, 128
Yurtlarda konaklama 281
Yürüyüş 375
Yürüyüş rotaları **259–75**
  Autreuil 259, **266–7**
  Butte-aux-Cailles 259, **274–5**
  Buttes-Chaumont 259, **270–71**
  Canal St-Martin 259, **262–3**
  Faubourg St-Antoine 259, **272–3**
  İle St-Louis 259, **264–5**
  Montmartre 259, **268–9**
  Parc Monceau 259, **260–61**
Yüz Yıl Savaşları 26
Yüzme 350, 351, 354
Yves Delorme 322, 324
Yves Saint Laurent 59, 137, 314, 316, 318, 319, 320
Yvon Lambert 328, 329

Z

Zac Paris Rive Gauche 248
Zadig et Voltaire 316, 319
Zadkine, Ossip 46, 63
  Musée Zadkine 59, **180**
  Les Trois Belles 180
Zara 318, 319
Zed Club 343, 345
Zenith tiyatrosu 239, 341, 342
Zero de Conduite 311
Zeytin Bahçesindeki İsa (Delacroix) 103
Zola, Emile 108, 115, 144
  mezarı 161
Zouave (heykeli) 71
Zucca 318, 319
Zurbarán, Francisco de 126, 168

Teşekkür

Yayıncılar bu kitabın hazırlanmasını olanaklı kılan aşağıdaki kişilere yaptıkları katkılardan ve yardımlarından dolayı teşekkür eder.

Ana Katılımcı
Alan Tillier, 25 yıl boyunca Paris'te yaşamış ve bu süre içinde *Newsweek*, *The Times* ve *International Herald Tribune* gibi pek çok derginin Paris muhabiri olarak görev yapmıştır. Tillier, *Herald Tribune* için Avrupa'ya iş gezisine çıkan kişilere yönelik pek çok gezi rehberi hazırlamıştır.

Katılımcılar
Lenny Borger, Karen Burshtein, Thomas Quinn Curtiss, David Downie, Fiona Dunlop, Heidi Ellison, Leonie Glass, Alexandre Lazareff, Robert Noah, Nick Rider, Andrew Sanger, Martha Rose Shulman, David Stevens, Ian Williams, Jude Welton.

Yayıncılar aşağıda adı geçen Websters International Publishers editörlerine ve araştırmacılarına teşekkür ederler: Sandy Carr, Siobhan Bremner, Valeria Fabbri, Gemma Hancock, Sara Harper, Annie Hubert, Celia Woolfrey.

Diğer Fotoğraflar
Marta Bescos, Anna Brooke, Andy Crawford, Michael Crockett, Lucy Davies, Mike Dunning, Philip Gatward, Steve Gorton, Alison Harris, Andrew Holligan, Chas Howson, Britta Jaschinski, Dave King, Ranald MacKechnie, Oliver Knight, Michael Lin, Eric Meacher, Neil Mersh, Ian O'Leary, Stephen Oliver, Poppy, Susannah Price, Tim Ridley, Rough Guides/Lydia Evans, Rough Guides/James McConnachie, Philippe Sebert, Jules Selmes, Sheillee Shah, Steve Shott, Valerio Vincenzo, Peter Wilson, Steven Wooster.

Diğer İllüstrasyonlar
John Fox, Nick Gibbard, David Harris, Kevin Jones Associates, John Woodcock.

Haritalar
Jasneet Arora, Mohammad Hassan, Andrew Heritage, James Mills-Hicks, Suresh Kumar, Alok Pathak, John Plumer, Chez Picthall (DK Cartography), Advanced Illustration (Cheshire), Contour Publishing (Derby), Euromap Limited (Berkshire). Sokak Planı haritaları: Shobunsha'nın (Japonya) özgün çalışmalarından ERA-Maptec Ltd (Dublin) tarafından izin alınarak uyarlanmıştır.

Harita Araştırma
Roger Bullen, Tony Chambers, Paul Dempsey, Ruth Duxbury, Ailsa Heritage, Margeret Hynes, Jayne Parsons, Donna Rispoli, Andrew Thompson.

Tasarım ve Editoryal Hazırlık
İdari Editör Douglas Amrine
İdari Sanat Editörü Geoff Manders
Başeditör Georgina Matthews
Dizi Tasarım Danışmanı Peter Luff
Editoryal Yönetim David Lamb
Sanat Yönetmeni Anne-Marie Bulat
Prodüksiyon Kontrolörü Hilary Stephens
Resim Araştırma Naomi Peck
Prodüksiyon Kontrolörü Hilary Stephens
Düzelti Stewart Wild
DTP Tasarım Andy Wilkinson
Tasarım ve Editoryal Yardım Janet Abbott, Emma Ainsworth, Shruti Bahl, Vandana Bhagra, Sonal Bhatt, Hilary Bird, Anna Brooke, Vanessa Courtier, Maggie Crowley, Lisa Davidson, Simon Davis, Guy Dimond, Neha Dinghra, Nicola Erdpresser, Elizabeth Eyre, Simon Farbrother, Fay Franklin, Anna Freiberger, Rhiannon Furber, Eric Gibory, Lydia Halliday, Amy Harrison, Kaberi Hazarika, Lilly Heise, Paul Hines, Fiona Holman, Gail Jones, Laura Jones, Nancy Jones, Stephen Knowlden, Kim Laidlaw Adrey, Maite Lantaron, Chris Lascelles, Delphine Lawrance, Jude Ledger, Carly Madden, Nicola Malone, Alison McGill, Sam Merrell, Rebecca Milner, Fiona Morgan, Rakesh Kurma Pal, Lyn Parry, Shirin Patel, Khushboo Priya, Pure Content, Rada Radojicic, Pamposh Raina, Philippa Richmond, Louise Rogers, Ellen Root, Philippe Rouin, Azeem Siddiqui, Sands Publishing Solutions, Beverly Smart, Meredith Smith, Andrew Szudek, Alka Thakur, Roseen Teare, Ajay Verma, Dora Whitaker.

Özel Yardımlar
Miranda Dewer (Bridgeman Art Library), Editions Gallimard, Lindsay Hunt, Emma Hutton (Cooling Brown), Janet Todd (DACS).

Fotoğraf Referansları
Musée Carnavalet, Thomas d'Hoste.

Fotoğraf İzinleri
Yayıncılar aşağıda adı geçen kurumlara, fotoğraf çekilmesine izin verdikleri için teşekkür ederler:
Aéroports de Paris, Basilique du Sacré-Coeur de Montmartre, Beauvilliers, Benoit, Bibliothèque Historique de la Ville de Paris, Bibliothèque Polonaise, Bofinger, Brasserie Lipp, Café de Flore, Caisse Nationale des Monuments Historiques et des Sites, Georges Pompidou, Chartier, Chiberta, La Cité des Sciences et de l'Industrie and L'EPPV, La Coupole, Les Deux Magots, Fondation Cousteau, Le Grand Colbert, Hôtel Atala, Hôtel Liberal Bruand, Hôtel Meurice, Hôtel Relais Christine, Kenzo, Lucas-Carton, La Madeleine, Mariage Frères, Memorial de la Shoah, Thierry Mugler, Musée Arménien de France, Musée de l'Art Juif, Musée Bourdelle, Musée du Cabinet des Medailles, Musée Carnavalet, Musée Cernuschi: Ville de Paris, Musée du Cinema Henri Langlois, Musée Cognacq-Jay, Musée de Cristal de Baccarat, Musee d'Ennery, Musée Grévin, Musée Jacquemart-André, Musée de la Musique Mechanique, Musée National des Châteaux de Malmaison et Bois-Préau, Collections du Musée National de la Légion d'Honneur, Musée de Notre-Dame de Paris, Musée de l'Opera, Musée de l'Ordre de la Libération, Musée d'Orsay, Musée de la Préfecture de la Police, Musée de Radio France, Musée Ro-din, Musée des Transports Urbains, Musée Zadkine, Notre-Dame du Travail, A l'Olivier, Palais de la Decouverte, Palais de Luxembourg, Pharamond, Pied de Cochon, Lionel Poilaêne, St Germain-des-Prés, St Louis en l'Ile, St Médard, St Merry, St Paul-St-Louis, St-Roch, St-Sulpice,

La Société Nouvelle d'Exploitation de La Tour Eiffel, La Tour Montparnasse, Unesco ve tek tek isimlerini sayamadığımız diğer müzeler, kiliseler, oteller, restoranlar, mağazalar ve turistik yerler..

Resimler

a-üst.; b-alt; c-orta; f-ötede; l-sol; r-sağ; t-en üst.
Sanat eserlerinin çoğaltılmasında aşağıdaki telif hakkı sahiplerinden izin alınmıştır:
© ADAGP/SPADEM, Paris ve DACS, Londra 2011: 46cla; © ADAGP, Paris ve DACS, Londra 2011: 63tr, 63br, 109br, 111tc, 111crb, 112bl, 112cla, 112br, 113bl, 113br, 115br, 182br, 183crb; © DACS 2011: 47cr, 52br, 57cr, 59tl, 100t, 100br, 100clb, 100cl, 100cra, 101t, 101crb, 101bl, 109t, 113c, 139tl, 180cl, 224bc.

Christo–Örtülmüş Pont Neuf, Paris, 1975-85: 42cl; © Christo 1985, sanatçının izniyle. L'Etablissement Public du Musee et du Domaine National de Versailles'in izniyle 250–255; EPPV ve CSI yardımıyla s. 238-241; Erben Otto Dix izniyle: 110bl; Fondation Le Corbusier: 61t, 256b; Estate of Joan Mitchell izniyle: 113t; © Henry Moore Foundation 1993: 193br. Henry Moore Foundation ve Maison Victor Hugo, Ville de Paris izniyle: 99cl; Musée Carnavalet: 216br; Musée de L'Orangerie: 133tr; Musée du Louvre: 125br, 128c; Courtesy of Musée de la Poste 181tl; Musée de La Poupée 116tl; Musée National des Châteaux de Malmaison et Bois-Préau: 256cr; Musée Marmottan: 60c, 60cb, 61c, Musée de la Mode et du Costume Palais Galliera: 59br; Musée de Montmartre, Paris: 225t; Musée des Monuments Français: 201tc, 202cr; Musée National de la Légion d'Honneur: 34bc, 145bl; Courtesy of Musée National du Moyen-Age Thermes de Cluny 154 -7; Musée de la Ville de Paris: Musée du Petit Palais: 56cl, 209crb; Musée du Vin izniyle, Paris 203bc; © Sundancer: 354bl.

Yayıncılar aşağıda adı geçen müzelere, şirketlere ve resim kütüphanelerine, bu kitapta kullanılmasına izin verdikleri resimler nedeniyle teşekkür ederler.

Les Abeilles: 274br; **Académie de la Grande Chaumière**: 179tc; **Aeroports De Paris**: 369tc; **Agapé Substance/Maryse Masse Communications**: Thai Toutain 305tl; **Agence Républic**: 374bc, 374br; **Alain Ducasse Entreprise**: 297tl, Matt Aletti 303tl, C. Sarramon 290cra; **Alamy**: Martin Bache 214; Tibor Bogner 117tr; Christel Broque 203cra; Bertrand Collet 271cl; Directphoto.org 299tl, 364tl; Franck Guizou/hemis.fr 103br; Glenn Harper 216tr; hemis.fr / Bertrand Rieger 307br; Jean-Claude Amiel 288bl, 302bc; hemis.fr / René Mattes 92; Image State 272br; John Kellerman 136; Laurent Lucuix 44; Lautaro 83cr; Paris Cafe 306br; A la Poste 367c; GA Rousseau 221br; Sylvain Sonnet/hemis.fr 105cr; Jack Sullivan 363cla; Travel Pictures 222; Justin Kase Zfivez 363tl; **Allsport UK**: Sean Botterill 43bl; **The Ancient Art and Architecture Collection**: 24db.

Banque de France: 135t; Bateaux Parisiens: 74crb; **Brasserie Bofinger**: 290tl; **Gérard Boullay**: 84tr, 84bl, 84br, 85 all; **Bridgeman Art Library, Londra**: (ayrıntı) 23br, 24cr, 25cl, 32cr–33cl, (ayrıntı) 37br; British Library, Londra (ayrıntı) 20br, (ayrıntı) 25bl, B N, Paris 21bl, (ayrıntı) 25tr, (ayrıntı) 25cr; Château de Versailles, Fransa 21ftr, 21bc, (ayrıntı) 21br, (ayrıntı) 32br, (ayrıntı) 155b; Christie's, Londra (ayrıntı) 29clb, 46cl, 46cla; Delomosne, Londra 34clb; Giraudon 18, 27cra, (ayrıntı) 28bl, (ayrıntı) 28clb, (ayrıntı) 29br, (ayrıntı) 32bl, (ayrıntı) 32cla, (ayrıntı) 33bl, 35cb, 60br, (ayrıntı) 62bl, 62cra, 62clb; Lauros-Giraudon 25tc; Louvre, Paris 27cb, 58b, 62br, 63clb, 63tl; Roy Miles Gallery 29tr; Musee de L'Armée, Paris (ayrıntı) 83bc; Musee Condé, Chantilly (ayrıntı) 4tr, 20bl, 21tc, (ayrıntı) 21tr, (ayrıntı) 21cb, (ayrıntı) 28bc; Musée Crozatier, Le Puy en Velay, France (ayrıntı) 27bl; Musée Gustave Moreau, Paris 58tr, 235c; Musee National d'Art Moderne, Centre Pompidou, Paris 111ca; National Gallery (ayrıntı) 31tl, (ayrıntı) 46bl, Musée de la Ville de Paris, Musée Carnavalet (ayrıntı) 33br, (ayrıntı) 33tr, 33crb, 97cb. CineAqua: 202bl. Collection Painton Cowen 42cl; Palais du Tokyo, Paris 61br; Temples Newsham House, Leeds 27cr; Uffizi Gallery, Floransa (ayrıntı) 26br; © **British Museum**: 32ca.

Camping International Maisons Laffitte: 282br; **Cité de la Musique**: Eric Mahondieu 239br; **Cité des Sciences et de l'Industrie**: EPPDCSI P. Sorin - A.Robin 241crb; Sophie Chivet 241bc; NASA/ESA 240bc; Sylvain Sonnet 240ca; **Cliché Photothèque des Musées de la Ville de Paris – © DACS 2011**: 23ca, 23crb, 30cr–31cl, 97tl; **Collections du Mobilier National-Cliché du Mobilier National**: 169br; **Corbis**: Bettmann 243tl; Jose Fuste Raga 368bl; Hemis/Rene Mattes 298bl; Hemis / Sylvain Sonnet 150, 304br; JAI/David Bank 291bl; Jasper Juinen 65cra; Ray Juno 10cla; Richard List 11cl; Robert Harding World Imagery/Richard Nebesky 198; Ocean 12tl, Christine Osborne 12cr; Bertrand Rieger 94cal; Sylvain Saustier 270b; **Tom Craig**: 273tr, 275tl, 275br.

Les Degrés de Notre-Dame: 278cr; **Disneyland® Paris**: 244tr, 245bl, 245cr, 318t, 354tl, 354c. Karakterler, mimari yapılar ve logolar The Walt Disney Company'nin malıdır. Her hakkı saklıdır; **Dreamstime.com**: Aoo 3771 98b; Michal Bednarek 72tc; Dan Breckwoldt 45 cr; Dennis Dolkens 106; Roberto Giovanni 206; Rostislav Glinsky 74cla; Jianqing Gu 45clb; K0k0t9 236 br; Kemaltaner 219tc; Ladiras 81 90t; Larasik 76–7; James Mackenzie 118; Maisicon 132bl; Nightman 1965 276–7; Photogolfer 217tl; Tatiana Savvateeva 73bl; Sborisov 68; Jozef Sedmak 44; Nigel Spiers 230 tl; Tupungato 162; Lestoquoy Veronique 232; Woevale 94clb; 2-3; Roman Zaremba 184; Adrian Zenz 87br.

Espace Montmartre: 224cb; **Eurolines**: 371crb; **Mary Evans Picture Library**: 40bl, 89tl, 143cl, 192cr, 197crb, 213b, 227tl, 249br, 253t, 254bl, 380tr.

Four Seasons Hotel George V: 279bl; **France Miniature**: Stefan Meyer 353tr.

Getty Images: AFP/Pierre Verdy 108clb; Fred Dufour 194clb; Boris Horvat 180; Miguel Medina 294tr; Craig Pershouse 156tl; FilmMagic/Marc Piasecki 301br, 307tl; Gamma-Rapho/Maurice ROUGEMONT 300tr, 305br; Yvan Travert 83tl; **Giraudon**: (ayrıntı) 24bl, (ayrıntı) 25crb; Lauros–Giraudon (ayrıntı) 35bl; Sami Sarkis 13br; **Le Grand Vefour**: 289tr, 299br; **Philippe Guignard**: 195br.

Roland Halbe: 194tr; La Halle Saint Pierre 229bc; **Robert Harding Picture Library**: 24br, 31ca, 31br, 38cla, 43tl, 47cr, 67br, 243br, 373cr; B M 29cra; B N 193tr, 212bc;

Biblioteco Reale, Turin 127t; Bulloz 212cb; P Craven 372b; Stuart Dee 170; Directphoto 265–7; Neil Emmerson 78; R Francis 82br; H Josse 212br; Musée National des Châteaux de Malmaison et Bois-Préau 35tc; Musée de Versailles 28cl; R Poinot 353bl; P Tetrel 253crb; Explorer 14bl; F Chazot 333b; Girard 67cr; P Gleizes 64bl; J Moatti 340bl, 332c, 332bl; Roy Rainford 2–3; Walter Rawlings 45bc; A Wolf 123br, 123tl; **Alison Harris**: Le Village Royale 134tl; **Hemispheres Images**: Bertrand Gardel 94cl; **Hôtel d'Aubusson**: 278bl; **Hotel Le Bristol/Oetker Collection**: Eric Deniset 285tr; **Hôtel Duc de Saint Simon**: 286tl; **Hotel Caron De Beaumarchais**: 284bc; **Hôtel du Jeu de Paume**: 281br; **Hotel Lancaster/PRCo France**: 279tr; **Hotels Paris Rive Gauche/Hôtel des Grands Hommes**: 280br; **Hulton Getty**: 47cl, 101cr, 183tc, ; Charles Hewitt 42clb; Lancaster 183tc.

© IGN Paris 1990 Authorisation N° 90–2067: 15b; **Institut du Monde Arabe**: Georges Fessey 167tl.

The Kobal Collection: 46t, 142b; Columbia Pictures 183br; Société Générale de Films 40ca; **Kong**: Patricia Bailer 10br.

Leonardo Media Ltd.: 281tl.

Magnum: Bruno Barbey 66b; Philippe Halsmann 47b; **Le Meurice**: Peter Hebelsen 280tl; **Ministère de L'Economie et des Finances**: 365c; **Ministère de L'Intérieur SGAP de Paris**: 362b; **© photo Musée de L'Armée, Paris**: 189cr; **Musée des Arts Décoratifs, Paris**: L Sully Jaulmes 56t, *Cabinet* (1922-1923) Jacques-Emile Ruhlmann 59tr; **Musée Cantonal des Beaux-Arts, Lausanne**: 117br, **Musée Carnavalet**: Dac Karin Maucotel 96tr; **Musée D'Orsay**: Jim Purcell 147crb; **Musée National de L'Histoire Naturelle**: D Serrette 169cla; **© Musée de L'Homme, Paris**: D Ponsard 203c; **© Photo Musée de la Marine, Paris**: 34bl, 200cl; **Musée National d'Art Moderne – Centre Georges Pompidou, Paris**: 63tr, 110br, 110bl, 111t, 111crb, 112cla, 112bl, 112br, 113t, 113c, 113bl, 113br; **Musée des Plans-Reliefs, Paris**: 190cra; **Musée du Quai Branly**: 194cla, 195cb, 195br; Patrick Gries/Bruno Descoings 56cb, 194br, 194cla, 195cb.

The Odéon-Théâtre de L'Europe: 333t.

Paris Convention & Visitors Bureau: Marc Bertrand 224br, 375bl; Fabian Charaffi 367bc; Amelie Dupont 57tr,164cl, 315bl, 374ca; David Lefranc 358br, 360bl; Alain Potigon 361c, 366crb; **© Paris Turizm Bürosu**: Catherine Balet 272cla; David Lefranc 270c, 271t, 271br, 272tr, 273cr, 274cl, 274cb; **Paris Vision & Cityrama**: 375ca; **Le Petit Moulin/ MangoPR**: 287br; **Photolibrary**: F1 Online/Widmann Widmann 364c; Photononstop/Jean-Marc Romain 363cl; **Philippe Perdereau**: 135b; Poilâne'nin izniyle: 313bl, **Le Pre Verre**: 288cr., **PunchStock**: Thinkstock/Ron Chapple 82cla.
Qui Plume La Lune/PimliCom: 290bc, 296bl.

Paul Raferty: 248bl; **Rapho: R Doisneau**: 145tl.RATP: 374crb, 377ca, 377cb, 379cr; Redferns: W Gottlieb 40cb; **© Photo Réunion des Musées Nationaux**: Grand Trianon 28crb; Musee Guimet 204cr; Musée du Louvre 29cb, (ayrıntı) 34cr–35cl, 57tl, 124t, 124bl, 125t, 125c, 126cl, 126bl, 126br, 127b, 128tr, 128br, 129tr, 129cl; Musée Picasso 57cr, 100t, 100cra, 100cl, 100clb, 100br, 101bl, 101crb, 101t; **Roger-Viollet**: (ayrıntı) 26clb, (ayrıntı) 41bl, (ayrıntı) 196c, (ayrıntı) 213tl; **Philippe Ruault**: Fondation Cartier 31bc; **Photo Scala, Floransa**: Musée du Quai Branly/Patrick Gries/Valérie Torre 195tl, 195cr; **Sipapress**: 228c; **SNCF – Service Presse Voyages France Europe**: 5tl, 380bl; CAV/Christophe Recoura 370b; CAV/Jean-Marc Fabbro 370tc; /Fransız demiryolları 368cra; **Frank Spooner Pictures**: F Reglain 66cra; P Renault 66cr; **SuperStock**: Hemis.fr 13ca, 115t, 170; Nordic Photos 258, Photononstop 176; **Sygma**: 37crb, 242c; Keystone 42br, 243cra; Keler 43crb; J Van Hasselt 43tr; P Habans 64cra; P Vauthey 67bl; Y Forestier 188tr; Sunset Blvd 243bc.

Tallandier: 27bc, 27tl, 30cl, 30clb, 30bl, 31bl, 33cr, 33tl, 34cb, 34br, 40cla, 41ca, 41br, 42cb, 54cla; B N 30br, 34crb, 40bc; Brigaud 41crb; Brimeur 36bl; Charmet 38clb; Dubout 19b, 26ca, 28br, 32cb, 35crb, 35tr, 36br, 37bl, 38cb, 38bl, 38br, 39bl, 39br, 39cb, 39tl, 40br; Josse 22 all, 23tl, 38bc; Joubert 40clb; Tildier 39ca; Vigne 36clb; **Tourisme & Handicaps**: 360tr; **Le Train Bleu**: 291t.

Vedettes de Paris: 74cl, 74clb; **Agence Vu**: Didier Lefèvre 332cr.

Ön İç Kapak

Alamy Images: BonkersAboutTravel Rbr, hemis.fr/René Mattes Rcrb, John Kellerman Lbc, Iain Masterton Rcra, Travel Pictures Rtr; **Corbis**: Hemis/Sylvain Sonnet Rbc, Robert Harding World Imagery/Richard Nebesky Lfclb, Sygma/ Bernard Annebicque Rfbr, Sygma/Nathalie Darbellay Rtc; **Dreamstime.com**: James Mackenzie Lclb, Tomas Marek Ltr, Roman Zaremba Lbl; **SuperStock**: Hemis.fr Rbl, Photononstop Lbr; Arka iç kapak: RATP CML Agence Cartographique.

Arka İç Kapak

Superstock: age fotostock.

Kapak ve Sırt

Ön - **Superstock**: age fotostock;
Kapak ve sırt - **Superstock**: age fotostock.

Mini Sözlük

Acil Durumlarda

İmdat!	**Au secours!**	*oskur*
Dur!	**Arrêtez!**	*arete*
Doktor çağırın!	**Appelez un médecin!**	*apöle ön medsen*
Ambulans çağırın!	**Appelez une ambulance!**	*apöle ün ambülans*
Polis çağırın!	**Appelez la police!**	*apöle la polis*
İtfaiye çağırın!	**Appelez les pompiers!**	*apöle le pompiye*
En yakın telefon nerede?	**Où est le téléphone le plus proche?**	*ve lö telefon lö plü proş*
En yakın hastane nerede?	**Où est l'hôpital le plus proche?**	*ve lopital lö plü proş*

İletişim

Evet	**Oui**	*vi*
Hayır	**Non**	*no*
Lütfen	**S'il vous plaît**	*silvuple*
Teşekkürler	**Merci**	*mersi*
Özür dilerim	**Excusez-moi**	*eksküze mua*
Merhaba	**Bonjour**	*bonjur*
Hoşçakalın	**Au revoir**	*Orövuar*
İyi geceler	**Bonsoir**	*Bonsuar*
Sabah	**Le matin**	*lö maten*
Öğleden sonra	**L'après-midi**	*lapremidi*
Akşam	**Le soir**	*lö suarr*
Dün	**Hier**	*hiyer*
Bugün	**Aujourd'hui**	*ojurdui*
Yarın	**Demain**	*dömen*
Burada	**Ici**	*isi*
Orada	**Là**	*lâ*
Ne?	**Quoi, quel, quelle?**	*kua, kel, kel*
Ne zaman?	**Quand?**	*kan*
Neden?	**Pourquoi?**	*purkua*
Nerede?	**Où?**	*u*

Yararlı İfadeler

Nasılsınız?	**Comment allez-vous?**	*komantalavu*
İyiyim, teşekkürler.	**Très bien, merci.**	*tre biyen, mersi*
Tanıştığımıza memnun oldum.	**Enchanté de faire votre connaissance.**	*anşante dö fer votr konesans*
Görüşürüz.	**A bientôt.**	*a biyento*
Çok iyi	**C'est bon**	*se bon*
... nerede?	**Où est/sont...?**	*u e/son*
... kaç kilometre uzakta?	**Combien de kilometres d'ici à...?**	*kombien dö kilometr disi a*
...a nasıl gidilir?	**Quelle est la direction pour...?**	*kel e la direksuyon pur*
İngilizce biliyor musunuz?	**Parlez-vous anglais?**	*parle vu angle*
Sizi anlamıyorum.	**Je ne comprends pas.**	*jö nö kompran pa*
Daha yavaş konuşur musunuz lütfen?	**Pouvez-vous parler moins vite s'il vous plaît?**	*puve vu parle muen vit sil vuple*
Özür dilerim.	**Excusez-moi.**	*eksküze mua*

Yararlı Sözcükler

büyük	**grand**	*gran*
küçük	**petit**	*pöti*
sıcak	**chaud**	*şo*
soğuk	**froid**	*frua*
iyi	**bon/bien**	*bon/biyen*
kötü	**mauvais**	*move*
yeter	**assez**	*asse*
iyi	**bien**	*biyen*
açık	**ouvert**	*uver*
kapalı	**fermé**	*ferme*
sol	**gauche**	*gos*
sağ	**droite**	*drua*
düz ileride	**tout droite**	*tudrua*
yakın	**près**	*pre*
uzak	**loin**	*luen*
yukarı	**en haut**	*an o*
aşağı	**en bas**	*an ba*
erken	**de bonne heure**	*dö bonhör*
geç	**en retard**	*an rötar*
giriş	**l'entrée**	*lantre*
çıkış	**la sortie**	*la sorti*
tuvalet	**les toilettes, le WC**	*la tualet, lö vese*
boş, müsait	**libre**	*libr*
ücretsiz	**gratuit**	*gratui*

Telefon Ederken

Şehirlerarası görüşmek istiyorum.	**Je voudrais faire un appel à l'étranger.**	*jö vudre fer ön apel a letranje*
Ödemeli arama yapmak istiyorum.	**Je voudrais faire une communication en PCV.**	*jö vudre fer ün komünikasyon an pesave*
Daha sonra tekrar denerim.	**Je rappelerai plus tard.**	*jö rapölöre plu tar*
Mesaj bırakabilir miyim?	**Est-ce que je peux laisser un message?**	*eskö jö pö lesse ön mesaj*
Lütfen bekleyin.	**Ne quittez pas, s'il vous plaît.**	*nö kitte pa silvuple*
Yüksek sesle konuşur musunuz?	**Pouvez-vous parler un peu plus fort?**	*puve pu parle ön pö plü for*
şehiriçi görüşme	**la communication locale**	*la komünikasyon lokal*

Alışveriş Yaparken

Bunun fiyatı nedir?	**C'est combien s'il vous plaît?**	*se kombiyen silvuple*
... istiyorum	**je voudrais...**	*jö vudre*
... sizde var mı?	**Est-ce que vous avez**	*eskö vuzave*
Sadece bakıyorum.	**Je regarde seulement.**	*jö rögard solman*
Kredi kartı kabul ediyor musunuz?	**Est-ce que vous acceptez les cartes de credit?**	*eskö vu aksepte lö kart dö kredi*
Seyahat çeki kabul ediyor musunuz?	**Est-ce que vous acceptez les cheques de voyages?**	*eskö vu aksepte lö şek dö voyaj*
Saat kaçta açıyorsunuz?	**A quelle heure vous êtes ouvert?**	*a kel hör vuzet uver*
Saat kaçta kapatıyorsunuz?	**A quelle heure vous êtes ferme?**	*a kel hör vuzet fere*
Bu	**Celui-ci**	*sölüisi*
Şu	**Celui-là**	*sölüisi*
pahalı	**cher**	*şer*
ucuz	**pas cher, bon marché**	*paşer, bon marşe*
beden ölçüsü	**la taille**	*la tay*
ayakkabı ölçüsü	**la pointure**	*la puentür*
beyaz	**blanc**	*blan*
siyah	**noir**	*nuar*
kırmızı	**rouge**	*ruj*
sarı	**jaune**	*jon*
yeşil	**vert**	*ver*
mavi	**bleu**	*blö*

Mağazalar

antika	**le magasin d'antiquités**	*lö magazen dantikite*
mağazası	**la boulangerie**	*la bulanjiri*
fırın	**la banque**	*la bank*
banka	**la librairie**	*la libreri*
kitabevi	**la boucherie**	*la buşri*
kasap	**la pâtisserie**	*la patisri*
pastane	**la fromagerie**	*la fromajiri*
peynirci	**la pharmacie**	*la farmasi*
eczane	**la crémerie**	*la kremri*
süt ürünleri	**le grand magasin**	*lö gran magazen*
çok-katlı mağaza	**la charcuterie**	*la şarkütri*
şarküteri	**la poissonnerie**	*la puassonri*
balıkçı	**le magasin de cadeaux**	*lö magazen dö kado*
hediyelik eşya dükkânı	**le marchand de légumes**	*lö marşan dö legum*
manav	**la alimentation**	*lalimantasyon*
bakkal	**le coiffeur**	*lö kuför*
kuaför	**le marché**	*lö marşe*
pazar	**le magasin de journaux**	*lö magazen dö jurno*
gazete büfesi	**la poste, le bureau de poste, le PTT**	*la post, lö büro dö post, lö petete*
postane	**le magasin de chaussures**	*lö magazen dö şossür*
ayakkabı mağazası	**le supermarché**	*lö süpermarşe*
süpermarket	**le tabac**	*lö taba*
tütüncü	**l'agence de voyages**	*lajans dö voyaj*
seyahat acentası		

Gezerken

manastır	**l'abbaye**	*labey*
sanat galerisi	**la galerie d'art**	*la galri dart*
otobüs durağı	**la gare routière**	*la gar rutyer*

katedral	**la cathédrale**	*la katedral*
kilise	**l'église**	*legliz*
bahçe	**le jardin**	*lö jarden*
kütüphane	**la bibliothèque**	*la bibliyotek*
müze	**le musée**	*lö müze*
tren istasyonu	**la gare (SNCF)**	*la gar (es-en-se-ef)*
turizm bürosu	**les renseignements touristiques, le syndicat d'initiative**	*la ranseynman turistik, lö sendika linisiyatif*
belediye sarayı	**l'hôtel de ville**	*lotel dö vil*
resmi tatil nedeniyle kapalı	**fermeture jour férié**	*fermötür jur feriye*

Otelde Kalırken

Boş odanız var mı?	**Est-ce que vous avez une chambre?**	*Eskö vuz ave ün şambr*
çift kişilik yataklı oda	**la chambre à deux personnes, avec un grand lit**	*la şambr a dö person avek ön gran li*
ikiz yataklı oda	**la chambre à deux lits**	*la şambr a dö li*
tek kişilik oda	**la chambre à une personne**	*la şambr ün person*
banyolu, duşlu oda	**la chambre avec salle de bains, une douche**	*la şambr avek sal dö ben, ün duş*
taşıyıcı/görevli	**le garçon**	*lö garson*
anahtar	**la clef**	*la klef*
Rezervasyon yaptırmıştım.	**J'ai fait une réservation.**	*je fe ün rezervasyon*

Dışarıda Yemek Yerken

Boş masanız var mı?	**Avez-vous une table de libre?**	*avevu ün tabl dö libr*
Bir masa ayırtmak istiyorum.	**Je voudrais réserver une table.**	*jö vudre rezerve ün tabl*
Hesap lütfen.	**L'addition s'il vous plaît.**	*ladisyon sil vuple*
Ben vejetaryenim.	**Je suis végétarien.**	*jö süi vejeteryan*
Kadın garson/ erkek garson	**Madame, Mademoiselle/ Monsieur**	*madam, matmazel/ mösyö*
mönü	**le menu, la carte**	*lö mönü, la kart*
fiks mönü	**le menu à prix fixe**	*lö mönü a pri fiks*
kuver	**le couvert**	*lö kuver*
şarap mönüsü	**la carte des vins**	*la kart dö ven*
bardak	**le verre**	*lö ver*
şişe	**la bouteille**	*la butey*
bıçak	**le couteau**	*lö kuto*
çatal	**la fourchette**	*la furşet*
kaşık	**la cuillère**	*la küiyyer*
kahvaltı	**le petit déjeuner**	*lö pöti dejöne*
öğle yemeği	**le déjeuner**	*lö dejöne*
akşam yemeği	**le dîner**	*lö dine*
ana yemek	**le plat principal**	*lo pla prensipal*
giriş yemeği/meze	**l'entrée, le hors d'oeuvre**	*lantre, lö or-dövr*
günün yemeği	**le plat du jour**	*lö pla dü jur*
şarap barı	**le bar à vin**	*lö bar a ven*
kafe	**le café**	*la kafe*
az pişmiş	**saignant**	*senyan*
orta pişmiş	**à point**	*a puan*
iyi pişmiş	**bien cuit**	*biyen küi*

Mönüyü Okurken

elma	**la pomme**	*la pom*
fırında pişmiş	**cuit au four**	*küit o fur*
muz	**la banane**	*la banan*
biftek	**le boeuf**	*lö böf*
bira, fıçı	**la bière, bière**	*la biyer, biyer*
bira	**à la pression**	*a la presyon*
haşlanmış	**bouilli**	*buyyi*
ekmek	**le pain**	*lö pen*
tereyağı	**le beurre**	*lö bör*
pasta	**le gâteau**	*lö gato*
peynir	**le fromage**	*lö fromaj*
tavuk	**le poulet**	*lö pule*
patates kızartması	**les frites**	*le frit*
çikolata	**le chocolat**	*lö şokola*
kokteyl	**le cocktail**	*lö kokte*
kahve	**le café**	*lö kafe*
tatlı	**le dessert**	*lö desser*
sek	**sec**	*sek*
ördek	**le canard**	*lö kanar*
yumurta	**l'oeuf**	*löf*

balık	**le poisson**	*lö puasson*
taze meyve	**le fruit frais**	*lö frui fre*
sarmısak	**l'ail**	*lay*
ızgarada pişmiş	**grillé**	*griyye*
jambon	**le jambon**	*lö jambon*
buz, dondurma	**la glace**	*la glas*
kuzu eti	**l'agneau**	*lanyo*
limon	**le citron**	*lö sitron*
istakoz	**le homard**	*lo omar*
et	**la viande**	*la viand*
süt	**le lait**	*lö le*
maden suyu	**l'eau minérale**	*lo minerall*
hardal	**la moutarde**	*la mutard*
yağ	**l'huile**	*luil*
zeytin	**les olives**	*lez oliv*
soğan	**les oignons**	*lez onyon*
portakal	**l'orange**	*loranj*
taze portakal suyu	**l'orange pressée**	*loranj presse*
taze limon suyu	**le citron pressé**	*lö sitron presse*
karabiber	**le poivre**	*la puavr*
haşlanmış	**poché**	*poşe*
domuz eti	**le porc**	*lö por*
patates	**les pommes de terre**	*le pom dö ter*
karides	**les crevettes**	*le krövet*
pilav	**le riz**	*lo ri*
kızarmış	**rôti**	*roti*
küçük ekmek	**le petit pain**	*lö pöti pen*
tuz	**le sel**	*lö sel*
sos	**la sauce**	*la sos*
taze sosis	**la saucisse**	*la sosis*
deniz ürünleri	**les fruits de mer**	*le frui dö mer*
deniz kabukluları	**les crustaces**	*le krüstase*
salyangoz	**les escargots**	*lez eskargo*
çorba	**la soupe, le potage**	*la sup, lö potaj*
biftek	**le bifteck, le steack**	*lö biftek, lö stek*
şeker	**le sucre**	*lö sükr*
çay	**le thé**	*lö te*
kızarmış ekmek	**pain grillé**	*pen griye*
sebze	**les légumes**	*le legüm*
sirke	**le vinaigre**	*lö vinegar*
su	**l'eau**	*lo*
kırmızı şarap	**le vin rouge**	*lö ven ruj*
beyaz şarap	**le vin blanc**	*lö ven blan*

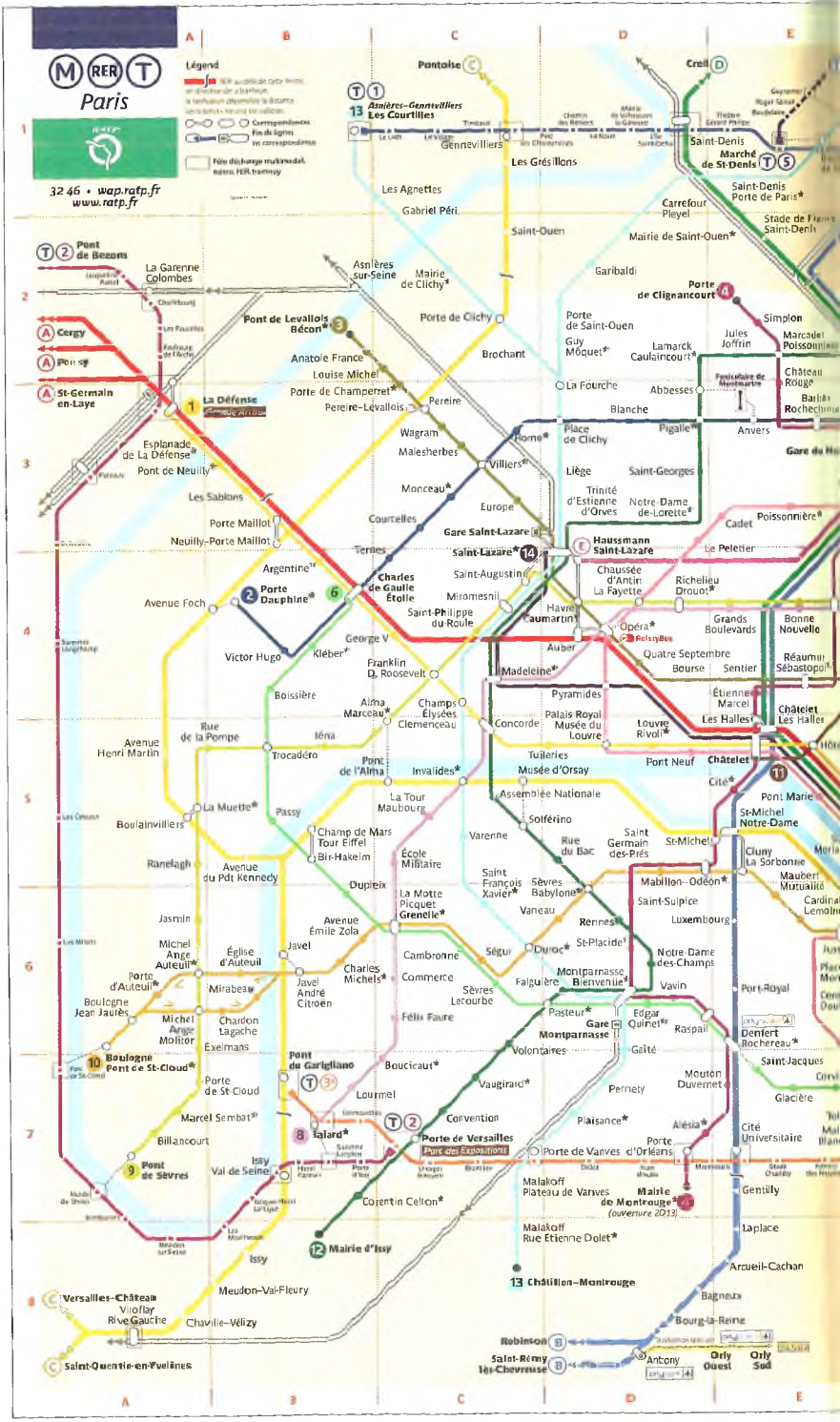
Sayılar

0	**zéro**	*zero*
1	**un, une**	*ön, ün*
2	**deux**	*dö*
3	**trois**	*trua*
4	**quatre**	*katr*
5	**cinq**	*senk*
6	**six**	*sis*
7	**sept**	*sept*
8	**huit**	*üit*
9	**neuf**	*nöf*
10	**dix**	*dis*
11	**onze**	*onz*
12	**douze**	*duz*
13	**treize**	*trez*
14	**quatorze**	*katorz*
15	**quinze**	*kenz*
16	**seize**	*sez*
17	**dix-sept**	*disset*
18	**dix-huit**	*disüit*
19	**dix-neuf**	*disnöf*
20	**vingt**	*ven*
30	**trente**	*trant*
40	**quarante**	*karant*
50	**cinquante**	*senkant*
60	**soixante**	*suasant*
70	**soixante-dix**	*suasantdis*
80	**quatre-vingts**	*katrven*
90	**quatre-vingt-dix**	*katrvendis*
100	**cent**	*san*
1000	**mille**	*mil*

Zaman

bir dakika	**une minute**	*ün minüt*
bir saat	**une heure**	*ün ör*
yarım saat	**une demi-heure**	*ün dami ör*
pazartesi	**lundi**	*löndi*
salı	**mardi**	*mardi*
çarşamba	**mercredi**	*mörkredi*
perşembe	**jeudi**	*jödi*
cuma	**vendredi**	*vandrödi*
cumartesi	**samedi**	*samdi*
pazar	**dimanche**	*dimanş*

Paris Metrosu ve Paris Demiryolları Ağı (RER)

Haritanın Kullanımı

Paris'te hizmet veren 14 metro hattı vardır ve hepsi ayrı ayrı numaralandırılmıştır. Ekspres RER hatları A, B, C, D ve E harfleriyle belirtilirken bu 5 hat, hem kente hem de merkezin dışında kalan bölgelere hizmet verir. Ayrıca, T1, T2 ve T3 olarak gösterilen 3 adet tramvay hattı vardır. Bunlar merkezin dışında kalan bölgelere hizmet verir ve turistler tarafından çok kullanılmaz.

Gideceğiniz yere en yakın istasyonu bulun ve gitmek istediğiniz yönde hattı takip edin. Hattın sonunda, son durağın adı ve hattın numarası belirtilmiştir. Trene bineceğiniz istasyondaki tabelalarda hem bu hattın numarasını hem de son durağın adını bulun. Bu rehberde tanıtılan yerler için en yakın metro veya RER istasyonunun numarası verilmiştir. Paris'in demiryolu ağıyla ilgili ayrıntılı bilgi için *bkz. s. 376–7.*

GÖRSEL GEZİ REHBERLERİ

Bini aşkın restoran, otel, mağaza ve eğlence mekânıyla ilgili ayrıntılı bilgi

TEMEL SEMBOLLER

- Metro istasyonu
- Otobüs hattı
- RER istasyonu
- Nehir teknesi iskelesi
- Feribot
- Batobus iskelesi
- Kilise
- Fotoğraf çekilmez
- Giriş ücretli
- Rehberli tur
- Kayıtlı rehber
- Engelli erişimi (detaylar için telefon edin)
- Restoran
- Kafe
- Mağaza
- Turizm bürosu

OTELLER VE KAT PLANLARI İÇİN SEMBOLLER

- Havaalanı
- RER istasyonu
- Metro istasyonu
- SNCF istasyonu
- Nehir teknesi iskelesi
- Batobus iskelesi
- Ana otobüs durağı
- Polis merkezi
- Acil üniteli hastane
- Kilise
- Sinagog
- Turizm bürosu
- Manzaralı nokta
- Sandal
- Yürüyen merdiven
- Vestiyer
- Erkekler tuvaleti
- Kadınlar tuvaleti
- Erkekler ve kadınlar tuvaleti

DOST GÖRSEL GEZİ REHBERLERİ

AYRINTILI ULAŞIM BİLGİLERİYLE KENT PLANI • **FOTOĞRAFLAR, İLLÜSTRASYONLAR VE HARİTALAR** • KAPSAMLI OTELLER, RESTORANLAR, MAĞAZALAR VE EĞLENCE MEKÂNLARI LİSTESİ • **BELLİ BAŞLI YERLERİN KAT PLANLARI VE ÇİZİMLERİ** KENTİN EN GÜZEL YERLERİNİ DOLAŞAN SEKİZ YÜRÜYÜŞ ROTASI **PRATİK BİLGİLER VE İPUÇLARI**

GEZİ REHBERLERİ
www.dostyayinevi.com

9 789757 501428

GİDEBİLECEĞİNİZ HER YERDE GÖREBİLECEĞİNİZ HER ŞEY